

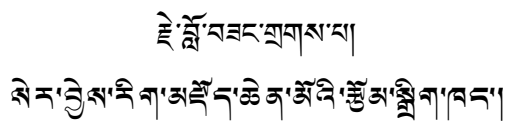
ཀུན་ཕྱིར་ཁ་བཞི་གསུང་འབྱུང་།

ཆེ་མོ་བཟང་གྲགས་པ།

མེད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཨོ་ཨོ་ཕྱོད་ཀྱི་གཞུང་།

༡༣། ཁྱིཾ་ཨོྃ་ཁ་བ་མི་གསུང་བདུན་བརྒྱཤས་མོ། །

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ཡང་།

SJRB-0029

བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཙུག་བ་ཡིན།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༧ ལྷ་ ༡༢ པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༡ ལྷ་ ༡ པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆུ་

རྟོ་སྒྲོན་མདོར་བསྟུན། i

ཞུ་བཞིན་པའི་གསལ་བཤད། vi

༩། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་རྒྱུན་མ་གསལ་བའི་ཆེན་དོན་ཆེ་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་ཀྱི་ཡང་འབྲེལ་
བཞུགས་སོ། ༡

དར་བྱར་སྟོན་ཆེན་..... (༧༠) ༣

རྩ་སྐད་མདོར་བཟུས།

ཐེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་དེ་ལོ་དགེ་ལུན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོལ་གཏོད་མཁན་དང་།
དགའ་ལྷན་ཁྲི་རབས་དང་པོ་ཡིན། བོད་མདོ་ཁམས་སྤྲད་ཀྱི་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་སྐུ་འབྱུང་དགེ་
དང་། ཡུམ་ལིང་བཟང་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་མེ་བྱ་༡༣༥༥ལོར་སྐྱ་
འབྱུངས།

དགུང་ལོ་གསུམ་པར་རྗེ་ཀམ་རོལ་པའི་རྫོ་རྗེའི་བྱང་ལྷན་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚན་ཀྱན་དགའ་སྤྲོད་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་སྐབས་ནས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་
ཆེན་གྱིས་བདག་སྐྱོང་གནང་སྟེ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད། གསང་
མཚན་དོན་ཡོད་རྫོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་
མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ལུན་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པར་གསོལ། དགུང་བྱངས་བཅུ་བདུན་ཆུ་བྱང་༡༣༥༩ལོར་མདོ་སྤྲད་ནས་
དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་འབྲི་གུང་མཐེལ་དུ་ཐེབས། སྐུན་སྤྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་མཛལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། དུག་ཆེན་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གསལ། ཆལ་གྱི་སྐྱན་བ་དཀོན་
མཆོག་སྐྱབས་ཀྱི་བྱང་ལྷན་སྤྲན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱངས་པ་མཛད།

དེ་ནས་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་ཉི་ཤེས་དཀོན་པ་དེ་དབྱེད་ཕྱོན་ནས་སྟེ་ཐང་བ་བཟ་ཤིས་སེང་
གོ་དང་གདན་ས་བ་དགེ་བསྐྱོངས་པ་གཉི་ག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་
སྐབས་གཅིང་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ནས་ཉ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་དཔལ་དང་རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ་
གཞོན་ཏུ་སྟོ་གྲོས་སོགས་ལས་དབྱེད་པར་འདུལ་མདོན་ཆད་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསལ་སྐྱོང་
མཛད། བོད་དོན་སོགས་སུ་སྐྱོར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤེས་བཞིའི་སྐབས་ཅེད་ཐང་གི་སྐྱོར་ཆར་

ནས། ཡར་ལུང་ནམ་ཤུལ་དུ། ཁ་ཆེའི་པ་རྩེ་ཏ་ལྷུ་གྲི་ལྷ་པོའི་མཁན་བརྒྱད། ཆོགས་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོ། དཀའ་བཞི་པ་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་མཛད། ཆོགས་པ་གྲི་རྩེར་པོའི་མཁན་པོ་གནས་
བརྟན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཤེར་མགོན་པས་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད། གྲི་རྩེར་པོའི་དབུ་མཛད་
སྒྲོམ་བཅོན་བསོད་ནམས་རྩོམ་གསལ་སྟེ་སྟོན་པ་མཛད་ཅིང། ཆོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཁ་
སྐོར་དུ་འོས་པ་གངས་ཆང་བས་དད་པའི་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་
ཡང་དག་པར་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷའི་སྐབས་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་དང་ལྷན་དུ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་དགའ་གདོང་
དང་སྐྱོར་མོ་ལུང་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་སྟོམ་སྐྱབ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་སྐབས་སྟོ་ཁ་ཡར་
ལུང་དུ་ཕེབས། ཅེད་ཐང་གི་ཆོས་གྲུང་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་གྲ་སྐོར་མཛད། སྐུན་ལྷ་
གགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བྱང་དུ་ཆོས་བཀའ་གསན་ནས་སྟོ་གྲག་ཏུ་བཞུགས།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲའི་སྐབས་ལྷ་སར་ཕེབས། ཆོས་གྲུང་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུར་ཞིབ་གཟིགས་
མཛད། དེ་ནས་སྐྱོར་མོ་ལུང་དང། སྟོད་ལུང་མཆོ་སྒྲད། ངར་དཀར་སོགས་སུ་དུས་འཁོར་ལུགས་
སྦྱོར་མཛད་ཅིང་སྟོ་གསལ་མང་པོར་སྟེ་སྟོད་མང་དུ་གསུངས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་
བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྲེང་བཀའ་ཚུལ་མཛད། དགྲུང་
གངས་སོ་དུག་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པར་དངོས་སྟོབ་འཁོར་དག་པ་ནམ་བརྒྱད་ལྷག་ཕྱིར་ཁྱིད་དེ་སྐྱོར་མོ་
ལུང་ནས་སྟོ་ཁ་འོལ་ཁར་བྱ་བལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་གནད།

ཅུ་བྱ་༡༣༩༣ལོར་འོལ་ཁ་རྩེར་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དེ་ནི་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ལ་སྟོ་
གྲག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ལྷག་རྩོད་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བྱང་ནས་ལམ་རིམ་ཟབ་ཁྱིད་
སོགས་གསན། དེའི་ལོར་གཉལ་སྒྲད་གསལ་རྩེ་དང། གཉལ་སྟོད་རབ་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུའི་གྲ་སྐོར་
མཛད། སྐུ་པོའི་ཆོགས་ནམས་བསྟེན་གནས་དང་སྐྱབས་འགྲེའི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྐྱར་ཞིང། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་
ལྷག་བསྟར་ནས་སེར་སྐུའི་ཆོགས་ནམས་བསྐྱལ་ནས་ཆ་ཆ་འབྲུམ་ཐེང་མང་པོ་བཏབ་ཅིང། ཕྱིས་

ཀྲང་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོར་བར་མཛད། དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་
ཞིག་ཏུ་བརྩི་བ་ཡིན། དེ་ནས་གཉིས་ཉིད་སྐྱད་ཏུ་བསྐྱོན་འབྱོའི་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་དཀའ་བརྩུ་བ་
དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་བྱང་ཏུ་ཕེབས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་སྲ་
བོར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་ལུ་པའི་སྐབས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱོན་ཏུ་འབྱི་གྲང་ནས་རྩ་སྤྱོད་ཏུ་
བྱོན། དེ་ནས་རྗེ་བརྩན་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་། ལོ་རྩ་བ་སྐབས་མཆོག་དཔལ་གསུམ་གནས་ཅེད་
ལྗེད་ཏུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞལ་མདོན་བར་འཛོམས་ཤིང་།
དབྱར་གནས་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་བྱག་ལེན་ནམ་བུ་དག་པའི་སྒོལ་ལེགས་བར་
བརྩགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་རྩལ་གྱི་སྐབས་རྩ་སྤྱོད་ཏུ་ཕེབས། ལོ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་
སོགས་ཆེ་ལྷ་ཏུ་མས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཀའ་རྩོམ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགྲུའི་སྐབས་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་རྒྱ་ཤས་བཞུགས་ནས་འོལ་
དགའ་བྱམས་སྤྱོད་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་ལམ་རིམ་ཀྱི་ཆོས་གསུངས། སློབ་དཔོན་
སྤྱ་བྱང་གི་ནམ་གཞག་གི་ཁྱེལ་དང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་བརྩམས། དགྲུང་གངས་ངག་ཅིག་གི་
སྐབས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་རྗེ་བརྩན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་།
རང་ཉིད་ཀྲང་རྗེའི་སྐྱོན་བ་གསན་བས་དབྱས་སུ་བྱོན་ནས་མེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་
ཐོག་མར་མཛལ། གཞུང་དོན་ཀྱི་དཀའ་གནད་དག་ལ་དོགས་འདྲི་སོགས་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་
སྔགས་ཤིན་ཏུ་དབྱིས་པས་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་རྒྱ་དོན་གས་བདུན་
སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁིད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་གནད། རྗེའི་སྔགས་སྲས་ཀྱི་གཙོ་
བོར་གྱུར།

ལོ་དེར་མེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སུ་བཞུགས་ན་བར་ཆད་ཀྱི་ནམ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྱང་བས་དངོས་
སློབ་གྲུང་ཏུ་བྱལ་མཆོན་བཟང་པོ་སོགས་བགྲེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཞལ་ཏུ་གནད་ནས། མཆོན་མོ་
ཞིག་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་བྱོན་ནས་སྤྱ་མཆོམས་མཛད། རྗེ་བརྩན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱིས་དབུ་མེས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གནད་ནམས་གསུངས་ནས། ད་ལོ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་
ཞིག་ཡི་གེར་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་བ་དང་པེས་པའི་དོན་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་བཀའ་ཚུལ་མཛད། སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་ཅ་ཤེད་ནམ་བཤད་
ཆེན་མོ་མཛད།

ས་ཀྱི་ལོ་བོད་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤང་ལ་ལྟ་སར་བྱག་ལེབས། གནས་གང་གི་ཉིན་སྟན་
གསན་འབེབས་པའི་མཆོད་པ་མཛད། དགེ་འདུན་སྟོང་ལྔ་ག་བརྒྱད་ཅམ་བྱང་ཞིང་། དགྲུང་ལོང་
གསུམ་པ་ས་སྤང་༡༩༠༩ལོའི་བོད་ཆེ་བཅུ་དང་པོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་དངོས་གཞི་མཛད། དུས་དེ་ནས་ལྷ་ལྡན་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་སྟོལ་ཆགས། དེ་ནི་རྩེ་རེན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། རོ་བོ་མི་བསྟོད་པ་
དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལ་དདུལ་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་དབུ་རྒྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱལ། ལོ་
དེར་འཕྲོག་རི་པོ་དགེ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་བྱག་བཀྲལ།

ལྷགས་ཡོས་༡༩༡༡ལོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་མཛད། དགྲུང་ལོང་བདུན་༡༩༡༣ལོར་སྟུ་
ཁམས་བསྟན་ཚུལ་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཐོགས་དང་མཉམ་དུ་སྟུ་མཆོམས་སུ་བཞུགས། དགྲུང་ལོང་བརྒྱད་
ཤིང་རྟ་༡༩༡༩མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱིས་ལོན་བཟ་ཤིས་དོ་ཁར་གདན་དངས། སྤེ་སྟོང་
འཛིན་པ་མང་པོར་ལམ་རིམ་དང་དབུ་ཆད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོར། སྐབས་
དེར་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་མཇལ་ཞིང་རྩེས་སུ་བཟུང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་གདན་ས་
ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞི་སྒྲགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་
དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལུ་ཉི་པའི་རྟེན་ཆེན་མོ་སོགས་མཛད།

དགྲུང་ལོང་དགྲུ་ཤིང་ལྷག་༡༩༡༥ལོར་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གཙུག་ཁང་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་
མཛད། དེ་ནི་རྩེ་རེན་པོ་ཆེའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན། དགྲུང་ལོ་རི་གཅིག་༡༩༡༧ལོ་
དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་མཛད། དགྲུང་ལོ་རི་

གཉིས་༡༧༩ལོར་དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅུ་མ་ས།

དགུང་གངས་ཐུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་པག་༡༧༩༩ལོའི་མོན་ཁ་རི་པོ་
དགེ་ལྷན་ནས་ཕྱག་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་སར་རྫོག་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བྱུང་བྱུ་ཕྱག་དང་། མཆོད་འབུལ།
སློན་ལམ་རྣམ་དག་མཛད་ནས་སྟོད་ལུང་ཆབ་ཆོན་ཁར་བྱོན། སྟོད་ལུང་ཕུ་མདའི་སྐུ་པོའི་ཆོགས་
དང་། འབྲས་སྤངས་། ལྷ་ས། སེ་ར། གསང་སྤྲགས་མཁར། གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་
ཆོས་མང་དུ་སྒྲུལ། སྤར་དགའ་ལྷན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་འདིར་ད་ཡང་འོང་བ་མི་ཡོང་བས་མཆོད་གཏོར་རྒྱ་ཆེར་ཤོས་ས་གསུངས། དེ་
ནས་འདུ་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་དབུར་ཕེབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སློན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་།
དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་
བཞུགས་གནད་ལ་བཞུགས་པ་ན། ད་ནི་རང་རེའི་དགོན་པ་རང་དབང་ཐོབ་པ་འདིར་སླེབ་བྱུང་བས་
ཆོ་བདེའོ་ཞེས་གསུངས། མཐར་ཁྲུམ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
མཛད་ཚུལ་གྱི་ཞལ་ཏ་སྡེ་མོ་ནས་ཞིབ་ཆ་གནད་ཟེན་བས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་
སྐབས་དེར་དབུ་ཞུ་དང་། ན་བཟའ་ལེར་ཐུལ་ཞིག་གནད་སྟེ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་རྒྱལ་
ཆབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་དེ་ལོ་དེའི་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་ཉིན་གྱི་སྡོར་སྐུ་
གཤེགས། །

སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་བྱུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
སོགས་མང་དུ་བྱུང་། གསུང་ཚིམ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སོགས་པོ་ཏེ་བཅུ་དགུ་བཞུགས། རེ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་ཆེན་བཞི་ནི། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་རྗེ་བྱེད་བྱམས་པ་ཞིག་གསོ་
མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཆོས་འཁོར་བསྟོར། དགུང་ལོ་དགཉིས་ཀྱི་
སྐབས་ཆོ་འབྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅུ་གས། དགུང་ལོ་དགུའི་སྐབས་དགའ་ལྷན་དུ་སྤྲུག་ཅེའི་
སྐབ་མཆོད་སྟེལ་བ་བཅས་སོ། །

༡༩༠༦.༡༡.༠༥ སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚིམ་སྤྲིག་པས་ཕྱོགས་བདུས་བྲས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྒོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། ཐོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་གྱི་
སྒྲུགས་བཅའ་ཁྲི་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཁྱེད་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བཞེན་དུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྒྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱོན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྒྲིག་
བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲུབ་བཅུལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་
བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱོན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅོས་
ནོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྒྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་
སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་
ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་
འབྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུང་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་
ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་
མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་བྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྒྲུར་བྱེད་
སྐབས་མཆན་འདེབས་པ་ཙམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་
ཡིག་བྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུང་བ་རེ་བྱང་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་
ནམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྒྲོག་སྐབས་ངས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་
ངོ་སྤྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྒྲུས་སུ་ཉགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་
འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྒྲུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྒྲུས་སུ་ཉགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་
སྤང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲུལ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་ཇེས་སུ་མཆན་བྲངས་ཀྱི་
ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་བྲངས་དེ་དང་མ་བྱུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་
ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟེན་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱད་
དང་བྲང་སྤྱོད་སྤངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་
བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་ཇེས་མ་ནམས་ལ་མདུན་དུ་ཉགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་
བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྒྲོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་
གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ།
སྐྱེའབྱས། ཟླ་བྲང་བར་མ་ནམས། སྤྲེ། བཟ། ཞོལ། སྤྲེ། ཟླ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།
མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་ཉགས་ཅན་ *བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་ཉགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་ཉགས་ཅན་ -བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་

དང་། +བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷན་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༥ན་ན། བསྐྱབ *བསྐྱབས་ ལྷ། ༡༠༣ན་ན།
ལྷ། ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དཀ་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གངས་
༤༥མདུན་ངོས། ཡིག་གེང་༤བ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས་ བེ་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་འོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ཐེབ་གངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་གེང་༤བ་ན། ལྷ་བྱང་
པར་མའི་ཐེབ་གངས་༡༡༠རྒྱ་བོ་ངོས། ཡིག་གེང་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཆ་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདད་བར་འབྲུལ་དེ་བ་ཏུ་འོར་འབྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནད་བའི་རེ་བསྐྱེལ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྐྱེས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་མོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་པ་རྫོན་མ་གསལ་བའི་ཆིག་དོན་རི་བཞིན་
 འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འབྱེད་བཞུགས་སོ། །

༡༢། ། དངོས་བྱུང་མཆོག་ནི་བདེ་ཆེན་གྱིས་འཛོལ་བའི། རྒྱལ་འདི་བསྟན་ཕྱིར་རིག་མའི་མཆོག་དང་
 བེ། །མཉམ་སྦྱོར་ཐུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པར་སྤྱི་བོས་བྱུག་འཆལ་ཏེ། །བྱུང་པའི་མཆོག་བརྟེན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག་བྱ་ཞེས། །གསུངས་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་
 ཡི། །རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྒྱ་མེད་རྫོན་གསལ་གྱི། །ལེའུ་སོ་སོའི་དཀའ་ལཱ་སྤྲོས་མཐའ་གཅོད་རྣམས། །ལོགས་སུ་འཆད་
 ཅིང་རྒྱུད་འབྱེད་ཆིག་དོན་རྣམས། །རི་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་མི་སྤང་བས། །ཆིག་དོན་རི་བཞིན་མཆན་གྱིས་
 གསལ་བར་བྱ། །

རྒྱ་གར་ བ་སྤྱི་ཉི་ཉུལ་མི་རང་བཞིན་པས་སོ་སོའི་རྣམ་དང་། ཨ་བརྩི་ཤ་ཐུར་ཆག་གི་རྣམ་དང་། བེ་
 བུ་ཅ་ཤ་ཐེ་རྣམ་དང་། སྤྱི་ཉི་ལེགས་པར་སྤྱར་བ་ལྟའི་རྣམ་དེ། རྣམ་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་པར་སྤྱར་
 བའི་ རྣམ་དུ་ འབྲེལ་བའི་མཆན་ལ་ བ་དྲི་པོ་ཉི་ཉུ་ལྷ་མ་ལྷེ་ཀླ། །ཞེས་འཕྲུང་རོ། །མཆན་དེ་མོད་ རྒྱ་
 རྣམ་དུ་ བསྐྱར་ན། བ་དྲི་པོ་ཉི་ རྫོན་མ་ དང་། བའི་ན་རོར་འཕྲོ་རྒྱའི་སྤྱད་དང་། ཆེ་དང་ཉན་བཞི་ཉི་ གསལ་ལ་
 བར་བྱེད་པ་ དང་། ལྷ་མ་ཞི་ ཞེས་བྱ་བ་ དང་། འེ་ ལྷེ་ཀླའི་ རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ རྩི་རྒྱས་འབྲེལ་དང་
 རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ་འད་བསྐྱར་རོ། ། [ཅ་བའི་རྒྱུད་དུ་དོན་ཐབ་པ་རྣམས་སྤྲས་པ། ལུན་ཞོད་དུ་རྫོན་མེ་སྤར་བ་ལྟར་
 གསལ་བར་བྱེད་པས་རྫོན་མ་གསལ་བའོ།] རྩི་ རང་དོན་མཐར་ཐུག་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ དང། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དམིགས་པས་ སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
གསུང་གི་དབང་ལྷན་བརྟེན་པས་ གསུང་གི་མངའ་བདག་ རྒྱལ་ལོག་གི་ཕྱི་མ་སྤངས་ཤིང་སེམས་ཅན་མཐའ་
དག་ལ་བྱམས་པས་ཁྲབ་པས་ འཇམ་ པའི་ དཔལ་ གཉིས་སུ་མེད་པའི་ ཡེ་ཤེས་ གྱི་རོ་མོ་ཉིད་གྱི་ སེམས་
དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ། [ཞེས་པ་ལོ་རྒྱུ་པའི་འགྲུར་གྱི་ཕྱག་ལོ།]

ཕྱི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་རྒྱལ་ལོག་ལ་འབྲོར་རྒྱུད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྣམས་ཀྱི་
ལེགས་བཤད་པ། །མཐའ་དྲུག་གི་ནི་འཆིང་བས་བཅིངས་པས་རྒྱལ་སྤྱུལ་གྱི་
རྒྱལ་བའི་འདུས་གང་ཡིན། །སངས་རྒྱ་ཀུན་གྱིས་རིམ་གཉིས་གནས་གྱིས་རྒྱས་
བཟུང་དེ་ནི་ལྷ་སྤྱུལ་ལས་ཉིད་པ། །ཁྲབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྩི་ཆེ་སེམས་དཔལ་བཟུང་
ཏེ་ ཕྱི་ རྒྱ་བ་ཐུགས་པ་རིམ་བཞིན་བཤད། ། ཅེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་འབྲེལ་པའི་མཆོད་
བརྗོད་དང། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཁྲབ་བདག་ནས་བཟུང་ཅེས་པའི་བར་དོ། །གཉིས་
པ་ནི་དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བཟུང་ཅེས་པར་དོ། །གང་ལ་ན་རྩི་ཆེ་འདི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་
པའི་བདག་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དཔལ་རང་གི་རོ་མོར་ལྷན་ཞིང། མཉམ་སྦྱོར་ལས། རྩི་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །སེམས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཉིད་དེ། །དེ་དག་བདག་ཉིད་ཐུབ་པ་ནི། །རྩི་ཆེ་སེམས་དཔལ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩི་ཆེ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དང། སེམས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་
ཞུགས་པ་ཐུབ་པ་ལའོ། །གང་གིས་ན་འབྲེལ་བ་མཛད་པས་སོ། །རྩི་ལྟར་ན། རྩི་གསུམ་གྱིས་པས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན། རང་ཉིད་དམ་པར་བསྟན་པ་དང། རྩི་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང། གཞན་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཏེ་
ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲན་པས་བཟུང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེན། བཤད་ཅེས་པར་དོ། །གང་བཤད་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་མོའི་མིང་གིས་རྩི་བྱེད་ལ་བཟགས་པའོ། །རྒྱུད་ནི་འདུས་

བ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བྲགས། །རྒྱུན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུར་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་
དང་། །མི་འཕྲོགས་པ་ཡིས་རབ་བྱེ་བ། །རྣམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུའོ། །གཞི་ནི་
ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། །དེ་ལ་རང་
བཞིན་ཞེས་པ་སྟུབ་པ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། །གཞི་ཞེས་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་
སྟུབ་ཡན་ལག་བཞི་ཐབས་རྒྱུད་དང་། །མི་གནས་པའི་ལྷང་འདས་དོན་ཆེ་འཆང་རམ་བྱུང་འབྱུག་གི་སྟུ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་
པར་མི་རྣམས་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དུ་རྣམ་པ་བཤད་དེ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའོ། །ཤེས་པ་དང་ཨ་བྱ་ཀ་རས་
རྒྱ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཤད་དོ། །དེ་གསུམ་བརྗོད་བྱུང་སྟེ་པའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ་འདིར་ཕྱི་
མའོ། །རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་གྱི་གཙོ་བོའི་དོན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྟུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་
གསང་བ་གསུམ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། །རྣམ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་ནི་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་དང་སའི་ཐབས་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན་སོགས་བྲག་གིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་
དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྣམས་པར་བྱེ་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །འདིས་ནི་འདུས་པ་ནི་བཙུང་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་
རང་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པར་སྟོན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པར་སྟོན་ཏོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་
ནི་འདུས་པ་མཐའ་བྲག་གི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ནི་འཆིང་བས་བཅེངས་པ་བློ་རྒྱས་བཀྲའ་བས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་
ས་ཐོབ་པ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷལ་དུ་བྱུར་པའོ། །ཞེས་ཆོགས་དཀའ་བར་སྟོན་ནོ། །འོག་
གི་རྒྱས་བཀྲའ་ཅེས་པ་འདིར་ཡང་འཛོམས་སྟེ། །མཐའ་བྲག་ཆོག་གིས་རིས་བྲས་པ། །རྒྱས་བཀྲའ་དོན་ནི་རབ་ཆོགས་བྲ།
ཞེས་པ་ལྟར་འོ། །མཐའ་བྲག་གིས་རྒྱལ་བཞི་ཡང་བརྒྱུད་སྟེ། །དེ་ནི་དེར་འདུ་བས་སོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། །བསྟེད་
རྩོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་གནས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་བཀྲའ་བ་སྟེ། །ཆིངས་དེ་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་བྲས་པའོ། །རྒྱས་འདེབས་མཁན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་

1 མ་ཟི། ༣ན་༣༧། བ ཟི། ༣ན་༣༧། བ

ཉིད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ཡུན་གྱིས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཚོན་པ་དོན་མཆང་གིས་སོ། །གང་གིས་བཤད་ན་རྒྱ་པ་ཐགས་པས་
སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན། རྒྱུ་ཐུབ་ལས་རྟེན་པའི་རིམ་པ་མི་བཞེན་ཏེ། དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤོ། །དེ་ལས་རྟེན་ཚུལ་ནི། དེ་
ནི་རྒྱུ་ཐུབ་ལས་རྟེན་པ་ཅེས་པའོ། དེ་ནི་ཞེས་པས་ཁྲུང་པར་གསུམ་ཚོན་པས་ནམས་པ་གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོག་དོན་གང་། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་འཆད་པའི་ཅ་བཤད་སྒྲོར་ཚུལ་དང་། མཐའ་དུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་
པའི་རྒྱ་འགྲོལ་ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་འདི་མཐའ་དུག་གི་འདིས་བཤད་ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནམས་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པར་སྦྱད་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པར་སྦྱད་ཚུལ་མགོན་པོ་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ལས་མི་ལྟར་རྟེན་པ་
བཞེན་དུ་འཆད་དོ། ། ༥ གལ་ཏེ་ཁྲིད་འདུས་པའི་རྒྱུད་འཆད་ན་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་དུ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཅེན་རིམ་པ་ལྟར་
བྱེད་དོ། ཞེས་ཚོན་པ་ནི། གསང་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱབ་པར་བྱེད། ། བཞི་རིམ་ལྟེ་གསང་
སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་གང་ཡིན་སྤྱུལ་ན་འདི་པའི་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་སྤྱི་ལ་
རིམ་པ་བཞེན་དུ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་བས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་
བསྐྱེད་པའི་ རིམ་པའི་ལྟེ་སྤྱི་ལོ། ། [ལ་པ་ཆབ་ཀྱིས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་གསང་སྤྱད་སྤྱི་ །རབ་ཏུ་སྤྱབ་བྱེད་
དང་པོ་ཡིན། ཞེས་བསྐྱར་བ་གོ་སྤོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་དོད་པ་བཀག་ནས་དོར་
བཤུས་ལ་བྱེད་ཅིང་། །དེ་རྒྱུ་གས་རིམ་ཀྱི་དང་པོ་ལོ། ཞེས་པ་ནི་དོན་མཛོགས་པའི་བཤད་པོ། །] རིམ་པ་དང་
པོ་ཡིན་ལོ། །

༥ དོར་བཤུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རིམ་པ་སྤྱི་དེ་དང་བྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་དངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མེམས་
ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བསྐྱེད་པས་ སེམས་ ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ ལ་དམིགས་པ་ རི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ ཅ་མ་ཞིག་ནི། ། རིམ་ལྟེ་ རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། [ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ནི་
རང་བཞེན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞེན་སྟོང་པས་ཅ་མ་ཀྱི་སྤྱུལ་ནི་རྟོག་པ་འགོག་པོ། །རྟོགས་རིམ་
ཀྱི་ལུས་དབེན་དང་དོར་བཤུས་ཀྱང་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྤུས་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སེམས་དབེན་
དུ་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོ་དོན་ལོ། །] ༥ སེམས་དབེན་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་ཅ་མ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ ཞེས་ བསྟན་པ་ འཇམ་ལུས་རྗེ་མེས་སྐུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ཡིད་འཕྲོག་པའི་
ཡིད་ ཏུ་ འོང་ བའི་ལྷོ་ལྷོ་ རིམ་པ་གསུམ་པའོ། ། རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ གྱི་ བདེན་པ་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
པར་ དག་ ཅས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏུ་ཞུགས་ པ་ འི་ཡེ་ཤེས་ ལྷོ་ ། རིམ་ལྷོ་ རིམ་པ་བཞི་བ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། ། [དེ་ཡང་རིམ་པ་དེའི་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་པས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་
ལ་སོགས་པ་ཡང་རིམ་པ་དེར་བསྟུན། །]

ལྟ་ མེས་ཚམ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དག་པའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ བདེན་ པ་ གཉིས་པ་ ལྷོ་ལྷོ་དང་ལྷོ་ལྷོ་
ཞུགས་ལྷོ་རོ་གཅིག་ཏུ་ལྷོ་ གང་ཡིན་པ། མཆན་ ལྷོ་འཇུག་ཅེས་བྱ་ བཞི་རིམ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ལྷོ་
པ་ ལོ་ ལྷོ་ ། རྟེན་འོད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ འདི་ནི་རྗེ་འཆང་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ནང་ནས་ མཆོག་ ། ཏུ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
ལས་ ལྷོ་ལྷོ་ ཞེས་པ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
འདིར་ བསྐྱབས་པའོ། ཞེས་བསྟན་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མེད་མི་ཏུང་བ་རྣམས་འདུས་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་
བསྟན་ནོ། ། རྟེན་འོད་ལྷོ་
རྗོད་ལྷོ་ལྷོ་ རིམ་པ་འདི་ ལས་བཅམས་པ་ ཡིད་བྱེ་བ་ཡང་། ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་ ས་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ དེ་རྣམས་ འདིར་བཞག་པའི་རིམ་ལྷོ་ ཡང་
དག་ པར་ བསྐྱབས་པ་ ལྷོ་ ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ གང་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
བཞོ་སྒྲིབ།] གིས་ཤེས་པ་ འདུས་པའི་ ལྷོ་ལྷོ་ བར་འཇོག་ནོ། དེས་ནི། [འདིར་རིམ་ལྷོ་ལྷོ་
གཞན་རྣམས་འདུ་བར་ཤེས་ལྷོ་ལྷོ་དག་འབས་དེ་དེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདྲའི་རྒྱ་ནི་ཐུར་བཤད་པའི་སྒོ་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིང་དང་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་
བོ་ལ་དེ་འདྲ་གཅིག་དགོས་པ་ནི་རྣམས་འཁྱོར་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ལ་འདྲའོ། །ཟུང་འཇུག་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡ་གཉིས་སྟོན་
དུ་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྟོན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་དགོས་པ་དང་། བོ་རིམས་ཀྱང་དང་པོར་ཀྱན་རྩོམ་སྒྲུ་མ་དང་།
དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྒྲུ་མ་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་
ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་སྟོན་དུ་དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ལུགས་རྣམས་དགོས་
པར་ཡང་འདྲའོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྟོན་བྱེད་སྐྱེ་ཤི་བར་དོགས་སུ་སྒྲིག་གསུམ་དུ་འབྱེར་བ་
ལས་བརྒྱལ་པའི་རྒྱས་པ་དང་ཕྱ་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི།
འདུས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནས་བཤད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞེན་ཁོ་ན་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་
ཐུར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེའི་བྲག་རྒྱས་རྒྱས་བཀྲལ་པ་ལས་མ་འདས་པར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱས་
ན། དེ་ནི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ནོ། ། ། ༥ ། འདུས་པའི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་རིམ་
ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་དུ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཐོན་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་
ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ དང་མེས་པས་ དཔེན་གྱི་རིམ་པ་ དང་ རྒྱ་ ལུས་ ཀྱི་རིམ་པ་ དང་
ནི། ། རྒྱ་ལུས་ རྣམ་ པར་ དག་ པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ དང་ནི་ བདེན་གཉིས་ ཟུང་ ནུ་ འཇུག་
པ། །རིམ་པ་ཕྱ་ཡི་བསྐྱབས་པའི་དོན། ། ཀྱི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་ ཤེས་ པར་བྱས་ བས་ དེའི་
རིམ་སྒྲ་ མཐའ་དུག་ པ་ཙམ་པའི་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ ལ་འཇུག་ པར་བྱསྟེ། སྟོན་དུ་རྒྱུད་སོ་སོའི་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་མན་དག་ལ་ལེགས་པར་ཁྱིད་དེ་གོ་བ་ཆགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་དུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་
མན་དག་ཆེན་པོ་གྱེན་པའོ་ གོ་།

༥ ། བཤད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་ ཇི་སྟེན། ། ནི་ཆག་གིས། ཇི་སྟེན་དུ་བསྐྱབས། པ་ཆབ་ཀྱིས་ཡར་ལ་སྐ་
ཏ་མཐའི་བར། ཞེས་མཐའི་བར་ཞེས་བསྐྱར་ཡང་། དེ་དེའི་ཞེས་གསུངས་པས་གང་གང་གི་དོན་དུ་བྲོ། ། ། ཡ་ར་
ལ་ སྐ་ནི་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟེ་དང་གནས་ ཏའི་ མཐའི་ བར། ། ནི་འ་བའི་སྟེ་ཆབ་ནོ། ། ཀ། ཁ་སྐྱ་ ནི་ག་སྟེ་ཡིན་

ལ་ མཐའ་ བློ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གྱི་མཐར་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡི་གས་དོན་རྒྱུན་ལས་བརྒྱུས་ཀྱི་
མཐར་ས་སྟུང་ཙ་ཞེས་ཡོད་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་མཐར་བུ་ཀ་ར་ཏུ་ཞེས་ཏ་དང་། དོན་མེད་བའི་མཐར་ལྷ་ལ་
ཞེས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཏ་ བློ་སྟེ་དང་ ར་ བློ་སྟེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ འི་ མཐའ། ། ཅན་དང་ ཉམས་ ད་
སྟེ་ བློ་སྟེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ འི་ མཐའ་དང་མ་ བློ་སྟེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ མཐའ་བཅས། ། [ཡི་གས་དོ་
རྒྱུན་ལས་བརྒྱུས་ལས། ཀ་ལ་སོགས་པ་མེ་མེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་། རྒྱུད་སྟེ་སྟོང་སྟག་མེ་མེ་བཤད་ཅིང་། དེ་
ལང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །] བློ་མཐའ་ཅན་ནོ། །གསལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་
མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྟེའི་ཅ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དབྱུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་འང་མཐའ་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་སྟེ། དེ་དང་དེའི་ཙ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ། ། [ཞེས་པས་མ་རྩ་སྟེ་འདུས་པའོ། །རྣ་རོ་བས་འབྲུ་གསུམ་
ལ་བཤད་པ་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་འདུ་རྒྱ་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་གསུང་སྟགས་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་བཤད་པས་འདུ་རྒྱའི་
སྟོན་མ་འདུས་པ་རོས་བཟུང་བའོ། །ཙ་བའི་དོན་ནི་ཤིང་སྟོང་པོ་ལ་ལག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གང་དུ་འདུ་བའི་
གནས་ཙ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་
ན་འདུས་པའི་ལམ་དུ་འདུ་བའི་དོན་ནོ། །]

༥ ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་ ཆོས་ ཀྱི་ སྤང་
པོ། །བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྷན་འདུས་ པ་ འདི་སྟོང་ རིན་པོ་ཆེ་
འདུག་པའི་ཐ་མ་ཏོག་ལྟ་བུ་ནི་ ཡིན་ཏེ། ། རྒྱུད་དོན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་བན་ཙམ་
གང་། །ཞལ་འཕྱོར་ཐུན་མེད་རྒྱུད་དུ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྤང་པོ། །བརྒྱད་ཁྱིམ་དང་ནི་བཞི་སྟོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ནི། །རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་དང་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཐ་མ་ཏོག་ཡིན་པ། དེ་བས་ བ་འདུས་པ་ དེ་ནི་རྒྱུད་
ཀུན་གྱི་ཅེ། ། མ་སྟེ་མཐོ་ཤོས་ཡིན་ནོ། ། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྟོན་པ་ཤད་དགོས་
པར་སྟོན་པ་ནི། །རྩོད་ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་ [འདུས་ པ་ཆེན་ པའི་རྒྱུད་ནི་གཞུང་ཅུང་ཞིང་། དོན་མང་རྟོགས་པར་དགའ་
བ་ལ། །རྣམས་ཀུན་ཏུ་འཁྲུལ་འཁྲུར་ཏེ། །རྒྱན་བདུན་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་རྩོད་ཀྱི་ ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་པོ། །] རྩོད་

དག་ནི་བདག་གིས་བྱོ། །

ཕྱི་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲེང་བསྐྱངས་ལས་¹“བྱེ་ལྷའི་མིང་དང་དོན་འཆད་པ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
མཆན་གང་ཡིན་སྟེ་ནས་འདི་བཞི། རྒྱུད་འདིའི་མིང་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་པའོ། རྒྱུད་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གཏུལ་བྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་སྟེ་ནས་འདི་བཞི། གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། ། ཅེས་
པའོ། རྒྱུད་འདིའི་མཛད་པ་སོགས་སྟེ་ནས་འདི་བཞི་མཛད་པ་སོ། ། སྲུ་ཞིག་ རྒྱུད་འདིའི་ བྱེད་ བ་ བོ་ ཡིན་
ཞེས་འདི་པའོ། རྒྱུད་འདིའི་ཆོག་དོན་གྱི་²“ཆད་གང་ཡིན་སྟེ་ནས་འདི་བཞི་³བཞི་རྒྱུད་ འདིའི་⁴“ཆད་གང་ ཞེས་
འདི་བའོ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ནས་འདི་བཞི་མིང་ལ་སོགས་པར་མ་ཟད་རྒྱུད་ འདི་
ཡི་ དོན་རྟོགས་པའི་ དགོས་པ་འཕམ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་འདི་བའོ། ། སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་⁵“དེས་པའི་ལན་དུ་
རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་ནི་མིང་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་འདི་མི་རིགས་ཉི་ཤེས་པ་དང་ལན་ལ་རྟོགས་དག་འསྐྱེད་པའི་བྱིར་
རོ་སྟེ་ནས། ཁ་ཅིག་ཁྱེ་མ་སོགས་གོང་མའི་མཆན་དངོས་སུ་མི་བཟོད་པ་དང་འབྲས་བུ་མཆན་བཟོད་དག་འབས་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་ཆེད་ཟེར་མོད་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་ལས་ཅ་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པས་བྱེ་བྲག་པ་
གཅིག་གི་མཆན་མ་སྟོས་པར་སྦྱིར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོད་གསལ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱིར་བཤད་ཀྱང་། ལྷན་ས་
སྦྱོབས་གྱིས་འདུས་པ་ལ་གོ་བྱས་སོ། ། འདི་བའི་གཉིས་པའི་ལན་ནི་གཏུལ་བྱའི་ སྦྱེ་བོ་ དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་
འདོད་ཆགས་ ལམ་དུ་བྱས་ནས་⁶“འཆད་རྒྱ་བ་ལ་སོས་པ་ ཅན་གྱི་ དོན་དུ། རྒྱུད་འདི་མཛད་དོ། ། [དེས་
ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོར་པ་ཅན་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏུལ་བྱ་དང་འདོན་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཅེས་ཞིག་

1 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། བྱེ ཞེས་ རྟོན་ལ། སྦྱེ་ སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ བྱེ

2 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། ཆད ཞེས་ སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ ཆད

3 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། འདི ཞེས་ སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ འདི

4 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། ཞེས་ རྟོན་ ཆད སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ ཆད

5 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། དས ཞེས་ རྟོན་ སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ དས

6 མ་གྱི་ རྟོན་ལ། འཆད ཞེས་ སྦྱེ་ སྦྱེ་ ལ། རྟོན་ འཆད

[illegible]

- 1 བཟླ་བཅའ་ བ ཞེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ འཕྲུག་ བ
2 བཟླ་ འཕྲུག་ ཆད་ ཞེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ འཕྲུག་ ཆད་
3 བཟླ་ འཕྲུག་ ཆད་ ཞེས་ འཕྲུག་ ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ འཕྲུག་ ཆད་
4 བཟླ་ འཕྲུག་ གཙོད་ ཞེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ འཕྲུག་ གཙོད་
5 བཟླ་ འཕྲུག་ བ ཞེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ འཕྲུག་ བ
6 བཟླ་ འཕྲུག་ ཆོས་ལ་ ཞེས་ འཕྲུག་ ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ ཆོས་ལ་

ལྷ་དང་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལས་གྱི་རིམ་པ་ཚན་ཚན་དུ་བྱས་པའོ། །རིམ་པར་“བྱེ¹་བ་ནི་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །” རིམ་ལན་ལྷ་མ་རྣམས་སུ་མ་ཟད་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །དངོས་བྱུང་ཐ་མ་ ཞི་ བ་དང་ སོགས་ བས་རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་དྲག་པོའི་ བྱ་བའི་ཆོ་གས། ཅད་ཞི་བ་དང་ཆེ་རྒྱས་པ་སོགས་ དང་། །དེ་བཞིན་ དུ་དངོས་བྱུང་འཁྲིང་ལྟ་མོ་བཞིས་རྒྱས་ལས། རྩས་བརྒྱད་ཡན་ལག་རྒྱུད་པ་བཤད། །རིམ་བྱ་མིག་“སྤྲོད་དངོས་བྱུང་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་བྱུང་དང་། །ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྤང་དང་། །ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱུང་པ་བརྒྱད་ དེ་དེ་གཉིས་ དང་ནི། །སྤྲོད་མོང་གི་དངོས་བྱུང་པོ། །དེ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། །སངས་རྒྱས་ གྲུང་ནི་མཆོག་ གི་དངོས་བྱུང་ ཉིད་དགོས་ ཡིན་ནོ། །[དེ་རྣམས་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པར་བྱ་ཞིང་དགོས་པ་གསུམ་ཡང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། དེ་ལྟར་ན་མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་འཇུག་པའི་བཤད་གཞི་ནི། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་མཆན་ཅན་གཏུག་བྱའི་གཙོ་བོ་དབང་པ་གཉིས་སྟོར་གྱི་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་རུས་པའི་དོན་དུ། “བཅུན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྟོར་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ས་གསུང་ལ། དོན་དང་གཞུང་གི་ཆོད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཆེ་འདི་ལ་དངོས་བྱུང་གསུམ་སྟེར་རུས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གོ། ཞེས་བཤད་གཞི་ངོས་འཛིན་པའོ། །]

༥ སྐྱེད་བསྐྱེད་ པའི་རྒྱན་ ནི་འདས་ པ་སྟེ་བཤད་ ཟེན་ཏེ། །དེར་མ་ཟད་རྒྱན་ གཉིས་པ་ ཡང་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །སྤར་རྒྱན་གཉིས་པ་ལ་བཞེར་བྱེ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། རྒྱུད་² [དག་ཅེས་པ་འཇུར་གསར་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ལ་དགོས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །] དག་དང་ནི་སྐྱེད་གཞི་དང་། །རེས་པའི་ ཆོག་དང་རྒྱ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ ཡིན་ནོ། །༥ ཚུལ་བཞི་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་བཞི་ནི།

1 མ་གྱི་ འ་ན་ལ། བྱེ ཞོལ་ བྱེ་ སྤྱུ་ རྒྱ། འ་ན་ལ། བྱེ
2 མ་གྱི་ འ་ན་ལ། སྤར་ ཞོལ། འ་བ་ལ། བྱེ་ སྤྱུ་ རྒྱ། འ་བ་ལ། སྤར་
3 མ་གྱི་ འ་བ་ལ། བཅུད་ ཞོལ། འ་བ་ལ། བྱེ་ སྤྱུ་ རྒྱ། འ་བ་ལ། བཅུད་

དང་པོར་འཛམ་གྱི་སྒྲིང་བའི་མི་ཡི་སྐྱེ་བར་འབྱུངས་པ་ནི། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་
དོ། །དེ་ནས་ བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་ བྱུང་ནས་ བློ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ མྱེ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་དང་པོའི་བཅའ་གཞི་ཡིན་པས་ བླེང་གཞི་ཡིན་ ཅོ། །དེ་ནས་ འདུལ་ བ་ ལས་སྒྲོམ་པ་
བསྐྱུངས་ཐབས་ཅི་ལྟར་ བསྟན་པ་ དེ་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ ཅོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟེན་དགོས་པས་ དེས་པ་ ཞེས་
བྱ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ གནས་ཡིན་པས་ ཆོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །ཉེ་ཆོག་གི་སྐྱད་དོད་ལྷ་དྲུག་གི་གནས་
ལ་འང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ནས་ འབྲས་བུ་ བྱང་ཆུབ་ འདོད་པ་ས་ དཀའ་བའི་ ཆོས་སྦྱོང་པ། །ལས་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པ། དེ་ནི་ ཉེ་བའི་ རྒྱ་ཞེས་བརྟེན་ པར་ བྱ་
སྟེ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་ བའི་སྦྱོང་བ་ཅན་གྱི་ ཆོས་ཀྱི། །འཆང་རྒྱ་བའི་ ལུ་མ་ནི་
ནམ་པ་བཞིར་འདོད་དོ། །

[ཆགས་བྲལ་གྱི་ལུ་མ་བཞིན། རྟོམ་འབྱུང་དང་། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། །ནམ་
གཞིག་རིམ་པར་ཡང་བཤད་དེ། དེ་འདིར་འཆང་བ་སྐབས་ལ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར་མ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་ལུ་མ་མ་ལོར་བར་ཤེས་པའི་གོལ་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ལམ་སྲིད་
ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུ་མ་བཞི་པོ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་འདིས་“ཆེ”གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་
ལ་ཡང་མིའི་སྐྱེ་བ་དགོས་ཤིང་། དགེ་སྦྱོང་དོན་ཅི་འཛིན་པ་ནི་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་དེ་གསུམ་
གོལ་ས་མིན་ལ། རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་ཡང་བརྟུག་བཞིན་ལན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གཉིས་ ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་གི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་ལུ་མ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་། ཉན་ས་དང་། མཛོད་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱུང་བ་གངས་“མེད་མང་པོར་སྟོན་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་སོ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཞིག་གིས་
འཆང་རྒྱ་བའི་ལུ་མ་དེ། འདིར་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་བུའི་གང་ཐག་ལས་ ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པའི་རྟེན་

1 མ་ཕྱི། འཛམ་ ཆོ ཞོལ། འཛམ་ ཐེ། སྐྱེ། སྐྱེ། ཆོ
2 མ་ཕྱི། འཛམ་ མད ཞོལ། འཛམ་ ཐེ། སྐྱེ། སྐྱེ། མེད

ཅན་པ་གཅིག་གིས། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་བྱ་བའི་དཔེར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་
འཆད་པ་ལྟར་རང་གི་ལམ་ལ་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེན་འདོད་ཆགས་་ གྱི་ ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་གྱིས་་ འཆང་བྱ་ཚུལ་ བློ། རྟེན་གསལ་་ བོར་ རྟོགས་་ བར་བྱ་བའི་ ཕྱིར་བཤད་པར་བྱ་བ་
། ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་འདོད་པར་འཆོང་བྱ་བ་ལ་མིར་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དགོས་
ཤིང་། ཐ་མལ་བའི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཞེན་དོར་ནས་ རིགས་ལུ་ དང་འབྲེལ་བ་འི་སངས་རྒྱུས་་ སྤྱུ་བདག་
ཉིད་ བསྐྱེད་ དེ་སྟེ་བ་སྒྲུབ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ པ་མོ། །རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། ། རོ་
དེས་ནི་བསྐྱེད་རིས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་མིར་སྟེ་བ་པ་དེ་རབ་བྱུང་མཛད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་
ཡང་སྐྱེད་རིས་ལ་ལོ་བས་བའི་ལོག་ཏུ་ སྒྲུང་ཡང་རིགས་གཅིག་ ཏུ་ བྱུར་པ་མོ། །སྐྱེད་གཞི་ཡིན་
པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ བོ། །

[རིགས་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པ་ལ། དེ་ལ་ན་ལུས་དཔེན་རང་སྒྱུ་ལུས་དང་བྱུང་འབྱུག་གི་གསང་ཆེན་རིགས་
གཅིག་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རིགས་ལུ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟེ་སྒྱུ་ནམས་མཐར་གཏུགས་ན་གསང་
ཆེན་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་རིགས་ཅིག་ཏུ་འབྱུར་ལ། གཉིས་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་རོ་གཅིག་བའི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྟེ་ས་ཅིག་སྟེ་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྒྲུང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྟོགས་རིས་རིས་གཉིས་ཡིན་མོ། །དེ་གཉིས་ནི་ལྟེ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོས་པ་དུ་མའི་གཞི་དང་ཅ་བ་
ཡིན་པས་་སྐྱེད་གཞི་ལོ། ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་འདུལ་བའི་ཀྱུན་སྒྱོད་ལ་ངེས་པར་གནས་
དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རྟོ་རྟེ་འི་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཆུ་དབང་སོགས་བསྐྱར་བ་དང་། རྟོ་རྟེ་ འི་རིགས་ ལ་
སོགས་ བའི་དམ་ཆེག་ཆང་བར་ གཞུང་བ་ ི་དགོས་ལ་དེ་ ཉིད། ། བློ་གདོན་མི་ཐ་བར་བསྟེན་པའི་གནས་

1 མ་ཕྱི། ༡ནལ། ར ཞོལ། ༡གན། ཐེ། སྐྱུ། སྐྱུ། ༡གན། རོ
2 མ་ཕྱི། ༡གན། སྐྱུང ཞོལ། ༡གན། ཐེ། སྐྱུ། སྐྱུ། ༡གན། སྐྱེད
3 མ་ཕྱི། ༡གན། དགས ཞོལ། ༡གན། ཐེ། སྐྱུ། སྐྱུ། ༡གན། དགོས

ཡིན་པས་ དེས་པའི་ཆོག་ནི་ཡིན་པར་བཤད་ རོ། ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་འདོད་པས་
དཀའ་སྤྱད་སྤྱད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་ པའི་ཉམས་དང་ལྟན་པའི་ སྦྱོང་བ་
གསུམ་གང་རུང་དགོས་པ་ བློ། ། འབྲས་བུའི་ཉེ་བའི་ རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ རོ། ། [དེ་ལྟར་
དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བས་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་དང་པོའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་མོ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཅན་ཡིན་
པས་འདོད་པའི་རྟེན་བྱས་པར་བ་ལ་འཆང་རྒྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་ཐ་མལ་པའི་སྤར་ཞེན་
ལོག་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་གི་སྤར་ཞེན་བྱས་པར་ཅན་སྦྱེ་བ་སྤངས་པ་དང་འབྲ་བའི་
བསྐྱེད་རིམ་ཞིག་དེས་པར་གཞི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་རྟགས་ཆ་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན་དུ་བྱུང་པར་ཐེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་མི་འབྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་ཐོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཐབ་མོའི་རྩོགས་རིམ་དང་། ལྷ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་རྣམས་དོན་རྒྱུ་འཆང་དུ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་ཆེ་
བའི་རྩོགས་རིམ་གཉིས་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦོད་རུང་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དབང་རྣམ་དག་རྩོགས་པར་ཐོབ་བ་¹
དང་། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་དེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། ལམ་གཉིས་ལ་ཐོགས་འཕྱིན་པའི་
ཐབས་བྱས་པར་བཞིན་ཉེ་བའི་རྒྱ་སྦྱོང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །]

༥ རྒྱས་བཤད་གྱི་ རྒྱན་ནི་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱང་བློ། ། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་ཐེད་དུ་སྦྱོར་བའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ རྒྱུད་¹ ཅ་རྒྱུད་འཆང་ རྒྱལ་ལས་བཤད་པའི། མཐའ་དྲུག་གི་ ཆོག་གི་ དོན་
བཤད་པའི་སྟོན་ ས་དེས་ པར་བྲ་ དགོས་པ། ། ཅ་རྒྱུད་ལ་ རྒྱས་བཤད་པའི་ དོན་ནི་རབ་ ཏུ་
རྟོགས་ པ་སྟེ་བཤད་པར་ བྲ་ རོ། ། ༥ དུག་པོ་དེ་གང་ཞེན་ བྱང་བ་ རི་དོན་ དང་ནི་དེས་ པའི་ དོན་
གཉིས་དོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ བཅས། ། [ཞེས་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལས་དབྱེ་བར་བྲས་
སོ། །] དགོངས་པས་བཤད་ པ་ དང་དགོངས་ པ་ མིན་ པས་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་

1 ས་བྱི། རྟེན་མན། བ ཞོག། རྟེན་མན། རྟེན་སྒྲ། རྟེན་མན། རྟེན་མན། བ

དང་། །རི་བཞིན་ བ་ སྒྲ་དང་ སྒྲ་རི་བཞིན་ བ་ཡིན་ བ་གཉིས་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་བརྟེན་བ་
ཏེ། །མཐའ་མི་ རྣམ་པ་ འུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། [མཐའི་སྐད་དོན་གོ་ཞི་ནི་ ཅེ་མོ་དང་སྒྲོ་ལའང་འཇུག་
པས་སོ་སོར་བཤད་པའི་སྒྲ་གཤམ་།]

ལྟ་ དེ་ལྟར་མིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས་སོ་སོའི་དོས་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་ནི་གཞན་ནས་གཞུང་
སོ་སོས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་མིན་གྱི། འདིར་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་སྤྱུ་འབྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ སྐལ་ངན་ ཏེ་དབང་སོ་དམན་ལ་ཅན་དན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ རྣམས་ལ་ གསལ་བར་བྱ་བའི་དེས་
དོན་ཆིག་དེའི་དོན་ལ་ཡོད་ཡང་ རྟེན་གྱི་ རྒྱལ་བ་ཡིས། ། རྟེན་གྱི་ དོས་སྤྱུ་མི་སྟོན་པར་ སྤྱས་ཏེ་ རྟེན་གྱི་
བཤད་པ་ བྱི་དུང་དངོས་ཟེན་དེ་མོན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ཞིག་བྱང་དུ་ཡོད་པས་ བྱང་དོན་ནོ། ། དེས་ནི་
སྤྱས་རྒྱུ་སྐལ་ངན་ལ་སྤྱས་པར་སྟོན་གྱི་སྤྱས་པའི་གཞུང་དེ་སྐལ་ངན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་
ན་ནི་སྐལ་བཟང་ལ་མི་སྤྱེད་པར་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་པའི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱུ་མང་པ་རྣམས་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་དུ། རྒྱས་བཏབ་ནས་མི་གསལ་བར་སྟོན་ཞིང་། དེ་བཤད་རྒྱུ་ལ་རག་
ལས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅ་བཤད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་ཤེས་པའི་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས་བར་མཛད་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་པར་བསྟེན་བཀྲལ་བ་མེད་པར་རྒྱུད་ལ་རང་དགས་
འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་འདི་ལ་

1 མ་ཕྱི། ལལ་ན། ར ཞོལ། ལལ་ན། ཤེ། སྤྱུ། སྤྱུ། ལལ་ན། རོ
2 མ་ཕྱི། ལལ་ན། ཞིང་ ཞོལ། ལལ་ན། ཤེ། སྤྱུ། སྤྱུ། ལལ་ན། ཅིང
3 མ་ཕྱི། ལལ་ན། ཞིང་ ཞོལ། ལལ་ན། ཤེ། སྤྱུ། སྤྱུ། ལལ་ན། ཞིང་
4 མ་ཕྱི། ལལ་ན། མཛད ཞོལ། ལལ་ན། ཤེ། སྤྱུ། སྤྱུ། ལལ་ན། མཛད
5 མ་ཕྱི། ལལ་ན། བསྟེན ཞོལ། ལལ་ན། ཤེ། སྤྱུ། སྤྱུ། ལལ་ན། བསྟེན

དངོས་བྱུང་གི་ཙུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །སྤྱི་མཐོང་གི་དོན་ལས་དོན་གཉིས་¹་པ་ཡང་ཅན་དན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྤྱི་མཐོང་མ་ཁྲུབ་²་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དོན་ཇེ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། ག་བུར་དང་ཁྲག་དང་དོན་ཇེ་དང་པསྤྱི་མཐོང་དོན་གཉིས་པ་འཇུག་
དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཙོ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དང་དོན་གསུངས་པར་མ་ཟད་དེས་པའི་དོན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མཐོང་གི་དངོས་
བྱུང་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་³་འོད་
ཟུང་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ན། །དོན་དེ་ལ་སྤྱི་མཐོང་ལག་ལ་བའི་ཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གསུངས་
པ་གང་ཡིན་པ་མི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱི་མཐོང་ལག་ལ་བའི་ཆོག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པས་
བཤད་པའོ་⁴་དེ་ལ། །གསང་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དཔལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །
ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་མཐོང་པོར་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ཡིས། །འོད་ཟུང་ལྟ་བུའི་
དེ་ཉིད་དེས་པར་སྟོན་པ་ནི། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱི་མཐོང་ལག་ལ་བའི་སྟོན་པར་དང་པོར་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། དགོངས་པ་མིན་པས་བཤད་པའོ། ། །ཡེ་ཤེས་དོན་ཇེ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེས་པ་མི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་
“ཤེས་⁴་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་ཕྱི་
མ་ཅན་དན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པ་དགོངས་བཤད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཕྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་
ཆོན་གྱིས་ཐེ་བ་དང་། སོགས་པས་ལྟ་བུར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིན་དང་། “གཏོར་⁵་མའི་ཆོག་
དང་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་”⁶་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་དང་དངོས་བྱུང་བརྒྱུད་བསྐྱུབ་པའི་དང་...⁷་ཆོག་

1 མ་ཕྱི། ༤བཤུ། བ ཞོལ། ༡༠ན༡ན། ཐེ། སྤྱི་མཐོང་། ༡༠ན༡ན། བ
2 མ་ཕྱི། ༤བཤུ། ༩༡ ཡ ཞོལ། ༡༠ན༡ན། ༩༡ ཡེ ཐེ། སྤྱི་མཐོང་། ༡༠ན༡ན། ཐེ། ཡེ
3 ཐེ། ༡༠ན༤ན། འོད་
4 མ་ཕྱི། ༡༠ན༤ན། ཤེས་ ཞོལ། ༡༠ན༤ན། ཐེ། སྤྱི་མཐོང་། ༡༠བ༡ན། ཤེས་
5 མ་ཕྱི། ༡༠ན༣ན། གཏོར་ ཞོལ། ༡༠ན༤ན། ཐེ། སྤྱི་མཐོང་། ༡༠བ༡ན། གཏོར་
6 མ་ཕྱི། ༡༠ན༣ན། ཞེ་ ཞོལ། ༡༠ན༤ན། ཐེ། སྤྱི་མཐོང་། ༡༠བ༡ན། ཞེ་

[illegible]

2 མ་མྱི། བཏཱ། རྟེ། རོལ། ༡༠བཟླ། སྒེ། སྒྱ། ལྷ། ༡༠བལྟ། རྟེ།

དུ་བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱ་དོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རུང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། །འབྲུང་རྒྱུང་དང་ཆག་གིས་སྤར་བ་ཞིན་བསྐྱར་བ་
ལེགས་སོ། ། །དང་པོ་ ཡིག་དོན་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ གཅིག་ཕྱུ་ཁོ་ན་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་
ཡི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ ནི་རྣམ་པ་ གཉིས། ། སྤྱི་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ཡི་དོན་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་བཤད་ “དོ། །མཐར་ཐུག་པ་ རི་དོན་ ནི་ དབྱེ་བ་ རྣམ་པ་གཉིས་ སོ། ། ། ཡིག་དོན་“ཞེས་²
པའི་ཡི་གེ་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་མིན་གྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པའི་དག་ཆོག་ཡིན་པས། །སྤྱི་ རི་
གཞུང་ ཙམ་ ། ཙམ་གྱི་སྤྱི་མི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་ཕྱེ་ནས་དོན་དེའི་མིང་དུ་བྱས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་
གཅད་དོ། ། །ལ་ནི་རབ་ ཅུ་ གཞེས་པའི། །སྤྱི་མི་ནང་རིག་པའི་ཕྱེ་སྟོང་ལས། ཕྱི་རོལ་
“དུ་རྒྱར་པ་སྤྱི་ བསྟན་བཅོས་ ལ་ མཁས་པ་ཡིས། ། སྤྱི་ དེ་ཡི་བཀོད་པས་ ཉེ་དོན་པའི་ལ་སྤྱི་
པའི་འཇུག་ཅེས་པའི་སྤྱི་ནས་ རབ་ ཅུ་ བསྟན་པ་ ནི། །ཡི་གེའི་དོན་ནི་ཡིན་པར་བཤད་ དོ
། ། ། དེས་ན་སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བཞེན་པའི་སྤྱི་པའི་ཐོབ་ཆོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིག་དོན་དུ་བཞག་པ་
དེ་ཉིད་སྤྱི་རི་བ་ཞིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། འཆད་པ་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་བཞག་
དགོས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

༥ མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ མདོ་ ཕྱེ་དང་ སོགས་ པ་འདུལ་བ་དང་མདོན་པའི་ཕྱེ་སྟོང་ ལ་ནི་
རབ་ ཅུ་ རྒྱགས་པའི། །གང་ཐག་གིས་“ཐེག་པ་འདིར་དོན་ཐུན་མོང་རྒྱ་ག་ལ་བཞགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐོས་ན་རང་གི་ཁས་ཁྲུངས་པའི་གསུང་རབ་དེ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མ་ཐུན་པའོ། །སྤྱི་པ་དུ་བསྐྱར་ནས་
སྟོང་པ་དང་། འབྲོད་པ་ ཕྱེ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ རྫོག་པར་བྱེད་པ་ རི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་པ་མང་དུ་
བཤད་པ་ དང་། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་ པའི་རྣམ་འབྱོར་ དང་ལྟན་པ་དག ནི། །སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་ཡིན་

1 མ་ཕྱི། ༡༠བཤུ། དེ ཞོལ། ༡༡ནམ། ཐེ། སྤྱི། རྒྱ། ༡༡ནམ། དོ
2 མ་ཕྱི། ༡༡ནམ། ཞས ཞོལ། ༡༡ནམ། ཐེ། སྤྱི། རྒྱ། ༡༡ནམ། ཞེས
3 མ་ཕྱི། ༡༡ནམ། ཞོལ། ༡༡ནམ། དུ ཐེ། སྤྱི། རྒྱ། ༡༡ནམ། དུ
4 མ་ཕྱི། ༡༡ནམ། ཐག ཞོལ། ༡༡ནམ། ཐེ། སྤྱི། རྒྱ། ༡༡ནམ། ཐེག

བར་གསུངས་ཏེ། ། [ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ཡུང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱས་འདི་ལ་སྟོང་བ་དང་ཐེ་
ཆོམ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡང་སྤྱི་དོན་ཡིན་པས། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་
ཐུན་མོང་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་དངོས་བྱུང་
གཉིས་བསྐྱུབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་པས་སྤྱི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྟོང་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ནི་དགོས་པ་དེ་ཆོམ་གྱི་ཕྱིར་མིན་གྱི་རང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་དགོངས་ནས་
དེ་ལྟར་བཤད་དོ།]

ཕྱི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྟོར་བའི་ འདོད་ཆགས་ གི་ ཆོས་ནི་རབ་ ཅུ་ སྟོན་ པའི་འདོད་
ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲས་པ་ དང་། ། ཀུན་རྫོང་ གི་ བདེན་པ་ སྤྱི་མཐུན་རྒྱ་རྟོགས་པ་ རྟེ་ ཆགས་ བསྐྱུན་པའི་
ཀུན་རྫོང་སྤྱི་མཐུན་སྤྲས་པ་ དང་། ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་རྣམ་ པར་
བརྟགས་པ་ རྟེ་སྟོན་པ་ འི། ། སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་སྤྲས་པ་གསུམ་ སྤྱིང་པོ་ར་ ཡོད་པས་སྤྲས་
པའོ། ། [གང་ལ་སྤྲས་པ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་དང་དང་པོའི་ཆ་གཅིག་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་། གསུམ་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་བ་
མོགས་ལ་སྤྲས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲས་ཚུལ་ནི་ཕྱི་ནས་མི་མངོན་པར་ནང་ན་སྤྱིང་པོར་ཡོད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤྲས་པོ།] ཕྱི་
རིམ་བཞི་པའི་ འདོད་གསལ་བ་ནི་རབ་ ཅུ་ སྟོན་ “པ”¹ དང་། ། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ འི་རིམ་པ་
རྟོགས་པ་སྟེ། ། དེ་ལྟར་ རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐ ར་ཐུག་པ་” “འ”² བཤད་དེ། །མཐ ར་ཐུག་པ་”
“འ”³ བའི་སྤྲས་པ་ཡི་ཆོག་ གི་དོན་ [འདིར་གང་གིས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་དང་། དག་པའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱོད། །གང་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སེམས་ལྟན་སྤྱི་པ་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྤྱིས་

1 མ་ཕྱི། ༡༡བ་ནན། བ ཞོལ། ༡༡བ་ཇན། སྟེ། སྤྱི་ སྤྱི་ སྤྱི་ ༡༡ན་ནན། བ
2 མ་ཕྱི། ༡༡བ་ནན། འ ཞོལ། ༡༡བ་ཇན། འ སྟེ། སྤྱི་ སྤྱི་ སྤྱི་ ༡༡ན་ནན། འ
3 མ་ཕྱི། ༡༡བ་ཇན། འ ཞོལ། ༡༡བ་ཇན། འ སྟེ། སྤྱི་ སྤྱི་ སྤྱི་ ༡༡ན་ནན། འ

པ་དང་། གཉུག་མའི་ལུས་ཡིན་ཏུ་པ་པོ་རྒྱུད་དང་དེའི་བཞིན་པ་¹ཅན་གྱི་སེམས་པ་²རྒྱུད་སེམས་གྱི་ལུས་སོ། མཐར་
ཇི་ལྟར་སྤྲུག་པ་ནི། དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་
ཞུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉུག་མའི་ལུས་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་རྩོམ་ལྟར་དངོས་སུ་སྤྲུག་པའོ། ། ་ རོ། །

ཕྱི་རྒྱུད་འཆད་པ་པོ་ས་རྒྱུད་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ། །གང་ཟག་གང་ལ་དོན་གང་འཆད་
པའི་དབྱེ་བ་ཡང་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། །ཚོགས་པ་ལ་བཤད་པར་བསྟན་པ་
དང་། །གཉིས་པ་སློབ་མ་ལ་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་བཤད་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ནས་མཐར་དུག་གི་ནང་ནས་ཇི་བཞིན་པ་སྤྱི་དང་
དགོངས་པ་མིན་དང་དེར་མ་ཟད་དང་བའི་དོན་དུ་འང་གང་གྱུར་ཏེ་གསུམ་དང་། །ཚུལ་
བཞིན་ནང་ནས་ཡི་གེའི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན་ནི། །ཚོགས་པ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་
བརྗོད་དོ། །མཐར་དུག་གི་ནང་ནས་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་སྤྱི་དེས་པའི་དོན་དང་། །དེ་
བཞིན་ཏུ་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་ནང་ནས་སྤྱི་པའི་དོན་དང་
མཐར་སྤྲུག་པ་ལ་དོན་ཅམས་ནི། །སློབ་མ་ལ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་
འདུས་པའི་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཡི་ཤེས་རྩོམ་ཀུན་ལས་བུས་པ་སོགས་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས། །
ཏེ་དེ་དང་མ་སྟན་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཅམས་གྱིས་། །ཁ་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཅམས་ལ། །རིམ་
། །ཁ་ཏེ་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞིན་ནས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་། །ཁ་ཏེ་དང་སློབ་
མ་ལ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་ལ་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ནི། གདུལ་བྱ་འདི་ལ་ལམ་འདི་འཆད་ཅེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས། རྒྱུད་མཐར་དུག་དང་ཚུལ་བཞིས་འཆད་པའི་
འཆད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་བྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཐར་དུག་དང་ཚུལ་བཞིན་པ་ཚོན་པེ་རེ་ཚོགས་པར་སློབ་མ་ལ་སོ་

1 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། བ ཞོལ། ༡༩ན། ཕྱི་སྤྱི་མ། ༡༩ན་ཕྱི། བ

2 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། ༩ ཞོལ། ༡༩ན། ཕྱི་སྤྱི་མ། ༡༩ན་ཕྱི། ༩

སོར་བཤད་དགོས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ལམ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་བཤད་སོགས་ལྟ་མི་འཆད་ན་དེ་དག་ལ་རྒྱད་འཆད་པའི་
ཆེ་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་བཞག་དགོས་པས། རྒྱད་གཞུང་མ་ལུས་པ་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་
ལེ་ལུ་བཅུ་བདུན་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་
ཉིད་ལ། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འཛོལ་བ་ཐོས་ཤིང་། རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་མ་ལུས་པ་ཐོས་ཀྱང་། མཐའ་དུག་གིས་
དབྱེ་བས་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་མོངས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཅན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཞེས་གང་
ཟག་བཞེ་སོས་ཀྱང་རྒྱད་གཞུང་ཀུན་གྱི་བཤད་པ་ཐོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱོད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་རྒྱད་ཀུན་མི་འཆད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འད་བཤད་པ་གཉིས་སོ་
སོར་མཛད་པ་ནི། ཕྱོད་དང་ཕྱོད་མིན་ཡོངས་བརྟགས་ནས། ཞེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ། རྫོགས་པའི་རིམ་གྱི་
སྐལ་ལྷན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས། བཤད་བྱའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་དང་ཕྱོད་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་
གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོད་ཡིན་མིན་དང་། ཉན་པའི་ཕྱོད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དབང་
རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེག་དང་ཕྱོས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་ཕྱོད་
དུ་རུང་ཡང་། ཅན་དན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞེ་ལ་དབང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་
པར་ཕྱོད་མི་ཕྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་དོ་ལ་ཕྱོས་ནས་ཀྱང་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གཙུག་པོར་ནི་གང་ཟག་
གཞན་བཞེ་ལ་ནི་ཆེ་དེ་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྫོགས་པར་སྐྱེ་མིང་ཀྱང་། རིམ་པ་གཉིས་་་་པོ་སྐྱེ་དག་འཁོར་
རྫོགས་པར་སྐྱེ་མི་མིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཆེ་དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཞིང་རྫོགས་པར་སྐྱེ་ན་རིམ་པ་དང་
པོ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོད་ལ་ཕྱོས་ནས་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། ལྟ་ཆོན་གཉིས་
པོ་གཉིག་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་འཆད་པ་མིན་པས་ཕྱོད་མེད་དོ། ། ། རོ། །

ཕྱི་ལོ་འཆད་པའི་“ཆེ¹་རྒྱལ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉན་”པར²་འདོད་པའི། རྒྱའི་རིགས་འདི་གཉིས་
ན་སོ་སོར་དེས་པར་གྱུར་པ་ནི། གློ་ཡི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལས། །
དེའི་ནང་ནས་འདིར་བརྟུན་གང་ཟག་རྒྱལ་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གུང་གང་ཞིན། ལྷན་ལ་དང་
པད་དཀར་དང་། །པར་དང་ཅན་དན་དང་རིན་པོ་ཆེ། །ལྷ་ལུ་ལང་ཟག་རང་བཞིན་ཉེ་ཆོའི་
རིགས་ཐ་དད་པའི་མིང་གིས་དེ། །རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཀུན་ལས་
བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་གཞུང་ལ་འཆད་པའི་དེ་ནི་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་པས་
ཐོས་པར་གྱུར་ལ། །ཐོས་ནས་གུང་ཆེན་དོན་འདི་ནི་པ་ལ་ནི་རྒྱལ་པར་མཁས། །སྐད་ཅིག་
གིས་ནི་ཉེ་མིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ལྷ་ཏུ་པ་ལ་རྒྱུ་ནང་ན་གནས་པའི་
ཆེ་བྱི་ཞེས་པོ་མང་པོ་འདི་ནི་ཞིང་རྒྱུང་པ་མེད་ལ། རྒྱུ་ནས་བརྟོན་མ་ཐག་རྒྱུང་ཞིང་བྱི་ཡལ་བ་དང་འདྲ་བས་ལྷན་ལ་
བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འེགས་ཟག་གོ། །ཕྱི་གཞུང་ལ་འཆད་པའི་ཆེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྟོག་ཀུན་ལས་ལྷག་པར་མང་དུ་
ཐོས་ནས་འདི་ནི་རྒྱལ་པར་གྱུར་གུང་། །གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡི་ནི་རྒྱལ་པ་མེད་པ། སྟེ། དེ་ནི་
བྱམ་པའི་ནང་དུ་རས་བལ་གྱི་ས་པོན་གྱིས་བཀང་བ་འཕེལ་ནས་སྐར་མི་ཐོན་པ་དང་། “པད་དཀར་
རང་གི་བྱི་ལྷེ་པའི་སྐབས་སུ་འཁོར་ནས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་འདྲ་བས་། །པད་དཀར་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་
བ་འེགས་ཟག་གོ།

ཕྱི་དཀར་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་“དང་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་སྟེང་ཆེ་ཆེ་བ་ཤེས། །རབ་དང་ལྷན་པ།
ཆོས་ཐོས་ན་གློ་ཡི་ཁ་འབྲེ་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་འཕེལ། ལ། ཆོགས་མེད་པའི་འོད་མ་འེལ་གས་གཅིག་
ནས་རྒྱལ་པས་བྱི་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་དོན་ཤེས་པ་འེང་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ་འཇགས་པ། །དེ་ནི་པར་བྱི་

1 མ་ཕྱི། ༡༥བཤུ། ཆེ ཞོལ། ༡༣ནལ། ཕྱི་སྐྱུ་ལྷ། ༡༣ནལ། ཆེ
2 མ་ཕྱི། ༡༥བཤུ། བར ཞོལ། ༡༣ནལ། ཕྱི་སྐྱུ་ལྷ། ༡༣ནལ། བར
3 ཕྱི། ༡༣བཤུ། བད
4 མ་ཕྱི། ༡༣ནལ། བ ཞོལ། ༡༣བཤུ། ཕྱི་སྐྱུ་ལྷ། ༡༣བཤུ། དད་བ

ཞེས་པ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉི་མས་ཁ་འབྲེ་བ། བསྐྱེད་ཀྱི་བར་
ཆགས་པའི་ཟེལ་བ་རྣམས་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲ་བས་ བསྐྱེ་
ལྷ་བྱ་ ཞེས་བྱ་ བའི་གང་ཟག་གོ། ། ལྗེས་པ་ཅུང་ བསྐྱེ་ཆུང་ ཞིང་ མོས་པ་ལ་བསྐྱེལ་ན་ངེས་ཤེས་
སོ་ཞེས་ ང་རྒྱལ་ དང་ ལྷན་བ། ། ལུང་རིགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་མ་ངེས་པར་ རྩ་བ་མེད་པར་ ཚད་པ་
ན་ མང་དུ་སྒྲི་ བ། །སྒྲིན་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་ རྗེས་སུ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ། ། ལྷེ་གཟུང་དགའ་
བ། །དེ་ནི་ཅན་དན་འབྲས་བྱ་མེད་པ་འི་ཆུང་བ་ཆེར་མ་མང་བ་སྐྱེལ་གཏུག་པས་དཀྱིས་པས་བྱུང་དུ་ཉེར་མི་རུང་བ་དང་
འབྲ་བས་ ཅན་དན་ ལྷ་བྱ་ ཞེས་བྱ་ བའི་གང་ཟག་གོ། ། [དེ་བཞི་དགེ་རྩ་མ་སྒྲིན་བཤམན་པ་ལ་སོས་
པར་སྒྲིན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།]

ལྗེ ཁས་རྒྱངས་པའི་ རྩལ་ཁྲིམས་ ཡོངས་སུ་ དག་ཅིང་ མོས་པའི་པ་རོལ་རྩ་སོན་པས་ མཁས་
ལ་ དགེ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་སྒྲོ་བའི་ སྒྲིན། ། བ་དང་། མགོ་སྐྱེས་པས་གོ་བའི་ ཤེས་རབ་ དང་ ལྷན་ཞིང་ ཆ་
ན་མེད་པའི་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་ན་ཤིང་སད་པས་ རྒྱུད་གཅིག་པ། ། ལྷེ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ཆོས་
ཐོས་ནས་ མོས་པའི་དོན་གཞན་ལ་ ལེགས་པར་ ཉེ་ཡང་དག་པར་ སྒྲོན་རུས་ བ་ ལྷེ་དེ་ནི། ། རྟེན་པར་
དགའ་ཞིང་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པས་རིན་སོ་ཆེ་དང་འབྲ་བས་ རིན་ཆེན་ ལྷ་བྱ་ ཞེས་བྱ་ བའི་གང་
ཟག་གོ། ། [འདི་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོས་པའི་པ་རོལ་རྩ་སོན་པ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་མཛོན་པར་
འདོད་ཅིང་རིགས་ངེས་བཞོ། ཞེས་ཀྱང་སྒྲིན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ།] ། ལྗེ ལྷུན་ལ་དེ་བཞིན་པར་དགའ་
དང་། །བསྐྱེ་ཅན་ཉིད་དག་སྟེ། །གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །ཆོགས་པ་ལ་ ལྷེ་ལྷན་
མོང་དུ་ བཤད་ པར་བྱ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་ གང་ཟག་གོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་ བ་སྐྱེ་སྐྱེ་
བ་དང་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ རྒྱ་སྒྲིན་ བ་དང་ ལྷན་ཞིང་། །རྟག་རྩ་ བ་ཆབ་ཆག་ དམ་པའི་ "སྒྲིན་¹

1 མ་ཟི། ༡༩ན༡ན། རྒྱུད་ ཞོལ། ༡༩ན༡ན། རྟེ་སྐྱེ་ཆ། ༩༩ན༡ན། རྒྱུད་

པས་རྣམ་ བར་ བརྒྱན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་ ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ གང་ཟག་སྟེ། །སློབ་མ་ འི་
གཙོ་བོ་ ལ་བཤད་ བར་བྱ་བའི་ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ སྟོན་ཡིན་ནོ། ། ལྟ་ གང་ཟག་ གི་རིགས་ཀྱི་
ཤེས་པ་འདི་དབྱེ་བ་ཡིས། ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ སྟོན་དང་སྟོན་མིན་ཡོངས་ ལྷ་ བརྒྱགས་
ནས། །རྫོགས་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པས་ནི། ། རྫོགས་དང་སྟོབ་མ་ལ་ བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
བྱའོ། ། ལྟ་ བཤད་པ་འདི་ རྒྱན་ནི་བྱུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ། ཞེས་པ་ནི་བཤད་གཞིའི་རྒྱད་འདིའི་
དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་སྟོ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞི། བཤད་པ་འདི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་
ཟག་ལྷ་ལ་བཤད་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྣུ་མའི་སྣུ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ བདེན་ བ་ གཉིས་རྣམ་པར་ངེས་ བར་ བྱས་པ། ། འཇོག་བསྐྱེས་པ་ དེ་ནི་
རྒྱན་ ཏུ་ བྱུར་ བ་ བརྒྱན་པ་ དགོས་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་པ་ སྟེ། ། དེ་ནི་ རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ འི་
གཙོ་བོ་ལྷུང་འཇུག་ སྟོབ་པ་ ལ་མེད་མི་རུང་བ་ འོ། ། ། འདིས་ནི་རྒྱན་བྱུག་གི་སྟོན་པ་བཤད་པས་འདུས་པ་ལ་
རྣམ་པར་དག་པའི་གོ་བ་ཆགས་པ་དེ་རྒྱན་བརྒྱན་པར་བཤད་ལ། གོ་བ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གོ་བཟང་ཡིན་ཀྱན་ལ་མི་བྱེད་
ཀྱི་གོ་བའི་གཙོ་བོ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རུང་འཇུག་ལེགས་པར་གོ་ཞིང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འོད་གསལ་དང་སྣུ་ལུས་
དང་ལུས་ངག་མེམས་གསུམ་གྱི་དཔེན་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དབང་དང་བཅས་པ་དགོས་ཚུལ་ལེགས་པར་
ངེས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ་མཐའ་གཙོ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །]

ལྟ་ ཡེ་ཤེས་རྫོགས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྫོགས་སྟོབ་འབྲངས་
ནས། ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་ བཤད་ བ་ སྣུ་ བ་དང་མཉམ་པ་ ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགལ། ། ལོ་ བཤད་
པ་སྣུ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟར་ བཤད་རྒྱད་ལས་ བྲངས་ཏེ་ རྒྱན་བརྒྱན་ཀྱི་སྟོན་པ་ བཤད་པ་ འདི་ ནི།
འོ། ། རྒྱན་བརྒྱན་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ཡང་ རྣམ་འབྱོར་ ཀྱི་ རྒྱད་ ཡེ་ཤེས་རྫོགས་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ ལས་གཞན་
རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ ན་ ས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ མིན། ། བས་པ་རྒྱད་ནས་དེ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་

འབྱུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་པ་ཆབ་ཀྱིས། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ། བཤད་ཀྱིས་རྣམ་པ་
གཞན་ཏུ་མིན། ཞེས་བསྒྲུར་ལ། ཆགས་ཀྱང་དེ་དང་མ་སྟན་ནོ། །དེའི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟེ་མེད་
ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་རྣམས་རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་ལས་རྣམས་པ་
གཞན་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། ། ༥ བཤད་པའི་རྒྱད་རང་སྒྲུར་ཉེ་བཤད་དགོས་པ་ དེ་ ། དེ་ལྟར་སྒྲ་
མ་དོ་མེ་ནི། མྱིར་བཞི་རིམ་པ་སྒྲོར་ཉིད་ཀྱིས། བཤད་པའི་རྒྱད་ལ་མཁས་པ་ལས། །འབད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་རྣམས་
གཟུང་། ཞེས་ །པ་ཆབ་ །བསྒྲུར་ལ་སྟགས་མེ་ཞབས་དང་སྐལ་ལྷན་ཟླགས་པས་ཀྱང་མཁས་པ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་
བཤད་དོ། ། ། བས་ །ན་དོ་མེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས། ། བེ་རྒྱད་ཀྱིས་ མྱོང་གཞི་ །ནས་བཟུང་སྟེ་ །རིམ་པ་
བཞིན་ཏུ་རྒྱད་དང་བཤད་རྒྱད་ །འི་སྒྲོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ །ར་བཅས། །བཤད་པའི་རྒྱད་ །ཡེ་ཤེས་དོ་
མེ་ཀྱང་ལས་བདུས་དང་དོ་མེ་མྱོང་བ་སོགས་ །ལ་མཁས་པ་ །ལ་བརྟན་ནས་ །ཡིས་ ། །འབད་ །པ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་ །དེ་ །འུས་པ་སོགས་ཀྱི་ །རྣལ་འབྱོར་ །ཀྱི་ །རྒྱད་ །རྣམས་ །གཟུང་ །བར་བྱའོ་ །དོ་ ། ། ༥ །རྒྱན་
རྣམས་པ་བདུན་བཤད་པའི་རིགས་པ་ །འདི་དོན་སྐལ་ལྷན་ཟླགས་པས་མོགས་པ་ལ་བཤད། སྟགས་མེ་ཞབས་
ཀྱིས་རིམ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། །རིགས་པའི་སྐད་དོད་ཚུལ་ལ་ཡང་འབྲུག་པས། །པ་ཆབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཏུ་བསྒྲུར་བ་བདེ་
པོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྒྱད་སྒྲིའི་དོན་ཏུ་ཞིག་ཏུ་འུ་བ་དང་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་རྒྱད་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་བསྟན་
ནས་ །དན་ །ཅ་རྒྱད་ །ཡེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་ཀྱི་ །ཡེ་ཏུ་རེ་རེས་དོན་འདི་སྟོན་ཞེས་པའི་ཡེ་ཏུ་རྣམས་ཀྱི་ །བསྐྱུས་
པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ། ། །རྒྱད་ཀྱི་མ་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཀྱིས་ཡེ་ཏུ་འདིས་དོན་འདི་སྟོན་ཞེས་
པའི་བསྐྱུས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ། །འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཀྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའོ། ། །༥ །ཡེ་ཏུ་རེ་རེའི་བསྐྱུས་
དོན་སྟོན་པ་ །དེ་ལ་ །ཉེ་དེའི་ནང་ནས་ །ཡེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་ནི་ །སྟོན་བྱུང་ལ་ཀྱི་དོ་མེ་ལས། །འཆད་པ་
པོ་དང་ཆོས་ཀྱང་ད། །རང་གི་ཆོགས་ལྷན་ཉན་པོ་ད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བརྟོན་
པ་ །ར་བྱེད་པའི་ཆོས་ །དང་བརྟོན་པར་བྱ་བའི་ །དོན་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ །བདག་

ཉིད་ ཡིན་པ་ལྟར་རྩི་པ་འབྲུག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མོས་དགོས་པའི་བྱིར་ལོ། གིས་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། དབང་བསྐྱར་དཀྱིལ་
འཁོར་སྟོན་འགྲོ་བར། རྩི་རྩི་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་སྟེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ རྩི་རྩི་འཆང་། [རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོས་
སྐྱེལ་ཞེས་འབྲུར་གསར་གཉིས་ལས་འབྲུང་ཡང་ཆེན་པོའི་སྐྱེལ་པ་ཞེས་པ་ལེགས་སོ། །] ཆེན་པོའི་སྐྱེལ་ཆ་ལས་
ནམས་ཉེན་བཟེན་པར་དངོས་སུ་སྐྱེལ་པ་ འཇམ། དེར་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱེལ་པ་ འི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ འོ། །
དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གང་ལ་བསྐྱར་ན་རེས་པ་དེ་གཉིས་ ཉན་པའི་སྐྱེལ་པ་དང་
ལྟན་པ་ནམས་ལ་ འོ་ཉན་པའི་སྐྱེལ་པ་དང་ལྟན་པར་ཐབས་གང་གིས་བྱེད་ན་ རིག་པའི་དབང་བསྐྱར་
བ་བྱིན་ནས་ སྐྱེལ་པ་དང་ལྟན་པར་བྱེད་ [རྒྱ་དབང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་
འཛོག་པ་དང་། སྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་འཇམ་རིག་མས་ཐོགས་པའི་བྱམ་པའི་རྒྱའི་བྱ་བ་རྩི་པ་སུ་འགྲོ་བར་མོས་
དགོས་པས་རིག་པའི་དབང་རོ། [རྩི་རྩི་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་ཀྱི་དེག་མ་དང་འབྲུད་པ་ལས་འཛོན་ཅིང་གསང་
དབང་ཡང་སྟོན་དཔོན་དང་རིག་མ་སྐྱར་པའི་རྩིས་སྐྱངས་པས་འཛོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཡང་རང་
དང་རིག་མ་སྟོན་པས་འཇམ་ལས་འཛོན་པ་དང་། དབང་བཞི་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་བསྐྱར་པ་ལས་
འཛོན་པས་རིག་པ་འཇམ་རིག་མའི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །] རོ། ། བྱང་བ་ འི་དོན་གྱིས་དཔེ་བས་་་་] དང་་་་ རེས་
པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ རྩིས་གསར་དུ་ བརྟགས་པ་ བཅོས་མའི་རིས་པ་ དང་། རྩིས་
གསར་དུ་མ་བརྟགས་པ་མ་བཅོས་པའི་ རྩིགས་པའི་རིས་པའི་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་
གཉིས་ “ས¹་སོ་སོར་སྟོན་ རོ། ཞེས་སྟེ་ལོ། །གང་ན་ ཞིང་་་་ འོག་ནས་བཤད་པའི་ ལུ་
གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བདུན་པའི་བར་ ལུ་བཅུ་བྲག་པའི་ དོན་ནམས་ཀྱང་། ༩ ངེ། དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ དོན་གཞན་དག་ཀྱང་ རིས་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བཟེན་ནས་ རྩིད་པ་ ཡིན་པ་

1 རྩི། ༡༩ནམ། རོ་

དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་དོན་གྱི་བཤད་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་ཞིང་། རྩི་ཙོང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡིག་སྒྲི་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་བ་དང་བློན་མོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩི་གས་རིམ་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ལུབ་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཚུལ་དུ། །མཛད་པ་གཉིས་བ་ཡིན་པར་བཤད། ཅས་ལེའུ་གཉིས་པས་ལུབ་བ་ཆེན་བོ་དུག་གི་རིམ་བ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འཆད་ཚུལ་དུག་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆེ་བཟོད་མཛད་པས་ཀྱང་འོད་ལུང་གི་དོན་ཉིད་བསྟན་ནོ། ། རྩི་ལེའུ་གསུམ་བ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩི་གས་རིམ་པའི་སྒྲིའི་རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲི་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་བ་ནི་ལེའུ་འདིའི་དོན་གྱི་ཕྱོག་གཅིག་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲི་གཉིས་ཀ་དག་པའི་སྒྲིས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལེའུ་དང་མོར་བསྐྱུས་དོན་དོན་སྣ་ཆད་བ་གཅིག་བསྟན་པ་ནི་ལེའུ་གཞན་ལ་འདར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། ལེའུ་དང་མོའི་དོན་བཤད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་པ་མཆོག་ཡན་ཆད་བསྟན་ཀྱང་། གཙོ་བོ་དུག་འཕྲོ་ཚུལ་དང་རིམ་བ་དང་མོའི་སྒྲི་མོ་སྟོན་པ་མ་བསྟན་ཅིང་། རྩིར་བསྐྱུས་ཀྱང་གཞི་བཏིང་བ་ཅུམ་ལས་མེད་པས། འདིར་གཙོ་བོ་དུག་གི་འཕྲོ་ཚུལ་དང་། རིགས་ལྷ་མཛོན་བྱང་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། རིམ་བ་དང་མོའི་སྟེང་འོག་གི་སྒྲི་མོ་གཉིས་བསྟོན་པ་བཤད་ལ། ཡང་དེ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་དེས་དོན་དང་། སྒྲི་མོའི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་བཤད་པས། སྒྲི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བྱང་འཇུག་མོངས་སྒྲིལ་དུ་ལྔར་ཚུལ་སྟར་ལེའུ་དང་མོར་བཤད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། རྩི་གས་རིམ་པའི་སྒྲི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྩིར་བསྐྱུས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ལྷ་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི། །སྒྲི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་བ་ཡིན། ཞེས་ལེའུ་གསུམ་པས་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་སྒྲིའི་སྒྲི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་ཆོན་དེ་གཉིས་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོན་པ་བཤད་ན་སྟར་ལྟར་འབྱུང་རོ། །

ལེའུ་བཞི་བ་ལས་ནི་ ལེའུ་དང་མོར་དབང་བསྐྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་

1 མ་ཟི། ༡༩བཤ། སྟན ཟེ། ༡༡བཤ། སྟོན

བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་ དབང་བསྐྱར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་ཏེ། [ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བ་
ནི་རྣམ་པ་བཞི། །གཟུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་བཞི་པ། ཞེས་ལེ་ལུ་བཞི་པས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞི་བསྐྱར་
པའི་གཟུངས་དཀྱིལ་བསྐྱར་པར་གསུངས་སོ། །གཟུངས་དཀྱིལ་ནི་ལེ་ལུ་འདིར་བྲག་མཆན་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱར་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱར་པ་ལས། གཟུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲག་མཆན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྲིས་ཏེ་བྲག་མཆན་དགོད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་གཉིས་ལ་¹་དང་དེས་
ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །] ཕེ་ལེ་ལུ་ལྷ་པ་ལས་ནི་ སྒྲེང་གཞི་སྐུ་པ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་
གསུངས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ རྣལ་འབྱོར་ ལ་ཐོགས་འཕྱིན་པའི་²་ གྱི་སྟོན་པ་གསུངས་ ཏེ་
དེར་མ་ཟད་རྒྱ་དཀྱི་ཆེ་བ་དང་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་ལས་ཀྱི་བྲག་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་དེས་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
གསུངས་ལ་³་དོགས་²་པ་བསལ་བ་དང་། རྫོང་འཆང་ལ་རིགས་ལྡེ་ཕྱོད་ནས་བསྟོན་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ལུང་སྟོན་
ལས་ཀྱང་། བསྐྱར་པའི་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་བཞི་དང་། །སྟོན་པའང་འདིར་ནི་ལྷ་པ་སྟེ། ཞེས་ལེ་ལུ་ལས་དགོངས་
གསུངས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་བཞི་དང་ལས་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱར་པར་གསུངས་ སོ། ། ཕེ་ལེ་ལུ་
བྲག་པ་ལས་ནི་ རིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
གསུངས་ ཏེ་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོག་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་བྲག་དང་། རིས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་
རྣལ་འབྱོར་དང་སྟོན་པའི་ཆོག་རྣམས་བསྟན་ནོ། །ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། བྲག་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་
མོད་རྣལ་འབྱོར་རྟོ། ཞེས་ལེ་ལུ་བྲག་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པར་གསུངས་ སོ། །

ཕེ་ལེ་ལུ་བདུན་པ་ལས་ནི་ལེ་ལུ་ལྷ་པ་ དང་བྲག་པ་ ལས་བཤད་པའི་སྟོན་པ་སྟོས་

1 མ་ཕྱི། ༡༧ནུན། ཡངས་ སྟེ། ༡༧ནུན། ཡང་

2 མ་ཕྱི། ༡༧ནུན། རོག་ སྟེ། ༡༧ནུན། རོགས་

ནས་ ཉེ་ཆུས་པར་ བསྟན་ ཉེ་གཞན་ཡང་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་རྩི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པ་པན་ཡོན་
དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྟོམ་བསམ་གསུམ་དང་། ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་བྱ་བ་
བྱུག་དང་། རིས་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བྲག་རྒྱ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ཆོག་དང་། རྩིས་བྱ་བ་རྩུག་དང་དེའི་
པན་ཡོན་ནམས་བསྟན་ནོ། །ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། བདུན་པ་དེ་ཉིད་མཆོད་པར་བཤད། །ས་སོའི་དབང་དུ་གཙོ་བོས་
མཛད། ཅེས་ལེ་ཅུ་བདུན་པས་སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
མཆོད་པ་བྱེད་པ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ་ ཉོ་། ། རྩི་ལེ་ལུ་བརྒྱད་པ་ལས་ནི་གསལ་དབའི་དབང་
བསྐྱར་བ་གསུངས་ པའི་རིས་པ་ནི་རྫོགས་རིས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་རིས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་
ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མའི་བྱ་བ་གསལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བྱ་བ་དང་། སྒོ་བ་
མའི་བྱ་བ་ལྟ་དང་ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་། གསལ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནོ། །ལུང་སྟོན་
ལས་ཀྱང་། བྲག་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་བརྒྱད་པར་བསྟན། ཞེས་བརྒྱད་པས་བྲག་རྒྱ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་ལ་
བཞེན་ནས་བསལ་བའི་རྩིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་བསྟན་པར་གསུངས་ སོ། །

རྩི་ལེ་ལུ་དགུ་པ་ལས་ནི་ སོག་གཙོད་སོགས་བྱས་པ་ལས་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པ། མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་ དེ་ན་ ལུང་བསྟན་པ་ ལྷེ་བད་སྤྱོད་པ་ལ་བྱང་རེས་གཉིས་ གསུངས་སོ། ། [དེ་ནས་དོན་དེ་ལ་མ་
ཁོངས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དཔན་པ་ལ་སྟོན་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྐགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་པ་དང་། དེ་ནས་ངོ་མཚར་བའི་བསྟོད་པ་གསུངས་སོ། །ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། དམ་
ཆོག་བཞི་པོ་དགུ་པ་ཡིན། ཞེས་དགུ་པས་སྟོག་གཙོད་དང་། མ་བྱེན་ལེན་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རུན་དུ་སྐྱེ་བ་
བཞིའི་དམ་ཆོག་སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། དག་རྩལ་པོ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །] རྩི་ལེ་ལུ་བརྒྱད་པ་ལས་ནི་ སྐགས་
ལ་གཞི་ལ་བ་དང་རྫོགས་རིས་པ་གཉིས་ཀྱི་ མ་བྱེན་པར་འདོད་པའི་དངོས་བྱུང་ འཛིག་རྟེན་པ་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རྩི་ལེ་བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱེད་རིས་པ་ དང་

ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ རྫོགས་རིམ་པའི་ ལྷའི་སྤྱིང་པོ་ གཉིས་ བསྐྱལ་བ་གསུངས་
སོ། ། [ལུང་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་བརྒྱུར་བྱེ་ཡང་དག་ཏོག །བཟུངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་བརྒྱ་
བས་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་དག་པ་འོད་གསལ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ་དེར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
བཟུངས་པའོ་སྤྲུགས་ཀྱང་གསུངས་པར་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་
སྤྱིང་པོ་བསྐྱལ་ཐབས་སོ། །]

༥ ལེ་ལུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས་ནི་ རིགས་བྱུག་གིས་ སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་པ་ རི་ཅན་པ་
གཅིག་པ་བྱུག་ ‘དང་’ འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བཞེངས་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་པ་ དང་རིམ་
གཉིས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྟེན་པ་བསྐྱོམ་
ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ **སྒྲིན་ཏོ།** ། [ལུང་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། བརྒྱ་གཅིག་མིང་དུ་བྱུང་
བ་ནི། དུག་ཀྱང་གཅིག་པར་བཤད་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་བརྒྱ་གཅིག་པས་དུག་ཀྱང་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་ཅེས་
གསུངས་ཏེ། དང་“པོ་སྦྱོར་པའི་སྐྱབས་སུ་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་རིགས་བྱུག་”བསྐྱེད་²
པར་གསུངས་པ་ལ། **སྒྲིན་དུ་སྤྲུག་སོས་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྲུག་གཅིག་ལས་མེད་**
པས། དུག་ཀྱང་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་སོ། །]

༦ ལེ་ལུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལས་ནི་ སྐྱེ་མའི་སྐྱབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བེམ་པ་
དང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕྱེ་རོལ་གྱི་རྩས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་དུག་”མཆན་³ལ་བརྟེན་ནས་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་རི་ལུ་པ་
བརྟེན་ནས་དང་། ལྷའི་སྤྱིང་པོ་དུག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་རིག་འཛིན་སྐྱབས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་སྐྱལ་ལྟན་སོགས་དབྱེག་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཤུ་དང་བཤད་གཅིག་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཆོས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་དང་།

1 མ་ཕྱི། ༡༧བ་ན། བ རྟེ ༡༧བ་ན། བོ
2 མ་ཕྱི། ༡༧བ་ན། བསྐྱེད རྟེ། ༣༧བ་ན། བསྐྱེད
3 མ་ཕྱི། ༡༧བ་ན། མཆན རྟེ། ༡༧བ་ན། མཆན

བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐུ་ལ་ཐན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་མོང་གི་བསྟེན་པ་རྟོ་རྟེ་བཞི་དང་།
 མཆོག་གི་བསྟེན་པ་ཡན་ལག་བྲག་དང་། བསྟེན་པ་གཉིས་མདོར་བསྐྱས་ནས་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་
 དང་། རྒྱ་གསུང་རྒྱགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱོབ་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ན་མས། **གསུངས་སོ།** ། ། ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་།
 བརྩ་གཉིས་པར་ནི་བདག་ཉིད་སྟུ། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་བཞིན་རིགས་པ་སྟོང་བྱུང་བ། ཞེས་བརྩ་
 གཉིས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་།
 རིག་འཛིན་བསྐྱབ་པ་དང་། ལས་སྐྱབ་དུས་ཁ་ཟས་ལ་སྟོང་ཆུལ་དང་། བྱུང་བ་མཆོག་བསྐྱབ་ཆུལ་སྟོན་པར་གསུངས་
 སོ། །བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་འགོས་འབྱུར་འགའ་ཞིག་དང་། འབྱུར་གསར་གཉིས་དང་། འབྲེལ་
 བཤད་གཉིས་ལས་འབྱུར་། འགོས་འབྱུར་ཁ་ཅིག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐེམ་པ་ཞེས་འབྱུར་བའི་ཁྱི་མ་ལེགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 བྱང་ཆུབ་སྟོན་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཅིང་། བརྩ་གཉིས་པའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་
 རྒྱབས་དང་མཐུན་པའི་ཁྱིར་རོ། ། **༥ ལེ་དུ་བརྩ་གསུམ་པ་** ལས་ནི་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་བརྒྱས་པ་དང་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱ་གསུང་རྒྱགས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐོགས་མེད་བརྒྱས་པ་དང་། ཁྲོ་པོའི་བརྒྱས་པ་དང་། གཏི་
 ལྷག་སོགས་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་དང་། མ་ནིང་གི་བརྒྱས་པ་དང་། དུད་མེད་ཀྱིས་གྲང་ཆེ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་
 པ་སོགས་དང་། ཉང་ལ་གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལས་མཆོགས་²མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་རིམ་པའི་ལས་
 ཆོགས་རྒྱ་ས་པར་བཤད་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཆུལ་ན་མས་གསུངས་སོ། །ལུང་སྟོན་ལས། མདོན་ལེས་
 ལྷ་ནི་བརྩ་གསུམ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པར་འཆད་དེ། འདིའི་འབྱུར་ལ། རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ལས་
 བསྐྱར་བ་མང་དུ་སྒྲུང་དོ་ དང་། ། **༥ བརྩ་བཞི་པ་ལས་ནི་** ལྷགས་ལ་གཞོལ་བས་མེད་ལྷགས་བརྩ་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། ཉང་ལ་གཞོལ་བས་བྱ་བའི་དལྱག་པའི་ལས་དུག་དང་། རལ་གཅིག་མས་སྐྱེའི་³

1 མ་ཁྱི། ཀུན་མཁུ། གསེར་ ཁྱི། ཀུན་ལྟ། གསར་

2 མ་ཁྱི། ༡༩༣༥ན། ཆོགས ཁྱི། ༡༩༣༦ན། ཆོགས

3 མ་ཕྱི། ༡༩བ། སྤྱུང་། སྤྱི། ༡༩མ། སྤྱུང་།

བྱ་མོ། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱིས་རིག་འཛིན་གྱི་བྱ་མོ་དགྲག་པ་དང་། དག་ལས་དང་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཕུར་ཕུས་གདབ་པའི་ ལས་ཀྱི་ཚོགས་ནུས་གསུངས་སོ། ། ལུང་ཕྱོན་ལས་ཀྱང་། བརྟ་དང་བཞི་པར་
བཞི་པ་དང་། །¹མེད་སྤྱུགས་སྒྲ་མ་ཕྱོན་པར་མཛད་། ཅེས་བརྟ་བཞི་པས་མེད་སྤྱུགས་སྒྲ་མ་སྟེ། མཚོག་ལ་བཞུན་པ་དང་།
དེ་ལ་མ་བཞུན་པའི་ཕྱོ་ནས་ལས་བཞི་སྟུབ་པ་ཕྱོན་པར་གསུངས་སོ། །

༥ ལེ་འུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས་ནི་ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་རང་གི་རིགས་པེས་པའི་ཕྱག་
ཀྱ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་རིགས་མ་པེས་པ་ཕྱག་ཀྱ་བཞི་གང་ཏུ་གཅིག་དང་། སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་
པ་ཕྱས་པས་མཚོག་བསྟུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྟུབ་པ་ཐག་པོའི་ལས་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲོས་
མེད་མེད་བསྟུས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་། རི་ལུའི་སྒྲོད་པ་བརྟ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་ལས་བསྟུབ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་ལྟ་དབང་བསྟར་བ་དང་། གནད་ལ་དབབ་པའི་ཚོག་དང་། གཏུག་པ་འཁྱལ་པའི་ཐག་ལས་དང་། ཏུག་དང་། ཅན་
གསོ་བ་ནུས་བཞུན་པའི་འོག་ཏུ་²དེ་བཤད་པ་ན་ དངོས་གྲུབ་གཉིས་པོ་ ཐམས་ཅད་ནི་ ཡིན་ལུགས་
ཀྱི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུན་པའི་ཕྱིར་ ཏུམོ། །
³སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུངས་སོ། ། ལུང་ཕྱོན་ལས་ཀྱང་། ཐོགས་དང་སྟབས་མེད་ཉིད་ལྱུར་
པ། །དངོས་གྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་མེད་པའོ་ ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕོགས་ནི་བརྟ་ལོ། །སྟབས་མེད་ནི་དེའི་བྱ་ལྟེ་བཅོ་ལྔ་
པས་དངོས་གྲུབ་བསྟུབ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྒྲ་མེད་པ་ཕྱོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ནི་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ལོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྒྲོད་པའི་སྟབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལོ། །སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྒྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་
བསྟུབ་པར་གསུངས་སོ། །

༥ ལེ་འུ་བརྟ་ཏུག་པ་ལས་ནི་ ལེ་འུ་བཞི་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་

1 མ་ཕྱི། ༡༤བཟ། མང་ མྱེ། ༡༤བཟ། མེད

པའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སློབ་ཏེ་ ཞེས་པ་ནི་སྐྱེད་གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དང་། ལྷ་
ལྷག་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་སོང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྐོབ་དཔོན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་བ་དང་། སློབ་
མ་གཞག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རི་ལུ་དང་། མངག་གཞུག་པ་བསྐྱབ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་
སོགས་པ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྟན་པ་ལམ་སོས་པའི་གདུག་པ་ཅན་འདུལ་ཐབས་དང་། བཀའ་སློབ་སོགས་ཞི་བའི་
སྦྱོར་བ་དང་། དཔལ་པོ་རྣམས་དང་། སྐལ་བྱེད་མའི་སྐྱབ་པ་དང་། རིམ་རྒྱ་ལའི་སྐྱབ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་བོགས་བྱུག་རྒྱ་
བཅའ་ནས་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ གསུངས་སོ། ། ལུང་སྟོན་པས་ཀྱང་། སྐྱ་སློགས་དུས་དང་ཡང་དག་
རྩིས། །དགྲིལ་འཁོར་རྩལ་ཚོན་ལྷན་པའོ། །སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་སློགས་ནི་སྤྱི་པོའི་རྒྱལ་པོ་
འཛོད་སློགས་མཁུན་པ་བཅུ་བ་ཞེས་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པས་བཅུའི། །དུས་ནི་དགུ་ཉིད་དགུ་མེད་དུ་བྱེད་
དང་སོ་ག་དབྱར་དང་སྟོན་གྱི་དུས་དུག་སྟེ་བཅུ་དུག་པས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། དེར་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་
བ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

ཕྱི་ལེ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ནི་ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ཉན་རང་གཉིས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གཙོ་
བོ་གསུམ་དང་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུད་པ་ལྟའི་ དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ དང་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་པ་དང་། ཐུག་བྱ་བའི་རྩལ་
གཉིས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། ལུས་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིག་དང་།
སྦྱོར་བ་དང་ཁྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་རྩལ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྣམས་ལྟའི་
འཕྱེད་སྦྱོར་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚོད་པའི་དག་བྱེད་དང་རྟོགས་རིམ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཆ་དང་། ལས་སྟན་ཚོགས་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ལྟེན་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། ཐོས་བསམ་
གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱུད་གཏང་པ་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་རབ་ཏུ་ སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ལུང་སྟོན་པས་ཀྱང་། ཉེ་ཆེ་
དག །ཆགས་བྲལ་སྐྱ་ཚོགས་ཉིད་བྱུང་བ། སྐྱ་ཚོགས་ཚིག་གི་དོན་གྱི་¹“བརྟའ་སྐྱ་ཚོགས་མིང་ཅན་མིང་གཅིག་གྲུ།

1 ཟླ་ ༡༠བ་༣ན། བརྟའ་སྐྱ་བར་དུ་འོག་ཏུ་འང་བརྟའ་སྐྱ་ལ་བརྟའ་སྐྱ་ས་འདུག་ན་འང་མཚམས་རྟགས་ལ་འོག་མཚན་བཞག་མེད།

བར་དུ་ནི། བཤད་པའི་ཚུལ་ནམས་པ་བཞི་དང་ལྔ་ན་བར་བཤད་དོ། །བརྗོད་ཀྱིས་མི་
ལང་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྩི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འཇིགས་ཀྱི་གཟུངས་དཀྱིལ་དང་
བསྐྱུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷག་མ་ནམས་འཛིན་ཏོ། ། བྱང་བའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ། ལེ་ཏུ་འདིར་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དོན་ཚན་རེ་བཤད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་བཞིན་¹བཤད་དགོས་པ་ནམས་
ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དོན་རྩི་
ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་དོན་རྩི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དོན་རྩི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ། རྣམས་པ་
བཞིར་བཤད་དོ། ། ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་རྩི་དེ་འཛིན་ཚུལ་བཞིར་འཆད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཚུལ་བཞིར་མི་འཆད་ལ། ཟིལ་གཞོན་དོན་རྩི་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཚུལ་
བཞིར་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡིག་དོན་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ནི་སྐྱི་དོན་བཤད་པས་ཡིག་དོན་གོ་བྱས་
པ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་འབྲེལ་རིགས་གཞན་ལ་འདྲེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ཏེ་གཟུངས་དཀྱིལ་ནས་དོན་གྲུབ་འབྱེན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་དགོས་པ་
ནམས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་གཟུངས་དཀྱིལ་འཆད་པར་བཞེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ འདོད་ཆགས་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ། འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུགས་
ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་གིས་བསྟན་ཞིན་པ་མིན་ནམ། འདིར་ལོགས་སུ་འཆད་མི་
དགོས་སོ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་བྱང་ངེས་སུ་འཆད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེ་རྩིས་སུ་འཆད་མི་དགོས་སམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པས་སོ། ། ། དམ་ཆོག་

1 མ་ཕྱི། ༡༡ནུ། བཞིར་ ཟླ། ༡༡ནུ། བཞིན་

2 མ་ཕྱི། ༡༡བཟ། ཟླ། ཟླ། ༡༡བཟ། ཟླ།

འབྱུང་བ་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ [བེ་ཟེལ་གཞོན་དོན་ཤེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་
སྤང་འབྲེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཀའོ།] དང་། རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་དོན་ཤེས་པའི་
ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་
ཉིང་འཛིན་དང་། གཏོན་མི་ཟ་ [དོན་ : བ་ཆབ་: ཡོད་པ་དམ་ཆོག་གི་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་
བ་དང་དེས་པའི་དོན་ཤེས་འབྱུང་ངོ་།] བའི་མཆོག་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤུ་མ་གྱི་ནས་གཤིན་ཆེ་གཤེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྤྱི་བཞིན་པར་བཤད་དགོས་པ་རྣམས་
ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ དོན་ཤེས་འཛིན་མཉེས་པའི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་སྤྱི་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཤེས་
བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས་འཛིན་པ་ཤེས་སྤྱི་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་
ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོན་ཤེས་པོར་ལོ་ཤེས་བྱ་བའི་
ཉིང་དེ་ [རྣམ་ : བ་ཆབ་: བར་སྤང་མཛད་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤྱི་བཞིན་པའོ་ཟེས་] འཛིན་
དང་། [འདིར་འབྱུར་རྫིང་གཉིས་དང་ཆག་འབྱུར་ལས་ཡུམ་གསུམ་དང་། གཤིན་ཆེ་གཤེད་འབྲེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བཞི་སྐབས་འདིར་བྱང་དེས་སྤྱི་བཤད་པར་བསྟན། །རྒྱས་བཤད་དུ་དེ་བཞི་སྤྱི་བཞིན་པར་བཤད་པ་ལ་སྤུ་མ་རྣམས་
གཉིས་ཀ་ཁས་ཁྲུངས་ནས་འགལ་སྤོང་བྱེད་མོད་ཀྱང་། བ་ཆབ་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་སྤྱི་བེ་
བཞིན་པར་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །འབྱུར་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུར་གྱི་ཐོན་མ་ཐོན་དུ་མི་སྤང་གི་གང་ལས་བསྐྱར་བའི་
རྒྱ་དཔེའི་བྱེད་པར་དུ་སྤང་ཡང་བྱི་མ་རྒྱ་དཔེ་དག་པའོ།] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་
གནས་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་དོན་ཤེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་

འཛིན་ནི། བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། མྱེང་གཞི་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་མ་གཏོགས་
པ་ལེུ་འདིར་ཚུལ་བཞིར་བཤད་དགོས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུས་ [ཆག་འབྱུང་ན་འདུས་པ་ཞེས་བ་སྟོན་ལ་ཡོད་དེ། ། གཞུང་གི་
ཟིན་པ་དང་མཐུན་ནོ།] ། བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩོ་ [རྩོ་རྩེ་དམ་ཆིག་འབྱུང་བའི་ཆིག་གིས་ཞེས་བ་ན་
ཟུང་དང་མཐུན་ནོ།] ། རྩེ་དམ་ཆིག་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆིག་ནི། ཚུལ་རྣམས་པ་
བཞིར་བཤད་དོ། །

རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ བས་གཟིགས་པར་གྱུར་ཉིད་བར་
དང་། [དམ་ཆིག་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་དེས་སུ་བཤད་ཀྱང་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་དང་
དེས་སུ་འཆད་པར་མ་དེས་པས་འདིར་གསལ་བར་བསྟན་ན། འདི་གཉིས་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སའི་བར་དུ་འཛིན་ཞེས་པའི་
ནང་ན་མེད་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་དེས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་སྟེ་ཆོན་མི་གཅིག་པས་ཟུར་དུ་མཛད་པའོ།] ། མཆོད་
པ་སྟོས་པར་གྱུར་པའི་དམ་ཆིག་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་བའི་དོན་དང་
དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་
ལྷུང་བ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གསང་། ། རབ་ཏུ་མི་རྟོག་གནས་མེད་པའོ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། [ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་གོང་ན་ཡོད་པ་
འདིར་བྱངས་པ་ནི་དགོངས་དགོངས་"མིན་པའི་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་མཛད་
པ་འོ།] ། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་གསུང་ [སྐྱེ་གསུང་ཞེས་པ་མན་ཆད་འདིར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བ་ཆབ་ཀྱི་འབྱུར་

1 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། མན སྟེ། ༡༡བཤུ། མིན
2 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། འ སྟེ། ༡༡བཤུ། འོ

ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། ཆག་གིས། ཐེ་ཆོས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་པར་ཅན་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་
བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་ཞེས་པ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་
སྤར་བསྟན་ཐེན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་ལོ། ། སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པར་
མི་སྟོ་བ་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་དགོས་པས་བཤད་པའོ། །

སྤར་བཤད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་དང་སྤྱགས་བཅུ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ ཞེ་སྤང་གི་རིགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་། གཞན་ སྤར་ཆོས་ ལས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནོ་
ཇི་སེམས་དཔལ་ཞེས་འབྱུང་ལོ། ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དང་། རོ་
ཇི་སེམས་དཔལ་ རྟེ་མི་བསྟོན་པ་ བྱང་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། ཁོ་ཤོ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྟོར་སྤང་
བའི་བར་དུ་ནི་སྤྱི་རི་བཞེན་པའོ། །བཛ་རྟེ་ག །རི་ན་རི་ག །རད་ན་རྟེ་ག །ལྷ་རི་ཡི་ག
།མཛ་རྟེ་ག །དེ་ཤར་རྟེ། མོ་རྟ་རྟེ། རྩ་ག་རྟེ། བཛ་རྟེ། ལ་སྟན་རྟ་ཡིད། མ་རྩོན་
རྟ་ཡིད། བད་སྟན་རྟ་ཡིད། བེ་སྟན་རྟ་ཡིད་ཅེས་བྱ་། བཛ་ཆོས་ཀྱིས། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་
ཀྱི་ཆོག་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ན། སོགས་ཁོང་ནས་དམ་ཆོག་འགྲུགས་པའི་རིགས་དང་། ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེས་པ་བཞེ་ལ་འོག་ནས་བྱང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་བསྟོལོ། ། བའི་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོག་
ནམས་ནས། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བྱིན་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་ ། ལེ་ལུ་མཆོན་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་འདི། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྱུར་
ཀྱན་ལས་མ་བྱུང་ལ། ཐུགས་ཇི་ཞབས་ཀྱི་བྱང་དེས་གཉིས་སུ་བྱས་པ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཅིག་གིས་བཅུགས་པ་ཡིན་
ཟེ། །ལེ་ལུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི། །བྱང་བ་དང་། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །ལེ་ལུ་དང་པོ་ལ་
མཐའ་ནམ་པ་དུག་གི་ སྟོན་ས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ནམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་ཐེན་རྟོ། ། ། འདི་ནི་
ལེ་ལུ་སྤྱགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་ལོ། །

༥ དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མཐེན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་སྤྲེའི་བཞིན་
པའོ། ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྦྱིད་ཅིག ཁྱེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་བའི་དོན་དོ། ཞེ་མའོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི། སྦྱི་
དང་གསུང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་འཛིན། སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཆུལ་གྱིས་སྤྱ། སྦྱེ་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་
བསྐྱུགས། ཞེས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། དངོས་པོ་མེད་
པས་བསྐྱོམ་པ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའི་ཆུལ་གྱིས་བཤད་དོ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་དང་། གཤུང་དང་འཛིན་པ་
རྣམས་སྤངས་པ། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། རང་སེམས་གཟོད་ནས་མ་
སྦྱེས་པ། སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། རྒྱས་བཤད་ནས་རྣམ་སྤང་
སོགས་ལྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོངས་མིན་དང་། བུམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བརྗོད་མཛད་པ་སྤྲེའི་བཞིན་པར་
བཤད་ལ། འདིར་བྱི་མ་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་འགྲུར་ཀུན་ལས་འབྱུང་ཡང་། སྤལ་ལྡན་གྲགས་པས་བྱི་མ་ལ་སྤྲེའི་
བཞིན་པར་བཤད་པ་བསྐྱུས་དོན་ན་ཡོད་པར་བཤད་པས། རྒྱ་དཔེ་འགྲའ་ཞིག་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་མཐུན་པར་ཡོད་
པར་སྤྲང་དོ། ། ལེའུ་གཉིས་པའོ། ། ༥ དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་
རྣམས་རྟ་ཏུ་སྤྱ་ཕ་ཨ་ཁྱ་ཀོལ་ཉི། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་བའི་
དོན་དོ། །རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྦྱོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་
སྦྱོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའི་ཆུལ་གྱིས་བཤད་པའོ། ། འདི་ལ་རྒྱས་བཤད་

ནས་ཡིག་དོན་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲིན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་
དབྱུས་གནས་པར། །རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྩོམ་གོད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི། དང་བའི་དོན་དང་། དེས་
པའི་དོན་རྟོ། །ལེའུ་གསུམ་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཐོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཞི་བ། ཞེས་
བྱ་བ་ནས། དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་
མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་རྩོམ་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགྲིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་
ཉམས་དགའ་བཤད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་། ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་
རྟོ། །ལེའུ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

༦ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོད་པའི་མཆོན་ཉིད་བཀའ་སྩལ་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པའོ། །ནམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ལས་བྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགོས་
བྱུང་རབ་མཆོག་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
པའོ། །རིགས་ངན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟིང་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་དག །བསྐྱབས་
ཀྱང་འབྱུང་པར་ཡོང་མི་འཇུག། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པའོ། །སྟོག་གཅོད་
པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་སྟོད་དུ་འཇུག། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་

1 མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། ཞ ཕྱི། ༡༧བཤན། ཞི

2 མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། དབན ཕྱི། ༡༧བཤན། དཔོན

པས་བཤད་པའོ། །མ་དང་སྤང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་
འབྱུང། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། བྱང་ཚུབ་སྒྲིབ་པའི་གནས་འདི་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་སྤྲེའི་བཞིན་
པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྒྱལ་བར་གྱུར་རྟོ།
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ ཆེན་པོ་འདི་དག་ ་པ་ཆབ་: བསྐྱར་བར་གསོལ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲེའི་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
རང་རང་གི་སྟན་ལ་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་།
དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྒྲིབ་པ་མཆོག་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལེའུ་ལྷ་པའི་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཆོག་རབ་འདི་ཡིས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བྱང་ཚུབ་སྒྲིབ་པ་བསྐྱོམ་སྤྱར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ ། འདི་ནི་ཆག་འབྱར་དང་ཡང་འབ་
ལ། བ་ཆབ་ཀྱི་འབྱར་དང་ཡང་དོན་འབྲེལ། །འོན་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་བས། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་དཔའ།
སྒྲིག་སྤང་ཐུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་བར་དགོངས་བཤད་དུ་གསུངས་པས། འབྱར་རྙིང་གི་འབྱར་ཞོར་
བའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །རྒྱ་དཔེ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པས། འདི་ཡང་འབྱར་སྒྲོན་དུ་མི་
སྤང་གི། །རྒྱ་དཔེ་མི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་ཡིན་པར་སྤང་ཡང་། སྒྲིག་སྤང་ཐུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ཡིས་བར་དགོངས་
བཤད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དཔེ་དག་པར་བྱའོ། ། རྟེན་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། དེས་ན་ དེ་ནས་

1 རྟེན་ ༡༥ན་ ༡༩། བར

2 མ་ཟི། ༡༥ན་ ༡༩། འབྱར་ རྟེན་ ༡༥ན་ ༡༩། འབྱར་

དཔལ་ལྷན་རྫོང་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ ལ་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱ་ན་ ན་ས་ ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་
བསྐྱོམ་ཞེས་པའི་བར་གྱི། རྫོང་འཛིན་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་དུ་རྩལ་བཞེས་བཤད་པའི་ཡིག་སྤྱི་གཉིས་དང་དོན་དང་སྤྱས་
མཐའ་གཉིས་དེས་དོན་དུ་བསྟུས་ཏེ། ན་ས་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། དེ་
ན་ས་དཔལ་ལྷན་རྫོང་འཛིན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་ནས། ལུས་དག་སེམས་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་དང་བའི་དོན་རྟོ། ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། ། ལེ་འུ་དུག་པའི་བཤད་
པའོ། །

༥ དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །བསྐྱེན་ན་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པར་
འབྱུང། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱི་ཁྱི་བཞེན་པའོ། །སྤྱིངས་མོ་ཟ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སྤྱིག་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། ། ཁ་ཅིག་
སྤྱིངས་མོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱ་དང་དེས་སུ་འཆད་པ་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན། ལུས་དང་ཞེས་པ་བཞི་ལ་དང་
དོན་དུ་བཤད་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱང་ཡང་། དེས་དོན་མི་སྤང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ལ།
འབྲེལ་པའི་འབྱུང་གསར་རྫིང་ཀྱང་ལས་བསྟུས་དོན་དུ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ཡང་དང་དེས་སུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱས་
བཤད་དུ་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པའི་མཐར་དང་བའི་དོན་རྟོ། ཞེས་འབྱུང་བས། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་
པར་གསལ་ཡང་། བྱི་མ་ལྟར་དག་སྟེ།¹ ལུས་དང་ཞེས་པ་བཞི་དེམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞུང་གཅིག་ལ་དང་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱུང་ན། དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་དེས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །] སངས་ [རྒྱས་བཤད་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་རྣང་པ་བཞི་དགོངས་མིན་དུ་
བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་མི་ལེགས་པས། པ་ཆབ་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེན་པས་སོ། ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་པའོ། ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་

1 མ་ཕྱི། ༥༥བཤུ། ལྷ་ སྟེ། ༥༥བཤུ། ལྷ་

སོ། །པ་ཚབ་དང་། ཆག་གཉིས་ཀའི་འགྲུར་ལས། ཆགས་ཅན་ཞེས་པ་ནས། འགོ་འཛིན་ལ་མཐུག་འདུལ། ། རྒྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནམ་པར་བསྟོམ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ནམ་པ་
བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་དོ། །

[ཆགས་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པ་ཞིན་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་མ་རྒྱུད་ཞིང་། བཤད་པ་གཞན་
གྱི་འད་མིང་འདོགས་མ་རྒྱུར་བ་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཞེས་ཀྱིས་བྲང་དོན་དུ་བཤད། ཁ་ཅིག་དེ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་པ་མེད་
པས་མི་རིགས་པས་དགོངས་བཤད་དུ་བྱའོ། ཞེས་¹ཟེར་བ་ནམས་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་པོ་དེ། གཟུགས་ལ་ནམ་གསུམ་
ཤེས་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་དོན་
གྱིས་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པའི་དགོས་²བ་སྟོན་པས། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱི་བཤད་དང་།
མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་པ་གསུམ་གའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཚུལ་བཞི་འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡིག་དོན་མ་རྒྱུར་
ཡང་མི་འགལ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་ལོ། །] སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་བྲན་པར་སྟོར། ཞེས་བྱ་བ་ནས།
བསྟོམ་ན་བྲང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་
པའོ། །བྲུང་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་དུ་འོང་བ་
བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །སངས་
རྒྱས་རྩེས་བྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགྲིལ་འཁོར་དགྲིལ་འཁོར་ཚུལ་དུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

དེ་ལ་སྤྱི་རྩེས་སུ་བྲན་པ་རྩི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱི་རྩི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །དེ་
ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་བྱུང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་

1 མ་གྱི། ༡༩ན་ཟ། ཟར ཟླ། ༡༩ན་ཟ། ཟེར

2 མ་གྱི། ༡༩ན་ཟ། བ ཟླ། ༡༩ན་ཟ། བ

བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྱུང་བའང་
མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྒྲིན་པ་ མཆོག་གི་... འེ་ལེ་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྐྱེ་བ་ཞིན་པར་
བཤད་པ་སྟེ། ། ཞེས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། པ་ཆབ་དང་། ཆག་གི་འབྱུང་དང་ཡང་མ་ཐུན་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་མ་
སྐྱེས་པ་མེས་འབྱུང་བཤད་པ་དགོངས་བཤད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་མ་ཐུན་པས་བསྐྱེས་དོན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་མ་
མ་ཐུན་ནོ། །རྒྱས་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་དོར་བ་སྟེ། རྒྱ་དཔེར་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་
ཅེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དགོངས་པ་མིན་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་སྒྲིན་པའི་ལེ་ལེ་ཞེས་པའི་མཐར་ སྐྱེ་བའི་
བཞིན་པའོ། ཞེས་བཤད་པས་མེས་འབྱུང་གཉིས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པས་འོད་གསལ་བ་སྐྱེན་ནོ། ཞེས་གསུང་
ངོ། །ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་མེས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་དགོངས་མིན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དགོངས་བཤད་དུ་བྱེད་
པ་ནི་བག་"མདྲ་¹པར་སྐྱོག་པ་སྟེ། བསྐྱེས་དོན་དང་ལག་ལ་ཞིང་དགོངས་བཤད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དོ།
ཞེས་འགོག་གོ། །དེས་ན་བསྐྱེས་དོན་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་བྱུང་བ་འབྱུང་གིས་མ་ཐོན་པ་མིན་གྱི་རྒྱ་དཔེ་མི་མ་ཐུན་པས་བྱུང་
ཡང་རྒྱ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ན་འདུག་པའི་འབྱུང་བཅོས་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་ངོ། །འོན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་མེས་འབྱུང་གི་
བྱུང་འབྱུག་སྒྲིན་པར་རྒྱས་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་ལ་སྒྲོར་བ་དོན་མིན་ནོ། ། ། ལེ་ལེ་
བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ཐུག་ཆེ། ཞེས་བྱ་
བ་ནས། ཐུག་འཆལ་རྩི་རྩི་ཐོག་པ་ལའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱུང་བ་དང་། དེས་པའི་
དོན་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྩི་རྩི་རིན་ཆེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་

1 མ་ཐི། ༥༧བལྟ། མདྲ་ ཐེ། ༥༧བལྟ། མེད་

ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། །བྱོམ་སོང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྟུག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་
པའོ། །ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཁས་པས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྣམས་
སྟོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། །མཁས་པས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རབ་ཏུ་བརྟུག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བ་དང་། རེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པའོ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྲུག་རྣམས་དངོས་བྱུང་བྱེད་པར་
གསུངས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །ལེ་ལུ་བརྒྱད་པའི་
བཤད་པའོ། །ཕྱི་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩི་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉམས་དགའ་མཆོག་
ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་བཞིན་པར་བཤད་པའོ། །ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོ་རྩི་བཀོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི། བྱང་བའི་དོན་དང་། རེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
དོ། །དེ་ནས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བཤད་པ་¹མཆོད། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། [ཆོག་ཐ་མ་ལ། པ་ཆོབ་དང་ཆག་གིས་འགྱུར་ལས་ལེ་ལུ་འཛིན་
ཀྱི་བར་དགོངས་བཤད་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱས་བཤད་དང་མཐུན་ནོ།] ལེ་ལུ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་ཀྱི་དོ་རྩི་
བསྟོམ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷ་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཡི་སྟོག་ནི་དེར་ཟད་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རི་
བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩི་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོ་རྩི་སེམས་དཔའི་ཆེ་

1 མ་ཕྱི། ༡༧བཤ། མཆོད་ ཕྱི། ༡༧བཤ། མཆོད་

དེས་འཛོལ། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །ལེ་ཏུ་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དམ་ཆིག་དྲོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ནི་སྤྲི་རིམ་བཞེན་བར་བཤད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་
བྱ་བ་ནས། དྲོ་ཆེ་ཆུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་
པའོ། ། [འདིར་ཆིག་གི་འགོ་འཛིན་ལ་འདི་དང་འགྱུར་གསལ་གཉིས་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་
འདྲོ།] འོད་ཟེར་འབར་བའི་ཡི་གེ་སྒྲི། ཞེས་བྱ་ནས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། རྣམ་པར་དབེན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསམ་གཏན་བསྐྱུས་པ་འདི་དག་བསྒྲོམ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
"བྱང་པའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །མི་བསྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། དྲོ་ཆེ་མངོན་པར་མཐུན་པས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྲི་རིམ་བཞེན་བར་བཤད་
པའོ། །དྲོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དྲོ་ཆེ་རིག་པའི་སྤྲེས་བྱའི་མཆོག་གི་ལེ་ཏུ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པའི་བཤད་པའོ། །

༦ དེ་ནས་སྟོན་པ་དྲོ་ཆེ་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རོལ་མོ་འདི་དག་རབ་ཏུ་
བསྒྲོམ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །དགོན་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུབ། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་
པའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ལུས་དང་དག་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །འཁོར་

མོ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འགྲུབ་པས་འགྲུར། ཞེས་བྱ་བ། བསྐྱུས་དོན་
“འདི་¹དང་། འདི་འདི་རྒྱས་བཤད་གཉིས་འགྲུར་”²ཉིང་དང་ཆག་འགྲུར་གཉིས་མ་ཐུན་ཡང་རྒྱས་བཤད་ནས་ལམ་གྱི་བཞི་
མདོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་བཞི་བཤད་པའི་མཐར་དགོངས་བཤད་དུ་གསུངས་པས་བསྐྱུས་དོན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་
མ་མ་ཐུན་ནོ། དེས་ན་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྲུར་ལས་འཁོར་ལ་མེ་སྟག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་”བ་³ནས། དམ་ཆོག་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་”རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤྱི་བཞིན་པའོ། །ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས།
རྡོ་རྗེ་འགྲུགས་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་”དགོངས་”པས་བཤད་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར།
ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དུ་ཡང་འབྱུང་བས། འཁོར་མོ་འོད་འཕྲོ་ནས། ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་
བཞི་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་དགོངས་བཤད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། པ་ཆབ་ཀྱི་བཞིན་
དུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དཔེ་དག་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ནས་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྲུར་ལ། སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱུས་དོན་གཉིས་བྱས་
ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས། སྤྱོད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཅན་འགྲུབ་
འགྲུར། ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤྱི་བཞིན་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱུས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མང་ངོ་། ། ༡ འདི་
བར་ནི་སྤྱི་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། །བསྐྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་དག། །ཅེས་བྱ་
བ་ནས་སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་བསྐྱུབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པས་
བཤད་པའོ། །དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་གྲུབ་འཕྲོ་བ་འགྲུར། ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དུས་བཞི་དག་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་ཏུ་བསྐྱེན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱི་བཞིན་པས་བཤད་

1 མ་ཕྱི། ༩༤ནཱ། འད ཕྱི། ༩༤ནཱ། འདི

2 མ་ཕྱི། ༩༤ནཱ། ཉིང ཕྱི། ༩༤ནཱ། ཉིང

3 མ་ཕྱི། ༩༤ནཱ། བ ཕྱི། ༩༤ནཱ། བ

4 མ་ཕྱི། ༩ ཕྱི། ༩༤ནཱ། རྡོ་

5 མ་ཕྱི། ༩༤ནཱ། དགངས ཕྱི། ༩༤ནཱ། དགོངས

དོ། །གསང་བ་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་ལ། རྒྱ་བ་བྱེད་གྱིས་འབྲུབ་པར་གསུངས། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དམ་ཆོག་སྦྱབ་
པའི་མཆོག་བསྟན་པའི་ལེ་འུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱ་རི་བཞིན་པས་བཤད་དོ། །ལེ་འུ་
བཙུ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཆོད་དེ་དོ་རྗེ་དབྱངས་འདི་
གསུངས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱ་རི་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། །ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་
"ཚུལ་¹་རེ་བཟང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཨེ་མའོ་སྤྲུགས་གྱི་"ཚུལ་²་རེ་བཟླ། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །མ་སྦྱེས་བ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་ཏུ་བཤད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །ཡིད་འོང་སྤྲུགས་རྣམས་
ཀུན་བསྐྱུས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྐྱུས་པ་མ་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རི་ལྟར་འདོད་པར་
བསྟེན་ན་འབྲུབ། ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱ་རི་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། །གཉི་སྤྲུག་དམ་
ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། གསོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་
བྱང་བའི་དོན་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་རྣམས་གྱི།
ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཚུབ་བསྐྱུང་བའི་དོན་ཆེན་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྦྱ་རི་བཞིན་
པས་བཤད་པའོ། །ནམ་མཁའ་རྫོ་རྗེ་དབྱུས་གནས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྫོ་རྗེའི་
སྤྲུགས་རིན་པོ་ཆེ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་ནི་
དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཚུ་ཡི་སྦྱང་

1 མ་ཕྱི། ༥༤བཅུ། ཚུལ་ ཕྱི། ༥༤བཅུ། ཚུལ་

2 མ་ཕྱི། ༥༤ནུ། ཚུལ་ ཕྱི། ༥༤ནུ། ཚུལ་

ནས་བཅག་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་ནི་སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། རྟེན་པ་མཉམ་གཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྩོམ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་རྟེན་པས་གཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྩོམ་ཆེ་དམ་ཆེ་གྱི་གཞིན་པ་རབ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་ནི་སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། འགོག་པ་ཁོ་བོའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྲུག་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བྱང་བའི་དོན་དང་། རེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། འཕུ་བཅུ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

༥ འཕུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་འབྲེང་བའི་སྤྲུགས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལས་བསྐྱུབ་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲུགས་ནི་སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པས་བཤད་པའོ། བར་བར་ན་ལ་ལ་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པ་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱ་མོ་མཆོག་གསེར་གྱི་རྣ་ཆ་གཡོ་བ་རྣམས། སྤྲུགས་ཀྱི་རིབ་པ་འདི་དང་ནི། དམ་ཆེ་གྱི་ལས་སྤྲུགས་པ་ཡིས་དགུག་ཅེས་པའི་འོག་དང་། ཡང་ན་ཁོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི། འགོག་པའི་རྩོམ་ཆེ་རྒྱ་མོ་ནི། ཞེས་པ་བཞི་དགོངས་བཤད་དུ་མཛད་པའོ། དམ་ཆེ་གྱི་ལས་སྤྲུགས་པ་ཡིས་དགུག་ཅེས་པ་བཤད་པའི་མཐར་འབྱུང་རྟིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། བ་ཚབ་དང་། ཆག་འབྱུང་ལས། སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པའོ། ཞེས་འཕུ་འདིའི་མགོ་ནས། དེ་ཡན་ཆད་སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པར་བཤད་པ་ལེགས་སོ། ཡང་བ་ཚབ་ཀྱི་འབྱུང་ལས། རྩོམ་ཕྱི་ཆེན་པོས་དེ་སྤྲུག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། ཞེས་པའི་མཐར་སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པའི། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་འཕུ་འདི་མཆོག་གྱི་བར་དགོངས་བཤད་དུ་བྱས་ཀྱང་། འབྱུང་རྟིང་དང་། ཆག་འབྱུང་ལས། ཕྱི་ཆེན་པོས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོའི་མཐར། སྤྱི་ཆེ་བཞིན་པའོ། ཞེས་པ་མེད་པར། སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་

1 མ་ཕྱི། ༡༩ན་ན། ཆེག་ ཕྱི། ༡༩ན་ན། ཆེག་
2 མ་ཕྱི། ༡ད་ ཕྱི། ༡༡ན་ན། བཤད་

ཉིད་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་¹པའི་མཐར་ཕྱི་རི་བཞེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ལེ་ལེ་མཆན་དགོངས་བཤད་དུ་འབྱུང་བ་
འབྱུང་ལེགས་སོ། །] དེ་བཞེན་དུ་ལེ་ལེ་བཅོ་ལྔ་བ་དང་། ལེ་ལེ་བཅུ་དྲུག་བ་དང་། ལེ་ལེ་བཅུ་
བདུན་བ་ལ་ནི་དོ་རྩེའི་ཆོག་ལ་ལ་ནི་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །ལ་ལ་ནི་དགོངས་བ་
མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱ་རི་བཞེན་པས་བཤད་པའོ། །འགའ་འགའ་ནི་
སྐྱ་རི་བཞེན་མ་ཡིན་པའོ། །ལ་ལ་ནི་དང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ [དུ་བཤད་པ་ཅི་རིགས་སུ་
ཡོད་ཤོ། །བཅོ་ལྔ་བ་ལ་རྒྱས་བཤད་དུ་མིང་འདོགས་གསལ་བར་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་བཤད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཅམ་བྱུང་
ཡང་སྐྱ་²རི་བཞེན་བ་མང་³དོ། །བཅུ་དྲུག་⁴བ་ལ་སྐྱ་རི་བཞེན་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་བྱུང་དོ། །བཅུ་བདུན་བ་ལ་
དགོངས་མིན་དང་སྐྱ་རི་བཞེན་བ་དང་ཚུལ་བཞེད་བཤད་པ་གཅིག་བྱུང་⁵དོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་རྒྱས་བཤད་ནས་དང་
དེས་ཀྱི་བཤད་པ་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། བཅུ་བདུན་པའི་ཡིག་སྒྲི་གཉིས་དང་དོན་དང་སྐས་མཐར་གཉིས་དེས་དོན་
ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱེད་དོན་དུ་དང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། *] ཉེ། དེ་ལྟར་ འདུས་
པའི་ མདོའི་ཆོག་དེ་དག་ནི་བཅོ་མ་ལྔ་འདས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱད་ ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྒྱ་ལས་
བཏུས་བ་ ལས་མཐའ་རྣམ་བ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་ཉེ། དགོངས་པས་གསུངས་བ་དང་།
དགོངས་བ་མ་ཡིན་པས་གསུངས་བ་དང་། དང་པའི་དོན་གསུངས་བ་དང་། དེས་པའི་
དོན་དུ་གསུངས་བ་དང་། སྐྱ་རི་བཞེན་བ་དང་། སྐྱ་རི་བཞེན་མ་ཡིན་བ་སྟེ། རྣམ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ འདུས་པའི་རྒྱད་ ནི་མཐའ་རྣམ་བ་འདི་དྲུག་ཏུ་དེས་བ་ཡིན་ནོ། །

༥ ལྟར་བཤད་པའི་ དེས་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཞུགས་པའི་ཆོག་ནས་བཅུ་མས་

1 མ་གྱི། ༡༤བཤུ། པའི་ སྟེ། ༡༤བཤུ། པའི་

2 མ་གྱི། ༣༠ནཤུ། ར་ སྟེ། ༣༠ནཤུ། རི་

3 མ་གྱི། ༣༠ནཤུ། ང་ སྟེ། ༣༠ནཤུ། ང་

4 མ་གྱི། ༣༠ནཤུ། བ་ སྟེ། ༣༠ནཤུ། བ་

5 མ་གྱི། ༣༠ནཤུ། ང་ སྟེ། ༣༠ནཤུ། ང་

ཏེ། མཐའ་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་ རྣམ་པ་བཞེར་བཤད་པ་འདིས་གསང་
བ་འདུས་པའི་དོན་ ལ་དོན་འཆང་གིས་ རྒྱས་བཏབ་པ་ཡིན་ལ་ རྫོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་
དེ་མ་རྟོགས་པར་ངེ་བཞིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱི་དོན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱུ་ལ་
སོགས་པའི་ ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཙན་རྣམས་ རྫོགས་གཙོད་སོགས་ འགལ་བ་
དང་། མ་སྤིང་སོགས་ལ་བཟོད་པའི་ ཤིན་ཏུ་ཆད་ཏུ་གྱུར་པ་ ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཆོ་ཆ་བ་འི་བྱ་བ་བྱེད་པས་
ངན་འཁྱོར་འཁྱོར་པའི་ ལས་ཀྱི་དབང་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། ལྟ་ དེ་ལྟར་བཤད་པ་ དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱད་ལས་ངེ་སྐད་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། གསང་
བའི་བདག་པོ་ ཞེས་བོས་ནས་གཞུང་ཅུང་ལ་ དོན་རྒྱས་པའི། ། སངས་རྒྱས་སུ་འཁྲིད་པའི་ ཚུལ་ཆེན་
ཏེ་མཆོག་འདུས་པ་ འདི་ནི་རྟེན་ པར་ གྱུར་ནས། ། སྤྱི་ ངེ་བཞིན་ པའི་ དོན་ ཙམ་ཞིག་ ནི་རྟེན་ པ་
བཟུང་བས། ། ཏེ་ནས། བག་མེད་ཏུ་འཇུག་པ་ དེ་ བ་ས་ན་ ངན་འཁྱོར་འཁྲིད་པའི་ ལམ་ངན་ པ་ དག་
ཏུ་ལྷུང་ རོ་ ། ། རྒྱད་དོན་མི་ཤེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་ཐོབ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཐོབ་པར་ མཛོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ བྱེད་པ་ལ་ ཏྲག་ ཏུ་ དགའ་བས། །རབ་ཏུ་དགའ་ བ་སྟེ་གཟེངས་མཐོ་བ་ དང་ལྡན་
པ་ཡིས། ། དོན་གྱི་ རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་བདག་ ཅག་གོ་ ཅེས་སྤྱི་ ཞེང་། །ཆོས་ བྱེད་པ་ ནི་གཡོ་
དང་རྒྱ་ ཡིས་ ནི་ བྱེད་པར་འགྱུར་ རོ་ ། དེ་ལས་ དེས་ནི་འདུས་པ་ འེདོན་ མི་ཤེས་པར། །
ཤེས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འདུས་པར་གསུངས་པའི་རྫོགས་གཙོད་དང་འདོད་པ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་ དམ་ཆོག་ལ་
སོགས་ པ་ལ་ སྤྱོད་ པར་ བྱེད་ལ། ། སྤོང་མིན་ལ་རྒྱད་དོན་ གསང་བ་བསྐྱུང་བར་མི་བྱེད་
ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ རྟེན་པར་བབ་བབ་ཏུ་ ནི་ རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ རབ་ཏུ་སྟོན། ། པར་བྱེད་དོ། ། མཛོན་
སུམ་ དང་རྫོགས་ཏུ་ སངས་རྒྱས་ དང་ འབྲ་བ་ཡི། །སྟོབ་དཔོན་ ལ་ སྟོན་ ཅིང་བཀྱར་ པར་ མི་
བྱེད་ དོ། །

སྐད་ཅི་གིས་ནི་ཁོང་ཁོ་ཁོང་། །དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གིས་རྗེས་ ལྷ་ ཆགས། །
པས་ཡིད་སྡང་བ་དང་ཆགས་པའི་དབང་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། མ་དང་སྲིང་མོ་བྱ་མོ་སྟེ། །བཞོད་ པར་བྱ་བ་
མིན་ བ་ ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །པ་མ་གསོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་ཆགས་གཞན་
ཀླམས་ གྱུར་ གསོད་པར་བྱེད་ པ་དང་། །དེ་བཞིན་ ཏུ་ རྩལ་གྱི་ཆོག་སྤྲོ་ཞིང་། །ཁྱད་པར་
དུ་ཡང་རྒྱ་བར་བྱེད། །གཞན་གྱི་རྩང་མའི་ཐང་ ཏུ་ འགྲོ་ཞིང་། །སྤྲད་པ་གཞན་ བཤད་གཅི་
ལ་སོགས་པ་ཟ་བ་ ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་ རོ། ། ། ཟུང་འཇུག་གི་ དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡི། །
དེས་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་ཀླམས་ནི་ སྤྲི་བཞིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ དེས་མི་ཤེས་ སོ། ། ཉེས་པ་ ལྷ་མི་
རིགས་པ་ རྩང་ཐང་ཙམ་ བྱས་པ་ ལ་ཡང་། ། བསད་ལས་སོགས་ཀྱི་ མངོན་སྟོན་དག་ནི་བྱེད་ པར་
འགྱུར་ལ། ། རིས་གཉིས་ཀྱི་ རྣལ་འབྱོར་ ལ་ རབ་ ཏུ་ སྦྱོར་ བ་ དམན་པ་ཡི། །སྟགས་པ་
ཀླམས་ ཀྱིས་ ནི་ དཔོན་གྲུབ་ འགྲུབ་ པར་ མི་འགྱུར་ རོ། ། ཉག་ཏུ་ བྱང་རིག་པའི་སྟེ་སྟོན་ལས་ བྱི་
རོལ་ ཏུ་འགྱུར་པའི་ བསྟན་བཅོས་ ལ་ དགའ། ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ དེ་ཡི་ རབ་ཏུ་ སྦྱོར་ བ་ ལ་
མཁས་པ་ ཙམ་ དང་། །རང་གི་ གསང་སྟགས་ཀྱི་ དམ་ཆོག་ བསྟངས་ ཡོངས་ ལྷ་ སྤངས་
ཏེ། །སྟགས་ཀྱི་མེད་པ་ འི་སྤངས་མོ་ཆེ་ བཞིན་དུ་སྦྱོད། ། པར་བྱེད་དོ་ སྟགས་ བརྒྱས་པ་ དང་ ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ བྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ། བཟུང་བཏང་དང་ཐང་ཐང་གཞན་གྱི་ འཆོ་བ་དག་ནི་དེ་ ས་
སྦྱབ་ པར་ བྱེད་ རོ། །

ཁྱིམ་ གང་ཏུ་ བཤད་ན་ ཉིད་པ་ དང་བཀུར་སྟེ་ འཕྲོ་བ་ པར་ འགྱུར་བ་ དེ་ ར། ། གསང་
སྟགས་ཀྱི་ དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ རོ། ། ། བསྟགས་པོས་བསྟགས་བསྟོན་ལས། མ་
འོངས་པ་ཡི་འཛིགས་པ་དག །དེ་ཉིད་ནས་ནི་བྱང་ཐིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱུད་ལས་མ་འོངས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ལུང་བསྟན་པ་ཀླམས་ད་ལྷའི་སྟགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་པལ་མོ་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་དུས་སུ་སྤངས་པས་བདག་

ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་བྱས་ཤིག། ། གྲགས་པར་ཁས་འཆིབ་མ་ཁོངས་པའི་གང་ཟག་དེ་
རྣམས་གཟུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུ། །གསང་བ་ འདུས་པའི་དོན་རྒྱས་བཏབ་པ་རྣམས་ དགོངས་
པ་ ལུང་མཛོད་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། ༥ ལེུ་རེ་རེའི་གཞུང་འཆད་རྩལ་
འདིས་བཤད་ཅེས་པ་དང་། ལེུ་རེ་རེས་དོན་འདི་སྟོན་ཞེས་པ་ འདི་ནི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ གཉིས་ བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ གཉིས་ བསྟན་ ཟེན་ རས། དེ་གཞུང་སོ་སོའི་ ཡན་
 རག་ རྩེ་ཆ་གས་ སོ་སོའི་ གི་དོན་ནས་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ འདུས་པ་ འདིར་རྒྱུད་ རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ ར་དབང་བསྐྱུར་བ་ འཕགས་པ་བྱག་ན་
 དོ་རྩེས་ རྩོན་པ་ལས་རྒྱུད་ རི་རྒྱད་དུ་ཐོས་པ་ རས་ས་ རུགས་ལ་བཞག་ནས་ མ་འོངས་པའི་
 གཏུལ་བྱ་ནས་ལ་བསྟན་ པར་བྱ་ བའི་ཕྱིར། འདི་རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ འདུས་པའི་ རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
 མ་ལུས་པ་ འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཁོ་བོ་རྒྱད་དུ་ཐོས་པ་ ར་རྩོན་པའི་ཆོག་གི་མཛད་ ། སྤྱི་བྱ་འཕས་འདི་
 རྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་མཛད་ནི་དེ་རྒྱད་ཅེས་གསུངས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟེགས་སོ།
 ཞེས་སོ། ། དོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྒྱུད་པ་སོ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་ རྩོན་པ་ལས་
 མ་དོན་སུམ་དུ་ཐོས་ཀྱི་ རྩོན་པ་ལས་ གཞན་ པའི་རྩོང་ས་ དག་ལས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
 བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་ ཙོ་ དང་། ཞེས་བྱ་བ་ཐོས་པའི་ཤིས་རབ་ཀྱི་ཐོས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་དོན་
 དུ་རྒྱུར་པའི་རྩོན་པ་ རྟོག་པ་ བེ་ མ་ཡིན་པ་ རྟེ་སམ་ཐུ་འཕས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་པའི་ཤིས་རབ་ཀྱིས་
 ཐོས་པ་ཡིན་ཀྱི་རྟོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཙས་ལྷན་འདས་རྟོགས་པའི་རྩོན་པ་གང་ལགས། བཙས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

1 གྲེ་ ར་ལྷན་ལྷན་ གྲེ་ གྲེ་བར་དུ་མོག་ཏུ་བཤེད་ནི་ལྷུང་ལྷུང་ན་བཤེད་མཆོམས་ཏུགས་ལས་ལོག་མཆོན་བཀོད་མེད།

2 མ་ཤི། རམན་མན། སྒྲོན་ ཤི། རམན་མན། སྒྲོན་

བཀའ་སྒྲུབ་ལ། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་དབྱེར་མེད་པར་འཕྱར་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་དང་། སྤྱད་པ་པོ་རྒྱུད་
གཞན་པ་ལྟར་བཤད་པ་ རོ། །དུས་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་དུས་གཅིག་གི་“ཆེ¹ན” འདུས་པ་ འདི་
ཐོས་ལ་ དུས་ གཞན་དུ་ནི་རྒྱུད་ གཞན་དག་ཐོས་པ་རོ། །

ཡང་ན་ ལན་ཅིག་གི་“ཆེ²འདི་ཐོས་ཀྱི་དུས་” གཞན་དུ་ནི་འདི་མ་ཐོས་པ་རོ། །ཡང་ན་
དུས་གཅིག་སྟེ། རྒྱུད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ འདི་ཐོས་པ་ རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་
གི་ དང་པོ་ས་ནི་ སྤྱད་པ་པོ་ བདག་ཉིད་ཐོས་པ་མང་བ་དང་ གཉིས་པ་ས་ རྒྱུད་ཉིད་པར་དགའ་
བ་དང་ གསུམ་པ་ས་ ཤེས་རབ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རབ་དུ་སྟོན་ཏོ། ། [སི་“བྱ་ཁ་ལ་ས་”
ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་རྒྱུད་ཟད་གསུངས་པ་དེ་བདག་གིས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལ་རོ། །གཅིག་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་ཅིག་མའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནི་གཅིག་ན་ནི་བཤད་པ་ལྷ་མ་གཉིས་
སོ། །] ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ན་སྟོན་པ་ གང་ལས་ ཐོས། གནས་ གང་དུ་ ཐོས། འཁོར་ གང་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ ཐོས་ཞེས་ པ་ལ་རྒྱུད་ སྤྱིར་ བའི་ གཞི་ རྟེན་རྒྱུད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་ བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ཐོན་པ་དང་གནས་དང་འཁོར་ གསུངས་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ས་ནི་ རྒྱུད་ཀྱི་ ཐོན་པ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་ཆན་ཞེས་པ་འདི་རྟག་ནི་སྐལ་བ་དང་། ཆན་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་པ་ས་ སྐལ་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ རྟག་དང་
ལྷན་པ་ ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ བ་སྐལ་ལྷན་ཏེ། འདས་ཞེས་པ་ནི་རྟག་ཆན་ཞེས་པ་འདི་གཞི་ལ་འདི་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་
ཡང་འབྲུག་པས་དེ་དག་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འོ་ དང་...
། [སྐལ་བ་རྟག་ནི་སི་“བྱ་ཁ་ལ་ས། དབང་སྤྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། དབལ་དང་ཐུགས་དག་ལེ་ཤེས་དང་།
བཅོན་འབྲུས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། རྟག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟག་ལ་སྐལ་བར་

1 མ་ཕྱི། ༣༩ན་ལ། ཆེ སྟེ། ༣༩ན་ལ། ཆེ
2 མ་ཕྱི། ༣༩ན་ལ། ཆེ སྟེ། ༣༩ན་ལ། ཆེ

གསུང་ཞིང་། ལྷན་པའི་དོན་དེ་དྲུག་མངའ་བ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། གཞན་ལ་རག་
མ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་མེད་པའི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤུན་ཚོགས་
འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་སྟོགས་བརྟུ་ཀུན་ཏུ་སྟན་པས་བྱབ་
པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །]

ཡང་རྩ་ག་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་ཚུལ་གྱིས་སྒྲག་ནི་བརྩོན་པ་སྟེ། མི་མ་སྤུན་པའི་སྟོགས་ཀྱིས་གཉིས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། །སྤང་པོའི་བདུད་སོགས་བཞི་ མ་ལུས་པར་
བརྩོན་པ་ དང་བརྩོན་པ་དེ་འདི་ལ་ལྷན་པ་ ས་ན། བརྩོན་ལྷན་འདས་ ཏེ་སྟོན་པ་དེ་ལས་ཐོས་ སོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ གང་དུ་ཐོས་པའི་ གནས་
སྤུན་སྤུས་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་ དེ་བཞིན་ཉིད་ རི་ལྷ་བའི་བཞིན་ དུ་ ལུལ་ཅན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡིན་
ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ སྟོན་པ་གཅིག་སྤེད་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ བརྩོན་ལྷན་འདས་ རྩི་ཙོང་ དེ་ཉིད་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ།
སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་སྟེ། རྩི་ཙོང་འཆང་ཆེན་པོའོ། །རྩི་
འཆང་ དེའི་རྩི་ཙོང་བཙུན་མོ་ནི། རྩི་ཙོང་ལ་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་ ཤེས་རབ་ ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱོང་ཉིད་
སྟེ། དེ་ཉིད་ ལ་དམིགས་པས་ བློ་ཉོན་མོངས་པ་ བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ རྣམས་འཛོམས་པས་
ན། རྩི་ག་ སྟེ་བཙུན་མོ་དང་རྩི་ག་གཉིས་སྐྱབས་འདིར་གཞི་མ་སྤུན་དུ་བསྟུ་ འོ། །དེ་མཆོན་པའི་རྩི་གའི་དབྱིབས་

ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་། དེར་བཞུགས་པ་ནི་ བཅུན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་ཆ་
ལུགས་ཀྱིས་ གནས་པར་མཛད་པ་ ཟླ་གནས་དེར་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ཕྱིན་འབྱུང་གི་ནམ་འབྲུལ་ལྟར་བཤད་
བའོ། སྤྱི་བུ་ཀ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནམས་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་
སྤྱིང་ལོ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩི་ཆེ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཅུན་མོ་དང་། དེའི་རྩ་གདེལ་བཞུགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་འདིར་
བཤད་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མན་ཆད་གནས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བོད་ཁ་ཅིག་དེ་བཀའ་གས་
སྟོན་བའི་བྱུང་པར་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་དོན་མ་རྟོག་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་གང་གི་ཆེ་
བཅོས་ལྡན་འདས་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཐོས་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རྩ་གང་གསུངས་ཉེ་ཞེས་གསུངས་སོ་ འོ་། ། ལྟ་ དེ་ཉིད་
རྩེས་འབྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལྟར་བཤད་ན་ འདི་སྐད་ ཏུ་ སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
པའི་ དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཟླ་ཉི་བརྒྱ་གསུམ་འདེས་པ་ལས་སྦྱང་བའི་ ཟླ་བ་ འི་དཀྱིལ་འཁོར་ དང་། ས་
བོན་ ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་ དང་། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ འུག་མཆོན་དང་། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ སྤྱུ་རྩོགས་པ་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་ འི་རིམ་གྱི་བྱུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་
ན་ རྒྱུད་དང་སྦྱབ་ཐབས་ལས་ རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ན་བཞུགས་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ འི་ནལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་ནལ་འབྱོར་གཉིས་བསྟན་པ་ བྱི་ཡི་གེའི་དོན་ ཉེ་ཆིག་གི་དོན་
"ཐོབ་ཆོད་¹ བཤད་བའོ་" ཏེ་། །ཆོགས་པ་ལ་ ཉེ་ཐུན་མོང་དུ་ བཤད་པ་ ར་བྱ་བ་ འོ། ། ། དེ་རྩར་ཡིག་
དོན་གྱི་སྟོན་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུད་པ་པོ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཆུལ་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་མ་ཐུན་ལོ། །

ལྟ་ དེ་ནི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་པ་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས་སྤྱི་འདོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་གཞིའི་སྐབས་
འདིར་ རྒྱལ་མས་སྟོབ་དཔོན་ལ་ གསོལ་པ། དགོས་པ་ འམ་ ལ་ཆེན་ དགོངས་པ་ གང་གིས་ན་

1 མ་ཟི། ༣༣བཅུ། ཐབ་ཆོད་ ཟླ། ༣༣བཅུ། ཐོབ་ཆོད་

བཀའ་ སྤྱད་པར་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ བསྐྱུས་པ་
ནམས་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ ཉེ་ཨེ་མི་མ་ཡ། ཞེས་ བཞུན་ སྟོན་པར་བྱེད། ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་
མ་དགོས་ཏེ། ཨི་དྲི་མ་ཡ། འདི་དག་བདག་གིས་ཞེ་འམ་ ཨི་ཡི་མ་ཡ་ འདི་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་
བ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ཨི་ཡི་མ་ཡ་ཞེས་པ་ ས་ཀྱང་ སྟོན་པ་ལས་ཆོས་འདི་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་
སྟོན་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ མོ་། ། རྩེ་དེའི་ལན་ སྤྱི་ལོ་ དང་ བོར་ཨེ་མི་
སྟོན་པ་ནི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟན་གྱུར་པ་ རྩེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་
གཏེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་ཐོག་མར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ ཤེས་རབ་དག་ཐབས་སྟོན་པ་ རྩེ་
མཆོན་པར་བྱེད་པ་ ཉིད་ཀྱི་ན་ མོ། དེའི་དོན་ནི་ཨེ་མི་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པར་ཅན་མཆོན་པ་འདྲ་བ། ཨི་དྲི་
སོགས་ལ་མེད་ཅེས་བཤོ། ། གསུང་རབ་ཀྱི་དང་བོར་ བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་ན་ཨེ་མི་ཉིད་
དེས་པར་བརྟེན་དགོས་ ཀྱི་ཨི་དྲི་སོགས་མི་བརྟེན་དེ་ མོ་། ། རྩེ་ སྤྱི་ མས་ གསོལ་བ། གལ་
ཏེ་ ཐོག་མར་སྤྱིས་པའི་ ཨེ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྟན་པ་ དེ་ལྟ་ན་ནི་ འདི་སྐད་སོགས་སྤྱི་བ་པོ་སྟོན་པ་
ཉིད་ཡིན་པས་འདི་སྐད་སོགས་རྒྱད་ སྤྱད་པར་བྱེད་ ། སྤྱད་ ཆག་ བར་བྱེད་པའི་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
ཟེ། ། བ་ རི་ཆོག་མིན་ མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྤྱད་པོའི་ཆོག་མིན་པ་ དེས་ན་བདག་
གིས་ ཐོས་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ལ། འདི་ལ་འདིས་ཐོས་ཞེས་པ་ རི་ཆོག་འབྲེལ་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། །

རྩེ་ དེའི་ལན་ སྤྱི་ལོ་ བ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ་འདིར་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། ། ཞེས་
པའི་དོན་འདི་བ་པོས་སྟོན་པ་དང་སྤྱད་པ་པོ་གཉིས་རྒྱད་ཐ་དད་དུ་བརྟན་ནས། ཐོག་མའི་ཨེ་མི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་བདེན་ཏེ། འདུས་པ་

འདིར་སངས་རྒྱལ་ལས་རྒྱུད་ཐད་པའི་རྒྱུད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་བྱ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་
རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་མའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཆད་པ་པོ་ཉིད། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡང་ན་
རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་མཛོན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་འཆད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་པོ་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེལ་བར་བཤད་
དོ། །དེས་ན་སྐྱེད་པ་པོ་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་མཆན་ཉིད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
བས་རྒྱུད་སྐྱོན་པ་པོ་ཡང་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོན་པའི་གསུང་དང་སྐྱེས་པ་པོའི་གསུང་གི་ནས་དབྱེ་
མཛད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྤེའི་ཕྱོགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་དན་ལས་
འདས་པའི་ཧེས་སུ་སྤེ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་མཛད་པར་གསུངས་པ་བཞེན་དུ། འདུས་པ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ནི་མེན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དགོངས་པ་ལུང་སྐྱོན་དང་རྩོམ་འཕྲིང་བ་སོགས་བཀའ་བསྐྱེད་པ་པོས་
བསྐྱེས་ཟིན་པའི་རྒྱུད་ནམས་ལས་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞིའི་བཤད་པ་སོགས་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ སྐྱོབ་མས་ གསལ་པ་ སྐྱོན་པ་ལས་སྐྱེད་པ་པོ་རྒྱུད་ཐད་པ་མེད་པ་ འོན་པཅུན་པ་ཀུན་
དགའ་པོ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བྱག་ན་རྩོམ་དག་རྒྱུད་ཐད་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ ར་ཅིའི་བྱིར་
འཛིག་ཉེན་དུ་གྲགས་ ཞེན། །༥ ལན་ "སྐྱེས་¹པ་ཀུན་དགའ་པོ་ནི་ ཟུ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ འདིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྤྱེ། སྐྱེད་པ་པོ་ བྱག་ན་རྩོ་
རྩོམ་ལ། སྐྱོན་པ་ རྩོམ་འཕྲིང་ཆེན་པོ་ཡང་ བྱག་རྩོར་ དེ་ཉིད་ལས་ རྒྱུད་ གཞན་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་ ཀུན་དགའ་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱག་རྩོར་བྱང་སེམས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ བ་མདོ་སྤེའི་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྐྱོང་པོ་འདི་དག་ དང་ པ་ཆེན་ རྩོམ་ཐེག་པའི་གསུང་རང་
ནམས་ དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལས་བྱག་ན་རྩོམ་ཐོས་ནས། ལྷག་ཆད་མེད་པར་
ལན་ཅིག་གིས་འཛིན་པར་གཤེགས་ རྩུས་ སྐྱེད་བྱེད་པའི་ཐད་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་

1 མ་ཕྱི། ༣༧༧ན། སྐྱེས་ ཕྱི། ༣༧༧ན། སྐྱེས་

དོན་ འདི་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནལ་འཁྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་འཁོར་ཐུན་སྤྲུམ་
ཆོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐམས་གཙང་
མར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཐུག་ནི་ལྟ་མོ་ཆེན་མོ་སྤྱུ་འཕྱལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །སྟོན་པ་ནོ་
ཇི་འཆང་ཆེན་པོའི་ལུས་ དཔལ་ལྟ་མོ་ནི་གྲགས་འཛིན་ལོ། །དོ་ཇི་སེམས་དཔལ་ རྟེ་མི་བསྐྱེད་པ་
ནི་སྤྲ་གཙན་འཛིན་ལོ། །སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ནལ་པར་སེལ་བ་ནི་ཤུ་རིའི་བྱའོ། །ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་པོར་གྱུར་ཏོ། །ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཁྲི་ནི་
གནས་བརྟན་ལྟ་ཁྲི་ལོ། །ནལ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོ་ རྟེ་དོ་ཇི་འཆང་ ནི་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཤུ་བྱ་བྱུ་བྱུར་པར་གྱུར་ཏོ། །

༥ ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ དེགས་པ་ རྟེ་ཆོགས་ འདིས་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ རྒྱུད་ཐད་བསྟན་པ་ ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་ནལས་
ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལམ་ལ་ འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ས་རོལ་ ། རོལ་མོ་
དང་རྫོས་གར་གཉིས་ལ་སྐད་དོན་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྫོས་གར་ ས་ཆེན་ ལ་བསྐྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། རྫོས་གར་
མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆ་ལུགས་སྤྲ་ཆོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། ། མོ་ རྟེ་རྫོས་གར་ འདི་བསྟན་པ་ཡིན་
ལོ། ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་
ཁྱེད་ས་ འདིར་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་ མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ བྱ་ངན་ ལས་ མི་འདའ་ཞིང་། །
དམ་པའི་ ཆོས་ཀྱང་ རྒྱན་ཆད་ནས་ ལུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ། ཞིང་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་
ཞིང་གཞན་དུ་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ "མཛད་¹པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡིད་སྤྲོ་བ་རྒྱུང་བའི་

1 མ་ཟི། ༣༥བཅུ། མཛད་ ཟི། ༣༥བཅུ། མཛད་

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ མཛད་པ་དེ་བརྟན་པས་ གདུལ་ བར་བྱ་ བའི་ཕྱིར། ། ༥ ལྷ་དན་ ལས་
འདས་པ་ དང་ཆོས་རྒྱལ་པར་འཇུག་པ་ ཉེ་བར་སྟོན། ལོ། ། ཞེས་ གསེར་ཚོད་དམ་པ་ལས་གསུངས་
བཤོ། །

༥ བདག་གིས་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲེང་གཞི་སྟོན་པ་ན། ཨེ་ཨྲི་ཞེས་ངེས་པ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ དེ་བས་ན་འདི་སྐད་ དེ་ཨེ་ཨྲི་ ཅེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་ ཁྱད་པར་ཅན་ ཀྱི་བདག་ཉིད་ མཆོན་པ་ ཡིན་པར་ངེས་ ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ན་སྟོན་པ་ལས་ཆོས་
འདི་ཐོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཨེ་དྲི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པར་རྒྱས་པས། ཨེ་ཨྲི་ཞོ་ན་སྟོས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
སོ་། ། ༥ ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་མཆོན་པ་དང་། དང་པོར་བརྟན་དགོས་”པ”¹དང་། སངས་རྒྱུ་སྣམས་
ཀྱི་བད་ཡིན་པ་ དེ་དག་གྱང་ རྒྱ་མཆོན་ གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སྤྲུལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཉིད་ཀྱིས་ འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ ལྷའི་དབང་པོས་ཁྱེས་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ལས་གསུངས་ཏེ། ། ༥
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། ཅི་ འདྲ་ཞིག་མཆོན་པའི་ ཕྱིར་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་ བ་སྟེ་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་ཡི་གེ་
འདི། ། གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོན་ གང་ གི་ ཕྱིར་ གསུང་རབ་ཀྱི་ དང་པོར་རབ་ཏུ་སྤྱར། ། བ་
དང་། ཨེ་ཨྲི་ འདི་ཅི་བདེ་ བར་ གསཤེགས་ པའི་ གསུང་ཡིན་ནམ། ། འོན་ཏེ་དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ ཉེ་སྤྱད་པ་པོས་ བཤད་ པ་ ཡིན་ནམ་ཅི། །བདག་གི་སོམ་ཉི་ གསུམ་སོ་ འདི་
དག་ཀྱི་མཛད་ པ་ཐད་པའི་ མཐར་ཕྱིན་པ་ ཁྱིད་ཀྱི་ ས་བསལ་དུ་གསོལ། ། “ཞེས་²ཁྱེས་སོ། །
དམ་ པའི་ ཆོས་ ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་ ཡོན་ཏན་ ཉེ་ཆེ་བ་ སྤྲུལ་ ། འཇུག་རྒྱུད་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྤྲུལ་པ་ཡི།
ཞེས་འབྱུང་ཡང་། “དཔེ་³ཁ་ཅིག་ལས་ཡིས་ཞེས་པ་དང་། ས་ཆོས་ ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་གསན་ནས་ཞེས་བརྒྱུད་པ་

1 མ་ཕྱི། ༣༩ནྟ། ༣ ཕྱི། ༣༩བླ། བ

2 མ་ཕྱི། ༣༩ནྟ། ཞེས ཕྱི། ༣༩ནྟ། ཞེས

3 ཕྱི། ༣༩ནྟ། དཔེ

ལྟར་བྱའོ། ། ཡི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ས་ཞུས་པ་འེ་ཆོག་གསལ་ནས། ། དེ་
ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་གསུངས། ། ¹བརྗོད་བྱ་
གང་མཆོན་པ་དང་། རྒྱ་མཆོན་གང་གི་བྱིར་²ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་ཡིས། ། ³གསུང་རབ་
ཀྱི་དང་པོར་འདི་སྐད་ཅེས་ཏེ་ཨ་མྲོ་གསུངས་པ། ། དེ་ནི་གོ་རིམ་རི་བཞིན་དུ། ། བཤད་པར་
བྱ་ཡི། ། ལྷ་ཡི་དབང་པོས་མཉན་པར་གྱིས། ། ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་ཡིས་
གསུངས། ། ཞེས་པས་དེ་བཤད་པ་འེ་ལན་བསྟན་ནོ། །

༥ ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ། བཞི་སྟོང་གི་ནི་གངས་ རི་སྟེང་པ་དེ་ སྟེང་
ཀྱི། ། གསུང་རབ་ ཀྱན་གྱི་གཞི་ནི་⁴དང་པོ་པ་མ་ས་བྱ་⁵ཆོ་བསྟེན་པ་ནི། ། ཡི་གེ་གཉིས་སུ་རི་
⁶ལྟ་བུ་⁷དེ་བཞིན་ རྟོག་ བསྟན། ། རོ་རི་རྩེ་ཞེན་པ་མ་བཞིན་དུ་གཞིར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་
ཡི་གེ་ཨེ་ནི་མ་ དང་འདྲ་བ་ ར་གྱུར་ པ་ཡིན་ ལ། ། དེས་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དབང་ས་བརྒྱུག་མཆོན་
ནོ། ། ཡི་གེ་ ཐ་ནི་པ་ དང་འདྲ་བ་ ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། ། ལ་དེས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་ས་གསུམ་
མཆོན་ནོ། ། ཐ་ཡི་ཐེག་⁸ལེ་⁹ནི་དབང་ས་གསལ་ དེར་ནི་སྟེ་དེ་དག་མཉན་པར་སྟོར་བ་ ར་འགྱུར་བ་མཆོན་
པ་ སྟེ། ། སྟོར་ ཚུལ་ དེ་ ནི་ སྟེན་ཏུ་མད་ རྟོ་¹⁰བྱང་¹¹བ་སྟེ་འཆར་ པའོ། ། ། ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན།
མས་བྱའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟན་མོང་གི་སྟེན་བྱེད་ལ། པ་ཡིས་བྱའི་རིགས་སྟན་མོང་མེན་པའི་སྟེན་བྱེད་པ་དང་།
པ་མ་གཉིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱའི་ལུས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབང་ས་ཡིག་རྣམས་གསལ་བྱེད་
སོ་སོའི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པས་སྟན་མོང་གི་སྟེན་བྱེད། ། གསལ་བྱེད་ཀྱིས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེན་བྱེད། དབང་ས་

1 མ་བྱི། རྟེན་ལ། བྱའི་ ཐེ། རྟེན་ལ། བྱའི་ * བྱོ
2 མ་བྱི། རྟེན་ལ། ཆ ཐེ། རྟེན་ལ། ཆ
3 ཐེ། རྟེན་ལ། ལ། ཞེས། རྟེན་ལ། ལ།
4 མ་བྱི། རྟེན་ལ། ལ ཐེ། རྟེན་ལ། ལ
5 ཐེ། རྟེན་ལ། ལ ཐེ། རྟེན་ལ། ལ

གསལ་པན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་ལས་མིང་ཆོག་དང་། དག་གི་ཆོག་ས་ནམས་རིམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ་གསུང་རབ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་
ཡི་གེ་གཉིས་བརྗོད་བྲལ་སྒྲུབ་ན། རིམ་བཤེས་བྱ། རྟོན་དམ་ཤེས་རབ་དང་། གྲུ་རྩོམ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་།
ཐེག་ལེ་ནི་དེ་གཉིས་བྱུང་བྱེད་ལ་བར་སྒྲོར་བས་སྒྲུབ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ན་ཐུགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་
གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བའི་སྒྲི་དོན་ནོ། །

ཕྱི་ཡང་ཨེ་གྲུ་གསུམ་ནི་དེ་དག་དབྱིབས་མ་བྱན་པ་འདྲ་བས་བའི་རིག་མའི་བརྒྱ་ཞེས་བཤད་
ལ། རྩ་ཡིག་རྒྱུ་མོ་ནི་དེ་དང་དབྱིབས་མ་བྱན་པ་གཙོ་བོའི་ད་རྒྱལ་འཆད་བའི་ཡབ་ཀྱི་རྩོམ་འོམ་པུ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། ། རྩ་ཡི་ཐེག་ལེ་ནི་རྩོམ་དང་བརྒྱ་སྒྲུབ་པ་དེར་ནི་བྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ། །གཞི་ལ་སྒྲུབ་ན་
ས་བོན་དེ་ལས་འཁྲོ་བ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་མོ་རྣམས་སྟེ། །ལ། “བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲུབ་ན་
གཤེགས་པ་དང་མེས་པ་དབང་དང་ཁོ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ། ཕྱི་ཡང་ཨེ་ཡིག་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནི་རྣམ་ཐར་སྟོ་
གསུམ་གྱི་རོ་མོར་གྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་མཆོན་
ལ། །ཕ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དག། ལ་བ་འི་དག་འབ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མོ་སྟེ་གཙོ་བོ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་
བའི་དག་འབ་པ་མཆོན་ནོ་འོ་། ། རྩ་ཡི་ཐེག་ལེ་ནི་བདེ་སྟོང་དེ་གཉིས་མི་ཤེགས་པ་སྟེ་ཐེ་ཕྱིད་པར་
སྒྲོར་བའི་དེ་ཉིད་དེ། །ལམ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་
ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །བསྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་མོ་བསྟོར་བར་འབྱུར་དོ། །རྩོམ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྒྲོར་བ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་སྒྲོར་བ་དེ་ནི་རིམ་བཤེས་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྒྲི་དོན་ནོ། །དེས་ནི་བརྗོད་བྲག་དང་
མཆོན་པའི་བྱིར་བྱ། ཡི་གེ་གཉིས་གསུངས་ཞེས་རིམ་བའི་ལན་བསྟན་ནོ། ། ཕྱི་ཡང་སྒྲོར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་
ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྲག་རྒྱ་ཡི་གེ་གཉིས་། །མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲུབ་བཤད་
པ་ལྟར་གང་གིས་ཤེས། །པ་དེ་ནི་རིང་པར་མི་ཐོགས་པར་མེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཆོས་

1 མ་ཕྱི་ ༣་ཉ་ན། བསྐྱེད་སྟེ་ ༣་ཉ་ན། བསྐྱེད་

2 མ་ཕྱི་ ༣་ཉ་ན། ཡ་སྟེ་ ༣་ཉ་ན། ཡི་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་ བར་ བྱེད་ བའི་སངས་རྒྱས་སུ་ འགྱུར། ། རྟོ་འཕྱོ་བ་ ཉེ་གདུལ་བྱ་ གང་གིས་
 ཡི་གེ་གཉིས། ། ཀྱི་དེ་ཉིད་ མི་ཤེས་ བར་ ཏྲག་ཏུ་འདོན་བ་དག། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱིས་ ཆོས་རྣམས་ལས། ། བྱི་རོལ་ དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྦྱོར་ བ་ སྤངས་ བའི་དཀའ་ ཐུབ་པ་ བྱི་བའི་བྱང་སྤོང་ བཞིན། ། [བ་ཆེན་ རོར་ལྷན་མོངས་སྦྱོང་སྤངས་
 བ་བཞིན། ། ཞེས་བ་ལྷར་ན་རོར་དང་ལྷན་ཡང་རང་གི་མོངས་སྦྱོང་བ་སྤངས་བ་བཞིན་ཞེས་བའོ།] "ནོ། ། རྟོ་ གང་
 གི་བྱིར་ ཨེ་ཨྱི་ ཀྱི་ ཡིག་ གེ་ གཉིས་ ཀྱི་དོན་དག་པའི་ སྦྱུ་མ་ རྩང་འཇུག་ ལ། ། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་བ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ འབྲས་བུའི་སྐབས་ འདིར་བཀྲགས་པས། ། དམ་ཆོས་བསྟན་པའི་
 ཐོག་མར་ནི། ། ཨི་དྲི་སོགས་མ་བཟོད་པར་ ཨེ་ཨྱི་ སོན་ དེ་འི་བྱིར་རབ་ཏུ་བཤད་ རོ། ། ། སྤར་
 བཤད་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བ་ནས། ། རྩང་དུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་པས་གསུང་རབ་ཀྱན་ཡི་གེ་
 གཉིས་ལས་འགྲུབ་བ་དང་། དེ་ཀྱན་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུ་བར་བསྟན་པས། ཨེ་ཨྱི་ཀྱིས་གསུང་རབ་
 ཀྱི་ཆིག་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་བསྟན་ཏེ་ཐུན་མོང་བའོ། ། དེ་ནས་ཨེ་ནི་བ་རྒྱ་ཞེས་བ་ནས། ། ཡི་གེ་ཉིད་
 གྱང་སྤྱེ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་དང་པོས་འབྲེན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱར་བས་བདེ་ཆེན་
 འབྲེན་ཚུལ་བསྟན་ནོ། ། ཆིགས་བཅད་གཉིས་པས་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་སྤྱར་བས་བྱངས་པའི་ལམ་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་བདེ་སྤོང་སྦྱོར་
 བ་བསྟན། དེ་ནས། ཨེ་ཨྱི་ཡིག་གཉིས་སྦྱུ་མ་ལ། ཞེས་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་པའི་ཨེ་ཨྱི་སྟོན་ཏེ། གང་ལ་བཞེན་
 རས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་"འཆོལ་²པའི་གསུང་རབ་ཀྱང་ཨེ་ཨྱི། དེའི་དོན་གོ་རྒྱ་ཡང་ཨེ་ཨྱི། གོ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བའི་ལམ་ཡང་ཨེ་ཨྱི། ལམ་བསྐྱོམས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཨེ་ཨྱི་དུ་འདུས་པས་ན། ཨི་དྲི་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས། ཨེ་ཨྱི་ཀྱིས་མཆོན་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་གསུང་རབ་
 ཀྱི་དང་པོར་བདག་གིས་ཐོས་པ་སོགས་བཟོད་པ་ན། ཨི་དམ་སོགས་མ་སྟོས་པར། ཨེ་ཨྱི་ཉིད་སྟོས་པ་འདི་ལྷར་ཏྲགས་

1 མ་ཕྱི། ༣༧བྲ། ༣ ཕྱི། ༣༧བྲ། ༣
 2 མ་ཕྱི། ༣༧བྲ། ༡ཆོལ་ ཕྱི། ༣༧བྲ། ༡ཆོལ་

ན་ཤིན་ཏུ་དོ་མཆར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །]

ཕྱི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཨེ་མི་གྱིས་ལེགས་པར་མཛོན་པ་¹ དེ་བས་ན་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་
ཡི་བདག་། བོ་ཞེས་²་མོས་³་ནས། ཁྱོད་གཤམ་ཏེ་རྟག་པ་སྟེ། གང་ཐོབ་ན་སྐར་མི་ཕྱོག་པ་འི་གནས་ཏེ་གོ་
འཕང་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་ན། ཡིག་གེ་གཉིས་གྱིས་མཛོན་པའི་དོན་རིམ་པ་⁴་བཞིན་⁵་དུ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་འདྲ་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་དང། དག་པའི་སྐྱུ་མ་⁶་འཇའ་ལུས་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་སྐྱོར་བ་དབ་⁷་བྱ་
ཞིང། ཆོས་ལུང་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཨེ་མི་བྱིན་ལ་
ལྷན་ཏར་ཆ་མ་དང་གྱི་མ་དང་མཆོག་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་མཆོག་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པས། སྐྱ་མར་ཏེ་མཆོག་
ཏུ་ཤེས་པར་བྱིས། ། “ལ་དེའི་དོན་⁸་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཏུ། ། འདུས་པའི་ཕྱོགས་
མ་ཐུན་གྱི་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང། ལྷ་མོ་ལས་བྱུང་བདེ་དང་ལྷན། །འཇའ་མཛོན་ལྷར་གསལ་རྒྱུད་དག་
པ། ལྷར་བའི་སྐྱེད་མི་ཤིགས་པ། རྗེ་རྗེ་རལ་ཡང་དག་བསྐྱགས། ཞེས་དང། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང། བཞི་
སྟོང་གི་ནི་གངས་སྟེང་གྱི། མཆོན་གྱི་དོན་ནི་འདི་དོན་དུ། ཡང་དག་འདུས་པར་ངས་བཤད་དོ། །གཞན་དུ་དོན་ནི་མ་
བསྐྱགས་པར། ཁྲ་མ་ལ་ནི་གུས་པ་ཡིས། ཁྲོ་མ་མ་ལ་ནི་མ་གཏོགས་པ། རྒྱུད་གཞན་དག་ཏུ་སྐས་པའོ་དོན་འདི་ཡང་
དག་མ་ཤེས་ན། རྗེ་སྟེང་དོན་ནི་བསམ་ཡས་པ། ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་མེད། དེ་འདོད་མཉམ་བྱས་ཡང་དག་
ཆང་། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་མི་ཤིགས་པ་ནི་མི་བྱེད་⁹་བ་⁴་སྟེ་རྗེ་འདི་དོན་དུ་བསྐྱགས་པ། བདེན་གཉིས་བྱུང་⁵་པར་
ཅན་མི་བྱེད་པར་སྐྱར་བའོ། གཞན་དུ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། དོན་གོང་མ་དེ་སྐྱ་མ་ལ་སྟེང་ནས་གུས་པའི་སྐོབ་མ་
མིན་པ་ལ་མི་བཤད་པའོ། གཞན་དུ་མ་བསྐྱགས་པའི་གཞན་དེ་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་སྐས་པའོ། དེ་ནས་

1 མ་གྱི། ར་འན་ན། བས གྱེ། ར་འན་ན། མོས * མོས

2 མ་གྱི། ར་འན་ན། བཞན གྱེ། ར་འན་ན། བཞན

3 མ་གྱི། ར་འན་ན། འདྲའ་དན ཞོལ། ར་འན་ན། གྱེ། སྐྱ། ར་འན་ན། ཆཱ། ར་འན་ན། ལ་དེའི་དོན

4 མ་གྱི། ར་འན་ན། བ གྱེ། ར་འན་ན། བ

5 མ་གྱི། ར་འན་ན། བར གྱེ། ར་འན་ན། བར

ཡིན། ། [དེ་བཞིན་ :ས་ཆས་ གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར། །རྒྱལ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་པ་
ཆག་འགྱུར་ཡང་དེ་དག་དོན་འདྲོ། །] ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་པ་པོའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ **དེ་ཡི་བདག་ཉིད་** གི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ནི་ **སྒྲིབ་** དང་ **གསུང་** དང་ **ཐུགས་**། [དེ་ཡི་ :སྐུ་ བདག་ཉིད་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ སྒྲིབ་པོ་
རྫོང་པའི་ཆེན་འདི། ཞེས་འབྱུང་ལ། བ་ཆ་བ་ཀྱི་འགྱུར་ཡང་དེ་དང་འདྲོ། །] སོ། ། :རྒྱ་པོ་ **རྫོང་པོ་** བོ་ :རྒྱ་པོ་
ཐུགས་ ཉེ་སྒྲིབ་པོ་ :རྒྱ་པོ་ **འདིར་** ཡབ་ཡུམ་སྒྲིབ་ས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ **བདེ་** བ་ **ཆེན་པོ།**
འདིའོ། ། **བརྩན་མོ་** བོ་ **ལེགས་** བར་ **ཕྱུངས་** བ་སྒྲེ་ལྟ་¹མོར་²སྒྲིབ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ཤོད་པའི་ལས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ **ཐུག་རྒྱ་སྒྲེ།** །**ལེགས་** བར་ **ཕྱུངས་** བ་སྒྲེ་ལྟ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཡུམ་ཀྱི་ **བརྒྱ་** བོ་ **ལྟ་**
ག་ཡིན། རོ། །དེ་ལ་བཙམ་ལྟ་འདས་ **བཞུགས་** ཞེས་ བ་ ལེ་ བཙམ་ལྟ་འདས་ནི་ :རྒྱ་པོ་ **རྫོང་པོ་འཛིན་**
བ་ ལེ་རོ་མོར་མོས་པའི་བརྒྱ་ :རྒྱ་པོ་ **དེར།** བེག་ :རྒྱ་པོ་ **ལེའི་** གཞུགས་ཡིན་ལ་དེའི་ **གཐུགས་ཀྱིས་**
གནས་པ་ བོ་བཞུགས་པ་ འོ། །

ཕྱི་དོན་གྱི་སྐབས་ **འདིར་** ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱུད་གནས་པའི་ཐེག་ལེའི་གཞུགས་ཀྱི་ **བཤམ་པ།** ། ལྟ་
མོ་བཞེས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ **ཆ་** བོ་དབྱངས་ཡིན་ལ། **གཉིས་པ་ནི་** ལྟ་ལོ་ **དགུ་པ་** བོ་མ་ཞིང་བཞི་
དོར་པའི་ཨ་ནས་བཟངས་པའི་ཨོ་ **ཉིད་** ཏུ་ གྱིས་... [ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་།] ། **བཤམ་པ།** ། མ་ཞིང་
བཞི་དོར་པའི་ཨ་ནས་བཟངས་ན་དབྱངས་བརྩ་གཉིས་དང་། ག་ཙ་ཤེའི་སྒྲེ་པའི་ཡི་གེ་བཙུ་སྒྲེ་ཉིར་བདུན། ཉ་སྒྲེའི་
དང་པོ་གསུམ་བསྐྱད་པས་ **སྒྲུམ་ཏུ་** སྒྲེ་དེའི་ཐ་མ་ནི་དཔོ། །དེའི་ལོག་མ་རྩ་ནས་བཟངས་ན་ **བརྩ་པ་** ལའོ། །དེའི་
ལོག་མ་ཐ་ནས་བཟངས་ན་ **ལྟ་པའི་ས་བོན་** ཏེ་ **ཉིད་** དེ། །མདོར་ན་ཨ་ནས་བཟངས་པའི་ཞེ་ལྟ་པ་ཏེ་སྒྲུ་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། ད་དང་ལ་སྒྲུ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་དང་ཨོ་དང་ཏེ་གསུམ་སོ་གཞིར་བཞག་པའི་དང་པོ་ལྟ་ལ། **ཆ་**
གཉིས་ ཉེ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ལྟ་ལོ། ཨོ་ལ་བ་སྒྲེའི་ **ལྟ་པ་** མ་ཡིག་གིས་བྱེ་བ་སྒྲེ་བརྒྱན་པས་ཨོ་

1 ལྟ་ རེན་ལ། མོ
2 མ་ལྟེ། རེན་ལ། སྒྲིབ་ སྒྲེ། རེན་ལ། བསྐྱེད་ ཞོལ། རེན་ལ། སྒྲིབ་

མོ། ། ཉ་ལ་དབྱངས་ཡིག་ འུག་པ་ ལུ་ཡི་ ས་ཤུ་བ་ རྟེ་བརྒྱན་པ་ ལས། ། རྩམ་ཏེ་ལ་སྐར་ཡང་ལྷ་པ་མ་ཡིག་
རྩེ་ས་སྤང་རོར་བུས་པའི་རྩྱ་སྟེ་ དེ་ལྷ་བུ་ལས་ བྱང་བ་ འི་འབྲུག་སུམ་ འདི་ནི་ ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་པའི་ ཐེག་
ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཅེས་བྲ་བ་སྟེ་ [འདི་ན་རབ་རྩ་སྟོན་གསལ་དང་སྤྱིང་གི་མེ་ལོང་ལྷར་བཤད་པའོ།
དེ་ནི་ཐེག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་ལས་འབྲུག་སུམ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་བསྐྱར་སྤྱ་རྩམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ།] ། ཡབ་ཡུམ་
མཉམ་པར་སྤྱར་བ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་ སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །

ཕྱི་སྟོན་པ་དང་གནས་ཀྱི་ཆོག་རྩམས་ཡི་གེ་དང་སྤྱིའི་དོན་གྱིས་སྤར་བཤད་པར་མ་ཟད་སྐར་ ཡང་ ཆོག་
དེ་རྩམས་སྤམས་པའི་དོན་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་ སྤྱང་གིས་བཤད་པ་ ཕྱི་ ཅ་རྒྱུད་ལས་ ཨེ་ ཞེས་པའི་ [འབྲུར་
གསར་གཉིས་ལས། ཨེ་ཡིག་ཤེས་རབ་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི། ཨེ་ཀ་ར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཀ་ར་ཡི་གེར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་
འདི་དང་དོན་འདྲའོ། ། ཁ་ཅིག་ཨེ་ཀ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་གྲངས་དང་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། གཞན་པ་དང་། གཙོ་མོའི་
དོན་པ་ཞེ་ལ་འབྲུག་པ་ལས་འདིར་^༡ སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་འབྲུར་ཡང་ཤེས་རབ་དམ་པ་གཅིག་དང་ཡང་། ཞེས་བཙུག་ལ་
བཤད་དོ་ཞེས་ཐེར་བ་ལྟར་ན། ཨེ་ཀའི་དོན་གཅིག་གི་གྲངས་ལ་བསྐྱར་བས་རང་གི་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་ལེགས་
པར་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ། །] ཨེ་ནི་ ཤེས་རབ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ ཤེས་རབ་དམ་
པ་ སྤྱང་བ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ སྟེ། འདོད་ཆགས་ དང་ བྲལ་ བ་དང་ སོགས་ བས་ཆགས་བྲལ་བར་མ་
ནས་ཐག་དོག་གི་བར་གྱི་ སྤྱང་ཅིག ། [ཅེས་པ་ནི་སྤྱང་བ་ལས་རང་བཞིན་རྩམས་སྤྱང་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་
ཡུད་ཅམ་དང་མིག་འཇུགས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་དུ་འབྱུང་བར་སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ།] ། བདག་^༡ ། རྟེ་
བདག་ནི་དམ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་སུ་^༡ འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་ ཉམས་
སུ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་ ཡོངས་ སུ་ ཤེས་པའི། ། རྩ་ལྷན་ སེམས་སྤང་བ་ འདི་ནི་ རྩ་ལྷན་ ཅ་བར་ རྒྱུད་
ལས་ རྩ་ལྷན་ རྩམ་པར་བསྟན་ནོ། ། སྤྱི་ ལ་ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་བསྟན་པས་ འོད་མ་འབྱེད་པ་ རྟེ་དེ་ ལྷ་ བྲ་

1 མ་ཕྱི། ༣༤བལྟ། བྲ་ ཐེ། ༣༤བལྟ། བྲ་

ར་མཛེས་ བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་ ཤིང་། ། འདོད་ ཆགས་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཞེན་བ་ནས་བྱ་སྒྲུའི་བར་
གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ རབ་ ཏུ་ བསྐྱེད་ སའི་ཁུས་པ་དང་ ལྷན། ། བ་སྟེ་ སྤང་བ་མཆེད་པ་
འི་ རྣམ་པར་ཤེས། ། བ་ཞེས་པའི་ མིང་ ཅན་ གི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། མོ། ། ལ། ལ་རྩ་བེ་རྩ་
བསྐྱན་པ་ནི་ རིག་ བ་ ཆེན་ སོ་ཞེས་པ་འོད་གསལ་ལོ། ། འོད་གསལ་ རང་ཉིད་ གྱི་ ཅུ་བ་ནི་ མ་རིག་
པའོ། ། ཞེས་སྒྲེལ་བས་ཉེར་ཐོབ་བསྐྱན་ཏེ། སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་། རང་རང་གི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། འདི་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་དང་།
ཆགས་པ་བར་མ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤང་བ་གསུམ་
གྱི་རོ་ཐོ་བསྐྱན་ནོ་ སྟེ་། །

༩ "ད་ནི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤེ་བ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་རིམ་པ་ནི། འོད་
གསལ་རང་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་ཅུ་བའོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། ། དུས་ནས་གྱི་ཆེ་སྤྲུལ་ན་སྤང་བ་གསུམ་ ལུགས་ལས་
ལྷོག་པའི་ ལུ་ལ་གྱིས་སྤེ་བའི་ཆེན་འོད་གསལ་ལས་ མ་རིག་པ་ འབྱུང་བ་འོ། ། འོད་གསལ་ལས་མ་རིག་པ་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ མ་རིག་པ་ལས་ཀྱང་ སྤང་བ་མཆེད་པ་ འདི་འབྱུང་། ། ཞིང་ སྤང་བ་མཆེད་པ་ དེ་
ལས་སྤང་བ་འབྱུང་བའོ། ། ཆག་ [གཞན་ལས། མ་རིག་པ་ལས་སེམས་བྱུང་འབྱུང་། དེ་ལས་སྤང་བ་འབྱུང་
བའོ། ཞེས་བ་གསལ་ལ། འབྱུང་གསར་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལས་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་མཆན་གྱི་ཆོག་མི་ཐོང་བས་
འབྱུང་རྒྱུད་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་བས་ཞེས་མ་དག་གོ། མ་རིག་པ་ལས་འོད་གསལ་འབྱུང་བ་ནི་འོག་འདི་ཉིད་ནས་
སྟོན་པས། མ་རིག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་འབྱུང་ཞེས་པས་མ་རིག་པ་ལས་འོད་གསལ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །] ཐེམ་
པ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་ ལ་ཉི་བསྐྱན་པ་ནི་འགྲོའོ་ཞེས་པའོ། ། འགྲོ་ལྷ་ལ་ཐི་ལྷར་ཞེན། རྣམ་ཤེས་དང་
པོ་ སྤང་བ་གང་དུ་ འབྱུག་པ་ འཕ་འགྲོ་བ་ གི། ། སྤང་བ་གཉིས་པར་ སྤང་བ་མཆེད་པའི་མིང་ ཅན་ ཏུ་

1 ཞེལ། ༣༧༥ན། དེ

ཐེམ་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ། ། ལྷ་པ་མཆོད་པ་དེ་ནི་ ལྷ་པ་གསུམ་པ་ ལྷ་པ་པ་ཆེ་ནས་ར་འཇུག་ལ། ། ཉེར་
ཐོབ་ དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་འགྲོ་ བ་སྟེ་ཐེམ་པར་འབྱུང་རོ་ འོ་། ། [རོ་ལོ་དང་གོ་ཤིས་གཉིས་པོ་ནི་
ལས་དང་གཞིའི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ། ཐོག་མར་གཞི་ལ་རི་ལྷ་པ་གསུམ་པ་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་
མཐུན་པར་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ན་གོ་བ་ཆེ་ལོ། །]

༥ རྒྱ་ ལ་ཉི་བསྟན་པ་ནི་ཐོས་པ་ལོ། །གང་ཐོས་ན་ ལྷ་པ་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན། །གང་
ཏུ་ན་འཇུག་པའི་སྐྱོར་ འདིར་ ཐོས་སོ། ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་ སོ་ ཐོས་པ། ལོ། ། ཅི་ལྷ་པ་ཐོས་ན་
སེམས་ཅན་གྱི་ ཁམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་ བརྒྱད་ཅུའི་ ཅ་བ་ ཉི་ལྷ་པ་གསུམ་པ་
འདི་ཡིན་ལོ། ། [ལྷ་པས་རང་བཞིན་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཐེམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པའི་སྟོན་
ཏུ་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་ཏུས་སུ་ཀུན་རྟོག་གཤམ་གྱི་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་ཕྱིར་འོད་ཤིས་ན་སྟེ་བ་ལུགས་བརྫོགས་གི་སྐབས་ཡིན་ལ།
དེའི་ཆེ་ཡང་སྐྱོར་པ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་སྟེལ་ཏེ་སྟེ་བ་མིན་གྱི་ལྷ་པའི་རིས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལོ། ། ཉི་ ཉི་དེ་ནི་
ཞེས་པ་ལོ། ། དེ་ནི་རེ་རེའི་དོན་སྣང་བ། ། དེ་ཡང་། ས་ཆེན་ སོ་སོ་སོ་སོར་དོན་སྣང་དེ།
ཞེས་པ་སྣང་ལེགས་པས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་དོན་ཏེ། ཡུལ་ལྔ་སོ་སོར་
སྣང་བ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་གྱི་བཞོན་པའི་ རྒྱུད་གིས་སྣངས་ནས་ ཏེ་བསྐྱོད་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་
ཡུལ་ འཛིན་ བར་ བྱེད་ལ། རྒྱུད་ གི་བཞོན་པ་ དང་ལྷན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ། ཏུས་ ཉན་ཏུ་
འགྲོ་ བ་ ལ་གནས་པར་འབྱུང་། རོ་། ། [འདིས་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དེས་པར་རྒྱུད་ལྷོགས་
སུ་དགོས་པར་སྟོན་གྱི། དབང་ཤེས་སྣང་བ་གསུམ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་
སྟོན་པ་མིན་ལོ། །འདི་ནི་སྟེ་མི་དུ་སྟེ་བ་སྣངས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡུལ་ལྔའི་སྣང་བ་སྟེ་བར་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་
འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །] ཞེ་ ལ་ཁ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཞེས་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ འདི་ [ས་ཆེན་ རྒྱུད་གི་ཁམས་ནི་

ཆེན་པོ་སྟེ། ཟེལ། ༡ བྱི་རིམ་སྤྱང་རྒྱུད་ཞེས་བྲུ་བ་ལས་ཀྱན་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་
ཁམས་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བཞོན་པ་ཡིན། མོ། བཞོན་པ་དེ་ཡིས་རི་ཆེར་
རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བློ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་བསྐྱོད་པ་བཞིན་ཏེ་
འཁོ་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་ར་འབྱུང། རོ། ། འདིས་ནི་སྤྱང་བ་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་བར་བསྐྱན་པ་
དེའི་སྟེ་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་རོ། འབྱུང་བ་བཞིན་དང་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་པའི་སྟེ་ཚུལ་འདི་རྣམས། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་
ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་བཞོན་པ་རྒྱུད་རོ། རྒྱུད་ལས་མེད་པོ། མེ་ལས་རྒྱུད་པོ། རྒྱུ་ལས་སའོ། རེ་
རྣམས་ལས་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། སྟེ་མཆེད་དུག་དང་། ལུལ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱང་བའི་རྒྱུས་རང་བཞིན་རྣམས་ཡང་
དག་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ་བཤད་དགོས་སོ། རྒྱུད་དེར་འོད་གསལ་ལས་སྤྱང་བ་གསུམ་འབྱུང་
བར་བསྐྱན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བར་བཤད་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱན་རྟོག་གི་བཞོན་པ་བློ། ལུགས་བརྒྱལ་གི་
སྤྱང་བ་ཐ་མ་ལས་སྟེ་སྟེ། འདི་རྣམས་ནི་མངལ་སྟེས་ཀྱི་སྟེ་སྤྱད་ཏེ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྐབས་སོ། །

ཕྱི་ཀ་ལ་ག་ཅ་ཅ་བསྐྱན་པ་ནི་སྤྱར་བའོ། ཉིང་མཆོམས་སྤྱོར་བའི་ཆེ། སྤྱར་བའི་ཁམས་དང་རྒྱུ་ལི་
ཁམས་ཉིད་དང་། རེ་བཞིན་ཏེ་མེ་ལི་ཁམས་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དག་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པས་སྤངས་པ་སྟེ་བཟུང་ནས་སྟུ། འཁོ་བ་མཆོག་འཕྱིར་དམན་གསུམ་གྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་
ཀྱི་གནས་སྟེ་བར་འབྱུང། རོ། ། འདིར་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལས། རྒྱུད་མེ་རྒྱུ་བཞི། སྤྱ་མ་ལས་ཀྱི་མ་རིམ་
ཅན་ཏེ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་ནི། ལུགས་གི་དབྱས་སྤྱར་ལས་ལུགས་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བའི་ཆེ། འབྱུང་བ་བཞི་
ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་སྤྱར་མེད་གསུང་དུ་རིམ་ཅན་ཏེ་སྟེ་བ་མིན་གྱི། ཤེས་པའི་རྟོ་རྟེ་བྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་
རིམ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་བཞི་སྤྱ་མ་ལས་ཀྱི་མ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤངས་པའི་དོན་གྱི་དེ་ལྟར་རོ། ། ཕྱི་

1 མ་བྱི། ༡༡ན་ན། ཟེལ། ༡༡ན་ན། ཟེལ།
2 མ་བྱི། ༡༡བ་ན། མའོ། ཟེལ། ༡༡བ་ན། མའོ།
3 མ་བྱི། ༡༡བ་ན། ཟེལ། ཟེལ། ༡༡བ་ན། ཟེལ།
4 མ་བྱི། ༡༡བ་ན། དན་གྱང་། ཟེལ། ༡༡བ་ན། དོན་ཡང་ * དོན་གྱང་།

སྒྲིབ་ ལ་ཨ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདིའོ། །སྒྲིབ་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་ལོ་ འདི་ [འདི་ཡོད་ ལ་ཆེན་ བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི།
མཆོད་ཅན་ཡག་ལོ་ལྷ་འབྲུང་སྟེ་ཟེ།] ཡོད་ན་ བེ་ཡུང་ལོ་ལྷ་ ལ་ རྣམས་སྟུ། ། འབྲུང་བ་སྟེ་ འདུས་
བྱས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ ཅན་ཀྱི་ བེ། ། ཡུང་ལོ་ལྷ་ནི་ གཟུགས་ ཀྱི་ཡུང་ལོ་དང་ ཆོར་ བཤད་ འདུ་
ཤེས་ དང་ འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ བར་ ཤེས་ བའི་ཡུང་ལོ་ ཉིད་ནི་ ཡུང་ལོ་ ལྷ་ལའོ། །

ཕྱི་ས་ ལ་ཨ་བསྐྱེད་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་དོ། །མཉམ་ བ་ཉིད་ དང་ ལོ་ལོར་རྟག་པ་དང་། བྱ་
བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དང་ནི། མེ་ལོང་ ལྷ་བྱ་ དང་ནི་ཆོས་ [ཆོས་དབྱིངས་ ལ་ཆེན་ རྣམ་ཤེས་ལྷ་ལའོ་
ཟེ།] ཀྱི་དབྱིངས་ ཀྱི་ [རྟེན་འདི་ནི་ རྟེན་ རྣམ་ཤེས་ རྟེན་ ལྷ་ [འདི་ནི་རྣམ་གཞག་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ལྷ་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལྟར་ཀྱི་རྒྱ་ལོ།] ལོ་
ཡིན་ བ། ། ཕྱི་ས་ བེ་སྐྱབ་ཤེས་པ་ལྷིད་དོ། །མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་བྱུབ་པའི་རྩོད་ཀྱིས་ ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཉིད་དང་ནི། མིག་དང་དེ་བཞིན་ རུ་ རྟ་བ་དང་། རྟ་དང་སྟེ་དང་ལུས་ ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་རྟག་ རྣམས་ སྐྱེ་ ཉེ། འདི་ནི་ མངལ་དུ་ སྐྱེ་མཆེད་ རྟག་ རྣམས་འབྲུང་བའོ། ། [ཡིད་ལུས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སྐྱ་ནས་བྱུབ་ཀྱང་། རྟག་ཀྱི་ཆོང་བ་ལྱིས་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་ལས་
ཡུང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་། ། སྒྲིབ་ཐོབ་མ་ཟེན་པ་རྣམས་ནི་གསར་དུ་འབྲུང་ལ། ཐོབ་ཟེན་པ་
རྣམས་ནི་མངལ་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བའོ། །འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་ལས་ཡུལ་ལྷ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནི་རེ་རེ་
དོན་སྤང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །]

- 1 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། གྲུ་ སྟེ། ༡༡བཤུ། ཀྱི
- 2 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། མཉམ་ད་ ཞོལ། ༡༠བཤུ། ཉིད་དོ་ སྟེ། ༡༡བཤུ། ཉིད་དང་
- 3 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། རེ་ ཞོལ། ༡༠བཤུ། སྟེ། སྐྱུ། ༡༡བཤུ། རོ་
- 4 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། བ་ སྟེ། ༡༡བཤུ། བ་
- 5 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། མང་ སྟེ། ༡༡བཤུ། མིང་
- 6 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། སྐྱུ་ སྟེ། ༡༡བཤུ། སྐྱེ་

ཕྱི་ལོ་ལ་མེ་བསྟན་པ་ནི་གང་ཡང་ངོ་། །གང་ཡང་ས་ལོག་ས་¹་སྟེང་ས་ཁྲ་བའི་ཁམས་གསུམ་
བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྟོག་²་ཆུ་གི་བྱ་དང་ཆོལ་བ་རྒྱང་འབྲུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི། །
ཉིན་མཆན་ཀུན་ཏུ་རྒྱང་གི་གདངས་ཀྱི་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་³་བརྒྱུ་བཞེན་
དུ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་⁴་ངོ་མི་ཤེས་པས་དེའི་རན་ལ་སེམས་པའི་བསམ་གཏུན་དང་ངེས་དོན་ཀྱི་སྟགས་
སྟོག་པ་སྟེ་རྒྱུ་བའི་དོན་མེད་བརྒྱུ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྟངས། “སོ།”⁵ །དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་དེ་ཁྲ་
མའི་མན་ངག་གིས་⁶་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སྟེ་གཞི་རྒྱལ་བོ་དོན་མེད་བརྒྱུ་བ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག །དོར་བརྒྱུ་
ཀྱི་སྟབས་སུ། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། །སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརྒྱས། “ཞེས་⁷་རིག་མ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པ་གསུངས་པ་ལ་བསམ་ནས། འདིས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱོད་བསྟན་པར་སྟེ་ལྟན་པ་སྟེ་སྟགས་པས་འདོད་པ་ནི་མི་
ལེགས་ཀྱི། འདིར་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་གཞུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
འདིས་དེ་མི་སྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ངག་དཔེ་སྟན་པ་ལ་ལྟར་དོ། །

ཕྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བསྟན་པ་ནི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །འབྲུང་བ་སྟངས་གསུམ་པོ་འདི་ལས་⁸་རང་
བཞེན་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྟངས་ཡང་། །འབྲུང་བ་ནི་སྟངས་ལ་གད་པ་ལྟར་དོ། །ཆགས་དང་ཆགས་མེད་
ལ་སོགས་པ་འདི། །རང་བཞེན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་བདེ་འཁྱོད་དང་
འཁྱོར་འཁྱིད་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་འདི་ལས། །“སོག་⁹་པོ་ལས་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྟངས་ཡང་

- 1 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་
- 2 ཞེས་ རྟེན་ལྟུང་ བརྒྱུ་ ཕྱི་སྟེ། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་
- 3 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཞེས་ རྟེན་ལྟུང་ ཕྱི་སྟེ། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་
- 4 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཞེས་ རྟེན་ལྟུང་ ཕྱི་སྟེ། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་
- 5 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཞེས་ རྟེན་ལྟུང་ ཕྱི་སྟེ། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་
- 6 མ་ཕྱི། ཞེས་ ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ཞེས་
- 7 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཞེས་ རྟེན་ལྟུང་ ཕྱི་སྟེ། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་
- 8 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ཕྱི། རྟེན་ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་ ལྟུང་

འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་བྱུང་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། ། བས་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་། སྤར་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་
པའི་ལུལ་ལྔ་དང་། དེ་ལྔ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་མཐར་ཐུར་པ་ནི་སྤར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་རིམ་
བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དེ་ལྟར་ལས་བསགས་པའི་མཐར། འཆི་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ན་ས་རྩ་ལ་དང་། རྩ་མེ་ལ་དང་། མེ་
རྩུང་ལ་དང་། གུན་རྩྭ་གཡོ་བའི་རྩུང་སྤར་བ་ལ་དང་། དེ་མཆེད་པ་ལ་དང་། དེ་ཉེར་ཐོབ་ལ་དང་། དེ་འཆི་བའི་འོད་
གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ནི་སྤར་གྱི་ཐིམ་བ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། ། འཁོར་རྩོ། །ག། དེ་ལྟར་གཞི་ལ་གུན་
རྩྭ་གཡོ་བའི་རྩུང་ཐིམ་མ་ཐིམ་གཉིས་ལས་ཐིམ་བ་ནས་སྟོང་བ་རྣམས་འཆར་ཞིང་། “དེ་¹ལ་ཡང་སྤར་བའི་རྩུང་ཐིམ་མ་
ཐིམ་གཉིས་ལས་ཐིམ་བ་ན་སྟོང་བ་གསུམ་འཆར་ཏེ། ལུགས་འབྱུང་དུ་ཐིམ་བ་ན་རྩུང་གིས་གཡོ་བ་རེ་ཞེན་དུ་
འགྲོ་ལོ། སྤར་བ་རྣམས་གྱི་རྩུང་ཐིམ་བ་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་འཆར་ལ། ཡང་རེ་ལས་རྩུང་རེ་ཆེ་
རེ་ཆེར་གཡོས་བ་ན་སྐྱེ་བ་ལུགས་བརྒྱུག་གི་སྟོང་བ་རྣམས་འཆར་བ་དེ་རེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐབ་མོའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
ནས། ས་རྩ་ལ་ཐིམ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་མེས་ས་དཔེན་གྱི་སྟོང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་ལ། ལུས་དཔེན་དང་དག་
དཔེན་རྟོར་བརྒྱས་དང་། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་གསུམ་ལས། དག་དཔེན་ནི་བཤད་ཐིན་བས། སྤམས་འདིར་ལུས་
དཔེན་དང་། འོག་ནས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་སྟོན་ནོ། །]

ཕྱི་ལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི་འགྲོ་བའོ། །རིགས་དུག་གི་འགྲོ་བར་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡང་། །གཟུགས་རྣམ་སྤར་སོགས་སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་། །ཆག་སངས་རྒྱས་
ལྔའི་བདག་ཉིད་སྤར་ཐེང་། །ཏེ། །དེ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་སྤར་ཡང་རིགས་ལྔའི་མངོན་པར་བྱང་རྩུབ་བ་རྣམ་པ་
ལྔ་ཞེས། །པའི་མིང་གིས་རབ་དུ་བསྐྱེད་བ་སྟེ་སྤར་ཆག་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིས་
ཕྱང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱང་པོའི་ལུས་དཔེན་བསྐྱེད་ནོ། ། ཕྱི་སྤྱན་གྱི་ཐ་ལ་ལུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩུང་རོ། །

1 མ་ཟི། ༤༣ནམ། ༥ ཞོལ། ༤༡ནམ། ཐེ། སྤ། ༤༣ནམ། གླ། ༤༣ནམ། དེ

རྒྱ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་ས་ལེ། ཁམས་བཞི་ནི་ 'སྒྲིབ་ དང་ ལ་སོགས་པ་' ས་སྐྱ་མ་གྱི་དང་གོས་དཀར་
མོ་དང་སྒྲོལ་མ་ བཞི་པོ་འོ་ཨོ་པོར་བསྒྲོམས་པ་ སྟེ། ། བསྒྲོམས་ཚུལ་ནི་མན་དག་ལྟར་འོག་སྟོའི་ལུ་མོ་བསྒྲོམས་པ་
ལ་བཞེན་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་[ྱ]བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་གྱི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པའི་མཐར་མེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་སྟོང་དྲན་ནས་ཡུལ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཀུན་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ [ྱ] དུ། །ཤེས་ བར་ བྱ ས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ 'སངས་རྒྱས་' གྱི་ བྱང་རྒྱལ་ ཆེ་འདི་
ཉིད་ལ་ སྟེར། ། ཉེ་ཁམས་བཞི་རེ་རེ་ཡང་སྒྲུང་ལྟར་རིགས་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ནོ། །

ཕྱ ས་ 'ལ་བླ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དཔ་ཀུན་ནོ། ། རྒྱ་ལ་: ཐམས་ཅད་ གྱི་ རྒྱ་ལ་: རང་ཉིད་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ འི་ རྒྱ་ལ་: ལུས། ། ཉེ་སྒྲུང་བསྒྲོམ་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲུང་སྒྲོམ་
ཚུལ་ནི། རང་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་སྒྱུ་བྱག་ཆེན། གསུང་ཆོས་རྒྱ་བྱགས་དཔ་རྒྱ་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ བྱག་རྒྱ་
བཞིས་ནི་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། ། སྟེ་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒྲོམས་པའོ། ། མེག་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་
ན་བ་དང་སྒྱ་དང་ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པ་ འི་བདག་ཉིད་ ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་དབང་པོའི་ལུས་དབེན་
ནོ། ། [རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་བཅུ་བདུན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ སྒྱེ་མཆེད་བྱག་དང་དབང་པོ་
བྱག་ཤིང་སྒྱེ་མེ་རྒྱད་ནས་མཁའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བུན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་མེ་ཀུན་
བཟང་དང་། ནམ་མཁའི་རྗེ་མེ་འཇམ་དབྱངས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། སྐབས་དེར་དབང་པོ་བྱག་པ་ཡིད་
དབང་བུམས་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྗེ་མེ་ཐིང་བ་དང་སྟོང་བསྐྱེད་པསྐྱེས་ལས། འཇམ་དཔལ་ཡིད་དབང་ཏུ་བཤད་པས་ཡིད་
དབང་ལ་རྒྱལ་སྐྱས་གཉིས་ཉེ་འདིར་ཀུན་བཟང་ཁ་བསྐྱང་རོ། །] རང་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ དེར། ། ས་སྒྲིང་ དང་ ལ་
སོགས་ པས་བྱག་རྗེར་དང་ནས་སྒྲིང་དང་འཛིག་ཉེན་དབང་བྱག་དང་སྒྲིབ་སེལ་དང་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རིམ་བ་
བཞིན་ཏུ་ རྒྱལ་བའི་སྐས། མོ། ཕྱ ཨ་རྩ་ ཆེ་ནི་ རྒྱ་ལ་: འདུལ་བའོ། ། རོལ་བས་ གཏུག་པ་
འདུལ་བས་ དགའ་བ་ ཉེད་བྱེས་པ་ གང་ཡིན་པའི། ། ཁྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཆེན་ མ་

[illegible][illegible]

1	མཇུག་ལེན་ན།	བ་ཤེ།	ལེན་ན།	པ་
2	མཇུག་བན་ཤེ།	ལེན་ན།	མོན་	
3	མཇུག་འདྲ་ཤེ།	ལེན་ན།	འདྲ་	
4	མཇུག་ལྟ་ཤེ།	ལེན་ན།	ལྟ་ལོ་	
5	མཇུག་ཤེ།	ལེན་ན།	ལོ་	
6	མཇུག་སྒྲ་ཤེ།	ལེན་ན།	སྒྲ་	

བས་ [གཉིས་ :ཆག་ མེད་མཐོང་བའི་རྒྱལ་འབྱོར་བས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཐོང་དེ་ལས་ནི། །དམན་དང་བར་མ་དམ་
བ་ཡི། །ཡུལ་རྒྱལ་ལ་ནི་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལོགས་སོ། །] བདེ་སྤྱོད་ གཉིས་ སུ་ མེད་ བའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ སྟེ་མཐོན་དུ་བྱས་པ་ ཡི། །རྒྱལ་འབྱོར་བས་ནི་ མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་¹གསུམ། །མཐོང་ བདེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་ནི་ བྱིར་ གཟུགས་སོགས་ དམན་ བ་
དང་བར་མ་དང་། །དམ་པ་ སྟེ་མཆོག་གི་ འེ་ཡུལ་ གསུམ་སོགས་ཤར་པ་ ལ་ མཉམ་གཞག་གི་བདེ་
སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ གཞག་པར་བྱ། ། བ་སྟེ་དེའི་རྒྱལ་རོལ་ཏུ་བཏུས་ཏེ་རྒྱལ་འདབ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་
སྒྲིབ་པ་ནི། ། ག་ རྩ་ཉི་ཤེས་པར་འབྱུང་བའི། །མིག་ལ་སོགས་པའི་ དབང་སོ་རང་ཉིད་རང་ རང་གི་
ཡུལ་ གཟུགས་སོགས་ ལ། །འགྲོ་བ་ སྟེ་འཇུག་པ་ ར་བྱུར་པ་ འེ་ཡུལ་ དེ་དང་དེ། །དབང་སོ་གང་
དང་གང་ གི་ སྤྱོད་ཡུལ། ། རྩ་ ལོངས་སྤྱོད་པ་ དེ་ དང་ དེ་ བེ་ སྤང་བ་ གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པ་ ཅུ་མ་ཉིད་དོ། ། [ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཏུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་ན་ཡུལ་དུ་
གང་སྤང་ཀུན་ནང་དུ་བདེ་བ་འབར་བའི་གོགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་བདེ་
སྤྱོད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱེདས་པའི་མཐར་མཉམ་ལངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་བཏུན་ཏེ། ལུས་དབེན་དང་དག་
དབེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཏུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་མཆོམས་ནས་མཉམ་
ལངས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤང་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །]

ྐ རྩ་ཉི་ཤེས་པར་འབྱུང་བའི་ དབང་སོ་དེ་ དང་ དེའི་ལམ་ནས་ནི། །སྐྱབ་པ་
སོས་ནི་ཡུལ་ གང་དང་གང་ ཐོབ་པ། ། སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གཟུགས་རྩོ་རྩོ་མ་ལ་སོགས་པར་
བསྒྲོམས་ཏེ་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་སུ་བྱས་པ་ལ། [མཐའ་ :ཆག་ དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྒྱལ་ལ་
ཐེ། །] དེ་བཞིན་དེ་རྒྱལ་སུ་ལུས་པར། ། དེའི་དབང་སོ་རྒྱལ་སུ་ ཆོམ་པར་བྱ། བའི་ བྱིར་ ཏུ་

1 མ་བྱི། ༤༤བཤ། ཤས ཞོལ། ༤༩བཤ། ཐེ། སྐྱ། ༤༤བཤ། ཤེས

2 མ་བྱི། ༤༤ནཱ། ༤ ཞོལ། ༤༩ནཱ། ཐེ། སྐྱ། ༤༤ནཱ། ཐེ། ༤༤ནཱ། ༤

དུ་སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་ལུས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་ནས་སྟོང་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་དུ་སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སྟོང་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་པ་མེད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་སྟོང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གསུང་རོ། ། རྟེན་སྟོང་པ་བྱས་པས་སྟོན་གྱི་ ལས་ཀྱི་ ས་འཕངས་པའི་བསྐྱེད་པ་པོའི་ནས་སྟོན་གྱི་ ལུས་ནི་ཡོངས་ ལྷ་ "སྤངས་¹ པ་ཕྱེད་ལས་ལོགས་ལྷ་"ཕྱེ² ལས། རྩོད་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཉིད་ནི་ ཐོབ་པར་འགྱུར་ རོ། ། རྩོགས་རིམ་པའི་ལམ་དུ་ས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ཐོབ་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱ་མི་འཆད་པའི་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་བྱང་འཇུག་ནས་འཐོབ་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་པ་ལ་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་སྟེ། རིམ་ལྡན་དོན་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་སྟོང་པའི་པན་ཡོན་འདི་ཡང་སྐབས་གཉིས་ལྷ་ཤེས་པར་ཕྱོད་པོ། ། རྟེན་དེ་ལྟགས་སོ། ལྷུབ་པ་པོ་རང་གི་ ལྷུགས་ ཉེ་མེས་ ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ མེས་མཆན་ཡོན་ལོ་ཆོག་ རྣམས་ཀྱི། རྟོན་ དུ་ "སྟོང་³ པ་ཕྱོད་ཞེས་ བཞག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས། ། པ་རྣམས་སྤང་ལ་ལོགས་པའི་ ཀྱུན་ [ཀྱུན་རྩོད་པ་ཡི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་ :ཆག་ ལས་མེད།] རྩོད་ པ་ཕྱེ་བཙོན་མ་འབག་ལ་ལོགས་པའི་ ཏུ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་ པ་ཕྱེ་ཆ་ལུགས་ལྷ་བསྐྱེད་ ལས། ། རང་འདོད་ཡོན་གང་ལ་ རི་ལྷ་རི་སྐྱེ་ རྟོད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་སྐྱེ་ འདོད་ ཡོན་ ལ་སྟོང། ། པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིས་སྟོང་པའི་དུས་སྐབས་སུ་འཇུག་ཆུང་སྟོན་ནོ། །

ཕྱི་ ཉེ་ནི་སྐྱེ་པར་མེད་པའོ། སྟོང་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ ཡིད་བཞིན་ གྱི་ རོར་བུ་མཆོག་ ལས་འབྲུལ་གྱི་མདོན་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་ བཞིན་དུ། འདོད་པ་ རི་དོན་འཛིག་རྟེན་པའི་

1 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟ། སྤངས་ ཞོལ། རྟེན་ལྟ། ཕྱི་སྐྱེ། རྟེན་ལྟ། རྩོད་
 2 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟ། ཕྱེ་ ཕྱི་ རྟེན་ལྟ། ཕྱེ་
 3 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟ། སྟོང་ ཞོལ། རྟེན་ལྟ། ཕྱི་སྐྱེ། རྟེན་ལྟ། རྩོད་
 4 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟ། འདོད་ ཞོལ། རྟེན་ལྟ། ཕྱི་སྐྱེ། རྟེན་ལྟ། འདོད་
 5 མ་ཕྱི། རྟེན་ལྟ། འདོད་ ཞོལ། རྟེན་ལྟ། ཕྱི་སྐྱེ། རྟེན་ལྟ། རྩོད་

དངོས་གྲུབ་ བཅས་ཅད་ཉེར་བར་འགྱུར། ། ལ་དེར་མ་ཟད་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ སངས་རྒྱུས་
ནམས་ཀྱི་ཡུན་ཚོགས་ བཅས་ཅད་ གྲང་། ། ལྷོད་པ་བྱས་པའི་ ལྷོབས་ཀྱིས་སྒྲངས་ནས་ དེའི་
ཡུན་ཚོགས་ལ་ལོངས་ ལྷོད་བར་འགྱུར། ། རོ་ཞེས་པས་ལྷོད་པའི་མན་ཡོན་བསྟན་ནོ། ། ལྟེ་ཡ་དང་ཡང་ཞི་
གར་གང་རོ། ། རྩོགས་ཤིས་པའི་ལྷོད་པ་ཕྱེད་པའི་ རྣལ་འབྱེད་དབང་པོ་ ས་ནི་རང་འདོད་ཡོན་ གང་ དང་
གང་ ལ་ལྷོད་པར་ འདོད། ། བ་ དེ་ དང་ དེ་ ཞི་ རོགས་པ་ རྩེདགག་པ་ མེད་པར་ ལོངས་ལྷོད་པར་
བྱ་ རོ། ། མཉམ་པར་མ་བཞག་ བ་ལྟེ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་རོལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ རྣལ་
འབྱེད་ཀྱིས། ། ཉི་དུས་ ཉག་ཏུ་ བདེ་སྟོང་དཔེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ མཉམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར། །
རོ་ཞེས་པས་ལྷོད་པ་བྱས་པས་བདེ་ལྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་རྩེས་ཀྱང་ཏུ་གནས་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་དང་
ལྷགས་ལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་ལྷོད་པའི་ཚོག་སྟོན་ནོ། །

ལྟེ་བ་ལ་རྩེ་བསྟན་པ་ནི་དོན་ཤི། ལྷུབ་པ་པོའི་ རོ་རྩེ་ དང་ བསྐྱ་མཉམ་ བར་ ལྷོར་བ་ ལ་བཞེན་
ན་ ས། ། ལྷུང་ཐེས་པའི་ཤིས་པས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆ་ རྟེ། དཔེ་བ་ནམས་
ལེགས་པར་ རིག་ བར་བྱས་ པ། ། ལྷོ་ལ་གོས་དང་མ་གོས་པས། ། དེར་ནི་བདེ་སྟོང་ལྷོར་ བས་
ཉག་ཏུ་ རྟེ། ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་གཞག་ལ་ གནས། ། བར་བྱའི་ གོས་ བ་ཆོས་ དང་མ་གོས་ལྷོ་ཅན་
ཀྱིས། ཞེས་པ་ལེགས་པས་བྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡང་དལྱར་ཕྱེད་པ་
ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་གོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་
བྱས་པས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་གོས་པའི་རྣམ་དཔེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པའི་སྟོ་

1 མ་ཕྱི། རྟེ་བ་ལྟེ། རོ་ལ། རྟེ་བ་ལྟེ། ཡང་ རྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ རྟེ་བ་ལྟེ། ཡང་
2 མ་ཕྱི། རྟེ་བ་ལྟེ། དབང་ རོ་ལ། རྟེ་བ་ལྟེ། རྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ རྟེ་བ་ལྟེ། དབང་
3 མ་ཕྱི། རྟེ་བ་ལྟེ། ཡོན་ རོ་ལ། རྟེ་བ་ལྟེ། རྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ རྟེ་བ་ལྟེ། ཡོན་
4 མ་ཕྱི། རྟེ་བ་ལྟེ། ལྷུང་ རོ་ལ། རྟེ་བ་ལྟེ། རྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ རྟེ་བ་ལྟེ། ལྷོར་
5 མ་ཕྱི། རྟེ་བ་ལྟེ། གོས་ རོ་ལ། རྟེ་བ་ལྟེ། རྟེ། ལྷུ་ལྷུ་ རྟེ་བ་ལྟེ། གོས་

གྲོས་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

[འདི་བྲག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་སྡེ་མ་
རྣམས་བཞེད་དེ། དེར་མ་ཟད་ལུས་དབེན་གྱིས་རྒྱུད་ནས་དང་། ངག་དབེན་གྱིས་དངོས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སེམས་¹
དབེན་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་བར་བྱས་ལ། མཉམ་གཞག་ལས་ཡངས་པའི་དུས་སུ་སྒྲོམ་རྩལ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིས་
འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོད་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བྲག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐབས་འདི་རྣམས་སུ་མེད་ལ། དཔེའི་
འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། སྟོང་བ་གསུམ་པ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས། དཔེའི་འོད་གསལ་
ལོགས་སུ་བྱས་ན་སྟོང་བ་²བཞི་ཀ་ཡོད་དོ། །] རྒྱ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱས་ན་རོལ་བའོ། །རང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་ལ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ “དངོས་³པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལ་
རྣམ་པར་རོལ། ། བ་སྟེ། རང་སྦྱུ་ལུས་སུ་སྤང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བའི། །རིས་ལྡན་ལས། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
ན་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ་སྦྱུ་ལུས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་དུ།
མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབས་པའི་གཞི་འོད་གསལ་ལ་གནས། །པར་མཛད་དོ་ཡོ་གནི་རྣམ་
འབྱོར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་དང་རེས་མཆོན་པའི་ཐེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷག་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་ཉེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དང་པོ་སྦྱོར་བར་ཡང་སྦྱུ་ལུས་པ། རང་
ཉིད་འགྲུར་ལ། །རྫོང་ཅན་ཉེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་པོ་
མོ་ [མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་སྦྲུམ་པས་འཁོར་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །] དང་། །གང་

1 མ་ཕྱི། རྟན་ལྷ། སམས་ ཞོལ། ༤༧༣ན། ཕྱི། སྤྱུ་མ། རྟན་ལྷ། སེམས་

2 མ་ཕྱི། རྟན་ལྷ། བཞ ཞོལ། ༤༧༧ན། ཕྱི། སྤྱུ་མ། རྟན་ལྷ། བཞ

3 མ་ཕྱི། རྟན་ལྷ། དངས་ ཞོལ། ༤༧༧ན། ཕྱི། སྤྱུ་མ། རྟན་ལྷ། དངོས་

ཡིན་པ་ ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་ ལྷ་ལུས་པ་ དེ་རང་ཉིད། ། དེ་དག་ཏུ་འཇུག་མོ། དེ་དག་གིས་ནི་ལྷ་ལུས་པ་འདི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ལས་སྒྲུ་ལ་མཆོག་གྲང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོག་པ་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ལུས་མ་ལྷ་
 འབྲི་བྱས་པ་བསྟན་ནོ། །

ཕྱི་གཤམ་ཉེ་མེད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་ན། འདོད་པ་རྣམས་ནི་དུག་གི་ཡི་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་
 མོ་ཞེན་ **ཁིང་** ལ་ནི་ཁ་རྒྱ་ཞེས་བྱས་ན་བཀག་པ་ལོ། ཟེག་པ་གཞན་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ **བཀག་པ་དག་**
ཀྱང་ ཟེག་པ་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ **“བྱེད་པས་ན།** ། འདི་ལས་བ་འདི་ **བྱ** ར་ཅུང་བ་ **དང་བྱ** ར་ཅུང་བ་
མིན་ པ་གང་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ **རྣམ་** བར་རྟོག་པ་ **སྤངས་ཏེ།** ། བྱས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 དན་འཁོར་འཁྲིད་པ་”སོགས་²ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རྟོག་པ་མི་གོས་པའི་དཔེ་ནི། འདས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ **བསྐྱེ་ལ་**
ནི་འདམ་གྱིས་ མ་གོས་པ་ **བཞེན་ནོ།** ། རྟོག་པ་མི་གོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ **རོ་བོ་ཉིད་**
 དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་”ཡོངས་³སུ་ [དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། འཕགས་པ་ཡལ་
 སྤུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཟེག་དམན་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་
 བསྐྱེན་པ་གནང་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ལྟའི་རྣལ་
 འཁྱོར་བརྟན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱི་མ་ཆན་ཉིད་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆང་བ་
 དགོས་སོ། ། **ལེས་** པ་ལོ། ། རྟོག་པ་ **གོས་** བར་ **མི་འགྱུར།** ། བས་སྐྱོན་མེད་དེ་གནང་བཀག་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་གདུལ་བུ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཟླ་ "བ་⁴ཉིན་འཕྲུང་རྒྱུ་མ་མཐོང་། དབང་ཕྱུག་གི་ ཡོན་ཏན་ གཟུགས་ལྷ་པ་སོགས་ བརྒྱད་
དང་ཉི་ བ་ རྟུན་པ་ས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ གྱི་སེམས་གྱི་ལྷོད་པ་ རིག་ བར་ འཕྲུང་།

1 མ་ཁྱི་ རེ་བཞེན། བྱད རོལ། རེ་བཞེན། རྩོ། རྩོ། རྩོ། རེ་བཞེན། བྱད

[illegible]

3 མ་ཕྱི། རེན་ཤ། ཡངས། རོ་ལ། རེན་ཤ། སྒྲི། སྒྲི། རེན་ཤ། ཡངས།

4 མ་ཕྱི། རོང་རྒྱ། རོང་ལ། རོང་ལ། རོང་ལ། བ དྲི་སྐྱ། རོང་ལ། བ

ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ གི་ ཁམས་ གི་ཞིང་ བེ་མ་ལུས་པར། ། རྣམ་འབྱོར་པ་ བདག་ཉིད་ཡི་
ཤེས་ གི་ ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད། ། བར་ཐེང་དོ། ། གེ་ ཉན་ཞིམ་མོ་ གཙོ་མོ་ གནས་ གང་དུ་སྤྱོད་པ་
ཡི། །དེ་ཡི་ཁྱིམ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད། རྟོན་སྤྱེས་ཀྱི་ བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ རེ་ འཛིན་
ཀྱིས། ། རྣམ་མཁའ་ དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་དགེས། ། བར་མཛད་དོ། །ཆོགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གུང་
སྤྱོད་པའི་མན་ཡོན་སྟོན་ན། །ཡང་ནམ་མཁའ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བཤད་ན་ཡུལ་དེར་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་ཀྱིས་
རོལ་བར་མཛད་པ་སྟོན་ནོ། ། རྟོན་ཡི་ཉུ་ བེ་འདི་ལའོ། ། །འདི་ལ་སྤྱང་བ་ གསུམ་གི་ དབྱེ་བ་
ལ། །སྤྱན་མཆོམས་ དར་ཉིན་མོ་ དར་ མཆོན་མོ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ གི་ བ་སྤྱད་བྱས་པ་ མེ་
" བ་ཆེན་ ཡིས་"། ། སྤྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ ཡི་ཤེས་གསུམ་ ལ་ བེ་ བ་སྤྱད་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཁྱད་པར་ཅན་ མཐོང་ བའི་ བྱིར་དོ། །བེ་ ཙེ་ཉན་སྤྱོད་གསུམ་པའོ། ། རྟོན་སྤྱེས་ཆོགས་པ་ཡི་བ་སྤྱད་
དག། ། རྟོན་ཡི་ འཛིག་རྟེན་པས་ནི་ཡོངས་བརྟགས་པ་ རི། ། སྤྱེས་པ་བྱུང་ཐེང་མ་ཞིང་གསུམ་དང་།
གཡས་གཡོན་དབུས་མ་གསུམ་དང་། འཛམ་རྒྱུ་བར་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ། རྟོན་ཡི་ འདོད་གསལ་དུ་བཟོད་
པའི་ ལམ་གསུམ་གི་ ལམ་སྤྱེ་བའི་རིམ་པའི་དུས་གསུམ་གི་ བེ་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཡི་ཤེས་ནམ་པ་
གསུམ་འབྱུང་ བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་ རོ་། ། ། ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་དང་། སྤྱང་གི་ སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི་ཡི་ཤེས་གསུམ་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་སེམས་དཔེགས་
ཀྱི་རིམ་པར་བསྟུན། ། ། རྟོན་ རྟོན་མ་ནི་སྤྱེ་བའོ། །སེམས་ཅན་གི་ སྤྱེ་ བ་ དང་ སྤྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་
གནས་ པ་ དང་འཛིག་པ་ སྤྱེ་འཆི་བ་ དང་། ། འཆི་སྤྱད་དང་སྤྱེ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ སྤྱིད་
པ་བར་མར་གནས་པ་སྤྱེ། ། སྤྱིད་པ་བར་དོ་ལྟར་དུ་སྤྱོས་པ་ནི་རྒྱ་ལུས་སྤྱིད་པ་བར་དོ་བཞེན་དུ་བསྤྱེད་པ་གོ་
བའི་ཆེད་དོ། ། ། སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ རི་སྤྱེད་ བ་ འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་བརྟགས་པ། ། རྣམས་མཐར་

- 1 མ་གྱི། ༤༤བ། ལའ ཞོལ། ༤༤བ། སྤེ། སྤྱེ། སྤྱེ། ༤༤བ། ལའོ
- 2 མ་གྱི། ༤༤བ། བག ཞོལ། ༤༤བ། སྤེ། སྤྱེ། སྤྱེ། ༤༤བ། བགོ

གཞུགས་པའི་ཅ་བནི་ཤིན་ཏུ་མ་བཤི་རྒྱང་དང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སུ་ཟད་པས་དེ་རྣམས་ **སེམས་** དང་
དེའི་བཞོན་པའི་... **གྱི་...རྒྱང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ལོ།** [ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐྱབ་པ་མའི་གཞུག་མའི་ལུས་གྱི་
རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། **སྐྱ་ལུས་**གྱི་བསྐྱབ་གཞིའོ།]

ཕྱི་སྤྱི་མཐོང་བའོ། **སྟོན་པའི་དུས་སུ་མན་ཚུན་བསྐྱས་ཏེ་མོད་** པ་ **དང་སྐྱ་དང་གར་གྱི་ཅེད་**
མོ་བྱེད་པ་དང་། [གླེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ **གར་གྱི་རོ་སྟེ་ཉམས་** དགུ་དང་... **རྩམ་པ་དང་།**]
དག་ཏུ་ **སྤགས་** སྐབ་ **དང་** ལུས་གྱི་ **བྲག་རྒྱ་** འཆིང་བའི་ **རྣམ་** པར་ **ཉོག་པ།** [ཐམས་ཅད། རང་ཉིད་
རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ར་གནས་པ་འི་ གུན་ཏུ་ **སྟོན་པ་** ཡིན་ནོ། ཞེས་པས། སྤྱི་རོ་མོ་ཉིད་ཤེས་གོས་མི་འཇུག་
ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྐྱབ་ནོ་... འོ་...] **ཕྱི་རྩམ་འི་རིན་པོ་ཆེའོ་བདག་གི་** གྱིས་ **བསྐྱབ་** པ་
“**ཆེན་**¹ མའི་སྐྱ་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་” **ཆེ་འདིར་**² **འཆང་རྒྱ་** བའི་འདོད་དོན་སྟེར་བས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཡིན་
གྱི། དེ་ **མ་གཏོགས་པར།** **འིན་ཆེན་གཞན་** དེ་དང་མཚུངས་པ་ དག་ སྐས་པའི་སྐབས་ འདི་ན་
མེད་དོ། [**མོ་ཡིས་** ཇི་མ་མེགས་པར་ **སྐྱངས་པའི་ཁོར་བུ་བཞིན།**] **ཏུ་འཇུག་པོ།** **སྐྱ་དེ་** རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ **ཏུ་ཞུགས་པས་** **རྣམ་** པར་ དག་པ་ ཏེ་**སྐྱངས་པོ་**... འོ་...] **ཕྱི་དཔལ་ལྡན་** པ་
ཆེན་ **འདུས་** [དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་བཞུགས་པའི་ཆོག་ **རྟོ་རྟེ་འབྲེང་བའི་རྟེས་འབྲངས་ནས།**] དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
གསལ་བར་ནི། **འཇམ་པའི་དབྱངས་**གྱིས་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱའོ་ཟེར།] པ་ འི་རྩ་རྒྱུད་གྱི་འདི་སྐད་ནས་
ཡོངས་གསལ་བའི། **བཞུགས་** ཞེས་ བའི་ཆོག་དོན་འདི་དག་ནི། [བཤད་རྒྱུད་ **རྟོ་རྟེ་**
འབྲེང་བའི་རྟེས་ སུ་ **འབྲངས་** པ་སྟེ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ བས།] **རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་** **འཇམ་** ཞིང་སྟོན་
པའི་དབྱངས་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། [**སྐྱང་པ་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་ཆོས་དང་།** གུན་རྩོམ་སྐྱ་མའི་
སྐས་པ་ གསུམ་གསྟོན་པ་ འོ།]

1 མ་གྱི། རྟོན་པ་ཆན ཞོལ། རྟོན་པ་ཆན། སྟེ། སྐྱ་ཆུ། རྟོན་པ་ཆན
2 མ་གྱི། རྟོན་པ་ཆན ཆེ་འདར ཞོལ། རྟོན་པ་ཆན། སྟེ། སྐྱ་ཆུ། རྟོན་པ་ཆན ཆེ་འདར

ཕྱི་སྟོན་བཤད་གནས་ཀྱི་ཆིག་སྒྲུབ་དོན་དུ་བཤད་པར་མ་ཟད་སྒྲུབ་ ཡང་ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་
ལུང་གིས་ མཐར་ཐུག་ཏུ་ བཤད་པ་གསུངས་པ་ནི་ རྒྱ་ལྷོ་དེ་ཉིད་ གཉིས་སོ། ། རྒྱ་ལྷོ་ འདི་སྐད་
ཅེས་པའི་ཨེ་མི་གྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་གྱི་ཨེ་མི་བང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་ རྒྱང་འཇུག་གི་ཨེ་མི་བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ རྒྱ་ལྷོ་ བདག་གིས་ ཞེས་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ལ་ རོས། ། ཞེས་པ་ནི་ཨེ་མི་གྱི་དོན་དེ་
མཛོད་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་བ་ཕྱི་ལུང་སྟོན་ལས། བདག་གིས་ཞེས་རྟགས་ཏེ་འགྲུབ་པ་ཞེས་སོ། །
གསལ་བ་འགའ་ཞིག་དུས་ཡིན་ [ཀླང་བ་འདི་ལ་འགྲེལ་བའི་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་
སྟོན་ལས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བཤད་ན། སྒྲུབ་བཤད་པའི་འོད་རྒྱང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བཟོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་བས། དུས་གཅིག་ན་སྟེ་དུས་སྐད་ཏུ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་སྟེ། ལུང་སྟོན་
ལས། ཤིན་ཏུ་གྲངས་མེད་བསྐལ་བ་དུ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གང་མཁུན་པ། །ཐུགས་བརྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གཅིག་
ན། །སྐད་ཅིག་ལ་རྩོགས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐད་ཅིག་ལ་ཞེས་པ་ནི་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ལྟོས་ན།
སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞེས་བའམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ། ། ཏེ། ། རྒྱ་ལྷོ་ རྩི་མི་བྱེད་བ་ཕྱི་ལུང་སྟོན་དང་།
གསལ་བ་ནི་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་རྟག་ཀྱན་བསྐུས་པ་དང་ དབང་ བོན་གཙོ་བོ་སྟེ་དེོ། ། རྒྱ་ལྷོ་ བཅོམ་ལྷན་
འདས། ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ལྷོ་ སྐྱེད་གསུང་དང་ཐུགས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེད་རྩི་སོགས་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་སྟོང་
བོན་ རྩི་མི་ གསུམ་མི་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ [རྩི་མི་ ཆགས་གསུམ་ནི་དམ་ཆིག་མཆོག་ཟེད།] དམ་ཆིག་
གསུམ་གྱི་མཆོག་། རྩི་མི་འཆང་བའི་ རྒྱ་ལྷོ་ ཡི། [རྒྱ་ལྷོ་གསུམ་སྐྱེད་བསྐུར་བ་ལས། དེ་བཞིན་གསུམ་གསུམ་
ཀྱན་ཡི་ཤེས་ནི། །ཡོན་ཏན་ལུང་ཆོགས་བསམ་མི་ཁྱབ། ཅེས་འབྲུང་ཞིང་འགྲུར་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡི་ཤེས་ཞེས་པ་
གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་བྱུང་། ། ཤེས་ ཀྱི་ དེ་ རྒྱ་ལྷོ་ བཞིན་གསུམ་གསུམ་པ་ཀྱན། ། ཏེ་ཐམས་ཅད་ནི་

1 རྩི། རྒྱ་ལྷོ་གྲུ་ བའི
2 རྩི། རྒྱ་ལྷོ་གྲུ་ བ
3 རྩི། རྒྱ་ལྷོ་གྲུ་ བ
4 མ་ཟི། ༡༠ན་ཏུ་ ༥ ཞོལ། རྒྱ་ལྷོ་གྲུ་ རྩི། རྒྱ་ལྷོ་ ༡༠ན་ཏུ་ རོ

ཆས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡུལ་མི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེར་གཤེགས་ཤིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྒྲོར་བ་དེ་མཐོང་བའི་... ཡེ་ཤེས་...། རྟེན་གྱི་ ཡོན་
ཏན་ སུན་ ལུས་ ཆོག་གས་ བ་ བསམ་ གིས་ མི་བྲལ། ། བ་ཀུན་ཚད་བ་སྟེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐམས་ཅད་
གྱུར་པ་གང་གང་ཡིན། །དེ་དེ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྒྲོར་བ་དེ་མཐོང་བས། །ཀུན་རིག་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། ཞེས་སོ། །འོག་ཏུ་བཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ཚུལ་ནི་མཆན་མར་འཛིན་པའི་
དམིགས་གཏད་གིས་གནས་པ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ ཡོད་ བ་དང་གཏན་ མེད་ བ་དང་ཡོད་
མེད་ གཉིས་ཀ་ དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ངོ་མོ་ཉིད་གིས་གནས་པའི་མཐའ་བཞི་ ལས་འདས་པའི། །དོན་
ལ་ གནས་ བ་ མེད་ པའི་ཚུལ་གྱིས་ གནས་པ་ཞེས་བྱ་ བའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་... འོ་
། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་འོད་གསལ་ འདི་ལས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ ལུང་འཇུག་ བསྟོམས། ། [མྱོས་ བ་ཆོས་ བ་དང་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱད་དོད་ ཐུན་མོང་བ་འོད་ཀྱང་
འབྱུང་བར་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །] བ་སྟེ་འབྱུང་དོ། ། འགྲོ་ བ་ནམས་ཀྱི་ སྙིང་ སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ རྣམ་
པར་ དག། ། བ་ནི་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བས་བཅུན་མོ་དང་བྱུང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་སྟེ་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་པས་རྟ་གཉེ། ལུང་སྟོན་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན། རམ་མཁར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་
སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ཅུ་ཀུན་གནས་...བས¹། །བྱད་མེད་ཆོས་གཅིག་བྱ་ཡི་གཟུགས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་གང་བསྟེན་
བ། །སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་བ། །དེ་ནི་བྱད་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་བས་ཆོས་དེ་རྟ་གཉེ་ཡིན། ཞེས་སོ། །] ཅེས་
དེ་རྟེན་བྱ་ བ་ ལ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་མཛད། དོ། །བཞུགས་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟར་
སོ། །དེ་དག་ནི་འོད་གསལ་དང་རྩེད་འཇུག་གི་ མཐར་ཐུག་པ་...སྟེ²། སྟོབ་མ་ འེ་མཆོག་ ལ་བཤད་པ་ ར་

1 མ་གྱི། བས སྟེ། ༡༠བཟླ། བས

2 མ་གྱི། ༡༠བཟླ། ཟླ ཞོལ། ༤༧བཟླ། ཟླ་སྤྱི་ལྟ་ ༡༠བཟླ། ཟླ

བྱ་བ་འོ། ། [“དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲུང་གཞི་ཚུལ་བཞིན། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལྗེ་བཞིས་ལེགས་པར་
བཤད་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་ལས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་སྟེད་པའི་བཤད་སྟོལ། །རྣམ་དཔྱད་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྟར་ འདི་སྐད་ནས་ བཞུགས་ སོ་ཞེས་ པའི་ཆོག་ རྣམས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་ ཉིད་
ཀྱིས་ འདུས་པའི་ རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དགོངས་པ་ སྟོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ བསྟན་ནས། དེའི་
འོག་ཏུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འཁོར་ཕྱུག་སྤུལ་
ཆོགས་པ་སྟོན་ཏེ། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ དང་པོ་ ཉི་ འཁོར་གྱི་གྲངས་ བཟང་བ་ལས་
འདས་པ་འོ། ། སྐར་ ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞེས་པ་ གཉིས་པ་ ཉི་ [པ་ཆེན་ གཞུངས་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཐེན།] གཞུགས་ ཉི་སྐུའི་ དང་ཡོན་ཏན་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་སྤུགས་དང་
གསུང་གི་ རྣམས་ཆོག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་དག་ [པ་ཆེན་ སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་
གི་རྒྱལ་ཁྲ་རབ་སྟེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དེ་རྣམས་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཏེ།] གིས་ནི་ཆད་མེད་པ་ཉིད་
ཏུ་བསྟན་ཏེ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཁྲ་རབ་སྟེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲ་མོ་དང་མཉམ་པ་འོ། །ཞེས་བྱ་
པའི་བར་སྟེ། པ་ཆེན་ ཐུ་ཆོག་གོ་ རོ་། ། འཁོར་ དེ་ལས་ ཉི་དེའི་ནང་ནས་སྐུའི་གྲངས་ གང་གིས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་གཞེགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་ཉིད་ཅིག་ སྐབས་འདིར་ བསྟན་པའི་བྱིས། འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་ [རང་དོན་ཆོས་
ཀྱི་སྐུའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཐོབ་པར་སེམས་པས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱོད་
པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པས། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། །དམ་ཆོག་རྫོ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་རྫོ་རྫོའི་

བར་ལ་སྒྱུར་པོ། ། ཆོག་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ། དཔ་ཆིག་དོན་ནི་དོན་
ཡོད་པར་བྱུང་བའོ། ། འོག་མ་ནམས་སྤྲི་མ་བད་ འདྲིར་ཡང་དེའི་ ། བ་ཆོག་ འདྲིར་ནི་དཔ་ཆིག་དོན་ཞེས་
སྒྲོམ་དེའི་རིགས་ཅན་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་བར་སེལ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོན་ཅེས། ། རིགས་དང་ལྡན་པའི་
སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་བར་སེལ་བ་ལ་དཔ་ཆིག་དོན་ཞེས་སྒྲུབ་པརྗོད་དོ། ། སྤྱི་བ་སེལ་ལ་
རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་རིགས་ཅན་བརྗོད་པ་ དེ་བཞིན་ ། སྒྲོན་དོན་ནམ་རྒྱལ་བ་དོན་ཞེས་པར་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། ། རྟེན་སྒྲོན་དོན་ ཞེས་པ་ བོ་ རྣམ་སྒྱུར་གྱི་རིགས་ཅན་ སའི་སྤྱིར་པོའོ། ། གསུང་དོན་ཞེས་ སྒྲུབ་
མཐའི་རིགས་ཅན་ འཛིག་ཉེན་དབང་ལྷག་གོ། ། ལྷགས་དོན་ཞེས་ བོ་ བོ་སྒྱུར་པའི་རིགས་ཅན་ ལྷག་
ན་དོན་ཞེས། ཉིར་དེ་འཛིན་དོན་ཞེས་ བོ་ བོ་སྒྱུར་གྱི་རིགས་ཅན་ རྣམ་མཁའི་སྤྱིར་པོའོ། །

རྒྱལ་བ་དོན་ཞེས་ བོ་ བོ་སྒྱུར་གྱི་རིགས་ཅན་ གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ནམ་སྒྱུར་གྱི་རིགས་ཅན་ བྱམས་
པའོ། ། ། འདི་ཡིད་དབང་ལ་འཛིག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་ལྷགས་དང་། རྒྱུར་མེད་ལས་ ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་
པའོ། ། ས་དོན་ཞེས་སངས་རྒྱས་སྒྱུར་པོ། ། ། ཞེས་པ་བོ་སྒྲོ་མོ་ནམ་མཁའི་སྒྱུར་དགར་པའོ། ། རྒྱུར་
དོན་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། ། བོ་དོན་ཞེས་པོས་དཀར་མོའོ། ། རྒྱུར་དོན་ཞེས་དཔ་ཆིག་སྒྲོལ་
མའོ། ། ། སྒྲོལ་མ་ལ་དཔ་ཆིག་ཅེས་པའི་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་པ་བོ་འཆི་སྤྱི་སྒྲོལ་མ་ནམ་སྒྱུར་གྱི་རིགས། སྒྲོལ་མ་རལ་
གཅིག་མ་མི་བསྒྱུར་པའི་རིགས། དོན་སྒྲོལ་མ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས། གུ་རུ་ཀྱའི་སྒྲོལ་མ་བསྒྲའི་རིགས་ལས་དགར་
པའི་བྱེད་ཡིན་ཅེས་མན་སྟེ་ལས་བཤད་དོ། ། ། རྣམ་མཁའ་ དེ་ཁམས་ཀྱི་ ། ། འ་དོན་ཞེས་འཇམ་དབལ་
པོ། ། ། རྒྱུར་མེད་ལས། ཡིད་འཇམ་དབལ་དུ་གསུངས་པོ། ། ། གསུགས་དོན་ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་
རོ་མོ་སྒྲོ་མོ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བཞི་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ་ མོ་ ། ། སྒྲོན་དོན་ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་ ། ། དེ་དོན་ཞེས་
ལྷགས་ཀྱི་ ། ། རོ་དོན་ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་ ། ། རིག་དོན་ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་ ། ། འདྲིར་སྒྲོ་མོ་དག་བྱེད་

ཚུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་“རེ”¹པ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། མ་རྒྱུད་དུ་ལྟ་
པོ་རྣམས་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་པས། དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པ་བྱ་པོ་དང་བྱ་པོ་
གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞིར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཡང་པོ་མོ་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་མིང་ཡིན་གྱི་
པོའི་མིང་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱིའི་སྤྱེ་མཆེད་དུག་པ་ ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩི་རྩི་ཞི་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའོ། ། [རྩི་རྩི་འབྲེང་བ་ལས་ཡིད་དང་ཚིགས་གཉིས་ཀ་ཀུན་བཟང་དུ་བཤད་དོ། །འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
རྩིགས་པར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལོག་ནས་འཆད་དོ། །]

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཚོགས་འབའ་ཞིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་མ་
ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ལྟ་ རྣམས་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་ ཏུ་བཞུགས་པ
ར་སྟོན་ནོ་འོ་། །དེ་དག་ལ་ [ཁ་ཅིག་གསུང་བ་བྱུང་བར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བཟུང་བུན་གྱིས་གོ་“རིས”²
གྱིས་ངེས་པར་རྩོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་ལྟ་བུ་བུན་གྱིས་ལྟ་རྩོགས་པར་བཤད་པས། རྩོབ་དཔོན་བསྐྱོད་རྩི་
ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་བུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བཞི་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བཟུང་
བུན་གྱིས་ཞེས་འབྲུང་བས། དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིགས་ལྟ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྟོན་གསལ་ལས། གང་གིས་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཅམ་ཉིད་ཅིག་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱ་
པའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཉེར་གཉིས་མར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་གི་
མའི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། ལུང་སྤྱི་མའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་འཁོར་རྣམས་བཟུང་
བུན་གྱིས་རྩོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྩོགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །] སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་རྣམས་སོ། །

1 མ་ཕྱི། ༡༡བཤུ། ར ཞོལ། ༩༧བཤུ། རྩི་སྤྱི། ༡༡བཤུ། ཁྱ། ༡༡བཤུ། རེ

2 རྩི། ༡༡ན་མུ། རིམས

[འདིར་བ་ཆབ་ཀྱིས། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་འོ།
 ཞེས་བསྐྱུར་ལ། ཆག་གིས་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་དང་པོར་བྱས་པའི་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པ་རྣམས་
 ཏེ། ཞེས་བསྐྱུར་བས་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོ་ལ་ཡང་འགྲོ་ཞིང་། དངོས་སུ་སྒྲིན་
 པ་དེ་དག་དང་། པོར་¹བྱས་པའི་ལྷག་མ་འཛིན་པར་སྤང་བས་ཆག་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་སྤང་ལ། དེ་དག་ལ་སོགས་
 པ་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱོལ།] སོགས་པ་ནི་རིགས་ལྡན་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། ། རྣམ་
 མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་བྲབ་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་བཞུགས་པའོ། ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
 གཏོགས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བཞུགས་པའི་དབེ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་ནི་ཉིལ་གྱི་ས་
 པོན་པན་ཚུན་གཉམས་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བཅར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་ འདུས་པ་ སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རྣམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་སོ་ཞེས་དགོངས་ཏེ། བར་བའི་དོན་ཏོ། །

༥ བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གི་རྩལ་སྤྲ་མོ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ བཞེན་པའི་ལྷ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ འེ་འཁོར་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ ཉེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་
 བློ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ སྤྲིའི་ ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདུས་པ་ འདི་ཉིད་ལས་ ཀྱང་པ་འདི་བཞི་ལ་སྐབས་ཀྱི་དབང་གི་འཆང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ་འདིར་
 བློ་མཛོད་ན་ སྒྲིན་པ་རྩེ་འཆང་གི་ བྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་ནི། ། འཁོར་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་

1 མ་ཕྱི། ༡༩བཅུ། བར་ ཞོལ། ༡༠བཅུ། ཐེ། སྐྱེ། རྒྱ། ༡༩བཅུ། པོར་

ཏུ་བསྐྱབས། ། བ་སྟེ་སྦྱལ་ཞིང། རྟོན་པའི་རྫོང་འཁྱེ་མཆེད་ མེག་ལ་སོགས་པ་ ཉིད་དག་ཀྱང་། །
འཁོར་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་། ཏུ་སྦྱལ་ལོ། ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ དང་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་དུས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་རྟོན་པའི་སྦྱུང་ཆ་ཤས་ལས་སྦྱལ་བར་¹
འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ རོ། ། སྦྱུང་ཆ་ཤས་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་སྦྱལ་བ་² དེ་བས་ན་བཙུག་འདས་དེ་
ཉིད་ཀྱི་རང་གི་སྦྱུང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་ནམས་ རྣམ་པར་སྒྲོས་པ་སྟེ་སྦྱལ་ནས། དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་
ལས་ཁང་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །

། འདིར་བྱང་དེས་སུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྟོན་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེས་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྟོན་
པའི་སྦྱུང་ཆ་ཤས་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་སྦྱལ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱིས། རྟོན་བྱང་གི་གཙོ་འཁོར་ལ་རྒྱད་
ཅ་དང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བྱང་དོན་དང་། རྒྱད་ཅ་མི་དང་དུ་བཤད་པ་དེས་དོན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །འདིའང་ལུང་རྟོན་
ལས། གང་ཡང་དམ་ཆོག་རྟོན་འབྲོ་དང་། །སྦྱོང་རྫོང་སོགས་མིང་ཅན་གྱི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་
དང་། །དོན་ཡོད་མཐའ་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས། །འདི་རྣམས་སྦྱུང་ཡན་ལག་གསུམ་³ ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
པའོ། །ཁྱར་ཡིག་སྦྱུང་སྐབས་སུ་རྟོན་བྱང་གི་རྟོན་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་མངོན་བྱང་ལྡས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱེ་
སྦྱེད་པ་ལ་བཤད་པས། རྟོན་པ་ལ་རྟོན་བྱང་དང་རྗེས་འཇུག་གཉིས་བྱེད་ན། འཁོར་ལ་ཡང་ཆ་གཉིས་དེས་པར་བྱ་
དགོངས་པས་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་རྣམས་རིམ་བཤག་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་བཤད་
ནས་བྱང་དེས་གཉིས་སུ་མཛད་པ་རྗེ་འགོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདུག་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འདི་ནི་སྤར་སྦྱི་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་
ཡུལ་གྱི་བསྐྱར་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྦྱེད་པའི་འབྲོ་འཆད་པས། འཁོར་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་

1 མ་ཕྱི། ༥༣ན་༣ན། བར ཞོལ། ༥༡ན་༣ན། སྟེ། སྦྱ། སྦྱ། ༥༣ན་༣ན། བར
2 མ་ཕྱི། ༥༣ན་༣ན། བ ཞོལ། ༥༡ན་༣ན། སྟེ། སྦྱ། སྦྱ། ༥༣ན་༣ན། བ
3 མ་ཕྱི། ༥༣ན་༤ན། གགས ཞོལ། ༥༡ན་༤ན། སྟེ། སྦྱ། སྦྱ། ༥༣ན་༤ན། གགས

1 མ་ཕྱི། ༥༧ནན། དམ། ཞོལ། ༥༧ནན། སྒྲི། སྒྲི། མཱ། ༥༧ནན། དམ།

གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དབྱེས་པ་སྤྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་བྱུང་
ཅམ་མེན་པར་རྒྱུ་འབྱུང་ལ་ཡང་སྤྱར་དགོས་པར་མདོ་བསྟེན་དང་འབྲེལ་པའི་མཆེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་
རྒྱུ་འབྱུང་གི་¹དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་བྲངས་
ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རིམ་གཉིས་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་²སྤྱར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཡིན་པ་ལ་
དེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བྱས་ཀྱི། རྒྱུ་འབྱུང་གི་སྤྱོད་³པའི་སྐབས་ཅམ་ལ་སྤྱར་ན་ནི་ལྷ་མ་འདྲ་བའི་དེས་པ་སྟེར་མི་བྱས་ལ།
རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་དཀྱིལ་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་གནད་མི་རྟེན་པས། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ནི་
སྐབས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པའོ། །སྤྱིར་གཞིའི་ཐོག་མར་ཨེ་མྱོ་སྤྱོད་པ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅིན་པས།
འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་གཙོ་མོར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཆེན་པོའོ། ། ། དུ་ཐོག་མར་
གསུངས་དཀྱིལ་གསུངས་སོ། ། དེ་ནས་བཙུག་པོ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་གསུངས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་མོ་⁴དགུ་སྤྱུལ་བ་⁵གསུངས་ཏེ། །

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའོ། །སྤྱིར་དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་དང་ལྷན་པས་ན་བཙུག་པོ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
པ་རྣམས་སོ། ། །ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་
སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་
ཀྱིས་འདོད་ཆགས་རབ་ཏུ་སྟེ། ཅ་བ་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

1 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། ག ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། སྤྱུ་མ། ༡༩ན་པ། ག
2 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། སྤྱོད་ ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། སྤྱུ་མ། ༡༩ན་པ། སྤྱོད་
3 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། སྤྱོད་ ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། སྤྱུ་མ། ༡༩ན་པ། སྤྱོད་
4 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། ག ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། སྤྱུ་མ། ༡༩ན་པ། ག
5 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། ག ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། ༡༩ན་པ། ག
6 མ་ཕྱེ། ༡༩ན་པ། ག ཞོལ། ༡༩ན་པ། རྟེ། ༡༩ན་པ། ག

གང་གི་དོན་དུ་སྤྱུལ་སྤྲུལ་ན་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ དགའ་བ་གསུམ་¹ལས་ མཆོག་དུ་ བྱུང་བའི་²ལྷན་སྤྲུལ་
 གི་ དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ དུམོ། རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་ ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱི་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གནས་སྐབས་སུ་མ་
 མཐོང་རྣམས་འཚན་ལྷན་ལ་ སྤངས་ཏེ་ལྷའི་བྱ་མཐོང་གཟུགས་སུ་མཛོན་པར་སྤྱུལ་ནས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་བྱུང་བར་བྱུང་རྟོ། །དེ་ལ་ལ་ལ་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 བོ་སྤྱོད་སྤྱུལ་པ་ དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་སྟེ། སྤྱི་བྱུལ་ལས། ཁམས་ལྷ་རིགས་ལྷར་
 གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མཐོང་རྣམས་འཚན་རྣམས་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་མེད་དུ་སྤྱུལ་བའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ སའི་
 ཁམས་ གི་རིགས་རྣམས་སྤང་ བོ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ ། ལྷ་བྱུལ་རྣམས་རྣམས་པར་རོལ་བ་བྱུང་བ་ལེགས་
 སོ། ། ལྷ་བྱུལ་སྟེ་སྤྱན་མཐོང་རྣམས་པར་རོ་ རོ་། །ཆུའི་ཁམས་ གི་རིགས་འོན་ལྟར་ བོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་
 བུམོ། མཐོང་ཁམས་ གི་རིགས་སྤང་མཐའ་ བོ་གོས་དཀར་མོ་ལྷ་བུམོ། ཆུང་གི་ཁམས་ གི་
 རིགས་དོན་གྲུབ་ བོ་སྤྱོད་མ་ལྷ་བྱུང་གནས་པའོ། ། རྣམ་སྤྱང་སོགས་སྤྱན་སོགས་སུ་སྤྱུལ་པར་མ་བྱེད་
 ཡང་རྣམས་པར་སྤྱང་མཛད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ རྩི་མཛེས་ རོ་སོ་ལྷ་བུམོ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་
 ལྷན་ནི་སྤྱིའི་ རྩི་མཛེས་ རོ་སོ་ལྷ་བུམོ། །སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ནི་དེའི་ རྩི་མཛེས་ རོ་སོ་ལྷ་
 བུམོ། །དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་ནི་དོའི་ རྩི་མཛེས་ རོ་སོ་ལྷ་བུམོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རིག་
 བུམོ། རྩི་མཛེས་ རོ་སོ་ལྷ་བུམོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། མཆོག་སྟེ་ བྱུང་བའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ལ་
 སྟོན་བྱུང་གི་སྟོན་པ་ནི། རིས་འཇུག་ལ་བཤད་ན། ལམ་འདིའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་པོའོ། །དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་
 འདེན་པའི་ལྷ་མོ་དགའི་སྤྱན་སོགས་པ་ཞི་ནི་ཞལ་ལུང་ལས། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། གཞན་དུ་རིག་
 པར་མི་འབྱུང་བས། །བྱུང་མེད་སྤྱི་མཐོང་ཕྱག་རྒྱ་ནི། སྤྱི་མ་ཀུན་ལས་བྱུང་བར་འཕགས། སྤྱི་མ་དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་

1 མ་ཕྱི། ༥༥ན་ན། གུ་བས་ རོ་ལ། ༥༥ན་ན། ཕྱི་སྤྱི་མ། ༥༥ན་ན། གསུམ་

2 མ་ཕྱི། ༥༥ན་ན། བའི་ རོ་ལ། ༥༥ན་ན། ཕྱི་སྤྱི་མ། ༥༥ན་ན། བའི་

འདིར། །སྒྲིན་ལ་སོགས་པར་རྣམ་དག་པར། །རིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །མིང་དག་མཆན་ཉིད་བཤད་པར་
བྱ། །ཀ་མ་ལེ་དང་ཤར་གེ་ནི། །ཅི་ཅན་དང་ཉ་སྟེ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་¹ལྟར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་རིགས་
བཞིའོ། །རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ཡུམ་དུ་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་རྣམ་
སྤང་སོགས་སུ་སྒྲོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱད་མེད་བཞི་པོའི་རེ་རེ་ཡང་ལྟ་སོ་དགུ་རེ་རེ་ནས་སྒྲོམ་པ་འོང་
ངོ། །གཟུགས་རྗེ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་རིག་མཛད་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱད་མེད་བཞི་པོ་རེ་རེ་
འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འོངས་སྒྲོད་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལས་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བའོ། །གཞན་ཡང་ཡི་རྒྱ་རྒྱང་
པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ། །དངོས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་པ་པོ་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲོན་དུ་
འགྱུར་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པས། བྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་མེམས་པལ་བ་བཞུགས་པ་སྒྲོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་
བཀག་པ་ལས། དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདྲོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་སྟོང་པ་བཞི་ལ་མ་བཤད་པར་རིག་མཛད་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་དངོས་སུ་རྟོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དང་།
བརྒྱད་ནས་ཐོལ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །]

༥ བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་ འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ དེས་
སངས་རྒྱས་སྦྱར་དུ་སྟེར་བས་བྱེད་ལས་ ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་སྟེ་འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོའི་ཆོས་ འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། མ་སྟེས་གཅིག་བྱ་གཟིགས་པ་ནི། །འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་ སོ། ། ཆགས་ཆེན་འོད་གསལ་ དེའི་ཚུལ་ནི་འདོད་
ཆགས་ སྤང་བ་མཆེད་པ་ དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ སྤང་བ་ དང་། འདོད་ཆགས་པར་
མ་ ཉེར་སྒོམ་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་བསྐྱེད་པ་ འི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་

1 མ་ཟི། ༡༡བལྟ། ལྟར། ཞོལ། ༡༣བལྟ། ཐེ། སྒྲ། ལྟ། ༡༡བལྟ། ལྟར།

དག་པ་ འོད་གསལ་ མངོན་དུ་འབྱེན་པའི་ཐབས་ཏེ། [ཚུལ་གྱི་སྐད་དོད་ན་ལ་ལ་ངེས་ཆོག་གིས། ཁི་
ལ་ནི་འབྲེན་པའམ་འཁྲིད་པ་སྟེ་སྟོང་པ་བཞིའི་ངེས་པས་འོད་གསལ་དུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་སོ།] དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་
དང་ལྷན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་ པ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ་སྟེ་ བའི་ ཐུགས་ཅེ་གཅིག་པའི་ ཉིང་
ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་ རས་བཞོད་པ་ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
ཞུགས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འཁོར་ རས་བཞོད་པ་ "དེ་དག་ ལ་བྱི་རོལ་ ཏུ་དམིགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ནས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ སྟེང་རྒྱལ་ དང་ལྷན་པ་ ར་བྱའོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་
ལུང་ མཉམ་སྦྱོར་ ལས་གསུངས་པས་སོ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ བར་དོན་དུ་བསྟན་པ་ བཞིན་ཏེ། [མཉེས་པར་བྱེད་རྒྱ་རྩེས་འཇུག་
ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྩ་མོ་དགྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་རྩེས་བསྐྱེད་པ་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། འོན་
ཀྱང་འདིར་སྐྱབ་པ་སོ་རྩོགས་ངེས་པ་དང་བྱུག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཐེམ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
ངེས་ལ་མེད་པས་མི་འདྲའོ། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཅིག་འདྲ་ཡང་ཐབས་དེས་
སོག་རྒྱ་ཉིར་ཚུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས་བྱང་ངེས་གཉིས་སུ་འཇུག་རོ། འདིར་
ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་ཞིག་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱན་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་བདག་མཉེས་བྱའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཞུགས་ནས་བྱང་བྱང་པ། རྩོག་

1 མ་ཟི། ༡༩བཟླ། ༥ ཞོལ། ༡༩ནལ། ཟླ། ཟླ། ༡༩བཟླ། དེ།

དང་གྱེན་རྒྱ་ཐུར་སེལ་དང་། །མཉམ་གནས་ཁྲབ་བྱེད་ཞེས་བྱ་དང་། །སྒྲ་དང་བྱས་སྤེལ་ཅངས་བ་དང་། །ལྷ་སྤྱིན་གཞུ་
རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་དག་ཏུ་ནི་ཉིད་སྒྱུ་མཛད། ཅེས་འཁོར་རྣམས་སྟོན་པའི་སྒྱུ་ལ་ཞུགས་ནས་བྱུང་བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་འད་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལྷ་མོ་དགའའི་རྒྱང་ཅ་མ་འཆད་རིགས་པ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་འཆད་པ་ཅི་
ཡིན་སྙམ་ན། ལྷ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱང་དགའ་ཡིན་ཀྱང་། །ཞར་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱང་ཁྲབ་བྱེད་བསྟན་ནས་
རྒྱང་བཟུང་བར་མཛད་པའོ། །རྒྱ་དུ་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མོ་དགའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས། །མེ་ཉྑལ་ཅེས་ནི་བཤད་པ་
ཡིན། །སྒྱུ་གསུང་བྲགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །རིགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་དཔྱོད་པར་བྱ། ཞེས་ལྷ་མོ་དགའའི་རྒྱང་དང་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་བཟུང་བཤད་ནས། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་སྒྱུ་གསུང་བྲགས་ཉེ་ལྷར་འཇུག་གནས་
གསུམ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཤི་བོ་གསུམ་དང་སྤྱར་བའི་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས། བྱད་མེད་
དགའ་སྙམ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བཞེན་དུ། རྫོང་བ་བཞེད་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་འདྲ་བས། འདི་ཡང་སྒྱུ་བ་པ་མོ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་མེད་པའོ། །བཤད་
པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་ན་གཉིས་ཏུ་གསལ་བར་བཞུགས་ཀྱང་། བོད་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བཤད་མ་"འབྱོར་¹བར་སྤང་བས། དང་
"ངེས་²ཀྱི་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བཤད་ན་ཆོས་བྱམ་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་འདིའི་རུས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པར་འགྱུར་
རོ། །] ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེ་ལྟར་གཟུངས་ [བ་ཆེན་ མའི་ཟེར་] ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུལ་པས་འདོད་ ཡོན་
ལ་སྤོར་ པའི་དབང་བྲག་ཏུ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་¹གལ་ཉེ་རྒྱར་གྱི་སྟོན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་སྒྲུལ་"བར་³
འཁོར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པས་སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུད་འདི་ལ་ ཞེས་དམིགས་ཀྱི་བཀར་བཞི་བྱ་
པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཟང་ཤོས་དང་། བརྒྱའི་རིགས་འབྲིང་མོ་དང་། རྫོ་རྗེའི་

1 མ་ཕྱི། ༡༧བཟ། འབྱར ཞོལ། ༡༧ན་ཟ། ཟླ། སྤྱི། ༡༧བཟ། ཟླ། ༡༧ན་ཟ། འབྱོར
2 མ་ཕྱི། ༡༧བཟ། དམ ཞོལ། ༡༧ན་ཟ། ཟླ། སྤྱི། ཟླ། ༡༧བཟ། ངེས
3 མ་ཕྱི། ༡༧བཟ། དང ཞོལ། ༡༧ན་ཟ། ཟླ། ༡༧བཟ། བར སྤྱི། ཟླ། ༡༧བཟ། བར

འཇིགས་མཐོང་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲ་བས་འདྲུས་པ་འདི་ལ་འཇིགས་ལཱ་འདྲུས་པ་ **སེམས་** "ཉེ¹་ཐུགས་ཀྱི་འཇིགས་གཙོ་བོ་ ལྟེ་མཆོག་ ཡིན་པ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ [ལུ་བུ་བུ་བུ་བུ་ལས་ཀྱང་། རྩི་གསུང་མཆོག་ཅེས་མི་བསྟོད་པ་རྩི་གསུང་ཀྱི་འཇིགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །མཆོག་ཡིན་པའི་རྩི་མཆོག་ནི། ལུས་འག་གཉིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་སྟེ་ལྟེ་གཙོ་བོ་རྩི་ལེས་ཀྱི་ལུང་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ཀ་མི་མི་བསྟོད་པས་རྩི་ལེ་འདྲུས་ཀྱི་མི་བསྟོད་པ་ལ་དེ་བཞིས་རྩི་ལེ་འདྲུས་པའི་ཕྱིར། འཇིགས་དེ་མཐོང་གི་རྩི་རྩིས་ཀྱིས་འཇིགས་ལཱ་འདྲུས་མཆོག་ཀྱི་གསུངས་སོ། །] བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། མི་བསྟོད་པས་སྟུང་སོ། །²འཁོར་གྱི་ མི་བསྟོད་པས་³ རྩི་བྱང་གི་འཁོར་དཔག་ཀྱི་མཐོང་⁴པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་བསྟུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟུང་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུངས་དཀྱིལ་སྟུང་པའི་རྩིས་ དེ་རྩིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩིས། བཞག་པར་ལྷུང་ཉོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྟོད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྟེང་སྟེ་རྩི་བཙུན་མོའི་རྩི་གཤེགས་བྱ་བ་ རྩིས་ཀྱི་བཤའ་བ་ནི་སྟེ་མ་ ཡིག་དོན་ཀྱི་བཤའ་བ་ བཞིན་ཉོ། ལེས་རབ་ཀྱི་གནས་ མཆོང་ལྷུང་ དེར་ཆུང་པར་གྱུ་བཞི་བ་ ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟུང་བར་མཛད་པའོ། ། བཞག་ལྟེ་ དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བས་རྩིས་མཐོང་པའོ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ནི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཉོ། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ [ཞེས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྩི་རྩི་འཆང་དུ་གསུངས་པས་ལྟག་སོས་དང་ཉེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །] རོ། །བྱིན་གྱིས་བསྟུབས་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟུང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉོ། །གསལ་བ་¹དཀྱིལ་འཁོར་ དེ་ཡི་

1 མ་ཕྱི། ༥༧བཟླ། ཞོལ། ༥༧ལྟ། ལྟེ་ ལྟེ་སྟུ་ལྟེ་ ༥༧བཟླ། ཉེ
2 མ་ཕྱི། ༥༧བཟླ། བ ཞོལ། ༥༧ལྟ། ལྟེ་སྟུ་ལྟེ་ ༥༧བཟླ། རོ
3 མ་ཕྱི། ༥༧བཟླ། བསྟུང་ ཞོལ། ༥༧ལྟ། ལྟེ་སྟུ་ལྟེ་ ༥༧བཟླ། བསྟོད་པས
4 མ་ཕྱི། ༥༧བཟླ། མཛད་ ཞོལ། ༥༧ལྟ། ལྟེ་སྟུ་ལྟེ་ ༥༧བཟླ། མཛད་

ངོ་བོ་ཉིད་ བློ་ ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ནས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་། ཤེལ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་གཟུགས་སྤང་བ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཐོང་བས་སོ། །སྤྱོད་གསལ་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨིངྩ་རྒྱ་
ལ་ སྟེ་དབང་པོ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་དང་། ལ་སོགས་པ་ ས་ཤེལ་དཀར་པོ་དང་གསེར་དང་།
བརྒྱ་རྒྱག་དང་། མཁན་གྱི་ ཁ་དོག་རྣམས་པ་སྤྱོད་གསལ་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པར་གསུངས་
པའོ། །སངས་རྒྱས་སྤྱིན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་བས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
འཁོར་གཉིས་བྱེད་པར་མེད་པའོ།]

འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་འབྱུགས། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ རྩོགས་བརྩུར་
བཞུགས་པའི་ ཁྲོ་བོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྱུགས་པའོ། །གསལ་བ་ལ་
སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ལྷ་ཞི་བ་ཤར་དང་ཤར་རྫོང་བ་རྣམས་ལ་ རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གདན་ དང་ ལ་སོགས་པ་ [ས་རྩོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་ཞི་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་
མཆན་མའི་གདན་དང་། ཁ་དོ་རྣམས་ལ་ཉི་གདན་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་གསལ་བ་རྒྱའི་གདན་དང་། དབུས་སུ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་
མ་ཅི་རིགས་པའི་གདན་ནོ།] ཞི་ [ཆག་ གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་ཟེར།] གསལ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་གྱི་གནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ སོ་གཉིས་པོ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ། རྟེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉོ། ། [མདོ་བསྟེན་ལས། གསལ་བ་ཞེས་པའི་རྣང་བ་དང་པོ་བཞི་ལྷག་
མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱངས་ནས། འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞོད་པའི་ཉིང་འཛིན་དུ་མོས་

1 མ་ཕྱི། ༡༤བཟ། བ ཞོལ། ༡༤ནུ། ཐེ། སྤྱུ། རྒྱ། ༡༤བཟ། བོ

2 མ་ཕྱི། ༡༤བཟ། འཁར ཞོལ། ༡༤ནུ། ཐེ། སྤྱུ། རྒྱ། ༡༤བཟ། ༡༤བཟ། འཁོར

པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྟོང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ལྷག་སོས་ཀྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་་་་བཞོད་པའི་འོག་ཀྱི་
འདིའི་་་་མདོ་ནི་ལེ་ཏུ་དང་་་་པོ་ལས་ཞེས་གསལ་བ་ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་དུག་དངས་པས་སྒྲོན་གསལ་དང་མ་མ་ཐུན་ནོ་
སྐྱུ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མའི་འབྲེལ་པར་སྒྲོན་གསལ་རི་བཞིན་དུ་བཤད་སྤང་ལས། སངས་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱིས་
ཞེས་པས་ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་་་་འཕྲོ་བ་ཞེས་པས་ཁོ་པོ་བརྩུ་བསྐྱན་པས་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་
གཉིས་ཀའི་ཁྲངས་ཡིན་གྱི་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་སྒྲོན་པ་ལ་དངས་པ་མེན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་གཞག་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པས་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་རང་གི་ལུས་
ལས་བྱུང་བའི་ཐེག་ལེ་ལས་ལྷུ་མ་གྱི་བསྐྱར་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་་་་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཁྲངས་སུ་མཛད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་
ཏེ། རྟོ་རྒྱུ་བཙུན་མའི་རྩ་གལ་བཤད་་་་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཤིང་། འབྲེལ་པར་ཡང་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷས་ཁྲབ་པར་བཤད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོ་རྒྱུ་འི་
ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་བཤད་པ་འགལ་བ་མི་བསམ་སོ། ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱལ་བ་ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྒྱུ་འི་
བདག་པོ་རྟོ་རྒྱུ་འི་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བདག་ཉིད་ གི་བཞག་པར་གྱུར་པའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་པ་ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
རིན་ཆེན་དཔལ་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་། རོན་གྱུ་བ་དང་། རྣམ་སྤང་རྣམས་ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྒྱུ་འི་
རྟོ་རྒྱུ་འི་འཆང་གི་་་་འི་་་་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་ རིགས་ལྷ་ པོ་ས་

- 1 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། བཀའ་བའི ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༡བཤུ། བཞོད་པའི
- 2 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། མད ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༡བཤུ། མདོ
- 3 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། བ ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༡བཤུ། པོ
- 4 མ་གྱི། ༡༡བཤུ། འཕྲ ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༡བཤུ། འཕྲོ
- 5 མ་གྱི། ༡༩བཤུ། འཁར་བསྐྱེད ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༩བཤུ། འཁོར་བསྐྱེད
- 6 མ་གྱི། ༡༩བཤུ། ཚུལ ཞོལ། ༡༩བཤུ། རྟོ་སྐྱུ་ཆུ། ༡༩བཤུ། ཚུལ

བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞུགས་སྐྱུར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྟོ་རྩེའི་སྤྱིའི་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནམས་ལ་འབྲུགས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་མོས་ཀྱི་
 རྟོན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱིའི་པ་དང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུས་བ་སྟེ། དང་བའི་དོན་ནོ། ། ༥ བསྐྱུས་
 པའི་དགྲིལ་འཁོར་ངེས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བསྐྱུས་དགྲིལ་¹་སྤྱིལ་²་མཁན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་
 བསྐྱོད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་སྤང་མཆེད་³་ཐོབ་པ་སྤྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་གྱི་⁴་ཡི་⁵་
 བདག་ཉིད་ནི་དེ་དག་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་རྟེན་སེམས་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའོ་⁶་དོ་། ། དེས་སྤྱིལ་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་སམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱིལ་སྤྱིལ་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ལ། དམ་ཆེག་
 ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་སྤྱིལ་སྤྱིལ་དེ་ཉིད་དོ། །གསལ་བ་ཞེས་སོགས་ལྟ་ནི་དེའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་སྤྱར་རོ། །འདི་
 བྱི་གཟུངས་དགྲིལ་ངེས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་དང་སྤྱིལ་⁷་ཤེས་⁸་དགོས་⁹་པས་¹⁰་སྤྱར་བཤད་པའི་ཕྱིའི་རྟེན་བྱལ་བྱ་གཉིས་
 དང་། བར་གྱི་རྟེན་རྟོར་བརྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་དངས་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གྱི་¹¹་སྤྱོད་པ་¹²་བཞིའི་རྒྱུ་སེམས་
 གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ངེས་¹³་དོན་¹⁴་ཏུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 ཡིན་ལ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་བྱང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་¹⁵་མོ། །བྱང་¹⁶་པོ་¹⁷་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟེན་ཅིང་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་མཛད་པ་ནི་བྱང་སོགས་སྤྱི་བ་དང་ཐེམ་

- 1 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། སྤྱིལ་ ཕྱི། ༡༤ན་ན། སྤྱིལ་
- 2 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། ཐབ ཕྱི། ༡༤ན་ན། ཐོབ
- 3 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། ཤེས་ ཕྱི། ༡༤ན་ན། ཤེས་
- 4 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། བས ཕྱི། ༡༤ན་ན། བས
- 5 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། སྤྱིང་བ ཕྱི། སྤྱིལ་ ཕྱི། ༡༤ན་ན། སྤྱོད་པ
- 6 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། དན ཕྱི། ༡༤ན་ན། དོན
- 7 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། བ ཕྱི། སྤྱིལ་ ཕྱི། ༡༤ན་ན། བོ
- 8 མ་ཕྱི། ༡༤ན་ན། བ ཕྱི། སྤྱིལ་ ཕྱི། ༡༤ན་ན། བོ

བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་དོན་མེད་པའི་བཅུན་མོ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེས། ཞེས་རབ་གྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དེ་དང་། རོལ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཞེས་སོ་སོ། དེ་ཉིད་
 བྱི་རྩ་གཉེ། སངས་རྒྱུ་སྟེང་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་ན་སྟེ་གནས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས་ ལུང་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་
 བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ “དཔོན་³ ཀྱན་གྱིས་གང་ ཞེས་ བསྟན་པའི། ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ལྗེ་
 “བས་⁴ ས་ ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུར་ བཞོན་གྱི་འོད་གསལ་ དེ་ནི་ ས་ བཅུ་གསུམ་པ་འོ། ། [ས་བཅུ་གསུམ་
 དུ་བྱེད་ཚུལ་ན་རིས་ལྡ་ལས། སྤང་བ་གསུམ་པོ་མཐོང་བ་དག །ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཞེས་སེམས་དམིགས་གྱི་
 སྤང་བ་གསུམ་ས་བཅུ་པར་བཤད་པས། སྤྱུ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། འོད་གསལ་ས་བཅུ་གཉིས་པར་ཞེས་ལ། དེ་
 ཉིད་མོས་སྟོན་གྱི་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འཕྲུག་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ་དོན་མེད་པ་ལས་ས་བཅུ་
 བཞིར་བཤད་དོ། དེ་དག་གྱང་ཆོས་མཐུན་ལྟར་པར་ཅན་རེ་ཡོད་པས་ས་དེ་དང་དེའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་
 པར་གཞན་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། ། ། འོད་གསལ་ དེ་ནི་བཅུན་མོར་ཡང་དག་བཤད། དམ་ བ་རྣམས་
 གྱིས་བསྟན་པའི་ ཆོས་ འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ནི་ ལྷ་ག་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

[དེ་ :བ་ཆོས་ ལ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མེད་པ་དག་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པ་ནི་
 འཁོར་བར་གྱུར་པའི་ཟེད། རྒྱུད་ལས་བཅུན་མོའི་རྩ་ག་ལ་ཞེས་གནས་གཞིའི་ཆོག་དང་། འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྩ་ག་དེ་ལ་གནས་པའམ་འཁོད་པའོ། །] དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩི་མ་
 མེད་པ་དེར་བདག་ཉིད་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །རི་རྩ་བྱ་ཞེ་

- 1 མ་གྱི། ༡༤བཅུ་ ༨ གྲུ་ སྤྱུ་ སྤྱུ་ སྤྱུ་ ༡༤བཅུ་ རོ
- 2 མ་གྱི། ༡༤བཅུ་ སྤྱུ་ གྲུ་ སྤྱུ་ ༡༤བཅུ་ སྤྱུ་
- 3 མ་གྱི། ༡༤བཅུ་ དངས་ གྲུ་ ༡༤བཅུ་ དཔོན་
- 4 མ་གྱི། ༡༤བཅུ་ བས་ གྲུ་ ༡༤བཅུ་ བས་
- 5 མ་གྱི། ༢༠ནམ་ སྤྱུ་ གྲུ་ ༢༠ནམ་ སྟོན་

ན། [ཞེས་པ་ནི་འཁོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་“དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་འདི་བཤོ།] གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །ཤེལ་ སྐར་དག་པ་ དང་འདྲ་བས་ན་གསལ་བཤོ། །དང་བའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་ན་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྤྱལ་ འོད་ཟེར་ མ་ ལྷས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བས་ན་
 ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྤྱི་ལྷ་ནས་པ་ ཅན་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱིན་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་
 བོ། །ཁྲོ་བོ་ ལྷ་འག་པོ་ འོད་ཟེར་ མ་ ཡི་འོད་ འཁྲིགས་པས་ན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་མང་པོ་
 འབྱུག་གོ། །སྤང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ [སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱིས་སྤྱལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་
 བའོ་ཟེར། སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་ནི་སྤྱུ་ལུས་སོ། །གསལ་བ་ནི་སྤང་བ་དང་སོགས་པས་ཉི་མ་ནི་
 མཆེད་པ་དང་བརྒྱ་ནི་ཉིད་ཐོབ་པོ།] སོགས་པ་སྤང་བ་གསུམ་དུ་སྤྱལ་བས་ན་གསལ་བ་ལ་
 སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་ནོ། །

སྤྱུ་ལུས་ རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་ཀྱི་གནས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་ སྤྱུ་ལུས་ཀྱི་ དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ དེ་ འོད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་
 འབྱུགས་པ་ [ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཙན་མོའི་རྩ་གའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་པས་བསྟན་པར་བྱ་“དགོས་”ཏེ། ལྷ་
 ག་འོད་གསལ་ལ་བཤད་པ་ན་ལེན་དུ་མར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལ་བཤད་པ་གཞན་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 སོ།] ར་གྱུར་ཏི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ “སྤྱེ་ཐ་ཆོག་གོ་” འོ་། །དེ་ནས་ སྤྱུ་ལུས་ འོད་གསལ་
 བར་འབྱུགས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་དང་གསུང་དང་
 ཟུགས་ཀྱི་བདག་པོ་བཙམ་ལྷན་འདས་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

1 མ་ཕྱི། ༢༠ན༦ན། ༥ ཕྱི། ༢༠ན༦ན། དེ
 2 མ་ཕྱི། ༢༠བ༥ན། དགས་ ཕྱི། ༢༠བ༥ན། དགོས་
 3 མ་ཕྱི། ༢༠བ༥ན། ལྷ་ ཕྱི། ༢༠བ༥ན། ལྷ་

བདག་ཉིད་ཅན། བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་བཞེངས་ནས། སྤིང་བ་ ཉེ་
 གུན་རྩི་བ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད། ། དང་སྤྱོད་དམ་པའི་འདས་པ་ ཉེ་དོན་དམ་པོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ རྩི་
 གཉིས་པ་ ཉེ་མི་བྱེད་པ་ རི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་། [དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་ཤེས་
 བྱེད་དང་མཐུན་ལོ། །] ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་པར་གྱུར་ན། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་དུ་བཞག་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
 རྩི་མཛེས་པའི་ ཉི་མོད་པའོ། ། གུན་ ཉི་ ཐམས་ཅད་དེ་ཐམས་ཅད་ཉིད་པོད་གསལ་ གྱི་ ལོ་ སྤྱོད་པ་ན་
 དཔལ། [རྩི་མཛེས་པའི་དཔལ་རབ་དུ་བཞག་སྤྱོད་ ཞེས་ སྤྱོད་ བདེ་མཆོག་གིས་བཞག་
 པས་སོ། ། [ཞེས་ཏེ་བྱུང་འབྲུག་པོད་སྤྱོད་བཞེངས་ནས་པོད་གསལ་ལ་བཞག་པའོ། །] དེ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ ཉི་བྱུང་འབྲུག་པོད་སྤྱོད་
 དེ་མ་དག་པའི་སྤྱོད་པོས་མི་མཐོང་བས་སྤྱོད་སྤྱོད་ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རིགས་ལྗེའི་མིང་ཅན་
 གྱི་ བྱུང་པོ་ལ་སོགས་པར་ ལུས་རགས་པ་ལ་ རྩི་སྤྱོད་ལུགས་པས་ མ་དག་པའི་གདུལ་བྱས་མཐོང་
 པའི་ སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པར་མཛད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་གསུམ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 དང་། དེ་པོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་འབྲུག་པོད་སྤྱོད་བཞེངས་པ་དང་། དེས་བྱུང་འབྲུག་པའི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེ་རྩི་མཛེས་ནི། དེས་པའི་དོན་ཏེ། །

ལྷ་ བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུང་དེས་སུ་བཞག་པའི་ དོན་འདི་ཉིད་ སྤྱོད་པའི་ གསལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། [“ཞེས་པ་འདིས་ཟེའི་གཞོན་དང་དམ་
 ཆོག་འབྲུང་བ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེའི་གཞོན་ལ་དག་པའི་ལྷའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་

བྱང་བའི་ཕྱིར་དོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་ཐམས་ཅད་ནི་ འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་
དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ ལོ། །དེ་འབྲེལ་ འི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་ སྐྱེད་ཆོག་ ཟླ་
བ་དང་ ས་ལོན་དང་ཕྱག་མཆན་ རྩོུ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་སྐྱེད་གསུམ་པའི་ རིམ་གྱིས་ རྩོུ་འཆང་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་གཅིག་རྩ་མཛད་པ་ བྱི་ཐེལ་གྱིས་མཐན་རྩུའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡན་ལ། དེ་ ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ རྩེ་མི་སྤང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲད་ཅིག་ཅོས་གྱིས་ལྷག་བར་¹མོས་པས་ལྷ་
ནམས་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་འདྲིར་མི་གསལ་ཡང་ཐོག་གི་བཤད་པས་ཤེས་པོ་²འོ་། ། ལྷག་བར་མོས་པ་ཅོས་གྱིས་
སྐྱེད་པའི་ རོན་དེ་ཉིད་ནི་ ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་ རྩོུ་མེད་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ ཉ། དེ་བཤད་བར་བྱའོ་སྤྲུལ་པ་ གང་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་
མ་ཐེལ་གྱི་ནས་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་ཅད་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོུ་ཐེལ་རོ་
བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ བྱི་ ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་མོ་
རྩོུ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ་རྩོུ་ཐེལ་རོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་རྩོུ་འཆང་དེ་འི་དགྲིལ་འཁོར་པ་
འཁོར་གྱི་སྐྱ་ ནམས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་རོན་ཏོ། །

[བསྐྱེས་དགྲིལ་གྱི་འཁོར་དུ་རིགས་ལྔ་གསུངས་པ་འདིས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །འདིར་དགྲིལ་འཁོར་ལ།
འཁོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེ་ལས་མེད་པས། རིགས་ལྔ་བསྐྱེས་པར་བཤད་པ་ཆེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོན་བྱང་ལ་རྩོ་
ཆེ་འཆང་གི་འཁོར་ན་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། རེས་འབྲུག་ལ་རིགས་གཞན་གྱིས་གཙོ་མོ་བྱས་པའི་ཆེ་མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་དུ་འོང་
བས་མི་འགལ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཉ། འདི་ལྷག་མོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པར་རྒྱས་བཤད་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལ་རྩོུ་འཆང་ཉིད་གཙོ་མོ་ཡིན་པས་རིགས་གཞན་གྱིས། གཙོ་མོ་བྱས་པ་འདིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་།

1 མ་ཟྱ། ༤༡བ་ན། མས ཟྱ། ༤༡བ་ན། མོས

སྐབས་གཞན་དུ་རིགས་ལྔ་པོ་གཞན་གྱིས་གཙོ་མོ་བྱས་པའི་འཁོར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་འོང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། ངས་འདིའི་
འགལ་སློང་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ལྔ་བསྟུ་བར་བཤད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་
བྱུང་ལ་དགོངས་ལ་རྩེས་འཇུག་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དུ་འོང་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །] རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་པར་གྱུར་པ་དེས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན།
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་མོའམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་
བོན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་བཀྲུག་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་ རྩི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་འཇུག་པ་ ས་ཁྲུགས་ནས། གནས་པ་ལ་གཙོ་མོ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་
དབང་བསྐྱར་བས་ རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། ། རྩི་སེམས་ཐོབ་པ་ དེ་བས་ན་ དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ ས་ལྷག་མོས་¹
ཀྱི་མཛད་པ་ གསུངས་ཏེ། ལྷ་ཐམས་དཔོང་སྐྱོད་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རིམ་
བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་ སྤྱིའི་དོན་ནོ། །

ལྷ་ འདིར་ནམ་གཞག་ལས། རྒྱུད་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གསུངས་པའི་རིམ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡང་དག་
པར་བསྐྱལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་ཆེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པར་དོས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ན་པའི་
ཐེག་ལེ་འབྱུང་བའི་ལྷ་ལ་³ཐེལ་གཞོན་རྩི་རྩེ་དང་། ས་རྒྱུད་ལྷེས་འབྱུང་གི་གཞུང་གིས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱིལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་སྐྱུངས་གཞི་དང་སྐྱོར་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རྒྱུད་གཞི་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྤྱིལ་

1 ས་ཕྱི། རྩི་བཞུགས། མས ཕྱི། རྩི་བཞུགས། མོས
2 ས་ཕྱི། རྩི་བཞུགས། གནན ཕྱི། རྩི་བཞུགས། གཞོན
3 ས་ཕྱི། རྩི་བཞུགས། ཚུལ ཕྱི། རྩི་བཞུགས། ཚུལ
4 ས་ཕྱི། རྩི་བཞུགས། བ ཕྱི། རྩི་བཞུགས། བོ

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཚུལ་ཅིག་ཀྱང་སྒྲིབ་དགོས་པ་ལ་སྒྲིབ་འོག་གིས་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་པས་འདིར་མི་འགྲིག་ཅིང་།
སྒྲིབ་པ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་མི་སྒྲིབ་པས། སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་གཞིའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཚུལ་ཞིག་ཡིག་དོན་ཁ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་གཞི་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གིས་
སྒྲིབ་པས་བར་འཇུག་མཁན་གྱི་ སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་ ར་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་ཅ་གནས་སོ་སོ་ན་གནས་
པ། རྣམས་ བེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཐེལ་གྱིས་མཉན་ཆུ་ལོ། ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ཆུ་ལ་ནི། དེ་རྣམས་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ ཀུན་ཉེ་ལྷ་བུའི་ ཀྱི་རྣམས་པ་ ཅན་དུ་ཁྱེད་ལྷ་བུ་བ་ ས་ཐེལ་
གྱིས་མཉན་ཅིང་ རྟེན་གསང་གནས་ཀྱི་ལས་ གཅིག་དུ་ འབབ་པར་ མཛད་ལ། དེ་ཉིད་རྟོ་རྟེ་ལྷ་ར་
མི་བྱེད་པ་ བེ་ལོག་དུ་འབབ་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་ ཡིན་པས་དེ་སྤྱད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ བཤད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ ལ་སྒྲིབ་པས་བར་འཇུག་པ་ལོ། །སྒྲིབ་པས་
བར་འཇུག་པ་མ་ཐག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ རྣམས་ འདིར་ཅ་ཐུན་སྤྱང་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་སྤྱང་ ལྷ་ག་
ནས་མཁའ་འོ་ རོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་ནི་ རྣམས་ འདིར་ཐབས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ ཉེ་ཀུན་ཉེ་ལྷ་བུའི་ སོ་། །དེའི་རྩོམ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གནས་པར་གྱུར་ཉོ་ཞེས་པ་ནི་ ཅའི་གནས་རྣམས་ནས་ སྤང་བར་གྱུར་ཉོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཉོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྣང་འདོགས་པའི་གཞི་
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་འོ་
རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ བེ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཀུན་ཉེ་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཐིག་ལེ་དེ་ལུས་
ཀྱི་གནས་ཀུན་དུ་ ཤར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཉོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཆུ་ལ་ཉེ། སོ་མོའི་ དབང་པོ་གཉིས་

མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ བྱང་མེས་སྐམས་གནས་སོ་སོ་ནས་
ཞུ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྒྱུར་བར་གྱུར་ཏི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་ སྤྲུམ་བཤོ། ། [འདི་ལས་དུས་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་
ནོ།]

ཕྱི དེ་ལ་གཞི་དུས་ལྟར་ན་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅིམ་གྱིས་བབ་པའི་ཁྱེ་ཁྱེ་
གཉིས་མའི་སྤྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་པའི་དབྱས་སུ་བར་སྤིང་ཞུགས་ཏེ་སྤྱེ་བ་ལན་པ་འདིར་གཟུང་རོ། །དེམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་
ལྟ་བུ་སྤྱེད་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནི་བར་དོ་དང་འབྲུ་སྤྱེ་དེའི་སྤྱེད་ཆོག་འདིར་མི་སྟོན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་བར་སྤིང་
གང་དུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་འབྲེལ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་འབྲུག་པ་ནི་བར་སྤིང་སྤྱེ་
གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་འབྲུག་པ་དང་འབྲེལ། ཞུགས་ནས་སྤྱུལ་སྤྱུར་བསྤྱར་བ་ནི་བར་སྤིང་ཞུགས་ནས་སྤྱེ་བ་ཆངས་པ་
དང་འབྲེལ། །དེས་ན་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ཅིག་དགོས་པས་དེ་ཡིག་དོན་གྱིས་བཤད་ན། ཟེལ་
གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་སངས་རྒྱུས་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་པ་མ་དང་འབྲེལ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རོ་
བོ་མི་བསྐྱོད་པས་ནས་མཁའ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བྱས་པ་ནི། ཉམས་མཁའ་ནས་དོ་རྩེའི་རོ་བོར་གནས་པར་གྱུར་པའི་
དོན་ཏེ་པ་མའི་ཐིག་ལེ་དང་འབྲེལ། །དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི།
དེ་ནས་ནས་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏིའི་བར་གྱི་དོན་ཏེ། དབང་པོ་གཉིས་སྒྱུར་གྱི་བྱང་
སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྒྱུར་བ་དང་འབྲེལ། །དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་”བ”¹ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་
འདུས་པ་ནི་སྤྱེ་གནས་སུ་ཁྱེ་ཁྱེ་ཞུགས་པའི་དབྱས་པ་དང་འབྲེལ། །ལྟ་བུ་མ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །བཤད་སྟོལ་འདི་མཁས་པ་
ཁ་ཅིག་གིས་བྱེ་འདུག་པ་ལེགས་པར་སྤྲང་བས་གསལ་དུ་བཏང་བཤོ། །

1 མ་ཟི། ༤༣བཤན། བ ཟི། ༤༣བཤན། བ

མིས་པ་བཞེན་དུ་ཨོ་ཨུ་ཨྱི་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེས་པ་ དེ་ཉིད་ནི་ འདིར་མཛོན་བྱང་ལྷ་ས་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ འདྲའ་བར་མི་བྱ་བས་ན་དམ་ཆེག་གོ། [བོད་སྐད་ཀྱི་དམ་ཆེག་གི་ཆེག་དོན་ལ་མི་
འདྲའ་བ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡའི་སྤྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ།] ས་བོན་ དེ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་
སྟེ་ས་པ་ ལྷེ་ཕྱག་“མཚན་¹དང་སྐྱོ་ཐོག་ས་པ་གཉིས་ཀ་ འོ། [དེ་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་ མི་བྱེད་པས་ན་རྟོ་
རྩེ་སྟེ། དེ་བཤད་པར་དགོངས་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་ ཉིང་དེ་འཛིན་“དེ་²ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའོ། [རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་ས་བྱའི་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གསར་
སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ གསུམ་ རྣམས་སོ། [དེ་རྣམས་ཀྱིས་ དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ སྟེ་ས་བྱའི་
གཞུགས་ ལ་ བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་ས་བྱའི་གཞུགས་
སོ། [དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟགས་ཀྱི་བདག་ [བདག་ཆེ་འདི་ཞེས་པ་འབྱུར་
གསར་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པ་ལྟར་བྱའོ།] པོ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་ ཞེས་པ་ནི་རྫོབ་བྱེད་དོ།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ [ཞེས་པ་ནི་བརྒྱབས་བྱའི་ལུལ་ལའོ།] སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞེན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟགས་ནི། རྣམ་སྤང་གི་ ཡི་གེ་ཨོ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལྷ་ལྷག་
མ་སོ་གཅིག་གི་སྟགས་སྟེ་གསུང་བྱགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཡི་གེའི་
བར་རོ་“སྟེ་““ སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་
བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།]

དམ་ཆེག་འབྱུང་བའི་གཞུང་ འདིས་ནི་ རོན་ འདི་སྐད་སྟོན་པར་འབྱུར་“ཉི་³ བསྐྱུབ་
པའི་ཐབས་ མཛོར་བྱས་ལས་བཤད་པའི་“ ཀྱི་“ཚུལ་དུ་ རྣམ་འབྱོར་དང་རྩེས་སྟུ་རྣམ་འབྱོར་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་

1 མ་གྱི། ༤༤བཤན། མཚན་ སྟེ། ༤༤ནཏན། མཚན
2 མ་གྱི། ༤༤བཤན། ད་ སྟེ། ༤༤བཤན། དེ
3 མ་གྱི། ༤༤ནཏན། ཉི་ ཞོལ། ༤༤ནཏན། སྟེ། སྟེ། མཱ། ༤༤ནཏན། ཉི

འཕྲོར་དང་ནལ་འཕྲོར་ཆེན་པོ་ཞེ། ནལ་འཕྲོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི། རི་སྒྲིབ་པ་ སྤྲགས་ ཞེ་ལྷ་ ཐམས་ཅད་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྒྲུ་ ལུས་
ལ་བཞོད་པའི་ རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་པ་ བསྟན་
ནོ། །ནལ་འཕྲོར་དང་པོ་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་། ནལ་འཕྲོར་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཤུགས་གྱིས་“སྟོན་¹ལ། ལེའུ་བུ་
གཅིག་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་དུག་གི་རྩེས་སུ་ནལ་འཕྲོར་དུག་ཡོད་པས། རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ འོ། ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ བྱིན་གྱིས་” [ཆག་: བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
དེའི་ནམ་པ་གང་ཞེན་”ཟེར་²] བརྒྱབས་པར་གྱུར་པ་དེས་རིམ་གྱི་ལུས་ལ་ནལ་པར་གྱུར་ཅེ་ན།
ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ ཞལ་གསུམ་པ་ དེ་
ལྟར་སྤར་བར་གྱུར་པའོ། ། ལྷ་མཆན་ དེ་བས་ན་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་བཞིན་“གཤེགས་³པ་རྩོམ་
ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པ་ ལེ་གདུལ་བྱ་
རྣམས་གྱིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་པར་གྱུར་ [རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པར་གཟིགས་ཞེས་པ་
ཡང་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་སོ། །] ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །

[འདིར་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་“བསྐྱེད་⁴པའི་འོག་ཏུ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་བཤད་
ལ། དེ་ཡང་རྣམ་གཞག་ལས་སྒྲུབ་བ་བུ་ཡི་མཐར་ཅད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དམ་ཆེག་འབྱུང་བ་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་ཉིད་ེ་
འཛིན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པས་མའི་མངལ་ནས་འཛོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱིར་བྱི་ཐུག་པར་འཁོར་གྱི་
སེམས་ཅན་ཤེ་ཤེ་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཅད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡང་དག་པར་

1 མ་ཕྱི། ༦༥ན་མ། ཞེན་ སྟོན་ སྟོན་

2 མ་ཕྱི། ༦༥ན་མ། ཟེར་ སྟོན་ ༦༥ན་མ། ཟེར་

3 མ་ཕྱི། ༦༥ན་མ། གཤེགས་ ཞོལ་ ༦༥ན་མ། སྟོན་ སྟོན་ སྟོན་ གཤེགས་

4 མ་ཕྱི། ༦༥ན་མ། བསྐྱེད་ སྟོན་ ༦༥ན་མ། བསྐྱེད་

གཞིགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་བ་བཅུདེ་མཐར་མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་ལ་བཤད་པས། སྒྲ་
མ་རྣམས་མེས་པ་དབང་སྤུམ་བཅེག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་
བརྒྱབས་དང་། མེས་པ་དབང་སྤུམ་བཅེག་གཉིས་ཀ་“ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་
བཤོ། །མངལ་དུ་”དག་སྒྲ་²བ་མེད་ཀྱང་དག་གི་གནས་སྡེ་ཡོད་པས། གསུང་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ཡོད་པ་མི་
འགལ་སོ། །སྤྱང་གཞི་ལ་བར་དོ་ཤེས་མིག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་རིམ་གྱིས་
འཕེལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་ན་ཤེས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། རྩིགས་རིམ་པ་ལ་བར་དོ་དང་འབྲེ་
བའི་རྒྱང་འཇུག་མོངས་སྤྱི་མིག་ཐ་མལ་བས་མི་མཐོང་བ་རྒྱས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱལ་སྤྱི་བཟུང་བ་ན་མིག་ཐ་མལ་བ་ཡི་
ཡང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཐུན་རོམ་ཆར་བ་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དང་མོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་བ་དང་།
དེ་སྤྱལ་སྤྱོད་རོམ་མས་སྤྱི་བཟུང་བ་ལ་མཐོང་དཀའ་སྤེའི་བྱེད་མེད་ཀྱང་། མོས་བ་ཡིད་བྱེད་གིས་སྤྱི་མ་མོངས་སྤྱི་དང་།
“ཕྱི་³མ་སྤྱལ་སྤྱིར་མོས་དགོས་པའི་སྤྱིང་ནས། སྤྱང་གཞི་དང་རྒྱང་འཇུག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་བས་གཉིས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་བྱེད་
ཡོད་དོ། །

༥ དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་གཞུང་དེས་དོན་དུ་འཆད་པ་ལ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩིང་དམ་ཆོག་ནི་འོད་གསལ་བ་ ཞེས་པ་ནི་རྩིང་གསུམ་ནི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་། དམ་ཆོག་ནི་ས་མ་ཡ་ལ་ས་མ་“ཉི་ཞེས་པའི་རིམ་ཆོག་གིས་བཤད་ན་གསུམ་པོ་དེ་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་པས་རོམ་ཉམས་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ ཡོ། ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱིས་
བ་སྤྱི། རྩིང་རྩིང་རྩིང་ བེད་གཉིས་ མི་བྱེད་བ་ རི་རྒྱང་འཇུག་ གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱི་དེ་ཅས་
བྱའོ། ། རིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སྤྱིར་ ཆེན་པོ་འཇུག་དོན་བརྒྱུད་ལ་འཇུག་སྤེ་ཐེག་པའི་ མཆོག་ ལ་ཐེག་པ་

1 མ་ཕྱི། ༤༥བཟླ། བྱ ཞོལ། ༤༥བཟླ། ཐེ། སྤྱི་མ། ༤༥བཟླ། ཕྱི

2 མ་ཕྱི། ༤༥བཟླ། དག་སྤྱི། ཞོལ། ༤༥བཟླ། ཐེ། སྤྱི་མ། ༤༥བཟླ། དག་སྤྱི།

3 མ་ཕྱི། ༤༥བཟླ། བྱ ཞོལ། ༤༥བཟླ། ཐེ། སྤྱི་མ། ༤༥བཟླ། ཕྱི

4 མ་ཕྱི། སྤྱི་མ། ༤༥བཟླ། ༩ ཞོལ། ༤༥བཟླ། ཐེ། ༤༥བཟླ། ༩

ཆེན་པོ་ དང་ བུམས་པ་ ཆད་མེད་ པ་ལ་བུམས་པ་ཆེན་པོ་ དང་། རིག་པའི་གནས་མང་དུ་ཤེས་པ་ལ་
མཁས་ པ་ཆེན་པོ་དང་། བཙུན་འབྲས་འབར་བར་གྱུར་པ་ལ་ བཙུན་ འབྲས་ཆེ་བ་དང་། སློ་བྲགས་ལྷག་པར་
གྱུར་པ་ལ་ སློ་བ་ ཆེ་བ་དང་། འཛིན་ཏུ་བར་དཀའ་བསྐྱབ་པ་ལ་ ལས་ གི་ བདག་ཉིད། ། ཆེན་པོ་ཞེས་
པ་དང་། འཛིན་ཏུ་མཛད་ [པ་ཆེན་ འཛིན་ཏུ་མཛད་བྱེད་པོ་ལ་ཟེར།] དུ་ བྱུང་ པ་ལ་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་ བྱེད་པ་ པོ་ཉེ་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ འོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་
འཆི་མེད་མཛོད་¹ལས་ བཤད་པ་ཡིན་ རོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། རིག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ དང་རོག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རིག་པའི་མཆོག་ལ་ཆེན་པོར་
གསུངས་པ་ འོ། །

སྤྱེས་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འོ། །དེ་དག་ ཉེ་གཉིས་ ལས་ རོ་
པོ་དཔྱེར་མེད་དུ་ བསྐྱོད་པ་ མཆོན་ལ་སོགས་པའི་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱེས་བུ་ལྟ་བུ་ ཉེ་རྣམ་པ་འི་སྤྱའི་སྤྱུ་ནི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱེས་
བུའི་གཟུགས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་གི་ཡོངས་སྤྱུ་ རྫོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲལས་ཀྱི་བྱིན་ཀྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་རབ་ ཉེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ ལས་བསྐྱབས་པས་ ཏེ་
བར་ བདག་ཉིད་ སྤྱལ་པའི་སྤྱུར་ བསྐྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བྱིན་ཀྱིས་
བརྒྱབས་མ་ཐོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ རང་དོན་གྱི་སྤྲལས་ བཞིན་ཏེ། [ཞེས་
པ་ནི་རྫོ་རྗེ་འཆར་དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་ཞེས་པའོ།] དེས་
པའི་དོན་ཏོ། ། [ཞེས་པ་ལ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་དེས་དོན་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཟུངས་དཀྱིལ་ནས་

1 མ་ཟི། ༦༦ན་ལ། མཛོད་ ཞོལ། ༦་ན་ལ། ཟླ་ ལ། ༦༦ན་ལ། མཛོད་

འདིའི་བར་ལ་ཞུས་ལན་གྲང་མེད། མྱོན་པས་ཆོག་གི་རྣམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་མེད་པར་མྱོན་བྱུང་ལ་མྱོན་པ་དང་མི་
བསྐྱོད་པས་སྤྱིའི་རྣམ་འབྲུལ་བསྟན་པ་མཛོང་བ་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི་ཐོས་པ་བསྟུས་པ་མིན་ནོ། །

ཕྱི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་བཤད་པའི་རྩེས་ དེ་ནས་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ འཁོར་གྱི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དགའ་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས།
སྤར་བཤད་པའི་ མྱོན་པ་རྣམ་སྤར་ཆེན་པོའི་ སྤྱགས་ཀ་ནས་བྱུང་སྟེ། གཞན་གྱིས་མ་ངེས་པར་རང་སྟོ་
བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་གསུངས་སོ། ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཨ་རྟོ་ཉི་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཨ་རྟོ་ནི་ ཨེ་མའོ་ ཞེས་པའོ་ ཞེས་བྲུ་བ་ནི་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། ཉི་ཞེས་བྲུ་བའི་སྤྲ་ནི་
གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྲུ་བའི་དོན་རྟོ། ། གང་ལ་ངོ་མཆར་བའི་ཡུལ་ནི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་
བྱུང་བ་ཞེས་བྲུ་ནི་ རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ ལྷའི་སྤྱ་རྣམ་པ་གཉིས་གདུལ་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བྱུང་བའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་ རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ འདི་
ཉིད་ ཉི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ མན་ངག་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗོད་མིན་ལ་
སྤྱ་བར་བྲུ་བ་ཡིན་པས་ན་གསང་བ་སྟེ་ འདིའི་རྗོད་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་མྱོན་ནོ་... འོ། ། ལྷ་མ་དམ་
པའི་ཡུང་དང་བལ་ན་ཇི་འདྲ་བའི་རྟོག་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཀྱང་ བརྟག་པ་དང་བལ་བ་ མྱེ་དོན་དེ་
ངེས་པར་མི་ཁུས་པ་ ས་ན་རབ་ཏུ་མི་རྟོག་ པ་སྟེ་བརྟག་ཏུ་མེད་པའོ་ བོ་... ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྤིང་
བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས། །ཤམས་གསུམ་ལ་མི་གནས་པས་ན་
གནས་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

[འདིར་ངོ་མཆར་བ་ནི་སྒྲོ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས།
ཡིད་འཕྲོག་ལྷགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ཅིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
ལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུངས་དཀྱིལ་ནས་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་

བར་གྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཤེད་ན། འབྲེལ་པས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་ཐོན་ནས་འོང་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་
བཤོ། །དོན་དེ་རྣམས་རྒྱུད་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་གོང་དང་སོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས། ཕྱོད་
རྒྱུད་གི་འཁོར་ལ་ངོ་མཆར་སྐྱེ་བ་དེ་འབྲེལ་པས་མ་བཤད་བར་དུ་མི་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་
མོད་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བྲན་པར་བྱས་ན། གཤུངས་དཀྱིལ་སྤྱུལ་བས་ལམ་གྱི་སོག་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་དང་། དེ་
འབྲེན་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་སྟོན་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུལ་བའི་ངེས་
དོན་བཤད་པས་གཤུངས་དཀྱིལ་དུ་བཤད་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་མེས་པས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལུས་སྤྱུལ་བ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་བཅུན་མོའི་རྩ་གའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྐྱན་པས་སྤྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་དབྱས་སུ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཞུགས་པས་བྱང་འཇུག་པའི་ཡོངས་སྤྱུལ་གཉིས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་
ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤེས་ན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་བྱུང་བའོ་སྟེ་དུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་པར་བྱེད་པས། རྒྱུད་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཤེས་པས་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་བྱང་ཞིག་།]

༥ ད་ནི་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མ་ ཆོས་ཐབས་
འི་ ལྟོན་ས་ འབྲེལ་བ་ ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ བསྟན་པ་ ར་བྱ་བ་ འི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཆེ་བརྗོད་བཤད་པ་ འདས་མ་ཐག་པ་ འི་དུས་སོ་
“ འོ་། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་ གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྤར་འདུས་པ་
ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ འདུས་པ་མཛད་ནས། ཞེས་པ་སྟེ་གསོལ་བ་གདལ་བའི་དོན་ཏུ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་
པའོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ བཅེས་པར་བྱེད་པའི་ ཀྱི་མཆོད་པ་ ཉེར་སྦྱོང་ལ་
སོགས་པ་ སྟོས་པ་ “སྟེ་མང་དུ་བཤམས་པ་དེས་མཆོད་ན་འདོད་པའི་དོན་སོབ་པ་ལ་མི་སྤུ་བས་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ དམ་ཆོག་ སྟེ་མཆོད་པའི་ལས་ལས་འདར་མི་བྱང་བས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་

1 མ་བྱི། ལྟ་བུ་ན། བྱང་ཞིག ཞོལ། ལེབ་ན། རྟེ། སྤྱུ་ལྷ། ལྟ་བུ་ན། རྒྱུངས་ཤིག
2 མ་བྱི། ལྟ་བུ་ན། སྟེ་ ཞོལ། ལེབ་ན། རྟེ། སྤྱུ་ལྷ། ལྟ་བུ་ན། སྟེ་

མཆོད་ཆོག་མེ་སྒྲིབ་ཏེ་ མཆོད་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་ ཡང་དག་པར་ མཆོད་དེ་ བྱག་འཆའ་ནས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དང་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་ ཡིད་འཕྲོག་པའི་ གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུགས་སོགས་ དེ་རྣམས་དང་
ལྷན་པའི་མཆོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་འོ། །དེའི་རྒྱས་པ་
འཕེལ་སྒྲོས་པ་ ནི་ མཆོད་པ་དེས་ལན་ མང་དུ་ མཆོད་པ་ བྱས་པ་འོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ སྟེ། དེ་ནི་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་ འོ། །དམ་ཆོག་ནི་ རྟེན་མ་
མཆོད་པ་ལས་ འདད་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་ཆོག་པ་ཏེ། རིག་མ་མང་
པོར་བསྟན་འོ། །དེས་ སྟོན་པ་ལ་ མཆོད་དེ་བྱག་འཆའ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ་ཞེས་
བ་ནི། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། རོག་མའི་ འདུས་པ་གསང་བ་ དང་ཐ་མའི་ བཤད་དུ་གསོལ་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
གསང་བ་གསུམ་དེའེར་མི་བྱེད་པར་ གཉིས་གཅིག་ ་པ་ཆེན་ [འདུས་པ་ནི་གཅིག་གྱུར་པ་སྟེ་ཟེམ།] ཏུ་གྱུར་
བ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། །ཡི་གའི་དོན་རྟོ། ། [ཞེས་པ་ནི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱིས་བཟོ་བ་པ་ལྟ་
བུའོ། །] དོ་ཇི་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། སྦྱིའི་དོན་རྟོ། །ཤེས་
རབ་ ལྷང་བ་ དང་ཐབས་ མཆོད་པ་དང་ཐབས་ཤེས་ ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ ཉེར་ཐོབ་ ནི། འདུས་
པ་སྟེ་སྦྱས་པ་འོ། །

[འདུས་པའི་སྦྱས་པ་ཤེས་པ་ལྟར་ཡང་དོ་ཇི་ལྟ་འཕྲུང་བ་ལས། འདུས་པའི་མཆོག་དོན་རབ་གསུངས་
པ། །འདུས་པ་འཕྲུང་པ་ཞེས་ནི་གསུངས། །འཕྲུང་པ་འཕྲུང་པ་ཞེས་ཞུ་བ་ལྟར། ཅེས་གསུངས་ནས། དཔལ་པོ་རྣམས་འཕྲོར་
མ་སྦྱོར་བ། །གང་ཆེ་གསང་བའི་རྩ་གཉིས་ནི། །ཡང་དག་སྦྱོར་བས་རྒྱུར་པ། ཞེས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩ་རྒྱུད་མར་སྦྱེད་

1 མ་ཕྱི། ༤༥ནན། དས ཞོལ། ༤༥ནན། སྟེ། སྟེ། ༤༥ནན། གླ། ༤༥ནན། དེས
2 མ་ཕྱི། ༤༥ནན། འཕྲུང ཞོལ། ༤༥ནན། སྟེ། སྟེ། གླ། ༤༥ནན། འཕྲུང

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གསོལ་བ་བཏབ་པ་ འདས་མ་ཐག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྫོང་རྒྱུ་ལྟར་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 ལྷུང་བཤོ། ། བཙུང་པས་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པོས་ནས་ངོ་མཚར་བ་ལ་ཆོག་ལན་གཉིས་
 འབྱུང་བས་ཞུས་པ་སྟེ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ལེགས་སོ་བྱིན་པས་དོན་གྱིས་ན་འཆད་
 བར་ ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད་པ་སྟེ་དེས་པའི་དོན་མཛོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་པས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ དཔུང་ རྣམ་པར་བརྟག་པ་ ར་བྱ་བ་ འོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོབ་བཞིན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་”བྱའི་¹ ཉོན་མོངས་པ་ དང་དེའི་ བག་ཆགས་
 ཤེས་སྒྲིབ་ དང་བཅས་པར་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ [བེ་ས་
 སྤྱིང་སོགས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའོ། །] རྣམས་ལ་ནི་སོ་མ་ཉི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་
 ཐག་ རིམ་གཉིས་ ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ རྩོགས་པར་སྟེ་བའི་རྒྱུད་ ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། མང་དུ་ ”ཐོས་²
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ སངས་རྒྱ་ཉིད་ དེ་ཁོན་ཐོབ་པར་ མཛོན་
 པར་འདོད་ཅིང་ གླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་ རིགས་ངེས་པའོ། །འདུས་པའི་དོན་ ”རྩོགས་³ པ་ བློ་མ་
 དམ་པ་ འི་ལུང་དང་བྲལ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ བརྟག་པ་ ར་བྱས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་

1 གླ་ ༤༣༥ན། བྱ་ཡི
 2 མ་བྱི། ༤༤༡ན། ཐམས་ ཞོལ། ༤༤ན་ན། སྟེ། སྟེ། གླ་ ༤༤༡ན། ཐོས་
 3 མ་བྱི། ༤༤༡ན། རྩོགས་ ཞོལ། ༤༤ན་ན། སྟེ། སྟེ། གླ་ ༤༤༡ན། རྩོགས་

ནི། ཅུན་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ བཞི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་
མཐར་མངས་བྱས་ཐོབ་པར་”འདོད¹ཀྱང་འབྲལ་དུ་དངོས་གྲུབ་དམན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ མོས་པ་དམན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་ འདུས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ གཟུང་བར་ ཉེ་རྟོགས་པར་ དཀའ་ ས་
ཆས་ བའི་བྱིར་” ཞིང་། རེ་ཞིག་འདུས་པ་འཆད་པ་ལ་ སྟོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བད་སྟོད་པ་ཡིན་
འོ། ། [དེ་དག་གིས་ནི་མ་ཡོངས་པའི་འཆད་པ་མོས་ཞུ་བ་ལ་ལེགས་སོ་སྒྲིན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་འདི་རྟོགས་དཀའ་
བས་རེ་ཞིག་ལ་གཞན་དུ་ཞུགས་ན་མི་ལེགས་སམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ”དེ²མ་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྐྱན་ན། །]

༥ དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུང་ཐོས་ནས། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་
ཟག་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འདི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་ནི་ངོ་མཆར་དུ་
གྱུར་ལ། བསྐྱ་དཀར་པོ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྟོས་
ཞེས་པས་ནི་མཉེན་དུ་གྱུར་ནས། སྐར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་བུའི་ཡོན་
ཏན་བྱང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་འདི་ལྷ་
བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་
ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་འགལ་བའི་སྐྱས་སྟོན་པའི་ དགོངས་པས་བཤད་
པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟའ་བ་དང་བསྐྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ དམ་ཆིག་དང་ དེ་
དག་གི་མི་མ་ཐུན་ཚུགས་འགོག་པའི་ སྟོམ་པ་ གཉིས་ནི་ཐུ་མེད་ཀྱི་འོ་ ལ་སོགས་པ་ ས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་
བའི་བསྐྱང་བུ་རྟོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་ རིགས་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་ནི།

1 མ་ཟི། ༤༧ནན། འདད་ རོག་ ༤༤བཤན། ཟླ། ཟླ། ༤༧ནན། འདོད

2 མ་ཟི། ༥ ཟླ། ༤༧ནན། དེ

ཡི་གེའི་དོན་ནོ། ། [ཞེས་པ་ནི་ལས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་དམ་ཆོག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་
བཤོ།] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
ནི་ ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ ཡི་གེ་གསུམ་ཏེ། དེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་ སྤྱིའི་དོན་ནོ། ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེད་
བ་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་ [སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུའི་མིང་ཡིན་ལ།
རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེད་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་མིང་རོ།] ། ཀྱི་སྐྱེད་བ་རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་དང་ལྷན་
བ་སྟེ། སྐྱེད་བ་མེམས་ཀྱི་ སྤྲུམ་པའོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་ དག་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེད་རྩི་གསུམ་དཔེར་མི་ཕྱེད་
བ་ སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་
དང་རྩི་གསུམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་བ་འཁོར་ལ་སྟོན་པར་མི་སྟོོ་བ་དེ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དོན་རྩི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་ཆོག་གིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་ [པ་ནི་སྤྲུམ་པ་ཤད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་བསྐྱེད་པ་ལ་མཛད་ལ་དེ་ན་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་རྩུལ་བཞི་ཀ་ལ་འབྲུག་པར་བྱའོ།] ། ཏུས་
བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེད་ཏེ། གང་ལ་རྫོབ་ན་སྒྲོན་ལྷུང་ལ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ ལ་ཞེས་པ་ནི་རྩིས་འབྲུག་ལ་འདུས་པ་ཉན་པར་འདོད་པའི་གང་ཐག་ལའོ། ། རི་ལྟར་ ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི་ སྟོབ་པའི་ སྐྱེད་སྟེ་ལུས་ ལ་སོགས་པ་ གསུམ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྩིས་སུ་ "ར་
"འུགས་པ་སྟེ་དེ་ གྲམས་ མཛད་པའོ། ། [འདིས་ནི་ལུས་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་
པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེད་དངས་ཏེ་འབྲུག་པ་སོགས་སྟོན་ནོ།] ། ཐམས་ གང་གིས་ ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་ ཅེ་ན། རྣམ་
སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རིགས་ཏུ་གསོ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ སྟོན་པ་ རྩི་རྩི་ སྟེ་དོས་

བྱུང་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་ ར་བྱེད་པའི་དབང་སྐྱུར་བ་ འི་ཚིག་གིས་
ཞེས་བྲུ་བ་སྟེ། ཡི་གེའི་དོན་རྟོ། །

[འདིར་དོན་དམ་ཚིག་འབྱུང་བའི་ཚིག་གིས་འཁོར་ནམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ནས། འདུས་བ་བསྟན་
དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་བཞི། དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་བྲུ་སྟེ། མེའུ་དང་པོའི་བསྐྱུས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་
པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་བ་ནམས་ལ་རིག་པའི་དབང་བསྐྱུར་བ་བྱིན་ནས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དབང་བསྐྱུར་པའི་ནམ་
གཞག་གཅིག་གཞུང་འདིས་མ་བསྟན་ན། མེའུ་དང་པོར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། འདིར་ཡང་སྐུས་བཞད་གྱི་སྐབས་
སུ་དབང་བསྐྱུར་བར་གསུངས་ལ་དེ་གཞན་གསུམ་ལ་འང་འདྲ་པའི་ཕྱིར་ལོ།]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེའི་དམ་ཚིག་ནི་སྐྱོད་དོན་ནམ་སྐར་ལ་
སོགས་པ་ ཟུག་སྟེ། དེ་ནམས་འབྱུང་བའི་ཚིག་ནི་དེ་ ཟུག་པོ་ བསྐྱེད་པའི་ས་པོན་གྱི་ཡི་
གེ་ ཚི་ལ་སོགས་པ་ སྟེ། སྤྱིའི་དོན་རྟོ། ། [འདིས་བྱུང་དབང་གི་སྐབས་སུ་ས་པོན་སོ་སོ་ལས་རིགས་ཟུག་
དུ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ།] དོན་དམ་ཚིག་ནི་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོམས་
བར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་ གམ་གནས་ནི་ བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞི་ བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་ལེའོ། །དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་དབང་བསྐྱུར་བ་བྲུས་པ་
སྟེ། [འདིས་ནི་སྐྱུ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ལེ་སྟེ་ལ་བཞག་ནས་གསང་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་སྟོབ་མ་
དང་རིག་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པ་ལས་ཐེག་ལེ་དོན་དམ་བྱང་པ་བ་བ་བྱང་བ་ལས་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་བསྐྱུར་བ་གཉིས་བསྟན་ནོ།] འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་ སྐས་པའོ། །དོན་དམ་ཚིག་ནི་འོད་
གསལ་པའོ། །འོད་གསལ་ དེ་ལས་ བྱུགས་བརྒྱུག་ཏུ་ བྱུང་བའི་ཚིག་ གམ་གནས་ ནི་ཆེན་པོ་
སྟོང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་བཞི་པོ་ དེ་ ལ་བརྟེན་ན་ས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྟོན་བྱང་ལ་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ དང་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོབ་དཔོན་ ཀྱིས་ གང་ལ་
དབང་བསྐྱུར་པའི་ གདུལ་བྱའི་སྤྱི་པོའི་རྒྱུད་ལ་ ཟུང་འཇུག་པའི་ སྤྱིའི་སྐྱུ་ ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་སྐྱུ་ ནམ་

བ་གཉིས་ ། ས་ཆེན་ཆེན་ ལྷ་ཆུང་བ་གཉིས་གསལ་བར་མཛད་ནས་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ་གསོལ་
ཟེས། གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་ཅིག་པ་སྟེ།
འདིས་ནི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་རྒྱུ་འབྲུག་སྟོབ་མ་ལ་བསྟན་ནས་སྟོན་ཏེ་དེ་བསྟུན་པའི་ཆོག་དབང་བཞི་པ་བསྟུར་བ་
བསྟན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པའོ། ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་ལུས་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྟོང་བར་བགྱི་བ་ནས་བརྒྱུ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་མཛོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཆོབ་པར་བགྱི་བའི་བར་གྱི་
ཕྱིར་དུའོ། ། བར་གྱི་སྐྱས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཆུང་སྟོབས་བསྟོད། དེ་ཆུང་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་
འོངས་པའི་སྟོབ་མས། སྟོབ་དཔོན་ལ་ཞུ་བ་ལན་རེ་ཙམ་མིན་པར་བསྐྱར་ཏེ་ནན་ཏན་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དབང་
བཞིས་རྒྱུད་སྟོན་ཏེ་དེ་བྱ་བ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་བསྐྱར་བ་སྟོན་ཏེ་བཏང་ནས། རྒྱུད་དངོས་དང་དེའི་
དོན་གཞན་བཤད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྟོན་རྒྱུང་ལ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ དང་རྗེས་སུ་
འབྲུག་ལ་སྟོབ་དཔོན་ གྱིས་ དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་སྟོན་པའི་ གསོལ་བ་བཏབ་པར་མཐུན་ནས། སྟོན་
རྒྱུང་ལ་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུང་སྟོབ་དང་། རྗེས་འབྲུག་ལ་སྟོབ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ དེ་ཆུང་སྟོབ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་བར་མཛད་དེ། ། མི་བསྐྱོད་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི། ། མི་བསྐྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུང་སྟོབ་གྱི་ཐུགས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་ཤོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཉིད་ མ་
རིག་པའི་སྟན་པ་སངས་པའི་ སྟོན་མ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་སྟེ། ཡི་གའི་དོན་ནོ། ། ཡེ་
ཤེས་སྟོན་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཆུང་སྟོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་མཛད་པས་ན་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤྱིའི་དོན་ནོ། ། ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོགས་རིམ་པའི་ ཆུང་སྟོབ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་

གྱི་སྤང་བས་ཕྱོགས་བརྩུ་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ སྤང་བར་མངའ་བས་སྒྲིན་
མ་དང་འབྲ་བས་ན་སྒྲིན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ།
སེམས་ཀྱིས་ སྤངས་པའོ། །རྒྱ་ནི་རྟོགས་པ་ སྟེ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ འོ་། །ན་ནི་དགག་པ་
ལ་འཇུག་སྟེ། འོད་གསལ་ གང་ལ་ སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ རྟོགས་པ་མེད་པ་ སྟེ་དགག་ དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པ་ ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ གཉིས་སུ་ སྤང་བ་མ་ལུས་པ་ཟེལ་གྱིས་མཚན་ནས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ འི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ སྤང་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིན་མའོ། །མི་
བྱེད་པས་རྟོ་རྟེན་ །དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ།
མཐར་ཐུག་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་
ནས། [རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲིན་བྱང་ལ་ནི་གདུལ་བྱའི་དེར་
བཞེངས་པའི་སྤང་བ་བྱང་བ་ཅེས་སོ། །རྗེས་འཇུག་ལ་ནི་རིས་པ་གཉིས་ལ་བཤད་དགོས་པས། སྒྲོ་བའི་བྱང་འཇུག་པ་
ལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དངོས་སུ་བཞེངས་པ་དང་། །བསྐྱེད་རིས་པ་ལ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་བཞེངས་
པའོ། ། །དུག་གསུམ་ར་རྒྱལ་ཐག་དོག་གི་ རྟོན་མོངས་པ་ལུས་བྱུང་བ་ སྟེ་བཅེངས་པ་འི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། སྤིང་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །བྱང་ན་འདས་ཞེས་
བྱ་བར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་ལྟར་ རྟོན་མོངས་པ་ རྣམས་ཀྱི་ འོ་ འོ་ རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ ཉིད་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཡིན་ལ་ བྱང་རྒྱལ་ དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
མཁྱེན་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་སྦྱར་བའི་
བྱིར། [བསམ་པ་འདི་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་པ་འདི་ནི་བསྐྱེད་རིས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱོལ།]

ཞེ་སྒང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་
 དང་ཐུགས་དོན་ཆེ་ལས་ཕྱང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བད་གི་ ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་ས་
 བྱིའི་སྐྱེ་ཞུས་པ་ ཁྱོའོ་ར་སྐྱེ་ལ་བ་ བྱི་ཞེ་སྒང་ ཞེས་པ་ ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ དེའི་རིགས་ཀྱི་ཞེ་སྒང་
 གི་རིགས་སོ། ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་ འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པས་ན་མཆོག་ དང་
 གི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། ཡང་སྒྲིང་རམ་ཉེ་སྒྲིང་ནི་བཟོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ ཐུགས་སོ། །འདི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ འབྲིན་རྒྱ་རང་གི་ ཁྲོ་ལ་བཞག་པའོ། །སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ཆེ་ གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་དོན་ཆེ་འཆང་ ལས་ཕྱང་རོ་ཞེས་པ་ འི་འབྲིན་པའི་ཐབས་ བྱི་ ཡབ་ལུས་ "སྟོམས་¹པར་
 འབྲུག་པས་ཡང་དག་པར་འབྲིན་པར་མཛད་པ་སྟེ། སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །བཟོ་ རྩོམ་
 རྒྱུ་ བྱི་འཛིན་པའམ་འཆང་པའོ། །ཅས་བྱ་བ་ནི་མཛོན་པར་བྱང་ལུབ་པ་ འོད་གསལ་གྱི་རོ་ཐོར་གྱུར་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ རྣམས་པ་ལྟ་ཡང་དག་པར་སྟོན་²པ་ སྟེ་མཆོན་པ་ འི་དོན་ཆེ་ ཅེ་ལྟ་པ་ཐུག་མཆན་ཏུ་
 འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་དོན་ཆེ་འཆང་སྟེ། [མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དོན་ཆེ་འཆང་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་པ་ཅས་སོ། །] དྲང་བའི་དོན་རྟོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ རྒྱང་
 འབྲུག་གི་ དོན་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ རང་གི་རོ་ཐོར་ཉིད་ཏུ་ འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་དོན་ཆེ་འཆང་སྟེ།
 དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། [ཤེ་ཆས་ དེ་ནས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞུགས་པར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པོ། ཁེར་བ་
 ལེགས་སོ། །]

དེ་ནས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རྟེ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ དེ་ཉིད་
 ཅས་བྱ་བ་ནི་སྒར་བཤད་པའི་དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་

1 མ་གྱི། འཕགས། སྐྱེས་སྐྱེ། འཕགས། སྟོམས་
 2 མ་གྱི། འཕགས། སྐྱེས་སྐྱེ། འཕགས། སྟོན་

དེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱ་བུ་གྲུ་ཆེན་པོ་ནི་ཞལ་ནག་པོ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ། [སྤྲུལ་ཆེན་དེ་དང་སྐྱོར་བ་ཟེས་] དེ་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པ་དེར་རམ་དེ་དང་སྐྱོར་བ་ནི་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པ་ལོ་སྟེ། [གང་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལས་དོན་དེ་འཆང་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
དུ་བྱ་ཡི། །མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱོས་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་མོ་རྣམས་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདྲེས་པ་
ལོ།] དེ་ཉིད་ཐབས་སོ། ། ཅ་ཞལ་ ནག་པོ་ གཡས་ཞལ་ དཀར་པོ་ གཡོན་ཞལ་ དམར་པོའི་
ཚུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་སྟེ་སྤར་མི་བསྐྱོད་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཞད་པ་ བཞིན་ དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཞལ་ལོ་ལོ་ ལོ་ལོ་ ། སྐྱོད་པ་གསུང་དང་སྐྱགས་དོན་དེ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དེ་འཆང་
ཆེན་པོའི་སྐྱོད་པ་གསུང་དང་སྐྱགས་དོན་དེ་ གསུམ་མི་ལྷུང་པ་དོན་དེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་པ་ཞུགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། [འདིར་སྐྱ་བུ་གསུམ་ལྟར་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོ་ལ་བཅུག་ཅིང་ལྷག་མ་རང་
གནས་སུ་འགོད་པ་ནི། གཙོ་བོར་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱར་དགོས་ན་འདྲ། མདོན་ཉོགས་ལྷན་
བཞིན་སྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་ལའང་སྐྱར་དུ་རུང་ངོ་། །དོན་དེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་པ་ནི་ཕྱོག་བྱུང་དང་མདོར་བྱས་
བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཐབས་སྐྱོམ་པ་ལ་དགོངས་ལ། མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་རིགས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཇེས་འཇུག་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན་སྐྱབས་གང་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཡིན་
ལོ།]

དོན་དེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་ ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ ལྷ་བཅུ་གསུམ་འབྲིན་པའི་ དང་
པོ་སྟེ། སྤྲུལ་བཞིན་པ་ལོ། ། གཙོ་བོའི་ དང་པོའི་སྐྱོར་བ་ བཞད་ཐེན་པ་ འི་འོག་ཏུ་ འཁོར་རྣམས་
འབྲིན་ [མདོན་སྟེ་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་འབྲིན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བཞད་པ་དང་། འདིར་མི་

བསྐྱེད་པ་ལྷུང་ནས་གཙོ་བོ་ལ་བརྟུག་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བར་བཤད་པ་གཉིས་ཤག་ལོ་ཞེན། མི་ཤག་ལ་བེའུ་མཆོད་བྱ་
སྲ་མ་རྣམས་བཤད་པ་སྲ་མ་ནི་རང་དོན་ལ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་མཆོག་ཏུ་བྱས་པ་
ལ་དགོངས། བཤད་པ་བྱི་མ་ནི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། འཁོར་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་མཆོག་ཏུ་
དགོངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ད་དུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་མི་མ་བུན་པས་དགོངས་པ་ཤག་ལོ་སྐྱེས་པའི་
དོགས་པ་བསལ་དགོས་པར་སྒྲུབ་དོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་ཉིང་འཛིན་གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་མཛད། ཅས་མི་བསྐྱེད་པ་བརྟུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་ར་བསྐྱུར་བའི་ད་བྱལ་ལ་གནས་ནས། ལྷ་གཞན་
ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་གསུངས་པས། མི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དང་པོ་སྐྱོར་པ་ལ་རྟོ་རྟེ་འཆད་དང་མི་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་ཡོད་པ། མདོར་བྱས་ཀྱི་འད་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་མཆོག་གི་འཁོར་དང་། དང་པོ་
སྐྱོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་དང་། དང་པོ་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། ། །པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་མཆོག་སྟོན་པས། [ཤེས་ཆེན་འཁོར་སྟོན་
ཏེ། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་སྤྱིང་པོ་འདི་སྤྱང་བར་སྤྱར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་རོ་ཟེ། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་འདི་སྤྱང་ཞེས་པ་གཉིས་སྤྱིལ་བའི་དོན་ནོ། ། ། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཐུགས་ལས་སྤྱང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་ཏེ། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་ བར་དེས་ཀྱི་ དོན་ནི་ བསྐྱུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སེམས་ཅན་སྤོངས་པ་ གས་ཆེན་ རྣམས་ གྱིག་ཏེ་སྤྱག་ རྣམ་པར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ ཅུ་
ཕེན་ཏུ་ ཞི་བའི་ཚུལ་ བརྒྱ་པའི་རྣམ་སྤྱད་ གང་ཡིན་པ་ནི་གཏི་སྤྱག་ དག་པའི་ངོ་མོ་ སྟེ་ རྣམ་སྤྱད་
དེ་ཉིད་ནི་མཆོག་གི་གནས་ མེ་མོ་འཕམ་ངོ་ སོ་། དེའི་རིགས་ནི་གཏི་སྤྱག་གི་ ཆལ་
རིགས་སོ་ མཆོན་ཉིད་དོ། །མཆོག་གི་སྤྱིར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ སྤྱད་

སེམས་ འོད་གསལ་ ཉེ། དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ ལུང་འཇུག་གོ་ འོ་། །རྩི་
རྩི་དཔལ་ནི་ མི་ཟད་པས་ མི་འཇིག་པའི་དཔལ་ ལས་ཉོག་གོ་ ཉེ་། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཉིང་རེ་འཇིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟེ་དེའི་རིགས་
སོ། །མཆོག་གི་སྟོང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། །རྩི་རྩི་ག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ ལག་
འཇོག་དུ་ འཇིན་པར་མཛད་པས་ན་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ། བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་
པའི་མཐའི་རིན་པོ་ཆེ་འཇིན་པར་མཛད་པས་ན་རིན་ཆེན་འཆང་སྟེ། དེས་པའི་དོན་
ཏོ། །རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་བ་ ནི་རིག་པའི་སྟེས་བྱ་དོན་འཆང་འོ་ འོ་། །དེ་ཉིད་ནམ་མཁའི་གནས་གིས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ནམ་མཁའ་ལྟར་གོས་¹པ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནམ་མཁའི་གནས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། རོར་གྱིས་བྲེགས་ཤིང་ཁེངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པས་འདུལ་
བར་མཛད་ཅིང་། ང་རྒྱལ་རྣམས་པར་དག་པའི་གནས་ལ་ཡང་དག་པར་བཞག་ནས།
བཙེམ་ལྷན་འདས་གྱི་གཡས་སྟོགས་སུ་བཞུགས་པ་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་བཤོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་འདོད་ཆགས་གྱིས་འདོད་
ཆགས་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་དོན་དུ། བཙེམ་ལྷན་འདས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣལ་
འབྱེད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉེ། དེ་ནས་
བཙེམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་འོ། །

1 མ་ཟི། ༥༥ན་༣ན། གས་ རོལ། ༥༥བུ་ན། ཟེ། སྤྱི་ཟ། ༥༥ན་༣ན། གོས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བའོ། དགའ་བ་དེའི་རྒྱན་ཉི་ལྔ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
 ལས་འབྱུང་བ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལས་འབྱུང་བ་འི་རྒྱང་འཇུག
 ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འོ། །དེ་ཉིད་དོན་རྟོ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་
 དོན་རྟོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀྱན་ཏུ་
 ཆགས་པ་ནི་དོན་རྟོ་འདོད་ཆགས་ཉི་དེའི་རིགས་སོ། །མཆོག་གི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ལྷ་རོ་ལི་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་ནི་མ་ལུས་
 པའོ། །རོ་ནི་འཁོར་བའི། ལི་ཀ་ནི་དེ་ལས་འདས་པས་ན་ལྷ་རོ་ལི་ཀ་སྟེ། བྱང་བའི་
 དོན་རྟོ། །རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སོ། །དེ་བས་ [བཤེད་པས་] ན་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་འོད་གསལ་ཏུ་བཟོད་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གདོན་མི་ཐ་བ་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཆོག་སྟེ་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་རྟོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ཉིད་དོན་རྟོ་སྟེ་དེ་སྤྱིང་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་སྟེ། བྱང་བའི་དོན་རྟོ། །གདོན་མི་ཐ་བའི་དམ་ཆོག་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ།
 མཆོན་མ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་སྟེ་བས་སོ། །དེ་ཉིད་དོན་རྟོ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པ་
 ནི་དེས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་དོག་ནམ་པར་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པས་དམ་
 ཆིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རིགས་ནི་དམ་
 ཆིག་འགྲུགས་པའི་རིགས་ཏེ། དང་བའི་དོན་ཏོ། །དམ་ཆིག་ནི་ཁམས་སྤྲ་བ་ རྒྱུ་ རྟེ་
 རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་ དེས་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ ཀུན་དང་ལྷ་བྱ་ བཀའ་ཉན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་
 བསྐྱེད་པས་ སེམས་རྒྱུད་ ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་རིགས་ནི་དམ་ཆིག་འགྲུགས་པའི་
 རིགས་ཏེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །མཆོག་གི་སྦྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་
 བཤད་ཅིན་ཏོ། །སྤྲོ་རྒྱུ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་འདྲིན་པར་མཛད་པས་ན་ཤེས་རབ་འཆང་སྟེ། དང་བའི་དོན་
 ཏོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཆོ་བར་སྤང་བ་ ཀུན་དང་ལྷ་བྱ་ རྟེ། དེ་ཁམས་སྤྲ་བ་ རྒྱུ་གི་སྦྱོབས་ཀྱི་ས་སྤི་
 འཕོ་བར་ འདྲིན་པར་མཛད་པས་ན། ཤེས་རབ་འཆང་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །བྱང་
 རྟེན་གསུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པའོ། །

ཕྱི་ཞེ་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཞེ་སྤང་མི་བསྦྱོང་བ་དང་། གཉི་ལྷག་ནམ་སྤང་དང་།
 འདྲོད་ཆགས་སྤང་མཐའ་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་འབྱུང་དང་། དམ་ཆིག་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་སྟེ། རིགས་ལྷན་
 གཉོགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་བསྦྱོས་པ་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ གཏུལ་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་ རྒྱུད་ལ་ ཐར་པ་ ཐོབ་པར་ མཛོན་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པས་ན། འདོད་པའོ། །ཟག་པ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ མཐར་ཐུག་པ་ ནི་ འདོད་ལུལ་གྱི་ ཐར་པ་སྟེ། དང་བའི་དོན་
 ཏོ། །རིགས་ལྷན་གཉོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། འདོད་དང་ཐར་པ་རབ་སྐྱབ་

1 མ་ཕྱི་ འོ་ན་མཇུག་ ༥ ཞོལ་ འོ་མཇུག་ སྟེ། སྟེ། སྟེ། འོ་ན་མཇུག་ ༥
 2 མ་ཕྱི་ འོ་ན་མཇུག་ བའི་ སྟེ། འོ་ན་མཇུག་ བའི་
 3 མ་ཕྱི་ འོ་ན་མཇུག་ ༥ ཞོལ་ འོ་མཇུག་ སྟེ། སྟེ། སྟེ། འོ་ན་མཇུག་ ༥

པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རིགས་ལྔ་ར་གཏོགས་པའི་ རིགས་འདི་རྣམས་ནི་ ཕྱང་པོ་ལྔ་འོ་བོ་ཉིད་
ཏུ་གྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་པོ་འོ་ རེ་། །གང་ཟག་དེས་རིག་མའི་ འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་འོངས་
སྟོན་པས། ཆེ་གཅིག་ལ་ ཟར་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའམ། ཡང་ན་ འཕམ་གྱི་ འདོད་པ་ འེན་ རབ་
ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལུགས་གྱི་ ཟར་བ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། ། [ཆག་ ཞེས་པའོ།] །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
སྟེ་རི་ [སྟེ་རི་བཞིན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆག་འཕྱུར་ལ་མེད་པ་བསྐྱས་དོན་དང་། དེ་བས་ན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མ་བུ་
ནོ།] །བཞིན་པའོ། །གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་གྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པ་ དེ་བས་ན་བཤད་པའི་རྒྱད་
ཕྱང་ལྟོན་ ལས། ཕྱང་པོ་ ལྔ་པོ་ འདི་དག་ སངས་རྒྱས་ རིགས་ལྔ་ར་བཤད་པའི་ རེ་། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ སྐབ་པའི་ རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་། ། [ཞེས་པ་ནི་ ཕྱང་པོ་ལྔ་འོ་བོ་རྒྱུར་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་
གང་ཟག་གིས་འདོད་པ་ལ་སྐྱུང་ནས་ཟར་བསྐྱབ་པའོ།] །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ སྐྱུང་པས་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་ ཁ་གཉིས
ལུ་མེད་ བར་ ཀ་དེ་བཞིན་ཉིད་ གཉིས་ག་སྟོར་བ་ འེ་བདེ་ཆེན་འཕྲེན་པ་ ས། ། ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་ དེ་ ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པ་ ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཕྱི་ ཡང་ བྱི་རིགས་ལྔ་ཕྱང་བར་མ་ཟད་པའི། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ ལྔ་འོ་
འོངས་སྟོན་གྱི་ཕྱིར་ ཏུ་ ལྟ་སོ་བཞི་ཕྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ། [ལྟ་སོ་བཞི་ལས་མེད་ཀྱང་སྟེ་མ་གྱི་རིགས་
གཉིས་འཛིན་པས་རིགས་ལྔ་འོ་འོངས་སྟོན་ཏུ་འཕྱུར་རོ།] ། [དེས་ན་ཞེས་པ་འཕྱུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ་] དེ་
ནས། རིགས་ལྔ་འོ་དོན་བསྐྱབ་པ་བཤད་པའི་རིམ་ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བཙུག་ལྟར་
འདས་གིས་ ཕྱང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ། །རྟོ་རྟོ་འཛིན་ པ་ནི་མི་བསྟོད་པའོ། །དེ་ལ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་ རིམ་སྟེ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ ལས་མི་འདའ་བ་ འེ་དམ་ཆིག་ནི་སྟེ་མ་གྱི་འོ། །དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྟེ་རི་བཞིན་པའོ། ། རྟོམས་

པར་ཞུགས་ནས་དོ་རྩི་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུན་མོའི་མཆོག་སྐྱེ་གྱི་འདི། དོ་རྩི་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུང་ཞུགས་དོ་རྩི་གསུམ་མི་བྱེད་པ་ལས་སྤྱང་དོ། ། རྩི་པར་ ར་ཉི་ དགའ་མ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེ་
སྤང་ནི་ རང་གི་ཡལ་ མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེ་ལ་དགའ་བས་ན་ཞེ་སྤང་དགའ་ མ་ སྤྱེ་དང་བའི་
དོན་རྟོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ནམ་པར་དག་པ་ འོད་གསལ་ ལ་དགའ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་
དགའ་ མ་ སྤྱེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དོ་རྩི་འཆང་བ་དེ་ཉིད་ བྱང་མེད་ཀྱི་
གསུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཉེ་ཞེས་པ་ སྐྱེ་མ་གྱི་འཛིན་གསུགས་སུ་གྱུར་ནས། འཕར་སྤྱོད་ཀྱི་གྱུར་
བཞུགས་སོ། ། རྩི་ལས་ཀྱང་། འདི་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ཡང་། འབྲེལ་པའི་འབྱུར་གསར་¹གཉིས་ཀ་ལས།
བདེན་བྲལ་གྱི་གྱུར་བཞུགས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དཔེ་དག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩི་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་
"འོད་²པར་སྤང་ཡང་བདེན་བྲལ་ཏུ་བཞུགས་པ་དག་གོ། སྐྱེ་མ་གྱི་ཕྱོད་ལ་བཤད་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་"ཡུམ་³ཀྱི་ཆ་ནས་
རིགས་ལྷ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་མོར་བཤད་པ་དང་བསྐྱུན་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་དེ་བཞིན་པའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །དེ་རྩིས་སུ་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་དོ་རྩི་མི་སངས་རྒྱུ་ལྱུན་ཉེ། སྐྱེ་དེ་བཞིན་པའོ། །མོ་ཏ་ གཉི་ལྷག་ ར་ཉི་ དགའ་
མ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཉི་ལྷག་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་དེ་ལ་དགའ་བས་ན་གཉི་ལྷག་
དགའ་ མ་ སྤྱེ། དང་བའི་དོན་རྟོ། །གཉི་ལྷག་ནམ་པར་དག་པ་ འོད་གསལ་ ལ་དགའ་བས་
ན་གཉི་ལྷག་དགའ་ མ་ སྤྱེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། བཙུག་ཆེན་པོའི་འབྱུར་བཞུགས་སོ་ཟེས། སྐྱེ་
སྤྱོད་ཀྱི་གྱུར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་དེ་བཞིན་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་འཛིན་པ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །

1 མ་ཕྱི། གཉི་ལྷག་ བའི་འབྱུར་གསར་ ཞོལ། གཉི་ལྷག་ སྤྱེ། སྐྱེ། སྤྱེ། བའི་འབྱུར་གསར་

2 མ་ཕྱི། གཉི་ལྷག་ འོད་ ཞོལ། གཉི་ལྷག་ སྤྱེ། སྐྱེ། གཉི་ལྷག་ སྤྱེ། གཉི་ལྷག་ འོད་

3 མ་ཕྱི། གཉི་ལྷག་ ཡམ་ ཞོལ། གཉི་ལྷག་ སྤྱེ། སྐྱེ། སྤྱེ། ཡམ་

དེ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནི་གོས་དགར་མོ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཁྱེད་པའི་པའོ། །ར་ག་ ཆགས་པ་ ར་ཉི་
དགའ་མ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དགའ་བས་ན་
འདོད་ཆགས་དགའ་ མ་ སྟེ། རྒྱང་བའི་དོན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་རྣམས་པར་དགའ་བ་ འོད་
གསལ་ ལ་དགའ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དགའ་ མ་ སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་པའོ།
ཏེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ ཉེ་ལུས་བག་ཡིད་
གསུམ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་ མི་རྟག་པའོ་ཞེས་གཞན་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེད་
གསུང་དང་ཐུགས་ ཡིད་བརྟན་ཏུ་མི་བྱུང་བའི་ བསྐྱེད་བ་སྟེ། ཡི་གའི་དོན་ཏོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་
པའི་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། ཞེས་ རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་ཏུ་དེར་སྤང་བ་ལ་ དམིགས་
པ་ནི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ བརྟན་སྤང་ཡིན་པས་ བསྐྱེད་བ་སྟེ། སྤྱི་ཁྱེད་དོན་ཏོ། །སྤང་བ་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ ཐབས་མཆོད་¹་བ་ སྐྱེད་ ཤེས་རབ་སྤང་བ་ གསུང་དང་། ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མེད་ཉིད་ཐོབ་ ཐུགས་ཉེ། སྤང་། ། ཤེས་ཆོས་ཤེས་སོ་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་ལ་བཞུགས་ཅིང་། །བ་དེ་
དང་དེ་ཤེས་སྤང་བ་ ལུ་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ ལ་ཞུགས་ པ་ནི་རྒྱུད་དེ་སྤང་བ་ལ་ཐེམ། དེ་མཆོད་པ་ལ། དེ་
ཐོབ་པ་ལ་ཐེམ་ ཅས་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ སྤང་བ་གསུམ་ རྗེས་སུ་ཕྱོད་བར་བྱས་ཉེ། སྤང་ཡང་
དངོས་པོ་ སྟེ་རང་བཞིན་ མེད་པ་ འོད་གསལ་བ་ ར་བྱས་པ་ནི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ སྤང་
བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཐེམ་སྟེ་མེད་པར་སོང་བས་ བསྐྱེད་བ་སྟེ། སྤངས་པའོ། ། ། འདིར་སྤང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་
ཏུ་བྱས་པ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ནི། སྐྱེད་ལུས་མཆོད་ཉིད་པ་འོད་གསལ་ཏུ་བཞུགས་ཡང་མེད་ལ། འོད་གསལ་ཡང་དཔེའི་

1 མ་ཕྱི། ལ་འཛན། མཆོད་ ཞོལ། ལ་བཟུ། སྟེ། སྐྱེ། སྤང་། ལ་འཛན། མཆོད་

འོད་གསལ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འོག་གི་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ སྤྱང་
པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ འཛིན་པ་ དང་རྩིས་སྤྱུ་
གཞིག་པའི་རིལ་གྱིས་སྤྱང་བ་མེད་པར་བྱས་པ་ནི་ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
སྤྱགས་ གསུས་ནས་མཁའ་འཇམ་ཡལ་པ་ལྟར་སོང་བས་ བསྐྱུ་བའོ། ། འོད་གསལ་དེ་ མི་བྱེད་བསམ་ན་རྟོ་
རྩི་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་འེ་འཛིན་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་
དང་གསུང་དང་སྤྱགས་བསྐྱུ་བརྟོ་རྩི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་ མཐར་ཐུག་བའོ། །

དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཛིན་པ་ནི་དོན་ཡོད་པར་
བྱུང་བའོ། ། ། སྐབས་འདིར་འབྲུར་རྟིང་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་འཛིན་པའི་བཟུན་མོའི་མཆོག་ཁེས་བྱས་ནས་ཤེས་
རབ་འཛིན་པ་རྩིས་སྤྱུ་ཆགས་པ་རྟོ་རྩི་ཞེས་འཆང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་སྟེ། འབྲེལ་པར་དེའི་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་།
པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྩིས་སྤྱུ་མཉམས་པར་བྱེད་པ་རྟོ་རྩི་ཞེས་འབྲུང་བའོ། ། ། དེ་ ལ་ རྩིས་ [པ་
ཆབ་ དེ་ལ་རྩིས་སྤྱུ་ཆགས་པ་རྟོ་རྩི་ནི་དམ་ཆོག་སྟོན་པ་སྟེ་མེར་] སྤྱུ་ཆགས་པ་ འཛིན་པ་ རྟོ་རྩི་ རྟོ་ རྟོ་ རྟོ་ རྟོ་
ཆོག་ནི་སྟོན་པ་སྟེ་དཔེ་རྣམས་པར་ འཛིན་པ་ལ་ སྤྱགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་བྱ་སྟེ། [བར་དང་ཐ་ཆོག་གཉིས་སྐད་དོད་སྤྱན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། བར་ནས་བསྐྱུ་རྒྱ་མེད་པ་འདི་འདྲའི་
རིགས་རྣམས་པ་ཆབ་ཀྱིས་ཐ་ཆོག་ཏུ་བསྐྱུར་བ་ལེགས་པས། སྐབས་གཞན་རྣམས་སྤྱུ་ཡང་དག་པར་བྱའོ། །] སྐྱུ་རྩི་
བཞིན་པའོ། ། བཟུང་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟོ་རྩི་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའོ། ། དེ་ལ་དགའ་
བསམ་ན་རྟོ་རྩི་དགའ་ མ་ སྟེ། དང་བའི་དོན་རྟོ། ། རྟོ་རྩི་ ལྟར་མི་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་
ལ་དགའ་བསམ་ན་དགའ་ མ་ སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་བཞུགས་པ་ནི་སྐྱུ་རྩི་བཞིན་པའོ། ། [སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟམ་

1 མ་ཕྱི། ལྟམ་ལྟམ་ ༥ སྟེ། ལྟམ་ལྟམ་ ༥

གསུམ་གྱི་གསལ་བར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་འོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཤད་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུམ་
བཞིའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བྱང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་བྱུང་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་རིགས་ལྗེའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རིག་
པའི་སྤྲུལ་བྱ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་རྣམས་
དང་དོན་འབྲས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱ་ཡི། ཡི་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་འབྲེས་པ་ལ་མི་བྱའོ། །]

༥ ལྷ་མོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། རེས་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ ལྷན་
ཅིག་སྤྱོད་པ་ བཟུན་མའི་གཙོ་མོ་ སྟེ། ལྷ་མོ་ དེ་རྣམས་དང་ རིགས་ལྗེ་ ལྷན་ཅིག་ཡང་དག་པར་
སྤྱོད་པར་མཛད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་
མཆོག་བསྐྱེད་པས་ན་བཟུན་མའི་མཆོག་གོ། ལྷན་སོགས་དེ་རྣམས་ འདོད་ [རྒྱུག་ འདོད་པའི་
དབང་སྤྲུག་ནི་བཟུན་མའི་མཆོག་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཟེད།] པའི་དབང་སྤྲུག ། རྟེན་འདོད་¹པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་
མངའ་བརྟེས་པ་ ཡིན་པ་ བློ་ ས་བཟུན་མའི་མཆོག་དམ། [དམ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་འཇུག་གསར་གཉིས་
ལ་མེད་དོ།] ཆོག་ཡུན་སྤུམ་²ཆོགས་པའོ། [ལྷན་སོགས་བཞི་དང་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་རིགས་ལྗེ་པོ་དངོས་
དང་སྤྱོད་པ་དང་། རིགས་ལྗེའི་རྒྱལ་འཆང་པའི་སྤྲུབ་པ་པོ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་བཞི་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
ཡུག་རྒྱ་བཞི་དང་སྤྱོད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ།] ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་མི་བཞིན་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ ཁོ་པོ་བྱང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བར་སྤྱར་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པ་ ཉིད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྗེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་རྗེ་རྗེ་སྟེ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་
"དཱ། ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་

1 མ་ཕྱི། འཇན་མཁན། འདད་ སྟེ། འཇན་མཁན། འདོད
2 མ་ཕྱི། འཇན་མཁན། ཆོགས་ ཞོ་ལ། འཇན་མཁན། སྟེ། སྤྲུལ་ འཇན་མཁན། ཆོགས་
3 མ་ཕྱི། འཇན་མཁན། ད་ སྟེ། འཇན་མཁན། དོ་

སྤང་ལ་སོགས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་
ཅིང་ རྟེ་ བསྐྱེད་པ་ [བེ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིམ་པ་དང་བྱི་བ་སོགས་ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་བགཤམ་ནམས་ཞི་བར་བྱས་
པའི་"སྒྲོན་སྐྱེད་"¹པའོ།] གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྲེ་བཞིན་པའོ། །ཡ་ [གཤིན་
ཆེ།] སྤྲན་ཏྲ་གྱིད་ [ཨ་རྟ་མཐའ་ བྱེད་པའམ་མཛད་པའོ།] ཅེས་བྱ་བ་ལ་གཤིན་ཆེ་ནི་དཔྱལ་བ་
ཞེས་པ་"མཚོན་"²པ་ཅས་ སྟེ། དན་སོང་གསུམ་གྱི་ལས་སྤྱི་བ་པོ། དེ་བཙམ་ལྟན་འདས་ རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་
ཀྱི་རིགས་ ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཆེན་པོ་ གཤིན་ཆེ་གཤེད་ཀྱི་... འི་...ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མཐར་སྐྱག་པར་
མཛད་ཅིང་ རྟེ་ལས་སྤྱི་བ་ འཛིན་ ཅིང་ཐད་ པར་མཛད་པས་ན་གཤིན་ཆེ་མཐར་བྱེད་དེ།
ཟང་པའི་དོན་རྟོ། །གཤིན་ཆེ་ནི་མོངས་པའི་སྤྲན་པ་སྟེ་མ་རིག་པའོ། ། མོངས་པ་ དེ་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ ས་མཐར་སྐྱག་པར་མཛད་ཅིང་འཛིན་པར་
མཛད་པས་ན་གཤིན་ཆེ་མཐར་བྱེད་དེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིང་སྤོང་པའི་རང་ནས་བྱུང་ཞིང་དེར་འགོ་བ་སྟེ་
གདུག་པ་ཅན་ནོ། དེ་ནམས་བསྐྱེདས་པ་སྟེ་སྤྲག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་ འདར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲེ་བཞིན་པའོ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྔ་ནོ། དེའི་
ཅོད་པན་ ཅན་ ཀྱི་དོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱོ་བོ་"གཞན་གྱིས་མི་སྐབ་པ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟང་པའི་དོན་རྟོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འོད་གསལ་

1 མ་གྱི། འཕམ་ན། སྤྲན་སྐྱེད་ སྟེ། འཕམ་ན། སྒྲོན་སྐྱེད་

2 མ་གྱི། འཕམ་ན། མཚན་ སྟེ། འཕམ་ན། མཚོན་

3 མ་གྱི། འཕམ་ན། གཞན་ སྟེ། འཕམ་ན། གཞན་

བཤོ། རྟེན་རྗེ་རྟེན་པ་དམིགས་པ་ནི། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །བརྒྱུན་ཏུ་གིན་ཅེས་བྲ་
 བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཛིག་པར་མཛད་པས་ན་ཤེས་རབ་མཐར་
 བྱེད་དེ། བྲ་བའི་དོན་རྟོ། ། ལུལ་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པའི་ རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 བྱི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ འོད་གསལ་བར་འཇུག་པས་མཐར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་
 མཐར་བྱེད་དེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། རྟེན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟེན་པ་ཞེས་པའི་
 དམ་ཆོག་གིས་གཏུག་པ་རྣམས་སྐྱག་པར་མཛད་པས་ན་རྟེན་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པས་
 བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་རྟེན་པའི་དམ་ཆོག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་
 སོ། རྟེན་པས་སྐྱག་པར་མཛད་པས་ན་རྟེན་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པས་བྱེད་པ་ཞེས་
 བྲ་ལོ། རྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོང་བཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་རི་བཞེན་པའོ། རྟེན་པ་ཞེས་
 བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། རྟེན་པ་རྟེན་པ་ཞེས་
 འབྲུང་གནས་ཏེ། སྒྲ་མཐའ་ དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་རྟེན་པ་ཞེས་ [རྟེན་པ་རྟེན་པ་ཞེས་པའི་གནས་ཐེངས་] གང་ གི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྲ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གང་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྲ་བ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། བྲ་བའི་དོན་རྟོ། ཆོས་
 རིན་པོ་ཆེ་ནི་འོད་གསལ་བའོ། རྟེན་པ་ཞེས་འབྲུང་གནས་ཏེ། དེས་ བསྐྱེད་པའི་ རྒྱུ་འབྲུག་གི་
 རྟེན་པ་ཞེས་པའི་དམ་ཆོག་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
 སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། བད་སྐྱེད་ཏུ་གིན་ཅེས་བྲ་བ་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པོས་པ་བཞེན་
 དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་ དེ་ཉིད་འཛིག་པར་
 མཛད་པས་ན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བྲ་བའི་དོན་རྟོ། བསྐྱེད་པའི་ རྟེན་པ་ཞེས་

1 མ་ཕྱི། ༡༠ན་ལ། ག ཕྱི། ༡༠ན་ལ། ག
 2 མ་ཕྱི། ༡༠བཟུམ། རྣམས་ ཕྱི། ༡༠བཟུམ། རྣམས་

སོ། །མཐའ་ནི་དེའི་ནང་སྟེ། རང་དེར་ཡབ་ལྷུ་གི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་རྩོགས་རིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་
ན་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་དེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གསུང་
གི་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་ནི་གསུང་རྩོམ་དེའི་རིགས་ཅན་རྩ་མཐིན་གི་ཚུལ་དུ་ རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་སོ་
ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ལོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་དོན་ཡོད་
པར་བྱུང་བ་ལོ། །དེ་ཉིད་རྩོམ་སྟེ་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྒྲོར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོམ་པར་དག་
པའི་གནས་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །[སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སྤྱི་ཅི་ཐུང་རམ་དོན་བྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཐུན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ནི་དེ་ལ་
བགོགས་བྱེད་པ་བརྒྱག་པ་ལོ། །] བེ་སྒྲུབ་ཏུ་གིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་བགོགས་རྣམས་མཐར་མཛད་
ཅིང་འཛིག་པར་མཛད་པས་ན་བགོགས་མཐར་བྱེད་དེ། བྱང་བའི་དོན་རྟོ། །བགོགས་
ནི་ ལུས་ཀྱི་ས་ཚུལ་སོགས་པའི་ ཁམས་བཞི་པོ་སྟེ་དཔག་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབས་པས་ལུས་
གཟིར་བས་ན་བགོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ གྲུབ་དོན་ལྟ་བུ་ཤར་བ་སྟེ་ལྟ་བ་
རྒྱུད་གི་རྒྱས་པས་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ ས་རྣམས་པར་འཛིག་པར་མཛད་པས་ན་བགོགས་མཐར་
བྱེད་ཏེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་དོན་བྱུང་
ཀྱི་རིགས་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་ [:ཆག་སོ་ཐེབ།] རྣམས། །[ཁོ་

1 ཐེ། ༡༩༣༣། ༩

པོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཁོ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བརྟགས་པར་བཤད་པ་ཡང་། དུམ་བཞིའི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་དེ་དག་གི་གཟུགས་འཛིན་པར་སྦྱལ་བའོ། །དེའི་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་མཆམས་
བརྒྱད་དང་། སྒོ་བཞིན་བརྟགས་པ་སྦྱ་རི་བཞིན་པར་བཤད་པ་ནི། རི་ན་རི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་¹“ངས་”སུ་
བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་དོན་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གནས་དེ་དག་ཏུ་
བརྟགས་པ་དགོས་ཤིང་། བརྒྱ་རྗེ་ཀ་གི་ངས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷང་འཇུག་པ་བཤད་པས་སྦྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་
བར་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྷང་འཇུག་གི་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དབུས་དང་ཕྱོགས་མཆམས་དང་སྒོར་བརྟགས་པ་ལ་ངས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་སྤང་ཐོང་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལུན་ཚོགས་མཛུགས་འཇུག་པ་བཤད་པ་ན། རིམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་དེའི་འཁོར་ཚུལ་མཆོག་ལ་བཤད་པ་གཞུང་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །]

ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དེའི་འཁོར་པ་
རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཆེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་ལ་སེམས་པ་ནི། དེའི་འཁོར་
གྱི་དམ་ཆེག་སེམས་དབང་རྣམས་ཉ། དམ་ཆེག་ལ་སེམས་པའི་དོན་ཡང་། བགོགས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྦྱ་རི་བཞིན་པའོ། །

ལྷ་དེ་ལྟར་སྒོ་རྣམ་པ་བཞེར་ ཁོ་ཐོ་བཞི་ བཀོད་ནས། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆམས་
འར་སྒོ་ རས་བརྩམས་ཉེ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ བཞི་ དགོད་པར་བྱའོ། ། [རྒྱད་ཕྱི་མ་
ལས། ལྷ་དུ་འཁོར་ལོ་འོག་གཞོད་མཛུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་ཐོ་གཉིས་སྒྲིང་དང་འོག་ཏུ་དགོད་
དོ། །] འར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱམ་བུ་ནས་བརྩམས་ཉེ་བུམས་པ་ལ་སོགས་པ་ བརྒྱད་ དགོད་
དོ། །ནང་གི་དེའི་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆམས་ནས་བརྩམས་ཉེ་
གཟུགས་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ བཞི་ དགོད་དོ། ། [རིག་རྩོམ་མ་ནི་གཙོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགོད་

1 མ་ཟི། ༡༡ན་ལ། ངས་ ཟླ། ༡༡ན་ལ། རེས

ནོ། །] ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདན་དང་ལ་སོགས་པ་ས་སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་བྱག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་འདི་
ངེས་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ལྷའི་ནལ་འབྱོར་རི་
ལྟ་བུ་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཏུ་རྫོགས་པར་མ་
གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་ཏུ་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

[གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་ལྷ་མ་ནམས་སྟོན་གསལ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་རྫོགས་པར་མ་
གསུངས་པར་སྤྲས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྱང་སེམས་བརྒྱུད་དང་རྩོམ་ལྷ་སྒྲིང་གཞིར་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་གཞན་ཏུ་
སྤྲས་པའོ། ། མཚམས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནམས་མེད་བཅུ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྟོག་པ་གཞན་ཏུ་སྤྲས་པའོ། ། འདི་དག་ཀྱང་
རྩོམ་འཕྲུལ་བར་སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་གཞན་ཏུ་སྤྲས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྙམ་
བཅུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྲས་པ་ནམས། སྐབས་གཞན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིང་རྒྱུར་
འབྲུག་པ་ལ། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྤྲས་པར་བཤད་སྤང་བས་སྐབས་དེར་གསལ་བར་བཤད་པ་ནམས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་
སྤྲས་པར་འཆད་པ་ན་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྤྲས་པའོ། ། བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གཞན་ཞེས་པ་གསང་འདུས་ལས་གཞན་བདེ་མཆོག་ཅ་
རྒྱུད་ལ་སོགས་པར། རང་གི་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྙམ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
འདུས་པ་འདིར་ཡང་མ་བསྟན་ཞེས་འཆད་རོ། ། ཆག་འགྲུར་ལས། ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བཙུག་
འདས་ཀྱིས་གཞན་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཅིག་
སྙམ་ཏུ་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་སྟེ། ཞེས་པ་འགྲུར་རྙིང་དང་མཐུན་པས། དགོངས་པ་ཞེས་པའི་
མཐུན། གོང་གི་རི་ལྟ་བུ་དང་། འོག་གི་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་བཞུགས། ཞེས་པ་སྤྱར་རོ། ། པ་ཚབ་ཀྱི་འགྲུར་ལས། སློབ་
དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་ཆད་བར་གསུངས་པ་ཁོན་ལྟར། འདིར་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་

བཞི། འདིར་དགག་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་དེ་འགྲུར་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས། རྫོགས་པར་ཞེས་པའི་མཁུག་ཏུ་¹སྟོན་ལ། འགྲུར་ཕྱི་
མས་འདིར་ཡང་ནི་ཞེས་པའི་མཁུག་ཏུ་²སྟོན་པའི་བྱང་³དོ། །དེ་ནི་འགྲུར་ཕྱི་མ་ལེགས་ཏེ། རྣམ་གཞག་ལས། རི་ལྷར་
སྒྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞེས་པ་ནས། ལྷར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་དགོད་པར་འགྲུར་རོ། །⁴དེ་སྟོན་ཕྱི་ཙུ་
བའི་རྒྱད་ལས། ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྷར་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་འཇུག་པར་མ་གྲུར་
ཅིག་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། ཞེས་དོན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲ་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་རྣམས་དགོད་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། ཙུ་
རྒྱད་ལས་དེ་ལྷར་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡིན་ཏུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དུ་ཞེས་པ་དོན་མཐོང་
བར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཙུ་རྒྱད་འདིར་ཡང་མ་གསུངས་པ་ནི།
ཙུ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་རྒྱད་ཀྱིས་འཆད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །]

ལྷ་ འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོས་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤིན། རྣམ་གཞག་
ལས། ལྷར་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པམ་རྩེས་དབག་གིས་
སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་དགོས་པས། རི་ལྷར་ “ཏེ་དཔེར་ན་ སྒྲུ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་” འེ་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་དགོད་པ་འགྲུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ ཞེས་པ་ནི་མ་བྱུང་
དཔེའོ། །⁵དེར་མ་ཟད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ ལྷར་བའི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་
ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ལོ། །སྒྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ་
དམ་བཅའོ། ། [རྣམས་ནི་བྱགས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཆོ་རྣམས་ནི་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པམ་མ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། རྣམས་མ་བྱུང་

- 1 མ་ཕྱི། 1436ན། རྟོན་ ཞོལ་ 2'1436ན། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། བརྟན་
- 2 མ་ཕྱི། 1436ན། རྟོན་ ཞོལ་ 2'1436ན། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། བརྟན་
- 3 མ་ཕྱི། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། དོ་ ཞོལ་ 2'1436ན། དེ་
- 4 མ་ཕྱི། 1436ན། 5 ཞོལ་ 2'1436ན། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། དེ་
- 5 མ་ཕྱི། 1436ན། 5 ཞོལ་ 2'1436ན། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། ཏེ་
- 6 མ་ཕྱི། 1436ན། 5 ཞོལ་ 2'1436ན། གྲེ། སྒྲུ་ 1436ན། གྲེ། 1436ན། དེར་

པའི་དཔེ་ལ་མཐོང་བས་འགའ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྩོགས་པར་འགོད་པའི་
གཞི་ཡང་ཡིན་ལ། ལྷ་སོ་གཉིས་མི་འགོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་དང་གཉིས་སོ་ལྷ་མང་
ཉུང་ཡོད་མེད་ལ་འགོ་མཚུངས་བྱས་པས་འབྲུག་སོ། །དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ¹། གཞན་ནམས་གྱིས་ལུས་ལས་ལྷ་
སོ་གཉིས་འབྱུང་དུང་གི་རྟགས་མ་འེས་པས། ལྷ་སོ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་ཁྱུས་མ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ལུས་ལས་
འབྱུང་བའི་ལྷ་ལ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ནི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་བ་དེ་ལ་རྟགས་བྱུབ་ན་བསྐྱབ་
བྱ་བྱུབ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་བྱངས་གྱིས་འབྲས་བྱའི་བྱངས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཤིན་ཏུ་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བལྟའོ། །འདི་ [འདི་ལྟར་ཞེས་པ་འབྱུར་གསར་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་དེ་
དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། ། ལྟར་རེ་ཤིག ། སྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནིད་གྱི་ ལྷ་སུམ་ [སྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནིད་
གྱི་རེ་ཤིག་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པ་ཤེས་པ་མེད་པར་ :ཆག་ ཟེད། ། ཅུ་ཅ་གཉིས་དགོད་པར་ཤེས་པ་
མེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པ་ འདི་རྩི་ལྷར་ཤེས་ཤིན། དེའི་
ལན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནིད་གྱིས་ རོན་འདི་ བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་
ནམ་པར་བྱེ་བས། གསང་བ་ [:ཆག་ འདུས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟེད།] འདུས་ བ་ པའི་ གང་ཟག་གི་ལྷ་སོ་
གཉིས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་སྟུང་པའི་ རོན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ ར་བྱས་པ་ ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་
གྱིས་གཞན་ནི་མི་བསམ་པར། ། ཏེ། མ་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གྱིས་ལ། བྱག་རྟོར་ལ་ སེམས་
དཔའ་ཆེན་སོ་ ཞེས་སོས་ནས། ཁྱེད་གྱིས་ མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་ཉན་པར་བསྐྱུལ་སོ། ། རྩི་རྩི་སྒྲོབ་
དཔོན་ བེ་འདིར་རྩི་རྩི་འཆང་སྟེ། དེའི་རྩི་རྩི་ལྷ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྩི་རྩི་འཆང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བ་ རྣམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་རིམ་ བ་ བཞིན་ ཏུ་གནས། །

1 གླ། ༡༩བལྟ། བྱ་ཡི

སོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ན། །དེ་རྒྱལ་བར་འཆད་བའི་ དང་པོ་སྤྱི་ཡི་རྩོམ་ ཞུ་བ་ལྟེ་ ཞུ་བ་པོ་པོ་
གཟུགས་སྤང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། ། [ཞེས་བཤེད་པོ་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ནས་བཞུགས་པ་སྟེ་པོ་
སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་པོ།]

ལེ་འུ་དུག་པ་ལས་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་སྤོ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས། རྩེས་སྤྱི་
ཆགས་བཤེད་རྩོམ་ རིན་འབྱུང་ རི། །ཆོར་བ་ཡི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། །བཙམ་ལྷན་
གསུང་གི་རྩོམ་ སྤང་མཐུང་ རི། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། །ལེ་འུ་དུག་པ་ལས་
མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་རིན་ཀྱི་སྤོ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པས། མཆོད་བ་ཀྱན་ཀྱི་རྩོམ་ རིན་ཀྱན་
ལྟེ། །འདུ་ཤེད་ཀྱི་ནི་སྤང་པོར་བཞུགས། །བཙམ་ལྷན་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་ མི་བསྟོད་བ་
ལྟེ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས། །རིགས་ལྷ་བཞུགས་པར་མ་ཟད་ ཡང་ ལྷུག་པ་པོ་
འདིའི་ཤ་ ལ་ སོགས་ པའི་སྤྱོད་ ས་ འི་ ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ མ་ ཡུམ་སྤྱན་ མ་
བཞུགས་སོ། ། [ལྷུག་པ་པོའི་ཞེས་བའི་མི་གསལ་བ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་པོ།] །ཁྱེད་སོགས་མུ་
ཡི་ཁམས་ལ་ནི། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་སྤྱན་མ་ ལྷི་ བཞུགས། །དྲོ་བ་ལ་སོགས་མེ་
ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས། །ཡན་ལག་ བསྟོད་བ་ལ་
སོགས་རྒྱང་། །ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་སྟོལ་མ་བཞུགས། །ལྷུག་པ་པོ་དེའི་
མིག་ ལྷི་ དབང་པོ་ གཡས་གཡོན་ གཉིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པོ། །དེ་
ཡི་རྩ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཐུག་ན་རྩོམ་པོ། །དེ་ཡི་སྤྱི་ཡི་དབང་པོ་
ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྟོང་པོ། །དེ་ཡི་སྟེ་དབང་ལ་བཞུགས་པ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་། །ས་ལ་སོགས་པའི་ ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་
གོང་བུ་ནི། །ལུས་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་ལ། །སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ བར་ སེལ་
བ། ། ཞེས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་

[illegible]

རྗེ [རྣམ་གཞག་ལས། ལུས་ལ་ལྷ་རྗེགས་པར་བཞོད་པ་ལྷན་འདི་ལས་གསུངས་པར་བཞད་པ་དང་།

འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལུས་ལ་སྒྲོ་སྟོ་གཉིས་དགོད་པ་རྒྱད་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་ན། རྒྱད་ལས་ནི་རྟོ་རྟོ་མ་ལུ་
དགོད་པ་མ་གསུངས་པ་རྟོ་ལྷ་འཁོར་ལྷ་སྒྲིབ་ན། རྣམ་གཞག་ལས། སྒྲུབ་པ་པོའི་སྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲི་སྒྲིབས་སུ་རྟོ་རྟོ་མ་ལུ་དགོད་
པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཡབ་ལ་འགོད་པའི་སྒྲིབས་ཡིན་པས་ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀ་བཟོ་མས་པ་ལ་སྒྲོ་སྟོ་གཉིས་ཡིན་
ཀྱི། ཡབ་རྒྱུད་ལ་སྟོ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་རྟོ་རྟོ་མ་ལུ་དགོད་པ་
གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་སྟོ་བྱུང་ན་དེ་དག་གི་ཁོངས་སྒྱུད་བྱའི་ལུས་ལུ་དེའི་དབང་གིས་
འབྲུབ་པ་ལྷར་མིག་སོགས་ལུའི་རང་བཞིན་ས་སྒྲིབ་སོགས་ཡབ་ལུར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་འབྲུགས་ཀྱིས། ཁོངས་སྒྱུད་
བྱའི་ལུས་ལུ་གོ་རྒྱས་པའི་བྱིར་རམ། ཡང་ན་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་སྒྲིབ་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལུས་ལ་བསྐྱས་
ནས་ཁོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབས་སྒྲུ། རྟོ་རྟོ་མ་ལུ་ཁོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པས་གོ་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་
ཏེ། མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། འཆང་གི་སྒྲུ་ར་ལེགས་ པར་ བྱས་ བས་
བསྐྱབ་པ་ འི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་ ཅི། ། མི་གནས་པའི་ སྒྱ་ངན་ ལས་ འདས་ པ་ ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ ལ་
འཇུག་པར་འབྱུང་། ། ཏེ། སྒྱ་ངན་ ལས་ འདས་པ་ ཟུང་འཇུག་ སྒྱར་ དུ་སྒྲེ་ཆེ་འདི་ལ་ ཐོབ་པ་ འི་
། ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ འི་ཅུབ་ ཡོངས་ ལ་ སྒྲིབ་པ་ ལ། འབྱུར་རྒྱ་མཆན་ དེ་བས་ བ་ རྟོ་རྟོ་སྒྲོབ་
དཔོན་ཀྱི། །ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ སངས་རྒྱས་ ཐམས་ཅད་བཞུགས། ། པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། ། མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ འི་ ཀྱི། ཁྱི་མའི་དུས་ན་ སེམས་དཔའ་
ཆེན། ། སྟོན་པོས་ནས། དེ་བས་ ལས་དང་སྟོ་བའི་ སེམས་ཅན་ [གྲག་ དང་སྟོ་བའི་ལས་ཅན་སེམས་
ཅན་གྱིས་ཟེར།] ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་སྒྲ་མ་བསྐྱེན། ། པར་སྒྲོས་ཤིག་ དེ་ལྷར་
གསུངས་པ་ དེ་ནས་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ བྱག་རྟོར་དང་ བཅས། །པའི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

1 མ་ཕྱི། ༡༩བཙན། ས་ ཞོལ། ༡༠བཙན། ཕྱི་སྒྲུ། ༡༩བཙན། གྲུ། ༡༩བཙན། མོ

2 མ་ཕྱི། ༡༩བཙན། མོན། ཕྱི། ༡༩བཙན། མོན།

3 མ་ཕྱི། ༡༩བཙན། ལ་ ཕྱི། ༡༩བཙན། མོ

དཔལ་འགགས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་རྣམས། རྟོག་མར་དགའ་ཞིང་བར་དུ་མགུ་ལ་མཐར་རབ་ཏུ་དང་
བས། ། གུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱག་འཆལ་ནས་ནི་མཆི་མ་སྒྲགས། ། པ་སྟེ་བྱུང་ངོ་། ཞེས་དོ་རྒྱུ་
འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། ། [གལ་ཏེ་འཕྲེང་བར་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་འགོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེས། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
སོ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པར་སྐྱེ་དཀྱིལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་འབྲུག་པར་དཀའ་བ་འདིས་སྐྱབ་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན།
དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་། ལུས་དཀྱིལ་དང་གྱི་དཀྱིལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
མཛད་པའོ། །]

སྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་འདིས་ན། ། ཆོན་གྱིས་
བྲི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་ལྷ་སྐྱུམ་ཏུ་ཅ་གཉིས་ སམ་མཚན་མ་སོ་གཉིས་ དགོད་པར་
བྱའོ། ། [འབྲུར་རྟིང་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་འབྲུང་ཡང་མེད་པ་དགགོ། །] དོ་རྒྱུ་འཕྲེང་བ་ལས་སྐྱར་ལྷར་
གསུངས་པར་མ་ཟད་ གྲེང་གཞིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཀྱང་ ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ རོན་གང་ཡིན་པ་
དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུད་དེར་གྲེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་མིང་མི་འབྲ་བ་བཏགས་པའི་ལྷ་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ལ་
ལྷ་སོ་གཉིས་གསུངས་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་འབྲུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལྡན་མ་གསུང་དཀྱིལ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་ རྣམས་ རྒྱུག་སུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལེའུ་ དེ་
ཉིད་དུ་བཤད་མོད་ཀྱི་ འདིར་འཕྲོན་པ་ སྐབས་ལ་བབ་པ་མ་ཡིན་ བས་མ་བྱངས་སོ་ རོ་། ། མེ
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་
བ་འདུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་ གསང་བ་ གསུམ་ ལ་གཟིགས་ནས་ རྒྱུད་གསུང་གཉིས་ ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་ ཉེ་དོ་རྒྱུ་

གསུམ་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བར་ མཛད་པས་ན་གསང་བ་འདུས་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ལས་ ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་བ་ རྟེ་སྦྱེད་¹པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ མིང་ དེ་སྐད་ཅེས་
བྱུང་། །ལེ་འུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ལེ་འུ་འཁྱེད་དོད་པ་ལ་ལེ་པ་ལོ་ས་སམ་སྒྲུབ་བྱ་ལ་འཇུག་སྟེ། རི་ལྷར་ཉེ།
དཔེར་ན་ གོས་གྱིས་མཆུ་སྦྱང་སྟེ། ་བ་ཆ་བ་: སྦྱང་བྱ་མཆུ་རིངས་ ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་
“བཟློག་²པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གྱི་དོན་ རིམ་པ་གཉིས་པོ་ འདིས་ ཆགས་སོགས་ ཉོན་མོངས་པ་
དང་ ཟག་བཅས་གྱི་དགེ་མེ་དགའི་ ལས་དང་ རྟེ་གནས་བཞིར་ཉིད་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ རྟེ་བའི་ཉེ་བར་
འཆེ་བ་བཟློག་པས་ན་གོས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ལེ་འུ་ལོ། ། ལ་ནི་ལྷ་ཉི་ནི་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་
རྟེ་ཉེར་འཆེ་ཆོག་བྱེད་ དེ་ གཞུང་འདིས་བཛྲོད་བྱར་ ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྟོན་པའི་
གཞུང་གི་ཆོག་པས་ལ་ཡང་ལེ་འུ་ཞེས་བྱུང་། ། [འདིར་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བྲང་ཅིས་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་
ཡོད་དེ། ཕྱིས་གཞན་གྱིས་བཅུག་པ་ཡིན་གསུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ།]

༥ ལྷོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་ལེ་འུ་དང་
པོ་མཐའ་བྱུག་གིས་བཤད་ [གཞུང་རྣམས་ལ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། “ཚུལ་³བཞིའི་བཤད་པ་མ་
སྟོས་པ་ནི། བཤད་པ་དེ་མཐའ་བྱུག་གི་བཤད་པར་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ཉེ། ལེ་འུ་སྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱུང་། སྦྱིར་མཐའ་བྱུག་གིས་བཤད་ཅེས་པ་ལ་བྱུག་ཀ་ཆང་བ་མི་དགོས་ལ། ལེ་འུ་དང་པོ་ལ་མཐའ་བྱུག་གི་
ལྷས་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། རྟེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་གསལ་བར་མ་”མཛད་⁴ཀྱང་། རྟེ་འཛིན་ཡི་གེ་དེ་ཅེས་
སྐབས་གྱི་དོན་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི་རྟེ་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆང་བས། མཐའ་བྱུག་གའི་བཤད་པ་
ཡོད་ནོ།] ། པའོ། ། ལེ་དང་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ། དེ་ལྷར་ལེ་འུ་དང་པོར་ རིམ་གཉིས་གྱིས་ལུས་

1 མ་གྱི། ༡༩ན་ན། རྒྱུད་ རྟེ། ༡༩ན་ན། རྒྱུད་
2 མ་གྱི། ༡༩ན་ན། བཟློག་ རྟེ། ༡༩ན་ན། བཟློག་
3 མ་གྱི། ༡༩ན་ན། ཚུལ་ རྟེ། ༡༩ན་ན། ཚུལ་
4 མ་གྱི། ༡༩ན་ན། མཛད་ རྟེ། ༡༩ན་ན། མཛད་

ཐམས་ཅད་བསྟན་ [འགྲུར་རྟིང་པལ་མ་ཆེ་དང་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ཞེས་དང་། འགྲུར་
རྟིང་འགྲེལ་ཞིག་དང་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལས། ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ནས་ཞེས་དང་། འགྲུར་རྟིང་རེ་རེ་ཙམ་ལས་
ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་ནའང་ཕྱི་མ་དག་གོ།] རྣམ་ ལེའུ་
འདིར་བསྐྱེད་རིམ་རྩུང་ཟད་སྟོན་གྱང་གཙོ་བོར་ལེ་དང་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲུ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་དང་རྒྱང་འཇུག་
གི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་ བསྟན་པར་ བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་གསུངས་ཏེ། སྟེ་ དེ་
རྣམ་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆའ་རྣམ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་རོ།]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་
ནི་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ མཆོད་
པ་དང་ཕྱག་བྱས་རྣམ་བཙུག་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སྟེ། ^༡ གང་གིས་ན་བཙུག་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན་བྱང་དེས་ཀྱི་ གླ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ ཀྱི་ སེམས་ བསྐྱེད་པའོ། ^༢ བཤད་
དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། ^༣ བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་བྱང་པར་བཞེ་ལས་ངོ་བོའི་བྱང་པར་ནི་ སྒྲུ་
དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ གསུམ་ དཔེར་ ཀྱི་ མི་ཕྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ དེ། དེ་ བློ་
ཏེ། འོན་འདི་ཡི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་ཡོད་ལ། རྟོ་རྩེ་གསུམ་མི་ཕྱེད་པ་དངོས་ནི་རྫོགས་རིམ་
ལ་བཞག་དགོས་པས་བྱང་པར་དང་པོ་མི་འཐད་ཏོ་སྒྲུ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྒྲུ་ བསྐྱེད་རིམ་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་ [འགྲུར་རྟིང་ཐལ་མོ་ཆེ་ལས། སྒྲུ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། རེ་རེ་ཙམ་ལས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་
འབྲུང་བ་དག་ལ། འགྲུར་གསར་གཉིས་ལས་གྱང་དེ་ལྟར་འབྲུང་རོ།] འབྲས་བུ་ རྫོགས་རིམ་པ་ འི་ བྱང་རྒྱབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིང་གི་ ཉེ་བར་གདགས་པ་ ཡིན་པ་ ས་ སོ། ^༤ མཆོག་ གི་རྟོན་ནོ་ བོ་ །

༡༩༧༩: ཟམ་པའི་བྱང་པར་ནི་ བྱ་བའི་རྒྱད་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱས་པ་སྦྱོད་པ་ནས་འཕྱོར་གྱི་རྒྱད་
ལ་གནས་པ་ འི་གདུལ་བྱ་ 'རྣམས་ལ་མི་བསྟན་པས་' དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུན་གྱི་ གསང་བ་ འི་
གནས་སོ་་་་ འོ་་་། ། བོད་ན་མེད་པའི་བྱང་པར་ནི་རྒྱད་དེ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་གསང་དགོས་པ་ དེ་ཉིད་
གྱིས་ན་ རྣམ་འཕྱོར་ བླ་ན་མེད་པ་ ཡི་འོ། ། བྱེད་ལས་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཟམ་པ་དང་ཟམས་ཅད་མཐེན་པ་ཐོབ་
པ་ལ་ སྦྱིབ་པ་ སྟེ། བཤམས་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་གཉིས་ ཟམས་ཅད་ལས་ ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ར་བྱེད་པ་ ས་ན་ ལས་གྱི་ སྦྱིང་བའོ། །

༩ དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་དག་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། [བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་། ལན་བྱང་སེམས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་ནི། འོག་གི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་རྣམས་བྱང་སེམས་
གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །] ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་ཏེ། སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ སེམས་གྱི་རྟོག་པ་ནི་
གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ འོད་གསལ་གྱིས་ ཡོངས་སུ་དག་པ་
ར་བྱས་པ་འི་ རྒྱང་འཇུག་གི་ ལྷ་འི་སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སེམས་ བསྐྱེད་ཆུལ་
གྱི་གདམས་དག་ བསྟན་པར་མཛད་ན། བསྟན་པ་ དེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ བྱེད་པ་ར་
འགྱུར་རོ་ སྐྱམ་པ་་་་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་གྱི་རྟོག་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ འི་ཆོག་གི་དོན་ཏོ་་་་ འོ་་་། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མཐེན་ཅིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱི་ཡོངས་སུ་
རྟོག་པ་ ཡང་ ཐུགས་གྱིས་མཐེན་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ། སྤང་བཞིན་
བའོ། །

1 མ་ཟི། ༡༧བཟ། སྟེ། སྟེ། ༡༧བཟ། སྟེ།

ཕྱི་བྱང་སེམས་སྤྱིང་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་ [བཞི་སེམས་སྤྱིང་བ་པོ་སྟེ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
བ་པོ་གཉིས་དང་སྦྲུང་པོ།] བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་གི་སེམས་སྦྱོར་དེ་ལྟར་ལྟ་སྟེ་ནམ་པ་ར་སྤྱིང་ཅིག་པའོ་རོ་། །ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་སྤྱུགས་དེ་ལྟར་ལྟ་སྟེ་ནམ་པ་ར་སྤྱིང་ཅིག་པའོ་རོ་། །སེམས་
ཆོག་ཏུ་བརྟེན་བ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་བ་ནི་དག་ཏུ་སྦྱ་བ་སྟེ་དེ་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་དེས་ན་རང་གི་སེམས་གསུང་དོན་ལྟར་ལྟ་སྟེ་ནམ་པ་
ར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། [ལྟ་བུ་དང་ནམ་པ་ནི་སྤྱིང་དོན་ཀྱི་སྤྱིང་ནམ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྦྱར་བྱ་བྱེད་པ་
འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་ནམ་པ་ལ་བྱའོ། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་དོན་ཀྱི་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་བ་ལ་དོགས་པ་
ཅུང་ཞིང་། ཐོབ་བྱའི་ལུས་དང་དག་གི་དོན་ཡང་གཞི་དུས་བཞིན་ལེས་པོ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་བ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ།
སེམས་ཉིད་སྤྱིང་གསུང་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། སེམས་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་བསྐྱེད་དུ་མི་བྱུང་ངམ་སྟེ་མ་བ་ཤས་
ཅུང་ཞིང་། ལུས་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་བསྐྱེད་དུ་མི་བྱུང་ངམ་སྟེ་མ་བ་ཤས་ལ། ལུས་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ།
དེས་དག་སྤྱུགས་དོན་རྒྱུ་ལོས་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནམས་ནི་སྤྱིང་ཅིག་ཅེས་པ་ཆོག་སྟེ་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
མཐར་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་ན་སྤྱིང་གསུང་སྤྱུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའོ། །] ཡང་
སྤྱིང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྦྱར་མོང་དུ་བཤད་པ་ནི་དོན་ཀྱི་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་འཆང་དུ་སྤྱིང་ཅིག་པ་སྟེ་སྤྱིང་གསུང་སྤྱུགས་སྦྱར་མོང་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱུ་བའོ། ། [འཇུག་རྒྱུ་འགྲུལ་ཞིག་དང་འཇུག་གསུང་གཉིས་ལས། སྤྱིང་ཅིག་ཅེས་པ་སྦྱོར་དུ་བྱུངས་ནས།
དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་དང་། འདིར་གསུངས་པ་གཉིས་བཞིན་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གཅིག་དང་།
དུས་ན་ཡོད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་གཉིས་སྤང་བ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ན་འདྲ་བྱིས་དག་སྟེ།

1 མ་ཕྱི། ༩༧༥ན། ཞས ཕྱི། ༩༧༥ན། ཞས

2 མ་ཕྱི། ༩༩ནན། ༥ ཕྱི། ༩༩ནན། ༥

དོན་གསལ་མི་ཕྱིད་པར་སྐྱོད་ཚུལ་ལོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གོང་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་རི་ལྟ་བུར་ཞེ་
 བ། འདིར་གསུངས་པ། དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་
 དོན་ རྣམས་ གྱིང་མོར་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱིན་གྱིས་ཆོང་བ་ན། རང་དེ་རྣམས་སུ་བསྐྱོད་པ་ བློ་རྣམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བས་སྟོང་བའི་¹ སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ ཆོས་ ཡང་
 དག་པར་སྐྱར་ཞིང་ ཐུན་མོང་དུ་ཕྱིན་གྱིས་ཆོང་བ་ན་དོན་མེད་གསུམ་དཔེར་མེད་པའི་ གཅིག་ཏུ་བྱས་
 རྣམ་ཞེས་བ་སྟེ། རང་བའི་དོན་རྟོ། །

༺ བྱིད་གྱིས་སྐྱོད་ཅིག་པ་ནི་ཡིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ ལྷ་མའི་ ལུས་སྐྱོད་
 ཅིག་པའོ། ། ལུས་དེ་ རི་ལྟ་བུར་ བསྐྱོད་པར་བྱ་ ཞེ་ན་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་བྲ་བ་
 གསུངས་ བའི་སེམས་ནི་ རྟོ་། སེམས་དཔེན་གྱི་ སེམས་གསུམ་པོ་ ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་བཞོན་པའི་
 ཁམས་ལྟ་བུ་ ལྷ་ དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ སྟེ། དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལས་ ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་ བློ་
 སྐྱེའི་ལྟ་བུ་ སྟེ། རྣམ་པ་ ར་ བྱིད་ཅིག་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ ལུས་གང་བསྐྱོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དང་
 "རོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ ཡིན་ བས་" རོ་། །ལུས་ ། འབྱུར་གསར་ལས། ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་
 རོ། ལུས་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ལས་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 ལུས་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། ལུས་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞུང་དཔེ་དོན་བསྟན་ཟེན་འདུག་པས་
 དེ་ལྟར་དུ་བདེའོ། ། སེམས་ལྟ་བུ་ ཞེས་པ་ བློ་སེམས་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ སྟེ། རོ་བོ་མ་དང་པར་སྐྱོ་
 མའི་ལུས་ ཅི་ཡང་མེད་ རོ་། ། དེས་ནི་སྐྱོ་མའི་སྐྱོ་སེམས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་གོ། ། བས་སོ་། །སེམས་
 ཆོག་ཏུ་བརྫོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱོད་ཅིག་ཅེས་བྲ་བ་ནི་ རིམ་ལྡེལ་ ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་
 གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་ ཆོག་

1 མ་གྱི། ༡༡བ། བའི་ སྟེ། ༡༡བ། བའི་

2 མ་གྱི། ༡༡བ། རང་ སྟེ། ༡༡བ། རོ་བོ་

ཏུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་ [གཞུང་གསུང་གསུང་ལས། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོ་ཤོ་དེར་ཞེས་
འབྲུང་བ་ལྟར་བདེ་ལོ།] བའི་དང་ ལྷོ་ནུ་མ་ལྷ་བུ་དེའི་འོ་ཤོར་ རང་གི་ སེམས་ཉིད་སྦྱང་ཅིག་པ་
སྟེ། དེར་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ལོ།

སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྦྱང་བའི་སྦྱང་གསུང་དང་
ཐུགས་ གསུམ་མི་ཕྱེད་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ནི་ རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ། རྣམ་མཁའི་ རྣམ་པའི་
འོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་ མཆོན་པའི་ འོད་གསལ་བར་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་སྟེ་དག་པར་བྱས་ རྣམ། [སྐབས་འདིར་ཟུང་འཇུག་གི་
སྦྱ་བསྦྱང་པ་རྒྱད་ན་མི་གསལ་ཡང་། རྣམ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་འུགས་ལ་འཕེན་ཏེ། འདིར་དེ་མ་བསྟན་ན་འདི་
ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འཐད་པས་སོ། དེ་ན་རྣམ་གྱི་དོན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆེད་
བརྗོད་བྱེད་པ་ལ་མི་བྱལོ།] རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་ ཟུང་འཇུག་གི་སྦྱ་ར་བདག་ཉིད་བསྦྱང་པར་བྱ་
བ་སྟེ། དཔལ་རྩི་རྩི་འཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་ [བྱི་སྦྱར་
གྱི་དེ་རྣམས་འབྲེལ་བས་བཞད་པར་མ་ཐད་ཅེས་པའོ།] རྩི་བརྟན་ཀྱང་གྱི་ སྦྱིར་པོར་གྱུར་པ་ སྟེ། མཐར་
གཏུགས་པའི་ཅ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ རང་ གི་ རྩོག་ ལྷོ་རྒྱང་དང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ ལས། འོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་ ཉེ་འོ་ཐ་དད་པར་གྱུར་བ་ མེད་དེ། [ཅེས་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་ཅ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་གིན་ཏུ་སྦྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ལུས་ལྷ་བུ་ཞེས་པའི་སེམས་དང་
ལུས་སེམས་ལྷ་བུ་ཞེས་པའི་བཞད་པའི་ཁྱད་སྟེ།] སྦྱ་མ་ ཅ་བ་སེམས་དང་ རྒྱང་གིས་ཁམས་གསུམ་
པ་ འི། [སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱ་ལ་ལོ་ཞེས་པས་ནི། སྦྱིར་བཞད་ཀྱང་། དེའི་ཁོང་ནས་རྣམ་འབྱོར་བས་རྒྱང་སེམས་
ལས་སྦྱ་མའི་ལུས་སྦྱ་མའི་ཁྱད་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་སྦྱ་ལུས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྦྱ་མའི་སེམས་ཅན་དང་ མི་ལམ་མི་བ་ འདུས་གྱི་སེམས་ཅན་ བཞིན་དུ་བལྟ།] བར་བྱལོ་ ཞེས་པ་ནི་

སེམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་ལོ། ། **ཁམས་གསུམ་** པའི་སེམས་ཀྱི་ **བདག་ཉིད་** ཅེས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱིར་སེམས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེའི་ནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་
བདག་ཉིད་¹ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྦྱུ་མའི་སྦྱོལ། སྦྱ་དེ་ **དེ་བཞིན་ཉིད།** ། འོད་
གསལ་དང་ **གཅིག་ཏུ་** བྱས་པ་ནི་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་འོད་གསལ་ཏུ་བྱས་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་ལོ། ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷ་ལས་ཉ་
ལྔ་དང་བཞིན་ཏུ་ **སྦྱར་བར་** ཉེ། ལྷ་དང་ཅམ་གྱིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་དང་འཇུག་གི་སྦྱ་ **མཐོང་བ་ནི།** ། བདག་
ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ པ་དང་སྦྱུ་མའི་སྦྱ་གང་ཏུ་ཐེམ་བ་དང་སྦྱེ་བའི་ **གནས་དེ་བཞིན་ཉིད།** ། འོད་གསལ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ལྷ་དང་འཇུག་སྟེ། “དེས་²མཆོག་གི་ **དངོས་བྱུང་སྦྱར་བར་** ཉེ། “ཆེ་³འདི་ཉིད་ཏུ་ **འཛོལ་**
པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ པ་ནི་ལྷ་དང་འཇུག་གི་ཁྱད་སྤྲོད་ ཉེ། **དེས་པའི་དོན་ཏོ།** །

ཕྱི་ ལྷ་དང་ལྷ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་ཆེད་བརྗོད་མཛད་པ་ནི། ཞེ་མའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
རྒྱ་ཅན་རྣམས་འཆར་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱུ་ལས་དང་འོད་ལྷ་དང་གསུམ་རབ་
ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ ཞེ་མའོ་སྟེ། **ངོ་མཆར་ཆེན་ཞེས་པའོ།** ། ལྷ་མཆན་གང་གིས་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེ་
ན། སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པའོ། ། དོན་དམ་དེར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱུ་མའི་ལུས་ཀྱིས་འཇུག་པ་སྟེ་ཞུགས་པ་ནི་
སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱ་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་ལྷ་དེས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འོད་གསལ་ལ་བར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ ལྷ་དང་འཇུག་གི་སྦྱུ་
སྦྱ་འཛིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཞེངས་པ་འདི་ནི། སྦྱེ་བ་ཡིན་པར་རྣམས་འཆར་གང་གིས་

1 མ་ཕྱི། ༡༩བ་ན། ༩ད ཞོལ། ༡༧ན་ལ། སྟེ། སྦྱུ་ལ། ༡༩བ་ན། ༩ད
2 མ་ཕྱི། ༡༩བ་ལ། ༥ས ཞོལ། ༡༧ལ། སྟེ། སྦྱུ་ལ། ༡༩བ་ལ། ༥ས
3 མ་ཕྱི། ༡༩བ་ལ། ༥ཆ ཞོལ། ༡༧ལ། སྟེ། སྦྱུ་ལ། ༡༩བ་ལ། ༥ཆ

རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཤིང་བརྗོད་བཤེལ་བ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། ༥ “དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྷར་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ རོག་ནས་འབྱུང་བ་ རྣམས་ཀྱིས། སྤར་བཤད་པའི་འོད་ཟེང་གི་ ཉིང་རེ་འཛིན་
འདི་ཉིད་རི་ལྷ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དེ། འབྲས་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཛོན་པར་ ཉེ། མཛོན་ཏུ་ཚོགས་པར་ རྫོགས་པར་ ཉེ། ཡང་དག་པར་ བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། ཐུགས་སུ་ཆུང་
བ་ བྱི་བདེན་པ་གཉིས་ བྱི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
གཉིས་སུ་མེད་པ་ སྟེ། ཡ་སོ་སོར་མ་བྲལ་བར་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ འི་ མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །དེའི་ [“ཆུ་ཡེ་ཀྱི་སྐད་དོད་ན་ཡ་ལ། རྒྱུ་ཡེ་ཞེས་པའི་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་འབྲེན་པ་དང་
འཁྲིད་པར་འཇུག་བས་མཛོན་ཏུ་བྱ་བའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་སོ། །] ཆུ་ཡེ་བྱི་དེ་མཛོན་སྐུམ་ཏུ་བྱ་
བའི་ཐབས་ ཆུ་ཡེ་བཞིས་འཆད་པའི་དོན་རྣམས་ སོ། ། བཞི་པོ་དེ་ཉིད་བྱི་རྩོམ་ལྷར་ རང་རང་གི་སྐབས་
ཀྱི་མི་མ་ཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ མི་བྱེད་པས་ན་རྩོམ་སྟེ། དེའི་ སྟེ། དོན་དེ་རྣམས་འཆད་པ་ལ་ཐུགས་ཆེ་གཅིག་
ཏུ་མཛད་པའི་ ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། [རྩོམ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་
དོན་བྱི་འདི་འབྲའི་རིགས་གཞན་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །] དགོངས་
པ་མ་ཡིན་པའོ། །

༥ བརྟན་པ་ རྫོག་ དང་གཡོ་བ་ བཅུང་ཀྱི་ འི་། དངོས་པོ་ ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། གཞི་དེ་དག་གང་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པ་ན་རྫོག་བཅུང་དེ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་
བོ་ཉིད་དེ་ བྱི་ ཆུང་ཐད་ཀྱང་ མེད་པ་ ར་མཐོང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པ་ ཡིན་ན་མོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ སྟོམ་
པ་མེད་པ་སྟེ། མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྷར་ན་བྱི་ བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ ཆུང་ཐད་ཀྱང་ མེད་པར་ འཇུག་བའི་ཕྱིར་

1 མ་གྱི། ༤༠ན་༣ན། ད གྱི། ༤༠ན་༣ན། དེ

2 མ་གྱི། ༤༠ན་༤ན། ཆུམ ཞོལ། ༡༥བུ་ན། གྱི། ༤༠ན་༤ན། ཆུམ

དོ། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྐྱོམ་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་ན། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་སོགས་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། རང་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་ ཡོད་པར་
བཟུང་ནས་དེ་ཁོན་ཉིད་ སྐྱོམ་པ་ ར་འདོད་པའི་སྐྱོམ་ དེ་ཡང་ དེ་ཁོན་ཉིད་ སྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
མཆན་ནི་ཆོས་རྣམས་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་ན། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ སོགས་གྱི་བྱ་བྱེད་ དང་བྲལ་བ་ ར་འགྱུར་
བ་ ས་¹ "ཅ"འེ་ལ་ས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །སྐྱོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་བསྐྱོམ་པ་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

[དེ་གཉིས་ནི་འདོད་མཁན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པའོ།] "དེ²ལྟར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ ཡོད་པར་འདོད་པ་ འེདོན་གཉིས་ཀ་ དང་ལྷན་པ་
སྟེ། ཆོགས་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ འབ་པའི་དོན་ ནི་དངོས་པོ་ ལྟེ་ངོ་མོ་ཉིད་གཏན་ མེད་པ་ཉིད་དེ།
ཕྱོགས་གཉི་³ག³འེ་གཅིག་ཡིན་པ་ དང་ ཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་ འགལ་ པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ནི་དངོས་སུ་འདོད་
མཁན་མེད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་གི་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པའོ། །གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་བཀག་པ་དེས་ནི། གཉིས་མ་
ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་འགོག་པ་ཡང་གོ་བར་རྩས་པས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ་⁴ འོ་། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་⁵སྟར་
བཤད་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ དེ་བས་ན་ གང་ བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་ སྐྱོམ་པ་པོ་
དང་། ཇི་ལྟར་ བསྐྱོམ་པ་ གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཀླར་བ་བཞི་པོའི་
དངོས་ཀྱི་དོན་ཆོག་གི་རྩས་པས་གང་ཐོན་པ་བཤད་པའི་ ཡི་གའི་དོན་རྟོ། །

ཕྱི་སྟོང་འོག་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆ་དུག་དང་⁵འེས་⁵པ་རྣམས་ལ་ནི་

- 1 མ་ཕྱི། ༤༠བཤུ། ༩ ཞོལ། ༤༦ནུ། ཐེ། སྐྱུ། ལྟ། ༤༠བཤུ། ༩
- 2 མ་ཕྱི། ༤༠བཤུ། ༥ ཞོལ། ༤༦ནུ། ཐེ། སྐྱུ། ལྟ། ༤༠བཤུ། ༥
- 3 ཐེ། ༤༡ནུ། ༡
- 4 མ་ཕྱི། ༤༡ནུ། སྟར་ ཞོལ། ༤༦བཤུ། ཐེ། སྐྱུ། ལྟ། ༤༡ནུ། སྟར་
- 5 མ་ཕྱི། ༤༡ནུ། འེས་ ཞོལ། ༤༦བཤུ། ཐེ། སྐྱུ། ལྟ། ༤༡ནུ། འེས་

རང་གི་ཕྱ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་འདུས་མ་བྱས། གཞན་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དུ་མ་ འི་དབྱེ་
བས་འབྲེད་ཀྱས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་རྒྱུས་བདེན་ན་རང་རང་གི་ཆ་རྒྱུས་དང་ཆ་ཅན་གཉིས། བདེན་པའི་རོ་མོ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་ན་ཐ་དད་ཡི་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འཇུག་བ་དང་།
བདེན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་རིགས་པས་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་བྱུབ་ རྣམ་པར་
གསལ་ནས། དེ་ནས་ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ གཞན་ རྣམས་ནི་ མི་བདེན་
ཀྱང་དེ་རྒྱུས་བདེན་པས་སྟོང་བའི་¹ སྟོང་བ་ བེ་བདེན་པ་ འོ་ཞེས་ཀྱང་ སྟོན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ སྟོན་པ་
ནི་མེད་ པ་སྟེ། མ་ཡིན་ཏེ་² དེ་། དེ་ནི་ སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ བདེན་པར་ མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ བཤམས་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །

རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ མཚན་མ་ ལ་³ བདེན་པར་ཞེན་པ་ བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོན་པར་
བྱ་བ་སྟོན་པ་མིན། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་
བདེན་པར་ མངོན་པར་ཞེན་ནས་སྟོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ བཞིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ལྟེན་ བཞིས་སུ་ བདེན་པར་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འབྲས་བུ་བདེན་པར་
བརྟུང་ནས་ སྟོན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། ཇི་ལྟར་དུ་སྟོན་ཞེན་སྟར་བཤད་པ་ དེ་ལྟར་ སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ ཕྱི་རོལ་གྱི་ སྟེ། དེ་ལས་
གཞན་དུ་རང་གི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ རྣམ་པ་ བརྟུང་བ་ འི་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མེད་དེ།
སྟོན་ལམ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པ་གང་ལ་དང་གང་གིས་⁴ སྟོན་པ་རྣམས་ འི་ཉེ་བར་
དམིགས་པ་ སྟེ། བདེན་པར་བྱུབ་ལ་ མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདེན་བྱུབ་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་མེད་པ་ དེ་བས་ན་

- 1 མ་ཕྱི། ༩༡ན་མཇུག་ བའི་ སྟེ། ༩༡ན་མཇུག་ བའི་
- 2 མ་ཕྱི། ༩༡བ་མཇུག་ ༩ སྟེ། ༩༡བ་མཇུག་ ༩
- 3 མ་ཕྱི། ༩༡བ་མཇུག་ བདེན་ སྟེ། ༩༡བ་མཇུག་ བདེན་
- 4 མ་ཕྱི། ༩༡བ་མཇུག་ སྟོན་ ཞོལ། ༩༡ན་མཇུག་ སྟེ། སྟེ། ༩༡བ་མཇུག་ སྟོན་

སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ བྱེ་རོལ་གྱི་ ཟླ་ གཞན་དུ་བྱུར་པའི་ དངོས་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲིམ་པ་
དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་ ཟླ་ ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ ས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ རང་གཞིན་
ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། ། ཟླ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ནི་པར་བྱེན་དང་སྤགས་གཉིས་དང་། སྤགས་ཀྱི་འད་གོང་འོག་གཉིས་
དང་། གོང་མའི་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ སྤྱིའི་དོན་ནོ། །

ཕྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ "དེ¹ལྟར་སྤར་བ་ཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སེམས་དབེན་
འབྲེན་ཐབས་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་ཙོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྤར་བ་ཏེ་སྒྲིམ་
པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན། རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་"དེ²ཙམ་དུ་བད་དམ་སྤྲུམ་པ་མང་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་ར།
དངོས་པོ་མེད་བཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་ནི། འཆད་པར་འབྱུར་བ་ལྟར། བྱུང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆེད་
དབང་སོགས་རྣམས། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་པས། །སྟོང་ཆེན་བྱུར་བས། ཞེས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་
གསུམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བྱུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐེམ་པར་བཤད་པ་ལྟར། སད་དུས་ཀྱི་སྟོག་རྒྱ་ཁྱིར་"ཚུད་ནས་ཐེམ་པ་ལ་
ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པས། གང་ ཞིག་ བྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ དེ་སྤང་བ་ དེ་རྣམས་ནི་ སེམས་དམིགས་
འབྲེན་ཐབས་ཀྱིས་སྟོག་རྒྱ་ཁྱིར་བཟུང་ནས་ཐེམ་པ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ ཐེམ་པའི་ བསྒྲིམ་པར་བྱ་
བར་གྱུར་པ་ དེ་ སེམས་ དམིགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སྤར་བ་དེ་ ཙམ་ ཅིག་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ བསྒྲིམ་པའི་ དངོས་པོ་ མེད་"ཏེ་⁴ དེ་ཙམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུམ་ཐ་མལ་པའི་ར་
རྒྱལ་ རྣམ་པར་མ་དག་པ་ ཟླ། དག་པར་བྱས་པ་མེད་པའི་བྱེར་ དང་། སྤྱི་མའི་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ བཏག་
དུ་ ཟླ། བཞག་དུ་ མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། ། [རྒྱ་མཆན་གྱི་མ་ལ་འགྱུར་རྟིང་ལས། བ་ཡི་སྟོན་འཇུག་

1 མ་ཟི། ༤༡བཅུ་ ༥ ཞོལ། ༤༡ནུ་ ཟླ་སྤྱི་ཟླ་ ༤༡བཅུ་ དེ
2 མ་ཟི། ༤༡ནུ་ ༥ ཞོལ། ༤༡བུ་ ཟླ་སྤྱི་ཟླ་ ༤༡ནུ་ དེ
3 མ་ཟི། ༤༡ནུ་ ཚུད་ ཞོལ། ༤༡ནུ་ ཟླ་སྤྱི་ཟླ་ ༤༡ནུ་ ཚུད་
4 མ་ཟི། ༤༡ནུ་ ཞོལ། ༤༡བུ་ ཏེ་ ཟླ་སྤྱི་ཟླ་ ༤༡ནུ་ དེ

ཡོད་མེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ། ཟླ་ན་ཐོག་¹ལ་སོགས་པས་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་། སྐལ་ལྷན་ འབྲེལ་བཤད་ལས་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་བཤད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལེགས་སོ། དེས་ནི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱིས་
མི་ཚོགས་པར་རྩོགས་རིམ་བྱུང་བར་ཚན་སྟོང་ལུགས་སྟུ་ལུས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ཡར་སྐྱོན་དགོས་པར་བསྟན་²ཏོ། ། དེ་
ལྟ་ན་སྐལ་ལྷན་ལྟེང་དུ་སྟུ་ལུས་ཅམ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚོགས་སྐམ་ན་སྐལ་ལྷན་ལྟེང་དུ་ ཀྱུན་རྩོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ སྟུ་ལུས་ཅམ་ཞིག་ལ་སྟོབ་པ་ བསྐྱོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྐྱོམ་པ་
མིན་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་ ཞིག་སྐལ་ལྷན་ལྟེང་དུ་ ཀྱུན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་
ཚན་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟེང་སྟུ་ ཅམ་ཞིག་ སྐྱོམ་པ་ ར་འདོད་པ་ དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྟུ་ལུས་དེ་ནི་ད་
དུང་ འོད་གསལ་ལ་བ་ བསྐྱོམས་པ་ ས་རྒྱལ་པར་དག་པ་ ར་བྱ་དགོས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པས་སྐལ་
མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེང་དུ་སྟུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའི་འོད་གསལ་བསྐྱན་དགོས་པར་བསྟན་པས། ཁང་པོ་ལ་རྩོགས་
རིམ་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བ་ལ། འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྲགས་པས་མི་ཚོགས་གི། སྟུ་ལུས་འོད་གསལ་
དུ་བརྟག་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་འོད་གསལ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །

བཤད་མ་ཐག་པ་ དེ་ལྟར་ན་ཀྱུན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ སྟུ་མའི་ལུས་ ཅམ་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་
གོམས་པར་བྱ་བའི་ དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་བཤད་པའི་ བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ རྟེ།
གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་མཚོན་ དེ་བས་ན་ སྐར་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཅམ་ལ་
བསྐྱོམ་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ ཀྱི་ ལྟ་བུ་ རྟེ་རྒྱལ་པ་ ར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་དེ།
“དེ་³གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ མི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། མཚོགས་ དེ་ལྟར་
ཀྱང་པ་བཞི་ལ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དང་། སྟུ་མའི་སྟུ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཀྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་དེ་ཅམ་

1 མ་ཕྱི། ༤༩བཞུ། རྟེ། ༤༩བཞུ། ཐོག་ ཞོལ། ༤༩བཞུ། སྟུ་ རྟེ། ༤༩བཞུ། ཐོག་

2 མ་ཕྱི། ༥༩བཞུ། རྟེ། སྟུ་ ༤༩བཞུ། ཏི་ ཞོལ། ༤༩བཞུ། ཏི་ རྟེ། ༤༩བཞུ། རོ་

3 མ་ཕྱི། ༤༩བཞུ། ༥ ཞོལ། ༤༩བཞུ། རྟེ། སྟུ་ རྟེ། ༤༩བཞུ། དེ་

ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པོ་གཞི¹་སྤུས་དོན་ཡིན་པས་ སྤུས་པའོ། ། [ཞེས་གསུངས་ཀྱི་
དགག་བྱ་སྤུས་པ་དང་འབྲེལ་བས་སྤུས་པར་འཆད་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །]

ཕྱི་ འོན་སྤུ་མ་འདྲ་གསལ་དུ་དག་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་སྤུ་ལུས་ཅམ་ཞིག་རེས་
འདྲིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ཚོག་གས་སྤུམ་ན། དེས་མི་ཚོག་པར་རྐང་པ་བཞེས་སྟོན་བ་ལ། སྤུ་ལུས་ དངོས་པོ་མེད་
བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ འདྲ་གསལ་དུ་དག་བ་ ལ་ བི་ཐུང་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ སྟོམ་བ་མེད་བ་
སྟེ། འདྲ་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ གཞོད་མ་ནས་དག་པའི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་ སྤར་བཤད་པའི་ ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྟོམ་བ་དེ་
ཡང་ ཐུང་འཇུག་ བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ སྟེ། ཐུང་བ་ མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་སྤུ་མའི་སྤྱུ་དེ་ནི་ མི་
བདེན་། [ཆག་གིས། མི་བདེན་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །“དེ་ལྟར་ཏེ། རྣམ་པ་འདིས་ཞེས་བསྐྱར་བ་བདེའོ། །] བ་ སྟེ།
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའི་དོན་མེད་སྤུ་མིན་པས་མི་བརྟན་བ་ ཉིད་ གྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དོན་གྱི་འདྲ་
གསལ་གྱི་ཐུང་མེམས་ཅམ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྤུ་མིན་ན་དོན་མེད་སྤུ་དངོས་མིན་པར་བརྟན་པས་ཐུང་འཇུག་གི་སྤུ་
མའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་དེ་དགོས་པར་བརྟན་ཞོ་ རོ་ དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ དེ་ལྟར་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ པའི་རྣམ་
བ་འདིས་ ལྟར་བཤད་པའི་ བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ ཅམ་ཞིག་སོ་སོར་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ བ་སྟེ། དེ་ཅམ་ཞིག་གོམས་པས་མི་ཚོག་སྟེ་ ཏེ་ བདེན་བ་གཉིས་
ཏེ། ཀྱུན་རྫོབ་དག་པའི་སྤུ་མའི་ལུས་དང་། དོན་དམ་བ་དོན་གྱི་འདྲ་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ གཉིས་སུ་མེད་
པར་ ཏེ། སྤུ་མ་སྤྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཐུགས་སུ་རེས་འདྲིག་མིན་པར་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་རོ་སོག་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐུང་འཇུག་
རང་རྒྱུད་ལ་ མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་ཤེས་སྤེལ་པས་ སྟོལ་བར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། [ཞེས་པས་འདིར་བཤད་པའི་ཐུང་འཇུག་སྤྱེད་མི་ཤེས་ན་ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་མི་འགྱུབ་པར་

1 མ་ཕྱི། ༤༣༡༣། གཞ ཞོལ། ༤༤༥༦། སྟེ། སྤུ་མ། ༤༣༡༣། གཞི
2 མ་ཕྱི། ༤༣༥༣། ད སྟེ། ༤༣༥༣། དེ

བསྟན་ཏོ། ། རེ་བས་ན་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་འདི་
 ལྟར་ འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ མངོན་པར་ཞེན་པ་ འི་བདེན་འཛིན་ ཅི། ལུང་དུ་སྦྱར་བས་
 འཇུག་པའི་རིམ་པ་ ལཱ་པ་ རྟོགས་པ་ མྱེ། ཐོབ་པ་ རྣམས་ལ། དམིགས་སུ་མེད་དེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། ། ། འདི་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་
 དང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་ལུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤངས་པ་སྦྱོང་བསྐྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མེས་ཀྱི་དགོས་པོ། ། འབྲེལ་བའི་བཤད་
 པ་འདི་དག་གིས་ནི་འདུས་པ་ནས་རིམ་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་ ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་
 ཡིན་ནའང་། སྤུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཅམ་འཕོག་པ་སོགས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རིམ་པ་གོང་མ་རྣམས་སུ་འོག་མ་
 རྣམས་མི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པས་རྣམས་པ་མ་ཐོན་པ་འདུག་པས། སྒྲོན་གསལ་ལ་ནི་ཆོག་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་པ་
 ཐོན་པ་ཤིན་ཏུགས་ཆེ་བར་སྤང་འོ། ། ། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་
 ཏེ། མཐར་ཐུག་པའོ། །

༩ རེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་འདི་གསུངས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། རེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ནི་འོད་གསལ་ལ་བ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། ། དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ལ་དམིགས་པའོ། ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ། འི་ཆོགས་བཅད་འདི་
 འོགས་སུ་བཀོལ་ནས་དེའི་དོན་འཆང་པ་ལ་འཕགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་མཛད། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དབའགས་དཔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱང་བ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་ལྟེན་ཀྱི་རྣམས་པར་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྒྲོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་རྣམ་འཕྱོར་ཟླ་མེད་ཀྱི་གསང་སྟགས་སྦྱོང་བ་

1 མ་ཕྱི། ༤༣བ༣ན། སྟེ། སྟེ། ༩ ཞེས། ༤༤བ༣ན། ཏེ། ཟླ། ༤༣བ༣ན། རོ་
 2 མ་ཕྱི། ༤༣བ༣ན། ཤས། ཞེས། ༤༤ན༣ན། སྟེ། ཟླ། ཟླ། ༤༣བ༣ན། ཤས།

ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དུ་གཞུང་དེར་སྤྲུལ་གསུང་གིས་བརྟགས་པའི་བདག་དང་། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་གཞུང་
 འཛིན་བདེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་པས་སེམས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་རྣམས། དེགས་པས་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོལ་བར་གསུངས་པས། སྤྱིར་གསུང་སྤྲུགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲ་མེད་པ་ལ་ལྟ་བུ་བ་དབྱ་པའི་གཞུང་ནས་
 བཤད་པ་བཞིན་འཛོལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་གོགས་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཞུང་དེར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་ནི། “ཐེག་¹པ་འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་”
 ཟུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བདེའི་བདེ་ཆེན་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
 ཐེག་པ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་
 ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། ། ལ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ རོ་སོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ དང་བྲལ་བ་དང་། དེར་མ་བྱེད་ ཡང་བྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་གཟུང་བ་ བློ་གཟུགས་སྤང་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་
 སྐྱེད་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ དང་འཛིན་པ་ བློ་གཟུགས་མེད་པ་གཏོགས་པའི་མིང་བཞིའི་སྤང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ རྣམ་པར་སྤངས་
 པའི་ སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ འོ་ལོ། ། དེ་འདྲ་བའི་ ཆོས་ རྣམས་ཀྱི་ བདག་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་
 ཏེ། གདོད་མ་ནས་ འོད་གསལ་བ་སྟེ། [དེ་ནི་གཙོ་པོར་ཡུལ་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྟོག་ཅིག་ཏུ་
 ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་འོད་གསལ་བའོ།] འོད་གསལ་བ་ དེ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་ཞུགས་པ་ བློ་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་པ་ ལྷང་འཇུག་ ཡིན་པར་དགོངས་སོ། ། ལྷང་འཇུག་པའི་སེམས་
 ཆོས་ ཀྱི་ བདག་མེད་པ་ སྤང་བཤད་པ་ དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ ²དེ་ རྟོག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་

1 མ་ཕྱི། ལེབ་ཅན། ཐག ཞོལ། ༡༤བཤན། ཐེ། སྤྱུ། ལེན་ཅན། ཁྲ། ལེན་ཅན། ཐེག
 2 མ་ཕྱི། ལེབ་ཅན། ཞོལ། ༡༥ན་ཅན། ཁྲ། ལེབ་ཅན། ཏེ ཐེ། སྤྱུ། ལེབ་ཅན། དེ

ཡིན་པས།¹རང་གི་སེམས་ཡེ་ནས་སམ་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་འེབ་དག་ཉིད་ཀྱི་
རྗེ་རྗེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་དག་པའི་སྐྱ་མའི་ལུས་སྟོང་བ་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་བ་²སྟེ།³སྐྱ་དེ་ནི་ས་ཐོབ་པ་ཡན་གྱི་མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་[ཀྱིས་ནི་མིག་གཞན་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་པ་གཙོ་དོ།] ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་
སྤར་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

ཕ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཟད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
མཐའོ། །དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་བྱི་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་
བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པ་ཁོ་
ནའོ། །ཆོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
བདག་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་
སྟེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུལ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐབས་སོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་
ཉམས་ཤིང་སྤངས་མི་ལྡོག་པའི་³"སྟོང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་བསྟོད་པས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། ཕ དེ་ནས་

1 མ་ཟྱུ། ༤༤བཞུ། བ ཞོལ། ༤༠ནམུ། ཟྱེ། སྟེ། ༤༤བཞུ། ཟྱེ། ༤༤བམུ། བ

2 མ་ཟྱུ། ༤༥ནམུ། མད ཟྱེ། ༤༥ནམུ། མེད

3 མ་ཟྱུ། ༤༥ནམུ། སྤང ཞོལ། ༤༠བམུ། ཟྱེ། ཟྱེ། ཟྱེ། ༤༥ནམུ། སྟོང

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་བདག་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་རྗེ་རྟེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་མེད་པ་རྗེ་རྟེན་ཞེས་བྱ་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ འདིས་མཆོན་པར་བྱེད་
 པའི་ མཆན་མ་ སྟེ། མཆན་ཉིད་ མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་སྤངས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གཟུགས་སོགས་ ཆོས་རྣམས་ཉིད་ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ མ་གྲུབ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ ག་ལ་ཡོད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་ལྗང་བ་དང་དཀར་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་ བར་བྱ་གཞི་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ་ འོ་། །འོ་ན་ དེའི་དང་
 རས་ རི་ལྟར་ དག་པའི་ ལྟའི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཅེ་ན། བདག་མེད་ཆོས་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལས་རང་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་ནི། བདག་མེད་ པ་དོན་དམ་པའི་ ཆོས་
 ལས་ཀུན་ ཏུ་ འབྱུང་སྟེ་སྒྲོན་གྱི་འཕེན་པའི་འཁྲུགས་ཀྱིས་བྱུང་པའོ། ། [ཞེས་པ་འདིས་སྒྲུ་
 མའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གནད་སྟོན་པ་ནི་འདིའི་མན་ངག་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །] ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འོད་ཟེར་འབར་བ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་ན། འོད་
 ཟེར་འབར་པའི་སྒྲོན་མ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་དེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ འོད་
 གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ སྤྱང་པའོ། །དེ་ཉིད་རྗེ་རྟེན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་
 འོད་ཟེར་འབར་བ་སྒྲོན་མ་རྗེ་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི། མ་བྱུང་བ་

ལའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལའོ། །དོ་
 བོ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་མེད་པའོ། །སྐྱོམ་པ་འདེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 སྐྱོམ་པ་ཡང་ རང་བཞིན་གྱིས་ མེད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་ གྱིས་ མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་ དེའི་རང་ནས་ ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་ སྟེ། སྦྱ་མའི་སྦྱ་ ཇི་ལྟར་ སྦྱེད་པར་ འགྱུར་ཞེ་ན།
 རྣམ་མཁའི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པའོ། །ཚུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ ཐུགས་དང་
 སྦྱར་རོ་མོ་ གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་མཁའི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །དངོས་པོ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་
 འདིས་དངོས་པོ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བ་དུ་བསྐྱགས་ཤིང་བཤད་དོ། །ཞེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྦྱར་
 མཐར་ཐུག་ལ་ བཤད་ཟིན་ པ་འདིར་གཟུང་རོ་ ཏོ་། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་དང་འོད་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྟེ། རང་
 བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ ས་ནི་སྦྱ་ལུས་དང་བརྟན་པའི་སྦྱང་བ་གཉིས་ཀ་གཟུང་རོ་ འོ་། །འོད་
 གསལ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་གཟུང་སྟེ་
 ཆོག་འོག་མའི་གནད་གྱིས་སོ་ སྟེ་། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་གདོད་ནས་དག་པ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་
 པས་ན་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་ ཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ ནི་འབྲས་བུ་ དོན་གྱི་འོད་གསལ་བ་འི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་

བོ་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་མེད་པ་ ཅེས་པའི་མངོན་རྟོགས་ བློ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ལུས་ རྟེ། རྒྱ་
རྒྱ་ལུས་ དང་འབྲས་བུ་ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱང་
ཆུབ་ཆུལ་འདི་བརྟན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་བརྟན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་ལྡན་འདས་དོན་
ཡོད་པར་བྱུབ་པས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། [སྐབས་འདིར། སྐར་བཤད་
བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ། དགོས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དོགས་གཙོད་ཀྱི་ཞུས་ལན་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མབས་པ་ནི།
འབྲེལ་པར་མ་བྱངས་ཀྱང་། ལེགས་པར་བཤད་དགོས་པས་དཀའ་འབྲེལ་རྩ་ཤེས་པར་བྱའོ།]

ཕ་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱ་དང་གསུངས་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུལ། །དེའི་ཆོས་
ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེའི་ཡི་གེ་ནི་ཆིག་དེ་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་དག་གི་ཆོགས་སོ། །དེ་ཐོས་ནས་ངོ་མཆར་དུ་སྒྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པས་སོ། །མད་དུ་སྒྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་སོ། །ཞེ་མའོ་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཞེ་མའོ་ཆོས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཆོས་བཤད་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཆོས་སྟོན་པར་
མཇད་པའི་རྣམ་པས་བསྟོད་པའོ། །ཡང་དག་དོན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེས་དག་པའི་
དོན་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་རྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བྱེད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །བདག་མེད་
པ་ཡི་ཆོས་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ར་ཞུགས་པ་ལས་ཡང་དག་

པར་འབྲུངས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་
བའོ། །དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་རྫོགས་མཛད་པའོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མཛོན་ཞེན་¹ དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཁྱེད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
འཁོར་བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཏུ་བཟང་བས་ན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བའོ། །ཕུན་
སྤུལ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཐམས་ཅད་ པའོ། །འདོད་པའི་
དོན་རྟོ། །

ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བར་མཛད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྐྱོར་
པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ འོ་། །དེ་གང་གིས་
སྟོན་ཅིང་ སྟེ། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ མུ་
མའི་སྟེ། འོ། །རྫོ་རྩེ་ཆེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ལ་བྱུག་
འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དོན་དམ་རིམ་ ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་
སྟེ་དག་པའི་ ཡིན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །སྐྱེ་གསུངས་སྐྱགས་ཀྱི་རྫོ་རྩེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོ་རྩེ་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱང་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་

1 མ་ཟི། ༥༧ནཔ། ཞན ཞོག ༥༩ནཔ། ཟེ། སྐྱ། ༥༧ནཔ། གྱི

ལུབ་རབ་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེའི¹སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བྱང་ལུབ་ཐོབ་པར་མཛད་ཅིང་། མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་
འཛིག་པར་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ལུབ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་རྩེ་བཞེན་པར་བཤད་པའོ། །

༥ དང་རེས་ཀྱི་བྱང་ལུབ་ཀྱི་སེམས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་ལེའུ་ནི་བྱང་
ལུབ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་འོ། ། ༥ སྒྲིན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ལས། ལེའུ་གཉིས་པ་མཐའ་དུག་གིས་བཤད་པའོ། ། །

ཡུར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་ལས་མ་བཤད་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ས་གསང་གནས་དང་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་ཕྱ་མོ་
བསྐྱོམ་པ་གཉིས་དང་། རྩོགས་རིམ་པས་སྟེང་གའི²སྒྲ་ཅེན་པོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་གཅིག་ཏེ། ཕྱ་མོ་རྣམས་པ་
གསུམ་བུའོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ། ༥ དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་
རོ། །སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
པོའོ། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བརྩུར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་འཕྲོ་བའོ། །དེ་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་འབབས་པས་ན་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་བསམ་པ་
རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་དུ་མར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཆུལ་ཀྱིས་མི་བྱེད་པས་ན་རྩོ་རྩེ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་

1 མ་ཕྱི། ༤༧བཀྲ། རྩེའི་སྟེ། ༤༧བཀྲ། རྩེའི་

2 རོ་ལ། ༤༣ནྟ། རའི་

བ་ནི་ཐུགས་ལ་བཞག་པའོ། རྩི་རྩི་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩི་རྩི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། རྩི་དེ་བཞོད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྩི་རྩི་བཞོད་པའོ། རྩི་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཞིའི་ལེ་འུ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེ་འུ་སྟེ་དེ་གསུངས་པའོ། ། སྤྱི་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་མོས་ལེ་འུ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། ལེ་འུ་དེ་བཞག་ཅུར་བཞོད་ནས། ལྟ་ རིགས་བྱུག་པོ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟེ་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གསང་ཐུགས་སྟོན་པས། ལེ་འུ་གསུམ་པའི་དང་པོར་སྟོན་པ་སྟེ། གསུངས་པ་ནི། ཨོ་ ལ་ཨ་དང་། ལུ་དང་མ་ཡིག་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་རྩི་སོགས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ལས་ ཨོ་དང་ དེ་ལ་མས་བརྒྱན་པས་ ཨོ་ ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྩི་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་བརྩོན་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པའམ་གསོག་པའོ། རྩི་ཡོག་ནས་འབྱུང་འཛིན་ལས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ལུ་བྱ་ བྱི་སྟོང་པ་དང་། ཏུ་ བྱི་ཉིད་དེ་ལུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ རྩི་ན་ བྱི་ལུ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། བརྩོ་ བྱི་རྩི་རྩི་དེ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སོང་པའོ། ། སྤྱི་སྤྱི་ བྱི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་གཉིས་ཀར་བྱེད་མེད་ཏུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། རྣམ་དག་དེ་བདག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཤིང་རང་ཡང་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་མེད་པ་ནི་ ལྟ་སྟེ་ ཀ་དང་ཨ་ ཀ་ ཉི་ བྱི་དོན་ནོ། རྩི་ནི་མན་སྟེར་རྒྱུད་ཀྱི་བཞག་པ་ཡིན་པར་བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིའི་སྐར་ནས་གསུངས་པ་ནི་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། རྩི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཚོགས་པར་ཨ་ཉི་ཞེས་ད་རྒྱལ་འཛོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་འདིར་ད་ལྟ་ནས་ཚོས་གཞུགས་གཉིས་ཀའི་ད་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཚོས་སྤྱི་ལ་ད་རྒྱལ་འཛོགས་པའོ། །

སྤྱི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ སམ། དབྱིངས་ ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་འབྱུང་ ཐུར་གསུམ་ བ་ལ་གནས་པ་ སྟེ། དེ་ནི་དབུས་སུ་གནས་པ་ནི་ཡོག་གི་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། རྩི་འདི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་ལྷག་མོས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ་རྩི་རྩི་འཆད་

གིས་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ནི་ལྷག་མོས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སོ། །དེགས་གཞན་གིས་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་
བཞི་མན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སོ་་་ འོ་་་། །སངས་རྒྱུ་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ འི་
སངས་རྒྱུ་ བེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ རིགས་ལྗེའི་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའོ། །འོད་ཟེར་སྤྱིན་གྱི་བཀོད་པ་ཆེ། ཞེས་བྲ་བ་ འི་འོད་ཟེར་ བེ་ རང་རང་གི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
རིགས་དེ་དང་དེར་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་
སྤྱིན་ནོ། ། ལྷའི་ཚོགས་ དེ་ཉིད་ དེ་དེ་རྣམས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ གནས་ཅི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་པར་གནས་པས་ན། བཀོད་པ་ཆེན་པོའོ། །སངས་རྒྱུ་འབར་བའི་འོད་དང་
མཉམ། ཞེས་བྲ་བ་ འི་སངས་རྒྱུ་ བེ་ སྤྱན་སོགས་ རང་ རང་ གི་ རིགས་ཀྱི་ བདག་པོ་ འོ་་་ འི་་་
འབར་བའི་འོད་ནི་དེའི་ སྤྱ་མདོག་ གོ། མཉམ་བཞི་དེ་ དང་འབྲ་བའོ། ། ། འདི་ནི་ལྷ་ཞི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
སྟེ། ཁོ་ཐོ་ལ་མ་དེས་སོ། །སངས་རྒྱུ་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས་འོད་དང་མཉམ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་དོན་
ལེ། །ལྷག་མོས་དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་གཉིས་ཀར་སྤྱར་རོ། ། ། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ནི་
འོད་ཟེར་སྤྱ་སྤྱས་ཀྱང་ཏུ་བྱལ། ཅས་བྲ་བ་ནི། ཤར་དཀར་པ་ལ་སོགས་པའི་ ཁདོག་སྤྱ་ལྷ་བའི་
སའི་ཆ་དང་ལྷན་པའོ། །ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པོར་ཏེ། ཞེས་བྲ་བ་ འི་ཀྱན་ནས་ བེ་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ངོས་ ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་བ་ སྟེ་མཛེས་པ་ འོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
ཡིས་བྱལ། ཅས་བྲ་བ་ནི། ཤར་སྤོར་གཞུགས་དོ་ཇི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །མཆོད་
པ་རྣམ་པ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཞེས་བྲ་བ་ནི། འདོད་སྤྱུ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ ལྷ་ལ་ ། ཆག་འཁྱུར་ལ་
སགོས་མེད་པ་ལྷར་བདེའོ། ། ། སོགས་པ་ལ་འ་ཉི¹་བར་བསྐབ་པའི་ མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ མཆོད་པ་
རྣམ་པ་ལྷ་ འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་ དང་བཅས་པའོ། །མདོར་ན་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།

1 མ་ཟི། ༤༤བཟ། ན ཞོལ། ༤༤ནཔ། རྟེ་སྤྱ་མ། ༤༤བཟ། ༩

མདོར་བསྟན་ན་ལྟའི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྒྲུབ་པ་ལོ་བདག་ཉིད་དབྱུས་སུ་སྟེ་འཁོར་ལོའི་སྟེ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། དཀྱིལ་དུ་རྩོ་
རྩི་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

ལྟ་རྩི་རྩི་འཆང་གཙོ་བོར་བཞད་པ་དེ་ནས་ཉེ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩི་པར་སྒྲུང་མཛད་པ་
སོགས་པ་དེ་གསུམ་ལྟ་རྩི་པས་ཀྱི་སྒྲུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་
གཟུགས་དབྱུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཞད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩི་པར་སྒྲུང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། སྒྲུ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱིས་མཆན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩི་རྩི་འཆང་གིས་སྒྲུལ་པའི་
དང་ཉེ་བ་ན་བཞགས་པ་ལོ། [ཞེས་པ་ནི་འབྱུང་གསུང་གཉིས་ཀ་ལས་རྩི་རྩི་འཆང་གིས་སྒྲུལ་པའི་ཞེས་
འབྱུང་བ་བདེའོ།] རྩི་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
སྒྲུ་རྩི་རྩི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་རྩི་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་སྒྲུལ་གསུང་རྩི་རྩི། དང་
ཕྱགས་རྩི་རྩི་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མངའ་བས། སྒྲུ་གསུང་ཕྱགས་རྩི་རྩི་
གསུམ་གྱི་གྱི་ས་མཆན་པ་སྟེ། བཟུན་པ་འོ། [ཞེས་རྒྱུ་དུ་གསུངས་སོ།] བསྟན་དང་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུར་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་ལྟ་རྩི་པས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་སྒྲུད་པས་ན་
བསྟན་པ་ཡིས་ཉེ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པའོ། [དེ་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་
སྒྲུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ།]

དེ་བཞིན་དུ་རྩི་པ་དཀོན་མཆོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་ཅིང་། “དབལ་ཉི་ཉོག་ལ་ཡང་

འཕྲོ་བས་ དགོན་མཆོག་¹ དབལ་ [དང་རིན་ཆེན་ཉག་གཉིས་འདྲོ།] ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ཀྱང་
ཆེན་པོར་དཀྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ནམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། [འདིར་རྒྱུད་ལས་ཆེ་
དཔག་མེད་པའི་འོད་ཅེས་པའི་འོད་བྱེད་པ་ནི་དེའི་སྐྱེད་དང་། ཐོགས་མེད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་ནི། རོན་ཐུབ་ཀྱི་སྐྱེད་ཐུག་ཆེན་
ནོ།] རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ལྟག་མ་ལྟ་དཀྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྐྱོམ་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བཤད་ཏུ་རུང་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་ རྩོམ་མཆོག་ནི་གང་ཡིན་པའི། དབུས་སུ་སྐྱེ་བའི་གསལ་
བྱིས་པ། དེ་ཡི་མིང་སྟོན་རྩོམ་ཡི། །དཀྲིལ་འཁོར་ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་གསུང་།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། [ཞེས་པའི་ལུང་འདི་འདུས་པའི་ལུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་
ཀར་བ་གསུམ་པ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། བ་ཆ་བ་ཀྱི་འབྱུང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། འབྱུར་རྙིང་གཉིས་དང་ཆག་འབྱུར་
ལས་ཀར་བ་བཞི་འབྱུར་བས། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་། སྤ་མ་ལྟར་ལེགས་སོ། །སྐབས་འདིར་
རྩོམ་མཆོག་ཅེས་འབྱུར་རྙིང་གཉིས་ལས་འབྱུང་ཡང་། བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའི་འབྱུར་རྙིང་ཀུན་ལས། རྩོམ་འཛིན་
ཞེས་དང་། སྐབས་འདིར་འབྱུར་གསལ་² གཉིས་ལས། རྩོམ་འཛིན་དང་རྩོམ་འཆང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། འཛིན་བ་དང་
འཆང་བ་ཡོད་པ་དག་གོ། །མཆོག་དང་སོགས་ལ་སྐྱད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས། འབྱུར་རྙིང་ལས། ལོང་ལོག་གཉིས་
ཀར་མཆོག་ཅེས་དང་། བ་ཆ་བ་ཀྱིས་འདིར་མཆོག་ཅེས་དང་། འོག་ཏུ་སོང་། ཞེས་དང་། ཆོག་གིས་འདིར་རྩོམ་འཆང་
སོགས་དང་། འོག་ཏུ་རྩོམ་འཛིན་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུར་ཡང་། འགྲེལ་པའི་འབྱུར་ཀུན་ལས། རྩོམ་འཛིན་བ་ལ་སོགས་པ་
དཀྲིལ་འཁོར་པའི་སྐྱ་ནམས་ཞེས་འབྱུང་བས། མཆོག་ལ་བསྐྱུར་བ་འབྱུར་གྱི་སྐྱོན་ནོ། །དེས་ན་སོགས་ཁོང་ནས་གང་
འདོན་པ་ལ། འདོར་རིགས་དྲུག་གི་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། དཀྲིལ་འཁོར་པའི་སྐྱ་ལྟག་མ་ཀུན་འདོན་པ།
རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དབུས་སུ་གཟུགས་བྱེ་བ་ལ་ནི་ཆོན་གྱིས་བྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པའི་བྱེ་བ་གཉིས་
སོ། །ཀར་བ་ཐ་མ་ལ་རྒྱུད་ལས། དེའི་དཀྲིལ་འཁོར་གནས་སུ་འབྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དབུས་སུ་སྐྱ་གང་འོང་བ་དེའི་

1 མ་ཟི། ༡༠༠༠ན་ན། དབལ་ ཞོལ། ༤༥བུ་ན། ཟླ། ༡༠༠ན་ན། དབལ་

2 མ་ཟི། ༡༠༠བུ་ན། ་་་ས་ ཞོལ། ༤༥ན་བུ་ན། ཟླ། ༡༠༠བུ་ན། གཉིས་

མཚན་སྒྲིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པར་འགྱུར་བའོ། །

ཕྱི་མཛེས་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་ཅན་ནི་དོ་
 རྩི་མཛེས་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་རྩིས་སུ་ཁྱེད་པས་ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱུར་ནས་སྐྱབས་སྐྱེས་
 མཛེས་ཞི་ཆུ་ནི་དབང་པོ་དང་། རྩི་ལ་ནི་སྟོན་པོ་ལས་ནག་པོ་ར་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བའོ། ། རབ་འབར་ནི་མེ་
 འོད་དཔལ་པོ་འབྱུག་པའི་དབྱུས་ན་བུགས་པའོ། ཞེ་སྤང་དོན་རྒྱུར་བ་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམས་པར་
 གཅིགས་ལ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་འབྲེས་པར་
 བྱུར་པས་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པའོ། །ཤེལ་དང་རྩེ་བའི་འོད་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་ རྣམས་པར་སྤང་མཛད་སྟེ་དེ་ནི་ རལ་བའི་ "ཐོར་ཚུགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ ཅོད་བན་
 ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ རྟེ་འདི་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་བྱའོ་ དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་ཤིང་།
 སྐྱེས་ལ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། བྱུག་གི་གཙོ་པོ་ གཡས་ཀྱི་དང་པོས་ འཁོར་ལོ་
 བསྟུམས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ། སྟན་ཆུན་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་གསུང་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་
 པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཀུན་ལ་སྤྱར་པོ། ། རྩི་སྟོན་པོའི་གསེར་འོད་འབྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིན་
 ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གསེར་གྱི་མཛེས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འཁྲིགས་པ། ། འདི་དོན་ནི། པ་ཆབ་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཞོད་བསྟོན་བར་
 བསྟུར་བ་ལྟར་ཏེ། འདི་འདྲ་ཀུན་ལ་སྤྱར་པོ། ། ། ར་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ཡི་བྱུག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་དོན་རྩི་དེའི་བྱུག་ཏུ་རྣམས་པར་བསྒྲོམ་པའོ། ། དོན་འབར་བས་རྣམས་པར་
 བརྒྱན་ཞེས་པ་ནི། མི་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་འབར་བས་སྐྱེས་པ་བརྒྱན་པའོ། ། མཁྱེན་ཏུ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བས་ནི། རྟོན་ཡོད་པར་བྱལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུངས་པའོ། །ཕྱག་ན་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ ཀུན་རྒྱུ་འབར་བའི་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནི། འོད་ཟེར་འབར་བའི་སྤྱིན་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་རྒྱ་
ཁྱབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་བསྐྱམས་པ་ ནི། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་གྱི་ཕྱག་མཆན་
གསུངས་པའོ། །

བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ འོད་ཟེར་རབ་རྒྱུ་འབར་བའི་བསྐྱེད་པ་གཡོན་གྱི་
དང་པོ་ན་བསྐྱམས་ཤིང་། གཡས་པས་དེ་ཐུགས་ཀར་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ འོད་དཔག་རྒྱ་མེད་པའི་
ཕྱག་མཆན་གསུངས་པའོ། །འོད་ཟེར་། འདིར་འབྱུང་རྙིང་ལས། འོད་ཟེར་སྣ་ལྔའི་འོད་འདྲི་སྟུ། །གདོན་
མི་ཐ་བརྟེན་ཅན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་མ་ཆབ་ཀྱིས། འོད་ཟེར་ལྔ་འོད་རྣམས་པ་ཅན། སྣ་ཆོགས་དོན་ཡོད་ཅེས་བསྐྱུར་བ་
ལེགས་སོ། །རྒྱུད་ལས་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་བའི་ཉམས་ཅན་ཏེ། ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ལའང་སྤར་
སོ། ། སྣ་ལྔའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྟོན་བྱལ་གྱི་ཕྱག་མཆན་གསུངས་སོ། ། སྣ་ཆོགས་
པ་ ཞེས་གསུངས་པ་ འི་ རྟོན་ནི་ འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་སྤྱུབ་པར་མཛད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པས་ན། དེ་སྣ་ཆོགས་པའོ། ། འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྗན་པའི་དོན་ཡོད་
པར་བྱལ་བའི་ རྟོ་རྩེ་ཅན་གྱི་ ཕྱག་མཆན་རྒྱ་ནི་¹ "གཡས་¹ཀྱི་དང་པོ་ན་ རལ་གྱི་བསྐྱམས་པར་
བསམ་མོ། །

ཕྱི་ ² "སྤང་²བཤད་པའི་རིགས་རྩལ་པོ་ དེ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་སྟེ། ཐབས་སུ་
གྱུར་པའི་དང་པོའི་སྤྱིར་བ་ ལ་རྣམས་འབྱོར་བཞི་ཡོད་པའི་རྣམས་འབྱོར་དང་པོ་ བསྐྱུར་པའི་ཕྱིར་ ལྔའི་སྤྱི་
སྤྱིད་པ་བསྐྱུར་པ་ དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་སུང་ཐུགས་རྟོ་རྩེ་འཆང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ཆོས་ཀྱི་ སྟེ། ལྔའི་ དབྱིངས་

1 མ་ཕྱི། ༡༠༡བཅན། ཀ་ལས ཞོལ། ༤༤ནུན། རྟེ། སྟུ། ཁྱ། ༡༠༡བཅན། གཡས་
2 མ་ཕྱི། ༡༠༡བཅན། རྟེ། སྟུ། ཁྱ། ༡༠༡བཅན། སྤང་ ཞོལ། ༤༤ནུན། འདིར་

གྱེ་མེ་ལྷུ་འི་རོ་པོ་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་ རོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལེ་མས་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་མི་ཕྱིད་པ་ཕྱིད་པ་ལ་ཐུགས་ཅི་
 གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་འི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་ རིགས་ཐུག་སོ་སོའི་སྤྱ་ ཞལ་
 ཐུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ དང་གསུང་ ཡིག་འབྲེལ་རྣམ་པ་ དང་ཐུགས་ རང་གི་ཐུག་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ གྱེན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པར་མཛད་ཅིང་ མེ་ ཕྱིད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ལྷ་སོ་སོའི་རྒྱ་པ་ཤར་དང་ གང་གིས་
 སོ་སོའི་སྤྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ མེ་ ཕྱིད་པའི་རྒྱ་པ་ དེ་དང་དེ་ ལ་ར་ཐུལ་
 འཛོགས་པ་འི་གསང་སྤྲུགས་རོ་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོས་གསུངས་པའོ། །ཁྱི་རྩ་སྤྱ་ བོ་ཆོས་ཏེ། མར་
 བཤད་པ་དང་མྱོད་"བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ རྩ་ཏུ་ བྱིད་ཕྱིངས་སམ་ཁམས་ཏེ། མཐར་གཏུགས་པའི་ཅ་བའོ། །སྤ་
 ཐུ་མ་ ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། རོ་རྩེ་རྒྱུད་ལེ་མས་ཅམ་རྣམ་པ་ཆེ་བར་སྤར་བའོ། །ཏྲ་ཐུ་ ཀ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་
 "གོ་ ཡ་ ཏྱ་ བྱི་དེ་འོ་ཞེས་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་སྤ་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱུད་ལེ་མས་ཅམ་ཏུ་ཟད་
 བའོ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི། རིགས་ཐུག་ཀ་ལ་ལེ་ཏུ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྤར་ དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལས་བྱུང་རྒྱུ་པའི་དང་རྣམ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་ཉི་རྒྱ་བརྒྱ་གསུམ་དང་། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། དེ་ཐམས་
 ཅད་འདེས་པ་ལས་ བདག་ཉིད་རྒྱ་"པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་པའི་རྣམ་པར་གྱེན་གྱི་ ། རྒྱུ་པ་
 ཐབས་གསུམ་གར་སྤྲུགས་འདི་རྒྱ་པ་བཟྱེད་ཐིན་ནས། དེ་བརྟན་ཕྱེད་དུ་གསུངས་པས། འདིས་རྒྱ་པ་བཟྱེད་པ་མིན་
 འོ། ། བརྒྱབས་ "པ་³མེ། ཐུགས་རོན་ལྟར་ར་ཐུལ་བརྟན་པར་བས་ ལ། རྒྱ་པ་ དེའི་སྟེང་དུ་ དེས་བཟྱེད་པའི་
 ཡི་གེ་གསུམ་ དང་ ལ་སོགས་པས་ བརྒྱུས་པ་རོ་རྩེ་འཆར་དང་མི་བཟྱོད་པ་ལ་རོ་རྩེ་དང་སྤྲུག་མ་ལ་རང་
 རང་གི་ཐུག་མཆོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་རིགས་ཐུག་སོ་སོའི་ ལྷ་ སོ་སོའི་སྤྱར་
 བཟྱེད་དེ་ རྒྱུ་ཐབས་བརྒྱུས་པ་སྤར་ན། དང་པོ་སྤྱར་བ་ཐིན་པ་དང་། ཐུས་པ་སྤར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུལ་མཆོག་

1 མ་སྤྱི། ༡༠༣ནཱན། བརྩུང སྤྱི། ༡༠༣ནཱན། བརྩུང

2 མ་ཕྱི ༡༠༣༥༥ བའི སྡེ ༡༠༣༥༥ བའི

3 མ་ཕྱི། ༡༠མནཔལ། བ རོལ། ༤པྱལ། སྒྲེ། སྒྲེ། སྒྲེ། ༡༠མནཔལ། བ

ཐེན་པ་དང་། འོག་ནས་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཆུང་ལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱིས་བར་བསྐྱོས་
མོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཏེ། རིགས་བྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མོས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །

ཕྱི ཡང་སྤར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ངེས་དོན་ལ་འཆད་པ་ན་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འོད་ཟེར་ལྡེ་པོ་ལོ། ། [ཞེས་
བ་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རེ་མེ་ལ་འོད་ཟེར་ལྡེ་པོ་བར་¹བཤད་པ་ལྟར་མིན་གྱི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱུང་
ལ་འོད་ཟེར་བཞིན་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྡེ་པོ་ནི་བྱེད་ནས་མཁའི་རྒྱུང་སྟེ། དེ་ལྡེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིགས་ལྟར་རྩོམ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །] ལྡེ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲོ་བ་ནི་སྟེང་གི་སྟེ་སྟོན་ས་
བྱུང་བའོ། ། སྤྱིན་ནི་ཆོགས་སོ། ། བཀོད་པ་ནི་ འབྱུང་བ་བཞིན་ དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་རྒྱ་བ་
ལ་... ན་འབྱུང་བ་ལྷག་མ་གསུམ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ བས་
གཅིག་ཀྱང་དུ་མར་སྟོན་ ཞིང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ འཛིན་ཟེར་གྱིས་ ཁ་དོག་ དུ་མ་ རྣམས་
གྱིས་བྱེ་བས་ ཏེ། དུ་མར་སྟོན་པས་ ན་བཀོད་པ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ བྱི་རྒྱུང་ དེ་ རྣམས་ ལ་ ཅེ་
གཅིག་ཏུ་ ཡང་དག་པར་དམིགས་པའོ། ། རྩོམ་མི་ རྩོམ་གསུམ་གྱི་ ཡི་གེ་གསུམ་སོ། ། དེའི་
བཀོད་པ་ནི་ཆོགས་ བསྟེ། འདུས་པའི་དོན་ནོ་ ཏེ་... ཀར་དུ་འདུས་ན་ ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་རྣམས་ ཀྱི་ མ་
ཞིང་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ འཛིན་གསུགས་ཅན་ ཀྱི་ཡི་གེ་ རྣམས་
ནི་ཡི་གེ་ ལྷ་ གསུམ་དུ་ཞུགས་ ཤིང་འདུས་ བས་སོ། ། [དབྱངས་གསལ་ལ་སོ་སོ་མ་ཞིང་གསུམ་དུ་
བྱེད་ཆུང་ལ་ནི་ འདུས་པའི་ཆ་མ་བྱུང་གི་རྒྱུད་རྩོམ་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས། ལྷ་ཡི་བཙུག་ཉིས་བྱད་མེད་དང་། ཀ་ཅ་ཇ་ཉ་པའི་
སྟེ་ཆན་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་། རི་ཡི་བཞི་མ་ཞིང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱོལ་ ཡི་གེ་གསུམ་དུ་སྐྱད་ཆུང་ལ་ནི། སྐྱེས་པ་རྣམས་

1 མ་ཟི། ༡༠༩༧༩ན། བར་ ཞོལ། ༤༡ན། ༡ན། རྟེ། སྐྱེ། ཞ། ༡༠༩༧༩ན། བར་

ཨོ་དང་། བྱད་མེད་རྣམས་ལྷོ་དང་། མ་ཞིང་རྣམས་རྩྱུ་ཏུ་བསྐྱེད། །

མ་ཉམས་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ཉིད་དང་མཚན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་
བས་བསྐྱས་པ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱ་སྟེ་ལེ་ལུ་དེ་གསུངས་པའོ། ། རྒྱང་ལྷགས་གཉིས་སྤྱར་པའི་རྩོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ རོན་འདི་ཉིད་ནི་
ཨོ་ལུ་བྱ་བ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྲགས་ཀྱིས་ སྤང་ ཡང་སྟོན་ཏེ། ཨོ་ནི་
རིགས་ཏུག་གི་ དང་པོ་གཅིག་དང་ལྷན། པ་ཞེས་པ་རྣམས་སྤང་སྟེ། ལྷ་ལེད་དོ་ ལུ་བྱ་བ་ཏུ་ནི་གཉིས་
པ་ རིན་འབྱུང་ སྟེ། ལྷ་ལེད་ལོ་ རྩྱ་བ་ཞེས་པ་ བྱ་གསུམ་པ་ འོད་དཔག་མེད་ ཉིད། དེ། ལེ་བྱ་བའོ། །
བརྩ་ཞེས་བྱ་ པ་ནི་ བཞི་པ་ རོན་བྱུང་སྟེ། མ་ཉམས་གནས་སོ་་་ འོ་་་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ཀ་ བྱ་ ལ། མི་
བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཕྱོག་འཛིན་ལོ། རྒྱང་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྡང་བྱས་པ་ནི་རྩོད་འབྲེང་ལས་སོ། ། ལྷ་ཏྱི་ཞེས་པ་
ནི་ ཏུག་པ་ རྩི་མཛེས་་་དཔལ་¹ ར་བརྩོད། པ་སྟེ། ལྷིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་མིག་ལེའོ། །འདི་ནི་རྩོད་བསྐྱེད་
ལེད་པའི་ཆེ། རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་ནས་ལེད་པ་དང་། གནས་པ་གང་ཏུ་ལེད་པའི་གནས་ཏེ། ལེ་ཏུ་གྲག་པའི་
འཕེལ་པར། རྩོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱིང་གའི་རྩོད་མེས་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའང་འདི་ཉིད་དོ། ། དེ་ལྟར་བདེ་
གཤེགས་ཏུག་པོ་འི་བནས་རྒྱང་ལྷ་མི་ཤིགས་པ་དང་ཏུག་བསྐྱེད་པ་ བྱི། སྟེ་པོ་མཚོག་ རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱ་
ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཏེ། རྒྱང་དང་འོད་གསལ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་་་པ་²ཤེས་དགོས་སོ། །

ཨོ་ [ཡང་ལྷགས་ཚན་པ་ཏུག་པོ་དེ་རྒྱང་གསུམ་ཏུ་བཅད་པས་ནི་སྤང་བཤད་པའི་རྒྱང་གཉིས་གཉིས་
སྟོན་པ་མིན་གྱི་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་སྟོན་པའོ། །] དང་ ལུ་བྱ་བ་ཏུ་ལྷང་ གསུམ་གྱི་ དང་པོ་ བྱི་རྣམ་སྤང་
དང་རིན་འབྱུང་གཉིས་སྤྱོད་རྩི་དང་དེ་ཡང་ལྷང་ནང་ཏུ་འཇུག་པ་ འོ། ། རྩྱ་བ་ དང་ བརྩ་ རྒྱང་ གཉིས་པ་ བྱི་
སྤང་མཐའ་དང་རོན་བྱུང་གསུང་རྩི་དང་དེ་ཡང་རྒྱང་ནང་ཏུ་གནས་པ་ ཡིན བ ། ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ཀ་དང་་་

1 མ་བྱི། ༡༠༣ནོན། དཔལ ཞོལ། ༥༩ནོན། རྟེ། སྤྱུ་ རྟེ། ༡༠༣ནོན། དཔ

2 མ་བྱི། ༡༠༣བན། བ རྟེ། ༡༠༣བན། བ

གོ་མ་ཉི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱག་པ་གཉིས་སྐྱག་པ་རྗེ་རང་དེ་ཡང་རྒྱད་ཕྱིར་ལྟ་
བཤོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱད་མི་དེ་ཉིད་ལྟར་འབྱུག་གཞན་པ་གསུམ་དུ་འདྲིར་བརྟགས་པ་མེ་བཟླ་བ་
ལོ། །དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བ་ལ་ར་ར་། །འདི་ལ་གཉིས་ཉེ་སྐྱག་པ་ཉི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་
ཉི་རང་གདངས། རྒྱད་མི་དེ་ཉིད་གསུམ་ཉི་གདངས་སུ་སྐྱོར་བའི་དོ་རྗེ་བརྒྱས་པ་དང་། དེ་བྱས་པའི་མ་སྐྱས་རྒྱད་ལྟར་
འབྱུག་གཉིས་དབྱ་མར་གཞན་པར་སྐྱར་ནས་ལྟར་འབྱུག་མི་ཉིད་ཅིང་། གནས་པ་ཡང་དེར་ཐིམ་པའི་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་
བཤོ། །རྒྱད་བཞིའི་རེ་རེ་རྒྱ་བ་ན། ལྷག་མ་གསུམ་གསུམ་རྒྱ་བ་དང་། ཉིང་དང་བཞིགས་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཚུལ་རྣམས་
ཤིན་ཏུ་སྤངས། རྣམ་འཕྱོར་བ་མིན་པ་ལ་མི་མངོན་ཞིང་། མི་གསལ་བ་དང་། རྣམ་འཕྱོར་བ་ལ་དེ་རྣམས་གསལ་
བའི་མེད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ར་ར་རྗོད། ཞེས་བྱ་བ་ཅིང་གོངས་པ་ལྟར་སྟོན་ཉི་ལུང་གིས་བཤད་
བཤོ། །

ཧྲིལ་ལོ་ལྟེན་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། །སངས་རྒྱུ་དེའི་པ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པ་ནི། ཞེས་བྲ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བ་གསུམ་གྱི་ ཞེས་པ་ནི། རྩོམ་པ་གྲུ་
མ་རྒྱས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྲས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་མེམས་དཔེན་གྱི་སྒྲུང་མཆེད་ཚོལ་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་རང་གི་བཞེན་པའི་རྒྱུད་དང་རྒྱུར་བའི་རྒྱུད་མེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ རྒྱུར་བསྐྱོམ་ཞིང་བསམ་པ་
ཞི་བསྐྱེད་པ་ལོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཁྱེད་ལྟར་ རི་ལྷ་བྱ་ ཅན་ལྷ་བསྐྱེད་ ཞེན། རོད་ཆེར་སྒྲིབ་གྱི་
ཆོག་པ། །ལྟར་གསང་གཉིས་པས། བཀོད་པ་ཆེ་ཞེས་པ་བདེལོ། ། ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། རོད་ཆེར་ནི་
རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ རྒྱུར་བ་གསུམ་གྱི་ སྒྲིབ་ཏེ་ ཆོག་པ་གྱི་སྒྲུང་པ་ ཅན་པ་ འཇིགས་པ་ལ་ ཞྟེ། ལྷུང་
ཁྱེད་པར་རོ་ ལོ། །

སངས་རྒྱས་འཕར་པའི་འོད་དང་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ། འི་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱ་མཐི་
རྒྱལ། འཕར་པའི་འོད་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འཕར་བ་ནི། འདྲའོམ་ལྟ་བུར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་

འོད་ཟེར་ལྷས་བརྒྱན་པ་ ལྷེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་བྱེད་པར་རོ་། འོད་ཟེར་སྣ་ལྷས་ཀྱན་ཏུ་
བྱེད་ཅེས་བྲ་བའི། ལྷ་དེ་ཁམས་ལྷ་བ་ རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་ ལས་ ཀྱན་ཏུ་ལྷེ་ ཡོངས་སུ་ ལྷ་བ་ལྷེ།
བསྐྱབས་པ་ ལྷེ། གང་ལས་བསྐྱབས་པའི་བྱེད་པར་རོ་། འོད་ ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལོ་ལྷེ་
ཞེས་བྲ་བའི། ལྷ་དེ་བཅུད་ཀྱི་ དངོས་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ མཐར་གཏུགས་པའི་ཙུ་བ་རྒྱུང་སེམས་ཅན་དུ་
ཟད་པ་དེའི་ རོ་བོ་ཉིད་ དེ་རོ་བའི་བྱེད་པར་རོ་། རོ་། འདོད་པའི་ཡོད་ཉན་ལྷ་ཡིས་བརྒྱན།
ཞེས་བྲ་བའི། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷེ། དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་ལྷན་
བཤོ། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྷས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྲ་བའི། ལུལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་
སྤྱོད་པས་ན་མཆོད་པ་ལྷེ་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་འི་ ལུས་པ་འི་ལྷག་མའོ། ཇེ་ མ་ལུས་པར་ འི་ལྷག་མ་ ཟད་པ་
འཕག་མེད་པ་འི་ རོ་ན་ཉེ། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བཤོ། འདི་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ་དང་ལྷན་པ་འི། ལུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
པའི་བྱེད་པར་རོ། །རྒྱ་མའི་སྤྱོད་དངོས་འི་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བར་བསྐྱན་པས། ཞལ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱིས་
བསྐྱོམས་པ་ཙམ་མེན་གྱི། རྒྱུང་སེམས་ལས་སྤྱོད་དངོས་སུ་སྤྱེས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འི། འདིའི་སྤྱབས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་
དགོས་སོ་། བྱིར་ཉེ་། ། ༡ དེ་ལྷ་བྱུང་རྣམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ རྒྱ་མའི་ལུས་
འོད་གསལ་བར་འཇུག་པར་བསྐྱོམས་པར་བྱ་ བ་འི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཡང་ཡང་
སྤྱད་པ་ འོ། ། [དེ་འི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པས་བསྐྱན་ཉེ། སྤར་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་
ཆོས་འབྱུང་དང། དེའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་པར་བཤད་པའི་ངེས་དོན་ནོ། །] དེ་ལྷར་བདག་ཉིད་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ འོད་གསལ་བར་རྒྱུད་པར་བསྐྱོམས་ནས་ ཉེ་བས། རོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱུར་
པ་ན། དེའི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་ མཛོར་ན་སྤྱོད་ཅིག་མའི་རྣམ་པས་ རྒྱང་འཇུག་ རོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོའི་སྤྱོད་གཟུགས་སུ་དབུས་ཞེས་བྲ་བ་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་

དགག་གི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་སུ་འཁོར་བ་ཡོད་པ་དང་ལྷང་འདས་མེད་པའི་ཕྱོགས་
ཏེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱ། [བཞི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པའི་
དོན་ནི། ལྷང་འཇུག་པའི་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་རྒྱུ་མེད་པར་བཞུགས་པས་ཞི་རྒྱུད་གི་
དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་མེད་མཐའ་སྤོང་ཞིང་དེའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤང་བས་འཁོར་བའི་ཡོད་མཐའ་སྤོང་ངོ།] ཞིང་ཤེས་པར་བྱའི་¹ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་འཇུག་འོངས་སྐྱར་བཞེངས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་²“སྟེ་དེ་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས་འོངས་སྐྱར་མ་ཐད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྐྱལ་བའི་སྐྱེ་ར་ཡང་གཏུག་བྱ་ལྟ་
གང་ལ་དགའ་བའི་³“བསམ་པ་རྒྱུ་བའི་དབྱེ་བས། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་རང་གི་
བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ལ་བདག་གི་དོན་ལམ་གོང་དུ་བཟོད་”པ་⁴དང་གཞན་གྱི་དོན་ཞེ་རྒྱས་སོགས་
བྱའོ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་བས་ན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། སྐྱག་གསུངས་
ཐུགས་ཀྱིས་མཆན་པའམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྡར་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། [འདིར་གཞུང་“དེ་⁵དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཤད་པ་ནི་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་དང་ཕྱག་
མཆན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བ་ལ་དགོངས་སོ།]]

ཕྱི་ལྷང་འཇུག་གི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་
པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤང་ཡང་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ནས་བཙཅ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འོད་གསལ་ལ་བསྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་འོད་

1 མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། ཞས ཕྱི། ༡༠༥ནམན། ཞེས

2 མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། ཞལ། ༤༤བམན། ཕྱི། སྐྱེ། ༡༠༥ནམན། སྟེ གླ། ༡༠༥ནམན། ཏེ

3 མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། བསམ ཞལ། ༤༤བམན། ཕྱི། སྐྱེ། གླ། ༡༠༥ནམན། བསམ

4 མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། བ ཕྱི། ༡༠༥ནམན། བ

5 མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། ད ཕྱི། ༡༠༥ནམན། དེ

ཚུལ་ནི་ཉིན་དང་མཆན་གྱི་དྲུག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སྟེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། རིན་ཆེན་
བརྟན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཆེ་ དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐོང་། ཆག་འབྲུང་ལས། མཐོང་བའི་མཆན་མ་དང་། གཟུང་བའི་མཆན་མ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལེགས་སོ། ། བའི་
མཆན་མ་ དང་གཟུང་བ་སྟེ། དེ་ག་པའི་མཆན་མ་ ཉེ་བར་སྟེ་བ་དེའི་ཆེ། རྟོ་རྟོ་ལ་སོགས་པ་འི་ཕྱག་
མཆན། བསྟོམས་པ་ དེའི་མཐུ ས་མི་འབྲུང་བ་ སྟེ། ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོར་སོང་བ ར་ཞེས་ བའི་
མཆན་མ་ རྟས་ དགོས་པ་ནི་ཉིང་འཛིན་ བསྟོམ་པ་ལ་ སེམས་རང་ དབང་དུ་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱི་ དུམ། རྟོ་རྟོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་བྱས་ནས་ སྟོ་བར་བྱའོ། བརྟན་པར་མ་ལྟར་ཡོང་མི་སྟོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྟོམ་པ་ལ་སྟོ་བ་བཞེན་ བས་བརྟན་པ་མཐོང་ བར་མི་སྟོ་བའོ། སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟོ་རྟོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ དམིགས་ནས་ སྟོ་བ་ དང་བསྐྱེད་
ས་ དེ་ལ་ བརྟན་པར་བྱས་ནས་ ལྷི་ལྷུ་ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱང་སྟོ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ ལྷི་ལྷུ་ འབར་བ་ དང་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་འབར་བ་འབྲུག་པའི་འོད་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་ལྷན་པའོ།
མཆོག་རབ་སྤྱོན་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ སྤྱན་ལྷི་ ཆོགས་སོ། འཁོར་ལོ་རྟོ་རྟོ་རིན་
ཆེན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ལྗེའི་ཕྱག་མཆན་ནི་རིམ་བཤུ་བཞེན་དུ་ འཁོར་ལོ་དང་། རྟོ་རྟོ་
དང་། བ་ཆབ་ཀྱིས། རྟོ་རྟོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། སྤྱོན་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། ། རིན་པོ་ཆེས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སྤྱོན་ ལྱིས་ ནམས་ཀྱིས་སོ། བརྒྱ་རལ་གྱི་
མཆོན་ཆེན་འཛིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱ་དང་རལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལོ། ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། ། ལྷི་ལྷུ་སྟོ་ཚུ་ལ་ནི། མི་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན། རྟོ་རྟོ་མ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ལྷུ་དུ་མར་
བྱུང་བ་ནམས་སྟོ་སྟེ། དེས་གཞན་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོན་ཆེན་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་ལྷ་སྟོ་

བས་ ཉེ་བར་མཆོན་པ་ མེ་མཆོན་ན་ ས་རིགས་ལྔ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ ལྷག་མ་ རྣམས་ཀྱང་།
སྟོ་བའི་བདག་ཉིད་སྐབ་པ་པོས་ དང་པོར་རང་གི་ལུས་ཙམ་ཁུབ་པ་ནས། མཐར་ རྣམ་མཁའ་ཁུབ་
པར་སྟོ་བར་བྱ་ཞིང་གཡོག་པར་བྱ་ ལ། ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་ཙམ་ཁུབ་འཇམ་གསེགས་པ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་
འོ། ཞེས་པ་ བེ་གཙོ་པོ་འཕོ་བའི་དབང་གིས་ཉེད་སྟོར་སྐྱག་མཆོན་སོ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་སྟོ་བ་
ཡང་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ་ མེ་། སྤྱི་འཇོན་ བེ་བྱན་མོང་བའི་དོན་ཡིན་པས། གང་དང་བྱན་མོང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ན།
ཉེད་སྟོར་སྐྱག་མཆོན་སྟོ་བ་དང་། དེ་བརྟན་ནས་སྟོ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ས། རྣམ་
འབྱོར་རྒྱུད་པ་དང་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་བའོ། །སྤྱི་འཇོན་གཞུང་འདི་རྣམས་ལ། ལྷར་བསྐྱས་དོན་དུ་
རྒྱལ་བཞིས་བཤད་པར་གསུངས་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡིག་དོན་བྱར་དུ་མ་བཤད་པ་ནི། འདི་ལ་སྤྱི་དོན་ལས་ལོགས་
སྤྱི་ཡིག་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་སྤྱི་འཇོན་ལས་མེད་ཆོད་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ཡིག་དོན་ནོ་ ཏེ་། །
ཕ་རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ནི་ ཀུན་རྩིབ་ ཀུན་རྩིབ་སྤྱི་ བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཏེ། དེ་བསྐྱོས་པ་ལས་རིན་
མང་ཆེ་བས་སོ། །ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆད་ནི་ ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆད་ཙམ་ སོ། །གནས་ནི་ ལྷ་ཡི་ཅེ་
མོ་སྟེ། རང་ ལྷར་བྱས་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་ གི་རྩི་རྩི་ ཅེ་ལྷ་པ་འེ་ཁ་ མེ། བྱག་པ་ར་ པོ། ། ཁ་དོག་
རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་ པ་ནི། ཐེག་ལེ་ཐོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་
དང་། དཀར་པོ་རྣམ་སྟངས་ཀྱི་རོ་པོར་མོས་ནས་བྱེད་པ་ལོགས་ ལ། མ་བརྟན་གྱི་བར་དུ་ ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོས་པར་
བྱའོ། །

རིན་ཆེན་ ཏེ། ཐེག་ལེ་ བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ་ རྒྱལ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མདོར་བྱས་ལས་
རི་སྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཆོགས་དོན་རྩི་དང་། བསྐྱེད་འདུས་བྱས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་
གི་ བྱང་རྒྱལ་གྱི་ སེམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ ཐེག་ལེ་ལྷར་ བརྟན་པར་བྱས་ནས་ བརྟན་པ་དེ་ རྣམ་
འབྱོར་ཏེ་ ཡུམ་དང་ སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་ འེ་ཐབས་ཀྱི་ ས་སྟོ་བར་བྱ་ཞིང་ ཏེ། ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་
དམིགས་པས་ དཔྱུང་བ་ འེ་ཐེག་ལེ་རྩི་འེ་བྱ་གར་བསྐྱོས་པ་བརྟན་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མི་སྟོ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་

སེམས་མི་ཉམས་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ཐོན་པ་ལ། ཐོན་པ་མི་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའོ། ། འདྲ་བའི་
འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ལེ་བསྐྱར་བྱུང་བ་ལས།
བྱེ་ཆུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་རིགས་ལྡན་དང་ཆོ་བོ་འེ་ཆུལ་ནི་ལྷ་སོ་ལྷག་མ་དང་ལ་སོགས་པ། ས་བསྐྱེད་པ་ཆོ་
མའི་ཆུལ་ནི་ལྷ་སོ་ནས་སོ། །བྱུང་ཆོ་བོ་སོགས་ལ་འཛོག་ཆུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། ། འེ་ཆུལ་དུ་བྱུང་བའི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་ལེའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོང་བ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བཙུན་གྱི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་བཙུན་ཆེར་ཡོང་བྱ་བ་བརྟེན་པ་འོ། ། འདི་ནི་རིམ་བཤུགས་
ཀའི་བྱུང་ཐོང་བར་བྱའོ། ། བསྐྱེད་རིམ་ཁོན་ལ་མི་བྱའོ། །

༼ ཁ་དོག་ནམ་པ་ལྟ་བུའི་ ལྷ་ནི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟོ། ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས། ལྷིང་གི་དབྱུང་
གནས་མི་ཤིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཆོངས། །མི་འཕྱུར་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷིང་གི་དབྱུང་གི་མི་ཤིགས་པ་རྒྱགས་པ་ལྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོང་བས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེའོ་སོ། ། །ཡུངས་ཀར་ཀྱི་འབྱུ་
ཆད་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐོག་ལེ་
དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན་ནས། ཉི་མ་ཁ་ཕྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལེའི་དབྱུང་སྤྱོད་ལྟར་སྐྱོང་བའོ། ། ། ལྷ་ཡི་ཆེ་
མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མི་ཤིགས་ཀར་དུ་སྐྱོང་པའི་གནས་ནི་ ལྷིང་ག་ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འེ་བསྐྱེད་པས་
བྱུང་བ་འེ་ལྟེ་བར་ཏེ། ལྷ་དུ་འེ་ནང་དུ་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་ནི་ མི་ཤིགས་པ་ དེ་ལ་ཞེན་
པས་ ཏེ། དེ་བསྐྱོང་བ་ལྷུང་ལེན་པས། ལྷག་ཏུ་བསྐྱོང་བར་བྱ། ཞེས་སྐྱུར་ཞིང་རྩོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་དེ་སྐྱུར་

1 མ་ཕྱི། ༡༠༧་བ་༣༩། ཆ ཞོལ། ༡༠༧་བ་༤༦། ཐེ། སྤྱི་ ༡༠༧་བ་༣༩། གླ། ༡༠༧་བ་༣༩། ཇ
2 མ་ཕྱི། ༡༠༧་བ་༣༩། ཞོལ། ༡༠༩་བ་༡༩། ཐེ། ༡༠༧་བ་༣༩། བྱའི་ སྤྱི་ ༡༠༧་བ་༣༩། བྱའོ་ གླ། ༡༠༧་བ་༣༩། བྱའི་

མོ། རྒྱུད་ནང་དུ་ འབྲུག་པ་ འི་གདངས་ཨོ་ ངང་ ཅང་དུ་ གནས་པ་ འི་གདངས་ཨུམ་ ངང་ ཅང་ནས་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་ ལྷང་བ་ འི་གདངས་རྒྱ་གི་གདངས་ ངང་། སྤྱད་པའི་ རྒྱལ་འབྱོར་ནི་རྩོད་པ་རྒྱས་ལ་རྒྱས་པ་ཐོན་པའི་
 མཚན་མ་གཤམ་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མན་དག་གི་བཤད་པ་ལས་གཤམ་
 བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་གནད་ཅན་ཞིག་ལོ། །གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་རྟག་པར་
 ཉིན་མཚན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བརྟན་པ་ ཞེས་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། དེ་གང་ ཡིན་ ཞེ་ན། སྤར་
 བཤད་པའི་ མི་གཤམ་པའོ། ། [དེའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་གཤམ་པ་བསྐྱོམས་པས། དམིགས་པ་གཤམ་
 ཏུ་བརྟན་ཞིང་རྟག་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་སོང་སོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ནོ། །] ཅས་ནི་དེ་བརྟན་པའི་འོག་ཏུ། དེ་
 ལས་མ་ [ཞེས་པ་ནི་ལྷང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྩོད་པ་རྒྱས་གང་བྱེད་མི་གཤམ་པ་དེ་ལས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་
 ཡང་གནད་གཤམ་ཏུ་ཆེ་ཡང་མན་དག་ཏུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཐོན་པར་སྤང་བ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་གཤམ་པར་
 བྱའོ། །] རིན་ཆེན་ཏེ་ཁ་དོག་ལྷ། ཉི་རྒྱུད་མེ་མེ་ཡང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ འི་འོད་ཟེར་གྱི་
 ཆོགས་སྦྱོ་བར་བྱ་ཞིང་ སྟེ། འབྲུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་ལྷང་བས་འབྲུག་པར་
 བྱའོ། ། [ཞེས་ཏེ། བརྟན་པར་གྱུར་ནས་རིན་ཆེན་སྦྱོ། ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པའོ། །]

བརྟན་པར་མ་གྱུར་ ཡོང་མི་སྦྱོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གཤམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་ ཏེ། ཁོ་ནས་མི་གཤམ་པ་ལས་ལྷང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྩོད་པ་རྒྱས་ཀྱི་ རྒྱལ་
 འབྱོར་འདི་“བྱའི་། གཞན་གྱིས་ནི་ སྟེ། དེའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་འདི་བྱ་བ་ མ་ཡིན་
 མོ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ནི་སྦྱོ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སངས་
 རྒྱུ་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་འབར་བ་ནི་ སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱ་ འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷ། འབར་བ་ འོ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་འོད་ནི་ བྱེན་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་

དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྟེ་ བྱེད་རྒྱས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱན་སྒྲ་བྲག་ གཤམས་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་
བསྐྱས་པ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་སྒྲ་བྲག་གཡོན་པ་དང་། མོག་དང་ཐུར་སེལ་གྱིས། གཙོ་བོ་བྱེད་ན་སྒྲ་
བྲག་གཉིས་ཀ་ལས་མཉམ་རྒྱ་བྱེད་པ་ རི་དབྱེ་བས་ བྱེ་བའི་རྒྱུད་བཞི་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲིན་གྱི་
སྒྲ་བྲག་གི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བྱབ་པར་སྒྲོ་བཞི་རྩོ་ཆེ་སོགས་འཛིན་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ དང་བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔ རི་སྒྲིན་སྒྲོས་པས་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དག་དང་བར་བྱའོ་ཞེས་
ཞེས་བྱ་བ་ ལྷར་བཤད་པའི་རེས་དོན་ སྟེ། མཐར་ཐུག་པའོ། །

༩ རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ རིགས་ལྔ་ རི་བསྐྱེད་པའི་ སྐྱེད་ཆོག་གི་ རིས་
པ་བཞིན་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་ དེ་བཞིན་ཉིད་ རོ། །དབྱུས་
གནས་པ་ནི་ཉེ་ ལ་དམིགས་པ་ རི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྩལ་པ་ཡི་གེ་དང་མཆན་མའི་ སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
བས་ དེ་གཉིས་བསྒྲོམས་ལ། ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ལས་བྱང་རྩལ་པ་གཉིས་པ་ རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཡིད་
ཀྱིས་བྲི་བ་སྟེ་ བསྒྲོམས་ལ། ། གསལ་བ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་ཏེ། རྒྱ་བ་ དེའི་སྐྱེད་
དུ་ བྲག་མཆན་ལས་བྱང་རྩལ་པ། འཁོར་ལོ་བསམས་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ འཁོར་ལོ་
ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ སྐྱེ་མདོག་དང་བྲག་མཆན་སྤར་བཤད་པ་ རི་ལྷར་
པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ [ཞེས་པ་ནི། བྱང་རྩལ་པ་དང་མོ་གཉིས་སྤར་བཤད་པ་དང་འབ་
བར་བསྐྱེད་པ། རིགས་གཞན་ལ་འད་སྒྱུར་བའོ། །] བསྒྲུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་འབ་པ་བསྒྲུ་རྒྱ་གའི་འོད་ཅན་འོད་དཔག་དུ་མེད་པ་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་རྣམ་
འབྱུར་པས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཙུན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་

1 མ་ཟི། ༡༠༥ནཱ། བ ཞོལ། ༡༠ནནཱ། ཟེ། སྤྲུ། ཟེ། ༡༠༥ནཱ། བོ

འབྱོར་བས་ རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ རིན་ཆེན་འབྱུང་ཐུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དགྲིལ་
འཁོར་འདྲ་བ་ཁ་དོག་སེར་པོར་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་སྒྲ་
ཆོགས་དོན་རྩེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་བ་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་
འདྲ་བར་བྲི་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་མཚུངས་བ་སྟེ། ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བ་དེར་གཞན་ཞེས་ པ་ནི། [འགྱུར་རྟིང་ལྟར་ན་མ་འབྲེལ་ཡང་། པ་ཆབ་གྱིས། མཁའ་
དང་འདྲ་ལ་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལ་གཞན་གཞིའི་སྒྲ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །] བྱ་མ་ཞེས་བ་ལྟར་
གྲུ་དང་། སྒྲ་¹སངས་¹གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཡུང་ ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒྲ་བསངས་ཞེས་ [འབྱུང་བས་སྒྲ་
སངས་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ལྟར་ནོ། །] བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ སྒྲོམ་པའམ་
སྒྲུབ་པས་མཆོན་སྒྲ་²འོ་འོ་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ལྷའི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་བསྐྱོད་བ་སྟེ་
དེ་ནི་ཐུག་མཆོན་དོན་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའོ། ། རྒྱ་ཁྱིམ་ རིགས་ལྟ་པོ་འདི་དག་ རྒྱ་ཁྱིམ་སངས་
རྒྱས་རབ་གྱི་མཆོག་ རྒྱ་ཁྱིམ་ བསྒྲོམས་པའི་མན་ཡོན་ནི་ ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཚུལ་
འཛོལ་ [ཞེས་³བས་²སྟོན་ལ། དེ་ཡང་པ་ཆབ་གྱི་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་འཛོལ་
ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་
ལེགས་པས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་མན་ཡོན་ནི་རིགས་ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་
པའོ། ། པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །དོན་རྩེ་བཞོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་རྩེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞོད་པ་

1 མ་ཕྱི། ༡༠༤ནོན། ཞོལ། ༡༠༣བཤན སངས་ ཕྱི། ༡༠༤ནོན། བསངས་
2 མ་ཕྱི། ༡༠༤བཤན། བས་ ཞོལ། ༡༠༣བཤན། ཕྱི། སྒྲ། གླ། ༡༠༤བཤན། བས་

ནི་གང་དུ་འདུས་པ་མཛད་པ་དེ་ནི་རྗེ་བཀོད་པའི་ལུ་ཞེས་བྲལ་སྟེ། བར་པའི་དོན་
རྟོ། །

ཕྱི [ཡང་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་རྒྱུད་ལྷན་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་དོར་བརྒྱས་ལྷེད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་གསལ་བར་སྟོན་"རྟོ། །] ཉམ་མཁའི་དགྲིངས་ནི་འོད་
གསལ་བའོ། །དེའི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་ནི་ འོད་གསལ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། ། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཏེ། སྤྱིང་གའི་ མི་ཤིགས་པའོ། །བྲི་བར་བྲུ་བ་ རི་དོན་ ནི་ཤེས་པར་བྲུ་བ་ [ལ་བཤད་པ་
ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་གང་ལས་རྒྱ་ཡང་། སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཏྱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤྱག་མ་ནམས་ལ་ཡང་
དེ་ལྟར་རོ།] རོ། །གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ ནི་མི་ཤིགས་པ་དང་ དབྱུས་གནས་པར་ཞེས་པ་
ནི་མི་ཤིགས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་ རི་དོན་ནོ་ འོ་། །འཁོར་ལའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་
ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་ མོག་འཛིན་ ཏེ། འདིས་གཙོ་མོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན་སྤྱ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་སོ། །འདིས་ན་བྱང་
དོན་ལ་ནམ་སྤང་དུ་བཤད་པའི་ངེས་དོན་སྟོན་གྱི་མོག་འཛིན་ནམ་སྤང་གི་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་མེན་པས་ མི་བསྐྱོད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ [ཅས་བཤད་རོ།] །ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །དེ་སྟོམ་པ་ནི་འབྱུང་
བར་བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྲུ་བའོ། །འབྲུའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བ་ནི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཏེ་ ཐུན་རྒྱ་ ཁ་དོག་དམར་པོ་འོ། །འབྲུ་བསྟོམ་པར་བྲུ་བ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དེ། འདིས་གཙོ་མོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན་སྤྱ་བྱག་ གཤམས་ནས་འབྱུང་བར་བྱུང་བར་ཤེས་པར་
བྲུ་འོ། །རིན་ཆེན་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བ་ནི་དབང་ཆེན་གྱི་སྟེ། སའི་ དགྲིལ་འཁོར་ ཐུར་སེལ་
ལོ་ རོ་། །རིན་ཆེན་བཙུན་ཞེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་རྣོས་པས། འདིས་གཙོ་མོ་བྱས་
ནས་རྒྱ་ན་སྤྱ་བྱག་ གཉིས་ཀ་ལས་ བྲག་ཏུ་ འབྱུང་བར་བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྲུ་འོ། །

སྒྲོང་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཁ་ འདི་ཁ་དོག་ནག་པོར་འབྱུར་གསར་རྟིང་ཀླན་ལས་འབྱུང་ཡང་། ལྷ་མ་ཞེས་པ་¹ལྷ་དང་གྲུར་མ་བསྐྱར་པའི་སྒྲོན་ཏེ། སྒྲོང་བསྐྱས་ལས། རྒྱུང་འདི་མདོག་ལྷང་མེར་དང་། འོད་ཟེར་ནག་པོར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། དོག་ནག་པོ་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ འདིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན་རྩ་བྱག་གཡོན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དོར་བརྒྱས་ཟེད་པ་ཁྲབ་ཟེད་ལ་མི་ཟེད་པས་ འོད་ཟེར་བཞིའི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། འདིར་རྒྱུང་ལྷང་པ་ཅམ་བཤད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་མཚོན་པ་སྟེ། དེས་འཇུག་གནས་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཅུ་པའི་རྒྱུད་བཞི་ལ་དོར་བརྒྱས་ཟེད་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་སྒྲུབ་ཅིང་། སྟེ། རྩོགས་རིམ་པའི་ སྒྲུ་དོ་རྩེ་ ལ་སོགས་པ་ དོ་རྩེ་གསུམ་ སྒྲེད་པས་ན་དོ་རྩེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོ་རྩེ་ནི་འདི་གསལ་བའོ། རྒྱུད་པ་ནི་ འོད་གསལ་པ་ལས་བཞེངས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་ བསྐྱེད་པ་ ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གང་ཟག་ གང་གི་ ཡིན་ ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་འཛོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོ་རྩེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ ཟུང་འཇུག་པ་ འི་ལྷའི་སྒྲེད་པ་བཞེད་པ་ནི་ཚོགས་སོ། །དེ་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་ལེའུ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༦ ལྷ་པ་བཤད་པའི་རྩོགས་རིམ་པའི་ བྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་རྒྱུད་ ལྷང་སྟོན་གྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ ལས་གསལ་པར་སྟོན་པས་འདིར་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་ མར་སྒྲེ་བ་དང་ མཐུ ར་འགག་པ་ འ་མེད་པའི་ ལུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་²དེ་གཅིག་དུ་སྒྲོང་པའི་རྒྱུང་འཇུག་གི་

1 ཞོལ། ༡༠༩བཟན། ལྷང་ཁྲར་སྟེ། སྟེ། ༡༡༠ན་ཟ། ལྷང་གྲུར་

2 ཞོལ། ༡༠༩ན་ཟ། སྟེ། སྟེ། ༡༡༠བཟན། རོ་

ནལ་འབྱོར་ནི། ལེན་ཏུ་¹རྟགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟགས། བ་སྟེ་བཤད་དོ། ལྷན་
 དུ་སྒྲིན་ཚུལ་ནི་ མི་གསལ་བ་ དང་། གསལ་བ་ རི་ཐུགས་དང་སྒྲུང་ རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ ཡང་དག། བར་
 སྒྲོར། ། བ་སྟེ་ སྒྲུབ་ནི་ དངོས་མེད་ གི་ རོ་བོ་ཉིད་ འོད་གསལ། ལས་བྱུང་། ། བཞི། ། ²རང་
 བཞིན་གྲིས་བྱུབ་ བ་སྟེ་ རྒྱ་རྒྱུན་གྲིས་མ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས། མི་གསལ་
 བ་དང་གསལ་བ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། དང་རོ་གཅིག་ ། སྟེ་མི་གསལ་བ་ནི་ ³གཅིག་དང་དུ་མ
 རི་སྒྲོས་པའི་སྒྲུང་བ་ རྣམ་ བར་ སྤངས་པ། ། རི། ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་གཅིག་སྟེ་གསལ་བ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
 སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ བར་ འབྱུང་ པའི་ ཆོས་སུ་བྱགས། བ་སྟེ། བཤད་པ་སྒྲོད་
 བཅད་ཀྱི་ དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ རྒྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲོལ། །
 གཅིག་ ། དེ་གཉིས་སྒྲིན་ཚུལ་ནི་ནལ་འབྱོར་བ་ བདག་ཉིད་ གི་ཐུགས་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་
 སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་རོ་བོ་གཅིག་པ་ འདི་ལྟར་ རམ། འདི་འདྲར་ བྱས་ པལོ། བྱས་ རྣམ་ནི། ། [ཞེས་པས་རྒྱང་
 འཇུག་པས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་བསྟན་པ་འབྲ་བ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མེན་གྱི་བཤད་པའི་རིས་པ་ལ་སྒྲུར་རྒྱ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ཞེས་པ་ནས། བྱས་ཞེས་པ་⁴ཡན་གྱིས། སངས་རྒྱུས་རབ་གྱི་མཆོག་ །སྒྲུང་གསུང་ཐུགས་
 སྒྲུབས་པ་ཡིས། །རྟོ་རྟེ་ལས་བྱུང་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། ཞེས་པའི་རིས་པའི་དོན་བཤད་ནས་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
 དབྱས་གནས་པར། །རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིས་དོན་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་རོ། །] ཅུ་རྒྱང་
 ལས། འཁོར་ལོ་དང་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱང་
 བཞི་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱས་པ་འདི་དག་གིས་སྤར་བཤད་པའི་འོད་ཟེང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི། རིགས་བཞིའི་
 སྒྲུ་མའོག་བཞི་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་རིས་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱ། །དམར་ པོ་
 ཞེན་རྒྱ་ དང་གནག་ པ་ནི་སྤར་བཞིན་ལྷང་ཁུ་མཉམ་གནས་ དང་དེ་བཞིན་སེར། ། པོ་རྒྱར་སེལ་དང་

1 རོ་ལ། ༡༠༥ན༡ན༡ གྲེ། སྒྲུ། ༡༡༠བ༦ན༡ རྟགས
 2 རོ་ལ། ༡༠༥ན༡ན༡ གྲེ། ༡༡༡ན༡ན༡ ཡིན་སྒྲུ། ༡༡༡ན༡ན༡ ཡན

དཀར་པོ་ཉིད་ བེ་སྒོག་འཛིན་ཏེ། དེ་ བེ་ མདོར་བསྐྱུས་པ། སྟེ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེ་བའོ། བྱེ་ན་བེ་རྒྱུད་བཞི་
པོ་རེ་རྒྱ་བཟ། བཞི་བཞི་ཡི་ར་བེ་སྦྱར་བ་ སྟེ། ལྷ་པ་ལ་སྦྱ་བྲག་གཡས་ལ་རྒྱ་པ་ལ་
མཆོན་ན་ཐོག་མའི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ གོས་དཀར་ དང་ ལ་སོགས་ བས་བསྐྱུས་པ་དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་བ་
སྐྱུན་མ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་བ་སྦྱ་མ་གྱི་འི་རྒྱུད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལེགས་པར་བྱ། ། བསྟེ། བསྟོམ་
པར་བྱའོ། ། དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འད་ཤེས་པར་བྱའོ། ། རྒྱུད་བཞི་པོ་ དེ་ རེ་རེ་ ཡི་དབྱུས་སུ་ ཉེ་ནང་ཏུ་ རང་
རང་ གི་ལྷ། ། བཞི་འི་རྒྱུད་རྒྱ་པ་དང་ལྷགས་ སྦྱར་བ་ ལ་གཞོལ་བ་ནི་མཆོག་གོ་ཞེས་དེ་འི་བལྟས་པ་བསྐྱུན་
ནོ། ། [བ་ཚབ་ཀྱིས་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་ལ་གཞལ་མཆོག་ ཁེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ།] བཞི་ཡི་གོ་འཕང་
མཆོག་གོ་སྐོས་དཀར་ལ་སོགས་ ལྷ་མོ་བཞི་འི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་གོ་རིམས་ རི་ ལྷ་པ་ བཞིན་དུ། ། ལྷ་ར་
ན་གོས་དཀར་མོ་ནི་སྦྱ་བྲག་གི་ སྟེར་ རོས་ནས་ དང་ སྒོལ་མ་ནི་ [ཇག་གིས་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལེགས་
སོ།] བསེགས་ ཉེ། སྦྱ་བྲག་གི་ལོགས་ནས་ དང་ སྐྱུན་མ་ནི་སྦྱ་བྲག་གི་དབྱུས་རངས་ གད་ཀ་ བས་དང་།
སྦྱ་མ་གྱི་རྒྱ་བ་ན་སྦྱ་བྲག་གི་ རོག། ། དེས་ནས་རྒྱའོ། ། ལྷ་ར་དམར་དང་ཞེས་བཞི་བཤད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མེ་
དང་རྒྱུད་དང་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟེ་ འཕྱར་བ་བཞི་ སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ དང་ལྷ་ར་བར་བྱ་
སྟེ། རྒྱུ་ར་བསྐྱུས་སུ་འགོ་རྒྱལ་ནི་སྦྱར་བཞིན་ནོ་ རོ། ། ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུངས་ཏེ། དེས་
པའི་དོན་ཏེ། ། སྦྱ་སྟོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས།
ལེའུ་གསུམ་པ་མཐའ་དབྱག་གིས་བཤད་པའོ། ། ། །

ཕྱི་ རིགས་པའི་ [བ་ཚབ་ཀྱིས། ལྷ་ལ་དཔེགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ལྷ་མོའི་རྒྱལ་འཁོར་བསྟོམས་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱུས་པ་པའི་སྒོ་མ་མ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྷ་ར་ན་ལེའུ་སྦྱ་སྟེ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱམ་པ་གསལ་ལོ།] ། ལྷ་ལ་
དཔེགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ ཉེད་ལོག་གི་སྟོར་ ལྷ་མོའི་རྒྱལ་འཁོར་བསྟོམས་པ་ ལེའུ་གསུམ་
པར་ བསྐྱུན་ནས་ ཁྲ་མ་ལ་གྲུས་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ ཁྱད་པར་ཅན་ རྒྱམས་ཆང་བའི་ ཀྱི་སྒོ་བ་མ་

ནམས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་ལ་ སྒྲིན་བྱང་ལ་སྒྲིན་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བ་འདི་རྗེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ན། སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་ཚོག་གསུངས་ཏེ། ། ༡ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྐར་ཡང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་སྒྲིན་བ་ལ་འོག་གི་བསྐྱོད་བ་འདིས། གསོལ་བ་བཏབ་བོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྒྲིན་བ་སྐྱོད་ནས། དགྲིལ་འཁོར་བའད་པ་དང་ཐི་བར་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ཚས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ལ་བྱུང་བས་ན། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་བསྐྱོད་པའི་ ཡོན་ཏན་གྱི་ སྒྲིན་ནས་ [སྒྲིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་འོག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།] བསྐྱོད་
བས་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གཙོ་བོར་ཞི་བའི་ལས་སྦྱབ་པའི་ རྣམ་པར་
སྦྱང་མཛད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ བློ་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་
མཛད་པའི་རིན་ཆེན་ནོ་ གྱི་ དེ་དག་གི་ གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིན་ཆེན་ “¹འབྱུང་ལྔ་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཚོས་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་
འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་”ས² །བདག་མེད་པ་ཡི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
བདག་མེད་པའི་མཆོག་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། ། སྐར་ ཡང་ སྐར་བའད་པའི་ཡུལ་ལ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ རིགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
“བསྐྱོད་³པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོའི་ བསྐྱོད་པ་ནི། མཆོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་རྫོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཆོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་

1 ཞེལ། ༡༠༩བཟ། གླེ། སྟེ། ༡༡ནབཟ། ༩
2 ཞེལ། ༡༠ནབཟ། གླེ། སྟེ། ༡༡ནབཟ། མོ
3 ཞེལ། ༡༠༩བཟ། གླེ། སྟེ། ༡༡ནབཟ། བསྐྱོད་

རྩི་གསུང་། མཛེས་མེད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། གྲིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ རོ་ ཉེ་། གྲིལ་འཁོར་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། རྩི་པས་དྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚ་གཤི་
སྐབས་སུ་རི་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་ བྱ་བཞི་སྒྲོ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ གྲིལ་འཁོར་གྱི་མཛེས་ཉིད་ རྣམས་
ཐམས་ཅད་རྩི་གསུང་པ་ དང་ལྷན་ཞིང་། མཛེས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཆད་པ་དང་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་ ཐམས་ཅད་ དང་
སྤངས་པ་སྟེ། བྲལ་བ། གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྦྱ་ཡི་མཛོག་ ། ཅེས་པོས་ནས། རྩི་མཛེས་
རབ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ རྩི་ དམ་པ་ རྩི་ རབ་ཏུ་ བཤད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། ཞི་བའི་ཚས་ནི་མཛོག་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། སྦྱོམ་པ་ཞི་བའི་ཚས་ དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ ར་ཞུགས་པ་ ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའོ། ཡེ་ཤེས་ནི་སྤང་བ་གསུམ་
མོ། གྲེའི་སྦྱོང་བ་ རྩི་ རང་བཞིན་ རི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ བརྒྱན་ཏུ་འདྲེ་ རང་བཞིན་དེ་རྣམས་ མཛོན་པར་བྱུང་ལྟ་བུ་པ་ འདུགས་ལ་ བསྒྲོམས་པས་
རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་མཛད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་བ་རྣམས་སྦྱོང་བའོ། ། སྦྱོམ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་སྤྱང་བརྟེན་པས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། རྒྱུ་གི་དབང་སྤྱང་
བརྟེན་པས་ན་གསུང་གི་མཛོག་གོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ ཀྱི་དོན་ཉིད་ རི་
རོ་རྩི་ རྩི་ འདུགས་ལ་ ཉིད་ ཡིན་ པས་ན་ རོད་ནི་ སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ ཀྱི་དོན་ཉིད་
ཆེན་པོ་ འཛིན་ཉིད་དོ་ འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ ལཛོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་མ་བྱ་བ་
འུགས་པས་ རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ རྩི་ཐད་ཀྱི་ དམིགས་སུ་མེད་པ་ རྩི་མེད་པ་ ས་རང་བཞིན་
གྱིས་ ཉེ་གཤོང་མ་ནས་ དག་པ་ འཛིན་ཉིད་དོ་ རོ་ རོ་ ། ལས་བསྒྲོམས་སྦྱོབས་ཀྱིས་ འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་ རྩི་བྱུང་གྱི་ དྲི་མ་མེད་པ་ འཛིན་པོ་ ། དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་

1 རོ་ལ། ༡༠༤བཅུ་ རྩི་སྟེ། རྩི་ ༡༡ རྩི་ལྟ། རྩི་

པ་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་¹པོ་ལོ། །རང་གི་སྤྱགས་སོ་སོར་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པས་
ན་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་བ་པར་
མཛད་པས་ན་ གཏུལ་བུའི་ ཁ་ལོ་སྦྱར་བའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ནས་ཉམས་དགའ་བཤད་ཅེས་པའི་བར་ བློ་རྗེ་
འཆར་བའི་གསུང་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་པོས་སྦྱས་པའོ། །གཏུལ་བྱ་
ཞུམས་ལ་ རང་རང་གི་སྒྲུབ་བ་དང་འཆོམས་པར་ ཅི་རིགས་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་
ན་སྟོན་པའོ། །རྗེ་རྗེ་མི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ དེ་ རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་
འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཏོ། །ས་ལོག་དང་ས་སྟེང་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པས་ན། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་
སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་པས་ན་ཁམས་གསུམ་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཆོག་རྗེ་རྗེ་མི་རང་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
ཞུམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ནི་ཆངས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཞུམས་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་རྗེ་འཆར་ཆེན་
པོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཞུམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་
སུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གཤེགས་པས་
ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིའོ། །སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོང་དང་
གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ ལས་ དགར་བའོ། དཀྱིལ་ འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་པའི་མཐུ་

1 ཞོལ། ༡༠༧ན་༣༧། བོད་སྐད། ༡༡༣ན་༣༧། བོད་

ནི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་འོ་། །འཁོར་ནི་སྟེན་ནི་ལེན་པ་དང་། ཅིང་། མི་སྒྲིང་
འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་རྟེ། སྒྲིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལེན་པ་ དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ། མཚོན་པ་ དེ་དགྲིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཉང་གི་ དགྲིལ་འཁོར་ དེ་དང་ རབ་འབྲུང་བ་
ཞེས་བྲུ་ བ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་ཅན་འོ་འོ་ འོ་། །ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་སྟེ། སྐྱ་རི་བཞིན་པའོ། །

༥ རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་རྟེ། དེ་ནས་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་ཆོག་གི་སྐབས་འབྲེད་
པའོ། ། [འདིར་འགྱུར་རྟིང་གི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་རྒྱུད་ཡང་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དེ་ནས་དེ་ཕྱིར་
ཐུགས་དགྲིལ་འཁོར། ཞེས་འབྲུང་བ་དགོས་སོ།] དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱ་རི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་
རྟེ། སྐྱོབ་མ་ ས་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ དེ་ཆོག་ བཤད་པར་ ཁས་སྦྲངས་ནས།
གང་གི་ཕྱིར་ གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱོབ་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ འདི་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྩིགས་པ་ཡིན་པས་ན། དགྲིལ་འཁོར་འདི་བཤད་པར་བུའོ་ཞེས་བྲུ་བར་
དགོངས་སོ། །སེམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི། ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་
རོ། །རྩི་རྩི་རིགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་མཚོག་སྟེ། དེ་བས་ན་འདི་ཉིད་ནི་དང་པོར་
གསུངས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་ནི་མི་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་དང་འབྲུང་བར་བདུད་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་མི་རུས་པས་ན་རྩི་རྩི་རབ་འབྲུང་པའོ། །སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་དགྲིལ་ནི་ དེ་གསུམ་ཀྱི་ སྒྲིང་པོ་ མཚོག་ སྟེ། སྒྲིང་མེན་ལ་ གསང་བ་ ར་བྲུ་བ
འོ། ། ཐུགས་རྩི་རྩི་དགྲིལ་འཁོར་ དེ་ འདིར་ ལེན་པས་ན་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ གསུམ་ ཀྱི་

1 མ་ཕྱི། ༡༡ ན་བུ་ན། རྩི་ལྷ། ༡༠༧/བུ་ན། རྩི་

གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་
རོ།

༥ ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཐེག་སྐྱད་སྟེ། ཐེག་
འདེབས་པའི་ གྱི་ཚོག་སྟོན་པ་ཡིན་ཉེ། ལུས་དང་དག་སེམས་བསྐྱེམས་པ་ཡིས། ཞེས་པ་
འི་བསྐྱེམས་པ་ བློ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ ཅིང་། མ་ཡངས་¹ བས་
སོ། །ཤེས་རབ་ཅན་ནི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱབ་ཀྱི་ ལས་གྱི་ཚོག་མཐོང་བའི་སྟོབ་དཔོན་ ལྷིས་
ས་མོ་ལོ་། ཐེག་གདབ་པ་ནི་ ཆ་ཆེན་དང་ཆ་ཆུང་གི་ཆ་ རྣམ་པར་བཤོ་བཤོ། ཐེག་སྐྱད་ གྱི་སྐྱད་
དོང་སྤྱུང་ལ་ངེས་ཅིག་གིས་སྤྱུང་ན་ཞེས་པ་ བློ་དཀྱིལ་འཁོར་ སྟོན་པ་ ཡིན་པ་ ས་ཐེག་
སྐྱད་དོ། །སར་བ་ནི་ དཀྱིལ་འཁོར་ གཞན་དག་ཏུ་ མོངས་ མ་སྦྱད་བཤོ། །ལེགས་པར་
བཀལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བཤོ། །ཆད་མ་ སྟེ། རིང་ཐུང་གི་ཆད་ བློ་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཉིས་ལྟར་། ཅེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ །མཆོ་ཀ་རས། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཉིས་འབྱུར་ལ་འདོད་པ་
མིན་གྱི། ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་གྱི་ཉིས་འབྱུར་དོ། །ཞེས་སྦྱ་བ་ནི། བཞེ་ཉ་དེས་ཐེག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞེ་པ་ལ་ཅ་
ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འབྱུར་དང་། ཐེག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་གོ་བྱུག་པ་ལ། མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་
ཡབ་ཀྱི་བར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་²འཁོར་བཅས་གྱི་ཉིས་འབྱུར་ལ་བཞེད་པས་གཞན་འདོད་མ་མོངས་ཤིང་། ལྷ་བྱང་གི་
ལུགས་ཏུ་བབས་དབངས་སྤྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ཡིན་པས། ཐེག་སྐྱད་ཀྱི་ཆད་ལྷ་རྟར་བྱ་དགོས་པའི་ལྷ་རྟ་ ཉིས་
འབྱུར་ཡང་ལྷ་རྟ་ལྷ་རྟ་བྱ་དགོས་པས། རང་གི་ལུགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ། །³སྟོན་སྟོན་ལྷ་རྟ་
ཆོ། ། བོ། །རབ་ཏུ་མཛེས་པ་ནི་ཆོན་སྦྱ་ལྷ་བ་། ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཐེག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། ལས་ཐེག་

1 ཞོལ་ ༡༠༡ནེན། མེ། སྟེ། ༡༡ཅནེན། ཡེངས་

2 ཞོལ་ ༡༠༡བ༡ན། མེ། སྟེ། ༡༡ཅབེན། འཁོར་

3 ཞོལ་ ༡༠༡བ༡ན། མེ། སྟེ། ༡༡ཅབེན། ཐོན་ས་

ནི་དཀར་པོ་ལོ། སྟེ། སློ་ཡི་ཉི་ཤུ་ཆ་ལས་ སྟེན་ཏུ་བྲུ་བ་དང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐིག་
སྟེན་གྱིས་ཐིག་གདབ་པོ། ། ཁྱེད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་
བསྟན་པ་ཡིན་པོ། ། [ཞེས་པ་ནི་ཅ་ཐིག་པན་ཚུན་གྱི་མཐའ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་འདོད་པ་ལྟར་མིན་གྱི། ཅ་ཐིག་དེ་
དེ་ལ་ཁྱེད་གསུམ་མར་བྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ཆེ་འབྲེང་བར། རྩི་ཆེ་ཅན་གྱི་ཁྱེད་གསུམ་གསུམ་ཞེས་དང་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པའི་
འབྲེང་པ་ལས་ཤེས་སོ། ། ཆད་དེར་ཡང་མ་དེས་ཏེ། འཕྱོར་བ་དང་བསྟན་ནས་བྲུ་བར་སྟེན་བྲུང་གིས་གསུངས་སོ། །]

རོས་བཞི་ དང་ནི་བྲུ་བཞིར་ལྟན་ཞེས་པའི་བྲུ་བཞི་ བྲུ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བྲུར་
རོ། ། [འདི་ཐིག་གིས་བྲེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཅ་ཐིག་གི་ལོགས་གྱི་རོས་བཞི་དག་བྲུ་བཞི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་མར་
བཤད་ནིན་པས་འདིར་ཅ་ཐིག་ནས་མདའ་ཡབ་གྱི་བར་གྱི་ལོགས་བཞི་དང་དེའི་བྲུ་ཐིག་ལ་བྱོལ། །] སྟོ་བཞི་
པར་ནི་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་ ཆ་ཆེན་དེ་དེའི་ཆད་གྱི་ ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དེ་
འབྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བྲུ་བ་ཞི་སྟོ་བཞི་པར་བཤད་པའི་ རོན་གྱིས་ ཉེ་བྲུགས་གྱིས་ བྲུ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཡིན་ [ཉེ། དེའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་རྒྱུ་པོ་བྲུ་བ་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་བྲུར་རོ། དེའི་
བྲུར་ཁ་ཅིག་རྩི་ཆེ་འབྲེང་བ་ལས། སྟེན་པོར་ཡང་ནི་སྟོ་བཞི་ལ། ཅ་གསུམ་རྩི་ཆེ་འབྲེང་བས་བསྟོར། ཞེས་གསུངས་
པས། དེའི་ལྷགས་གྱིས། བྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟོ་བཞི་བཞེད་པར་སྟེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོ་བཞི་པའི་སྟེན་པོར་ཞེས་
བསྟུར་རྒྱུ་ལ། བོ་རིམས་འཁྲུགས་པའི་འབྲུར་སྟོན་ཡིན་པའི་བྲུར་རོ། །] རོ། དེ་ཡི་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ། རོས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་བྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ནང་
དུ་འཁོར་ལོ་སྟེ། བྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པོ་ལྟ་ [ཞེས་པ་ལ་འབྲུར་གསར་གཉིས་ལས་
ནས་པར་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། །] བྲུ་བའི་བར་བྱོལ། །

༥ དེ་ནས་དེའི་ལོག་ཏུ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་ རྩི་ཆེ་འབྲེང་ལས། མཆན་མའི་བྲུག་རྒྱུ་ལ་སོགས་བྲེ།
ཞེས་པ་ལྟར་ རྩི་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་བྲུག་རྒྱུ་དགོད་པར་བྱོལ། དེ་ཡང་དེ་ནས་ཞེས་བྲུ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ག་ནི་ས་སྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་ [ཉི་ཤུ་ནི། དང་པོར་

ས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། རྟེན་ས་ས་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། བྱིན་ས་བཞེགས་ནི་ཉིང་ཞི་དང་། མོད་ལོ་གོང་གིས་ཐིག་གཤམ་དང་། རྟེན་ས་ས་ལྷ་སོགས་ལྷག་པར། གནས་དང་རྟེན་ས་གསོལ་གཤམ་དང་། བྱིན་ས་སློབ་མ་ལྷག་གནས་དང་། རྟེན་ས་ཁར་ཐིག་ནི་གཤམ་པ་དང་། ཚོན་སྤྱ་ཡི་ཚོག་དང་། ཚོན་ཅི་རྟེན་ས་ནི་དབྱེ་བ་༡༠་དང་། ལྷ་རྟེན་ས་སྤྱན་པར་ས་ཉིང་༡༡་དང་ནི། རྟེན་ས་སློབ་མ་གཞུག་པ་༡༣་དང་། ལྷ་ས་ཀྱི་དབྱེ་ལ་འཁོར་ཚོག་༡༣་དང་། རྟེན་ས་སངས་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་༡༤་དང་། རྟེན་ས་བྱག་མཆན་དབང་བསྐྱར་༡༥་དང་། གྲུ་ལྷ་ས་ལྷ་༡༦་ལ་ཡོན་གཉིས་དང་། རྟེན་ས་སྤྱན་པར་སྤྱན་པ་༡༧་དང་། རྟེན་ས་གཞེགས་གསོལ་ཚོག་༡༨་དང་། དབྱེ་ལ་འཁོར་ལས་ཆད་བྱར་བ་དང་། སྐྱད་པ་༢༠་བསྐྱར་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། རབ་བཤད་ཚོག་ཉི་ཤུ་ཡིས། ཞེས་སྤྱད་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། རྟོར་འཕྲེང་ལས་རྟེན་ས་དང་ཕྱང་མི་འདྲ་ཅམ་ཡང་བཤད་དོ། ། རྟོ། །

དེ་མཐོང་བ་ནི་ཚོག་མཐོང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཚོག་དེས་དབང་བསྐྱར་བའི་གཞིར་བྱར་པའི་དབྱེ་ལ་འཁོར་ནི་བ་སོགས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བྱེད་ཤེས་། འཇུག་གསར་གཉིས་ལས། གཞིའི་དབྱེ་ལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། རྟེན་ས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྫོང་མེ་སོགས་དགོང་པར་བྱའོ། ཞེས་པེམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ངོ། ། བའོ། ། བྱག་རྒྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་། མཆན་མའི་བྱག་རྒྱ་དང་། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསུང་ཚོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལོ། རྫོང་མེ་སོགས་པ་ནི་མཆན་མ་སྟེ། ལྷགས་དམ་ཆོག་གི་འི་བྱག་རྒྱ་ལོ། །

མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྱད་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལོ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དེ་བསམ་པའི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་རྟེན་ས་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་བྱག་རྒྱ་གང་ལ་དགའ་བ་དགོད་པ་དེ་ཡང་བྱའོ། ། བྱག་རྒྱ་དགོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐོགས་ཅམ་ཞིག་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཅམ་དུ་མཆན་མའི་བྱག་རྒྱ་བསྐྱར་པའི་བྱིར། རྟེན་དབྱུས་སྤྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉ། འཛིགས་པ་དག་ཀྱང་རབ་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་དག་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་མཆོན་

པ་ ཡིན་པའི་བྱིང་། ། འགྲེལ་འཁོར་ནང་མ་དེའི་དབུས་སུ་རྩོམ་ཅི་ ཨུ་མུ་ལའི་ཁ་དོག་དང་འབྲ་བ།
འོད་ཟེར་རྣམས་ལ་ལྷ་འབར་བས་བསྐྱོར་བ་ཆེན་པོའོ། ། འཛིགས་པ་ འི་བཞེགས་ རྣམས་ཀྱང་ རབ་ཏུ་
འཛིགས་པར་བྱེད་པའོ། ། ལེའུ་ཆེའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ རྩོམ་ཅི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབར་བ་ནི་འོད་ཟེར་ལྷ་སྟེ་དེས་འཁོར་ལོ་རྣམས་
པར་བརྒྱན་པའོ། ། ལྷ་ཕྱོགས་སུ་རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་འབྲིགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པའོ། ། ། འདི་ལ་པ་ཚབ་ཀྱིས། ལུབ་
ཏུ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། བརྒྱ་རྩ་ག་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཅན་ཁ་དོག་དམར་པོ་བྱི་བར་བྱའོ། ། ཞེས་བརྒྱུར་བ་
བདེའོ། ། ། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ འི་མཚན་མ་སྟེ། ། བརྒྱ་དམར་པོའི་འོད་དང་
མཉམ་ཞིང་ཁ་དོག་དམར་བ་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་བྱི་བར་བྱའོ། ། རལ་གྱི་ཆེན་པོ་བྱང་
ཕྱོགས་། ། འདིར་རྒྱད་ཀྱི་འགྲུར་རྩིང་ལས། འོད་ཟེར་མང་པོས་རབ་ཏུ་འབྲིགས་ ཞེས་པ་ལ་པ་ཚབ་ཀྱིས། འོད་ཟེར་
འབར་བ་ཞེས་བརྒྱུར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། ། ། སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འོད་ཟེར་ནི་
ཁ་དོག་སྣ་ལྷ་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབར་བ་ནི་འོད་འཕྲོ་བའོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྲིགས་པ་
ནི་རལ་གྱི་ལ་འོད་དེའི་ཚོགས་ཀྱིས་བྲལ་པའོ། ། དབུས་ན་སྤྱིན་དང་འབྲ་བའི་འོད་
ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱིན་སྤྱོན་པོའི་མདོག་འབྲ་བ་ནི་དབུས་ན་སྤྱིན་དང་འབྲ་
བའི་འོད་སྟེ། དབུས་གནག་ལ་མཐའ་དཀར་པའི་འོད་དང་ལྗན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དབུས་ན་སྤྱིན་དང་འབྲ་བའི་འོད་མངའ་བའི་སྤྱན་ བྱི་ཤར་གྱི་སྟེ། ཤར་རྩོད་ཕྱི་ནོ། ། ལྷ་མ་
གྱི་ཡི་རིགས་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་མ་གྱི་ཡི་ཕྱག་མཚན་རྩོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ ཉེ། རིགས་
ལས་བྱང་བ་ནི་ ཞེས་པ་སྣ་མ་གྱི་ རྩོམ་ཅི་རིགས་ལ་སྟོས་པ་ དེའི་ཆེའོ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་ ལྷ་མ་གྱི་
རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་སྟོས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལྷ་མ་གྱི་ཡི་ཕྱག་

སེམས་ཀྱི་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་མེད་ནི་སྐྱབ་པ་ལོ་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་ [སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་
སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་ལོ་དགོས་པ་སོགས་སོ། །] རོ། །མདངས་བཟང་བ་ནི་གཟུགས་སྤྲུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ལོ་གངས་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ནི་ན་ཆོད་དོ། །ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་གཟུང་པ་ལོ། ། [ཞེས་པ་ནི་འབྲུར་གསར་གཉིས་ལས། དེའི་དབུས་སུ་འདོད་པ་
བྱ་བའི་འོད་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེས་གཟུང་གི་དོན་ནི། འོད་ཁ་ཅིག་ [ཏ་ཅང་གཞིན་པ་དང་ཀན་པ་ལ་བདེ་བ་མི་སྦྱེ་བས།
བཅུ་དྲུག་མ་དེས་པར་གཟུང་བར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །ལེ་ལུ་བཙོ་ལྷ་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས། མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་
ལོས་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་ལོ་ལོ་བཅུ་དགཉིས་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པས་
སོ། །སྐལ་ལྡན་གྱིས་ཡང་སྤྱད་པ་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་དེས་ནི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག་གཞན་པ་ཅམ་དང་། ཅལྟན་དང་
འལྟང་པ་ཅམ་གྱེད་པ་འགོག་སྟེ། ཐབས་དེ་ལས་བདེ་ཆེན་གྱི་རྒྱར་བྱུར་བའི་བྱར་རྩལ་གྱི་སེམས་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། བ་ཆབ་ཀྱིས། བྱིད་སྤྱོད་དེས་
པར་གཟུང་བ་ལས་ཏེ། མཉེས་པ་ཁོ་ནར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར། ལས་རྒྱ་དངོས་སམ། ཡེ་རྒྱ་
དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཉེས་པ་ཁོ་ནར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་པས། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་གཅོད་པ་དེས་གཟུང་གི་དོན་
ནོ། ། ཇི་དང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བརྒྱན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་དང་མེ་ཏོག་དང་རྒྱན་ནས་པ་སྤྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པར་བྱས་
ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡི་དབུས་ [ཞེས་པ་ལ་སྐལ་ལྡན་གྱིས། དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བྱས་ན། དེ་ལ་
གཞོད་པས་ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། ཕྱོགས་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སོས་པར་བྱས། ཞེས་ཟེར་ཡང་།
བྱག་རྒྱ་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་། མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱེད་པའི་དོན་
ནོ། །] མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་རོལ་པར་བྱའོ། ཞེས་དགོངས་སོ། །ཅི་སྙམ་རོལ་པར་བྱ་ཞེ་
ན། བྱིན་བརྒྱབས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མཁས་
པ་སྟེ། སྤྲུག་པ་ འདོད་པའི་བསྟན་བཙོས་སོགས་ལ་མཁས་པ་ རོ། །ཡོན་ཏན་སྐར་རགས་སྤྲ་མ་གྱིར།

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་རགས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པའི་བྱད་
མེད་དོ། །དེ་སྐྱ་མ་གྱི་དང་འབྲ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་། །སྐྱ་མ་གྱིར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་
པའི་སྐྱབ་པ་ལོ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེས་¹གཞན་ལ་སྐྱ་ན་མ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་ནི་རིག་མ་རེག་རྗེ་རེ་མར་བྱའོ། །] བ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་དངོས་པོ་གསལ་
ཏེ། རིགས་ལྡན་ཁྲབ་པར་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་མཉེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་། །འབྱུར་གསལ་གཉིས་ལས། ཞི་བ་སྟེ་ཞེས་གནས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །] ཞི་བའི་
གནས་ཏེ། ཞེས་པའི་ཞི་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་སྟོས་པ་ནི་རྟོ་རྩེའི་ལམ་
ནས་བྱི་རོལ་དུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་བྱ་བའོ། །ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྟོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་རྩི་
ལྟར་འབྱུང་། སྟོས་པར་²ཞེན། ཉམས་མཁའའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱར་
བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། བསྐྱོད་པ་ས་ནས་མཁའའི་ཁམས་མ་ལུས་
པར་བརྒྱན་པར་བྱུང་པར་སྟོ་བ་འོ། །རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན་འདི་
རྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་བྱང་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་སྟེ། ཐེག་ལེ་
ཆ་མང་པོ་ལས་བསྐྱབས་པའི་³ནས་མཁའའི་ཁོངས་སུ་ཁྲབ་པའི་དེ་⁴བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཆོག་གས་⁵བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །[བྱད་མེད་ཅེས་པ་ནས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། ཞེས་པའི་པར་རྒྱས་ས་
འབྲེལ་བས་བཤད་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱར་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། བཤད་
པ་བྱི་མ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་རིས་པ་རྒྱས་སུ་རབ་པར་བྱའོ། །]

ཕྱི་བྱ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་མཆོད་

1 མ་ཕྱི། ༡༡༤ནམ། རྟེན་སྐྱ། ༡༡༤ནམ། རྟེན་སྐྱ། ༡༡༤ནམ། -རིགས། ཞོལ། ༡༡༡བཟ། +རིགས།

པར་མ་ཟད་དེ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲེའི་ལས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ལྷན་པ་བདུན་ཅི་ལྟ་ས་
ཀྱང་མཆོད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། “བཤད་¹དང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བདུན་ཅི་ལྟ་ལྟ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། [ཞེས་པའི་བདུན་ཅི་ལྟ་ནི། “བཤད་²གཅི་ཁྱབ་ཁྱལ་ལ་
སོགས་ཞེས་བདུན་ཅི་བཞི་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་པ་ཙྰ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་མི་གསལ་བ་བཤད་རྒྱུད་རྣོ་འབྲེང་ལས་ཤ་
ཆེན་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ཇི་ཆུ་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་ལྟ།
ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་པ་ནི་རྒྱུད་མར་རོ། ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེའི་འབྲེལ་བར་རྣོ་ལས་རྒྱུད་ནི་ས་སོན་ཁྱབ་པ་ལ་བཤད་
པས་ཁུངས་སུ་མི་འགྲོ་ལོ།] ལྟ་བཤོས་སུ་གྱུར་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟན་
པར་བྱ་ཞིང་། བདུན་ཅི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ ཆོས་པར་བྱལོ།]

ལྟ་ བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་བདུན་ཅིས་ དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་མ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་
པའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འདི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་”མཆད་³དེ། ཕྱང་པོའི་རོ་བོར་
གྱུར་པའི་ སངས་རྒྱུ་དང་། མིག་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འགྲགས་
པ་ཆེ་ཞིང་སྟོང་པ་བཟང་བ་དེ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་དགྲེས་པར་འགྱུར་བས། འཛིག་
རྟེན་གྱི་མིག་དགའ་བར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དྲང་བའི་དོན་ཏོ། །སྤར་ཡང་
ཕྱང་སྟོན་གྱི་ ཕྱང་གིས་ ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ངེས་དོན་ བཤད་པ་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། [རྒྱུད་དུ་ དཀྱིལ་
འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཡང་ཡང་རྒྱས་པའི་དམ་པ་ནི་མཆོག་གི་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྲང་པོ་ལེན་
ཞིང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྤྲང་པོ་ལེན་པའི་མཆོག་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅམ་

1 གྲེ། སྤྱི་ ༡༡༤༣ན། གླ། ༡༡༤༣ན། བཤད་ཞོལ། ༡༡༣ན་ན། གཤད
2 ཞོལ། ༡༡༣ན་ན། གཤད་གྲེ། སྤྱི་ ༡༡༤༣ན། གླ། ༡༡༤༣ན། བཤད
3 གྲེ། སྤྱི་ ༡༡༤༣ན། ཞོལ། ༡༡༣ན་ན། གླ། ༡༡༤༣ན། མཆེད།

མིན་གྱི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འདྲ་བ། །བཤད་ཅེས་དེའི་ཆོག་
ཟུར་གྱི་འདྲ་ཡུལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན་“འཛིན་པེས་དོན་བཤད་དགོས་སོ། །” ལུང་པ་པོའི་
ཆོག་གིས་མཆོངས་སྐྱར་བ་ དེ་ནས་སྤྲུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་གྱི་ མཆོག་ ཏུ་
གྱུར་པ། རྗེ་རྗེ་ ལྷོ་ གཉིས་སུ་མེད་པའི་ ཡེ་ཤེས་རབ་ [རབ་གསལ་བ་ : ཆག་ ཟེད།] འདྲ་བ་ ལྷོ། །རབ་
ཏུ་གསལ་བ་ ལྷ་དང་གསུང་དང་སྤྲུགས་ནམས་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་ ལྷོ། ལྷེང་པོ་འཛིན་པའི་མཆོག་
རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ རོ། །

ལྷ འདི་ལ་ཐིག་གིས་ཆ་བཟོ་བ་སྟགས་ངེས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལྷོན་པ་ཞི། ཐིག་སྐྱད་སར་
བ་ཞེས་པའི་སར་པའི་སྐད་དོན་ན་བ་ཞེས་པ་གངས་དགུ་ལ་འདྲ་བའི་འཇུག་པ་ འདི ས ཞི་ ལྷེང་འཇུག་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་
དང་ཁམས་བཞི་ལྷོ། དགུ་ མོ་ ཡེ་བདག་ཉིད་མཆོག་ ། ལྷོན་ལ། དགུ་པོ་དེ་ ལེགས་ བར་བཀལ་བའམ་
བསྐྱེལ་ བས་ནི་ དེ་བཞིན་ཉིད་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ ལྷོན་པའོ། ། དོན་དེ་
ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ ལྷ་ཆོགས་ པའི་ ལུང་གི་བརྟུར་གྱུར་པ་ ས་བསྟན་པ་ཞི། ཆད་མ་བཟང་པོར་དེ་
བཤད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ ལྷ་མའི་སྐྱ དང་ནི་དོན་དམ་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ དག །གཉིས་སུ་
མེད་པ་ རོ་པོ་དེར་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཡིད་འཕྲོགས་པས་ མངེས་ཡིན་ རོ། །ལུང་འཇུག་གི་ཡ་“ཁྱལ་
ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཐིག་ འདེབས་ལྷེད་ ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ནི་ ཐིག་འདེབས་ལྷེད་ དེ་ཡི་རྗེས་ ལྷ་
འཇུག་པ་ ཐིག་བཏབ་པ་ རོ། ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ ཆོས་ གྱི་སྐྱ དང་
ཐབས་ནི་སྐྱ་ས་ འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་ འི་སྐྱ མཆོག་ མོ། དེ་འདྲི་ ཤེས་རབ་ དང་ ཐབས་ གཉིས་
གྱི་ ཐིག་གཅིག་ པའི་ གྲིས། ། དེས་དོན་གྱི་ སྤྲུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ གྱི་ ཐིག་གང་པ་ བར་
བྱ་ རོ། ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་བཤད་པ་ལ་ཁྱད་གཞི་ལྷེང་འཇུག་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་

1 ལྷོ། ལྷ་ ༡༡༤ན་ན། རོ་ལ། ༡༡ན་ན། ལྷ་ ༡༡༤ན་ན། འདིར།
2 ལྷོ། ལྷ་ ༡༡༤ན་ན། རོ་ལ། ༡༡ན་ན། ལྷ་ ༡༡༤ན་ན། ལྷ་

ཚོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ དག་པས་ཁྱ་བཅུ་གཉིས་ བ། འཕགས་པའི་བདེན་
བཞི་ འི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་ རྩོམ་བཞི་ མཉམ་པ་ སྟེ། ཚངས་པའི་གནས་ ཚད་མེད་
བཞི་ ས་གཞན་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་བསམ་པ་དག་པ་ནི་ གྲུ་བཞི་ཡིན་ནོ། ། བསྐྱ་བའི་དངོས་ བོ་བཞིར་
གྲགས་ བས་གདུལ་བྱ་སྤྱད་པའི་སྦྱར་བ་དག་པ་ནི་ སྟོ་ བཞི་ ཡིན་ཏེ། ། རྩོམ་དང་གྲུ་དང་སྟོ་རྩམས་ རེ་
རེའང་བཞི་ བཞི་ ཡི་མིང་ཅན་ནོ། ། ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ ཀྱི་ དོན་ཀྱི་ སྟོས་པའི་གྲུ་དང་བུལ་བ་
ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཏུ་སོན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ བདུལ། །འཁོར་ལོ་ སྟེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ འི་ནང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ ལྷུ་པོ་སྟེ། དེས་དོན་ལ་ བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་རོ་ལོ་
དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་ནོ་ རོ། །

ཕྱི་ ཚོས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་བཀོད་པའི་དེས་དོན་ནི་གཉིས་སུ་ མི་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ དེ་མཚན་པའི་ མཚན་
མ་ ཉིད་དེ་ བི། །རྩི་རྩི་མི་རྒྱ་ནི་པའི་ མདོག་ཅན་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་ རི། །མཚན་མཐོ། །དུ་ལྟ་ནི་ཡེ་ཤེས་ ལྷུ་
པ་ལྷ་རུ་བྱེ་སྟེ་བཤད། ། བར་བྱ་བ་ལ། རུ་དབུས་མ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྩི་དེས་ ཅེ་མོ་
རྩི་བཞི་ འཁོར་བ་ རི་བག་ཆགས་སྤྱར་དུ་ འཛིག་ བར་ བྱེད་པའོ། །ཤར་ ཏུ་ གནས་ པའི་ བྱང་
འཇུག་པའི་ མེ་ལོང་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ གཟུགས་ ཏེ། རོ་མོ་ ཉིད་ནི། །འཁོར་ལོ་ ལ་ འབར་བའི་
འོད་ཀྱིས་བརྒྱན། ། བཤོ། །སྟོ་རུ་ གནས་པའི་ མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཅེ་མོ་ སྟེ་ཆ། དགྲ་
པའི་རིན་པོ་ཆེ་ རོ། །བྱུ་བ་ཏུ་ གནས་པའི་ སོ་སོར་རྟོག་ པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བསྐྱ། །བསྐྱ་རྩ་གའི་
འོད་ དང་ འབྲ་བ་ རོ། །བྱང་དུ་ གནས་པའི་ མཚོག་ ཏུ་སྤྱར་པའི་ གི་སེམས་གང་ཡིན་ བ
། །འགྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་འཛོམས་ བར་ བྱེད་པ། །སོགས་ཀྱི་ བྱ་བ་སྤྱུབ་པ་ རི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རལ་
གིར་སྤྱུལ། ། བཤོ། །འོད་ཟེར་འབར་བ་འབྲ་པའི་མདོག་ ། ཅན་ཀྱི་ སྟོན་སྟོན་དང་ནི་མཉམ་

པ་སྟེ། འཇམ་པ་འཇོག་པ་ལྟར་། འཇམ་སྒྲིན་གསལ་པའི་¹ བྱམས་པའང་² “ན་³ སྒྲིན་ཡིན་ན་ཏེ། སྒྲིན་
⁴ ལྷ་བ་ ལྷ་གནས་པའི་ སྒྲིན་རྩི་ཞེས་བྲ་བ། ། བེ་སྒྲིན་གྱི་ཡི་རིགས་ གི་རྩི་རྩི། ། ལོ། ལྷ་བ་
 བྱང་ ལྷ་གནས་པའི་ སྒྲིན་བྲ་དང་བཅས་པའི། ། བསྐྱ་ནི་ དགའ་བས་ཡང་དག་པར་གནས། །
 བཤོ། བྱང་འཇམ་ ལྷ་གནས་པའི་ ལྷ་ལྷ་འོད་ཟེར་ནི། ། སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ བེ་བཏང་སྒྲིན་ས་
 ཡིན། ། “ན་⁴ ། དེ་བཞིན་ ལྷ་སྒྲིན་མཆན་མ་བསྐྱ་བཞིན་འཆད་པ་ནི་⁵ འཇམ་སྒྲིན་གསལ་པའི་⁶ སྒྲིན་པ་
 བེ། ། སྒྲིན་པ་མདངས་ལྷན་འོད་དང་བཅས། ། བཤོ། དེ་བཞིན་སྒྲིན་སྒྲིན་ཞེས་བྲགས་བ། །
 བེ་སྒྲིན་སྒྲིན་གསལ་པའི་ དབྱིག་པ་འོད་བཟང་རྩི་རྩི་འབར། ། “ར་⁷ ལྷ་བ་⁸ [སྒྲིན་གསལ་པའི་ ལྷ་དོན་སྒྲིན་
 ཅས་བྲ་བ། ། བེ་ ལྷ་མཁུན་གྱི་ནི་པ་སྒྲིན་། དོན་མཁུན་པ་ནི་ བྱང་སྒྲིན་གསལ་པའི་སྒྲིན་གསལ་ རྩི་རྩི། རྩི་རྩི་ བཏུང་
 ཅི་ འབྲེལ་བ་ སྒྲིན་གསལ་ རྩི་རྩི་ཅན། ། གྱི་ལོ། དབྱིག་པ་འོད་ལ་བྲིས་པའི་ བྲག་ཆ་དགོད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། ། རྒྱས་
 དེས་དོན་དུ་ ལེགས་པར་བཤད་པ་ བེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ འདི་ཡིན་ནོ། ། [དེ་དག་གིས་ནི་བཞེན་པའི་དབྱིག་པ་འོད་ལ་
 སྒྲིན་གསལ་ཡང་ཟུང་འབྲུག་ལས་རོ་པོ་ཐ་དད་མེད་པར་བསྐྱན་ཏེ། དེ་རྒྱས་པ་ཡང་ཟུང་འབྲུག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
 སོ། ། བྲ་དང་སྒྲིན་བཞི་དང་དེ་ན་གནས་པའི་མཆན་མ་བཞིའི་དེས་དོན་གཅིག་ཉིད་ལན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེས་
 དོན་ལ་སྒྲིན་སོ་སོའི་རྩིན་དང་བཞེན་པ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་བསྐྱན་པའི་དོན་ནོ། །]

ཕྱི དེ་ལྷ་ར་མདངས་པའི་ཟུང་འབྲུག་དེ་ཐབས་གང་གིས་འཛོལ་བ་ནི་མཆོད་པ་དེས་དོན་དུ་བཤད་པས་
 སྒྲིན་ཏེ། རྩི་སྒྲིན་ བཞིན་ ལྷ་འོད་གསལ་དུ་ ཡང་དག་པ་ ལྷ་གནས་ བེ་དེས་དོན་གྱི་ མཆོད་
 པ་ འོ། ། འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པ་ཡང་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་བྲ་བའི་དེས་དོན་ལུས་དག་མེས་པའི་
 དཔེན་པ་ རྒྱས་ པ་ གསུམ་བསྐྱོམས་པས་ འཛོལ་པར་ འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ། དཔེན་གསུམ་རིམ་གྱིས་

1 སྟེ། སྒྲིན་ ༡༩༠༩ལྟ་ གླ་ ༡༩༠༩ལྟ་ བེ།
 2 སྟེ། སྒྲིན་ ༡༩༠༩ལྟ་ རྩི་ལ། ༡༡ རྩི་ལྟ་ གླ་ ༡༩༠༩ལྟ་ བེ།
 3 སྟེ། སྒྲིན་ ༡༩༠༩ལྟ་ རྩི་ལ། ༡༡ རྩི་ལྟ་ གླ་ ༡༩༠༩ལྟ་ བེ།

བསྐྱེད་པའི་སེམས་དབེན་ལ་མཐུ་སྤྱི་ཞེས་པའི་ དང་པོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡི། ། སྤྱི་མའི་སྤྱི་ བྱུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་ནི་ འི་དགྲིལ་འཁོར་ ཉེ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལེན་པ་ ཡིན་པར་བཤད་ བེ། འདི་ནི་
 རྫོགས་སྤྱི་མཆོད་པ་ཕྱེད་མཁན་གྱི་པེས་དོན་ནོ། ། རྩ་ནང་ དང་ཕྱི་ ལ་སོགས་པ་ ཆོས་བརྒྱ་བྱུག་གི་ དབྱེ་
 བ་ཡི། ། ས་ཕྱེ་བའི། བྱང་སྤྱིང་པ་ཉིད་སོགས་ སྤྱིང་ པ་ ཉིད་ བརྒྱ་བྱུག་ཡོད་པ་ཉིད་ གྱིས་ ཕྱེ་བའི་ ལོ་བརྒྱ་
 བྱུག་ ལོན་ བ འོ། ། དེ་འདྲ་བའི་ མ་སྤྱེས་པ་ཡི་ སྤྱོས་པ་ ཞི་བ འི་སྤྱིང་ཉིད་ གང་། ། ཡིན་པ་ དེ་ནི་
 སྤྱི་མའི་ལུས་ཐོབ་པ་དེས། བྱང་གི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གཉིས་”བར་¹ ། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་ཡང་
 ཡང་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལས། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི། བྱང་མེད་ཅེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ཏེ། བྱང་མེད་
 ཅེས་བྲུ བ ར་ ཅ་རྒྱུད་ལས་ བཤད་ རོ། ། དེ་ལ་དམིགས་པས་མངོན་ཞེན་གྱི་སྤྱོས་པ་ ཞི་བའི་ཆོས་
 དང་རྗེས་ སྤྱི་ ལྷན་པ ར། ། ཕྱེད་པའི་འོད་གསལ་ནི། རབ་ཏུ་ མཐདས་བཟང་འོད་ནི་ཡིན་པར་
 གསུངས། ། རྒྱུ་སེམས་ཙམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ རྟེན་ ནས་ འབྲེལ་ བ་སྟེ། འབྲུང་བའི་རྒྱང་འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲུག་
 པའི་རྒྱའི་ བག་ཆགས་ ཏེ། “འཕེན་²པ་ནི་ རྩེ་ བཟང་པོས་བསྐྱོས་པ་དང་འདྲའོ་ ཡིན་ཏེ། ། དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་
 དོན་ལ་ལུལ་ཅན་གྱི་ ཡེ་ཤེས་ གྱི་རྫོ་ཁ་ཕྱེ་ བའི་ མེ་རྟོག་གོ། དངོས་པོ་ སྟེ། རབ་བཞིན་ མེད་པ་ འི་
 དོན་རྟོགས་པ་ནི་ རིགས་ ཏེ། ཅ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུན་ཞེས་པ་ ཡིན་ཏེ། ། དེས་དོན་གྱི་བུ་མོ་བརྒྱན་པར་ཕྱེད་པའོ། ། ཆག་
 འབྱུར་ལས། དངོས་མེད་བརྒྱན་དུ་ཤེས་པར་བྲུ། ཞེས་བསྒྲུར་བ་ལྟར་བྲུའོ། ། རི་ལྟ་བུ་ གྱུན་མཁུན་ པའི་འོད་
 གསལ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་ ནི་ དབུས་ ཏེ། སྤྱིང་པོ་ཉིད་དོ། ། [པ་ཆས་ ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་གྱི།
 བུ་མོ་འདི་འདྲ་མཉེས་པར་བྲུ། ཟེལ།] ཆོས་དབྱིངས་ཉིད་གྱི་བྱང་མེད་ནི། །ཤེས་རབ་འདི་
 འདྲས་མཉེས་པ ། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་བསྟེན་པ ར་བྲུ འོ། ། མིག་སོགས་ བྱང་ན་མ་ཡིན་ ཞིང་།
 གཟུགས་སོགས་ ཕྱི་ན འང་ མིན། ། ལ། གཉིས་ཀར་ ཡང་ མ་ཡིན་ ཞིང་། དེ་གསུམ་ལས་ གཞན་

1 ཟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༣ན། རོ་ལ། ༡༡ཇུང་། ཟ། ༡༩༡༣ཇུང་། དང་

2 ཟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༣ཇུང་། རོ་ལ། ༡༡ཇུང་། ཟ། ༡༩༡༣ན། འཕེན་

དུ་ཡང་མཆན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གྱི་གནས་པ་ མིན། ། བས། མཐའ་བཞིར་གནས་པ་ མེད་ བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆ་ལ་འཕྱོར་ ཅན་དུ་གྱུར། ། བ། དེ་བས་ན་སྐྱ་མ་གྱི་སྟེ། བདག་ཉིད་
 མ་ར་བཤད་ དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་འབྲེལ་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ལ་འཕྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 དོ། ། མཐའ་བཞིར་མི་གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ དང་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་ གཅིག་པ། ། སྟེ།
 རྩལ་རྩལ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ བ་ ཅེས་དེ་ ལ་ བཤད་དོ། ། རྣམ་
 མཁའ་ སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ རང་ནི་རོ་ གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་རབ་དུ་བརྒྱན་པ་ལོ། །
 གནས། ། དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་ སྟེ་འོད་གསལ་དུ་སྤུ་འབྱུར། ། རོ། ། [ཅ་རྒྱད་
 དུ་བཤད་པའི་ལས་རྒྱ་འདི་ལ་སྤར་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མོག་རྒྱ་ཁྱིར་སྤྱད་ཀྱས་པ་ཇོགས་རིམ་པ་ལ་ནི། དེ་སྟོན་པ་རེས་དོན་དུ་ཡང་འབྱུར་བས་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ལོ། །]

ཕྱི དེ་ལ་ཞེས་ སྤུར་བ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ དེ་བས་ཡུལ་དུ་རྣམ་ བར་ བརྟགས་པ། ། རྣམས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དག་ནི་
 བཤད་པ་ མ་མཆོད་པ་ ཡིན་ ར། ། ¹ ["གཤའ་²པའི་སྐད་དོད་མེ་ཁ་ལ་ཁེ་ཡ་ཞེས་པ་ཡུལ་དང་"ན་ནི་རེས་
 ཆེག་གིས་ཏ་དུ་བསྐྱར་ནས་སམ་ཏ་ར་ཏ་སྤྱད་པ་ཡིན་"གསུང་⁴པ་ལྟར་ལོ། །] ཡི་ཤེས་ སྟེ། མིག་ཤེས་སོགས་
 རྒྱག་དང་མིག་སོགས་ཀྱི་ དབང་པོ་ རྒྱག་སྟོང་པ་ འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི། གཅིག་ ། གྱིས་མཆོད་པ་སྟེ།
 ཇི་ཆུའི་སྐད་དོད་སྤྱད་པ་ཞི་རྒྱལ་ཞེས་པ་དབང་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། ། རྣམ་ བར་

- 1 སྟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༦ལོ་ན། ཞོལ་ ༡༡༥ན་ལོ་ན། གླ་ ༡༩༩ན་ལོ་ན། རོ་
- 2 སྟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༦ལོ་ན། གླ་ ༡༩༩ན་ལོ་ན། བཤད་ ཞོལ་ ༡༡༥ན་ལོ་ན། བཤད་
- 3 སྟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༦ལོ་ན། ཞོལ་ ༡༡༥ན་ལོ་ན། གླ་ ༡༩༩ན་ལོ་ན། ཏ་
- 4 གླ་ ༡༩༩ན་ལོ་ན། གསུངས། སྟེ། སྤྱི་ ༡༩༡༦ལོ་ན། ཞོལ་ ༡༡༥ན་ལོ་ན། གསུང་

དག་པའི་ཚས་ཉིད་རྟགས་པའི་ཁྲ་བ་འི་མཆོད་པ་ཡིན། ། ཉེ་ཁྲ་བའི་སྐད་དོད་ལྷ་འདི་ལྟ་པ་མི་ལྟ་དྲ་
 རྟེན་མ་ཉེ་ཞེས་སྒྲུར་བའོ། ། རི་ལྷ་བ་ བཅས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ འོད་གསལ་གྱི་ ཡེ་ཤེས་ དེ་ཁོ་ཅེད་ཀྱི་
 དོན་ལ་ཆགས་པའི་ ཁྲག་ ཅས་བྱ་སྟེ། ཁྲག་གི་སྐད་དོད་རྒྱ་ལ་འེས་ཆོག་གིས་སྒྲུར་བ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཆོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་རྒྱ་ཞེས་སྒྲུར་བས་བཅས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བའོ། ། གང་ཞིག་སྟེ། ལྷ་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་ ཚས་སྲ་ཡོངས་ སྲ་ བརྟག་ལ། དེ་ཉིད་ ལ་ ལྷ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་
 དངོས་ སོ་ མེད་པ་ འོད་གསལ་དུ་འརྱག་པ་ བྱི་དབྱལ་བ་ འེའེས་དོན་ལོ། དེ་བྱས་ བ་ སངས་
 རྒྱས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །ཁྲད་པར་དུ་བྱི་ སྟེ། རྟག་པར་ཡང་ མཉེས་པར་འགྱུར་ སོ། ། གང་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ རྟེན་སྦྱང་པའི་ཤེས་པ་ ས་བརྟགས་པ་ བྱི། བྱིག་སྦྱང་སོགས་ དེ་རྣམས་ གྱི་འེས་
 དོན་བྱི། སྲ་ རི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ སོ། ། ཅས་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན་ལུས་རྟག་སེམས་གྱི་དཔེན་
 བ་གསུམ་ཐོན་དུ་བཏར་བའི་སེམས་དཔེན་ལས། སྒྲ་མའི་སྒྲ་བསྒྲུབ་ལ། འོད་གསལ་དུ་རྟགས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་
 ལས་རྒྱང་འརྱག་གི་སྒྲུར་བ་ཞེདས་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲ་ལྟར་རྒྱད་ལས་གསུངས་པས་བྱི།
 ལྷགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཐོལ་འདི་ལ་འེས་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྒྲར་ བྱིག་ཆོན་གྱིས་ བྱི་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ འེའེས་དོན་ བསྟན་པས། ཡོངས་སྲ་དག་པའི་ལྷའི་དོ་ཕོ་
 ཉིད་ ལྷ་འརྱག་དང། དེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འེས་པའི་དོན་ནོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཀྱང་བ་ལ། སྤྱགས་དོན་མཁའ་མཛོད་པ་
ལྟར་བའི་དགྲིལ་ལམ་ཁོར་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་དགྲིལ་ལམ་ཁོར་ཏེ། དགྲིལ་ནི་སྦྱར་པོ་སྟེ་ཀྱན་
རྩོད་ཀྱི་བདེན་པ་ བཅོས་མ་ རོ། །ལམ་ཁོར་ནི་ བཅོས་མ་ དེ་མེན་ཅིང་ སྟེ། དེ་སྤྱུག་པ་དང། དེའི་དོན་
ལེན་པས་ན་དགྲིལ་ལམ་ཁོར་ཏེ། རང་བའི་དོན་ཏོ། །དགྲིལ་ལམ་ཁོར་ནི་སྦྱར་པོ་སྟེ་དོན་

[illegible]

དམ་པའི་བདེན་པ དང་རྟག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ལོ། །འཁོར་ནི་དེ་ རང་གི་
བདག་ཉིད་ལྟ་ ལེན་ཅིང་འཛིན་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས། [བཤད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིར་བསྟན་ཡང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འདུས་པའི་
བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་གསལ་ཐེག་ལེ་ལས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ལས་འདས། རྟོག་དང་མི་རྟོག་
ནས་སྤངས་པ། །འདེན་དང་ཆོག་ལས་ཡང་དག་འདས། །འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
སྟོད་བསྐྱེས་ཆག་འཁྱུར་ལས་ཀྱང་། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྒྱ་གསལ་དོར་བུའི་ཐེག་ལེར་ཡང་། ཡན་ལག་
ཀྱན་བསྟོམས་ལས་འདས་ཤིང་། །བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དངས་པའི་འཕྲོ་ལ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དངས་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་འདྲ་བར་སྤང་
ན་ཡང་། རྒྱུད་འདིས་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་དང་རིགས་མཆུངས་པའི་
འཆད་རྒྱལ་མི་སྤང་བས། འབྲེལ་པ་མཛད་པས་འདི་ལ་དགོངས་པ་མེན་པ་འབྲས་ལྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།] །ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་སུ་སྤང་བའི་རྟོན་དང་བརྟེན་པའི་ལུས་ཀྱི་ ཡན་ལག་ཀྱན་བསྟོམས་ བ་ ལས་འདས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ རྟོག་ བས་བརྟགས་པ་རྣམས་ རྟོན་ཆོག་མེད་ ཀྱིས་བསྟོམ་པ་ རྣམ་པར་སྤངས། ། པ་དང་ འཁྱུག་
སྟེད་ བེ་འདིར་བྱ་མོའི་ཡི་གེ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བརྒྱན་པའི་ ཐེག་ལེ་ རྟོན་དང་བརྟེན་པ་སྟེད་པའི་ས་བོན་ ལས་
ཀྱང་ འདས་པ།] ལྟེ། གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ འདི་
ནི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ ལྟེ། དེས་དོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པའི་
དོན་ནོ།] [འདི་སྟོད་བསྐྱེས་ལས་ཀྱང་འོད་གསལ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་དེ་ལ་བཤད་པའི་
ཁུངས་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་མི་སྤང་རོ།]] ལྟེ། སྒྲིན་མ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེ་བྱ་བཞི་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ།]]

ལྟེ། སྤང་བཤད་པའི་ རིམ་པ་གཉིས་རྟོགས་ཤིང་ ལྟེ། རོབ་ཅིང་ དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་

བས་ཀྱང་སྟོང་བ་ གསུམ་གང་དུང་ལ་སྟོབ་བ་ དང་བྲལ་བས་ནི་ ཆེ་འདྲིང་མཆོག་ འབྲུབ་པར་མི་
འབྱུང་རྒྱུ་རེ། ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིས། དེ་ནས་ཞེས་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། ༥
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་དང་གསུང་དང་བྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་དོན་འཆང་པའི་ རྒྱལ་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོ་འོ། ། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། ས་འོག་
དང་ས་སྟོང་དང་མཐོ་རིས་ ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ རྣམས་སུ་རྩིས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་
གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གོ། ། རྒྱབ་འཇུག་དང་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་
རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་རྩུ་འབྲུལ་ལ་
སོགས་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པས་ཀྱན་མཆོག་གིས་སོ། ། བདག་དང་
གཞན་ཀྱི་དོན་ དེ་རྣམས་ཀྱན་ ཀྱི་ ཐབས་སྦྱབ་པའི་ ཆོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ནི་སྟོང་བ་ཀྱན་ཏེ།
བདག་གཞན་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་བྲལ་བའི་དོན་ཏོ། ། མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱང་
ཡིན་ལ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏེ། དོན་འཆང་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྲལ་
སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྲལ་
བ་ཡིན་པས་སོ། ། དེའི་དོན་དུ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱིན་
ཏུ་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། སྟོང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སྦྱང་བས་ན་སྟོང་པའོ། ། དེའི་
མཆོན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ་སྟེ། སྤང་བཞིན་པའོ། །

༥ རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ རྟོག་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ སྟེ་ཐབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། ། དོན་ནི་ བསྟན་

1 སྟེ། སྟེ། ༡༩༣༩༥ན། ཞོག་ ༡༡༤བ༡ན། ཟླ ༡༩༣༩༥ན། རོ།

འདི་དོན་ ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ ལྷ་མའི་སྤྱི་སྤྱོད་ རྒྱ་ཆེ་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། གཉིས་པོ་དེ་
དག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནམ་པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་དོན་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། བཏོ་སྤྱོད་ ལམ་འདིའི་ རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ བེ་ འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ ས་རྒྱུད་འབྲུགས་ཀྱང་ཐེག་པའི་མཆོག་སྟེ་རྗེ་
ཐེག་པ་ ཁྱད་པར་པ་འདི་ བེ་ ཉན་རང་པར་ཕྱིན་གྱི་ ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲ་མར་གྱུར་པས་ན་
སྤྲ་ན་ བས་གོང་ན་ མེད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ གཞན་རྣམས་ལས་ སྤལ་དུ་བྱུང་ ཞེས་བྱ།
བ་ནི་ སྤྲ་ན་མེད་ཅེས་པའི་ ཆོག་གི་ལྷག་མ་ ཁོང་ན་གནས་པ་ འོ། ། ཐེག་པ་ དེ་ལ་ བརྟེན་ནས་ དངོས་
གྲུབ་རབ་མཆོག་ནི་སྤལ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། སྤལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ སྤྱི་ མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་སྤྱུབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

[འདིས་ནི་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་སྟོན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་གོང་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་འབྲེལ་
པས་དགོངས་མིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཆགས་སྤང་གཉི་སྟག་གསུམ་རིམ་པ་བཞེན་དུ། རྒྱུད་ལྡང་
འབྲུག་གནས་གསུམ་ལ་བཤད་པས། དེ་ལ་བྱང་ཤེས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ན། ཕྱོད་མེད་དེ། བྱང་ཤེས་
ཀྱི་བཤད་དགོས་པ་དང་དགོངས་མིན་དུ་འཆད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །]

༥ ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ རང་བཞིན་ ཡིན་ལུགས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བས་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཆེ་འདིར་ འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་གནས་ ཀྱིས་སྤང་བ་རིགས་“དན་པ་དང་ ལ་སོགས་པ་
ས་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱིས་སྤང་བ་ བེ་ ཆེ་འདིར་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཆན་ མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། རིགས་ངན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་ངན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་
གནས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །སྤྱི་གཙམ་མཁན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱིས་ སྤང་བའོ་

1 སྟེ། སྤྱི་ ༡༥༩༩༤༡ ཞོལ། ༡༡༧༩༤༡ ཟླ ༡༥༩༥༤༡ རན།

སོ། །སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་ ལྷན་མཁན་ལ་སོགས་པ་ ལས་གཞན་དག་གིས་ གུང་སྒྲ་པའོ་
སོ། །གསོད་དོན་དོན་གཉེར་སེམས་པ་རྣམས་ནི། ལྷབས་ ཉི་དོང་ངོ་ དང་ ས་མདའ་ལ་
སོགས་པའི་ འཁྲུལ་འཁོར་དང་། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་ མཆོན་ ཆ་ དང་། ཉ་དང་རི་རྒྱས་ཀྱི་ རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ དོན་ཏེ། རང་གི་ དགོས་ པ་བསྐྱབ་
པར་ བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ སེམས་པས་ ཅ་སྟོག་ཆགས་ གསོད་ པའི་དགོས་པའི་ དོན་དོན་དུ་གཉེར་
བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། ཐེག་མཆོག་འདི་ལ་འབྲུབ་པར་
འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོང་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །མཆོག་ནི་
རིན་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་སྟེ། གང་ཟག་ དེ་ སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བས་ན་ཐེག་པ་
མཆོག་སྟེ། ཐེག་པ་ འདི་ལ་ "བརྟན་¹ནས་ཆེ་གཅིག་གིས་མཆོག་ འབྲུབ་པར་འབྱུང་བའོ། །

༥ སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། [མཆོམས་མེད་གཉིས་
གཞུང་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་མཛད་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པས་གུང་ཆེ་འདིར་མཆོག་འབྲུབ་པ་ཅིག་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤས་ཆེར་རྒྱལ་བ་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲ་ལ་རན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྲིན་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བས། དེ་གཉིས་
ཀྱི་དོད་གཞན་འབྱུང་གཉིས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་མཆོམས་མེད་ཀྱི་གངས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ཡང་ཡོད་པ་མཛད་ནོ། །བཙུག་ཀྱིས། དགྲ་བཅོམ་²གསད་³པའི་⁴དགྲ་སྒྲོང་གསོད་པ་ཞེས་བསྒྲུར་ཡང་།
འབྱུར་རྟིང་དང་ཆག་འབྱུར་ལྟར་བྱའོ། །] པ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲ་ གཞུགས་ འཛིག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་བ། ཞེས་བྱ་བའི་ལས་ལྟས་ནི་

1 ཟེ། སྤྱི་ ༡༩༥༥ན། ཞོལ། ༡༡་པ་༡ན། ཟླ་ ༡༩༥༩ན། བརྟེན།
2 ཟེ། སྤྱི་ ༡༩༥༩ན། ཟླ་ ༡༩༥༩ན། ཞོལ། ༡༡་པ་༡ན། གསོད།
3 ཟེ། སྤྱི་ ༡༩༥༩ན། ཟླ་ ༡༩༥༩ན། ཞོལ། ༡༡་པ་༡ན། རོད།

འཆི་བའི་དུས་བྱས་ལ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་ན་མཆོམས་མེད་པ་
སྟེ། [འདི་ལ་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། ཅ་བར་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་སེམས་ཅན། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། འདིར་
མཆོམས་མེད་པའི་སྐྱེ་ནི། བཏགས་པས་དེ་དག་ནམས་ལ་འཇུག་ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་ཆོབས་
ཆེ་སྟེ་གོ་སྟོན།] ཉེ་བར་མཆོན་པ་འདིས་ན་མཆོམས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་དེ་བྱེད་
བ་ལ་འཇུག་གོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་མཆོམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བ་ ༥ ནམས་
གཟུང་། [ཉེ་ནི་མཛོད་ལས། མ་དག་བཙུང་བ་སྟན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇེས་གནས་དང་། །སྟོབ་
བ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྟོན་ཅི་འཕྲོག་པ་དག། མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འབྲས་སྟེ། །ལྷ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་
བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།] རོ། །

སྟེག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་སྟོང་གི་ཅ་བ་བཞིའི་ལྷུང་བ་བྱུང་
བས། ཏ་ལ་མགོ་བཙད་ ན་མི་འཕེལ་ཞིང་སྐྱམ་ པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་
ཉམས་ནས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་གཞོལ་བ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱང་ འདུས་པ་ འདིར་སྒྲ་
མའི་དིན་གྱིས་རྫོགས་པའི་དིམ་པ་ ཁྱད་པར་ཅན་ནམས་ ཐོབ་ནས། འབྱུང་བར་འགྱུར་
ཞིང་ ཉེ། རྫོགས་པའི་ སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། མཆོམས་མེད་དང་ཅ་ལྷུང་མ་བྱས་པའི་
དིགས་རན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ ལས་སྐྱིབ་ཆེན་པོ་ དེའི་ཉེས་པ་
ལས་འདད་བ་ ར་སྟོན་པ་ རོ། །དེ་ལྟར་ དེ་ནམས་ལས་བརྒྱུག་པ་ནམས་ཆེ་འདིར་མཆོག་འབྱུང་བའི་ སྟོན་
དང་། དེ་ནམས་ སྟོན་མ་ཡིན་པ་ རོ་ཞེས་སོ་སོར་འཇེས་པ་དེ་ ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་མཛད་
པས་ན། གཞུང་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ ཐེག་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པ་
ཡིན་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྟེ་པོ་ མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ སྟེག་ པ་ ཅན་ ཀྱི་ལས་སྐྱིབ་ མ་ལུས་པ་

ནམ་པར་སྒྲིང་བ་ནི། མ་མེད་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ གང་ཟག་ འགའ་ཞིག་གཤམ་ཏེ་རྩི་
སྒྲིབ་དཔོན་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་ ཆེ་གཅིག་གིས་མཆོག་ འབྱུང་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་རྟོག་པར་
འབྱུང་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ མི་སྤྲོད་པོ་ཞེས་ དགག་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིང་པ་
དག ། ཅེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་
བྱས་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རིམ་གྱིས་ ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་གྱིས་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
ནས། དེའི་རྩིས་སུ་ ད་ནི་འདིས་ བདག་ལ་ ཅི་ཞིག་བྲུ་ཞེས་གང་སྒྲུ་མ་ལ་ བཀུར་བའི་གནས་དམ་
པར་མི་མཛེན་པར་ བརྟམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་སྒྲིང་བ་སྟེ། སྒྲིང་བ་ དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྒྲིང་གིས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་སྒྲིབ་
དཔོན་ལ་སྒྲིང་བ་ དང་ལམ་ སྟེ། དེས་ཀྱང་ ཡང་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་ན། སྒྲིབ་དཔོན་ལ་
སྤྲོད་ནས་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལྟ་སྒྲིས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ནམ་ཡང་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་རོ་
ཞེས་ ། མཐ་ལ་“བརྟམ་”པའི་རྩི་ལྷན་བྱུང་བས་ཀྱང་། འཁྱོད་པ་བྲག་པོ་སྒྲིས་ནས། སྒྲུང་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཞུགས་
ཏེ་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལེགས་པར་བརྒྱང་ཞིང་། དབང་བསྐྱར་བ་རྩོགས་པར་བྱངས་ཏེ། ཕྱིས་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་
ནམས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དག་པའི་ཐབས་བྱས་ན། དན་འཁྱོར་སྒྲིབ་འཁོག་ནས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་
དངོས་བྱུང་མཆོག་འབྱུང་མི་སྤྲོད་དེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་ནས་སྤྲིག་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞད་པས། གནས་འདི་ལ་
གཟབ་པར་བྱའོ། ། རེས་པར་མཛད་པའོ། ། ། འདིར་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིང་
དང་གཞན་ནམས་ཀྱིས། ། སྒྲིབ་པ་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། འབྲེལ་པར་ཡང་། གང་དག་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྒྲིང་པ་དག་གིས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལྷིག་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་ལས།
གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུང་པར་མི་འབྱུང་ན། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིང་པར་བྱེད་པ་ལྟ་སྒྲིས་ཀྱང་ཅི་དགོས། མི་འབྱུང་ཉིད་

1 ཁོ་ལ། ༡༡༥བུ་ན། སྟེ། ༡༣༤ན། བསྐྱེས་སྒྲི། ༡༣༤ན། མ། ༡༣༤ན། བསྐྱེས་

ཅེས་བྱ་བས་ནི་ནས་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞོ་ནའོ་ཞེས་དེས་པར་འདྲིན་རྟོ། ཞེས་ལྷ་མ་ལ་¹སྤྲད་པ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཐང་མེད་གིས་²དཔལ་བར་བྱེད་པའི་ཤོགས་པོ་ལྷ་མ་ལ་སྤྲོད་པ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། ཅེས་རྒྱུད་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་དང་། ཀླང་བ་གཉིས་པའི་ཐ་མའི་དེས་གཟུང་གི་དོན་དུ་འཆད་པ་འགྱུར་གིན་ཏུ་ལེགས་པར་
 ལྷང་³] འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡང་ ལས་གང་དུ་ འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་བ་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ ⁴“སྟེ། ཞོན་ ལྷུབ་བ་ ར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ དེ་ལ་ཡང་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན། གཞན་དག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་སྤྲད་
 དུ། ལྷ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པར་བྱེད་པ་དག ། དེས་ལྷ་མ་
 ཟད་ མི་ལས་དུ་ཡང་མཐོང་མི་བྱ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་གང་ཡིན་དེ། །བགེགས་དང་
 ལོག་འཕྲེན་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། ། བ་སྟེ། འདྲིན་པས། རན་བ་གཏུམ་པོ་སྟེ། མི་བཟང་བ་བྲག་པོ་
 དེ་ལས་བྱེད་པ། ། སྟེ། མཁའ་པས་རྟག་ཏུ་སྤང་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། [ལྷོས་⁵སྟོབ་
 བ་མིན་གྱི། དེ་དང་ཚོས་དང་ཐང་མེད་གི་ལོངས་སྟོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་གཏན་ནས་⁶སྤང་དོ། །] ལྷ་མི་བཞིན་
 པའོ།

༥ ཞོ་ལོ་ག་བྱེད་དང་བཞེས་ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ འདུས་པ་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ རྒྱད་
 པར་ [ལྷེང་ནས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཐེག་པ་འདིའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་གནད་
 ཀྱིས་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་པར་འགྱུར་པོ།] ། དུ འཕགས་པར་ རྒྱུར་པར་བསྟན་ནས། [ྱ] ལྷ་འགལ་བས་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་བྱང་ཐང་དུ་གསལ་པོར་བསྟན་ན་ སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་ རྒྱུད་ལ་རང་དགར་

1 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། ཞོལ། ༡༡༩ནལ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། སྟོད།
 2 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། ཞོལ། ༡༡༩ནལ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། དགལ།
 3 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། ཞོལ། ༡༡༩ནལ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། རོ།
 4 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། དེ་ཞོལ། ༡༡༩ནལ། རྟེ།
 5 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། ཞོལ། ༡༡༩བཟུ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། སྟོད།
 6 རྟེ། ལྷ། ༡༩༩བཟུ། ཞོལ། ༡༡༩བཟུ། ལྷ། ༡༩༩ནལ། སྟོད།

འབྲུག་པར་ འབྲུང་པས། དེར་ མ་གྲུར་ཅིག་སྟམ་དུ་དགོངས་པས་ སློབ་དཔོན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་དུ་སློག་གཙོད་པའི་སེམས་ཅན་གང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་འབྲུག། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
སློག་གཙོད་དང་། རྩན་སྐྱ་སོགས་བཞི་བྱེད་བ་དང་། བཤད་གཅི་ཟ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་བསྐྱགས་སོ། །
“འདིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་ཆིག་གིས་ སློག་གཙོད་པ་སོགས་ལ་ སྟོན་པའོ་ ཟབ་དོན་ བྱད་
པར་ ཅན་ བསྟན་པའི་བྱིར་སློག་གཙོད་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ”
སློག་གཙོད་ཞེས་སོགས་ འདིའི་དོན་ནི་ གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ བཤད་པའི་རྒྱད་ ལུང་སྟོན་
ལས་གསུངས་ཏེ་ འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པའི་ཐབས་ གང་གིས་ བྱད་སོགས་དངོས་ སོ་ མེད་པ་
འོད་གསལ་དུ་འབྲུག་པ་ ར། སློབ་པ་ ཞི་ བ་ལ་ གནས་ ལ་གོམས་པ་ ལས་བྱུང་ བའི་ སེམས་ཀྱིས་
སློག་ཅེས་བྲགས་པའི་རྒྱུད་གི་ “རྒྱལ་¹གཙོད་པའི་སྟོན་པ་ བྲས། ། བ། དེ་ནི་སློག་གཙོད་བྱེད་པ་ ཞེས་
བྱ་བ་ སྟེ། ། དེ་ཡང་ ཐེག་པ་ འི་ མཆོག་ གླམ་མེད་ ལ་གནས་པ་ རྣམས་ཀྱི་ ཡིན་ རོ། ། རྟེན་འབྱུང་ལ་
དེ་ཁོ་ནར་བྱི་ནང་གཉིས་མེད་ཀྱང་ རྒང་ གི་ དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་དག། གི་ རྟེན་འབྱུང་གཉིས་
སུ་སྟོན་པ་ནི། ། བརྟན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ དེ་ ལ་ བྱི་བརྟན་ དུ་ སྐྱབ་ བ་ལ་ དགའ་བ་ ཞེས་
བྱ་ སྟེ། ། དེ་ཡང་མཆོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ གནས་མེད་ པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ ལ་གནས་ པའི་ རྣལ་
འབྱོར་པའོ། །རྫོགས་ པའི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་། ། ཡིན་པ་ དེ་ནི་ གླང་བའི་ རྣས་
སུ་ཤེས་ པར་ བྱ་སྟེ། ། “ད་² མ་བྱེན་པར་ འཕྲོག་ བ་སྟེ། ལེན་པའི་ ངང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ། ། བྱི་
གཞན་གྱི་རོར་ལ་ཆགས་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ར་འདོད་ རོ། ། རྣལ་འབྱོར་པ་ གང་ཞིག་དེ་ ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ དངོས་ སོ་སྟེ། །རང་བཞིན་ གཅིག་པ། ། སྟེ། དཔེར་མེད་པའི་ དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ ཡིད་ རྟག་ ཅུ་
སྟོར་བ་ འི། །སེམས་ཅན་དེ་ དང་ དེ་ བྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་སྟོན་པས་རྟག་ཅུ་ འདོད་ བ་སྟོན་

1 སྟེ། སྟེ། ༡༩༥༩ན། ཞོལ། ༡༡༤བ། ག། ༡༩༥༧ན། རྒྱ་བ
2 སྟེ། སྟེ། ༡༩༥༩ན། ཞོལ། ༡༩༥༩ན། ག། ༡༩༥༧ན། དེ།

བ་ ལ་དགལ། ། བ་སྟེ། སྐྱབ་བ་¹་མཆོག་²་ལ་དམ་བར་ ཉེ། མཆོག་ཏུ་ འབྱུང་ རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པའི་ སྤྱིང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་ བས་བདེན་འཛིན་གྱི་ གཉི་མཁུ་གི་ ས། ། ཞེན་
པའི་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱར་ལ་དེ་འབྲ་བའི་ ཡུལ་ནི་བཤད་བ་ཞེས་གྲགས་ བས་ ཉེ། ། བཤད་ཅིང་།
དབང་པོ་ནི་གཅི་བ་ཞེས་བྱ་ [“རྒྱུ་ལ་བཤད་ཟིན་ཉེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་འཛིན་པར་བྱའོ།།] ལ། །
ཡུལ་དབང་གི་སྤྱར་བ་དང་ དེ་དག་ ཏུ་ཞེན་བ་འོད་གསལ་དུ་ ཞི་བ་ བློ། བཤད་གཅི་ ཟ་བ་ཡིན་ རོ། ། རོན་
དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་ ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཆོག་ ཟ་བ་མེད་བ་ འདིར། ། མོག་གཅོད་ལྗེད་བ་
སོགས་ལྟ་པོ་ དེ་དག་ ལས་འདི་ སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་དུ་འབྱུང་ རོ། ། ཞེས་བྱ་སྟེ། [ཞེས་ལས་གྱི་རྟེན་དུ་
བསྐྱབས་གྱི། དངོས་ཅིན་ལྟར་བྱེད་བ་ལས་འདི་སྐྱབ་བ་ལ་དགོས་ཞེས་སྤོན་བ་མ་ཡིན་ནོ།།] འདི་ནི་དགོངས་
པས་བཤད་པའོ། །

ལྟེ། སྤྱར་ཐེག་བ་འདིར་མཆོག་སྤྱར་དུ་འབྱུང་པར་གསུངས་པའི་སྤྱར་བྱུང་གི། བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱིང་ཉིད་
སྟོམ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་བདེ་བ་འཕྲེན་པའི་ཐབས་གཉིས་ལས། རང་གི་ཐབས་ནི་སྤྱར་བཤད་ཅིན་པས་འདིར་བྱུག་བྱ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཐབས་ནི། མ་དང་སྤིང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ [ས་སྟོན་ཉེ། དེ་ཉིད་སྤྱིང་བ་དང་པོ་
གཉིས་གྱི་སྐབས་གྱི་ལས་བྱ་ལ་³་འདི་³་འབྲ་བས་དེར་ཡང་སྤྱར་རོ།།] ལ། མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་དང་འབྲ་
བར་སྐྱབ་བ་པོ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་མཐུན་བ་ འི་བྱུག་བྱ་མ་འོ། །སྤིང་མོ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བ་
ཡང་ སྤྱར་བཤད་བ་ དེ་བཞིན་ཉེ། ། [དེས་ན་མ་ལྟར་བྱམས་བ་དང་། སྤིང་མོ་ལྟར་བཅེ་བ་དང་། བྱ་མོ་ལྟར་
གདུང་སེམས་ཆེ་བ་དང་། འབྲ་བའི་སྟོ་ནས་མ་དང་སྤིང་མོ་དང་བྱ་མོ་ཞེས་བཤད་གྱི་དེ་དག་དངོས་མ་ཡིན་
ནོ།།] གསུམ་པོ་ འདི་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ རྣམ་འབྱོར་པ་རང་ རང་གི་རིགས་གྱི་

1 ཟེ། སྟེ། ༡༩༥༧ན། ཞོལ། ༡༩༠༩ན། ཟེ། ༡༩༥༧ན། མཆོག།
2 ཟེ། སྟེ། ༡༩༥༧ན། ཞོལ། ༡༩༠༩ན། ཟེ། ༡༩༥༧ན། བ།
3 ཟེ། སྟེ། ༡༩༥༧ན། ཞོལ། ༡༩༠༩ན། ཟེ། ༡༩༥༧ན། འད།

བྱད་མེད་ མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་སྟེ་ཤ་ཅན་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་གི་རིགས་ལ་བཙེ་ཐུག་མཁན་ལ་སོགས་པ་
སྤངས་ལ་ [རྒྱ་ཆོང་ཁ་པའི་ཐུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་རིགས་སོ་སོའི་ངེས་པ་མེད་དོ།] བསྐྱུབ་པའི་
ཐབས་ མདོར་བྱས་ ལས་བཤད་པའི་རིམ་བས་ སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པར་ རིགས་ལྔ་དགོད་པ་
བྱས་ལ་སྐྱབ་པ་པོ་གང་གིས་ འདོད་པ་སྐྱུད་པས་ནི་ མཉེས་པར་བྱས་ན་ ཐབས་ དེ་ ས་ དངོས་
བྱུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་གི་ཆོས་ གང་
ལ་ཡོད་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་དེའི་ནང་དུ་དངོས་བྱུབ་
ཀྱི་ཆེ་ཞིང་ ཉེ་ མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ སྐྱབ་པ་པོ་ དེས་འཛོལ་པར་འགྱུར་གྱི་ སྐྱབ་པ་པོ་དང་ རྒྱུ་
སྤྱི་མི་མ་སྐྱབ་པའི་ སེམས་དང་ལྡན་པའི་ བྲག་ཀྱི་ མ་ དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བས་ནི་ངེས་པར་
ཉེ་གཤོན་མི་ཐ་བར་ སེམས་ རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་ གཤེད་བསྐྱེ་བར་འགྱུར་ བས་བྲག་རྒྱུར་མི་
བྱའོ། དེས་ན་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བྲག་རྒྱ་དགོས་ལ་ རོ། རྒྱུ་སྤྱི་མ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ སྐྱེ་བ་འདིར་མ་
ཅད་ སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་ འད་དེ་དག་དང་ ཡིད་གཙུགས་པར་གྱུར་པ་ ལས་རྒྱུ་སྤྱི་མ་སྐྱབ་
པར་འགྱུར་རོ། །

༥ ལྷ་རྒྱུ་སྤྱི་མ་དང་དམ་ཆོག་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་ བྲགས་དང་ འཕྲིག་ཐབས་འེ་བཞི་
སོགས་སྟོན་པའི་ རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ འོ་རོ། ། [འགྱུར་གསལ་གཉིས་ཀ་
ལ་འོ་ཞེས་པ་མེད་པ་ལེགས་སོ།] གཤེད་ཉེ་སྐྱབ་པ་པོ་དང་རྒྱུ་སྤྱི་མ་སྐྱབ་པའི་བྲག་ཀྱི་མ་ མ་
ཉིད་ན་དེའི་ཆེ་རི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་གཙོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ འདོགས་ལ་འཆར་བའི་གནས་དམ་པ་
སྤྱིང་ག་ཡིན་པས་ རང་གི་སྤྱིང་ ཁ་ ལ་གཞན་པ་ དེའི་འོ་ཐོར་མོས་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ནས་ སྤྱིང་

ལ། ལྷག་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་ དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོམས་པར་འབྲུག་པར་ བྱས་པས་བདེ་
 ཆེན་བསྐྱེད་པར་ བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་ཏེ་ཡང་ སྟོང་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་མོ་ཆེ། ། རྒྱལ་འཕྲོར་པ་ཡི་ རྒྱད་
 ལ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ རྒྱལ་འཕྲོར་བསྐྱེད། ། བཞི་ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ སྐྱེད་པའི་ ཡུལ་
 ཏུ་ བྱུར་པ། ། རྩོམ་འཆང་གི་ཡུལ་ རྩོམ་དབྱེད་ཀྱི་དབང་ ལྷག་ མོར་བཤད། ། [ལུང་འདི་
 རྒྱངས་འདིར་མི་གསལ་ཡང་། རྩོམ་མེས་དཔའི་སྒྲ་བས་ཐབས་ལས་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པར་
 བཤད་དོ།] ། ཅེས་གསུངས་ ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡུལ་ཡིན་ པས་སོ། །མཉེས་པར་
 བྱས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་དང་སྤིང་མོ་དང་བྱ་མོ་དང་འབྲ་བར་པན་པར་ [བ་ཆབ་ བན་
 པར་འདོད་པ་དམ་ཆོག་ཤེས་པ་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཟེར།] འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ དམ་ཆོག་
 ཤེས་པ་ ར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ དང་སྦྲོར་བའི་
 ཐབས་ ཀྱིས་ནི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ ལྷན་ཅིག་སྟོམས་པ་ འི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པར་བྱས་
 པས་ སྟེ། བྱས་ཀྱང་ བེ་མི་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ འི་ཉེས་པས་ངན་འགྱོར་འབྱིད་པ་དང་། ལམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ ས་གོས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་ ཐབས་དེས་ བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོ་
 དེ་ནི་སྒྲོ་ བེ་འདིར་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་མ་ སྟེ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་
 འི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ དེས་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཛོམས་པ་ ས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རྩོམ་
 འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ སྟེ། གོ་འཕང་དེར་ བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་

འབྱུང་བ་སྟེ། བྲང་བའི་དོན་ནོ། ། [ཞེས་པ་ནི་མ་སྲིད་མོགས་ཆོས་སྐུ་མོགས་མ་མ་བཤད་པར། བྲང་མེད་
མ་བཤད་པའི་ཆན་མ་ཡིན་གྱི། འདི་རྣམས་རྫོགས་རིམ་པས་མི་བྲེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཁོ་ནས་བྲེད་པའི་ཆན་མ་མ་
ཡིན་ནོ།]

[illegible]

1 སྒེ། རྒོལ། ༡༣༣༦༣༥། གནས། སྤྱི། ༡༣༤༧༣༥། ལྷ། ༡༣༥༦༣༥། གོམས།

གི་ཚས་ དང་ལྷན་པ་ཡི་ ཉིད་ལ། ། བཞེན་ནས་ དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་ ལ་སྦྱབ་པ་པོ་ དེས་འཕྲོ་
བོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེགས་ངན་ལ་སོགས་པ་ ས་ཆེ་གཅིག་ལ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འབྲུབ་པར་ཐོས་པས་ངོ་མཆར་ཏུ་གྱུར་ལ། མཆས་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ གྱིས་ཀྱང་ཆེ་གཅིག་ལ་ བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་
བར་ཐོས་པས་ནི་མཛད་ཏུ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ངོ་མཆར་དང་མཛད་དང་ལྷན་པ་ནི་སྦྱིབ་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ འི་འཁོར་གྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་
འབྲུག་གི་དོན་ཏུ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ བསྐྱར་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་
བརྒྱལ་པོ་ བཞི་ རྣམས་གྱིས། རྟོག་གཅོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ ལས་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པ།
དེ་དག་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ འི་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྣམས་ སྟོན་པས་ དགོངས་པས་
བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་འཁེབས་པའི་དོན་ལ་ ཉེ་ཏུ་ མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་པས་ མ་འོངས་པ་
ན་ཆོལ་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བྱང་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་ཏུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཅིའི་སྐད་ཏུ་གསུང་ཞེས་གསོལ་རྟོ། ཞེས་བྱ་
བར་སྦྱར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་པོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ གྱི་བདག་པོ་ནི་འཕགས་པ་ ཉེདེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཉེ་
ཆོག་འདི་གཉིས་གྱིས་ནི་ཆོག་ངན་པ་"གསུང་¹པའི་གནས་ ཉེ། འོས་ མ་ཡིན་པར་
བསྟན་རྟོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེ་གསལ་པ་ མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ དང་མ་

1 སྟེ། སྟེ། ༡༣༠ན༥། ཟླ། ༡༣༠བཅའ། གསུངས། ཞོལ། ༡༣༣བཤུ། གསུང།

ཆོགས་པ་ གླིང་མེལ་པ་འགས་པ་ གླེ། དེ་ན་མས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་ བར་ཏུ་གླེ། དབུས་
དེར་ཡང་ཆོག་ངན་པ་"གསུང¹་བ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། ངན་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་མི་
ཆོག་ངན་པ་གླེ། གློག་གཙོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་པ་འགས་པ་འཕགས་པ་ གླེ། དམ་པ་ མ་
ཡིན་པ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་པས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་"གསུང²་པས་ན་"གསུང³་བ་
གླེ་ཆོག་ངན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཆོག་ངན་
པར་"གསུང⁴་པ་གླེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ "གསུང⁵་པར་ མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །

༩ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོག་གི་ས་གསོལ་བ་གསལ་ན་པའི་རྗེས་སོགས་སྟུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ། མི་
 བསྐྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་པདྨ་རྒྱ་དེས་བཀའ་སྩལ་བའོ། །ཁོང་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དན་བ་མ་གསུང་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ཆོག་བ་
 སྟེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་ཀྱིས་མང་པོ་སྒྲུས་པ་ས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དགོངས་པ་
 སྟེ། བཙུག་རྒྱུ་འདས་ཀྱིས་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པས་ཉེན་མ་འདད་པའི་གསུང་ལ་
 གྲུ་རི་བཞིན་པར་བསྐྱུང་བས་ཉེན་མ་ཆོག་དན་པའི་ཞེས་སེམས་པ་པདྨ་རྒྱ་མ་སྒྲུ་
 བཟུ། དེ་རྒྱད་མ་ཟེར་གིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོག་གཙོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དོན་རྟོགས་པར་དགའ་བ་རྟོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་དགོངས་གཞི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་

[illegible]

2 རྟེན་སྒྲིལ་ ༡༣༠བ༡ན། རྟེན་སྒྲིལ་ ༡༣༠བ༦ན། གསུངས། རྟེན་སྒྲིལ་ ༡༣༣ན༡ན། གསུང་།

3 རྟེ་སྒྲ། ༡༣༠བ། ཟླ། ༡༣༡ན། གསུངས། རོལ། ༡༣༣ན། གསུང།

4 རྟེན་སྒྲིག་ ༡༣༠བཟུང་། ལྷན་ ༡༣༡ཉེ་ཉེ་། གསུངས་། རྟོག་ ༡༣༣ཉེ་ཉེ་། གསུང་།

5 རྟེན་སྒྲིལ་ ༡༣༠བཟུང་། ལྷན་ ༡༣༡ཅུག་ གསུངས་ རྟོག་ ༡༣༣ཅུག་ གསུང་།

6 རྟེན་གྲུ་ ༡༣༠བཤེན། རྟེན་ ༡༣༡ནང་ན། གཤམ་དཔལ་ལོ་ལ། ༡༣༣ནང་ན། གཤམ་

སྒྲིན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ གང་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ རྣམ་པར་དག་པ་ འདི་ནི།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྒྲིང་པོ་
ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ སྒྲིང་པོ་¹་ཆེ་²་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པའོ། །

ཡེ་ཤེས་ཅན་ནི་ ལུང་འདས་ དེ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །སྒྲིང་པོའི་ཆོས་ ལུང་འདས་ ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ དང་ཙོ་
གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་འོ། །དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ སྐྱ་མའི་སྐྱ་ སྟེ།
དེ་ གཉིས་རོ་མོ་གཅིག་ཏུ་ མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་ཐོབ་པ་ནི་བྱུང་བ་སྟེ། སྒྲིང་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
དོན་ལས་བྱུང་བ་ནི་ ལུང་འཇུག་དེ་ ཐོབ་པའོ། །སྒྲིན་བཤད་པ་ དེ་ལྟར་ དགོངས་གཞི་ བྱུང་པར་
ཅན་གྱི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ ནི་ གཙོ་མོར་ནི་ རིན་པོ་ཆེའི་
གང་ཟག་ཉིད་ལ་ སྟེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ སྟེ། གསུངས་པ་ ཡིན་གྱི་ སང་དཀར་
ལ་སོགས་པ་ གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མོད་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ དེ་བས་ན་ དོན་གཞན་ལ་
དགོངས་པའི་གསུང་གིས་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་ དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་འོ། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་གནས་འདི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྫོགས་པར་ བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོང་པ་ ར་གྱུར་བ་ ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའོ། །དེའི་གནས་ནི་ མི་སྦྱོབ་
པའི་ རྫོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ ཞེས་པ་སྒྲིན་བཤད་པའི་ལུང་འཇུག་ འདི་ཉིད་དེ་འདིས་ངེས་
པར་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་འཛོལ་པར་འགྱུར་པས་ན། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་མིང་བཏགས་
ནས་ སྦྱོང་པའི་གནས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིང་བཞིན་པའོ། །

1 སྟེ། སྐྱ་ ༡༣༡ན་ན། ཟླ ༡༣༡ན་ན། ཞོལ། ༡༣༣ན་ན། བོ།

༥ དེ་ནས་ཡང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ རྟོན་ནི། ལེ་ལེ་
དང་པོའི་འབྲེལ་བར་ བཤད་ཅིན་ཏོ། །འདི་གས་པ་ནི་སྤར་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་ དེ་བྱས་ན་ལས་ དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཆ་བའི་ཕྱིར། འདི་གས་པ་
སྤྲིས་པར་གྱུར་ལ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ ཏེ། བྱ་བ་དེ་མ་བྱས་ན་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་
སྟོག་གཙོད་སོགས་བྱའོ་ཞེས་པ་ ལས་འདས་པའི་ རྣམ་སྤྲིན་ དཔྱུལ་བའི་འདི་གས་པས་སྤྲུག་
པར་གྱུར་ཅིང་། བྱ་བ་ གཉིས་པོ་དེ་གང་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པ་ ལ་ ཆོ་སྤོངས་པས་ མགོ་ ཀྱར་ཏུ་འཁོར་
བར་གྱུར་ཏོ། ། སྟོག་གཙོད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ ཕྱི་ནས་ ཏེ། རྗེས་སུ་སྤྲོད་པོ་ཡི་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྟོག་གཙོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ངས་པའི་དོན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཐོས་པས་དགའ་བའོ། །

[འདིར་པ་ཆབ་དང་ཆག་འགྱུར་ལས། དགའ་བ་དང་གཞན་དབང་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་དགའ་བའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བརྒྱལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །] གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་བརྒྱལ་
བར་གྱུར་ཏེ། དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ནི་དོ་རྗེའི་ཆོག་དོན་ སྟོན་ཆད་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་
དེ་དགོངས་པའི་དོན་ རྟོགས་པ་ འེ་མ་བྱས་སོ། །བརྒྱལ་ལུགས་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ དེ་ ལ་ ཡིད་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་ འེ་སྟོན་མ་འཇུག་པའི་ཀྱན་ཏེ།¹ མ་ལུས་པ་ལྟོག་ཅིང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་རྣམས་
འགགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། དང་བའི་དོན་ཏོ། །

༥ བརྒྱལ་བའི་དོན་ཅན་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་སྤར་ ཡང་ ལུང་སྟོན་ཀྱི་ ལུང་གིས་ དེས་པའི་དོན་དུ་
བཤད་པ་ འདི་ བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞེས་ཡིད་གཞན་དུ་ མི་གཡོ་བ་ ར་
གསུངས་པ་ འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ གསང་བ་ འེ་གནས་སུ་གྱུར་བ་ སྟེ། ཞེས་པ་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྟེ་ཡོག་

1 སྟེ། ༡༣༡བལྟ། སྟེ། ༡༣༡བལྟ། སྟེ། ༡༣༡བལྟ། ཞོལ། ༡༣༥ནལྟ། རྟོག་

མ་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །གནས་སྐབས་དེར་གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་ལྟ་མོ་ཡང་ ཞེ་བ་ དང་། དེའི་ཕྱིར་
རང་གི་རྒྱུ་ལོ་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པས་ གཅིག་ལུ་ དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་
ནས་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ བདེ་བའི་མཆོག་ དང་། རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ ཆེ་གཅིག་ལ་ འཛོམ་ བར་ བྱེད་པ་ རེ། །བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་འདི་ ལ་ བློ་མོ། །དགོངས་པ་ རི་ཆོག་གི་ ས་གསུངས་པ་ཡིན་ རོ། ། ཞེས་སྐར་མོ། །དེ་སྐད་
གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་གང་སྟུང་ན། འོད་གསལ་དེར་འཇུག་ཚུལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟུང་ན་
ནམ་མཁའ་ བློ་སྟོང་པའོ། །མཐའ་ཡས་ བློ་སྟུང་ཅན་གྱི་དོན་སྟེ་བསྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ལུལ་ཅན་གྱི་འོད་
གསལ་ལོ། །སྒྲུར་བ་ བློ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ ཡིས། ། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
པར་བྱེད་དོ། །འོད་གསལ་དུ་གཞུག་སྟེ་ གཞུགས་པ་སོགས་པ་ རི་བྱང་མོ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་མོ་ མཐའ་ཡས་ བ་བཤད་པ་རྣམས་ སོ། །

དེ་ཉིད་ གྱུར་འབྱུང་བའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ནས་འབྱུང་ལ་འཇིག་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་
འཕྲོ་བས་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་བྱང་མོ་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ར་བཤད་ཅིང་ དང་། དེ་བཞིན་ དུ་
དབང་མོ་རྣམས་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཤད། ། བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་བཤད་པ་ དེ་
ཉིད་ སྟེ་དེ་རྣམས་ལས་གསལ་དུ་འཇུག་སྟེ་མདོར་ བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ། །ཡིན་ཏེ། དྲིལ་འཁོར་¹
རྣལ་འབྱོར་བ་ རང་ གི་ ལུས་ གི་ གང་ཡིན་པ། །སྟེ། འཇིག་རྟེན་ འདི་ན་འཇིག་ པ་མི་རྟག་པ་དང་།
ཆོགས་ པ་སྟེ། དུམ་འདུས་པའི་ ལུས་ ལ་ རྟོག་ པ་སྟེ། ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་དེ་ ལ། །བཅོ་ །དེ་ལྟར་བའི་རང་གི་
བྱང་མོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ རྣམས་ བརྒྱལ་བར་གྱུར་ ཞེས་¹
གསུངས་སོ། །གཏུལ་བྱ་སྒྲོ་དཔན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ དེ་ལྟ་ བྱ་ རི་ རྟོན་སྟེས་ཀྱི་ བདེ་ བ་ཆེན་པོས་སྟོས་པ་ འདི་

1 ཆོ། ༡༣༣ན་ན། ཅས་ཞོལ། ༡༥༧བ་ན། རྟེ། སྟེ། ༡༣༣བ་ན། ཞེས་

མ་ཤེས་པས་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལྟར་བྱང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ བརྒྱལ་ པ་ ལ་ དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ བསྐྱལ་བར་མཛད་པ་ ར་འཛིན་ལ་སློབ་མཆོག་དང་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ དང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། ། ཅེ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་བྱང་པོ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་
འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་ཞུགས་པ་ལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་ བརྒྱལ་བ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། ། པར་རྟགས་
སོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། ༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་བསྐྱར་པར་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ནི་གོ་སླ་སྟེ།
སྤྱི་འཇུག་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བརྒྱལ་བའི་དོན་བྱང་དེས་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། བརྒྱལ་བ་ལས་ལངས་པའི་དོན་བྱང་དེས་
གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པའི་བྱང་དོན་ནི་ རྣམ་མཁའ་ ཅི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ དང་མཉམ་ཞིང་ ཅི་ དེ་དང་འབྲ་
བར་ ལུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ གཉིས་སུ་མེད་ པར་རྟག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་ པས་ན་རྣམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། ། ཡེ་ཤེས་ དེ་ཉིད། གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟག་པས་མི་ཐུད་པས་ རོ་རྩེ་སྟེ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་
མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་
སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ ཅས་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ བདག་པོའི་བར་གྱི་ དོན་ནི་ ལྟར་
འགྲེལ་པར་མང་དུ་ བཤད་ཟིན་རྟོ། ། བདག་པོའི་འོད་ནི་ དེ་ལྟ་བུའི་རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འོད་སྟེ།
འོད་ཟེར་དུ་ སྟེ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པར་གྱུར་པས། དེག་པ་ཙམ་
གྱིས་ཞེས་པ་ ཅི་ དེག་ པ་སྟེ། ཐོག་ པར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །རང་རང་གི་སྟན་ལ་
གནས་པར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་སོ་སོར་རྟོན་ པ་ནི་ལྟར་བྱང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
བཤད་པའི་བྱང་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་ པར་གྱུར་རྟོ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་

བའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེས་དོན་དུ་བཤད་ན་ ཉམས་མཁའ་ཉི་ལྔ་བའི་སྒྲིང་བ་ཉིད་གསུམ་མོ། ། སྒྲིང་བ་གསུམ་མོ་དེ་དང་
མཉམ་པ་ སྒྲིང་བར་འབྲེལ་ ཉི་ བཞི་བ་ འོད་གསལ་ མོ་ བ་སྒྲི་ ། འོད་གསལ་དང་སྒྲི་མའི་སྒྲི་ དེ་
དག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའོ། ། དེ་གཉིས་ཟུགས་དང་སྒྲི་མའི་ཐོ་བོར་དུས་གཅིག་ཏུ་འོ་
གཅིག་པར་དབྱེར་ མི་བྱེད་པས་ན་དོ་རྗེ་སྒྲི་དེ་སྒྲི་ཅེས་བྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྒྲི་མས་
པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་སྒྲི། འདིས་ནི་རྗེས་འབྲུག་ལ་ མི་གཡོ་བའི་ འོད་གསལ་གྱི་ ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ སྒྲི་མའི་སྒྲི་ གཟུགས་སུ་གནས་པའི་ ཟུང་
འབྲུག་གི་ བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ སྒྲི་ནོ་ འོ། །སྒྲི་མས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་
བྲ་བ་ “འདིར་¹ བློ། དེ་ལྟར་ འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲི་ནས་ བྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྒྲི་མས་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འོད་ཟུང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་པ་
ཉིད་གཟུང་འོ། ། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་ཚུལ་ནི་ཟུང་འབྲུག་གི་ རྗེ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་དང་ རྒྱ་ལྟས་སུ་ འབྲེལ་བའི་འོད་སྒྲི། སྒྲིང་བའི་འོད་ གྱི་ ཆོགས་གྱིས་རེག་
པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པ་ འི་འོད་གྱི་“ཆོགས་² བློ། འོད་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
རེག་པ་ཞེས་བྲ་བ་བློ། སྒྲིང་བའི་དོན་ཏེ་ ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ རྒྱང་ གཉིས་ དང་འདུས་ ཤིང་ཆོགས་
པའོ། ། རྒྱང་ དེས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ ཞེས་པ་བློ། འོད་ གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ དེ་ཁམས་ཤྲ་བ་ རྒྱང་
ལ་ ཐོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ “བཞིན་³ པའི་རྒྱང་གི་ འོད་ཟེར་འཕྲོས་
བ་སྒྲི། ཆེར་གཡོས་ པས་འོད་གསལ་བ་ལས་ལྷང་བར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་བྲ་བའི་དོན་

1 སྒྲི། ༡༣༣བཤན། སྒྲི། ༡༣༣བཤན། རྒྱ། ༡༣༣ན་མ། ཞོལ། ༡༣༤བལ། འི་དོན།

2 སྒྲི། སྒྲི། ༡༣༣བཤན། རྒྱ། ༡༣༣ན་མ། ཞོལ། ༡༣༤བཤན། ཆོགས།

3 སྒྲི། སྒྲི། ༡༣༣བཤན། རྒྱ། ༡༣༣ན་མ། ཞོལ། ༡༣༤བཤན། བཞིན།

“ཏེ། །¹ རོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་འཇུག་གི་སྒྲིལ་དང་འབྲུག་པར་འགྱུར་རྟོ། །] རང་རང་གི་སྒྲན་ལ་ཞེས་བྱ་”བ²ཞི་རང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བར་”ར³། གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་བྱས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་ན་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་བའོ། །སྟོན་མར་ཏུ་མ་བྱུང་ བ་བྱུང་ བར་གྱུར་པས་ན་མད་དུ་གྱུར་བའོ། །ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པས་བྱད་པར་གྱུར་བ་ནི་དགྱེས་པས་བྱད་པར་གྱུར་ཅིང་རངས་ཏེ། རངས་རྒྱལ་ནི། སྟོན་པས་ བཀའ་སྒྲུལ་བ་ འི་ཐབ་མོའི་དོན་ རྟོགས་ཤིང་ རྟོགས་པའི་ ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་བྱད་པར་ སྒྲིལ་དང་འོད་གསལ་གདུལ་བྱས་བསྟོམས་པ་ཡིས། དེ་རྣམས་”ཐབ⁴པར་ གྱིས། བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ གྱི་དོན་མཛད་པ་ གཟིགས་པས་དགྱེས་པས་བྱབ་པར་གྱུར་བའོ། །ཆོས་གྱི་”དབྱིངས⁵འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་གྱི་”དབྱིངས་”ཏེ་ཆོས་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་དབྱངས་གསུང་བར་མཛད་པའོ། །འཁོར་གྱི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་བསྐྱན་པས་དགྱེས་པས། ཆོས་བསྐྱན་པའི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་འི་སྟོན་པ་ཉིད་ལ། ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

1 རྟེ། སྟེ། ༡༣༣བཤུ། ཟླ། ༡༣༤ནོལ། ཏོ། ཞེས། ༡༣༤ནོལ། ཏེ།
2 ཟླ། ༡༣༤བཤུ། རྟེ། སྟེ། ༡༣༣བཤུ། བ
3 རྟེ། སྟེ། ༡༣༣བཤུ། ཟླ། ༡༣༤བཤུ། ཞེས། ༡༣༤ནོལ། རྟོ།
4 རྟེ། སྟེ། ༡༣༤ནོལ། ཟླ། ༡༣༤བཤུ། ཞེས། ༡༣༤ནོལ། རོལ།
5 རྟེ། སྟེ། ༡༣༤ནོལ། ཟླ། ༡༣༤བཤུ། ཞེས། ༡༣༤ནོལ། དབྱངས།
6 རྟེ། སྟེ། ༡༣༤ནོལ། ཟླ། ༡༣༤བཤུ། ཞེས། ༡༣༤ནོལ། དབྱངས།

ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པས་བསྟོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ གསུམ་ ཉི་འོ་
མཆར་དུ་བྱུང་བ་¹འི་དོན་ནི་དོ། །“ཆས་²ཞེས་བྱ་བ་ དང་ལོ་ནི་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
གྱི་ “རྫོང་བྱེད་³ཀྱི་ ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་གཉིས་པས་ནི་ རྫོང་བྱེད་ དེས་བསྟན་པའི་ བརྗོད་
བྱའི་ དོན་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ། [འདིར་བ་ཆབ་ཀྱི་འགྲུར་ལས། ཅ་བར་”ཆས་⁴དོན་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་དང་།
འགྲེལ་པར། དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་དོན་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་ཆག་འགྲུར་ལས་བྱུང་
འབྱུང་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཞབས་དང་ཡང་མཐུན་པས་འགྲུར་དེ་ལྟར་བྱའོ། །] ཆོས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
ལ། ཆོས་ནི་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དོན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་
བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཆོས་དང་དོན་ལས་བྱུང་བའོ་ འབྱུང་བས་ན་
ཆོས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བའོ། །ཆོག་དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་
དོན་དག་པ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ ས་སྟོན་ སྟེ། ཆོས་ནི་ཐོས་པའི་རང་བཞིན་ ཉེ། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་”ཤས་རབ་བ་⁵ནོ། །དོན་དག་པ་ནི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ ཉེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
རབ་ལོ་ རོ། ། “བ་⁵ དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། སྒྲིམ་ པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོའི་ཆོག་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་
གྱི་ཤེས་རབ་འིམ་གྱིས་སྟེ་བར་སྟོན་ བའོ། །

༥ རྗོ་རྗོ་རྗོ་ལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྗོ་རྗོ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་རྗོ་ལ་པོ་ནི་བདག་པོ་སྟེ། རྗོ་རྗོ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ལ་བྱུག་

- 1 སྟེ། སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། ༡༣༦ན་ཞ། ཆོས།
- 2 སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། བརྗོད་བྱེད་སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། རྫོང་བྱེད་
- 3 སྟེ། སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། ཞ། ༡༣༦ན་ཞ། ཆོས།
- 4 སྟེ། སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། ཞ། ༡༣༦ན་ཞ། ཤེས་རབ་ལོ་
- 5 སྟེ། སྟེ། ༡༣༤ན་ཞ། ༡༣༥ན་ཞ། ཞ། ༡༣༦ན་ཞ། དོན།

འཆའ་བདུད། ཅེས་བྲག་འཆའ་བ་ དང། འདུད་པ་འི་ཆིག་གཉིས་ ཀ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལན་གཉིས་ གློས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་མ་དང། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིན་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆིག་གཉིས་གློས་ ཉེ། བྲག་འཆའ་བའི་ལུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་དང་གསུང་ཐུགས་རབ་རྒྱ་དག །ཅེས་བྲ་བ་ནི་སྐྱ་རྩི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྲིད། བན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་མཉམ་པ་སྟེ། འད་པ་ཉིད་ནི་ འབྲས་བུའི་ འོད་གསལ་བ་ རོ་སྟེ། འོད་གསལ་ དེའི་གནས་ གང་ལ་ ཡོད་པ་ སྟེ། གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ ཉག་རྒྱ་གནས་པ་དེ་ལ་ དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །སྐྱེ་འཆིར་བྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་སྣང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སྣང་བ་མེད་པའོ། །རྩི་རྩི་སྐྱ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་འཇམ་ཆོན་ལྷར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ འོད་ཟེར་ལུ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་། མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ མི་འཛིག་པའི་སྐྱ་ནི་རྩི་རྩི་སྐྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ལ་བྲག་འཆའ་འདུད། ཅེས་བྲག་འཆའ་བའི་ཆིག་གཉིས་གློས་པ་ནི་ལྟ་མ་བཞིན་དུ་གཉིས་གློས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཐུགས་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཐུགས་ [འདིར་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་བསགས་པའི་བྲིར་ན་ཐུགས་ཉེ། ཞེས་འགྱུར་བ་ལྟར་བདེ་སྟེ། ཅི་ཉུ་ནི་བསགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐུགས་སོ།] ཞེས་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ [ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་དང་འབྲ་བས་མེད་དོ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་འབྲིན་ཅིང་དང། སྐྱད་ཅིང་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐོག་མའོ།] བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙོ་སྟེ་དམ་པར་གྱུར་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ལམ་ སྟེ། བཟོད་པ་ ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་དང་ཚུལ་

ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དུས་གསུམ་དག་གི་ལམ་དུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། “སྟེ། རང་བཞིན་ དུ་གྱུར་བས་སོ། ། [ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་གསུམ་ལ་བྱུང་བའོ།] རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་གསལ་
བའང་བྱེད་ཉིད་དོ། [བྱེད་ཉིད་ནི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཁམས་གསུམ་
བའོ།] [ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ཏུ་ནི་ཁམས་དང་དབྱིངས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སོ། དེས་ན་དེ་ཡང་
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱའོ།] [ཁྱོད་ནི་རྣམ་མཁའི་ལམ་ལ་ སྟེ། ལམ་ཅན་ཡིན་”¹ རྩ་འབྲུལ་གྱི་
དབང་ ལྷག་ བརྟེས་པས་ སོ། ། [བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་འདུད། ཅེས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་
གཉིས་སྟོས་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་གཉིས་སྟོས་
སོ། །རྣམ་མཁའི་སྐྱེ་ལས་ཡང་དག་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ རྣམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའི་སྐྱེ་སྟེ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ དེ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱུག་པ་ དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་མཁའ་ འགྲི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེར་རོ་
མཉམ་པར་བཟོད་པ་ འི་ལམ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། འོད་གསལ་ དེ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
ཀྱི་ས་གནས་པར་མཛད་ཅིང་སྐྱེས་པར་གྱུར་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རྣམ་མཁའི་ལམ་ལ་གནས་པ་པོ་ཞེས་བྱ་ སྟེ། དེ་ཡང་བྱུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། རྣམ་མཁའ་
འདྲ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁའི་ཐུགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

1 སྟེ། སྐྱེ། ༡༣༥བཤན། གླ། ༡༣༦ན་༣ན། དེཞོལ། ༡༣༧བཤན། སྟེ།

2 སྟེ། སྐྱེ། ༡༣༥བཤན། གླ། ༡༣༦ན་༣ན། ཞོལ། ༡༣༧བཤན། ཏེ།

ནམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་བསྐྱོད་པ་ འཛིན་ཉིད་དོ་ འོ་། །ཆོས་
ནམས་ནི་བསྐྱའི་རིགས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ འཛིན་ཉིད་དོ་ འོ་། །འབྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་
དོན་ནི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་གནས་ནི་གཞི་སྟེ། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་དེ་དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ འཛིན་ཉིད་དོ་ འོ་། ། རིགས་ལྡེའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱུད་གསུང་བ་པོ་ལ་
བསྟོད་པ་ དེ་ལྟར་ན་ ལོང་བྱ་སྒྲོས་པའི་ ཆོག་ས་སྤུ་བཅད་པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་ནི་ རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་
རིགས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ ཡིན་པ་ ཉིད་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་ཇི་འཆང་ཆེན་པོ་
ལ་བསྟོད་པའོ། །

༥ བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཀྱན་ནི་ བདག་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ གཉིས་སུ་རེས་ལ་དེ་ སྐྱབ་པའི་
སྤྱོད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ ལས་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལོ་འོ། །དེ་ཉིད་ནི་ སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ ཁྱད་པར་
དུ་བྱུང་པས་ན་མཆོག་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཆོག་གོ། །དེའི་དོན་སྟོན་པའི་ལེའུ་ནི་
ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། ༥ སྒྲོན་མ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་ལྷ་པ་མཐའ་དུག་
གིས་བཤད་པའོ། ། །།

༥ ལེའུ་ལྷ་པའི་འོག་ཏུ་བྱག་པ་སྟོན་པའི་འབྲེལ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ བདག་། ། བདག་ཕྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་པ་ལ་
གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྱིན་རྒྱལས་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་མདོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ནི། དེས་མཆོན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྷ་པགས་ལ་བཟན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བསྐྱེད་
རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའོ། །རྫོགས་རིམ་པའི་བདག་ཕྱིན་བརྒྱལས་ནི། སྐྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མ་བྱུན་པ་
མན་དག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའོ། ། །ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་

བ་ལ་ རང་གི་སྒྲོགས་མ་རིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྲུང་ཐུགས་སུ་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ར་རྒྱལ་ ལེའུ་
བྱུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ ཉེ། བཏང་ནས་ལེའུ་ལྷ་པར་གསུངས་པའི་ སྒྲོན་པ་བྱ་བ་
ཡིན་པས། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲིག་སྲུང་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
རིམ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། ། སྒྲོན་བྱུང་ལ་དོན་མེ་མི་བསྒྲོན་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུང་
ནོ། །རི་ལྷོ་མཛད་ནས་ཅི་ཞིག་གསུངས་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ནི་མི་བསྒྲོན་པའོ། །དེའི་གསང་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་སོའི་ཐུགས་མི་བསྒྲོན་པ་ དེ་ར་
བྱིན་གྱིས་ཚོབ་ པ་ནི་མི་བསྒྲོན་པར་བསྒྲེད་ པའི་གསང་སྒྲུགས་ཏེ། མིང་དེ་སྐད་ཅས་བྱ་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་ ཐུགས་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་ ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཛད་དེ། སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས། འོག་ནས་བཤད་པ་
འདིས་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་པའོ། །
ཐུགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྟན་ཏེ་ལ་སྟན་ནི་ཡིད་དང་། ཏལ་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པས་རན་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐལ་ལས་
ཡིད་སྒྲོབ་པས་ན་ཐུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གསུངས་པ་ནི་བཀའ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ།
ཚི་སུ་ན་ བྱི་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཏ་སྐྱ་ བྱི་དེ་བཞིན་ནོ། ག་ཏུ་ནི་ གཤེགས་པའོ། ཅི་ཏུ་ བྱི་ཐུགས་དང་།
བརྗེ་ བྱི་དོན་དང་། སྐྱ་སྒྲུབ་ བྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ། ཚོ་བུར་རྣམ་དག་གི་འདར་རང་བཞིན་ནོ། ། ལྷོ་སྐྱ་ བྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་ལའང་གནས་པར་སྒྲོན་པའོ། ། ཀོ་ཉི་ཉི། ། བྱི་དེ་འདྲ་ཞེས་པ་སྟེ། ཐུ་མ་
རྣམས་དང་སྒྲིབ་པ་སོའི་སེམས་གཉིས་མི་བསྒྲོན་པའི་ངོ་མོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་ལྟ་བའོ། ། ། ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ དོན་རྣམས་པར་སྐད་ཅད་ཀྱི་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུང་ནོ། །
རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་གནས་དོན་མེ་ ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི་ རྒྱལ་དང་བྲལ་བས་ཤིན་ཏུ་²དངས་པའི་

1 མ་ཕྱི། ༡༣་ཉེན། - རོ། ཐེ། སྐྱ། ༡༣་ཉེན། ཟ། ༡༣་པེན། ཞོལ། ༡༣་བཤེན། +ནོ།
2 ཐེ། སྐྱ། ༡༣་ཉེན། ཟ། ༡༣་པེན། ཞོལ། ༡༣་བཤེན། རྒྱངས།

“མེ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ། དེའི་གནས་
ནི་རྣམ་སྤང་དེར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུག་ཀྱི་དེ་སྤྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྤྲུག་གསུངས་པ་ནི། མི་
སུ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ཀླ་ཡ་ནི་སྤྱོད། ། བཟླ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ལྷ་སྤྱ་ཀོའུ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའོ། ། དེ་ནས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྤྲུང་པོ། ། ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་
ཆད་མེད་པ་གང་གིས་བརྟེས་པ་དེ་ནི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། ། མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་
བའི་དབང་གིས་གཉིས་སྤང་དུ་མི་འཆར་བའི་མི་གཉིས་པ་སྤྱི། དེ་ཡང་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། ། དེའི་རྩི་མཛེས་ནི་འོད་དཔག་མེད་དེར་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་ཞེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་བྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱི་དེ་
སྤྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་མཛོད་སྤྱི་མཛོད་ནས་གསུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པའི་སྤྲུག་གསུངས་པ་ནི། མི་སུ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏུ་ཀླ་ཡ་ནི་གསུང་པོ། ། བཟླ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ལྷ་སྤྱ་
ཀོའུ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའོ། ། [སྤྲུང་གསུང་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ནི་སྤྲུང་བཤད་པའི་རིགས་པས་
ཤེས་པར་བྱས་སོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིས་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ནས། ཡང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ལུགས་དེ་གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་
བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། ། ཉན་སོས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
པས་ན་གསུང་བའོ། ། [འདིར་པ་ཆབ་དང་ཆག་འབྱུང་ལས། སྤྲུང་གསུང་དང་སྤྲུགས་རྩི་མཛེས་གསུང་སོ་གང་

1 རྩི་སྤྱི་ ༡༣་པ་ནི་ལྟོ་ - མེ

2 རྩི་སྤྱི་ ༡༣་པ་ནི་ལྟོ་ ༡༣་པ་བུ་ལྟོ་ ༡༣་པ་ནི་ལྟོ་ ༡༣་པ་ནི་ལྟོ་

ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་གསུམ་ཞེས་འབྲུང་ལེགས་སོ། ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་གང་ལ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དོན་གསུམ་སོ། ། དོན་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་ དེ་གང་ཞེ་ན།
 གནས་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྐབ་པ་སོ་རང་གི་ ལུས་ཏེ། ལྷ་མཚན་ནི་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ དགོད་པ་
 འི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། གནས་ཀྱི་
 ཞེས་པ་ འི་གནས་ ནི་ བྱིན་གྱིས་"ཆབ་¹ཕྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོན་འདྲེན་པའི་ སྐྱོན་ མ་དང་ ལ་སོགས་ གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ གོས་དཀར་མོ་དང་ ལྷ་སྐྱོན་གྱི་ བཀོད་པ་ སྟེ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་སྤྱོད་པ་ གསུམ་པོ་སྟེ། དེ་གསུམ་
 གནས་སྤྱོད་འཛིག་པའི་ལྷ་མཚན་ནི་ བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གནས་གསུམ་པོ་ དེའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པར་བྲ་བ་ནི་ ཡི་ཤེས་པའི་ སྐྱ་དོ་
 རྩེ་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་གྱི་དོ་མོ་ ར་ དམ་ཆོག་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ བྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར་ སྐྱོན་སོགས་གསུམ་རྣམ་མཁའ་ཁམས་ གང་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྐགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ རིགས་གསུམ་ སྟེ། གསུམ་པོ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་"མཚན་²པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྐགས་ཀྱི་མཚན་གྱིས་ཏེ། ཡི་ལ་སོགས་པའི་ ཡི་གེ་གསུམ་སོ། ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ དེས་ རིམ་
 པ་བཞེན་དུ་ མགོ་དང་ཕྱོག་མ་དང་སྟེང་གའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ སྐབ་ཐབས་བཞེན་ རྣམ་པར་བཀོད་
 པ་ནི་ ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ དེས་ཤིན་ཏུ་མཚན་པའོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུན་དོན་གསུམ་གང་ལ་སྟོམ་
 པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པ་ལས། སྐྱོན་སོགས་གསུམ་སྟོས་ཏེ། དོན་གསུམ་གྱི་ལྷ་
 ཚོགས་བཀུག་སྟེ་བསྟེན་ནས། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་
 སྐགས་དེ་དག་ཉིད་ [པ་ཆབ་དང་ཆག་འབྱུང་ལས། "བྱིས་³ཞེས་པ་མི་འབྲུང་བ་ལྟར་དག་གོ། །] གྱིས་

- 1 སྟེ། སྐྱ་ ༡༣༡ན་ཏེ། གླ་ ༡༣༡བཤན། ཞེས། ༡༣༤བཤན། ཆོབ
- 2 སྟེ། སྐྱ་ ༡༣༡ན་ཏེ། གླ་ ༡༣༡བཤན། ཞེས། ༡༣༤བཤན། མཚོན།
- 3 སྟེ། སྐྱ་ ༡༣༡ན་ཏེ། གླ་ ༡༣༤ན་ཏེ། ཞེས། ༡༣༠ན་ཏེ། གྱིས།

མཆོག་རབ་སྟེ་དམ་པར་གྱུར་བ་འདི་ཡིས་བསྐྱབ་བ་ཉིད་དུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པོ་ཞེས་བ་སྟེ། དང་བའི་དོན་རྟོ། །

༥ རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འི་ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལུང་སྟོན་ལས་བསྟན་པ་ལ་འབྲུག་
པར་བྱ་སྟེ། ། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་གསུང་བ་པོ་གསུམ་ནི། སྟོན་བྱུང་ལ་རིགས་གསུམ་ཡིན་ལ། རྩིས་འབྲུག་ལ་སྐྱུ་
ལུས་ཐོབ་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་འཛིན་དང་རྩིས་གཞིག་སྟོན་པ་པོ་གསུམ་མོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་འོད་
གསལ་ལོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ནི། བྱུང་འབྲུག་པའི་དོན་རྩིས་ཀྱི་ཐུང་མི་
བྱེད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དེར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཐབས་ལྟགས་ཆོན་གསུམ་ལ། ཆོན་པ་དུག་ཏུ་བཅད་པ་དང་། ཡང་
ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ནས་བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལ་དུ་དོས་སུ་རྒྱགས་པ་ལ། ལུ་ཆུ་ཉའི་ལྷགས་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྷགས་
དེ་ལ་“ཆན་¹པ་དུག་ཏུ་བཅད་པའི་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དང་འབྲུབས། ལྷགས་གསུམ་གའི་རིམ་དོན་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་”བྱུང་²སོགས་འོད་གསལ་ལ་དུ་རྒྱགས་པ་དེས་དོན་གྱི་རྣམ་སྟངས་
དུ་བཤད་ཅིང་། དེས་རིགས་ལྷགས་བཞི་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྷ་ཀ་ཡང་ཨ་ཉི་གི་དོན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་ལ་དུག་
པའི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱེ་བའོ། །ལྷགས་ཆོན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་དོན་
ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་“མོ་³འབྲུབ་པ་འགའ་ཡང་ལ་སྐྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དོན་རྩིས་ཀྱིས་དང་སྐྱུར་
ལ་བཤད་དོ། །

རྩིས་འབྲུག་ལ་སྐྱུར་ན། དཔེན་གསུམ་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་། སྐྱུ་ལུས་བྱུབ་པ་ དེ་ནས་ མི་མཐུན་ཕྱོགས་

1 སྟེ། སྐྱུ། ༡༣༤༧ན། ཟླ། ༡༣༤༧ན། ཞོལ། ༡༣༠༧ན། ཆོན་

2 སྟེ། སྐྱུ། ༡༣༤༧ན། ཟླ། ༡༣༤༧ན། ཞོལ། ༡༣༠༧ན། ལུང་

3 སྟེ། སྐྱུ། ༡༣༤༧ན། ཟླ། ༡༣༤༧ན། ཞོལ། ༡༣༠༧ན། མི་

ཟེལ་གྱིས་གནོད་པའི་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་འཛོལ་བས་མཁས་གཉེས་བསྐྱོམ་པས། སྐྱེ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་པོ། ། སྟེ། གསང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འོད་གསལ་
དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་རང་གི་སེམས་རྩུང་འཇུག་པའི་ཐུགས་སུ་བྱིན་
གྱིས་ཆོབ་པ་སྟེ། བསྐྱོད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཡི། །གསང་ཐུགས་དེ་ནི་བཀའ་སྒྲུབ་པ་ལེ། །ཐུགས་
དེའི་ངེས་པའི་དོན་ནི། །ཨོྭ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་གྱི་ཕུང་སོགས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཨོྭ་གྱི་
ངེས་དོན་གྱི་ནམ་སྒྲུབ་ནི་རིགས་དུག་གི་དང་པོ་ཡིན་ལོ། །རིགས་སྟག་མ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ལ།
སའ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་འོད་གསལ་གྱི་རིན་འཕྲུང་ནི་རིགས་དུག་གི་གཉིས་པའོ། །ཅིན་འོད་གསལ་གྱི་འོད་
དཔག་མེད་ནི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བ་ནི་རྩལ་སྒྲུབ་སྟེང་སྟོབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོངས་སུ་བརྟག་ན།
བརྟ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་བྱུང་ནི་གཉིས་གཉིས་དང་ལྡན་པ། །སྟེ། རིགས་བཞི་པའོ། །སྐྱ་སྐྱ་མ་
ཞུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རིགས་ལྷ་པ་པོ། །རིགས་ལྷ་ག་ཆོགས་པའི་འོད་གསལ་ཨ་ཏི་ཞེས་
པ་ནི་རིགས་དུག་པ་སྟེ། །འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཆེ་འཆང་པོ། །རིགས་དུག་གི་སྐྱ་སྟེ། རོ་མོ་ཉིད་དུག་ལྷང་།
དོན་གསུམ་པའི་མིང་ཅན་ ["ཉེ་དང་པོ་གཉིས་སྐྱ་དོན་དང་། བར་བ་གཉིས་གསུང་དོན་དང་། མ་མ་
ཐུགས་དོན་སྟེ། འོག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །] ལོ། །

༥ དེ་ནས་ [ཞེས་པ་འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་འདྲ། ནམ་སྒྲུང་དང་འོད་དཔག་མེད་
གཉིས་ནི་སྐྱ་ལུས་པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྐྱོམས་པའོ། །] དཔལ་ལྷན་ནམ་སྒྲུང་མཛད། །རྩལ་བྲལ་དོན་ཆེ་
ཞེས་བྱ་བའི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། སྐྱའི་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་
གསུངས། །ཨོྭ་ཞེས་བྱ་བ་འཛོལ་བའི་འོད་གསལ་ནི་མེས་ཞིག་རྟེན་སུ་བརྩུང་ཆགས་པའི་ཐོག་མར་
ཆངས་པ་བྱུང་བས་ཆངས་པ་སྟེ། རིགས་དུག་གི་དང་པོ་ར་བཤད། །སའ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ནི་གཉིས། །

1 ཞོལ་ ༡༣༠བཤུ། པོའི་ སྟེ། སྐྱ། ༡༣༤ནུ། གླ། ༡༩༠ནུ། པའི་

2 གླ། ༡༩༠ནུ། སྟེ། སྟེ། སྐྱ། ༡༣༤ནུ། ཉེ་ ཞོལ་ ༡༣༠བཤུ། དེ་

བཤོ། ། ཀྲ་ཡ་ཆགས་གཏོགས་དབང་ལྷག་ ཅེས་པ་དབང་ལྷག་ལ་མིག་གསུམ་ཡོད་པས་གསུམ་གྱི་
བཤོ་སྟེ། །བཟླ་ནི་རིག་བྱེད་ བཞིའི་བརྟེན་ཡིན་པས། བཞི་པ་ ཡིན་པར་བསྒྲགས་ མོ། ། [རིག་
བྱེད་བཞི་ནི། མཚོད་མྱིན་དང་། ལྷན་དངགས་དང་། དེས་བརྟེན་དང་། མིད་སྤང་གི་རིག་བྱེད་དོ། །] ལྷ་བླ་ཙ་
ཞུས་ཀྱི་ བེ་ འདོད་པ་ འེ། ། ཡོན་ཏན་ལྷ་ཞེས་པ་ལྷ་པའོ། ། ཨ་ཉི་ཞེས་བྱེད་ ལ་གདོང་བྱག་ཡོད་པས་
རིགས་བྱག་པ་ ཅེས་བརྟེན་དེ། ། འོད་གསལ་གྱི་ཚོས་བྱག་ལ་ དགོངས་པ་ཡིས་ནི་སྟེ། དགོངས་ནས་
སྒགས་ཚན་བྱག་ཏུ་ ཡང་དག་ པར་ བརྟགས་ མོ། ། དེ་འདྲ་བའི་དེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ ཤེས་རབ་ ཚན་
གིས་ དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་སྟེ། བྱེ་བ་ར་ ཤེས་པར་ བྱ་ བོ། ། །ཕྱི་དེ་ནས་ཆེ་དཔག་མེད་ཅེས་
པ། །ཀྲ་ཏུ་མི་གཉིས་དོ་ཟེ་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། །གསུང་ནི་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་གསུངས། །ཞི་ནི་དང་པོར་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །སར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་ བེ་
གཉིས། །སྤ་ག་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བྱ་གྲུང། །བཟླ་ བེ་དབྱར་དུག་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ བྱས་གྱི་
མིང་ཚན་ རིགས་བཞི་པ་ ཡིན། །

ལྷ་བླ་ཙ་ཞུས་ཀྱི་ བེ་ འདོད་པ་ སྟེ། ལྷ་པའོ། ། ཨ་ཉི་ཞེས་པ་ བེ་དུག་སྟོན་དུག་སྟོན་
གཉིས། དཔྱིད་དང་མོ་ག་གཉིས། དབྱར་དང་སྟོན་གྱི་ བྱས་སུ་བཤད། ། བསྟེ། བྱག་པའི། ལྷར་བཤད་པ་ དེ་
སྤར་ཡང་དག་ པ་སྟེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ བཤད་ པའི་སྒགས་ གསུམ་མོ་ཅར¹ གྱི། ། དེ་དེ་ཞིང་
ཡང་སྒགས་ཚན་ བྱག་ དང་ གསུམ་ གསུམ་ བྱ་བཤད་ པའི། ། མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒགས་མ་ནི་སྒགས་
བྱིན་རྫོབ་ཀྱི་སྒགས་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོར་ བྱགས་དང་ དེ་ནས་ སྤྱི་དང་
དེ་བཞིན་ བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ གསུང། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་པའོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་གསུམ་
གྱི་གོ་ རིམ་ནི་ ལྷ་བས་འདིར་ རིམ་པ་མིན་པས་ ཅ་རྒྱ་ལས་ གསུངས་ མོ། ། དེ་གང་ཞེན། “དེ་

1 སྟེ། ༡༩༠༩༡ན། ལྷ། ༡༩༠༩༡ན། ཆར་

¹⁷འབྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ རྗེ་གསུམ་ དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ འོད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ ལས། ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ བདག་པོ་ རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འི་ཆོས་ཅན་གཅིག་དུ་བྱུང་། དེར་བྱུང་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྗེ་གསུམ་ཐད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བའོ། །

༥ རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་ཞེས་བྱ་བ་ རེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། རྗེ་གསུམ་ནི་ སེམས་དབེན་གྱི་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་མོ། ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་ནམ་ཤེས་ལ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ གྱི་ངོ་མོ། རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་བ་ ལས་བྱུང་བའོ། །གསང་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་ནི་གནས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གནས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ ཐེམ་པ་དང་། སྟེ་བའི་ གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་ པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་ སྐྱ་ལས་དེ་རྣམ་པར་བསྟོམ་ཞིང་ རྒྱུད་ལ་ སྟེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སུ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ ས་གནས་ཞེས་བྱ་ སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པར་རོ། ། [འདིར་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། རྗེ་ཇི་ལྟ་སྐྱ་ནི་རབ་མཆོག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །] དེ་ལྟར་སྤར་ བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གིས་མཆོག་རབ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་ པོ་སྤར་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ འོ། །¹⁸གསུམ་ནི་ ཟུང་འཇུག་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

1 སྟེ། ༡༩༠༩་ན། - དེ་

སོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་མཆན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡེ་
རང་བཞིན་འདྲ་མཚན་ལྟ་བུའི་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་མཆན་པ་སྟེ། མཆན་ཉིད་དེས་མཆན་ཅིང་སྟེ། མཆན་
པར་བྱས་པའོ། །དེ་འདྲའི་ཐོབ་བྱའི་ ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་ཞིང་ ཉེ་
སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེ་ལྟར་བདག་ལ་སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་ བྱས་ནས།
རྒྱུ་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་དང་དེས་གཉིས་སུ་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་བྱག་ཆུ་རིགས་དེས་པ་དགོས་པས།
མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ དངོས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་ཆུ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་རིམ་པ་ལ་
བྱག་ཆུ་འེགས་དེས་པ་མི་དགོས་པས། རིགས་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་ཡུམ་དངོས་སམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་ཆུ་བསྐྱེད་པ་
ལ་རིགས་ལྡེ་ ལ་སོགས་པ་ དགོད་པ་ སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་ ར་བྱས་ལ། ཡཔ་ཡུམ་ གཉི་གའི་ ལུས་ལ་
བཞོད་པའི་ལྷའི་ འཁོར་ལོ་རྒྱུ་མཉེས་ པར་བྱེད་ པའི་གསང་སྒྲགས་བསྟན་པའི་
བྱིར། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པ་ཀོ་ཉ་ཉི་ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ གསུངས་
ཏེ། དེ་ནས་བཙུག་ལྟ་འདས་ དང་དགོན་མཆོག་སྟེ། རིན་ཆེན་དཔལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་ ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ ལེའུ་དང་པོའི་འབྲེལ་པར་ བཤད་ཟིན་ཏོ། ། སྟོན་བྱུང་གི་དགོན་མཆོག་དཔལ་
ནི་རྒྱུ་འདྲེག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབ་པ་པོས། རིན་འབྱུང་གི་ར་ཆུལ་དུ་བྱས་ལ། མི་སུ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་བྱ་
ནི་རྒྱུ་སུའོ། །རྒྱ་ག་ཏ་ནི་ཆགས་པའོ། །བརྗོད་སྐྱེ་ལྡན་ཀོ་ཉ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ བཟོད་ན་ས་
རང་གི་ཡུམ་ལ་ འབྱུང་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཚུམ་རྩ་ན་ནས་ལས་ལ་གནས་པའི་བར་བརྒྱང་སྟེ། འདིའི་
འོག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་སྒྲགས་བསྟན་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །རྒྱུ་ཆགས་རིམ་པས་བྱག་ཆུ་དང་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། སྦྱོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེས་པའི་དོན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༥ ཡབ་ཡུམ་ ལྷོམས་པར་ཞུགས་ པའི་ལས་ལ་གནས་ པའི་ལོག་ཏུ་ རང་གི་ཡུམ་ལ་
བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ ར་བྱེད་པ་ འི་སྡགས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ ལྷན་བྱུང་ལ་
མཆོད་སྡགས་གསུང་བ་པོ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ གྱུབ་པ་དོན་གདོན་མི་ཟ་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
འདི་དག་གི་དོན་ཡང་ ལྷན་ བཤད་ཟིན་ཏོ། ། མཆོད་སྡགས་ནི་ ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སྤུ་ཇ་ བི་
མཆོད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ནི་ལྷན་བཞིན་ནོ། ། བཟླ་སྤྱ་བྱ་མ་”ལྷ་མོ་ཀོལ་ཏྟི། ཞེས་བྱ་བ་པོ། ། བཤད་པ་
ཐག་པའི་ ལྷོམས་འཇུག་གི་ ཆོ་ག་ བདེ་བས་ རྒྱས་པ་ དེ་ ཉིད་ཀྱིས་ སྒྲོན་པ་ རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་
སྡགས་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། རྒྱག་རྒྱ་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ དེ་ཉིད་ལ་
དེས་པ་ བཞེན་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ། དུས་ རྟག་ཏུ་ རིག་མའི་ འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ལྷོམས་འཇུག་གི་རིག་བྱ་ལ་སྦྱོད་པ་ ས། སངས་རྒྱས་ རྣམས་ ཚུལ་བཞིན་ ཏེ། ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་ མཆོད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ རྒྱད་འདི་ལས་ གསུངས་སོ། ། ། དེ་ནི་ལྷོམས་འཇུག་གི་
ལོག་ཏུ་སྡགས་བཞེད་ནས་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་མཆོད་པ་པོ། །

༦ བསྐྱེད་རིམ་པའི་འདོད་ཡོན་ལཱའི་མཆོད་པ་བསྟན་པར་མ་ཟད་ རྫོགས་པའི་རིམ་བ་ལ་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་གཞན་དག་དེས་པར་
བསྟན་པ་ ར་བྱ་བ་ འི་ཕྱིར། །མཆོད་པ་རྣམས་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
མཆོད་པ་ལྷ་ནི་བཅུ་ལྷ་ཏ་ར་ཞེས་པ་ལ་ལྷ་པ་ཉི་ཡན་ཉི་ཞེས་པ་ ཉེ་བར་འབྲོག་ བ་དང་ཉེ་བར་”སྤང་བ་དང་
ཅིང་ ལྷ་པ་མི་ཡུལ་ཞེས་པ་ ལྷ་ ། ལ་འཇུག་གོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་མིག་སོགས་ལྷ་འོད་གསལ་ལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་ལྷ་པ་སྟེ་
ཐེམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ། ། ། བར་གྱུར་པས་ན་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ གང་ལ་ ཡེ་ཤེས་

1 ཟླ། ༡༩༡༧ན། ལྷ་མོ།

2 ཟླ། ༡༩༡༧ན། ལྷ་མོ།

ལྷའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་རྣམས་ཏེ། [ཞེས་པ་འོད་གསལ་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱག་པའོ།] རྒྱག་པོ་དེའི་མཆོད་པ་ནི་རྣམ་སྤང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་ནས་ལ་སོགས་པ་ས་
བསྐྱུས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མངོན་དུ་ལྟེན་པ་འི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བ་མངོན་སྤྲུལ་
དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། མཆོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཉི་སྦྱ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་སྦྱར་ཞིང་མཁྱེགས་
བར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་བར་འགྱུར་པའོ། [ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་འཛིན་པའི་མཆོད་པའོ།]

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟོས་པས་ཏེ་གསུངས་སོ། [འདི་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་
ལས། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བཅོས་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱུད་ཆོག་དང་མཐུན་གོ།] བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་པོ་
རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ས་རྟོགས་འཛིན་པ་འི་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལུང་ཕྱོད་ལས་གསུངས་པ། གཟུགས་དང་སྦྱ་དང་ཕྱི་དང་
པོ། རྟེན་བྱ་དང་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། [ཡུལ་རྒྱག་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁམས་
རྒྱག་པོ་དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོད་
པ་སྦྱ་ན་མེད་པ་དེ་ཙོ།] དེ་འདྲ་བའི་མིག་དང་སོགས་པས་དབང་པོ་རྟོགས་པ་དང་ཡུལ་རྣམས་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མཉམ་འངས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་འི། [གཟུགས་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ལྷ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷས་ནི་མཛེས་པར་བྱས་པའི། མཆོད་པ་
བཟང་པོར་བཤད་པ་འི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདིས། [བྱང་ཆུབ་སྦྱར་རུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་

འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་སྟེ། །དགོངས་བས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བྱི་བསྐྱེད་རིམ་ དང་ནང་གི་སྟེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོད་པ་ རྣམ་པ་གཉིས་ བསྟན་
ནས། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བ་འཕྱེད་རིམ་གྱི་ས་བྱང་རྒྱབ་ཕྱུར་དུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་ འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། [ཞེས་འདིས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་གཅིག་ལ། རྒྱ་ན་མེད་
པའི་བྱང་རྒྱབ་འགྲུབ་པ་བཀག་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བཅས་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ།] རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུགས་ [འདིར་པ་
ཆབ་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གསུང་དང་། སྟུགས་
ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ད་ལྟས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུང་གསུང་དང་ལྟགས་དེ་དག་གིས་
གསང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བསྟར་པ་ལྟར་བདེའོ།] ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུང་ད་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ གསུང་ ཡིན་ལ་
དང་སྟུགས་ གཉིས་ཀྱང་ ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སྟུགས་ ཡིན་ ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུང་ད་གསུང་དང་སྟུགས་གྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འོག་
ནས་བཤད་པ་འདི་གསུངས་པའོ། །

༥ སྟུགས་ [འདིར་པ་ཆབ་གྱིས་བསྟར་པའི་རྒྱུད་ལས། སྟུགས་ལ་དེས་རྟོག་ལུས་གྱིས་ནི། །དག་གིས་
ཡིད་ལ་བསྟུལ་གྱུར་པས། །བསྟུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་བྱུང་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་དང་མགུ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་
འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལུས་གྱིས་བསྟུབས་པའི་སྟུགས་ལ་དེས་རྟོག་གི་དག་གིས་
ཞེས་པར་འགྱུར་རོ།] ། ལ་དམིགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྟུགས་ བཏུ་བའི་གཞི་ནི་
ལྷ་ཡི་ བཏུ་བྱུག་དང་། ལྷ་ཡི་ སོ་བཞེའལ། སོ་གསུམ་ ལས་བྱུང་བ་འཕྱེད་སྟུགས་ རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་

ཨི་དང་མཐར་སྐྱ་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྒྲགས་ སྐྱལ་ ཞེས་པ་དང་ ལ་སོགས་ པས་བསྐྱས་པ་འགོར་ཨི་ཡོད་ལ་མཐར་སྐྱ་
རྒྱ་མེད་པ་ནི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྒྲགས་འགོ་མེད་དང་། འགོར་ཨི་དང་། མཐར་སྐྱ་རྒྱ་མེད་པའི་
སྒྲགས་བརྒྱས་ པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། ། བརྒྱས་པའི་སྒྲགས་བཞི་པ་ དེ་རྣམས་ནི་བྱད་མེད་ ལྷ་
དང་སྐྱེས་པ་ ཨི་ དང་མ་ཁེང་ ལྷ་ ཉིད་ཀྱིས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ ཉེ་
འདུས་པས་བརྒྱས་བྱའི་ [སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟེ་
གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་འདུ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།] ། སྒྲགས་ རྣམས་ བེ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ རོ་བོ་ཉིད་ནི་ འཇུག་པ་ ཨི་ དང་གནས་པ་ ལྷ་ དང་ལྷང་པ་ ལྷ་གི་གདངས་ཀྱི་ རི་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲགས་ལ་དམིགས་པའོ། ། རྟོར་བརྒྱས་ དེ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ལུས། རྣམ་པར་དབེན་པ་ རྟོན་དུ་འགོ་པས་རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པ་ དག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ རི་སྐྱབ་
པར་ ཉེ། སྐྱབ་མེད་དུ་ གྱུར་པས། དག་དབེན་སྐྱབ་པའི་བྱད་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པར་
རྒྱས་ སྐྱལ་པའི་ལུས་ དབེན་ དང་། [ཞེས་ཏེ་འོག་གི་རིམ་པ་བཞེད་རྟོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དེ། ལུས་དབེན་
རྟོན་དུ་བཏང་བའི་རྟོར་བརྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། རྟོར་བརྒྱས་བྱད་པས་མེན་ཞེས་པའོ།] ། དག་ གིས་ ཅེས་བྱ་བ་
རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ རི་ཐབས་ཀྱི་ ས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ བེ་རང་གི་ སྟོང་གར་
ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོད་རྒྱ་ཉིད་ནད་དུ་ གནས་པའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ སྟེ། དེ་མཚོན་པའི་མི་ཤིགས་པ་
སྒྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ བསྐྱལ་ཞིང་། ཞེས་པ་དེ་ལས་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་སྒྲགས་དང་
སྟོར་བ་ རི་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལུལ་དུ་བྱས་ ཉེ། རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པ་བྱེད་ པའོ། །

འདིར་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། ཡིད་ལ་བསྐྱལ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། ། བསྐྱབ་བྱ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་གང་ཞེན། རབ་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རབ་མཚོག་གི་དོན་ནི་
མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚོན་ཉིད་དེ། གང་ལས་མཚོག་ཏུ་བྱུང་ན་རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་བས་

ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མའི་སྐུ་ལོ། ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་ཡིད་དགའ་བ་སྟེ། [ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་
 གྱི། དགའ་བའི་ལས་སྤྱ་བྱ་བ་ལ་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །] ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མའི་སྐུ་ནས་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དུམ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་
 བཤོ། །མགུ་བ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བས་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པ་སྟེ། དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐུ་དང་སྐྱོས་པ་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད། དེ། རོ་
 བོ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་འབྱུང་རོ། ། ཡིད་ནི་དགའ་ཁེང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་གྱུར་པ་
 སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པའོ། །མགུ་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་རོ་གཅིག་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྟེ། དཔར་གྱུར་པའོ། །དེ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་བྱུང་ནི་
 བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། རབ་མཆོག་ནི་
 དུམ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། སེམས་ནས་པར་དབེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དོན་ཆེ་བསྐྱབ་པས་
 རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་
 འོག་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ། ༥ དག་གིས་ཡིད་ལ་
 བསྐྱབ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆག་¹ འདི་དག་གིས་ནི་ རིམ་པ་སྣུག་མ་བཞི་ དོན་ཆེ་བསྐྱབ་
 པའི་པན་ཡོན་ ཡིན་པར་ གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་ རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ བཞིའི་བཤད་པ་བསྟན་པའི་

1 གླེ། ལྷ་ ༡༩༩བཅུ། ཆོག

ཕྱིར། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་རིམ་བཤུགས་པ་ སེམས་དབེན་ཏེ། དེ་རིམ་བཤུགས་པར་འཛོག་པ་ནི། སྒྲིན་གསལ་གྱི་
 རིམ་ལྟ་དང་། འཕགས་པའི་རིམ་ལྟའི་གུངས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་གཉིས་པའོ། །རིམ་བཤུགས་ རིམ་བཤུགས་བཞིན་དུ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་ བཞི་སེམས་ལ་དམིགས་ པའོ། ། རིམ་བཤུགས་དུ་ཤེས་སྒྲིའི་དོན་ དེ་ ཤེས་པར་ བྱས་
 བ་ རི་ཡུལ་ ཞི་སེམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ རི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པ་ ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ འོ། ། [འདིས་ནི་སྒྲིན་ལ་སོགས་
 བ་འགའ་ཞིག་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སེམས་ལ་དམིགས་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡག་བཀག་གོ།] དག་དང་ལུས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ སེམས་
 དབེན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཟད་ དག་དང་ལུས་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པར་རྣམ་
 པར་བསྒྲོམ་པས། །སེམས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ སེམས་དབེན། བསྐྱབ་པ་ རྟེ། རྟོགས་པ་ ར་
 བྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ རོ། ། རྟེ། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བཤུགས་པོ་
 འདིས་ནི་སྒྲི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ དེ་རྩོམ་གསུམ་དང་འོག་མ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའོ། ཡང་ན་སྒྲི་ཐབས་དང་། གསུང་ཤེས་རབ་ཅེས་སྒྲུང་བའོ། ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་
 ཉེ་བར་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟོན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་འོ། །

སེམས་དབེན་རྟོགས་པའི་རྩིས་ དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཉམ་ ཞེས་པའི་ནམ་མཁའ་ བྱི་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་རི་འབྲུག་དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་སྟེ། རི་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །འོད་གསལ་ དེ་སྐྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་གནས་ཏེ། སྐྱེ་པའི་ལུས་ རོ་རྩི་འཛིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱའོ། རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱབ་ན་ སྐྱོར་བ་རྣམ་པ་

གསུམ་ནི་ རྣམ་པར་གསུམ་སྒྲོར་བ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་ལོ། །སྒྲོར་ཚུ་ལ་ནི། ལྷ་
ལུས་གང་དུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྔ་མ་ཟྱེ་མ་ལ་ཐེམ་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་མཐར་གཅིག་དུ་བྱུང་བ་ལས་ལྷ་
མའི་སྒྲིག་ཅིག་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་ལོ། །གང་དུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྒྲོར་བ་
རྣམ་གསུམ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་སོ། །ལུས་དང་རག་དང་སེམས་
དམིགས་ན། རོ་བོ་ཉིད་ནི་དམིགས་སུ་མེད་ཅེས་བྲ་བ་ལ། ལུས་དང་རག་དང་སེམས་
ཀྱི་དམིགས་པ་ ཞེས་པའི་དོན་ ནི་ སེམས་དམིགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ ཉེ་བར་བརྟགས་ པ་སྟེ།
བསྐྱེད། རྣམ་གང་ ཞིག་ ཐོབ་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་ ལྷ་མའི་སྒྲོལ། །སྒྲི་དེ་
ནི་དམིགས་སུ་མེད་དེ་ ཞེས་པ་ནི་སྒྲི་དེའི་ཕུང་ཁམས་སོགས་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་ བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱིས་ རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་ ཉིད་དུ་རྟོགས་ པ་སྟེ། མོན་པར་བྱས་ པས་སོ། །ལུས་
དང་ཞེས་པའི་རྟངས་གཉིས་པོ་ འདིས་ནི་ འོད་གསལ་ བཅོམ་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་གསལ་
བར་བྱེད་དོ། །

ཕྱི་ རྣམ་གསུམ་གྱི་ལམ་ འདིར་ ཁ་ཅིག་འདི་སྔ་མ་དུ་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ ལྷ་མའི་ ལྷ་ལ་
གནས་པ་མི་དམིགས་ པ་སྟེ། མ་རྟེན་ ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱིས་ རྣམ་གསུམ་གྱི་ ལྷའི་སྤྱང་གནས་པ་དམིགས་པ་ རྟེ། རྟེན་པ་ར་འབྱུར་ བས། མཐའི་གཟུགས་སུ་
སྒྲིབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲི་མི་དགོས་སོ་སྔ་མ་དུ་ རོ་བོས་རྟོག་པར་བྱུང་ན་ ལོག་རྟོག་ དེ་བརྟོག་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་གསུམ་གྱི་ལུས་སུ་སྒྲོར་བ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། ཞེས་
པ་ལོ། །སྤང་སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྲོར་དུ་རྟོགས་རིམ་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཚུབ་སྤྱང་དུ་མི་ཐོབ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ནི། རྣམ་གསུམ་གྱི་ལུས་སུ་ཞེས་པའི་རྟངས་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་དོགས་པའི་རྒྱ་ཚང་བར་བཀོད་ནས། དོགས་

1 མ་ཟྱེ། ༡༩༥བ་༣ན། དེ་ ཞོལ། ༡༣༦བ་༥ན། དོ་

བརྟགས་པ་དེ་ནི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ སེམས་དབེན་གྱི་ སྐྱོད་པ་
 ཉིད་ གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ གསུམ་སྟོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྐྱེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ བཤད་
 མ་ཐག་པའོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། ། [ཞེས་པ་ཡང་
 ཐུགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་པ་དང་སྐྱེ་པའོ། །] མདོར་ན་ རྟེན་བསྐྱེད་པ་ ཞེས་བྱ་བ་
 འཛིན་ ཉི་ སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱོད་པ་གསུམ་ལས་ ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ སྐྱེ་མའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ ཉིད་
 ཀྱིས་ ཉེ། རྟེན་དེས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས། དེ་དང་ གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སོ། །ཐུགས་ཀྱིས་
 བརྟགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོར་བ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐུགས་
 ཉི་ རོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞུགས་པར་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ འོད་ཟེར་ལའོ། ། དེ་འབྲེལ་རྒྱུ་
 དང་ཡེ་ཤེས་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི་ རྫོས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེད་
 བསྐྱེད་པའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ ཉེ། ཟུང་འཇུག་གོ་ ཉོ་། །བྱང་
 ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་ལ་ འོ། །དེ་དང་ དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེད་པ་ཐག་ཏུ་བཤད་
 "པས་ཉིས་¹རྟོ་གཅིག་ཏུ་ སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱོར་པའོ། །བསྟོམ་པར་བྱ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཟུང་འཇུག་ལ་ བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོགས་སུ་ཐུགས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་
 སོ་ འདིས་ནི་ཟུང་དུ་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཉེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས་ སྐྱའི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀྱང་ཅམ་གྱི་བླ་སོ་སྟོམ་པར་ གསུངས་
 པའི་བླ་མའི་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཉིད་སྐྱེད་ཡང་² སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་འཆང་ངམ་སྐྱེ་མའི་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ རྟེན་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཞོན་ཉིད་དང་ རྒྱུང་ བྱི་དེ་ཞོན་ཉིད་ཐུགས་ དང་བཅས་པར་
 འཆང་པས་སོ། ། བསྐྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉེ། དེ་ནས་

1 རྟེན་སྐྱེ་ ༡༧༧༧ན། བ་གཉིས་

2 རྟེན་སྐྱེ་ ༡༧༧ན། དེ་

ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ཞིང་གསལ་བའི་རིམ་པ་ རིམ་པ་བྱུག་ བསྐྱེད་བའི་ལོག་ཏུ་ལོ། །ཆོག་གསལ་
གཉིས་ རྩི་གསལ་འདི་དཔལ་ དང་ལྷན་པས་ན་དཔལ་ལྷན་ལོ། །དོན་ཅི་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བྱུག་མཚན་གྱི་ དོན་ཅི་ ཅི་ལྷ་པ་བྱུག་ཏུ་ འཆང་བར་མཛད་པས་ན་དོན་ཅི་འཛིན་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་
དོན་ཏོ། །མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེས་ལྷ་པོ་ ཡི་གེས་ དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ ཉེ།
དེ་རང་གི་རྩི་མཛེས་ཏུ་ འཆང་བར་མཛད་པས་ན་དོན་ཅི་འཛིན་པ་སྟེ། སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །ཡིད་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ རིམ་པ་གསུམ་པའི་ སྤྱི་ མའི་ ལུས་ རང་གི་རྩི་མཛེས་ཏུ་ འཛིན་པར་མཛད་པས་
ན་དོན་ཅི་འཛིན་པ་སྟེ་སྤྱིས་པའོ། །དོན་ཅི་ནི་ ལུང་ལྟོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་གེས་ ལུང་
ལྟོ་གཉིས་ ཉེ་དེའི་རྩི་མཛེས་ཏུ་ ཉེ། དེ་རང་གི་རྩི་མཛེས་ཏུ་ འཆང་བར་མཛད་པས་ན་དོན་ཅི་
འཛིན་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ རི་མ་
མོ་རྣམས་སོ་ སྟེ་། ། ལྷ་མོ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་ ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་སྤོ་ནས་ མཚོན་པས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་མཚོན་ པའོ་ དོ་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ ས་ མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་ ལྷག་པ་ འོ། །ཀུན་
མཁུང་པ་ནི་བྱུགས་དོན་ཅི་སྟེ། [ཞེས་པ་ནི་རིགས་གསུམ་ཏུ་སྤྱད་པ་ན་དོན་ཅི་འཆང་བྱུགས་དོན་ཅི་སྤྱོད་
བསྐྱེད་པས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་བྱུག་པའོ། །] དེ་བསྐྱོམ་པ་ ར་བྱ་བ་ རི་མཚོག་འོད་ནས་བཤད་པ་
རྣམས་ བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་གསུངས་པའོ། །

༥ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར་ [ཞེས་པ་བཞིས་ལྷ་མོ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་
རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱོར་སྤོན་ཏུ་བཏང་ནས་ལྷ་མོ་སྐྱོམ་དགོས་པར་བསྐྱེད་པས་དྲང་རིམ་གཉིས་ཀ་དང་སྤྱིར་
ལོ། །] ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོད་གསལ་ལ་བ་ལ་གནས་པའོ། ། [ཞེས་པ་ལ་ནི་སྤྱི་གསལ་འོད་གསལ་ཏུ་
བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལུས་འོད་གསལ་ཏུ་དག་པ་གཉིས་སོ། །] ལྷ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་ ལ་ རི་ ལྷ་བ་ལས་བྱང་

ཅུབ་པ་དང་། རོད་གསལ་ལས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ སྤང་བའི་ཚོགས་ གཉིས་ སོ། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ ར་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་ ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱར་
བསྐྱེད་པ་ གཉིས་ཀྱི་ དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་སྐྱོམ་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ་ རོ་། །སངས་
རྒྱལ་གཟུགས་ནི་རབ་བསྐྱོམས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ བྱིན་ས་ ཀྱི་
རྟེན་སུ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྤྱར་བ་གཉིས་ཡིན་ཀྱི་ ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱབས་གྱི་རགས་པའི་ བྱུང་པོ་ལ་སོགས་པར་
རྟེན་སུ་གཞུག་ པ་སྟེ་ཞུགས་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་དོར་སེམས་སུ་བསྤྱར་བའི་བྱུང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རོ་ཐོར་རྟེན་སྤང་སོགས་རྟེན་སུ་ཞུགས་ པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱར་བ་
ལས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱལ་བའི་སྤྱར། །བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ལ་འོག་ནས་བཤད་པའི་རིམ་
གྱིས་སྤྱའོའི་སྤྱོར་བ་ རྟེ་ རྟེ་ལ་འཕྱོར་གཉིས་ ཀུན་ཏུ་བཅུམ་པར་བྱའོ། །

༥ ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། །འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་ཡུངས་ཀར་ལ། ཡེ་
ཤེས་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་བསྐྱོམ། ཞེས་
བྱ་བའི་དྲི་རྩེའི་མདོ་འདིས་ནི་ ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་ ། པ་ཆབ་དང་ཆག་འབྱུར་ལས། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་བ་དང་། བརྟགས་པའི་ལྷར་དམིགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྤལ་ཞིང་། སྤྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཞེས་
པ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུག་བྱའོ། ། མངལ་དུ་སྤྱེ་བ་ རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་བ་ དེ་རྒྱ་དང་ ། ལྷར་ ། བརྟགས་པའི་ལྷར་
དམིགས་པ་དང་། རྒྱུད་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡོངས་
སུ་དག་པའི་སྤྱེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ དེ་བྱུག་ སྟོན་ཀྱི་ ། ༥ དང་པོ་ ལྷའི་ཅེ་མོར་ཞེས་པ་བཞི་དང་དོན་ཏུ་
འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ནི་ པའི་ལུས་ཀྱི་ རྟེན་ རྟེ་ རྟེ་ད་ ལ་གནས་པའི་
སོག་ ། ཆག་འབྱུར་ལས། སྤྱག་གི་ཅེ་ལ་བཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། ། རྟེ་ རྒྱུད་གི་ ། དང་ ། ཅོལ་བ་ རྟེ་ བེད་
པ་ དང་ དཀར་དམར་གཉིས་འདྲེས་བ་སོ་སོའི་ དབང་པོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་ ལང་གི་
ཤེས་རབ་ རྟེ་ དམར་ཆའི་མེ་འབྱར་བ་ དང་ཐབས་ཀྱི་ ས་ཀྱི་ རྒྱ་པོའི་དཀར་ཆ་གཉིས་ སྟོམས་པར་

འབྲུག་པ་སྟེ། འབར་འཛེག་གཉིས་འདྲེས་ སའི་དགའ་བས་བྲངས་ པ་སྟེ་བསྟོན་ བས་ཡན་ལག་མ་
ལུས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་བཞུས་པར་གྱུར་ནས། བྲང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱའི་སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་ལྟར་བ་སྟེ། ལྟར་བ་མའི་ཁྲག་དང་
འདྲེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མངལ་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱལོ། །གསང་བའི་སྣ་ཅེའི་ཐིག་ལེ་ འདི་ནི་སྤྱིད་པ་སྟེ་བའི་རིམ་
བ་ལྟར་སྒོམ་པ་ འི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ རྣམས་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ སྣ་ཡི་ཅེ་
མོར་ལུངས་ཀར་བསམ། །ཞེས་ ལུངས་ཀར་ཀྱི་སྦྱས་མཆོན་པར་མཛད་དེ། གསང་བའི་སྣ་ཅེར་
ལུངས་ཀར་ཀྱི་སྦྱས་མཆོན་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ འདི་ཉིད་ནི་ ཅ་རྒྱུད་དུ་མ་ཟད། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་
ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་རང་བཞིན་ ཀྱི་ དབྱགས་ བྱི་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་ལོང་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ནས། སྟོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བར་དོ། །ས་ནས་ནས་མཁའི་བར་
ཀྱི་ འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ བྱི། ལུར་སེལ་སའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡན་པ་སོགས་སོ། ། བསྐྱའི་སྣ་ཅེར་ [ལེའུ་
བྲུག་པའི་སྟོན་གསལ་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་བྲངས་པའི་འབྱུར་ཐམས་ཅད་དང་། བརྩ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བར་བྲངས་པའི་འབྱུར་
གསར་གཉིས་དང་། ཆག་གིས་བསྐྱར་བའི་རིམ་ལྡ་དང་། སྟོན་བསྐྱས་ལས། བསྐྱའི་སྣ་ཅེར་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལེའུ་བརྩ་
གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའི་འབྱུར་རྟིང་གཉིས་དག་པ་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རིམ་ལྡ་དང་། སྟོན་བསྐྱས་ལོ་ཆེན་ཀྱིས་བསྐྱར་
བ་ལ་བསྐྱ་ཞེས་བ་མེད་པས། རྒྱ་གར་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་བར་གསལ་ཡང་། སྟོན་བསྐྱས་སུ་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་རྟོག་བསྐྱས་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ལྡའི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བྲུག་གིས་
གསལ་བར་བསྟན་པར་གསུངས་པས་བསྐྱ་མེད་པ་དག་གོ། ། ལྟར་ནས་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་བྲང་སེམས་འདྲེས་
པ་དེ་ཉིད་གོང་བུའི་གཟུགས་སུ་བྲས་ནས་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་ ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་བརྟག་པ་ རྟེ།
བསྒོམ་པ་ ར་བྱ རོ། ཅ་རྒྱུད་ལས་ རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྡ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ སྟོག་

དང་། གསང་བའི་གནས་དང་། སློག་མ་དང་། རྟེ་བ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
བའི་ རྒྱུ་ལྷན་། རིམ་པ་བཞིན་སློག་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་། བྱེད་རྒྱ། བཅུ་གསུམ་ རྒྱུ་ལྷན་ལྷ་ ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྩ་
བའི་འོད་ཟེར་ལྷ་ལོ་སློག་ གི་ “དང་ཚོལ་བར་གྱུར་ནས་སྣ་ཡི་ཅེ་མོ་སྟེ། རྟེང་གི་སྣ་ཡི་
བྱ་ག་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ ། ། རྒྱུ་ལྷན་འཛིན་ལྷ་སྣ་ལྷན་གྱི་སྣ་བྱ་ག་ལས་རྒྱ་ཡང་དུ་ལྷ་མི་རྒྱ་
བས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྒྱུ་ལྷ་ །དཀར་མེར་དམར་ལྷུང་གྱའི་ །འདོག་གིས་ རང་གི་
གནས་སོ་སོ་ནས་ བོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་རིམ་པར་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་རྩོམ་མེར་བ་ལས་ ཅ་
རྒྱུད་ལས་ སྣ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་ བསམ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ རི་རོན་ནི། སློག་ གི་ “དང་ཚོལ་བའི་
རྒྱུང་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ བརྟག་པ་ རི་རོན་ནོ་འོ་། །སློག་ གི་ “དང་ཚོལ་ བ་ ལ་ ཡིད་ གནས་པ་ རི་སློག་
གི་ཚལ་བ་ རི། །འོད་ཟེར་ རི། །འདོག་ ལྷ་ལོ་སངས་རྒྱས་ རི། རིགས་ལྷའི་ དངོས། ། བ་སྟེང་བོར་
བཤད་པའོ། །དེ་རྣམས་ རྟེང་གི་སྣ་ རི་བྱ་ག་ ལས་རིམ་ པར་ འབྱུང་བ་ རི། ། རྒྱུ་ལྷ་། བཅུ་གསུམ་གྱིས་
གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན་སྣ་བྱ་ག་ གཡོན་ རྒྱུང་ དང་ བྱེད་རྒྱས་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་ གཡལས་ རྒྱུང་ དང་ རྒྱུར་སེལ་
གི་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་སྣ་བྱ་ག་ གཉི་ག་ བས་བྱ་ག་ དང་། ། སློག་འཛིན་གི་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་ དལ་བ་ ར་རྒྱ་བ་
ཞེས་བྱ་ བ་ རྣམ་ བ་ བཞིར་འབྱུང་ ལ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་རེའི་གནས་ལྷན་ནི་ རང་གི་དུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད་ རོ། ། ། དེ་འབྲུ་བའི་རྒྱུང་
བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱོ་བ་ནི་སྣ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་བསམ་བའི་བསམ་ལུགས་ཏེ་རྒྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ། ། ། རང་
ལུགས་ཀྱིས་བརྒྱོ་བའི་ ལྷགས་ ཡི་ཤེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ བཞི་ཡི་ རྒྱུང་གི་གདངས་དཔེར་
མི་བྱེད་པར་ རྒྱུར་བ་ཡིས། ཉིན་མཆོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ། རྒྱ་བ་ལ་ རྒྱུན་བྱེད་ ཉེར་
བཞིར་བྱས་པའི་རྒྱུན་རེ་རེའི་ དུས་སུ་གནས་ པར་ བྱེད་ བ་ན་རྒྱུང་ལྷགས་གཉིས་རྒྱུར་ནས་བརྒྱོ་བ་ནི་ལྷགས་
གི་དེ་ཉིད་དེ། འདི་ཡང་སྣ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་སེམས་པའོ་ དེ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་ རིམ་ པ་ རི་ འབྱུང་བའི་ བོ་

རིམ་རིམ་ ལྟར་རིགས་པ་ བཞིན་དུ་ རྒྱ་བས། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་སོ་ འོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 སྟེ། སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་བསམ། ཞེས་བྱ་བའི་དོ་རྗེའི་ཆོག་གི་དོན་འདིས་རྒྱང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྒྲ་གས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་
 ཡུངས་ཀར་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ འི་རྒྱ་བ་གཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིན་པ་ ལ། འགྲོ་བ་ བྱི་རྒྱང་
 གི་བཞོན་པ་ དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཞུ་བ་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་སོ་བྱང་རྒྱབ་
 པ་སྟེ། རྒྱང་བ་ཉིད་ ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཡུངས་ཀར་ནི་ཁམས་སྤྱ་བ་སྟེ། རྒྱང་
 རྟེན་དང་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་སོ་ བཞེན་པར་བྱུང་པར་བསམ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 སྟེ། བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། [འདིར་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་
 སོ། །] ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་
 པ། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱང་དག་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ ཞེས། མིང་དུ་ བཏགས་པའི་ དག་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ནི། དེའི་ཐུགས་
 ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སོ། །འཇའ་ཆོན་ལྟར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་
 ཟེར་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ན། ཉམས་དགའ་བའོ། །རྟོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསང་བའོ། །འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ན།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ སྟེ། བསྐྱེད་པ་འོ། ། རྒྱང་འཇུག་གི་སྒྲ་ འདིའི་དོན་ བྱི་གསང་འདུས་ལྟ་བུར་
 མ་ཟད་ རེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་¹ དངོས་སུ་འམ་སྒྲུམ་ན་རྒྱང་འཇུག་གི་སྒྲ་འདི་ལ་
 དགོངས་པ་ འི་གཞིར་བྱས་ན་ ས་བཤད་པས་ ཉེ། སྒྲ་གཞན་ཀྱིས་སྒྲིན་ཀྱི་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ན། ²སྒྲིན་ཏེ།
 སྒྲ་³ཅམ་ཁྱོན་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི། །རྣམ་པར་གསུལ་ལྟར་གྱི་ཤེས་

1 སྟེ། སྒྲ་ ༡༥༠བཟུམ་ ཞོན

བཞུགས། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་
ཀླུ་མ་ས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །ཅེས་ །སྤྲལ་གཅིག་ཙམ་དང་རྩལ་
གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཁྱོན་ལ་ཡང་། གང་གྱའི་བྱེ་བ་སྟེང་གི་སངས་རྒྱས་བཞུགས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པས། འདི་འདྲ་
བའི་གོ་ས་གཅིག་མཚན་པས། གཞན་བཞུགས་པ་ལ་གོ་མི་འགྲེལ་ས་པ་ནི་དེ་མཚས་ཅད་ཀྱང་རྒྱང་འཇུག་གི་སྤྱོད་བཞུགས་
བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། ། ། བྱ་བ་གསུངས་པས་ ཡེ་ཤེས་གནས་ནི་ཞེས་པ་རྒྱང་བ་གཉིས་གྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཕྱི་དེ་ཤེས་གསུལ་གྱི་གདངས་ དང་རྒྱང་ བཞིའི་རང་གདངས་ མཉམས་པར་ ཉེ། མི་
ཐེད་པར་ སྦྱོར་བ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་བཞི འི་རྒྱང་ འབྱུང་བ འི་ཆེ། འོད་དཔག་མེད་སོགས་
རིགས་གྱི་དབྱེ་བ བཞི་ ས་བྱེ་བའི་ཡན་ལག་ ཉེ། རྒྱང་ གི་ ཆ་ཤས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ བརྒྱས་པ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀླུ་མ་ཁའི་དབྱིངས་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀླུ་
མ་ཁའི་དབྱིངས་ནི་ རྣམས་ འདིར་མི་ཤིགས་པ་ ཤལས་གྱི་ཐེག་ལེ འོ། ། མི་ཤིགས་པ་ དེའི་
དབུས་ན་གནས་པ་ནི་ མི་ཤིགས་པ་ དེ་ལས་ ། མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་འབྱུང་བར་བསྟོམས་ནས་དོར་
བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འདི་ནི་རྒྱང་གཞན་གྱི་དོར་བརྒྱས་ལ་ཡང་སྤྱར་ནོ། ། ། རྒྱང་བའོ། །

ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ གྱེན་རྒྱ་སྟེ་ ཉེ་། རང་དབང་གི་ འོད་
ཐེར་ ཉེ། ཁ་དོག་ནི་ དམར་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ རྣ་ལུག་ གཤམས་ལས་རྒྱང་བའི་འོད་གྱི་ཆོགས་
སོ། །བསྟོམས་པ་ནི་ རྒྱང་དེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། སྤར་ལྟར་འབྱུང་ ཤེས་པར་བྱ་ ས་ནས་སྟོམ་པ་སྟེ། གཞན་གསུམ་
ལ་འདྲེ་ལྟར་རོ་ འོ། ། སྟོམ་རྒྱལ་འི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན་ སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡི་གནས་བསྟོམས་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཀླུ་མ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །སྤྱོད་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་

དག་གི་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་¹ རིམ་པ་² བཞན་ཏུ་ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཨུལ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གདངས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་ནད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་ནད་ཏུ་གནས་པར་ཉ། གནས་པའི་གདངས་སུ་སྤྱར་ཉ། བསྐྱོམ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཆོཅ་པ་རུ་འོ། །ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཨུལ་དེ་དག་གི་སྟེང་ཏུ་སྟེ། བར་མ་ཆད་པར། མི་བསྐྱོད་པའི། གནས་ཉེ་ཡི་གེ་རྩི་རྒྱུ་ཕྱིར་ལྷང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དགོད་ཅིང་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་རུ་འོ། །སྤར་བཤད་པ་འདི་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་རྒྱུ་འི་རྒྱུ་གི་དོན་མེ་བསྐྱེས་པའོ། །

ཕུ་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟག་འཛིན་ཉེ་རྒྱ་བ་དལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྤྱན་གྱི་ཚུལ་དག་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱན་མ་དེ་སྤྱུ་མདོག་དཀར་ཞིང་འབྲེལ་དལ་བ་³ ཏུ། སྟག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་ཡང་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་རྒྱ་བ་དལ་བར་མཆོཅ་པའོ། །དོ་[བ་ཆབ་ཀྱི་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བསྐྱོད་དོན་མེ་བསྐྱོམ། ཞེས་འབྲུང་བ་དག་གོ།] རྩེ་བསྐྱོ་ནམ་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནས་ཉེ་རྒྱུ་ནད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡི་གེ་ཨོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ། འདས་པ་འི་རྩེས་ལ་རྒྱུ་ནད་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་བསྐྱེ་སྟེ་ཡི་གེ་ཨུལ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་འདས་པ་དང་། རྒྱུ་ཕྱིར་ལྷང་བའི་ཆེ་དོན་སྟེ་ཡི་གེ་རྩི་རྒྱུ་ཕྱིར་ལྷང་བ་བར་ཏུ་བརྟོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་མེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སྟག་འཛིན་གྱི་དོན་མེ་འི་བསྐྱེས་པའོ། །ཕུ་རིན་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རིན་ཆེན་འབྲུང་སྤྱན་གྱི་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤར་སེལ་ཉ། སྤྱུ་ལུག་གཉི་ག་ནས་རྒྱ་བ་ཁ་དོག་སེར་པའོ། །མཆོག་གི་སྦྱོར་བ་ནན་ཉན་གྱིས། །དེ་ཡི་སྟེང་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་བ་དེ་ཡི་

1 སྟེ། སྟེ། ༡༧བཅུ་ ནི

2 སྟེ། སྟེ། ༡༧བཅུ་ བཞིན

3 སྟེ། སྟེ། ༡༧བཅུ་ བཞིན

སྒྲིང་དུ་མཆོག་གི་སྒྲོར་བ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་ གྱི་ཕྱིར་ སྒྲོ་བ་ རྩི་ཡིག་ དང་བསྟུ་བ་ སྟེ། བར་དུ་
འཇུག་པ་ཨི་ཡིག་ དང་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ ཨ་ཡིག་དང་སྟུར་བ་ བན་ཏན་གྱིས་ཅེ་
གཅིག་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐུང་མེལ་གྱི་
དོན་ཆེའི་ བརྒྱས་པའོ། །

༥ བས་མཁའའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། འོད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་
པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ སྒྲིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་ མི་ཤིགས་པ་ལས་ ཐུང་བའི་ འོད་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ནི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ མཉམ་གནས་ ཏེ། ཁ་དོག་ནག་པོ་ ལྷ་བྱག་ གཡོན་ནས་
འབྱུང་བའོ། ། མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ དེ་ཡི་སྒྲིང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་ ཚུལ་
ཏེ་ གནས་ ཡི་གེ་རྩི་ཞི་བ་ སྟེ་ བྱང་། དོན་མེད་པར་བྱགས་ཀྱི་རྩི་རིང་པོར་ཡང་བཤད་པས་རིང་བྱང་གཉིས་
ཀ་ཅུང་པོ། ། རུ་འཇུག་པ་ ཨི་ དང་། གནས་པ་ ལྷ་ དེ་རྗེས་ལ་སྒྲོ་ཞིང་འབྲིན་པ་འདི་ནི་
དོན་ཡོད་པ་ ར་བྱུབ་པ་ འི་ རིགས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་དོན་ཆེའི་ བརྒྱས་པའོ། ། ། དགྱིལ་འཁོར་བཞིའི་
རྒྱུད་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པའི་ཆོ། མགྱིན་པ་སོགས་གནས་བཞི་སོ་སོ་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི། སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་
ལས་ཐུང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་འདི། ལེ་ལུ་གསུམ་པ་དང་། དུག་པ་ཅ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ཉིད་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་མན་ངག་དུ་མ་ཆོན་པར་སྤང་བས་ལེགས་པར་ངེས་པ་ཐོབ་པར་
བྱའོ། །

༦ འོན་ལྷ་བྱག་རེ་རེ་བ་གཉིས་ལ་གྱེན་རྒྱ་དང་མཉམ་གནས་གཉིས་དང་། ལྷ་བྱག་མཉམ་རྒྱ་ལ་སྟོག་
འཛིན་དང་ཐུང་མེལ་གཉིས་རྒྱ་བར་བཤད་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་རྒྱ་ཚུལ་དེ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་ཡང་བྱུང་པར་དག་དུ་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་རེ་རེ་ས་
གཙོ་སོ་བྱས་པ་ འི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རབ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ན་ རང་མ་གཏོགས་པ་ དགྱིལ་

འཁོར་གཞན་གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་བས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་སྒྲུབ་
ཉི་རྒྱུ་འོ་ཞེས་པ་ འདོན་མོ། ། དཔེར་ན་ཁྱེད་རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་ན་སྒྲ་བྲག་གཡས་རྒྱུང་ལ་རྒྱ་བ་ན།
གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་རྒྱ་བས་རྒྱུང་བཞི་པོ་རེ་རྒྱ་བ་ན་བཞི་ཀ་རྒྱ་ལ། གཙོ་བོ་དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་རྒྱ་བ་ཡིན་
པས། སྒྲིང་རྒྱུང་བཞིའི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དམར་མེར་དཀར་ལྗང་གྲུ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེའི་གཞན་དབང་
གིས་ནི། ཁྱེད་རྒྱུའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་དམར་མེར་སོགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རྟོ། །འཁོར་ཡང་ཞེས་པའི་རྩ་འབྲེལ་
གྲིས་ནི་སྒྲ་བྲག་རེ་རེ་བ་གཉིས་ལ། ཁྱེད་རྒྱ་དང་མཉམ་གནས་ཁོན་དང་། སྒྲ་བྲག་མཉམ་རྒྱ་ལ་སྟོག་དང་རྒྱུར་མེལ་ཁོ་
ན་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནམས་དང་། རྒྱུང་བཞིའི་གཅིག་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་ན་གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་
དང་། །མགོན་པོ་རེའི་རྒྱུང་རྒྱ་བ་ན་སྒྲ་མོ་བཞིའི་རྒྱུང་རྒྱ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་
གོ་། འོ་། ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་ རོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་འདིའི་ཉིན་མཆན་དུ་བརྒྱས་པའི་གྲངས་
ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་ ལྷན་མོན་ ལས་སྟོན་པས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གོས་དཀར་ མོ་
དང་ ལ་སོགས་ པས་བསྐྱས་པ་སྒྲོལ་མ་དང་སྒྲན་མ་དང་། སྒྲ་མ་གྱི་བཞི་པོ་རེའི་ བརྒྱས་ པ་ བཤད་
པ། །བརྒྱ་སྐག་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ལ། ། ཉི་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རེའོ། ། བཞི་པོ་ལེགས་པར་
བསྐྱེས་པ་ ཉི། བསྐྱེས་པ་ ཉི། རྒྱུང་གི་སྒྲོར་བ་ བཞི་ ས་ བསྐྱས་ པ་ བརྒྱ་སྐག་དགུ་ཉིད་
དོ། །དགུ་བརྒྱ་དག་དུ་གང་བསྟན་པ་ ཉི། ཞག་གཅིག་ལ་ ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ནི། །
དགུ་བརྒྱ་པོ་དེ་ནི་ཉིན་མཆན་ སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལས། །ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའོ། །ཞེས་
བྱ་བའོ། །

༥ རྣམ་འབྱོར་བ་གཉི་ [རྣམ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ནི་རིམ་བཤུགས་ལ་འཆད་པ་མིན་པར་པོ་སོ་
གཉིས་ལ་བཤད་དགོས་པར་བྱེ་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །] གཤིབ་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲ་སོ་
སྟོན་པ་ལས་ རྣམ་པ་གཞན་དག་བསྟན་པའི་བྱིར། ལྷན་པ་མཐིང་ག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལ་མཐེང་གའི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་དོ་རྩེ་ ཅེ་ལྷ་པ་ ཉན་འབྲུའི་ཆད་
ཅམ་ ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་སྟེ། རང་ ལྷ་ར་གསལ་བའི་ “གི་དོ་རྩེ་འི་ འུག་མོར་འབྲུའི་དབྱས་སམ། “དེའི་¹ཅེ་མོའི་ འུ་
གར་ ཉན་ཏན་གྱིས་ཏེ། འབད་པས་ བསམ་པར་བྱ་བ་ འོ་ དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྷག་པར་
འབད་ནས་སྒོམ་ཞེས་པའོ། །འབད་མེད་ཀྱི་ ཅ་ན་ཀ་ སྟེ། མཉམ་ འི་འབྲུའི་ཆད་ཅམ་གྱི་པརྒྱ་ དམར་ལོ་
འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྟེ་བའི་མཐེང་ གོ་སར་གྱི་སྤེང་བས་བརྒྱན་པ། རང་གི་ ཆོས་འབྲུང་བའི་ནང་
དུ་རྒྱད་པ་ སྟེ། དེའི་སྤྱ་ཅེར་སྒོམ་པ་འདི་“ཤེས་²ལོ། ། བེ། དེ་ལྷ་ར་བསྒོམས་པས། འུར་རྒྱབ་ལ་གཞོལ་
བ་སྟེ། འུར་རྒྱབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། ལུམ་གྱི་ གསང་བའི་ ལྷ་ཅེ་
དེར་ བེ་ འཁོར་ལོ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བལྟས་པ་ རིན་ལོ་ཆེ་དང་དོ་རྩེ་རྣམས་བསྒོམ་པའང་།
ཅ་ན་ཀའི་འབྲུ་ཅམ་པ་ཉིད་ མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་ རང་གི་ ལྷ་ཡི་ རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ ཁྱད་པར་
དུ་འར་ བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

ལྷ ཉན་འབྲུར་པ་ལོ་མོས་གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་འུག་མཆོན་པ་ལོ་སྒོམ་པ་ དེས་ཀྱང་ཅི་ ཞིག་འབྲུབ་པ་
ར་འབྲུར་ཞེ་ན། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ འི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་ འོ། །ཡོན་ཏན་ནི་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ དབང་ལྷག་ བརྒྱད་དོ། །འུར་རྒྱབ་
གནས་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། འུར་རྒྱབ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ ལྷར་འཇུག་ལོ།
སོ། ། ལྷར་འཇུག་ དེའི་གནས་ནི་རྒྱ་སྟེ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ར་
ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །འོ། ། དེ་ཉིད་ནི་ ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ ར་བྱེད་པ་

1 སྟེ། སྟེ། ༡༥ རབ་ཏན། དེའི་

2 སྟེ། ༡༥ རབ་ཏན། ཤེས་

ས་”ན་¹ཉམས་དགའ་བ་སྟེ་ཡིད་དགའ་བའོ། ། བན་ཡོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེན་ དེ་ལྟ་བུའི་ མཆོག་
ཐུན་མོང་གི་ དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ འདྲ་གསལ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བན་ཡོན་དེ་རྣམས་ རྣལ་འབྱོར་བ་དེའི་མངོན་ ལུས་ ཏུ་འགྱུར་
བའོ། ། འོག་སྒྲིའི་ཕྱག་མཆོན་ལྷ་མོ་བསྐོས་ས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ འདྲ་
གསལ་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ རི་ལྷར་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། ²སངས་རྒྱལ་ནི་ འདྲ་གསལ་ཏུ་བཞུགས་ཆུང་ བྱང་པོ་ལ་སོགས་
བའོ། །

བྱང་ཆུབ་ ལ་ གནས་ བ་ རྣམས་ནི། དེ་ཡང་གང་ལ་གནས་བ་ཡིན་སྟུང་ན། མངལ་བརྒྱུད་བ་
ནས་མ་ཤིའི་བར་ལ་གཞིའི་སྟེ་བ་ སྐྱལ་བའི་སྐྱའི་གནས་སྐབས་ ཞེས་འདི་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཡོད་པས་
ད་ལྟར་ཀྱི་སྐྱབ་བ་པོའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སོགས་ སོ། ། ³འོག་སྒྲིའི་ལྷ་མོ་དེ་མན་དག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་
བསྐོས་ས་པས། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤང་མཆེད་ཚོའི་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ཁུས་ལ། དེ་གོམས་བ་ལས་
མངོར་ན་ འཇམ་ བསྐྱུས་ན་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སེམས་དབེན་གྱི་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྟེ། དེ་གསུམ་ལས་
སྐྱུ་མའི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་ སྦྱོར་བས་ སྐྱ་དེ་ལ་ གནས་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ དོན་
དམ་པའི་བདེན་བ་དེ་ ཅུ་ར་སྟོ་ཞིང་ སྟེ་ གཞུགས་ ར་བྱའོ། ། དེར་གང་གཞུགས་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་
སྐྱུ་མའི་སྐྱ་ དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ལ་འཇུག་བ་ སྟེ། ཞུགས་ཤིང་དག་པ་ འི་འོག་ཏུ་ སྤང་ཡང་འོད་
གསལ་བ་ལས་ ལྷང་བ་བསྐྱེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་མཆོན་བ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱ་གསུམ་ དབེར་མི་
ཕྱེད་པའི་ གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ གྱི་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱའོ། ། རོ། །ཆོས་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེའི་

1 ཟླ་ ༡༥ལྷན། ཞིང་༡༩༩༩ན་ན། བྱི

ཆོག་། ཅེས་པ་ཆོག་གི་སྒྲིབ་དོད་པ་དེ་ནི་ཆོག་དང་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་འདིར་གནས་ལ་བསྐྱར་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། ། བྱི་རྒྱ་གདུག་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྟེ། གནས་ཞེ་ཅེས་བྲམ་སྟེ། འདྲ་གསལ་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། [རྣམ་འབྱོར་པ་པ་མོས་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་བྲག་མཆན་ལྷ་མོ་སྟོན་པ་རིམ་བཤག་ཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྩི་གསལ་རིམ་པའི་སྣ་མོ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་གསལ་འབྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཤེས་ལ། དེ་བོད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྩི་གསལ་དགའ་བར་བྱུང་འདུག་ནའང་། ། དེ་རྩི་གསལ་པར་བྱེད་ལུགས་རྣམས་འདིའི་མཛེས་པ་དུ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །]

༥ "དེ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ལོངས་སྟོང་པ་འི་སྟོན་ནས་རྩི་གསལ་པའི་རིམ་པ་འི་སྟོན་པ་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྲམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྲམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ནི་སྣ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་པའི་འོག་ཏུའོ། ། དེ་ཉིད་དོན་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་དེ་ཉིད་དོན་ཀུན་སྟོན་པ་པོའོ། ། སྟོན་པ་ཀུན་ནི་སྟོན་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་ཀུན་ནོ། ། སྟོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། གྲོལ་བའི་སྟོན་པའོ། ། [ཞེས་འཇུག་ཉིད་གཉིས་དང་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། ། དེས་ན་ཆག་གིས་བྱ་སུ་ཀུའི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། ། དེ་ལ་བྱུང་ནི་ཟ་བའོ། ། སུ་རྒྱ་ནི་གཉིད་ལོག་པའོ། ། ཀྱུ་ནི་ས་ར་ནི་བཤད་པར་འབྲོ་བའོ། ། དེ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་མིན་པ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་བསྟོན་པའོ། ། འདི་ནི་ལེ་ཏུ་འདིར་བསྐྱར་པའི་རྩི་གསལ་རིམ་གྱི་སྟོན་པའི་གཙོ་བོའོ། །] དེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་གི་

1 ཞེས་ ༡༩༥༩ན། དེ

གོ་འཕང་ཐོབ་ པར་བྱེད་ པས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ གསང་བའི་དཔལ་པ་ ལ་ ཉི་འོག་ནས་བཤད་
བ་སྟེ་དེ་བཀའ་སྡུལ་བ་ནི། གཞུགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །

༩ གཞུགས་དང་སྐྱ་དང་རོང་ལྗན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ ས་ ཉི། རི་དང་རིག་བྱ་ཡང་མཆོན་བ་
སྟེ། །བྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་དང་ལྗན་བར་ཞེས་པ་ལོ། །སྟོན་བ་བྱེད་པ་ལོ་རང་ཉིད་ རྩོམ་
གསུམ་མི་བྱེད་པའི་རོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་ ཉེ། བསྟོམས་ནས་ སྐྱབ་པ་ལོས་
ཆེ་བ་དུག་དུ་ཏྲག་དུ་བསྟོམ་པར་བྱལོ། ། ཅི་ཞིག་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས། གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་
བ་ཆེན་པོ་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད་ནས་བསྟོམ་པར་བྱལོ། ། ༩ དེའི་ཆེ་ཁ་ཟས་
ཁྱད་པར་བ་ནི་ ཟས་སྤྱ་བཤད་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་པ་དང་གཅི་བ་བཟའ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ ཉེ། བཟའ་བར་བྱལོ། །དང་། དེ་བྱས་པས་ ལུས་ གི་སྟོབས་རྒྱས་ནས་རིང་དུ་ གནས་པ་ ར་བྱ་
བ་ འི་ཕྱིར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ འི་སྦྱབ་པ་ལོ་ ས་བྱལོ། ། ལུས་གནས་བ་
"དེས་ཆེན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ཞིག་འབྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས། དེ་ཉིད་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །

སྟོན་པའི་དུས་སྤྱ་བཤད་གཅི་བཟའ་བར་བཤད་པའི་ཞར་ལ། རང་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོར་བསྟོན་ནས་དག་ལས་
སོགས་བསྐྱབ་པའི་སྟོབས་སྤྱ་གཞུང་ལ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ཟས་སྤྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
ཤ་རྒྱུས་ཟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མི་བསྟོན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་ལོ་རང་གི་ ཟས་སྤྱ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ ནུ་ དང་། ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དང་། རྩོམ་རིགས་ཀྱི་ ཁྱོ་བོའི་ལྷ་རྒྱུས་ལ་
གཏོར་མར་ དབུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ ནུ་ ཉེ། གལ་ཏེ་ཤ་བཏྲག་པར་ ཉེ། ལོངས་སྟོན་པར་ སྤྱར་

1 ཞེས། ༡༩༥༧ན། རྟེན་སྐྱེ། ༡༩༥༩ན། སྟོན་
2 ཞེས། ༡༩༥༧ན། རྟེན་སྐྱེ། ༡༩༥༧ན། དེས་

ན་དེའི་ཆེ་ག་ཆེན་པོ་ མའི་ག་ལ་ བཏག་པར་ ཉེ། སྤྱད་པར་ བྱའོ། ། ག་ཆེན་པོ་ཟུང་པའི་པན་ཡོན་ནི།
གསང་བ་ནི་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་ རྒྱ་པའི་ ལས་ ཉེ་ སོ་། ། ལས་དེ་སྐྱབ་པ་མོ་ དེ་ལ་
པན་ཡོན་དུ་ འབྱུང་བ་ སྐྱབ་པ་མོ་ དེ་ཡི་ ས་ ཡུལ་ ཏུ་བྱས་པ་ ཅན་ རྟེ། མཐོང་བ་ ཉི་གསང་བའོ། །
གསང་བ་ དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱད་པ་གསུང་དང་སྤྱགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་གསུང་དངོས་དང་
རྒྱ་ཆེན་སྤྱ་མ་སྤྱན་པ་ ར་ལུས་དག་ཡིད་གསུང་བདེ་བ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་ འབྱུང་བར་འབྱུང་
བའོ། །དེ་དག་ རྟེ། “བསད་པ་ ལ་སོགས་པ་འབང་ཞིག་དུ་ རྟེ་ལ་ བསྐྱན་པར་མ་ཟད་ཀྱི།
དངོས་བྱུབ་ བསྐྱབ་པ་ ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་ལུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུབ་ བསྐྱབ་
པ་ རྣམས་ལ་ ཡང་རང་གི་ལྷའི་རིགས་དང་མ་སྤྱན་པའི་ཁ་ཟས་བསྟེན་ན། རྣམ་འབྱོར་བ་དེའི་ལུས་དང་
དག་དང་ཡིད་ བདེ་བ་ལ་ ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཁོ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་གསུངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། སྤང་པའི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉེ། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ལ་ནི་སྤང་བོ་ཆེའི་གདང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་ནི་རྩ་
ཡི་གདང་། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ནི་ དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་གི་ག་ དང་། རོན་
བྱུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་ནི་ཁྱི་ཡི་ག་ འོ། །

བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་བཟའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྤྱ་བཞོས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ཁོ་བོའི་ཆོགས་
ཀྱིས་བཟའ་བར་བྱའོ། ། ག་ལྟ་པོ་ དེ་རྣམས་མེད་ན་ རྟེ། མ་འབྱོར་ན་ རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཟས་
གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉེ། ། གཞན་གང་ཡང་རྒྱུད་བའི་གདུག་ལོ། ཞེས་ཆག་

1 ཞོལ་ ༡༩༩༣ན། སྟེ། ༡༩༩༣ན། རྟེ། ༡༩༩༣ན། རོས་

2 རྟེ། ༡༩༩༣ན། ཞོལ་ ༡༩༩༣ན། གསང་

གིས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་པས་ཤིང་ལས་གཞན་པའི་ཤ་གང་རུང་ལ་མི་ཤ་སོགས་སུ་བསམས་ལ་དབུལ་
ལོ། ། བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཤར་དབུལ་ལོ། ། བཙུག་གི་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་
ལས། ཅམ་པའི་ཟས་ཀྱིས་གསོལ་མི་བྱ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་ཅམ་པའི་ཟས་ནི་འབྲས་ཆེན་ཏེ། གསོལ་མི་བྱ་སྟེ།
བཞེས་སུ་གཞུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅམ་པའི་ཟས་ནི་དྲག་པོའི་ལས་ལ་ལྟ་བཞོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
དག་གོ། ། ཟས་ནི་འབྲས་ཆེན་རོ། ། གཞན་དག་ནི་འབྲས་ལྡན་སོ། ། དེ་དག་ཀྱང་མི་
བཟང་འཇམ་ཞེན། བཟང་བར་བྱ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དྲག་པོའི་ལས་ལ་ནི་ཟས་གཞན་
མི་དབུལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

༄ དྲག་ལས་སོགས་སོ་སོ་ལ་རིགས་དང་མ་བྱུན་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དེའི་ འབྲས་བྱ་
སྟེ། བན་ཡོན་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
རིགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་དང་། རྩོམ་ཏེ་རང་གི་
བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
རིགས་སོ་སོ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ ཏེ། གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་ བྱས་པས་
མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བན་ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་
བུ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
གཏོར་མའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི་ལྷུང་ཞིང་རིངས་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་བྱང་ཆུབ་
པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ འགྲུབ་པར་ ཏུ་མ་ཟད་
ཀྱི། འདོད་པའི་དབང་ལྷུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཁམས་དབང་ལྷུག་འདི་གཉེན་ན། ཁོ་
འཕང་ལས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་ རྟེ། དེའི་ཕྱེ་ཐག་
བྱུང་མེད་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ འདོད་པ་སྦྱོར་བའི་ དགའ་བའི་དབང་ལྷུག་

ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་། རི་རབ་སྐྱུ་ཅུ་ཙུག་གི། །རྩལ་ཐམ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
ཡི། །དེ་སྟེང་གི་ནི་བྱད་མེད་རྣམས། །ཡོན་ཏན་ཅན་ནི་བདག་གིར་འགྱུག། ཅེས་འདི་
ཉིད་གི་འོག་། ལེུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ ལྷས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ནི་ལས་གི་ས་
འཛམ་གླིང་རོ་ འོ་། །གོ་འཕང་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའོ། །དེའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་སྟོན་ཅིང་
གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་རོ། །དེ་མཛད་པས་ན་གོ་འཕང་ལས་ནི་བྱེད་པར་
འགྱུར་བའོ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་ པ་བསྐྱེད་རིམ་ པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གི་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པས་ན་གཙོ་བོའོ། ། [འདི་རྣམ་རྟོགས་རིམ་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་རོ།] ། སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ན་གཟི་བུ་ཤིང་སྟེ། དེ་ཡོད་པས་ན་
གཟི་བུ་ཤིང་ཅན་རོ། །

རྟེན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་ཆགས་པ་བཞི་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་བཞི་ལ་སྤང་བའི་
འཛིག་རྟེན་གི་ཆོས་བརྒྱད་གིས་མི་རི་བས་ན་སྟོབས་དང་ལྷན་པའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཆེ་དང་ལང་ཆེ་དང་ལྷན་པས་ན་མདངས་བཟང་ བའོ་ འོ་། །རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་གྱུར་པས་ན་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མཐོང་བ་སྟེ་མཐོང་བ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། ། ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པ་ དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ཡིད་གིས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་
བ་ཅུ་གིས་འཛིག་རྟེན་ཏེ། སྤྱེ་གནས་སོགས་ སྤྲོ་ཆོགས་པས་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འགྲོ་བ་
རྣམས་ དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔོན་ [འདི་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ།] ། གོ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དབང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་
རྣམས་གངས་སོ། །བསྐུལ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་ལོ་སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་

སོགས་པས་བསྐྱེད་ཞིང་བྱངས་པ་མེད་པ་སྟེ། མཚན་མའི་ཉིང་འཛིན་ བརྟགས་པའི་སྟེ་
 ལཱ་འཁོར་དང་སྟགས་བརྒྱས་པ་སོགས་ ལ་གནས་པས། མཚན་ མ་ མེད་ པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་འབྲུག་
 པའི་ འབྲས་ཏུ་འཁོབ་ པར་ མི་འབྱུང་ རོ། ཞེས་ནས་པར་སྤང་མཛད་མའོན་པར་བྱང་
 ཚུབ་པ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་འཇུག་པ་ལ་ནི་ བདེ་པ་ གླེ་དངོས་ལྷུ་ བཅས་ཅད་ ལྷའི་
 སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་ ལྷན་གྱིས་ལྷུབ་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་པར་འབྱུང་བའོ། །

འདི་ནི་ཞེས་བཞི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ ལ། ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའི་རྣམ་འབྱེད་བ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་
དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཉི་རྟོགས་པ་མོ་ཤིང་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་གནས་པའོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་སྤྲས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་དེ་འཛོམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉི་ཤང་མཆོན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་
བཟགས་པ་འོ། །ཡང་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསང་བའོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །ལུས་དག་སེམས་ལས་འདའ་
བའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་འདུག་དང་སེམས་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ།

།འདི་སྐད་ཉོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་མཁའ་བའི་ལུས་ [ཞེས་མ་འདི་ལ་ནི་རྒྱ་མའི་སྤྱད་དོས་།
སྤྱབ་པ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་དངོས་སྤྱབ་པ་དང་། དག་པའི་རྒྱ་མའི་སྤྱད་དོས་།
སྤྱབ་པ་དང་། འབྲས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་པར་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྟོགས་རིམ་པའི་སྤྱད་
པ་ནི་རྒྱ་ལུས་སྤྱབ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་གྱིས་པགད་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཡིད་རྟོ། །ཐ་མཁའ་བའི་
ལུས་སྤྱད་ས་པའི་དོན་གིན་ཏེ་རྟོགས་དགའ་པར་ཡོད་པ་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་པགད་ཟེན་པ་ལས་ཤེས་པར་

གཟུགས་དང་སྤྲ་དང་རྩྭ་ལྗན། ཞེས་བཞེད་དོ། ། **བསྐྱལ་** [**བསྐྱལ་**་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་པོ་འདི་འདྲི་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་འབྱུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། །བ་ཆ་བ་གྱི་འབྱུང་ལས། གངས་གསུམ་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཅེས་པ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་ལ་བཞེད། ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། ཆག་འབྱུང་ཡང་དེ་དང་དོན་འདྲ་ལ། མཁས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དགག་ཆེག་མེད་པས་གངས་མེད་གསུམ་ཞེས་པ་འབྱུང་སྟོན་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །] **བ་གངས་མེད་གསུམ་པོ་ནི།** །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཤད། །**ཁྲ་བ་དྲུག་** ཏུ་བསྐྱོམ་པར་ **བཤད་** པ་ཡང་སོ་སོར་བྱེན་དྲུག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་ **དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།** ། །^༡ **བསམ་གཏན་གཉིས་**གྱི་ **དངོས་** པོ་མེད་ པ་འོད་གསལ་ཏུ་བྱས་ནས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི། **དེ་འབྲུ་བའི་** **རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པ།** ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་^༢ **སྐད་ཅིག་** མར་རོ། ། **གཅིག་ཏུ་** འབྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ **བསྐྱལ་པ་སྟེ།** ། རོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ **དུས་གསུམ་** སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ **ལས་འདས་** པ་སྟེ། དེ་གསུམ་དག་པ་ **ཡིན་པར་དགོངས་** སོ། ། **གཟུགས་དང་སྤྲ་དང་རྩྭ་ལྗན་པ།** །**ནལ་འཁྱོར་པས་ནི་ཁྲ་དྲུག་བསྐྱོམ།** ། [**པར་བྱ་** ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། **རྫོགས་ཅིས་པའི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་**ཡང་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་སྟོན་པ་བྱེད་པའོ།] **མཆོད་ཆེན་** འོད་གསལ་ཏུ་འབྱུག་པ་ **དེ་ནི་བྱས་ནས་སུ་** ཞེ། ། **དེའི་རྫོགས་སུ་** གསལ་བའི་ **དེ་ཉིད་** ཟུང་འཇུག་ **ནལ་པར་བསྐྱོམ་** པར་བྱའོ། །

༥ ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས། **དེ་གཉིས་འོད་གསལ་ཏུ་** **སྟོར་བ་ནི།** །གཤམ་གཅི་དང་^༣ **ཟས་སུ་** ཐུང་བའོ། ། ཐུང་ལ་དེ་ལྟར་ **བྱས་ན་དེ་འབྲུ་** བ་སྟེ། **དེའི་དངོས་གྲུབ་** བྱེད་པ་ནི། ། སྤར་བཤད་པའི་ **བཟའ་བ་རྣམ་** པར་ **རྟོག་** པ་ **མེད་པ་** འི་འོ་། ། **དོན་གྱི་འོད་གསལ་** གྱི་ **དེ་ཉིད་** དེ། **རོ་ཐོ་འདི་ནི་ཁྲ་** ན་ **མེད་པ་** ཟུང་འཇུག་སྟེ། ། **བྱང་ཆུབ་** གྱི་ **སེམས་གཅིག་** འོད་གསལ་ **ལས་བྱུང་བའོ།** ། **དེ་འབྲུ་བའི་** **རྟོག་མེད་** ལས་ཉོན་གྱིས་ **འདུས་ནི་མ་བྱས་** པའི་^༤ **ཤིང་**

༥ ། མིའོག་ བའི་ རོན་ ལུང་ལུག་ བེ་འབྲུག་པར་འབྲུར་ རོ། ། ལྷོ་ [བའི་མགོར་མེག་ལེ་ཡིད་མེད་
གཉིས་ ལུང་ཞིང་ ལྷལ་ལྷན་གྲགས་པའི་འབྲེལ་པ་བཤད་དུ། ། ལྷ་མ་གྱི་འཕྲི་མིང་ཡིག་གི་མོག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་མེག་
ལེ་མེད་པ་ལོ། ལྷགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤད་དུ་ལྷ་མ་གྱི་དེ་ལྷ་ལ་མཛའི་ཡིག་གཉིས་ཀྱིས་ནས་མེག་ལེ་ཕྱིན་པར་
བཤད་དོ། དེ་ལྷར་ལྷང་ཡང་འདི་ག་ཟེ་བའི་དེས་རོན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲི་སྐད་དོད་ལ་མི་ས་ཞེས་
འབྲུང་བའི་སྟེང་ནས་འཆང་བ་ཡིན་པས། ཆག་འབྲུར་ལས། མི་ནི་ཞེས་འབྲུར་བ་ལྷར་བྱ་དགོས་སོ། ལྷོ་ནི་སྐ་མ་
གྱི་ལོ། དེ་འབྲུར་ན་བདག་མ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་ཕྱིན་ཀྱིས་པ་ལྷུ་པ་བཤད་པའི་ལྷ་མའི་སྟེང་། །མ་ནི་སི་ཤོ་རྟེ་སྟེ་དེ་ནི་
མ་རོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལོ། །སྤྲ་དང་སྤྲད་ཀོར་གཉིས་སོ་སོར་ལྷལ་ནས། སྤྲད་ཀོར་ས་ཡིག་ལ་བྱིན་
པ་ལོ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ལྟེད་པའི་ལུང་ལུག་གི་བསམ་གཏུན་ནི་མ་སལོ། །]

བེ་ལྷ་མ་གྱི་ར་བཤད་དེ། །ས་ཅི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་
 གཏན་ལ་དེ་ལ་ཅི་དགའ་བར་སྒྲིང་བ། །ཤ་བཟང་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཅུ་རྒྱུད་དེར་
 བཤད་དོ། །ཤ་བེ་བའི་དོན་སྒྲིང་བཤད་ནས། རྩེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ནམ་མཁའི་ཉར་མཐའ་ཡས་པ་
 འོད་གསལ་དང་། རྣམ་འཕྲོར་ནི། །སྒྲིང་བ་སྟེ། ར་མ་དང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྒྲིང་བའི་ཤ་ཆེན་དེ་
 ཅི་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཅུ་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལོ་མས་པས་སྐྱ་གསུང་བྲག་ས་ཀྱི་
 གསང་བ་ཡི་ནི་ལོ་འཕར་མཆོག་དོ་རྩེ་གསུམ་དཔེར་མི་སྒྲིང་བ་མཐར་སྟག་པ་ནི་སྒྲིང་དུ་སྟེ།
 ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྲུག་པ། །ཡང་མི་སའི་སྐྱ་ལས་ས་མ་ཡ། དམ་ཆོག་དང་མཐུ་ནི་ཆེན་པོ་འོ་དེ་ཡི་
 ར་མ་ལ་ས་མ་དེ་འདི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་དང་སྐྱ་ལུས་གཉིས་མཉམ་པར་བྲག་ས་པའོ། །སྒྲིང་
 ཆེན་དང་རྟ། །དང་དེ་བཞེན་དུ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་ཤ། རྒྱང་འཇུག་པའི་ཡུང་པོ་ལ་པ་
 སོགས་པ་རིགས་ལྗེའི་དོ་འོར་བསྟན་ནོ། །རིགས་ལྗེའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་བས། །སྒར་རི་སྒྲིང་

1 ཁོལ། ༡༤༤བཤེ། སྒེ། སྒྱ་ལྟོན་མེ། ༥

བཤད་པ་མུས། དེ་དག་དང་གངས་མཉམ་པ་ལོ་ལོ། ། རྒྱལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གཉིས་སུ་
མེད་པ། ། ཟུང་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟས། ། སྤྱི་ཐབས་ཟེད་པའོ། །
ཁྲི་ [བ་ཆབ་ཀྱི་འགྲུར་ལས། ཁྲི་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་པ། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རོ་བོར་འགྲུར། ཞེས་བསྒྱུར་བ་
བདེའོ། ཁྲི་བྱ་ཟས་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ལ་བཤོས་སུ་མི་དབུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དེས་དོན་ནི། ཉན་རང་དང་པར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྤེལ་སྤྱོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་
ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་བོ་དེ་ཅུམ་ཞིག་ལ། འདིའི་རྒྱལ་འབྱོར་བས་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའོ། །] ཞེས་བྱ་
བའི་རོ་བོ་ནི། ། འཛིག་པས་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདས། ། དེས་ན་གང་ཡང་ངས། གང་དག་
ལས་འདིའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་། ཏུ་གྲུར་པ་མཁས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་པའོ། ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོད་གསལ་དུ་
རོ་གཅིག་པ། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་
གཉིས་སྤངས། ། བདེ་ནི་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་འབྱོར་བརྟུལ་ཁྲུགས་བཟང་པོ་འདིས། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། སྒྲོ་ཅན་དང་། ། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤེལ་ཞི་མཉེས་འགྲུར་
ཞིང་། ། དངོས་གྲུབ་སྤར་དུ་འཛོལ་བར་འགྲུར། ། འདོད་ཁམས་དབང་སྤྲུག་ [ཅས་སོགས་
ཀྱི་མན་ཡོན་ནི། གཏོར་མའི་མན་ཡོན་དུ་སྤར་གསུངས་པ་ལལ་ཆེ་བ་ཡང་། ཟུང་འཇུག་གི་མན་ཡོན་ལ་དགོངས་ནས་
ཡིན་ནོ། །] འཛིག་རྟེན་ན། ། ལས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་བར་འགྲུར། ། གཙོ་བོ་གཟི་ཆེན་
སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུག་ ། མདངས་དང་ལྷན་ཞིང་མཐོང་ན་དགལ། ། མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་
བསྐྱལ་མེད་པར། ། འཛིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་དུ་འགྲུར། ། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། ། གསང་བ་བྱང་ཆུབ་དམ་པའོ། ། ཡང་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་གསལ་བ་འདི། ། རྩོ་རྩོ་

གསུམ་ བི། ཐ་མལ་བའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ། དེ་ལས་ འདས་ བཞི་བྱང་འབྲུག་པའི་རྩི་ཚིང་སྐྱབ་བ་
དམ་པའོ། །གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱིན་གྱི་ སྟེ། །རྩི་ཚིང་གི་ དམ་ཚིག་ སྟེ། མཉམ་
ཉིད་ཆེན་པོ་ ཡིན་ཏེ་དམ་ཚིག་ རྣམས་ཀྱི་ མཚོག་ མོ། ཅེས་བྲ་བ་སྟེ། དེས་པའོ་དོན་ཏོ། །

༥ འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་པར་མི་འཇིག་པ་ རྩི་ཚིང་སྐྱབ་པའི་བོ་
ཉིད་ ཅུ་ གང་གིས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ རྣམས་ འཁྱོན་གྱིས་སྒོ་བ་ཅིང་ སྟེ། སྐྱེད་པ་ ཉོན་
པ་ འེ་ཆིག་དེའི་གཞུང་གི་ཆོགས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལ་ནི། སྐྱེད་པ་གསུང་དང་། ལུགས་འཁྱོན་
གྱིས་སྒོ་བ་པའི་ལེ་ལུ་ཞེས་བྲའོ། ། སྐྱོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་ལས། ལེ་ལུ་བྲུག་པ་མཐའ་བྲུག་གི་བཤད་པའོ། ། །

༥ དེ་ལྟར་རྣམས་འབྱོར་པ་ཐ་མལ་བ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ དང་། མཚོག་ རྩི་ཚིང་སྐྱབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ ལེ་ལུ་བྲུག་པར་ ཡང་དག་པར་བསྐྱར་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ དེ་ཉིད་ སྟེ་
མར་མ་ཐད་ སྐྱར་ཡང་སྐྱོས་ནས་ ཉེ། རྒྱས་པར་ བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། སྟེ། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ནི་རྩི་ཚིང་ཆེན་པོའོ། ། རྩི་ཚིང་
དེའི་ ལམ་གྱི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ བོ། མི་སྐྱབ་ བོ་ཡན་ལག་བྲུག་ བོ་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་སོགས་བྲུག་ལ་བྲས་ན་
འོག་ནས་དེ་བྲུག་ཆར་བར་མི་སྐྱོན་པས་སངས་རྒྱས་མེ་བཞན་གྱི་ཡན་ལག་སོགས་བྲུག་ལ་བྲའོ་། བོ་སྐྱབས་ཀྱི་
སྐྱོད་པའི་མཚོག་ [མཚོག་ཅེས་པ་ཆག་འབྱུང་ལས་ཐོབ་བྱ་མཚོག་ཅེས་ཕྱིར་ལ་བྲངས་སོ། །] བོ་སྐྱབ་
མོང་གི་བསྐྱབ་པ་ བསྐྱེད་རིམ་པོ་ འོ་། །དེ་དག་གིས་མཛོན་པར་རྩི་ཚིང་སྐྱབ་པར་བྱང་ཆུབ་
པ་ཐོབ་པ་ ར་བྲ་བ་མཚོག་ཐོབ་པ་ བོ་རྩི་ཚིང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཛོན་པར་རྩི་ཚིང་སྐྱབ་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྲའོ། །དེའི་དོན་གྱི་ སྟེ། དེ་བཟོད་བཟོད་ན་
དུ་བྲས་པའི་ ལེ་ལུ་ནི་དེ་རབ་ཏུ་སྐྱོན་པའི་ཆིག་གི་ཆོགས་ཏེ་དེ་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་

གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །

༥ འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པ་ནི།
དབང་པོའི་ཞེས་པས་ རྗེས་སུ་སྟོང་ཞིང་ཡིད་གྱི་ ཞེས་པ་ས་གོམས་པར་བསྟན་པས་སོ། །རི་
ལྷར་བསྟན་ཞེན། རི་ལྷར་འདོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
འདོད་པ་ནི་འདུན་པ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ གང་དང་གང་ བསྟན་པར་ འདོད་པ་ནི་རི་ལྷར་འདོད་
པ་ དེ་ལྷར་བསྟན་ནོ་ འོ་། །¹དེ་ལ་འདོད་པ་ ཞེས་ སྟོས་པ་ ས་ནི་ འི་རྣམས་པ་ འང་འཛིན་
ལ་ ནི་ དེའི་དོན་ནི་ མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངན་པ་དང་། འབྲིང་
དང་། མཆོག་རྣམས། གཟུགས་དོན་ལ་སོགས་པར་ གཅིག་པའི་རྣམས་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པའོ། །དེའི་ཆེ་ རྣལ་འབྱོར་བས་ཀྱང་ གང་སྦྱདན་ དབང་པོ་ ཉན་བཅས་རྣམས་རྒྱས་པ་ དང་རི་
ལྷར་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་ ཏེ། མ་ཐུན་པ་རྣམས་ ལོངས་སྟོང་པས་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ནི་རི་
ལྷར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་ བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མ་ཐུན་པ་
མི་སྟན་ཞེས་པའོ་ སྟེ་། འདོད་པའི་ལོངས་སྟོང་ཅེས་པའི་སྐབས་ འདིར་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་
སྟོང་པ་ལ་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ཅ་ ཆོག་གི་ལྷག་མ་ ར་གདོན་ནོ་ འོ་། །
སྟོང་པ་སྦྱད་པ་དེས་ ཅེ་ཞིག་ ལྷུབ་ ཅེ་ན། འདི་ལྷ་བྱ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། འདི་ལྷ་བྱ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །སྟོར་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ འདོད་ཡོན་གྱི་ ཡུལ་
རྣམས་ དང་ མིག་སོགས་ཀྱི་ དབང་པོ་ རྣམས་ མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ མི་འགོག་པར་ལོངས་སྟོང་པས་
སངས་རྒྱས་ཏེ་དོན་ལོངས་ཉིད་སྦྱར་ཞིང་ སྟེ། རིངས་པར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་

1 མ་ཟི། ༡༩༡བཤན། དེལྟོག་ ༡༩༡ན་ན། དེ

འཛོལ་པར་འགྲུར་བའོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟན་ནས་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་
པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འདོད་པའི་ཡོངས་སྒྲོན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་རང་ རི་ལྟར་འདོད་པ་ར་བསྟེན་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲུབ་པ་སོ་ བདག་ཉིད་
ཡུལ་གང་ འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པ་ ར་བསྟེན་པའོ་ དང་། ཡུལ་གང་ལ་སྒྲུན་ན་ རི་ལྟར་
བདེ་བ་ ཆེན་སོ་ ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ བསྐྱེད་པ་ འི་ གང་ཟག་ འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བདག་
སྟེ་རང་ཉིད་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་ རྟེ་ ཆོས་པར་བྱའོ། །

རི་ལྟར་ ཆོས་པར་བྱ་ ཞེན། རང་གི་ལྷ་ཡིས་སྒྲོར་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རང་
གི་ལྷ་ཡི་ [འདིར་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སོ། ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་གསར་
གཉིས་ལས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སོ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་མི་ལེགས་ཏེ། འདིར་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་བྱུན་སོང་
པའི་སྒྲོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་བར་གསལ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །ཆོགས་
བཅད་གཉིས་ཀས་དབང་སོ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རང་གང་འདོད་པ་དང་མ་བྱུན་པར་ཡོངས་སྒྲོན་ཅེས་
འབྲ་བར་འབྱུང་ཡང་། ལྷ་མ་སྒྲོས་བཅས་དང་བྱི་མ་སྒྲོས་མེད་ལ་སྒྲོར་བས་མི་རྣམས་སོ། ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་
སྒྲུན་པར་བྱའོ་ སོ་། ། འདོད་ཡོན་ལ་ཅི་བདེར་ཡོངས་སྒྲོན་དགོས་པ་ དེ་ཉིད་གྱིས་ན་དཀའ་བྱུབ་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་སྒྲོར་བས་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་བྱུབ་དང་། ཤིང་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུངས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ རྟེ། ཡི་དམ་ལེན་པ་ དང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ རི་ལས་
མཆོང་ཞིང་མེར་འབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བཟད་བ་སྟེ། དཀའ་སྒྲུན་ དེ་རྣམས་གྱིས་
བསྟེན་ཅིང་ རྟེ། གདུངས་བཞིན་པས་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ བྱང་ཆུབ་རྟེན་

པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ ཐབས་ གང་གིས་ བྱང་ཆུབ་སྤྱད་ཏུ་འབྱུག་པར་ འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་
པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། བསྟེན་ན་སྤྱད་ཏུ་འབྱུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པས་བསྟེན་པ་ནི་དོ་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་སྤྱད་ཏུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོར་བྱུབ་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ལུས་གདུང་བའི་སྒྲིན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྱུག་པ་ཐོབ་པ་ཡོངས་
སུ་བཀག་ནས། སྤྱབ་པ་པོའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ ནི་བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉ་ཅང་སྤེད་འགས་
པ་ལ་བཞེན་ནས་ཡིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་འག་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ འང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤོངས་མོ་ཟ་
ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ སྤོངས་མོ་
ལེ་ཟས་ ཟ་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ སྤགས་ མི་བཞྌ་ས་ ཞིང་ ཉེ་ བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྤོངས་
མོ་ཟ་བ་ནི་ ཕྱགས་ཙམ་ ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྤོང་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་
འབྲ་བར་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལ་ ཉ་ཅང་ཆགས་འགས་ནས་ འཇུག་
པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་བཞྌས་པར་མི་བྱའོ། །

སྤོང་ལ་འང་དགའ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤོང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་བར་
མཆོན་པ་སྟེ། སྤོང་བ་ལ་འང་ ཉ་ཅང་ མ་ཆགས་ཤིང་ཟས་ལ་ ཉ་ཅང་ ཞེན་པར་མ་གྱུར་
པར་ངི་ཙམ་གྱིས་ལུས་གནས་པར་འགྱུར་བ་ ། ནི་ལས་འདི་ཞུ་བ་དེ་གཙོ་བོར་སྤྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ནི་དབང་པོ་ཉེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤོག་འཆོལ་ཙམ་ལ་བྱར་མི་རུང་གི། །བཟའ་བརྟུང་སོགས་
ལ་ངི་ཙམ་ཡོངས་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ལས་ཐལ་ཆེས་པ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་

ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་མེན་གྱི། སྤྱོད་པ་གཞན་གཉིས་ལ་འདྲ་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་དུ་བཞད་པར་བྱའོ། ཤིན་
ཏུ་སྤྲོས་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ངེ་ལྟར་
འདོད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་“ཡོད་དོ། ། རྟེན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་
པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། ། སྤར་བཞད་པ་ དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ རྣམས་ ལ་གནས་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ་ཞེན། འདོད་པ་ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤགས་ནི་ཡི་
གོ་གསུམ་མོ། །ཡན་ལག་ བི་ལུས་སུ་ཡང་བསྐྱར་བས་ མ་ཉམས་པ་ནི་སྤྱིའི་ ལུས་ཀྱི་ རྣལ་
འབྱེར་དང་། རང་ཉིད་དབྱེར་ མི་བྱེད་པའི་ རྩོན་པ་ འདོད་པ་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
སྤགས་པས་བསྐྱས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། འདོད་ཡོན་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་དུ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་པས་ ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་ རྣམས་ནི་ བདེ་བར་གནས་པ་ ལས་ བྱི་ཅེ་གཅིག་ [ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱན་“མོང་²
བ་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཅེ་གཅིག་པ་སྤྱེད་པ་ལ་
འདི་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། ། བ་ དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་” ར་བྱུར་བ་ འཛོལ་བ་ འོ། །དེ་
མོབ་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉི་འཛོལ་ཅིང་ཡང་དག་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་
རྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། ། དཀའ་སྤྱད་བྱག་པོ་སྤོང་བ་ལས་ གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
གཞན་དུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱིས་ དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་དང་ ལུགས་
ལ་ བདེ་བར་སྤྱད་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་བ་ སྟེ། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་
རྣམས་ མ་སྤངས་པས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཤིང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དཔྱལ་བ་སྟེ་

1 མ་བྱི། ༡༩༣ན་ལྷ་ཡང་ཞེས། ༡༩༣ན་ལྷ། ༡༩༣ན་ལྷ། ཡོད

2 མ་བྱི། ༡༩༣ན་ལྷ། མེད་ཞེས། ༡༩༣ན་ལྷ། ༡༩༣ན་ལྷ། མོང

མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པར་སྒྲེག་པར་། [འོན་ཀྱང་བཤད་པའི་མི་བཟད་པ་ཞེས་པའི་
དཀའ་སྤྱད་བསྟེན་ན། ཉེས་དམིགས་དེ་གཉིས་སུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང། དཀའ་སྤྱད་དང་སྤོང་བ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལ་དེ་
གཉིས་འབྱུང་པ་མི་འཐད་པས། དཀའ་སྤྱད་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་སུ་རི་ལྟར་བཟད་སྟེན་ན། སྤྱི་ཉེས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་
ལམ་འདིར་ཞུགས་ནས་དབང་དང་དམ་ཆོག་ཐོབ་ཀྱང། དེ་སྤངས་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་ཐུང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་¹
པས་སྒྲིན་མེད་དོ།] འབྱུང་རོལ་ཞེས་པ་སྟེ། དང་བའི་དོན་རྟོ།]

ལྟ་སྒྲིན་སྤངས་མོ་ཟ་ཞེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་ལུང་སྟོན་གྱི་ ལུང་གིས་བཤད་པ་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། སྤངས་མོའི་སྤྱད་དོད་ཟིལ་ལ་ངེས་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཟིམ་ཐད་དང་ཨ་ཁུ་ར་ཡི་གེ་སྟེ། ¹ ཐ་དང་ ཅུ་ཐེད་
པ་ནི། ² རྒྱང་དང་ ཡི་གེ རིག་དང་སྤྱི་སྤངས་མོ་ཡིན་པ་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྤྱགས་ དེ་འདོན་པ་
ནི་སྤངས་མོ་དེ་ ཟ་བ་ལོ་ སྟེ། [ཆག་འབྱུང་ལས་སྤངས་མོ་དེ་དག་ཟ་མི་འདོད་ཅེས་འབྱུང་དོ།] ³ དེ་དག་
སྤངས་མོ་ཟ་བར་ མི་ འདོད་ པནི། རྣམ་འབྱོར་པ་ གང་ཞིག་ རྒྱང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་གང་དང་གཉིས་
དཔེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ སྤྱི་སྤངས་པར་དགའ་བ་ ལོ་ དེ་། དེ་ལས་བའི་ རྣམ་འབྱོར་པ་ཡི་ ས་ ⁴
དབྱུགས་འབྱུང་ པ་དང་། རྒྱབ་ པ་དང་། ⁵ སྤྱོར་བ་ ཉེ་དཀྱིལ་འཁོར་ བཞི་ཡི་ རྒྱང་གི་ དེ་ཉིད་
ལ་། བེ་། །ཤེས་རབ་ ལྷ་མོའི་རྒྱང་དང་ ཐབས་ མགོན་མོའི་རྒྱང་དུ་བྱས་པའི་ ཀྱི་གཞིར་གནས་
ནས། །རྒྱ་གཞི་ གནས་པ་གསུམ་ སྤྱགས་ ཡི་གེ་གསུམ་དང་དཔེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་ ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་
ཉམས་ པ་སྤར་བཤད་བཞིན་ བསྐྱུལ། ། པར་བཅོམ། ། རྣམ་འབྱོར་དབང་པོ་ཉིན་མཆན་
དུ། །བསྐྱུལ་བརྗོད་གངས་སུ་བྱས་པ་ནི། །ཁྱི་སྤྱག་གཉིས་དང་ཆོག་སྤྱོད་དང་། །དེ་
བཞིན་དུག་བརྒྱ་དག་དུ་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ངེས་པའི་དོན་རྟོ། ། [ལུང་སྟོན་²ལས།
དཀའ་སྤྱད་དང་སྤོང་བ་མི་བཟད་པ་ལ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་འདིར་མ་དངས་པ་ནི། བོད་མའི་འཕྲོ་སྤྱོད་

1 མ་ཟི། ༡༩༩༡ན། སྤྱན་ཞེས། ༡༩༩༢ན། སྤྱི། ༡༩༩༣ན། སྟོན་

2 མ་ཟི། ༡༩༩༤ན། སྤྱན་ཞེས། ༡༩༩༥ན། སྟོན་

གྱིས་ཤེས་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཕྱི་ལམ་འདིར་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་དགོས་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ནི། འདས་
པ་སྟེ། སྦྱོན་བྱུང་བ་འི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་
པ་འདི་ཉིད་གྱིས་རྟོག་མཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་འཛོལ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
གོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་
པའོ། །སྤགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་འི་རྒྱུད་དང་། སྦྱོད་པ་འི་རྒྱུད་དང་། གཉི་ག་སྟེ་རྣམ་འབྱོར་
གྱི་འི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་སྦྱོད་པའོ། །དེ་དག་གི་མཆོག་ནི་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གྱི་
སྦྱོད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སྦྱོད་པའི་རང་རྒྱུ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཞེས་
བྱ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ཆོས་དང་
ཐུན་པའི་མི་གཡོ་བ་ནི་ཆོས་མི་གཡོ་བའོ། །དེ་དག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་རྟོག་མཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་མཆོག་
སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་བརྟེན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །བརྟེན་པ་དེ་ཡང་འདོད་
པ་འི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟེན་པ་ལ་ས་ཡིན་ནོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་བསྟེན་པ་སྤངས་ན་ཅེ་གཅིག་པ་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་ར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་སྤར་ཡང་དཀའ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་མཛད་པ་
སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་སྦྱོན་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི།

པའི་གཟི་བརྗིད་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉི་མ་སྟེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
ལྟར་སྦྱན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཆགས་པར་
བྱ་ཞིང་དབྱེས་པར་གྱུར་ལ་ཆོས་པར་བྱའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་། དབང་རྟེན་གྱི་ལུས་རྒྱས་
པས་བྱང་པོ་ལྟ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་པོ་རྒྱས་ཆུ་ལ་ནི། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་པ་ན། ལུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འཕེལ་ལོ། །དེ་འཕེལ་བ་མན་ངག་བཞིན་དུ་གཏུགས་མེད་མེས་བཞུས་པ་
ན། ཐོག་མར་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བའི་ཆོར་བ་སོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
ཆོར་བ་བདེ་བ་སོགས་བྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱད་པས་ལམ་གྱི་ཐོགས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་
ཀྱི་འང་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་གནད་རོ། །]

༥ ལུལ་ལྟ་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མིག་གི་ལུལ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དམན་
པ་དང་བར་མ་དང་མཆོག་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་
ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་ [ཞེས་པ་ནི་ལྷ་དང་རང་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་པའི་ཆེ། ལུལ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དབུལ་ཞེས་
པའས། ཡང་ན་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དེ་གསུམ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དབུལ་བའི་དོན་
ལོ། །] པ་རང་གི་རིགས་ ཉེ་རྣམས་ལྟར་གི་རིགས་ ཀྱི་ས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ ལྷ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྣ་
ཆོགས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་
སྣགས་པས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་མཆོད་པར་བྱ་ཞིང་ཡང་དག་པར་ཆོས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཉིད་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་དེ་ལོ། ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ ནི་དེ་གསུམ་རྣམས་སྤང་དུ་བསྐྱེད་ནས་དབུལ་བའི་དོན་ནོ་ འོ་། །སྣ་

ཆོགས་པ་ནི་ སངས་རྒྱལ་ བཅས་ཅད་ཀྱི་ ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་ བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེ་ཉིད་ནི་བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། ། གཞི་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་སྤྱན་གྱི་གཞིའོ། ། དེ་བཞིན་
དུ་རྣ་བའི་ཡུལ་སྤྱ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་རང་གི་རིགས་ ཏེ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ ཀྱི་ ས་གཙོ་ལོ་བྱས་པའི་ ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་
བར་བྱས་ཞིང་སོ་སོར་བསྟུབ་པར་བྱའོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་
སངས་རྒྱལ་སོགས་པ་སྟེ། འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་ གྱི་ས་གཙོ་ལོ་
བྱས་པའི་ལྷ་ རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་ཉེ་བར་བསྟུབ་པར་བྱའོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཏེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་
པའོ། ། རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩོམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་
ནས། དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ ས་གཙོ་ལོ་བྱས་པའི་ ལྷ་རྣམས་ལ་
དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། རོ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་ཡོད་
པར་གྱུབ་པའོ། ། རེག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་ལ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་གི་རིགས་ཏེ་རྩོ་
རྩེའི་རིགས་ཅན་ གྱི་ས་གཙོ་ལོ་བྱས་པའི་ལྷ་ རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་ཆོས་པར་
བྱའོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རེག་བྱ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་པའོ། ། [རིགས་བཞིའི་མཆོད་པའི་ལྷ་ག་མ་མ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་དང་པོའི་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ།]

ཕྱི་གཟུགས་སྤྲུལ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་དེ་དག་
 ཉིད་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ ལ་ བྱེ་
 རྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་མཛད་ལ་སོགས་པ་ རིགས་ལ་ རི་འོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ ལུ་ལ་ལ་ དེ་རྒྱུ་ལ་ ལ་
 བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་ལ་ ལ་ཉིད་མཛོན་ཏུ་ ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ སེམས་ཀྱི་མཛོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པར་བྲ་ཞིང་སྤྱར་པར་བྲ་བའོ། །འདི་དེ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་
 བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་ཞིང་སྤྱར་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྟོང་པོ་བདུས་པ་ཡིན་ཏོ། །ཕྱི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྟེ། ལ་ལོ་ རི་འོ་བོ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། ཡང་ ལུ་ལ་ལ་ དེ་རྒྱུ་ལ་ཉིད་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེ། ལ་ལོ་ རི་འོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསྐྱེད་
 པར་བྲ་བའི་བྱིར། གཟུགས་སྤྲུལ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་ [བཙུག་ཀྱི་
 འབྱུང་ལས། ཡང་ན་ལྟགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི། ལྟོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྲ་ ཞེས་གཟུགས་ལྟོ་བཞིར་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་། ཡང་གི་སྤྱོད་པ་ལེགས་སོ། །] བྲ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་ ཉེ་ལྟགས་ གཞན་སྟོན་
 བར་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་སྤྱད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ནི་ལྟོ་རྒྱུ་ལ་ཉིད་
 ཤེས་རབ་ རྒྱུ་ལ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ ཀྱི་ རི་འོ་བོ་ཉིད་དུ་ཏུ་བསྐྱོམ་སོ། ། [དེ་ཡང་གཟུགས་
 རྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་སྟེ། དེ་ལོ་ས་དག་སོ། །རྒྱུ་ལ་མ་དང་། ལྟོ་ལ་ རིགས་གཉིས་འཛིན་པས་རིག་བྲ་ཡང་དེར་བསྐྱོམ་
 སོ། ། ཡང་ ལུ་ལ་ལ་ དེ་རྒྱུ་ལ་ཉིད་ལ་གཟུགས་དོ་ཞེ་ལ་སོགས་པར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསྐྱེད་
 པའི་བྱིར། ཡང་ན་ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་ཏེ། རིགས་རྒྱུ་ལ་ལ་ལྟོ་ལ་ནི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གང་རྒྱུ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་
 ཤེས་རབ་བྲ་བ་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་ལྟོ་ལ་དུ་རྒྱུ་ལ་ལ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། གཟུགས་དོ་ཞེ་ལ་སོགས་པ་ རིགས་ལ་ རི་འོ་བོ་ཉིད་ ལས་

བྱང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བསྟོམ་ [རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་དོ་
ཆེ་མར་བསྟོམ་པ་ནས། རིག་རིག་དོ་ཆེ་མར་བསྟོམ་པའི་བར་ཏེ། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟས།
གཟུགས་དོ་ཆེ་སོགས་སུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟོམ་པའོ།] ཞིང་ སྟེ། བསམ་ལ་ ཞེས་པའོ། སྟེ། ལུལ་དང་
སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། དོ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་འཛོལ་ར་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་བ་ སྟེ་སྤྱང་དམིགས་
པ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས། དོ་ཆེ་སེམས་དཔལ་ར་བསྟོམ་ འ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ལྷ་མ་ བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱིའི་དོན་ [ལེ་བྱ་
དང་པོའི་འགྲེལ་བ་ད། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་སོགས་འདི་རྣམས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་བར་གསུངས་པ་ལ་འདིར་
ཡིག་དོན་མ་བྱུང་བ་ནི། སྤར་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་བྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།] ཏེ། སྤྱོས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱོད་པའོ།]

སྟེ། གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་ སྟེ། ལུམ་བར་མ་བཏང་སྟོམས་པ་ འི་དབྱེ་བས་ ལུལ་ རྣམ་པ་
གསུམ་ པོ་རིམ་བཞིན་དུ་ སྤང་བ་གསུམ་ ཀྱི་དང་པོ་ ལས་བྱུང་བ་ འི་ ཆགས་པ་ འི་རང་བཞིན་
དང་། མཆོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ འི་རང་བཞིན་ དང་། ཉེར་སྟོབ་ལས་བྱུང་བའི་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ བརྒྱུད་ཅུའི་རྣམ་རྟོག་ རྣམས་ཀྱིས་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ ར་ ས་
མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ ཏེ། ཆེས་སུ་སྤོང་བ་ནི་མཆོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཏེ། མཆོད་པ་ འི་རྣམ་ དང་ དེ་ ལེན་པ་ མཆོད་ལུལ་ ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་གྱིས་ན་
སྤྱབ་པ་པོ་ རང་ཉིད་མཆོད་པ་ ར་བྱ་བ་ དང་། མཆོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རོ་པོ་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། ། མཆོད་པའི་འཁོར་
གསུམ་རང་དོ་ཆེ་འཆང་དུ་བྱས་པའི་རོ་པོར་བསྟོམ་ དེ་བས་ན་སྤྱོད་ཆགས་པ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་གཡོ་
བའི་བདག་ཉིད། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་

མཛད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཞིའི་སྒྲིབ་དོན་ཨ་ལ་ཡ་ལ་མི་ཡ་ཐེམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ རྣམ་
པར་སྒྲུང་མཛད་གང་དུ་ཐེམ་པར་བྱུང་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། རྣམ་
པར་སྒྲུང་མཛད་སྟེང་པར་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོག་གས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
སངས་རྒྱལ་དོ་རྩི་འཆང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་འབྱོར་བའོ། །དེ་
བཞིན་ [ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ། དབང་པའི་ཤེས་པས་སྟོང་བ་དང་། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་དོ་རྩི་འཆང་དུ་བསྟེན་པའི་དོ་ཤོར་
བྱས་ནས། དབྱལ་བ་བྱི་མ་བཞི་ལ་ཡང་བསྟེ་བར་སྟོན་པའོ།] དུ་སྤྱ་རྣམ་པ་གསུམ་རྩེས་སུ་སྟོང་བ་ན་
ལྷ་རྣམས་ལ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲུང་བ་དང་། ཐབས་མཆེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ཐོབ་པ་གསུམ་
མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་རང་ཉིད་དོ་རྩི་འཆང་དུ་བྱས་པ་དང་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། བདག་
ཉིད་ལ་དབྱལ་བར་བྱའོ། །

རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་གཙོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་
འབྲུང་བས་ན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་གཙོ་སྟེ། ལྷ་ཆོག་གས་པའི་བདག་ཉིད་ན་དོ་རྩི་
འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མོས་པ་
གང་ཡིན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཅན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་
ལྷ་ཅིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ས་སངས་
རྒྱལ་བཏབ་པའི་ཡུལ་དང་སྤྱུ་བ་པ་པོ་ལ་དབྱལ་བར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་
ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའོ་གཙོ་བོ་ནི་དོ་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་ར་བསྟོམས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
པ་དེ་ཉིད་དོ། །

རོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཐོགས་མེད་དོ་རྩི་དོན་ཡོན་པར་བྱུབ་

པའོ། །དེ་སྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཆང་བར་མཛད་པས་ན་ཐོགས་མེད་དོན་རྗེ་འཇིག་
 ཏེ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ སྐྱབ་པ་པོར་བྱས་པ་ དེ་ཉིད་དོ། །རིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ། བདག་གི་རིགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་དབྱལ་བར་བྱའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་མི་
 བསྐྱོད་པ་ འི་སྐྱ ར་སྒང་བ་བརྟེས་ཤིང་ མི་བསྐྱོད་པ་ རབ་ཏུ་སྐྱོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་བརྟེས་པ་སྟེ། དོན་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
 ར་བསྐྱོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ དེ་ཉིད་དོ། །བརྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་པའོ་ཞེས་
 ལུང་ལས་གསུངས་སོ། ། [ཆག་འབྱུར་ལས། རྟེན་པ་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ། བརྟེས་ཞེས་པ་ནི་ལུང་དོ། ཞེས་
 འབྱུར་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་ཞེས་གཅིག་ཆེག་ ཐོབ་པ་ལ་བརྟེས་ཞེས་མང་ཆེག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། ལུང་སྟེ་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་ཡིན་པས་སྐྱ་བ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མིན་ཞེས་པའོ། །]

༥ གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ འི་རྒྱུ་ལ་བཞི ས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 དོན་ཉིད་ གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ འི་རྟག་ཏུ་ནི་དུས་ཡིན་ལ་ ། བློ་ ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལྔ་ འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དུས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ མེད་ ཅིང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་
 སེམས་སྒྱུར་དགོས་པས་ ། བར་ ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ ད་ལྟར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ འི་སྟོན་ ས་ ཡུལ་རྣམས་
 སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ ཀྱི་དོ་བོར་བརྟེས་ནས་དབྱལ་བ་ ལ་ རང་གི་སེམས་ སྒྱུར་བར་
 བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་བལྟན་ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ འི་ཡུལ་རྣམས་ བློ་ བཙུག་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་
 རྟོང་བའི་ སེམས་ གསུམ་པོ་ འདི་ཉིད་ ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པར་དགོངས་སོ། ། [འདི་ས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་སེམས་གསུམ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྒྱས་
 འདེབས་པ། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་གཞུགས་སོགས་ལྟ་ནམས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་བལྟ་བར་བཤད་པས། ལྟ་མིན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཁས་ལེན་པ་
མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

འདི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ ལྟར་བ་མེས་སྐུ་ལྟེན་པ་ ཉིད་ ལྟུབ་པ་པོ་
གང་གིས་ཡོང་སུ་ཤེས་ བས་སྟོན་ པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅན་གྱི་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
བུའི་གང་ཟག་ནམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་
བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་གསང་བའོ། །སྟོང་པོ་བརྟུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་
གཙུག་པའི་དོན་ ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བསགས་ཤིང་ཕྱང་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་
བརྟུས་པའོ། །སྟོང་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་
ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་བརྟུས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཞུགས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ སྐྱགས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་ ལྟར་སྐྱགས་དབྱེར་
མེད་དུ་ རྒྱོས་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་པ་གསུམ་གྱིས་ ཏེ། གསུམ་པོ་ ལྟ་ཉིད་ དུ་
ཞེས་པ་ དེ་ཡི་ཤེས་གསུམ་ ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ དུ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཡི་ཤེས་གསུམ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
ནམས་ལ་རིགས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བལ་བ་དང་། ཆགས་པ་བར་
མའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ནམས་ནམ་པར་
བསྐྱོམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྟོང་བས་བསྐྱོམ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ལ་བྱི་རོལ་ ཏེ་ཐ་མལ་པའི་ཡུལ་ དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲིག་ནས། ཡུལ་ དེ་ ནམས་ ལ་ འདོད་ཆགས་ ལྟར་དུ་ དང་ ལ་
སོགས་པ་ ས་བཟུས་པ་བར་མ་དང་ཆེན་པོ་ ར་གནས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་

བཞེན་ བརྒྱད་རྩ་ལ་ཉིང་མཆོད་གྱིས་ཡེ་བས་ བརྒྱ་བྱ་རྩ་ལི་དོ་ལ་ཉིང་རྗེས་སུ་མྱོང་བས་ཤེས་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པ། ། རེ་དོན་བསྟུན། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲུང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ལས། ལྷང་བའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་བཞེན་གྱི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས། ཡུལ་ནམས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དོ་
ཐོབ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། །སྟེ། སྐུས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོན་པའོ། །

ཕྱི་གཞུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མཆོག་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་པ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་པ་གསུམ་མོ་འོ་། །མཆོད་པ་ར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་
 རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ཡོངས་སུ་དཔེ་རྒྱུ་པ་པོ་བཤོ་། །མཆོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་པ་
 གསུམ་དང་འོག་ནས་བཤད་པའི་གཞུགས་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟེན་
 པ་སྟེ། རིམ་པར་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཐུ་བ་མེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། འོད་གསལ་ལ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷན་འཇུག་དེའི་སྟེང་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 སྤྱིར་འོད་གསལ་ལ་ལྷན་འཇུག་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་སོ་འོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་
 པ་གསུམ་དང་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་མཆོད་པ་
 བྱ་བ་དང་། འོད་གསལ་ལ་ལྷན་འཇུག་གི་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རྣམས་བསྟེན་པར་སྟོན་པའོ། ། །སྤྱི་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འོད་གསལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་
 རི་རྒྱན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལྷན་པོ་ལས་ཀྱང་། ལྷན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་
 ལྷན་དང་དེ་བཞིན་གྱི་རོ་ལ་ནི་རྩོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷན་དང་། གཉིས་ཀ་ན་དབང་པོའི་རྟེན་འོག་
 པའོ། །དེ་གསུམ་རྩིས་སུ་མི་དམིགས་པ། འོད་གསལ་དུ་བཞུག་པའི་གཞུག་རྒྱུ་ནི་གཞུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་

པ་ནི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པ་མེད་
པའི་སྒྲོད་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། ། ལྷན་མ་སོགས་པ་ཞིར་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྫོང་མ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ཡང་
གཞུགས་སོགས་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་དང་ཐད་མེད་པས་འབྲེལ་པར་བྱར་དུ་
མ་བཤད་དོ། །

༥ ད་ནི་རྩི་མ་སྤྱད་པ་དུག་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྩི་མ་སྤྱད་པར་
སྒྲོར་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་བསྒྲོམ་ཞེས་བྲ་བ
འདི་དོན་ནི། ^༡སྤྱི་སྟེ། [བ་ཚབ་ཀྱི་འབྱུང་ལས། བསྒྲོམས་བཞིན་པས་ཐོབ་པ་ལས། ཞེས་འབྱུང་དོ།] ལུས་^༢སྤྱི་
སོགས་གསུམ་སྒྲོམ་བཞིན་པས་ཞེས་ ཐོབ་པ་ལ ས་རྩི་མ་སྤྱད་དང་སོ་གསུམ་སྒྲོམ་ཞེས་པའོ། ^༣སྒྲོམ་པ་ནི།
རིགས་བརྒྱ དང་ལྟ་དང་གསུམ་དང་རིགས་གཅིག་གིས་་་་ འི་་་་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ལུས་རྣམ་པར་
དབེན་ པ་སྒྲོམ་ པར་བྱེད་པ་ སྟེ། དེས་ ནི་ རིགས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ སངས་རྒྱས་ རྣམས་ རྩི་མ་
སྤྱད་པར་འབྱུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ གསུང་བསྒྲོམ་པ་ནི་ རྫོང་མ་བཟུངས་པའི་ གོམས་པ་ མཐར་
ཐུག་པས་ ཉ། དེའི་བར་དུ་ ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ པ་སྒྲོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ ནི། ཚོས་ རྒྱང་
དང་ཐུགས་ རྩི་མ་སྤྱད་པ་ ར་འབྱུང་རྫོ་ འོ་། ། ཐུགས་སྒྲོམས་པ་ནི་ རང་བཞིན་ གི་ ལྷང་བ་ ཡེ་
ཤེས་གསུམ་གི་་་ འི་་་རིམ་གྱིས་སེམས་ གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ སྟེ། དེས་ ནི་དོ་རྩི་
སྟེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ རྩི་མ་སྤྱད་པ་ ར་འབྱུང་རྫོ་ འོ་། ། རིགས་ནི་རྩི་མ་སྤྱད་པར་
ཞེས་བྲ་བ་ལ། རིགས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ དོ། །དེའི་རྩི་མ་སྤྱད་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ རང་གི་ལུལ་ སོ་སོར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །
སྒྲོར་བ་ནི་ ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྤྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ བྱིས་ ཉར་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་ གཅིག་དུ་
བྱས་པ་སྟེ། དཔེའི་འོད་གསལ་ཉིར་ཐོབ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་སོ། ། དེ་བས་ན་ ཡེ་ཤེས་ གསུམ་སོ་

ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ [ཆག་འབྱར་ལས། སྐྱོར་བ་ལས་ཞེས་འབྱུང་དོ།] དེ་ལས་་་་ འོ་། ། ཐ་མལ་བའི་
 ལུས་ལ་བསྐྱེགས་པར་བྱེད་པས་ན་ ཁྲོ་བོ་ནི་ འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ གྱི་རྒྱ་རྒྱ་
 ལུས་ སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ སྟེ། དེ་ཡང་ཉིར་ཚོབ་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་
 རྒྱུར་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་གྱིས་ བར་མ་ཆོད་པར་སྦྱེད་པ་སྟེ། བསྦྱེད་པ་ དེས་ཁྲོ་བོ་རྗེས་སུ་
 བྲན་པ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ ར་བྱ འོ། ། [རིགས་དང་ཁྲོ་བོ་རྗེས་བྲན་གཉིས་ཀས་རྒྱ་ལུས་བསྐྱེན་ནོ།] ལྷ་ནི་
 ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ སྟེ། ལྷ་འོ་ འོ་། །དེའི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པས་ སྟེ། དེ་རྣམས་དང་འབྲ་བར་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། ། རྒྱ་མའི་རྒྱ་ དེ་དང་སྐྱོར་བ་ནི་ རྒྱ་
 ལུས་ རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ན་ ས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། ། [འདིས་འོད་
 གསལ་བསྐྱེན་ནོ། །ཆག་འབྱར་ལས། སྐྱོར་བ་དེ་ལས་ཞེས་འབྱུང་དོ།]

དེ་བས་ན་ གཅིག་ཏུ་ རྗེས་སུ་སྐྱོར་བ་ འི་འོད་གསལ་དེ་ལ་ ས་བསྐྱོམ་ ཞེས་ པ་ནི།
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པས་དམིགས་ ཤིང་བསྐྱོམས་ ན་བྱང་རྒྱལ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 མཆན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ རུང་འཇུག་ འཛོལ་བར་འབྱུར་པའོ། ། བསྐྱོམས་
 ན་ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཅིག་གིས་ རུང་འཇུག་བསྐྱེན་ནོ། །རྒྱ་མ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་ རུང་འཇུག་ཏུ་རྒྱང་
 པའི་ རོན་འདི་ཉིད་བསྐྱེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ རུང་ལྗོན་ ལས། རྒྱལ་པ་ལོ་
 ཉམས་དགའ་ པར་བྱེད་པ་ སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྟེན། ། པ་ རྩ་ག་ ཞེས་པ་ནི་རྒྱོམ་པ་ ཞི་བ་
 འི་འོད་གསལ་ གཅིག་ལུའི་མིང་། ། རོ་ དེར་ནི་ རང་གི་ སྟེ། བདག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་ དེ་ཉིད་
 འོད་གསལ་དང་ གཉིས་ ལྷ་ མེད་ པར་ རྒྱུར་། ། པ་སྟེ། རྒྱུར་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་ སིང་ག་རྩ་ག་ དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་
 པར་ བྱ། ། བཤོ་ དེ་ནི་ སངས་རྒྱས་རྗེས་ ལྷ་ བྲན་ པར་ སྐྱོར་བ་སྟེ། །རྩ་ག་ ར་ སིང་ག་ བཞག་
 པ་ ཡིན་པར་བསྐྱེགས། ། པ་སྟེ། གསུངས་པའི་རོན་ནོ། །རྩ་གར་སིང་ག་ གཞུག་ ཅེས་གསུངས་ པ་ ནི་

འོད་གསལ་དང་། ལྷ་མའི་སྤྱུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤྱོད་བསྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆུང་འཇུག་གི་
གཟུགས་སུ་བསྐྱེམ་པའོ། །ཆུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་དེ་ལས་སྒྲོ་ལྡན་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྤྱུ་སྤྱོ་
བ། །ནི་བ་སྤྱའི་བྱ་ག་ལས་བྱུང་ནས་¹དེ་ཅེ་མོར་གནས། །པའི་མཉམ་པ་མེད་པས་ཁྲད་
པར་དུ། །འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་པའི་སྤྱིན་ཏེ་ཆོགས་རྣམས་དེར་སྤྱོ་བར་བྱ་ལོ།
ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །[སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་དང་། འདིར་
བྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཀྱང་། འདིར་བྲངས་པའི་རྒྱ་ག་དང་ཡིད་ག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་
དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་རྣམས། ཁོ་ཤོད་ལྟ་རྒྱུ་རྗེས་བྲན་དང་། ཆུང་འཇུག་གི་དོན་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བས་
བྲངས་སོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྟར་དཔེན་གསུམ་དང་སྤྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་བྲན་པ་བྱུག་གི་སྒྲོ་ནས། ཆུང་
འཇུག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྤྱུ་འདི་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ལ་བསྟན་ནས། དཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡལ་ལུས་སྒྲོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མོང་བ་འདི་རིམ་པ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱད་མེད་གཟུགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། བ་ཆོད་གཞོན་པ་ལོ་བཅུ་བྱུག་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་[འགྲེལ་བར་རྟེན་
ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། པ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། ལོ་གངས་བཅུ་བྱུག་ལ་རྟེན་ནས། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །]རྟེན་ཅིང་སྟེ། སྐབས་དེར་ངེ་ལྟར་རྟེན་པའི་གཟུགས་སྟེ་དང་ཡན་
ལག་མ་ཉམས་པ་འདི་གཟུགས་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མངས་པས་མདངས་བཟང་བ་རྟེན་
ནས་དང་། རབ་ཏུ་དཔེན་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་འདི་གནས་སུ་བྱུག་བྱའི་ར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བཅུམ་པར་

1 ཞོག་ ༡༩༠༧༥༣༡ དེ

བྱུང་། གང་གིས་ བཟོ་ཅི་ཞེ་ན། འིན་གྱིས་བརྒྱབ་གྱི་གནས་གསུམ་གྱིས། ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དུལ་དུ་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་བྱས་པ་ས་ན་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་ དང་ ལ་སོགས་པ་ས་བསྐྱུས་པ་ཆགས་བྱལ་དང་ཆགས་པ་བར་མའི་ རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་
གསུམ་མོ། །དེའི་གནས་ནི་ དུལ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ ཡིད་དུ་འོང་བའི་དུལ་རྣམས་
ཏེ། དེ་ལྟར་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱི་གནས་གསུམ་གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུལ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ གསུམ་པོ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ ལ་ བཟོད་པར་བྱུང་། །

དེ་ལྟར་རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རིག་རྗེ་ཆེ་དང་སྟོན་པ་པར་འཇུག་པ་བཤད་
ནས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཁྱིལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡིན་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལོ། །གཤེགས་པའི་
རིགས་དེའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་པོར་སྤྱར་པས་ན། བཅུན་མོའི་མཆོག་
སྟེ། །ཆག་འཇུར་ལས། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཞེས་འཇུར་བ་ལེགས་སོ། ། །སྤར་བཤད་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་སྟུན་པར་རྣམ་པར་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་བསམ་
པར་བྱའོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟུ་བའི་དོན་ཏེ། རྣམ་སྤང་གི་
རིགས་ལ་སྟུན་པར་བསྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་བྱ་བ་མེད་དེ་སྤར་
པ་གཏིར་བསྟོན་པ་དང་། བསྟོན་རིགས་ཀྱིས་ནི་བྱ་བ་མེད་དེ་གོས་དཀར་མོ་དང་། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ནི་བྱ་བ་མེད་
དེ་སྟོན་པར་བསྟོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་པར་བྱའོ་རོ་། །དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་ནས་
ཅི་ཞིག་བྱ་བེན། དབང་པོ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་
གཉིས་ནི་སྟེས་པ་དང་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེའི་མཉམ་པར་སྤྱར་བ་ནི་པན་ཚུན་

རྒྱུ་མཁས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་ བས་བསྐྱུས་པ་ཙུང་ལྷན་དང་སྟོན་པ་
འབྱུག་ལ་གནས་ པའི་ལས་རྒྱུ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཐབས་ དེས་སངས་རྒྱས་ཏེ། འབྲས་བུའི་
སྐབས་ཀྱི་རྫོང་ཆེན་ཆེན་པོ་དེའི་དངོས་བྱུང་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་སྟེ། རོན་གྱི་ལྷན་སྟེས་
ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་དེ་འཕོ་བ་པར་འབྱུང་བའོ། །

ལྟ་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་པར་འབྱུག་པའི་སྐབས་ འདིར་སྐྱགས་ལ་རྒྱུ་པ་གཞོལ་བ་
བསྐྱེད་རིམ་པ་ རྣམས་ཀྱི་ སྟོན་པ་འབྱུག་གི་ ཆོ་གའི་བྲེ་བྲག་ སྟེ། ཁྱད་པར་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་
བྱིར། ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཞེས་བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ཡོངས་སུ་བྱུར་
བ་ལས་རང་གི་ ལིང་ག་ རྫོང་ ཅེ་ལྟ་པར་བསྐྱེད་དེ་ ཡི་གེ་ཨོ་གྱིས་འོར་བུའི་ཆ་བྱིན་གྱི་
བརྒྱབས་པར་བསམ་པ་དང་། ཨ་ལས་སྐྱག་རྒྱའི་བརྒྱ་ བརྒྱ་འདབས་བརྒྱད་པར་ མངོན་པར་
འདུ་བྱས་ པ་སྟེ་བསྐྱེད་ ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལུན་གྱི་ར་རྒྱལ་ རོན་དུ་འགྲོ་བ་ དང་ལུན་པས་
ལས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ ཡི་གེ་རྩྱུ་གི་སྐྱེ་ ལ་ དང་། དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱག་རྒྱ་
མཉེས་པར་བྱས་ལ། ཡི་གེ་པར་ ཅེས་དག་ཏུ་བརྫོད་པ་ ཀྱི་ས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ ཀྱི་ཐིག་
ལེ་སྐྱེ་པོན་པ་ དབབ་ [བྱར་སེམས་འབེབས་པ་ནི་དག་དུ་བརྫོད་པས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་འགག་པ་ནི་འོར་བུའི་
ཅིར་པར་ཡིག་གི་གཞུགས་བསྐྱོན་པས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། གྲུ་ལྟར་ཁ་ཅིག་ལས། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དབྱུང་
བར་བུའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་། འོར་བུའི་ཅིའི་བར་དུ་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་བྱི་རོལ་སྐྱག་རྒྱའི་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་
འབྱིན་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་པར་འབྱུག་པ་ནི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་བདེ་སྟོང་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བདེ་
བདེ་རྟེན་བྱི་རོལ་དུ་སྦྱང་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ལོ།] བར་བྱའོ། ཞེས་བྲེ་བ་ནི། རྫོང་ཆེན་
ཆོག་འདིའི་དོན་ཡིན་ལོ། །

རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྲེ་བ་ཞེས་བྲེ་བ་འི་རྒྱུད་ཆོག་ འདིས་ནི། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་

སྒྲིབ་ [འབྱུར་ཉིད་དང་བ་ཚབ་ཀྱི་འབྱུར་ལས། སྒྲིབ་གསལ་ཞེས་འབྱུར་ཡང་། ཆག་འབྱུར་ལས། བྱ་བའི་ངོ་བོ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཞེ་འབྱུར་བ་ལགས་པས། རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱར་བསྐྱེད་པ་དང་། གསང་གནས་
 གཉིས་འདྲ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏེ་དེ་རྣམས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་སྟོན་ནོ།] གསལ་གྱི་གཞུགས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ནོ། ། འོད་ཟེར་རྣམ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི།
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོ་
 རྩོ་དང་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གང་བར་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀས་ བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། དེ་
 ཞེས་ [བ་འདི་ཡང་བ་ཚབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས། ཡིད་འཕྲོག་མ་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་འབྱུར་བ་དང་མ་ཐུན་
 མོ།] བྱ་བ་ལྔར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲིབ་ནི་འབར་བཅས་ཆེ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་དེའི་བྱད་པར་སྟོན་ཏེ། ཆེ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་པོ་འབར་བ་དང་
 བཅས་པས་སྤང་བ་དང་ལྷན་བཞིན་པར་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བྱད་མེད་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པ་འདིས་ནི་ རིགས་ལྷག་མ་བཞིས་བྱག་རྒྱ་མ་མ་གྱི་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམ་
 བ་ཡང་ ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

༥ ལྔར་གསུངས་པའི་རྩོམ་སུ་བྲན་པ་དུག་ངེས་པར་སྟོན་པར་བཞེད་
 རྣམས་ [ཞེས་པའི་དོན་ནི་ལྔར་བཤད་པའི་རྩོམ་བྲན་དུག་དང་། དེ་རྣམས་དང་མིང་མ་ཐུན་པའི་འདིའི་རྩོམ་བྲན་རྣམས་
 དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། ལྔར་གྱི་རྩོམ་བྲན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་མ་ཐུན་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་
 འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྩོམ་བྲན་དུག་གི་བཤད་ཞིན་གྱི་མཆོམས་སྟོར་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། ། རྩོམ་བྲན་དུག་གི་
 སྟོན་ས་ལུང་འཇུག་གི་རྩ་སྐྱེད་པ་དེ། འདིར་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སོགས་སྟོན་ནོ།] །
 སངས་རྒྱུས་རྩོམ་བྲན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ཀར་བ་གཉིས་ཀྱི་ ས་གནས་ ཏེ་མདོར་བསྟན་

པའི་གཞི་ སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ བོ་ ཏེ་། །༩ དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་རི་
ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལྟར་ཉི་ སྟོན་པ་ལོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་
བར་མཛད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་དོ། དེ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་རྗེས་སུ་བསམ་པ་ལོ། །

དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་ ཅུ་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་པ་ལོ། །རྩ་ག་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེར་ཐིམ་པས་ན་ཡིད་ག་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ག་ལ་སྟེ་ཡིད་པའི་
དོན་ཡིན་པས་སོ། །གང་ཞིག་ཐིམ་པ་ དེ་གང་ ཡིན་ ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ ལྟེ་པའི་སྟེ་
ལོ། །བཞག་པ་ སྟེ། རྩ་གར་ཡིད་ག་བཞག་པ་ ནི་འོད་གསལ་ལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ འོད་གསལ་ ལས་ ལྟར་འཇུག་ཏུ་ ལྟར་བར་བྱ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ། བ་ ཆམ་
སྟེ་བྱ་ག་ཅེ་བར་ནས་ བ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །བ་སྟེ་བྱ་ག་ཅེ་
མོ་ནས་ཏེ་བ་སྟེ་བྱ་ག་ ནི་བསྐྱོ་ ལས་དང་། །བ་སྟེ་ཅེ་མོ་ ནི་དོ་རྗེ་ སྟེ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ ནི་སྟེ་འཆང་པས་ ལ་བྱ་ལོ། །དེ་ལས་མཁས་པས་ཏེ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཏེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྟོན་སྟོ་བར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་
བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཏེ། སྟོན་བདེས་ གཞུང་གི་བྱེ་བ་སྟེ་དང་མཉམ་པའི་སྟོགས་
བཅུའི་འདྲི་ག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་ན་གནས་པར་གཏོགས་པའི་གཏི་ལྷག་ལ་སྟོན་པའི་
སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སྟེ་ནས་སྦྲར་ལོག་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པར་
གྱུར་པ། །ལས་རང་རྣམ་སྣང་ཏུ་སྟེ་བ་ནི། ལྟར་འཇུག་པའི་དང་པོ་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གས་སྟེ་གས་བཞི་ལའང་ཤེས་
པར་བྱ་ལོ། ། ར་བསམ་པ་ལོ། །

ཆོས་རྒྱལ་བླ་ཞེས་པའི་ ཆོས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། རྟོན་རྒྱུ་ཆོས་ནི་འདིར་རྟོ་
རྟེན་འཆར་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་པར་ མི་འཇིག་པ་ སྟེ། མི་ཡིགས་པ་ འཛོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོག་སྟེ། དེ་སྤར་བཤད་པའི་
རིམ་པས་སྒྲོས་ལ་བསྟུ་བར་བྱའོ། རྟོན་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། རྟོན་སེམས་དཔའི་ནི་རྟོ་
རྟེན་འཆར་ཆེན་པོའོ། རྟོན་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་སོ། རྟེན་ལ་
རིགས་ ཀྱི་སྤྲད་དོད་ ནི་ཀྱུ་ལྷ་སྟེ་ཀྱུ་ནི་ས འི་རྣམ་པར་སོ་ འོ་། ལྷ་ཉི་ནི་ འཇིན་པའམ་ལེན་པ་
ཡིན་པས་ གང་ ས་ཕྱོགས་ དེར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་པས་
འཇིན་ཅིང་བདག་གིར་མཛད་པས་ན་ཀྱུ་ལྷ་ནི་རིགས་ཉི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
ནོ། སངས་རྒྱལ་ནི་རྟོ་རྟེན་འཆར་ཆེན་པོའོ། རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
ཀྱི་ཆོག་སྟེ། རྣམས་སོ། ། ཡང་དག་པའི་ དམ་ཆོག་གིས་ དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་ ཁྲོ་བར་མཛད་
པས་ན་ཁྲོ་བོ་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྲོ་བོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། དེའི་དབང་པོ་ནི་རྟོ་རྟེན་འཆར་ཆེན་པོའོ། ཁྲོ་
བོའི་སྒྲིབ་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོག་སྟེ། རྣམས་སོ། །

༥ དམ་ཆོག་ནི་རྟོ་རྟེན་འཆར་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་སྒྲུའོ། །
རྒྱལ་སྤེལ་དོན་ནི་འོངས་སྒྲུ་ དེའི་ཕྱི་ནས་རྒྱལ་སྤེལ་བྱེད་སེམས་པས་ན་རྒྱལ་སྤེལ་བྱེད་པ་སྟེ།
སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའོ། ། སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀྱི་ལུས་ལེ་སྒྲུལ་སྒྲུར་གྲགས་པ་ དེ་ འཇོགས་ རྒྱལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དམ་ཆོག་རྒྱལ་སྤེལ་བ་བསྐྱོམ་པའོ། ། རྒྱལ་སྤེལ་བ་ དེ་
གང་ཞེན་ རྒྱལ་བ་པོ་ བདག་གི་རྟོ་རྟེན་སྟེ། ལྷའི་རྟོ་རྟེན་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་དག་
དང་ལྡན་པར་བྱ་བའོ། རྟོ་རྟེན་ཞེན་ དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྲུང་ཉི། ཞེས་བྱ་བ་

སྟེ། ལྷེ་ཅེ་དང་ལྷེ་ཆུང་བ་གཉིས་ རྩི་རྩི་དང་བརྒྱ་དག་ལྟ་བུར་སྦྱོར་ཞིང་རེག་པ་སྟེ། ལྷེ་བ་ དེ་
ལས། །རང་གི་ས་པོན་ ཉེ་ཁ་བ་ གྲང་རྒྱ་ན་གནས་པའི་བདུད་རྩི་དེའི་ཐེགས་པ་བསྐྱེད་
བས་ ལྷེ་ལྷེ་དུ་ འབབ་པའི་ཆ་རྣམས་ འཕྱངས་པ་ཡི་ ། གྱི་ས་སངས་རྒྱས་ཏེ། གཟུགས་
གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་མཆོད་ཅིང་ཆོས་པར་བྱའོ། ། ལྷེ་ཆུང་གི་ བདུད་རྩི་དབབ་པ་ འཕྱངས་པ་ འདིས་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ མཆོག་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་པ་ ལྷེ་འཕྱག་པ་ དེ་ཉིད་གྱི་ ས་ ལྷེ་ལྷེ་ལེད་དང་།
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས། བདུད་རྩི་འབྱེན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ལྷེ་ལ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རོ། །དབང་པོ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་
པོ་ལོ། །དབང་པོ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱེས་པ་དང་བྱུང་ལེད་གྱི་དབང་པོ་དག་སྟེ།
དེའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ དེ་གཉིས་སྦྱོམས་པར་འཕྱག་པའི་ བྱ་བའོ། །བྱ་བ་ དེ་ལ་མཁས་པ་
ནི་ འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ འཕྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ ལྷེ་ཆུང་གི་ སྦྱོར་བ་ལ་བྱུང་
བའོ། །བདག་གི་ཁུ་བ་ནི་རང་གི་ས་པོན་ནོ། །དབྱུང་བ་ནི་ མཁས་པ་ རྣམས་འཁོར་བ་ཆེན་
པོས་རྩི་སྐྱབས་སྦྱོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། སྦྱོང་གར་ལྷེན་པ་རྩི་རྩི་
ལས་ནས་པབ་པའོ། །དེས་རྩི་ལྷུང་འགྱུར་ཞེ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ ལྷུང་པ་ལ་སྦྱོས་ཏེ་རེགས་ལྷུ་ བྱུང་དང་ ལྷུ་ལྷུག་མ་སོ་སོ་རྣམས་ ཆ་
པོ་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱེས་པ་ཆ་མི་འེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་
རོ། ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་ རྩི་ལྷུ་བྱ་ཞེ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་དོད་མཐུ་ལ་ཞེས་པ་

ལ་མཆུ་མྱིང་པོ། ལྷ་ཤ་ལྷ་ཆུ་ཏེ། སྤྱིང་པོ་ལ་བརྒྱན་པ་ས་དཀྱིལ་འཁོར་རོ་འོ་། །དེ་ཉིད་གང་ཡིན་
ཞེན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་
ལྷ་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། [འདིར་སྤྱ་མ་རྣམས་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་
རྣམས་ལྷུང་སྟེ་མཛད་པ་མཛད་ནས། རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པ་ནི། །རྒྱང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ཏུ་བཞེད་དོ།] །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་བ་དང་ས་པོན་དང་ཕྱག་མཆན་དང་སྐྱོ་རྟོགས་
པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུར་སྤྱིང་བ་དང་དེ་ནས་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་སྤྱིང་བ་དང་མ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་
དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷག་པའི་རྒྱུར་བ་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཞིག་བྱ་བ་
ཡིན་པ་དེ་བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ [འདི་ནི་བཙུག་ཅིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དོ་རྗེ་གསུམ་
ཀྱི་ལྷ་ཆོག་ས་སྤྱན་བླངས། བཙུག་ཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་ལ་བཙུག་པའི་རྒྱུར་སྤྱིང་
དོ།] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དེ་དེའི་རྒྱུར་སྤྱིང་
དོན་པ་ནི་རང་སྤྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དུས་
གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཕྱོགས་བཙུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱང་
མཛད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱུང་པོ་ལྷ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྱིང་བའི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་ཡོད་པ་བདག་གི་སྟོབ་བཞིན་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱུང་པོ་པོར་གྱུར་
ཅིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། སྤྱིའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །གསུང་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་
གྱུར་པས་ན་དེའི་རྒྱུར་སྤྱིང་པའོ། །རྗེ་ལྷ་བྱུ་ཞེན། རྗེ་རྗེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
གསུང་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་ [:ཆག་: གང་ཡིན་ཞེས་འཛོལ་པ་ལ། གང་ཞིག་ཅེས་འབྱུང་

དོ། ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་པ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱགས་མོ། ། ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བར་གྱུར་
བའོ། །གསུང་ནི་རག་གོ། །རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། དེས་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན་དེས་པའི་ཆོག་སྟེ་ཡང་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེས་པའི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

དེས་པའི་ཆིག་སྒྲིམ་པ་ནི་ སྔ་སྔར་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྤྱུགས་ ཉི་ལར་མཆོན་པ་
 ཅམ་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་དང་དོན་དང་སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་
 གྲུང་ག་ཟུང་རོ། །བདག་གི་ཆིག་གྲུང་དེ་འབྲས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དག་དེ་དང་འབྲས་བར་
 གྲུང་ཅིག་པའོ། །ཆོས་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་འཛིན་པ་དང་འབྲས་བར་གྲུང་
 ཅིག་ཅེས་པའོ། །ཐུགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་
 པའོ། །གསང་བའི་བདག་པོ་སྟོ་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གུ་ཅུ་ཀ་ནི་གསང་བ་བ་ཞེས་པ་པོ་སྟེ། དེའི་ ཀ་ནི་ ཀྱི་མི་ སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ བོ་སྒྲིགས་
 བ་ ལ་ འོ་ཞེས་བ་ ས་ གྲུ་ཡ་ཉི་ དེ་གསུང་ བར་མཛད་རོ་ ཞིང་ ཀ་ཐ་ཡ་ཉི་ སྟོན་བར་མཛད་པ་སྟེ་
 དེས་ན་གསང་བ་པའོ། །དབང་བྱེད་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ་གསང་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
 པོ་མཛད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྲུང་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོ་
 ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོ་ནི་རིག་རྟོག་རྟོ། ། ། ཐུགས་རྟོ་རྟོ་འཕྲུལ་ལ་སྒྲུ་མ་གྱི་དྲང་རིག་བྱ་རྟོ་རྟོ་མ་
 བཞིས་ཀ་འོང་བས། འདིར་རིག་རྟོ་རྟོ་ལ་བཞད་པ་མི་འགལ་ལོ། ། ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོ་དང་ལྷན་
 པའོ། །ཀུན་ནས་བཟང་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ་དེ་སྟེ་ཕྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་
 གང་ཡིན་པ། བདག་གི་སེམས་གྲུང་དེ་དང་འབྲས་བར་གྲུང་ཅིག་པ་ནི། རྟོ་རྟོ་འཆང་བ་

1 ཁོལ་ ༡༤༥༦༦ གྲེ ༡༧༧༦༦ གྲེ

དང་བདག་ཀྱང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསལ་བ་འདེབས་བ་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་
བཤོ། ། [དེ་དག་གིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་བསྟན་ནོ། །]

ཕྱི་དེ་མཆོག་གི་སྤྱི་བའ་ཞེས་པའི་ཐོན་པའི་མཆོན་པ་ལ་ཀུན་གྱི་རྩེ་བཞིན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཅིས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་གསུམ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བའ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་
དང་། འོད་གཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྩམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཀུན་གྱི་དེ་ཀུན་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་ནི་དེ་ཀུན་གྱི་དེ་ལོན་ཏེ་ད་ལྟོ་མཐོ་བཤོ། ། [དེ་ལྟར་ཞེན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་
བའ་དང་མ་ཐག་པ་ "སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀུན་གྱི་དོ། །]

སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཕྱིན་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་འཇོག་ནི། དེ་གསུམ་མཆོན་པར་
ཕྱིར་བཤོ་མཆོན་ཏེ་དོ། ། [དེ་ལས་ འདི་ནི་སྐྱ་སྤྱི་ལུས་སོ་ འོ་ འདི་ནི་གསུང་དོ། ། འདི་ནི་ཐུགས་
སོ། ཞེས་བརྟག་པའི་གཞིར་གྱུར་བ་ སྟེ། མཐར་གཏུགས་པ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ་ འོ་ ཐུགས་ ཏེ་
སེམས་ གཅིག་སུ་ སྟེ། དེ་ལོན་ཏེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་འདྲ་བ་བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་ ཡང་ དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་པཤོ། ། སེམས་དེ་ལོན་ཏེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་
དེ་ལྟ་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ ཏེ་སྤྱི་མཆོན་གང་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ ཞེན། མཁའ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བ་སྟེ། བརྒྱུ་ མཁའ་པ་ཀུན་གྱིས་མཁའ་དང་མཚུངས། ཞེས་བ་སྟེ། རྩེ་དེ་ལོན་
ཏེ་དེ་གི་པ་ བོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ འོ་ ། ། གང་གི་ཕྱིར་ མཁའ་པ་ཀུན་གྱིས་ སེམས་དེ་

1 མ་ཕྱི། ༡༩༩༩ལོ། སྤྱི་ལོ་
2 ༡༩༩༩ལོ། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
3 མ་ཕྱི། ༡༩༩༩ལོ། སྤྱི་ལོ་

ནམ་མཁའ་ རྟེན་ཁོར་ཉིད་དང་། མཚུངས་པ་སྟེ། མཉམ་ཞིང་ རོག་ཅིག་ཏུ་ འབྲེས་པར་གྱུར་པ་སེ། ། འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ ས་ཏེ་ འཛིན་པར་བྱས་ཏུ་བསྟན་པས་ ཐུགས་བྱིན་ གྱིས་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སེ་ནི་ རྟོགས་རིམ་པའི་ གསུང་དང་སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་ སྒྲོབ་པ་ཏེ་བར་སྟོན་ཏེ། བླ་ཏུ་ འདོན་ཅིང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སྟགས་ཏེ་ ཆོག་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ རྟེན་ལས་ བྱེད་པོ་སྟེ་དག་གི་ཆོགས་ སོ། །སྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་གང་ཡིན་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྐྱེའི་རོ་བོ་ཉིད་ དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་ གང་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་བཞིན་པར་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སོ། ཞེས་ འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སྐྱེ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ། ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་བཞིན་པ་ནི། ཐུགས་ཏེ་སེམས་གང་ཞིག་རི་ལྟར་ བརྗོད་པའི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་སྟེ། ནམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སོ། །ཐམས་ཅད་ནི་ སེམས་ ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཡིན་ལ། དེ་ དག་རྗེས་སུ་བཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ནི་བསྟོམ་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་ བ་སྟེ། ཐུགས་ནི་གསུང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ རྟོ་བཞིན་དང་ མི་བྱེད་པས་ན་རྟོ་རྟེ་འོ། །

དེའི་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་ནི་ལུས་གང་ཡིན་པ་ རྟེ། ལུས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ་ ངར་ ། དེ་ཡང་འདིར་ སྟོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆོགས་ གང་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པར་བསྟོམ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ རྟེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ ས་ན་ནམ་པར་ བསྟོམ་པའོ། །གསུང་སྟེ་ཆོག་གིས་སྐྱེ་ནམ་པར་བསྟོམ་པ་ནི་གསུང་གིས་སྐྱེ་ཡང་ནམ་ པར་བསྟོམ་པ་སྟེ། སྐྱེའི་དོན་ ཆོག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱིས་ སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་པ་ནི་

གསུང་གིས་སྐྱེ་ཆུང་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། གང་བཤད་
མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་ལུས་ དང་། སེམས་ཅན་ དེ་
ཆུང་ཉིད་ཀྱི་ ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་ རྩོམ་ རྩོམ་ ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ འདེམ་ཉིད་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ གང་ཡིན་པ་བདག་གི་ལུས་ དང་རྒྱུ་ གྲང་རྩོམ་ཏུ་ ཞེས་པ་ནི་ དེ་དང་འབྲེལ་
བར་ ལྷུང་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། དུས་གསུམ་དུ་ སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་
རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། རྩོམ་ཉིད་དུ་ སྟེ། རྩོམ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་ རྩོམ་
ཉིད་ཀྱིས་འདའ་བར་དཀའ་བ་ སྟེ། འདའ་མི་རུས་པ་ འོ། ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲགས་འཛིན་པ་
དང་མཉམ་སྦྱར་ཅིག་ཅེས་བྲ་བ་ལ། སྒྲགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུང་པ་སོ། །དེ་
འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་སྒྲགས་འཛིན་པ་ནི་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་
བཤད་པའོ། །

༥ ད་ནི་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ རྩོམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མོང་ བ་ གི་དོན་
དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ རིམ་གྱིས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ འོད་གསལ་
ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྲ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། །དམ་ཆོག་ནི་ ལྷུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་བསྐྱེས་པ་ལས། མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ་འོད་གསལ་
བའོ། །རྩོམ་སྐྱེ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ སྐྱེ་མའི་ སྐྱེ་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་སོགས་ལ་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་རྩོགས་པ་ སྟེ། དེར་འཇུག་པའོ་ བློ་དེ་བཞིན་པ་ བློ་འོ་། ། དེ་རྩོགས་པ་
སྟེ་ དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའོ། །དམ་ཆོག་ལྷུང་ཆོག་བཞིན་ཞེས་བྲ་བ་ལ། དམ་ཆོག་ནི་
ཤེས་རབ་སྟེ་མ་ དང་ཐབས་སྟེ་པ་གཉིས་མཉམ་པར་ སྐྱེ་སྐྱོར་བས་སོ། ། ཐབས་དེ་ལས་ ལྷུང་བ་
ནི་པ་ཐོན་ན། ལྷུང་བ་ནི་བཏོན་པའོ། ། པ་མའི་ལྷུང་ལ་མངལ་དུ་བར་སྤྲིད་ལྷགས་པ་ དེ་ནས་

མེར་མེར་པོ་པ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་འཕེལ་ལ། དེ་ཉིད་ས་མོན་
ལས་༥༥ དང་༥༥ ལྷ་གྲ་འཕེལ་བ་ དང་འདྲ་བར་བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་དང་། དར་ལ་བབས་
པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པས། ཉན་པར་སྒྲ་མངོན་པ་སོགས་པའི་སྐྱའི་ ཞེ ལུས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ ཉེ ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལུལ་ཡན་ལག་ནམས་ ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་མ་ཆང་
བ་མེད་པར་གནས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་རྗེས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་ བཞི་སྐྱབ་པ་པོ་
ཞེ མངའ་སྐྱེས་གཅིག་གིས་ཕྱེད་པའི་དོན་ལོ་ རོ། །

དེ་ནས་ ལྷུ་ལ་པ་པ་དེས་ ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཆོ་ག་བཞི་ན། འབྲས་བུ་འདྲོད་པས་
བཏུང་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྫོ་རྫོ་སེམས་པ་ལས། །གཟུགས་སྤང་གཏོགས་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་དབྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་གས་
འཏུང་ཚུལ་ལས་གཞུག་ཚུལ་ནི། སྤང་སོ་ལྷ་ཁམས་ལྷ་དཔར་སོ་ལྷ་ལུལ་ལྷ་ཡི་ཤེས་ལྷའི་ རང་བཞིན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
ལྷ་པོའི་རིམ་གྱིས་ འདྲགས་ལ་བྱ་གཞུག་པ་ རྣམ་གཞག་ཏུ་མཁོད་པ་བཞིན་ཏུ་མོ་ བོ་། རང་གི་
སྤང་སོ་ལ་སོགས་པ་བཏུང་བ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། ། དགོས་
པ་དེ་ ཅིའི་སྤྱིར་ འཇུག་ཅེ་། ཞེ་། འབྲས་བུ་འདྲོད་པས་ཉེ་འབྲས་བུ་ནི་ རོན་གྱི་ འདྲོད་
གསལ་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ ལྷ་འཇུག་ རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའི་སྤྱའོ། །

དེ་ལ་འདོད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། དོན་གཉེར་དེས་ དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལྷན་གྱི་
ཚོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་པས་ད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་
སྒྲར་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རིས་གྱིས་སོང་ཞིང་ཁུ་བ་སྟེ་མིས་པ་ར་གྱུར་པ་དེ་
བཞིན་དུ། །སྒྲར་ཡང་ དེ་ནས་ འོང་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པར་
སྒྲར་མང་དེ་ལ་སོགས་པར་ མིང་ བཏགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་

ལྷ་མ་གྱི་ཕྱེད་ཉིང་རེ་བཞིན་མངོན་དུ་ཐེན་ནོ། ། [དེས་ན་འདིས་བར་དོའི་ལུས་རང་དགའ་བ་མི་མེད་
བ་དང་། དེ་ལྟར་འད་བར་དོར་བཙོང་བྱ་བ་འི་ཐ་སྡུད་མི་འགའ་ཉེ། རིས་ལྗང་ཆེ་འདིར་བསྒྲུབ་ས་པའི་ལྷ་ལུས་ལ་བར་
དོའི་ཐ་སྡུད་མངོན་བ་བཞེན་ནོ། །]

[illegible]

1 ཡེ་སྒྲི ༡༥༠བརྒྱ རྒྱུ་ ༡༩༤བརྒྱ མེད

རོལ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཟེར།] མི་རྟོག་པ་ཡིས་འཆི་བ་སྟེ། ། རྣམ་རྟོག་གིས་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་
པའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ནི་ཐབས་ལྷན་རྣམས་ལ་ ཤེས་རབ་ གྱི་ པ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ ལུང་ཡིན་ རོ
། ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་པའི་ སྐྱེ་བ་ ཡང་ ཤེས་རབ་ གྱི་ པ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན། །
པའོ། ། [དེ་ཉིད་བར་དོར་འཆང་བྱ་བ་ལ་སྐྱར་རོ།] ། འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་ དྲན་བ་ བྱི་ ཤེས་
རབ་ གྱི་ པ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན། ། པའོ། [འདི་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་འཆང་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྐྱར་རོ།] ། བྱང་
ལུབ་ བྱི་ལྷང་འཇུག་སྟེ་ ཤེས་རབ་ གྱི་ པ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན། ། པའོ། [དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འོད་གསལ་དུ་ ཐེས་
པ་ཤེས་རབ་ གྱི་ པ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན། ། པ་སྟེ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སོ། ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ནི་གདུལ་བུའི་ བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ ཡོངས་སུ་ རྫོགས་ པ་ བྱེད་པའོ། ། ཞེས་ [སྐྱབས་འདིར་ཤེས་
བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ནི་དང་བ་གཉིས་གཙོ་བོའོ།] ། གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འོད་ལྷང་
གི་ དོན་ སྤར་བཤད་པ་ འདི་ཉིད་ ལ་ངེས་པ་ བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་ཏུ་
སྤང་བའོ། ། ཅུ་ཏུ་ཀྱི་སྐྱབས་ འདིར་ ཤེས་རབ་ལ་ སོགས་པ་ ཞེས་པའི་སྐྱུ་ གསལ་བར་ མི་མངོན་
པར་ ཁོང་ན་ཡོད་པར་ བྱས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོང་ན་ཡོད་པ་ དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་
དང་ཐབས་དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ འེ་མེད་གིས་བརྟན་པ་ ཡིན་
པར་འདོད་དེ། གསུམ་སོ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་ མ་ན་སྟེ། མཐར་ སོན་པས་
ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ར་སོན་པའི་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ འོ་། ། མཐར་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་ དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་འདད་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་གོ། ། དེ་རིལ་བོར་འཛིན་པ་དང་རྗེས་སུ་
འབྱེད་པའི་ བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་ རིམ་གྱིས་དྲན་པས་ན་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། ། དེ་ཉིད་ལ་

རྒྱལ་མི་འཆད་བར་སློབ་པས་ན་སློམ་པའོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་གསུམ་པོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་བརྒྱ་བྱ་ཅུ་
 དང་བཅས་པ་ནམས་ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་ འོད་གསལ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་ རོ་བོ་ཡིན་པས་ན་བྱི་མ་མེད་པ་ ཟླེ། རང་བཞིན་ནས་དག་གོ་ འོ་། ། འོད་གསལ་གཉིས་ལས་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལེན་པས་ ཉ་ཡང་ “སྤྱི་ལྱི་མར་ མ་སྐྱེས་པའོ། ། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རོང་
 གཉིས་སུ་ སྤང་བ་མེད་པས་ན་ཐག་བ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འབྲས་བུ་ ཟུང་འཇུག་
 གོ་ འོ་། །མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ འོད་གསལ་ ཟླེ། འོད་ཟུང་ཐད་དང་
 དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ དེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། ། ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྒྱ་ཏུ་ལ། ཟར་ནི། འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཁམས་ཏེ་གནས་ བོ་སྟོང་
 རོ་ མོ་། ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ འབྱུང་པར་འབྱུང་པས་འབྱུང་བ་སྟེ་གནས་པ་ བཅུང་
 རོ་ འོ་། །གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འོད་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་
 ན་དམིགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །དེ་ནི་ཟུང་བུ་
 འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་ ཟླེ། བཞེངས་པའི་སྐུལ་པ་འི་གནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 བྱིད་ དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་
 གོ་ །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དན་པ་སྤང་བ་ནི་དན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོམ་པ་ནི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །

དེ་ནི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ནས་ [ཞེས་པའི་འགྲུར་གསར་ཉིད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་དུ་དེ་ནས་ཀྱི་སྤྲ་མ་བྱུང་ངོ་། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་
 པ་དང་བསྟན་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མེད་པར། དེ་ནས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ཞེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་
 ལོ།] ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ནི་ཐ་མི་དད་ པ་ནི་བར་མ་ཆད་ པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ ཉེ་ འཛིན་
 པའི་ཡན་ལག་ འོད་གསལ་གྱི་ གི་ འོག་ཏུ་ བར་མ་ཆད་པར་ རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ དག་པའི་སྤྲ་མའི་སྤྲ་ ལོ། འོད་
 གསལ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ དང་རོག་ཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ སྟེ། རང་བཞིན་དང་
 ལྷན་པའི་འོད་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱའོ།]

དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ། ཉམ་མཁའི་སྤྲ་མ་ནི་དེ་ན་གནས་པའི་འཇའ་ཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ་དེ་
 དང་མཉམ་པ་ རྟེ་འབྲེལ་ ས་ནས་མཁའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ འོད་རྒྱུད་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པས་ན་མཆོན་མ་མེད་པའོ། །འཛིག་ཅིང་ཟད་པས་ན་འགྲུར་པའོ། །
 ཟད་པ་ དེ་ལས་གཞན་པས་ན་ མི་འགྲུར་པ་སྟེ། མི་ཟད་པའོ་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་མི་འགྲུར་
 པ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ སྤྱི་བ་དང་འགག་པ་ རྟེ་ཟད་པ་ དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དུའོ། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་མིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ ཉེ་འོད་རྒྱུད་
 གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ རོ་གཅིག་པ་ ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། ། ཡ་གཉིས་ རྒྱུར་
 དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་གཉིས་སུ་ རྟེ་གཉིས་ མེད་ པའང་ མིན་
 འོ། །སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ནི་
 པའོ། །ཐག་པ་མེད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པའོ། ། ལུས་ཀྱིས་ རེག་ པར་ བྱ་ བ་འི་ཡུལ་

མ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་འཁོར་བཞིན་ཏེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ རྒྱུ་འབྲུག་པའི་ ཆོས་ གྱི་སྐྱོད་གསལ་ དང་མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ པ་སྟེ། གཏན་ལ་པམ་ ཅས། དེ་ནི་
སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་འཁོར་ལྷན་པར་དགོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་སྤྱུགས་དོན་ཅེས། །དེའི་རིགས་ནི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱུང་
མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་སྐྱེ་ཅས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འཛོན་པ་སྟེ་མངོན་པར་བྱུང་བར་བྱུང་ཏོ། །ཞེས་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཅུ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུ་དང་པོ་ལས། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྟོན་པ་ཀྱང་བྱུང་མེད་དུ་
སྐྱེ་ལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རྩི་འབྲུག་ལ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པོས། རང་གི་ཕྱག་
རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མཆོད་དགོས་ལ། དེས་ན་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཆོད་དུ། རང་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ དེས་སྐྱེ་ན་ཡོད་པ་ མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ མ་བཟུས་
པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་རེག་བྱ འི་མཆོད་པ་བྱས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །རྩིས་སུ་བྱན་པ་ནི་
ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ འི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ནི་བསྐྱོན་པའོ། ། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱུང་མེད་ནི་བྱ་མེད། །སེམས་ནི་རབ་བརྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྟན་པ་
ལོ་གངས་བརྟུ་གཉིས་ལོན་པ་ རོབ་ཅིང་རྟེན་པའོ། །རིགས་ནི་བསྐྱེ་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ མ་བཟུས་པ་སྐྱེ་པོ་ཅན་ལ། རི་བྱགས་ཅན་ལ། བྱུང་ཅན་མ་སྟེ་ འི་རིགས་བཞིའོ། ། བཞི་པོ་
དེ་དང་སྤྱོད་པ་ནི་ ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པ་སོ་སོ་བ་ དེར་ ལྷོ་མས་འབྲུག་ བྱས་པ་ རྟེ་བྱེད་པ་ འི། རབ་ཏུ་

དབྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་ སྒོམ་པའི་་་་ སོ་་་། ། ། འདི་ནི་སྒོམ་འབྱུང་ལས་བྱུག་ཀྱི་བཞི་པོ་རེ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་རེ་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྦྱུ་བ་པ་ལོ་ བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོ། ། ཁྱེ་བ་ འཛིན་དོད་
ནི་ཤུ་ཀྱ་ཞེས་བྱ་བ་ སྟེ། དེའི་ ཤུ་ ལ་ལོ་ཀ་ན་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུང་ན་ནོ། ག་ ཀ་ཙ་ ནི་སོག་ལེ་
སྟེ་ཐུང་ན་སྦྱག་བསྐལ་སོག་ལེ་ ལྷར་གཙོད་པས་ན་ཤུ་ཀྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ ལྷན་
སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ། ། ཁྱེ་བ་ སྟེ་བདེ་ཆེན་ དེས་བདག་ཉིད་མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱིས་ནི། འདོད་པའི་དབང་སྦྱག་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ རྩེས་སུ་བྲན་པ་ ལྷར་བཤད་པ་ འི་འབྲས་བྱ་ བན་ཡོན་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩེས་སུ་བྲན་པ་
བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ ནས་བསྒྲོམས་ པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་
སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱ་འཛོལ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ། འདིས་ནི་ རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་ རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཆེ་དང་ལང་ཆོ་དང་ནད་མེད་པའི་
བདེ་བ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ ཐུགས་རྟོ་རྩེའི་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་སྦྱག་རབ་ཏུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ ལྷར་འཇུག་
ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཡིད་ལ་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་འབད་པ་མེད་པར་སྦྱར་
སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཆོས་འཛིན་པ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པའོ། ། དེའི་གསུང་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དག་གི་དབང་སྦྱག་འཛོལ་པའོ། ། རི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། ། སྒྲ་བརྟན་དང་མཚུངས་པར་སྦྱའི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ནི། གང་ཞིག་སྦྱ་
བར་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར་བས་ན་དག་གི་དབང་སྦྱག་ སོ་་་ སྟེ་་་།
སྟེད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ཞིང་ ལྷར་དུ་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་

བས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དགག་པར་མཛད་པ་སྟེ། [ཚིག་འདི་ནི་རིགས་
བྱུག་ཅུ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ཚོགས་མ་ཐུན་ཙམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དོ། ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་
བར་ངེས་པའི་བྱིར་རྟོ།] མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། ། ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་འདྲིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་
བུའི་བྱིད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་བྱུབ་འབྲུབ་པའོ། །

ཕྱི་དངོས་བྱུབ་གང་སྟེ་ཕྱར་བཤད་པ་ལས་གཞན་སྤྱོད་པོ་སྟེ། དངོས་བྱུབ་དམན་པ་ར་བཤད་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་ལ་ཇེས་སུ་གཞོལ་བ་ལེ་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་སྟེ། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་།
ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་ཆེག་ཏུ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་
བའོ། རྟོ་རྟེན་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོ་རྟེན་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་
སོ། ། དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་རང་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཚོ་ནི་དེ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་
པའི་རྒྱ་དེས་ནི་ན་འབྲུབ་པར་འགྱུར་པ་ནི་བསྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཏེ། ཕྱར་བཤད་པའི་
ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་ཏེ། ཐུགས་ལུས་ཐ་མི་དད་པར་རྫོས་པའི་རྟོ་རྟེན་བསྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་ཏོ།
¹ བསྐྱེས་ཤིང་དེ་ཡང་བདེན་པ་མཛོན་སུ་དུ་མཐོང་བ་ཟུང་འཇུག་པས་ཡིན་ནོ་ས་སོ་། ། ཕྱི་
གལ་ཏེ་རང་དང་ཁམས་གསུམ་ཐ་དད་པར་ཞེན་ནས་བསྟོམས་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་
འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་ཀྱང་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་

1 རོག་ ༡༩༩༣༩། སྤྱི་ ༡༩༩༧༩། ཉི

པའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་རྒྱས་པ་གསུངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་པས་
བསྐྱེད་རིམ་པས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མང་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་
ནི། ། རྣམ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས། ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་
གཤེགས། ། ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་རྣམས། ། ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། སྤྲུགས་སྤྱོད་པའི་མཆོག་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུགས་
འདོན་ཅིང་སྒྲོམ་པས་ན་སྤྲུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་འོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ། སྤྱོད་པ་གསུམ་སོ་དེ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་གཞན་
དང་རྒྱུད་ལྗེ་འོག་མའི་སྤྱོད་པ་ལས་ ལུལ་དུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག་གོ། ། དེ་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
ནི་ལེའུ་སྟེ་དེ་ལ་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཆོག་བཞིན་པའོ། ། སྤྱོད་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་བདུན་པ་མཐའ་དྲུག་
གིས་བཤད་པའོ། ། །

ཡུར་ལེའུ་བདུན་པར་བསྟན་པ་ དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་
ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱའི་ཞེས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཀའ་སྦྱལ་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་དགོན་
མཆོག་དཔལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་
པོ། ། དགོན་མཆོག་གི་སྐད་དོན་ནི་ རྣམ་དང་། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ཀྱུན་ལྟར་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་ ཀྱིས་གྱང་འདོད་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་འོ་ སོ་། ། དེ་ཉིད་ནི་ ཀེ་ཏུ་ཞེས་པ་ དཔལ་
དང་ ཏེ་ རྒྱལ་མཆོན་ གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུག་པས། རྒྱལ་མཆོན་བཙུགས་པས་དགའ་བ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་

སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ ལ་ བྱི་དགོན་
མཆོག་དཔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ ར་བྱེད་པ་ སོ་ ཡིན་པའི་བྱིར་ དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོན་མཆོག་དཔལ་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པོ་་་་ རོ་་་། ། ཟླ་ག་ལྷན་ལ་ཟླ་གེ་བྱ་བ་སྟེ་ཉ་ནི་ཟླ་གར་བཞུགས་པ་སྟེ་དག་པའི་སྟེ་ཡིས་ ཟླ་གར་ ཉ་ཨོད་
གསལ་ལ་ བཞུགས་པས་ན་བཅོས་ལྷན་འདས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
འི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་སོ་ བྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ནོ། །དབང་ལྷག་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དམ་པ་ནི་སྟུན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ནམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ནི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་སྟེ། དམ་པའི་དབང་ལྷག་ རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་པ་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོག་ནས་འཆང་པའི་བསྟོད་པ་སྟེ་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།¹ །

༥ །"དེ་²བསྟན་པ་ནི་རོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་ལྷར་
འོད་ལྷང་གཉིས་སོ་སོར་ མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཛེས་པས་ན་རོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་
འོ། ། [འདིར་སེམས་དཔལ་དོན་མ་བཤད་པར་མཛེས་པ་ཞེས་བ་ནི།] :ཆག་པ་ཆེན་: [འགྱུར་གཞན་ལ་རྒྱལ་པོར་
བསྐྱར་ལ། དེའི་སྐད་དོད་རྩ་ཇ་ལ་ར་ཇ་ཉེ་མཛེས་པར་བྱའོ། དེ་བྱ་ཉ་སྤང་བར་བྱས་པས་ནའོ། ཞེས་པའོ།] ། ཐེག་པ་
ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ ལ་མ་བློ་ཆེན་པོའོ། །ཡུན་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་་་ བྱི་་་། སངས་རྒྱས་ གང་གིས་སེམས་
ཅན་ གངས་ཤིན་ཏུ་ མང་ཞིང་ རིགས་ ཆེ་བ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སོན་པར་མཛད་པ་
དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ བྱེད་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའི་སྟོན་པ་ནམ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ། དོན་དམ་ དེ་ ནམ་པར་དག་པ་ ར་བྱས་

1 མ་བྱི། ༡༥༥བཤ། ཉ ཞོལ། ༡༥་མནཤ། ཐེ། སྟེ། ༡༥༥བཤ། ཟེ། ༡༥་ན་མན། ཏ

2 མ་བྱི། ༡༥༥བཤ། ད ཞོལ། ༡༥་མནཤ། ཐེ། སྟེ། ༡༥༥བཤ། ཟེ། ༡༥་ན་མན། ད

པའི་སྐྱོད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་སྐྱོད་པའོ། །དེས་ཀྱིས་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་པར་སྐྱོད་པར་
མཛད་པས་ན་ནམ་མཁའི་སྐྱོད་པ་ཀྱམས་སྐྱོད་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱོད་པ་
མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཀྱིས་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲ་པའི་སྐྱོད་པ་ནི་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱོད་པའོ། །དེས་ལུས་དུ་བྱུང་བས་ན་མཆོག་གོ། །རྒྱལ་བར་བྱུང་
བས་ན་རྒྱལ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བའོ་། སྟེ་།
དེ་ཀྱམས་ཀྱི་མཆོག་གིས་མཆོད་པ་བཤད་ཅིང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱི་
བཞིན་པའོ། །

༥ འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་ཟུག་ཆེ། རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་རབ་སྟོན་པ། ཞེས་བྱ་བ་
ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒང་དང་གཏི་ཟུག་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྟེ། དེ་
རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་རབ་སྟོན་པའོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ ཀྱིས་
མཁའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་ན་མཆོག་གོ། །རྒྱལ་བ་ནི་དུས་གསུམ་
དུ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀྱམས་ཏེ། དེ་ཀྱམས་སྐྱོད་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བའི་
གཞིའོ། །མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པར་གསོལ་བའོ། །བག་
ཆགས་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཁོར་བ་རྩི་སྤྱོད་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐར་
པའོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་མོ། དེ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་འཆད་པར་མཛད་
པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི་འདིས་ རང་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ འགོ་བས་ན་ཐེག་པ་སྟེ། ཉོན་མོས་
ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་ནི་ལམ་སྟེ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་པར་མཛད་པས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཙུག་ཡན་འདས་
སོ། །སངས་རྒྱས་སྐལ་མཆོག་དག་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཀྱིས་

བར་སྒྲུང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་བས་སྐལ་མཆོག་
 ལོ། །དེས་ན་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་མཆོག་མཆོད་པ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 རྩེ། རང་བཞིན་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལོ། །རྒྱས་པའི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ནི་ནམ་པ་བརྟུག་ཉིས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་བདེན་པ་ནམས་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་
 འཇོག་པ་དང་ལམ་སོ། །ཞེས་པ་བཞི་དང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
 མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས། སྤངས། མངོན་
 སུམ་དུ་བྱས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བཞི་སྟེ་བཞི་གསུམ་བརྟུག་ཉིས་སོ། ། ཆོས་འཁོར་ དེ ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲིའི་
 འདིག་ཉིན་གསུམ་དུ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ ཅུ་
 བསྐྱོར་བ་ རྩེ། ཀུལ་བའི་རྒྱུད་ལ་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ འོ། །དོན་ཤེས་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། དོན་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་
 ལ་བྲུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་བའི་དོན་ནོ། །

༥ འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐོས་ནས་བསྐྱོད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ ཞེས་པ་ནི་ཐབས་ཏི་
མཆོད་པ་དང་། དེའི་ གྱི་རང་བཞིན་ ཏུ་གསུམ་པ་བཞི་བརྒྱའོ་ ཁོ་༥ ། །ཞེ་སྤང་ ཞེས་པ་ ཅི་ཤེས་
རབ་ ལྡང་པ་དང་ གྱི་དེའི་ རང་བཞིན་ སྒོ་གསུམ་ཐོ་ ཁོ་༥ ། །གཏི་ཟུག་ཆེན་པོ་ ཞེས་པ་ནི་མ་
རིག་པ་ ཞེས་པ་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ གྱི་རྟོག་པ་འདུན་པོ་ ། དེ་རྗེ་ཐེག་པ་རབ་སྟོན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་རྗེ་ཅི་འདྲ་གསལ་བ་པོ་ ། དེ་ཉིད་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་

གྲིས་སྟེ། རང་བཞིན་དང་སྤང་བ་གསུམ་སྤྱོད་བས་ན་ཐེག་པའོ། །དེ་རབ་ཏུ་སྟོན་བས་ན་དོ་
 རྗེ་ཐེག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །དབང་པོ་མཆོག་ཙམ་གྲིས་
 གཤུང་བ་ནི་གསང་བ་གྲུབ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཅན་གྲིས་མཛོང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ ཡིན་
 བས་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་པའོ། །རིགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་
 གླུང་བས་ན་ [མཆོག་གི་སྤྱད་པོ་ལའང་འཇུག་པའོ།] མཆོག་གོ། རྒྱལ་གཞི་མཆོད་པ་
 བཤད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱལ་བ་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
 གང་ཏུ་ཐིམ་པར་གླུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་གཞི་ནི་འོད་གསལ་བ་འོ། །

མཆོད་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ ཟུང་འཇུག་
 གོ་་་ གོ་་་། །བཤད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀའ་སྣུལ་པར་གསོལ་བའོ། །ཐར་བའི་
 ལམ་ནི་རབ་སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ རྗེ་རྗེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆད་མེད་
 པའི་ལྷ་མོ་དང་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པས་འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་པར་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་
 མཆོད་ཉིད་གཅིག་པ་ལྟ་དང་མི་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ ཉེ་དབང་ལྷག་ བརྒྱད་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཐར་
 པའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་གསུམ་པོ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སོ། །དེ་ཉིད་ ནི་ནམ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ལམ་སྟེ། ལམ་དེས་ རོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་བྱོང་བྱེར་
 དེར་འཇུག་པར་མཛད་པས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱབ་པར་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱལ་མཆོག་
 གོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་དག་པའི་བདག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཅན་མི་མཆོག་ཁྱིམ་མཆོད་པ་བཤད་པར་གསོལ་ཞེས་
བའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ར་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་། །སེམས་ནི་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་དོན་ཇི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །རྒྱས་ཤིང་ཡངས་པའི་
སྦྱན་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པའི་སྦྱན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེན། སྤང་གསུམ་མཐོང་བ་ཤ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་གང་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྟ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་
དང་། གཞན་གྱི་རྒྱད་ཆོད་རྟོགས་པ་ཆོས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པ་མཁྱེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱན་ཞེས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱོར་བ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆོགས་ཏེ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་རབ་ཏུ་
སྦྱོན་པར་མཛད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་བསྐྱོར་བའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐ འཕྱོད་
གསལ་གྱི་ས་རྣམ་པར་དག་པ་ར་བྱས་པ་འི་སྦྱ་དང་གསུང་དང་སྦྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པས་ན་སྦྱ་དང་གསུང་དང་སྦྱགས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ་བཙུག་ལྷན་འདས་སོ། །དོ་
ཇིའི་དོན་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། མི་ཉམས་པ་འི་ཐེག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་དོན་ཇི་ཇི་ཐེག་
པ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཇེས་དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཇི་འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མི་འགྱུར་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་
ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་སྦྱོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་མོ་ཉིད་ཡིན་པས་བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའོ། །མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་

པས་ན་མི་འགྲུར་ཆེད། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ ལེ་ལ་ བསྐྱར་བར་གྱུར་པས་ན་ཐམས་
ཅད་དབང་བསྐྱར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོད་པས་ན་ཀུན་གྱི་དོན་ནོ། འཛིག་
ཉེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་གྱི་དབང་པོ་དོ། །རྗེ་མེ་མི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
འབྲ་བས་ན་རིན་ཆེན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ ཟུང་འཇུག་ དེ་
འཛིན་པར་མཛོད་པས་ན་རྗེ་མེ་རིན་ཆེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དགོངས་པ་མ་ཡིན་
པས་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཉེ། དེ་དང་འབྲེལ་
པའི་མཆོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པའོ། །

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་དུ་
གྱུར་པས་ན་མཆོག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེ་མེ་མི་བྱེད་གསུམ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཉེ། རང་བཞིན་གྱིས་ ཉེ་གདོད་མ་ནས་རྗེ་མེ་གསུམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་བྱེད་པ་ལ་ ཡང་
དག་པར་གནས་པའི་མཆོད་པའོ། ། མཆོད་པ་ དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ རྗེ་མེ་འཆང་
རང་ ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་སུ་ རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་པ་ འདུས་པར་མཛོད་པས་ན་
སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་སྐྱལ་མཆོག་གོ། །རྒྱལ་བ་ གོང་མ་ རྣམས་འདི་ལས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱལ་བ་འབྱུང་བའོ། །མཆོད་པ་དེ་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ ལ་ ནི་བཤད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཛོད་པར་བྱས་པ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༄ གང་ལས་རྒྱལ་བ་འབྱུང་བའི་མཆོད་པ་ དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ར་རྩུང་

གཞོན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ ཡིན་
 བས་ན་ན་ཆུང་། གཞོན་ལྷ་ལོ་ རོ་། །མིག་ཡངས་ཤིང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ སྟེ། འོད་ཟེང་གི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིག་ ཡངས་པ་སྟེ། གཟིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ དང་ལྷན་པའི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྷ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་ཡངས་པ་ དང་ལྷན་པ་ རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ མཆོན་དཔེས་སྤྲུམ་
 བའི་ གཟུགས་བཟང་ བདེ་ གཞོན་པ་ སྟེ། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་ ས་བརྒྱན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །ལོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ ལྷ་ལི་ཕྱང་ལོ་ལྷ་ཁམས་ལྷ་དབང་པོ་
 ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་ ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྷ་ བདག་ལ་
 གྱེན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ རོ། །དེ་བཅའ་ཏེ། ལྷ་མའི་ཁ་ནས་ ཉེ་ཞལ་གྱི་
 གདམས་པ་ལས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ རྟེན་པ་ སྟེ་ཐོབ་པ་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་
 བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ སྟེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ རོ། །ཁྱོལ་སོང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརྟག་
 ཅེས་བྱ་བར་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཁྱོལ་སོང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་ཅ་ཀྱི་ལོགས་ན་ཡོད་པ་ལ་ ཡང་ བྱ་སྟེ།
 དེས་ན་ ལོགས་ན་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ རྒྱུ་ལྷན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་མ་ཟད་ བདག་པོ་ སྟེ་གཙོ་བོ་
 ལས་གཞན་པའི་ འཁོར་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷོ་སྤྱོད་ རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 པོ་དང་འབྲ་བར་ རབ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ། གཟུང་ བར་བྱ་ སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པའི་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། [ན་རྒྱུད་ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་ རྒྱུ་ལྷན་པའི་དང་པོ་
 སྦྱོར་བ་དང་། ཁྱོལ་སོང་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོམ་པ་
 ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དཀྱིལ་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ།] དགོངས་པས་
 བཤད་པའོ། །

༥ ཞིན་ཏུ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ རྒྱུ་ལྷན་པའི་ རྣམ་འབྱེད་པ་

ནམས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 པ་ནམས་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་གཙང་ཁོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ས་བརྟག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་ སའི་ཆའི་ས་ཡི་ཕྱོགས་སོ། །ས་
 སྐྱེད་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྟན་པ་ས་གཙུང་བ་དང་། བཞགས་ཞི་བའི་ཆོག་འཛིན་རིམ་པ་ས་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ནི་གཙང་བའོ། །སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་ འཛུལ་ལྡོག་ དང་བྱལ་བས་རྣམ་པར་དབེན་
 བའོ། ། [དེ་ནི་ས་སྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱས་པ་དགོས་པའི་གནས་སོ།] འཕམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་ ས་ལ་ས་
 ཐ་དད་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ ས་སྐྱེད་པ་སོགས་རྒྱས་པ་མི་དགོས་པ་ སྟོན་པ་ཡིན་པར་
 བཟུ་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་ བ་ ཉིད་ ཀྱི་རིགས་སུ་ སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ ཐེག་པ་འདིའི་སྐྱེས་པ་
 བའོ། །ཞི་བ་ནི་ ས་ལ་དེ་མིན་ཀྱང་ སྐྱེ་བོ་དཔལ་པ་ ཡོན་ཏན་ཅན་ལོ་ལོ་། །དེ་ནམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ [དེ་
 ནམས་ཀྱི་ཁྱིམ་དང་ཞེས་བཅོམ་ ས་ཆ་བ་ཆག་ བ་དགོས་སོ།] ཅི་ཞི་བའི་གནས་རྣམས་ཏེ་ལྟའི་ཁང་
 བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བཤད་པ་སྟེ་བའི་ལྟེ་བ་དང་། གཅི་བ་སྟེ་བའི་གཅིན་
 དང་། བའི་མར་ལ་སོགས་པའི་བ་བྱུང་ལྟ་དང་ ལུ་སྟེ་ལུ་ གཙང་ ཉི་ཆེས་སོ། །སོགས་པའི་སྐྱས་
 ཤིང་ལུན་ངེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་ལ་
 སོགས་པ་འདི་ནམས་ཀྱིས་སྐྱར་བཤད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ སྟེགས་བུ་སོགས་ལ་ ལྷག་ཅིང་
 དཀྱིལ་འཁོར་ བེ་བར་ བྱའོ། །འཕམ་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མ་བཤད་པ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ།
 དེས་ན་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ འཛུལ་ལྡོག་རྣམས་དང་དེར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ ཡོངས་
 སུ་གཙུང་ངོ། ། མཆོད་རྗེས་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ དེ་ དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་ བྱེད་ཅེས་ ཞེ་ན། རྒྱལ་
 བ་མཆོད་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་ རིགས་ཀྱི་ ལྟ་ ལ་སོགས་པ་ མཉེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 ལུ་ལོ་ ཏོ་། །རྟག་པར་ ཞེས་པ་ ཅི་ཉིན་རེ་ ཁོང་མཆོད་པར་བའོ། ། [དེ་ནམས་ཀྱིས་ནི་འོག་གས་གསང་

དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསམ་གཏན་དང་བྲིས་བ་གཉིས་བཤད་པའི་བྱེ་མ་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མིས་ལུ་ལས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དགྲ་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་
བྱས་དབང་བསྐྱར་བ་དུས་ལྔ་བར་རྫོགས་ནས། བྱིས་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མི་
དགོས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་། ད་ མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་ནས། བསྐྱབ་
པའི་ཐབས་ མདོར་བྱས་ ལས་འབྱུང་བའི་རིས་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
བྱས་ལ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ བདག་ཉིད་དང་རང་གི་བྱག་རྒྱ་ ལ་རིགས་ལྔ་མོགས་དགོད་པ་མེས་ས་
དཔའ་སྐུ་མ་ཐེག་གི་འོག་ཏུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར་རིགས་ལྟར་བྱ་བ་ སྟེ། རང་ལ་རིགས་ལྔ་དང་དེའི་
རིགས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་མ་རྣམས་དགོད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ བསྟན་པའི་བྱིར། །རྩ་མའི་དབུས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩ་མའི་དབུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་གའི་གནས་
སོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མཁྱིན་བ་ནས་སྟོང་གའི་སྟོང་བ་ དེ་སྟོང་གི་བར་འདིར་ཡི་གེ་རྩྱ་ ལས་
བྱུང་བའི་... སྟེ་...མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དགོད་པའོ། །སྟོང་གའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་
གའི་གའི་མཐའི་སྐྱས་སྐྱ མཚམས་ ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ་སྟོང་མཐའ་སྟེ་སྟོང་སྟེ་གནས་ སྟོང་
གའི་གའི་སྐྱ་མཚམས་ རི་སྟོང་པའི་བར་དུ་ཡི་གེ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྟངས་མཐའ་
དགོད་དོ། །ཚོག་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོད་པའི་རིས་པ་ཤེས་པའོ། །བར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྟོང་གའི་ཡ་མཐའ་དང་སྟོང་གའི་གའི་སྐྱ་མཚམས་ཀྱི་ བར་ཏེ་ བར་དེ་ཡང་ གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱ་མཚམས་ནས་མཁྱིན་པའི་བར་ལོ། །སྟོག་མའི་ཚོགས་ཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ།
དེར་ཡི་གེ་ཨུཾ ལས་བྱུང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགོད་པར་བྱའོ། །རྟེན་པའི་བར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་པ་དང་བརྟེན་ཅིང་བར་དུ་ནི་རྟེན་པའི་བར་ལོ། ། རང་... དང་... ། འདིར་དང་
ཞེས་པ་དང་། རྟེན་པས་ཡང་ན་རྟེན་པའི་བར། ཞེས་པའི་འགྲུར་རྟེན་གཉིས་མ་མཐུན་པས། པ་ཚབ་ཀྱིས། རྟེན་པར་

དུང་ཞེས་པ་དང་། ཡང་གི་སྤྱོད་ཅི་ཞེས་བསྒྲུར་བ་ལྟར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཅི་ བར་དུ་དགོད་པར་མ་ཟད་
ཀར་བ་གཉིས་སུ་ ཡང་དགོད་ཅི་ ཞེ་ས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ རྩོ་ ཉེ་། དེར་ཡི་གེ་རྩ་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་དགོད་པར་བྱའོ། ། རྩེ་བ་ཀར་བ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདིར་ གསང་བ་ལ་ཞེས་འཛུགས་ཀྱང་ བདུན་པ་ དེ་ མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཉེ། གནས་འདི་
དག་ཏུ་ཡི་གེ་སྤྱ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་དགོད་པར་བྱའོ། ། [འདིར་སྤྱི་གཙམ་
ནས་སྤྱི་མཆོམས་པར་ལ་ནས་སྤང་དང་། དེ་ནས་མགིན་པའི་བར་ལ་སྤང་མཐའ་དང་། མགིན་པའི་མཐའ་ནས་སྤྱིང་གའི་
བར་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྤྱིང་གའི་མཐའ་ནས་རྩེ་བའི་བར་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། རྩེ་བའི་མཐའ་
ནས་ཀར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལ་མཐའ་བརྒྱ་ཙུ་བར་ལ་དོན་བྱུབ་དགོད་ལྗར་སྤང་ལ་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན། གསང་
གནས་ཀྱི་ཙུ་བ་ཡན་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། བརྒྱ་ཙུ་ནས་ཀར་སོར་བར་ལ་དོན་བྱུབ་འགོད་པ་འདྲ་བ་གཅིག་སྤང་སྟེ། གང་
བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ན། འདིར་ཨོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་བཞིའི་ལྷ་བསྐྱོམས་པར་གསུངས་
པས། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པར་ཡི་གེ་ཉིད་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ། །] རྒྱལ་
བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ འེ་རིགས་ལྟ་ འོ། ། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ནི་དེའི་རིགས་
ཉེ་ [དེ་དག་གི་རིགས་ནི། དཔར་ན་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་སྤྱན་ས། གཟུགས་དོ་མེ་ས། བྱམས་པ། ས་སྤྱིང་། གཤིན་མེ་
གཤེད། མི་གཡོ་བ་སྟེ། དེས་རིན་འབྱུང་སོགས་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱའོ། །] རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་
བའི་སྤྱས་དག་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་
རིགས་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ མདོར་བྱས་ ལས་བཤད་པའི་ཆོ་གས། རིགས་ལྟའི་
བདག་ཉིད་ དང་ དེའི་རིགས་སུ་སྤྱར་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་ དགོད་པ་རི་ལྷ་རི་ལྷ་
བར་ ཉེ། རི་ལྷར་རིགས་པ་ བྱའོ་ཞེས་པའོ། ། [དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ཆང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་
ལུས་ལ་འགོད་པ་ན་ཁོ་མོ་བཅུ་བཞག་ནས་ཁོ་མོ་བཅུ་དང་། བྱམས་པ་འཛུམ་དབྱངས་ཀྱན་བཟང་གསུམ་མདོར་བྱས་

ལས་མ་བཞོད་པ་བཞེན་ཏུ་བྱའོ། །

ཕྱ ལུམ་ལ་ལྷ་རྣམས་འཁོད་པ་དང་། གསང་གནས་འདུ་བ་སོགས་ རི་སྒྲིང་ བདེ་སྒྲིང་ ཏུ་དེ་ལྟར་
བྱས་པ་ སྒྲིང་ཏུ་འགྲོ་བ་ རི་ ཡལ་ལུམ་ སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ རི་ཐེག་ལེ་ལ་ ས་ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་བསྐྱེད་པ་ སྒྲིང་པ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ བཞེན་ བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རང་གི་
ལྷག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་བ་སྟེ་དེའི་དབུས་སུ་གནས་པ་ རི་ རོ་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་
བསྐྱོན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ རི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ ཐེག་ལེ་ སོ་། ། རྒྱ་མཆོ་ནི་མང་པོ་འོ། །
བདག་ཉིད་རྒྱ་བའི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་པ་ རི་རྒྱ་བ་ རི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀུན་
རྩོམ་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པ་ རི་སྤར་དབུས་གནས་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་
བཤད་པ་མང་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ལ། བདག་ཉིད་ནི་རང་གི་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། ལྷ་ཆང་པ་ཐེག་ལེ་
སོ་སོ་ལས་སྐྱེད་ནས་ ར་ ར་བསྐྱོན་ པར་བྱ་ ཞིང་བསམས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ བསྐྱེད་རིམ་ལ་
མཁའ་པ་ས་ མང་ལ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་ འཕྱིན་སྤགས་ཀྱིས་ལྷུང་ལ་ཕྱིར་
སྒྲོ་བར་བྱའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅན་སྟེ། སྒྲོས་ནས་མཛད་པ་མཛད། གཅིག་ཏུ་འདུས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་
འབྲེས་ནས་སྤར་བྱོན་ཏེ། རང་གི་གནས་སུ་དཔོན་པའི་བར་འོ། །] ཞི་བ་རྗེ་མེ་འཛིན་ཅེས་པ་ལ་ཞི་བ་ནི་སེམས་ཅེ་
གཅིག་ལ་ བརྟན་པ་ འོ། ། བརྟན་སོ་ དེ་ཉིད་ རྗེ་མེ་ལྟར་བསམ་ན་ རྗེ་མེ་སྟེ་འཛིན་པས་ན་ཞི་བ་
རྗེ་མེ་འཛིན་པ་ ལྷུ་བ་པ་ འོ། ། [བདག་ཉིད་ ལ་ ཀྱི་ དེས་སུན་ཀྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་ སྒྲིང་
གར་ [སྒྲིང་གར་ཏེ་ ལ་ཆོབ་ བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་འབྱུང་འོ།] སྒྲིང་གར་ ཏེ། བསྐྱེད་པ་དག་ཀྱང་རབ་
ཏུ་བྱའོ། ། [གལ་ཏེ་སྒྲོས་ཡ་ ལ་ཆོབ་ བསྐྱེད་པར་འདོད་པར་ལྷུང་ན་དེའི་ཆེ་བའི་ཞེས་འབྱུང་འོ།] གལ་ཏེ་
འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་ ར་ དང་། སྒྲོས་པ་ ཏེ་སྤར་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་

བསྐྱེམས་པས་རྟུབ་སྟེ། གང་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

ཕྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་འཕགས་པ་ཉིད་དང་དེའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་ཡང་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ནི་ཁམས་བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ལུས་སོ་མོ་ཙོ་ཙོ་། །དེའི་མཆོད་རྟེན་ནི་ལུས་དེ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས། མཆོད་རྟེན་སངས་རྒྱུ་མཆས་ཅད་ཀྱིས། བཞུགས་གནས་སོ་བྱང་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་ཅུ་རྒྱུད་ལས། མཆོད་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། ། འོད་ཟེར་འབྲེང་བ་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཀྱི་ཟེང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཞིང་མངའ་ས་པར་བྱས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དུས་གསུམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཞེས་པ་ཞིང་དུ་སྐྱུར་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བསམ་པ་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟེ་ལུས་ལས་མཆོད་རྟེན་དུ་སྟེ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་བསྒྲོམས་ལ། དེ་ནས་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བྱ་སྟེ། །

༩ ལྷ་མོ་སྐུ་འཕྲུག་པར་བཤད་པའི་བདག་གི་བ་སྦྱེའི་བྱ་ག་ནུས་པ་ལས་སྒྲིང་གར་
འདས་ཏེ་ཕྱིར་སློབ་ཞི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཟ་བྱུང་པའི་མཁས་པས་མཆོད་པའི་སྨྱན་ཏེ་རི་
ལྷར་འདོད་པའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཆོད་ཅིང་ཇེས་

སུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན། མཆོད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྟེན་ནི་ཆོགས་ཏེ་དེ་སྟོ་ཞིང་དབྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གིས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་དུ་སྤར་མངལ་གྱི་ལྷ་སྟོ་བ་མ་བཤད་པ་འདིར་གསུངས་སོ། །སྟེ་དེ་བཞིན་པའོ། །ལྟ་དེ་དེ་རིམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ རྣམ་འབྱོར་པ་གཉི་གའི་སྤྱན་མོང་གི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། མཁས་པས་ཕྱུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མཁས་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ མེ་ཏོག་དང། ལྷའི་རིགས་ཀྱི་ རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་པས་ཕྱུགས་ཏེ། དེ་ལ་ དཀར་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་རྣམ་པར་ལྷར་བྱེ་ལ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་རྣམ་སྤྲང་ཞེས་སོགས་ རིགས་
རྣམ་པ་ལྷའི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཁ་དོག་རྣམ་པ་
ལྷར་ བྱེ་བ་ལ་རིགས་ལྷར་ ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཏི་ འི་མེ་ཏོག་ནི་སྤྲ་མའི་མེ་ཏོག་ རྣམ་གསུམ་སྟེ། སྟོ་
དཀར་དམར་གསུམ་གྱི་ ཁ་དོག་གསུམ་དུ་བྱས་ལ་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མེ་ཏོག་ཀར་ནི་ཀླ་ར་དང་མ་ལི་ཀླ་དང་ཡུ་ཐེ་ཀ་དང་མེ་ཏོག་ཀར་སྤེ་ར་བསམ་ཞིང་
སྟེ། མེ་ཏོག་དེ་རྣམས་ བསམ་གཏན་གྱི་སྟོ་བས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྐྱེད་ ། དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན་ཡིད་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་སྐལ་ལྷན་བྲགས་པས་བཤད་དོ། ། རྣམ་སྟགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ་ ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བར་བའི་དོན་ཏོ། །

ལྟ་ མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པའི་དེས་དོན་ལུང་སྟོན་གྱི་ ལུང་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེག་ ཅ་
བ་དང་ཡན་ལག་གི་ རྒྱུད་ནི་བཅུར་བསྐྱགས་པ། དེ་ནི་བསྐྱེད་ ལྷ་དང། ཕྱུགས་ ལྷའི་ མིང། ཅན་
བཅུའོ་ རྒྱུད་གི་ དེ་ཏིང་ ལྷང་འབྱུག་གནས་གསུམ་ཞེ་ ཅེ་ས་བྲགས་ པའི་ རྩོ་རྩེ་ སྟེ། རྒྱུད་སྟགས་དབྱེར་
མི་བྱེད་པ་ གསུམ་ ནི་ རྒྱ་ཏི་ འི་མེ་ཏོག་ གཅིག་ཕུ་ ལ་རིགས་ གསུམ་དུ་འདོད་ པའོ། །ཀར་ནི་
ཀླ་ར་མ་ལི་ཀླ། ཡུ་ཐེ་ཀར་སྤེ་ར་ བཞི་ བོ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱན་སོགས་ ལྷ་མོ་བཞི་

སྟེ་ ཉེ་། དེ་ཡང་ དབང་ཆེན་ ཉེ། ས་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བཞི་ སོགས་པར་འདིར་སྦྱར་ ཉེ། ཅ་བའི་
རྒྱུད་བཞིའོ་ རོ་། ། ཟབ་མོ་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ དངོས་མེད་ འོད་གསལ་གྱི་ གོ་
འཕངས་ལ་དགོད་པ་ སྟེ། དེར་ཞུགས་ན་ ས། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ རྒྱུད་འཕུག་གི་ སྦྱར་སྦྱོར་པ་ བློ་
མཐའ་ གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཉེས་པའི། །མཆོད་པ་ཆེན་པོར་ མཆོད་པ་ དེ་འགྲུར་
རོ། ། དེས་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ དེ་ཉིད་མེ་ཏོག་ གི་མཆོད་པ་ ཡིན་ པར་སྟོན་པས་ དགོངས་ན་ ས་ཉེ། བ་
ལ། ། བྱི་ མའི་ ཏུས་ གྱི་ སྦྱེ་བོས་ དེའི་དེས་དོན་ མི་ཤེས་ཉེ། ། དེ་ མ་རྟོགས་པས་ན་ སེམས་
ཅན་ དེ་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་ མཆོག་ རིང་ཏུ་གནས་པར་འགྲུར་ རོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་ལམ་ འདི་ནི་བདག་གི་སྐལ་ པ་ མིན་ རོ་ ཞེས། ཟེར་ནས་བདག་
ཉིད་སྟོད་པར་བྱེད། ། སྟོད་ལྷགས་ དེ་བཞིན་ ཏུ་ བདག་ཉིད་སྟོད་པས་ན། །སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྟོད་པར་འགྲུར་ རོ། ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟོད་གྱུར་པས། །ལྷ་ངན་
ལས་ འདས་ པ་ ལས་གཞན་ཏུ་ སྟེ། རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་ འགྲོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེས་
པའི་དོན་ཏོ། ། ། དེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་པ་འདིས་ནི་རྒྱུད་བརྒྱའི་ནང་ནས་ཁྲུབ་བྱེད་དོར་བའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་
དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུད་ལྔ་གས་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་དེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་སྟོར་བ་བཞི་
འཕྲེན་པ་སོགས་བྱེད་པས་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་གནད་མི་ཤེས་ན་དངོས་གྲུབ་རིང་བར་གསུངས་པས་ཟབ་མོ་
རྟོར་བརྒྱས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཞུས་དྲགས་ནས་རང་ལ་སྟོད་པ་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས།
དེ་འབད་པས་དགག་པར་བྱའོ། ། ། ཧྲི་ ད་ནི་ རིམ་གཉིས་ཀྱི་ རྣལ་འབྱོར་པ་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་གི་
གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔག་ཆད་
བརྒྱ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཉེ། དོས་རེ་ཞིང་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་
ཡོད་པས་ན་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་ཏུ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་ལོའི་སྤྱིས་ཉེ་བར་

མཆོན་པས་འཁོར་ལོ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཉིད་ལ་བྱ་བར་འདོད་པས་དེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །བསྐྱོམ་བྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
ཡིད་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ སམ་ ཡང་ན་ཐེག་ཆོན་གྱིས་ བྲི་བས་ ཉེ། བྲིས་པ་
ལ་ཡིད་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་། བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བྲུ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ནས་
བཞུགས་པ་འདིར་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མཁས་པས་ཉག་པར་ནི་ཞེས་པ་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མཆོན་མ་འགོད་པ་ལ་ བག་ཡོད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །རིགས་རྣམས་ནི་
མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཉེ། འདི་རྣམ་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡིན་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ འཁར་ དང་། རིན་འབྱུང་སོགས་སྟོ་ ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པར་
བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྩི་ཡར་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རོ། །རྩི་ཙོང་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །རལ་གྱིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །མུའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་
སྟེ། ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤེལ་སྤྱོར་གྱི་དོན་དང་མི་འགལ་བའོ། ། ། ཞེས་པ་ནི་མུ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་རྩི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉ་ཡིག་བསྐྱན་པས་ནི་སྤེལ་སྤྱོར་དང་མཐུན་པའི་དོན་དུའོ། །འདི་ཆག་འབྱུར་དང་མཐུན་
ཞིང་མཁས་པ་དག་གྱུར་དེ་ཡར་སྤྱོད། ། ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་དུ་མུའམ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་མཁས་པས་བསྐྱོམ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔག་
ཆད་ནས་བརྩམས་ཉེ་དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་བར་གྱི་བྱོན་ཅམ་རྩི་ཡར་འདོད་ཅིང་དགའ་
བའི་དབང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྱའོ། །མཆོད་རྟེན་དང་འབྲུག་བས་ན་མཆོད་རྟེན་ཉེ་དཀྱིལ་

འཁོར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པས་ན་རིན་
 ཆེན་སྣ་བཞི་པའོ། །གསལ་བ་ནི་ཤེལ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་འདིས་ནི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་
 ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་། །རང་བཞིན་དེ་མ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལེ་ཅུ་བཞི་པར་བཤད་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །རིགས་རྣམས་ཏེ་
 རིགས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གཞིར་ [ཞེས་པ་འདི་གནས་སུ་བསྟོམ་ཞེས་པའི་གནས་དེ་ཡིན་
 མོ། །] གླུར་པར་ཤེས་རབ་ཅན་ཏེ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། [དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། གནས་སུ་བསྟོམ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤར་སྟོགས་
 སུ་བྱག་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་བའོ། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བསྟན་ནོ། །]

༥ དེ་ལྟར་སྒྲུ་མའི་བྱ་བ་ དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་བྱ་བ་ བསྟན་པའི་
 འོག་ཏུ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ རོབ་པ་ ར་འདོད་པའི་སྟོབ་མས་ ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་ གང་
 ཞིག་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔའོ། ། འདོད་
 ཡོན་ལྔ་པོ་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་གྱི་ དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པར་གླུར་
 བའི་ལྟ་རྣམས་ དང་ སྒྲུ་མ་ ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་
 བརྒྱམ་པར་བྱ་ཞིང་ སྟེ། བརྒྱམ་པའི་ བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
 པོ་དེ་ཉིད་སྟོས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་སྤྱོད་གསལ་སོགས་པ་ བཅུན་ནོ་ འོ་། ཅ་བཟའ་ནི་དར་
 དང་ [འདི་ལ་དར་ཆེན་ :ཆག་ དང་བ་དང་། ཀ་ཤིའི་དར་ཞེས་གྲུང་ :བ་ཆབ་ བསྐྱར་རོ། །] བ་ལ་སོགས་པ་

སྟེ། མིག་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་བསྟན་ནས། སོགས་པའི་སྤྲས་ནི་རྟ་བའི་དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ དབང་པོ་ལྷག་མ་བཞི འི་ཡུལ་ སྤྲ་སྟན་པ་འིན་ཞེས་པ། རོ་ཞེས་པ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་རྣམས་ སྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དེ་དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉེ་བེ་
 མའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སྟེ།
 གསང་ དབང་བསྐྱར་བའོ། ། དབང་ དེ་འདོད་ཅིང་ སྟེ། ཐོབ་པར་ འདུན་པས་མཆོད་པར་
 བྱའོ། ། ཉག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྤྱིད་ ཏུ་ དབང་བསྐྱར་བ་ བཅམས་ནས་ ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་
 བར་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་མཆོད་ཅིང་མཉེས་པར་བྱའོ། ། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་མེ་ཉོག་ལ་
 སོགས་པའོ། ། དེས་མཆོད་པས་ན་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྟའོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ དེ་
 དག་གི་ནང་ནས་ ཤིན་ཏུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བས་སོ། ། ཉག་ཏུ་སྟོན་རྣམས་དང་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་
 བྱའོ། །

༥ ལྟ་རྣམས་དང་སྒྲ་མའི་སྟུན་མོང་གི་མཆོད་པ་བསྟན་ནས། སྒྲ་མའི་བྱང་པར་
 ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་ནི་འཁོར་བ་དེ་སྤྱིད་པར་གནས་པ་ འབས་བུའི་རྣམས་ཀྱི་ མཆོག་ཏུ་
 ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ ལོ། ། བདེ་ཆེན་ དེ་སྐྱེད་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་པས་འབྱུང་
 གནས་སོ། ། རྟ་ཆུང་ནི་ལང་ཆོ་མ་ཉམས་པའོ། ། མཆོག་ནི་ བྱག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་མཆོག་ །
 བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ ཕྱིར་རོ། ། བསྐྱེད་ཅན་ ཉེ་ རོ་ ། རིན་
 ཆེན་སྟོ་ཆོགས་མཆོག་གིས་བརྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐ་དང་
 པ་ ཏུ་མ་ དང་ ། གོས་དང་བྱི་དང་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་
 མོ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་དབུལ་བར་བྱའོ། ། དེ་འབྱུལ་བ་དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། སྤྱབ་ཆེ་ [རྒྱུ་དུ་སྤྱབ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཆེ་ནི་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ།] རབ་ཏུ་འབྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱབ་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་
 ཐ་མལ་པ་ ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་ལོ་ འོ་། རབ་ཏུ་འབྲུབ་པ་ནི་བྱེད་པར་ཅན་འབྲུབ་པ་སྟེ།
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་འདི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་
 དབྱལ་བར་བྱ་བའོ། ། གང་ལ་དབྱལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལ་དབྱལ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། རྣམ་གཅིག་ལྟ་ ལ འང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅན་གྱི་སྤྱས་རྣམ་པར་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་དབྱལ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །

ཕྱི ལུལ་ རྣམ་ལ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱལ་བར་བྱ་བ་ལ་འདི་ [དབྱལ་བར་བྱ་བའི་
 ཆོས་ལ་ ལ་ཆས་ འདི་ཅས་ཞིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་ཞེས་འབྱུང་དོ།] རོན་དུ་ འདི་ཅས་ཞིག་ཏུ་ཞེས་
 ཆད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞིང་འདིར་རིན་ཆེན་སྣ་
 བདུན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་རྒྱ་ག་དང་། ཤིང་རྒྱ་ལ་དང་།
 བེའུ་ཅུ་དང་། མ་གད་དང་། རྩོ་རྩེ་དང་སྤྱ་ཏིག་དང་བྱུ་རུ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བའི་ཞིང་འདི་ཉིན་རེ་ཞིང་དབྱལ་བར་བྱ་བའོ། ། བྱེད་
 མེད་ སྟེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ དང་སྤྱེས་པ་ སྟེ། བྱིས་བདག་ དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ རིན་པོ་ཆེ་དང་
 འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི་ [འཛིན་པའི་དཔག་དཔོན་ཞེས་གྲགས་པ་རྫོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་གྱི། ཉེ་བའི་རིན་པོ་
 ཆེའི་རལ་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།] དང་སྤྲང་པོ་དང་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིང་ ཅ། ག མཁས་པ་སྟེ་བསོད་
 རམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་མཁན་ གསོག་པ་ ལ་མཁས་པས་ཉིན་རེ་ཞིང་དབྱལ་བར་
 བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ [ཞེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་

ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། ། ཞེས་པ་སྒྲུང་བའོ། ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་འདོད་པས། ལྷ་མ་
ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་། ལྷ་མ་ དེའི་
མན་ངག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་
གྱིས་དབུལ་བར་བྱའོ་། ཞིང་། དངོས་སུ་འབུལ་རྒྱ་མེད་ན་ བསམ་གཏན་གྱིས་ ཉེ་ བསྟོམས་ནས་
ཀྱང་ རྒྱལ་མིང་སྣ་བདུན་པོ་ བསམ་ཅད་བསྐྱེད་ ཅས་དབུལ་བ་ བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། ། [འདི་ཁི་
མཆོད་པ་གཞན་ལ་འདར་འབྲེ་བས་ན་རྒྱུད་གིས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་ལ་འདར་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་མ་
སོགས་ལ་ཕུལ་ན། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་གནད་གྱིས་ཁྱད་པར་གིན་ཏུ་ཆེའོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྟར་སྟོབ་མས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསམ་ཅད་བསྐྱབས་ནས་ ཉེ་བསྐྱབས་བ་
ལ། ལྷ་མས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཉེ། ལྷ་རིགས་སོ་སོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ རྩི་ལྷར་ བཞད་པ་དེ་ལྟར་ རང་གི་ རིགས་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ ཉེ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་པོའི་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ སྟོབ་མས་ཕུལ་བའི་ན་རྒྱུད་
ལ་སོགས་པ་ ལྷར་བར་བྱའོ། ། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་དག་ཏུ། ཞེས་པ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ ལྷའི་ འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ རིག་པའི་བདེ་བ་དབུལ་ཞེས་སྒྲུབ་
རྩི་ འོ་། ། འདོད་ཆགས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། ། གང་ཟག་ གང་གི་སྟོ་ བདེ་བ་ཆེན་པོ་ དེར་
འབྲུག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་སྟོ་ཅན་ཉེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོ་ཅན་དེ་
ནམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ལ་རིག་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། རིག་
པ་ རིག་རྩི་རྩི་ ར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ ལས་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་དབུལ་བར་བྱའོ། །

ཕྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ལུས་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་དབུལ་བའི་གཙོ་པོར་སྦྱེད་ལུགས་

དེ་ཡང་རིམ་ཁྲིམ་ཞེས་ན། རྣམ་མཁའ་དབྱེད་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ།
གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་ རྣམ་མཁའ་དབྱེད་སྤྱི་ནི་རྣམ་མཁའ་ སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་
པའོ་ སྦྱེ་། སྦྱང་བ་ཉིད་ དེའི་དབྱུས་ན་གནས་པར། རྟེན་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་ དང་། དེར་ལྷག་མོས་
ཀྱི་ལྷ་ བཀོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ བསམ་པས་ནས་ དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་
ན། །ལྷག་མོས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་རང་ལ་བསྟུས་ཏེ། འོད་གསལ་དུ་ གཤུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ རིམ་བོ་
ར་བྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་པའོ། །འོད་གསལ་དུ་
གཤུགས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱ་ མཛོན་བྱང་ལྡས་དོན་མཆང་
དུ་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བ་ལ་ སྦྱལ་པའི་སྦྱ་འཛིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ རོ། ། གཤུགས་པར་
བྱའོ། ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ དེ་ནས་བདག་གི་ལུས་ མཛོན་བྱང་རྣམས་ལས་ དོན་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བ་དེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱ་རབ་ལས་ བསྟུབས་པར་ ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ལ། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བར་
དུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོག་གིས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཆང་བར་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེའི་
ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་ལ་བདེ་བ་དབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་དོན་མཆང་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རིགས་
ལྷག་མ་ལུ་ཡང་མཆོན་པ་ཅས་སྟེ་སྤྱར་བ་ཤད་ཟེན་ནོ། ། སྟེ་བྱས་པའི་སྤྲུལ་ལ་ཞེས་སྦྱར་རོ། ། སྤྲུལ་ལ་བཤད་
པ་སྟེ་ཡུལ་དང་། གཅི་བ་སྟེ་དབང་པོ་ཡིན་པས་ན། རིག་མའི་ གཤུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ ཉེ། དེའི་ལུས་ཀྱིས་ སྤྲུལ་ལ་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པས་ཆོས་
པར་བྱའོ། །

རིག་པའི་ མཆོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་བཞེན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ།
བཞེན་བཟང་ཞེས་པ་ནི་དགའ་བས་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ན་རྒྱུད་ནི་སྟོབ་མས་བསྟན་པས་པའོ། །ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
གྱི་གནས་བསམས་ཏེ། ལུས་ལ་ ལྷག་པར་གནས་ པར་བྱེད་ པས་ན་ཁྱིན་གྱིས་སྟོབ་པ་སྟེ་
ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནམས་གྱི་གནས་ནི་ཡི་གེ་ཨོ་ལ་སོགས་
པའི་ས་བོན་ནམས་ཏེ། དེ་ ནམས་ ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་ སྤང་བཤད་པ་སྟེ་ གནས་རི་ལྟ་བ་
བཞེན་དུ་བསམ་ཞིང་ནམ་པར་དགོད་པས། རིགས་ལྡས་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་
ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་རབ་ཏུ་བརྟག་ཅིང་ [ལྟ་ལྟ་དེ་ལ་སྟེ། :ཆག་ པར་གནས་པར་བྱའོ།] ། ཁྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ནི་ཕྱིའི་མཆོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་ མཆོད་པ་ དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ སྤང་བ་ དང་། ཆགས་པ་
བར་མ་ ཉར་ཐོབ་གྱི་ འེ་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་པར་དག་པ་རབྱེད་པའི་གནས་ འོད་
གསལ་ མཛོན་སྤུས་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟེ། [ཆག་གིས། མིག་ཡངས་ཁྱ་བ་སྤངས་ནས་ནི། ཞེས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆོད་པའི་འོག་ཏུ།
མིག་ཡངས་ནི་བྱེད་མེད་ཏེ་ཁྱ་བ་སྤངས་ནས་ནི། ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤངས་ནས། བྱང་
རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པའི་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟོ་རྟོ་སྟོབ་མས་སྟོབ་ཕྱོན་པ་
འདིས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་པར་བྱའོ། ཞེས་བསམས་ནས་བཟང་ཞིང་
སྤྱད་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟར་བ་འདི་ཉིད་བདེའོ། །སྟོམས་པར་ཁྱེགས་པའི་བརྒྱལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི།
བརྒྱལ་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་རྟོ་རྟོ་འདི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། ལུས་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་དགོས་པས། ལཔ་

དང་ཡུམ་ལས་ཐོབ་པའི་གསང་དབང་གཉིས་བསྐྱར་བ་ཤེས་པར་བྱལོ། ། མིག་བཟང་སྟེ་བྱད་མེད་ཀྱི་
བྲག་རྒྱལོ། །བརྟན་པའི་སྒོ་ལྡན་པ་སྟེ་བྱད་རྩབ་ལས་མི་གཡོ་བའི་བསམ་བསུ་བ་
སྤངས་ནས་ཉེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆོད་པའི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་བྱད་
རྩབ་ཀྱི་སེམས་སྤངས་ལ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། སྒོ་བ་མ་ལ་སྒྲ་མས་བྱིན་པ་འདིས་རང་གི་
ལུས་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་
ནས་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱད་པར་བྱལོ། །

༥ སྒྲ་མས་ཀྱང་ ཡབ་ཡུམ་གྱི་ བྱད་རྩབ་ཀྱི་སེམས་ སྤང་བ་ ཏུང་པོར་ལ་སོགས་
པར་བཞག་ལ། རྩི་བཟང་པོ་འི་རྩུ་དང་བསྐྱེས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་ཏུ་འབྲོ་བས་ སྤྱི་པོར་གཏོར་ཞིང་འབྱུང་ཏུ་གཞུག་ལ་ སྒོ་བ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་
བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་སྐད་ཏུ་སྒྲ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། །བྱད་རྩབ་སེམས་
ནི་རིན་ཆེན་འབར་ བ་ཞེས་པའི། རྟོ་རྩེ་དང་བརྒྱའི་ནང་ནས་ སྤྱད་བས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། རྟེན་མས་ཀྱི་ ལུས་སྐྱམས་ པ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱན་དང་བལ་བའོ་ ལ་། །རྣམ་ པར་
དག་ པའི་ རྟོ་རྩེ་ བློ། ཐ་མལ་པ་སྤངས་ནས་རྟོ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེས་བརྒྱ་ཡང་མཆོན་ནོ། རྟེན་ག་ ལས་བྱུང་
བའི་ ཡེ་ཤེས་ ཀྱི་ རྒྱ། །ནི་ཁམས་དཀར་དམར་སོ། རྩི་ མ་ མེད་ པ་ནི་ཡེ་ཤེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱགས་ནས་
སྤངས་པ་སོགས་བྱས་པ་དེས་སྒོ་བ་མའི་ རིན་ཆེན་ ནི་བྱད་རྩབ་ཀྱི་སེམས་སོ། སྤྱི་ པོ་ར་དབབ་ པ་བྱས་
ནས་ དབང་བསྐྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

[རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་པ་ལས། མིག་ཡངས་སྐྱགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བྱང་། མེ་ཏོག་བཅས་ཤིང་ས་པོན་
འབྱུང་། ཁྱངས་ནས་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ། སྐྱགས་པས་སྒོ་བ་མ་དག་ལ་སྤྱིན། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་
གནས་པར། རྩི་རྩུ་རྩུ་དང་ཡང་དག་ལྡན། ཞེས་པའི་རྩུ་གསུམ་གྱི་ བྱད་རྩབ་སེམས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

པའི་གསང་དབང་བསྟན་པར་བཤད་དེ། རྫོག་དཔོན་གྱི་དོན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་མཁའ་ཁམས་སུ་འབྲུད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བྱི་རྩུ་དང་རྟ་སྟེ། ས་ཐོན་ཀླུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ། ཡང་དག་ལྷན་ཞེས་པ་བདུད་རྩི་བྱི་མ་གསུམ་སྤྱར་བས་སྤྱི་ལོར་
གཏོར་ཞིང་འབྲུང་དུ་གཞུག་པའོ། དོན་མཐོང་སྤྱོད་པ་ཡིས། དོན་ཅན་ཀླུ་ཡང་དག་བསྟུ། རྫོག་གསུང་ཐུགས་གྱི་དོ་
རྩི་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་གར་བསྟུ། དོན་མཐོང་ལམ་ནས་སྤྱུག་ནས་སྟུ། རྫོག་མའི་ཁར་ནི་དབབ་པར་བྱ། འདི་ནི་
གསང་དབང་གསུང་གྱི་དབང་བསྟུར་པ་ཡི་གོ་འཕང་མཆོག་ །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས། གསང་དབང་
མཆོག་བསྟུར་བ་སྟོན་པར་འབྲེལ་པར་བཤད་དོ། །ཡང་འབྲེལ་པར་རྒྱ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། དོན་མཐོང་ལས་བྱུང་ས་ལ།
སྟོན་པོ་དང་ནི་དབང་གིས་གྲངས། དོན་ཅན་དུ་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ནི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་བསྟུར་བ་
ཡི་ཐབས་མཆོག་གོ། དོན་མཐོང་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེ། རང་གི་ཁར་ནི་དོན་མཐོང་ །མེས་དབང་ཆེན་པོས་བྱུང་ས་
བྱས་ན། མེས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་བདེ་བ་ཐོབ། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ། ཞེས་པ་རྣམས་གསང་དབང་གྱི་མའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་བྱུང་ས་མོ། དེའི་རྟ་པ་དང་པོས་གསང་རྩས་པོ་པོ་བ་གཉིས་བསྟུ། སྟོན་པོ་ནི་མཐོང་པོར་དོ། དབང་ནི་དོན་
མཁའ་འཕྲོ་ལས། དབང་དུ་བྱ་བ་ཐིན་ལག་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་རྟར་ཐིན་ལག་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱིས་གྲངས་པའི་
དོན་དང་བསྐྱེད་ཐིག་ལེ་ལྟེ་དང་རྟ་དུ་འཛོག་པའོ། །དེ་ནི་མཆོག་གི་གསང་དབང་དོ། །རྫོག་དཔོན་རང་གི་དོན་མཐོང་
མའི་ཁར་བཞག་པ་དེས་བྱུང་ས་ནས་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་སེམས་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གསང་པའི་
གསང་དབང་དུ་བཤད་པའི་རྩལ་གསུམ་མོ། བྱང་རྩལ་མེས་ཀྱི་ཞེས་པོ་གསུང་གིས་བསྟུན་པའི་གསང་དབང་
འདི། །གསང་བ་བྱུང་པ་དང་། དེས་ལྟ་དང་སྤྱོད་བསྟུས་གྱི་འད་དགོངས་པའོ། །གསང་དབང་འདི་རྣམས་དན་དང་གསང་
དབང་བར་མ་རྣམས་བཟང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་མ་བསྟུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱི་མ་འདི་བྱེད་པར་གསང་བ་བྱུང་པ་
ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། ། །

༄ གསང་དབང་བསྟུར་པའི་ཐན་ཡོན་སྟོན་པ་ནི་ འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བཤད་མ་ཐག་
པའི་མཆོད་པ་བསྟན་པས། གསང་པའི་དབང་བསྟུར་བ་སྟེ། དབང་དེ་ནི་སྤྱུགས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པར་བྱུང་པ་ སྟེ། དེ་རྣམས་

ཀྱིས་གསུངས་པ་ལོ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་འཛིག་པ་ མྱེ་ན་
ཟེ་འེ་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ དབང་འདིས་ སྐྱེད་པས་སོ། །ཡེ་ [དབྱ་ནག་ལས་ཀྱང་ བཏུང་བ་
འེན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། རྟོ་རྟེ་འེ་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱུབ། ཁེས་གསུངས་སོ། །] ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཅན་ནི་སྒྲོ་བ་
བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །གསང་བ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་གསུམ་ ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་གསང་བ་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱ་གསུང་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལ། །སྐྱ་གསུང་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། ལྷ་ལི་དང་ཀླ་ལི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ སྐྱ་གསུང་རིགས་བཞི་
ནི་སྐྱ་གསུང་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ འཛིག་རྟེན་པ་ འེ་དངོས་
གྲུབ་སྐྱེད་པའོ། ། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ དེ་ ཡང་དབང་བསྐྱུར་བ་འདིས་འབྲུག་པར་ བྱེད་པས་ན་
སྐྱ་གསུང་རྣམས་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱ་རྟེ་བཞིན་པའོ། ། སྟེ་སྒྲིན་མ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་
པའོ། ། །།

སྟེ་ གསང་དབང་གིས་མཆོད་པའི་ དབང་བསྐྱུར་བ་རྟོགས་པ་ འེ་སྐྱུ་བ་པོ་ས་ རྟོག་གཅོད་
སོགས་སྒྲོང་བས་བྱང་ཆུབ་སྐྱུ་བ་པར་མ་ཐད་ མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་ མྱེ། མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་འེ་རྟོག་གཅོད་པ་སོགས་
ཀྱི་འེ་བྱ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། སྟེ་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསང་བའི་དབང་བསྐྱུར་བའི་
འོག་ཏུ་ལོ། ། རྒྱལ་པོ་དང་རྟོ་རྟེ་འཛིན་ནི་སྐར་བཤད་ཏོ། ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ནི། སངས་
རྒྱུན་ཀྱི་སར་སྟོང་བ་བཞི་ལུགས་མཐུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་ལུགས་བརྒྱུ་ཏུ་འོང་བ་མེད་པར་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ནས་འཆད་
པས། རྣམ་མཁའ་ མྱེ། མེད་པ་ བཞི་ བེ་སྒྲོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་སྐར་མ་གསུམ་སྐར་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་སྐོ་

ནས་ཡོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ་ཡོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་ན་ཡོད་པ་དེ་འི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་སྟེ་བཙུག་ལྡན་འདས་སོ། ། ཡོད་གསལ་ དེ འཛོ་མོ་ཡིན་པ་ ཉིད་གྱིས་ན་མི་འགྱུར་ཆེད། །ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བའི་རྒྱད་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་སྟོན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ལ་ ར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། གསུམ་སོ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་གནས་པས་ན་ ཐམས་ཅད་ ཀྱི་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ དབང་བསྐྱར་ པའི་ སྟོན་པའི་མཆོག་གོ། དབང་ལྷག་དམ་པ་ཀུན་དོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་བྱུང་འདོད་པ་ ཀུན་ཏེ་ ཐམས་ཅད་གྱིས། དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པས་ན་ཀུན་དོན་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། ། རིགས་ལྡ་པོ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་བྱུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་དོ་རྩེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །

སྐྱེ་གསུང་ལྷགས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ལ་ སྟེ་ དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ཉི་བར་ལོངས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ལྷགས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའོ། ཞེས་ཆག་འགྱུར་དང་མཐུན་པོ། ། དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ འི་སྐྱེ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་སོ་ འོ་། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། ། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་གསང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ། ཆག་འགྱུར་ལས། ཉམས་དགའ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་གང་ཐག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། ། མཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷ་དུ་བྱུང་བའོ། ། གཞན་ལ་མི་བསྐྱན་པས་གསང་བའོ། ། གང་ལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཐེག་པ་ཅན་ལ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་པའི་སྐྱེ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པར་བྱེད་

པས་སྟོ་ཞེས་བརྒྱུད་བཤེགས་པས། རྒྱུད་དུ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་གསང་། ཞེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་
ཅན་ལ་ཞེས་བརྒྱུད་བཤུར་བུའོ། སངས་རྒྱས་པའི་སྤྲུལ་ལས་ཅན་ནི་ཐེག་དཔལ་པའོ། རྟོག་གཙོན་སྟགས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་བརྒྱབ་པ་འདི་བསྐྱེད་ཤིང་མཐར་ཐྱིན་པས་བྱེད་པས། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི། འདི་
ནམས་ཀྱི་ངེས་དོན་ལ་དགོངས་སོ། ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
གི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོ་སྤེའི་ཐེག་པ་ལ་སྟགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལས་ཅན་
ནམས་སྒྲག་པར་བྱེད་པས་མ་གསུངས་པས་སོ། ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་གཉེན་དང་
འགལ་བའི་ཆོག་གི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱི་
བཞིན་པའོ། །

༥ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
བསྐྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། ། སངས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་
བཤུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱའོ། ། ཞེས་པ་ནི་མཛོན་
བྱང་ལྟ་ལས་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་དབའ་སྤྲུམ་བཞེག་གི་བར་དུ་བྱེད་བའི་དོན་ལོ། ། སྤྲུལ་ལྷན་གསལ་
པས་ཀྱང་། དང་པོ་སྟོར་བའི་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱིས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྤྲུལ་པར་བཤད་དོ། ། འདིར་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་ནམས་
ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟགས་ལས་མི་བསྟོན་པ་འག་ཐོར་བསྐྱེད་པ་
དང་། རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྟོམས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་འཆང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྟེན་སྟེ། རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་སྟོམ་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཆུལ་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། ། རིགས་པ་དེས་འོག་གི་རིགས་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བུའོ། ། རྟོ་རྟེ་མི་བསྟོན་པར་བསྟོམས་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྟོན་པ་ཟག་
པའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པའོ། །

[འདི་ཆ་མ་རྣམས་ཞལ་བཞི་ཕྱག་རྒྱལ་པར་འདོད། སྒྲལ་ལྷན་ཕྱགས་པས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱལ་པར་
བཤད་དོ། །སྤར་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་རྩོམ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལྷར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པར་བཤད་
པས། དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲལ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མི་དགོས་པར་རྩོམ་འཆང་ལྷན་པོར་བསྐྱེད་པར་མཛོན་ཏོ།
འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།] ལག་ཏུ་རྩོམ་བསྐྱོམ་པར་བྲ། ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཕྱག་མཆོན་
གྱི་གཙོ་བོ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་སྒྲག་མ་རྣམས་ཀྱི་ ཕྱག་མཆོན་གཞན་དག་གྱང་དགག་
པ་ནི་མེད་དོ། [ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་མཆོན་གཞན་མི་འགོག་ཞེས་བའོ།]

འོད་འཕྲོ་བ་ནི་ མེ་སྒྲག་ལྷ་བྱའི་ འོད་ཟེར་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ། འོད་ཟེར་ དེ་རྣམས་
གྱིས་མང་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། འབྲུག་པོ་ དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱ་མཆོན་ དེ་ཉིད་གྱིས་ན་འོད་ འབར་
བ་དང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་རབ་ཏུ་གང་བའི་རྩོམ་ ཕྱག་གཡས་ཀྱི་
དང་པོར་ བསྐྱོམ་པར་བྲས་ལ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ འདིས་ ཁམས་གསུམ་ནི་ཆག་གིས་དུས་གསུམ་དུ་
འབྱུང་བའི་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་དུས་གསུམ་བ་སྟེ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་ཆའི་ ཁམས་གསུམ་དུ་
བྱུང་བའི་ སངས་རྒྱས་སམ་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ སྟེ་བསད་ལས་བྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་
དལ་པོ་རྣམས་ མཐུན་ཏུ་ བསྐྱོམས་ནས། རྩོམ་ཕྱེ་མར་བརྒྱག་བ་སྟེ། དལ་པོ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འོངས་སྒྲོད་ཀྱི་ཆོགས་ དེ་ རྩོམ་ཕྱེ་མར་བརྒྱགས་
ལ་བྱལ་ནས་ སྟེ། བྱལ་བ་དང་ མེད་ཅིང་འཇིག་པར་གྱུར་བར་བསྐྱོམ་སྟེ། སྟེ་ དེ་སྤར་བཤད་
མ་ཐག་པའི་ དག་ལས་ཀྱི་ བསམ་གཏན་གྱི་མཆོག་དེ་བསྐྱོམས་པས་ནི། ཐུགས་ཀྱི་
དངོས་བྱུང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་
བའོ། རྩོམ་གསང་བ་ བཤད་མ་ཐག་པ་ འདི་ལྷ་བྲས། བསད་ལས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ཅིང་སྟོང་པར་བྲས་པས་རྣམ་པར་གཞིག་པར་
བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བྱུང་པར་འདི་ལྷ་བྲས་རྣམ་པར་བཤེགས་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
རོ་། བ་། གསོད་པའི་ལས་སྦྱབ་པ་ འདི་ནི་ཞེ་སྒྲུང་ མི་བསྐྱོད་པའི་། གི་། རིགས་གྱི་ འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་
དམ་ཚིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ ཉིད་དེ་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བ་ འོ། ། བསད་ལས་སྦྱབ་པ་ འདིར་གང་ཞིག་
སེམས་ཅན་ གཅིག་ལུ་ ཞིག་ བསད་པ་ལ་ ས། སེམས་ཅན་ མང་པོར་ཕྱ་ངན་ ལས་ འདས་ བ་
འཛོལ་བར་ འགྱུར་ བའས། བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བྱས་ན་ཁན་མ་ཐོ་བ་མི་སྦྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི་ ཏེ། བསོད་
ནམས་ གྱི་ བྱང་པོ་ཆེ་ ན་པོ་འཛོལ་བ་ ར་འགྱུར་གྱི། ། དེ་འབྲེལ་ས་ གཞན་དུ་ རང་གི་དོན་དུ་བསད་
ལས་བྱས་ན་བསོད་ནམས་མི་འཛོལ་བར་མ་ཟད་ སྤྲིག་པའི་ཕུལ་ དུ་གྱུར་པ་སོགས་པ་ ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཏི་ཐུག་གི་རིགས་གྱི་ མ་ཕྱིན་པར་
ལེན་པའི་ དམ་ཚིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྟོ་མེ་འཛིན་པ་ རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། རྟོང་ས་ཤིང་མ་རིག་པ་ འོ། ། དེས་ཐར་པ་སྦྱབ་པ་ བློ་། སྟེ་། [གཏི་
ཐུག་གི་རིགས་ནས་སྤང་གི་སྦྱོན་ས་སྦྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱབས་སུ། འདོད་ཆགས་ཐར་པ་རབ་
སྦྱབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་སོ། །] རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་རབ་སྦྱབ་པ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་མཐ ར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་། འི་། ཐོབ་པར་མཛད་པ་ནི་མི་ཤེས་ཐར་པ་རབ་སྦྱབ་
པའོ། ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ འི་རང་བཞིན་ནས་དག་
གོ་། འོ་། ། བདེ་འགྲོར་འཆིང་བའི་ བསོད་ནམས་དང་ དན་འགྲོར་འཆིང་བའི་ བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པ་དག་གིས་མ་གོས་པ་ནི་གོས་པ་མེད་པ་ འི་སྒོ་བྱར་ནས་དག་གོ་། འོ་། ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་སེར་སྒྲའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བའི་
བདག་ཉིད་གྱི་སྦྱོང་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱོང་པ་སྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་སྦོན་པར་མཛད་པས་ན་

བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ས། སངས་རྒྱུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཅིང་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་ས་ ན། ཡང་དག་པའི་རྩལ་དགྲུག་པའི་དམ་ཆོག་བཀའ་སྒྲུབ་བཤོ།

༥ ཉན་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། སྤང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་
མང་དུ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྟེ། དོ་རྩེ་འཆང་ དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བདག་ཉིད་
བསྒྲོམས་ལ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ འི་སྤྱི་ ཐམས་ཅད་ མངལ་དུ་
རྣམ་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་ ཕྱིར་ དབྱུང་པར་བྱའོ། ། [རིགས་ལྷག་མ་བཞི་གའི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་སྒྲོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འདིར་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྣམ་སྤང་ལ་
སོགས་པ་རིགས་ལྡར་བསྐྱར་བའི་རྩལ་སུ་རང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་སྤྲུ་མ་གྱི་དང་སྤྲུན་མ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ནི། དང་པོ་སྒྲོར་བ་
དང་། ཡུམ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞིང་། །དེ་རྣམ་རིགས་སོ་སོའི་
དམ་ཆོག་གི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བྱ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །] དེ་རྣམ་ལས་སྒྲུབ་པ་
དེ་སྤྱི་ རྩེ་ ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་མདོག་དང་ལྡན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
སོ། །དེའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ནི་རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་འགྲུགས་
པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ དེས་རྩི་རྩེའི་གཟུགས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་བརྟག་ པ་ཏེ། བསྒྲོམ་ཞིང་ ཅིང་། རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དེ་
རྣམས་ གཏོང་བ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་གང་དང་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་དང་གང་
མདོག་མཐུན་པ་དེ་དང་དེ། གནས་དེ་ནས་ གདོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ དེ་
དང་དེ་གཏང་བར་བྱ་ སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོན་པོ་འགྲུགས་ན་མི་བསྐྱོད་པ་དེར་གཏོང་བ་སྟེ་བྱ་ འོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཏང་། བསྟེ་སྒྲོས་ནས།
སྒྲུབ་པ་པོས་གང་ཞིག་ཉམས་སྲ་སྒྲང་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོར་ཀླམས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཇེས་དགུག་པའོ། ། དེ་ཡང་ རྫོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་སྲ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ནི་ བ་སྒྲུའི་བྱ་གཤེ་ཆོགས་
ནས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ དགུག་ཕྱིའི་འོར་དེའི་ཁ་དོག་དང་མ་ཐུན་པའི་ དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཞགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གང་དགུག་པར་ མངོན་པར་འདོད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ ལ་
སོགས་པའི་འོར་ བཅིངས་ལ་ འོར་བདག་གི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞན་དུ་སྟོ་བར་མི་རུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ མི་
གཤོ་བར་བྱ་ བསྟེ་ཐེད་པ་ འོ། ། གསུང་སྟོམ་པ་ནི་ དེ་ནས་རང་གི་ལྷེ་ བརྒྱར་བསྟེད་པ་ འི་བསྒྲུའི་
འདབ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་མིའི་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་ པའོ། །ཐུགས་སྟོམ་པ་ནི་བྱངས་ ནས་
རང་གི་ཁྱིམ་དུ་གཞག་པར་ཡིད་གྱིས་བསྟོམ་པར་བྱ་ བསྟེ་ ཐེད་པ་ འོ། །

༥ འོར་གྱི་རྒྱ་མཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ དེ་ལྟར་བྱས་པས། མེར་སྒྲུའི་
ཉེས་པའི་རྟོག་མ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་ལྷན་པ་ འི་ཇེས་བདག་ རྣམས་ཀྱི་ མེར་སྒྲུའི་སྟོན་པས་གསལ་
པའི་ལས་སྒྲིབ་ རྣམ་པར་དག་པ་ ར་ཐེད་པ་ གསུངས་ཏེ། འོར་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ནི་མི་ཟད་པའི་
ཕྱིར་ན་རྒྱ་མཆོ་སྟེ་དེས་ཡོངས་སྲ་གང་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་པའོ། །ཡིད་བཞིན་འོར་
བྱ་འབྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རབ་ཏུ་སྟེད་
པའི་འོར་བུའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དེ་དང་འབྲ་བའི་འོར་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཅན་གྱི་ཇེས་ཀྱི་བདག་པོ་
གང་ཡིན་པར་འགྱུར་པའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྲན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱོར་བར་འགྱུར་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་

ཉེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ལས་སྤྲེལ་པས་ན་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྲེལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲེལ་གྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་
 དུས་ཕྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཡང་འགྱུར་བའོ། ། ཐམས་ལ་མཁས་པས་གཞན་གྱི་ནོར་འཛོག་
 པ་ འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཞེས་བྲ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་གཏི་མུག་གི་རིགས་ཏེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དེ་ཁོ་ན་ མྱེ། མི་བསྐྱེ་བ་ ཡང་དག་པའི་གསང་བ་སྟེ།
 འདི་ཉིད་ནི་འདའ་བར་མི་བྲ་བས་ན་དམ་ཚིག་གོ། ། གང་ཟག་མཚོག་རྣམས་ལ་སྟོག་གཙོད་སོགས་
 གནང་བ་ དེ་བས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དཔལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་
 བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ སྦྱིར་བཏང་ལ་ མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤང་ལག་པར་བྲ་སྟེ།
 གཞན་དུ་ན་ མྱེ་དམིགས་བསལ་ནི་ སེམས་ཅན་གང་དག་སེར་སྤྲ་ཅན་འབྱུངས་པ་ འཇོན་མ་
 བྱིན་པར་ལེན་པ་ ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བ་ གསུངས་སོ། ། རྗེ་དེ་ནས་
 ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་འབྱུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་རྗེ་ཐུག་དེ་ཉིད་རང་གི་རང་བཞིན་ གཟུགས་གཞན་དུ་ བསྐྱུར་
 བས་ ཆགས་ཅན་གྱི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆགས་པར་མཛད་པའི་གཟུགས་ སྤང་མཐའ་ བསྐྱེད་
 པས་ན་འདོད་ཆགས་སོ། ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་ཉི་མར་
 ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་སྐྱུབ་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་
 ཐར་པ་རབ་སྐྱུབ་པའོ། ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་གསང་བ་
 དག་པའོ། ། མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པས་ན་དམིགས་མེད་པ་

སྟེ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དམ་ཆིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཀའ་སྡུལ་ཅིང་
གསུངས་པའོ། །

༥ རྣམ་མཁའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྩོམ་
འཆང་ཆེན་པོའི་སྟེ། སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་པར་མཛད་པའི་ ཕྱིར་རྒྱ་ལ་
འབྲས་བུའི་མིང་གིས་ ཉེ་བར་གདགས་པས་ན་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏེ། [ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་འཆང་སྟོན་པ་ལ་
འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །] རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་
བྱུར་ནས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྟོན་པ་ བཞི། དང་པོ་སྟོར་བ་བྱས་ ལ། དེ་ནས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ནང་ཐམས་ཅད་དགང་ཞིང་། གནས་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོར་བར་བྱའོ། ། [འདིར་སྟོར་ཐམས་
ཅད་སྟེ་མདོག་དམར་པོ་ལ། རྣམ་པ་ནི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞལ་བྲག་གི་གངས་དང་བྲག་མཆན་ནི་སྟེ་ཐམས་པ་ཞིན་
དུ་བྱའོ། །འདི་གང་ལ་འདོད་པ་སྟེ་དཔལ་གདུལ་བའི་བྱད་མེད་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདིར་དེ་ལ་རིམ་བྱ་བ་མ་
བཤད་པ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཐུན་གྱིས་དབང་དུ་བྱ་རྒྱའི་བྱད་མེད་དེ། རྣམ་འབྱོར་བཞིན་བྱད་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དོན་གཞན་ཡིན་པས་དང་པོ་སྟོར་བར་རིག་མ་འདུ་བའི་སྐབས་སུ་དབང་དུ་བྱ་རྒྱའི་བྱད་མེད་
གོས་དཀར་མོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལོགས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །] དཀྱིལ་
འཁོར་དེར་ རང་མ་གཏོགས་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་བ་^༡ ཐམས་ཅད་^༢བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལྷ་བུ
འི་རྣམ་པ་ཅན་^༣ ནི་^༤བྱད་མེད་ལྷ་བུ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་ ར་སྟུར་བར་རྣམ་པར་བསྟོན་ཞིང་བསམས་
པའོ། །

བྱད་མེད་ལྷ་བུ་ནི་ ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ ལྷ་མོ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་བསྟོན་པའོ། ། དེ་ལྷ་
བུའི་སྟོར་བས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྟུར་བ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བུར་ཡོངས་སུ་

བྱུང་བའོ། ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱད་མེད་དུ་སྒྲོམ་མཁན་དོན་རྒྱུ་འཆང་སྤང་མཐར་བསྐྱུར་བ་དེས།
དང་པོ་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ རྒྱ་ལྷ་བྱུར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ ཞེ་ན། དམ་ཆིག་བཞི་ཡི་སྐྱོར་
བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དམ་ཆིག་བཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ བཞི་པོ་དེས་
ལྷའི་རྣལ་པ་ལྷ་བྱུར་བསྐྱེད་པས་ན་དམ་ཆིག་བཞི་ཡི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆིག་
བཞི་ཡི་སྐྱོར་བས་ ཉེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྒྲོམས་པས་རང་སྤང་མཐར་བསྐྱུར་བ་དེས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ བྱད་མེད་ལྷ་བྱུར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བར་སྐྱུར་བར་
བྱའོ། ། [དམ་ཆིག་བཞི་ཡི་སྐྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པ་འདིས་ནི་རིགས་སྤར་བ་ཤད་པ་གཉིས་དང་། རོག་ནས་འཆད་པ་
གཉིས་སྟེ་བཞི་ལ་དང་པོ་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྒྲོམ་པ་མི་གསལ་བ་ཡང་འདི་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་བར་བརྟན་ཏོ། །] འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། ། རྒྱ་ལྷ་
ལྷའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱ་ལྷ་ཐེག་པ་ དེ་ ལ་ ནི་འདོད་པའི་དབང་ལྷག་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས་མཆོག་གོ། ། དེ་ལྷར་བསྒྲོམས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ། དབང་པོ་གཉིས་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་སྤྱུ་ ཆགས་པས་ མཉེས་པ་ ལ་སོགས་པ་ སྒྲོན་དུ་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལྷ་དང་བསྐྱེད་མཉམ་པར་སྐྱུར་བས་ ལྷ་པོ་ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ ལ་ ལྷ་ཆོགས་
པའི་དགའ་ པ་ ཞིང་བདག་ཉིད་རོལ་བའི་བྱ་བ་དག་གིས་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྐྱུར་
པར་བྱ་ཞིང་རོལ་བར་བྱའོ། ། ལྷ་འདི་ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། ། རྒྱ་ལྷ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། ། མི་ཕྱེད་སྤྱུ་གསུམ་སྒྲོམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཆོས་དང་ལོངས་སྐྱོད་རྒྱུ་གསུམ་པ་དང་སྐྱུ་ལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུམ་མི་ཕྱེད་པ་
བསྐྱུ་བ་ཅིང་སྐྱེད་ལ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཉེ་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་
དམ་ཆིག་ཏུ་བྱ་བའོ། ། རྒྱགས་པས་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ ནི་ ར་

“ [རགས་པ་དང་ཕྱ་མོའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རིགས་ལཱའི་ལས་སྦྱོར་འདིར་བསྐྱན་པ་
ལྷ་ཀ་ལ་སྦྱར་རོ།] གནས་པས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་སྦྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱབ་པའི་དམ་ཆིག་ལ་
འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སྤྱུགས་ཀྱིས་ཏེ་འབྲུག་པ་ལ་
སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ནི་རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་སྤྱི་ལོ་ནས་ལྟུང་བྱ་
ནམས་ཀྱི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྦྱབ་པར་མཛོད་པས་ན་རྗེ་རྗེ་སྤྱུགས་ཀྱི་དོན་
སྦྱབ་པའོ། །བདག་ ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཐ་མལ་པའི་བྱང་སོགས་ དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱུ་དང་ལྡན་པས་རྗེ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་ལ་བྱའོ། །ཡང་ན་བདག་མེད་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུའོ། །དེ་ལས་བྱུང་
བས་ན་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆིག་འདི་བཀའ་སྐུལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་སྤྱད་པ་པོའི་ཆིག་གོ། །

༦ ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྗེ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་ དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཐོགས་
མེད་སྟེ། དོན་ཡོད་པར་བྱབ་པར་བསྐྱོམས་ པའི་དང་མོ་སྦྱོར་བ་བྱས་ ལ་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་
རྒྱུས་ཐམས་ཅད་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་
གཟུགས་སུ་ནམ་བསྐྱོམས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ རང་གི་མདུན་ དེ་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་ནམ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རྗེ་རྗེའི་ཆིག་གི་རྩལ་སྤྱོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་པོའི་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེ་རྗེའི་ཆིག་གི་དོན་ལ་ ཡིད་

གནས་པ་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། [འདིས་ནི། རྒྱལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
དེ་དག་གི་གནས་ནི་སྣང་པོའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །] རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་སྟེ་དེ་དག་བསྟན་བར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཤོ། །སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བརྗོད་ཅིང་སྟེ། བརྗོད་པར་བསྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་སྟོན་དུ་
བསྟན་ནས་རྩན་སྟུ་དགོས་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་སྟུ་བར་བཤོ། ། དེ་ཡང་ལྟའི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩན་པ་
སྟུ་མའོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་དེས་ན་ང་ནི་རྩན་དུ་སྟུ་བཤོ། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

༥ འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་དངོས་པོ་སྟེ།
རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོག་པ་ས་ནམ་མཁའི་གསུང་སྟེ་རྗེ་མ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོ་ཅན་
ཀུན་གྱི་གསང་། །ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བཤད། ཅས་བྱ་བ་ནི། གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོ་ཅན་ཏེ། སྟོབ་
བཞིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ རྣམས། དོན་བྱུང་གི་དམ་ཆོག་འདིས་འབྲུབ་པར་ བྱེད་
པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །རང་གི་དམ་ཆོག་རྩན་གྱི་ཆོག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་ཆོག་

འགྲུགས་པའི་རིགས་ཏེ་དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་རིགས་སོ། །དེའི་དམ་ཆིག་གི་ཡང་
དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རི་ལྟ་བུར་ ཞུགས་པ་འི་དམ་ཆིག་གོ། །དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟོང་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་ སྟེ། བརྟན་པ་སྟུང་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ ལ་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ བརྟན་དུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པ་ནི་ གཞན་རྣམས་བདེ་བར་བྱ་བྱིར་
དང་། སྟོབ་དཔོན་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་ སྤང་བའི་དོན་
དུ་ ལ་། ཏྲག་པར་རྟུན་དུ་སྟོང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་གྱི་དམ་ཆིག་ལ་
འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ནི་དོན་རི་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟུང་ལ་སོགས་པའི་དོན་
རི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱེ་ཞིང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ནི་བྱེད་པའོ། །མི་བྱེད་
པས་ན་དོན་རི་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ཐོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་རི་མི་
བྱེད་གསུམ་སོ། །རྒྱལ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ ནི་རྟུག་པ་ ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོན་རི་
བྱེད་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱལ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་པས་འདི་ནི་དོན་རི་མི་བྱེད་
གསུམ་རྒྱལ་གནས་སོ། །དངོས་བྱུང་ནི་དོན་རི་འཆང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་
ན་དོན་རི་སྟེ་དེ་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་དོན་རི་དངོས་བྱུང་རབ་སྟོན་པའོ། །འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་གསུང་སྟེ་དེ་བཀའ་སྩལ་བའོ། །༥ རྣམ་མཁའ་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། །དམ་ཆིག་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི་དོན་རི་འཆང་ཆེན་པོའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཀོན་
མཆོག་དཔལ་ སྟེ། རིན་འབྲུང་ དུ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་ འི་དང་པོ་སྟོང་བ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་

ཡོ། །གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱི་ལྟོས་འདི་དག་དགང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་
ཁྱི་ལྟོས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཁྱི་ལྟོས་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་འདི་དག་དགང་ཞིང་སྟོ་
བར་བྱའོ། །

༥ ལྷ་བ་པའི་དག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷ་བ་པ་ནི་བཙེ་བ་མེད་པ་སྟེ།
ལྷ་བ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ལྷ་བ་པ་འོ། །ལྷ་བ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་ངག་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ཡིན་པས་ན་ལྷ་བ་པའི་ངག་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་མ་མ་དང་། ངག་བཀྲལ་པ་འི་ཆོག་སྟེ། བེ་
“ཐབས་དེས་” འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་” བསྟུ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་
སྟེ། དེས་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་འཕྲོ་བ་པར་འབྱུང་རོ། ། ༥ བཙེ་བ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྟུང་
པར་བྱེད་པས་དམ་ཆོག་ཉེ་བར་སྟུང་པར་མཛད་པ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྟུལ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་
བའི་དོན་ཏོ། །

༥ ལྷ་བ་ལྟོས་ཀྱི་ ལྷ་བ་གིས་ དམ་ཆོག་ལྷའི་འེས་དོན་ བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མོག་
གཙོད་སོགས་ཀྱི་བྱང་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱོག་ དེ་ནས་ དགོངས་གཞི་གང་ལ་ དགོངས་ ལས་གསུངས་ པའི་
ཆོས་གཅིག་བྱ་སྟེ། མཚུངས་པ་མེད་པ་ དམ་ཆོག་ ལྷའི་འེས་དོན་ཀྱི་ དེ་ཉིད་དོན་གསུང་བ་ སྟེ།
གསུང་བའི་ གཙོ་བོ་ཀྱི་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་རིག་ །མགོན་ལ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་གསོལ། ། བ་
བཏབ་པོ། །རི་ལྷ་བཏབ་ན། ཅ་རྒྱུད་ལས། དུས་གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དོ་རྩེས་བྱེ་མར་ཆུག་པར་གསུངས་པ་ལ་ དེ་བཞིན་ཉིད་ ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་དོ་བོ་ཉིད་ དུ་དངོས་ ཉེ་རོ་

གཅིག་པའི། །དུས་གསུམ་ ཅུ་ བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་གང་ ཡིན་པ། །ཆོས་སྤྱོད་གཅིག་པུ་
ཉེ། གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་ ལས་འབྱུངས་པ་ རྣམས་ ། །རྗེ་ལྷ་ར་ ཅུ་ཐུགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་
བསྐྱོམས་པའི་ཐུག་གིས་ རྗེ་རྗེ་ཕྱེ་མར་རྒྱག་ བར་ཅུས། གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ར་ཅུས་སུ་རྒྱག་ཡང་སྤྱོད་ དེ་ནི་ཕྱེ་ མར་
རྒྱགས་ བར་ བྱུང་པ་ལས། །རྗེ་ལྷ་ར་ ཅུ་ ཡང་དག་ པའི་ སེམས་ ཉེ། ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་
འབྱུབ་ བར་འབྱུར་ཉེ། མི་ འབྱུར་ སོ། ། །འདས་པ་ཡི་ནི་སྟོན་པ་དང་། །དུས་རྗེས་སུ་སྟོན་
མཛད་དང་། ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ མཉེས་ བར་ བྱ་ དགོས་པ་ །མ་བྱོན་ པའི་དུས་གསུམ་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་རྣམས། ། སེམས་ཅན་ལ་ རྗེ་གས་པའི་བྱང་ཚུབ་སྟོལ་བ་པོ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

མི་བསྐྱོད་ བར་བསྐྱོམས་པའི་ གཟུགས་ཅན་ ཀྱི་ཐུག་མཆན་ཀྱི་ རྗེ་རྗེ་ཡིས། །མགོན་པོ་
སངས་རྒྱས་ དེ་རྣམས་རྗེ་ལྷ་ར་གཞོམ་ བར་རིགས་ ། །དེས་མཆོན་པའི་དམ་ཆིག་ལྟའི་ དེ་ཉིད་ བར་ངེས་
སྤྱོ་ཆོགས་ པའི་བཛྲོད་ཀྱི་ དོན་ དང་ ལྷན་ པའི་ ཆོག་ ། གི་ངེས་དོན། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་ དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་ལྷ་ར་ཆོགས། ། དེས་དོན་ གང་ཞིག་ཤེས་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ དགོངས་ པའི་ དོན་ལ་ཆོག་ པ་སྟེ་ཐེ་ཆོས་ མེད་ བར་ འབྱུར་བ། །མ་འོངས་ པའི་
སྤྱོ་བའི་དོན་དུ་ནི། ། དེས་དོན་ དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་ འདས་ཀྱིས་ བཤད་དུ་གསོལ་ ཞེས་གསོལ་
བ་བཏབ་སོ། །

༥ དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ པ་ཐུག་དོར་ཀྱིས། སྤྱོ་བའི། །འགྲོ་ལ་པན་པའི་ཆོག་གསན་
ནས། །དེ་འི་འོག་ ཅུ་ གཅི་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་། ། །རིགས་ཀྱན་ཀྱི་ བྱུབ་བདག་གིས་ནི་ བར་དོན་ཀྱི་
དམ་ཆིག་གསུངས་པར་མ་ཟད་ སྤྱོར་ ཡང་ངེས་དོན་ གསུངས་པ་ ནི། ། །ལེགས་སོ་ །སྤྱོད་ །ཆར་
ལེགས་ སོ་ ཉེ་། །ཀུན་ཅུ་བཟང་པོ་སྤྱོད་ལེགས་སོ། ། ། ཞེས་ལེགས་སོ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི།
ཐི་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཅུ་དབྱེས་པར་སྟོན་པའོ། ། ། དགོངས་པས་ གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ བཤད་པའི་དོན་དུ་

མི། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་གང་བྱེས་པ། གསུངས་པའི་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཟ། དེ་ནི་ང་ཡིས་
བཤད་པར་བྱ།

༥ ཅ་རྒྱུད་ལས། རྩི་མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོས་ནས། ཞེས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་དེའི་ངེས་དོན་བཤད་
པ་ འདི་ན་ རྒྱུད་མེས་ཙམ་ལས་ ལྷུ་ལ་བ་ འི་ལྷུ་མའི་ལྷུ་ ལྟེ། དེ་ཡང་རྩི་མི་གསུམ་ མི་ལྟེད་པ་ ཡིན་པས་
ལྷུ་ དེ་རྩི་མི་ ཞེས་བྱ་བ་ ར་འགྱུར་ ར། ། མི་བསྐྱོད་པ་ དེ་ཡི་ལག་པ་ ཞེས་པ་ནི་ འོད་གསལ་དུ་འཇུག་
པའི་རྩི་མི་བཟུངས་པ་ མ་རིག་ པ་ཉེར་ཐོབ་ ཡིན། ། ལྟེ། འོད་གསལ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ལག་པ་ལོ། ལག་པ་
དེར་ནི་ འཛིན་པའི་ རྩི་མི་ འོད་གསལ་པ་ལོ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ ཡེ་ཤེས་ གི་ རང་བཞིན་
གི་དག་པའི་ ལྷུར་གྱུར་དེ། ། དེ་ཡང་ འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་ཡང་དག་ པར་ འབར། ། ཞེས་པ་ནི། ཅ་
རྒྱུད་ལས། འོད་འཕྲོ་མང་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལོ། ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དུས་གསུམ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་
ཀམས། བྱེ་མང་བྱ་བར་གསུངས་པའི། རྩི་མི་ ལྷུར་ པོ་ལྷ་ལ་ སོགས་ པ་ གང་བཤད་ པ་ཀམས། རྩི་མི་
སངས་རྒྱས་ བྱེ་མངས་རྒྱས་ལྷ་དང་ལྷུན་མ་ལ་སོགས་པར་ རྩི་མི་ ཉེ། ། འདི་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་ལྷུ་ཡིན་
པས་ལྷུར་བཤད་པའི་ལྷུ་ལྷས་ཀྱི་སྒྲ་བས་ཀྱི་ལྷུར་སོགས་ལོ། ། ལྷུ་ལྷས་ རྩི་མི་གསུམ་ གི་རོ་བོར་ ལྷུས་
པ་ལོ། ཅ་རྒྱུད་ལས་ དུས་གསུམ་ཞེས། ། པ་ནི། རྩི་མི་ལྷུས་ཀྱི་ ལྷུ་ཡི་རྩི་མི་ རྩི་མི་ཅ་རྒྱུད་ལས་
བྱེ་མང་རྒྱག་ ཅེས་གསུངས་ པས། ། བྱེ། རྩི་མི་ རྩི་མི་ལ་པ་ཡི་ལྷུར་པོ་ སོགས་ པ་ཤིག་ རྩི་མི་
གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ལྷུར་རྒྱ་མིན་ཀྱི་ལྷུ་ལ་བྱ་དགོས་ཉེ། རྩི་མི་དག་པར་བར་ཡོད་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
བྱལོ། ། པ་ལོ། ། སོག་གཅོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་ངེས་དོན་ འདི་ནི་ཞེ་སྒྲ་ གི་ རིགས་ཡིད་ དུ་ འོང་ པ་
། མི་བསྐྱོད་ པའི་ ཡེ་ཤེས་རྩི་མི་ རིགས་ལས་ ལྷེས། ། པའི་རྩི་མི་ལྷུ་ལ་པོས་རྩི་མི་ལས་
ཀྱི་ལས་ཀམས་རྒྱུད་ལ་ལྷུད་པའི་ཚུལ་ལོ། ཅ་རྒྱུད་ལས། སོག་གཅོད་པའི་མེས་ཙམ་ཙམ་དེ་མི་འཇུགས་པ་ དེ་ཡི་
ཞིང་དུ་ལྷེ་བ་ ར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲ་ལྷར་ལས་བསྐྱོད་པས་ མཆོག་ གི། དེས་བྱ་བ་ཆོག་པོ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་བཅོ། །

༥ སྒྲིག་གཙོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཤད་པའི་ཆེས་ དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་བདེ་ བ་ ཆེན་པོ། ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོད་རྒྱ་ན་ལ། རྒྱ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ན་ནི་དགག་ཚིག་ཡིན་པས་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་པ་འོད་
གསལ་ཀྱི་ ཡེ་ཤེས་ ཀྱི་ ཐར་བ་ རབ་ཏུ་ སྦྱུབ་པ་ ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དོ་ བོ་། །རང་
བཞིན་གྱིས་དག་ པ་དང་ བོས་ བ་ མེད་པ་ ནི་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ ཀྱི་ སྦྱོད་པ་
གཏུལ་བྱ་ལ་ རབ་ ཏུ་ སྦྱུབ་པས། །ཕྱག་ན་དེ་རྗེ་འོད་ཆེན་པོ། །གསང་བ་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་
ལ། །བོས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་ལས་ སྦྱུབ་པ་ ར་བེད་པ་ འི་ རྣམ་སྤང་གི་
དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་གསུངས། ། སོ། །ཅུ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཀྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་གསུངས་པའི་
རིན་ཆེན་ ཀྱན་ནི་འོད་གསལ་ཡོ། ། ཆོས་ནི་ ལྷ་ལུས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ལྷ་མ་འོད་གསལ་ཏུ་ རབ་ ཏུ་ འཇུག་
པ་ འོ་ ས་། ། ཅུ་རྒྱུད་ལས་ དོ་རྗེ་ འི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན། ཁེས་པ་ནི་འོད་གསལ་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་
རྒྱང་འཇུག་གི་དོ་རྗེ་ སེམས་དཔའ་ འི་སྦྱོར་འི་ རྣམ་ བར་ བསྐྱོམས་ བཅོ་ ཉེ་། ། རྒྱང་འཇུག་གི་ ལུས་
ཉེ་སྦྱོར་ དེ་ཡིས་ནི་རྣམ་ བ་ ཀྱན་ཏུ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ འི་ལུས་ སྟོགས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་རབ་ ཏུ་ སྦྱུབ་པ། ། ཡོ། །དེ་ནི་ཅུ་རྒྱུད་ལས་ རྣམ་ ཉེ་ནོར་ རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བུས་པ་ དེས་ནི་ཡིད་བཞིན་ ཀྱི་ རོར་ ལུ་དང་ མཉམ་པ་
ལྷེ་འདྲ་བ་འི། །ཞོར་གྱི་རྒྱ་མཆོས་རབ་ཏུ་འགྲེངས། ། བསྐྱེ་ ཆོལ་བར་བེད་པར་འགྱུར་པོ། །དམ་ཚིག་
གི་དེས་དོན་ འདི་ནི་གཉི་ལྷག་རིགས་དག་གི་ ལྷེ། ། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་ དམ་
ཚིག་གི་ དེ་ཉིད་ དེས་དོན་གྱི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཆུལ་ ཡིན་པར་བསྒྲགས་ སོ། །

༦ ཅུ་རྒྱུད་ལས་ དཔག་མེད་ཆེན་པོ་ རབ་བསྐྱོམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱོར་མའི་སྦྱུང་། ། །འདིས་
ནི་རིགས་ལྷག་པ་བཞི་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྦྱོར་ལྷན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། ། ཅུ་རྒྱུད་ལས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དགང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་སྤྱི་མཐོང་གི་དེར་ནི་ ཡོད་པའི་
 བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། དགང་། ། བཞི། ཞེས་རབ་ གི་ བ་རོལ་ ཏུ་ བྱིན་ བ་སྟེ། རོན་དམ་
 བའི་བདེན་པ་དང་། ལྷན་ བ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མེད་ཏུ་ཞུགས་ པའི། ། བྱང་པོ་ལ་སོགས་ བ་རྣམས། འོད་
 གསལ་ དེར་ གཞུག་པར་ བྱ་ བ་སྟེ། བྱེད་པ་ ལོ། ། ཅུ་རྒྱུད་ལས། དམ་ཆོག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་
 དམ་ཆོག་བཞི་ནི་ སྦྱོར་བ་བཞི་ ལོ། རེ་ དང་ རང་གི་སེམས་ མཉམ་ བར་ཉེ། དེ་ཕྱིར་མེད་པར་ སྦྱོར་
 བའི། ། བྱང་རྒྱལ་གི་ནི་ཚུལ་ དེ་ཐབས་ མཆོག་བྱ་ རོ། ། གུ་རྒྱུ་རྒྱལ་ སྦྱོར་ དང་ནི་དོན་དམ་
 འོད་གསལ་ དག། འདི་ནི་ ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ དབང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ། བྱང་དུ་འཇུག་
 བར་གྲགས་པ་ཡི། ། གཉིས་པོ་ དེ་དག་ རོ་མོ་ཐད་པ་ གཉིས་ སུ་ མེད་ བར་སྦྱོར་བ་ནི་དབང་པོ་
 གཉིས་པོ་ དེའི་སྦྱོར་བ། ། ར་གསུངས་པའོ། ། བྱང་འཇུག་ དེ་ལ་ ཉག་ཏུ་ མཉམ་ བར་ གཞུག་ བའི་
 སྦྱོར་བ་ཡིས། གནས་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལས། བྱང་མེད་ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ ལ་ ཉེ་བར་སྤྱད། ། ཅེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ། རྒྱུ་ར་བཤད་པའི་དེས་དོན་ འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོ་ འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ འཛི་ཚུལ་ ཉེ་རིགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྦྱོབ་པ་པོས་རྩོགས་རིམ་གྱི་
 ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པའི་ མཆོག་གོ། །

༥ དེ་ནས་བཙུམས་ལྷན་ འདས་རིགས་ སྦྱོར་ཆོགས་པ། ། འེ་བདག་ཉིད། རྩོ་རྩི་མེད་ བ་
 གསུམ་རྒྱལ་ བ་རྣམས་ཀྱི་ བདག་ ལོ། ། རྩོ་རྩི་ འཆང་གི་ དངོས་བྱུང་རབ་ ཏུ་ སྦྱོན་
 བས། ། གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྦྱལ་ཏོ། ། རྣམ་འཁྱོར་བ་ གང་ཞིག་སྦྱི་ དང་ བར་ གི་
 བདག་ཉིད་ ཉེ་ རོ་མོ་ཉིད་ ཆེ་ བཤོ། ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པ་ སྦྱོར་སྦྱོབ་ ར་བརྩོད། ། བ་
 སྟེ། རིམ་ལྡར་ སྦྱོར་སྦྱོབ་བྱེད་ཉིད་འཛིན་གྱིས། ། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། ། རང་
 དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་མཐོང་སྦྱོབ་ལྟ་བུའི་ཉིད་འཛིན་ལ་བསྐྱབས་པས་ རྣམ་རྟོག་ གི་ འཆིང་ བ་

ལས་གྲོལ་ བའི་ བྱང་ཆུབ་ ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩལ་དུ་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ འདི་ནི་
དོན་ཡོད་ བྱུང་བའི་རིགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
དམ་ཚིག་གོ།

༥ དེ་ནས་མགོན་པོ་ རྗེ་འཆང་ རིན་ཆེན་དབང་། ། ལྷེ། རིམ་འབྱུང་གི་ངོ་མོ། ། མཉམས་
པ་ ཉིད་ གྱི་ཡེ་ཤེས་ དེ་བཞིན་ཉིད་ དེ། དེ་ཁོ་ན་ སྟོན་པ། །དངོས་བྱུང་རྗེ་རྗེ་ ལྷུ་མ་ མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
གྱིས་མེ་བྱེད་པའི་ རབ་ ཏུ་ ཐོབ་པས། །དམ་ཚིག་ ལྷེ། རྗེ་འཆང་གི་ གནས་ནི་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་ པར་བཞིན་ མེད་ པར་ སྟོན་ པའི་ ཚིག་ །མཉན་ བྱ་ མིན་ པ་ནི་དངོས་
པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་མི་འོང་བ་ གང་ཡིན་ པ་ནི་ རྩལ་ མའི་ རག་ གི་དེས་དོན་
ནོ་་་ སོགས་། ། རྩལ་རག་སྤྲོ་བ་ དེ་ འི་ངེས་ དོན་ ནི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ལ་ རྣལ་འབྱོར་པས་
བསྐྱབས་ན། ། [ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལམ་སྐྱེད་ཆུ་ལོ།] ། བྱུང་དུ་
བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པར་འབྱུང་ ཞེས་བྱ་བ་སྤྱེ། ངེས་པའི་དོན་ཏོ། ། [རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་བའི་ལམ་རྒྱ་
མ་དང་འོད་རླངས་སོགས་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྤྱུང་བ་པོར་དབྱེར་ཡོད་པས་
དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སོ་སོར་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་རིགས་སོ་སོའི་སྤྱུང་བ་
པོས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་སྤྱུ་ལུས་དང་། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་
འབྱུག་པ་ལ་ལྷ་མ་རྣམས་འཆད་མོད་ཀྱང་། འབྲེལ་པའི་དགོངས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སྟོམ་པ་སྤྱུ་ལུས་ལ་བཞེད་
པས། དེ་རྣམས་ལུང་སྟོན་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ལུགས་སུ་བྱལོ། །འབྲེལ་པར་བྱངས་པ་འདི་རྣམས་ད་ལྟ་འབྱུར་པའི་ལུང་
སྟོན་དུ། ལ་ལ་ཚིག་མི་འདྲ་ཡང་དོན་མཐུན་པ་མང་པོ་སྤྱང་མོད་ཀྱང་། འདིར་བྱངས་པའི་ཚིག་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་
རྣམས་ནི་དེའི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱལོ།]

༥ རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་ཆོག་གི་བྱང་པར་ གོ་བཤུ་སྒྲིག་བྱ་བར་ རྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི། དེས་པའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་མ་
 འོངས་པའི་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དབང་སོ་དཔལ་པ་རྣམས་ལ་པན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་ཞུས་པ་དེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་མ་ རྟོན་པར་འདོད་པས། དེ་
 རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོག་ལྷ་བསྟན་
 པའི་འོག་ཏུ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ [ཞེས་
 དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ས་མ་ཉ་ཞེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འབྱུག་པས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ།] པས་ན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དཔལ་ཏེ་དོ་
 ཇི་མཆོན་པས་ན་ཕྱག་ན་དོན་དེ་ལོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་རྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དང་པོར་བྱས་
 པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། འདིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོག་དང་ལྡན་
 པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་རྟོན་པར་མཛད་པས་ངོ་མཆོན་ཏུ་གྱུར་ཅིང་མད་ཏུ་
 གྱུར་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དོན་དེའི་ཆོག་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་སྤྱི་ས་
 པར་གྱུར་པའོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ ལེ་ཟི་བ་ བློ། འཁོར་ཏུ་
 གཏོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ ལམ་ཤེས་པ་སྐད་ཏུ་ བཙུང་མར་འདྲི་བས།
 བཙུང་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུང་ལྡན་འདས་དོན་དེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པས། དོན་དེའི་ཆོག་འདི་ཅིའི་སྤྱད་
 ཏུ་གསུངས་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱར་རོ། །ཁམས་ནི་ རྩ་ཏུ་ལ་རྩ་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་

ལ་ འང་ ཤེས་རབ་ རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཁམས་
གསུམ་པ་ ལྟེ་ལས་་་ འི་་་བྱུང་བར་གྱིས་འདས་ཤིང་གཤལ་ལ། རྗེས་སུ་ ལྟེ་སྤར་ཡང་དེར་ མི་
འགྲོ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ཤེས་རབ་ རབ་
འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་གནས་པ་ དེ་ལས་འདས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མེས་བསེལ་བ་ ཟེད་ཅེས་པ་ བཞིན་ཏུ་མ་དུ་བྱུར་པ་སྟེ། རག་གང་
སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་ལ་མི་སྲིད་བས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་ཆིག་ནི་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་གོ། །དེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་
ལམ་མོ། །མི་བྱེད་བས་ན་རྟོ་རྟོ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ཉིད་ནི་ཆིག་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་གི་ལམ་རྟོ་རྟོ་འོ་ཆིག་དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་གསུངས་
ཞེས་ཞུས་པ་སྟེ། སྟོན་བྱང་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་གཉིས་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་ཆོགས་དང་
སྟོབ་མའི་ འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ ཅིའི་སྤང་དུ་
གསུང་སྟེ་མ་གསུང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

༥ བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་གསན་
ནས། བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་ བློ་མ་རྟོགས་པ་ལྟར་
བཙུག་པའོ་་་ ར་་་གཟིགས་ནས། རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལན་བཏབ་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་དེ་

བསྟན་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་
 རོ། །བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ ལུ་དང་མོར་ བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ལན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་མོད་པ་སྟེ། རིགས་ནི་རྗེ་རྗེས་རིགས་ལ་སོགས་པ་ འི་རིགས་རྣམས་ ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ དེ་ རྣམས་རིགས་ དེ་ རྣམས་ ལས་སྦྱེས་པས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱའོ། །སྟག་གཙོད་སོགས་
 ཀྱི་ དམ་ཚིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྦྱེས་པའི་སྟོན་པ་དང་ཅིང་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་དམན་
 པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་སྦྱང་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྦྱང་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གཉི་ག་ཡང་མ་སྦྱང་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་མ་བྱེད་
 ཅིག་ཅེས་བཀག་པའོ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་སྦྱང་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན་དེ་
 ལྟར་མི་བྱ་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྟགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ནི་སྟོད་པའི་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོད་པ་ལ་ལྟོས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོད་པའི་
 མཆོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། སྟག་གཙོད་སོགས་
 བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བའམ། སྟག་གཙོད་སོགས་སྤང་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་དང་
 མི་འགལ་བ་ཡང་རུང་། རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས་སྟགས་པ་རྣམས་ཅི་རུས་པར་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའོ། །

[དེའི་བྱིར་སྟོག་གཙོང་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་སྤང་ན་ཕྱིག་སོག་པར་འགྱུར་རོ།] འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གང་དག་ལས་ ལུང་རྒྱུ་ཉེ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོས་ཤིང་འདོན་པས་ན་སྤྲུགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་རྟོགས་པ་སྟེ། རོབ་ རྣམ། གང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ རེས་རོབ་ཀྱི་ འོ་སྤྱོད་པས་ འཛིག་རྟོན་དང་འགལ་བ་ལ་ སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱད་པས་ ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ རགས་པའི་ལུས་ ཡོངས་སུ་བཟེ ས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིཛ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ དོན་མདོ་ཙམ་ཏུ་ བསྟན་པ་བཤད་ནས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་དབྱེ་བས་ སྤྱོད་པ་ དེ་ མཆོག་ཡིན་པར་ སྤྱབ་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ [འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ ཆོག་སྤང་གི་ཆོགས་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་མི་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་པས་དོན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གསལ་བར་འཆད་པའི་དོན་ནོ།] ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་སྤང་ཀུན་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ཆོས་ནམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ འོ། ། ཆོས་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་བྱུབ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ ཞེས་པ་ ནི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་ནམས་ཏེ། ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ འཛིངས་སུ་ འོ་

གཏོགས་པ་ བློ་ཚུལ་ཅན་དང། དེ་འི་ཚུལ་ཉིད་དག་ནི་ རོ་མོ་ དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དོན་འདི་ཉིད་
རྣམ་པར་འགྲེལ་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བས་ན་འདོད་པ་
སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ འདོད་པ་འི་ལྷ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འཛིན་པས་
ན་ཁམས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཡང་མི་གནས་ཏེ།
འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤིང་བ་
གང་ན་གཞུགས་ཅམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ། ། [ཅམ་གྱི་སྐྱུས་ནི་
འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་གཙོད་དོ།] སྤིང་བ་གང་ན་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ། [ཅམ་གྱི་སྐྱུས་ནི་ཕྱི་དོན་རྣམ་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཙོད་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུར་མི་གཙོད་དེ། དེ་གཉིས་དེར་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།] ། གནས་པ་དེ་ནི་གཞུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ཏེ་དེ་དག་ན་ཡང་ ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ མི་གནས་སོ། ། [ཞེས་པ་
ནི་དོན་དམ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྩལ་གྱི་མི་གནས་པའོ།]

འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གང་ཡིན་པ་རྒྱ་བ་
དང་མི་རྒྱ་བའི་བཞེར་གྱུར་བ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། ། [རྩོད་གཞན་གྱི་གཞིར་གྱུར་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལོགས་པ་མེད་ཀྱང། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་མེད་རྒྱལ་ཐ་རབ་རྣམས་དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁྲོད་ན་གནས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།] ། དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་ ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་གསལ་བ་ དོན་དམ་པ་འི་ བདེན་པ་དང་ རོ་བོ་ཉིད་ གཅིག་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། གཞིའི་འོད་གསལ་

ལས་ངོ་མོ་ཐད་དུ་མེད་པའི་ རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་དབང་འདི་ལྟ་བུ་མཐེན་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་
ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ཆོས་ གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་། རང་
གི་རྒྱ་ ལས་ཀྱང་ རང་དབང་དུ་ མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ ། ཅེས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་
ནོ། ། དེ་ལྟ་བུ་མཐེན་ཅིང་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དམན་པ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བས་གནས་པའི་བསམ་པ་སྟེ། ལྷག་པར་མོས་པ་མཐེན་ཅིང་
ཡོངས་སུ་བྱེ་ནས་ཆོས་ཏེ་གསུང་དུ་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་འཆད་པར་མཛད་ཅིང་རབ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་འབྲ་བར་འབད་པ་མི་མངའ་བས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས། འདིར་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་སྟོན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོག་དེས་
པར་བཞེད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ རྟེ འབྲ་བའི་ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ དེས་པའི་
ཆོག་ནི་ནམ་མཁའི་ཆོག་དེས་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དེས་པའི་ཆོག་དེས་ ནམ་མཁའ་ དེ་
དང་མཉམ་པ་ དེ་ལྟ་བ་ ར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཆོག་ཅེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་
དེ་དག་ གྲངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོར་ རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ། ། འདིས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟུང་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཡོད་གསལ་པ་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ན། སྟོང་པ་དེ་
མཆོག་དུ་བསྟུབས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ར་ཞུགས་པས་ རྣམ་པར་
དག་པ་བསྟན་ནས། ཐེག་པ་གཞན་ ག་ལོ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ དང་ ཐུན་མོང་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐྱ་ལུས་ རྩོམ་པའི་སྐྱ་སྐྱེད་པའི་ཐམས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རིགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཙུབ་ཤིང་ནི་འདིས་གཙུབས་པས་
མེ་བསྐྱེད་པས་ན་གཙུབ་ཤིང་སྟེ་སྟེང་གི་ཤིང་བུའོ། །གཙུབ་སྟན་ནི་གཞི་སྟེ་མེ་གཙུབ་
པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤིང་བུའོ། །མིའི་ལག་པ་ནི་བསྐྱོད་པའི་ཆེ་གཙུབ་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབད་པས་རྩོ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
ཏུ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཏུ་བ་འབྱུང་བའི་འོག་ཏུ་མེ་འབྱུང་ཞིང་འོད་དང་ལྡན་པའི་
རྣམ་པར་འབར་བར་གྱུར་ནས་འདུས་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ངོ། །མེ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྩོ་བ་དང་ཏུ་བ་དང་མེ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་ དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་
ན། རིགས་ངོ་དེར་ གཙུབ་ཤིང་ལ་ཡང་མི་གནས། གཙུབ་སྟན་ལ་ཡང་མི་གནས། མིའི་
ལག་པའི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་གཙུབ་
ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ དབྱེད་པ་ན། རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་པོ་ སོ་སོར་ འབྱུང་བ་
དམིགས་སུ་མེད་ངོ། ། རིགས་ངོར་མེད་པ་ དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་རྒྱ་རྒྱུ་ ཆོགས་པ་ལས་
རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ དེ་དག་ཉིད་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ངོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ [ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྐྱེད་པས་སྐྱོང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།] དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ བ་ རོ་ རོ་ ། དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ཉིད་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

སོ་དོ། །རྗེ་ཞི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དམ་ཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྗེས་
སྤྱི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་ཏེ། བྱིན་ས་
རིག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་སྟེ། སྤང་མཆེད་ཚོལ་གསུམ་གྱི་
རིམ་གྱིས་ འོད་གསལ་ རོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ ལུགས་མཐུན་ཏུ་ འགྲོ་བའོ། ། འོད་གསལ་ དེ་
ལས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི། ལུགས་
བརྒྱུ་ཏུ་ འོང་བའོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་ སྟོང་པ་བཞི་ལ་ལུགས་མཐུན་ཏུ་ འགྲོ་བ་དང་།
ལུགས་མི་མཐུན་ཏུ་ འོང་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་ རྗོགས་
པ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ ལ་ནི་འཕྲུག་པ་དང་ལྷང་བ་མེད་པ་ སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་
པར་འོད་གསལ་ལས་མི་བཞེངས་པའི་བྱིར་རོ། ། འོ་དོ། ། ། སྤང་རོན་དམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་མེད་པའི་རོན་དམ་དང་། ཆོས་རྣམས་པོ་ཐོད་བྱེར་མེད་ཏུ་བཤད་པ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
སྤགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྤྱད་པ་ལས། སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ་སྟུང་པ་ལ། གཙུབ་
ཤིང་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་འོར་རྒྱ་འབྲས་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྤྱད་པའི་ཆད་མའི་རོང་འཛོག་
པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྤྱད་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྟེད་པ་ནི། རྗོ་ཇེའི་སྤྱི་འབྲལ་པའི་
ཆེད་ཏུ་ཡིན་པས། སྤགས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཆོག་ཏུ་བྱལ། ཅས་པའི་དོན་ནོ། །]

༥ དེ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་ཐབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བས། འདིར་དགའ་བའི་
ཡིད་ཀྱི་ ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པ་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པ་དེ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་

པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་ཚིག་
ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། སྒྲིན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེ་འུ་དགུ་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། ། །

བསྐྱབ་པ་མཆོག་ རྫོགས་རིམ་ དང་ཐ་མལ་པ་ བསྐྱེད་རིམ་ ལ་གནས་ཤིང་། དེ་གཉིས་
རེ་རེས་ཀྱང་ སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་གསུམ་ བོ་གང་ཅུང་ ལ་གོ་མས་
པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་གང་གི་ཆེ་ བསྐྱབས་ཀྱང་ དངོས་བྱུང་རྟེན་
པར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ། རང་གི་ལྷ་ལ་སྤྱིང་པོ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེ་འུ་བཅུ་པ་ཉི་ལྔ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། ། སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཡང་འདུས་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་འི་ཡང་གི་དོན་ནི་ སྤར་ ལེ་འུ་དང་པོར་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་ བཤད་
པའི་རིམ་ པ་ལ་སྟོས་ན་ གྱི་་་ས་སོ། ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དོན་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོའོ། ། དོན་རྟེན་ དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
རྒྱུ་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ནོ། ། ཟུང་
འཇུག་ དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་
སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བའོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
མཁྱེན་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བྱག་འཆའ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །སྤྱགས་ནི་ལྷ་ལི་དང་ཀླ་ལི་ལས་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཏེ། སྦྱུང་དང་མགོ་མེད་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བཞེད། ། བཞེད་ དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི། སྤགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཡི་གེ་ཚི་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ། ། སྤགས་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ དོན་ཀྱང་ བསྐྱབ་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་དུ་

གསལ་བར་བྱས་པའོ། །སྤྱོད་དང་གསུང་དང་བྱུགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བར་བསྐྱབས་པ་ནི་གསང་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དངོས་
བྱུང་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོའི་ཐབས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཕུལ་
དུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་དག་པ་ནི་མི་སྦྱ་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་བ་ནི།
ཐུགས་གད་གིས་སྦྱང་པོ་བསྐྱལ་བ་དེ་རབ་ཏུ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བ་ནི་ཞུས་པའི་འོག་ཏུའོ། །ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ཐབས་མཆོད་པ་
དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཉེ་ལྟོས་ན་རྣམ་པར་མཛེས་པར་གྱུར་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་མོ་
ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་བའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་དོ་རྩེ་
འཛིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ། །གསུམ་སོ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་ཡང་བྱེ་བའི་རྩེས་སུ་དབྱེ་བས་
བྱེ་ན། ཤིན་ཏུ་མང་བས་ན་རྒྱ་མཆོ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱང་གྱི་རྒྱ་
མཆོའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་མཛད་ཅིང་
རོལ་པར་མཛད་པས་ན་གཙོ་བོའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རྩེས་
སུ་སྟེགས་པར་མཛད་པས་ན་འབར་བའོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྲག་སོ་སྟེ་ཁོ་བོའི་
བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ། །མིག་ཐ་མལ་པ་སྟེ། ཞི་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྲག་
པོའི་སྤྱན་བགྱུད་པར་མཛད་པས་སྤྱན་ཡངས་པས་སོ། །གསུང་ནི་འདི་རྟེན་བཀའ་
སྤུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཞལ་བར་མཛད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་དང་གསུང་
 དང་ཐུགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ནི་སྟེ། མི་ཐུང་པ་འི་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ། མི་
 ཐུང་པ་འི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་རི་ལྟར་ ཡིན་ ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ། བྱ་བའི་བྱུང་པར་འདི་ནི་ལུས་སོ། །འདི་ནི་དག་གོ། །འདི་ནི་ཡིད་དོ་ཞེས་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དུ་དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱ་ར་མེད་ པར་རྟོགས་ པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འོ། ། གསུམ་
 སོ་དེ་ གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ མེད་པས་ན་མི་དམིགས་
 པ་འོ། །གསུམ་སོ་དེ་དག་གི་རོ་གཅིག་པ་ སྟེ། རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་པ་ ནི་མཉམ་
 པ་ཉིད་དེ། རོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ དེས་ན་གང་ན་ཡང་མི་གནས་ པ་སྟེ། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པ་ མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པ་འོ། ། ༥
 དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གིས། ལུས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དབྱེར་
 མེད་ པ་བསྒྲོམ་ པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། སྐྱུ་དང་བྱུང་པས་སྦྱང་སོ་ཡང་དག་པར་
 བསྐྱལ་བའི་ཐབས་ ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ དང་མ་སྐྱུན་པའི་གཞི་རྣམ་པར་དགོད་པ་མཛོར་
 བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་གྱིས་སོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ རིགས་བྱུག་པ་དེ་ རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ ལ། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྐྱུན་ མ་
 ལ་སོགས་པ་འོ། །སྐྱགས་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི་
 པན་ཚུན་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་མི་འཛིག་པ་ སྟེ། ཟད་པར་མི་འཕྱུར་བ་ ཉིད་ ཡིན་
 པས་ན་དོན་མོ། །དེ་སྐྱུང་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་

དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ནི་
སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་གྱི་མཐས་སྐྱུ་པ་ནི་
མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འདྲར་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཐར་གླུར་པ་ ཞེས་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་ ཡིན་ལ། སྟོས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐས་སྐྱུ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་རྣམས་སྟེ། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡོ་ལོ་རྟག་ཏུ་ ཡིད་ ཆོས་པར་བྱེད་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་རོལ་བའོ། །དགྲེས་པ་ནི་སྣ་
ཆོགས་པའི་དགའ་བས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དགྲེས་པར་མཛད་པའོ། །ཡོངས་
སུ་སྟོང་པ་ནི་རིག་པ་ ལྷ་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་ ཡབ་ལ་ཚུར་ མཆོད་ཅིང་ ཡུམ་ དེ་ལ་ཡང་ ཡབ་
ཀྱིས་ སྦྲར་ ཡང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ མཆོད་པར་མཛད་པ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་པའོ། །ཡོད་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ མཐའ་ཡས་ ཡོད་པའོ། །དེ་དག་སྟགས་སྟོང་པ་ལ་
མངོན་པར་བཆོན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་དགྲེས་པའི་སྟོན་པ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་
པ་དེ་དག་གོ། །སྟགས་ནི་སྟགས་སྐྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཞེ་ན། སྟགས་ཀྱི་མིང་སྐྱུ་
ལ་སོགས་པ་ དང་། སྟགས་ཀྱི་དོན་ བསྟོད་པ་དང་འོད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་དང་། སྟགས་སྟེལ་བ་
ནི་ཞི་རྒྱས་སོགས་སོ་སོ་ལ་ཤུ་རྟེ་གུ་ཏུ་སོགས་སྦྱར་བའོ་ དང་། རོ་རྩེའི་ཆོག་སྐྱ་སྦྱངས་པ་ ནི་སྟགས་
ཡིད་ཀྱིས་རྫོང་འོ། ། སྟགས་ཀྱི་ ཐབས་དེ་དག་གིས་ བད་ ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ འུ་སྐྱབ་པ་ ལ་རབ་
ཏུ་འཇུག་པ་ནི་སྟགས་སྟོང་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་བཆོན་པ་ནི་དེ་ལ་སེམས་མངོན་
པར་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱན་རས་ཀྱིས་མི་འཛོལ། །སྦྱན་རས་ཀྱིས་མི་འཛོལ་བའི་རྒྱ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གེ་མ་འདི་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གེ་

མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྤང་བ་སྟོན་པ་ཞུས་པ་དོ་མཆར་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ནི་ མ་གྲུས་པ་ སྤང་བ་
འོ། །འདི་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྲགས་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་སོ། ། [ཞེས་པ་ནི་འདིར་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཕྲགས་དང་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་གཉིས་”ཡང་¹ཡུང་། སྤྱིང་པོ་བསྐྱེལ་དགོས་
པ་ནི་ཕྲ་མའོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །]

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཕྲགས་ནི་འདོན་
ཞིང་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུབ་བྱུང་སྟོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྲགས་ཏེ། ཕྲགས་
བརྒྱ་བའི་ ཡུལ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ནི་ཕྲགས་ཀྱི་སྟོང་པའོ། ། སྟོང་པ་ དེར་འབྲེན་ཞིང་ དེ་ ཐོབ་
པར་བྱེད་པས་ན་ དེའི་ ཚུལ་ལོ། ། ཚུལ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ དེ་ཡང་ རོན་ རྣམ་པ་བདུན་ ལ་འཇུག་
ཏེ་” ཏེ་”། དེ་གང་ཞེ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཆོགས་དང་ཐབ་དང་ནི། །གཏོར་མ་འདུས་དང་
གོ་རིམ་དང་། །དེ་ཉིད་ དང་པོར་ཕྲགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་དབང་བ་”དེར་²འབྲེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་དང་སྐབས་གཞན་དུ་བྱ་བའི་ཆོགས་འཁོར་གྱི་ཆོག་དང་། རྒྱུ་སྟོང་དུ་བྱུང་ནས་རིམ་གྱིས་
བསྐོ་མ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་། དེགས་སོ་སོ་བ་བཞི་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ཐབ་ཁྲུང་སོ་སོར་སྦྱིན་སྲེག་
བྱས་པས་བརྒྱས་པའི་སྟོན་དག་པ་དང་། ལུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དངོས་བྱུང་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་
ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཕྲིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་དང་། དམ་ཆོག་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ རྣམ་པ་བདུན་དུ་
གྲགས་ པ། །དེ་ནི་གསང་ཕྲགས་ ཀྱི་སྟོང་པའི་ ཚུལ་ཞེས་བཤད་ རོ། ། ཅེས་བྱ་བའོ། །
ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་”དང་”³རྟུལ་རྟུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཚུལ་དང་ཆོས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་

1 ཟླ་ ཟླ། ༡༩༡༣༥ན། ཞོལ། ༡༠༡བལྟ། ཡོད
2 ཞོལ། ༡༠༣ན༡ན། དང
3 ཞོལ། ༡༠༣ན༥ན། ཟླ་ ཟླ། ༡༩༡༧བལྟ། རོད

བཤད་པ་ནི་ཚུལ་བདུན་པ་ དེ་ཉིད་ ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ནི་གཙོ་བོར་ རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་གནས་ནས། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ དེ་ཉིད་དེ་ལ་ ཆོས་ ཞེས་བྱའོ་ སོ་། ། རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྤྲུག་གི་སྟོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་། ། བ་ཚབ་ཀྱིས། སྤྲུག་གི་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ལས་སོང་བར་གྱུར་བ་སྟེ། སོན་ཞིང་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གྱུར་ཉོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱའོ། ། ཆོས་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་ནི་ཕྱིར་བྱུང་བར་གྱུར་པའོ། །

སྒྲ་བ་ལྟར་ ཆོས་ལས་ སོང་ ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་མོད་གི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་གི་
ཆོག་ གྲུལ་བའི་བཀའ་ཡིན་པས། སྤྲུག་མོར་མ་བྱས་པའི་དོན་ནོ་ གོ་། ། ། དེར་སྤྱོད་པོ་བསྐྱལ་དགོས་པ་
དེས་བློན་པ་གཅིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་གྲང་། དངོས་བྱུབ་མ་རྟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་མཛོད་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ། དངོས་བྱུབ་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་མ་རྟེན་བྱུང་བས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡང་ཆོས་ལས་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པའོ། ། ལྷན་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི། སྤྲུག་ལ་གཞིལ་བའི་དབང་
པོ་དཔལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་བདེ་སྟོང་སྟོང་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུབ་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་རྣམས་སྤྱར་ཏུ་འབྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སློབ་
པའི་རྫོགས་པ་མ་སྟེས་པས་ལན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་པའི་ཆོས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། ། ། སྤྱན་རས་གྱིས་མི་འཆོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མང་ཏུ་གཅེས་པར་མི་མང་ད་
པའོ། ། ། ཞེས་པ་ནི་སྤྲུག་པ་ཆེ་བ་ཆེན་པོས་མི་དགོངས་པ་མིན་གྱིས། སྤྱབ་པ་པོ་ལ་མཛོད་ཏུ་ཕྱོགས་ནས་དངོས་
བྱུབ་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་མི་སློབ་པའོ། ། ། མེ དེ་ལྟར་སྤྲུག་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བ་རྣམས་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ བེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ རྫོང་འཆང་གིས་
གཟེགས་ནས། དངོས་བྱུབ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་མང་ད་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ཙོ། ། སྤྱན་རས་གྱིས་འཆོ་བའི་ཐབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་

ལྷར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བལྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་¹དེ་བས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ འདོད་ཡོན་ལ་ རོལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གཟིགས་པར་མི་མཛད་དེ། དེ་བས་ན་སྐྱེས་བྱ་དམ་
པ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་རས་ཀྱིས་བཅའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ སྐྱབ་པ་པོ་ དེ་རྣམས་ ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ དེ། དངོས་བྱུབ་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབ་ བས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་གསུངས་
བཤོ། །

དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོག་ཀྱི་འགས་བར་གྱུར་
པའི་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པའི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ནི་ ཐུགས་ གང་གིས་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ རྟོག་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་
ཅིང་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱུལ་བར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་གསང་བ་སྟེ། སྟོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྱ་པར་
བྱ་བཤོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཉི་ཐུག་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མི་བྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ [དམ་ཆོག་
གིས་སྐྱད་དོད་ས་མ་ལ། སྐུ་ཀྱི་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་བྱོན་པའོ། ཉམ་ཆོ་རྟེ་གཤེགས་པའོ།] ། ཡང་དག་པར་
བྱོན་ཅིང་གཤེགས་པས་ན་དམ་ཆོག་གོ། དེ་ལ་ཐུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་

1 ཞོལ་ ༡༠༩ན་ཀྱ། ཐེ། སྐྱ། ༡༡༡བ་ཀྱ། བྱེད་པས

ཡིད་ལ་བྱས་པས་ན་དམིགས་པ་སྟེ་དམ་ཆིག་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཨྱི་མོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ [ཞེས་པ་ནི་སྐྱད་ཞེས་པ་ནས་དམིགས་པའི་བར་ནམས་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་བར་སྟོན་པའོ།] རྩོམ་
འཛིན་ ཞེ་སྒང་གི་རིགས་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡི་གེ་རྩྱི་
མོ། །ཆོས་འཛིན་པ་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
ནི་ཡི་གེ་ལྷུང་འོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའོ། །

ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོམ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་འཆང་ཆེན་
པོ་ཉིད་དེ་དེའི་སྐྱ་ སྐྱ་པོ་ ལས་ཡི་གེ་ཨྱི། གསུང་ མགྲིན་པ་ ལས་ཡི་གེ་ལྷུག། ཐུགས་ ཀ་
ལས་ཡི་གེ་རྩྱི། ཡི་གེ་གསུམ་ཨྱི་ནས་བཅེགས་པའི་ བོ་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་
སྐྱད་བར་གྱུར་པའོ། །གནས་དེ་ནམས་ལས་གསུང་། ཐུགས་ རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆིག་གི་ལམ་ངེས་
པར་བརྟུན་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆིག་གི་ལམ་ནི་ཁ་སྟེ། རྩོམ་འཆང་ དེའི་ཞལ་འོ། ། ཞལ་
དེ་ ན་ས་ངེས་པར་བརྟུན་པའི་ ཞལ་ནས་ཡི་གེ་ལྷུང་ སྟོན་པའོ། །

ཞལ་ནས་ལྷུང་ ངེས་པར་བརྟུན་པ་དེས། དེར་མ་ཟད་ ཐུགས་ རྩྱི་ཡིག་ དང་སྐྱ་ ཨྱི་ཡིག་
དག་ཀྱང་གསལ་པའི་ཆིག་གིས་ ཞལ་ནས་ གསུངས་པ་ དང་། དུས་མཉམ་དུ་གནས་གསུམ་ལས་
ཀྱང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱུར་པ་འོ། །རྩི་ལྟ་བུའི་གསུང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་ དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ དང་། སྐྱེས་
པ་ གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་ དང་། མ་ཞིང་གི་ རི་རྩི་ལོ་ལྷོ་བཞིའི་ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་ཏེ། དེ་
ནམས་ ཡང་དག་པར་བསགས་ཤིང་གང་དུ་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐགས་བསྐྱུས་
པ་སྟེ་དེ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ནས་
སྐགས་བསྐྱུས་པ་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདི་གསུངས་ཅོམ་གྱིས་ཏེ་
བརྟུན་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་མི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།

སྤྲུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། ལྷོང་པོ་
བསྐྱུལ་བའི་ཐུགས་གསུངས་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞིགས་
པས་རབ་ཏུ་འདར་ཞིང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །རྗེ་རྗེས་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་བྲན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བྲན་པས། བརྒྱལ་
བ་ནི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པ་ལ་
བྱའོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་དེ་བྲན་པའི་འོག་ཏུ་ཕྱག་ན་དོན་རྗེ་སྟེ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། ལྷོང་པོ་
རྣམས་ལ་སྤྱན་རས་གྱིས་འཚོ་བ་ལ་ ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དམ་ཚིག་འོག་ནས་བཞད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ འདགས་ལ་སོ། ། དེ་ལོང་པོ་ར་འཛོག་ཅིང་བསྐྱུན་པས་
ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ ཞེས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ ཏེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའོ། །

[དེ་ནི་རིགས་སུ་འཛོམས་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་སྐྱེད་པའི་དང་པོ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་ལ་
སེམས་དཔའ་གཞན་གཉིས་འགོད་པའོ། །] དེའི་དབྱུས་ནི་སྤྱིང་ག་སྟེ་དེ་ལ་གནས་པར་བཀོད་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ རྗེ་འཆང་དམར་པོ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ བསྐྱོས་
པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་དབྱུས་སུ་
གནས་པ་ནི་ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ སྤྱིང་གར་གནས་པ་སྟེ་ཡི་གེ་སྤྱི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་རང་གི་གཟུགས་སུ་སྟེ་རང་གི་ངོ་ [རང་གི་
ངོ་མོར་རབ་ཏུ་ སྤྲུལ་ཆོས་ བརྒྱག་ཅིང་ཟེད།] བོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱག་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

སེམས་དབང་གསུམ་པོ་ དེ་རྣམས་ལས་ ཉེ་ དེའི་ནང་ནས་ ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དབང་རྩོ་
 རྩེའི་འོད་ཟེར་གས་ཆེར་འབར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། རྩོ་
 རྩེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ནི་དཀར་པོ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་གས་ཆེར་འབར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབར་པའོ། །རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ནི་
 འབར་བར་གྱུར་བ་ཉིད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའོ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་
 ལྷུང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ ལྷུངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་ རྩོགས་པ་འི་¹དང་། ལྷུངས་རྟོགས་མ་རྩོགས་
 པའི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །

སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐྱགས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐྱགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སྟེ། ་པ་ཆེ་བ་ཆག་། ཉིང་རེ་འཛིན་ དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ལས་བྱུང་བའི་དཀར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱགས་ཀ་ནས་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ བྱངས་པར་རྣམ་
 པར་བསྐྱོམ་ཞིང་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་མ་
 ཐག་ཉིད་དུ་བྱངས་ཤིང་། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ལ་བཅུག་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་ཐེལ་གྱིས་མནན་ནས་རྩོ་རྩེ་འཆང་ དང་ལེ་ བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་
 རོ། །དེ་རི་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེ་ན། སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་འཛིན། ཞེས་པ་སྟེ།
 སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མི་ཕྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་
 འཛིན་ཏོ། །ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་དབྱེས་པར་བྱེད་
 པས་རྒྱལ་པོ་ཆེའོ། །ཀུན་ནི་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆངས་པ་
 ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆད་པས་ཆར་གཙོད་པ་དང་རྩེས་སུ་འཛིན་པར་

མཛད་པས་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་དབང་ཕུག་མཆོག་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་ཆེ་འཆང་
 ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །རང་གི་དགྲིལ་འཁོར་
 བེ་རང་རྫོང་ཆེ་འཆང་དུ་བསྟོམས་པའི་རང་གི་ལུས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་རང་གི་རྫོང་ཆེ་ས་
 ཉེ་རང་གི་སེམས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་རོ། །འདི་མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་
 མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་
 བྱུང་བ་རྣམས་གྱི་ལོ། །སྤྱིང་པོ་ནི་བརྟན་པར་གྱུར་པའོ། །རྫོང་ཆེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་སོ། །དེ་རྣམས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་གྱི་ནུས་མ་གྱི་
 རྣམས་བཀུག་པ་འོ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་འདིས་བསྐྱེད་འིང་བྱངས་པས་
 བསྐྱེད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བདག་
 ཉིད་བསྐྱེད་ནས། [ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བདག་ཉིད་རྫོང་ཆེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེའོ།] འཁོར་གྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རང་ཐུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་རྫོང་ཆེ་འཆང་དུ་བསྟོམས་ནས་རང་སྟེ་བདག་ཉིད་
 གྱི་གནས་བཞེས་ཤིང་འཇམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྟེ། ཐུགས་བཞེར་གཟུགས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཏེ། ལེ་ལུ་གསུམ་པ་དང་། མདོར་བྱས་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱེ་མཛད་ག་དང་ཕུག་
 མཆོག་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ་མོ་འོ་། །ཞལ་གསུམ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་ཡིས།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆ་འབྲེལ་གསལ་བར་གཟུང་བ་ཡིན་པས་ན་ལྟ་བུ་སྟེ་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་གསུམ་མོ་འོ་། །གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་བས་ན་ཞལ་གསུམ་
 ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞལ་གསུམ་པ་དེས་སྤང་བ་གསུམ་ཉི་བར་མཆོག་པར་

བྱས་པའོ། ཁ་དོག་ [ཁ་དོག་གི་སྐད་དོད་ཟུར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་འདིར་ཡི་གེ་ལ་
བསྒྱུར་དགོས་སོ།] གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲགས་གྱི་སྒྲེས་བྱ་སྟེ།
ནམ་པར་སྤང་མཛད་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྱུ་བ་ཞི ་གནས་
བཞིར་བསྐྱོམ་ཞིང་བསམ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། [རྗེ་འཆང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་བན་མི་བསྐྱོད་པ་
འདིར་མེད་དོ།] ནམ་སྤང་སོགས་ཚྭ་གས་བཞིར་བསྐྱེད་པའི་ རིགས་པ་འདིས་རྗེ་ལྟར་ ནམ་སྤང་སོགས་
བཞི་སོ་སོའི་ རང་གི་རིགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷན་ཆོག་གས་ སྤྱན་མ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་
སྒྲོ་བར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་ གནས་ནི་ ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན། ལྷ་ལྷག་མ་དང་། དེའི་གནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་ སོ་། [བཙུ་མ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་དམ་ཆོག་ནི་རྗེ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པའོ།]

༥ དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ལྷ་སོ་གཉིས་ མཛོན་པར་སྤྱུལ་ པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཐུལ་མཆོག་བྱས་ ནས་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ ཐུགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བ་ལའོ། །འདི་
ནི་ཞེས་པ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའོ། །མཆོག་ནི་དམ་པའོ། །རྗེ་རྗེ་གསང་པ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་གསང་བ་མཆོག་གོ་ འོ་། །སྤྱིར་
གའི་དབུས་སུ་སྤྲ་མོ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དང་ རོ་བོ་ དབྱེར་མེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ འི་
ལྷ་ ནམས་ ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ་ སོ་། [དཀྱིལ་འཁོར་པ་ འི་ལྷ་ དེ་ནམས་ཀྱི་རེ་རེའི་སྤྱིར་
གའི་དབུས་སུ་ཆུད་པར་སྤྱིར་གའི་ རྩ་བ་ལ་གནས་པ་སྤྲ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་
བྱུང་། [བསྐྱོམ་ : ཆག་ པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནམ་བསྐྱོམ་བྱའོ། །དེ་ནི་ནམ་པ་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའོ།]] པར་དུ་

བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
ན་མ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དུའོ། །ཡི་གེ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དབང་དེ་ཡི་དབུས་སུ་ཚུད་ཅིང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆེ་བར་ཚུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་
སོའི་ཡི་གེ་སྟེ། [ཡི་གེའི་སྐད་དོན་ཨགྲུར་མི་འགྱུར་བ་ལ་འབྲུག་པའོ།] མི་འགྱུར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ སྤྱིང་གའི་ མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཆོག་ནི་ཡི་གེ་རྩྱུ་མོ། །དོ་རྩི་ཆེན་པོ་ཅེ་ལུ་པ། ཏྲག་ཏུ་སྐྱོར་བས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱོར་བས་ཞེས་པ་སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་
བསམ་ན་སྐྱོར་བ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དབང་། །

རྩྱུ་དེ་ལས་རྩི་རྩི་ཆེན་པོ་ཅེ་ལུ་པ་ཁ་རྣམས་པར་བྱེས་པ་ འེ་སྟེ་བར་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ་
བསམ་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། སྤྱིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྱ་མོ་ཡི་ཞེས་པའི་རྐང་པ་དུག་གིས་བསྐྱན་ ཚུ་ལ་
འདིས་ན་དམ་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབང་ཞེས་གྲགས་པའི་
གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་བྱེད་བསམ་ན་རྩི་རྩི་སྟེ་དེ་ གསུམ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་ བསམ་ཞིང་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །

༥ རྩི་རྩི་ཀྱོ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩི་རྩི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ ས་སྐྱོས་པའི་འོད་ཟེར་ནི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མཐུ་འགྲུགས་པ་ལ་
སྤྲུགས་ཀྱུ་དང་འབྲུ་བས་ན་ཀྱོ་བ་སྟེ་གྲང་པོ་ཆེ་ འགྲུགས་པ་འི་ སྤྲུགས་ཀྱུ་ བཞིན་ནོ། །དེའི་
སྐྱོར་བ་ནི་རྩི་རྩི་ཀྱོ་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། རྩི་རྩི་ཀྱོ་བའི་སྐྱོར་བ་དེ་ལས། ཞེས་པ་འོད་ཟེར་སྐྱོས་
པའི་འོད་ཀྱི་སྤང་བས་ རྩི་རྩི་གསུམ་ སྟེ། སེམས་དབང་སྐྱུ་ཅེ་ག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་པར་ རྣམ་

བར་བསྐྱེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཨོ་པའི་སྒྲོར་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དེ་ཡིས་སྒྲིང་ཁར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཞེས་པ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་
གྱིས་ཏེ། སེམས་དཔའ་སུམ་ཅེག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲིང་ཁ་སྟེ། བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལ་སྒྲིང་ཁར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་བ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཁ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་
ཆོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་སེམས་དཔའ་
གསུམ་དུ་གྲགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
པ་ལ་ཡང་གི་སྒྲིང་ཁ་ལྷ་ལྷེ་ཞེས་པ་སྒྲིང་ཁ་འོད་ཟེར་གྱི་ཨོ་པ་བཏང་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་མ་སྒྲིང་
བཞུགས་པར་ལ་བསྐྱེད་པར་མ་ཟེད། ལྷ་གཞོན་མཛེས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་
སོ། ། ལྷས་ནི་རྗེ་སྒྲིང་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །

རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱས་བརྟེན་པས་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་དགོངས་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་
འོག་ཏུ། བ་ཆེད་ལྷ་སྟེ། གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པ། དེ་རང་གི་མཐུན་དུ་འདུག་སྟེ། བདག་
གིས་ཅེ་ཞིག་བཞི་ཞེས་བཀའ་ལུང་ཞོད་པར་བསམས་ལ་གཞོན་མཛེས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་དངོས་བྱུང་སྒྲིན་པར་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་ལུང་སྟེ།
བཀའ་བསྐྱོད་ཞིང་འོ་འོ་། ། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དུ་ཐོན་ནས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་པ་པོ་ཞིང་གི་
བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། དངོས་བྱུང་སྐྱེད་པ་པོ་ཞོན་དུ་གཉེར་བ་འདི་ལ་དངོས་བྱུང་སྐྱེད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུགས་ཀར་ལྷགས་ཀྱས་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱངས་ཏེ་རང་ལ་བཞུགས་
བསམ་སོ། །

༥ འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚོགས་སྟེ། དེ་ནི་དོན་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཞེས་པ་སྐྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་རབ་བསྐྱབ་
པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ སོ་ ཉེ་ ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་^༡སེམས་ སོ། །རབ་ཏུ་བསྐྱབ་^༢པའི་འབྲུགས་པའོ། ། [ཞེས་པ་
ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྩིས་པ་བསྐྱབ་པ་པོ་ལ་འབྲུགས་པའོ། །] རྩི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
བཤད་མ་ཐག་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་ཀྱི་བ་བསྐྱོམ་པ་
འདི་ནི། རྩི་རྩི་བསྐྱོར་འགས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྩི་དང་། བསྐྱོར་འགས་དང་། སོགས་པ་
ས ། ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་
ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའོ། ། [འདིར་རིགས་ལྔ་པོ་སུའི་རྒྱུས་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་པོ་རྩི་རྩི་འཆང་གིས་བྱའོ།]

༥ འདི་ནི་ཞེས་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱིང་ཁ་བསྐྱལ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དེ་ནི་རོལ་པོ་ལྟར་འབྱུང་བས་ན་རོལ་པོའི་
འབྱུང་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་རོལ་པོ་ལ་གར་མཁན་ནི་གཅིག་སྟེ་ཉིད་ལས་བསྐྱུར་བས། ལྷའི་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་
ཡང་ཐུགས་རྩི་རྩི་གཅིག་སྟེ་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་དང་བསྐྱལ་པའི་ཆུལ་
གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

༥ ཐུགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བ་འདི་ཡི་དུས་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། རྩི་རྩི་ཡི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩི་ཡི་ནི་ཆུལ་མཆོག་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩི་རྩི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱིང་པོ་བསྐྱལ་བའི་

1 ཞོལ་ ༡༠༡ནེན། ཟླ་ ༡༡་ནེན། པ་ནི

ཚོག་གང་གིས་ གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་པར་ ཁྱིམ་ཅིང་བླངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ཡི་
ཚུལ་ [འདི་ནི་ཚུལ་གྱི་སྐད་དོན་ན་ལ་ལ་ཆོག་གིས། ལྷི་ཡ་ཆེ་ཁྱིམ་པ་དང་། ཨ་གྱི་ཁྱ་བླང་བར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
པའོ།] ལོ། ། ལུགས་བསྐྱལ་བ་ དེ་ལ་མཆོག་དུ་གྱུར་ཅིང་ཕུལ་དུ་གྱུར་བས་ན་དོན་ཡི་ནི་
ཚུལ་མཆོག་སྟེ། ལུགས་བསྐྱལ་བ་ དེའི་ཚོག་ བློ་དོན་འཆང་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དང་བོ་སྦྱོར་བ་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་གྲོ་བ་དང་། གནོད་མཚེས་གཏོང་བ་སོགས་གྱི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་།
བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་ཁོ་ནར་མ་བྱུབ་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱར་རྟེ་
སྒོམ་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་ནས་པ་རྟེ། དེ་ རྣམས་ རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞག་
བདུན་པར་དུ་བྱས་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྟེན་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞག་
བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱ་བའོ། །

༥ ཡེ་ཤེས་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོག་གའི་པན་ཡོན་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དོན་ཅན་ནི་སྐྱབ་པ་བའོ། །གསང་བ་ནི་སྤྲ་མའི་ལུང་ སྟེ། མན་ངག་
ལས་ཆེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱུ་དང་གསུང་དང་སྐྱགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་སྐྱགས་སོ། །འབྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་
སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ འབྱུབ་པོ་... འོ་། །འཛིགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ།
འབྱུབ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་སྐྱབས་ཤིག་དང་འབྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་
པའི་དམ་ཆོག་ལས་ འདྲའ་བས་འཛིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྐྱག་གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུགས་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པས། བར་དུ་གཙོད་
པའི་ བགོགས་མེད་པའི་སྐྱགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་མཆོག་སྟོལ་བར་གཟེགས་པར་
འགྱུར་རྟེ། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་བྱུབ་སྟོལ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་

པའོ། །རྩིས་སྤྱ་གཟུང་བར་མཛད་ནས་ཅི་ཞིག་མཛད་ཅེ་ན། ཡིད་ལ་མགུ་ཞིང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ལ་མཛོན་པར་མགུ་བས་དགའ་ཞིང་སྤྱ་གཟུང་
གུང་པའི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ བ་རྣམས་དངོས་སྤྱ་ དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་ དབང་ལྷག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ བརྒྱད་ནས་ སྤྱོད་ཅིང་
སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱ་ཞིག་ གིས་ སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཆོག་སྤྱབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་སྤྱེས་བྱ་རྣམས་ ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བར་འགྱུར་རོ།
“སོ”། །ཞུ་ སྤྱིར་བཤད་པ་ དེ་ལྟར་ སྤྱིང་པོ་བསྐྱུལ་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་ ཅན་ཏན་ ཏུ་ མི་བྱེད་པའི་
སྤྱབ་པ་པོ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོངས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་
ཏེ་ སྤྱབ་པ་པོ་ སྤྱོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ སྤྱིང་པོ་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བའི་ལུལ་ འདི་ནི་ མཐུ་ཆེན་པོ་དང་
ཐུན་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །བདག་ནི་ མཐུ་ཕིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་ ཐ་མལ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་
བདག་གིས་དེ་བསྐྱུལ་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གང་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ སྤྱེ། བརྟགས་ནས་སྤྱིང་“བ”¹བསྐྱུལ་བ་མི་
ཐེད་པ་ དེ་ནི་སྤྱོངས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཏི་ཐུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དངོས་བྱུབ་སྤྱབ་པ་ དེ་ནི་སྤྱབ་པ་པོ་ས་ “ད”²ཡི་
སྤྱོད་གི་ཐ་མ་ བར་ཏུ་ ཡིན་ཏེ། དངོས་བྱུབ་སྤྱབ་པའི་ ལས་གང་གིས་དངོས་བྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་

1 ཞོལ་ ༡༠༧བཙན། སྤྱེ། སྤྱེ། ༡༡༧བཙན། བོ

2 ཞོལ་ ༡༠༧བཙན། སྤྱེ། སྤྱེ། ༡༡༧བཙན། དེ

གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་བས་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་། རྟག་
ནས་བཤད་པ་སྟེ་སྐྱབ་པ་ བྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ དང་ སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
བརྟག་པ་ནི་སྐྱ་ལུས་པ་དེས་ བསྐྱེད་པ་ སྟེ། ལེ་ཏུ་བཅོ་ལྔ་པར་འཆད་པ་ཉེར་སྟོད་བཅུད་ཀྱང་། ཀྱུན་རྫོབ་པ་སྐྱ་
མའི་རོ་མོར་བརྟག་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་མེད་གསལ་ཀྱི་རོ་མོར་འཇུག་པ་ ལོ། །དེ་ནི་དབང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབང་པོ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་ རི་ ། །སྐྱོར་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྟེ། ལུང་འཇུག་ལོ། ལུང་འཇུག་ དེས་ འབྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་གང་ཅི་ཡང་རུང་
བ་དེ་ ཐམས་ཅད་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྟོན་པར་འབྲུབ་པ་ བྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་པ་ ལུང་
འཇུག་ དང་བྲལ་བས་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །འདི་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོར་བས་སྐྱབ་པ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སྟེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་
དམ་ཆེག་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་སོ། །

༥ རིག་མའི་དབང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱོད་པ་རྒྱ་འཇུག་ལྷན་པ་འི་ཐབས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་མའི་དབང་ལྷན་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རྩེ་ཏུ་བྲིན་པ་ འོད་གསལ་ལོ་ འོ་། །དེར་ཞུགས་པས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་མི་སྤང་བར་ ལུས་པའི་ཕྱོད་པ་ ལུས་ནས་ མཐར་ཐུང་འཇུག་པ་ཕྱེད་ནས་དེ་པ་ཕྱོས་པར་བྱའོ་ཞེས་

སྒྲིན་པ་ནི་ རྡོ་རྗེའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་
སྐྱོར་བ་སྟེ། སྐྱོར་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ ཟུང་འཇུག་ ཡིན་ལ་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། །

༥ དེ་ནས་ ཟུང་འཇུག་ བྱབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན། ཆགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིན་ཅན་གྱི་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བསྐྱེད་ལ། ཟུང་
འཇུག་ དེ་ས་ ཁམས་གསུམ་དུ་ སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་ ཡོངས་སུ་སེམས་ཅན་
གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དུ་སྐྱེལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ འི་སྐྱོར་བ་ བྱས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱིས་དེ་མཐོང་ན་ས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ འི་དང། ཆགས་པས་ལྟ་བུ་ནི་ཁམས་གསུམ་
ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་མང་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་
པའི་བལྟ་བས་ ཏེ། བསམ་པས་ཟུང་འཇུག་དེ་ལ་ ལྟ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་
བཤད་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དམ་ཆོག་ནི་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོའི། །དེའི་དཀྱིལ་ནི་སྤྲིང་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པས་ན་
དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་གང་ཞེན། སྒྲོ་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་གིས་མི་སྤོང་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་
སྤྲིང་པོ་ལེན་པས་ ཆོགའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ ཐབས་དང་བཅས་ཤིང་ དེ་གྲུབ་པའི་ འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པའི་ཐུགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བ་བསྟན་ནས། འབས་བྱ་ དེ་གྲུབ་པའི་རྣལ་
འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་

སོགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཕུང་སོགས་
དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྩོམ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ར་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་
མོ་ལོ་། ། དེ་ལས་སྦྱེས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་ཉེ་དོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོའི། ། སངས་རྒྱུ་མཐའ་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་པས་ན་མཐའ་ཅད་
དབང་བསྐྱར་རོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གཙོ་ མོ་སྦྱེ་དེས་འོག་ནས་
བཤད་པའི་གསུང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པའོ། །

༄ འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱི་མཐོང་བ་མཐའ་ཅད་ན་ཐ་མ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་
བྱེ་བའི་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ཀུན་གཟུགས་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པར་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། བསྐྱོམས་ལ་སྤྱད་པར་བྱོལ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཉེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲུའོ། ། དེ་ལ་སོགས་ [སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོ་ལ་འང་འཇུག་པས། དེའི་སྒྲོར་བ་] བ་ཆབ་ དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ།] པའི་སྒྲོར་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱད་པར་
བྱའོ། ། བྱེ་བ་གངས་མེད་དོ་རྗེ་འཇིག་། ། སངས་རྒྱུ་གནས་ནི་དེར་སྒྲོ་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ། བྱེ་བ་གངས་མེད་པའི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུ་གནས་ཉེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
སྤྱལ་བ་འདི་ གང་ནས་སྒྲོན་ཟུང་འཇུག་སྤྱལ་སྒྲུའི་ དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འི་ལ་ [བ་ཆབ་ཀྱི་འབྱུང་ལ་སོགས་
མེད་ལ། ཆག་འབྱུར་ལས། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ཀྱི་སྒྲུར་བ་དང་། ཞེས་བ་ལྟར་ན། ཟུང་འཇུག་པའི་སྤྱལ་སྒྲུར་བསྒྲུར་
པའི་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་སྒྲོན་ལ་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྤྱད་ནས་སྒྲོ་བའི་དོན་ནོ། །] སོགས་པའི་སྒྲོར་བ་

དེར་ནི་སྟེ། དེ་ནས་སོ་དོན་ཤིང་འཛིན་ཅེས་པ་དོན་ཅན་གྱིས་སྟོབ་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྟན་
འདས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ་དོན་ཤིང་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱོ། །

༥ བྱང་ཚུབ་འདི་ཡིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་འདི་ཆས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་ ཡིན་ལུགས་ཅི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ས་ན་བྱང་ཚུབ་སྟེ།
དེ་ཟུང་འཇུག་གི་སྟོང་བ་འདི་ཡིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། བྱང་ཚུབ་དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེན། དོན་ཤིང་
གསུམ་པོ་མཁའ་འབྲུ་བའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟེ་དོན་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རེག་པར་
བྱང་མེད་པས་ན་མ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུའི་བྱང་ཚུབ་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
པའོ། །སྟོབ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་བཞིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
ཉེ་བར་གདགས་པ་སྟེ། བཏགས་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་སོ་ས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་
རྒྱལ་བ་སྟེ་དེ་ནས་ཀྱི་འབྲུ་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་
ཀྱི་འབྲུ་གནས་སུ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ཟུང་འཇུག་སྟོབ་བཞིན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཤིང་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་། ནད་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཆེ་རིང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ཤིང་སེམས་དཔའི་ཆེ་སྟེ་དེས་
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། ༥ འཛིག་
རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་བའི་ལུ་འུའོ། ། ༥ སྟོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལུ་འུ་བཅུ་པ་མཐའ་ཐུག་གིས་བཤད་པའོ། །

ཕྱེད་ལྟར་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ རྣམ་འཁྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་པ་
 གཉིས་པ་འད་ནས། རྟོག་པ་ རྟེ། བཏགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ དང་རྟོགས་པ་འདི་ རིམ་པ་འདི་ རྣམ་
 འཁྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ རྟགས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་
 གསུངས་པ་གསལ་བར་ བསྟན་པར་ བྱ་བའི་བྱིད། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་གསུངས་ཏེ། ། ཕྱེད་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་ནི་
 ཚཱི་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། ། གསུམ་པ་ དེས་བསྐྱེད་པར་ཡུར་པའི་སྐྱེས་ལུང་
 བཙུག་ནི་ལྷ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ལ་མིང་དེ་སྒྲ་ཅས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ ལྷ་བསྐྱེད་
 རྩལ་སྟོན་པ་ དེ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་མཛོན་སྐྱུམ་
 ཏུ་མཛོད་ནས་འདི་གསུངས་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟགས་གསལ་བར་ཡུར་པའི་རྟོ་རྟེ་རིག་པ་ནི་ཚཱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཉིད་
 དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་སྟེ་ལྷ་སྐྱེད་པའི་ལེ་ཏུ་དེ་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་
 ཡུད་པ་པོའི་ཆོག་གོ།

༥ ལེའུའི་མཆོད་དོན་བདེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། རྟོ་རྩེ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྩེ་གསུམ་ནི་སྤྱི་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྩེའོ། །དེ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཚི་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོ་རྩེ་
གསུམ་ཡི་གསེ། དེ་ལས་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ན་སྤྱགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལ།
སྤྱགས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱག་ཀྱི་ཆོད་པོ་ནམ་པར་བསྐྱོས་པར་བྱའོ། །

ཕྱག་ [ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐད་དོད་ལ་མ་བླ་ཅུ་བླ་བྲ་བླ་བྱང་¹ཏེ་མ་བླ་ཉི་ཞེས་པས། དབ་ཁྱ་མཚོད་ ་ལ་

ཆབ་ཆག་ བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆེན་པོ་ལོ། །སྟེ་¹དགའ་བ་ཏར་ཁྱི་མགུ་བ་ཏ་བཏེ་སོང་ཞིང་གམ་ཏི་སོན་པས་
བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྟར་མཆོད་བྱ་ཆེན་པོ་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱེད་པ་དེར་སོང་ཞིང་། དེར་སྒོ་བ་བ་བྱག་ཆེན་གྱི་
དོན་ཡིན་ལ། རིགས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་དོན་དེ་ཆང་བས་བྱག་ཆེན་ནོ། ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲན་རབ་ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། མཆོད་པས་ཆེ་བའི་
དགའ་ཞིང་མགུ་བར་འགོ་ཞིང་སོན་པར་གྱུར་པས་ན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་རྒྱུ་
བར་བསྒོམ་པ་ནི་ཉམས་སྲུ་སྒྲངས་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་བྱང་
ཚུབ་པ་རྒྱལ་པ་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འཛོལ་བ་ན་འོ་འོ་། །[བ་ཆབ་ཀྱིས། བྱང་ཚུབ་ཐམས་ཅད་
འཛོན་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་དག་གིས་བྱ། ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་སོ། །] ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་སྟེ་
དེས་བྱ་བ་ལོ། །ཨོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ས་གང་བྱེད་པའི་བྱ་བ་
གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཏེ། ཡི་གེ་ཨོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་ལོ་འོ་འོ་སྟེང་
པོ་སྟེ་ས་ཐོན་ནོ། །ཨོ་ཡིག་དེས་རྒྱལ་འབྱོར་བའི་མི་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེན་འཛོལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པས་ན་
རྟོ་རྟེན་སྒྲིབ་པོ་ཐོབ་བྱེད་པ་ལོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འོང་གསལ་ལོ་འོ་འོ་། །འོང་གསལ་དེ་
ལས་སྒྲུལ་ཅིང་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ལོ། །

འོད་དཔག་མེད་ དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ་བདག་མེད་པ་ནི་ཡི་གེ་ཀླུ་
ལོ། །ཡི་གེ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་འབྱོར་བ་རྒྱམས་ཀྱི་མི་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེན་འཛོལ་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པས་ན་
བར་བྱེད་པས་ན་རྟོ་རྟེན་གསུང་ནི་འཛོལ་བྱེད་པ་ལོ། ། བ་ཆབ་ཆག་ སྒྲིབ་པས་ན་ཉེན་ཏུ་གྱུར་
སྒྲིབ་པས་ན་ལ་བཏེན་པར་གྱུར་པའི་བྱག་ས་ནི་སྒྲིབ་པས་ན་བྱག་ས་ཏེ། མི་བསྐྱེད་པ་
ལོ། །དེ་འོ་འོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་གསུམ་དང་མི་བྱེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་

1 ཞོལ་ ༡༧༥༧༡། དེ་སྟེ། སྒྲིབ་ ༡༣༡༧༧༡། ངེ་

ནི་དོན་མི་བྱེད་གསུམ་མོ། ། ཐུགས་དེ་རྣམ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
ནི་དོན་མི་བྱེད་གསུམ་འཛོལ་བ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྭ་ མ་... ལ་...། དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་
མོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
སྐྱེས་བུ་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ས་ འོ་། །

༥ བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ རིགས་སོ་སོའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་རིམ་ པ་ བཞིན་
དུ་བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དོན་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
རྣམ་མཁའ་དོན་ཆེ་ བློ། རྣམ་མཁའ་སྐྱོང་བ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཏེ། དེ་འི་དབྱས་ སྤྱོད་འབྱུང་ དེར་
རྒྱུད་ཅིང་གནས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དོན་ཆེ་ཀུན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ཆེ་
ཀུན་ནི་སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་ རིམ་གྱིས་ བསྐྱོམས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་ བསྐྱེད་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ ཏེ། དོན་ཆེའི་ས་སྤྱོད་གས་དོན་ཆེ་ བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ། ། དེ་རུ་སྟེ་སའི་ཆ་དེའི་སྐྱེང་
དུ་ཡི་གེ་རྩྭ་གཞལ་ལས་ཁང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བསམ་པར་བྱ་བོ། ། དོན་ཆེའི་སྐྱུན་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་ཏེ། ཡི་གེ་ དེ་ འི་བྱེད་པར་ནི་མེས་ཅན་ རྣམས་ ཀྱི་ ཐུག་
པར་མོས་པ་ འི་བསམ་པ་ ས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་
པར་བྱེད་པས་ནི་དོན་སྐྱུན་ནི་འཕྲོ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྭ་མོ། ། ། འདིས་ཡི་གེ་དེ་ལས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུན་ཀྱི་འོད་ཟེང་འཕྲོ་བར་སྐྱོན་ཀྱི། ཡི་གེ་དེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་སྐྱོན་པ་མིན་ནོ། ། བ་
ཆབ་ཀྱི་འབྱུར་ལའང། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལས་མེད་དོ། ། ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ནི་ཡི་གེ་རྩྭ་སྐྱོན་ཏོ། ། རྩྭ་ཡིག་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཆེ་རྣམ་སྤང་གི་སྐྱོང་བོ་སྟེ་ས་མོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས་གཞལ་ལས་ཁང་ཆོགས་པར་བསྐྱོམ་མོ། ། དེ་རྣམ་ལྷག་མོས་སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པ་འོག་ནས་

སྒྲིབ་བ་ལྟར་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་རྟེ། དེའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་རྩྱུ་གནས་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་
བྱང་པའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ ཞེས་པ་ནི་གསལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཟླ་བའི་དབུས་སུ་གནས་པར་ཨོྲ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོམ་པའི་དབུས་
སུ་གནས་པར་ཨྱུ་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ ཡི་གེ་ཨོྲ་དང་ཨྱུ་ལས་བྱང་པའི་ཟླ་བ་དང་
བསྟོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བསྟོམ་པར་བྱ་ པའི་དོན་ནོ་ འོ་། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་
གསུམ་པོ་ འག་ཏུ་ཉི་མ། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྟོ་ བསྟེད་ནས་བསྟོམ་པའི་སྟེང་དུ་ས་
བོན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ནས་པར་དགོང་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་སུ་མེད་ཡང་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་
མན་ངག་ཡིན་ནོ། །

ཡི་གེ་རྩྱུ་གྲིས་གནས་བསྟོམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་
ནི། སྒར་བཤད་པའི་དོན་ སྒོན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་སྟོམ་པར་
བཤད་པ་དེའི་གོ་རིམས་དེ་ཁོན་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ དེས་པར་བྱེད་དེ་ སྒར་བཤད་པའི་རིམ་བ་ དེ་བཞིན་དུ་
ཡི་གེ་རྩྱུ་གྲིས་གནས་བསྟོམས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་འདིས་སྒོན་དུ་ གཞིའི་དགྲིལ་
འཁོར་བསམས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་པའི་ཉི་ཟླ་
པར་གསུམ་གྱི་ མཆན་མ་གསུམ་བསྟོམ་པར་བྱའི་གཞན་དུ་ སྟེ། གཞན་མ་བསྟོམས་པར་དེ་གསུམ་
སྟོམ་པ་དང་། གོ་རིམས་བསྟོག་ནས་སྟོམ་པ་ ཉི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྟོན་རྟེ། [མདོ་བསྟེ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་
གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་གནས་པར་སྟོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན། སྟུ་གསུང་བྱུགས་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་
སྐབས་ལ་སྒྱར་བ་དང་། ཡང་མདོ་བསྟེ་དང་ནས་གཞག་ལས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་འབྱུང་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ལྟག་
མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེད་པ་ལ་སྒྱར་བ་དང་། འབྲེལ་པའི་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་

ནས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་ཆོག་པའི་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའ་ལྟོང་པ་སྤར་ལེན་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཁྱེད་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པས་ཀྱང་། ཆོག་གཅིག་པ་ཡང་སྒྲ་ཆོག་པ་དོན། ཞེས་པའུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོག་གཅིག་པ་ཡང་དོན་སྒྲ་ཆོག་པ་པོད་པར་གསུངས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་། མདོར་བྱས་པས། རྟགས་ཀྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། རྩོམ་ཡིག་གནས་པའི་རྟེན་"ཉི་མ་ལ་བཤད་ཅིང་། རྟོར་ལེན་པ་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནམས་སུ་དེའི་རྟེན་རྟོ་རྟེན་པ་བཤད་པ་
ཡང་མི་འགལ་ཉེ། དཔེར་ན་གསུང་ཀྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོར་བྱས་པས། ཨ་ཡིག་ལྗེའི་སྟེང་དུ་བཞོམ་པར་
བཤད་ལ། མདོ་བསྟེན་པས་སྟོག་མར་བཞོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཁྱེད་
རོ།།

རྩེང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩེང་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་རྩེང་
 གསུམ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ཆམས་ཀྱི་ལོ། རྩེང་པོ་ནི་ མཚན་མ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་འདྲེས་
 པ་ལས་ རྒྱ་བའི་དྲུལ་འཁོར་ རྩོམ་པ་ཡིན་ ཉེ་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་
 རྩེང་རོ། རྩེང་གསུང་ཐུགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། ། ཡི་གེ་གསུམ་བཞོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ དེས་
 གཞི་གང་ལ་ རྩེ་དུ་མེམས་ཀྱིས་ ཞེན་ཅིང་གནས་པ་ རི་གཞི་དེ་ནི་རྩེ་གསུང་ཐུགས་ནི་མཉེས་
 རྩེད་པ་ལྟེ། རྒྱ་བའི་གཟུགས་དང་མཚན་ [རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཉི་རྒྱ་ : རྒྱ་ག་ ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་
 གསུམ་ཉི་ཤར་འདྲེས་པ་ལས་ རྩེད་པ་བརྩོམ་པར་བྱའོ། །] མ་གསུམ་ཉི་ཤར་གོམས་པ་བརྩོམ་པར་
 བྱའོ། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་བརྩོམ་པ་ དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ བྱ་ཞེ་ ཅི་ན་ཨོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཉི། རྒྱ་བའི་དྲུལ་འཁོར་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩེ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཡིད་ཀྱིས་ བཏགས་པ་ རི་ ཡི་གེ་ཨོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ལམ་
 ཡི་གེ་ལྷུང་དང་། ཡི་གེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཚོགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཡི་གེས་

1 མ་གྱི་ འཕྲུལ་པ་ ༩ རྒྱུ་ འཕྲུལ་པ་ ༩

འཇིང་སྟེ་བྱགས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡི་གེ་རྩྱུ་མོ། ། [དེ་དག་གིས་ནི་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་
སྟོན་ནོ། །] དེ་ལྟ་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ [འདི་ནི་ཡི་གེ་ :ས་ཆབ་: གསུམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱལོ།] ། བོ་འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཆུལ་མཆོག་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
གནས་ འཕས་བྱའི་སྐབས་ སོ། །དེར་འཁྱེད་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཆུལ་ཏེ། དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཡི་གེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་སྟོན་ པ་སྟེ་མཆོན་ པར་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ ཅེ་ལྟ་པ་ འོ། ། [འདིས་བྱག་མཆན་ལས་བྱང་
ཆུབ་པ་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུལ་དུ་འཆད་པས་ན། ཡི་གེ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུལ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།]

དེ་ཉིད་མཆོག་སྟེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རོ་ ཏེ་། །
འདིར་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་རིགས་དུག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་ཐབས་མི་འདྲ་བ་དུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རོ་རྩེ་འཆང་དུ་
བསྐྱེད་པ་འདི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་མདོ་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ་དང་ནས་གཞག་རིམ་པ་དང། རོ་རྩེ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལས། རིགས་དུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་ཀྱི། རིགས་ལྷག་
མ་ལྟེ་སྐྱབ་ཐབས་ལོགས་སུ་གསལ་བར་མ་མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། ། དེ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདི་
ཡིན་ནོ། ། [དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་འགྲུང་གསར་གཉིས་ལ་མེད་ནོ།] ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོ་རྩེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ། རོ་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་
རོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདི་དག་ནི་ རིགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་སྐྱལ་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །
དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་ བསྐྱབ་ ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཐག་བོ། །གང་ཐག་

དེ་ནམས་ཀྱི་ ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ རྒྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ ལྷ་མའི་སྤྱི་ཉི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱ་
ལོ། །འབྲས་བུ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ ར་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ལོ་་་ ལྷོ་་་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་དག་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ རྐྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྤྱི་ལུས་ དང་
དེའི་ འབྲས་བུ་ འོད་གསལ་ ལས་བྱུང་བའི་ཡོངས་སྤྱད་དག་པའི་ རྒྱང་འཇུག་གི་ ལྷ་མའི་སྤྱི་ཡིན་
ལ། དེ་ འབྲུབ་པ་ འི་དོན་དུ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོས་སྤྱུལ་པ་ ལྷོ་བསྟན་ནོ་ ལོ་་་། །འདི་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྲུགས་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ རྟོག་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་
རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ ར་བསྐྱུགས་ སོ་་་ པ་ནི་་་། གང་བསྐྱུགས་ན། རྟོགས་དང་ བ་ཆབ་ དམ་ཆིག་སོགས་
ནམས་དང་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྷར་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལྷ་མའི་སྤྱིར་རྟོགས་པར་བྱས་པ་སྟོན་དུ་བྱུང་བཞིའི་བསྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱོམ་པའོ། །དམ་
ཆིག་ནི་བསྐྱུང་བ་དང་བཟའ་བ་སོགས་དང་བཅས་པར་བསྐྱུགས་པ་སྟེ། བཤད་པ་
འདི་དག་གོ། །

དམ་ཆིག་དག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དམ་ཆིག་ནི་བསྐྱུང་
བ་དང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་པའོ། །རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་
སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའོ། །འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་བུ་
ནི་སྤྱི་ལ་པོས་ ལྷོ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ ར་བསྐྱེད་པ་ ཉིད་ དེ་ཁོན་ ཡིན་ གྱི་་་ ཉེ་་་དེ་ལས་
གཞན་ འབྲས་བུའི་སྐབས་ མ་ཡིན་པའོ། །གང་གིས་ བསྐྱུགས་ ཞེ་ན། རྟོ་རྟོ་མི་བྱེད་གསུམ་
བསྐྱོམས་པ་ ས་་་ བ་ཆབ་ཆག་ འི་་་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་
ཀྱིས་ གསུངས་ སོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དོན་འདི་

ཉིད་ཉི་པར་སྐྱད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། །དེའི་དམ་ཆོག་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དེའི་དེ་ཁོ་ [བརྒྱའི་སྐྱེད་དུ་ཡི་གེ་
 གསུམ་བརྒྱེས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བར་མེད་དོ།] །ན་ཉིད་ནི་
 བརྒྱའི་སྐྱེད་གི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ རྒྱ་ཉི་མོགས་ ཐམས་ཅད་ འཕེས་
 པ་ ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོ། །དོ་རྗེ་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྐྱེད་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅི་ལྟ་
 བཅོ། །དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་སྐྱེད་པས་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོང་བ་ [ལྟར་སྐྱེད་གི་རྒྱུད་
 རྒྱ] །སྟེ། དོ་རྗེ་འཆང་གི་ ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་མོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་སྐྱེད་པ་
 རྫོན་པ་ ལ་ཐུགས་ཅི་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱད་ཅེས་
 བཅོ། །

ཕྱི་དཔེ་དཔེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་། དམངས་ཀྱིས། འིན་ཁྱིས་ཚོ་བ་པའི་རྒྱུར་བ་རྒྱུར་བ་མེས་པ་དང་།
མ་ཐུག་ནོ། ། ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྐྱུ་བ་པ་པའི་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ ཅན་ཏན་སྐྱུར་བྱ་བའི་
གནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བ་ནི་སྐྱེ་ལོ་འདུས་པ་ འི་འདུ་འཛིན་ དང་བྲམ་པར་
རོ། ། ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་ལྷན་པའི་
ཤིང་ནས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཡལ་གསལ་བས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུའི་ཆོགས་ཀྱིས་
ནས་པར་མཛེས་པ། ཡིད་དང་ཇེས་སུ་མ་ཐུག་པའི་གནས་སུ་འདུག་པའི་སྐྱུ་བ་པ་པོ་
གང་ཡིན་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ མཛོད་བྱང་ལྷན་རྒྱུ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ སྐྱོར་བ་པའི་ ཉི་
ཀྱན་ཏུ་བཅུ་ཞིང་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་རྫོ་རྫོའི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ་རྫོ་

རྩེ་འཁར་ཆེན་པོ་འབྲུག་པར་འཕྲུག་པར་བྱའོ། ། ཁྲི་པ་མེད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྩེ་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཤོད་བཟུང་ཞིག་མཆོག་གི་ཕྱི་ལ། དེ་ལ་དེས་ཆེད་གིས་“ས་ནིས་ས་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡིད་ཆེས་ལ། རྩེ་མེད་ལ་ལ་
 ལུལ་ཏེ། རྩེ་མ་ལེ་གནས་པ་ལ། དང་ལྷན་ནས་ཀྱི་ལུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་བ་ལྟེ། ཞིག་ནི་
 གཅིག་ལྟེ་འཕྱེད་རིམ་བཟོས་པ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་དེས་ཤིང་བརྒྱན་བས་སམ་བཙོན་བས་གཞུང་དང་
 ལྷགས་འབྲུག་པར་ཐེ་ཆོས་མེད་པས་དེས་པར་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ལྷགས་འབྲུག་པ་
 ལྟེ། འཕྱེད་རིམ་ལ་ལྷན་བཞེ་བེད་པའི་རིམ་ལ་འདིས་འཕྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལ་སྒོ་བ་པའི་ལྷགས་
 པས། རྩོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཏེ་ཆོས་པར་བྱས་ན་དེས་པར་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་འཁར་ཆེན་པོ་ཉིད་འཛོལ་པར་འབྱུར་པོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

ཕྱི་དེ་སྐར་དོ་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོའི་ནལ་འཕྲོར་བའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་བསྐྱབ་བ་
ཡང་དག་པར་བསྟན་ནས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ནལ་འཕྲོར་བ་རྣམས་
གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་བླ་བའོ། རང་དང་སྤྲོ་གཅིག་ཏུ་བླ་བའི་བླ་བ་གཅིག་པ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྩོམ་པའི་དབྱུག་
བསམས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པའི་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རིམ་གྱིས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་སྤྲོ་སྐྱུ་ལ་ཅུ་
ཅ་གཉིས་རྣམ་པར་དགོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་སྤྲོ་བ་པོས་བས་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ཏེ། ཨོྃ་ཤུ་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་
མེད་པར་བྱས་ལ། ཨོྃ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་། བརྒྱ་

1 རྒྱལ་ཡོངས་འཕེལ་སྐྱོང་གི་འཕྲིམ་སྐབས་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིམ་སྐབས་ཀྱི་འཕྲིམ་སྐབས་

བསྐྱེད་ལ། བསྐྱེད་ཉི་ལྔ་བའི་སྐྱེད་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་པར་བསམས་ནས། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེ། [སྤྲ་མང་པོས་མདོར་
བྱས་ལས། སྤྲ་གས་དང་བསྐྱེད་ཉི་ལྔ་དག ། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས། ། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་རྒྱུ་གས་
པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བཟྟ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བར་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་དང་ཡི་གེ་
གསུམ་ཡས་ཞུགས་དང་། ཉི་མ་མས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་རྟེ།
འབྲེལ་བ་འདིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེ་ཞེས་རྒྱ་ཉི་ལྔ་དག་གསུམ་སྤྲ་གས་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་གསུངས་ལ། དོར་སེམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་ཐམས་སུ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པར་བལྟས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོར་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྐྱེད་ལོག་གཉིས་རྒྱ་བ་ལ་
ཞུགས་པ་ལས་རྒྱ་བ་ལྷི་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱོལ།]] རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམས་པར་
བྱོལ།]

[ཡི་གེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། མཆན་མ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་
དང་། རང་གི་སྤྲ་གས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེད་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་པར་བཀོད་
ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་འདིར་བཤད་པ་ནི། རིགས་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱར་དགོས་ལ།
རྫོང་འཆར་གི་སྤྲ་བས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡང་འདི་བཞིན་བྱོལ།]] རང་གི་སྤྲ་གས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེད་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་པར་བཀོད་ལ། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྐྱར་
མཛད་ཀྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམས་པར་བྱོལ། །དེའི་སྤྲ་གས་ཀར་ཡི་གེས་
སེམས་དཔའ་བསྐྱོམས་ལ། །དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་བསྐྱོམས་སྐྱམ་ན། ལྷ་བྱ་གྱི་རིས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། རྣམ་

སྤང་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་པ་འཁོར་ཡོད་ཀྱིས་བྱ་འདྲིན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེའི་རིགས་པ་ཅིན་འབྱུང་ཡོད་དཔག་
མེད་དོན་སྤྱབ་གསུམ་ལའང་སྤྱར་རོ། །མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དོན་རྗེ་འཆང་དང་འབྲུ་པར་དོན་རྗེ་འཆང་དཔལ་པོ་འཕམ་ཡང་ན་རང་
འབྲུ་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་གཉིས་པ་ལོ། ། དེའི་ཡང་སྤྱགས་ཀར་ཡི་གེ་ཨོྭ་ཏིང་དེ་འདྲིན་སེམས་
དཔའ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་འོད་ཟེར་ལྷ་སྟེ་འོད་ཟེར་ཆས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་
པ་དགོད་པར་བྱའོ་བས་ཆས་པར་སྤང་མཛད་མཆོག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ནི་ ་པ་ཆོས་ཆག་ ་ལ།
ཆས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཆལ་འབྱོར་པ་ཆས་པ་གིས་སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆས་པར་སྤང་
མཛད་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ཆས་པ་ཡི་གེ་ཨོྭ་ལས་སྟོ་བར་ཏེ་འཕྱོ་བར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

༥ འདི་ཡིས་ཞེས་པ་ཏིང་དེ་འདྲིན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རིས་
པ་ཤེས་པ་ཆས་པ་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཆས་པར་སྤང་མཛད་ནི་གི་རང་གི་རིགས་ཆས་པ་རྒྱ་
མཆོ་དང་འབྲུ་བཏེ་ར་བྱུང་པར་འབྱུར་བས་སོན་ཆས་སྤང་དེ་སྤྱབ་པ་པོ་གང་གི་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་པ་སྤྱབ་པ་པོ་དེའི་ལུས་ཏེ། རྗེ་འཕྱོ་འབྱུབ་པར་འབྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་བསྟེན་
ན་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་པ་ལྷ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆས་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཆས་པ་
ཏེ། ཤེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་ཆས་པ་གང་ལ་གནས་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
ལུས་ཆས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལྷ་པོ་དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་
བས་ཏེ། བསྟེན་པས་འཁོར་བ་རི་སྟེད་བར་གནས་པ་ལོ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་
མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དོན་རྗེའི་སྤྱོད། །དེ་དང་འབྲུ་པའི་མདོག་ནི་དེ་དང་འབྲུ་
པའི་རྩ་འབྲུལ་འབྲུབ་པ་ལོ། །དོན་རྗེ་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དུ་གནས། ཞེས་པ་ནི། དོན་རྗེ་
སེམས་དཔའ་འི་གཙོ་པོར་གྱུར་ནས་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པས་བཞུགས་
པ་ལོ། །ཁྱེ་བ་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འབྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཅེད་ནི་ལྷ་རྩྭ་ཡིད་ཆེས་བསྟེན་ཏིང་དེ་
འདྲིན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུབ་ཏེ། ལུས་པག་གི་བྱ་བའི་སྤྱོས་པ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་

བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་ལྷན་སྐྱོད་ཅེ་གསར་བ་
སྐྱོད་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའོ།

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །དེར་དོ་ཅེ་
ནི་མི་བྱེད་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་བཀོད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་གཟུགས་ཏེ། དེ་སྦྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱོད་ཅེ་འོད་ཟེར་བཀོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ༥ ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ལ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་སྤྱང་གི་སྐབས་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ས་ནས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་བའི་བར་རྣམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པའི་
བསྐྱེད་མཆོག་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བསམས་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་
རང་གི་སྒྲགས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ལ་དེའི་སྒྲགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་བསྐྱོམས་ནས། དག་གི་ལམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡི་གེ་༴ལྷ་བསམ་པ་སྟེ། ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་བའི་བསྐྱེད་པོ་མི་བྱེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་ཏེན་དབང་ཕྱག་གི་མཆོག་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རང་འོད་དཔག་ཏུ་མེ་
པར་བསྐྱེད་པ་དེར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་པས་བཀོད་པའོ། །དམ་ཆོག་ཡེ་
ཤེས་རྫོགས་བྱས་ཏེ། ཆོག་གི་དམ་ཆོག་ལྔ་ཡི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དམ་ཆོག་ནི་
དམ་ཆོག་གི་སེམས་དཔའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །ཆོག་གི་དམ་
ཆོག་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱ་བ་ནི་སེམས་དཔའ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཞེས་¹

1 མ་ཟི། ༡༣༤ན་༣ན། ཞོལ། ༡༡༡བ་༣ན། སྒྱ། ༡༣༤ན་༥ན། རྒྱ། ༡༥༣བ་༡ན། བཅེག་ ཟླ། ༡༣༤ན་༥ན། བཅེགས།

གི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྷ་ཡི་མཆོག་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་སེམས་
དཔའ་གསུམ་¹་བརྟེན་²་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ། ། [འདིས་³་རིགས་⁴་སོ་སོ་བ་ལྷ་སྐྱོམ་པ་
ན་སེམས་དཔའ་སུམ་⁵་བརྟེན་བྱ་བར་སྟོན་གྱི། རིགས་རམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་དག་དོན་ཆེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སུམ་
བརྟེན་⁶་ཏུ་བྱ་བ་མི་འགོག་གོ།]

༥ ཆོས་ཀྱི་ཆོག་གི་ལམ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །གནས་
པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཆེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ཆོས་ནི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཆེ་ནི་དོན་ཆེ་ཆོས་ཏེ། དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་པའི་གོ་
འཕང་སྟེ་དེ་འཛོལ་པར་འགྱུར་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །གསུང་དོན་ཆེ་
ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའོ། །དམ་ཆོག་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོན་ཆེ་འདི་དམ་ཆོག་གང་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། ༥ དོན་ཆེ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དོན་ཆེ་
འཆང་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར་ [ཞེས་པ་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་བྱས་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་
པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཆེ་ཆེ་ལ་འབྲ་བར་སྟོན་ཏོ། ། དོན་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་མེད་ཀྱསུམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཀྱི། དོན་ཆེ་འཆང་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏོ།] ། རམས་ཅད་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་
སྤྲལས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་དམ་ཆོག་གི་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་

1 མ་ཁྱི། ༡༣༤ན་ལྟ། ཞོལ། ༡༡༤བ་ན། སྐྱུ། ༡༣༤ན་ལྟ། བརྟེན། སྟེ། ༡༣༤ན་ལྟ། གླ། ༡༤༣བ་ན། བརྟེན་ས།
2 མ་ཁྱི། ༡༣༤ལྟ། རགས། ཞོལ། ༡༡༤བ་ན། སྟེ། སྐྱུ། ༡༣༤ན་ལྟ། གླ། ༡༤༣བ་ན། རིགས།
3 མ་ཁྱི། ༡༣༤ན་ལྟ། ཞོལ། ༡༡༤བ་ན། སྐྱུ། ༡༣༤ན་ལྟ། གླ། ༡༤༣བ་ན། བརྟེན། སྟེ། ༡༣༤ན་ལྟ། བརྟེན་ས།
4 མ་ཁྱི། ༡༣༤བ་ན། ཞོལ། ༡༡༤བ་ན། སྐྱུ། ༡༣༤བ་ན། གླ། ༡༤༣བ་ན། བརྟེན། སྟེ། ༡༣༤བ་ན། བརྟེན་ས།

སེམས་དཔའ་ལ་ཉིང་པེ་འཇིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེ་རྩྱུ་དེ་ལ་གནས་པ་སྟེ།
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀར་གནས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །¹དེ་ལྟར་སེམས་
དཔའི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་ཁ་
དོག་ལྷ་པོའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོས་
པར་བྱ་བའོ། །རྫོ་རྩེ་འི་རིགས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་དང་རྒྱལ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་
གནས་ནི་རང་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྩེ་ནི་
མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་སོ། །བྲ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །

ལྟ། དེ་ལྟར་ཐུར་བཤད་པའི་རིགས་བཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བྱ་བར་དངོས་སུ་མ་
བཤད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་གཉིས་བྱ་དགོས་ལ། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་མ་བཤད་པ་ནི་ཁ་
བསྐྱར་བའམ་ཡང་ན་མདོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རིན་འབྱུང་དང་དོན་བྱུབ་གཉིས་ལའང་འབྲས་བུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱན་བཞིར་བསྐྱབ་པ་
སྟེ། གོམས་པར་བྱས་ན། དེ་ལྟར་གོམས་པ་དེའི་རྒྱད་ལ་རྩོགས་རིམ་ཆང་བར་སྟེ། པའི་དགེ་པའི་རྩ་བ་
ཡོངས་སུ་སྤོན་པས་རྫོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་པེ་འཇིན་ལྷ་འཇུག་མདོན་པར་རྟོགས་ནས། ཆེ་
འདི་ཉིད་ལ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུབ་འཛོལ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བསྐྱར་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། སྟོན་པ་རྫོ་རྩེ་སྤྱགས་འབྲས་བཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དང་
མི་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །རྫོ་རྩེ་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའོ། །སྤྱགས་ནི་ཀྱན་རྩོལ་གྱི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་ལས་བསྐྱབས་པས་ན་རྫོ་རྩེ་
སྤྱགས་འབྲས་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ནི་འདོད་པའི་དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་

1 མ་ཟི། ༡༣༤བཅུ། ༥ ཞོལ། ༡༡༤ན་ན། ཐེ། སྤྱ། ༡༣༤བཅུ། ཟླ། ༡༤༤ན་ན། དེ།

དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འགྲུར་བ་ནི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
ལྷ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དོན་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་གི་
སེམས་དཔའོ། །ཐུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའོ། །གསང་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
སེམས་དཔའ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དོན་མེད་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཙུག་ལྷན་འདས་དོན་མེད་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་
སོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་
ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་འཆང་ཆེན་པོའོ། །སྐྱེ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དམ་ཆེག་ནི་
དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའོ། །དོན་མེད་ནི་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་ནི་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ལྷའི་མཚོག་ཁེས་པས་དེ་གཉིས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེག་¹
ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་ཅིང་རིགས་གཞན་བཞི་དང་། ཐ་མི་དད་པར་ཏེ་འབ་པར་ཏེ་བར་བཏགས་པ་སྟེ།
བཤད་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་མེད་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་སྟེ། བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལན་ཡོན་གྱི་འི་
ཚུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་རྩོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། མཚོན་དོན་གྱི་རྩོགས་རིམ་དེ་མཛོན་
སུམ་ཉིད་ཏུ་སྟེ། དངོས་སུ་བསྟན་ །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་རྩོགས་རིམ་དེ་སྤང་སོ་སོར་མ་བྱེ་
བར་མི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་རིགས་བྱུག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོག་སུམ་སྐྱེ་

1 མ་ཟི། ༥༠༠བཟ། ཞོག། ༥༡༤བཟ། སྐྱ། ༥༠༠བཟ། རྒ། ༥༠༠བཟ། བཞེག་ ཐེ། ༥༠༠བཟ། བཞེགས།

གསུམ་དུ་འཁྲིང་བའི་ལམ་འཁྲིང་གིས། སྤང་གཞི་སྤྱོད་བ་བསྟོམས་པས་རྒྱུད་སྟོན་ནས་རྩོགས་རིམ་དངོས་ཀྱི་རྟོགས་
བ་སྟེ་བ་ན། སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་འཇུག་པའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་བར་དོ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱར་རྒྱུད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དེས་སྟེ་བ་ལེན་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འཛིན་བ་ནམས་འདིར་སྟོན་བ་
ཡིན་ནོ། ། བར་བྱ་བའི་བྱིར། ཡེ་ཤེས་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་
ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་བ་གཉིས་ཀ་སྐད་དོད་གཅིག་པས་དོན་གྱིས་སྤྱབས་གང་བབས་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་བ་ལ། འདིར་
ཤེས་བ་ལ་བསྐྱར་ན་ལེགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་བྱེད་བ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་ལས། འདིས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
བ་མེན་གྱི་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་སམ། ཤེས་པ་སྟེ་ཏེ་། ཤེས་བྱ་སྤྱི་བ་སེམས་
ཅན་དང་མི་རྒྱ་བའི་སྟོད་དོ་འོ་། ། སྟོད་བཟུང་དེའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཆོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་མོ། ། གསུམ་པོ་དེའི་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ་རང་གི་ལུས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱི་མའི་
གཟུགས་སུ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་སྟེ། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་དུ་བཞག་
ནས་ལུས་ནམས་ཀྱང་ཏེ་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ནམས་ལ། ཡེ་གོ་ཁྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
སྤྱི་དེ་ནམ་མཁའ་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ་ས་མཐོ་རྩེ་སུ་གཞིག་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་རིམ་གྱིས་སྟོན་དུ་སྟོད་བཟུང་གཞན་དངོས་པོ་མེད་བ་སྟེ་མི་རྣམས་པར་བྱས་ལ། དེའི་རྩེ་སུ་
སྤྱི་མའི་ལུས་བདག་ཉིད་ཀྱང་རིམ་ ། རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་འགྱུར་ལ། རིམ་བ་ལ་ལྟོ་བ་པའི་རྒྱུད་འཇུག་གི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མི། འོད་གསལ་
དུ་ཞུགས་ནས་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བཞག་བ་
ཐམས་ཅད་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་ལ་གོ་བར་བྱའོ། ། གྱིས་ཞུགས་པ་དེ་བྱས་ན། འོད་གསལ་གྱི་
དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བ་སྟེ། ལང་བ་དེར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བ་སེམས་དཔའ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དེ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཁྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བ་མཆོན་པའོ། ། འོད་གསལ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཏེ་

དེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལ་
སོགས་པའི་ཕུང་བོ་ལྔ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེ་སའི་སྤྱང་བོ་ལ་སོགས་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ། རྫོ
ཇི་འཕྲེང་བ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་བོར་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པར་བཤད་པའི་རིམ་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་མཆོད་པ་སྟེ་ ་པ་ཚབ་ཆག་ ར་གྱུར་པས་
སོ་། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རང་ཉིད་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་
པས། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱ་
བཡིན་པས་ན་ [༡༥] བསྐྱལ་བ་གསུམ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སོ། །

དེ་གང་དུ་ ་པ་ཚབ་ཆག་ དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་པར་ཁྱབ་སྟེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆིག་སྟེ་འོད་གསལ་བར་གནས་
པའོ། །དེར་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐད་དང་བྱུང་ནི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པས།སངས་རྒྱས་ནི་འདིར་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་
གསུམ་སོ་དེས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ་ནི་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་ན་རི་ལྟ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་སྤང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས་ནས་མཁའ་རྫོང་ཇི་དེ་དམ་ཆིག་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཞེས་བྱ་
བ་ལ། རྣམ་མཁའ་རྫོང་ཇི་དེ་འོད་གསལ་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་འོད་ཟུང་གཉིས་མཉམ་
པར་གྱུར་བར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་མཁའ་རྫོང་ཇི་དེ་དམ་ཆིག་སྟེ་རྫོང་ཇི་ཇི་འཆང་ཆེན་པའོ། །

༥ འོག་ནས་བཤད་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་པའི་དམ་ཆིག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སྤྱད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱད་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་རིམ་

བ་གསུམ་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མའི་རྒྱལོ། །དེའི་མི་སྤང་བ་ནི་དེ་འོད་གསལ་ལ་དུ་ཞུགས་
བའོ། །དེ་ལས་བྱང་བར་བྱུང་བས་ན་འབྱུང་བའོ། །བཀོད་པ་ནི་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་
བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ན་རྒྱང་དང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་
ཉི་། དེ་ལས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལོ། །དེའི་འཕྲུང་བ་ནི་གཏུལ་བྱའི་བསམ་
བ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་བའི་སྤྱུས་གཞན་དོན་ལ་རབ་དུ་
འཇུག་པའོ། །དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཅེ་གཅིག་དུ་
དམིགས་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ ཉིང་རེ་འཛིན་འོད་རྒྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩི་རྩི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱུས་སུ་
ནི། ཞེས་པའི་རྩི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འོད་གསལ་ལ་བཏོད་དེ་དབྱུས་སུ་ཞེས་པ་ནི་འོད་གསལ་དེ་ལས་
བྱུང་བའོ། །རང་ལྷགས་སྦྱེས་བྱ་ནི་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་
སྦྱིལ་གཟུགས་སུ་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་མོ། །ཡོངས་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་དེའི་འོག་དུ་སེམས་ཅན་ཐ་
མལ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་ལུས་རགས་པའི་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་ཡོངས་སུ་གཟུང་ལ། །ཞེས་པ་ནི་
རྒྱང་འཇུག་པའི་ཡོངས་སྤྱ་དེ་སོ་སོ་སྦྱེ་པོས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས། དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ཤིན་
དུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱ་ཡོགས་སུ་བྱུང་གྱང་། ལྷན་གྱི་བྱང་པོ་རགས་པ་ད་དུང་འཛིན་པའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་བར་
བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ལུས་རགས་པ་བཟུང་པའི་རྩི་རྩི་སུ་སྟོག་གི་དང་ཚུལ་པའི་རྒྱང་འབྱུང་རུབ་ཀྱི་སྦྱེ་བའི་
ཡན་ལག་དུ་ཉེ་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྩི་རྩི་ཅིང་མི་ཤིགས་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བོན་
སྤྱིང་གར་བཞག་སྟེ། དེའི་འོག་དུ་འོད་ཟེར་ནམ་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོག་གི་དང་
ཚུལ་བ་འབྱུང་རུབ་ལ་གནས་པའི་འོད་ཟེར་ཉེ་རྒྱུང་བཅུ་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་བསྟོམ་པ་ནི། ལྷ་

[illegible]

༥ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་གཟུགས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་ན་ཁྲ་བའོ། །འཁོར་བ་རི་སྲིད་པར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ན་རྟོ་རྟེ་སྟེ། དེ་སྦྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་བཟུང་བ་སྟེ། དེའི་རིམ་པས་བཟུང་བའི་སྦྱལ་པའི་སྦྱས་་་་ [ནི་ལྷ་མ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་ཡོངས་སུ་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་སྦྱ་རྟོར་སེམས་སུ་བཟུང་བ་བཟུན་ཞིང་། དེའི་མིག་ལ་སོགས་པར་སྒྲིལ་གསུམ་གྱི་ཡི་ཤེ་འགོད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་པས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར། ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་རིགས་བྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་བྱུག་ཡོད་ཡོང། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་རྟོ་རྟེ་འཆང་བསྐྱེད་ནས། སྦྱལ་སྦྱར་བཟུང་བའི་སྦྱབ་ཐབས་དེ་ཁོན་ལྷར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཆང་འཁྱར་གྱི་ནམ་སྟིང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་གྱི་དབྱས་གནས་པར། །མངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་བསྟོན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། སྦྱལ་སྦྱར་བཟུང་བའི་མིག་སོགས་སུ་ཡི་ཤེ་རྣམས་དགོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་སྦྱབ་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་བཤད་པས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དགོས་ལ། ཁྲ་མ་རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གསལ་མཛད་པ་ལྷར་ལེགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་བྱས་པའི་འོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། མིག་ནས་ལྷའི་བར་

1 མ་ཟི། ༥༥ ༣བ༥ན། ཞོག ༥༥ ༣བ ༣ན། ཞིང ཟེ། སྦྱ། ༥༥ ༣བ༥ན། ཁྲ། ༥༥ ༤ན ༣ན། ཅིང།

བཞི་དབང་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུས་དབང་གི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་གནས་གསང་བའི་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་པར་སྤྱངས་
ནས། ཁོང་སྟོང་དུ་བྱ་བ་དང་གནས་དེ་རྣམས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་འོད་འབར་བ་བཞོད་ཏེ། ས་སྟོང་སོགས་དང་
ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་ལྡེ་ཐམས་ཅད་གསལ་ལོང་བྱུང་བར་སོས་པ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་རྒྱན་ལྷན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། མིག་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་ཤེས་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་
ནང་ལ་གཞིལ་བའི་དངོས་བྱུང་བ་སྤྱུང་བའི་ལས་ཆོགས་ཡིན་ན། ། ། འདི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོད་
རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོན་པ་འབྲས་བྱ་མཛོན་ཤེས་སྤྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འོད་ཟེར་
འབར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་མིག་གི་སྤྱབས་སྟོང་པར་
བྱས་པས་ཁོང་སྟོང་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ། དེའི་དབྱས་སྤྱ་
རྒྱུད་པར་ཡི་གེ་སྟོན་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་སྟེ། ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་རྣམས་
ཀྲིས་འབར་བར་གྱུར་པ་གང་གིས། །མཆོན་ཆའི་སྐད་དོད་ཨ་སྤྱ་ལ་དེས་ཆོག་གིས་ཨ་སྤྱ་རྟེ་འཕེན་པར་
བྱ། རྟེ་སྤྱ་རྟེ་གཞུག་པར་བྱ་བའོ། ། ། འཕེན་ཅིང་བཅུག་པ་དེ་ནི་མཆོན་ཆ་པོའི་མཆོག་སྟེ།
མཆོག་ནི་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །བགེགས་དེ་
འཛམས་པའི་དོན་ཀྱི་མཆོན་ཆ་ཡིན་པས་ན་མཆོན་མཆོག་གོ། །འཛམས་རྒྱལ་དེ་ཡང་ཡི་གེ་
དེ་ལས་བྱུང་བའི་མིག་བསྟོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཛོམས་པས་བགེགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
འཛམས་པས་ན་མཆོན་ཆའི་མཆོག་སྟེ་ཡི་གེ་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་པར་སྤྱངས་ཏེ། སའི་སྟོང་པོའི་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོན་པར་
བྱའོ། །དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་པར་སྤྱངས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་པར་སྤྱངས་
པར་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ན་གནས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ལག་མཐེལ་ཀྱི་སྤྱ་རུ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་
བཞོད་པའི་དོན་ས་སྟོང་སྟོན་པ་སྟེ་མཆོན་པའི་ས་བོན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོང་པར་སྤྱངས་ཏེ་

དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེའི་བཀོད་པ་ནི་སྒྲ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ནི་གནས་ཏེ་སའི་
སྒྲིང་པོ་སྒྲུལ་བའི་གནས་ཡིན་པས་ན་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་གི་བཀོད་པའི་
གནས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྒྲོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པ་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་དག་གིས། ལྷའི་མིག་དང་ན་བ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི། [པ་ཚབ་གྱིས། སངས་རྒྱས་མངོན་
ཤེས་དམ་ཆོག་ནི། །མཆོག་གི་མངོན་ཤེས་ལྷ་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་བསྒྲུར་བ་ནི་འབྲེལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །] མངོན་
པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། །
མཚུངས་ལུགས་རྩེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མངོན་ཤེས་དམ་ཆོག་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དམ་ཆོག་མཆོག་ནི་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་
པ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་གཅིག་ནས་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར་
འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷའི་མིག་གོ། །དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་
ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བརྒྱ་ཉི་ཁྲོད་དུ་རྒྱད་པ་ཡིན་ལ་རང་གི་
སེམས་སོ། །དེ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་ཁོད་དུ་རྒྱད་པས་ན་སངས་རྒྱས་
མངོན་ཤེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་བསྐྱབ་པ་ནི་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །

༄ རྣམ་པའི་མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པ་སྒྲོན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། མངོན་བྱང་ལྷས་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་

བསྐྱེལ་བཤོ། ། དཔལ་ཆོག་ནི། ། དཔལ་ཆོག་ཅེས་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་ཅིང་དཔལ་པའི་ཡོད་དོ། ། དཔལ་
པ་ནི་མཆོག་གི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའོ། ། རྩོམ་ལྷན་མི་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་དོ་
རྩེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་རབ་དུ་བསྐྱེལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའོ། ། ཅུས་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
དབྱུས་སུ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣ་བའི་གནས་འོད་གསལ་པར་བསྐྱེལ་ས་པའི་དབྱུས་སུ་
གནས་པར་རོ། ། ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱད་ནས་དོ་རྩེ་སྟེ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་གེ་ཚི་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཚི་ཡིག་ ཆེག་ ནི་བསྐྱེལ་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། ། རྩོམ་དཔལ་ཆོག་གསུམ་ནི་སྤྱད་ནས་དོ་
རྩེ་འོ། ། དེ་བསྐྱེལ་ས་པས་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཚི་ཡིག་དེ་སྤྱད་དོར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པས་
སོ། ། མི་བསྐྱེད་དོ་རྩེ་གསུམ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་
དུ་མེད་པ་ན་གནས་པའི་སྤྱ་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པ་རྣམས་རྣ་བའི་ལམ་དུ་ཁྱད་པར་གྱུར་
པ་ན་སྤྱ་གཅིག་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམས་ཅད་འཛིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པས་ན། མི་
བསྐྱེད་པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་རྣམ་འབྱེད་པ་རྣམས་འདྲ་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་བཅོམ་
ཐུན་འདས་དོ་རྩེ་མི་བསྐྱེད་པས་ཉེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །

མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་སྐུ་འདྲ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་རྩེ་མཆོད་ཆེན་པོ་དང་མཆོད་ས་
པའི་སྐུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་བ་མ་ཡིན་པའི་གསུང་དང་ཐུགས་འཛིན་པས་གསུང་
དང་ཐུགས་མཆོག་འདྲ་བ་འཛིན་ཞེས་བྱ་འོ། །འཛིན་ཉེན་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་དུ་
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འོ། །མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་ས་མཆོད་པར་འགྱུར། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ས་མཆོད་ཅིང་ལྷ། དངོས་ལྷཔ་ལ་ཁད་ཉི་པར་ལྷང་།

པས་བསྟེན་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པར་། །མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆིག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེ་ལས་
བྱུང་བས་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆིག་ལས་མངོན་བར་བྱུང་བའི་རྟོ་རྟེན་ནི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེན་
སྟེ་དེ་སྐྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ཕྱིན་མཁའའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ནམ་མཁའའི་སྟིང་པོའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རམ་མཁའའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་སུ་གནས་པ་ནི་
འོད་གསལ་བའི་དབྱས་སུ་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་། །དེ་ནས་མངོན་བྱུང་ལྔས་
དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱོད་པ་སྐྱུལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་། །སངས་རྒྱུ་ཤིང་ལ་འཁོར་འོད་བཟང་
བསམ་ཞེས་ཏེ་རྟོ་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་བར་བྱའོ། །ནམ་མཁའའི་
རྟོ་རྟེན་རབ་བསྐྱོམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟོ་རྟེན་འཆང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡང་
སྐྱའི་དབང་པོ་ལ་ནམ་མཁའའི་རྟོ་རྟེན་སྟེ། འོད་གསལ་བ་བསྐྱོམ་པའོ། །རིན་ཆེན་ནི་ནམ་
མཁའའི་སྟིང་པོ་སྟེ་དེ་སྐྱོད་པའི་ཡི་གེ་ཨོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བར་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །

རྟོ་རྟེན་དམ་ཆིག་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟོ་རྟེན་གསུམ་ནི་དེ་ཡིད་
དུ་འོང་མེ་འོང་བར་མ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་པོ་དེ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་བར་མངོན་པའི་
ཕྱིར་རྟོ་རྟེན་དམ་ཆིག་གསུམ་སྟེ། རམ་མཁའའི་སྟིང་པོའོ། །དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་པ་ནི།
ཨོ་ཡིག་དེ་ནམ་སྟིང་དེའི་རོ་པོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་རྟོ་རྟེན་གསུམ་ །འགྱུར་རྟིང་ལས། རྟོ་རྟེན་གསུམ་
དཔག་མེད་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ། པ་ཆབ་ཀྱིས། རྟོ་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ཉོག་འདྲར་འགྱུར། ཞེས་བསྐྱུར་པོ། ། ། ཞེས་
པ་རྟོ་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ན་གནས་པའི་དེ་
ལ་སྐྱོད་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དགོན་མཆོག་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ།

1 མ་ཕྱི། ༡༧༤ནན། པའི་ ཞོག་ ༡༡༧ནན། སྟེ། སྐྱུ་༡༧༤ནན། ཟླ་ ༡༡༠ནན། པའོ་

བཅོམ་ལྷན་པ་དང་སྒྲིལ་བུ་ཆེ་བ་ཆང་ཆེན་པོས་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཡུལ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དང་
རྒྱ་དང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡིས་སོ། །དཀོན་མཆོག་དཔལ་གྱི་འོད་དང་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཉམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དེ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་རྩ་འབྲུལ་
འབྲུ་བར་འབྱུང་བའོ། །སྤྱི་ཞིག་དེར་འབྱུང་བེན་བདག་མེད་བྱང་ཆུབ་ནི་འོད་གསལ་
བའོ། །དེར་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཆེ་བ་ཆང་ཆེན་པོའི་
སྟོལ། །དེ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ན་གསང་བའོ། །དེ་དང་
མཉམ་པའི་གནས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡེ་
ཤེས་གསང་བ་འབྲུ་བའི་གནས་ཏེ་སྤྱུབ་པ་བའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་དམ་ཆོག་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་གང་གིས་ཡོངས་སྟོང་ཅིང་རྗེས་སྤྱི་བྱང་བ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་ཆོག་
ཡོངས་སྟོང་པ་རྣམས་ཉེ་བུ་ཉམ་མཁའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ལ་དེ་སྟོང་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་
དེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །

༩ ཅམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ལྗེའི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་
ལ། སྒྲ་མ་ནམ་སྟེང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཤུལ་གྱི་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་གཟུགས་
བསྐྱེད་ལ་དོན་ཤུལ་དེའི་ལྗེའི་སྤྱོད་པ་སུ་འདིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་ཅེས་པ་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་སྟེ། སྟོང་བཞིན་དེ་བསྐྱེལ་ས་ལ། ཆོས་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་དབང་སྤྱད་སྟེ། དེ་སྟེང་
བར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཨི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཨི་སྟེ། འདིག་རྟེན་དབང་སྤྱད་ཀྱི་རོ་བར་ཡི་གེ་དེ་བསྐྱེལ་
བར་བྱའོ། རྫོ་རྟེ་དམ་ཆེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོ་རྟེ་གསུམ་ནི་རོ་ཅམ་པ་
གསུམ་མོ། དེ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ནི་རྫོ་རྟེ་དམ་ཆེག་གསུམ་སྟེ་འདིག་རྟེན་

དབང་ཕྱག་གོ། །དེ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་པ་ནི་ལྷེ་ལ་ཨོ་བསྐྱོམས་པ་དེའི་སྐྱོན་ས་རོ་རྣམ་པ་
གསུམ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པས་སོ། །རྫོ་རྗེ་གསུམ་དབག་མེད་ནི་རྫོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་སྟེ། ཕྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རོ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་
པས་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །གང་འདི་ལྟར་དམིགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལུས་ལ་
སོགས་པའི་གཟི་བུ་དེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །དབང་པོ་
དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ལམ་དེའི་དོན་གྱི་ཐབས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོ་རྗེ་འོད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱི་། ཡོན་ཏན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་རོ་
ཐམས་ཅད་ལྷེའི་དབང་པོ་ན་གནས་པའི་རོ་གཅིག་དང་འབྲ་བར་སྦྱར་པ་ནི་འོད་དེ།
དེས་མརྗེས་པར་གྱུར་པའི་དབལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འོད་
དཔལ་ཉེ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་སྐྱད་
ཅེས་བྱའོ། །

༥ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་སྟོན་
པ་ལ། སྤྲ་མ་བཞིན་ཏུ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་སྦྱོར་བ་ བྱས་ཏེ། དམ་ཆིག་ཨོ་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམས་ལ། རྫོ་རྗེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཁ་རྩམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་
མན་ངག་གོ། །དམ་ཆིག་ནི་སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་སྟེ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཡི་གེ་ཨོ་ཡང་དམ་ཆིག་ཨོ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ རེག་ [ར་ཆ་བ་: རེག་པའི་དབང་པོ་ཞེས་

ཟེལ། གྲུ་ལ་རེག་པས་ལུས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་པོའི་གནས་སུ་འོད་གསལ་པས་སྤྱང་བ་སྡོན་དུ་
འགྲོ་བས། དེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་དཔེ་དམ་ཆིག་ཡི་གེ་ཨོ་རབ་དུ་བསྐྱོན་མོ་ས་ལ་། འོ་རབ་
མོ་རྩི་ཆེ་ཉིད་ལྷན་ལ་སྟེ། ཁ་བུམ་པའི་རྣམ་པས་ནོར་ཆེ་ལྷན་ལ་ཞེས་བྲམ་སྟེ་དེ་བསྐྱོན་
པར་བྱའོ། ། རྩི་ཆེ་གསུམ་ནི་རེག་བྱ་རྣམ་པ་། [མཛོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་གནས་དགོས་པ་ལ།
འདིར་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་ས་མོན་ལྷ་དང་སྤྱི་ལྷ་བཞེད་ནས་དབང་པོའི་རོ་པོར་སྐྱོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་བ་
ཚུལ་མ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མཁྱེན། འདིར་ས་སྤྱི་དང་བྲག་རྩི་ལྷ་སྐབས་གཉིས་དང་། རེག་ས་བཞིའི་སྐབས་སུ་
རྣམ་གནས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་སྤྱང་དང་རྣམ་སྤྱི་དང་འདིག་རྩིན་དབང་ལྷན་དང་། སྤྱི་བ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩི་
དམ་ཆིག་གསུམ་བསྐྱོན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དོན་ཆེ་གསུམ་ནི། དེ་རོ་རེག་བྲུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འདྲུ་བར་མ་
གསུམ་དང་། དམ་ཆིག་ནི་ས་མ་ལ་པ་ས་མ་འདྲུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན། དུལ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་
སྤྱི་དང་སོགས་གསུམ་སྐྱོན་པ་ལ་བཤད་པའི་དོན་ནི། རྣམ་སྤྱི་དང་སོགས་གསུམ་ཀྱི་རོ་པོ་སྤྱིའི་དབང་པོ་སོགས་གསུམ་
དང་། དུལ་དེ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པོར་ཞུགས་པར་གསལ་བར་སྐྱོན་པས་བསྟན་ལ། ལྷག་མ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གསུམ་སྟེ་དེ་དང་མཉམ་པར་སྤྱང་པས་ནོར་ཆེ་དམ་ཆིག་
གསུམ་སྟེ། ཨོ་ཡིག་དེ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མེད་པ་དེའི་རོ་པོར་བསྐྱོན་པས་པས་
སོ། ། རྩི་ཆེ་གསུམ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་བྲུབ་པ་རྩི་ཆེ་འཆང་སྟེ། འདིག་རྩིན་ཀྱི་ཁམས་
དཔག་དུ་མེད་པ་ན་གནས་པའི་རེག་བྲུ་དཔག་དུ་མེད་པ་རྣམས་བྲག་རྩི་གཅིག་གི་
པ་སྤྱོད་གཏོགས་པའི་རེག་བྲུ་ཐོང་བ་རྩི་ཆེ་ རྩི་ཆེ་ཞེས་པ། པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལ་མེད་དོ། ། དང་འབྲ་
བར་རེག་བྲུ་གཞན་རྩི་ས་སུ་ཐོང་བས་རྩི་ཆེ་འཆང་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། ། འདིའི་ཕན་

1 མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ལོ། ས་ལ། ཞོལ། ༡༩༩༣ལོ། རྩི་སྤྱི། ༡༩༧༧ལོ། རྩི་སྤྱི། ༡༩༩༣ལོ། མེལ
2 ཞོལ། ༡༩༩༣ལོ། རྩི་སྤྱི། ༡༩༩༣ལོ། འོ་རབ་
3 ཞོལ། ༡༩༩༣ལོ། རྩི་སྤྱི། ༡༩༩༣ལོ། རྩི་སྤྱི། ༡༩༩༣ལོ། ༩

ཡོན་བསྟན་པ་ནི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དེ་ལུས་ལ་
སོགས་པ་རྗེ་ཐོགས་མེད་དེ་དོན་ཡོད་པར་བྱལ་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་འབྲུང་བ་གང་
ཡོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དཔལ་ནི་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་འདི་ལ་
ཡོད་པས་ན་དཔལ་ལྡན་། [ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་དེས་བྱལ་བྱ་བ་གཅིག་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ན་
བྱལ་བྱ་གཞན་དཔག་དུ་མེད་པའི་བསྐྱེད་རྟེན་གྱི་ཡང་རྗེས་སུ་སྦྱང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་
དང་། དེས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བར་འབྲུང་རོ། །] རོ། །

ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་གནས་
ཏེ་དོན་ཡོད་པར་བྱལ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་
ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྦྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལོ། །གང་
ལས་དེ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་འབྲུང་བར་འབྲུང་རོ། །ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏོ། །གདོན་མི་ཟ་བའི་དམ་ཆིག་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱལ་བའོ། །དེ་ལས་འབྲུང་བ་
ནི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་གང་ཡོན་པ་སྟེ། དེའི་འོད་ཟེར་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་
ལ་འོད་ཟེར་"དེ¹་དང་འབྲ་བར་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟེ། དེ་རྣམས་
གང་དུ་འབྲུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ས་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་མིག་ལ་
སོགས་པ་ལྔར་དགོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་པ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
པའི་སྦྱད་གོད་པས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་

1 མ་ཟི། ༥༧་འབ་༣ན། ད ཞོལ། ༥༥་འན། ཟླ་སྟུ། ༥༧་འབ་༣ན། ཟླ་ ༥༥་འབ་༣ན། དེ

མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའོ་དོ། །དེའི་དབྱུས་སུ་ཆུད་པས་ན་རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་
 དབྱུས་གནས་པ་སྟེ། “དེའི་དང་ནས་མཛོན་བྱང་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་བཟང་པོ་སྟེ་དོ་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུར་
 བསམ་ཞིང་བདག་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱས་པའི་དང་པོ་སྐྱུར་བ་དང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་དུ་
 རྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་དགོད་པ་ལ་ཡང་འབྲུལ་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནི་དོ་རྩི་འཆང་དེའི་མིག་
 གི་གནས་སུ་དོ་རྩི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རབ་ཏུ་བསྟོམས་ལ། སྐྱབས་ལྡན་མི་འོ་རིམ་ཏུ་
 བསྟོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱབས་ལྡན་མི་འོ་དོ་རྩི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །རབ་ཏུ་བསྟོམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱུར་ཏེ་སྟོན་ལ་མི་དང་དེའི་རིམ་སུ་རྣམ་སྤང་
 སྟོམ་པའོ། །རྣམ་སྤང་སྐྱབས་ལྡན་པོ་ཡིན་ཡང་གསུང་དང་སྐབས་ཡང་པལ་བར་ལྡན་པས་སྐྱབས་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩི་
 གསུམ་གྱི་འོ་མོའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་མི་འོ་སྐྱབས་ལྡན་མི་སྟེ་
 དེ་མིག་གི་སྐབས་སུ་བསྟོམས་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་
 རྱེད་པ་ཉིད་མིག་གི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམ་མོ། །དོ་རྩི་གསུམ་ནི་གཟུགས་
 རྣམ་པར་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྤང་མིག་གི་དབང་པོའི་འོ་མོ་ཉིད་དུ་བསྟོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་ཆོག་
 གི་དོན་ལུལ་གསུམ་དང་མཉམ་པར་དམིགས་པས་ན་དོ་རྩི་དམ་ཆོག་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་
 སྤང་མཛད་དོ། །དེ་མིག་ཏུ་བསྟོམས་ཤིང་རྣམ་པར་བསམས་པས་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་དེ་དོ་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དེ་མཉམ་པར་འབྱུར་རོ། །དེའི་པན་
 ཡོན་བསྟན་པ་ནི། ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་སྐབས་པ་

སོ་གང་ཡིན་པ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དོ་རྩེ་ས་ཆས་པར་སྤང་མཛད་དང་འབྲ་བའི་འོད་དེ་
ཆས་པར་སྤང་མཛད་དང་གཟི་བཞིན་འབྲ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་སོ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་བྱང་
ཚུབ་པའོ། །

སྐྱུ་གསུམ་མི་བྱེད་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ངོ་། །དེ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་
པས་ན་སྐྱུ་གསུམ་མི་བྱེད་སྐྱུབ་བྱེད་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་
ཆས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱི། །ལུས་དང་དག་དང་སེམས་
ཉིད་ལྟ་བུ་པ་ཆས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་གཟུང་བས་ན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དམིགས་པ་
སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱེའོ། །དེའི་མིག་གི་དབང་པོའི་གནས་ན་གནས་ནས་
གཟུགས་ཆས་པ་གསུམ་ཤེས་ཤིང་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ན་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་
པའོ། །དེ་ཉིད་མི་ཤིགས་པར་ཉེ་མི་རྒྱག་པར་འགྱུར་བས་ན་དོ་རྩེ་སྟེ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དམིགས་པ་མངོན་
པར་བྱང་ཚུབ་པའི་དོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་
པའོ། །

༥ ཆས་པར་དབེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱུབ་
པའི་སྐྱུབ་པ་པོའི་གནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་འདུས་པ་ལ་འདུ་འཛི་ཆས་པར་སྤངས་
པས་ཆས་པར་དབེན་པའི་རིའི་ཅེ་མོ་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་
དང་། སྤང་སྟེ་ཆུ་བོ་འབབ་པ་སྐྱེད་མོས་ཆའ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཆས་ས་
དང་། དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་ཤིང་

གཅིག་པ་ [བེ་ཤིང་དེའི་གྲིབ་མས་ཤིང་གཞན་མི་ནོན། ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མས་ཤིང་དེ་མི་ནོན་པའོ། ཡང་ན་
རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་གི་ཁོང་ཡུག་ཏུ་ཤིང་གཞན་མེད་པའོ།] དང་། ཁང་སྟོང་དང་། ལྷའི་ཁང་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡིད་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་བསམ་གཏན་བསྐྱས་པ་
སྟེ། སའི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་
དེ་དག་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བང་བའི་དོན་ཏོ། །

༥ དེ་པོ་རྣམས་པར་དབེན་པ་སྟེ། སྤྱི་ས་པ་གཞན་བསྟེན་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། ལུ་མ་དང་
ཤེད་པ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་དེ་པོ་དང་། སྤྱི་ལ་འཆོང་སྟེ་སྤྱང་
འཆོང་མ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་
འགོ་བ་ནི་དེ་སྤྱང་དང་། འབབ་ཚུ་རྣམས་དང་། འབ་བར་ཐུན་མོང་པའོ། །དུར་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་
བ་དུར་ཁྲོད་དང་འབ་བར་འཛིག་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་གདོལ་བ་དང་རྒྱས་
མཁན་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསམ་གཏན་
བསྐྱས་པ་སྤང་བཤད་པ་འདི་དག་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་པའི་དོན་
ཏོ། ། [འདིས་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པར་བསྟན་ཏེ། དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པ་ལས་ཆེ་བ་ལ་དེ་དགོས་སོ།]

༦ དེ་སྤྱང་གནས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཅིང་རྣམས་སྤང་མཛད་དགོད་
བས་ལྷའི་མིག་བསྐྱབ་བ་བྱས་ནས། རྣམ་སྤང་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་མི་བསྟོད་པ་
ལ་སོགས་པ་དགོད་པས། ལྷའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
མི་བསྟོད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་བསྟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྟེད་པའི་ས་པོན་ཡི་གེ་ཨོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུར་བ་ནི་རྟོག་མི་བསྟོད་པ་སྟེ།
མི་བསྟོད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་སོགས། ཞེས་པ་ནི། མི་བསྟོད་པ་དང་སོགས་ཀྱི་བསྐྱས་པ་

རིན་ཆེན་འབྲུང་ཕྱན་དང་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། བཞི་མོ་དེ་
ནམས་ལྷ་མ་ནམ་སྤང་ལ་བཞད་པ་བཞིན་དུ་ དབང་པོ་སོ་སོའི་གནས་སུ་རང་རང་གི་ས་པོན་ལས་རང་རང་
གི་སྤྱང་བསྐྱེད་ནས་ན་བའི་སྤྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལ། དགོད་དོ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ནམས་
འོད་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱང་པར་སྤྱང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟོམས་ལ། མངོན་
པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོའི་སྦྱར་བ་ཡིས། ཞེས་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བས་སའི་
སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ སངས་རྒྱལ་ཉེ་ནམ་པར་
སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱེ་སྟོམ་པ་དང་ཡུལ་ལྷ་པོ་སྟོག་ཏུ་གྲུར་པ་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་སོ་
སོའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱུང་བར་ བསྟོམ་པ་ལྷ་པོ་བཞད་པ་བཞིན་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་སྦྱབ་པ་པོའོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཆེན་
པོའི་དོ་རྗེ་ནི་མི་བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་གོ། །དེ་སྟོན་པར་མཐུན་པས་ན་དམ་ཆོག་ཆེན་
པོའི་དོ་རྗེ་མངོན་པར་མཐུན་པ་སྟེ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལྷལ་ཏོ།
ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པའོ། །

༥ བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ས་པོན་ནམ་པར་དགོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། མངོན་
པར་ཤེས་པ་ལྷ་བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ནས། རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་སྦྱབ་པ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅེ་ལྷ་པ་
ནི་དབང་པོ་ནམ་པ་ལྷ་སྟེ། ཅེ་ལྷ་པོའི་མདུང་ལྟར་ཡུལ་ནམས་ལ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཕྱུག་པ་དེ་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་ཤིགས་པ་སྟེ་མི་བརྒྱུན་པར་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འབར་བ་ལྷ་ནི་ནམ་པར་ལྷང་བ་སྟེ་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འོད་ཟེར་ནམ་པ་ལྷ་
སྟེ་དབང་པོའི་སྟོན་རྒྱ་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལོ། །ལྷ་པོ་དེ་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་སྟེ་སྤྱད་པ་ནི་

རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དང་ནང་ཏུ་བསྐྱུ་བས་རང་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཏུ་
ཐོག་པ་སྐྱེད་པའོ། །གནས་ལྡན་གྲུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའུལ་ཐོད་ཀྱི། །ཡུལ་ལྡན་པོ་དེ་རྩ་
རབ་ཏུ་སྒྱུར་ཞིང་ཉེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཐོག་པ་ལ་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་དོ་རྩེ་མཛོན་
ཤེས་ཞེས་པའི་དོ་རྩེ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཛོན་ཤེས་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་
བའོ། །མེ་སྒྲག་མང་པོ་འབྲུག་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྡན་པའི་ཡང་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་
འཕྲོ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྡན་པའི་ཁ་དོག་ནི། རྒྱ་བའི་རྒྱུད་དམར་པ་རྣམས་པར་རྒྱ་བ་
སྒྲོ། །ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་མེད། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དག་པ། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལྡང་ཞེས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་གསུང་དོ། ། །རང་
སྒྲགས་ནི་རང་གིས་རང་གིས་སྒྲགས་རྒྱུ་བ་ནང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ནང་ཏུ་གནས་པ་དང་།
ཕྱིར་ལྡང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གདངས་ཡི་ཤེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་བརྒྱོ་བའོ་སོ་སོ་། །དེ་རྒྱུན་
མི་འཆད་པར་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་འབྲ་བར་ཉིན་དང་མཆོན་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་
བས་ན་འཁོར་ལོ་ཉེ། དེ་བསྐྱོར་པར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཁ་དོག་ལྡན་པའི་
རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་བསྐྱེ་སྒྱུར་གྱིས་བྱངས་པའི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་དོ་རྩེ་མཛོན་ཤེས་དང་འབྲ་
བར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱི དེ་འབྲ་བའི་དོར་བརྒྱས་དེ་ཉེན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱེད་པའི་ཉེན་སྒྲོན་པ་ནི་དོ་རྩེ་རྣམས་མཁའ་མི་
འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གསུགས་ཡི་ཤེས་སྐྱེའོ་སོ་སོ་། །སྐྱེ དེའི་
དཀྱིལ་ཏུ་རྒྱུད་པ་ནི་དེར་གནས་པ་འི་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོའི་ [ཅུ་ཞེས་པ་ཆོགས་ལའང་འཇུག་གོ།] ཆོགས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཁ་དོག་
གིས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་འབར་བའི་འོད་ནི་དགར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འོད་ཟེར་ཉེ། འོད་

ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་དང་། འདྲ་ཞིང་བཞི་དེ་དང་མཉམ་པའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་རྒྱ་བ་བསམ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བཤོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལྟར་འབྱུག་པར་སྒྲོ་བ་ནི་རྒྱུད་མཉམ་མཉམ་པར་
སྒྱུར་བས་བྱའོ་སོ་། ། [དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུད་འབྱུག་གི་ན་ཏུ་མ་བཤོ་འོངས་སྒྲིམ་རགས་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིའི་
ལུས་བརྒྱུད་ནས། དབང་པོ་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་འབྱུག་པའི་རྒྱུད་ལྟར་ལྷ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ན། ཡུལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་གསལ་པར་བྱས་པར་
བསམས་ནས། རྒྱུད་ལྷའི་འབྱུག་གནས་གསུམ་གྱི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་ལྷ་འབྱུག་པར་བསྟན་ན། །འདི་
ལ་ཁྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་རྒྱུད་འབྱུག་པའི་དང་པོ་སྒྱུར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བྱས་པའི་རྗེས་ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་“ཆེ་འདི་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །] སངས་རྒྱས་ནི་འདིར་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་འབྱུག་གི་ཕྱང་པོ་
ལྷའོ། །ཕྱང་པོ་ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
སྟེ། དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུར་བ་ནི་ཐན་ཡོན་སྟོན་པའོ། ། [རྫོགས་རིམ་པས་སྒྲ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་ལ་མངོན་
ཤེས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དུ་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ་པས། སྒྲ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་བཞོན་པར་བྱུར་པའི་རྒྱུད་གསུམ། དབང་པོ་དེ་གསུམ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་”ཆད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
རྣམས་ལ་འདྲ་ཞུགས་པར་བསྒྲོམས་པ་ན། རྒྱུད་གི་མཐུས་བྱངས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་འབྱུག་པར་བྱས་པའི་
ཐབས་མཁས་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། མངོན་པ་བ་སོགས་དང་མེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་རྩར་དོ། །]

༥ རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དག་སྟེ། འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་པའི་ཐབས་
ཉི་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱའི་དོན་ནི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། འདིས་

- 1 ཞོལ་ ༡༡༥༧༦ན། སྟེ། སྟེ། ༡༥༡ན་ན། ཁ། ༡༥༡ན་ན། རོ
- 2 ཞོལ་ ༡༣༠ན། སྟེ། སྟེ། ༡༥༡ན་ན། ཁ། ༡༥༡ན་ན། ཆེ
- 3 ཞོལ་ ༡༣༠ན་ན། སྟེ། སྟེ། ༡༥༡ན་ན། ཁ། ༡༥༡ན་ན། ཆོད

རྟོགས་པ་མེན་གྱི་འདི་རྟོགས་པ་ལོ། །གང་ཞིག་རྟོགས་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་
 རོ། །བདག་གི་ལུས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་སུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལོ། །སྤང་མཛད་
 བཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བརྟག་པ་ལོ། །སྤྱིང་གར་ཡི་གེ་ཨོ་
 བསམས་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་གྱི་སྐྱེ་
 རྟོ་རྩེའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ཨོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསམས་ལ་ཐུགས་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཐིག་ལེའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་
 པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སེམས་འགོག་པའི་རྟོ་རྩེའི་དབུས་སུ་ཆུད་པས་ཐིག་
 ལེར་སྒྲོམ་པ་ཡང་སྤངས་ནས། གང་གི་ཆེ་འོད་གསལ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་
 དེའི་ཆེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྐུབ་
 པར་བྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སྐུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་ལ།
 ཆོགས་གཉིས་དང་ཉེ་བར་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་རང་གི་སེམས་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པར་བསྒྲོམ་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསམས་པའི་དམ་ཆིག་སེམས་
 དཔའི་སྤྱང་གར་ཡི་གེ་ཨྱུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒྲོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་
 གྱུར་པར་བཞག་ཅེས་བྱ་བ། དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་སྤྱང་གར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྲགས་པ་ལ། རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཅན་བཞག་གོ། །རང་གི་གསུང་རྟོ་རྩེ་ཡང་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་

ཁམས་གསུམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསམས་ལ། དེ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རབ་
ཏུ་བསྒྲོམས་ནས། དམ་ཆིག་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་གར་ཡི་གེ་ལྷུང་ ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསམས་ཏེ། རྫོང་ཞེས་པ་རང་གི་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔར་
གཏོགས་པ་གཞག་ཅིང་དགོད་པར་བྱའོ། །

[དེ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་བསྟན། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ། དེའི་
དབུས་ནི་དེ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། དེར་གནས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའོ། སྤང་མཛད་
བཞག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཆེ་དཔག་མེད་སྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སྤང་དང་། སེམས་
གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དག་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྒྲོམས་
པའོ། དེ་ལྟར་དམ་ཆིག་སེམས་¹དཔའ་གསུམ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲིང་གར་ཨོྲ་དང་ལྷུང་དང་རྩྱ་གསུམ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའོ། སྤྲགས་ཏེ་ཨོྲ་ཡ་²རྣམས་པར་ཤེས་ཏེ་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཐིག་ལེ་དང་། རྩྱ་ལ་ཉིང་དེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྫོང་ཆེ་སྤྱོད་པའི་སེམས་
ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་གི་སེམས་འགོག་པའི་རྫོང་ཆེ་འོད་གསལ་གྱི་དབུས་སུ་
ཅུད་པས། ཐིག་ལེར་སྒྲོམ་པ་ཡང་སྤངས་ནས་བསྒྲོམས་པས། འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྟེ། བདེ་ཆེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །] རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བཤད་པ་
ཐག་པའི་དམ་ཆིག་གསུམ་གྱི་པན་ཡོན་ཉི་བར་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཆིག་མཆོག་ནི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲོམ་པའོ། དེའི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་དམ་ཆིག་གི་མཆོག་གི་
མཆོག་གོ། རྫོང་ཞེས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དོ། །

དེས་རང་གི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རྫོང་ཞེས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་

1 མ་ཕྱི། ༡༥༣ནོན། སེམས་ ཞོལ། ༡༣༡ནོན། སྟེ། སྟེ། ༡༥༣ནོན། གླ། ༡༥༣བཤ། སེམས་
2 མ་ཕྱི། ༡༥༣ནོན། བ ཞོལ། ༡༣༡ནོན། སྟེ། སྟེ། ༡༥༣བཤ། གླ། ༡༥༣བཤ། བ

དོ་རྩི་མི་བྱེད་གསུམ་བསྟོམ་བཤོ། །འགོག་པའི་དམ་ཆིག་ནི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་བྱུག་གི་ནང་ནས་
འཛིན་པའི་ཡན་ལག་འོད་གསལ་ལོ་ལོ་། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ནི་འགོག་པའི་དམ་ཆིག་ཡེ་
ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
དངོས་བྱུང་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་བྲལ་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་འཕྲོ་བ་ཅིང་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་ན་
སངས་རྒྱས་དངོས་བྱུང་ཐོབ་འགྱུར་བཤོ། །

ཕྱ སྦྱ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དོ་རྩི་གསུམ་ཀྱི་སེམས་དཔལ་སུམ་བཞེགས་བསྟོམས་ནས་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་
པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཆིག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོ་རྩི་ནས་
མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོ་རྩི་ནས་མཁའ་ནི་འོད་གསལ་
བཤོ། །དེར་འཛིན་པས་ན་ནས་མཁའ་དབྱིངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པར་
བསྟོམ་པར་བྱའོ། ། [ཞེས་བ་འདིས་ཁམས་གསུམ་འོད་གསལ་ཏུ་གཞུག་པར་བཤད་པས། སྦྱ་གསུམ་
གཞིར་བཞག་པ་ལ་འདི་བསྟན་ན་དོ་རྩི་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་པ་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྩིས་གཞིག་བསྟན་ལ། སྟོན་ཏུ་
སྟོད་བཟུང་སྟུང་པ་མེད་པར་སེམས་དཔལ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱང་འུམ་ཅམ་བྱེད་པ་ནི་འུམ་འཛིན་ནོ། །] གསལ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ནི་སྦྱ་དོ་རྩིའོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་དང་དག་
དང་སེམས་ལ་ཡི་གེ་མི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བསྟོམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པའི་
ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཉི་བར་བཅོམ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་བསྟོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུའོ། །"དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམས་ན་དེ་ནི་བསྐྱལ་པར་
གནས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་རྟོག་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྐལ་བ་སྟེ། དེར་གནས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཅི་སྲིད་པར་
སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་རྫོགས་པར་བྱས་པས་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །གསུང་དང་
ཐུགས་དོན་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅི་ལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱལོ། ། [དེ་ལྟར་བསམ་ན་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་ཐུགས་དོན་མེད་སེམས་དབའ་
སུམ་བཞེག་གི་རིལ་འཛིན་གསུམ་དང་རྗེས་གཞིག་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །] དོན་ཅི་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་
དམ་ཚིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱོན་ཅི་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོག་ཅིང་
རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་དོན་ཅི་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་དོན་ཅི་འཆང་ཆེན་
པོ་ལོ། །

༥ སྐྱེད་དང་གསུང་ཐུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་“སྤྱི་བཤད་པའི་རིམ་གཉིས་
བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་དང་གསུང་ཐུགས་དོན་ཅི་ལ་སྟེ་དོན་ཅི་འཆང་ཆེན་
པོའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་ལ་འབྱོར་བ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་
བསྐྱུར་ཞིང་ལམ་སྐྱོམ་པའི་གནད་བ་ཐོབ་པ་བྱིན་ཆད་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྷན་འདི་ལྟ་
འབྱོར་བ་གང་ཞིག་ལྷན་སྐྱོད་པ་དང་གཏུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་
ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། གོམས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དོན་ཅི་འཛིན་འབྱུར་ཏེ། སྐྱོམ་པ་པོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དོན་ཅི་འཆང་དུ་
འགྱུར་བར་དུ་ནི་མ་ཟད་དོན་ཅི་བར་དགོངས་སོ། ། ༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ནི་ཚི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཚིག་ནི་དོན་ཅི་འཆང་

1 མ་ཕྱི། ༡༥༧བཟ། གསུང་ ཕྱི། སྐྱེ། ༡༥༧བཟ། ཞོལ། ༡༣༡བཟ། ལྷ། ༡༥༧བཟ། གསུམ་
2 མ་ཕྱི། ༡༥༧བཟ། ལྷ་ ཕྱི། སྐྱེ། ༡༥༧བཟ། ཞོལ། ༡༣༡བཟ། ལྷ། ༡༥༧བཟ། ལྷ་

ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྤྲུག་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རོ། །“རིག་¹པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདྲ་གསལ་ལོ་སྟེ།” དེ་ལས་ཡང་དག་
 བར་བྱང་བའི་སྦྱེས་བྱ་ཟུང་འཇུག་ནི་རིག་པའི་སྦྱེས་བྱ་ལོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་ཡིན་པས་ན་མཆོག་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། རིག་པའི་སྦྱེས་བྱའི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱི་དམ་ཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོ་རྟེན་འཛིན་པའི་
 སྦྱེས་བྱ་མཆོག་གི་ལེ་ཏུ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། རྩ་སྟོན་མ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆར་བཤད་པ་ལས། ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་
 བཤད་པའོ། ། །།

ཧྲིལ་གསལ་ཡང་ན་སེམས་ཀྱང་བྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
 བར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་ནས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མི་སྦྱོར་བྱུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བཅིམ་ [པ་ཆ་ཆག ། “ལྟར་³] པ་བྱས་ནས་དངོས་བྱུབ་བསྐྱུབ་པ་རབ་ཏུ་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པ་
 གསུངས་ཏེ། ། རྩ་སྟོན་དང་ས་སྟེང་དང་ས་སྒྲ་བའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་
 མཛད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་འབྱེན་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེད་
 པའོ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། །གང་ཟག་དེ་རྟོ་རྟེན་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པས་བསྐྱུབ་པར་མཛད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་མཆོག་བསྐྱུབ་

1 མ་ཕྱི། ༡༥༥བཤུ། རིག་ ཞོལ། ༡༣༡ནུ། སྟེ། སྟེ། ༡༥༥ནུ། གླ། ༡༥༥ནུ། རིག་
 2 མ་ཕྱི། ༡༥༥ནུ། བྱང་ ཞོལ། ༡༣༡ནུ། སྟེ། སྟེ། ༡༥༥ནུ། གླ། ༡༥༥ནུ། བྱང་
 3 མ་ཕྱི། ༡༥༥ནུ། ལྟར་ ཞོལ། ༡༣༡ནུ། སྟེ། སྟེ། ༡༥༥ནུ། གླ། ༡༥༥ནུ། ལྟར་

བཏོ། །དམ་ཆིག་དོ་རྗེ་གསུམ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཏོ། །དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་བཏོ། །དེ་དོ་རྗེ་གསུང་གིས་འོག་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་བཀའ་
སྤུལ་བཏོ། །

ཕྱི་མཁའ་དང་མཆུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉམ་མཁའ་ནི་གོ་འབྲེད་བཏོ། །ཉམ་
མཁའ་དེ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དུ་མཆུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་བཏོ། །དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་དང་མཉམ་ཞིང་སྟེ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཁའ་དང་མཆུངས་པར་མཉམ་པར་
གྱུར་པ་སྟེ། ལུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ངོ་བོ་ཉིད་
དོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན་ཆོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ། རྣོས་གར་གྱི་
རོལ་པོ་མཁན་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རང་ནས་སྒྲོས་པར་
གྱུར་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སོགས་པ་འདི་དག་རབ་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ།
དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་བཏོ། །

ཕྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་གནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོན་
པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ལས་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱའི་རྒྱང་གྲགས་
གཅིག་སོང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ལ། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱོད་ལས་དབག་ཆད་བཅོ་ལྔ་སྤངས་པའི་བས་མཐའ་
འི་ས་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། རྒྱའི་ཆོགས་ལ་
སོགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་རི་

བོ་དང་དེར་མ་ཟད་སྤྱེ་བོ་ འེ་འདྲུ་འཛི་ས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་སུ་
ཡང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་
བསྐྱུས་ཤིང་བསགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་སྟེ། བསྐྱུབ་
པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་པའི་དོན་རྟོ། །

ཕྱི་གནས་ཀྱི་དེས་དོན་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུང་གིས་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་མཁའ་
རྟེ་འོད་གསལ་ཏུ་བརྟག་པ་སྟེ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། བྱང་བོ་རྣམས། ཁྱོང་ལས་རིང་དུ་
སོང་པའི་དགོན་པ་ཆེན་པར་འདོད། རོ། །མཆོན་མ་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་གྱིས་གནས་པ་མེད་
པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། རྟེ་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། གནས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ས་
ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཡིན། རོ། ། དེས་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ནི་
ཤིང་། རྫོན་པའོ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ཐུན་པ་ནི་མེ་མོ་རྟོག་
དང་ལྷན། པའོ། །ལོངས་སྦྱས་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་གཟུང་བའི་འབྲས་བུས་ཡང་དག་པར་བརྒྱན། པའོ། ཟུང་
འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྦྱ་ནི་
རིམ། །སྦྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དབེན་པ་ཉམས་དགའ་བ་ནི་འོ། །འབྲས་བུའི་རྫོང་ཆེ་འཆང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབེན་གནས་དེར་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་རྟོ། ། ཕྱི་སྒྲི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པ་སྟེ་མཆོན་པའི་ས་
བོན་རོ། །ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མཚུ་ལ་དེས་ཆོག་གིས་སྒྲ་ན་སྒྲ་མེན་ཡིད་
གྱི་རང་བཞིན་གྱིས། “རྒྱུ་རྟེ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ཅིང་”མེ་བྱ་སྟེ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་

1 མ་ཟི། ༡༥༦ན། འཛིན་ ཞེས། ༡༥ན། ཟེ། སྤྱུ་ ༡༥༦ན། ཟེ། ༡༥༦ན། འཛི
2 ཞེས། ༡༥ན། མ་ན། ཟེ། སྤྱུ་ ༡༥༦ན། ཟེ། ༡༥༦ན། མེན
3 ཞེས། ༡༥ན། རྒྱུ་རྟེ་ ཟེ། ༡༥༦ན། རྒྱུ་རྟེ་ སྤྱུ་ ༡༥༦ན། ཟེ། ༡༥༦ན། རྒྱུ་རྟེ་
4 ཞེས། ༡༥ན། སྤྱུ་སྟེ། ཟེ། ༡༥༦ན། སོ་བྱ་རྟེ། སྤྱུ་ ༡༥༦ན། སོ་བྱ་སྟེ།

འཇམ་པ་ཉི་མའི་སྒྲོལ། །དེ་ཉིད་ནི་རྟག་པས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ན་དོན་ཤོ། །དེའི་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པ་ནི་དོན་ཤོ་འཇམ་པ་སྐྱུ་ལུས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བཤོ། །གང་དུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན།
རང་གི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ཀྱི་དོན་ཤོ་ལ་བསྐྱོམ་མོ་འོ་། །རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། རང་ཉིད་ལ་བསྐྱོམས་པ་དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་
པའི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ལ་སྒྲོམ་པས་ཉེ་དེ་ནས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱལ་
པར་བསྐྱོམ་མོ་ཡང་བྱས་ཏེ། སྐྱོམ་པ་དེ་བྱས་ནས་ནི་དོན་ཤོ་འཇམ་པ་དང་འབྲ་པར་འགྱུར་
འོ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་ནི་དཔག་
ཚད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཉེ་ཅས་དུ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་ཡངས་མེད་པཤོ། །དོན་ཤོ་འབར་བ་ནི་
རང་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབར་བའི་དོན་ཤོ་ཉི་ཤེད་ཀྱི་སྣང་པཤོ། །སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཆན་སྲུང་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ན་རྒྱན་ནམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་
པ་ཡིའོ། །

སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མངའ་བས་ན་དག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །སྐྱུ་མའི་སྐྱེད་པོ་ཤོད་གྱིས་
འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྣང་བར་འགྱུར་
བཤོ། །དེས་འདི་ལྟར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟེན་པས་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ནམས་ཡང་སྟེ་ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་བྱས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་པལ་པ་གཞན་
དག་གིས་ལྷ་སྟོན་ཡང་ཅི་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ཡུལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །དོན་ཤོ་འཇམ་པ་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐྱུ་ལུས་མཐོབ་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་
མི་མཐོང་ཞིང་མི་རེག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ནི་མི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ལྟར་བཤད་པ་ [མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། འོད་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགོངས་པའི་སྐྱུ་ལྟས་འདི་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། འདི་རིམ་པ་
གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལྟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ན་བོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྟས་ཀྱི་གདམས་ངག་བཞིན་
དུ་སྐྱུ་ལྟས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོགས་རེའང་མེད་པ་ལ་སྐྱུ་ལྟས་སུ་ངོ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།] འདི་ཉིད་འོད་གསལ་
བས་རྣམས་པར་སྦྱངས་པས་ཉེ་དག་པར་བྱས་པས། ཟུང་འཇུག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྩི་རྩི་
མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩི་མི་བྱེད་གསུམ་ནི་ཐུགས་ཏེ།
སེམས་སོ། །སེམས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་
བཤད་གཅི་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ།བཤད་གཅི་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་དབང་དེ་པན་
ཚུན་བསྐྱེས་པས་ན་དཔལ་ཚིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། [ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དབང་ལྷ་ཚན་གཉིས། དཔལ་
ཚིག་གི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གཟུགས་རྩི་རྩི་སོགས་དང་ས་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་ལྷར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བཟུས་ནས།
འོད་ཡོན་ལ་སྦྱད་པས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་སྟེད་པའོ།] ལུགས་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
སྤྱང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བྱས་ཤིང་སྟེད་ནས།
ཁ་སྟེ་འོད་གསལ་བར་རིམ་པོར་འཛིན་པའམ་རྩིས་སུ་གཞིག་པ་དག་གིས་བཅུག་
ནས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འོད་གསལ་བ་དེར་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་གིས་ཏེ་རྩིག་གེ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏེ་ཞུགས་པར་
བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གང་དེ་ལྷར་བསྟོམ་པའི་ནལ་འཕྱོར་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་
པ་དེ་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་སྟེ་ལངས་པར་གྱུར་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་རྩི་རྩི་
འཇམ་པ་དང་འོད་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ལྷར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉེ་བར་

བསྟན་ནས། འཁོར་ལོའི་རིགས་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པ་ཉི་
བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་
པོ་སྟོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
མཛོན་དུ་བྱས་ལ། ། [འདི་ནས་བརྒྱུད་ཉེ་གདུལ་བྱའི་སེམས་འདུན་པའི་དགུག་པའི་ལས་སྟུབ་པའི་བར་རྣམས་
ཅི། ཉང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ལས་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྟུབ་པ་ལ་བསྟུང་བའི་འཁོར་ལོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དང་
པོ་སྟོར་བ་དང་། རང་རིག་གི་ལས་རྒྱ་སྟུན་མ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གཉིས་ཀྱི་དཔེ་པ་འབྲེལ། །ས་ཐོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ལས་བྱེད། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ལས་སྟུབ་པ་རྣམས་བྱེད་ཅེས་ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་འཛིན་པའི་
ཆཱ་མ་“གང་¹མ་རྣམས་བཞེད་དོ། ། ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྒྱ་དདུལ་ལས་དུང་རམ་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་
འཁོར་ལོ་ཁྱེད་པ་ཅི་བས་བརྒྱད་པ་ཉེ་བ་སྟུང་དང་བཅས་པ་མདོག་དཀར་པོ་བ་པན་ཚུན་
བསྟོལ་མར་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་འོད་ཟེར་མདངས་ཅན་
འཕྲོ་བ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞུས་པའི་བྱིའི་རྩལ་བསང་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟེགས་པས་བསྟུང་བ་བྱས་ལ། བསྟུབ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག །བསང་སྤངས་ཏེ་ རང་གི་སྟགས་ཏེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསྐྱེད་
པའི་ཡི་གེ་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་རི་རྒྱད་བཞད་པ་བཞིན་བསྐྱེད་ལ། མདུན་དུ་བསྟོལ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤང་གིའི་རིགས་དང་ལྟན་
པའི་བཞུགས་པའི་གནས་ཏེ། གཞིར་གྱུར་པར་བསྟོལ་ནས་ལ། [ཞེས་པ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོའི་ཉེ་
བའི་ནང་དུ་རྣམ་སྤང་དང་། དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་མདུན་བསྟོལ་པ་འབྲེལ་བ་ཅིག་སྤང་ཡང་། རྣམ་སྤང་གིས་གཙོ་པོ་བྱས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བ་དེ་འབྲེལ་བ་ཐུན་བཞིར་བསྟོལ་བའོ། །] རི་སྤྱི་དུ་འཁོར་ལོ་“མ་ཐོ་བར་གྱུར་བ་འཕམ་དེ་ལས་

1 རྟེན་སྟེ། ལྟ་ ༡༥༤ན་ལྟ། ཆེ། ༡༥༤ན་ལྟ། ལོང་
2 རྟེན་སྟེ། ལྟ་ ༡༥༤ན་ལྟ། ཞོ་ལ། ༡༥༤ན་ལྟ། ཆེ། ༡༥༤ན་ལྟ། དེ

ཏུ་བ་འབྲུམ་བའམ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པའི་རྟགས་རབ་འཛིན་ཐ་གསུམ་མཛོར་བ་དེ་སྟིན་ཏུ་
 བསྐྱོམས་ལ། རྟགས་“རྩྱུར་བ་དང་འཁོར་ལོ་དེ་ལག་ཏུ་གླུངས་ནས་འདུག་པའི་ནལ་འཕྱོར་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་ཀྱས་དང་འབྲ་བ་སྟེ་རྟོ་རྩེ་འཆར་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར་ཀུན་གྱི་
 མཛོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ།

[illegible][illegible]

བསྐྱོམས་པས་སྤར་བཞིན་ཉགས་བྱང་བ་དང་། རྗེ་ལག་ཏུ་ཐངས་པས། དེ་རབ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕན་
ཡོན་འབྱུང་ངོ་། །]

༥ བྱད་མེད་ནམས་ [འདི་ལ། བ་ཆེན་ དེ་སྟེད་ཀྱིས་ནི་བྱད་མེད་དག། ཡོན་ཏན་གནས་ནམས་དེ་
ཡིར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ཞིན་ཏུ་གསལ་ཡོ། །] ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་བར་སྟོན་ཏེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་
རོ། །དག་པོ་དག་གིས་སྤྱག་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་ཆོག་གིས་ནི་ཁམས་
གསུམ་གྱིས་སྤྱག་བྱ་བ་ཉིད་ལྟོན་ཏེ། དག་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྤྱག་བྱས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་འགྱུར་
པའོ། །རྗེ་རྗེ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དམ་ཆོག་ནི་ས་མ་ཏ་མཉམ་པར་ཨཱ་ཏི་འཕྲོ་ཞིང་
"གཞུང་¹བཅུད་པས་ན་མཉམ་པ་དམ་ཆོག་སྟེ། རྗེ་འཕྲིན་ལུ་མཁའ་འཕྲོ་མ་ནམས་དང་མཉམ་
པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་རྗེ་རྗེ་འཕྲིན་ལུ་མཁའ་འཕྲོ་མ་ནི་རང་གི་སྟོན་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིད་ལྷུག་པའི་བྱད་
མེད་ནམས་ཏེ། དེ་དང་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་ཅིས་
བྱའོ། །

༥ ཅན་དན་ནས་ཐངས་པ་བསྐྱོམས་པོ་དམར་པ་འདབ་པ་བཅུད་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བྱགས་པ་སོགས་སྤར་
དང་འབྲས་ལ། རང་གི་སྤྱགས་སྟུང་ལས་རྗེ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དབྱེས་སུ་བསམ་པ་ལོ། །ཆོས་ནམས་ཀྱི་ནི་
འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་ནམས་སོ། །སྟོན་ནམས་ཀྱི་གནས་
ནི་བསྐྱེད་པའི་གཞིའོ། ། [ཞེས་པ་དེའི་ལྟེ་བར་སྟོན་ནམས་བསྐྱེད་པའོ། །] དེ་ལ་བྱན་བཞེར་བསྐྱོམས་པས་
ཉགས་གསུམ་གང་བྱང་བྱང་བ་ལག་ཏུ་ཐངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་རྗེ་རྗེ་ཆོས་ནི་འཕྲིན་ལུ་མཁའ་འཕྲོ་མ་
སྟེ།

1 ཞོལ་ ༡༣༤ན་༡༣༡ རྟེན་སྐྱེ། ༡༣༤ན་༡༣༡ གཞུང་ཆེ། ༡༣༤ན་༡༣༡ གཞུང་ཆེ།

དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའོ། ། ལྟ་རི་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རི་རབ་སྤྲུལ་ཅུ་
 ཅ་བྱུག ། ལས་བྱུང་བའི་རྩལ་ལྷ་རབ་རི་སྟེང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟེང་གི་གངས་དང་
 མཉམ་པའི་དག་པའི་བདག་ཉིད་ནི་པད་མའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཏེ་ཐབས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་རིག་འཛིན་མོ་དང་། མཆོད་པའི་མཆོག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རིག་འཛིན་མོ་དང་།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཆོགས་དེར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་
 རིག་འཛིན་མོ་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པ་མོ་ལ་རང་གི་བདག་པོར་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་
 མོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་དབང་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཨོྫོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། བསྐྱོ་ན་¹
 བསྐྱའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་རིག་འཛིན་རྣམས་སོ། ། དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པ་ནི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གང་ལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ལེའུ་བཙུག་ཅིག་པར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། ། གསང་བ་གསུམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ལ་
 བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། འོད་ཟེར་² ལྷ་དང་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པར་མཉམ་པའི་
 མདོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོད་ཟེར་ལྷ་ཡི་མདོག་འདྲའི་འོད་ཟེར་ཡང་འོད་ཟེར་ལྷ་མཉམ་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ་ཨོྫོ། ། གནས་ལྷགས་སམ་ལྷགས་གཞན་བཟང་པོ་ལས་བྱས་པའི་རལ་གྱི་ལྷ་དང་། དེ་ལ་² ལྷག་
 བསྐྱར་སོགས་བྱ་བ་སྤར་དང་འདྲ། རལ་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་བ་རང་གི་སྤྲུགས་རྣམས་བསྐྱེད་རང་གི་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་སྤྲུགས་ལས་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། ། རལ་གྱི་ནི་འོད་ཟེར་

1 ཞོལ་ ༡༣༩བཅུ། རྟེ། སྐྱུ་ ༡༥༩བཅུ། རྟེ། ༡༩༥བཅུ། བྱི

2 ཞོལ་ ༡༣༩བཅུ། ལྷག་ རྟེ། སྐྱུ་ ༡༩༥བཅུ། རྟེ། ༡༩༥བཅུ། ལྷགས་

ལྷ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེར་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་པས་ཉགས་བྱང་བ་
དང་མིག་ཡངས་ནི་བསྐྱབ་པ་པོའོ། །ལག་ན་ཐོགས་པ་ནི་ལག་གིས་སྦངས་པའོ། །

༥ དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་དོ་རྗེ་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་རིག་པ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དོ་རྗེ་གསུམ་རིག་འཛིན་པར་
འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་གང་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བའི་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཆངས་པ་སྟེ་ཆངས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་པོ་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་
དང་ལྷ་མིན་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་ཕྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཅིག་བྱ་དཔལ་བ་སྟེ་དེར་བདག་པོར་གྱུར་
པས་སོ། །གསང་བ་ནི་ཐ་མལ་བའི་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་
གཙོ་བོ་སྟེ་དེར་འགྱུར་བའོ། །གང་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་ཏེ་སྐྱབ་པ་སོ་གང་འདོད་ཅིང་གང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དོ་རྗེ་
ཐུགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཡིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་འབྲ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་འཛིན་སྟོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྱི་ནི་རལ་གྱི་
ཐམས་ཅད་དེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་རལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཅེས་
བྱའོ། །[འདིར་རྒྱད་ལས་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་མཆོད་ལ་བཞུན་པའི་“བསྐྱབ་¹པ་མ་གསུངས་པ་ལ། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཕྱག་
མཆོད་གཞན་བཞི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་རྣམས་པ་མེད་ལ། རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་མཆོད་
ལ་རྣམས་པ་དེ་ཡོད་པས། དེ་ལ་བཞུན་པའི་སྐྱབ་པ་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེས་ནི་ཕྱག་

1 ཞོལ་ ༥༣་བ་༥༣། བསྐྱབ་ རྟེན་སྐྱ་ ༥༦༠བ་༥༣། ལྷ་ ༥༦༦ན་༥༣། སྐྱབ་

མཆན་གྱི་དངོས་བྱུང་གི་ཆའི་ཆ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་གསང་འདུས་ལུགས་གཞན་ནས་གསེར་
ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་བ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་ལུགས་གྲིས་ཤེས་པར་
རུས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དང་རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུང་བསྟན་ནས། ད་ནི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་རི་ལུའི་དངོས་བྱུང་མ་ཡིན་པ་སྐགས་ཉིད་གྱིས། རི་
ལུའི་དངོས་བྱུང་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཨོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་སྤང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ལ། ལས་བྱུང་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཡི་གེ་ཨོ་
ཉིད་ཅ་ན་གའི་འབྲས་བུ་སྟེ་མོན་ཐན་རྩེ་ལྷུང་འཛིན་ཅམ་གྱི་རི་ལུ་བསམས་ལ། དབུས་ཏེ་
རི་ལུ་ཨོ་ཡིག་གི་འོ་། བར་དུ་རང་གི་སྟོན་གཟུགས་ཏེ་ས་པོན་ཨོ་ལས་བདག་པོ་རྣམ་
སྤང་གི་འོ་། གཟུགས་སུ་བསམས་ལ་ཁ་སྟེ་མགོའི་སྟོ་སྟེ་མར་རྒྱུ་བར་དུ་འདུག་པའི་རང་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ཤིང་། བསྟོམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གང་
དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་དེ་ནས་བཅས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་འོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །

སེམས་དཔའ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་དག་མི་གཉིས་པར་གནས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་དང་འབྲ་
བའི་འོད་དེ་རྩེ་འབྲུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འོད་འབྱུང་འགྱུར་
ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའོ། །གཟེ་བརྟེན་བལྟ་བར་དཀའ་བས་ན་ཉི་
མ་ཤར་བའི་འོད་འབྱུང་ཞིང་ཞེས་བྱའོ། །རྩེ་ཆུ་པོའི་གསེར་གྱི་མདོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

1 ཞོལ་ ༥༣༧བཤམ། སྟེ། སྟེ། ༥༦༧བཤམ། སྟེ། ༥༦༧བཤམ། རྩེ་

སོགས་འདི་དག་གི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བ་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་
ནམས་ཏེ། [རྟག་: སྤྲ་མ་བཞིན་ཞེས་འབྱུང་།] དེ་དང་པོ་ [ལྷ་དེ་ནམས་སྤྲ་མ་བྱི་རོལ་གྱི་བྱག་མཚན་ལ་བཞེན་
བའི་སྐབས་སྤྲ་བ་འདད་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བར་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད་པའོ།] བསྐྱོམས་ལ་སངས་རྒྱུས་
སྤྱར་ནི་རབ་སྦྱོར་ཞིང་སྟེ། ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས། ཡེ་
ཤེས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྤྱབ་བ་འདི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་
སྤྱབ་བ་པོས་བསྤྱབ་པར་བྱའོ། །མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མི་བསྐྱོད་པར་བདག་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
སྟེ། ལག་ཏུ་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་ནམ་སྤང་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྟོ་རྟེ་ལ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་རྟོ་རྟོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བསམས་ལ། དེའི་
དབྱུས་སུ་གནས་པར་རིན་ཆེན་རྟོ་རྟེ་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དུ་བདག་ཉིད་བསྐྱོམ་
མོ། །ལག་ཏུ་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ནི་བྱག་མཚན་ལ་ལྷ་སྐྱོམ་ཚུལ་ནམ་སྤང་ལྟར་བྱ་
བའི་རོན་ཏོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་
བསམས་ལ། དེའི་དབྱུས་སུ་གནས་པར་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམས་ནས། བསྐྱེད་ལྷ་སྐྱོམ་པ་སོགས་བསམས་ཅད་སྤྲ་མ་ནམ་སྤང་གི་སྐབས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་དམ་ཆོག་གི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་སྟེ་སྤྲ་ཆོགས་རྟོ་
རྟོ་ལ་གནས་པར་རོ། །གཞོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་རོན་ནི་བཤད་
ཟིན་པ་ཡང་རིན་འབྱུང་དང་འཕྲོ་རྟོ་། །

༥ དེ་ལྟར་རིགས་མའི་ཕྱག་མཆན་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱབ་པ་བཤད་ནས། གཞན་ཡང་ཁོ་མོའི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་ སོགས་ [༡] འགྲུར་གསར་གཉིས་ལ་སོགས་མེད་དོ། ། བ་དག་གྲང་། བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅེ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། [སྟོབས་པོ་
ཆེའི་ཅེ་གསུམ་དང་། འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དང་། སོགས་ཀྱིས་ཁོ་མོ་ལྷག་མའི་ཕྱག་མཆན་བརྒྱབ་
དོ། ། རྟོ་རྟོའི་བྱང་། རྟོ་རྟོའི་སྒྲོར་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་དོ། །] པར་གྱིས་བསྐྱབས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་བསམ་
གཏན་དེས་ནི་རྩི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་འབྱུབ་པར་འགྱུར་དོ། ། [ཁོ་མོ་བཅུག་གི་
ཕྱག་མཆན་གྱིས་སྐྱབ་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བྱའོ། །] སྐྱབ་པ་པོ་གང་གིས་བསྐྱབ་ཅེ་
ན། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་
སྐྱབ་པ་པོ་གང་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དངོས་"བ"¹ སྤངས་ནས། ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་
མྱའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ནི། སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་དེས་འབྱུབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། ། དེའི་དངོས་གྲུབ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་སྟེ།
དེ་སྟོན་པའི་རྟོ་རྟོ་ནི་དམ་ཆིག་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྟོ་རྟོའོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉི་བར་སྤྱད་པའོ། །

༥ བཤད་ཐོན་པ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས། ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བཞེ་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བམ་ཐེའི་

1 ཞོལ་ ༡༣༤༡ན། སྤེ་སྤྱི་ ༡༤༡༧ན། མོ།

རིགས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་པ་བཞི་དང་ངམ། ཡང་ན་ཤིང་གཅིག་བྱུང་སྟེ་གཅིག་བྱུང་ཉིད་དང་རྟོ། །མཚན་མ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ། རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པ་འི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་འི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལོ། །ཞི་བའི་གནས་ནི་གདོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ངེ་ལྟར་རྟེན་པའི་བདེ་ཆེན་སྟེ་བའི་གནས་རྣམས་སུ། རྟོ་རྟེན་ལེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དགྲུག་ཅིང་རྣམ་འབྱོར་པ་གང་གིས་རྟེན་སྲུ་སྟོང་བ་དེ་ནི་རྟོ་རྟེན་དགྲུག་པ་ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་འཛིན་སྟོན་པས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་དེས་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱའི་ཡུལ་དང་སྟོན་པས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་དག་ནི་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱལ་བ་སྟེ་འབྱུབ་ཐག་རིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅུང་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་ཐབས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །དགོངས་པར་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཕྱག་མཚན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པས་རང་གི་དོན་སྤྱན་སྲུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ནས། གདུལ་བུའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རང་ལ་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོར་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོར་གསུམ་རྟོ་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱ་བའོ་ནོ། །སྟོར་གསུམ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོ་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་སྟེས་བྱའོ། །

བསམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྟེན་འཆང་དེར་བསྐྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་

1 ཞོལ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ སྟེ་སྟེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ ཞེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ མཚན་

རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གོ། །ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལྡན་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
འདོད་པ་རྣམས་སོ། ། [པ་ཆབ་: སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལྡན་རྣམས། །རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་གནས་
པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལྡན་ཞེས་པ་འདི། སྤྲ་རྣམས་པཊི་ཏ་ལ་འདོད་དེ། དེ་བཟུག་
ནས་དེ་ལ་གདམས་པ་ཉན་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་འདིའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་བཟུག་
ནས་ལམ་ལ་སྒྲོར་བ་ལ་བཤད་ན་འགྲིག་གོ། །¹སྒྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོ་བ་²ཏང་¹ཞེས་བྲ་བ་ནི། དེ་
ནས་ བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་བ་³ཏང་²སྟེ་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་³གི་
རང་བཞིན་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་སྒོ་ལྡན་དགྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ཁྱེད་པར་ཅན་དགྲུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བསྟན་
པར་བྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྗེ་
འཆད་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་ཡི་གེ་ཡི་
ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཡོ་བའི་གཟུགས་ཅན་བསམ་ལ། དགྲུག་པར་བྲ་
བའི་བསྐྱབ་པར་བྲ་བ་དེ་རྒྱུད་དེར་བཞག་སྟེ། དགྲུག་རྒྱ་དེའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ལ་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་གསུང་ཐུགས་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་ཁྱོ་བ་ཏང་བཏང་ལ། ལྷགས་
ཀྱིས་སྟོང་ག་ནས་བྱངས་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་བདག་གི་གམ་དུ་འོངས་
ཏེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བབས་ནས། ཡི་གེ་ལྷི་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཆེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདུག་སྟེ། རང་ལ་གྲུས་པས་འདུད་པ་བྱེད་པར་བསམ་སོ། །སངས་རྒྱས་
དགྲུག་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དགྲུག་པའི་ཆོག་དེ་ནི་སྒྲི་བོ་ལམ་འདི་ལ་
སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དགྲུག་པའི་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་དག་དང་⁴ [པ་ཆབ་:

1 མ་ཟི། ༥༩ ༣བཙན། ༥ང རྟོལ། ༥༩ ༠ནཙན། ༥ཏང

2 མ་ཟི། ༥༩ ༣བཙན། ༥ང རྟོལ། ༥༩ ༠ནཙན། ༥ཏང

ཏུ་ནི་ཆོག་^༡ ཐུན་^༢མོང་^༣མ་ཡིན་པའོ། ། ^༤དགུག་པའི་སྒྲོར་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དམ་ཆོག་ལས་བྱུང་བ། བྱོམས་བཅུ་ན་གནས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བཀྲུག་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་རང་གི་ལུང་བསྐོ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་^༥གཟུང་^༦པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དགུག་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་དགུག་པའོ། །

^༧རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་མཆན་མར་བྱུང་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིད་པའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་^༨ཕྱིར་རོ། །^༩རྒྱལ་པའི་གནས་སོ་ལྷགས་ཀྱི་བསམས་ནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་ལྷགས་ཀྱིས་མཆན་པ་དེ་ཀྱི་བ་ཏར་འབྲ་བ་བྱུང་བར་བསྐོས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིང་གར་བཏར་སྟེ་སྤྱ་མ་བཞིན་ཏུ་དགུག་པར་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་མ་སྟེ། ཕྱག་མཆན་ལྷག་མ་ལྷགས་ཀྱིས་མཆན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩི་རྩེ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ས་ལོག་ས་སྟེང་ས་ཆའི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་གནོད་སྦྱིན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགུག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆོག་དགུག་པའོ། །

རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་ལྷན་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷའི་སྦྱ་དེ་རྒྱས་འདེབས་པའི་དུས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་སྟེ་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐོས་པ་ལ། ལག་ཏུ་སྟེ་

1 མ་ཕྱི། ༥༩༩ན་༥༩༩། མོང་ སྤྱི། ༥༩༩ན་༥༩༩། ཞོག། ༥༩༩ན་༥༩༩། གླ། ༥༩༩ན་༥༩༩། མོང་
2 སྤྱི། ༥༩༩ན་༥༩༩། གཟུང་ སྤྱི། ༥༩༩ན་༥༩༩། ཞོག། ༥༩༩ན་༥༩༩། གླ། ༥༩༩ན་༥༩༩། གཟུང་

དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་གི་ལུས་ རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དུ་བྱ་བ་ ཉེ་ཕྱིན་དོ་མོ་། བཞུ་ཉིད་དོ་མོ་ ར་
བཞུ་དེ་ལ་ ཡིན་པས་ན་དོ་མོ་ལྟོ་ལོ། འདི་ལྟོ་ར་བ་ཅི་སྤྲུགས་འདོན་པ་ལོ། འདིས་ཅི་
གསུང་སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལོ། རང་གི་ལྟའི་ར་རྒྱལ་དང་སྤྲོན་པས་ལག་པར་གནས་པ་འདི་
བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་འཆུང་སྟེ། བརྒྱན་པར་བྱ་བ་འདི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་བསམས་ན་དོ་མོ་འབྲ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དོ་མོ་ཅི་ཅི་བསྟོན་པ་སྟེ་དེ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། སྤྲུགས་དོན་སེམས་པ་ འདི་ས་ ཅི་ཅི་བསྟོན་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལོ། འདི་ལས་སྤྲུགས་དང་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱོད་ས་བསྐྱུབ་བྱ་བ་རྒྱས་འདེབས་པ་འདི་ རྣམ་པ་འདི་དག་གིས་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་སྤྲུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་དེ་དང་མཉམ་པར་འཁྲུ་ཞིང་སྤྲུ་ལ་སོགས་པ་འདི་རོ་མོར་གྱུར་
པས་ན་གསང་གསུམ་དམ་ཆོག་ཅི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ལོ། འདི་རྣམས་
ཀྱི་མཆོད་པ་འདི་མཆོག་ཅི་མཆོད་པ་སྟེ། ལྷ་བཟོགས་ལྷག་རྒྱའི་འདོད་ཡོངས་ལྟའི་ རང་གི་རོ་མོ་ཉིད་
གནས་ལྷགས་ ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདི་ ཕྱོད་ས་དེ་དག་དང་སྟོན་པས་པར་འབྲུག་པ་འདི་
མཆོད་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཞིང་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་
དཔྱག་པ་འདི་ སྟོར་བ་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་ལོ། །

༥ “ད¹་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚོ་ག་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་གསང་བ་སྟེ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་དང་། སྟིང་
པོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནམས་གང་གིས་བསགས་ཤིང་བསྐྱས་པར་གྱུར་པའི་ཚོ་ག་
དེ་ནི་གསང་བའི་སྟིང་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ལུང་། །གསང་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱི་ལ་

སོགས་པ་དགུག་པའོ། །དམ་ཚིག་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་སྟེ་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པ་པོའོ་ཆོག་གོ། །

ལྟ་ལས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཤིག་གང་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་བ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆེ་བ་ནི་མི་སྟེ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཤི་ཤི་བའི་རོ་ལས་བྱུང་བས་ན་དམ་ཚིག་མཆོག་སྟེ་དེས་ འབྱུང་བ་¹ལ་གཏོར་མ་
བྱིན་ལ། རྩི་རྩེ་གསུམ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ལུས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན། རྣམ་
མཁའ་ལ་གནས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ བཟའ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསད་པའི་ ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་མེད་པར་རྟེན་པའི་མིའི་ལས་²། བག་གསུམ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འབྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ལ། [གཏོར་མ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་ལེའུ་བྱག་པར་བཤད་པ་
ལྟར་རང་ཟབ་དང་། ལྟ་ལ་དབྱུལ་བ་ཡང་ཤིག་པོས་བྱ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་རོ། །] རྣམ་མཁའ་ལ་
སྟོང་ལ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དམ་ཚིག་མཆོག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤི་
ཆེན་ལ་སོགས་པ་བཤད་གཅི་དང་ལྡན་པ་ནི་དམ་ཚིག་མཆོག་སྟེ། ཤི་དེས་རིག་པ་
འཛིན་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་འདོད་ན་གཏོར་མ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཁྲང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
རང་ཤི་བ་དེའི་ཤི་ལས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་འདོད་པས་གཏོར་མ་སྤྱིན་པར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩི་རྩེ་གསུམ་ནི་མི་སྟེ་རང་བ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་
དབྱེ་བས་གསུངས་པའི་ཤི་ སོ་སོ་བ་ རྣམས་མ་³རྟེན་པ་ལ་ཆོག་པར་བྱ་བ་ རྟེན་ཅེད་ལུགས་

1 ཞོལ་ཤེས་ཤིན་པའི་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ལོ། ཟླ་ ༡༢པ་ཤིན་པའི་ལོ།
2 མ་ཕྱི། ༡༩༩༩ལོ། ཤི་ཞོལ་ཤེས་ཤིན་པའི་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ལོ། ཟླ་ ༡༢པ་ཤིན་པའི་ལོ།
3 མ་ཕྱི། ༡༩༩༩ལོ། རྟེན་ ཞོལ་ཤེས་ཤིན་པའི་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ལོ། ཟླ་ ༡༢པ་ཤིན་པའི་ལོ།

བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱི་ཤ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤ་གཞན་
མཆེདན་ ཁྱིའི་ཤས་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བ་ལང་གི་ཤ་ལ་
ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་དོ་རྩེ་སྟེ་ དབང་དུ་བྱ་བ་ བསྐྱབ་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
པ་དགུག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཤ་མེད་ན་ཆོ་གར་བྱ་བ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཤ་རྣམས་མ་ཆེདན་ ཐམ་གཞན་ལ་ཤ་དེ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམས་པས་ཤ་རྣམས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་བག་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་མིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ ལ་
བྱས་ལ། བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ ཉེ་མ་བསད་པར་”སྟོག་¹དང་བྲལ་བར་བསམས་ནས་
དེའི་ཡན་ལག་གིས་ཉེ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དོ་རྩེ་སྟོར་བ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ མི་
ཤིགས་པའི་ཁ་ཐས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་བྱས་ན། སྐབ་པ་པོ་ལ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་པར་མཛད་ཅིང་མཛོད་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་
དངོས་གྲུབ་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེགས་ལྗེའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོ་མ་པར་བྱ་
བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་ཀུན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། མཆོན་དཔའི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀུན་དང་ལྗན་པའི་ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན་
ཉེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོར་བདག་ཉིད་བསམས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་དེའི་
སྟོང་གའི་བསྐྱེད་པ་གནས་པའི་སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡེ་ཤེས་དམ་ཆོག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་

1 མ་ཕྱི། ༥༤༤བ༤ན། སོག ཞོལ། ༥༤༣ན། སྟེ། སྐྱ། ༥༤༤བ༤ན། སྐྱ། ༥༥༥བ༣ན། སོག

སེམས་དཔའ་བསྐྱེམས་ནས། [འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་རྣམས་ལས། ཞལ་བྱག་གི་རྣམ་ས་
ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱེམ་བ་གསལ་བར་མ་བྱུང་བ་ལ། རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དམར་པོ་བྱག་གཉིས་བ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆིམ་བར་བྱེད་བ་སྐྱོམ་བར་གསུངས་
ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཅས་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་རྩྭ་ཡིག་ནག་
པོར་བཤད་དེ། འདི་རྗེ་ཆེ་འཆང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །]

དེའི་ཡང་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསམ་ཞིང་དབུ་བརྒྱན་ཏེ།
སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་རྗེ་ཆེ་འཛིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ འདི་དཀར་པོ་བྱག་
གཉིས་བར་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དེ་རྗེ་རྒྱལ་འཛིན་བས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བའོ། །སྒྲོར་མཆིམས་ནས་ ལྷ་བའི་
འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲ་བའི་བདུད་ཅི་འཛོག་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ དེ་
ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་
བ་ གསུམ་ ཆིམ་ཞིང་། མཉེས་བར་འགྱུར་བར་བསམ་བར་བྱ་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་བ་འདི་
ནི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་ཁྲད་བར་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་བས་དམ་
ཆོག་མཆོག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་
མཆོག་གི་བསམ་གཏན་རབ་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བའོ། །དམ་ཆོག་མཆོག་
གིས་ནི་སྐྱབ་བ་པོས་སོ། །དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་བ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྗེ་ཆེ་ནི་ རྗེ་ཆེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ འབབ་པ་སྟེ་ ཉེ་དེས་ཆིམ་བར་འགྱུར་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ དེགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྗེའི་བསྐྱེད་ཆོག་སོ་སོར་བསྟན་བར་བྱ་བའི་བྱིར། ལྗེ་ཡི་དམ་
ཆོག་རྗེ་ཆེ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། དམ་ཆོག་རྗེ་ཆེ་ནི་དེགས་

ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཉི་མི་
"བསྐྱོད་^༡པའི་སྐྱེད་པ་གནས་ནས་ལྷེ་ལ་རྩྭ་^༢པ་ཆོས་ཆག་ཡིག་དོན་ཅན་ཉི་དོན་ཅན་གྱི་རྩྭ་སྟེ།
རྩྭ་^༣ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷེ་དོན་ཅན་བསྐྱོར་མས་ཏེ། ཟས་ལ་སོགས་པ་ བཟའ་བརྒྱུད་གང་
ཅི་ཡང་རྒྱུད་པ་ལ་སྐྱོད་པ་དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་སྐྱོར་བས་ཉི་བདུད་ཅི་ལྷར་ བསྐྱེད་
པར་བྱས་ནས་ཉི་བར་སྐྱོད་ཅིང་ཐོས་ན་དོན་ཅན་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཉི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཟས་སུ་བྱ་བའི་མཆོག་
ཉིད་འདི་ནི་དོན་ཅན་ལྷེ་ལ་མཆོག་སྟེ། དོན་ཅན་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ ཡི་གེ་ལྷུང་
དང་ཡི་གེ་ཚི་གྱི་དམ་ཆོག་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས་ལྷེ་ལ་ལྷུང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་བསྐྱེད་པས་མ་བར་བྱ་ལ། རྣམ་པར་
སྦྱང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཡི་གེ་ཚི་གྱི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷེ་འཁོར་ལོར་
བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
པས་ལྷེ་སྐྱོད་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བཟའ་བརྒྱུད་བདུད་ཅི་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ཡོངས་སྐྱོད་པ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རིགས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དེ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་རྩྭ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོན་པར་གཞུང་
རོ། །སྔ་ཁ་ཁ་ཅིག་འདི་བསྟན་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་ལས་སྦྱབ་པའི་དུས་མིན། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་མི་བྱ་བར་བསྟེན་བསྦྱབ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ འདི་ལྷ་བྱ་ཡི་ཟས་སུ་བྱས་པའི་སྐྱོར་བས་ནི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་རྒྱུར་
པ་ཐོབ་ནས། དོན་ཅན་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །དོན་ཅན་ཆོག་ནི་བདུད་
ཅིར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱིས་བསམ་པ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །བདུད་ཅི་སྟེང་བ་

1 མ་ཟི། ༥༤པ་བཤུན། བསྐྱེད་ ཟེ། སྐྱེ། ༥༤པ་བཤུན། ཟེ། ༥༥པ་བཤུན། བསྐྱོད།

ནི་བདུད་ཅིའི་ཆོག་ས་ཏེ་དོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་གིས་བདུད་ཅིའི་ཐེང་བ་གང་དུ་བསྐྱེད་
 བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ནི་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྲེའི་བཞིན་པའོ། ། རྟེན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འཛིག་ཏེན་པའི་དངོས་བྱུང་བ་སྟན་ནས། ད་ནི་
 རྩོག་ས་པའི་རིམ་པ་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་འོ་
 དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོ་རྩེ་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོ་རྩེ་གསུམ་ནི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ། སྐྱང་བ་གསུམ་
 མོ། །དམ་ཆོག་གི་དོན་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ འོད་གསལ་ གང་དུ་མཉམ་པར་ཐེམ་པར་གྱུར་བ་དེན་དོ་
 རྩེ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་ དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ནི་བྱུང་མཆོག་གོ་ །དེ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་ནི་ཆོས་དང་ལོངས་སྟོན་རྩོགས་པ་
 དང་སྐྱལ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་སྟེ། དེའི་དོ་རྩེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེན་སྐྱེ་
 གསུམ་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ འཕགས་བུའི་ དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །འགྱུར་བ་ནི་འབྱུང་བའོ། །

ལྟ་ དེ་སྐྱེར་ ཐངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་ རྩོགས་པའི་ཆོ་འབྱུང་ དང་ཀུན་མཁུ་ བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩོགས་བཅུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩོགས་བཅུ་
 ན་ །རྣམ་པར་ བཤམས་ གནས་པ། སེམས་ཅན་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་ཞེས་བ་བདེའོ། ། རྩོགས་པར་གྱུར་པས་
 གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱ་མཆོར་འགྱུར་
 བས་ན་ནོར་བུ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ དགོས་འདོད་
 ཀུན་འབྱུང་བར་ འགྱུར་བའོ། །དོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ནི་དོ་རྩེའི་སྐྱེའོ། །སྐྱང་བར་བྱེད་ཅིང་རང་
 གི་ཕྱས་ཀྱི་འོད་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས། སྐྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེས་ཁྱབ་པར་

བཤད་པའོ། །འཁོར་ལོའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཁོར་ལོའི་དམ་
 ཚིག་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་ནི་འཁོར་ལོའི་དམ་
 ཚིག་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་མཚོག་སྟེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཉི་ལྟ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་
 དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་
 འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་གི་རྒྱ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་
 གྲེ་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དངོས་པོ་ རྟེན་རིགས་ལྟ་དང་འབྲེལ་
 པའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་^༡ གྲུབ་པས་ན་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ཕྱོགས་
 བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་པོ། །དམ་ཚིག་
 དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ནི་མཁའ་འགྲོ་དང་མཁའ་
 འགྲོ་མའི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་རྣམས་^༡ ཀྱི་དམ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པ་ནི་
 དེ་སྐབས་པའི་ཐུགས་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོར་འགྱུར་བའོ། །དོན་རྒྱ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོན་རྒྱ་ནི་
 རབ་བསྐྱོམས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སོ། །

ཐམས་ཅད་དམ་ཚིག་མཚོག་ཏུ་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 མཁའ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་མཚོག་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །མི་སྤང་གྲུར་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རག་གི་བྱ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་སྤང་བར་
 གྲུར་པ་ལ་གནས་ བས་ པའོ། །སྟོང་ཁམས་དག་ནི་སྤང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བ་གཅིག་གིས་^༢ སྤང་བར་བྱེད་པས་བྱང་།

1 མ་ཕྱི་ ༡༩༩༣ལ། རྣམ་ རྟོག་ ༡༩༩༣ལ། རྟེན་ ༡༩༩༣ལ། རྟེན་ ༡༩༩༣ལ། རྣམས།

2 མ་ཕྱི་ ༡༩༩༣ལ། རྟོག་ ༡༩༩༣ལ། རྟེན་ ༡༩༩༣ལ། རྟེན་ ༡༩༩༣ལ། རྣམས།

སངས་རྒྱལ་ཀུན་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཡི་མཆོག་སྟེ་བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་བཀུག་ནས་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
 བའོ། །གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཞུང་བྱེ་མའི་ཆད་སྟེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
 རྟོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེའི་གནས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
 ལུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་བཞག་པའི་སྐུ་རུ་
 ར་བཞིན་དུ་རྟོ་རྗེའི་མིག་གིས་ཉེ་ལྷའི་མིག་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་
 བར་འགྱུར་བའོ། །གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ན། གང་སྐར་ “གྲགས་¹པ་
 སེམས་ཀྱིས་ ཟེན་པ་ འི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ དང་ སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཚུའི་
 སྐྱ་སོགས་ དང་། ཟེན་མ་ཟེན་ གཉི་ [འོན་སྟོན་དཔོན་འདིས་མཛད་ཟེར་བའི་དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་བར། ཟེན་མ་ཟེན་
 གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མེད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་དཔོན་འདི་ལ་ཁ་གཡང་བུས་པའི་གཞུང་མང་
 དུ་སྒྲར་བ་བཞིན། འདི་ཡང་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །] གའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་
 འབྱུང་བ་ ལག་པས་ར་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ན་བའི་བྱུང་ན་འཁོད་
 པ་བཞིན་མཛོན་ཤེས་ཉེ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། ། [པ་ཆབ་ཀྱིས། གང་དག་སྐར་
 ནི་བསྐྱགས་པ་རྣམས། །མཛོན་ཤེས་ལྷ་མཆོག་གིས་ཐོས་འཆད། །རྩ་བར་འཁོད་བཞིན་ཐོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 དེ་ཐམས་ཅད་མཛོན་ཤེས་ལྷ་མཆོག་གིས་ཉེ། མཛོན་ཤེས་ནི་རྩ་འབྲུལ་ཉེ། དེ་ལ་ལྷ་མཆོག་གི་མངའ་བདག་གཙོ་པོས་
 རྩ་བའི་བྱ་གང་སོང་པའི་སྐྱ་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྐྱར་རོ། །] འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་འི་
 ལྷུང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རོ་མོ་

1 ཞོལ་ ༡༩༥༡ན། གྲགས་ སྤེ། སྤྱི། ༡༩༩༩ན། ཟླ་ ༡༣་ལོ་ ༡༩༩༩ན། གྲགས་

ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་རོལ་མོ་པའི་གར་མཁན་དང་འདྲ་བར་སྒྲ་ཆོགས་པར་བྱང་བའི་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ། རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་རྒྱར་བྱུར་པ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །

འཁོར་བ་དག་ན་གནས་པ་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལྔར་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་དེར་
འབྱུང་བའི་སྡོན་གྱི་གནས་ཏེ་སྡོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཏན་ཆིགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བྱུང་པར་
རྣམས་ཞག་གསུམ་ལོན་པ་བཞིན་ཏེ། ཞག་གསུམ་འདས་པ་བཞིན་དུ་བྲན་པར་
འགྱུར་རོ། །གཏུ་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱིན་ལ་
སོགས་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བརྒྱན་ནས། བསྐལ་བ་གཏུའི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་
པར་གནས་ནས། རྫོ་རྩེ་འབྲུལ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་གང་ལ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་རྫོ་རྩེ་རྩེ་འབྲུལ་མཆོག་ལྟ་ནོ། །འགོངས་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟོ་བའོ། །དམ་
ཆིག་མངོན་པར་མཐུན་པ་ནི་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
བའོ། །

༥ དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྫོ་རྩེའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་
བ་རྫོ་རྩེ་ནི་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་སྤྲུལ་ནི་འོད་གསལ་བ་ བསྐྱོམས་པས་འི་མ་ རྣམ་
པར་དག་པ་ ར་བྱས་པ་ ས་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫོ་རྩེའི་སྤྲུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་ རྫོ་
རྩེའི་སྤྲུལ་དང་། རྫོ་རྩེའི་སྤྲུལ་དང་། རྫོ་རྩེའི་སྤྲུལ་དང་། རྫོ་རྩེའི་རྩེ་འབྲུལ་བཞི་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྫོ་རྩེ་
བཞི་ནི་རྫོ་རྩེ་འཆང་དང་། འོད་གསལ་བསྐྱོམས་པས་དག་པར་བྱས་པའི་གསལ་ན་པའི་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་གྱིས་སེམས་

ཅན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཐོན་གྱི་གནས་ཐོན་པ་དང་། ལུས་གྱི་བཞོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ལ་
ཡང་། རྫོང་མེག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
མཛོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ལྷའི་མེག་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་དོན་འབྲུག་པ་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །སངས་རྒྱལ་སྦྱ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་
ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་
མཐའ་ཡས་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ནས་རི་ལྟར་གནས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། གཞུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞུང་གི་མའི་ཆད་སྟེད་
གྱི་གངས་མེད་པའི་མི་བྱེད་པའི་འཁོར་གྱི་གཡོག་རྣམས་མཆོད་པའི་ཚོགས་དང་
བཅས་ཤིང་ལྷའི་བཞོན་པ་ལ་ཞོན་པ་རྣམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་མཐུན་དུ་
བདར་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་སྦྱོང་ཅིང་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་། །འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། ཞེས་ཡར་ལ་བཅད་པ་
ལེགས་ཏེ། སྦྱར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་མཆོག་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅུ་བརྗོད་པའོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །༥ ། ༥ བཞུགས་པའི་ཆོག་ གླེང་གཞི་ལས་སམ་ནས་བརྩམས་
ནས་ འདི་ཡན་ཆད་དུ་ཅི་རྩལ་རིགས་པར་ཏེ་སྐབས་སུ་གང་བབས་པར་ མཆོག་ རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱུབ་པ་
དང་མ་ལའ་པ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ འི་སྦྱུབ་པ་ཉི་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་
བསྦྱུབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟེན་བསྦྱུབ་བཞི་སྦྱར་ཡང་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར། བསྟེན་པའི་
དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །བསྟེན་པའི་སྐད་དོད་མེ་བ་ལ་མེ་བྱ་སྟེ་བསྟེན་པར་
བྱ། ཨ་ལི་བྱ་ཉི་དམིགས་པར་བྱ་བའོ། ། བསྟེན་ པར་བྱ་ ཞིང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་

བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་ཆ་ དེ་བཞིན་ཉིད་ སྒོམ་པ་ ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་ འདའ་བར་མི་བྱ་བས་
དམ་ཆིག་ལོ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོམ་པ་ དེ་ནས་ རྫོང་འེ་ སའི་ཆ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ས་རྒྱུ་ལས་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནས་སྒྲག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནས་ས་ ཡང་དག་པར་སྐྱར་ཞིང་ ཉི་
བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆིག་སྒྲོར་བ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་པོ་ལོ། ། [སྒྲོར་པ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པ་ཉེར་སྐྱབ་ལ་བྱིར་གཅོད་པ་འདི་དང་། ཆག་འགྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མི་ལོགས་པས། བ་ཆབ་ཀྱིས་ཡན་ལག་
དང་པོ་སྒྲོར་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལོ། ཞེས་བ་ལྟར་བྱལོ། །རྒྱད་ཀྱི་མའི་འབྲེལ་བར་ཡང་སྒྲག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱར་
བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱར་ལོ། །] སྒྲོར་པ་ཉིད་དམིགས་ནས་ སྒྲོར་པའི་དང་ལས་རྒྱུ་ལས་ ཉི་མ་ལ་སོགས་
པ་དམིགས་པ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་སྟེ། ཉེར་སྐྱབ་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ ལུས་ལ་མི་ལ་སོགས་པའི་ སྐྱགས་
ནས་བར་དགོད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་
གཉིས་པ་ལོ། །སྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་སྒོ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱགས་ཐུགས་སུ་ སྐྱབ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་
དོན་ཀྱི་ ཞེས་པ་ལོ། ། དམ་ཆིག་སྟེ་མཉམ་པར་གྱུར་པས་ན་དམ་ཆིག་ཅེས་བྱ་བས་ རང་
དམ་ཆིག་སེམས་དབང་ལ་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སེམས་དབང་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ བཞོད་
ནས་སེམས་དབང་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ སྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱི་ཆེད་དང་དམ་ཆིག་
སྟེ། ཡན་ལག་ གསུམ་པ་ལོ། །སྐྱག་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ རྒྱལ་བ་ མཆོག་དང་། ལས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་ མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་
སྟེ་དེ་ནི་ ཡན་ལག་ བཞི་པ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། རྫོང་འེ་བྱེ་བྲག་སྟེ། རིགས་ལྔའི་
རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ ཉེ་དབྱེ་བས་ དེ་ནས་ཞེས་པ་ བསྐྱེད་བསྐྱབས་ཡན་ལག་བཞི་སྒོམ་པ་སྒྲོན་དུ་

བཏང་བ་ དེའི་འོག་ཏུ་ལས་ [:པ་ཆབ་ཆག་: ལས་རྣམས་ཏེ་བཤད་པ་དང་འཆད་པ་ཞེས་འབྲུང་དོ།] རྣམས་
ཞེས་བྲ་བ་འོག་ནས་ འཆད་པ་དང་། ལྷན་ བཤད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། [༧ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
འགོས་ཀྱི་བཞེད་པས་རྒྱུད་འདིའི་ལས་ཆོགས་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་ལ་གང་བབས་ཀྱི་ལྷ་སོ་སོའི་དང་སོ་སྦྱོར་བ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་
པར་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གྲག་ཤེས་བྱས་ལ། །དེ་ནས་ལས་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་འོག་ཏུ་ལས་ཆོགས་¹བྲ་བ་ནི། བསྐྱེན་པའི་དུས་ལ་དགོངས་ཤིང་། མདོ་
བསྐྱེད་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གོ།] ཞེས་བྲ་བ་སྟེ་མདོར་བསྟན་པའོ།]

༥ བསྐྱེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མདོར་བསྟན་པའི་
བསྐྱེན་བསྐྱབ་ཀྱིས་ ཡན་ལག་ བཞི་རྒྱས་པར་ སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་དམིགས་པ་ནི་བསྐྱེན་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ སེམས་ ཅེ་གཅིག་ཏུ་ འཛོག་པར་
བྱེད་ཅིང་ དེའི་དོན་ སེམས་ལ་འཛོག་པས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །རབ་ ཏུ་ སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་
དག་པར་སྦྱོར་བའོ། །དེ་གང་ཞེན། རྗེ་རིན་ སའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ལྷག་པར་མོས་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་བསྐྱེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་སྦྱོར་བ་སྟེ་དེ་བྱས་ལ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་
ཚི་ལུ་རྒྱ་ཏུ་ཞེས་བྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་བསྟོམ་པར་ བྱ་བའི་བར་སོ། །དེ་མཞིན་
ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ བྱས་ནས། ༥ ཉི་མ་དང་ཁྲ་བ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་

1 མ་ཟི། ༡༧༡ནང་། ཆོགས་ ཞོལ། ༡༩༧བ་ནང་། སྟེ། སྐྱ། ༡༧༡བ་ནང་། ཁྲ། ༡༧༧བ་ནང་། ཆོགས་

གོང་ནས་གོང་དུ་བཞག་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་དེ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུས་པ་ལས། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསམ་ཞིང་དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡི་གེ་
 གསུམ་པོ་བཀོད་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་ རིགས་ལྷག་སོ་སོའི་ བྲག་མཆན་ མོ།
 བྲག་མཆན་ རྣམས་ ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་ རིགས་ལྷག་གི་ བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་
 སུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཉེ་བར་ཉེ་ ། ཉེ་བའི་དོན་གནད་ཞེས་པ་ནི་གམ་དུ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་ལྷེ་རང་གི་
 ཅར་མའོན་དུ་གྲུར་པའི་དོན་མོ། ། གན་དུ་སྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པས་ན་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའོ། ། བྲུབ་
 པ་ནི་ མའོན་བྱང་ལྷ་ལས་ བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འི་སྐྱ་བྲུབ་པའོ། ། དེའི་མཆོག་ ། མཆོག་གི་སྐྱད་དོན་ནི་
 དང་པོ་དང་ཚོག་མ་ལའང་འབྲུག་པས། འདིར་ཚོག་མར་ཨོ་ཡིག་འགོད་པ་ལ་བྱའོ། ། ཉི་ཚོག་མར་གྲུར་
 པ་ ། ཨོ་ ། ཆག་ ། ལ་སོགས་པའི་སྐགས་རྣམས་ཉེ་གང་ལ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་བྲུབ་མཆོག་སྐགས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ལུས་པར་
 རྣམ་པར་བཀོད་པའི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་གོ་བདེའོ། ། ཨོ་ལ་སོགས་པའི་སྐགས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་བྲུབ་མཆོག་ལའོ། ། སྐགས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ལུས་པར་རྣམ་
 པར་བཀོད་ལ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་དེ་ལ་རྩི་རྩེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་གཞིར་མཛེས་ཀྱི་བར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ གཟུགས་ ། བུ་ཆེན་ ཀྱི་
 བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ འོ། ། དེ་ཡང་གཟུགས་བྱང་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་སོ་གཉིས་སོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་གྱི་
 རིས་པ་བཞིའི་ནང་ནས་རྩིས་ ། འདིར་བཤད་པའི་རིས་པ་གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་རིས་པའི་རིས་པ་གསུམ་པ་ལ་འདོད་
 པ་དང་། རྩིས་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་རིས་པ་གསུམ་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་“དོན་¹མེན་ཉེ། རྣམ་གཞག་གི་རིས་པ་གསུམ་
 པར་གཉན་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་མ་བཤད་པའི་”བྱིར་²དང་། རྩིས་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གིས་

1 མ་ཕྱི། ༡༧་མནུཅ། དན ཞོལ། ༡༩་མགཱ། སྟེ། སྟེ། ༡༧་མནུཅ། སྟེ། ༡༧་མགཱ། དོན

2 མ་ཕྱི། ༡༧་མནུཅ། ཕྱིར ཞོལ། ༡༩་མགཱ། སྟེ། སྟེ། ༡༧་མནུཅ། སྟེ། ༡༧་མགཱ། ཕྱིར

ནས་སྒྲོམ་པ་མ་བཤད་པའི་བྱིར་ལོ། ། བ་གསུམ་བ་ ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་
གསུངས་པའི་ གོ་རིམས་ཀྱིས་ ཉེ་རིམ་པ་དེས་ དེས་པར་བྱས་ལ། ཉེ་རིམ་པར་བྱ་བ། རྒྱ་ ལུས་ལ་
སྒྲ་དགོད་ཚུལ་ དང་ དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་བསྒྲོམས་པའི་ འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ ནས་བསྒྲོམས་
པའོ་ བས་་་་¹ རྣམ་པར་་་དབྱེད་¹ [ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀས་ཉེར་སྒྲུབ་་་སྒྲ་² དགོས་པས།
སྒར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བསྐྱེད་པ་ཉེར་སྒྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཉེར་སྒྲུབ་ཏུ་
འདོད་པར་མི་བྱའོ། ། བ་ནི། ། རྒྱ་ དེ་ལྟར་བྱས་ ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སྟེ། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
བ་ ར་བ་ དེ་བྱིར། རྗེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུབ་པར་ཉེ་རང་ལ་བཅུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ མཉེས་པར་བྱས་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་ན་བསྒྲུལ་བར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་བསྒྲུལ་བ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐངས་སོ། །བསྒྲུལ་བ་ དེ་གང་ཞེན། སངས་རྒྱུ་སྒྲ་
འཛིན་དཔལ་དང་ལྷན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་བ་ གཉིས་
[:ཆག་ གཉིས་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་ལོ། །] སོ། །

སྒྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསྒྲོམས་པ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲགས་ནི་ཡི་གེ་ཨོ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ [ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་སྒྱོར་པའི་
སྒྲགས་སུ་བདག་པོ་བྱ་གཞིར་བས། དེ་ལ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན་རྩྱ་ཡིག་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཨོ་སྟེ་
རྩ་བ་ཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་གཞན་གཙུག་པོར་སོང་བ་ལ་འདྲ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། ། དཔལ་³ དང་། [བདག་པོ་དང་ཞེས་པ་འགྲུར་གསར་གཉིས་ལ་་་མེད་³ ལོ། །] བདག་པོ་དང་⁴ ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ། [རིགས་སོ་སོའི་] རིགས་ཀྱི་དབྱེ་

1 ཞོལ་ ༡༤༠བ་ན། དུའོད། ཟླ་ ༡༧་ལན་ན། དུའོད།
2 ཞོལ་ ༡༤༠བ་ན། རྟེ། སྒྲ་ ༡༧་ལན་ན། ཟླ་ ༡༧་ལན་ན། རྟོན་
3 མ་བྱི། ༡༧་ལན་ན། མང་ རྟེ། སྒྲ་ ༡༧་ལན་ན། ཞོལ་ ༡༤་ལན་ན། ཟླ་ ༡༧་ལན་ན། མེད་

བས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་རིགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་བདག་པོ་
བསྐྱོམས་པ་ཡིས་ཞེས་བྱའོ། [སྤྲུགས་ཆེ་ཞབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་བཞིན་དུ་
དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་སྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་སྤྲ་མ་ནི། འབྲེལ་པར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། སྤྱིང་པོ་བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་ལྷ་བྱ་དམིགས་
བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་རང་འདྲིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་
ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བྱའོ།]

༥ སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་ཆེ་ན་ཡེ་ཤེས་དོན་ཆེ་ཅན་གྱིས་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྦྱོར་བ་སྟེན་ལོ་
དང་ལྷན་པའི་སྤྲུགས་པས། རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ་དང་དོན་ཆེ་དང་བསྐྱེད་མཛོན་པར་
འདུ་བྱས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་བྱས་ལ། ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཐེག་ལེ་
དང་ལྷ་རང་རང་གི་ [མངལ་དུ་བསྐྱེད་¹པ་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཨོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྗེ་གྱི་
ལ་སོགས་པའི་མཆན་སྤྲུགས་ལས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་རུང་གི་ཆོག་མོད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱར་བ་དག་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ས་བོན་རྣམས་བསྐྱེད་སྤྲུགས་དང་། མཆན་སྤྲུགས་རྣམས་འབྲིན་སྤྲུགས་སུ་
མཛད་པའོ།] སྤྲུགས་བརྗེ་གྱི་ཀ་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་སྤྲུགས་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་ཆེ་ཅན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་
སྤྲུགས་དོན་ཆེ་ཅན་ནོ། [དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་བསྐྱོམས་
ནས། [ཞེས་པས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་ནོ།] དཔུ་རྒྱན་ལ་ནི་བདག་
པོ་བསམས། ཞེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་

1 མ་ཟི། ༥༩༩ནཱ། བསྐྱར་ ཟེ། སྤྱ། ༥༥༩ནཱ། ཞུལ། ༥༩༩ནཱ། ཟཱ། ༥༥༩ནཱ། བསྐྱེད་

རལ་བ་དང་། རལ་བའི་དབུ་རྒྱ་ལ་ནི་བདག་པོ་སྟོང་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསམས་ལ།
ཞེས་བ་དང་། མེད་བཙོ་ལ་བ་དང་མདོར་བྱས་ལས་རིགས་ལྟ་གཤམ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱ་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ།
དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་བརྒྱད་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་སྒྲུང་སོགས་ དེའི་
རིགས་ལྟག་མ་ སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་དབུ་རྒྱ་ལ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ལ་
སོགས་པ་བསམས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་པར་
འགྱུར་པ་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་པའོ། ། སྤྱི་བཞིན་ལ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གྱུར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱད་ནས་
མ་གསུངས་པ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་ནས་གསུངས་པས་ཁ་འབྱེད་ས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཕ དེ་ལྟར་ བསྟན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ སྟོར་བ་བཞི དང་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ འི་
རིམ་གྱིས་རྟོ་རྟེ་མེམས་དབང་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ བྱས་པས་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ བསྟན་
ནས། ད་ནི་ འཆང་པའི་ ཡན་ལག་དྲུག་གི་རིམ་གྱིས་ འབས་ལུའི་ རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོར་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ཐུན་མོང་བ་དང་
མཆོག་གི་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བསྟན་པ་ ལ་བྱེ་ན་ རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཐ་མལ་ །ཐུན་མོང་པའི་དོན་ནི། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཆོག་སྒྲུབ་པ་དང་། འདི་ག་
ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཉི་གས། དང་པོར་བསྒྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སོ། ། བ འམ་ཐུན་མོང་བ་ བྱི་རྟོ་
རྟེ་བཞིས། ། །རྟོ་རྟེ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་བསྐྱུས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ་ཉེན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། སྤར་བཤད་པའི་བསྟན་བསྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་བྱའོ། །འོན་ལྟར་འདིར་མ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་ཉེར་སྒྲུབ་སོགས་དགོས་པས་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བ་དང་བསྟན་ན། སྤར་བཤད་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟེང་པོ་བསྐྱུལ་བ་ནི་ཉེར་སྒྲུབ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོད་པ་དང་ལྟ་ལ་བྲག་ལྟ་བུ་དང་བཞི་སྒྲུབ་པར་

1 ཞེལ་ ༡༥༠ན་ན། སྟེ། སྟེ། ༡༥'༥ན་། སྟེ། ༡༥༠བ་ན། བྱེ

གསལ་ལ། ལྷུ་ཆེན་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ཙམ་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་མི་གསལ་ཡང་། འབྲེལ་བ་འདིར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལྷུ་ཆེན་དུ་བཤད་ལ། མདོ་བསྟེ་ལས། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་ལྷུ་ཆེན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དུ་བཤད་པ་ནི། བསྟེན་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་མིན་ཞིང་། ལྷུ་ཆེན་གྱི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་འདིར་ལྷུ་ཆེན་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བསྟེན་བསྐྱབ་བཞི་ལ་ལྷུ་ཆེན་གྱི་བསྟེན་བསྐྱབ་བཞི་ལྟར་ལྷུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་པ་མི་སྣ་དོ། ། ལྷུ་ཆེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷུ་ཆེན་པ་ཡིན་པའམ་མཆོག་། ལྷུ་ཆེན་པ་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་ལྷུང་པའི་རྩོགས་ཀྱི་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྩོགས་ཀྱི་ལས་པ་ལོ། ། བློ་སྤྱད་སོགས་ཡན་ལག་དུག་གིས་ལྷུ་ཆེན་པ་ལོ་སོ། ། སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མཆོག་གི་བསྟེན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྟེན་ཅིང་སྟེ་ཐར་པ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འདོད་པའི་རྩོགས་ཀྱི་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བསྟེན་པ་ལོ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཐར་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷུ་ཆེན་གྱི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱུ་ལག་གི་ལྷུ་ཆེན་ལོ། ། ལྷུ་ཆེན་གྱི་དེ་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་སྟེ། ལྷུ་ཆེན་པའི་ཡན་ལག་དུག་གི་སྤྱོད་པས་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། ། འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལས། མཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་ཉིད། ལྷུ་ཆེན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་འབྲེལ་བར་མཆོག་གི་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུའོ། ། ཞེས་པ་ནི་ཡན་ལག་དུག་ག་ཆར་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། ། ཏྲུག་དུ་ནི་ཏྲུག་པོ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོས་པ་ལོ་སོ། ། བློ་སྤྱད་པ་ལོ། ། བཤམ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། བསྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་ཡི། ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཏག་བྱ། ཞེས་དང་། ཁོ་ནའི་སྤྱི་ནི་དེས་པར་བཟུང་བའོ། ཞེས་འབྱུང་དོ། ། རེས་པའོ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་བུ་ཡན་ལག་དུག་གི་སྤྱོད་པ་ལོ། ། སྤྱི་གས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། །

སྐྱགས་ནི་སྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བློ་དང་དེས་དོན་གྱི་སྐྱགས་དོན་མཆོས་
པའོ། །དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟུང་འཇུག་མཐར་ཐུག་པའོ་དོ་། །སྐྱགས་དེ་དག་
གི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་
བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱན་སྐྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མན་དག་སྟོང་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ འོ། ། [དེ་བས་ མཆན། གང་གི་ཕྱིར་] ན་སྐྱབ་པའི་ཡན་
ལག་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ [འཇུག་གསར་གཉིས་ལ་སོགས་མེད་པ་ལྟར་བྱའོ།] བ་ བྱའོ། ། [གལ་
ཏེ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་བསྐྱན་པར་བྱེད་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་
དྲུག་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་འདིར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལིན་ཏུ་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་མེད་ཀྱང་།
ལྷ་རོ་བའི་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན། སྤང་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱིར་པོ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ཉིད་སྐྱབ་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྟོང་བ་གཞན་དང་བྲག་ལུ་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབ་
པ་དང་། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྐྱ་ནི་བསྐྱན་པར་བཞག་ལ། ཟུང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་སྐྱལ་བ་སྐྱབ་ཆེན་ནོ། །སྐྱ་ལུས་པས་སྟོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འོད་གསལ་སྟོམ་པ་ནི་བསྐྱན་པར་བཞག་
དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སེམས་དཔེན་སྟོམ་པ་ཡང་བསྐྱན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བསྐྱན་
བསྐྱབ་བཞི་ལ་ལྷ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་སེམས་དཔེ་ནི་མི་སྤྲད་དོ། །]

༥ མཆོག་གི་བསྐྱན་པ་དེའི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་
བཤད་པ་ནི། གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། བསྐྱན་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ཡན་ལག་
དྲུག་ཏུ་ནི། །བྲས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་ལྷ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་

1 ཞོལ་ ༡༥༡ན་ན། སྟེ། སྐྱ་ ༡༥༦ན་ན། གླ་ ༡༥༡བ་ཅ། ཀ
2 མ་ཕྱི། ༡༥༦ན་ན། རོ ཞོལ་ ༡༥༡ན་ན། སྟེ། སྐྱ་ ༡༥༦ན་ཅ། གླ་ ༡༥༡ན་ན། བོ

དག་གིས་ནི་ཞེས་པ་བྱུག་པོ་དེ་དང་བལ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ན། །དེ་ཙམ་གྱིས་
 དངོས་གྲུབ་མཆོག་འབྲུབ་པར་རྟེ་མི་འགྱུར་རོ། ། [ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྩོགས་རིམ་ལས་གཞན་དུ་
 གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་ནོ། །] ༥ སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་
 གཏན་དང། །སྟོག་ཚུལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །རྩིས་སྤྱད་དང་ཉིང་འཛིན་
 རྣམས། །སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་བྱུག་ཅེས་བྲ། །མདོར་བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པར་བཤད་པར་
 བྲ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། ། [ཡང་ཞེས་པ་འདི་ཆག་འགྱུར་ལ་མེད་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་ཡང་དེ་ལ་བཤད་པ་མེད་ནོ། །] རང་གི་འབྲུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ། །འདོད་པ་སོ་སོར་
 སྤྱད་པས་ན། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྐྱུས་
 རས། །སངས་རྒྱལ་ལྔ་རུ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་
 དེ། །བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དགའ་བ་དང་། །དེ་
 བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ། །ལྔ་པོ་དེར་ནི་
 བསམ་གཏན་བསྐྱུ། །གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་
 བཤད་པ། །གསང་བ་གསུམ་བྱུང་། །པ་ཆ་པ་ བློ་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཡོངས་སྦྱོད་དཔྱོད་
 པའོ། །དགའ་ལ་རེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ། །བདེ་བས་བསྐྱུས་པ་བཞི་པའོ། །ཤེས་དང་
 ཤེས་བྱ་བྱུང་ཟད་པའི། །རང་སེམས་ལྔ་པར་ཤེས་པར་བྲ། །སངས་རྒྱལ་ཀུན་དངོས་
 ཞི་བ་ནི། །འདོད་པ་ཀུན་ལ་རབ་རྟུ་། པ་ཆ་པ་ ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལ་རབ་གནས། །གནས། །ཡི་
 ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །གོང་བའི་གཟུགས་
 ཀྱིས་ལྷུང་ནས་ནི། །སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་རབ་རྟུ་བརྟག་ །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྔ་པ། །སྟོག་
 དང་ཚུལ་བ་ཞེས་བྲར་བཤད། །རང་སྒྲགས་སྦྱིང་གར་བསམས་ནས་ནི། །སྟོག་ནི་

ཐེག་མེར་གྱུར་པ་བཞག །རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་
ཡིན་པར་བཤད། །སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྫོང་རྒྱུར། །མཆན་མ་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་
བར་འབྱུར། །མཆན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔར། །བྱང་ཆུབ་རྫོང་རྗེས་གསུངས་པ་
ཡིན། །སྒྲིག་རྒྱ་འབྲེལ་བ་དང་པོ་སྟེ། །དུ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། །མཁའ་སྤང་འབྲེལ་བ་
གསུམ་པ་སྟེ། །མེ་མར་ལྟར་འབར་བཞི་པའོ། །སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ནི། །ཉག་
ཏུ་སྤང་བ་ལྔ་པའོ། །བརྟན་གྱུར་རྫོང་རྗེའི་ལམ་ནས་ནི། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྒྲོ་བར་
བྱ། །རྗེས་བྲན་གང་ཞིག་རྣམ་སྒྲོམ་པ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲོ་བར་བྱ། །རྗེས་སུ་བྲན་པ་
ཞེས་བཤད་དེ། །སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལས་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་
པས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱུས་པ། །གོང་བུའི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་
ནི། །དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །ཡུད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་
པ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ། སོ་སོའི་བཤད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དབང་པོ་བརྩའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གྱི་
ཡུལ་གཉི་གཞི་དབང་པོ་སྟེ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་འདྲ་དབང་པོའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དབང་པོ་བརྩར་བཤད་
ནོ། །དབང་པོ་བརྩ་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་རྣམས་གྱི་རང་གི་འཇུག་པ་ནི། །ཡུལ་རྗེ་
ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར། དབང་པོ་^༡རང་ཉིད་གྱི་^༢གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་གཟུང་བ་དང་མིག་སོགས་ལྟ་ འཛིན་
པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་པའོ། །འཇུག་པ་དེར་གནས་པས་ན་
རང་གི་འཇུག་གནས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ལའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ཡང་
དམན་པ་དང་བར་མ་དང་མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །འདོད་པ་སོ་

སོར་ [རྒྱད་གཞན་ལས་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་དོན་ལུལ་ལྟ་བུ་ལ་མར་མི་གཏོང་བར་ཚུར་བཀྱག་ནས་སེམས་ནང་དུ་འཛིན་
བ་ལ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ལུལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་བ་སོར་སྤྱད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་
སྤར་སྟོག་དབུ་མར་”མ་ཚུད་¹བ་གཅིག་གིས་དབུ་མ་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་སྟོམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ལུལ་ལ་
འཕྲོ་བ་འགྲུགས་དགོས་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི་སྟོག་བསྐྱས་པ་ལས་སྐྱུ་སྤྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བྱངས་པའི་
རྩིས་ཐོབ་ཏུ། ལུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཡེ་འགོག་པར་གང་ཤར་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་སྤར་གྱི་བདེ་བ་བློན་ནས་རྒྱས་བཏབ་པས། ལུལ་
སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འཕྲོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་ཕྱི་མའི་སོར་སྤྱད་སྟོགས་ཀྱི་
དོན་རྣམས་རྒྱ་རོ་བས་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བར་སྟོན་གསལ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་བར་
དུས་”འཁོར་²བཞིན་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོར་སྤྱད་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དོ་རྩའི་ཆོག་ལ་”ཚུལ་³མི་འབྲ་བ་མང་དུ་
ཁོང་བ་མི་ཤེས་བར་བཤད་བ་གཅིག་ཁོན་ཆད་མར་བྱས་ནས་གཞན་སྤོང་བཤད་། མི་འབྲིག་བཞིན་དུ་དོན་གཅིག་ཏུ་
འཆད་པ་ནི་ཐོས་རྒྱ་”ཚུངས་⁴པ་དང་། རྫོང་མན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་སོ། །] སྤྱད་པས་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིས་
འདོད་པ་དང་འདི་འདོད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་གཉིས་པ་སྟེ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ན། འདོད་པ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟོ། །དེ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
སོ་སོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱད་ཅིང་། [འདི་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་པ་རྩི་རྩེ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཆོག་གི་
བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོས་ལུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་སོར་སྤྱད་
བསྟོམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་དབུག་གི་ཡ་
གྲུལ་གྱི་སོར་སྤྱད་ནི། དབང་པོས་ལུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདེ་

1 མ་ཕྱི། ༡༧་བཤམ། མ་ཚུད་ སྟེ། སྤྱི། ༡༧་བཤམ། ཞོལ། ༡༧་འབཏན། རྒྱ། ༡༧་འབཏན། མ་ཚུད་

2 མ་ཕྱི། ༡༧་འབཏན། འཁར་ སྟེ། སྤྱི། ༡༧་འབཏན། ཞོལ། ༡༧་འབཏན། རྒྱ། ༡༧་འབཏན། འཁོར་

3 མ་ཕྱི། ༡༧་འབཏན། ཚུལ་ སྟེ། སྤྱི། ༡༧་འབཏན། ཞོལ། ༡༧་འབཏན། རྒྱ། ༡༧་འབཏན། ཚུལ་

4 སྟེ། སྤྱི། ༡༧་འབཏན། རྒྱ། ༡༧་འབཏན། ཚུངས་ ཞོལ། ༡༧་འབཏན། ཚུངས་

སྒྲིང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་“ལོངས་¹སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། སོར་སྤྱད་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་དཔེན་
ནོ། ། ལེན་པས་ན། །སོ་སོར་ [སོ་སོའི་སྤྱད་དོད་པ་ཀྱི་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས་སྤྱད་པ་
དང་རྫོམ་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱད་དོད་པ་ཀྱི་སྤྱེའི་དོན་མཛོད་ལས་དང་པོར་ཐར་པའི་དོན་དུ་
བཤད། པ་ཀྱི་རྫོམ་དོན་སོ་སོར་བཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་རྫོམ་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤེས་
བ་ལ་བརྒྱུད་དོ། །དེས་ན་ལྷོན་མ་རབ་གསལ་ལས་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྤྱད་
པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་འདིའི་དོན་མིན་”ནོ། །སྤྱད་པ་ལ་ཡང་དོན་མང་དུ་ཡོད་ཡུང་འདིར་ནི་ཁྲམ་རྒྱངས་པ་ལ་ཁྲམ་
བསྐྱས་ཐེར་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། “ད་³ཡང་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པའོ། ། སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡན་
ལག་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

༥ སོ་སོར་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱད་ [ཞེས་པ་ནི་སོར་སྤྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་
ལྟར་ཡུལ་རྣམས་ལྟར་བལྟ་བ་མེད་པས་སྤང་བ་རང་དགའ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། བར་བྱ་པའི་དོན་དུ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་བསྐྱན་པའི་བྱིར། འདོད་པ་ལྷ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ལྷ་ནི་དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཅོན་མཛོར་བསྐྱས་ནས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་ནས་སོ། ། [ཞེས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་དབང་”སོ”དང་ཡུལ་གཉིས་
ཀའོ། ། སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་མིག་
ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་སྤང་ནས་མི་”བསྤྱོད་⁵པའི་བར་གྱི་”ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་”⁷སངས་རྒྱས་ལྷ་”ཏུ་

1 མ་ཕྱི། ༥༡་འན་མ། ལངས ཟླ། སྤྱི། ༥༡་འན་མ། ཞོལ། ༥༥་འན་མ། རྒྱ། ༥༥་འན་མ། ལོངས
2 མ་ཕྱི། ༥༡་འན་མ། ན ཟླ། སྤྱི། ༥༡་འན་མ། ཞོལ། ༥༥་འན་མ། རྒྱ། ༥༥་འན་མ། ནོ།
3 ཟླ། ༥༡་འན་མ། སྤྱི། ༥༡་འན་མ། ཞོལ། ༥༥་འན་མ། རྒྱ། ༥༥་འན་མ། དེ
4 མ་ཕྱི། ༥༡་འན་མ། བ ཟླ། སྤྱི། ༥༡་འན་མ། ཞོལ། ༥༥་འན་མ། རྒྱ། ༥༥་འན་མ། བོ
5 མ་ཕྱི། ༥༡་འན་མ། བསྐྱུང ཟླ། སྤྱི། ༥༡་འན་མ། ཞོལ། ༥༥་འན་མ། རྒྱ། ༥༥་འན་མ། བསྐྱུང

སྒྲིབ་བ་ཡིས་ཏེ། དེ་བས་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་རིགས་ལ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལྟར་སྒྲིབ་པོ། །སྒྲིབ་ལུགས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་བརྟག་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དོ། །

[བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར། བསམ་གཏན་གྱིས་ཡུལ་དབང་ལྟར་སྒྲོམ་པར་
བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅན་སྟེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ལྟར་ཕུང་སོགས་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷོ་སྐྱོ་
ན་སྒྲོམ་པར་མི་བརྩུང་སྟེ་ལྷོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡང་དགོས་པར་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ།] དེ་ཡང་
རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམས་པ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །གསང་བ་སྟེ་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་པའི་
དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལྟ་དང་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལྟ་དང་དེའི་ཡུལ་ལྟ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་རྣམས་པ་ལྟའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་རགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྟོག་པའོ། །རྟོག་པ་དེའི་ཡོངས་
སྒྲིབ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་^{ཞེས་ཏུ་}རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་^{གནས་པ་ལ་}དབྱེད་པའོ། །འདི་གཉིས་
ཀྱང་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ལུས་དབེན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པས་ལས་ཡུལ་སྒྲིབ་རྣམས་བདེ་བ་འབར་བའི་ཐོགས་སུ་སོང་ནས་གང་
ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལྟར་བདེ་ནི་དགའ་བ་ལ་རེག་པའོ། །བདེ་བས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བས་བསྐྱུས་
པའོ། ། [རྒྱལ་དེས་དགའ་བདེ་འཛོམ་རྒྱལ་ནི། དང་པོར་འོག་སྒྲོའི་ཕྱ་མོ་བསྒྲོམས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་ན། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས། རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་བྱད་པར་ཅན་

རེག་པ་སྟེ་འཛོལ་བ་དང། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་འཛོལ་ལོ། ། རྟེ་སྤར་
སྤངས་པ་སྟེ་གོམས་པ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་སྟེ་མིག་ལ་
སོགས་པ་དུག་གི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང། ཤེས་བྱ་སྟེ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་བའོ། །

དེའི་ཟད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་བའི་རྒྱས་པའི་
གཉིས་སྤང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་གཉིས་སྤང་རྒྱས་པ་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཤིང་ ཞི་བ་སྟེ། སྤང་བ་
ཙམ་ [ཞེས་པ་ནི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་གསུམ་ལོ། ཙམ་གྱི་སྤྲིས་ཀྱི་རྟོག་རྣམས་དེའི་དུས་ན་ཡོད་
པ་གཙོ་དེ། ཞི་བའི་དོན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་བཞི་བའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་གསུམ་རིས་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་བྱའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་
ལོ། ། དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཅིག་ཏུ་ [པ་ཆབ་ཀྱིས། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་བྱའི་
མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བསྒྲུར་བ་བདེའོ། །] མཐར་ཐུག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། [འདི་ནི་
སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །] ཡན་ལག་གཉིས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
ལྟའོ། ། [སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་བཤད་པར་སྤང་བས་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པ་ལ་སྟོང་པ་བཞིར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩི་འཕྲེང་བའི་སྤྲིས་བཤད་ཀྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་བཞི་སྟུན་སོགས་བཞིར་སྒྲོམ་
པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྩ་དང་ས། །སྟུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་
ཅན་གསུམ་དུ། །ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་རྩལ་སྟེར། ཞེས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་བ་གཅིག་བཤད་པ་ནི། སྒྲིན་གསལ་
ལས། བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་ལ། སྟོང་པ་བཞི་པ་ནི་དཔེའི་

འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་སེམས་དབེན་¹་ཚུན་²་ཆད་དུ་སྐྱོང་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
དཔེའི་འོད་གསལ་ལོགས་སུ་བྱས་ན་སྐྱོང་བ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་སྤྱི་ཚུལ་ཁྱུངས་དང་བཅས་བ་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་
སྐྱོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མེ་མོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་
ཤེས་ [ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིས་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་ཟུར་གྱི་ཐིག་ལེ་སྐྱོས་པ་དང་། རྟེན་པ་
དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་ཆེན་ཞེས་པ་ནས་རང་སྐྱགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱོང་གི་སྣ་སྐྱོར་རྟོག་པ་རྒྱས་ལེད་པའི་འོད་གྱི་
ཐིག་ལེ་སྐྱོས་པ་དང་། སྐྱོང་གར་ཞེས་པ་མན་ཆད་རྟེན་པ་བྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་སྐྱོང་གའི་སྣ་ཅེར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། སྣ་ཅེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྐྱོས་པའི་ཐོག་ཚེལ་གསུམ་སྐྱོས་
པའོ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་དང་། རྒྱུད་ལྔ་སྐྱོར་ཚུལ་དང་ཅལ་བར་སྐྱའི་སྣ་ཅེར། ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་
ལེའུ་བྱག་པར་བཤད་ཐེན་ལོ། ། ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱུགས་ཏེ། ཡང་ ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབྱུགས་ དེ་
ཉིད་ས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་གི་རྟོ་རྟེ་ལྷ་ག་ལས་བྱུང་ནས། ཐིག་མའི་
བསྐྱའི་སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་གོང་བུའི་གཟུགས་གྱིས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེའི་
གཟུགས་གྱིས་སྐྱོས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་ནམས་ཐིག་ལེའི་རོ་མོར་འབྱུར་ཚུལ་ནི། ལེའུ་བྱག་པའི་སྐྱོན་གསལ་
ལས། ཐབས་ཤེས་སྐྱོས་སའ་བར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་སྐྱོང་ན་གནས་པའི་ཐོག་ཚེལ་གྱི་རྒྱུད་སྐྱོས་སའ་ཇུག་གི་དགའ་བས་
བྱངས་པས་ཆགས་པའི་མེས་ཀྱི་ནས་ཐིག་ལེར་འབྱུར་པར་བཤད་རོ། ། སྔར་ཡེ་ཤེས་དང་འབྱུང་བའི་དབྱུགས་སུ་
བཤད་པའི་དབྱུགས་ དེ་ཉིད་བྱེན་དུ་ དབང་³་མའི་སྐྱོར་ འགྲོ་བའི་དབྱུགས་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ་
སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ན་རིན་པོ་
ཆེའོ། །སྟོག་ནི་འཆོ་བའོ། །ཚེལ་ཞིང་རིང་དུ་སྐྱོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོག་གི་ གླིང་ དང་

1 མ་གྱི། ༡༩༠ན་ལ། ཚུན ཞོག། ༡༩༠ན་ལ། ཚུན

2 མ་གྱི། ༡༩༠བཟན། པའི ཞོག། ༡༩༠བཟན། པའི

“ཚུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ར་ ཚུད་ལས་ བཤད་ རོ། །ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་། བ་ཚབ་ཀྱིས།
གང་གིས་བསྐྱེད་ཞིང་རིང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ནི་སྟོག་ཚུལ་ཞེས་བསྒྲུར་བ་བདེ་ལ། རོན་ནི་གང་གིས་སྟོག་
སྟེ་ཆེ་རིང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ལ་སྟོག་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའོ། །ཚུལ་བའི་སྐད་དོད་ཨ་ཡུ་མ་ཞེས་པ་འབད་བ་དང་
འགོག་པ་དང་མཆུར་རིང་བ་ནམས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ནི་བྱི་མ་ཡིན་པས་སྟོག་དང་ཆུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་
ནོར་བའོ། ཞེས་འོད་ཀྱི་མཁས་པ་^༡གསུང་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གཞན་ནས་སྟོག་འགོག་པ་སྟོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་དོན་མི་འབྲ་
བ་ནི་འགོག་པའི་སྟེང་ནས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པས་སྟོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་དོན་མི་འབྲ་
ཡང་། ལམ་དེས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་འགོག་པར་འབྲའོ། ། །སྟེ། སྟེང་གི་སྟོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་ དེ་ཉིད་འཇུག་པ་ལ་
སྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཆན་དུ་རང་གི་རང་གིས་ གློས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

རང་སྟགས་ [སོ་ བ་ཚབ་ཆག་ ཞེས་ཡར་བཅད་དོ། ། །སྟེང་ཁར་ཉེ་རང་གི་སྟེང་ཁའི་
བ་རྒྱ་ལ་ ཆ་འདབ་བརྒྱད་པའི་དབུས་སུ་ཨ་བྱུང་ལ་སྟོགས་པ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ བསམས་
པའོ་ ཅས་་་ དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་ནི་ སྟོག་ནི་ རྒྱུད་ནམས་སོ། །ཐིག་ལེ་ བློ་མི་ཤིགས་པའོ། དེ་
ར་གྱུར་པར་བཞག་ བ་ནི་དེར་གཏོགས་པར་དགོད་ཅེས་པ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱུད་ནམས་སྟུང་པའོ། །
ཅེས་བྱ་བ་མི་ཤིགས་པར་གཏོགས་པར་དགོད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །

ཕྱི་རང་ནི་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་འེ་ཡུལ་ལྟ་ འོ། །དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སྟོགས་པ་
ལྟ་ སྟེ། དེ་ལ་ ཡུལ་དང་ དབང་པོ་གཉིས་དགག་ཅིང་ སྟེ་ དེས་པར་ཐིམ་ བ་ནི་དེ་གཉིས་འཆི་ཐིམ་
བཞིན་དུ་ཐིམ་པ་ནི་རང་དབང་དགག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ་ ཅས་་་ རིན་ཆེན་དགག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཐིམ་པ་ དེའི་
འོག་དུ་ཡུལ་ ཉུ་སྒྲུང་བ་ དང་ མིག་སྟོགས་ཀྱི་ དབང་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། ཡིད་

1 གླ། ༡༩༦བ་༣ན། གསུངས་སོ་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ རགས་པ་ སྟོག་ གི་ ངང་རྩོལ་བ་ རྒྱང་རགས་པ་ ངང་
བཅས་པར་དགག་ཅིང་ རྟེན་ ཅིང་ཐེམ་ པར་རྒྱུར་པའི་གཞུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྲ་བ་ རྟེན་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ། །འདིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་
སྟོན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཐེམ་པར་བསྟན་པ་ནི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ འོ། །སེམས་ནི་
འགོག་པའི་དོན་རྒྱུར། །མཆོན་མར་ཉེར་འཛིན་འབྱུང་བར་འབྱུར། ཞེས་བྲ་བ་ལ།
འགོག་པའི་དོན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེར་རྒྱུར་པ་ནི་སེམས་ འོད་གསལ་ དེར་ ཞུགས་
ནས་དེ་ཁྱེར་མེད་དུ་ རྒྱུར་པའོ། ། དེ་ལ་སྟོན་དུ་ཞུགས་འཆར་ཚུལ་ནི་ མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་
འཛིན་པ་ནི་མཆོན་མར་ཉེར་འཛིན་ཉེ་མཆོན་མར་སྤང་བའོ། །འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི་
སྟེ་བར་འབྱུར་བའོ། ། དེ་ལྟར་སྟེ་པའི་ མཆོན་མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔར། བྱང་ཆུབ་དོན་རྩི་
དོན་རྩི་འཆང་གི་ ས་གསུངས་པ་ཡིན་ བོ། ཞེས་བྲ་བ་ནི། ལྷུབ་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་ ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་པར་
རྒྱུར་པ་ལས་སྟོག་རྒྱ་དང་འདྲ་བར་སྤང་བར་འབྱུར་བ་ནི་མཆོན་མ་དང་པོའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆུ་མེ་ལ་ཐེམ་པར་རྒྱུར་པ་ལས་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །མེ་རྒྱང་ལ་ཐེམ་
པར་རྒྱུར་པ་ལས་ནམ་མཁའ་སྤང་བར་རྒྱུར་པ་ མེ་ཁྱེར་ ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །ཁམས་
བྲ་བ་ ནི་རྒྱང་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆེར་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱང་དེ་ ཀྱུན་དུ་སྤང་བ་གསུམ་
ཀྱི་དང་པོ་སྤང་བར་ དུ་ སོང་བ་ རྟེན་ཐེམ་པ་ ལས་མེ་མར་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་
ནི་བཞི་པའོ། །རང་བཞིན་ ཀྱི་ ཀྱུན་དུ་སྤང་བ་ གསུམ་སྤང་མ་གྱི་མ་ལ་ ཐེམ་པར་རྒྱུར་པ་ལས་
སྟོན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་རྟག་དུ་སྤང་བ་འོད་གསལ་བ་ཅམ་དུ་རྒྱུར་པ་
ནི་ལྟ་པའོ། ། །སྟོན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤང་བ་སྟོང་པ་སྤང་གསུམ་ལ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རྒྱང་པར་ཅན་ནི་

བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། ། མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་ཐུངན་ལས་འདས་པ་ རོན་གྱི་འདྲ་
གསལ་ རྩོམ་པར་འབྱུང་ལོ། །

ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་ལས་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ཏུ་ ལས་མཐའ་
 རྣམ་འབྲེད་ནི་རྒྱ་བྱང་གི་གཞུང་ཡིན་གྱི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཡིན་ཞེས་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཟེར་བ་
 ལྟར་མིན་ནོ། ། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས། དང་པོ་ས་ནི་ཚུ་ལ་ཐེམ། ། རྒྱ་ཡང་
 མེ་ལ་ཐེམ་པར་འབྱུང། ། མེ་ནི་རྒྱང་ལ་ཐེམ་འབྱུང་ཞིང་། ། རྒྱང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་
 འཇུག ། རྣམ་ཤེས་གཟུང་བ་ ཟླ་འཛིན་པ་ དེ་ཉིད་ནི། ། འོད་གསལ་བར་ཡང་འཇུག་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་། ། གཞུང་དེར་ལུང་དེ་དག་གིས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་དང་ལས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་གཉིས་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན་ཏུ་འཆར་བ་སོགས་འདྲ་བས་འདིར་བྱངས་སོ། ། ། བ་ ལས་ཤེ ས་
 སོ། ། བརྟན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཟླ་འོད་གསལ་ཏུ་ རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ནས། རྩོམ་འཇུག་ལས་
 རྣམ་ ཏེ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་"གོ་རིམས་ལས་ འདད་བར་མི་བྱ་བའི་མཆོན་མ་ལྗེའི་རིམ་གྱིས་
 འོད་གསལ་བར་འཇུག་པས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱའོ། ། ། ཞེས་པ་ནི་རྫོང་བཅུད་ཀྱང་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་རྫོས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། ། ། དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་
 པའོ། ། ། རྫོན་གསལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལས། རང་དབང་ཞེས་པའི་རྟངས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་
 མ་ཐག ། འདི་ནི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་བཞི་པའོ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བ་ཆབ་ཀྱི་འབྱུང་ཡང་དེ་དང་
 འདྲའོ། ། འཕྲོས་འབྱུར་ལས། ལྐབས་འདིར་དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་པའོ། ཞེས་གཞུང་དེ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཏུ་མཛད་པ་བཞིན་ཏུ་ཆག་འབྱུར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དཔེ་ལ་

གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་འགོས་འགྲུར་ལྟར་ལེགས་པ་ནི་འབྲེལ་བའི་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །]

༥ དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འོད་གསལ་ལ་བར་སོང་བར་རྣམ་པར་བསྐྱེལ་ཞིང་ ཉེ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། གང་སྟོན་རྗེས་སུ་བྱ་བ་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཐོབ་པ་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་ སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་“གོ་རིམ་སྔ་
བཤད་པ་ དེ་ཉིད་ [ལྟར་ལེགས་མཐུན་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཞུགས་པ་
བཞིན་དུ། ལུགས་རྒྱུག་གི་ཆེ་ཡང་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བར་བཤད་པས། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ། ལྟར་བའི་འོག་ཏུ་མར་མེད་དང་། དེ་ནས་མེ་ཁྲེང་དང་། དེ་ནས་དུ་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་བར་རྣམས་
སྟེལ།]] གྱི་རིམ་གྱིས་སྟོ་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་
རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དེ་ལས་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ འོད་གསལ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ སྟེ། འོད་གསལ་ དེ་ལས་རྗེས་སུ་བྱ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་བར་འགྲུར་གྱི། གཞན་
དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། [ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འོད་གསལ་དུ་འདུག་པ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་“ལུགས་
རྒྱུག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྗེས་བྱེད་དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་དང་སྒྲུང་སྟུང་པ་ལ་འོད་གསལ་ལས་”ལུགས་རྒྱུག་¹ ཏུ་
སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ལུགས་མཐུན་དང་སྟོར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་“ལུགས་རྒྱུག་⁴ ཏུ་འངས་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ནས་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་ནི་རྗེས་
བྱེད་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་འོང་བཞི་དོན་གྱི་རིམ་པའོ།]]

༥ ཐབས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཐབས་⁷ ཉི་ དང་“ཤེས་རབ་ ཉི་

1 གླ་ ༡༡༥ན་ན། སྟེ། ༡༡༥བཙན། གོ་རིམ་

2 གླ་ ༡༡༥བཙན། སྟེ། སྟེ། ༡༡༥ན་ན། ལུགས་ལྟོག་

3 གླ་ ༡༡༥བཙན། སྟེ། སྟེ། ༡༡༥ན་ན། ལུགས་ལྟོག་

4 གླ་ ༡༡༥བཙན། སྟེ། སྟེ། ༡༡༥ན་ན། ལུགས་ལྟོག་

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱུ་ཆའི་སྐྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་ཐོག་ཅིག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་འོ་རྩོམ་དབྱེར་མེད་དུ་
སྒྲུབ་པ་ལོ་ས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ། སྐྱུ་པ་བཟུང་དང་མི་སྐྱུ་པ་སྟོང་གི་རྩོམ་ས་
གནས་པ་དེ་མདོར་བསྟུན་པ་གོང་གུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། རྩོམ་སྐྱུ་ལྷག་སྐྱུ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་
གྱིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ནས། སྐྱུ་པ་དང་མི་སྐྱུ་པ་དེའི་དབྱེས་སྐྱུ་ལྷང་དུ་འཇུག་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན། རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ནས་པར་བསྟོམས་པར་ཤེས་པར་
བཤོ། ། ། གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི་རྒྱང་སེམས་ཅན་དུ་ཟད་ཅིང་དེ་ཡང་ལྷང་འཇུག་གི་
སྐྱུ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་བཤོ། ། ། འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལས་ཉ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་དུ་རིམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཡུང་
གྱིས་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲུང་ཅིག་། ཅན་གྱི་སྐྱུས་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་གཙོད་དོ། ། ཅན་
གྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྫོགས་ཀྱི་དང་པོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཡན་ལག་རྒྱག་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

ཕྱི་ལུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཀྱི་མང་མ་ནང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུལ་བྱ་བ་པམས་གྲང་། རྣམས་དང་
ཡེ་ལེས་ཀྱི་རྒྱའི་ ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ ལུས་པར་བཤད་པ་ འདི་ཉིད་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
ནལ་འབྱོར་ནམ་གསུམ་ལེས་བྱ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ པའི་ནལ་འབྱོར་ དང་ཡོངས་ ལྷ་
བརྟགས་ པའི་ནལ་འབྱོར་ དང་ [རྟག་ པམས་ཀྱིས་མི་ཁྲམ་གཟུགས་རྫོགས་པའི་ ནལ་འབྱོར་ཞེས་འབྲུང་བ་
ལྟགས་སོ།] གཟུགས་ཉིད་ཡོངས་ལྷ་རྫོགས་བ་སྟེ། ནལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ནམས་
གྱིས་བསྟགས། རྟགས་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད། ། འབྲུང་གསང་གཉིས་ཀ་ལས།
བྱིན་བརྒྱབས་ཅམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅམ་འབྲུང་སྟེ། རྟགས་ཞེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅམ་གྱིས་ནི་ས་ཤོར་ལྟགས་ལས་
བསྐྱེད་པ་གཙོད་པས་ལྷ་དེར་དཀོངས་བསྐྱེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷ་དེའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་

འབྱོར་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡིན་པར་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དག་པ་ནི་
སྟོང་པར་བསྐྱོམས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་དག་པར་བྱེད་པའོ་ དང་། གསང་སྤྲུགས་ས་ཐོན་ནི་སྣ་སོ་སོའི་
ས་ཐོན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་སྟེ་ས་བའི་ཆེན་པོ་ལས། ། བྲག་རྒྱུ་ཆོགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ་
སོ་སོའི་བྲག་མཆོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་སྟེ་གཞུགས་ནི་རྫོགས་པར་བྱས་པ། །དེ་
ནི་བརྟགས་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་། [བརྟགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།] །ཆོ་
ག་ཡིན་པར་གསུངས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྟེ་ ་པ་ཆོས་། [རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ། །སྟོང་བསྟོན་པ་བྱེད་
པ་སོ། །ཡུད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ནི། ཞེས་འབྱུང་ངོ།] ། བསྟོན་པ་དང་སྟོན་པར་བྱ་བ་ལས་ཏེ་བྱེད་པ་
སོ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོག་ཀུན་དང་ལྷན་པ་འཛིན་དག་ལ་འོང་གསལ་
ལས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཡུད་ཅེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟེ་ས་རྫོགས་པ། །རབ་ཞེས་པའི་ཐུང་འབྲུག་ནི།
རྫོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་དོ། །

[ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྟེ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་
གསུམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟེ་ཡོ། །རྒྱུད་འདི་སྟོན་དཔོན་ཀུན་སྟེང་གིས་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་ཡང་།
འདིར་དེ་མི་འདོད་དེ་གསང་འབྲས་བཞིན་ནོ། །] ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་རྒྱུ་འཛུལ་ནས་རྣམ་པར་སྦྱང་
མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྟེ་འཛིན་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་པ་
གཉིས་སྟོན་ཏེ། གསང་བའི་བདག་པོ་སྟེ་གཞུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་སྟེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འཛིན་ཏེ་རྟེན་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་མཆོན་མ་ར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡོངས་
སུ་མ་དག་པ་འཛིན་ནི་མཆོན་མ་ར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་ཏེ་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་སུ་བདེན་པར་བརྒྱང་པའོ་ སོ་། །དེ་ལ་སྟེ་གཞུགས་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་བྱ་བ་

གཉིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། མཆན་མ་དང་བཅས་པས་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་
པའོ། །མཆན་མ་མེད་པས་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་། [གཞི་གྲྭ་སྐྱོན་
ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འབྲུབ་པར་སྟོན་ནོ། །] འབྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། མཆན་
མར་བཅས་པས་མཆན་བཅས་ཀྱི། [དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ [བ་ཆབ་: ཉག་
ཏུ་] བཞེད། མཆན་མ་མེད་ལ་གནས་པས་ནི། མཆན་མ་ཅན་ཡང་འབྲུབ་ཏུ་
བྱུང་། དེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། མཆན་མ་མེད་པ་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། སྟོན་རྒྱུད་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་པ་ནི་འདུས་པར་བཤད་པའི་སྐྱགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཆན་པ་ལུང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དུ་བྱངས་པའོ། །འདིར་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ཞེས་བ་དང་།
པས་བཤད་པའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་བསྟེན་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ཞེས་བ་དང་།
མིག་སྟོགས་ལྡ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྡ་ཞེས་བ་དང་། རྒྱུད་ལྡ་ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་། འབྱུང་བ་ལྡ་དང་། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡ་
བ་ཞེས་བ་དང་། མེམས་ཐེམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་འགོག་པ་ཞེས་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་འགལ་བས་བཤད་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་བཤད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་མི་དགོས་པ་ནི་དགོངས་བཤད་གཞན་ལ་
ཡང་མང་ངོ་།]]

ཕྱི་དེ་ལྟར་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་རྣམས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། ད་ནི་སྒྲུབ་པའི་གནས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁྱད་
པ་དེ་བཞིའི་ཆིག་གི་དོན་གོ་སྟོན་པའོ། །བཙུང་ལྟར་འདས་སྐྱ་གསུང་སྐྱགས་དབྱེར་“མི་བྱེད་¹པས་རྗེ་ཆེ་ཡང་ཡིན་ལ།
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་མོ་ཡང་ཡིན་པས། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཆེ་འཆང་གིས་དེ་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་ལླུ་ཏོ། ། བྱང་
བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱི་རྒྱལ་ས་ འདིར་ རེས་དོན་ལུང་སྟོན་གྱི་ ལུང་གིས་བཤད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

1 ལྟ། ༡༩༠༧༡༣། ལྟ། ༡༩༤༧༦༣། མི་བྱེད་

མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་དགོན་པ་ཆེ། །མཉམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ས་ཕྱོགས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་བྱ་
རབ་ཏུ་དབེན། །རྣམ་པར་དག་པ་ ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་ རི་བོ་ནགས། །བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་
ཆུ་རོགས་སྟེ། །རིགས་ རྩལ་པ་ རྟོ་རྩེ་འཆང་ ཉིད་ནི་ གནས་དེ་རྣམས་སུ་འཕྲོལ་ཅེས་གསུངས་པའི་ བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ རྩོལ་བའོ། ། དངས་པ་དེ་རྣམས་རྒྱད་ཀྱི་རོན་ཆུངས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཆོག་གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་སྐྱེ་བཞི། རྣམ་
པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར་དངས་པ་འདི་ཉིད་དག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་
པ་བྱས་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་ དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ སྐར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྟོས་
ཏི་ བདོར་བསྐྱས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་ སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བ་ རྣམས་
ཀྱི་ཕྱིར། ཏུ་གསུངས་པའི་ རྟོ་རྩེ་བཞི་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད་པ་
ནི། རྟོ་རྩེ་ དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ། ། ཅེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ནས་ལྷག་པོས་འོད་གསལ་
ཏུ་བསྐྱས་པའི་བར་རོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་མདོན་རྟོགས་དངོས་གཞིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དེས་སྐྱབ་ཐབས་
དངོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་“བསྐྱང་འཁོར་¹སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། རྟོ་རྩེ་ གཉིས་པ་ས་བོན་
བསྐྱས་པའོ། ། བྱི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཆུ་བའི་སྟེང་ཏུ་ས་བོན་འབྲུག་སུམ་འགོད་པ་དང་། དེ་བསྐྱས་
པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཆན་བསྐྱེད་པའི་བར་རོ། ། རྟོ་རྩེ་ གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྟོགས་
པ་ ནི་མདོན་བྱང་ལས་སྐྱེ་རྟོགས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་སྐྱེ་རྟོགས་པའོ་”སྟེ་། ། རྟོ་རྩེ་ བཞི་
པ་ཡི་གེ་དགོད་པ་ ། “བྱི་སྐྱེ་²གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཡི་གེ་དང་། རིག་མའི་

1 རྟོ་སྟེ། ༡༩༧༩ན། སྐར་འཁོར་

2 རྟོ་སྟེ། ༡༩༧༩ན། རྟོ་སྟེ། ༡༩༧༩ན། དེ་སྟེ།

ལུས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་དང་། རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཡི་གེ་འགོད་པ་སྟེ། མཛོན་རྟོགས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་
བཞིའོ། །རྒྱད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བ་ས། འབྲིན་པའི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཡང་ཡི་གེ་འགོད་པར་མཛད་པ་ནི། རྗེ་ཆེ་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
འདིར་ནི་ཡང་ན་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །བརྒྱལ་ཞུགས་བརྟན་པས་ཞེས་པའི་རྣང་པ་ལྷག་མ་
གསུམ་གྱི་བཤད་པ་འོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་རིམ་བཤུགས་ཀྱི་ལ་སྦྱར་རོ་། ། ། འོ་། ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དང་
བའི་དོན་རྟོ། །

ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པས་རྗེ་ཆེ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་བྱ་བར་མ་བྱེད་ མཆོག་གི་སྦྱབ་པ་ རྟོགས་རིམ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྗེ་ཆེ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་བྱ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡང་ན་ཞེས་པ་ནི་
དང་དོན་གྱི་རྗེ་ཆེ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ལས། ཡང་ན་རིམ་དོན་གྱི་རྗེ་ཆེ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་བྱ་ཞེས་པའོ། །རིམ་དོན་རྣམ་
ན་ རྗེ་ཆེ་རྣམས་པ་བཞི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་བཞི་པོ་ དེས་བསྐྱེད་པ་བྱ་
ཞིང་ ཕྱི་རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། ། ། འོ་
ན་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་དུག་ག་ཆང་བས་བསྐྱེད་པ་བྱ་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོང་པ་བཞི་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་རི་ལྟར་རིགས་སྦྱར་ན། ཕྱོད་མེད་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་དུག་
ཡོད་ཅིང་དེ་དུག་ཆང་བ་བྱ་དགོས་ནའང་། འདིར་བསྐྱེད་པ་སྟོང་པ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་ནི། སོར་བསམ་གྱི་རོ་བོར་ལུས་
དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་པ་བཞི་དང་ས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཚུལ་ངག་དཔེན་
གྱིས་སྐབས་སུ་ཡང་སྣ་ཅེ་གསུམ་གྱི་སྟོག་ཚུལ་གསུམ་བཟོས་པའི་མཐུས་སྟོང་པ་བཞི་དང་ས་ནས་སྟོས་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དཔེན་སྟོས་པ་དང་། སྦྱ་ལུས་བྱུང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་
འོད་གསལ་སྟོས་པ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྟོང་པ་བཞི་དང་ས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་སྟོང་པ་ལ་སྟག་ཡིན་པས། དོན་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་
བསྐྱེད་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་འདི་ལེགས་པར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ། བརྒྱལ་ཞུགས་བརྟན་པ་ནི་

བཙུག་འགྲུལ་བ་ལྟམ་པ་ ལྟེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ ཅན་གྱིས་ བསྟེན་པ་བྱའོ་ སོ་། །སྤྱི་གསུམ་མེད་ཅོ་
རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་དང་བདག་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ མི་རྩི་རྩི་འཆང་གི་རོ་ཐོར་བལྟ་བ
འོ། །“ད་ལྟར་¹དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩི་རྩི་བཞི་དག་གིས་བསྟོམས་ཤིང་། ལྟེ་འདོད་
ཡོན་གྱི་ རོ་ཐོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྩི་ལྱིས་ བསྟེན་པས་ན་
དངོས་གྲུབ་སྟེ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་བར་འགྱུར་
བ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །

༥ དུས་བཞི་དག་ཏུ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་ [ཀླང་བ་བཞིས་གཙོ་པོའི་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་
ལྷ་མོ་ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་གཅིག་སྟོན་ནོ། །] བ་ལ། དུས་བཞི་ནི་ལྷ་མོ་བཞི་
རྣམས་ཏེ། [ཞེས་པ་ནི་ལྷན་སོགས་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་བརྒྱ་ཅན་སོགས་བཞིའོ། །] དེ་རྣམས་ཀྱི་
རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ བྱག་རྒྱ་ དེ་ རྣམས་ མཉེས་པར་
བྱས་པ་སྟེ་དེས་ན་དུས་བཞི་དག་ཏུ་རབ་སྤྱོད་བས་སོ། །སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དགའ་བ་ འི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྤྱི་རྩི་རྣམས་ ཤེས་པ་ འི་སྤྱི་བ་པོས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ
འོ། །གནས་ལྔར་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ ལྷ་མོ་བཞིའི་གནས་ན་གནས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཁྲད་པར་ཅན་ ཉེ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་ ཀྱི་ཡུལ་ ལྔ་ མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ སྤྱོད་པ་
སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྲུག་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་སྤྱི་སྟན་པའི་སྤྱི་ཉན་པ་དང་། ལུས་དང་གོས་ལ་གྲུགས་པའི་འི་ཞེས་པོ་
སྟོས་པ་དང་། མ་མཆུའི་སྤྱང་ཅིའི་རོ་འཛིབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་བྲ་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ སྤྱི་བ་པོ་ དེས་ཡི་གེ་ཨོྫྱི་ རང་གི་ རྩི་རྩི་ཅེ་མོ་འི་བྲ་ག
ར་བསྟོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྩི་སྟེ། ཨོྫྱི་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རང་གི་རྩི་རྩིས་

1 ལྷ། ༡༩༡༧༦༡ ལྷ། ༡༩༦༧༦༡ དེ་ལྟར་

དགའ་བ་ ཉེ་རིག་མ་ལ་རོལ་བར་ བྱས་ལ། རྣོམ་པ་སྟེ་བདེ་བ་དམ་པ་ ཞེས་པ་ནི་རྣོམ་པ་འི་སྐད་དོད་
སྦྲུང་ལ་སྟོན་པ་དེ་བ་དང་། བར་ནི་མཆོག་གོ་ཁད་བ་དེ་ བཟུང་བ་ བསྟན་ཅིང་ བསྟན་ཅིང་ ཉེ་ སྦྲིན་
བར་བྱའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྲུང་བ་ལས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྲན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྦྲེ་བ་ལ་
དགོངས་ནས་བདེ་བ་མཆོག་རིག་མ་ལ་སྦྲིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ནས། བསྐྱེད་
རིམ་ལ་གསུངས་པ་དང་། ཡོ་ཡིག་གིས་བྱང་སེམས་བྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པར་བཤད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་པ་འི་སྦྱོང་པ་འི་
སྐབས་ཡིན་ན། ཡི་གེ་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྒྱུད་སྦྱབས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས་སྦྱོང་
པ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་བྱེད་པའི་ཆུན་ བྱན་སྦྲུམ་ཆོག་པ་པ་མཆང་བ་མེད་ཅིང་། དགའ་བའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་ ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དང་སྦྲན་ཅིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ འི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་གི་ཕན་
ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞག་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་
རིམ་མཐར་ཐུང་ཞིང་དེ་ནས་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ འཛིག་རྟེན་པའི་ དངོས་
བྱུང་གི་དུས་ནི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གིས་ནི་ཆེ་བ་བྱེད་དེ་ཉིན་ཞག་
བཅོ་ལྔ་ལོ། །དབང་པོ་ཐ་མས་ནི་ཆེ་བ་གཅིག་གས་ཆེ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། ཆེ་བ་བྱེད་
ཀྱིས་ལྷག་པའི་ཆེ་བ་ནི་ཆེ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ་དེས་དབང་པོ་ཐ་མས་འབྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། ། རྫོགས་རིམ་པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་པོ་རྒྱང་འཇུག་སྟོན་པ་ལ་ རྩོ་རྩེ་
ནི་ ཕྱལ་གྱི་ འོད་གསལ་བའོ། །དམ་ཆོག་ནི་ ས་མ་ཏ་མཉམ་པ། ས་མ་ཡ་དུས། ཨེ་ཀ་ཀྱ་ལི་དུས་གཅིག་
པ་སྟེ་ཕྱལ་གྱི་འོད་གསལ་ དེ་དང་ ཕྱལ་ཅན་གྱི་ཡི་ཤེས་གཉིས་ཙོ་ མཉམ་ཞིང་དུས་གཅིག་ ཏུ་ཞུགས་
པར་གྱུར་པ་ ལ་བརྟེན་ན་ ས་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། རྩོ་རྩེ་དམ་ཆོག་ནི་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་

པོའོ། ། ཟུང་འཇུག་དེ་བསྐྱབས་ཤིང་ཉེ་དེར་གྱུར་བར་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ན་དངོས་གྲུབ་
སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱར་ཞིང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་
འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱི་རྟོག་པ་སྟེ་བརྟགས་པ་འི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། རྟགས་ཀྱི་སྟེ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེ་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་རིམ་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་རེས་པ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞག་གངས་བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་
པའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞག་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས། རབ་ཏུ་བསྐྱུལ་ནས་ང་ཡིས་སྟོན་ཏེ་སྤར་ཞག་བདུན་དང་ནི་ཞེས་སོགས་སུ་རྒྱས་
པར་སྟོས་ཏེ་བསྟན་ཅིང་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བཤད་
པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ [“པ་ཅིག་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཞག་གངས་བྱེ་བྲག་
ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱགས་ཀྱིས་འཛོལ་བའོ། །] དགོངས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཏེ། སྤྱོད་
རིམ་བཞིན་པའོ། །རྒྱ་བ་བྱེད་ནི་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ཕྱོགས་ལ་
བསྐྱུར་དགོས་ཤིང་ནད་གི་བཤད་པ་མཛད་པ་རྩ་བར་མ་བྱུང་བས། བཞེས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཀྱི་ནད་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་དགོས་སོ། །ཕྱོགས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་རྟེན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དམ་
པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནི་བར་ཏེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་གནས་པ་དེ་ལས་རྒྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་སྟེ།
རྩི་ཚིང་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཛོལ་བར་གསུངས་སོ། །གང་གིས་གསུངས་ཤིང་།

གསང་བ་མཆོག་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གསང་བའི་མཆོག་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་་་གསུང་བ་སྟེ།
དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་སྐབ་པར་
འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ བསྟེན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བཏངན་ས་ གྱིས་དངོས་བྱུང་སྐབ་པ་ལ་ འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཁྱིལ་ དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིག་གི་
རྒྱན་ ཉམ་ཆིག་ཐད་དེ། སྐྱ་གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་སྐབས་སོ་སོའི་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའོ་ འོ་། ། ལྷ་གང་གི་མཉམས་སྐབ་
པ་པོས་ རྗེ་ཆེའི་ སྐྱ་ཉེ་བར་ཐོབ་ཅིང་ ཉེ་ཐོབ་པར་ སྐབ་པ་པོ་སྐབ་པར་བྱེད་ པ་ ལ་སྟོད་དུ་
བྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་བར་སྐབ་པ་སྟེ། ལུས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ སྐྱ་རྗེ་ཆེའི། ། སྐབ་པ་པོའི་
ལུས་ དེར་སྐྱད་ཅིང་ ཐོས། དེ་ལ་ གསོལ་བ་འདེབས་ པའི་ཐབས་ཀྱིས་ བས་ན་ཉེ་བར་སྐབ་
པའི་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། ། རྣམ་སྤང་ དེའི་ཡུལ་ ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆིགས་སུ་
བཅད་པ་ འོ་² སྟེ་། སངས་རྒྱས་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ རྣམ་སྤང་ དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་
པར་བྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཛིན་འོ། །དཔལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱུན་འོ། ། ལྷན་དེ་
གང་ལ་ ལུས་དུ་ ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་འོ། །རྗེ་ཆེ་གསུམ་ནི་རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །

1 ཐོ། སྐྱ་ ༥༡༤ན་༣། གླ་ ༥༤༣བ་༣ན། གསུངས་པ་

2 མ་ཟི། ༥༡༤བ་༣ན། འོ་ ཐོ། སྐྱ་ ༥༡༤བ་༣ན། གླ་ ༥༤༣ན་༥ན། འོ་

རྩི་མེད་འཆང་དེས་རྩི་མེད་གསུང་སོ་སོར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོམས་
 པར་བྱས་པ་བདག་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་སྐབས་ཏུ་གནས་པར་
 མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ། སྐྱོད་རྩི་མེད་ཀྱིས་སྐྱོད་པར་མཛོད་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་མེད་པའི་གསུང་པའོ་དོ་། །དེ་
 ལྟར་བདག་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། བྱོམས་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། རྩི་མེད་
 གཙོ་མོ་དེའི་འཁོར་རྩི་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ནི་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་པོ་མི་གསུང་སྟེ་དག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་གསུང་རྩི་མེད་པོར་སྐབས་ཅིང་སྐྱོད་པ་ཡིན་པས་ན་སྐབས་
 པའོ། །སྐབས་པོ་མི་དག་དེར་སྐྱོད་ཅིང་སྟེ། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཐབས་ཀྱིས། དེ་བྱེད་མེད་
 པར་སྐྱོམ་པས་ན་སྐབས་པའི་སྐྱོམ་པ་སྟེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའི་ཡུལ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་ནི་འོག་ནས་བཞག་པའི་ཆོགས་སྐབས་ཅན་པའོ། །ཆོས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའོ། །གསུང་གི་ལམ་ནི་གསུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དཔལ་ནི་གོས་
 དཀར་མོ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་འོ། །

རྩི་མེད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་འོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་ནི་བྱགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་པོ་ཆེན་པོ་ནི་
 བྱགས་ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་འོ། །བྱགས་དེ་ལ་གནས་ནས་སྐབས་པོ་སེམས་ལ་དབང་
 ཐོབ་པ་ལ་སྐྱོར་བས་ན་སྐབས་པོ་ཆེན་པོ་འོ། །སྐབས་པོ་མི་སེམས་དེར་དེ་བྱེད་མེད་ཏུ་སྐྱོད་པས་
 བྱེད་པ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའོ། །མི་བསྐྱོད་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཆོགས་སྐབས་
 ཅན་པའོ། །རྩི་མེད་ཏུ་རྩི་མེད་པའི་གནས་པའི་སྐབས་ལས་འདས་པ་འི་བྱགས་ནི་རྩི་མེད་འི་
 བྱགས་ཏེ་འཁོར་བ་དང་སྐྱོད་པས་འདས་པ་འི་མཐུན་པ་ཆགས་པ་སྟེ་མ་སྐྱོད་པའོ། །དེ་

ལྟ་བུའི་ཐུགས་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་དོན་ཅེ་མི་བསྐྱོད་པའོ། ། ལྟ་
མ་གྱི་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པས་ན་དཔལ་ལྡན་ཏེ། ལྟག་མ་ནི་སྤུ་མ་བཞིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མཐར་ཐུག་པས།
ལེ་ལུ་འདིར་ ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྟའི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བ་ དེ་ཉིད་ངེས་པར་ ཉེ་གདོན་མི་ཟེ་བར་ བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐོ་
ནས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ རྣམ་སྣང་དང་ དབྱེར་མེད་ པར་སྐོས་པ་ཡིན་ པས་ན་རྣམ་པར་
སྣང་མཛད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ནི་འོད་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པའོ། །དོན་ཅེ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །གལ་ཉེ་སྤོངས་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ ལས་འདིར་ཞུགས་བྱིན་ཆད་རང་གི་སྐོ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྟ་བ་རྒྱན་ལྟན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ མན་ངག་མ་ཐོབ་པས་སྤོངས་པས་བེལ་གྱིས་
མནན་ནས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྟེ། རང་གི་སྐོ་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ སྐྱུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ ལྟ་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་ གལ་ནས་“གསུམ་ཆན་དེ་གཉིས་ ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱིས་
རྟོག་ན་”ཆོལ་བར་²འགས་ པ་ནི་སོ་སོར་རིང་དུ་གྱུས་པ་སྟེ་དེ་དང་འབྲེ་བར་ ུ་བ་ཆོབ་ཆག་ རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་ལས་ཟེར་ ཤིང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པར་འདིར་ངའི་ཆོག་ལ་ཡིད་
གཉིས་དང་སོམ་ཉི་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་དོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པའོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུ་དོན་ཅེ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་
གྱི་མི་བྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱུར་བ་ དོན་ བཞིན་ནི་དོན་ཅེ་ལ་སྐྱུར་བའོ། ། རིམ་པ་གཉིས་གྱི་དོན་

1 གླ་ ༡༩༥ན་༡། ལུས་ཆན་

2 རོ་ལ། ༡༩༥ན་༡། ལྟེ། ༡༩༥ན་༡། གླ་ ༡༩༥ན་༡། ཆོལ་བར་

རྩི་བཞི་ལོ་ དེ་ ལེ་འུ་འདིར་བཤད་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཕྱིན་བརྒྱུ་དང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ འདིས་
མཉམ་པར་བྱས་པས་ན་དམ་ཆོག་གོ། དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པས་ན་སྐྱེ་བའོ། །རྩི་གསུང་པའི་རིམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོག་གོ། །བསྐྱེད་པ་
ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །ལེ་འུ་ནི་གཞུང་གི་ཆོག་སུ་ལོ། །ལེ་འུ་དང་མོ་ནས་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་
ཀྱི་ལེ་འུ་ མོ་སོའི་མིང་ལ་ལྟོས་པས་ན་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། སྐྱེ་རྩི་བཞིན་པའོ། ། རྩི་སྐྱོན་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་པ་མཐའ་
དུ་གཤིས་བཤད་པའོ། ། ། །

རྩི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྐྱོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟན་
ཞིང་སྐྱོད་པ་བྱས་པ་ རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ རང་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ མོས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅིང་དུ་མ་ཟད། ཆར་བཅད་དང་རྩིས་འཛིན་གྱི་ ལས་ཀྱི་ཆོག་སུ་
རྣམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་གསུངས་ཏེ། ། རྩི་དེ་ནས་ནི་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ བཤད་ཐེན་པ་འི་འོག་ཏུའོ། །འདོད་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་
བརྒྱུད་ དང་ལྷན་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་ན་མཆོག་སྟེ། དེ་འཛིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་མཆོག་འཛིན་ པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཁོར་ དང་རོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ནི་དགོས་པ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནི་བཅོན་པ་ མཛད་པ་ འོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སའི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱོན་ལྟེ་བྱུག་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་

སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ ལྷག་འཆའ་ཞིང་
མཆོད་ནས་གསུངས་ སོ། ། ཞེས་སྒྲུང་སྟོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་
བརྟུགས་པས་ན་ [ལུབ་པའི་སྐད་དོད་སྤྱུ་ལ་མ་ན་ཡིད་དེ་ཐུགས་སོ། བརྟེ་འཇུག་པ་སྟེ་བརྟུགས་
པའོ།] ལུབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ རྟོན་ ཡང་དག་པར་
སྒྲིན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་ རྟོན་ཀྱན་རྟེ་རྟེ་ཅན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ན་
སྒྲིན་པ་ཆེ་སྟེ་རྟེ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ སྟེ་དེ་ལ་ལྷག་འཆའ་ནས་སོ་་་ འོ་་། །བདེན་པ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་མཐུན་པས་ན་དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་མཆོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་རྟེ་རྟེ་འདྲུངས་འདི་གསུངས་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ནི་རྟེ་རྟེ་འདྲུངས་ཡིན་ལ། དེ་་་གསུང་བར་མཛད་པ་
སྟེ། སྒྲ་རི་བཞིན་པའོ། །

༥ ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པའོ། ། གང་ལ་ངོ་མཆར་ཞེན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ ཉེ་དེ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་
སྦྱོར་པའོ། །རྟེ་རྟེ་བཞི་འདྲའ་ [རྟེ་རྟེ་བཞི་ལས་ །པ་ཆོབ་ འདས་པའི་ཕྱིར་ན་བཟང་པོའོ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟེ་རྟེ་བཞི་ལས་འདས་པའོ།] ། བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཟང་པོའོ། །སྦྱོར་བ་ ཡན་
ལག་ དྲུག་གི་བསྐྱུགས་པ་བསྐྱེན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་ ལུང་འཇུག་ ལ་མཛོན་
པར་བསྐྱོད་པ་གསུངས་པ་ནི། ཡང་ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་
སྦྱོར་བ་དྲུག་གོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ ལུང་འཇུག་

1 གླ། ༡༩༩ནུན། གསུངས་པར་

གོ་ལོ་། དེ་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཆོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གསུང་ རབ་ཀྱི་། གི་། ལྷོང་མེད་ དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཨེ་མའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། དེའི་ཚུལ་ནི་གཅིག་དུ་བྱས་པའོ། དེ་ཞི་
བ་ནི་སྒྲོས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
ནི་བསྟོད་པ་ཉི་བར་སྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པའི་ཐབས་སོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་བྱེད་པ་
སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མི་ཤིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་པའི་བཤད་པའོ། །མ་
སྐྱེས་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མ་སྐྱེས་ཤིང་ ཞེས་པ། དབྱ་མ་རྩ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་
བ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ གཞོད་མ་ནས་ རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ ཞི་བ་ར་
རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ འི་། ཆོས་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་
བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་མ་སྐྱེས་ཤིང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ བརྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ སྟེ་བརྟག་མི་བཟོད་ཅིང་ མ་
བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཅེས་དུ་ཡོད་པར་ ། འབྱུང་གསར་གཉིས་ལ་བདེན་ཞིང་ཞེས་པ་མེད་
ནོ། ། བདེན་ཞིང་ཡང་དག་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡན་
ལག་དུག་གི་སྒྲོར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་ངོ་མཆར་ ། འདིའི་
ངོ་མཆར་ཆེ་ལུགས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་པ་འཐད་པའོ། ། ཆེའོ་
ཞེས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བསྟོད་པས་བཅོམ་ལྡན་མ་ཉིས་པར་བྱས་ནས་མཛོན་པར་

འདྲོད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུག་སྤྲུག་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུག་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ནི་ཨྲ་ལི་དང་ཀླ་ལི་ལས་བྱུང་བ་འི་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། ། སྤྲུག་དེ་གང་དུ་བསགས་ཤིང་བསྤྲུས་པ་ནི་། སྤྲུག་སྤྲུག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱུང་སྤྲུག་སྤྲུག་དཔེར་མེད་དུ་བསྐྱོ་བའོ། ། བསྤྲུས་པ་འོ། ། རྩོམ་བསྐྲུས་པ་ནི་དོན་ཏེ་ལམས་ལུ་ཡོད་པའི་བསྐྲུས་པ་འོ། ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་ཆེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྲུག་སྤྲུག་མི་བྱེད་པ་ནི་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་པོ་འོ། ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་རྒྱུར་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་གནས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུར་ཏེ་དེ་བཞུགས་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་འོ། ། རྩོམ་བསྐྲུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྩོམ་མི་བྱེད་པ་གསུམ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྲུབ་པ་སོ་གང་གིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞུགས་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། ། རྩོམ་བསྐྲུས་པ་ནི་རྩོམ་མི་བསྐྲུས་པ་རྩོམ་པོ། །

དེའི་སྤྱིར་བའི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུང་སྤྲུག་སྤྲུག་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོས་པ་འོ། ། དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ཅིང་བདག་གིར་མཛད་པ་འོ། ། ། རྩོམ་བསྐྲུས་ནི་སྤྲུག་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པས། སྤྲུག་སྤྲུག་པས་རྒྱལ་བ་སྤྲུག་པཅས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། རང་ལ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་དཔོན་པ་རྣམས་རྩོམ་བསྐྲུས་ཀྱིས་སྤྲུབ་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འོ། ། ། དེགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་

1 ཟླ་ ༡༩༡༧༡༩ ཟླ་

པ་སོགས་པ་ལ། གསང་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ནི་“སྤྱད་ཞེས་བྱ་བ་པ་སོགས་པ་འདི་
 རིགས་ཏེ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་ལོ། །སྤྱད་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་མཆན་ནི་རྩོམ་སྒྲིལ་
 གེགས་སྤྱད་རྩོམ་པ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་འདི་རྩོམ་རྩོན་པ་ལོ། །གསང་སྤྱགས་རྫོས་པ་
 བེ་རྩོམ་བསྒྲིལ་པ་ལོ། །དེ་རིང་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟོ། །གསུངས་ཤིག་པ་ནི་བཀའ་སྤྱོད་
 ཅིག་པ་ལོ། །རྩོམ་བསྒྲིལ་པ་དང་ཁོས་པ་ ཅིའི་ཤར་ལྷ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ ། ཡེ་ཤེས་ །པ་ཆེན་ རྒྱ་མཚོ་
 གསན་དོན་དུ་ལོ། ཞེས་འཇུག་ལོ། ། ། རྒྱ་མཚོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལོ། གསན་པ་ནི་
 དེས་བཀའ་སྤྱོད་པ་དེ་ཆོས་ནས་ ཤེས་པ་འདོན་དུ་ལོ། །སྤྱད་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྩོམ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་
 ལམ་ལ་ སྟོན་ བཞེན་ པ་ལ་གནས་པ་ལོ། །སངས་ ། སངས་ །པ་ཆེན་ རྒྱས་དུས་གསུམ་ལས་བྱུང་ག་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་འདུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བྱུང་བ་ནི་རྩོགས་པ་ལོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་
 གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྩོམ་ཅན་ཏེ་སྟོང་བཞེན་པ་ནམས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་དུས་གསུམ་ནི་རྒྱུད་ལྡན་འདུག་གནས་པ་གསུམ་
 མོ། །དེ་ལས་བྱུང་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུད་གསུམ་ལས་བྱུང་པའི་གདངས་གསུམ་རྩོགས་པ་ལོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཡིན་
 ཞེན་སྤྱད་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེའི་གདངས་དང་། རྒྱུད་གི་གདངས་གསུམ་དཔྱེར་མེད་དུ་སྟོང་བཞེན་
 པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། ། རྒྱས་དུས་གསུམ་ལས་བྱུང་ནམས་ཞེས་
 པ་ནི། འདུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །བྱུང་བ་ནི་
 རྩོགས་པ་ལོ། །གང་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ། །རྩོམ་སྤྱགས་ནི་རབ་བསྟོན་ས་
 པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོམ་བསྒྲིལ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་
 ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ལོ། །ནམ་མཁའ་དོན་རྗེ་ནི་
 རོན་དམ་པ་འེ་བ་དེན་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བ་དེན་པ་ལོ། །དེ་གཉི་ག་ལས་
 བྱང་བས་ནམ་མཁའ་དོན་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བ་སྟེ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །བྱེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ རྗེ་འཆང་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལ་
 སོགས་པ་འེ་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ན་བྱེད་པ་ལོ། །རང་གི་དབང་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་
 སྟེ་རང་གིས་བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ འི་མཛོན་སྟོན་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་དབང་
 གི་... འི་...ལས་གཙོད་པས་ན་སྐྱེད་པ་ལོ། །དམ་པ་ནི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དབྱ་བ་ཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་པས་ཀྱང་ལྷག་པར་
 བྱུང་པས་དམ་པ་མཆོག་གི་གཙོས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དེ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་
 རྗེ་བསྐྱེད་པ་འདི་གསུངས་ཤིང་བཀའ་སྩལ་པ་ལོ། །

༥ ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གསང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་
 བྱི་...སྐྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ། ལྷགས་ དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ བསྐྱེད་པ་ བྱི་ཡི་གེ་
 གསུམ་མོ། ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ དེའི་བསྐྱེད་པ་ནི་ རྒྱུ་ལྡན་དུ་ འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 ཀྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་རྒྱུ་པོ་... མོ་...། ། རྒྱུ་ལྷགས་ དེ་རྣམས་ མི་ལྟེན་པར་རྒྱུ་པོ་ ཡོད་པ་ ལ་ བྱི་
 དོན་རྗེ་མི་ལྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་སྟེ། རྗེ་འཆང་གི་ཡི་གེ་དང་རྒྱུ་ལྟིས་མི་ལྟེན་པ་ དེའི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ [ཏེ་འདིས་དོན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་བཤད་
 བསྟན་ཏོ།] ། རོ་...། ། རྗེ་འཆང་པར་དབྱེ་བ་ སྟེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ འི་ཕྱིར་དོན་དབྱེ་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ་བ་ཆ་བ་ [དབྱེ་བ་གསུམ་ལ་དོན་རྗེའི་མཐུན། །བཞོད་པ་དོན་

གསུམ་ཞེས་བྲ། ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་མ་ཐུན་ནོ། ། དབྱེ་བ་གསུམ་ནི་སྐྱུ་རྩི་མཛེས་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ གསུམ་སོ་ འོ་། །དེའི་ བཟུངས་པ་ནི་ རྩི་མཛེས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྩི་མཛེས་
 འཛིན་པ་གཅིག་པུའི་མཐར་ཐིན་པའོ། ། བཤམ་པ་ [ཞེས་པ་ནི་རྩི་མཛེས་འཛིན་རྩི་མཛེས་གསུམ་མི་ཕྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་རྩི་མཛེས་བྱས་པས་མཐར་ འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རྩི་མཛེས་གསུམ་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱང་ཁའི་
 ཅུ་འཁོར་གྱི་དབྲུས་ཀྱི་རྩི་མཛེས་འཛིན་པ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཅུ་དབྲུག་པའི་འབྲེལ་བར་སྦྱང་ག་
 ཅུ་གནས་པའི་རྩི་མཛེས་མེས་དཔལ་འབྲུག་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ བཤོད་པ་ནི་ རྩི་མཛེས་དུ་
 འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ ར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ས་བཟོ་བའི་¹སྟེ། དེ་ནི་རྩི་མཛེས་གསུམ་ གྱི་བཟུངས་པ་ ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བཟུངས་པ་
 འདིའི་ ཡུལ་ཅན་ལ་རྩི་མཛེས་གསུངས་པ་མང་བས་ ཡུལ་ རི་རྩི་མཛེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 བཟུངས་པའི་ གནས་ནི་ཉི་ཐར་ལེན་པ་ འི་ཡུལ་སོ་ འོ་། །དེ་གང་ཡིན་ཞེན། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ ཞེས་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེའི་ལུས་དང་། རྩི་མཛེས་གསུམ་སྐྱེའི་ལུས་ ལེན་པའོ། ། ལུས་ དེ་
 ཡོད་པ་ལ་ བཞེན་ནས་ སྐྱོ་བ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 གྱི་ རྩི་མཛེས་ཀྱི་ བྱ་བ་རྩི་མཛེས་པར་བྱའོ། ། ། འདིར་ལྷ་མ་ནམས་སྐྱབས་འདི་ནམས་སུ་རྩི་མཛེས་བྱ་
 བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྩི་མཛེས་གསུངས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱུལ་པའི་རྩི་མཛེས་ཁོན་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་།
 རྩི་མཛེས་འཛིན་པའི་བསྟན་པའི་དུས་སུ་རྩི་མཛེས་བྱས་པས་སྟོང་པ་ནམས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུ་དང་གསུང་པར་སྦྱང་
 རོ། ། ། འདིའི་པན་ཡོན་ནི་རྩི་མཛེས་བཟུངས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྩི་མཛེས་བཟུངས་པ་
 བཤད་མ་ཐུག་པ་འདི་ཡིས་ནི། རྩི་མཛེས་སྟེ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཐུགས་ནི་

1 སྟེ། སྐྱུ་ ༡༩༣༧༩༡ ཟླ་ ༡༩༩༩༩༡ ཟླ་བ

སྐུ་པ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མི་དང་པ་མི་ཉིད་པ་རྒྱུར་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དོན་འཆར་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྱུར་བའོ། །

[illegible]

འཛིག་པས་མི་འགལ་ལོ། ། འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། ། བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྐྱེད་པ་སྟེ་པན་ཡོན་
ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་དབང་པོ་རབ་དང་ལྡན་པ་ རྩོགས་རིམ་པ་ འི་མཆོད་པ་བསྟན་ནས།
དབང་པོ་ཐ་མལ་པ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ རྣམས་ཀྱི་ མཆོད་པ་ ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་
ན་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྩོགས་རིམ་པའི་
མཆོད་པ་ལས་ རྣམ་པ་གཞན་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་སྤང་དོ། ། དབྱེ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྟ་རེ་རེའི་སྤྱལ་པ་ཡང་སྤྱལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ [ཞེས་
པ་ནི་སྤྱན་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟོན་པ་དེས་སྤྱལ་པ་ལ་ཡང་། དོན་རྩི་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་དུ་མ་ཞིག་སྤྱལ་པའོ། །] སོ་
སོར་ཐ་དད་པར་ [ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མིང་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར་རེ་རེ་ནས་སྤྱལ་པའོ། །] སྟོ་ཞིང་ ཞེས་པ་ནི་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ ལྟ་རྣམས་ ཉེ་བར་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། ། སྤྱལ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ སྟེ་ལ་བདེན་པར་ ཉེ་བར་དམིགས་པ་ འི་མཛོན་ཞེན་ དགག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ། ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ སྟེ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ ར་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ ཟེན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་རྣམས་ ཡང་དག་པར་སྟོ་ཞིང་ ཆོའི་ལུལ་དུ་
གསལ་བར་བྱའོ། །

[འདིས་ནི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུས་
ཟེན་པར་བྱས་ནས་མཆོད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། ། སྟོས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འི་ལྟར་བྱ་བ་སྐབས་འདིར་མ་

བཤད་ཀྱང་། སྐར་ཆ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མཆོད་ཇས་མ་ལུས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱུང་བར་སྐུལ་
ནས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་བཤད་པས་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བཤད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྐུལ་པ་ལ་ཡང་དེ་དེ་ལས་དུ་མ་སྐུལ་བ་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་། ལྷ་བས་ཟེན་
བར་བྱེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་ལས་སྐྱོས་པའི་ལྷ་རྣམས་
མཐར་རང་ལ་གཞུག་པའི་ ཁ་སྐྱར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བརྟེན་ནས་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྟེ་སྟེ། རང་གིས་ སྐུལ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་བརྟེན་པ་སྟེ། གང་ཏུ་སྐུལ་
པའི་ གནས་ནས་བསྐྱོད་ནས་ སྐར་ལོང་སྟེ། གནས་དེ་ནས་ཚུར་ལ་ སྐྱོ་བ་སྟེ། རང་གི་ བྱང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ རྟོ་རྟེ་མོར་ བདག་ཉིད་ཏུ་ སྟེ་ལ་ བཞག་པ་ སྟེ་བཞུག་པ་རྩ་བ་
"འོ" [འདིས་ནི་བྱམ་གྱི་མཐར་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རང་ལ་བསྐྱ་བ་སྟོན་ནོ། །] "དང་" མཆོད་པའི་དོན་ཏུ་སྐྱོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ལས་ རྟོགས་ནས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ལོད་ཏུ་རང་ལ་སྐྱད་པའི་ ཁ་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་
གནས་སྐབས་སུ་ མཆོད་ལྷ་རྣམས་ རབ་ཏུ་བསྐྱ་བ་སྟེ། རྟེར་དེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དཔའ་
གཞུག་པར་བྱ་ སྟེ་ "འོ" ། [འདིས་ནི་སྐྱོ་བའི་ཆེ་ན་རྟེར་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་སྐྱོ་བ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱོ། །] འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུན་བྱེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
མིག་རྣམ་པར་གདངས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་
གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིའོ། ། [འདི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གང་ཟག་གི་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །]

༥ སྐྱོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་དོ། ། ཐབས་ གང་གིས་ རྣམ་སྐྱར་ དེ་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་ཅིང་ སྟེ་ རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱ་ཡི་རྟོ་རྟེ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཡི་གེ་

བར་དབྱད་པ་ནི་ཐུགས་གྱི་ཡི་གེའི་ངེས་དོན་ནི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་ལྟ་ལྟོན་པ་ ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་
སྟེ། [ཚོལ་ལུགས་ནི་ཐུར་བཞིན་ནོ།] དེ་ནི་ཐུགས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བུདོ།

༥ དེ་ལྟར་སྐྱུང་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་སྒྲོན་པ་དེ་རྗེ་ ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་པ་
དམིགས་ནས་ བསྐྱེད་པ་ ལྟེ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ བཤད་ནས། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་འདི་གཙོ་བོ་ ལྟར་
ཐུགས་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱོ་བ་¹ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡི་གེ་ཚི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་ ལྟར་ནང་ཏུ་ འཇུག་པ་ལ་
སོགས་པ་ གསུམ་ སྟེ། གསུམ་པོ་ དེ་རྟོགས་ཤིང་ ལྟེ་གསུམ་པོ་དེའི་ རྗེས་སུ་ ཡིད་ འགྲོ་བའི་
བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་འགྲོའི་བསྐྱེད་པ་ཡོད། ལྟེ་ མཆན་ དེས་ན་རོ་ [རོ་
བོ་ཉིད་ : ཆག་ ལྟར་བཞི་དོ་བོ་ཉིད་དེ་མི་ཤིགས་པ་ལས་ལྟར་ཞིང་། བཟང་པོ་ཡིས་ཏེ་ ལྟེ་མི་འཆད་པར་ཞེས་འབྱུང་བ་
ལེགས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྟོང་བསྐྱེད་ཕྱེད་པ་ན་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་
ནོ།] བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་ཤིགས་པས་བཟང་ལ། ཉིན་མཆན་ཀྱང་
ཏུ་ ལྟེ་མི་འཆད་པར་ནས་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཏེ་
འཇུག་གནས་ལྡང་བའི་ དུས་གསུམ་དུ་ལྟར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རིགས་བཞིའི་རོ་བོར་
བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱང་ རྣམས་ ལ་ རྣམ་པར་དབྱད་ཅིང་ ལྟེ་རྒྱང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྐྱར་
བ་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་རྒྱང་རྣམས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ རོ་བོ་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཤད་པའི་སྟོང་གའི་ མི་ཤིགས་པ་ ལ་ཐེམ་པ་ འི་ཚུལ་གྱིས་ ལྟོང་པ་
བཞི་ རྟོགས་པ་ གང་ཡིན་པ་ དེ་ནི་ འདོད་དོན་སྟེར་བའི་ རིན་ པོ་ ཆེ་ འི་ བླ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
བཤད་དོ།

1 ལྟེ་ ༣༠༥ནུན། ལྟེ་ ༣༡༤བཤད། ལྟེ་བ

ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁས་པ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ཡང་ལྟར་བ་ ཉམ་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོན་ཆེའི་བཟུངས་པ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཞིང་ཀམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཞེས་པ་སྤྱིང་གའི་བརྒྱ རི་དབུས་ཀྱི་མི་ཡིགས་པ་ ལས་ཐམས་ཅད་
དུ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་སྤྱི་ལྷོ་མཁས་ཏེ་མི་ཡིགས་པས་
ཏེ་གཞན་གྱིས་མི་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ བཞུད་ཅིང་ ཅད་དུ་ བྱོན་པ་ དང་གནས་པ་ རི་དོན་ཆེའི་དོན་ཏེ། ཅད་
དུ་ འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྟར་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཡུལ་ལ་ ཐོགས་པ་ མེད་ བར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོན་ཆེའི་ བཟུངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་བཟུངས་ ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལྟགས་དཔེར་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་པའི་
བཟུངས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བཟུངས་སུ་བཤད་ཀྱི། བསྐྱེད་རིས་པའི་ཡིད་བཟུངས་དང་ཡེ་མི་འབྲ་བ་ཕྱེད་དགོས་སོ། ། བ་
བཤད་ནས། དག་གི་བཟུངས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོ་བོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁྱོ་བོ་ནི་གཤིན་ཆེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་སོ། །དེ་
ཀམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
སོ། །རང་གི་དོན་ཆེ་ནི་རང་གི་ལྷ་སྟེ་ ལྷ་ དེས་ ལྷགས་ཀྱི་ ལྷ་བསྐྱེད་ཤིང་སྐྱེད་དུ་འདོན་
པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལུས་ཏེ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ཆེའི་ ལུས་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ བསྐྱེད་པ་
འོ། །ལྷགས་ནི་སྤྱུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཀམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆོག་ནི་ཡི་གེ་
ཚི་ལ་སོགས་པའོ། །"གྲགས་པ་¹ནི་རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བཟུངས་པ་ནི་ཁྱོ་བོའི་བཟུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་འདོད་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཀམས་སོ། ། འདོད་ཡོན་ དེའི་དོན་གྱིས་སྟོས་པར་གྱུར་པ་ནི་ འདོད་པ་ དེ་ཆོལ་བ་

1 རྟེན་སྤྱི་ ༡༩༧༧/བཅའ་ ༣༠༣ན་ལྟ། ལྷགས་

སྒྱུར་ལེན་པ་ ས་ངལ་བ་ རོ། །ཀྱུན་ཏུ་སྒྲོལ་ཅིང་ཕན་པར་དགའ་བ་ནི་རང་། ། བ་ཚབ་གྲིས། རང་
 རོན་ཕུན་ཚོགས་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་སྒྱུར་ལེན་པ་དང་སྒྲེལ་ནས་བསྒྱུར་ཞིང་¹ ། ཀྱུན་ཏུ་སྒྲོལ་ཅིང་
 ཕན་པར་འདོད་པས་ཞེས། སེམས་ཅན་གཉི་ཐུག་གནས་ལ་འཛོལ་པའི་ཀྱུན་སྒྲོང་དུ་བསྒྱུར་རོ། ། ཆག་གིས། སེམས་
 ཅན་དོན་ལ་ཕན་པ་² དགའ་མེད་ནི། རང་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གཉི་ཐུག་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་
 བཤད་དོ། ། དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་ཆག་འགྱུར་ལྟར་ལེགས་པ་འདྲའོ། ། ། གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པའི་མཐར་ཐུག་པས་སོ། ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཉི་ཐུག་སྟེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
 རོ། ། དེའི་གནས་ནི་གཉི་ཐུག་རྣམ་པར་དག་པ་ འོད་གསལ་ སྟེ། འོད་གསལ་ དེར་འཛོལ་
 པར་གང་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་གཉི་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྲལོ། །

། ཟུང་འཇུག་པས་གཉི་ཐུག་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་གྲིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མཛད་
 པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གཉིས་ལ་འད་དེའི་རིགས་པ་ཤེས་པར་བྲལོ། ། ། འདོད་
 ཆགས་ནི་བྱད་མེད་དང་སྦྱེས་པ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པའོ། ། འདོད་ཆགས་ དེ་བརྟན་པས་ན་
 རོ་རྗེའོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ནི་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཆོག་གོ། ། ལུས་དང་དག་སེམས་
 ལ་གནས་པའི། ཞེས་བྲལ་བ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བར་གཏོགས་པའི་ རོན་
 བཛྲོད་པའི་ ཆོག་ ཕན་ཚུན་དུ་ ཐོས་པའོ། ། སེམས་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་ཅན་དེ་རྣམས་
 སོ། ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་ཅི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། ། དེའི་གནས་ནི་འདོད་ཆགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེར་འཛོལ་པར་རྣམ་འབྱེད་པས་གང་སྟོམ་པ་དེ་ནི་འདོད་
 ཆགས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཞེ་སྤང་ནི་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་པར་འཁྱེད་པ་སྟེ་དེ་
 ཉིད་ནི་ བརྟན་པས་ན་ རོ་རྗེའོ། ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ནི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་

1 གླེ། སྟེ། ༡༩༤༡ན། ཅིང་

2 མ་གྲི། ༡༩༤༡ན། ཞོལ། ༡༩༤༧ན། - བ་ གླེ། ༣༡༣བ། གླེ། ༡༩༤༡ན། + བ་

ལ་གནས་པའི་ ཞེ་སྒྲ་ཅན་ནི་ ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མཁའ་ནས། སེམས་ཅན་ཞེས་
བ་ཞེ་སྒྲ་དང་ལྟན་བ་རྣམས་ཞེ་སྒྲ་སྟེ་མི་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་གནས་ནི་འོད་གསལ་
བ་སྟེ་དེར་བཞག་པའི་བྱ་བ་གང་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་དེ་ནི་ཞེ་སྒྲ་གི་བསྐྱེད་བ་ཞེས་
བྱའོ། །

ཕྱི་དམ་ཆོག་དོན་རྩི་གསུམ་ནི་དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེའི་དེ་ཉིད་ནི་འོད་
གསལ་བའོ། །དབྱ་མ་དམ་ཆོག་དོན་རྩི་ཅན་ ཞེས་པའི་དོན་རྩི་ ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ དབྱ་མ་དམ་ཆོག་ནི་ དབྱས་ཏེ་སྦྱིང་པོར་གྱུར་བ་ འོད་གསལ་
མོ་ འོ་། །དེ་ཉིད་དམ་ཆོག་དོན་རྩི་ཡི་སྟེ་སྐྱབ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་མ་ཞིང་སྟེ་
དངོས་པོ་ སྟེ་རང་བཞིན་ མེད་པའི་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བཤད་དེ། [མ་ཞིང་པོ་མོ་སྐྱེགས་གཅིག་པའི་
མཐར་མ་སྐྱེད་བ་དང་འབྲུ་བར་འོད་གསལ་སྦྱོམ་བ་ཡང་མཐར་མ་སྐྱེད་པའོ།] དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

ཕྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁ་སྐྱོར་ལས་ ཆགས་པ་ མཆོད་པ་ མ་ཡིན་
ཆགས་བྲལ་ སྤང་བ་ མིན། །དབྱ་མ་ ཉེར་ཐོབ་ཏུ་ དམིགས་པར་མི་འགྱུར་པོ། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡང་དག་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ འོད་གསལ་སྐྱེན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མོ་ འོ་། །དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཤེས་པས་ན་འདོད་
ཆགས་དེ་ཉིད་དོན་སྦྱོམ་པའོ། །དོན་རྩི་དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དོན་རྩི་ དེ་ གང་ལ་
བདག་པོར་ ཡོད་པར་ གྱུར་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་རྣམས་ནི་དོན་རྩི་བདག་པོ་སྟེ། དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་ དོན་རྩི་གི་ སྐྱབ་བ་པོ་ མོ་མོ་ རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་
འདོད་པའི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་རྩི་འཆང་
ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྟ་ ལ་ཆགས་པ་

འོ། ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འཆང་ རྫོགས་པར་མཛད་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་འོ། ། ༥
འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་ གིས་ཆེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་
སྐྱུབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱང་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ གྱུར་ཆེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ སྐྱུབ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིག་
པ་ཆེན་མོ་ནི་ རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅས་ལ་ ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་
ཐུག་ཀྱང་། །སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་ནི་ སྐྱུན་སོགས་བཞིའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་མེད་ བསྐྱར་ཅན་ལ་
སོགས་པ་ བཞི་ འོ། ། འདོད་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ འི་འདོད་ཡོན་ལྡན་སྦྱོང་བ་ འོ། ། འདོད་ཡོན་ལ་
ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ མངོན་པར་འདོད་པའི་ དོན་ནི་ ཆགས་པ་ དེ་རྣམས་པར་དག་
པ་ ར་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལོ་ འོ་། ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་བསྟོམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་འོ། །འདོད་
པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་བདེ་བར་
རོ། །བསྟེན་ན་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་འོ། །འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་ནི་དོན་ཅེ་
འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། ། ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་”བསྟོམས་¹ནས། འཆང་ཀྱ་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་མས་ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
བ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་བསྟོམས་པས་ཆེ་འདིར་འཆང་ཀྱ་བའི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། ལྟ་དེ་བཞིན་
པ་འོ། །

༥ གཉི་ཐུག་དམ་ཆོག་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཉི་ཐུག་
གི་དམ་ཆོག་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ རྣམ་སྣང་ དེ་ འི་རིགས་ ལས་
སྐྱེས་པ་ ས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ འོ། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཙུག་ཏིར་ འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་ ལ་

1 ཞོལ་ ༥༧༧ནམ། ཟླ་ ༣༠༧ནེན། བསྟོམས་

སོགས་པའོ། །རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་ཞིང་དག་གི་གནས་
འབྲུག་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། མ་ཞིང་ བོ་འོད་གསལ་དང་རྒྱང་འཇུག་གོ། །དེ་དག་ གི་གནས་ནི་ཡི་གེ་
ཨི་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་མོ་ སྟེ་། གནས་དེ་བརྒྱུ་པ་མ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་
བྱུང་དམ་པ་ནི་བྱང་རྩལ་རབ་ཏུ་སྟེར་ཞིང་འབྲུག་པར་འབྱུང་བའོ། ། [འདི་ནི་རྒྱད་འདིར་
འཕྲེང་སྤྲུགས་མ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བརྒྱུ་པ་མ་ལ་དངོས་བྱུང་བསྐྱུ་བ་ནི་གེ་གསུམ་"གྱི་¹བྲ་བར་སྟོན་པ་
ཡིན་ཞེས་རྒྱ་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་"གསུང་འོ་²།] ། ཁྲོ་བོ་ནི་གཤམ་རྩི་གཤམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེ་སྤང་
ནི་མི་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ གི་གནས་ ཉེ་མ་ཐོན་ བོ་ཡི་གེ་རྩི་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལས་
བྱུང་བའོ། །གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ནི་གཤམ་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ལས་ཅན་
འོ། །མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ནི་ བརྩོན་འབྲུག་ ཤིན་ཏུ་བརྩལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་བ་པ་
པའོ། །གསོད་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དག་པོའི་ལས་གྱིས་སོ། །འབྲུག་པར་
འབྱུང་བའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་བའི་དོན་ཏོ། །

༥ གཉི་སྤྲུག་གི་དམ་ཆོག་ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་སྤངས་པའོ། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རྩི་ཅོང་ཁ་ ལུས་སྤངས་པའི་ སྐྱེས་པ་
དང་བྱད་མེད་དོ། །མ་ཞིང་ནི་མ་རིག་པ་ ཉེ་མོ་བ་ སྟེ་དེ་ ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཆེ་འབྱུང་བའི་གནས་
ནི་འོད་གསལ་པ་སྟེ། དེར་ [དེ་ ལ་ཆོས་ ལས་ཉེ་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་གས་པའོ། །ཞེས་
འབྱུང་བའི་དོན་ནི་འོད་གསལ་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་རྩི་གས་པའོ།] ། དེ་མཛོན་སྤྲུམ་དུ་
བྱེད་པས་བྱུང་བའི་རྩི་གས་པའོ། ། དེ་སྤང་རྩི་གས་པའི་ དངོས་བྱུང་དམ་པ་ནི་དངོས་བྱུང་
བྱེད་པར་ཅན་ཏེ། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་པོ། །རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་སྐྱུ་བ་པ་པོ་

1 ལྷ། ༣༠༥བཅུ། གྱིས་

2 སྟེ། ༣༤༥བཅུ། ལྷ། ༣༠༥བཅུ། གསུངས་སོ་

ནམས་ལ་སྒྲུལ་བར་མཛད་པའོ། །ཁྱོ་ལོ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ གྱི་རྟོག་པ་བཞི་
 བཅུ་ལོ་ནོ། །ཞེ་སྤང་གི་གནས་ནི་ཤེས་རབ་ ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་མ་སོ་ བོ་། །[དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ཡང་མཆོན་ནོ། །]དེ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་ སྤང་བ་དེ་ རྣམས་ ལས་
 བྱུང་བའོ། །གསོད་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ནི་འཆི་ [འཆེ་བའི་ ས་ཆ་བ་ཆག་ བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་འབྱུང་
 བའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་ལོ། །] བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །མཆོག་གི་ཆོས་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
 མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ལྷར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་
 རྣམས་ ས་ཆ་བ་ཆག་ གྱིས་གསོད་པའི་དོན་ཏེ། གསོད་པ་ནི་སྤང་སོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 སོ་མེད་པར་བྱས་པ་ སྟེ་འོད་གསལ་ཏུ་འཇུག་པ་ འོ། །དེའི་དོན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་ [ཆག་གིས། དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །མཆོག་གི་ཆོས་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་
 བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་ཆོས་ཅན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གང་ཟག་གིས་གསོད་པའི་དོན་
 དེས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་རྣམས་དབང་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམས་བདེའོ། །] ཉིད་དུ་
 སྦྱེས་པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྦྱེས་
 བྱ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་
 ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྟེ། དེས་པའི་དོན་ཏོ། །

༄ དོར་བརྒྱས་སོགས་བསྐྱན་པ་ལས་ གཞན་ཡང་ ལས་བསྐྱབ་པའི་ བསམ་གཏན་གཞན་
 དག་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་
 རང་རྣམ་སྤང་དུ་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀའི་ ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 སྦྱང་ཁའི་དབྱས་སུ་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་དབྱས་སུ་གནས་པར་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་རྣམས་པར་

སྤང་མཛད་ཀྱི་མཆན་མ་བསྐྱོམ་སྟེ། སྐྱོམ་ལྷགས་ རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་
 ཀར་གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ བསྐྱོམས་ལ་རྒྱ་བ་ དེའི་དབྱས་སུ་
 འཁོར་ལོ་གནས་པར་བསམ་མོ། །དབྱས་སུ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་ལོ། །འཁོར་ལོའི་
 དོན་སྐྱོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོས་དོན་སྐྱབ་པས་ན་འཁོར་ལོའི་དོན་ བྱིག་ལ་ཞི་
 བའི་ལས་བསྐྱབ་པའི་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ རིག་ཅེས་སྟེ་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་འདི་སྤང་
 སྟོན་པར་འབྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྦྱོར་ [སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 ཅུམ།] ། བ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བཀྲལ་སྟེ། དེར་
 བཅུག་ལ་བཞག་སྟེ། ཞི་བའི་ཚོགས་ རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཞི་བའི་ལས་བྱའོ། །སྤུ་རྣམ་སྤང་གི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་དགོས་པ་ དེ་བཞིན་དུ་ རང་ མི་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་ རང་གི་
 སྤྱགས་ཀར་ ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀར་དོ་རྩེའི་དགྲིལ་
 འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་གནས་པ་སྟེ། དེར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་
 བསྐྱོམས་ལ་དེར་དོ་རྩེ་བསྐྱོམས་ལ་དེར་དོ་རྩེ་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དོ་རྩེའི་
 སྤྱགས་ནི་ཡི་གེ་རྩུ་མོ། །རྩུ་ཡིག་ དེས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཟེར་བ་ སྟེ་འོད་ཟེར་སྐྱོས་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་སྦྱིང་གར་འབྲལ་གས་པ་ ར་བྱེད་པས་ན་དོ་རྩེའི་སྤྱགས་དོན་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ རི་
 གང་ཅས་ སྟེ་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

རང་ཉིད་ རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་ རང་གི་སྤྱགས་ཀར་ རིན་
 ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀར་རིན་པོ་ གཞུགས་ [རྩ་ཚོགས་དོ་
 རྩེའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ནས་ཟེད།] ཆེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་

གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ལ། དེར་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་
བསྐྱོམས་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྒྲགས་ནི་ཡི་གེ་སྟོན། ། ཡི་གེ་དེས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ན་རིན་ཆེན་སྒྲགས་དོན་ནི་གང་ལ་རྒྱས་པའི་ལས་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ
འི་གང་ཟག་སྟེ་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། རང་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་
བ་དང་ལྷན་པས་བརྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའི་བྱགས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པ་སྟེ། ལྷ་ཆོགས་
བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་བརྒྱ་དཔར་ལོ་བསམས་ལ། དེར་བརྒྱའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་
སྟེ་བརྒྱའི་སྒྲགས་ནི་ཡི་གེ་ལྷན་པོ། ། དེས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དབང་དུ་བྱེད་པས་ན་
བརྒྱའི་སྒྲགས་དོན་ནི་གང་ལ་དབང་གི་ལས་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་གང་ཟག་སྟེ་དེའི་དོན་སྐྱོམ་¹
པར་བྱའོ། ། དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་ལྷན་པས་རལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ་
རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྱགས་ཀར་དམ་ཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་ན་
གནས་པ་སྟེ། ལྷ་ཆོགས་རྩོམ་པའི་སྤྱིང་ན་གནས་པའི་རལ་གྱི་བསམས་པར་བྱའོ། ། དེར་
རལ་གྱིའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རལ་གྱིའི་སྒྲགས་ནི་ཡི་གེ་སྟོན། ། ལྷ་ཡིག་དེས་
དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་ཞིང་ ལྷན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པས་ན་རལ་གྱིའི་སྒྲགས་དོན་ནི་ དབང་དུ་བྱ་བའི་ལས་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་སྐྱོམ་པར་
བྱའོ། །

ལྷ་དེ་ལྷར་རིགས་ལྡེའི་སྐོན་པ་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྤར་བཤད་པ་ འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཆོ་གའི་ལྷག་མ་ དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལྟེན་པ་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགྲིལ་

1 ཞོལ་ ༡༩༡༧༦ན། ཟླ་ ༩༡༡༧༥ན། ཟླ་ ༣༠༡༧༥ན། བསྐྱུས་

འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་ནི་འཁོར་ལོ་ ལྟ་སྟེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་རིགས་སྟགས་བཞི་འི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་རྒྱལ་སྤྱི་འོས་རྒྱལ་པ་བཞི་རྒྱལ་སྤྱི་སྤངས་བྱས་པ་ལྟ་སྟེ་ རྒྱལ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ འི་གོ་
"རིམས་¹ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ [ཞེས་པ་ནི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་གིས་བྱེད་པའི་གོ་"རིམས་²བཞིན་ཡིན་ཏེ།
མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བོ་བྱེད་ན་རྒྱལ་སྤང་ཤར་དུ་འོང་བ་དང་། རིགས་སྟགས་བཞིས་གཙོ་བོ་བྱེད་ན། གང་གཙོ་བོར་
སོང་བ་དེའི་ཤུལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་འགྲོ་བ་བཞིན་གོ།] དགོད་པར་བྱའོ། ། འོད་ཟེར་ལྟ་ཡི་བྱེ་བྲག་གིས།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དང་རྩེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཁ་དོག་ [ནི་རྒྱལ་སྤང་གིས་ཞི་པའི་ལས་
བསྐྱབ་ན་ལྟ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ། མི་བསྐྱོད་པས་བྲག་ལས་བསྐྱབ་པ་ལ་ནག་པོ་དང་སྟོན་པོ། རིས་འབྱུང་གི་རྒྱས་པ་
རྒྱབ་པ་ལ་མེར་པོ། སྤང་མཐའ་དབང་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་དམར་པོ། འོག་ནས་དོན་བྱལ་གྱི་སྟོན་སྤང་དབང་གི་ལས་སྐྱབ་པར་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁ་དོག་སྟོང་གས་པའི་བདུན་ཅི་དབབ་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁྲ་མ་ལྟ་མ་
རྒྱལ་སྤང་མཛད་བྱས་པ་ཞིན་ཁ་དོག་སྟོང་གས་པར་བཞེད་ལ། གསང་འདུས་ལུགས་གཞན་ནས་དོན་བྱལ་གྱིས་གཙོ་
བྱས་ཐམས་ཅད་དམར་པོར་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་འོད་ཟེར་ལྟའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་དོག་ལྟ་ལ་
བཤད་པས། དམར་པོར་བྱས་ན་ཁ་དོག་ལྟ་མི་ཚང་ཞིང་། ཁ་དོག་སྟོང་གས་པ་ཁ་དོག་ལྟའི་ཡ་བྱལ་གཅིག་མིན་པས་
ལྟ་ལྟར་བྱའོ།] གིས་སྤྱོད་པར་བསྟོམ་མོ། དེས་ཅིར་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སྟེ་ ཞེ་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་གིས་གང་ མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་འཕྲོ་བ་པར་འབྱུང་རོ། །

༥ ད་ནི་ བསྐྱོད་རྩིགས་ཀྱི་ རིམ་པའི་དབྱེ་བས་ ལྟ་ སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
སྟགས་རྒྱལ་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟགས་རྒྱལ་སྤངས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་
པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། སྤྱོད་པ་ནི་ལྟ་རྒྱལ་སྤངས་ ཡིད་ཀྱིས་ སྐྱལ་བའོ། །བྱེ་བྲག་རྒྱལ་པ་གཉིས་

1 ཞོག་ ༩༧༩ན་༩ན། ཟླ་ ༣༠༧་བཅུ་ རིམ་

2 ཟླ་ ༣༠༩ན་༩ན། རིམ་

ནི་རྫོགས་པ་འདི་རིམ་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་། སྟེ་སྣ་མའི་འཛིན་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་འདི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་བསྒྲགས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་སྟོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུག་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲུ་
རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷ་རྣམས་པར་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཚུར་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་
རང་གི་གནས་སུ་འདི་དགོད་པས་ལྷ་རྣམས་སྟོན་པ་དང་བསྐྱེད་པ་བྱའོ། །རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་སྟོ་
བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སྒྲུ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
དོ། །སེམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སྤྱགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་མི་བསྐྱེད་པའི་རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གི་ཆོགས་ཀྱིས་སོ། །གསུང་གི་རོ་བོ་
ཉིད་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སོ། ། [དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་གི་ལུས་རག་
ཡིད་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་བསྟན་ལ་ལྷའི་སྟོན་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །] ཐབས་ དེས་ ལྷ་རྣམས་
མཆོད་པར་ཤེས་ནས་ སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་མཆོད་པའི་གནས་ཏེ་འདོད་པའི་དོན་ཡང་དག་
པར་འབྲུག་པ་འཁོབ་པར་འབྲུག་ཞིང་ཉིད་པར་འབྲུག་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་
སྒྲུ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་རྩོམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དོ། །རྩོམ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ དེ་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ མི་ལྗེད་པར་ཆོགས་པ་འཕམ་ བསྐྱེད་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་
འཁོར་ལོ་ གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ དེས་རྩོམ་ལྷ་རྣམས་ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ལྷ་འདུས་པའི་ རྩོམ་
འཆང་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་པར་སྟོན་པར་བྱའོ། ། [ཞེས་པས་ནི་རྒྱུང་འཇུག་པས་ལྷ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟོན་པ་
བསྟན་ལ། དེས་རྒྱུང་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་

པའི་ལྷ་སྤྱོད་བུ་བྱེད་ཚུ་ལོ། །]

ཕྱི་དེ་ལྷ་རྩི་གསུང་ལཱའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་པའད་པ་དེའི་སྒྲོན་དུ་འཕྱོ་བ་དེ་ལཱའི་དང་པོ་སྤྱོར་བ་སྒྲོན་
པ་ནི་དབྱུས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་རྩི་ [འལྱར་ཉིང་གི་
རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་གསུང་རྩི་ཞེས་འབྱུང་བས། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་རྩི་ཞེས་ཞེས་པ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་བྱགས་
རྩི་ཞེས་ཡང་མཆོན་པས་ན། བསྐྱུ་ན་གསུམ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་དེ་ལྷ་རྩི་གསུང་ལཱའི་དང་པོ་སྤྱོར་བ་སྒྲོན་པ་ལ་ལོ། །] སྤྱོད་མ་
ཆོག་སེམས་དཔའི་དབྱུས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ སྤྱོད་ཁར་བདག་
པོ་སྤྱོད་ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་གི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བསམས་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བྱགས་ཀར་རང་སྤྱུགས་རྩི་ཞེས་གཟུགས་ཞེས་
བྱ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཉི་སྤྱོད་བསམས་པར་བྱའོ། ། [འདིས་དང་པོ་སྤྱོར་
པའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་སྤྱུག་བཞུག་པས། དེས་མཆོན་ནས་དང་པོ་སྤྱོར་པའི་ལྷ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་
གཟུང་དོ།] དེ་ལྷ་རྩི་གསུང་ལཱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྐྱུ་བ་པར་བསྐྱུ་བ་འདི། བྱང་ལ་མཆོག་
ཏུ་གཞིལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྩི་གསུང་པར་འབྱུང་བ་ལ་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་རྩི་ག་
པའི་རྣམ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དགོས་ཡང་། རྩི་མ་བྱུན་པའི་ལས་ཆོགས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེགས་
པར་སྤྱངས་པའི་དེ་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་བས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྤྱུགས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །]

ཕྱི་ ཡང་ [གི་སྤྱུག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཞེས་སོགས་བསྐྱུ་བ་པར་མ་ཟད། རྒྱང་འཇུག་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་
གཞན་གཉིས་སྒྲོན་དུ་བཀྱང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྒྱང་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ལས་བསྐྱུ་བ་སྒྲོན་པའོ། །] དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་ཁ་དོག་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པར་ཀུན་ཏུ་

1 རྩི་སྤྱོད་ ༣༠༣བ༣ན། རྩི་ ༣༠༤ན༦ན། ཀྱི

2 ཞེས་ ༣༧༤བ༣ན། རྩི་སྤྱོད་ ༣༠༣བ༤ན། རྩི་ ༣༠༤བ༣ན། ད་ལྟའི

བརྟགས་ཤིང་བསམས་ལ། སྟོང་གར་ཏེ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
 ལ། སྒྲགས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཨྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ། དེ་རྣམས་བསྒྲོམ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་རྣམས་པ་བཞི་ནི་ཚུ་ལ་
 སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་སྟེ། དེ་ཡི་ལས་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་
 བསམ་གཏན་དོན་ཅན་ཞེས་པ་རྣམས་འབྱོར་པས་ལས་དེ་དག་བྱེད་ཅིང་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ནི་རྣམས་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
 ཏུ་བཟང་ཞིང་རྟག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ལས་བརྒྱད་པ་
 ལས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསང་བ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྟེང་ད་ ལུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དོན་རྣམས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཞི་བ་སོགས་ལས་
 ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། ཞི་བ་ནི་རིམས་ ཀྱིས་མཆོན་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བཤེགས་ལ་
 སོགས་པ་ སེལ་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས་ལ་ནི་སྤྱན་གྱི་ཚུལ་ཏེ། སྤྱན་མའི་ཁ་
 དོག་ལྟར་ ཁ་དོག་དཀར་པོ་ ལྷ་ལྷག་གཉིས་ཀ་ནས་ དལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ ཏུ་རྒྱ་བའི་ ཀྱི་
 ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་ སྟག་འཛིན་གྱི་དོར་བཟུས་ བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །རྒྱས་པ་སྟེ་ལོར་འཕེལ་
 བར་བྱ་བ་ དང་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་འཛིན་ ལ་སོགས་པ་ རྒྱས་པ་ ལ་ནི་རྣམ་
 པར་སྣང་མཛད་ལ་གནས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། གསེར་ལྷན་མ་ལྟར་རྣམས་པར་
 མཛེས་ཤིང་འབར་བས་ན་རྣམས་པར་སྣང་མཛད་སྟེ་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནོ། ། རིན་
 འབྱུང་ དེའི་གནས་ནི་ ཁ་དོག་ སེར་པོར་སྣང་བ་ ལྷ་ལྷག་ གཉི་ག་ལས་ སྟག་ཏུ་ འབྱུང་བ་

1 སྟེ། སྟེ། ༣༠༧བཅུ་ གླ་ ༣༡༠ན་པ། དེ

དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ ལུང་མེལ་གྱི་རྒྱུད་ལྷགས་གཉིས་ལྷུང་བའི་རྩོད་བརྒྱུས་བྱུང་། རྩོད་དེ་
བཞིན་དུ་དབང་ལ་ནི་རྩོད་པ་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བར་སྒྲུབ་ཏེ། དབང་ཞེས་པ་ རང་དང་ཆོས་ལ་
མ་ཆགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བརྩོད་རྩོད་ཅན་འོད་ཟེར་
དམར་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ ལྷ་ལྷག་ གཡམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱུང་བ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་
ལྷན་རྒྱུའི་རྒྱུད་ལྷགས་ལྷུང་བའི་རྩོད་བརྒྱུས་ བསྐྱོམ་མོ། །

མངོན་སྲོད་དེ་བསལ་དཔ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ མ་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱི་ དྲག་པོའི་
ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྩོད་པའི་ཁྲོ་བོ་སྟེ། འོད་ཟེར་ནག་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་གཡོན་གྱི་ ལྷའི་སྒྲོ་ནས་
འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ མཉམ་གཞས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷགས་ལྷུང་བའི་རྩོད་བརྒྱུས་ བསྐྱོམ་
མོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་
པོ་འཛོལ་བརྒྱུས་ འདི་ནི་རྩོད་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། རྩོགས་རིམ་པའི་ སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གསང་བ། ཞེས་པ་སྤྲ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་སྤྲུལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་རྩོད་པའི་འཆང་ཆེན་
པོས་བསྟན་པའོ། །ལྷགས་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཞེས་པ་ ལུང་འབྲུག་པས་རྩོད་བརྒྱུས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པ་འདི་
ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལས་སོ་སོ་ལ་ལྷ་སོ་སོ་དགོས་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བར་
བྱུང་པའི་བྱ་བའི་རོལ་མོ་སྟེ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུངས་པའོ། །དེས་མཆོན་
པ་ནི་མཆོན་པར་བྱས་པའི་གསང་བའོ། ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་རོ། །

༥ ལས་རྣམས་པ་བཞིའི་ནང་ནས་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་ [འདིར་ :ཆག་: མངོན་སྲོད་དཀའ་
བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། མངོན་སྲོད་བྱ་ :པ་ཆག་: དཀའ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་
པོ་ནི་མིན་ཏེ། འདིར་དེ་ལས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀའ་ཞེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷེད་
ལྷགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ནི་མི་དཀའ་ལ། ལྷེད་མཁན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དཀའ་བ་ནི་དངོས་བྱུབ་སྟོབས་ལྷན་གཞན་

སྤྱབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་བཀར་ཏེ་ཞེས་བསྒྲུར་བ་ལེགས་སོ། ། བཀར་ཏེ་བསྒྲུན་པར་
བྱ། [གསུང་བར་བཞེད་པས། བཞེད་ ཟེད།] བ་ལ་དེ་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ མདོན་སྤྱོད་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་བསྒྲུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་དང་སྤྱོད་བའི་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མ་
དང་བ་ནི་ རེས་སུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ སྤྱོད་མ་ཡིན་བ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ དང་ ལ་
སོགས་པ་ ས་དྭེ་ཐེག་པ་སོགས་ ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་ ཅན་
དང་། རྩོམ་། རྩོམ་ སྤྱོད་པ་ལོན་ཏེ་མ་དང་། རྩོམ་ཅན་ནི་རྩོམ་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་ལོན་
ཟེར་སོ། ། སྤྱོད་པ་ལོན་ཏེ་མ་མར་གྱུར་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཏུག་
བའི་སེམས་ཅན་ཏེ་མཆོམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འང་རབ་ཏུ་
བསྐྱལ་བ་སྟེ། ཆེ་གོ་མོ་སོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། བསྐྱལ་བའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ལས་ལོག་ནས་གཤད་པ་འདི་དག་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་རྩོམ་
ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་ཆེན་པོ་སྟེ་དེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །

༥ ཁམས་སུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་དག་པོའི་ཉིད་ལ་འཛིན་
གཞན་གཉིས་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པ་སྟེ་འདོད་པ་
དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་ལྷག་པར་མོས་ནས།
དག་པོས་ཞེས་པ་ གང་ལ་དག་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་ བསྐྱལ་པར་བྱ་བའི་དག་པོ་རྩོམ་ལོན་ལོན་ལོན་
པོར་བསྐྱུར་ལ་དེ་ ས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ ཐམས་ཅད་ བསད་པར་བསམ་ཞིང་ མེ་ བསྐྱོམས་

ནས་སོ། །དེ་ནས་ལས་རྣམས་བརྩམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་
 བས་༥ དམ་པོ་འདིས་སྒྲིག་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ སྒྲིག་པ་ཉི་པར་བསྐྱགས་པ་
 བྱས་ལ་ཁ་སྐྱར་དབྱེ། ། ཁ་སྐྱར་དབྱེ་བ་ནི་བསྐྱར་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་གང་ཡིན་པ་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ། འདིས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསད་དོ། །དོན་སྐྱོབ་དཔོན་ལ་སྐྱར་དོ། །མཆོམས་མེད་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ།
 ཞེས་དེའི་ཉེས་པ་བསྐྱགས་ཏེ། འདིའི་སྐུབས་མ་མཛད་པར་འདི་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པས། བསྐྱབ་བྱའདི་
 རྣམས་ལྷ་དེས་བཙུང་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ལས་ཕྱིར་བཏོན། དེའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བྲངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་
 ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཅུག་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱིར་མར། བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་གང་ཡིན་པ་ལའང། །དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་
 བར་བསྐྱོམས་ནས་སྟ། །དེ་ཡི་ལུས་གནས་འཁོར་ལོ་ལ། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བསྐྱགས་པར་བྱ། །དེ་ནས་དེ་རྣམས་དེས་
 བཙུང་ནས། །བྱུང་བར་བྱུར་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོས། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་བསྐྱོམས་ནས། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་བྲངས་
 རས་ནི། །དེ་ནས་རང་གི་འཁོར་ལོར་བཅུགས་¹ །“ཞེས་²གསུངས་སོ། །] བ་སྟོན་དུ་འབྲོ་བས་ ཉེ་སྟོན་བཏང་
 རས་ ཆད་པས་བཅད་པ་ བསད་ལས་དངོས་གཞི་བརྩམས་པ་ར་བྱའོ། ། ལྷ་ལས་དེ་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་དང་
 བོ་སྟོར་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ། དེ་ལ་དང་པོར་རེ་བོ་ཤིག་³སྐྱབ་པ་པོས་ ལྷག་མོས་ཡན་ཆད་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་ རྣམ་
 མཁའི་དབུས་སུ་གནས་པ་སྟེ། ལྷག་མོས་ འོད་གསལ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྩལ་བ་དང་ ཉི་རྩ་བརྒྱ་ཡི་གོ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བྱས་ ལ་དེའི་འོག་དུ་ དེ་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལས་ བདག་ཉིད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་བྱུར་པར་

1 ཞོལ་ ༡༥༦བཙན། ཟླ་ ༣༡ནན། གཞུག
 2 ཞོལ་ ༡༥༦བཙན། ཟླ་ ༣༠༦ནན། ཟླ་ ༣༡ནན། ཅེས
 3 ཟླ་ ༣༠༦ནན། ཟླ་ ༣༡ནན། ཞིག

བསམས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ས་པོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་རིང་པོ་དང་དེ་ནས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་རིང་པོ་ལས་བྱང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལུ་བ་ ཐོགས་བཞིའི་དུ་རྣམས་དབུས་དུ་ལ་མ་རེག་པར་ །བ་ རྟེ་དུ་
ཕྱིར་གྲུས་བ་བསམས་ལ། སྒྲིབ་གསལ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་ཕྱག་མཆན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་བཞི་གནག་བ་མཆེ་བ་གཅིགས་བ་ཨི་རྩ་རྩེ་ལའི་མདོག་ཅན་
ཕྱག་དབུག་ལ། རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་དང་ལྷན། ཞེ་བྱ་བཞི། ཁྱོ་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་བ་གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་བས་བཞུགས་ལ།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མན་ངག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་མོ། ། [ཞེས་པས་ནི་དང་པོ་སྒྱོར་བ་བསྐྱུན་ཏེ། ལེའུ་དགུ་པར་བསྐྱེད་པས་
སྐྱབ་པ་ལ། སྒྲིབ་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེ་བ་བསྐྱོམས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་དག་པོར་བསྐྱུར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་པོ།]

ལྟ་ དག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱེད་རྒྱལ་ནི་ དུས་གསུམ་དམ་ཆོག་ནི་བཤད་མ་
ཐག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ དག་པོའི་ རོ་། །དེ་ལས་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་ནི་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ འཁོར་གྱི་ ལྷའི་ཆོགས་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོབས་ཆེ་བ་ རྟེ་དག་པོའི་རྣམ་གསལ་ བཤད་མ་ཐག་པ་འི་རྣམ་པ་འདི་
རྣམས། དབུས་ཀྱི་ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ འདྲག་པོ་འི་ལག་པ་གཡས་བ་སྟེ་གཡས་ལོགས་སུ་
བསམས་པར་བྱའོ། ། ལྟ་པོ་རྣམས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་དགོད་པར་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་ དོན་གྱི་ཕྱགས་
ཀྱིས་ནི་རིགས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ དག་པོའི་ ལྷ་མོའི་འཁོར་ལོ་ དབུའི་ཆོགས་ ནི་
གཡོན་དུ་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ འཕགས་མཆོག་གི་ མན་ངག་པོ།

ཐོགས་བཅུ་ནས་བྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོགས་བཅུ་ན་

1 ཟླ་ ༣༡ནང་། བརྒྱུད་སམ
2 ཞོལ། ༡༧་མ་ནང་། གསོད་

བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ ལྷན་པར་ཉེ་། སོ་། །སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ཤེ་བྲག་
གིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྩེ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཤེ་བྲག་
གིས་ ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་། སོ་། །བསྐྱུས་ཏེ་གོང་བུའི་རྩེ་ལ་གྱིས་སྤྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་རྩོང་
སེམས་དྲག་པོར་བསྐྱེད་པའི་ གི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུགས་རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ རམས་ཅད་དྲག་
པོར་རིགས་ གཅིག་དུ་བྱས་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་དྲག་རང་གི་ལུས་ལ་དེ་དྲག་
གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་ལ་གྱིས་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། གཞུང་བར་
བྱའོ། །ཡང་གཞུག་པར་བྱས་པའི་འོག་དུ་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ པའི་རྣམ་རང་
གི་ ཀྱི་ལུས་ལ་ བཞུག་ནས་ གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟེ་འབྲིན་པའི་བྱ་བ་དྲག་
བྱའོ། ། [ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྩོང་སེམས་དྲག་པོས་སྤྱོད་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་གཞུག་ །དེ་ནས་རིག་
མ་དང་མཉམ་པར་སྤྲང་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞུ་བ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་མངལ་དུ་བསྐྱེད། བྱིར་སྤྱོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་མཛད་ནས། སྤྲང་འདུས་པའི་ཆེ་ལྷ་སོ་རམས་ཅད་གཡས་དང་། མོ་རམས་ཅད་གཡོན་དུ་
དགོད་པར་བྱའོ།] དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་དེ་རྣམས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ཉམས་ རིམ་བྱ་ ར་བསྐྱོམ་ ཞེ་ན།
ཁྲོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁྲོས་པས་། འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རང་གི་རོ་བོར་བསམས་ལ། སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲང་རོ། ཁྲོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཡིད་དོ། །འཁྲུགས་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་བྱིར་མི་སྤྱག་འཛིགས་སུ་རུང་པའི་
གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མི་སྤྱག་པ་ཉིད་ནི་སྤྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱན་
དམར་པ་དང་། ཞལ་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །འཛིགས་སུ་རུང་བ་
ནི་སྤྱ་ཆེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱལ་སྒྲ་རགས་སུ་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པས་

1 ཞོལ་ ༡༧༧༦ན། གླེ། ༣༠༧ན། གླེ། ༣༡༣ན། གཞུང་

2 གླེ། ༣༡༣ན། འཁྲུགས་

འཁོར་གྱི་གནས་ ཞེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ བྱི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་ནོ་
རྩི་འཆང་གཉིས་རང་བཞིན་རྣམས་དག་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས་ནོ་རྩི་འཆང་ དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པས་ནོ་རྩི་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ གྱི་ གནས་ བྱི་ནོ་རྩི་འཆང་ནོ་ སོ། །དངོས་བྱུབ་ནི་
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཏེ། རྩི་འཆང་ དེ ས་ སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྟེར་བར་འགྱུར་
དོ། །སྤོངས་པ་ [འགྱུར་རྒྱུ་གི་རྒྱུད་ལས། སྤོངས་པས་བྱུབ་པ་མི་སྟེར་ན། འཆི་བར་འདིར་ནི་གདོན་མི་ཟ། ཞེས་
འབྱུང་ལ། པ་ཚབ་གྱི་འགྱུར་ལས། སྤོངས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་བྱུབ་གསོལ། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་ཡོང་¹མི་བྱ། ཞེས་
དང་། ཆག་གིས་བསྐྱར་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བས་དངོས་བྱུབ་སྟེར་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་
མ་བུལ་པ་སྤྱད་བཞིན་བསྐྱར་གཞིའི་རྒྱ་དཔེའི་བྱད་ཏུ་འདུག་ཅིང། སྤོངས་པས་ཞེས་པའི་ཆེན་ཐེག་ལ་བལྟས་ན། འགྱུར་
རྒྱུ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་འབྲེལ་²ཅིག་སྤྱད་ན་འདིར་དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་བཤད་དགོས་པར་སྤྱད་
བས་སྤོངས་པ་ནི་ཆག་འགྱུར་ལས། གཞན་གྱི་སྐྱེ་བྱེད་ལ་རག་ལས་པས་སྤོངས་པ་ནི། སྤོངས་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བྱེད་ལ་རག་ལས་ནས་དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པ་ལ་བྱུངོ། [] བྱི་དངོས་བྱུབ་གཞན་ལ་
རག་ལས་པས་སྤོངས་པས་ན་སྤོངས་པའོ། །འདིར་ཞེས་པ་ནི་དངོས་བྱུབ་མི་སྟེར་བ་
ལའོ། །ཐེ་ཆོས་ནི་ཡིད་གཉིས་མི་བྱ་བའོ། །དག་པོའི་ཆོ་ག་འདི་ནི་ཉིན་ [འགྱུར་རྒྱུ་གི་
རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་བདུན་ཏུ་འདི་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་དངོས་བྱུབ་སྟེར་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་མི་བྱ་བར། པ་ཚབ་ཉི་
མ་བདུན་ཏུ་འདི་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུབ་མི་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་པའི་བཤད་པ་དང་མ་བུལ་
སོ། །] ཞག་བདུན་ཏུ་བྱུངོ། །གཞན་ཏུ་ཉིན་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་བོ། །

༥ དེ་ལ་འདིར་སྐྱེར་བ་ སྟེན་ལ་འབྱོར་མདོར་བསྐྱུས་ན་ བྱི་འདི་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་

1 ཞོག་པ་འཛུལ་ན། རྩི་ ༣༠༧བཟུ་ ཟླ་ ༣༡ཅན་ལ། ཡོད

2 རྩི་ ཟླ་ ༣༠༧བཟུ་ ཟླ་ ༣༡ཅན་ལ། ཞིག

པའི་རིམ་པས་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་སོ་ བཀའ་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ལ། རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཁོ་པའི་ལྷ་རྣམས་སློབ་ར་བྱས་ལ། དེའི་དབྱས་ན་གནས་པའི་གཞོན་མངོས་ལ། དཔལ་
ཁྱལ་ཅིག་ཅེས་པའི་ ལུང་བསྟོན་ ས་ བས་ གཞོན་མངོས་ དེས་ དཔལ་པོའི་ མགོན་པ་ཞགས་པས་
བཅིངས་ནས་ ལྷོང་གནས་ ལྷགས་ཀྱས་བྱངས་པར་འགྱུར་བཞིན་དུ་ ལྷ་པ་¹ རྒྱུད་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ན་གནས་པའི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ བསྒྲོན་ནས་ བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་སྐྱོ་གོའ་ཞིང་ལུས་ཏིལ་མར་གྱིས་བསྐྱེད་པ། སྟོག་ [:པ་ཆ་བ་ཆག་ ཁ་སྐྱོར་དབྱེ་བ་ཟེར་] ་
"བྱེ་² བ་སྐྱེད་པས་མེད་པ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་མདུན་དུ་ བཀྱག་པར་ རྣམ་པར་བསམས་ལ་ དེ་
ནས་སྟོས་པའི་ ཁོ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པས་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་
སྟོག་དང་བྲལ་ བ་སྐྱེ་ལྷ་ རྣམ་ མི་འཁྲུགས་པའི་ སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ།

༥ རྟོ་རྩེ་དམ་ཆོག་ནི་ཁོ་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་ལྟར་རྣམ་
པར་གཅེས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྣམ་པར་འཆོ་བའི་ཕྱིར་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉིང་
རེ་འཛིན་འདི་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

༥ དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡང་དག་
པར་བསྟན་ནས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ བཀའི་འཁོར་ལོ་ ཡང་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་
ཏི། ལྷ་ རི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ མཛོན་བྱང་ལྷའི་ རིམ་པས་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་

1 མ་ཕྱི། ༣༠༩ན། ཞོག་ ༣་པ་༡༥ན། གླ་ ༣༡༩ན། ལྷ་པ་ ཕྱི། ༣༠༩ན། ལྷ་པ་ གླ། ༣༠༩ན། ལྷ་པ་
2 གླ། ༣༠༩ན། གླ། ༣༡༩ན། ལྷ་པ་

མཛད་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱེད་ བའི་དང་པོ་སྦྱར་བ་བྱས་ ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དུས་གསུམ་དམ་ཆོག་
ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ། རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་རྣམ་སྟངས་མ་གཏོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོས་ཏེ། རང་ལ་བརྟུག་པའི་ རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོས་པ་རྣམ་པར་
བསམས་ལ། དེའི་ཕྱག་ཏུ་ འཁོར་ཁོའི་ཆབ་མར་ དོ་རྩེ་མེ་སྟག་རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་འཁྲུགས་
པའི་དོ་རྩེ་ཁ་གྲུས་པ་བསྐྱམས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །སྟོགས་བརྟུན་བྱུང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ སྟོགས་བརྟུན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ སྦྱར་རངས་ཏེ་” བྷི་ དོ་རྩེ་སྦྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཏེ་བྱད་མེད་ ལྷ་མོ་
དང་སྦྱེས་པ་ ལྷ་མོ་འི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱུང་བ་ ཐམས་ཅད་ རང་གི་ལུས་ གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་ ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་གྱིས་ འག་པོའི་སྐྱར་རིགས་ གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་
ལྷ་མོ་གཉིས་སུ་ བསྐྱུས་ནས་བྱངས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་བདག་གི་ལུས་ལ་
གཟུང་ཅིང་གཞུག་ [གཞུག་པ་འདི་རྣམ་སྟངས་ལ་བསྐྱར་པའི་སྐབས་སུ་བྱལོ།] ། གོ་སྟོབ་དོ་རྩེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟེ། དེ་ནས་རིག་མ་དང་སྦྱར་བ་ལས་ རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ཞུ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྩལ་ཏུ་ འབྲེན་པའི་བྱ་བ་དེ་ དང་སྟོས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་གཡས་གཡོན་དུ་བཞོད་པ་ ཡེ་ཤེས་
མཆོག་གི་གཉེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོས་བྱལོ། །དེ་ནས་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་བྱ་བ་ནི་སྤར་བཞིན་དཔའི་
སྟེག་པ་”བསྐྱབ་¹པ་ཅན་གྱི་ཁ་སྦྱར་དཔེ་བ་དང་། གཞོད་མཛེས་བསྐྱུས་ནས་དཔའི་”དགྲུགས་²པ་རྣམས་བྱས་ལ་ཁོ་བོ་
རྣམས་སྟོས་ཏེ་ དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟོད་པའི་ཚུལ་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་གསུང་

1 གླ། ༣༡༥བཙན། བསྐྱབས

2 གླ། ༣༡༥བཙན། དགྲུག

ཐུགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ རྗེ་
ཅན་ནི་རྗེ་ཞེ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་སྤྲུལ་རྒྱུས་པ་བདག་ལ་གསོན་ཅིག་པའོ། །ཅི་ཞིག་
ཅེ་ན། བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་དཔལ་ལྷན་རྗེ་ཞེ་ཅན། །བཀའ་
ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སྒྲོར་བ། ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པར་རྗེ་གསུལ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་
པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདིར་བདག་གི་བསྐྱོ་
བ་མི་བྱེད་ཅིང་འདས་ན་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྗེ་ཞེ་གུན་ནས་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་
གཟུགས་ཅན་འབར་བས་གུན་ནས་བསྐྱོར་བའི་རྗེ་ཞེ་འདི་ཡིས་སྐྱ་གསུམ་ལས་
བྱུང་། [སྐྱ་གསུམ་ལས་བྱུང་འདི། འབྱུང་གསལ་གཉིས་ལྟར་ན་“དགོས་¹བྱ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་རྗེ་ཞེ་གསུམ་
གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་ལ་བཤད་པས། འབྱུང་རྫིང་ལྟར་“འགོས་²བྱེད་ལ་སྐྱར་ན་ལེགས་སོ། །] བ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་
གཅིག་ཏུ་བྱུང་པས་དགས་པར་བགྱི་ཞིང་བྱེ་མར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ཞིག་པར་འབྱུང་
ཞིང་སྟེ་བྱེ་མར་རྒྱས་པར་འཛིགས་པར་འབྱུང་བ་འདིར་གདོན་མི་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་
སྟེ་བདག་ཉིད་བདག་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། ། ད་ལྟར་བཀའ་བསྐྱོས་པའི་འོག་ཏུ་གསལ་ལས་དངོས་
གཞི་བྱའོ། །

༥ འཁོར་ལོའི་དམ་ཆོག་ནི་རྒྱས་པར་སྤང་མཛད་དོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡེ་
ཤེས་རྗེ་ཞེ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྗེ་ཞེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་ཡང་མིང་དེ་སྐྱད་
ཅེས་བྱའོ། །རྒྱས་སྤང་ལ་བཤད་པ་ དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་ཀྱི་
འགའ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་“འེ་ཡང་ རིགས་གསུམ་པོ་ དེ་ རྗེ་སེམས་སུ་ ཡོངས་སུ་བྱུང་པར་སྐྱར་བར་

1 རྟེན། སྤྱི་ ༣༡༠ན་ན། ཟླ་ ༣༡༤ན་ན། དགས་

2 ཞེ་ལ། ༣༡༠ན་ན། རྟེན་སྤྱི་ ༣༡༠བ་ན། ཟླ་ ༣༡༤ན་ན། འགས་

བྱལོ། ། [དེ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་
དང་པོ་སྒྲོལ་བ་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་ས་ཆ་མས་སྐྱེད་པ་དང་ས་ཉེ་ལྷ་དག་པོ་སོ་གཉིས་སུ་བརྒྱས་པ་དང་པ་འབྱུག་པ་
དང་། དེ་ནས་རིག་མ་དང་སྐྱར་པ་ལས་སྐྱ་དེ་ནས་ས་བརྒྱར་ཞུ་བ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དག་པོར་བསྐྱེད་པ་
དང་། ལྷ་རྫོས་ཉེ་གཡས་གཡོན་དཔྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གྱེད་པ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་
ཁོའི་སྐུ་པ་སོགས་དང་། བཀུག་པ་ན་བཀའ་བསྐྱོས་ཉེ་གསལ་སྐུ་དངོས་གཞི་གྱེད་པ་རྒྱུ་ས་འདྲ་བར་སྐྱར་རོ། །]

[illegible]

ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་
གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐྱུགས་ལ་ཞུགས་པར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱང་ཡང་སྟེ་ཕྱིས་ཀྱང་། [ཞེས་
པ་ནི་མངའ་དུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ལོག་ཏུའོ། །] སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་
རྣམས། [ཞེས་པ་ནི་མངའ་དུ་ཞི་བར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ན་དག་པོར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། བསྐྱེན་པའི་དུས་སུ་ཞི་བར་
གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་འདིར་དག་པོར་བསྐྱེད་ནས་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོ་བོར་སྤྱོད་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱོད་པ་
རྣམས་ཚུར་བཀྱག་སྟེ་ཕོ་སོ་རྣམས་གཡས་གཡོན་ཏུ་དགོད་དོ། །] གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་མདོག་ ིས་
ཆེན་། [རྣམ་པ་འབྲེལ་བར་བེད།] དང་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དང་སེམས་
དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་པས། དུས་གསུམ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་པ་ འཕྱར་རྟེན་ལས། དུས་གསུམ་
ལ་བཞུགས་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པས་ཞེས་པའི་བར་མི་བདེ་བས། སེམས་ཅན་
ེས་ཆེན་། དུས་གསུམ་བྱུང་བ་རྣམས། ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ནི་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེ་ལ། དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་དག་པོར་སྤྱོད་པ་ འདི་ལྟ་ བྱ་ར་བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བྱ་བ་ནི་ གདུག་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ ལྟ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ ཁྲིས་པས་གསོད་པར་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །

༥ རྟོལ་ཅི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ནི་གདུག་པ་
རྣམས་གཞོས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དཀྱིལ་ཏེ་

སྒྲིང་པོ་ལོ། །དེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་གཤིན་ཇིག་ཤེད་ཉིད་དོ། །དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ནི་
ལྷག་མོས་ཀྱི་རྩི་མཛེས་འཛིན་པོ་ལོ། ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ [ཁ་
ཅིག་ཚིག་ཐུ་མ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་བཞུགས་ས། དང་སྒྲིང་དུ་རྩི་མཛེས་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་གཤིན་ཇི་
གཤེད་དུ་སྒྲིང་ཅེས་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། སྒྲིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་ལས། གཤིན་ཇིག་ཤེད་དུ་བསྐྱེད་པར་
བཤད་པའི་བྱིར་དང་། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲིང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་
སོ།] གཤིན་ཇིག་ཤེད་དེ། གཤིན་ཇིག་ཤེད་དེ་དང་ ཉུས་པ་ མཉམ་ཞིང་ རྟེན་པོའི་ གཟུགས་
སུ་གཅིག་པ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྩི་མཛེས་ཀྱི་ཁོ་བོ་དགྲ་ཆམས་སོ། [ཞེས་
བཤད་ས་ཁོ་བོ་ལྷག་མ་དགུའི་ཉིད་ཅེ་འཛིན་གསུམ་ཡང་གཤིན་ཇིག་ཤེད་བཞིན་དུ་བྱ་བར་བསྐྱེད་ཏོ།] ཉིད་ཅེ་
འཛིན་དེ་གང་དུ་སྒྲིང་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ལྷ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་མོང་གི་བཀའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། སྐྱེ་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྐྱེགས་
ཀྱི་རྩི་མཛེས་བྱ་བ་ཆམས་པར་སྒྲིང་མཛེས་ལ་སོགས་པ་ ལྷ་ལྷ་ ཆམས་དང་། ལྷ་པོ་ དེའི་
རིགས་ཀྱི་ ལྷ་མོ་ སྐྱེན་མ་ལ་སོགས་པ་ ཆམས་ཀྱི་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེར་བར་བྱའོ། །རང་
སྐྱེགས་ནི་ ཆམས་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་ རང་གི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
བཟུང་དོ་ འོ་། །དེ་ཆམས་ཀྱི་དོན་ནི་ དང་པོ་སྒྲིང་བའི་སྐྱེགས་སུ་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་སྐྱེ་མཛོན་གྱི་
མཛོན་སོགས་མཛོན་བྱས་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་
སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཛོན་གྱི་སྐྱེགས་སུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ དེ་ཡོངས་སུ་

གྱུར་བ་ལས་གྱུར་བའི་རྣམ་ཐོན་པ་ལྟར་ཁོ་ཁོ་བོའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ བཀའི་
འཁོར་ལོ་བྱ་བའས་་་་ སམ་་་་ཡང་། [ཞེས་པའི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམས་ཐོན་ཐོན་པ་ལྟར་
བའས། ཡང་ན་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་བསྐྱར་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྟ་
ཞེས་དང་། ཡང་ན་གཙུག་ཏྲར་ཞེས་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཆོན་པ་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་བཀའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བའི་
འདས་དར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།] བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བོར་བསྐྱར་བ་ནི་སྐྱོ་སྐྱོ་རྣམས་ལ་འདུག་པའི་
དགོས་སོ། །] རྣམས་ཀྱི་ཏྲར་ཏེ་སྤྱོད་པའི་ཆར་གནས་པའི་སྒྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མཉམ་
ཞིང་མཆུངས་པར་གྱུར་བས། གཙུག་གཏོར་དམ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་
དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ལྟ་སྒྲུང་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་བྱའོ། །

ལྟ་སྒྲུང་བཤད་པའི་ "བཀའི་¹འཁོར་ལོའི་དགོས་པ་ ལས་དགོས་པ་ གཞན་དག་ ལྟ་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་འཁོར་སྒྲོ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་སྐྱོར་བ་ བཅུ་ བཞག་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་མཆོག་དོན་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་པོས་ ཞེས་དོན་རྒྱུ་ལོ་སྐྱོར་བའི་སྒྲོ་བོ་
བཅུའི་ བཀའི་འཁོར་ལོ་འདི་བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་ནི་བཀའི་འཁོར་ལོ་འོ། །བཤད་པ་
ཐག་པའི་བཞག་པ་རྣམས་པར་གཞིག་པ་ ལོ། །དེ་དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེ་ན། དོན་རྒྱུ་ཐམས་
ཅད་དེ་སྐབས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ བྱུང་རྒྱུ་བསྐྱབ་
པའི་ མཐའ་ས་ བཞག་པ་ཀྱིས་གཞན་དུ་ རྣམས་པར་གཞིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བཀའི་འཁོར་ལོའི་དགོས་པ་ གཞན་ བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་

བཞིན་པའོ།

ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་པར་མ་ཟད་ ད་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
གཏུག་པ་ཆར་བཅད་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཏུག་པའི་བསམ་པས་སྤང་ཞིང་འབར་བས་ན་ [འཇུར་
རྟེན་གྱི་རྒྱད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་མཛད་ཅེས་པ་མ་དག་གོ།] རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པ་¹སྤྱི་བྱུང་པར་བྱ་
བའོ། ། བསྟུན་བྱ་ དེའི་སྤྱི་མཆོག་གི་སྤྱོད་མཐའ་དག་ ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་གསུམ་དམ་ཆིག་ནི་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཆོས་སོ། །མཁའ་དབྱིངས་རྗེ་རྗེའི་
དབུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ བསྟུན་བྱའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ རྟོང་པ་ འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་
ར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་གདན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྟུན་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ རྩར་
འཇུག་པ་ རང་གི་ སྤྱི་བ་དང་གནས་པའི་ གཞི་ འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ ར་གྱུར་པར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །རྣམ་མཁའ་ཡི་དབྱིངས་ འོད་གསལ་ དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ བསྟུན་བྱའི་སྤྱི་གསུམ་རྩར་ འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྟ་ ཅེས་དུ་བཟུ་ས་ ལ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་དེས་
ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་བྱུང་པར་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ། ། རྩར་འཇུག་པ་ བདག་ཉིད་ཀྱི་འང་རང་
གི་ཡི་གེ་ནི་དག་གོ། །གནས་ནི་ལུས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
ཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་²སྟོམ་པར་བྱའོ། །ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་
རྣམས་ནི་ ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྟུན་བྱ་ བཤད་མ་ཐག་པའི་ རྩར་ འོད་ཟེར་ལྟ་ བ་ཅེས་དུ་བཟུས་པ་དེ་
སེམས་ཅེས་དུ་ གནས་པར་ བསྟོམས་ལ། རང་གི་ སྤྱི་ ཟུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྟུན་པར་བྱ་
ཞིང་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཟུགས་ཀྱི་དོན་རྗེར་བྱས་ [ཆག་ བྱས་ནས་སུ་

1 གླ་ ༣༡༤བཞུ། ཀྱི་ སྟེ། གླ་ ༣༡༣ནུ། དེ་

2 གླ་ ༣༡༤ནུ། ཞོལ། ༣༡༥བཟུ། གླ་ ༣༡༣བཟུ། སྟེ། ༣༡༣བཟུ། བསྟོམ་

ཟེལ།] བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་¹ཞེས་པར་བྱས་ལ། སྐྱ་གསུམ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ལ་དེ་དག་ག་ཟུང་ཅིང་གཞུག་པ་འདིས་ནི་
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དམ་པོ་བསད་པ་དང་། བསད་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ རྫོགས་
པར་འགྱུར་རོ། རྫོང་ཆེ་ནི་གཞིག་པར་དཀའ་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་འཛིག་
པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་འི་བྱེད་པར་ འོད་གསལ་དུ་
གཞུག་པའོ་རོ། །དེའི་རབ་དུ་སྒྲར་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཏེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། [འདི་རྒྱང་འཇུག་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་བསད་པའི་བསམ་བས་དཔྱ་པོ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་བྱས་པས་
མངོན་སྟོན་བྱ་དགོས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཆར་གཙོད་པར་རུས་པའོ།]

ལྟ་སྟོད་མནན་པ་ལ་གཉིས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པས་ རེངས་པར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་ལྡན་པའི། རྫོང་
སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བསྟོན། ཞེས་ གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་བདག་ཉིད་བདག་པོ་རྫོང་འཆང་
གི་... འི་...རང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བྱས་ ལ་ ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དུས་སུ་སྟོད་རྒྱས་བཀའ་བ་མཐུན་དུ་བཞག །རང་ཉིད་རྒྱའི་སྟེང་གི། རྣམ་མཁའི་དབུས་སུ་
འདུག་ པར་སོས་ སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ རྒྱའི་ རྣམ་མཁའ་འཁམས་... འ་...དང་ རྒྱའི་ རྒྱང་གི་
རྒྱལ་ དང་ རྒྱའི་ མེ འི་རྒྱལ་ དང་རྒྱུ་ ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ དང་ རྒྱའི་ སའི་ རྒྱལ་གྱི་ རོ་བོ་ཉིད་ རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་རྩྭ་ལས་ མི་བསྐྱོད་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཡེེ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྟོན་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ལས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱིལ་དཔར་པོ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ལས་རིན་

འབྲུང་གི་རང་བཞིན་རྒྱ་དྲིལ་དཀར་པོ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྷི་ལས་ནས་སྤང་གི་རང་བཞིན་སའི་དྲིལ་འཁོར་སེར་པོ་
ནས་ས་ བོང་ནས་བོང་དུ་བོ་རིམས་བཞིན་བཀོད་ནས་ ས་ཞིང་མཁེགས་པར་བསྐྱོམ་མོ། རྟེ་ལྷར་
བསྐྱོམས་པས་ནས་ཞིག་ན་རྒྱ་དེ་རྒྱང་ལག་གིས་མཐུན་བཟོད་པ་བྱུང་བ་ན། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་ རྒྱ་ཡི་སྤྱིང་དུ་
བཅག་པར་བྱ་ ས་ཀྱང་མི་འཕྱིར་བ་ སྟེ་སྤྱི་རི་བཞིན་པའོ། ། རྟེ་གས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་གནས་པའི་ རྩོད་གཞོན་པ་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་པ་མཉམ་གཞག་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་པ་མཉམ་གཞག་སྤྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བདེན་པ་གཉིས་ གི་རྒྱང་པ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། ལུང་འབྲུག་གི་སྤྱི་ གཅིག་དུ་བྱས་
པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེས་སྤྱི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱང་པ་
བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་རོ་བོ་ཉིད་དག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་བྲུག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། ། རྩོ་རྩི་ནི་ བསྐྱོད་རྟེན་གས་པའི་ རྟེ་ལ་འབྱོར་པ་
ནས་པ་གཉིས་མོ། ། གཉིས་པོ་དེ་ནས་ས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར་རྒྱང་པས་གཞོན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
དཔོངས་པས་བཤད་པའོ། །

ལྟེ་ བཟུང་གཞོན་པ་ལ་དག་གཞོན་པ་ནི་ དབང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ རང་ལ་
གཞོལ་བས་རང་གི་ལྷ་འཕམ་རྟོ་རྩི་འཆང་གི་སྒྲོན་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྤོན་དུ་བྱས་ལ། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་
དུས་སྟེ་ དབུས་སྟེ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ ལྟེ་སྟེགས་དང་གཞན་པས་ཀྱི་ཁོ་ལ་བཟོད་པ་བྱེད་པའི་ ཁའི་
བྱ་གར་དབང་ཆེན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལྷི་ལས་བྱུང་བའི་མདོག་སེར་པོ་རྩོ་
རྩི་གཉིས་ཀྱིས་མཆན་པ་བསམས་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཁོ་བོ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྱུ་རིང་པོ་ལས་
བྱུང་བའི་རྩོ་རྩི་ བཀ་པོ་ཆེ་ལྟེ་པ་མེ་ འབར་བ་བཞག་ པས་མཐུན་ཞིང་ཁ་བཀའ་པར་བསམ་པོ་ ལ་།
སྤྱི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་མགོ་ལ་ལས་ཀྱི་རྩོ་རྩི་སྟེ་སྤྱི་ཆོགས་རྩོ་

རྗེ་མོ། །དེ་ཉིད་ [ག་ཆ་བ་ དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་ལས་ཀྱི་ནི། རྗེ་མོ་གནས་མཁན་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ནི་
གནས་ཏེ་དེ་མཁན་པས་ཏེ། དེར་གནས་པའི་བདུད་རྩི་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་བདེའོ།] །ནི་རྒྱུ་པ་སྤྱི་དེས་གཞོན་
པ་ནི་དེར་གནས་པའི་བདུད་རྩི་ཐབ་སྤྱོད་ ནི་སེར་པོ་དེ་རབ་ལྟར་ལྷི་བ་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་སྤྲུལ་ཆོག་གས་
རྗེ་མོ་གཞོན་པ་ བསྐྱོན་པར་བྱ་བའོ། །ལྷ་སྤྱི་གས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་གཅེར་བྱ་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །པས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་ནི་ ལྷ་མ་ལས་གཞན་པའི་ ལྷ་ར་ཁྲོལ་བ་ ལས་དེ་བྱ་བར་འོས་པ་
འོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་འཁོར་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དེ་གཞོན་པའོ། །ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་གང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ལྷ་གཞན་གྱི་དབྱུང་གཞོན་པ་སྤྱི་བ་ནི་ རྗེ་མོ་གསུམ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
སྤྱི་བ་པོ་བདག་ཉིད་རྗེ་མོ་འཆང་ཆེན་པོའི་ དང་པོ་སྤྱོད་པ་བྱས་ལ། རྗེ་མོ་འཆང་དེའི་ གཟུགས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ གཙུག་ཉིང་སོགས་ཀྱི་ ཁོ་བོ་གཞན་གང་ཡང་དབྱུང་བའི་གཟུགས་
བཟུང་སྟེ། རྗེ་མོ་གསུམ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ འི་ལྷ་སོ་གཉིས་
བསྐྱེད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གོ། །ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ གེ་སར་སེར་པོའི་མདོག་འདྲ་
བ་སྟེ་བརྒྱའི་གེ་སར་གྱི་དུལ་ལྟར་སེར་པོའི་མདོག་འདྲ་བ་ དང་ལྷ་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱི་ཆེན་རི་རབ་དང་འདྲ་བ་ སྤྱོས་ཏེ་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྩ་དང་ཤིང་རྩའི་བཞོན་པ་ཅན་
དང་དབྱུང་བྱ་རྩུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡན་ལག་བཞིའི་དབྱུང་གི་སྤྱི་དུ་བསམས་ནས། ཡན་ལག་
བཞིའི་སྤྱི་བོར་ ས་དཀྱིལ་དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྲུལ་ཆོག་གས་རྗེ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོན་བརྒྱུད་གིས་གཞོན་པར་
རབ་ཏུ་བསྐྱོས་པ་ལ་དབྱའི་དབྱུང་ས་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ནི་
རེངས་པར་བྱ་བ་ འི་ལས་སྤྱོད་ ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་ཡང་གཞོན་པར་
བྱེད་ན་གཞན་དག་ལྷ་སྤྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལས་བྱུང་
བ་བྱུག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དབྱང་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ [ཞེས་
པ་སྤར་ལྷང་རྟོ།] ། དབྱང་ཐམས་ཅད་ཉེ་དེ་གཞོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ དག་པོ་སྤྲག་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དག་པོ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་
བར་བྱེད་བ་སྤྲག་པའི་དམ་ཆོག་སྟེ། དག་པོའི་དབྱང་གིས་རང་ལ་ འཛིགས་པ་ བསྐྱེད་པ་ ར་བྱེད་
པའི་དུས་སུ་འོག་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་འདི་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། ། [:ཆག་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གལ་ཉེ་སྤྱོད་བ་འདི་བའི་¹བཟོད་ཅིང་བསྐྱབས་ན། གསལ་བར་
འགྱུར་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་བའོ། །] སངས་རྒྱས་ཉེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་གལ་ཉེ་སྤྱོད་བ་འདི་ལས་འདས་ཤིང་བསྐྱས་ན་འགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་
འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་དོ། །གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྱོད་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའོ། ། འདི་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས། ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་སུ་ རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡི་གེ་རྩི་ཡོངས་སུ་གྱུར་
བ་ལས་དོ་རྩེ་ཁ་གྲུས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་པའོ། །ཆད་དུ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དབྱིབས་ཉེ་
དེའང་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་ལ་འོག་ རྟེ་རྟེ་བ་མན་ཆད་ སྤར་བུའི་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ། དེ་ནས་
སྟེང་དུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་ ཉེ་ རྟེ་བ་མན་ཆད་ཅེ་གཅིག་
པའི་ རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྟོད་ བདུད་ཅི་ཐབ་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྱབ་པ་པོས་བསྐྱོམས་ལ།
སྟེང་ཁ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྟེང་ཁར་སྤར་བུ་དེས་བཏབ་ཅིང་བཅད་ཅིང་གཏུབ་

1 རྟེ། རྟེ། ༣༡༥བལྟ། རྟེ། ༣༡༧བལྟ། འདིས་

བར་བརྟག་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ [གཞུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྒྲགས་ཀྱི་
ལས་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཞེས་ཟེར་སོ། །] ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྒྲགས་ཀྱི་རིགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱང་
ནི་ཆོགས་སོ། །ཁྲིས་པ་ནི་ཕྱིར་ ཉེ་རྒྱུར་རང་ལ་ རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་འོ། །"འཇིགས་¹པར་
འགྱུར་བ་ནི་འདུལ་བར་འགྱུར་བར་འདིར་གཤོན་མི་ཟེའོ། །དབྱའི་དབྱ་པོ་རྣམས་ཉེ་
དེ་རྫོངས་པ་ནི་ མཐོང་མི་ཐོབ་འདོད་སོགས་ཀྱི་ དགེ་བའི་བསམ་པ་སྤང་ཡིད་དང་མི་
མ་ཐུན་པ་ ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ ལ་འཇུག་པ་འོ། །དེ་ལ་གཤོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ སྒྲིག་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཇིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ལྟ་བུར་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་མ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བཏང་བ་ འི་རྣམ་པར་འཆེ་བ་རྣམས་
ཞི་བའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྲོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཉེ། ཁྲོང་ནི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ངོ་། །ཁྲོང་ཁྲེར་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་གོ། །ཁྲོངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གནས་པ་ལ་བྱ་བ་སྟེ། དེར་འོག་
ནས་བཤད་པའི་སྐྱོར་བ་བྱ་བ་འོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་སྟངས་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ལ།
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་ ཅད་ཀུན་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྐྱོར་བའི་རུས་
པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་དང་པོར་སྐྱབ་པ་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོ་དམིགས་ པ་སྟེ་བསྐྱེད་ ཅས་ ཅད་པ་རྣམས་གནས་པའི་ ཁྲོང་གི་སྟེང་བར་སྐྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་
ཨོ་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་ལས་བྱང་བའི་ སྟེང་ཉེ་ལའི་ཆོད་ཅམ་གྱི་རྩོད་རྩེ་ཆེན་པོ་ཅེ་མོ་ལྟ་
པ་འོད་ཟེར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལས་བྱང་བའི་འོད་ཟེར་ཆོགས་སྟེག་པའི་
"སྐལ་²པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་དུ་ གནས་པ་དེས་ སེམས་ཅན་ ཅད་པ་ རྣམས་ཀྱི་

1 ལྟ་ ༣༩༩ནྟན། འཇིག་

2 ལྟ་ ༣༩༩ནྟན། ལྟ་ ༣༩༩ནྟན། ལྟ་ ༣༩༩ནྟན། ལྟ་

རྟེན་གྱི་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་གྱི་པ་ར་པམས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲར་ཡང་རྟོལ་པས་འཕྲོམ་པའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་རྟོལ་ཤིང་ར་པ་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟོལ་ཤི་སྟེ་པའི་ནང་ཏུ་གཞུགས་
 བར་བྱའོ། །སྟོབ་ཞེས་པ་ནི་རྟོལ་ཤི་པས་བརྒྱུག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིར་འབྱེན་པ་དག་གྱང་བྱ་
 ཞིང་ཉམས་སུ་སྒྲུང་། །འབྱེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། འོར་བུ་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་བརྒྱ་རྒྱ་
 ག་ལ་སོགས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་རེ་བ་སྟོང་
 བའོ། །འོད་ནི་ཆོན་ཤེལ་གྱི་འོར་བུ་ལྟར་བྱངས་པའི་ལུས་གྱི་ཁ་དོག་སྟེ། ཡིད་བཞིན་
 གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དེ་རྣམས་གྱིས་ཉེ་བར་མཆན་པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་
 བ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟེན་གྱི་པ་ཐེག་པའི་རིམ་པས་སྐྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཆོག་པ་འོར་བུ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བྱངས་ཤིང་འོད་དང་ལྗན་པ་རྟོལ་པས་ཕྱིར་སྐྱུང་བ་བསྟོམ་ཞིང་སྟེ་རང་རང་
 གི་གནས་སུ་ཆ་པ་ལ་དགོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་ནས་གྱང་དེའི་འོག་ཏུ་འཆད་འཕྱར་གྱི་རིམ་པ་
 འདིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་སྟེང་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྱུང་
 མཛད་གྱི་ཆོག་པ་རང་གི་བྱ་གཞུང་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་བསྟོམས་ལ། དེ་ལྟར་
 ཞུགས་པའི་སྟོར་མཆོམས་ལས་སྐྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱན་འབབ་པས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་གྱི་སྒྲིན་ལྟས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །སྟེ་ནད་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱི་ཇི་མ་རྣམས་
 སྐྱུངས་པར་བསམ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་མན་དག་ལོ།

ཕྱི་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཚོན་བཞི་ རྡོ་རྗེ་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ།
 ཞི་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་བསམ་གཏན་བཤད་མ་ཐག་བ་འདི་ཡིས་ནི་དགང་
 དགའ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཐད་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་དུ་འགྲོངས་ཤིང་ཡན་
 ལག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་གྱིས་སྟོབས་གྱིས་ ལུས་རྒྱས་བ་

བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྒྲིན་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བའི་ སྒྲིན་པ་ལུ་འབྱུང་བ་དེ་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིན་པའི་དོ་རྩེ་སྐྱོམ་བྱེད་པའོ། ། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་ ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ལོ། །དེའི་དཔལ་ནི་ཕྱན་
ལུས་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྗན་ཉི་དེར་ ཉི་དེ་དང་ལང་བར་ འབྱུང་
བའོ། ། ས་སྒྲོགས་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་ཏུ་བྱུང་
པའི་ས་དེར་ སངས་རྒྱས་ རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་དང་ ཆོས་ཆེན་ འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
རྩོམ་སེམས་ མི་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ སྒྲོ་བར་ཉི་
བསམ་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཅིར་འབྱུང་ཞེ་ན། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་
གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཡང་གོང་བྱིར་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་མཛད་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་སྐྱོན་མེད་པ་སྟེ། མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིའི་གསང་བ་ལུས་
བསྐྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །ནད་ཐམས་ཅད་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནས་མེད་
པར་བྱེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ལུས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་གང་ཏུ་སྒྲོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་དང་པོ་བ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་འི་
དགེ་བའི་བྱ་བ་ ལྷུ་བ་ཐབས་དངོས་གཞི་ འི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུང་པའི་བསྐྱུང་བའི་ འཁོར་མའི་ ཆོ་
ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་གདུག་པའི་ཕྱར་བྱས་ [ཞེས་པ་ནི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱར་བྱས་སོ། །] དམ་བཅས་པས་ཏེ། ཕྱར་བྱས་འདེབས་པ་དེ་ བྱན་
བཞིར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སོ། །གནས་གང་ཏུ་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་དང་རྩེས་སུ་

མ་ཐུན་པའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་གནས་ལ་འོག་ནས་བཤད་པ་འི་ཕུར་གདབ་འདི་
བརྩམ་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་ཞེ་སྤང་དོན་ཤེས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཁོ་བརྟུ་སྒོམ་པའི་བསྐྱུང་བའི་
ཆོ་གའོ། །དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་
སྦྱོར་བ་དེས་གནས་ན་སྟེ་དོན་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྟ་འཕྲོར་ལ་
སྒོམ་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། རང་གི་ལྟ་རྒྱུ་མས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒོམ་ཅིང་སྟེ་ལྟ་དང་ལྟས་པ་
གཅིག་ཏུ་སྟེ་མཚུངས་པར་འབྱུང་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕུར་བྱ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དོན་ཅེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདུད་ཅི་ཐབ་སྦྱོར་ཏེ་དེ་དོན་ཕུར་བྱ་སྟེ་ལྟ་བ་ཡན་ཆད་ཁོ་བོའི་
གཟུགས་ལ། ལྟ་བ་མན་ཆད་ཅི་གཅིག་པའི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བསྒོམས་ལ་མེ་སྟག་
རབ་ཏུ་འབར་བ་འབྲ་བ་འི་ཕུར་བྱས་སྤྱོད་གས་བརྟུ་སྟེ་ཤར་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྒྱུས་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ནི་བགེགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོགས་སྦྱོར་སྟེ། དེ་དང་བཅས་པར་
བགེགས་གཞན་རྒྱུས་གྱི་ཡང་མགོ་ལ་ཕུར་བྱ་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱ་བ་པར་
བྱའོ། །འགྲོ་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལོག་པར་བསྐྱུར་ཞིང་སེམས་བསྐྱུར་
བ་ལ་སོགས་པས་ཁྲིད་ཅིང་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ན་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྟེ་བགེགས་
རྒྱུས་སོ། །དེ་རྒྱུས་ཞི་བ་ནི་དེས་པར་བསྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་ན་དོ་
རྗེའོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། །

སྟེ་སྤང་བཤད་པའི་ཞི་བའི་ལས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་ཞི་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་གྱུ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ནས། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་པའི་བར་འབྲ་བ་ལ་རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཞི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་སྟེ། རྩལ་

དཀྱིལ་འཁོར་ ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེར་ཡི་གེ་ཨྱི་ དང་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ འཁོར་ལོ་ལས་བྱུང་བའི་ རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་རིམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་
བདག་ཉིད་ བསམས་ལ་ དང་པོ་སྤྱིར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གུས་ཏེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་རང་
རྣམ་སྣང་དུ་བསྟོམས་པ་ དེའི་གཟུགས་ཀར་ བཞོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཀའི་རྒྱ་གདན་གྱི་སྤྱིང་གི་
འཁོར་ལོ་ལ་ འདོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ རི་གང་ཟག་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ཏེ། རང་གི་སྣ་བུག་གཡོན་པ་
ནས་ཞུགས་པ་ བཞག་ཅིང་དཔོན་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཏེ་ནམ་
མཁའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། [ལ་ཆབ་: གང་དག་ལ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པ་མངའ་བ་དེ་དག་
ནི། སྤྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཅན་རྣམས་ཏེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་སོ། །སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་
ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་བདེའོ། །] སྤྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་
བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཏེ་རྣམ་པར་སྣང་
མཛད་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དེ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ནས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བསྟོམས་ལ།
སྟོམས་པར་འབྲུག་པས་ སྤྱན་ལ་སོགས་པ་དང་ སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ རི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ དེ་
དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་འོད་ཀྱི་གོང་ལུ་ རི་རྣམ་པ་ ས་དེའི་བདུད་
ཅིའི་ཆོགས་ རང་གི་སྤྱི་ལོ་ནས་ཞུགས་པ་ དེས་ནད་པའི་སྤྱི་ལོར་བབ་ནས་སྤྲིག་པ་ཐམས་
ཅད་གཞོས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ནད་པ་ དེ་སྣ་བུག་གཡས་པའི་སྟོན་ས་
བྱུང་ལ། སྤྲིག་པ་དང་བྲལ་བ་མཐུན་དུ་ ཨྱི་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་ རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཞག་ ཞོ།

དེ་ནས་^གབ་སྐྱུ་ཆམས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཏེ། བརྩལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྐབ་བ་པོས་^འརང་གི་དོ་ཇེ་བྱ་གནས་^གསངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་རུ་མ་སྤར་སྐྱབ་བངས་བ་ཆམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱི་པོའི་བྱ་གར་ཞུགས་པ་ཆམས་ལུམ་གྱི་པར་ར་སྤྱོ་ཞིང་དེ་ནས་ཕྱིར་དབྱང་བར་བྱའོ་རོ། ། འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་དེ་ཆམས་ཕྱིར་འཕྱིན་པའི་ཆེ། ཇི་ལྟར་ཅ་ཞེ་ན། འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་དེ་ཆམས་ཆམ་སྤར་ཡབ་ལུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཆམ་པར་སྤར་མཛད་ཡབ་ལུམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡང་ནམ་མཁའའི་ཁམས་ཁེབས་ཤིང་གཡོགས་པར་བསམས་ནས་བརྩལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེའི་ཆེ་དེའི་རུས་སུ་རང་ཆམ་སྤར་རུ་བསྐྱོམས་པ་དེའི་མདུན་ན་འདུག་པ་དེ་ལ་སྤྲ་མ་བཞིན་རུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། སྐར་རྩལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཆམ་སྤར་གི་སྤྱིན་རང་གི་བྲག་རྒྱ་སྐྱབ་མ་དང་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཆམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤོལ་བར་མཛད་དོ། །

༥ བསམ་གཏན་གྱི་བྱང་པར་འདི་ཡིས་ནི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྲ་བ། མི་ [ས་ཆོག་བདེ་བ་སྤྱེད་གཤེགས་ལས་འདས་པ་སྤྱེ། ཆལ་བར་གྱུར་པ་ནི་བདེ་འདས་ཏེ། ཐུག་བསྐལ་གྱི་ཆོགས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།] དགོ་བ་དེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་པས་ཐུག་བསྐལ་གྱི་ཆོགས་ཆམས་ཀྱིས་དོ་ཇེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་གཞིག་པར་དཀའ་བ་དང་ལྷན་པ་ས་ན་དོ་ཇེ་དམ་ཆོག་སྤྱེ་ནད་པའོ། །དེའི་རྒྱས་ན་ནད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དཔའ་ལྷན་ཏེ། དགོ་ [ཆག་ཡན་ལག་བདེ་བ་དང་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།] བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པས་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་སྤྱིན་ནི་ཆམ་པར་སྤར་མཛད་དང་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་ཆམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི་སྤྱོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་རུ་སྤྱོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །

ཕྱི་ཟླ་ [འབྱུང་ཉིད་གི་རྒྱུད་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་བར། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྣམ་སྒྲུང་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བཤད་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་འབྱུང་གསལ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།] བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བསམ་ནི་ རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་སོ་ [ཆེག་ སྤེལ་བའི་ཆེག་གིས་སྒྲིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་དབང་ཆེན་ཞེས་བ་ནས་དབབ་བར་བྱ་ཞེས་བའི་བར་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་སྒྲིན་བ་ན་”ཅིག་¹ཡོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་སྒྲིན་པར་སྤེལ་ནས་གསུངས་པའོ།] ཆེག་གཅིག་གིས་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིན་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་བའི་ནང་དུ་གནས་པའི་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་ཏེ། ཞེས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ནས་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་འབྲ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ། དབང་ཆེན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསམ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ས་བོན་”སྟེ་དང་བྱག་མཆན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ ཅུ་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། ཆོས་འཛིན་བ་ཡི་གཟུགས་བསམ་མོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ ཟླ་བ་ཡན་ཆད་མྱར་དང་འབྲ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ་ མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ ཞེང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་མཆོད་དང་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་པ་བསམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་” བར་”བྱའོ།] དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ སྤྱིང་”ཁར་³ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱགས་ཀར་འདོད་པ་སྟེ་ཅི་རིགས་པ་ སྟེ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་འི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་”གཞག་⁴པར་བྱ་བ་ནི་མྱར་སྐབས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱའོ།] དེ་ནས་ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་ཉམས་དགའ་བར།] རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲག་པའི་གོས་ དཀར་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འོད་དཔག་མེད་

1 ཞོལ་ ༩༡༩ན་ ༣ན། ཟླ་ ༣༩༥བལ་ན། གཅིག

2 སྤེ། སྤེ། ༣༩༠ན་ ༣ན། ཟླ་ ༣༩༥བལ་ན། སྟེ

3 ཞོལ་ ༩༡༩ན་ ༣ན། སྤེ། སྤེ། ༣༩༠བལ་ན། ཟླ་ ༣༩༥ན་ ༣ན། གར་

4 ཞོལ་ ༩༡༩ན་ ༣ན། ཟླ་ ༣༩༥ན་ ༣ན། གཞག

ཡལ་ཡུམ་གྱི་ས་རབ་རྩ་དག་དང་བར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོད་དཔག་རྩ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོག་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ནི། ལྷ་མ་གྱི་དེ་
ཆོག་ས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་ཅན་ཡལ་ཡུམ་གྱི་ས་དག་དང་བར་བྱ་འོ་ཞེས་ཆོག་སྟེ་མའི་འགྲོས་ལས་དཔག་
པར་བྱའོ། ། དེ་ནས་ཡལ་ཡུམ་རྩུང་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་ས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོར་མཆོས་ས་ལས་རྩུང་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་གྱི་ཁ་དོག་སྟོན་པ་ལ་སྤང་མཐའ་ལ་ནི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ནི་བསྐྱར་རྒྱ་ག་ འི་ཁ་དོག་ལྷར་དཔག་
པོ་འོ། ། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ལ་རིན་ཆེན་ནི་“སེར་¹ ཉེ་དེའི་ཁ་དོག་ལྷར་སེར་པོ་འོ་”རོ། ། དེ་གཉིས་
གྱི་འོད་ནི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་རིན་ཆེན་འོད་སྟེ། དེ་ནས་གྱི་འོད་གྱི་གོང་བྱ་དང་ནི་
འོད་གྱི་སྟིང་པོར་གྱུར་པས་ཆན་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་ཞིང་སོ་སོའི་མང་པོ་ནམས་གཅིག་རྩ་
བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སེར་པོ་དང་དཔག་པོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་རྩ་བསྐྱུས་
ནས་འདོད་པ་སྟེ། རང་གི་སྤྱི་བོན་ས་ཞུགས་ནས་སྟིང་གར་བཞག་པའི་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་དང་
དག་དང་སེམས་གྱི་གནས་ལ་སྟེ་ལུས་གཉིས་ལ་སེར་པོ་དང་དཔག་པོ་དེ་སོ་སོར་དབབ་
པར་བྱ་འོ་“སྟེ་” དེ་ནས་སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་སྟིང་ག་ནས་བཞོན་ཏེ་མདུན་
དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྐྱེད་གདན་ལ་འཛོག་པ་དང་། རང་ལ་པལ་པའི་བདུད་རླིང་རྒྱན་རིམ་གྱིས་དོ་རླིང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
ནས་ས་བརྩལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་བསྐྱུ་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་དོ་རླིང་བྱ་ག་ནས་ལུས་གྱི་བསྐྱུར་སྟོས་པ་ནས་ས་
རིན་འབྲུང་དང་། སྤང་མཐའ་ཡལ་ཡུམ་དཔག་རྩ་མེད་པར་བསྐྱེད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་ཡལ་ཡུམ་གྱི་
སྟིན་རྒྱས་ས་བསྐྱུབ་བྱའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རིན་འབྲུང་གི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོབས་བྱའོ། ། འོད་
དཔག་རྩ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཆོས་གྱི་སྟིན་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ལྟར་སྟོབས་
བྱའོ། ། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཡང་དག་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་མ་ནས་སྤྱི་སྐབས་བཞིན་དུ་

1 ཞོག་ ༥༩༩བ་༥ན། གླ། ༥༩༩ན་༥ན། གཤེར་

མཐུན་ཏུ་འདུག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ ཡབ་ཡུམ་ གྲིས་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་སྤྱི་བོན་ས་ དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ ས་པས། དབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དང། རང་དང་ཆོས་ལ་མ་དང་
པའི་སྤྱིབ་པ་བརྒྱས་པར་བསམ་མོ་ འོ་། །

༥ རྟོ་རྟེ་བསམ་གཏན་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོས་པ་འདི་ཡིས་ནི། དགང་དགའ་
བ་ སྟོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་དགའ་བ་ ཡང་རབ་ཏུ་འགྲོངས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་
པའི་དོན་གྱི་ཆོག་གོ། །སྤྱན་¹པ་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ ས་ ཅི་ བསྐྱབ་བྱ་ དབང་ཏུ་འགྱུར་
བའི་དོན་ སྟོན་ ཉེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ ཅི་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ སྟེ་ དེ་ ས་ ཅི་སྐྱབ་པ་པོའི་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་རབ་ཏུ་སྤྱན་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འབྲུ་བ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་ནོ། །སྤྱན་ ། འགྱུར་རྟེན་
གི་རྒྱད་ལས། སྤྱན་པའི་རྟོ་རྟེ་སྐྱབ་པ་དེ། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ས་ཆོས་ སྤྱན་པའི་རྟོ་རྟེ་གསལ་བྱེད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་
འབྲེལ་པའི་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། ། པའི་རྟོ་རྟེ་ནི་ བསྐྱབ་བྱ་དེས་རང་ལ་ རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྤྱན་
པ་ བྱེད་པ་ འོ། ། སྤྱན་པ་ དེ་རབ་ཏུ་སྤང་ཞིང་ མངོན་གྱུར་ཏུ་ གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྱན་
པའི་རྟོ་རྟེ་རབ་སྤང་བའོ། །ཆོས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའི་སྤྱན་ནི་ཆོགས་
སོ། །དེའི་དམ་ཆོག་བཀོད་པ་ནི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གང་ཏུ་
སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱང་ཅེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདིར་
བྱང་བར་བྱའོ། ། ། ཞེས་པ་ནི་སྤང་མཐའ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དམ་ཆོག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་མཆོན་ནས།
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་གྱི་དམ་ཆོག་ཅེས་སོགས་སུ་ཡང་བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

༥ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཐིག་ཉོ། །

1 སྤྱ། ༡༡༧༡། + ཀྱ།

ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁྱི་སའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པ་ནས་ཆུ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དང་། ཆུ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱོགས་གཉིས་སུ་རྡོ་རྗེས་མཆོན་པའི་དཔྱིལ་ས་ ཆུ་གས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཁ་དོག་ལྷུང་སྟོན་བསམས་ལ། དེར་ཉེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ས་ཐོན་རྒྱུ་དང་ཕྱག་མཆོན་རྡོ་རྗེ་དང་སྐྱོ་རྡོགས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནས་མཁའ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆོས་་་ཉེ་ཡོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མོ། །དེའི་ [བ་ཆབ་ དེ་གང་གི་སྟོན་དུ་སྟེ་གང་དུ་འཕྱོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་དུ་འཕྱོ་བ་སྟེ། རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །] མདུན་དུ་སྟེ་ཐང་ཀར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་མདུན་ཉེ་རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའོ། ། [རོན་བྱུབ་ཀྱང་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་དང་རལ་གྱི་ལས་བསྐྱེད་དོ། །]

གཟུགས་ནི་རྡོ་རྗེ་ནས་མཁའ་དང་ཆོས་མདུན་ཉེ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱོམས་ པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱས་ ལ་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི་ དེ་དག་ལས་རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱིང་ཁར་ཉེ་སྐྱགས་ཀར་ [འདིར་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིང་གར་འཛོག་པ་ནི་འགྱུར་སྤྱིང་དང་ཆག་འགྱུར་ལྷར་ན། རོན་བྱུབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་བྱེད་ཀྱི། མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱགས་ཀར་མི་བྱེད་དོ། །བ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རོན་ཡོད་བྱུབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་གར་ཞེས། དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱབ་བྱ་འཛོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ནི་འགྱུར་སྟོན་མིན་གྱི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །འདིར་ནས་སྤྱང་སོགས་ཀྱིས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། སྤར་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཅན་ནམས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་སྤྱིང་གའི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ། །གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །དབུས་སུ་འཁོར་ལོའི་རོན་བསྐྱོམ་མོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིགས་ལྷུར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱབ་བྱ་འཛོག་པར་བཤད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་འཕྱོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་

1 ཞོག་ ༩༩༧ན། རྟེ
2 ཞོག་ ༩༩༧ན། སྟེ་སྐྱེ་ ༩༩ནན་ན། རྟེ་ ༩༩པ་ན། སྤྱིང་ཁར

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱབ་བྱ་བཞག་པ་ལ་ལས་བྱེད་ཚུལ་¹“ཅིག་སྟོན་དགོས་
ལ། དེ་ལ་བསད་ལས་བྱེད་ན་སྤར་ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་ཀྱི་མེ་དཀྱིལ་ལ་བཞག་པ་ལ་བསད་
ལས་དངོས་གཞི་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། སྤྱིར་གར་བསྐྱབ་བྱ་བཞག་པ་ལ་ནི་འཇམ་པོའི་²“ལས་ཅིག་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་རྗེའི་ཐུགས་ནི་ཡི་གེ་རྩྱུ་མོ། །དེས་དོན་དུ་གཉིས་ཞིང་གཟེར་བར་བྱེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་སྤྲུལ་ན། མི་འགལ་ཉེ་དེའི་དོན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཞབས་ཀྱིས། གཟེར་བར་བྱེད་པ་ནི། རྩྱུ་ཡིག་དང་དེ་ལས་སྤྱེས་
པའི་སྟོ་བ་དང་བསྐྱབ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་
འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་ལས་སྐྱབ་པ་སྟོན་ན། འོག་ནས། རྗེ་རྗེ་ནས་མཁའ་ཚོས་མདུན་དུ། ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གང་བཞག་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་ལས་སྐྱབ་པ་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྲུལ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
བཞག་པ་ནི་ལས་གཞན་མིན་གྱི། འགལ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ། ། **འདོད་པ་སྟེ་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་དབང་**
དུ་བྱ་བ་བཞག་ལ། [ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་དབང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་པོ་རང་དང་། གང་ཟག་
གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྐྱད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་དང་དེས་དབང་དུ་བསྐྱུ་རྒྱ་གཉིས་
ལས། འདིར་གང་ཟག་གཞན་དེ་སྤྱིར་གར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པའི་ལས་སུ་འཆད་པ་གཞུང་དོན་མ་ཡིན་
ནོ། །] **སངས་རྒྱས་ཉེ་ནས་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་**
དཔའི་སྟེ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་ནམ་
མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་གང་བར་བསམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྗེའི་སྐྱ་
མདོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟི་བརྗིད་སྟེ། **བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་ལྗེའི་རྒྱན་བསྐྱབ་**
པར་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་དབབ་པར་བྱའོ། [། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་གི་ཉིང་འེ་
འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྐྱུན་

1 སྐྱ། ༣༩༩བ༩ན། གླ། ༣༩༧་ན༩ན། ཞིག

2 སྐྱ། ༣༩༩བ་༣ན། ལས་ཞིག གླ། ༣༩༩ན༩ན། ལས་ཞིག

བར་ས། མྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བ་ནམས་རིགས་ལཱའི་ཁ་དོག་དང་འབྲ་བ་¹ལྟར་ལ། རང་གི་མྱེ་པོ་
ནས་ཞུགས་པས་ཐུགས་ཀའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མྱེ་པོ་ནས་འཕེབས་པའོ། །ལྷའི་ཁ་དོག་ནི་ནམས་ལྷ་རིན་འབྲུང་ལྷ་ར་མཐའ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་འཕེ་དཔལ་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་སྐ་ལྷ་དཔལ་པར་གསུངས་
ལ། ལྷ་ར་གྱི་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལྷ་ར་གྱུར་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ སྐ་ཚབ་ཆག་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་རིང་པོ་མི་
ཐོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་སུ་བྱོན་པར་འགྱུར་ཞིང་
འཇམ་དཔལ་དང་འབྲ་བར་ཡང་དག་པར་སྤང་ཞིང་འབར་བས་ན་མདོག་འབྲ་
བའོ། །གནས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེར་ལས་བྱེད་པ་ནི་ རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ བྱ་
བ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཐམས་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ དེ་ འགྱུར་བའོ། ། མིང་
གའི་བསྐྱབ་བྱ་དབང་བསྐྱར་བ་ དེ་སྤྲ་མ་ ནམས་ལྷ་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ བཞིན་དུ་ མིང་ག་ནས་མིང་ལྷ་རྟེ་
རང་གི་ མདུན་དུ་ རྗེ་རྗེ་དང་སྐ་ཆོགས་རྗེ་རྗེ་ཤད་ན་ལ་ འདུག་པ་ལ་ བདུད་ཅིའི་རྒྱན་རྗེ་རྗེ་ཞུགས་པ་
ནམས་བསྐྱར་སྐོས་ཏེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྐ་དཔག་མེད་དུ་གྱུར་བ་ དཔྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་
དགའ་བའི་ཐུགས་ཅན་གྱི་རིགས་ལཱའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བསྐྱབ་བའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འསྐྱོས་པ་ ནམས་ མྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བའི་
མྱེ་པོ་ནས་ དབང་བསྐྱར་བའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་སྟོལ་པར་མཛད་ པར་བསམ་པོ་ རོ་། །ཧྲི
དེ་ལྟར་བསམ་ དེ་ནས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བསྐྱབ་ཅམ་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཅམ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་བྱས་པས་གྲང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་
དབང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱོན་པོ་ རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་

1 གླ། ༣༩༤༧ན། ལྟར་

པས་རིན་ཆེན་དམ་ཆིག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཐོན་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་ཆོག་ས་
སོ། །དེས་བཀོད་པར་བྱས་པ་ནི་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་དོན་དུ་འོངས་ནས་ བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་
རིམ་གྱིར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ རྗེ་རྣམ་མཁའ་ཆོས་མདུན་དུ། ཞེས་བྱ་བ་འཕྱེད་སྤྱི་འདིར་ མི་བསྐྱོད་པའི་འག་
ལས་ གང་བཞག་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ མི་བསྐྱོད་པ་ དེའི་ འག་ ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་
བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་ རྟེན་ལ་འབྱོར་ དང་ལྷན་པས་ དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་འག་པོ་རྣམས་སྤྱི་ལ་འདི་རྗེས་སུ་ རྣམ་མཁའ་ཡི་དབུས་སུ་སྤྲིན་པོ་སྟེ་
གཞོན་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འག་ཅིང་སྟེ་གཞན་གསོད་པར་དགའ་བ་དང་། ཁྲི་ལ་
སྟེ་ཁྲི་བའི་དབང་དུ་སྤྱར་བ་དང་། རབ་གཏུམ་སྟེ་པ་རོལ་གཞོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
པ་དང་། རྩ་དང་བྱ་རོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཤ་ཟ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་དང་།
བྱ་གོད་དང་ཁྲི་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་བསྐོམ་སོ། །དེ་ནས་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ མེ་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དག་པོའི་ཁ་སྤྱར་བྱེ་བར་བསྐོམ་སོ། ། དག་པོ་འདི་
སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ ཉེ་གཞོད་
པ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ་ བསམས་ ལ་དེ་ རྣམ་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། མཆོཅ་ཆ་སྤྲ་
ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཞན་ ཉེ་ རྣམ་དུམ་བྱར་གཏུབས་པར་སྤྱར་པར་
བསམ་པ་དང་། ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་ནས་སྤངས་ཏེ་ཐོས་པར་རྣམ་པར་བསྐོམ་སོ། །དེ་ནས་
སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ ཐེག་ཆེན་པ་ རྣམས་དང་། རྗེ་རྗེ་

འཛིན་པ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ དག་ གྲུང་ གཤམ་ཉེ་སྤྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་སེམས་ན་ཆེ་བ་བྱེད་ཆུང་¹ཆད་ཀྱི་དེ། ཆེ་བ་བྱེད་ཆང་བའམ་ཆེ་བ་བྱེད་
ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་འཛིག་པར་འགྱུར་པར་འདིར་གདོན་མི་ཟེམ། རྩོ་
རྩིན་ནི་མི་བསྐྱེད་པའོ། རྩོ་དེ་དམ་ཆོག་ནི་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའོ། རྩོ་རྣམས་ཀྱི་
བཀོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་གང་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །

༥ གཞན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ ལྷར་ བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱག་མཆན་དང་
ཕྱག་དང་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་ ལྷ་ལས་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིས། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཞལ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། “ཀུ་ཏེ་ཀྱི་གི་ ཀྱི་ནི་
ཆུའོ། རྩོ་འཇུག་སྤོང་ ལ་འབྱུག་གྲུང་འདིར་ ལྷ་སྤྱིན་ཡིན་ལ་ ལུ་ཏེ་ལས་ཆུ་དེ་བཀག་པས་ན་ཆུ་
སྟེ་ཆང་མེད་པའི་སྤྱིན་ཞེས་ ལྷ་ལ་ཀུ་ཏེ་སྤྱིན་ལྷ་བྱ་དང་མཛོག་འཕྲ་བ་སྟེ། རྣམ་སྤྱང་ སྤྱིན་དཀར་པོ་
ལྷར་རྣམ་པར་བསམ་མོ། དཀར་པོ་ནག་པོ་རབ་ཏུ་དམར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞལ་གསུམ་
འཆང་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཞལ་བར་མ་ ཅ་ཞལ་ ནི་དཀར་པོའོ། གཤམ་པ་ནི་ནག་
པོའོ། གཤམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་དམར་བ་སྟེ་མེ་ཏོག་ [ལེ་བཟན་ ཅེ་ལྟ་བུ་ཟེར་] གུ་སུམ་པ་
ལྷ་བྱའོ། །

དབུ་སྤྱོད་པ་ རྩོ་ཆུགས་ སམ་ཐོང་ཅོག་ཏུ་བཅེངས་པ་ལ་ དབུ་བྱུན་ རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ལྟ་

1 ཞལ་ ༡༩༡བཟན། རྩི་སྤྱོད་ ༣༡༩ནང་། ཆུ་ ༣༡༩བཟན། ཆུན་

2 ཞལ་ ༡༩༡བཟན། ཉི་

3 རྩི་ ༣༡༩བཟན། ཆུ་ ༣༣༠ནང་། ཀུ་

4 ཞལ་ ༡༩༡ནང་། རྩི་ ༣༡༩བཟན། ཆུ་ ༣༣༠ནང་། རྩོ་

དག་གི་བརྒྱན། བཙོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་ཞལ་དང་སྤྱོད་མདོག་གི་
 དེས་བཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་ཅི་ཅན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡང་ཞལ་ དབུས་མ་ བྱ་པོ་དང་
 གཡས་ དཀར་པོ་དང་ གཡོན་ དམར་པོར་བསམ་མོ། ། [འབར་བ་སོགས་ནི་སྒྲིལ།] ། འདྲིག་
 ཏེན་ཁམས་རྣམས་འབྲུག་གྱེད་པ། ཞེས་བ་ནི། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ ཉི་ཞལ་གྱི་འགྲོས་འབྲུ་བཏོ། ། འདོད་ཆགས་ཅན་ཏེ་འོད་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ དམར་ནག་དཀར་པའི་ ཞལ་གསུམ་པ་ཐོར་ཚུགས་དང་དབུ་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་པ་སྟེ། [ཡོངས་སྐྱོད་ཅན་ནི་སྤང་མཐའ་དེ་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་ཆགས་ཆེན་མོ།] ། དེ་ལྟར་
 ལྷའི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་བསྐྱོམས་ན་དེས་པར་བཤད་པ་ དང་མ་བཤད་པ་འི་ལས་རྣམས་རབ་ཏུ་
 འབྲུབ་པར་གྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ གསུམ་གྱི་ འི་
 གཡས་པའི་ཕྱག་དང་པོ་ གསུམ་ ལ་ རིམ་བཤེན་དུ་ འཁོར་ཡོད་རྩོམ་ཅི་དང་པར་
 བསྐྱོམས་པར་བྱཏོ། །རྩོམ་ཅི་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཏེ་ ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཕྱག་དུག་པར་བསྐྱོམ་མོ། །བཟང་པོ་ནི་འདོད་པའི་དོན་རྩོགས་པར་བྱེད་པས་
 མོ། །མཆོན་ཆ་སྤྲོ་ཆོགས་བསམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ མདོར་བྱས་ ལས་
 བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་རང་གི་མཆོན་མ་རྣམས་བསྐྱམས་པཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་
 ཆེན་འབྲུང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཕྱག་ གཡས་ཀྱི་ དང་པོར་རང་གི་ ཕྱག་གི་
 མཆོན་མ་ རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ བསམ་པར་བྱཏོ། །

༥ སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་པན་བཞེད་མ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཕྱག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ འེ་འཕྲིན་ལས་ ར་ མཛད་པཏོ། ། སངས་རྒྱལ་ སྤྱན་ནི་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་འབྲུ་བར་ཞལ་གསུམ་དུ་བསམ་

མོ། །མཁའ་སྐྱེས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལོ། །དེ་བདག་གི་གན་དུ་འཕྲེན་པས་ན་ །སྤྱན་གྱི་སྐྱང་
དོད་ནི་ཉ་ལ་ན་ཡ་ཉི་ཞེས་པ་འཕྲེན་པ་ལོ། ། །སྤྱན་ཉེ་སྤྲ་མ་གྱི་ལོ། །རྒྱལ་མོ་ཆེ་ནི་བཙུན་མོའི་
མཆོག་སྟེ་ཞལ་གསུམ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱོམ་མོ། །གསུང་རྗེ་རྗེ་ནི་ཡོད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་དེ་འཕྲེན་པས་ན་ཆུ་སྐྱེས་སྤྱན་ཉེ། གོས་དཀར་མོ་ནི་ཡོད་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱོམ་མོ། །རིག་མ་རྗེ་རྗེ་ཡུའུལ་བསྐྱམས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེ་
རྗེ་མཆོན་པའི་ཡུའུལ་ཉེ་དེ་བསྐྱམས་པས་ན་རྗེ་རྗེ་ཡུའུལ་བསྐྱམས་ཉེ། རོན་ཡོད་པར་
བྱུང་བའི་བྲག་རྒྱ་སྐྱོལ་མ་སྟེ། ཞལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རོན་ཡོད་པར་བྱུང་བ་དང་འབྲ་
བར་བསམ་མོ། ། [ཞེས་པ་ནི་མདོར་བྲས་ལས། ཡིད་ཡོད་སྐྱོལ་མ་དབྱེད་བྱ་སྟེ། །ལྗང་དང་ནག་དང་དཀར་པའི་
ཞལ། །དུར་བའི་ལོ་མའི་ཡོད་དང་མཉམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ལོ། །རྩ་རྒྱུད་ལས། སེར་དང་གནག་དང་
དཀར་པའི་ཞལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོལ་མ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་ནི་རོན་བྲུབ་ཀྱི་རིགས་
དམ་ཆོག་སྐྱོལ་མར་མཛད་པའི་ལུགས་མོ།] ། །ཕྱི་ཁོ་ཆེན་པོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད། ཅེས་བྱ་བ་ནས་
བཙུམས་ཉེ། བསམ་གཏན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ནི་གོ་
སྤྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་བཀའི་འཁོར་ལོ་ ནི་ཉག་ལས་སྐྱུབ་པ་དང་། བསྐྱང་
འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་བོ་བཙུ་བསྐྱོམ་པ་ ལོ། །གཟེ་བརྗེད་ལྷུང་པོ་དང་། [གཙུག་ཏྲར་རྒྱལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཁོ་བོ་རྣམས་དང་། ཟེམ།] གཙུག་ཏྲར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁོ་བོ་རྣམས་མོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་བསྐྱན་པ་ལས་ གང་གཞན་སྤྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲམས་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མོ། །དམ་ [རྒྱལ་ དམ་ཆོག་ནི་རིགས་ལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་
སྐྱོད་པས། ཟེམ། ཆོགས་ནི་ ལྟ་རང་རང་གི་] རིགས་ཉེ་དེ་རྣམས་ལ་ འདི་རྣམས་ཀྱིས་ ཡང་དག་པར་ཡོངས་
སྐྱོད་པས་ན་དམ་ཆོག་ཡོངས་སྐྱོད་དེ་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མའོ། ། ལུག་མཆོན་

དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ ཉེ་དེ་རྒྱལ་ས་འཛིན་པས་ སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྲུགས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྟེ་ལྷ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་པ་རྒྱལ་ས་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བོ་རེ་ཞིང་ཡང་བྲན་དང་བྲན་མོ་དང་མོ་ཉ་དང་མོ་
ཉ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་ས་ནི། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་དུ་སྟེ་རྣམ་
མཁའི་ཁམས་པས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །༩ དནི་རྩོགས་པའི་རིམ་པས་ལྷ་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་
མཁའི་དབྱིངས་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེ་ལས་ ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཚེ་ བྱང་བའི་གསལ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཀུན་དུ་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །དམ་པ་ནི་ཁྲ་བ་དང་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ ར་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཅིམ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ འོད་གསལ་
ལས་ སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་ཉེ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གཟུགས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམས་
ཤིང་བསྐྱེད་ལ། དེ་རྣམས་ སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་རྒྱལ་བར་སྤང་མཛད་རྣམས་པར་བསམ་ཞིང་སྤྱོ་བར་
བྱའོ། །སྤྱི་དེ་གཉིས་ རི་ལྷ་ རྩ་ ཞེ་ན། གསལ་ཞིང་སྟེ་ཁྲ་བ་ལ་ཁྲུག་ན་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཁྲ་བའི་གཟུགས་འདྲ་བས་ན་ཁྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞི་བ་ནི་ཞི་
བའི་ཉམས་དང་ཉེ་བར་ལྷན་པའོ། །འོད་ཟེར་སྤྲ་ཆོགས་འདྲ་བའི་འོད། ཅེས་བྱ་བ་ནི།
འོད་ཟེར་རྒྱལ་པ་ལྷས་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་པའོ། །

མེ་ལོང་ནི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ མེ་ལོང་ དེར་
གཏོགས་པ་ སྟེ་གནས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱའོ། །ཁམས་ [:ཆག་ ཁམས་གསུམ་དག་གི་རྒྱན་གྱུར་པ་

ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱན་བཞེན། སྤྱི་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་བྱལ། ། གསུམ་དག་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བུ་
ཆེན་པོའི་མཆོན་རྣམས་དང་ཉེ་བར་ལྷན་པས་ན་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་གྱིས་བརྒྱན་པ་
དག་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བསམས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱས་ན། བྱང་ཚུབ་སྟེ་མི་གནས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསམ་གཏན་དོ་རྩེ་
རབ་དུ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ཡིས་སོ། ཞེས་བྱ་བར་ ཞོང་ལྷག་སྤྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བའི་
བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གོ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་བྱེད་པ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །ཆེ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཉེ་
ལུས་འདི་ཉིད་ལ་གནས་ནས་འཐོབ་པའོ། །རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྩོགས་པའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱལོ། །དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
ཀྱན་དུ་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ བས་
མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསམ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་རབ་བསྐྱོམས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ ནི་སྤྱ་མ་
བཞིན་རོ། །སྤྱལ་སྤྱོད་མེས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱོད་ནི་ མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ་དང་ལྷན་
པས་ན་ཁྲོས་པའོ། །གསལ་བའི་ལུས་ནི་དུག་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲལ་བའོ། །སྤྱར་དུ་དོ་རྩེ་
ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱར་ཞིང་མཁྱོགས་པར་ཐོབ་
པའོ། །དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ནི་ ལྷང་འཇུག་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་གང་དུ་
སྟེ་ལས་ འབྲུང་བ་དེ་ནི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲུང་བའོ། །མཛེས་པའི་དོ་རྩེ་ནི་མི་
བསྐྱོད་པ་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱལོ། །ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་
བ་གསུམ་མོ། །སངས་རྒྱས་གཞུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་
ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་དག་གི་དབང་ལྷན་གྱི། །སྤྲ་གསུམ་མི་བྱེད་པ་ནི་
དོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་
ནམ་པར་བརྒྱན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཟུང་འཇུག་སྦྱུལ་སྦྱིལ་ རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་གནས་པ་ལོ། །འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སེམས་
དཔའ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལོ། །དེ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་སྟེ་དོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དེའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལོ། །དེ་ཉིད་དོན་ཅེ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་
ཅས་བྱའོ། །

༥ རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་བས་མཆན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །སངས་
རྒྱས་གཞུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། ། ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྦྱུལ་སྦྱིལ་
སྦྱ་སྦྱན་མ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་དག་ནི་དབང་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ནི་དེའི་
རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་བྱེད། །འཁོར་ལོ་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་སྟེར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་ནི་སྦྱབ་པ་པོའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་སྟེར་བ་
སྟེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ལོ། །བྱུག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་བྱུག་གཡས་པའི་དང་པོ་
ལ་འཁོར་ལོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྦྱུན་གྱི་དམ་ཆོག་ནི་སྦྱུན་
གྱི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེའི་བྱུག་གི་མཆོག་ནི་བྱུག་གི་སྟོང་པོ་སྟེ་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེའི་

ཉིང་ངེ་པ་རྫོན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་རྒྱན་ཅེས་བྱ་ཤོ། རྫོང་དཀྱིལ་པ་ཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ། རྫོང་དཀྱིལ་པ་ཁོར་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གསུམ་མོ། །

སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། ། རྩ་
 བརྟག་ཡོངས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱོན་ཚུལ་ནི་ ཉམས་མཁའ་དོན་རྩེ་མཆོག་ནི་སྤྲུལ་གྱི་སྟེ། ཉམས་
 མཁའ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་དམ་ཆོག་གི་མཆོག་གཙུག་མོ་དེའི་བྲག་གཡས་པ་ནི་
 ཡུལ་ལ་སྟོན་པོ་ཅ་དམར་ [ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། ཡུལ་མཐོང་གར་བཤད་པ་བཞིན། དེའི་འབྲེལ་པ་
 ལས་གྲང་སྟོན་པོར་བཤད། བདེར་ཅ་པར་སྟོན་མར་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཅ་དམར་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁ་
 ཅིག་སྟོལ་དམར་པའི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཅ་བ་དམར་པ་ལ་འཆད་ནོ། །] བ་བསྐྱམས་
 པའོ། །ཁམས་གསུམ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རོ། །དངོས་བྱུང་དོན་རྩེ་ཅན་གྱི་གསང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བར་
 སྦྱར་པའོ། །ཉམས་མཁའ་ནི་ཡོད་གསལ་བའོ། །ཡུམ་ནི་གང་ལས་ ཡོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རབ་ཏུ་སྐྱེད་པ་ ཡོད་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་མཁའི་ཡུམ་ ཅན་སྟེ་མི་བསྐྱོད་ [ལ་ཆོས་
 ཡུམ་སྟེ་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པ་གང་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཉམས་མཁའི་ཡུམ་ཅན་ཉེ། མི་བསྐྱོད་པའོ་ཟེར།] པའོ། །རིན་པོ་
 ཆེའི་ཡོད་ཀྱི་སྟོན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོད་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེའི་དོན་རྩེ་དོན་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དོན་སྟེ་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནོ། །དོན་དང་རིན་པོ་
 ཆེའི་རིགས་ དེ་གཉིས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་
 དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
 ཆོས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སོ། །སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། ། ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྐྱུས་སྐྱུལ་སྐྱུ་གོས་དཀར་མོ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི་སྐྱུ་
མས་མཆན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མས་མཆན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་བའོ། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་ན་མཆོག་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྐྱུ་མས་མཆན་པའི་མཆོག་ལས་བྱུང་ཞེས་
བྱའོ། །

འོད་ཆགས་ཆགས་པ་འཛིན་པ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེའི་སྐྱུག་པ་
གོས་དཀར་མོ་ནི་སྒྲིབ་མཐའ་དེའི་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པའོ། །དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཉིད་དང་མོང་མོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའོ། །དེ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་དོ་རྩེ་ནི་གོས་དཀར་
མོ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དངོས་བྱུབ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དངོས་བྱུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཤེས་རབ་
དང་ཐབས་དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱུས་གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། ། ཟུང་འཇུག་ཡོངས་སྐྱུས་སྐྱུལ་སྐྱུ་སྐྱོལ་མ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱོལ་མའི་མཆོག་ནི་བསྒྲོམ་
པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །བྲག་མཆན་གྱི་མུའུལ་མེར་ཐོར་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་བཞི་པའི་བྲག་མཆན་
འགོད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཐོར་བཤད་པ་མི་འགལ་བ་ནི་སྐྱོལ་མ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །] དམ་
ཆོག་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའོ། །སྐྱོལ་མ་ནི་དེའི་གཙུན་མའོ། ། [དམ་ཆོག་སྐྱོལ་མ་ཞེས་པ་
འདིས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོལ་མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་འདིར་སྐྱོལ་མ་རིགས་གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །] མཆོག་ནི་
ཡོན་ཏན་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །

༥ ད་ནི་ཁྲི་མོ་དམ་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། [དེ་ལྟར་བཤད་ཅིན་པའི་ནམ་སྒྲིབ་

སོགས་དང་སྤྱན་སོགས་བཞི་དང་། འཆད་འབྱུང་གི་ཁྲི་བོ་བཅུ་བྱུང་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པ་ན། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་
“ཆོག་¹ཏུ་ཡངས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུང་འཇུག་གི་སྤྱི་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་སྤྱི་
ལུགས་”ཆོག་²ཏུ་ཡུང་བའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་བྱུང་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་
དག་པའི་སྤྱི་མ་ཞེས་པ་ཐུང་འཇུག་གི་སྤྱི་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དཔའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མེས་པ་གསུམ་
པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འབྲུབ་ཀྱི། སྤྱི་དེ་ཡང་ལུགས་“ཆོག་³ལྷི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་བསྐྱེད་པ་མིན་ལོ། །ཐུང་འཇུག་གི་སྤྱི་
དེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལུས་སྤང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་དག་ནས་འཕྲོ་བ་ཡང་མིན་པར། དེ་ཐོབ་ནས་
རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལུས་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་
ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུང་འཇུག་ཡོངས་སྤྱི་ཐོབ་པས། རྣམ་སྤང་སོགས་སྟོན་པ་ན། སྤྱལ་སྤྱུང་བསྤྱུང་ནས་བསྟོམ་ཞེས་སྤང་
རྣམས་འཆད་པ་ནི་ཐུང་འཇུག་གི་ཡོངས་སྤྱི་ཡལ་ནས་སྤྱལ་སྤྱུང་བསྤྱུང་བ་པ་འདོད་པ་ནི་ཐུང་འཇུག་ཡོངས་སྤྱིའི་
གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤྱལ་བ་དང་། རང་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་བསྟོམ་པ་ལ་
འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁའི་དོ་རྩི་བཅུ་ཉིད་ཏུ་འོད་གསལ་ལོ། །དབུས་གནས་པ་རྣམས་ནི་འོད་
གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུང་འཇུག་པའི་དོ་རྩིའི་སྤྱི་དང་སྤང་བ་གསུམ་ལུགས་“ཆོག་⁴ཏུ་བྱུང་བའོ། །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་
མཆོག་གི་དོན་ཏེ། རྣམས་གྱི་སྤྱི་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། སངས་བླ་མ་གཞུགས་ནི་རབ་
བསྟོམས་ལ། ཞེས་པ་བཅུ་ཉིད་ཏུ་ལོ། །འདི་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འབྲུབ་པའི་ཐུང་འཇུག་ཡོངས་སྤྱི་གཅིག་
པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་པའི་སྤྱི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་ཡོངས་སྤྱི་འབྲུབ་ཐེབས་དེ་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞེས་པ་རྣམས་ནི། ཉི་མ་དེས་སྤང་བ་མཆེད་པ་མཆོན་ལ། དེ་སྤང་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་གཞུང་པོ། །ཁྲི་བོ་བཅུ་སྟོམ་

1 སྤྱི་ ༣༩༩ན་ལ། ཁྱ་ ༣༣༩བ་ན། རྟོག
2 སྤྱི་ ༣༩༩ན་ལ། ཁྱ་ ༣༣༩བ་ན། རྟོག
3 སྤྱི་ ༣༩༩བ་ན། ཁྱ་ ༣༣༩བ་ན། རྟོག
4 སྤྱི་ ༣༩༩བ་ན། ཁྱ་ ༣༣༩ན་ལ། རྟོག

པར་བཤད་པ་ནི་བྱང་འབྲུག་ལོངས་སྤྱོད་ས་དེ་ནམས་སྤྱུལ་པ་དང་རང་ཉིད་དེ་ནམས་སུ་སྒྲིམ་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
མཆོན་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་བསྒྲིམ་པ་ཡང་སྟོན་ནོ། ། ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་དེས་མཆོན་པའི་སྤང་བ་མཆེད་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །

སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་
ནོ། །འཛིགས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ བཞེགས་ནམས་ འཛིགས་པ་ ར་མཛད་པ་ ནི་
སྤྱང་པོ་སྟེ་དེ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་དགྲིལ་ལའོར་རོ། །བྲག་ན་ཞེས་པ་ནི་གཡས་ཀྱི་
དང་པོས་རལ་གྱི་བསྐྱམས་ ། བ་ནི་ལས་བསྐྱབ་པའི་དུས་ལ་དགོངས་ཞེས་ཆུ་མ་ནམས་"གསུང་པོ་
༡ ། །ཤིང་དའི་དབུ་རྒྱུ་ལ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་བཞུགས་པར་བསྐྱོམས་ན། རྩོ་རྩེ་
ཅན་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་དབྱེས་པ་སྟེ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་སྐྱབ་པ་
པོ་ནམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་པོ་ཀུན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱའི་
ཁྱོ་པོ་ རྩེ་མ་རུངས་པ་ གང་ཡིན་པ་གདུལ་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་ལམ་
མོ། །གཤེན་རྩེ་གཤེད་སྟོ་བ་ནི་ རྩོ་མཁན་ རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེས་ ལྷ་དེ་སྤང་ཞིང་ རྩེ་
བསྐྱེད་པས་ན་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྟོ་བ་སྤང་བ་སྟེ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་དོ། །དའི་བཀོད་
པ་བསྐྱོམ་ཞིང་སེམས་པ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱད་ཅེས་
བྱའོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་ནོ། །གཞན་
ཀྱིས་མི་ཐུབ་པའི་རྩོ་རྩེ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་དེ་སྤྱད་ཅེས་བྱའོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་

1 ཆཱ། ༣༣༧ན། གསུངས་སོ

ནོ། །རྟེན་གྱི་པའི་རྟེན་གྱི་ཉི་ཤེས་རྟེན་གྱི་ཐུག་པའི་ཐུག་ནོ། །

དེའི་འབྲུང་བ་ཀླུ་པར་བཞག་པ་ནི་འབྲུང་བ་ རྩེ་སྤྲེད་པ་ ཀླུ་པར་བཞག་པ་འི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྲུའོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྲེ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ལོ། ། རྩོམ་མི་འཆི་བའི་པདུད་ཅི་ཐལ་སྤྲོར་རྩ། རྩོམ་མི་སྤྲོན་མི་རྩོམ་མི་སྤྲོ་བའི་
 རྩོད་མེད་འཕར་བའི་ཆོགས་སོ། རྩོས་ཤིང་ནི་སྤྲུགས་སོ། རྩོ་བཅས་ནི་སྤྲི་ཉམས་སོ། རྩོ་འཛིན་ནི་སྤྲུབ་པ་མོད། །
 མི་འཆི་བའི་དམ་ཆོག་ནི་པདུད་ཅི་ཐལ་སྤྲོར་རྩ། འབྲུང་བ་རྩོམ་མི་ རྩོ་མེད་ རྩོད་པའི་
 རྩད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྲུའོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཞེས་བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ལོ། ། རྩོ་སྤྲུལ་མོན་མོད་འདྲ་བྲུལ་སོ། རྩོམ་མི་
 བཟང་ནི་རྩོམ་མི་མོད་འཕར་བའོ། ། བསམ་གཏན་རྩོམ་མི་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་བྲུང་ཆུབ་
 པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། རྩོ་ལ་དགའ་བ་ནི་མིག་ལ་འཛོག་པ་སྟེ་དེ་སྟོན་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྲུའོ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྲེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ལོ། རྩོམ་གསུམ་གྱི་གནས་ནི་འདྲ་གསལ་བའོ། རྩོ་ཉིང་
 རྩོར་པོ་སྟེ་དེ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པས་ན་རྩོམ་གསུམ་གྱི་གནས་དགྲིལ་འཁོར་རྩ། རྩོམ་
 གསུམ་གྱི་སྟོབས་ནི་རྩོམ་མི་སྤྲོན་ཀླུ་ཀླུ་པ་གསུམ་ བོ་སྟོབས་མེ་ཆེད་མ་ཟད་འོ་མོ་བུ་ཆར་ལ་ཤེས་
 པར་བྱུང་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྲུའོ། ཉི་
 མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ལོ། ། རྩོམ་སྤྲོན་མི་དཔྱག་སྟོན་
 ཅན་ལོ། རྩོ་མཆོ་ནག་པོ་ནི་འོ་མོ་མཆོ་སྟེ་དེ་རལ་ཏུ་སྤྲེད་པར་བྱེད་པའོ། རྩོམ་
 དགྲིག་པའི་རྩོ་མོ་ཉིང་ནི་རྩོམ་མི་དགྲིག་མོགས་སོ། རྩོམ་མཆོན་པའི་དགྲིག་པ་ནི་
 རྩོམ་དགྲིག་པའོ། འདྲའ་པར་མི་བྲུ་བས་ན་དམ་ཆོག་མཆོག་སྟེ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

དབྱིག་པའི་དམ་ཆིག་མཆོག་གོ། །དེ་སྒྲིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་གོ། །
ཁོ་ཞིང་འཛིགས་པ་ནི་སྒྲིན་གཡས་སོ། །ཟུར་གྱིས་སྒྲིན་གཡོན་ཆགས་པས་སོ། །འཇུགས་པ་ནི་ཁོ་བས་སོ། །
དོན་རྒྱུ་མཁའ་འཁོར་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་གསུམ་སོ། །གསུམ་སོ་དེའི་དབྱིངས་ཏེ་རྩ་ནི་འོད་
གསལ་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཆིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་གཞོན་པ་སྒྲེ་
དེ་སྒྲིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་བྱུང་བ་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆོགས་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེག་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྒྲེ་དེ་བསྐྱོམ་བའོ། །

འཁོར་ལོ་འབར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ནི་ལུས་འཁོར་ལོའི་འོད་ཀྱི་ཀུན་
ནས་བསྐྱོར་བའོ། །གཙུག་ཏྲར་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ནི་ཆོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ [ཆག་ མོན་ཞིང་ཟེམ།] རྒྱུ་ཅིང་མཆོད་པས་ན་
གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཏྲར་གྱི་དམ་ཆིག་སྒྲེ། གཙུག་ཏྲར་གྱི་དམ་ཆིག་ནི་དེག་པ་འཛིན་པའི་
དམ་ཆིག་གོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོན་སྤྲུལ་ནི་
གཞོད་མཛེས་སོ། །དོན་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཆར་སྤྲུལ་གྱི་མདོག་ཅན་གྱི་ལུས་གང་ལ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཏེ་དོན་གཞོད་མཛེས་སོ། །དོན་རྒྱུ་དམ་ཆིག་སྤྲུལ་གང་དུ་
བསྐྱོམ་ཞིང་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྲུལ་འཛིན་

བཤོ། ། [འདིར་གཤམ་ཆེ་གཤེད་ལ་རྣམ་སྒྲུང་དང་། རྟ་མགྱིན་ལ་སྒྲུང་མཐའི་དབུ་རྒྱན་བཤའ་ནས། ཁོ་པོ་གཞན་
བརྒྱད་ཀྱི་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་བཤའ་ཅིང་། འབྲེལ་བར་ཡང་འདོད་རྒྱལ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་བཤའ་བ་
དང་། མདོར་བྱས་ལས་ཤར་དང་ཤར་ལྟོའི་ཁོ་པོ་གཉིས་ལ་རྣམ་སྒྲུང་དང་། ལྟོའི་གཉིས་ལ་རིན་འབྲུང་། ལུབ་ཀྱི་གཉིས་
ལ་སྒྲུང་མཐའ་དང་། བྱང་གི་གཉིས་ལ་དོན་བྱུང་གི་དབུ་རྒྱན་བཤའ་བ་གཉིས་མི་འགལ་ལས་སྒྲུལ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྩོ་
རྩི་འབྲེང་བ་ལས་མདོར་བྱས་བཞིན་དུ་ཁོ་པོ་གཉིས་ཆན་ལྷ་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་ལྟོའི་རིགས་སུ་བཤའ་བས་ཚུལ་གཉིས་
ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །]

ཕུ་དེ་ལྟར་རིམ་བཤམ་གཉིས་ཀྱི་ ལྷགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེད་པའི་ ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་བཤ་
གཉིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་ནས། དེ་ཉིད་ གྱི་རྩོན་ ཉེ་བར་བསྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགོག་བཤ་ཁོ་
པོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བཤ་གསུངས་ཏེ། འགོག་བཤ་ནི་ སོག་འགོག་བཤ་ གསོད་
བཤ་ལ་སོགས་བཤ འི་བྲག་པོའི་ལས་སོ་ འོ་། ། ཁོ་པོའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ལས་དེ་
གཤམ་ཆེ་གཤེད་ལ་སོགས་བཤ ཁོ་པོ་འི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བྱེད་པའོ། ། ལས་དེ་སྐྱེ་བཤ་པོ་
གང་གིས་ བྱ ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་བསྐྱེན་བཤ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་ སོ་གཉིས་
པོ་ རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེན་ཞིང་དམིགས་བས་སོ། ། ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་བཤ་ དེ་ཡང་རི་
ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བཤ་ལ་སོགས་བཤ་གསུངས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
ལྷག་སོས་བསྐྱེས་པའི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་བཤ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
སྐྱོམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་རོ། ། རྩོ་རྩི་ནི་དེའི་སྐྱེད་དུ་ས་སོན་དགོད་བཤ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་
བས་རྩོ་རྩི་ལ་སོགས་བཤ་དམིགས་བཤ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བཤ་ལས་རྩོ་རྩི་འཆང་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བཤའི་ལྷ་རྣམས་དམིགས་བཤ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྩོ་རྩི་ཡེ་

1 ལྷ། ༣༣༧ན། ལྷ། ༣༣༩ན། ཅེས

ཤེས་ཀླས་སོ། །རྫོང་འདི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ རྟག་པོའི་ བཀའ་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་
བཤོ། ། [འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅན་སྟེ་ཞི་སྟགས་འཇམ་པོའི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཀླས་ཀྱང་ཤེས་བར་བྱའོ།] འབྲུབ་
བར་འབྲུར་བ་ནི་ མངོན་བར་འདོད་པའི་ འབྲས་བུ་ ཞི་སྟགས་ཀླས་འབྲུབ་པ་ ར་འབྲུར་བ་སྟེ། བར་
བའི་དོན་རྟོ། །

ཕྱི་སངས་རྒྱས་ནི་ཀླས་བར་སྤང་མཛད་ལ་སྟགས་བཤོ། །དེ་ཀླས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ནི་ཆོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ གཟུགས་ཀླས་སྤང་ ཞེས་ སྟགས་སུ་ རྟོག་ཅིང་
ངེས་བར་བསྟེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་འཁོར་ལོ་བསྟེན་པ་
ཡིས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་ལོ་ལ་སྟགས་བཤོ། །དེ་ཀླས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་བར་རྗེས་སུ་ཞུགས་བཤོ། །ཁྲོ་བོ་ནི་ འོད་གསལ་དེ་ རང་བཞིན་གྱི་ སྟེ་ཐ་མལ་པའི་
ལུས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཤོ། །དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་སྟེ་མཆོན་ཆ་ དང་འབྲུབ་པ་གཉིས་སྤང་གི་
སྒྲོས་པ་གཙོད་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ རིམ་པ་བཞི་པ་ ལ་གནས་བཤོ། །འོད་གསལ་ དེ་ ལ་བཞེན་ན་ ས་ལུས་ལྡང་བར་སྟོན་པ་
ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དོ་རྗེས་ཏེ། དེ་ཤེས་ཤིང་ སྟེ་ ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་
བས་ན་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ ནི་འོད་གསལ་ལོ་ སོ་། །རྫོང་འདི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་དོན་དམ་པའི་
འོད་གསལ་གྱི་ དགྲིལ་འཁོར་ལས་ལྡང་བར་གྱུར་པ་ སྟེ་ལངས་པ་ ལ་ ལུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
འབྲུབ་བར་འབྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཕྱི་རྫོང་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀླས་སོ། །དམ་ཆོག་ནི་སྤྲན་ལ་སྟགས་བཤོ། །བཀོད་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་ཀླས་ཏེ་དེ་
ཀླས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པ་ནི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་བཤོ། །དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་བར་བྱང་ཆུབ་

བ་ནི་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེ་བུ་གྲག་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཆོག་གས་
ནི་ལེའུ་ལོ། །ཕྱི་སྟོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་བ་ལས། ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ་མཐའ་དུག་གིས་བཤད་བའོ། ། །

ཕྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་སྟགས་བརྒྱུས་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་ནད་ལ་གཞོལ་བའི་ལས་ཆོག་གས་བསྟན་ནས།
ད་ནི་སྐུལ་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་སྐྱེ་བ་རྣམས་བ་བཞིའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་ལས་སྐྱུབ་པ་
སྟགས་ལ་གཞོལ་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱའོ།
ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་
གསུངས་ཏེ། ཕྱི་དེ་ལ་དང་པོར་ལས་ཀྱི་ཆོག་གས་རྣམས་ཀྱི་འགོ་རིམས་ནི་ [རྟག་སྟོན་
འགོ་བའི་ཐེང་] བཤད་པའི་རྒྱུད་ [རྟོན་དང་ཆག་གིས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལ་འཆད་པ་ནོར་བའོ།] རྩི་
འཕྲེང་བ་ལ་འདུག་པར་བྱ་སྟེ། ལས་རྣམས་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་དོད་མར་དོད་དུས་ནི་ཞི་བ་དང་ནི་
རྒྱས་པ་དག། རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་དོད་ལ་བྱ། དབང་དང་མཛོན་སྟོད་བསད་ལས་དང་ལ་སོགས་
པ་སྟགས་ལས་ལྷག་མ་རྣམས། རྒྱ་བ་མར་གྱི་དོད་ལ་བརྩམ། ། ལས་རྣམས་སྐྱུབ་པའི་ཆོ་སྟོགས་གང་དུ་ཁ་
བལྟ་བའི་ [ཞི་བའི་ལས་ལ་བྱང་དང་རྒྱས་པ་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ལྟ་བར་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། རྩི་ཐེང་འཕྲེང་བ་ལོགས་སུ་
བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སྟེ་མ་རྣམས་དང་སྐྱུ་ལ་ལྷན་བྲགས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་མོད་ཀྱང། སྟགས་རྩི་ཞབས་
ཀྱིས། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་སྟེལ། ཤར་དུ་བལྟས་པ་དང་ཞི་བ་གཉིས་སྟེལ་ཏེ། ལྷན་སྐྱེའི་སྟོན་སྟེག་གི་
ཆོག་ལས། རྒྱ་བ་ཉ་ལ་བྱང་དུ་བལྟ། །བཟང་པོའི་སྟོན་ལ་གནས་ནས་བརྩམ། །རྒྱས་པ་སེར་པོའི་གོས་ལ་སོགས། ཉི་
མ་སྟོད་རྒྱས་པ་བརྩམ། །ཞི་བ་དཀར་པོའི་གོས་ལ་སོགས། །དཀར་པོའི་ཉི་མའི་དང་པོར་བརྩམ། །སྟོད་ལ་ཤར་དུ་ཁ་
བལྟས་འབྱུང། །འཇམ་པོའི་སྟོན་ལ་གནས་ནས་ནི། །སྐྱུ་བ་བྲུ་ལས་དང་རྩིས་མ་བྱུན་པས། །བྲུམས་དང་སྟོང་རྩི་ལྷན་

1 ཞོལ་ ༩༤༤ནྟན། སྟེ། སྐྱེ། ༩༩༩བཟ། རྒྱ། ༩༩༩བཟ། སྟོན་
2 ཞོལ་ ༩༤༤ནྟན། སྟེ། སྐྱེ། ༩༩༩བཟ། རྒྱ། ༩༩༩བཟ། སྐྱུ་བ་པོ་

མཐུན་པ་དང་། ཕྱི་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པས་ རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞི་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་རྣམས་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རྟོགས་རིམ་པས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ རྒྱུད་པར་ཏེ།
འབྲེལ་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ [བློ་བྱ་བ་¹དང་སྐལ་ལྷན་
གསལ་པས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་” བྱི་རྩི་ཐེང་བ་མིན་ནོ། །ད་ལྟ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་
ལ་མི་སྤང་ཡང་། རྒྱུད་དེའི་བསྒྲུར་འཕྲོ་ལས་འདུག་པས་དེར་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ།] ། ལས། དུག་ན་རྩི་རྩིས་
གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་ཞེས་གང་ལ་བཟྱ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། དུག་ན་རྩི་རྩིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དུས་
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ ནི་ ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུད་ལྟེ་འགུམ་གསུམ་ནི་ གསལ་ང་ [ས་
ཆས་ གསལ་བ་ཆེན་པོ་བས་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ཟེར།] བ་ཆེན་པོ་ ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་ ཤིན་
ཏུ་གསང་བ་ འོ་ ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ ནི་རྒྱན་མེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་མིན་
པའོ། །རྒྱུད་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ས་ འདྲ་གསལ་ ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ འེ་མཐུ ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གི་ཕྱེད་ལས་ནི་ སེམས་ཅན་གྲོལ་ བར་ཕྱེད་པའི་ བྱིར་ དེ་ཞོན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཡིན། ། ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ། སྒྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ སྒྲུགས་རྣམས་ ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱ་ སྒྲུབ་ ས་ ལ་དངོས་གྲུབ་ སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་ ཡིན། ། མོ། སྒྲུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞེན་ ཞི་དང་
རྒྱས་པའི་ལས་དག་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་དང་མཛོན་སྟོན་ སྒྲུབ་པ་ཡིན་ ལ། ། དེ་བསྒྲུབ་པ་
ལ་རྒྱུད་བཟུགས་སོ། །རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་ བཅོམ་ལྡན་ དང་དབང་པོའི་ཤེས་པས་
གཟུང་ བྱ་ མིན་ ས་དང་། དེ་ལ་གོམས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ ཞི་བ་ ར་བྱེད་པ་དང་ སྟེ། ། སེམས་
ཀྱི་བཞེན་པར་གྱུར་ནས་སེམས་འཁྲིད་པས་ན་ སེམས་ ཀྱི་ དབྱེདས་ ཉེ་རྒྱུ་དང་ དེ་བཞིན་གཤེགས་

1 སྟེ། སྟེ། ༣༣༤ནོན། གླ། ༣༣༤ནོན། བློ་བྱ་བ་
2 སྟེ། ༣༣༤ནོན། གླ། ༣༣༤ནོན། བྱ་ཡི

བ་ ལྷར་བཤད་བཤང་ ཡིན། ། བོ། ། མེ་ཉོག་ལ་རི་ གནས་པ་ རི་ལྷར་བཤ། ། དེ་བཞིན་ ཅུ་ འགྲོ་
བ་ རྣམས་ཀྱི་ རི་སྤྱིང་ལ་ སྟེ། སེམས་ལའང་རྒྱང་ གནས། ། སོ། ། མེ་རྒྱང་གི་རིས་ལ་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་ རིས་ནི་ རྒྱང་བཞི་པོ་དེ་རྒྱ་བའི་ གོ་རིམས་ བཤད་པ་ རི་བཞིན་དུ། ། བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་
གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཡུན་ནི་དགུ་བརྒྱ་བ་སྟག་རེའི་ སྤྱན་བྱེད་ཀྱི་ནི་དུས་སུ་གནས། ། སོ། ། མེ་
དང་རྒྱང་དང་དབང་ཆེན་དང་། ། རྒྱ་སྟེ་ དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡང་ སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ། རེ་རེས་
གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཡུན་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིའི་ཁ་དོག་ནི་ དམར་དང་གནག་དང་དེ་བཞིན་
སེམ། ། དཀར་པོ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྐྱས་ ཉེ་བཤད་ བཤོ། ། [མཉམས་གནས་ཀྱི་རྒྱང་ནག་པོར་བཤད་
བ་རྣམས་ལེ་ཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གེས་བར་བྱའོ།] ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་ དེ་ དག་གི་ ས་ནི་འདི་སྐད་ ཅུ་ སྒྲོན་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ ཀྱི་རྒྱང་ཕྱོག་འཛིན་ སྤྱིང་གའི་ [འབྲེལ་བ་འདིར་རྩ་འཁོར་ཞེས་མ་བཤད་པར་སྤྱིང་གའི་བསྐྱེད་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་རྩ་འཁོར་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་དོར་ཐོང་ལས། འཁོར་མའི་མིང་ཅན་བསྐྱེད་
རྣམས། ། རིས་ཀྱིས་རིས་ཀྱིས་་་་བྱེད་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ།] ། བསྐྱེད་ལ་གནས་པ་དེའི་ [དེའི་
ཞེས་པ་བཞི་འབྱུང་བའི་དེ་རྣམས་འབྱུང་གསར་གཉིས་ལ་མེད་ནོ།] ། འབྱུང་བའི་དུས་སུ། འོད་ [འོད་ཟེར་
ཞེས་པ་བཞི་ཀ་རྒྱང་བཞིའི་ཁ་དོག་སྒྲོན་པར་གཟུང་རོ།] ། ཟེར་ཁ་དོག་དཀར་པོར་བྱུང་ནས་སྤྱན་
བྱེད་དུ་ སྟེ་དགུ་བརྒྱ་བ་སྟག་གཅིག་ཏུ་ གནས་ཏེ་དེའི་ཆེ་ རྩར་བསྐྱས་ཀྱི་ ཞི་བ་ཆེན་པོ་འེལ་ས་
བྱའོ། ། དབང་ཆེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་ [རྒྱུད་དོར་ཐོང་ལས། འདོམས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་
ནི། ཞེས་རྒྱ་ཞབས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཏུ་ནི་ཐུར་སེལ་
མིང་ཅན་རྒྱང་། ། བཤད་སྒྲོ་གསང་པའི་དབུས་ན་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་གསང་བའི་བསྐྱེད་ཐུར་སེལ་གྱི་གནས་

[illegible]

༥ དེ་ནི་ལེ་ལུ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དམ་ཆིག་ནི་ལྷ་མོ་
ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞི་བ་ནི་རིམས་ལ་
སོགས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ལོ། །དེ་རྩ་ཆག་པ་ལོ་ལྟར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བའི་དམ་ཆིག་གོ། །དེ་
རྩ་ཆག་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱེད་པར་བྱུང་བས་ན་མཆོག་སྟེ། དོན་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་
བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལོ། ། །ལེ་ལུ་
འདིར་ཐོང་སྟགས་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། “སྟངས་ཉིང་དེ་འདྲིན་སོ་སོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
ནི། བར་བར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་དང་དེ་ནམས་སྟེད་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དེར་ཐོང་བས་སོ་སོར་མ་ཐུ་བ་དང་། ལྷ་

1 རྟེན་གྱི་ རྩ་བའི་ལོ་ ལྷན་ རྩ་བའི་ལོ་ ལྷན་

2 ལྷ་ ༣༧༩༩༥༥ ལོ་ལྷ་ ༣༠༩༩༣༥ ལྷ་ ༣༣༥༩༩༥ ལྷ་

དང་སྐགས་དེ་དང་དེས། ལས་དེ་དང་དེ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་¹ཅིག་¹བཤད་སྐྱམ་དུ་སྐགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་
བཤོ། །སྐགས་སྤྱང་བཞི་ལྟ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྐགས་སྤྱི་ལྟ་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བཞི་སྐྱབ་པ་པོ་ལྟམས་སོ། །དེ་ལྟམས་ཀྱིས་
བཙུན་མོའི་སྐད་དོད་²“ལྷོ་ལ་དེས་ཆོག་གི་རྒྱ་ར་ཡི་ཏུ་བྱི་ཞེས་པ་”གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བཙུན་
མོ་སྟེ་གཟུངས་སྐགས་ཡིན་ལ། གཟུངས་སྐགས་ དེ་ རྩི་འཆང་ ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཟུང་དང་
སྐགས་རྩི་རྩི་བསྐྱས་པ་ལས་ སྤྱི་ལྟ་ལ་དུ་ བྱུང་ཞིང་བཀའ་སྐྱེལ་བཤོ། །

ཨི་ཞེས་བྱ་བ་པ་སོགས་པ་ཞི་སྐགས་ཡིན་ལ་ སྐགས་འདིའི་ མིང་ཞི་སྐྱལ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཨི་ཡིག་གཤེར་ས་ཀ་འདྲ་བ་དང། བར་དུ་སྐྱལ་གྱི་ལུས་ལྟ་དུ་དང། མཐར་སྐྱ་ལྟ་མཁུག་ལྟ་དུ་ཡོད་
པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ རྩི་རྩི་གཙུག་ཏུ་འབྱུང་ལས། ཐོག་མར་ཨི་ལྷན་མ་མར་ནི། །སྐྱ་
རྒྱར་ཡང་དག་ལྷན་པ་འདི། །སྐྱལ་ཏེ་ཞི་བའི་ལས་ཅན་དུ། །སྐགས་སྟོན་ལྟམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གཟུངས་པས་སོ། །སྐགས་ཀྱི་མིང་བསྐྱན་ནས། སྐགས་ཀྱི་དོན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་ཨ་དང། ལྷ་ ལས་ཨ་ དང། ཨི་ ། ཀྱི་ཨ་ཡིག་བཞི་དཔེ་
དོན་ཡིན་པས་ཀྱིས་ལ་ཐོག་ལ་ཨ་ལ་བྱིན་པས་ཨི་སོ། །སྟེ། དེ་རྩི་རྩི་གཟུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ །འོག་
ལུགས་ནི། ལྷ་ལ་ལྷན་གྱིས། ཨ་མི་བསྐྱོད་ལ། ལྷ་སྤྱང་མཐའ། མ་ཡིག་རྣམ་སྤྱང་དུ་འཆང་ལ། ལོ་རྒྱུ་ལ་ཁ་ཅིག་ །ཨ་རྩེ་ཏ་
ཅ་ལས། ལྷ་ཅ་ར་དག་ །ཨི་མ་ན་ཅ་ཡིད་དུ་འདོད་དོ། ། །གྲུར་པས་ཨི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཨི་
ཡིག་བཞི་དཔེ་ བསོད་ནམས་ལེན་པ་ སྟེ་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལོ། །རུ་རུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རུ་འི་སྐྱ་ནི་
སྐགས་ཀྱི་ །ཆག་ ། སྐགས་ཀྱི་ལྟའི་ཆོགས་སོ་ཟེད། །ལྟ་ལྟམས་ཀྱི་གནས་སོ། །སྐྱ་རུ་ །ལ་ཆག་ ། ལྷ་

1 ལྷ་ ༣༡༣༧། ལྷ་ ལྷ་ ༣༣༧༡། ལྷ་
2 ལྷ་ ༣༠༣༧༧། ལྷ་ ༣༣༧༡། ལྷ་ ལྷ་ ༣༡༧༡། ལྷ་

རྩི་མཛོད་ཁ་པའི་མཛོད་ཅིག་པའི་མཛོད། རོན་ནི་སྤྱན་མ་དང་རྣམ་སྤྲང་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འོད་ཟེར་
སྤྱོད་ཀྱི། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ནད་མེད་པ་སོགས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་
ཁ་སྤྱོད་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། ། རྩི་མཛོད་ལོན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་གཤིན་ཏུ་ཡང་ནད་ཀྱི་
ཐུག་ཏུ་ཐེག་པའི་གཞི་བཟུང་དང་སྤྱན་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། ། ཉིལ་ཞེས་པ་ནི་བརྟན་པའམ་
བཞུགས་ཤིག་པའོ། དེ་ཡང་འདིར་བདག་གི་བསམ་པ་མ་ལུས་པར་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཞུགས་ཤིག་པའོ། ། སིལ་ལོ་ཙ་ན་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་པ་པའི་སྤྱན་ཞེས་པ་སྤྱོད་དེ་ཡང་འདིར་ཐོགས་
པ་མེད་པར་བྱ་བ་པའི་ལོ་ཙ་ན་སྤྱོད། སྤྱན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སིལ་ལོ་ཙ་ན་ཞེས་
བྱའོ། །

སངས་ལོ་ཐམས་ཅད་ཨ་རྩི་ལོ་དོན་སྤྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཀྱེ་དོན་ཐམས་ཅད་
བྱ་བ་པ་ཞེས་སྤྱི་ལ་བོད་པའོ། ། སྤྱི་ཚོགས་བྱ་བ་ནི་ནི་བ་ལེ་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་
བོན་ཉི་འདིར་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱགས་སྤེལ་བར་བྱ་
སྤྱོད། ཐེལ་ལུགས་རི་ལྟ་རབ་ཞེན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་ཆེ་གེ་མོ་ལྷོ་ཀྱེ་ཀྱེ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལོ་ལོ། ། ལོ་ཀྱེ་ཀྱེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་ཙ་ན་ཞེས་པ་ལོ་ཙ་ན་ཞེས་པ་ལོ་ཙ་ན་ཞེས་པ་
པའོ། ། འདིར་མེད་སྤྱགས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བརྟན་པ་སོགས་སྤང་དང་འདྲ། རྩི་པར་ཏུ་ལོག་ན་
འཆད་པ་ལྟར་སྤྱགས་གང་གིས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱགས་ལ་འབུམ་སྤྱག་གཅིག་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་དབང་གི་ཐབ་
ཏུ་སྤྱགས་དེས་སྤྱི་དབང་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱག་གཅིག་བྱ་བ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གཞོལ་བས་ལས་
སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། ། འདིར་རྣམ་སྤྲང་གི་སྤྱོད་པ་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལྟེན་འཁོར་བྱེད་པ་མཆོག་བྱས་ལ། ལས་
བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲའོ། ། འདིར་རྣམ་སྤྲང་གི་སྤྱོད་པ་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལྟེན་འཁོར་བྱེད་པ་མཆོག་བྱས་ལ། ལས་

སངས་རྒྱལ་ཞི་རྒྱལ་པ་པོར་མཛོད་པར་འདོད་པ་ཞུས་ཤོ། །དེ་ཞུས་ཤི་ནི་
 བ་འཕྱུར་བ་མ་ཟེ། གཞུང་ལ་འདི་གཙོ་བོར་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞི་བ་འཕྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟེད་ཀྱི། བརྒྱལ་བ་ཟེ་རྒྱལ་པ་ལོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོག་དང་ཁ་དོག་གཞུས་དང་བསམ་པ་གཞུས་
 མ་འདི་ལྟེ་འགྲུག་གིས་ལས་སྐབས་ཅན་རབ་ཏུ་རྒྱལ་བ་པོ། །དེ་རྗེ་དམ་ཆོག་ཞི་ཞུས་པར་

2 ལྷ་ རེབས་པ། སྒྲི་ སྒྱེ་ རེབས་པ། དེ།

སྤང་མཛེད་¹་སྟེ་²་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པས་ན་དོན་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་བར་མཛེད་མ་
སྟེ་གཟུངས་སོ། །ཤི་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པས་ན་ཤི་བ་སོས་བར་བྱེད་བར་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དོན་ལྡང་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱད་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དོན་ལྡང་ཆེན་
པོའོ། །སྤྱི་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་སོ། །དེ་དང་མཉམ་པར་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
སྤྱི་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་ནི་ཁོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པ་འོ། །དེ་ཉིད་ནི་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་ལོ། །དེ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་དོན་ལོ་ཁོ་བོ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
སོ། །དངོས་པོ་ནི་ དངོས་པོའི་སྐད་དོན་ལྟ་བུ་ལ་སྟེ་བཞི་འབྲུང་བ་སྟེ། སྤྱབ་པ་པོའི་ཡིད་ལ་ནམ་པར་འཆེ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དུ་འབྲུང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱས་ནས་ བག་གས་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་མེད་པས་
དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེའི་དམ་ཆོག་ནི་འདའ་བར་མི་བྱ་བའོ། །དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་
ན་དོན་ལོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་
དམིགས་པའོ། །དོན་ལྡང་ཆེན་ཐམས་ཅད་ནི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་⁴་བར་
མཛེད་པས་དོན་ལྡང་ཆེན་པའོ། །དེའི་གཙུན་མོའི་མཆོག་ནི་གཙུན་མོའི་མཆོག་ལྟར་
གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་སྟེ། [གཟུངས་ལ་བཙུན་མོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱར་བ་ཞིན་
ནོ། །] ལྷ་མ་གྱི་འགུངས་ འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ལས་སྤྱང་རོ། །ཞི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མིང་ནི་སྤྱལ་ཏེ་ཞི་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་བྱེད་ཏོ། །ཤི་ཀ་རེ་

1 གླ་ ༣༤ ༣ན ༣ན། སྤྱི་ གླ་ ༣༣ ༧བ ༣ན། ངེ།
2 གླ་ ༣༤ ༣ན ༣ན། སྤྱི་
3 གླ་ ༣༤ ༣བ ༡ན། ཞོལ། ༣༠ ༣ན ༡ན། མང་པོ།
4 གླ་ ༣༤ ༣བ ༡ན། འཛིག

པ་དེ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དོན་ཆེ་ཅན་ཏེ་སྐྱེ་བ་པོ་ལོ། །དེ་དག་ལ་བས་མཉེས་པའི་
སྐྱེན་གྱི་ལྷན་ལ་གདངས་ནས་སྟ། དོན་ཆེ་ཉི་ལྷན་ལ་ནི་སྐྱེ་མི་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་བྲན་
ནོ། །བདུད་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་བ་དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་ཆེ་ལོ། །དེའི་སྐྱེར་བ་
ལ་བསྐྱེད་བའི་ལས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
དངོས་བྱུང་ཚུལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་དོན་ཆེ་ཅན་པོ་འཛིགས་ཉེན་ནི། བག་གས་
དང་ལོག་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པའོ། །དེས་གདུངས་ཤིང་གཟིར་བ་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་
སྟོབས་ནི་བྱེད་པ་སྟེ། བག་གས་གཞན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་པའི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་
བའོ། །བཤད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུངས་ལ་བྱའོ། །རིན་ [རིན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་གྱི་འི་
གཟུངས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ལས་བསྐྱེད་ན་འདྲ་ཁ་བསྐྱེད་བའི་རྩ་ལ་གྱིས་ཤེར་པར་བྱའོ།] བོ་ཆེད་རིགས་ཀྱི་
གཟུངས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མ་གྱི་ནི་རིགས་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་བ་
ཡིན་པའི་བྱེད་པོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་ཆེན་
པོ་ལོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་དེ་
འཛིན་གང་གིས་གཟིགས་ཤིང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་དམ་
ཆོག་ལ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་སྐྱེ་ནི་བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བཙུན་མོའི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པར་དུ་བཅང་བ་སྟེ་
གཟུང་བ་ར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། བཙུན་མོའི་མཆོག་སྟེ་གཟུངས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
གསུང་དང་སྐྱགས་དོན་ཆེ་ལས་བྱུང་བའོ། །མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀ་ལེ་ཞེས་

ཆེ་གེ་མའི་རྣམས་ཤྱེད་ཀྱི་དུ་བོ་ཁྱེད་ཅེས་བརྒྱུས་ན་ཆོས་རྒྱལ་པར་འབྱུང་པོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐུ་མ་ཞི་ཟླ་མ་རྣམས་ཀྱི་
མན་ངག་དང་། ཐུགས་རྩི་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཟླ་མ་ཐུ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
པའོ། ། རྟེན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟོ་རྩི་ཆོས་མཆོག་འདི་ན་པ་རྣམས། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བསྐྱའི་རིགས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་སོ། །རྟོ་རྩི་ཆོས་ནི་རྩིས་སུ་བྲན།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས་མཉེས་ནས་བསམ་
གཏན་ཏེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ནི་ཆེད་
དུ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཞེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་དབུངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་དང་། ཆོགས་བཅད་ཆེད་
བརྟེན་རྟོགས་པ་བརྟེན། རྟེན་ལྟར་བྱུང་དང་སྟེང་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེས་རབས་བཅས། གཏན་ལ་པ་བ་མད་
བྱུང་ཆོས་ཏེ། རྟེན་ལྟར་ཡན་ལག་བརྟེན་གཉིས་གསུངས། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་པོ། ཆོག་གསལ་ལས། “བསྟན་པ་རྣམས་པ་
དགུར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟོགས་བརྟེན་དང་། རྟེན་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྟེས་རབས་གསུམ་སྟེང་གཞིར་བསྟུས་པའོ། རྟེ་
འདྲ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མཐས་པར་སྟུབ་པའི་ལས་ཆོགས་གཅིག་པོ། ། རྒྱས་པ་ནི་ལྷས་ རིད་པ་ རྒྱས་པ་
ར་བྱེད་པ་དང་པོའོ། སྟོབས་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སྟོབ་ ཆེན་པོ་སྟུབ་པ་སྟེ། གཉིས་པ་འོ། །མདོད་པོ་
ཆེན་པོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ སྟེ། གསུམ་པའོ། རྟེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོ་
རྩི་གསུང་གི་བཀའ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མདོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟུབ་པ་པོས་
བརྒྱས་ཤིང་བརྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་འབྱུང་པའོ། །

༥ རྟེན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་རྟོ་རྩི་འཆང་
པའོ། རྟམ་ཆོག་ཀྱང་ནས་འབྱུང་བ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། རྟེ་གང་གིས་འབྱུང་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། རྟམ་ཆོག་ནི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་

1 ཟླ ༣༧༧༥ན། བརྟན

བཏོ། ཉིད་མེམས་དབའན་དོན་ཡོད་བར་བྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་སོ། ཉི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བཅུན་མོའི་མཆོག་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་བར་དུ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་གཟུང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བཅུན་མོའི་མཆོག་སྟེ། གཟུངས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ལས་ལྷུང་བཏོ། །ཨོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིན་
ཏོ། །ཏཱ་ལའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོལ་བ་སྟེ། ཐུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་
པས་ན་སྒྲོལ་མཏོ། །ཏུན་ལའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་རྣམས་ལས་སྒྲོལ་བར་མཛད་པ་སྟེ།
ཏུན་ ཏཱ་ལའི་ཉི་ཉམ་ཐག་པ་ རྣམས་སྒྲིབ་བ་སྟེ། “ཉེང་¹ནི་ [“ཉིང་²ནི་ :ཆག་ སྒྲོལ་བ་ལའོ་ཞེས་སྒྲིབ་བྱིངས་
ལས་བཤད་དོ། །] སྒྲིབ་བཏོ། །ཏུ་ལའི་ཉི་ཏུ་ར་ལི་སྒྲིབ་ ཏུ་ར་ལེ་སྟེ། ཐུར་ [སྒྲོལ་བས་སོ་ :ཆག་
ཟེམ།] ཏུ་མཛད་བཏོ། །ཆོག་འདི་གསུམ་ཅར་ཡང་བོད་བཏོ། །འདིར་སྒྲིབ་ཉི་ལྷ་དུ་
འགྲོ་བའི་ཆེ་གོ་མོ་བ་ཤ་སྒྲན་ན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྲགས་སྟེལ་བར་བྱཏོ། །

[ཞེས་བཞི། ཨོ་ཏཱ་ལའི་ཏུན་ལའི་ཆེ་གོ་མོ་ལ་ཤི་སྒྲན་ལ་ཏོ་སྒྲན། ཞེས་བཏོ། །འདིར་དོན་ཡོད་བྱལ་བའི་
ཉིང་ལའི་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྒྲོལ་མ་དམར་མོའི་ཉིང་ལའི་འཛིན་མེམས་
དབའི་མཐའ་མར་སྒྲགས་ཐེང་དམར་པོ་གཡས་སྒྲོར་དུ་བཞོད་དེ་སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་བརྒྱས་ཤིང་། མདུན་དུ་སྒྲ་
ཆོགས་རྟེན་ཆེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་བྱ་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ། རང་གི་ཉིང་ལའི་འཛིན་མེམས་དབའ་ལས་འཕྲོས་པའི་སྒྲགས་
ཀྱི་ཡི་གེའི་ཐེང་བ་དམར་པོ་སྒྲ་བྲག་གཡས་མས། ཁ་ནས་སྒྲིང་། བསྐྱལ་བའི་སྒྲ་བྲག་གཡོན་ནས་ཁའི་སྒྲོན་ས་ཞུགས་
ཏེ། ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཟེར་དམར་པོས་གང་བས་བདག་ལ་མ་གུས་པའི་སྟོག་སྒྲིབ་བསྟེགས། སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་
སྟིང་གའི་བརྒྱ་དམར་པོ་བསྐྱལ། བྱད་མེད་ཡིན་ན་གསང་གཞས་ཀྱི་བརྒྱ་དམར་པོ་བསྐྱལ་ནས། ཉིད་མེམས་སྒྲ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ལྷ་བྲ་ཐངས་ཏེ། ཉིད་མཆོན་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱུང་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྟིང་གར་སྒྲ་བ་དམར་པོ་དང་གཉིས་

1 ཞེལ་ ༣༠༥ནུག། ཉིད་ ཐེ། ༣༥༠བཟན། ཉིད་

2 ཞེལ་ ༣༠༥ནུག། ཉིད་ ཐེ། ༣༥༠བཟན། ཉིད་

སུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པར་བསམ་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡང་སྤྱིར་སྟོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀླང་པ་ལ་
བརྟུང་ནས་བཀའ་འཛིན་པར་བསམ་མོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆེ་མ་ལྟ་བུ་གཞན་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་ན།
ལེ་ཕུ་བཅུ་གསལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཚོགས་དབང་བསྐྱར་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱགས་
ཐེང་དམར་པོ་བཀོད། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲོ་བལྟ་སྒྲར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། ཨོ་ཏུ་མེ་ཏུ་མེ་ཏུ་མེ་ཆེ་གེ་མོའི་བ་ལྷི་སྒྲ་ན་ལ་
ཏོ། ཞེས་བརྒྱས་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་མན་དག་དང་། སྤྱི་མཉམ་ལས་
བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀུན་ནི་དོན་
ཡོད་པར་གྱུར་པའོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ལས་སྤྱི་སྤྱི་བ་ནི་དེ་ལ་ལྷག་པར་སོས་པ་
ནམས་སོ། །མཉམས་པ་ནི་མགྱ་བར་གྱུར་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའོ། །ཐོབ་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དབང་གྱུར་པའོ། །རྟོ་རྟེན་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་
གྱུར་པའོ། །རྟོ་རྟེན་སྤྱི་དབང་གྱུར་པའོ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་ནི་སྤྱི་སྤྱི་བའི་གཙོ་མོ་ནི་
ཁྱིམ་བདག་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའོ། །རྟོ་རྟེན་སྤྱི་སྤྱི་ཞིང་རྒྱལ་ལོན་ཏུ་ཆེ་བ་ནམས་སོ། །སྤྱི་
ཆེན་ནི་རྒྱལ་པོ་ནམས་སོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་འཛིག་ཉེན་ཐ་མལ་བ་ནམས་ཏེ།
དེ་དག་མ་ལུས་པར་ཏེ། ཀུན་ནས་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཞེས་པ།
འབྲལ་དུ་བྱུང་བཞིན་དུ་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་པོའི་
དབང་དུ་གྱུར་པས། གཡོ་མེད་པ་སྤྱི་སེམས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
འགྱུར་རོ། ཞེས་བཙུག་པུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དབང་གེད་པའི་
ཆོག་གོ།

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཙུན་པུན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བཙུན་པུན་འདས་རྟོ་རྟེན་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་རོ། །དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་
ནི་འོད་ཟེར་དཀར་པོའོ། །དེའི་ཚོགས་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱི་ནོ། །དེ་རྟོ་

རྗེ་ལྷ་མི་ཕྱེད་པས་ན་བྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱན་དོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་སྟེ།
མི་ཡིགས་ [དབྱེར་མེད་ རྒྱུག་ པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཟེར།] པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྤྲང་དེ་དང་དེའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲང་ དེ་སྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཡང་དེ་སྤྲང་ཅེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དོ་རྗེ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
དོ་རྗེ་ཁོ་བོ་སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྟགས་དོ་རྗེ་
ལས་སྤྲང་རོ། །ན་མཆོག་ ཕྱག་འཆའ་ལོ་ ས་མཆོག་ ཀུན་ནས་ གྲུ་ཡ་སྟག་ཅི་ཏྲ་བརྒྱ་ཤི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། ཀུན་ནས་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྟགས་དོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉིད།
འདི་ནི་སྟགས་འདོན་པའི་དུས་སུ་སྟགས་པ་རྣམས་”གྱི་¹དང་པོར་གཤོན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །མི་ ཞེས་པ་མན་ཆད་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་ དངོས་
གཞིའོ་ གོ་ ། ཁ་ ཞོ་ ཁ་ ཞོ་ཞེས་པ་ནི་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱིས་སོ། །ཁྲ་ཉི་ ཞོ་ཤིག་ ཁྲ་ཉི་ ཞོ་ཤིག་སྟེ་འཁོར་
རྣམས་”ཟེར་²རྒྱག་ཅིག་པའོ་ ཞེས་པ་ནི་ཞོ་ཤིག་ཞོ་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་
”གདུག་པ་རྣམས་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་དཔེ། །

སར་ ཐམས་ཅད་ དུལྱ་ གདུག་པ་ཅན་ སར་ སེམས་ཅན་ ད་མ་ག་ འདུལ་བ་སོ་ ཞེས་པ་ནི་
སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་པའོ། །ཨ་སི་ རལ་གི་ སྟུ་ས་ འམ་ག་ ལ་ གཏུན་
ཤིང་ པ་ར་ཤུ་ དཔལ་སྟུ་ སྟུ་ག་ ཞགས་པ་ ཏུསྟུ་ ཕྱག་ ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་འཆའ་ཉིད། རལ་གི་དང་
གཏུན་ཤིང་དང་དཔལ་སྟུ་དང་ཞགས་པ་རྣམས་ཕྱག་ན་བསྟུམས་པའོ། །ཅ་ཏུར་ བཞེ་ སྟུ་
ཁ་ ཞལ་ ཅ་ཏུར་སྟུ་རྩ་ ཕྱག་ ཏུ་ ར་ཏ་ ཞབས་ ཞེས་པ་ནི་སྐྱེའི་ཆ་ཕྱགས་ཉི་ཞལ་
བཞེ་དང་ཕྱག་བཞེ་དང་ཞབས་ཕྱག་དང་ལྡན་པའོ། །ཞུ་གམ་ ལྷ་མེད་ ཞུ་གམ་ ལྷ་མེད་

1 ལྟ་ ༣༩༡བཤན། གྱིས་

2 ཞོ་ལ། ༣༠༦བཤན། སྟེ། ༣༩༡བཤན། ཞོར་

ཞེས་པ་ནི་དགུག་པ་སྟེ། ཚུར་སྤྱོན་ཚུར་སྤྱོན་ཞེས་བོད་པའི་དོན་ཏོ། །སར་དུལྟ་སྤྲོ་
སྟོག་ ཞུ་བ་སྤྲ་རི་ཏེ་ འཕྲོག་པ་ ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྟོག་འཕྲོག་པར་མཛད་པའོ། ། [སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་འདི་བགེགས་ཆེན་པོ་ལ་མི་¹བཞིན་
རྩི་གཤེད་ལ་བྱའོ།] མརྟ་ ཆེན་པོ་ བི་སྒྲུག་ བགེགས་ སྤྱ་ཏྲ་ཀ་ གསོད་པ་ ཞེས་པ་ནི་བགེགས་ཆེན་
པོ་སྟེ་གཤིན་རྩི་གསོད་པའོ། །²པེ་ རྣམ་པར་ ཀྱི་རྟ་ [འཇུར་བ།] རྣ་ན་ [འཇུར་རྟིང་དང་ཆག་
འཇུར་ལས་རྟ་རིང་པོར་བྱས་ནས་ནན་ཞེས་བྱས། པ་ཆབ་ཀྱིས་ཏ་ཐུང་རུར་བྱས་ནས་ཨ་ན་ན་ཞེས་བྱས་ཏེ་དོན་ནི་
ཞལ་ལོ།] ཞལ་ སར་སྤྱ་ཏྲ་ འབྱུང་པོ་ རྟ་ཡི་ འདིགས་པར་ ཀ་ར་ མཛད་པ་ ཞེས་པ་ནི་ཞལ་རྣམ་
པར་འབྱུར་བས་ [བི་ཁྲོ་གཉེར་བསྐྱས་པའོ།] འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་འདིགས་པར་མཛད་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཨ་ལྷ་ལྷ་རྟ་ས་རྟ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུག་པར་བྱེད་པའི་སྤྲ་སྟེ་ཏྲ་ཏྲ་
ཞེས་སྤྲ་སྟོགས་པའོ། །བྱུ་བྱུ་ སྟག་ ཅམ་ ³“སྟགས་”པ་ བི་བ་ས་ན་ བོས་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུག་
གི་བགས་པ་ཤམ་ཐམས་སུ་⁴མན་བས་པ་སྟེ། སར་དུལྟ་ནས་ འདི་ ལེ་བར་ དག་ནི་ གཤིན་རྩི་
གཤེད་ལ་ བོད་པའི་ཆིག་ཡིན་ནོ། །ཀྱ་རུ་ མཛོད་ ཀྱ་རུ་ མཛོད་ སར་ཀ་སྤྲ་ཏེ་ ལས་ ཞེས་པ་
ནི་ལས་ཐམས་ཅད་མཛོད་ཅིག་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཆི་རྩ་ ཆོད་ ཆི་རྩ་ ཆོད་
སར་མན་རྟན་ སྟགས་ ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཅིག་ཆོད་ཅིག་
ཅེས་པའོ། །

རྟི་རྩ་ ཕྱག་ རྟི་རྩ་ ཕྱག་ པ་ར་ གཞན་ནས་པ་རོལ་ ཐུང་རྟ་མ་ [ཐུང་ཐན་ པ་ཆབ་ དང་ ཆག་ ཐུ་
ནན་ཞེས་ཀྱང་ཐེར་ཏེ་དོན་འབྲ་བར་མཛོད་ནོ།] ཕྱག་རྩ་ ཞེས་པ་ནི་པ་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྩ་ཕྱག་ཅིག་

1 གླ་ ༣༧ནན་གླ་ ༣༧ནན་གླ་ བྱ་ཡི
2 གླ་ ༣༧ནན་གླ་ མེ
3 གླ་ ༣༧ནན་གླ་ ༣༧ནན་གླ་ བགས་
4 ཞོལ་ ༣༠༣ནན་གླ་ བསྐྱམས་

ཕྱག་ཅིག་པའོ། །ཨྲ་ཀཱ་ཡ་ ལྷག་ཅིག་ ཨྲ་ཀཱ་ཡ་ ལྷག་ཅིག་ སང་”ལྷ་¹ཏྲ་ནེ་ཞེས་པ་ནི་
 འབྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཅིག་ལྷག་ཅིག་པའོ། །མ་ཐ་མ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་ཆོམས་ཤིག་
 ཆོམས་ཤིག་པའོ། །ནིམ་ཐ་ནིམ་ཐ་སང་”དུལྷ་²ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 དེས་པར་ཐུལ་ཅིག་དེས་པར་ཐུལ་ཅིག་པའོ། །བྲ་བེ་ཤ་ཡ་ ལྷག་ཅིག་ བྲ་བེ་ཤ་ཡ་ ལྷག་
 ཅིག་ མཱལ་ དཀྱིལ་འཁོར་ མ་རྩེ་ བད་ལྷ་ ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བད་ལྷ་ལྷག་ཅིག་ལྷག་
 ཅིག་པ་སྟེ། ཀུན་ནས་འདིའི་བར་ འདི་དག་ནི་ཚོད་གཏོང་བྱ་བའི་ཆོག་གོ། །བེ་བ་སྟ་ཏྲ་ །དང་
 བེ་བ་ཤ་ཏྲ་ནི་རྣམ་ཐངས་སོ། ། །རྩི་བེ་ཏྲ་ཏྲ་ཀ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བེ་བ་སྟ་ཏྲ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་
 སུ་སྟེ་གཤིན་རྗེའོ། །རྩི་བེ་ ། །རྩི་བེ་ཏྲ་ཞེས་པ་ཏྲ་ཐུང་ཐུང་བྱས་པ་ནི་སྟོག་གོ། །ཏྲ་འི་པོའི་ཁོང་གི་ཨ་བཏོན་
 རྣམ་ཨུཌ་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ཨུཌ་མཐའ་དང་ཀ་ར་བྱེད་པའི་དོན་གོ། ། །ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཀ་ར་ཞེས་པ་ནི་དེའི་སྟོག་
 མཐར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་སྟོག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གོ། །མ་མ་
 བདག་གི་ སང་ཀཱི་ བྲ་བ་ ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་བྲ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤིག་
 གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ། བདག་གི་བྲ་བ་རྣམས་སྐྱབས་ཤིག་པའོ། །ད་ཏྲ་ ཐེགས་ ད་ཏྲ་ ཐེགས་
 ཞེས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིགས་ལ་ཐལ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བ་ཅ་ ཆོས་ བ་ཅ་
 ཆོས་ ཞེས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིག་པའོ། །ལྷ་བེ་ལམ་བ། ལྷ་བེ་ལམ་བ་
 ཞེས་པ་ནི་མ་ཐོགས་མ་ཐོགས་ཞེས་པ་སྟེ། དུས་རིང་པོར་སྟོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་
 པའོ། །ས་མ་ཡ་ དམ་ཆོག་ མ་རུ་ རེས་སུ་ ལྷ་ར་ བན་ས་ ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་རེས་སུ་བྲོན་
 ཅིག་པ་སྟེ། དམ་ཆོག་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེའི་བཀའ་རེས་སུ་བྲན་པར་གྱིས་
 ཤིག་པའོ། །

1 རྩི་སྟེ། ༣༤༧༥༡ ལྷ་ ༣༤༧༥༡ ལྷ་

2 ལྷ་ ༣༤༧༥༡ དུལྷ་

རྩི་རྩི་ཞེས་པ་ནི་བགགས་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲེགས་མཛུ་བ་བྱ་བ་ཉི་
མཛོད་ཅིག་པ་ལོ། །པའ་པའ་ཅེས་པ་ནི་བགགས་རྣམས་དགས་པ་ལོ། །པེ་རྣམ་པར་སྤྲོ་འཕ་
ཁོས་ཤིག་པེ་རྣམ་པར་སྤྲོ་འཕ་ཁོས་ཤིག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བགགས་རྣམས་རྣམ་པར་དགས་
པ་ཉི་ཁོས་ཤིག་པ་ལོ། །སརྩན་རྩ་ཤ་ལ་ཞེས་པ་ནི་[པ་ཚབ་ཀྱིས། སརྩན་ཤ་ལ། རི་སྤྲན་ཀ་ར་ཀ་ར་
ནི་བགགས་རྣམས་གཏུབས་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་རྣམ་པར་གཏོར་ཅིག་པ་ལོ། ཞེས་བསྟུར་རྟེ། བི་རྩན་ཞེས་པ་མེད་
དོ། །རི་སྤྲན་ཞེས་པ་གཏུབ་པའམ་གཏོར་ཞེས་པ་ལའང་འགྲོ་བ་འདྲ་སྟེ་དབྱེད་དོ། །] [:ཆག་ སརྩན་ཤ་ལ་པེ་སྤྲན་
ནི་དག་ཐམས་ཅད་རྫོག་ཅིག་པའོ་ཞེས་ཟེེ། །དག་ཐམས་ཅད་རྫོག་ཅིག་པ་ལོ། །ཀ་ར་ཀ་ར་བི་རྩན་
ཞེས་པ་ནི་ འདི་ནས་གཏོར་ཅིག་པའི་བར་ནི་ཆག་འགྲུར་དང་ཡར་འདྲོ། །བགགས་རྣམས་གཏུབས་
ལ་ཕྱོགས་བཅུར་གཏོར་ཅིག་པ་ལོ། །སརྩ་ཨ་ཤུ་བསམ་པ་བ་རི་སྤྲ་ར་ཀ་རྫོགས་པར་མཛོད་
ཞེས་པ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛོད་པ་ལོ། །ཉེ་ཤེ་ཉེ་ཤེ་རྩ་ག་སྤྲན་
ཞེས་པ་ནི་ཤེ་ཤེ་བཅོམ་སྤྲན་འདས་ཞེས་བོད་པ་ལོ། །ཀི་རྩེ་རྩ་ལ་སི་ཞེས་པ་ནི་ཅིའི་
ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་ཐོགས་ཞེས་པ་ལོ། །མ་མ་སརྩ་ཨ་རྩན་ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་དོན་
ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྲ་རྩ་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུབས་ཤིག་པའམ་རྫོགས་པར་མཛོད་ཅིག་
པ་ལོ། །

འདིར་སྤྲུའི་སྤྲན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གོ་མོ་ལྷ་ཀརྨ་ལ་ཕྱི་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྤྲགས་
སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ནས་འདིར་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ [བརྟུན་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་
སོ། །ཅི་ཞིག་ཤེས་ཤིག། :པ་ཚབ་ སྤྲུབ་པ་པོས་གདུལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉེ་ཞེས་པ་ལྟར་རྟེ།
དོན་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་སྤྲུབ་པ་པོས་འགྲུགས་པའི་ཐབས་དེས་རང་འདུལ་བར་མཐོང་ནས་འཇིགས་

པལ། ། ། ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། བརྒྱ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཉིས་སྒྲིང་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་
 བོ་རྒྱལ་སོ། །འདི་གསལ་གིང་ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་པའོ། །ཀྱུན་ཏུ་སྐྱག་པར་གྱུར་ནས་
 ཞེས་པ་ནི་སེམས་འབྲུགས་པའོ། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 བོའོ། །རྩེས་སྤྱད་ན་པ་ནི་སྐྱབས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 དང་ལྷན་པས་ ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གཞན་གཉིས་སྦྱོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་
 སྤྱོད་པ་ལུགས་མེད་པ་ བྱད་མེད་ཀྱི་མོད་པ་ ཡིན་ལ་དེ་ མ་ཆག་ བ་སྟེ། དུས་བྱར་མ་སོང་ཞིང་ མ་གསལ་
 བ་ གསལ་མེད་པ་ ལ། གཞུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ རྟེ ཡིད་ཆིམ་པར་བྱེད་པ་
 རྒྱངས་ལ། དེའི་དབྱས་སྤྱོད་ ། དབྱས་སྤྱོད་སྐད་དོད་རྒྱལ་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་འདྲ་བའུ་གསལ་ ་པ་ཆོག་ཆག་ རྒྱལ་ཏུ་
 ཞེས་འབྲུང་ཡང་དབྱས་སྤྱོད་ཞེས་པ་དག་ལོ། ། རྒྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྱ་བས་ གང་ལུགས་འདོད་པའི་ བྱད་མེད་
 ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་གྱིས་ལ། གཞུགས་བརྟན་དེའི་ སྦྱིང་ལའི་¹སྟེགས་སྤྱོད་མིང་གི་ཡི་གེ་
 སྟེགས་ཀྱི་མཐའི་སྤྱད་པའི་སྦྱོན་དུ་སྟེལ་བ་ རྒྱལ་བར་བཀོད་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱལ་ཤེས་བཀྱག་ནས་གཞུགས་
 བརྟན་ལ་བརྟུག་སྟེ་དེ་དངོས་ཡིན་པར་བསམ་སོ། ། ཀྱང་པས་མནན་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱས་
 འུན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་ རྟེ་མཆོད་པར་བསམ་ལ།²རང་ འི་སྟོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ དུ་བསྐྱེད་
 པའི་ཞབས་གཉིས་ལ་ ཀྱི་ ཀྱང་པ་གཤམ་བརྒྱང་བས། གནས་པས་དེའི་སྦྱིང་ལའི་²ཁར་
 མནན་ཏེ་ལྷགས་ཀྱུ་དེས་ འུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱུ་ཕྱག་མཆོད་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱུ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 འགྱུར་ཀྱན་ལས་ལྷགས་ཀྱུ་དེས་ཞེས་འབྲུང་བས། ཞབས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱུ་ལས་སྦྱོས་པའི་ལྷགས་ཀྱུ་སྐྱབ་བྱའི་

1 ཟ ༣༥༠ན། ཞོལ། ༣༠༥བ། ཟ། ཟ། ༣༥༥ན། གའི

2 ཟ ༣༥༠ན། ཞོལ། ༣༠༥བ། ཟ། ཟ། ༣༥༥ན། གང

མྱོང་། །ཁ¹ནས་བྲག་ནས། གར་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱད་ཅིང་འབྲུག་ས་པར་གྱུར་
པར་བསམས་ལ། སྒྲགས་འདི་རྗེས་སུ་བླ་པར་བྲས་ནས་ཁོ་བས་གདོན་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷ་མ་གྱི་འཕེལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷ་མ་གྱི་
 བོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མེད། ལྷ་མ་གྱི་བྱ་མེད་རིགས་ཀྱི་བྱ་མེད། རྩོམ་པོ་རྒྱལ་པོ་
 དང་མཛོན་པོ་ལོ། དེ་ནས་ཀྱི་རིགས་ཆེན་ལས་བྱུང་བ་ནི་རིགས་མཐོན་པོ་ལོ་བྱང་
 མེད་དོ། །ལན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སྟེ། འཕྲེང་བའི་སྐབས་ཅི་
 རུས་པ་བརྗོད་ན་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ། ཞག་བདུན་གྱིས་ངེས་པར་འགྲུགས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་ལུས་དངོས་སུ་ཁྱགས་པར་འགྱུར་དོ། །སྟེས་པ་འགྲུགས་པར་འདོད་ན་སྟེས་པའི་
 མོད་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོ་གས་གསུགས་བརྟན་གྱིས་ནས། གཤོག་བརྒྱུད་པའི་
 གནས་པས་མནན་ལ་དགྲུག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱད་པར་ནི་དེ་དག་ལོ། ། ། ཁྱད་པར་ཡིད་གཙམ་
 གཏོགས་པ་བྱུང་མེད་འགྲུགས་པ་དང་འདྲའོ། ། ། བཙོམ་ལྷན་འདས་སྐབས་རྩོམ་པོ་དེ་སྐད་
 གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་པོ་འཆང་ཆེན་པོས་སོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་སྒང་
མཛད་ནི་དོན་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །དམ་ཆིག་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་པོ། །དེའི་ཡོད་
ཟེར་ནི་“མཁྱེན་ལྷ་བྱའི་མདོག་ཅན་གྱི་ཡོད་ རོ་ ཉེ་། ལྷག་པོའི་མཆོག་ནི་ཡོད་ དེ་ནམ་ས་
གྱིས་ནས་མཁའ་ཁྲབ་པའི་ དོན་ལྷན་གྱི་ བྱག་བྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཏེ། ལྷ་ དེ་དང་ དེའི་
ཉིང་པེ་འཛིན་གཉིས་ ཁྲད་པར་མེད་པས་ཉིང་པེ་འཛིན་དེ་ལ་དེ་སྒྲད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །མི་འཆི་བའི་དམ་ཆིག་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་པོ་སྟེ། དེ་

1 ལྷ ༣༥༠ནལ་ སྐྱུ་ སྒོ་ ༣༩༩ནལ་ ལ

2 ལྷ་ ༣༥༠བཟུང་ན། མཚུགས།

ལས་བྱང་པའི་ཁོ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཁོ་ཤེས། སྤྲུལ་གྱི་ཐེང་བ་འདི་དོན་
 འཆང་ ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ལས་བྱང་དོ། །ན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཐེན་ཏོ། །ན་མོ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ ཁོ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ མཆོང་ལ་ ཀ་ཏ་
 གཅིགས་པ་ རྟེན་རྒྱ་ལ་ འཛིགས་སུ་རུང་བ། རྒྱ་སི་རྒྱ་ས་ལ་བ་ར་ལུ་སྤྲུལ་ལ་ཞེས་པ་ནི།
 དོན་ཁོ་ཤེས་པ་མཆོང་ལ་གཅིགས་པས་འཛིགས་སུ་རུང་བ། རལ་གྱི་དང་གཏུན་
 ཤིང་དང་དབྱ་སྤྱད་དང་ཞགས་པ་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས། ཁོ་ཤེས་
 བདུད་ཅི་ཐབ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུལ་
 གྱི་ཆོག་གོ། །ཞུ་ [དེ་ལ་ཨས་བཀག་པས་མི་འཆི་བ་སྟེ་བདུད་ཅིའོ།] མི་ཏ་ འཆི་བ་ གྲུ་ལི་ འཁྲིལ་བ་
 ཞེས་པ་ནི་བདུད་ཅི་འཁྲིལ་བ་ཞེས་བོད་པའོ། །ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་བོད་པ་སྟེ།
 རོ་ཤིག་པའོ། །ཉིལ་ མཐོས་ ཉིལ་ མཐོས་ ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་དོན་དུ་མཐོས་ཤིག་
 པའོ། །བན་རྩ་བན་རྩ་ཞེས་པ་ནི་ཆིངས་ཤིག་པའོ། །ཏ་ན་ རྩ་བ་ ཏ་ན་ རྩ་བ་ ཞེས་པ་ནི་
 རྩ་བ་ཅིག་པའོ། །ད་ཏ་ད་ཏ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཤིག་པའོ། །གཟ་ རྩོགས་ གཟ་ རྩོགས་
 ཞེས་པ་ནི་གདུག་པ་རྣམས་འཛིགས་པའི་སྤྱོད་ཤིག་པའོ། །འི་སྤྱོད་ལ་འི་སྤྱོད་
 ལ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དགས་ཤིག་པའོ། །བན་རྩ་ནས་འདིའི་བར་རྣམས་ལུལ་གང་ལ་ཡིན་སྟེ་ན་
 སར་ནི་བེསྟན་ནི་བགོགས་ཐམས་ཅད་དོ། །འི་རྩ་ལ་ཀུན་ནི་རྩ་ཆེ་པའི་བྱ་ལོག་འདྲན་
 རོ། ། [དེ་ལ་འི་ནས་པའོ། །རྩ་ལ་ཀུན་པའི་འདྲན་པས་དང་པོར་བསྐྱར་ན་རྣམས་འདྲན་ཡིན་ཀྱང་ལོ་རྩུ་པ་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་ལ་ཡང་རྣམས་འདྲན་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོག་འདྲན་
 ཞེས་བསྐྱར་འོ།]

དེ་དངོས་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ག་ཏ་ རྩོགས་ པ་ཉི་ བདག་པོ་ སྤྱོད་ཤིགས་ཀྱི་བདག་

པའོ། །རྩི་བེ་རྒྱ་ཏ་ཀ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་སྟོག་མཐར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྟོར་
ནི་ལོག་འབྲེན་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་ཁ་ཁ་
ཁྱ་ཉི་ཁྱ་ཉི། ཉིཐ་ཉིཐ། བན་རྩ་བན་རྩ། ཏ་ན་ཏ་ན། ད་ཏ་ད་ཏ། གར་གར། བེ་སྟོ་ཏ་ཡ་
བེ་སྟོ་ཏ་ཡ། སར་བེ་སྟོ་བེ་རྩ་ཡ་ཀུན་མཐུ་ཤོ་རྩ། མཐུ་དྲི་ཤོ་ཏ། ཀ་ཏ་རྩི་ར་བླ་ཡ་ཨ་མི་
ཐུ་ས་ལ། པ་ར་ལུ་སྟ་ཤ་ཤ་ཏ་སྟུ་ཡ། མཐུ་ག་ཏ་རྩི་བེ་ཉི་ཨན་ཏ་ཀ་རྩ་ཡ་ཞེས་གདོན་
པར་བྱའོ། །འདིར་སྟུ་རྩའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གོ་མོ་ལུང་ [:པ་ཆབ་: ལུ་ཅ་ཞེས་ཀྱང་བེར་] ཅ་
ཏ་ཡ་ སྟོན་ཅིག་ རྩི་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྟགས་སྟེལ་ལོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་
བཤའ་ཐེན་ཏོ། །དོ་རྩེ་སྟུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་སྟེ། དེ་རྩེ་སྟུ་འན་ཞིང་
སྟོམ་པའོ། །སྟགས་རྩམས་ཀུན་ནི་སྟོན་པ་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟགས་
རྩམས་ཏེ། དེ་རྩམས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཡོད་པ་ འི་བསྟུབ་བྱ་ རྩམས་ལ་ཡང་ ལས་དེ་བུམ་ རོ་། །དོ་
རྩེ་ནི་བསྟུང་པར་ དཀའ་བ་ འོ་ཞེ་ས་ པ་ བསྟུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་རྩམས་བསྟུང་པའི་
ལས་རྩམས་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ རྩེ་ཅ་རྩུང་དང་བཤའ་རྩུང་ ལས་བཤའ་པའི་བྱ་བའི་ཆོ་
གས་ ལས་འདི་བུམ་ སོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོགས་རྩམས་ལ་མཐམ་པའོ། །

དེ་རྩམས་ཉིད་ཀྱི་དབྱང་ནི་ཆོགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ རང་ཉིད་དོན་ཡོད་པར་བྱུབ་
པའི་སྟོར་བ་དང་ཐུན་པས། ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་གནས་ལས་
འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། ། ལས་དེ་བུམ་འི་ རིམ་པ་ནི་འདིས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་དོན་བྱུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་
འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱས་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ རྟེ་ཆེ་དང་ལན་ཚུ་དང་ཉིལ་དང་
དུག་དང་ད་ཏུ་རའི་ཁུ་བ་དང་། མཐུ་བ་མོའི་ཁྲག་ རྩམས་ གཅིག་དུ་བྱས་ལ་དེ་ དང་བུ་རོག་
གི་སྟོར་ཀྱི་སྟུ་བྱ་ ས་ རོ་ལ་བཀག་པའི་ དུར་ཁྱིད་ཀྱི་རས་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེ་གས།

ངོས་གཉིས་སུ་རྩོམ་མཆན་བ་བྲིས་ལ། དེའི་དབུས་སུ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་མིང་གི་
ཡི་གེ་དང་། རྣམས་ སྤེལ་བ་བྲིས་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་ནམ་ཤེས་ དགྲགས་བ་ མིང་ཡིག་ལ་འཇུག་པ་དང་།
དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ཞེན་བ་ སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཐན་ལ་སྤྲ་མ་ གཤེན་རྩི་གཤེད་ཀྱི་སྐབས་ བཞིན་དུ་
ཁོས་བས་ བསྐྱབ་ནས་དུར་ཁྱིམ་དུ་སྤྲས་ན་ངེས་པར་བསྟོན་¹བར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རིན་ཆེན་རྟག་ཅེས་
བྱ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་མཆན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རིན་ཆེན་
རྟག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ནི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནོ། དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་ན་རྩོམ་སྟེ། དེ་སྦྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཀྱང་དེ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམས་བར་ཞུགས་ཤིང་
མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས། རྩོམ་ཁོ་བོ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་སྦྱབ་པ་ རང་གི་ འི་
རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་གསུང་དང་སྦྱགས་རྩོམ་ལས་སྦྱང་རོ། །ན་
མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་རོ། །ཨོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ནི་
ཁོ་བོའི་རྣམས་སོ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་རོ། །

ཁྱི་ནི་ བགོགས་ལ་ རྣམས་ མཛུབ་བྱེད་ པའོ། །རྩི་ན་ནི་གཞན་གྱིས་མི་སྦྱབ་པ་སྟེ་
བོད་པའོ། །རི་ཁྱི་རྩི་ རྣམས་ཤིག་པའོ། ཞེས་བ་ནི་བགོགས་རྣམས་བྱེ་མར་སྦྱོགས་ཤིག་
པའོ། །ཁྱི་པལ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་རོ། །འདིར་སྤྱི་ལྟོས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གེ་མོ་རལ་
ས་ སྟོན་པོ་ རྩི་རྩི་ ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ བི་ རྣམ་པར་ མོ་ཙ་ཡ་ ཁོས་བར་མཛོད་ཅིག་ རྩི་ཞེས་བྱ་
བ་དང་སྤེལ་ལོ། དེ་ནས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབ་

1 ཟླ་ ༣༥༩ན་ཟླ་ ༣ོད

[:ཆག: ལྷུ་བ་པ་པོས་བསྟེན་བྱ་མིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་མིན་པོ་
སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྷུ་བ་པ་པོས་ཆར་གཙང་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ།] བ་པོ་སྟེ། དེས་པར་བསྟེན་པར་
མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སོ། །རང་གི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་
ལྷན་པའི་བྱིར་བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེས་ཀྱང་ཉེ། འཛིགས་ཤིང་ཀྱང་ཉུ་སྟག་པར་གྱུར་
པའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནོ། །རྩིས་སུ་བྲན་པ་ནི་
སྟོམ་པར་གྱུར་པའོ། །སྲིན་པོ་ནི་ཤ་བའོ། །མ་རུངས་པ་ནི་སེང་གེ་ལ་སོགས་
པའོ། །གཏུམ་པོ་ནི་བྱིར་ཚོལ་བ་རྣམས་ཉེ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་འཛིགས་
པ་ [:པ་ཆག: འཛིགས་ཆེན་འབྱུགས་པ་ལ་ཞེས་སོ།] ཆེན་པོ་འབྱུགས་པ་སྟེ། མེ་དང་སྐྱལ་ལ་
སོགས་པས་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་རྣམས་སུའོ། །རྩི་རྩི་སེམས་ནི་རྩི་རྩི་
འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེས་རབ་ཉུ་སྐྱར་ཞིང་གཏོང་བས་ན། རྩི་རྩི་སེམས་ཀྱིས་རབ་སྐྱར་
ན་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནོ། །དེ་བས་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
དམིགས་ནས། ཁྱོ་བོ་གཞན་གྱིས་མི་སྐྱབ་པ་ལ་བཀའ་བསྟོའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །བཀའ་བསྟོ་བ་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅི་ན། ལས་རྣམས་ཉེ་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ལས་རྣམས་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྟེ། “རྟོགས་པ་ལས་སྐྱུང་བའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱེད་
པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆོ་ག་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ། ཞེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་
གཉིས་སྟོན་དུ་བཅད་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་
ལྷན་པས། ཅ་ཕྱག་གི་ལག་པའི་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཡི་གེ་རྩྭ་རིང་པོ་རེ་རེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསམས་ལ། གཞན་གྱིས་མི་སྐྱབ་པ་ལ། ཆེ་གེ་

མའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་¹དང་སྤྱོད་ཅེས་བཀའ་བསྟོད་ཀྱི། དེ་ནས་ཁོ་ཐོ་དེས་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་བཟུང་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་སྐྱགས་པ་ལས། སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱངས་པ་སྟེ་ཁྱེད་ནས། རིན་འབྱུང་ལ་ཕུལ་བཟ། རིན་བྱུང་གིས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྟེགས་ཏེ་ཐལ་བར་བྱས་པར་བསམས་ལ་སྐྱགས་སྟེལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞི་བའོ་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཚེ་དབག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པས་ཚེ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ནི་དོན་འཆང་ཆེན་པོའོ། དབག་ཏུ་མེད་པ་ནི་འོད་དབག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་གང་དུ་འབྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། དབག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །བརྗོད་ཏེ་འོད་དབག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཁོ་ཐོ་རྟ་མགིན་ཏེ། ཁོ་ཐོ་ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་སྐྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ལས་སྤྱང་རོ། །ན་མཆོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཐིག་ཏོ། །ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད། རྣམ་པར་གཞིག་པའི་སྤྲིགས་འཇུག་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གསུམ་སྟོས་སོ། །ཏ་རུ་ལ་ཞེས་པ་ལ། ཏ་རུ་ནི་སྟོལ་བ་སྟེ། ཡམས་དང་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོལ་བའོ། །ལ་ནི་སྟོལ་བ་དེ་ལེན་ཞིང་འཛིན་པའོ། །

བི་རུ་ལ་ཞེས་པ་ནི། བི་ནི་བི་ཀ་ར་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འགོད་པ་རྣམས་སོ་རོ། །རུ་ནི་རྟང་ག་སྟེ། གཞོད་པ་དེ་རྣམས་འཛིག་པའོ། །ལ་ནི་ཞུ་བྱ་ན་པ་ཆེན་ནི་

1 གླེ། ༣༥༣༧ན། དངས

བོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་མེད་ རྟེན་ལྡན་གསལ་ དེ་ཡིན་པར་བྱེད་པའོ། །སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་ལྷན་ཏུ་གསལ་གསལ་ ཞེས་པ་ཉི་དྲུག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པ་སོགས་པ་ ལྷ་བ་དང་མི་ལྷ་བ་ སེང་ལ་སོགས་པ་ ལས་བྱུང་བའི་དྲུག་མ་ཁུས་པར་འཛིག་པའོ། །རྩ་མི་ཏུ་ འཕར་བ་ བེ་ཆས་པར་ སྤྱུ་མི་ག་ འཁྲུགས་པ་ ཞེས་པ་ཉི་འཕར་བ་ཆས་པར་འཁྲུག་པ་སྟེ། མེ་སྟག་རབ་ཏུ་ འཕར་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཡུལ་རྩ་རྩ་ས་ ། ཏ་ས་མི་ཚོད་བའི་ཚོད་པའི་སྤྱི་མི་ཨ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་གང་སྟེ་མ་ན་ཏ་ཏ་ཞེས་པའོ། ། ཞེས་པ་ཉི་ཏ་ཏ་ཞེས་ཚོད་བའི་སྤྱུ་དང་བཅས་པའོ། །གེ་ས་ འམ་ས་ རི་ས་ སེང་གེ་ ལྷོ་ལ་ རལ་པ་ ཞེས་པ་ལ་གེ་ས་ རི་ཉི་རི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷ་པ་ལོ་སེང་གེའོ། །ས་ལ་ཉི་རལ་བའི་ཆོགས་སྟག་གོང་ཏུ་འཕར་བའོ། །ཡུལ་ལ་ཉི་བསྐྱིད་ས་པ་སྟེ་སེང་གེའི་རལ་པ་ལྷར་བསྐྱིད་ས་པ་གང་ལ་ཡོད་པའོ། །བརྩ་ཁུར་ ཞབས་ ཉིར་སྤྱུ་ཏ་ན་ བདེམས་པས་པ་ ཅ་མི་ཏུ་ གཤོ་བའམ་བསྐྱོད་པ་ བ་སྤྱུ་རྩ་ སའི་ཏ་ལ་ གཞི་ཆས་པ་ ཞེས་པ་ཉི་ དོ་རྩེའི་ཞབས་བདེམས་པས་པ་འི་གཞི་ཆས་པ་བསྐྱོད་པའོ། །ཉི་ལྷ་ས་སྤྱུ་ཏུ་ཏོ་ཏ་ཞི་བ་ཏ་རྩ་རྩེ་རྩ་རྩ་ཞེས་པ་ལ། ཉི་ལྷ་ས་ དབྱུགས་ སྤྱུ་ཏུ་ འཕྱིན་པ་ ཞེས་པ་ཉི་དབྱུགས་འཕྱིན་པའི་རྩུང་སྟེ་རྩུང་དབྱུགས་སོ། །ཡུད་ཞི་བ་ཏ་ཉི་ བྱེན་ཏུ་ འཛོར་བའོ། །རྩ་རྩེ་རྩ་རྩ་ ས་འཛིན་པ་ ཞེས་པ་ཉི་རི་པོ་སྟེ། རྩ་མིན་ དེའི་རྩུང་དབྱུགས་ཀྱིས་རི་པོ་ཆས་པ་བྱེན་ཏུ་འཛོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མྱི་ཁ་ ཏ་ འཛིགས་སྤྱུ་ཏུང་པ་ ཡུལ་རྩ་རྩ་ས་ཞེས་པ་ཉི་ཏ་ཏ་ཞེས་བཞད་པས་འཛིགས་སྤྱུ་ཏུང་བའོ། །ཡུལ་ར་མི་ཏུ་ དཔག་ཏུ་མེད་པ་ བ་ལ་ རྩོམས་ བ་རྩ་ ས་རྩོམ་ ག་མ་ གོན་པ་ ཞེས་བྱ་བ་ ཉི་སྟོབས་དང་། ས་རྩོམ་གོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བ་སྟེ། འདི་དག་ཉི་ རྩ་མིན་པ་

བོད་པའི་ཆོག་གོ། “ཡུ་རྩ་¹ག་ཏ་ལྷོ་”²“ཏ་ལྷོ་ཏ་”ག་ན་³ཞེས་པ་ལ་”ཡུ་རྩ་⁴ནི་འཕགས་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ བཟང་ལོར་ བཅིས་པ་ཡིན་པས་
ན་འཕགས་པས་བགངས་པ་སྟག་ཏ་ནི་བགངས་པ་འདོ། །སྟེ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་འཛིགས་པ་འདོ། །ཡུ་
ཏ་ག་ཏ་ ཆོགས་ ནི་འབྱུང་བོའི་ཆོགས་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཏེ།
གང་གི་འབྱུང་བོའི་ཆོགས་དེ་འཛིགས་པ་འདོ། །

[འདིར་སྟེ་ཏ་ག་ཏ་འཛིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མི་ཏ་ཞེས་པ་གཅིག་གསུངས་པའི་དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་
འཛིགས་པའི་དོན་ཡིན་མེད་དཔུང་དོ། །] བུ་རྩ་བུ་རྩ་ [རྒྱལ་ས་འགོ་བདུན་ཙུ་པ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ནི་རྒྱུན་
བཅད་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་བ། །གང་ཞིག་རྣམས་སང་དེ་སངས་རྒྱུ། །སྟེས་བུ་གཉིད་སང་”དེ་⁵
བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུ་རྩའི་རྩ་གཉིད་སང་པ་དང་བཟླ་རྒྱུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྲང་
བྱ་བྱུང་བ་ལ་འདིར་དང་སོ་ལྟར་བཤད་དོ།] ཞེས་པ་ནི་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སང་པར་
བྱས་ནས་ཚོད་པའོ། །ཏ་ལ་གྱི་བ་ཞེས་པ་ནི་ཀྱེ་རྩ་མགྱེན་ཞེས་པའོ། །ཁྲ་དྲ་ཁྲ་དྲ་ཞེས་
པ་ནི་གདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོ་ཤིག་པའོ། །ཆོན་དྲ་ཆོན་དྲ་ཞེས་པ་ནི་ [བ་ཆ་བ་: ཆོན་དྲ་ཆོན་
དྲ་པ་ར་མན་ཉན་ནི་གཞན་གྱི་སྟགས་སོ་ཞེས་སོ།] གཞན་གྱི་སྟགས་ཆོད་ཅིག་ཆོད་ཅིག་
པའོ། །སི་རྩི་ དངོས་བྱུང་ མ་མེ་ བདག་ལ་ [བ་ཆ་བ་ཀྱི་འགྱུར་ཡང་འདི་དང་འདྲ། ཆག་འགྱུར་ལས་ཨ་ཏི་ཤ་
ཟེར།] དེ་ཤི་ ལྷོ་ལ་ཅིག་ ཞེས་པ་ནི་བདག་ལ་དངོས་བྱུང་ལྷོ་ལ་ཅིག་པའོ། །ཞུ་བེ་ཤི་ལ་ནི་

1 གླ་ ༣༡༧བཟླ། ཡུ་རྩ།
2 གླ་ ༣༡༧བཟླ། རྩ། ༣༧ནུའ། ཏེ།
3 གླ་ ༣༡༧བཟླ། སྟེ། རྩ། ༣༧ནུའ། ག་ཏ།
4 གླ་ ༣༡༧བཟླ། ཡུ་རྩ།
5 གླ་ ༣༡༧བཟླ། ཞོལ་ ༣༡༣བཟླ། སྟེ། རྩ། ༣༧༤བཟླ། རི།

པ་ནི་དོ་རྩེའི་མིག་ལམོ། །བརྩ་དྲིལ་ཡ་པའ་ཅེས་པ་ནི་དོ་རྩེའི་མཆེ་བ་ཅན་ལམོ། །བརྩ་
ཁུ་རྩ་ཡ་པའ་ཅེས་པ་ནི་དོ་རྩེའི་ཞབས་ཅན་ལམོ། །བརྩ་ཁུ་ར་ནིར་གྲུ་ཏ་རྩ་ཡ་པའ་
ཅེས་པ་ནི་དོ་རྩེའི་ཞབས་ཅན་རེས་པར་དེབས་པ་ལམོ། །རྩེ་གསུམ་པོ་ལོ་གྲུ་འཛིག་རྟེན་ན་
ཡོ་ འཛིགས་པར་ ཀ་རྩ་ཡ་ མཛད་པ་ པའ་ཅེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་འཛིགས་པར་
མཛད་པ་ ལམོ། །སུ་ཀ་མེ་ཁུ་ ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ ཨ་བྲ་ཏི་ཏ་རྩ་ཡ་ རོགས་པ་མེད་པ་ལ་ པའ་
ཅེས་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རོགས་པ་མེད་པ་ལམོ། །བརྩ་གྲུ་ལ་ རིགས་ སན་[སན་གྱི་
སྒྲུ་ལ་དེས་ཆིག་གིས་བཤད་པས་ཡང་དག་པམོ།] །རྩ་ས་རྩ་ཡ་ སྒྲག་པར་རམ་འཛིགས་པར་མཛད་པམོ། །པའ་
ཅེས་པ་ནི་དོ་རྩེའི་རིགས་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཛིགས་པར་མཛད་པ་ལམོ། །རྩྱ་རྩྱ་
རྩྱ་པའ་ཅེས་བྲ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟ་མགིན་བསྐྱེགས་པར་མཛད་པམོ། །སྒྲ་
རྩ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེགས་པའི་མཐར་དབུགས་དབྱུང་བར་བྲ་བའི་ཕྱིར་མཛད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྩ་སྒྲ་ནི་དབུགས་འབྱེན་པ་སྟེ། དོ་རྩེ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་སྒྲ་རྩ་
ལྷ་མ་གྱི་ ཞེས་པོས་ནས་ དངོས་བྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར་བམོ། ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །འདིར་ཆེ་གེ་མོ་བེ་ཤ་ རྟག་ དེ་གླི་ ལ་སོགས་པ་ ཨ་བ་ཏ་ར་ ཉེ་བར་རོགས་ཤིག་ རྩྱ་ཞེས་
བྲ་བ་སྐྱགས་སྟེལ་ ཉེ་སྒྲ་རྩ་སྟེན་དུ་ལོ་ ལོ་། །དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་
དོ་རྩེ་ནི་འོད་དཔག་རྒྱ་མེད་པམོ། །དེའི་ཆེ་མཆོག་སྦྱེས་པ་ནི། དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་གཙོ་
བོ་རྟ་མགིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །དེ་[ཆག་ དེས་གདུལ་བའི་བགེགས་ལ་ཡང་ཆེ་མཆོག་སྦྱེས་ཞེས་བཛྟེན་
དོ། ཞེས་སོ།] །གདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ནི་འོད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སྟེ། དེ་
རྩེས་སྦྱ་བར་པ་ནི་སྟོམ་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པམོ། །མཁའ་དབྱིངས་ནི་ནས་
མཁའ་དབྱིངས་སྦྱ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་རྟག་གིས་ཡོངས་སྦྱ་གང་བམོ། །རི་ལྷ་བྲ་ཞེ་ན།

དོན་ཅི་མི་ཐུང་བ་ རྟེན་གཞི་དཀའ་བ་ རོ། ཉ་ལ་ཉ་ལ་ནི་དུག་གི་ཁྱད་པར་རོ། ཁྱོ་མོ་
རྒྱལ་པོ་ ཉམ་གྱིན་ བསྐྱལ་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོད་པས་སོ། དུག་རྣམས་ཐམས་ཅད་
མེད་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཉ་ལ་ཉ་ལ་འབྱུངས་ཀྱང་དུག་མེད་པར་མཛད་པའོ། །

འདིར་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་ དུག་གིས་ཟེན་པ་དེ་རྟ་མགྱིན་ སེམས་དཔའ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བསམས་ལ། དེའི་སྤྱིང་ཁ བ་ཆ་བ་ཆག་ ར་རྒྱ་བ་ ལ་
གནས་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས། བད་པའི་ ལུས་ཡོངས་
སུ་བཀང་ནས་ [དུག་རབ་རྩ་སྤར་བ་སྟེ་ ཆག་པ་ཆག་ དུག་མི་མཛོན་པར་གནས་པ་རྣམས་སད་པར་བྱའོ།] །
དེ་ནས་རང་འོད་དཔག་མེད་ལས་རྟ་མགྱིན་དུ་བསྐྱར་བའི་ ལག་པ་གཡས་པའི་ལག་མཐེལ་དུ་རྒྱ་
བའི་སྤྱིང་དུ། ཡི་གེ་ཉི་མ་དོག་དཀར་པོ་བསམས་ནས། ལག་པ་ གཡས་པ་འི་ མཐེ་བོང་ནས་
མཐེལ་ཕྱུང་གི་བར་གྱི་ སོར་ཆོགས་རྣམས་ལ་ དེམ་པ་བཞིན་ ཨོ་ བ་ཆ་བ་ཆག་ [ཨོ་འོ་འོ་འོ་ ཟེད།] རྒྱོ་
འོ་འོ་ས་ [ཆག་ ཁྱོ་ཟེད།] ཞེས་བྱ་བ་ ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཅན་ རྣམ་པར་བཀོད་ལ། སྤྱི་པོ་ནས་
བཅའས་ཏེ་ལྷགས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལག་པ་ལ་བཀོད་པའི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱིས་བྱལས་པས། ལྷགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འབྱུང་ཅིང་ བདུད་ཅི་བེ་མ་
མེད་པའི་རྒྱའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ ལུས་ལ་ལྷགས་པ་ ས། དུག་ རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་འཇམ་ སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་
འོག་དུ་བཏང་ བ་སྟེ་འདས་ རྣམ་ ཀང་མཐེལ་ནས་ལུད་དེ་ སྤྱིངས་པར་གྱུར་ ཞིང་དེའི་ལུས་དུ་བདུད་ཅི་
དཀར་པོས་གང་ པར་བསམས་ན་དུག་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། [འདི་ནི་སྤྱིང་མཐུལ་དང་རྟ་མགྱིན་
ཀྱིས་ཞི་བའི་ལས་སྐྱབ་པའོ།] །

༥ དེ་ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོན་ཡོད་པའི་དངོས་བྱུང་རབ་རྩ་སྟོལ་བས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱལ་བ་ནི་དོན་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །གདོན་མི་
 ཟ་བའི་དམ་ཆིག་ནི་དོན་ཡོད་པར་བྱལ་བ་སྟེ། དེའི་བྱང་ཆུབ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དམ་
 ཆིག་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཉིད་དཔལ་ལ་ལས་ཏྲིག་སྟེ་རྒྱལ་མཆན་ ཡིན་ལ་དོན་མི་མི་བྱུང་བའི་
 མཆན་མ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་ནས། དོན་མེ་ཅོན་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ། །སྐྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ལས་སྤུང་ངོ། །ན་མཆ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཐེན་ཏོ། །མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱགས་ དངོས་
 ཡིན་ཏེ། ཨེ་བྱ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་ཚུར་སྟོན་ཚུར་སྟོན་ཞེས་བོད་ [ར་ཆ་མ་ ཨེ་བྱ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེན་
 འཛིན་པའོ་ཟེས་] པའོ། །རྩ་ག་མཐར་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ ལྷོ་ལ་ སྟོན་པོ་འཕེན་ག་པོ་ བཟླ་དེ་ཤ་¹
 དུག་པ་ ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་མེད་ཀྱི་སྟོན་ཞེས་བོད་པའོ། །ཏུ་རུ་ཏུ་རུ་
 ལུ་རུ་ལུ་ཞེས་པ་ནི་ཏུ་རུ་ ལྷོ་རུ་ར་ན་སྟེ་རིངས་པ་རིངས་པར་འོ། ། [ཏུ་ལུ་རུ་ལུ་ནི་ཐ་མ་
 ཁ་ཅིག་གཞོད་སྟེ་ཀྱི་ཀྱི་སྐྱད་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གི་སྐྱེས་བཤད་ཏུ་མེད་པས་གང་ཏུ་ཡང་མ་བཤད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
 མཐོང་རྒྱ་ཆུང་ས་²པའི་སྟོན་ཏེ། མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར། ཏུ་ལུ་རུ་ལུ་ཞུགས་ཤིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 ལྷོ་ལ་ས་³ཀྱི་མའི་དོན་ཏུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ་རིངས་པ་རིངས་པར་བདག་ལ་ཞུགས་ཤིག་པའི་དོན་
 ལོ། །] ཏུ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ ལྷོ་ལ་ཐུགས་ ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ཞེས་
 པ་ནི་ཆིང་ཅིག་པའོ། །ལུ་ལུ་པ་ཡ་ལུ་ལུ་པ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཆིར་དུ་

1 ལྷོ་ ༣༥༧༦། ལྷོ་ ༣༥༠༧༦། དེ་
 2 ལྷོ་ ༣༥༧༦། ལྷོ་ ༣༥༧༦། ལྷོ་ ༣༥༧༦། ལྷོ་
 3 ལྷོ་ ༣༥༧༦། ལས་

ལྷག་ཏིག་¹པོ། ག་མ་ག་མ་ཞེས་པ་ནི། ག་མ་གོམ་པ་སྤྱད་བརྒྱུད་འཇམ་འདྲེང་པ་གི་ཕྱི་
པ་ཞེས་པར་སློབ་སྟེ་གོམ་པ་བརྒྱུད་པར་པཎ་ཏུ་སློབ་ར་བྱ་པོ། །ཟླ་ག་འབྲེ་ཞེས་པ་ནི་
བཙེམ་ལྗན་འདས་ཞེས་པོད་པོ། །བྲ་ཡུ་རྒྱུ་ལེ་གེ་ཏ་ཉུགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་གི་
ཉུགས་ཀྱིས་སོ། །

ལྷ་ཏ་ན་ འབྱུང་པོ་རྣམས་ སྤྱི་རྩི་ ལྷ་ཏ་ ད་ཏ་ད་ཏ་ཞེས་པ་ནི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལྷ་ཏ་
 དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐམ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། ད་ར་ད་ར་ཞེས་པ་ནི་ཁོས་ཤིག་པའོ། བ་
 ཏ་བ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ཆོམས་ཤིག་པའོ། བ་ཅ་བ་ཅ་ཞེས་པ་ནི་སྒོལ་ཅིག་པའོ། མ་ཐ་
 མ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤིག་ཅིག་པའོ། ལྷ་ཏ་ཡ་ལྷ་ཏ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ཏུ་ལྷ་ཏ་
 བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། མ་ཏ་མ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་རྫོག་ཤིག་པའོ། མེ་ཏ་པ་ཡ་མེ་ཏ་ཡ་
 ཞེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། ལ་ཐ་ཀ་རྣུ་ཆི་ཆི་རྩ་
 ཆི་རྩ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཅིག་པ་སྟེ། དག་པོས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཤིག་ཅིག་ཤིག་ཅིག་པའོ། ལྷ་ཏ་ཡ་ལྷ་ཏ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་
 རོ་ཤིག་པའོ། ལེ་དམ་ནི་ཆི་པ་ལོ། ལ་ལྷ་ནི་འདྲི་ཤི་སྟེ། འདྲི་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ལོ། ལེ་ད་ ཆི་པ་ "མདྲ་ཏོ་ བ་ཆམ་ ["མརྩ་ཟེར།] ཀྱང་ བ་ཆམ་ ཆམ། [ཞག་ཟེར།] ཏུ་རྩི་ར་ ལྷ་

1 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་།

2 ཞོལ། ༣༡༩བ། སའི་ལམ་འདར

3 ལྷོ་ཕྱོད་བཅུ་ལྔ་པ་

4 ལྷ་ ༣༥ གྲྭ་བུ་ཅིག

5 བོལ་ རྩལ་ལྟུང་ལྟུང་ མེད

6 སྒྲེ། ༣༥།བཟན། མཐུ་

7 མ་སྤྱི ༣༥༡བཟན། ཟླ ༣༥༡ནཟན། ཡ ཞོལ། ༣༡༥ནཟན། སྤྱི ༣༥༡བཟན། ཨབ

སུ་བྱེད་པའི་སྤྲིགས་¹མཚུབ་བྱ་བའོ། །ཁྱི་ལྷ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་སྤོན་པོ་ལའོ། །ཁྱི་ལྷ་བརྩ་
 "དན་ཏྲ་²ཡ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་དབྱིག་པ་སྤོན་པོ་ཅན་ལའོ། །ཏུ་ཅུ་ཏུ་ཅུ་ཞེས་པ་ནི་
 རིངས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །བིལླུན་བེ་ན་ཡ་ཀ་རྒྱ་ལྷ་ཡ་རྒྱ་ལྷ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་
 བགེགས་དང་ལོག་འབྲེན་སྒྲིག་ཤིག་སྒྲིག་ཤིག་³པའོ། །ཏུ་ཅུ་ཏུ་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་
 བ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །དྲིལླ་ འབར་བ་ ཅན་ཡ་ གཏུམ་པོ་ ཞེས་པ་ནི་འབར་བ་
 གཏུམ་པོ་སྟེ། ལྷག་པར་ཁོ་བའི་བྱིར་དོ། །སར་ཤ་རྩྱི་རྩྱི་ དཔའི་ ཁྱི་དེ་ལྷ་ སྟེང་ ཁྱི་བེ་ རེས་
 པར་ ཏྲ་ཡ་ ཆིར་ཅིག་ ཞེས་པ་ནི་དབྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་རེས་པའི་ཆིར་ཅིག་པའོ། །

ཆིན་ཆིན་པ་ར་ གཞན་ནམ་པ་ལོལ་ བེདྲ་རྩྱི་ཆེ་ད་ཀ་ གཅོད་པ་ ཞེས་པ་ནི་གཞན་
 ཀྱི་རིག་པ་གཅོད་པ་པོས་གཞན་ཀྱི་རིག་པ་ཆོད་ཅིག་པའོ། །རྩྱི་ནི་དེ་གསལ་པར་
 བྱེད་པའི་ས་པོན་ནོ། །བེདྲ་རྩྱི་ རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཤིལླ་ཀ་ བྱེད་པ་པོ་ ཞེས་པ་ནི་རིག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དཔལ་པར་གྱུར་བ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའོ། །ས་མ་ཡ་མ་རུ་སྒྲ་རྩྱི་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་
 ཆིག་རེས་སུ་བྱོན་ཅིག་པ་སྟེ། གྱེ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་རེས་སུ་བྱོན་ཅིག་པའོ། །མར་
 ལྷ་ཁྱི་ནི་ གནད་ གིན་ཏྲ་ ཆོད་ཅིག་ ཞེས་པ་ནི་གནད་ཆོད་ཅིག་པའོ། །རྩྱི་ནི་སྒྲུལ་བའོ། །ཏ་
 བ་ཏ་ན། ད་ཏ་ད་ཏ། ཀུ་ཅུ་ཀུ་ཅུ། ཏུ་ཅུ་ཏུ་ཅུ། ཏུ་ཅུ་ཏུ་ཅུ་པའ་པའ་རྩྱི་རྩྱི་ཞེས་པ་ནི་
 སྒྲར་བཤད་པར་ཐད་དོ། །ཀྱི་རྒྱན་ཏ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་ [ཀྱི་ཏ་ཡ་བྱེད་པ། ཡན་ཏ་མཐའོ།] མཐར་

1 ཞོལ། ༣༡༥བཏ། བཤྲིགས་
 2 ལྷ། ༣༥༥བཏ། ལྷ། ༣༥༧བཏ། ལྷ། ༣༥༧བཏ། དེ
 3 ལྷ། ༣༥༥བཏ། ཆོག་ཅིག་སྒྲིག་ཅིག་
 4 ལྷ། ལྷ། ༣༥༥བཏ། ལྷ། རེས་པར་ བེ་ཏ་ཡ་ ཆིར་ཅིག་
 5 ལྷ། ༣༥༥བཏ། ལྷ། ལྷ། ༣༥༥བཏ། ཆེ
 6 ཞོལ། ༣༡༥བཏ། ཏ་
 7 ལྷ། ༣༥༥བཏ། ཐའོ

ཐང་མོ་མེ་འེ་ཁུ་བ་སྟེ། རྩིས་འདི་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མིང་དང་། དབྱུག་ཐོན་ཅན་གྱི་སྐྱགས་སྟེལ་ཏེ་བྲིས་ལ། རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་རྩེ་པོའི་རོགས་གཉིས་དང་ཕྱོག་མཁར་གྱི་ས་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་རྩིས་ཀྱི་ས་དང་། བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ལ་ས་དམ་པོ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་བྲས་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་པོའི་རྩིས་ཤེས་དགྲུག་པ་སྟེ་བཀྲུག་ནས་བཟུག་སྟེ། དེ་དངོས་ཡིན་པར་བསམ་པ་¹ ཐོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟེང་ཁར་བཟུག་ནས། དཔལ་བོ་གཡུལ་དུ་ཤི་བའི་ཐོད་པ་ཁ་སྐྱར་གྱི་ནང་དུ་གཟུག་གོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་དམ་ནམ་ཕྱེད་ན་རྒྱུ་ལ་གཡོན་པས་མཁན་ཏེ། སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་དབྱུག་ཐོན་ཅན་ལ་བཀའ་བསྟོན་བའི་རྩེ་ལ་གྱིས་སྐྱགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱུས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་འཛིག་པ་སྟེ་འཆི་བ་ར་མི་འགྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དཔལ་བོ་གྱིར་ཤི་བའི་ཐོད་པ་གསུམ་སྟེང་དུ་བྱར་བྲས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་བརྟན་བཞག་ལ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གྱིར་ཤི་བའི་རོ་བསྐྱགས་པའི་མགལ་དུམ་གྱི་མེས་གདུངས་པར་བྲས་ན། ཆ་བའི་རིམས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གཟུགས་བརྟན་དེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མེར་བཟུག་ན་དེའི་ཆེ་འཕྲུལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། ། [འདི་ནི་དོན་གྲུབ་དང་དབྱུག་ཐོན་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་དཔེ་བསྐྱབ་པའོ།]

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ནི། རྩི་ཚིང་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་བཞུགས་པའོ། ། ཆར་ཀྲན་ནས་འབབ་པའི་

1 ཞེས་ ༣༡༩ན་ན། ཁྲོམ་

2 རྒྱ་ ༣༡༩བ་ན། བསམས་

3 རྒྱ་ ༣༡༩བ་ན། ཞེས་ ༣༡༩བ་ན། སྐྱུ་སྟེ། ༣༡༩བ་ན། གར་

4 ཞེས་ ༣༡༩བ་ན། ཐོང་

[illegible]

[འདིར་འབྱུང་རྟེན་ལས། རྟོན་པ་པོ་ཆེ་ཡིས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ལ་ཆེ་བ་སྐྱ་ནི་རྟོན་པ་པོ་ཆེ་
རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་པ་དག་གོ། སྐྱ་གསུམ་དོན་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་ཆེ་འཆང་དག་པོ་ལོ།] བསྐྱས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ ཐུན་གསུམ་དུ་རེ་རེ་ལ་ བསྐྱ་ཅ་བསྐྱད་བསྐྱས་པས་སོ། སྐྱོར་བ་
ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོར་བ་དེ་དང་དེས་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་ [ལ་ཆེ་བ་
ཆག་ དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་རྣམས་ཟེར།] གྱིས་སྐྱ་བ་པར་བྱའོ། །ཐན་པ་བྱུང་བ་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆར་མི་འབབ་པ་སྟེ། ཆར་ཆད་པ་སེལ་ཞིང་ཆར་གྱི་རྒྱན་པ་ལེབས་
པ་ལོ། འདིར་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་ཆེ་འཆང་ཡན་གྱི་དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་ནི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་

1 ལྷ་ རྩེའུལ་ལྷ་ རྩེ རྩེལ་ རྩེལ་ལྷ་ རྩེ

2 ལྷ་ རེབས་ཀྱི་ ཁོ་ན། རེབས་ཀྱི་ སྒྲ། སྒྲ། རེབས་ཀྱི་ མོ།

3 ལྷ་ རྩོམ་པ་གྲགས་པ་ ལྷ་ རྩོམ་པ་གྲགས་པ་ ལྷ་ རྩོམ་པ་གྲགས་པ་ ལྷ་ རྩོམ་པ་གྲགས་པ་

4 རོལ། ༣༡'ན་ན། སྒྲ། སྒྲ། ༣༥'ན་ན་ བསྐྱེད་

བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀླུ་ལ་མཆོག་གྱ། དེ་ནས་ལས་ཀླུ་ལ་མཆོག་གི་དུས་སྟེ་སྒྲེ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ **མངོན་སྟོན་གྱི་**
རྣམས་རྣམས་གྱིས་དྲུང་ཁྱིད་གྱི་རས་ལ། བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ གིས་ ལ་ དེའི་ཤར་གྱི་
 འདབ་མ་ལ་ནོར་ཀླུ་ས་གྱི་བྱ་སེར་པོ། ལྟོར་བརྒྱ་དཀར་པོ། ལུབ་ལྟ་སྟོབས་གྱི་རྒྱ་དམར་པོ། བྱང་དུ་འཛོག་པོ་ནག་པོ།
 མེར་པད་ཆེན་སྟོ་¹ བའི་ན་བལ་དུ་མཐའ་ཡས་སྟེ་པོ། རྒྱང་དུ་རིགས་ལྷན་དཀར་པོ། དབང་ལྷན་དུ་དུང་སྟོང་
 སེར་པོ། ལྟོད་སྟུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་བདུན་དང་ལྷན་པ། ལྟོད་སྟུལ་མཚུག་ལན་བདུན་དུ་འབྲེལ་བའི་ **ལྷ་བརྒྱད་**
གིས་ལ། དེ་རྣམས་གྱི་སྟིང་ག་དང་། ལྷ་བོར་རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ [:ཆག་: རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པ་ལྟགས་དང་སྟེ་ལ་
 ལོ་ཟེང་] **ཞེས་བྱ་བར་ལྟགས་** ལྟགས་དང་སྟེ་ལ་བཞི་སྟུལ་ལྷན་གྱི་²གདན་བཞེན་པ་བཤད་པའི་ལྟགས་དང་
 སྟེ་ལ་ཟེར་ཡང་། ལྟོབས་པོ་ཆེའི་ལྟགས་འདིར་བཤད་པའི། མ་རྩ་བ་ལའི་མཚུག་ལྟ་³བཤད་པ་³བར་བྱའོ། **སྟེ་ལ་ལ།**
 བརྒྱའི་ ལྷེ་བའི་དབུས་སྟེ་ཨོ་ལྷེ་རྩྱ་བརྒྱ་རྩྱ་རྩྱ་ འཛིན་པའམ་འཆང་བ་ ལྷ་རྩྱ་བ་ཡ་ཏི་ བཀའ་ཉོན་
 ཅིག་ **སམ་རྩ་གྲ་བར་པ་རྩ་རྩ་རྩ་** [:ཆག་: ལྷན་གྱི་རྩ་རྩ་ཞེས་] **ལྷན་ཅིར་** [:ཆག་: ལྷས་པར་
 ཟེས་] **རྩན་ཏི་** སོ་བཅིག་ **"ལྷེ་⁴སྟེ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་ནས།** ཡང་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ གི་
 རྩལ་གི་ **དེ་བཞིན་དུ་** ཞེས་པས་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ནས་དབུས་གྱི་ཡི་གེ་གི་བའི་བར་ལྷན་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་པར་
 བྱི་སྟེ་མ་གཤམ་**"སྟོར་⁵དང་འདི་གཡོན་སྟོར་⁶དུ་** གིས་ལ་ འབྲེལ་འཁོར་གཉིས་ **ཁ་སྟུར་ཏི་** ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ལྷའི་གཟུགས་ **དེ་** རྣམས་ལ་ **དབུག་པ་** དང་། བཀྲ་གནས་སོ་སོའི་གཟུགས་ལ་བརྟུག་སྟེ། དེ་རྣམས་དངོས་
 ཡིན་པར་བསམ་པ་ **སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་** ལྷའི་ གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟིང་**"ཁར་⁷གཞུག་གོ།**

1 ལྷ། ༣༦བཟེན། བསང
 2 ལྷ། ༣༦བཟེན། ལྷ། ༣༥ཟེན་ན། གྱིས་
 3 ལྷ། ༣༦བཟེན། ལྷ། ལྷ། ༣༥ཟེན་ན། གདགས་
 4 ལྷ། ༣༦ཟེན་ན། ལྷ། ལྷ། ༣༥ཟེན་ན། ལྷེ་
 5 ཞོལ། ༣༧པ་བཟེན། བསྟོར་
 6 ཞོལ། ༣༧པ་བཟེན། བསྟོར་
 7 ལྷ། ༣༦ཟེན་ན། ཞོལ། ༣༧པ་བཟེན། ལྷ། ལྷ། ༣༥ཟེན་ན། གང་

གཟུགས་བརྟན་ནི་ཆོ་ག་འདིས་བྱ་སྟེ། ལུ་མོ་དེ་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་བདུད་ཅི་
ལྟ་དང་ལྟན་པ་ལས་བྱས་ལ། [ཞེས་པ་ནི་སྤང་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཅིག་གི་གཟུགས་བརྟན་
ཐེད་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུ་དང་གང་ཅུང་གཅིག་གི་དམིགས་བསལ་མི་དགོས་སོ།] མངོན་སྲོད་ཀྱི་རྩ་སྤྱི་ས་
ཉི་བར་བྱུགས་ཏེ། འུར་ཁོད་ཀྱི་མེ་ལ་¹སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་བཀའ་བསློང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གསང་སྤྱགས་
བརྩོན་ཅིང་²གཏུང་བར་བྱས་ན། ལྟ་རྣམས་ཆར་འབབས་པར་འགྱུར་རོ། [ཅ་ལྟུང་
ལས། ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། “སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་བཀའ་བསློང་བཤད། དེའི་ཐེང་
སྤྱགས་ཀྱིས་དབང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་ཀྱང་། ཆར་འབབས་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུ་”གཏུང་བར་³ཐེད་པ་
ཡིན་པས་དག་ལས་སུ་བྱལོ།]

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀྱུན་ཏུ་ངེས་པར་⁴སྟོགས་པའི་དོ་རྒྱུ་ལི་
འབྲུག་སྒྲུ་ [པ་ཆ་བ་: ཀྱུན་ཏུ་སྟོགས་པ་དོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེད།] གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱུན་ཏུ་འདོམས་
པ་སྟེ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལོ། །དེ་⁵སྟེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དེ་དང་དེ་ཐེད་མེད་
པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་མངོན་སྲུང་དུ་མཛད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་མ་སྤྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་བགེགས་རྣམས་སོ། །དེ་འཆིང་བར་བྱེད་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤྲོ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་ཤྲོ་ནི་འཆིང་བར་
འཛེན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཁོ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཅན་དུ། ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་རོ། །ན་མཆ: ཞེས་བྱ་བ་ལ་

1 ལྟ་ ༣༩༡ན། གཏུང་ས་བར

2 སྟོབས་

3 ལྟ་ ༣༩༡ན། གཏུང་ས་བར

4 སྟེ། ༣༩༢ན། སྟོག

5 ལྟ་ ༣༩༢ན། སྟེད

སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འཇི་ཚུ་“ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་པ་དངོས་”སྟེ་མིང་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་སྐྱུ་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཨྱི་མེད་པ་³ གང་ཡིན་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བརྟེན་དོ། ཞེས་རྟོག་ཚུགས་
 རྟོར་ཤི་རྒྱུད་ལས་ གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། འཇི་ཞེས་པ་ནི་གཏུག་པ་འཆིང་བ་པོ་སྟེ་མོད་
 པའོ། ཚུ་ནི་གཏུག་པ་རྣམས་ལ་བཞིགས་པ་ར་ཕྱེད་པ་ལོ། །“ར་ནི་གཏུག་པ་རྣམས་
 གྲག་པའི་ཕྱིར་མོད་པའོ། །འདིར་ འཇི་ཚུ་“ར་ཞེས་པའི་སྐྱུག་པ་མཏུག་ཏུ་ ཆེ་བའི་མོ་ཨ་”གར་
 ར་ཡ་མི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱུགས་སྟེ་ལ་ལོ། །དེ་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
 སངས་བྱུས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུས་པ་ནི་ [ཆག་ བལྟགས་རྣམས་ཉེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བས་སོ། །
 ཟེད། བལྟགས་རྣམས་ཉེ། ཅི་ཞིག་རྒྱུས་ན་རང་ལ་ལས་”འདི⁷ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱེད་⁸ པ་ས་ བྱུང་བས་”⁹ ལོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པའོ། །འདིགས་ཤིང་ནི་སྐྱུག་པར་གྱུར་པའོ། །

དམ་ཆོག་ནི་འཕྲིའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པའོ། །ཐུན་པར་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་ནི།
འདྲེན་རྒྱལ་མ་ཐུན་ཏུ་ མེས་དཔེགས་པ་ དང་ཐུན་པ་འོ། །དོན་རྒྱ་གསུམ་ནི་དོན་འཆར་ཆེན་
པོ་སྟེ། རེས་སུ་ཐུན་པ་ནི་པའོ་མ་པའོ། །དོན་རྒྱ་མེད་མ་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

1 ལྷ་ རྟེན་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ རྟེན་ལྷ་ ལྷ་

2 ལྷ་ རྟེན་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ རྟེན་ལྷ་ ལྷ་

3 ལྷ་ རྟེན་ལེན། ལྷ་ རྟེན་ རྟེན་ལེན། ། །

[illegible][illegible]

6 ལྷ་ ༣༩༡བཤན། ཀའ།

7 ཞོལ། ༣༡༤ནུག། འདིར།

8 བོལ་ ༣༡༤༦༦ - ༡

9 བོལ་ ༣༡༤༦༥ - ༣

ལ། རྫོང་མེས་པ་དབ འ་¹ཉེ་མི་བསྐྱོད་པ་ འི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བས། ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྒྲིག་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་²རྫོང་ལས་བྱུང་བའི་ རྫོང་
 ལྷགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱང་པ་གཡས་པས་ཡིང་ག་སྟེ། བསྐྱུབ་པར་བྱ་
 བའི་གཟུགས་བརྟན་བཅག་གིས་ས་ལ་བྲིས་ཏེ། ལྷིང་³ཁའི་སྒྲིགས་སུ་མིང་དང་
 སྟེལ་ཏེ་སྒྲགས་བྲིས་ནས། མིང་དེ་ལ་དེའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགྲལ་བ་ དང་དེ་དངོས་སུ་འདུ་
 ཤེས་པ་ སྒྲིག་དུ་འབྱོ་བས་མཉན་ནས། [ཞེས་པ་འདི་རང་མི་བསྐྱོད་པར་གནས་པ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུར་
 བའི་རྒྱང་པ་ལ་ལྷགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་⁴དང་འདིའི་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་སྒྲགས་བརྒྱོད་བཞུགས་པ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུར་
 གྱིས་བྱེད་པར་སྒྲ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བཞེད་དོ། |] རྫོང་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་ནི་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་
 སྒྲགས་ཏེ། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འདོད་རྒྱལ་ལ་བཀའ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲགས་ དེ་ ལུང་རེ་ལ་
 བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་པས་སྒྲགས་རྣམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་
 འགྲལ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྲུར་རོ། | [དགྲལ་པ་ལ་དབང་ཐག་གཉིས་ལས། འདི་དབང་གི་
 དགྲལ་པ་ཡིན་པས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདོད་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཁ་དོག་དམར་པོར་བྱལོ། |]

ཕྱི དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 ཉེ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འི་རྒྱ་ལྷར་མཉེན་པ་འི་རྫོང་ ཉེ་མི་བྱེད་པ་ ཉི་མི་གཡོ་བའོ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་
 རྣམ་མི་གཡོ་བའི་རྫོང་གཏུམ་⁵མའི་དམ་ཆོག་སྒྲགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི།

1 ལྷ་ ༣༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ༩
 2 ལྷ་ ༣༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ༩
 3 ལྷ་ ༣༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ལྷ་ ཉེ།
 4 ལྷ་ ༣༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ལྷ་ ཉེ།
 5 ལྷ་ ༣༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ལྷ་ ཉེ། ༣༩༩ནན། ལྷ་ ཉེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྗེ་ལས་ལྷུང་ངོ་། །ན་མཆོམ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་རྟོ། །ཨ་ཙ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཆོག་སྟེ། མིང་མགོ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་ལྷན་ཞིང་ཨོ་མེད་བ"། །མིང་ནི་མགོ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་
ལས་ཀྱན་ཆོག་ལ། །དོན་རྗེ་གཙུག་རྟོར་ [:བ་ཆབ་: ལས་ཟེམ།] ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
འབྲུང་བས་སོ། །

ད་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །ཨ་ [ཙ་ལ་ནི་གཡོ་བ། དེ་དགག་པའི་ཨ་ཐུང་གིས་
བཀག་པས་མི་གཡོ་བའོ།] ཙ་ལ་ཞེས་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་སྟེ། བགགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་
པར་མི་རུས་པའོ། །ཀྲ་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ལོང་བ་སྟེ། བགགས་རྣམས་ལོང་བར་བྱེད་
པའོ། །

"ཙ་ཏ་¹ནི་གཏུམ་པོ་སྟེ་ཁོ་"པའོ། །ནལ་ཞེས་པ་ནི་ཤུ་ཏ་ན་སྟེ་གཙོང་
པའོ། ། "སྤྲུགས་³འདིར་ :ཆག་: ཤ་ཏ་ན་པའོ་ཞེས་འབྲུང་སྟེ་གོང་མའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་སྒྲིབ་གཞུང་བྲས་པའོ། །དེ་ནས་
:ཆག་: ཡི་གེ་གོ་བརྒྱུ་པར་བརྟའོ་ཞེས་བ"ཅིག་⁴འབྲུང་བའི་དོན་ནི། སྟེ་ཆན་གསུམ་པའི་ཏ་ལོག་སྟེ་ཆན་བཞི་པའི་ཏ་
བྲང་པོར་བྱས་པའོ། །འདིར་ཡང་ཏ་ལོག་ཏ་བྲང་པོར་བརྒྱུ་པའམ་བསྐྱར་བའོ། །] མལ་ནི་"མཏ་ཏ་⁵སྟེ། མ་དྲི་
ཏ་ར་ཏ་སྟེ་དགའ་བའོ། །འདིར་ཡང་ཡི་གེ་གོ་"ལྷོག་⁶པ་ཡིན་ནོ། ། "མཏ་ཏ་⁷ནི་ལུས་

1 ལྷ་ ༣༤ཕབ་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ༣༥ཕབ་ལྷ་ ཙ་ཏ་
2 ལོ་ལ། ༣༧ཕབ་ལྷ་ པའོ
3 ལྷ་ ༣༤ཕབ་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ༣༥ཕབ་ལྷ་ ལྷ་ལས
4 ལྷ་ ༣༩ཕབ་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ༣༥ཕབ་ལྷ་ ལོག
5 ལྷ་ ༣༤ཕབ་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ༣༥ཕབ་ལྷ་ མཏ་
6 ལྷ་ ༣༤ཕབ་ལྷ་ ལྷོག
7 ལྷ་ ༣༤ཕབ་ལྷ་ ལོག

“སོངས་¹ཆེ་བཤོ། ། :ཆག་ བཏ་ཏ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་དོན་འབྲེལ། །

“པ་ཏ་ཏ་²འཛིག་པ་ ཞེས་པ་ནི་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་སྟེ་ :ཆག་ [བཏ་ཏ་ནི་ཨ་
བ་སྐྱ་དན་ལའོ། ། ཞེས་འབྲུང་ལ་དོན་ནི་སྐྱ་མ་དེ་འཛིག་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཁྱེད་ས་སྐྱ་མདོ་བྱངས་བཤོ། །] འད་མི་
ཨ་བ་འགྲ་ནི་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱིར་རོ། །

“ཏ་ཏ་ཏ་³ཞེས་པ་ནི་ཟད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། [:ཆག་ ཏ་ནི་ཏེ་བར་ཟད་པ་ལའོ། ། “ཟེར་⁴] ཏ་
མ་ཨྱ་བ་ ཏེ་བར་ གྲ་ཡ་ ཟད་པ་ལའོ། ། ཞེས་ བྱིངས་ལས་ ཟེར་བས་སོ། ། ཏ་ན་ཏ་ན་ནི་རྒྱུ་བ་
“ཅིག་⁵པཤོ། ། ད་ཏ་ད་ཏ་ནི་སྒྲེགས་ཤིག་པཤོ། ། མོ་“ཏ་མ་ཏ་ནི་མོངས་པཤོ། ། མོ་ཏ་ར་
ཀ་ར་ནི་མོངས་པར་གྱིས་ཤིག་པཤོ། ། ཏ་ས་ཏ་ས་ནི་རྒྱུ་བཤོ། ། བཟླ་ཏ་སི་ཀྱ་རུ་
ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞད་པ་གྱིས་ཤིག་པཤོ། ། ཏ་ས་ཏ་ས་མར་ད་རཏ་མར་ད་ གནད་⁷ར་
ཏ་ ཆོད་ཅིག་ ཞེས་པ་ནི་གནད་ཆོད་ཅིག་པཤོ། །

གམ་གམ་ཏ་ན་ཏ་ན། བན་རྩ་བན་རྩ་ཞེས་པ་ནི་ཆིངས་ཤིག་པཤོ། ། ཏིལ་ཏིལ་
ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་བསྟོ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར་གཞོས་ཤིག་པཤོ། ། ཨྱ་མེ་འཁོའི་ཁྱེགས་
ཤིག་པ་སྟེ་སྟོང་ [:བ་ཆབ་ཆག་: སྟོན་པར་བྱེད་ཏིང་“ཀྱི་ཟེར།] བ་པོའི་རྩལ་གྱིས། བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཁྱེགས་ཤིག་པཤོ། ། མ་རུ་མན་རུ་ཞེས་པ་ནི་ སྐགས་ཆེན་པོ་སྟེ་མི་གཤོ་

1 སྐྱ་ སྟེ། ༣༥ནྟན། བོང་

2 གྲ་ ༣༥ རྟན། སྐྱ་ སྟེ། ༣༥ནྟན། པ་ཏ་

3 གྲ་ ༣༥ རྟན། སྐྱ་ སྟེ། ༣༥ནྟན། ཏ་ཏ་

4 མ་བྱི། ༣༥ནྟན། - ཟེར།

5 ཞོལ། ༣༧འབྲན། ཤིག་

6 ཞོལ། ༣༧འབྲན། ཏི་མོ་ཏི་ སྟེ། སྐྱ་ ༣༥ནྟན། གྲ་ ༣༥ནྟན། ཏ་མོ་ཏ་

7 ཞོལ། ༣༧འབྲན། + ཏུ་

8 གྲ་ ༣༥ནྟན། ཀྱིས་

[illegible]

ནང་ཉ་ཀ་ནི་དང་གང་མཉན་པའོ། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་བསྐྱོ་བའོ། ལྷོ་ལྷོ་
ལྷོ་ནི་མོད་པའོ། །ཨ་ཅ་པ་ཅེ་ལ་ ཞེས་པ་མ་མངག་གཞུག་པ་ ཞེས་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་མངག་
གཞུག་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་འཆང་གི་མངག་གཞུག་པོ། ལྷོ་ལ་ཡ་ལྷོ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི་དགས་
པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། ལྷོ་ལྷོ་ཨ་ས་མན་ཉི་ཀ་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་སྟེ། དེ་

1 ལྷ་ ༣༩༣བཀྲ། ཁོ་ལ། ༣༡༥བཀྲ། ལྷ། ༣༥༥བཀྲ། ལྷ།

2 ལྷ་ལྷེ་མཆོད་ལྷ་ལྷེ་

3 བོལ་ ༣༣༠ནྟན། འི

4 ལྷ་ལྷེ་མཛེས་ལྷ་མོ་འཛོམས་པའི་

དག་ཏུ་ཞེས་ཏེ་ཁོས་ཤིག་པའོ། །མ་རྒྱ་བ་ལ་ལུ་ཏ་ཡ་ནི་ཆོད་ཅིག་པའོ། །བ་ར་
མན་རྩྭ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་རིག་པའོ། །ལྷོ་ལྷོ་ནི་བཀའ་བསྐོ་བའོ། །རྩྭ་རྩྭ་ནི་བོད་པ་
ལ་སྟེགས་སོ། ། [:པ་ཆ་བ་: ལུང་རྩ་ལོ་གི་ནི་ཟེམ།] ལུང་རྩ་ཏུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ ལོ་ཀ་ འཛིག་རྟེན་
ཞེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་དག་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཏུ་ཏུ་ཏུ་དགས་པར་གྱུར་ཅིག་ བརྩྭ་རྩྭ་
ཅན་ ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཅན་དགས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལྷོ་ལྷོ་ནི་ཏ་ཏ་བ་ལེ་མུ་² ན་མོ་
ཞེས་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཅན་ཏེ། སྟོབས་བརྩུ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་བའི་
དོན་ཏོ། །³ ལ་ལ་ནི་འབར་བ་སྟེ། གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཏུ་ནི་ཁོས་ཤིག་
པའོ། །ཨ་ས་ཏ་མི་བཟོད་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བཟོད་པས་
ན་མི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བས་ན་ན་མཆ་
སྟུ་རྩྭ་ཞེས་སྟོས་སོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་ནི་ཆོངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ཀུན་ནི་མངག་གཞུག་པ་རྣམས་
དང་བཅས་པའོ། །དོ་རྩེ་ལྷ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་རྩེས་སུ་བན་པའོ། །

འདི་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འཕྲེང་བའི་སྟགས་གྱིས་ལྷ་ཆེན་
དག་སྟེ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་ལྷ་ཁས་ཐངས་པའི་
དམ་ཆོག་ལས་འདས་པའི་འཛིགས་པས་སྒྲག་པར་གྱུར་ནས། ཁ་སྐྱར་ལུས་སུ་
འགྲུགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། འཁྱལ་འཁོར་ཁ་སྐྱར་བས་འགྲུགས་པའོ། །དེ་ལ་
འདིར་སྐྱར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་འཆང་དང་དེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱར་བའི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་བྱས་ལ།

1 ལྷ་ ༣༩༩ན། ལྷ་ ༣༩༩བཞུ། ཅེས

2 ལྷ་ ༣༩༩ན། ལྷ་ ༣༩༩ན། ལྷ་

3 ལྷ་ ༣༩༩ན། ལྷ་ ༣༩༩ན། ལྷ་

ལས་སྒྲོལ་གྱི་དུས་སུ་ མྱོ་ག་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་དང་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ རི་གཞི་ལ་¹གི་¹ཏང་
དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་གུར་གྱིས་དང་རྒྱ་སྒྲིགས་ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ དབང་སྒྲུག་ཆེན་པོ་ལ་
སོག་པ་ རི་གཞི་གསུགས་བརྟན་ གྲིས་ལ་དེའི་སྤྱིང་གར་སྒྲུགས་ མིང་གིས་མཆོན་པ་ གྲེལ་ཆོག་དང་བཅས་
པ་ གྲིས་ལ། ཡང་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས་པ། ལ་སྒྲུགས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གྲིས་ཏེ་ཡི་གེ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་
འབབ་པར་བྱས་ཏེ་དེས་སྟེང་ན་ ས་བཀའ་པ་ ལྷར་བཞིན་ རྩོམ་སྒྲུགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གཡོན་
བརྒྱུང་པའི་གནས་པས་ མིང་ག་ མནན་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་གཡོ་བ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་མེད་སྒྲུགས་ཨ་གཏུ་ཡ་²འི་²སྤྱིང་གར་བཅས་པ་ དུས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པས་ དབང་སྒྲུག་ལ་
སོགས་པ་ འབྲུགས་པར་འགྱུར་འོ། ། [འདི་ཡང་དབང་གིས་³འབྲུགས་པའོ།]

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དམ་ཆོག་ནི་རྩོམ་འཆང་བའི་
བཀའ་ལོ། །དེའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་ན་རྩོམ་
སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །རྩོམ་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ། བཀའ་འོ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོམ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ། །གཞུག་པ་རྣམས་དེས་པར་འདུལ་བས་ན་ཁོ་པོ་ཆེན་པོ་གཞོད་
མཛེས་ཏེ། ཁོ་པོ་ལྷན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱུང་འོ། །ཞི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲུགས་ཏེ། འདིའི་མིང་ནི་མཐའ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ཡང་། གང་ལ་ཞི་ཡོད་སྤྱི་རྒྱ་མེད། དེ་ནི་མཐའ་མེད་ཅེས་བརྗོད་འོ། །ཞེས་ རྩོམ་གཙུག་
ཏོར་ལས་ གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པར་འདུལ་བ་

1 ཞོལ་ ༣༩༠བཅན་ ལྟེ།
2 ལྟེ། ༣༩བཅན་ འི་འོ་ ལྟེ། ༣༩༡བཅན་ ལྟེ།
3 ལྟེ། ༣༩༡བཅན་ ལྟེ།

མི་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྒོན་དུ་བྱས་ལ། ལས་སྒྲོར་གྱི་དུས་སུ་ཐུང་ལྟར་དགྲ་ག་པའི་
དམིགས་པ་བྱས་ཏེ། གནོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཐེང་ཐུགས་སྤེལ་ཆིག་དང་དང་བཅས་པ་བྱུན་
གསུམ་དུ་བརྒྱས་པས་“ཁྱེད་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་ནི་དག་སྒྲིའི་དགྲ་ག་པར་མ་འོན་ཏོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞོལ་བའི་ལས་སྒྲུབ་པ་སྒོན་པར་མ་འོན་ ད་ནི་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་
བ་ནམས་གྱི་ཡང་དགྲ་ག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ནི་དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་
པོའོ། དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནམས་སོ། །དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ནི། དགྲ་ག་
པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ནམས་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དེའི་འབྱུང་བ་ནི་སྒོན་
པོའོ། དེ་མི་བྱེད་པས་ན་དོན་རྩི་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་
དམིགས་པའོ། དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཞེན་པ་ནམས་ཏེ། དེ་ནམས་གྱི་དོན་རྩི་
གསུམ་ནི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་བྱུགས་ གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་སྒྲུབ་
པའོ་སོ་། །དེའི་གསང་བ་ནི་སྒོད་མིན་ལ་ བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གསུང་གི་
དམ་ཆིག་ནི་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ནི་ རྩི་མོང་གསུངས་པ་ལས་ གཞན་དུ་
མི་འབྱུང་བ་ཉིང་ངོ། ། གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུབ་པ་ དེའི་གནས་ནི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། དགྲ་ག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དེ་ཉིང་གྱི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་བྱུགས་དོན་རྩི་ལས་ལྷུང་ངོ། །

སངས་རྒྱས་དོན་རྩི་ནི་ དགྲ་ག་པའི་ལས་ བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བའོ། །དེ་ནམས་གྱི་སྒྲུ་
གསུམ་ལ་སྟེ། སྒྲུ་དང་གསུང་དང་བྱུགས་ནམས་ལ་དོན་རྩི་སེམས་དཔའ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་པོ་
རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ སེམས་ ཤིན་ཏུ་ བརྟན་པོ་དེས་ནམས་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། འཆང་པའི་ བསམ་

གཏན་གྱི་བྱང་པར་དགུགས་བྱ་བའོ། [བ་ཆབ་: ཞགས་པ་དྲི་ཆེ་ཁྱོད་འཛིན་བས་¹་ཟེར།] ཞགས་པ་
དྲི་ཆེ་ཁྱོད་བའཛིན། “ཞེས་²བྱ་བའི་གང་འགྲུགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་སོགས་
པ་ལ། གོ་³རིམས་⁴ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ [ཞེས་པ་ནི་གོང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། འོག་གི་
ཞགས་པ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོར་ན་མི་འབྲིག་པས། བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལ་བསྒྲོན་པ་དང་། འོད་ཟེར་
ཞགས་པ་ལྟ་བུས་རག་གི་གནས་མཁྲིན་བ་འཆིང་བ་དང་། དྲི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་དུས་པ་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཀྱི་
གནས་སྡིང་གང་འདེབས་པ་རྣམས་⁵་རིམ་གྱིས་⁶་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།]] ཞགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འོད་གྱི་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞུག་པར་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་སོ།]

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགུགས་པ་སྟེ། [⁷སྐྱེ་དགུགས་པའི་དམ་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་འོ།] །
[བ་ཆབ་ཆག་: སངས་རྒྱས་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བོའོ།] ཞེས་འབྲུང་ཡང་། དེའི་གསུང་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ལ་བྱ་དགོས་པས་འབྲུང་རྙིང་ལྟར་ལེགས་སོ།]] སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲོན་པ་བོའོ། [འབྲུང་རྙིང་གི་
རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུང་⁸་སྒྲོར་བ་ཡིས་⁷། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་⁸་སྒྲོར་བ་ཡིས། ཞེས་འབྲུང་ལ། གཞན་ལས།
: བ་ཆབ་: སངས་རྒྱས་གསུང་ཆོགས་སྒྲོར་བ་ཡིས། །འཁོར་ལོ་ཆེ་ལྷན་སྒྲོར་བ་ལས། ཞེས་དང་། དེའི་གསུང་ཆོགས་ནི་
ཆོག་གི་ཆོགས་ཉིད་ས་སོ། །འཁོར་ལོ་ཆེ་སྟེ་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་ཆེ་ལྷན་ཉི། ཡུལ་གྱི་བདག་
བོའོ། །དེའི་སེམས་དགུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་འབྲུང་ངོ།]] དེའི་སྐྱེ་ [སངས་རྒྱས་དེའི་སྐྱེ་གསུང་ནི་གསུང་སྐྱེ་

- 1 གླ། ༣༩༩བཅུ། སྐྱེ་སྟེ། ༣༩༩ནང་། །
- 2 གླ། ༣༩༩བཅུ། སྐྱེ་སྟེ། ༣༩༩ནང་། ཅེས
- 3 གླ། ༣༩༩བཅུ། ཞེས། ༣༩༩ནང་། རིམ
- 4 ཞེས། ༣༩༩ནང་། རིམས་ཀྱིས
- 5 ཞེས། ༣༩༩ནང་། མ
- 6 ཞེས། ༣༩༩ནང་། བོའི
- 7 ཞེས། ༣༩༩བཅུ། སྐྱར་བ་ལས
- 8 ཞེས། ༣༩༩བཅུ། སྐྱར

ཞེས་ཆག་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཉེ། གསུང་གི་ལུས་ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདི་པཱི་ཏ་འགྲུགས་པ་ལ་ལྷ་མ་རྣམས་སྦྱོར་བར་སྤང་
བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་འཕྲུང་རྩིང་དང་ཆག་འཕྲུང་བཞིན་བསྐྱར་ན་མི་འགྲིག་པས། ལ་ཆེན་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དེས་
ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ལས་རྟེན་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟེ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་མང་
པོའི་བདག་པོ་མཁས་པའོ། ། །གསུང་ནི་གསུང་གི་ཆོགས་སོ། །དེ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་
སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་མངའ་བ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་
པོའོ། །དེའི་སྤྱགས་དགྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ སེམས་ལ་ རྟེན་རྟེན་གར་ རྟོ་
རྩི་ཀྱི་བའི་ འད་ཟེར་གྱིས་ སྦྱོར་བ་གཏོང་བས། རྟོ་རྩི་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། རྟེ་
སྤྱགས་རྟོ་རྩི་དེ་ཏྲག་ཏུ་སྟེ་འཕྲུལ་དུ་ངེས་པར་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་
བྱེད་རྟོ་རྩི་གསུམ་བསྐྱོམས་པས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ གསུམ་པོ་ རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། [དེ་ཡང་ཅི་འདྲ་སྟུམ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་གཏི་སྤྱག་ལ་སྦྱོད་པ་
སྟེ། དེ་གས་ཆེ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་སྤྱང་གི་སྒོ་ནས་དགྲུག་སྟེ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ངེས་འབྱེད།] འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
རྟོ་རྩི་ཆེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཏི་སྤྱག་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སྦྱོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སོ། །

རྟོ་རྩི་ཀྱི་བ་ནི་རྟོ་རྩི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་ཀྱས་ཉེ། དེའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཞེས་
པ་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། བསྐྱར་དང་། རྟོ་རྩིས་མཆོན་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་ལོ་སྟེ། ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་སྦྱིང་འགྲུགས་པས། སྤྱགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དགྲུག་པའི་མཆོག་སྟེ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དགྲུག་པའི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་ ཉེ་། [ལས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནད་
རྣམས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་གང་གས་ཆེ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་སྤྱང་ངམ་

1 གླ། ༣༩ རྟོ་ན་ཟླ། སྤྱགས་

སྤང་མཐའ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་ཐོན་དུ་བཏང་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་
གཡས་གྱི་ཕྱག་མཆན་དང་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། བརྗེ་ཉའི་ལུས་རྒྱུད་དཀྲིལ་ལ་བསྐྱོན། མགྲིན་པ་འོད་ཟེར་གྱི་
ཞགས་པས་བཅིངས་ཐུགས་ཀར་ལྷགས་ཀྱི་སོ་སོས་བཏབ་ནས་བདག་གི་གས་དུ་འོང་བར་ཡང་ཡང་བསམས་ན་
ཁྲགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་བ་བྱ་གཉིས་པ་ན་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་བཏབ་ན་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་
འགྱུར་དོ། །འདི་དབང་གི་དགྲགས་པ་འདྲ་ཉེ་དབྱེད། ། ། རོ་། །

༥ རང་གི་མཆན་མས་ཀྱང་དགྲགས་སྟེ། རྗེ་མེས་པ་དཔའ་ རྗེ་རྗེ་འཆང་ ཆེན་
པོའི་རྣལ་འབྱུང་པས་ ། དེའི་ཐོན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་ཐོན་དུ་བྱས་ལ། ལས་སྐྱོར་གྱི་དུས་སུ་
དགྲགས་པར་བྱ་བའི་མདུན་དུ་དང་པོར་རྗེ་རྗེ་འཆང་བསྐྱོན། དེ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ཆོགས་རྗེ་རྗེ་པ་གྱུར་
པའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞག །སྣ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་འོག་དུ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྲིལ་འཁོར་བསམ། དེ་ནས་རྒྱུད་“གིས་¹
ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དེ། དགྲགས་པ་སྣག་མ་གསུམ་ལ་འདྲ་སྣ་སོ་སོའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་“རིག་པ་སྐྱར། ཞགས་པས་བཅིངས་པའདྲ་ཁྱེད་ལ་བྱའོ། ། ། བསམ་ཅད་རྗེ་
རྗེའི་དངོས་ཉེ་སྣ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཞི་བ་སྟེ་མངེས་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །རང་
སྐྱགས་སྟེས་བྱ་བ་“བསྐྱོམ་ནས་ཅི། ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ ལྷུག་པ་མོ་ རང་གི་ མེ་ཉོག་མོག་པའི་ ལྷར་
བསྐྱོམ་པའོ། ། ། འདིས་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་འདི་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། ། ། མི་ཡི་བྱ་མོ་
མཆོག་རྣམས་གྱི། ཞེས་བྱ་བ་ཅི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ མིའི་བྱ་མོ་སྣ་ཆོགས་ རྗེ་རྗེ་དེ་ལ་
གནས་པར་བྱས་ལ། དེའི་སྟེང་“ཁར་རྗེ་རྗེ་ཁྱོ་བ་སྐྱར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྗེར་ ལྷགས་
ཀྱིས་ ལྷག་ནས་ བྱངས་པར་གྱུར་པའོ། །རྒྱུད་གི་དཀྲིལ་འཁོར་སྐྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་

1 ཞོལ། ༣༩༣ན༥ན། གི
2 ཟླ། ༣༩་པ་ལྷན། ཟླ། ༣༩་ལ་ལྷན། རིགས
3 ཟླ། ༣༩་པ་ལྷན། ཟླ། ༣༩་ལ་ལྷན། བསྐྱོམས
4 ཟླ། ༣༩་ན༧ན། ཞོལ། ༣༩་ལ་ལྷན། ཟླ། ༣༩་ལ་ལྷན། གང

མི། རྒྱུད་གིས་བྱངས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ན། དེས་པར་རྟག་ཏུ་འགྲུགས་པར་
འགྱུར་རྟོ། །

༥ དེ་བཞིན་དུ་ ཞེས་པ་རྒྱུད་ལ་¹གཞག་པ་དང་། ལྷགས་གྲུས་འདེན་པ་འབྲས་སྟོན་པའོ། ། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རྣམ་འཁོར་པས། གཙམ་མཛད་དུ་ རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་གཟུགས་
ཆེན་པོ་ གཅིག་བསམ། དེ་ནས་རྣམ་སྤང་དེ་ རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པར་བསྟོམས་ལ། བརྒྱ་ཕྱིན་² ་བ་ཆེས་ [བརྒྱ་ཕྱིན་³ ཀྱིས་⁴གནས་ནས་གཙམ་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་མ་བདུད་
ཅི་འབྲིལ་པས་སྟོགས་ཏེ། རྒྱ་བའི་ལ་བསྟོན་ནས་བཀྲུག་པར་བསམ་⁵ཏེ་⁶ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །] གྱི་ཁང་པ་
ལས་གཙམ་སྟེ། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་མ་བའི་སོགས་མ་སྤངས་ལ་དེར་གནས་པར་
བསམས་ཏེ། རྩི་རྩི་མི་འཆི་བ་འེ་སྤྱོད་བ་ ལྷགས་ཏུ་ ཡིས་⁷༥ འགྲུགས་པར་གྱུར་པར་
བསམས་ལ། བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་སྤྲུགས་ལན་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་བཙོན་ནས་དགྲུག་
པར་བྱའོ། ། རྩི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། དེ་རྩི་རྩི་ལྷགས་གྱུར་
བསྟོམས་ལ། དེ་ལ་ལྷའི་བྱ་མོ་བསྟོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་⁸ཁ་ནས་འགྲུགས་པར་
གྱུར་ཅིང་། རྒྱུད་⁹གིས་བསྟོད་པས་དགྲུག་པར་བྱའོ། ། ༥ ཁྱོ་བོ་རྩི་རྩི་མི་བསྟོད་པ་
སྟེ། དེའི་དམ་ཆོག་ནི་བཀའ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁྱོ་བོ་རྩི་རྩི་མི་ཆོག་གོ། ། འདིར་
མི་བསྟོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩི་རྩི་བསྟོད་པ་ལ་བྱ་མོ་¹⁰གཞག་པར་བྱའོ། །] རྩི་རྩི་ས་འོག་གནས་པ་

1 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། བཞག

2 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། གྱི

3 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། སྟེ། ༣༩༡ནཱ། སྟེ།

4 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། ཞོལ། ༣༩༣བཱ། སྟེ། ༣༩༡ནཱ། ། །

5 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། ཞོལ། ༣༩༣བཱ། སྟེ། ༣༩༡ནཱ། ག

6 ཞོལ། ༣༩༣བཱ། གི

7 རྒྱ་ ༣༩༡ནཱ། བཞག

ནི་གཞོད་མངེས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དེ་བསྐྱལ་བ་ ནི་གཞོད་མངེས་མདུན་དུ་བཀྲག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་བུ་མོ་ཞལ་
ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྟོན་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩོུ་བཞི་བ་བརྒྱ་བ་ རོ། །“ཕྱ¹་ལ་དོ་རྩེ་ཁྱོ་བའི་གནས་”། ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གཞོད་མངེས་ཀྱི་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་མདུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་བསམས་ཏེ། མདུང་གིས་སྟོང་
དུག་ལ་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་འགྲུགས་ཤིང་རྒྱུང་གི་
འཁོར་ལོ་ལ་བསྐྱོན་པར་བསམས་ནས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་དགྲགས་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་བྱས། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ བཅག་དག་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅག་དང་ལ་སོགས་པ་ས་དོ་རྩུས་ཀྱི་“འི་”ཆོན་ལ་དོ་རྩེ་ཁྱོ་བའི་
སྦྱོར་བ་ཡིས། དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་རྒྱ་བ་གཟས་ནི་ཟེན་པའི་“ཆོ²་”དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་
བྱའི་གཟུགས་བྱས་ལ་ སྟེ། ཁར་ཞེས་པ་ ཡབ་ཀྱི་ དོ་རྩེ་ འི་བྱ་ག འམ་ ལུམ་ཀྱི་ ཆོས་འབྱུང་བར་
བཅུག་ལ། དི་སྟོང་གཟས་ཟེན་པ་བཏང་གི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་ མེ་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པར་བྱའོ། ། རྒྱ་བ་གཟས་ཟེན་པ་བཏང་བ་ དེ་ནས་ ལྷགས་ཀྱི་འགྲུགས་ དེ་བཏོན་ལ་ ཡི་གེ་
གསུམ་མཇུག་བསྐྱང་འཁོར་གྱིས་ ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཏེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ འི་ལྷ་གང་
ཡང་རུང་བ་ འགྲུགས་འདོད་པའི་མིང་རྣམས་ སྤར་“གྱི³་”ཇས་དེས་སྤར་ལེབ་ལ་སྤགས་དང་སྟེལ་བ་ བྲིས་
ནས་ སྤགས་སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་བརྒྱས་ན་ནི། དོ་རྩེ་གསུང་གི་བཀའ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཕྱི་རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བདག་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་དོ་རྩེ་འཇམ་

1 རྒྱ། ༣༩༡བཟ། རུ
2 མ་བྱ། ༣༩༡བཟ། ཆེ
3 ཞོལ། ༣༩༩ནོལ། གྱིས

ཅུའི། ཀྱུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུག་ཏེ་བར་”སྤྱད་
 “བའོ།། བའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་”རྒྱད་འདིར་ གསུངས་ཤིང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། གསུངས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏེ་བར་སྤྱད་བའོ། གཤམ་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱབས་
 བ། ། ཞེས་པ་”ནི་” རྒྱར་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་རེ་ཤེས་ཤོམ་པ་དང་། ཐུགས་བརྒྱོད་པ་གཉིས་གཉིས་ལ་བཤད་
 ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྤམ་ལ་”དགོས་”པ་ཆེ་སྟེ། ཐུགས་ལ་གཞིལ་བས་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྒྱས་པ་མང་ཏུ་སོང་ན་སྤེའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྟན་པོ་མི་དགོས་སམ་སྟུང་པ་ལ། དེ་འདྲས་མི་ཆོག་གཉིས་ཀ་དགོས་ཞེས་སྟོན་བའོ། ། དེ་འཛིག་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ། འཛིག་པ་ནི་མི་འབྱུབ་པར་འགྱུར་བའོ། རྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ། རྟོན་སེམས་དབའ་ནི་ཐུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྟེན་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྟེ། ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་བསྐྱུལ་བར་བྱ་ཞིང་
 དམིགས་པར་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཐུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་”དེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གསལ་བར་བྱེད་པར་ངེས་ཤིང་
 མཆོག་ཏུ་རྟག་པའོ། རྟེན་པས་ན་ལས་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་ ། ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོན་འཆང་ཤོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི། ལྷག་པོས་ཀྱི་རྟོན་འཆང་ཤོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
 སྟིང་པོ་བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དབང་ཏུ་བྱ་བ་ཁྱེགས་པ་ན་རྒྱས་འདི་བས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཞེས་པ་མང་ཏུ་
 བྱུང་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་ནི་སྦྱ་བྱང་དང་རྒྱ་བས། བཅས་སྦྱོར་ལས། ལཔ་འཕྲོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་
 འདས། རྟོན་པར་འདི་བཞིན་གཤེགས། ཁམས་གསུམ་བཞི་མ་ལུས་ཀྱང་། རྟེན་པར་ཡོངས་སྦྱོང་ཉིད། ཅས་
 ཡང་ཡང་བྱངས་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྟོན་འཆང་གི་རོ་མེ་ཉིད་ཏུ་བལྟ་བར་གསུངས་པས། ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་

1 མ་ཕྱི། ༣༩ནག་ཀླ། སྤྲད་བའི ཞོལ། ༣༩ནག་ཀླ། བསྤྲད་བའོ

2 མ་གྱི། རྟེན་ལྟེན་ན། ཅ

3 ལྷ་ ༣༩ཡེན། སྒྲི་སྒྲེ་ ༣༩མག་། དོགས་ རོགས་ ༣༩ཤར་། དགས་

4 མ་ཕྱི་ ར་ཆེན་མཉམ་ ཞོལ་ ར་མཉམ་ ཅེ ར་མཉམ་ ར་མཉམ་ ར་མཉམ་ ཅེ

སྒྲིམ་པ་དང་། བསྐྱེན་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩི་མཛེས་འཆང་གི་རྩི་མཛེས་བལྟ་བའི་རྒྱས་
འདེབས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཞིན་ཏུ་གཏུ་ཆེད། ། དམིགས་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྩི་མཛེས་ཆེན་
པོའོ། །ནམ་མཁའི་ནི་རྟག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་སོགས་པ་དང་“མཐའ་མ་མེད་
པའོ། །ཀྱན་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ནམ་པར་འབྱུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་གཟུགས་ཅན་
སྒྲིམ་ཆོགས་རྩི་མཛེས་ལ་ཡོད་པ་ ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀྱན་ཏུ་ནམ་པར་འབྱུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྩི་
མཛེས་དེ་ནི། རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱང་དེ་དང་དབྱེར་མེད་
པས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མིང་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལ། སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཤིང་ཀྱན་ནས་དམིགས་ཏེ། རྩི་མཛེས་རང་བཞིན་གྱི་
ཐོར་ཚུགས་གཅིག་མ་སྟེ། གང་ལ་རལ་བ་ འེ་ལན་སུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐོར་ཚུགས་
གཅིག་མ་སྟེ། དེ་ ཡང་ སྒྲགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་
མི་སྐབ་པའི་གསུང་ནི་རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་སྟེ། དེའི་རྩི་མཛེས་ རོན་སྐབ་ དེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བ་ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འོག་ནས་བཤད་པའི་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་“ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །

མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲགས་སོ། །འུ་ཡི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ལུ་ལ་མདུང་
སྟེན་ཞིན་ཏུ་བྱས་པ་ལ་ཨི་མོ་རྟགས་སྐྱར་བས་ མདུང་ཅན་མ་སྟེ། མདུང་ཅན་མ་ཞེས་བོད་
པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེག་པ་འདི་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བསྐྱེད་ལས་དེས་པར་བྱུང་བས། ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་མཐུ་ཆེན་

1 གླ། ༣༧༠ནམ། རྩི་མཛེས་ ༣༩༥བཤ། ཐ
2 གླ། ༣༧༠བཤ། སྐྱ། སྟེ། ༣༩༥ནམ། །

ནམས། འདོད་པའི་ཆེས་ཆེག་པར་གྱུར་ཅིང་། གོས་དང་བྲལ་བས་གཞན་གྱི་དབང་
 ཏུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་རྗེས་སུ་བྲན་ཞིང་སྟོམ་
 པ་སྟེ། སྤགས་གྱི་རིག་པ་འདི་དང་ཆོ་ག་སྦྱར་བས་སྦྱ་ཐམས་ཅད་འོང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆོ་ག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤགས་འདིའི་བཟླས་པའི་གྲངས་དང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྟེན་
 སོགས་སྟོན་ཏུ་སོང་བས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་བྲ། རལ་གཅིག་མ་ནི་སྦྱ་མདོག་སོགས་སྟོམ་མ་དང་འདྲ་
 ལ། དེ་རང་གི་ཡུལ་ཏུ་བྱོལ། །དེ་ནས་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཏུས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཐོད་པ་ལ་བཅག་གིས་རྒྱང་གི་
 དྲུལ་འཁོར་སྤར་བ་ཤད་པའི་རིམ་བས་བྲིས་ལ། དེའི་ནང་ཏུ་ནོར་རྒྱས་ལ་སོགས་
 པ་སྦྱ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་བྱིན། །དེའི་སྦྱིང་གར་སྤགས་མིང་སྟེ་ལ་དང་བཅས་པ་བྲིས་
 ལ་ གཞུག། །དེ་ལ་སྦྱའི་ནམ་ཤེས་བཀྲ་ག་སྟེ་བཅུག་ལ་དོན་ཏུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་ དེའི་མིང་ [ས་ཆེབ་ སྟེ་ལ་ནས་
 ཟེམ།] ཏས་སྟོས་ཏེ་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྟང་བ་གཡོན་པས་
 མནན་ལ། ཨོ་ཤུ་ཡིན་ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀཱུ་ཡ་ཟིེ་ སྦྱ་རྒྱེས་ མིང་དང་སྟེལ་བ་དང་བཅས་པས་
 སྤགས་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ན་སྦྱ་ནམས་ཁྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོ་ག་འདི་ཉིད་གྱིས་
 བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པའི་ནང་ཏུ་སྦྱའི་བྱ་མོ་བྲིས་ན་“ཁྲག”པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ན། སྦྱ་
 ཡི་བྱ་མོ་མིག་བཟང་དག། །བཀྲ་ག་ནས་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། [འདི་
 བྱིད་བར་གི་དགྲུག་པའོ།]

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
 པོའོ། །ནམ་མཁའི་དམ་ཆོག་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གང་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་
 ཏམ་མཁའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྲ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་

1 ཟླ་ ༣་ལྷན་ན། སྦྱ་ ཟླ་ ༣༤་ནས་ལྷགས་

ཞུགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས་སོ། །ཆོས་ཆེན་པོ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའོ། །དེའི་དམ་ཆེག་ནི་དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་ནང་ན་དོ་རྩེ་ཁོ་
 གཉེར་མ་སྟེ། མི་ཕྱེད་པའི་སྤྲིན་མ་བསྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་འོག་ནས་ སྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱུང་ངོ། །ཨོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 སྟགས་སོ། །སཀ་རྩ་ཡ་ནི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་ལ་ཡ་ནི་འཛིག་པ་སྟེ་རྒྱ་
 མ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའོ། །དབྱ་རྣམས་རྣམ་
 པར་འཛིག་པ་ རྟེ་སྟག་པ་ ར་མཛད་པས་ན་རྒྱ་སྟེ་སྟེ་མི་འོ། །རྒྱ་ས་ཞེས་པ་ནི་སྟག་པ་སྟེ།
 འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་འོ། །རྒྱ་ས་ཡ་ཞེས་པ་ནི་བཀའ་བསྟོན་པའོ། །འེ་ར་ལི་ [ས་
 ཆེན་ བེ་ར་ལི་ནི་ཏ་ལི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ།] ། རྩེ་ཀྱ་ལི་ཞེས་པ་ནི་ ཁོ་གཉེར་ཅན་ཉི་ སྟོག་ལྟར་ [ས་ཆེན་
 སྟོག་ལྟར་གཡོ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ རྩེ་ཀྱ་ལི་ཏ་ལི་འོ། །འབྲུག་ལྟར་སྟེ་སྟོགས་²པའི་ཕྱིར་བེ་ར་ལི་འོ། །ཕྱི་ག་
 པའི་རྩེ་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟེ་ཉི་འོ། །འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟེ་ཏ་
 ལི་འོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བེ་ར་ལི་གཉིས་མེད་དོ། །] གཡོ་བའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཏ་
 ལི་ནི་འབྲུག་ལྟར་སྟེ་སྟོག་པའོ། །འེ་ར་ལི་ནི་རྩེ་མ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྟེ་
 ཏི་ནི་དཀར་པོ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དག་པས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ལྟེ་ཏ་ནི་འོད་དཔག་
 ཏུ་མེད་པའོ། །

རྩེ་ལི་རལ་པ་སྟེ། གང་གི་མགོ་ལ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྟེ་ཏ་

- 1 མ་ཕྱི། ༣༩༩ནམ། བ
- 2 སྟེ། སྟེ། ༣༩༩ནམ། སྟོག
- 3 སྟེ། སྟེ། ༣༩༩ནམ། སེ
- 4 ཞོག་ ༣༩༩ནམ། སྟེ

རྩ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། [སྐྱགས་སྒེལ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་ཐོན་ཏེ་ཆོག་མོ་ཨ་ཀཱ་ཡ་”ཟེ་ཞེས་སྐྱར་བའོ།] ལྷ་
 ཡ་ལྷ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་འོད་པའི་ཆོག་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིག་པ་འདི་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས། རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱ་མོ་
 ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱ་མོ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདར་བར་གྱུར་པ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དོན་མེད་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །རྗེས་སུ་
 བཞུགས་པ་ནི་”བསྐྱོན་²པར་གྱུར་པའོ། །རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱ་མོ་མཆོག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །གསེར་གྱི་རྩ་ཆ་གཡོ་བ་རྣམས།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩ་རྒྱུ་འབྱུང་ཁེང་གཡོ་བར་གྱུར་པའོ། །སྐྱགས་ཀྱི་རིག་པ་འདི་དང་
 བྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའོ། །དམ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ཆོ་གའི་བྱུང་བར་གཟུགས་བྱི་བ་སོགས་ གྱིས་སོ། །དགྲུག་པ་ནི་དགྲུགས་པས་སོ། །དེ་ལ་
 འདིར་ཆོ་ག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་བྱ་སྟེ། ཁོ་གཉིང་ཅན་ནི་དཀར་ལ་
 དམར་པའི་མདངས་ཆགས་པ་མ་གཏོགས་པ་གོས་དཀར་མོ་དང་འབྲ་བ་ལུས་ཏུ་བྱའོ། །ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ བྱུང་
 མེད་གྱི་ཐོད་པ་ལ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་ཏེ། དེའི་དབུས་སུ་རིག་པ་འཛིན་པའི་
 བྱ་མོ་བྱིས་ལ། དེའི་སྤྱིང་གར་སྐྱགས་མིང་སྟེལ་དང་བཅས་པ་གཞུག། དེ་ནས་དེའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་པ་དེ་ལ་
 གཞུག་ཅིང་ཐོན་ཏེ་ཞེན་ནས་ དོན་ལྟགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གཡོན་བརྒྱུད་བས་
 མནན་ནས་སྐྱགས་ སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་ བརྒྱས་ན་ལུགས་པར་འགྱུར་རོ། ། [འདིར་སྤྱི་
 བཞུགས་པའོ། ། :པ་ཆ་བ་ཆག་ ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལེའུ་འདིའི་”འགྲོ་ནས་འདིའི་བར་ཐམས་ཅད་

1 གླུ་མེ་འབྲུག་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་

2 གླུ་མེ་འབྲུག་ བསྐྱོན་པས་

3 གླུ་མེ་འབྲུག་ མགོ་

དོ། །འདི་ཡང་དབང་གི་དགུག་པའོ། །]

ཕྱི་འགོག་པའི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱལ་ས་
 རིགས་པའི་སྐྱལ་ས་ཅན་བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་། མ་ཞིང་གི་དབྱེ་བས། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་
 གང་། [སྐྱེས་པའི་གང་དུ་འགོག་ཅིང་།¹ སྐྱེས་པས་ན་འགོག་པའི་ཞེས་།] དུ་མང་པོ་རྣམས་འགོག་ཅིང་། “སྐྱེས་²
 པས་” ཡང་དག་པར་བརྒྱུད་བས་³ རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པོ་ཞི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་
 སྐྱལ་ས་སོ། །དེ་ཡང་འགོག་པོ་ལ་ཡང་ཡིན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ན། འགོག་
 པ་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པོ་ལ་སྐྱེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆེ་གས་པ་ རྒྱ་ས་འབྲུག་པ་ དང་ ལ་
 སོགས་པ་ ས་གནས་པ་དང་ལྷན་པ་ འི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་མི་འཆད་པར་རྒྱ་བར་བྱུང་
 པས་། [སོ། །དེས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་རྒྱུད་གསུམ་དང་རྒྱུད་བས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱལ་བ་རྒྱ་ཆེ་གས་པར་བརྒྱུ་
 བོ། །] མཛེས་པའི་མཆོག་སྟེ། འདོད་པའི་དོན་ ཞི་རྒྱ་ས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ སྐྱལ་བས་
 མཛེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་ཡི་གེ་སྐྱེས་གསུམ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ རིགས་གསུམ་
 མོ་ འོ་། །དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱེས་དང་། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ད་
 ལ་སོགས་པའི་ འཕྲེང་ སྐྱལ་ས་ བརྒྱ་གསུམ་དང་། སྐྱལ་ས་གཞན་གཉིས་ རྣམས་སོ། །ཀྱུན་ནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྐྱེས་བཤད་པའི་ སྐྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ གྱི་དངོས་བྱུང་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྒྱལ་བས་ཕྱོགས་བྱས་
 བ་ དོ་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་འིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྲུགས་ཤིང་ རྒྱ་སྐྱལ་ས་པར་
 འབྱུང་ལ། ཉེ་བར་འབྲུག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། ། འདི་འདྲི་དོན་ནི་

1 ཞོལ་ ༣༩༧་བཤན། བསྐྱེད་
 2 རྒྱ་ ༣༩༧་ བསྐྱེད་
 3 རྒྱ་ ༣༩༧་ བཤན་
 4 རྒྱ་ ༣༩༧་ རྒྱ་ཆེ་
 5 རྒྱ་ ༣༩༧་ ཞོལ་ ༣༩༧་བཤན། རྒྱ་ རྒྱ་ ༣༩༧་ བོ་

མཁས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཐོས་ལས་གང་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་གསུམ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་
ཡིན་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་འཇུག་ཀྱི་འདི་འབྱུང་གསུམ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི་¹རྒྱུ་²མེས་པ་དེའི་
མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་འདོད་དོན་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པའི་མེས་པས་ཀྱང་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཀྱིས་
ལས་སྐྱུབ་པ་ནམས་ལ་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་³ཐོག་སྐྱུབ་ན། ལྷ་ར་དུ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །]

༥ སྐད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ཐོ་ཐམས་ཅད་ནི་གཤེན་
རྩེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་དཔེ་བའི་གནས་ནི་ཆེན་པོ་རུ་སྟེ།
དེ་ཐོ་དཔེ་བའི་གནས་དག་ཏུ་འོ། །སྐད་ཀྱི་མེས་པས་སྟེ་སྐྱུབ་པ་པོས་འབྲུམ་དུ་
སྐྱེས་པ་བྱས་ན་ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱུབ་པར་བྱེད་
པར་བཤད་དོ། ། [འདིར་ཁོ་ཐོ་བཅུ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅན་སྟེ། ལྷ་གཞན་ལ་འདེད་འདོ། །འབྲུམ་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟེན་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཀྱི་ལ་དགོངས་པར་ནམས་སྐྱུང་མཐོན་བྱང་ལས་
གསུངས་ལ། སྐད་ཀྱི་མེས་པས་འདི་འདྲ་ནམས་ལ་ཅོད་དུས་སུ་བཞི་འབྱུང་དུ་བཟང་དགོས་པར་སྟོན་འབྱུང་ལས་བཤད་
དོ། །སངས་རྒྱས་ཐོད་པར་བསོད་ནམས་རྩེད་པས་བྱེ་བ་བཟང་བར་ཡང་བཤད་དོ། །]

༥ མཐོན་སྟོང་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྩེ་སྟོང་དཔོན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། [ལ་ཆོས་གཞན་ལས། སྟོང་དཔོན་སྟོང་དང་གཞན་ནམས་དང་། ཞེས་
དང་། སྟོང་དཔོན་སྟོང་དང་གཞན་ནམས་དང་ནི། ལྷ་མ་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་ནམས་དང་། དེ་རྩེ་སྟོང་དཔོན་ལ་སྟོང་པར་
བྱེད་པ་ནམས་སོ། །ཞེས་སོ། །] དེ་རྩེ་སྟོང་དཔོན་སྟོང་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ ལྷ་མ་ལ་མཆོག་

1 ལྷ་ར་པ་འཇུག། །
2 ལྷ་ར་པ་འཇུག། ཞེས་པ་འཇུག། ལྷ་ལྷ་པ་འཇུག། སྐད་ཀྱི་
3 ལྷ་ར་པ་འཇུག། ལྷ་ལྷ་པ་འཇུག། ལྷ་ལྷ་པ་འཇུག། ལྷ་ལྷ་པ་འཇུག།

དུ་སྒོད་པ་དང་། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ རྩི་ཚུང་དཔོན་ལ་སྒོད་པའོ། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་སྒོད་
པ་དག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་ཚུང་ཟེག་པ་སྒོད་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་ཕྱིག་པ་བྱེད་པ་གཞན་
དག །ནན་ཏན་དུ་ནི་གསལ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒོད་པ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་
ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་གནས་ནས་སྒོ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
བྱས་པའི་ལས་འདི་ཡིས་ནི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་སྟེ། མི་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་
ལྷགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་། རྩི་བའ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བཅོམ་ལུག་འདས་རྩི་ཚུང་
ཆེན་པོས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུག་པ་པོའི་ཆོག་གོ། །

༥ གསལ་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐྱར་དེ་བའི་ཆོག་བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་³ ལུས་དང་དག་
དང་སེམས་གསལ་ཅིང་གཞིག་པར་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་པར་
བྱའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། གདུག་སེམས་ལུག་པའི་དབྱུག་རྣམས་ལ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གདུག་
པའི་སེམས་དང་ལུག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། བསྐྱོམ་པར་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་། གང་གསལ་པར་བྱ་བ་དེ་རྩི་ཚུང་སྐྱོན་སྐྱོན་པོར་བསྐྱར་ལ། དེས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསལ་པར་བསྐྱོམ་སོ། །འདི་ཁ་སྐྱར་དེ་བའི་དངོས་མེན་གྱི་དེའི་སྐྱོན་དུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པས། ཁ་

1 གླུ་མེ་འབྲུག་ འཛོལ
2 ཞོལ་མེ་འབྲུག་ གླུ་མེ་འབྲུག་ གླུ་མེ
3 གླུ་མེ་འབྲུག་
4 ཞོལ་མེ་འབྲུག་ བསལ
5 ཞོལ་མེ་འབྲུག་ གླུ་མེ་འབྲུག་ གླུ་མེ

“སྤྱི་དབྱེ་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་གསུངས་སོ།། རོ།

གསོད་པའི་ སྤྱིར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྲག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཐོན་དུ་བྱ། ལས་སྤྱོར་གྱི་དུས་སུ་ ཁྲག་དང་ཚུ་ཐོན་དང་
བཤད་བ་དང་གཅི་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པར་གོས་”སྤངས་²ནས་དེས་ལུས་དགྲིས་པར་
གྱུར་པས་སོ། །ཡིང་ག་ཀར་པས་མནན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་ས་ རྩ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་ ལས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། སྤྱིང་”ཁར་³སྤྲགས་དང་
སྤེལ་བའི་མིང་བཟུག་ལ། དེ་ལ་དཔའི་རྩ་ཤེས་བཀྲག་བ་བཟུག་སྟེ། དོན་དུ་ཞེན་ནས། སྤྱ་ཆོགས་རྩོ་
རྩེས་མཆན་པའི་ཀར་བ་གཡས་པས་གཟུགས་བརྟན་མནན་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་ བ་
ཐུལ་གྱི་ སྤྱོར་བ་དང་ལྟན་པས་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡང་རུང་བའི་ཁོ་བོའི་སྤྲགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་བརྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ།
ལས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་པར་འཛིག་ཅིང་འཆི་བར་འགྱུར་
རོ། །རྒྱ་ཡིས་གོས་ནི་ཞེ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གོས་ཚུ་ཐོན་གཅིག་བྱས་གཤེར་
བར་བྱས་ལ། སྤར་བཤད་པའི་ཆོ་ག་སྤྱད་པར་བྱའོ། ། [རྒྱ་ཡི་གོས་ནི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་ཀར་བ་གསུམ་པ་ལ། འགྱུར་རྩིང་ལས། སྤྱ་ཆེན་ཀར་གཡོན་གྱིས་མནན་ན། ཞེས་པ་ནི་མ་དག་པས། ཤ་ཆབ་ གཞན་
ལས་”ཡིང་ག་ཀར་པས་མནན་ནས་ནི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །] བཤད་བ་དང་གཅི་བས་གཤེར་
བར་བྱས་པའི་སྤྱིར་བས་བརྩམ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཐལ་བའི་སྤྱོ་མས་

1 ཞོལ་ ༣༩༥བཤུ། གླེ་ ༣༦༥ནུ། སྤྱོར་
2 མ་གླི། ༣༦༥ནུ། སྤངས་
3 གླེ་ ༣༩༥ནུ། ཞོལ་ ༣༩༥བཤུ། སྤྱུ། གླེ་ ༣༦༥བཤུ། གང་
4 སྤྱུ། གླེ་ ༣༦༥བཤུ། །

ཀྱང་གོས་གཤེར་བར་བྱས་ལ། གསལ་བ་བརྟམས་ན་ རྩི་མཛེས་¹་དཔལ་འདྲི་གསུང་འབྲུང་
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གསལ་ལས་ཤིན་ཏུ་ བསྐྱབ་བར་དཀའ་བ་ རི་ལུལ་ ཡང་འཆི་བར་
འབྱུང་། [ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་ལྟར་ལས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཞི་ཆས་གོས་གྱིས་²་བྱེ་བ་ཅས་དུ་ཟད་དོ།] རོ། །

གཅེར་བྱར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཤིན་རྩི་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁོ་
བོའི་ང་རྒྱལ་དམིགས་ཏེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་³་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པས་འདིགས་པའི་ཚུལ་ཅན་
ནོ། །མཆེ་བ་གཅིགས་པས་ན་གཅིགས་ཤིང་ངོ་། །འདིགས་པ་ལ་བརྩོན་པས་ན་
འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་འོ། ། ཁོ་པོ་བཅུག་ཅུང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གཉིས་བྱ། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་ མིང་
གཉི་སྤ་མ་བཞེན་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཀྱང་པས་མནན་པ་སྟེ། སྤ་
ཆོགས་དོ་རྩིས་མཆོན་པའི་གཡས་པའི་ཀྱང་མཐིལ་གྱིས་མནན་ན་ ས་རང་རང་གི་སྤ་གས་
སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་ལྷན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ན་ བློ། བཅས་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་ཡང་འདིག་པར་འབྱུང་ན། གཟུགས་ཅན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལུས་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ མ་མེད་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། བྱ་བར་བརྟམས་པའི་ བླ་པོའི་
ལས་ སྐྱབ་པའི་⁴་ གྱི་⁵་གུན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་མོ་ ཆངས་པའི་རྩེ་མ་ དང་བྱུང་
འབྱུག་མོ་ བྱུང་འབྱུག་གི་རྩེ་མ་ དང་བྱུག་མོ་ བླ་པོ་དབང་ལྷན་གི་རྩེ་མ་ དང་དབང་མོ་ བརྒྱ་ལྷན་
གྱི་རྩེ་མ་ དང་། གཞོན་ [ལ་ཆེན་ ལུས་དན་མོ་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་དན་གྱི་རྩེ་མའོ།] ལུ་མ་ གཞོན་

1 ལྟ་ ༣༧་ཅན་ལྟ། དཔལ་འདྲི་ ཞེས་ལྟ་ ༣༩་ཅན་ལྟ། དཔལ་

2 ལྟ་ ༣༧་ཅན་ལྟ། ༣༩་ཅན་ལྟ། ལྟ་ ཞེས་ལྟ་ ༣༩་ཅན་ལྟ། ལྟ་

3 ཞེས་ལྟ་ ༣༩་ཅན་ལྟ། ཆོ

ཁྱ་གཞིང་བྱང་གི་ཆུང་མ་ དང་པག་མོ་ [བེ་ཁ་ཅིག་གཤེན་ཟེའི་ཆུང་མར་འདོད་དོ།] དང་གན་¹་བྱང་²་མ་ [བ་ཆེ་བ་: "ཅ་སྟན་ཉི་³་ཟེའ། འདི་དབང་ལྷག་གི་ཆུང་མར་སྤྲུལ་པར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་སྟུང་མོ།] སྟེ་འདི་གཞེན་གྱི་མ་མོ་བདུན་པོ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ [བེ་དེ་དག་གི་སྤྲུལ་པ་དོ།] སམ་དུར་ཁྱོད་དང་ཁང་སྟོང་དང་། ལམ་ བཞི འི་ མདོ་ ལམ་རྒྱ་ཁྲམ་ དང་མཆན་ མ་གཅིག་པ་ དབང་ལྷག་གི་མིང་ག་གནས་པ་ དང་འིང་གཅིག་ཏུ་འོ། ། སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་། ཞེ་སྤང་དོ་ཟེ་འིན་ཏུ་བྲག་པོ་གང་དུང་གི་ཉིང་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྲ། ལས་སྟོར་གྱིས་དུས་སྟུ། མིའི་ ཟེ་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་དུས་པ་ལས་སོར་བརྒྱད་པའི་ཆོན་ཅམ་སྤངས་ལ། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རས་ལ་མདོན་སྟོད་ཀྱི་རྩས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རྣམས་དོ་ཟེ་བྲིས་ཏེ། དེའི་སྟེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྲ་བའི་མིང་དང་སྟགས་སྟེལ་བ་ བྲིས་ནས། འཁོར་ལོ་དེ་དུས་པ་ཁོང་སྟོང་གི་ནང་དུ་བཅུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྲ་བའི་རྒྱང་ཟེས་ཀྱི་སམ་ དུས་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ བཀའ་ བ་སྟེ། བཀའ་ ཅས། ཁྱོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་སྟགས་ ཅུན་གསུམ་མམ་བཞིར་ བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་ལ་དབྱའི་སྟོ་ཁར་སྤྲུལ་པར་བྲའོ། ། ལས་སྟོར་ དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ ཅོས་བསམ་གྱི་ འེས་རབ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤྲུལ་གསུམ་སྟེ་མཆོག་དང་བར་མ་དང་དཔན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་དོན་སྟེར་བས་ན་མཆོག་ [འདི་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མཆོག་སྟེར་བའོ།] སྟོན་པའོ། ། ལས་འདི་བྲ་བའི་ཡུལ་ནི་ འེས་པ་ནི་བྲིན་ལ་ལན་སྟོན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའོ། །མི་འེས་པ་ནི་ གཞན་གྱི་³་པན་བཏགས་པ་ལ་ ལྟོས་པ་མེད་པ་ ར་པན་འདོགས་པ་ སྟེ།

1 ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ།

2 ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ།

3 ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ། ལྟེ་མ་པོ་ལྟེ་ལྟེ།

གཉིས་པོ་དེ་དག་ནམ་པར་སྤངས་པ་དགོས་སམ་སྙམ་ན་མོ་། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཉི་དེ་གཉིས་
ཡིན་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་སློང་བ་ ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་¹ ཉི་གསལ་
པར་བྱ་བ་ ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ནང་
དུའམ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཚོགས་པས་གནས་ལས་ཉམས་པ་ ཉེ་སྟོན་པ་ར་འགྱུར་བའམ། འཆི་
བར་འགྱུར་ [འགྱུར་རྩིང་ལས། སྐམས་སམ་ཡང་ན་འཆི་བར་འགྱུར། ཞེས་འགྱུར་ཡང་། ས་ཚབ་ གཞན་ལས།
ཉམས་པའམ་ཡང་ན་འཆི་བར་འགྱུར། ཞེས་འགྱུར་བ་ཕྱེད་པའི་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།] རོ། །

ཉིང་པེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྤང་དང་འབྲ་བ་ལ། ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུས་སྟུང་བར་དུ་ མོད་པ་
གང་བ་ནི་ མོད་པ་ལ་ མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཅའ་ལ་མཁས་པས་ཏེ། མོ་མོ་གང་འགྲུགས་པ་ལ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་མོད་པའི་ བྱེ་བྲག་ཤེས་པས་མོད་པ་དེར་ནི་སྤགས་ཀྱི་ཆོག་སྟེ། རི་ལྟར་མངོན་
པར་འདོད་པའི་ཁོ་པོའི་སྤགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མིང་དང་བཅས་པ་བྲིས་ཏེ། རོ་
རྒྱུ་ཆོག་གིས་བཟླས་པ་བྱ། ཞེས་པ། རོ་རྒྱུ་ཆོག་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བཟོ་བའི་
ཁོ་པོའི་ཆོག་སྟེ། དེས་བཟླས་པ་ནི་ངག་གི་བཟླས་པ་ ཐུན་བཞིའམ་གསུམ་དུ་ བྱས་ལ། མོད་
པ་དེ་དག་ཡི་སློང་མ་གྱིང་དག་ཏུ་ སྤམ་ཏེ་ བཞག་ན་དེས་པར་སློང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཡང་
ཉིང་པེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྤང་དང་འབྲ་བ་ལ། ལས་སློང་གི་དུས་སྟུང་ལའི་ལོ་མའམ་རས་གཞན་གང་
ལའང་ ཉི་གང་ཡང་ རུང་བ་ལ་མངོན་སྟོན་གྱི་རྣམ་ལྗོན་ཀྱིས་ཁོ་པོའི་སྤགས་མིང་དང་
བཅས་པར་ཀུན་ཏུ་བྲིས་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ནམ་ཤེས་བཀུག་སྟེ། མིང་ལ་བཅུག་ནས་དོན་དེར་ཞེན་པས་
དག་ཡི་གྲོང་ངམ་སློང་དེ་ཉི་དག་ཏུ་བཞོས་ལ་སྤམ་ནས། སྤགས་དེ་ཉིད་ཐུན་བཞིར་

1 ཞོག་༤༣༠ན་ཀྱ། - བ
2 སྟུ་༤༤༣ན་ ཡང་ན་

ཁོ་པོའི་ཆིག་གིས་བརྒྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་“རིམ་གྱིས་¹དང་པོར་སྐྱམས་པར་
འགྱུར་ལ་བྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ནི་གསལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལི་
ལས་བསྐྱབ་པ་འོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་“འོ་དོ་རྩེ་ནི་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་གོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་
ཆེན་པོ་འོ། །བསྐྱབ་བྱ་འདི་ རི་ལྷ་རི་ལྷར་ དག་པོའི་ལས་བྱ་བའི་ལུལ་གྱི་ གདུག་པའི་དངོས་པོར་
སྤྱར་ཅིང་སོང་བ། དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ དེ་དང་འཆམ་པའི་དག་ལས་གྱིས་ དེས་པར་དགག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་ན་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དོན་ལུལ་རི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་གཤེགས་ཞེས་པའི་ཆིག་དོན་དང་སྤྱར་བའོ།] དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་
དག་དང་ཡིད་དེས་པར་འཆིང་བ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་མི་གཡོ་བར་བྱས་པའོ། །དོ་
རྩེ་ [དོ་རྩེ་སྟེ་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལྟར་ན། འགྱུར་སྤྱིང་གི་རྒྱུད་ལས། ཐུགས་གཞོན་པ་ཞེས་པ་མི་འཕྱོར་བས། ལ་
ཆས་ གཞན་ལས་ཐུགས་དོ་རྩེ་འདེབས་པ་ནི་ཐུགས་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།] ནི་མི་བྱེད་པའི་དོ་བོར་
སྤྱར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་སྟེ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཟེར་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་སྟེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱར་བའི་ཐུགས་འདི་“ཉིང་གྱི་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་
ཕྱར་ངོ་། །མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུགས་ དངོས་ ཉེ། ཐུགས་ཀྱི་ མིང་མཐའ་མེད་
ཅེས་བྱའོ། །རྩ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་ཏ་ཀ་སྟེ། གསོད་བྱེད་ཅེས་བོད་པའོ། །རྩ་ཏ་ཡ་སྤྱི་

1 གླ་ ༣༥༩ན་ ༣ན། ཞོག་ ༣༣༠བཙན། རིམས་གྱིས
2 གླ་ ༣༥༩བཙན། ལྷ་ རྩེ། ༣༩༤བཙན། །

དུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་ཆོད་པའོ། །པར་པར་
ཅེས་པ་ནི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །

ཀློ་ལ་ཡ་ཀློ་ལ་ཡ་ཞེས་པ་ནི། སྤར་བྱས་བཏབ་པ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་
ཤིག་པའོ། །སར་བྲ་པི་ཞེས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་[ལ་འཇུག་པ་གཉིས་
ལས་འདིར་བྱི་མའོ།] ཐམས་ཅད་དོ། །“པར་ཅེས་པ་ནི་དགས་པའོ། །རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ཞེས་པ་
གསུམ་ནི་སྤྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲུལ་པའོ། །བརྩ་ཀློ་ལ་ཡ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བྲ་བ་སྟེ་
བྲ་བའི་སྟོན་སྟེ་ཕྱར་བྲ་ ལ་བོད་པའོ། །བརྩ་རྩ་རྩ་རྩ་པ་ལ་ཉི་ཞེས་པ་ནི། རྩོ་རྩོ་འཆང་
གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ པ་སྟེ་ར་
རྩལ་བྲས་ ལ་བསྟོ་བའོ། །ཀློ་ལ་བྲ་ཀ་ཅི་རྩ་བརྩ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱས་དག་ཡིད་རྩོ་རྩོ་སྟེ།
འདིར་ནི་གདུག་པ་རྣམས་ལ་བྲ་བར་དགོངས་སོ། །རྩྱ་རྩྱ་པར་པར་ཅེས་པ་ནི་གཞན་[
:ས་ཚབ་ཆག་: སྤར་ཡང་ཟེས་] ཡང་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤར་བྲའི་
སྤྲུགས་འདི་གསུངས་ཤིང་ངས་པར་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུའོ། ། ལས་འདི་སྤྲུབ་པར་དཀའ་བས་
ན་སངས་རྒྱས་[:ས་ཚབ་ཆག་: རྩོ་རྩོ་ཟེས་] སོ། །མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ན། རྩ་འབྲུལ་
ཆེན་པོ་སྟེ། བརྩ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ སྤྲུ་ས་ རྩ་བའི་ཡུལ་དུ་
རེག་པ་ སྟེ་ཐོས་པ་ ས་དང་པོ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བྲ་བ་རྩེད་ནས་སྤྲུག་
པར་གྱུར་པས་ན་“འཛིགས་པར་གྱུར་པའོ། །ནམ་མཁའ་རྩོ་རྩོ་འཆང་སྤྲུགས་ནི་རྩོ་རྩོ་
འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བྲ་བར་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྲུབས་སུ་སོང་བའོ། ། [འདིས་ལས་སྤྱོར་
འདི་ལ་དང་པོ་རྩོ་རྩོ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པར་བསྟན་ནོ།]

1 ཞོག་༣༣༡ན་ན། སྟེ། ༣༩༩ན་ན། པར་པར་

2 ཞོག་༣༣༡ན་ན། འཛིག

༥ མི་རུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདིར་ རིས་ཀྱི་ཕུར་ཕུའི་ ཆོ་ག་གསུངས་
 བ་སྟེ། མདོན་སྟོང་གི་རིས་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་
 བས། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རས་ལ་དུག་ལ་སོགས་པས་མིང་དང་སྟེལ་བའི་སྤྲུགས་བྲིས་ལ།
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྟོང་གར་བཅུག་ནས་ དེ་ལ་བསྐྱབ་ཀྱའི་རྣམ་ཤེས་བཀུག་པ་དེ་བསྟེན་པས་ལ་དོན་
 དེར་ཞེན་ནས་ མི་རུས་སམ། སེང་ལྗེང་གི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་དུང་བའི་ཕུར་
 བྱ་སྟེ། ཁོ་པོའི་གཟུགས་ཅན་ལ་འོག་མདུང་ཅེ་གཅིག་པར་བྱས་ལ། གསང་སྤྲུགས་
 སྟེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་ཐུན་དུ་བཅད་ནས་ འདོན་ཅིང་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཀླང་པའི་མཐེལ་
 གྱི་བར་དུ་དྲོ་ཆེ་ཐོ་བས་བརྟུངས་ན། འདིས་ནི་གདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་
 ཡིད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ རིས་ཀྱི་ཕུར་གདམ་བསྟན་ནས། བསམ་གཏན་གྱིས་
 ཉེ་བསྟོན་པས་བསྐྱེད་པའི་ ཕུར་བྱ་གདམ་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་འཕྲོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། “བསྐྱབ་¹པའི་ཐབས་ མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ་ ལས་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་ དང་པོར་ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དྲོ་ཆེ་ ‘འཆང་གི་’ འི་སྤྱོད་བ་ རྟེན་ལ་འཁོར་
 དང་ལྷན་བས། ལུས་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ མི་བསྟོད་བ་ ཕྱིར་
 དབྱུང་ཞིང་ དེ་ནས་རང་ལ་ རིས་སུ་ཞུགས་པས། འདྲ་འཕྲོ་འཁྲུག་ཅིང་མདངས་བཟང་
 བའི། ། དྲོ་ཆེ་སེམས་དཔར་མཉམ་གཞག་ལ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་དྲོ་ཆེ་ ཞལ་ཅུང་ཟད་མཆེ་བ་
 གཅིགས་པ་འདྲ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ མེ་འདྲ་འབར་བ་ འི་དབུས་སུ་ཆུད་པར་
 བདག་ཉིད་བསྟོམས་ལ། མངལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ ཁོ་པོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཆོམས་
 རྣམས་སུ་བཞག་ནས། དྲོ་ཆེ་སྤྱི་ནི། [འདིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་”ཀྱི་²འཁོར་པོ་སེང་པོ་ཅི་བས་བཅུ་བ་

1 ཞོལ་༣༣ནག། སྤྱི་ཟླ་ ༣༤༤བཅུ། སྤྱི་བ

2 ཟླ་༣༣་བཅུ། ཀྱིས་

བསྐྱོམ་སྒྲིག་གསལ་བར་མ་བཤད། ཨ་རྒྱ་ཡས་འཁོར་ལོ་དེ་བསྐྱོམ་བར་མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ཤིང་། རྒྱ་དེ་ཕྱི་མ་ལས་¹ ལོངས་སྤོང་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྟར། །དེག་པའི་སྤྱེས་བུ་དོན་ཅན། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཅིབས་བརྒྱུད་དེ་དབུས་རྣམ་པར་
བསྐྱོམ། །ཅིབས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ། །ཡི་ཤེས་བདག་ཉིད་བརྒྱ་ལས་བྱུང། །འགོག་པའི་དོན་ཅི་ཅི་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། །མཆོག་
ཏུ་མཛེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དོན་ཅི་འབར་བའི་སྤྱི་བསྐྱོམ་པས། །མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་རྒྱུ་བཤུགས་པས་ནི་“བསྐྱུང་²འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་དོན་ཅི་ཅི་འཆང་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད། རྒྱུ་བཤུགས་
དོན་ཅི་གསུམ་དང་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པར་འབྲེལ་བར་བཤད་དེ། དེ་བཞི་དོན་ཅི་ཅི་འཆང་ལ་གཤོད་དོ། །རྒྱུ་བཤུགས་
པ་དང་བཞི་པས་ཆོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད། ཀུན་ནས་ཞེས་པ་གཉིས་”ཀྱིས་³འཁོར་ལོ་དེའི་
དབུས་སུ་དོན་ཅི་ཅི་འཆང་བསྐྱོམ་བར་བསྐྱེད། །འདིར་འབྲེལ་པས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཕྱི་རོལ་”དུ་⁴འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་
པ་ནི། །འཁོར་ལོའི་ལྗེ་བའི་ཁྲོ་བོ་དོན་ཅི་སེམས་དཔའ་བྱུང་པ་ལས། ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་རུང་ཡང་འདིར་
ནི་མི་རུང་དོ། །ཡི་ཤེས་བརྒྱ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལ་ལོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱུད། །འགོག་པའི་དོན་ཅི་ནི་ཡིད་ཕྱིར་
གཡེང་བ་བཀག་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །རྒྱུ་བཤུགས་མའི་དོན་ནི། །ཁྲོ་བོ་རྣམས་མི་གཡོ་བ་དང་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་གཉིས་
མཚུངས་པ་སྤྱི་མཉམ་པོར་བྱ་བའོ། ། །གསུམ་ཀྱི་མཐར་”ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་གསུང་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གཤོད་མཛེས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོམས་པ། །སྤྱི་ཚབ་: དོན་ཅི་
གསུམ་སྤྱི་ཚབར་ཐུག་པ། །གཟུགས་བསམ་ནས་ནི་སྤྱིར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་

1 ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། །ཡུང་
2 ལྷ། ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། །སྤྱི
3 ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། །ཀྱི
4 ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། །ཏུ
5 ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། + དེ
6 ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། ལྷ། ༣༧་པ་བཞུགས། །།

ངོ། །དེའི་དོན་ནི། རྫོང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སེམས་དཔའ་"གསུམ¹་བཅེགས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེ་སྤང་རྫོང་ལོ། །

དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འོག་གི་མཐར་གནས་པའོ། །གཟུགས་བསམ་པ་ནི། གཞོད་མཛེས་གྱི་ཡིན་ཏེ། འོག་གི་གཞོད་མཛེས་གྱིས་སྤྱལ་པའི་གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་²་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ་བཀའ་"བསྒོ་བས་³་བགོགས་རྣམས་བཀུག་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕུར་བུའི་ཆོ་ག་བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་ཆེན་ནམ། །ཡང་ན་འདོད་ཆགས་རྫོང་ཅན། །གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་དག །བསམས་ན་རྫོང་གསུམ་ཡང་གཞོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་སོགས་པར་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཕུར་བུའི་ཆོ་ག་འདི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་"འེ་དོན་ཏོ། ། [རྫོང་གསུམ་གཞོན་པ་ནི་བགོགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཕུར་བུས་འདེབས་པའོ། །]

༥ རྫོང་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོ་གའི་ཕུར་བུས་གདབ་པ་སྟོན་ཏེ། རྫོང་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཅིབས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ས་སྤྱལ་པ་འི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཕུར་བུ་བཅུ་འི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པས། གདུག་ཅིང་ཁོ་བ་ཆར་བཅད་ལ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་བ་ཆར་གཙོད་པ་སྟེ། བཅེ་བ་མེད་པར་གཞོམ་པར་བྱའོ། །རྫོང་འཕྱོར་

1 གླ་༣༧་ནང་གླ་ཤི༣༧་འབྲས། ལུས་

2 གླ་༣༧་ནང་གླ་༣༧་འབྲས། + དེ་

3 གླ་༣༧་ནང་གླ་༣༧་འབྲས། བསྒོས་པས་

བས་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་སྟེ་
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡང་ཆོ་ག་འདི་
ཉིད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡང་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་དོ། ། [རང་སྟོན་
དེ་གསུམ་དུ་"བསྐྱོམ་¹ རྣམ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པའི་སྤྱར་བྱས་འདེབས་ཚུལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེ་བར་བསྟན་
པོ།] སྤྱར་བྱའི་ :པ་ཆེན་: དབྱིབས་ གནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྟིང་"ཁ་² རྣམ་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱར་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ བདུད་ཅི་"ཐབ་³ སྤྱོར་ :ཆག་:
ནི་སྟེ་བ་རྣམ་གོང་དུ་ཞེས་བཤད་པས་སྟིང་ག་རྣམ་ཟེར་ཡང་ སྟིང་"ཁ་⁴ སྟེ་སྟེ་བ་ རྣམ་
བཟུང་སྟེ། ཀྲང་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་སྤྱར་བྱའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ལ། སྤྱར་བྱ་དེ་ཉིད་
སྟེ་བ་རྣམ་གོང་དུ་འང་དམ་ཆོག་སྟེ། བདུད་ཅི་"ཐབ་⁵ སྤྱོར་གྱི་གཟུགས་སུ་བསམས་
པར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྤྱར་བྱའི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱར་བྱའི་དབྱིབས་
ངེས་པར་བརྟག་པ་སྤྱར་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དོ་རྗེའི་སྤྱོར་བ་
ཡིས། སངས་རྒྱས་དག་ཀྱང་སྟེ། [:པ་ཆེན་: སྤྱར་བྱའི་ཆོ་ག་ཤེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་ཟེར་བ་སྟར་ཡིན་
པོ།] སྤྱར་བྱའི་ཆོ་ག་ཤེས་པའི་སྐྱབ་པ་པོས། ངེས་པར་སྤྱར་བྱས་འདེབས་ཤིང་མི་
འགྱུར་བ་སྟེ་མི་གཡོ་བ་ར་བྱེད་དོ། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །སྤྱར་བྱས་བཏབ་ན་
སྤྱར་དུ་འཆོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [:པ་ཆེན་: སྐྱབ་པ་པོ་གཤེད་ཆོ་ག་དེ་ལྟ་བུས་སྤྱར་བྱས་འདེབས་ན། དེའི་ཆེ་

1 སྟེ། ཐེ། ༣༧ན་ན། བསྐྱོམས

2 ཐེ། ༣༧ན། ཞེས་པ་ན་ན་ན། སྟེ། ཐེ། ༣༧ན་ན། ག

3 ཞེས་པ་ན་ན་ན་ན། ཐབས

4 ཐེ། ༣༧ན། ཞེས་པ་ན་ན་ན་ན། སྟེ། ཐེ། ༣༧ན་ན། ག

5 ཞེས་པ་ན་ན་ན་ན། ཐབས

“བསྐྱབ་¹བྱ་བཙོན་འབྲུག་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་དཔང་བསྐྱར་བས་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྱར་དུ་སྟེ་འིངས་པར་འཆི་བར་འབྱུར་རོ། ། ཞེས་འབྱུར་བ་ལྟར་བཤམ། ། ། སྐྱབ་བ་པོ་སྟེ། བཙོན་འབྲུག་བརྟན་པས་ན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་དཔང་བསྐྱར་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་གཤམ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་གས་སྤར་བུས་འདེབས་ན། དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤྱར་ཞིང་འིངས་པར་འཆི་བར་འབྱུར་རོ། །

༥ དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེམ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བས་ཀྱང་སྤར་བུའི་ཆོག་”བརྟན་²པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཙོན་ལྟན་འདས་ནི་དོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོའོ། ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། ། སྐྱའི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་སོ། ། འདིར་རྣམ་པར་འབྲུལ་ཞིང་སྤར་བུའི་གནས་སྟེ། རྣམ་པར་རོལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། ། སྐྱའི་དམ་ཆེ་གཞི་སྐྱའི་སྟོབས་སོ། ། ལུས་དེའི་“ཆམ་ངམ་³གྱིས་གཞོན་པ་ནི་ཆར་གཙོད་པ་སྟེ། དོ་རྗེ་སྤར་བུའི་སྤྲུགས་འདི་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤར་རོ། ། ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཏེ། མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བཤམ། ། ཆེན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཆོད་ཅིག་པའོ། ། ཏན་ཏན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ལུས་གྱི་སྟོབས་ཆོམས་ཤིག་པའོ། ། ད་ཏ་ད་ཏ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་སྤྲུགས་ཤིག་

1 ཞོལ་༤༣༣བ༣ན། སྐྱབ

2 གླ་༣༧འབྲན། སྐྱ་སྟེ། ༣༧བཅན། བརྟན

3 ཞོལ་༤༣༣བ༤ན། མཆོམས་ངམ

4 གླ་༣༧འབྲན། སྐྱ་སྟེ། ༣༧བཅན། །

བཤོ། །“དྲི་བ་¹ འབར་བ་ བརྩ་² ཅུ། འཁོར་ལོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དང་འཁོར་ལོ་འབར་བ་
ཅན་གང་ཡིན་པ་ལ། འབར་བའི་དོན་དེ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་ མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ བོད་
བཤོ། །“རྩྱ་³ བཏུ་ཅེས་བ་ནི་བསྐྱེད་བཤོ། །པན་ཚུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི།
ཕུར་བྱ་གང་བ་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་འི་
སྦྱོན་ས་ ཉིང་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྦྱོན་དུ་བྱ་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ ལྷ་མ་གྱི་ར་
བསྐྱེད་པ་ མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ། པན་ཚུན་དགྱི་བའི་ཚུལ་ དུ་བྱ་ཞེས་པ་ཡབ་ལུས་པན་ཚུན་དུ་ གྱིས་
འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་བྱས་ལ། མཐེ་བོ་གཞི་ནི་རབ་དུ་བསྐྱེད་ ཞེས་
བྱ་བ་ལ། མཐེ་བོ་ནི་རང་གི་དོན་དེའོ། །གཞི་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་གསང་བ་ འི་བརྒྱ་ སྟེ། དེ་ལ་གཞི་
ཟེར་བ་ནི་ དགའ་བ་ སྟེ་བ་ འི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་གཉིས་འདུས་ནས་
གཅིག་དུ་བྱས་པའོ། །རྩི་མཛེས་ཞེ་ན། རྩི་མཛེས་སྤང་མཛད་ཚུལ་གནས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། རྩི་མཛེས་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཚུལ་ གྱི་གནས་ ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའི་ལུས་སོ། །

ལུས་ དེ་གང་གིས་མནན་ཅིང་ཕུར་བྱས་བཏབ་ [རང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་ས་ལོན་གྱི་ཡོད་ཟེར་
གྱིས། བསྐྱེད་བྱ་ལུས་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་བཀྱག་པ་ལ། རང་གི་ཡིང་ག་དོན་དེ་ཅེ་ལུ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕུར་བྱས་ལུས་གྱི་སྦྱི་
བོ་ནས་རྒྱུ་པའི་བར་དུ་ཕྱག་པར་བསམ་པ་པའོ། །] བ་དེ་ནི། རྩི་མཛེས་སྤང་མཛད་ གྱི་ ཚུལ་ “ཕྱི་⁵
གནས་ ལུས་གནོན་ པ་སྟེ། འདི་ནི་མཐེ་བོ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ།
འདིའི་ཕྱགས་ཀྱི་མཐར་ཆེ་གོ་སྤྲོ་ར་ཡ་རྩྱ་བཏུ་ཅེས་སྟེ་ལའི་ ཕྱགས་འདི་བསྐྱེད་པ་མཛད་བྱེད་ཅིང་

1 གླུ་མ་ལུ་ལེན། དྲི་བ།
2 ཞོལ་མ་ལུ་ལེན། གླུ་མ་ལུ་ལེན། + དོན་
3 གླུ་ མ་ལུ་ལེན། རྩྱ་
4 ཞོལ་མ་ལུ་ལེན། གླུ་མ་ལུ་ལེན། མོ་
5 ཞོལ་མ་ལུ་ལེན། གྱིས་

སྟོམས་འཇུག་གཤམོ། །བཏབ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལ་རྟོ་རྟེས་
བསྐྱུན་པ་ཅམ་གྱིས་སོ། །སེམས་དབང་ཆེན་ཉི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་
ཡང་རོ། །རྟོ་རྟེས་སྐྱ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་རབ་འཕྱིར་ཐ་མ་ གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་དོ། །དམ་ཆོག་མཆོག་གིས་ ཉེ་ཐག་ལས་དེས་ ལྷང་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གནས་ལས་སྐྱོད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་
གསུང་ནི། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གསུང་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོག་གོ། ཆིག་དེའི་
གནས་ལ་ ལྷང་བྱས་གདབ་པའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །གསུང་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོག་གོ། དེའི་དམ་ཆོག་ནི་
སྟོབས་སོ། །དེ་གཞོན་པ་ནི། སྐུ་རེངས་པར་བྱ་བའོ། །རྟོ་རྟེས་ནི་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ་ལྷང་བྱ་
གདབ་པའི་ལྷགས་ལྷང་བའོ། །མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷགས་ཉེ། མིང་མཐའ་
མེད་ཅེས་བྱའོ། །“མི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དག་འགྲུགས་པའི་ས་བོན་
ནོ། །ལྷང་”² ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་ བོད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་པ་སྟོ་
ཁ་”³ བ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་བའི་བརྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་སྟོ་སྟེ། ཡེ་
ཤེས་པ་སྟོ་དེ་ཁ་”⁴ བའི་ལྷ་མོའི་ལྷ་གའོ། །རྟོ་རྟེས་སོར་མོངས་པར་བཞག་ ཅེས་བྱ་བ་
ལ། རང་གི་ རྟོ་རྟེས་སོར་མོ་ཡིན་པས་ན་རྟོ་རྟེས་སོར་མོའོ། །དེ་དེས་པར་བཞག་པ་ནི་
རྟོ་རྟེས་དེའི་ པ་སྐར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །འདོད་ཆགས་རྟོ་རྟེས་ཚུལ་གནས་ཉེ། ཞེས་བྱ་བ་

1 གླ་༣༡༠བཟུ་གླ་གླ་༣༡༠བཟུ་གླ་
2 ཞེས་ ༣༣༠བཟུ་གླ་ བྱ
3 གླ་ ༣༡༠བཟུ་གླ་ བྱ
4 གླ་ ༣༡༠བཟུ་གླ་ བྱ

ལ། འདོད་ཆགས་དོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྤྱོད་མོ། ། ཆོག་དེའི་གནས་ནི་
 ལྷེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རང་གི་ཡིད་ག་དོན་རྒྱུ་ཅེ་ལྷ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཅེ་མོས་རྩི་ལ་བཞིན་དུ་མཉམ་ནས་
 ལྷེ་བཏབ་པ་ར་བྱུང་བ་དེ་ལྷ་བྱུང་དོན་རྒྱུ་འདི་དེས་པར་འདེབས་པའོ། ། [འདིའི་དུས་
 ལ། མི་¹མྱུང་²ལྷ་རྩི་ལྷ་པ་ལ་པའི་ཅེས་པ་བརྒྱས་སོ། །] བཏབ་པ་ཐག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་
 འབྱུང་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྐྱོམས་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལྷེའི་ཅེ་མོ་ལ་རེག་པ་
 ཅམ་གྱིས་སོ། ། [བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྐྱོམ་པ་ལྷས་གཞོན་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །] དོན་རྒྱུ་ཆེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དག་གི་སྒྲོས་
 པའོ། [སྐྱེ་གསུམ་ནི་མེད་ལས་བྱུང་བ། ཞེས་བྱ་བ་འི་སྐྱེ་གསུམ་ནི་མེད་ནི། ཉན་མཁའ་ལྷ་
 བུའི་འོད་གསལ་ལོ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་འོ། ། བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ཐག་པའི་སྒྲོར་བའི་བྱུང་བར་གྱིས་སོ། ། བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལྷེ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་ལྷེ་རེད་པ་ར་འགྱུར་བའོ། ། ཡང་ན་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འཆི་བར་འགྱུར་དོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྤྱགས་གྱི་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་ཆོ་
 ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སེམས་ལ་ཕུར་བུའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་
 གང་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཁྱེད་པའོ། ། སྤྱགས་གྱི་དམ་ཆོག་ནི་
 སེམས་གྱི་སྒྲོ་བའོ། [དེའི་³ཆམ་ངམ་ནི་སེམས་གྱི་སྒྲོ་བ་གཞོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 ཕུར་བུ་གདབ་པའི་སྤྱགས་གསུངས་པར་བྱུང་བའོ། །] མི་བཟོ་རྒྱ་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱེ་

1 ལྷ་ ༣༡༩ན། ལྷ་ ༣༡༩ན། ལྷ་
 2 ལྷ་ ༣༡༩ན། ལྷ་
 3 ལྷ་ ༣༡༩ན། མཆོམས་ངམ

དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ བོད་པ་འདི་དོན་རྟོ། །¹ཉི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདི་སྤྱིང་གཞོན་པ་ ལ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་རྟོ། །

ཅེ་མོ་ལྷ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཅེ་མོ་ལྷ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མའི་འོད་འཕྲོད་བས་འཁྲིགས་པའི་རང་གི་དོ་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལོ། ། [རང་གི་མིང་གའི་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་འདར་སྤྱར་རོ། །མཁས་པ་དག་རང་གི་མིང་གའི་སྤྱིད་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་ལ་སྤྱད་ཅེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཕུར་བུར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །] དེ་ལྷ་ཞེ་ན། དོ་རྩེ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་སྤྱིང་²ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྷར་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་བྱ་བ་ ནི་མིང་གའི་ཕུར་བུས་སྤྱིང་གར་འདེབས་པའོ་³སྟེ་⁴འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཕུར་བུ་དེས་པར་གདབ་པའོ། ། [འདི་འདྲུས་སུ་ཡང་ཨོ་བཟླ་རྩ་རྩ་⁵ཉི་ཤེས་པ་ལ་ལྟ་ཅེས་བརྒྱས་ཤིང་སྟོམས་འཇུག་བྱའོ། །] བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རང་གི་བྲག་རྒྱའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ [མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་འདི་གོང་མ་གཉིས་ལ་འདར་སྤྱར་རོ། །] གནས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདི་སྤྱིང་གི་བསྐྱེད་པ་ལ་འབར་བར་གྱུར་པའི་རང་གི་དོ་རྩེས་བཏབ་ཅིང་⁴བརྒྱུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ [དོ་རྩེ་བྱི་མེད་གསུམ་ལས་⁵འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་འདི་མ་མེད་པ་ཞེས་སྤྱར་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མུར་དང་འབྲལོ། །] དོ་རྩེ་བྱི་མེད་དེ་འོད་གསལ་བ་དེའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སོ། །བཏབ་མ་ཐག་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

1 ཟེ། ༣༧་འབྲན། ཉི་ཤེས་

2 ཟེ། ༣༧་འབྲན། ཞོ་ལ། ༣༣༧་འབྲན། ཟེ། ༣༧་འབྲན། གའི་

3 ཟེ། ༣༧་འབྲན། ཉི་ཤེས་

4 ཟེ། ༣༧་འབྲན། - །

5 ཟེ། ༣༧་འབྲན། ཟེ། ༣༧་འབྲན། བྱུང་། ། ཞོ་ལ། ༣༣༧་འབྲན། འབྱུང་། །

སོ། །ལྷང་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱིང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ ནི་སེམས་རྣམ་ཏུ་གནས་པ་ལས་
འདས་ནས་འཛིན་པ་ཉམས་པའོ་¹ སྤྱི་གཤམ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ འཆི་བ་ དེ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་ལུང་བྱ་ཆེན་པོས་ “སྤྱི་དོན་རྗེ་འཆང་
གིས་ དེ་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུང་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ རི་ལྟ་
བུ་ཞེན། སྐྱ་གསུམ་མཆོག་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གི་ཐེག་པ་བ་ཐེག་པ་གསར་ པ་རྒྱ་མེད་གི་
ཐེག་པ་ ལ་གནས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ རྣམས་ནི་ རྫོགས་གསུམ་དཔེར་མི་བྱེད་པའི་ང་
རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་ སྐྱ་གསུམ་ པ་ སྟེ། དེ་རྣམས་གི་མཆོག་གོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་པན་
མཛད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གི་དོན་བྱེད་པར་བྱས་པའོ། །དེ་རྣམས་མཉེས་
ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ ལས་ཆོག་ས་ རྣམས་དང་པོར་ཐོས་པ་ཅོམ་གྱིས་སོ། །རབ་ཏུ་
དབྱེས་པར་གྱུར་ནས་ནི་² དེའི་ཐོག་ཏུ་རྫོགས་པས་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ནས་སོ། །གསུང་ནི་འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་³རྗེས་སུ་སྤྱོད་
བའི་གསུང་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གི་ཆོག་འདི་སྐད་ཏུ་བཀའ་སྩལ་
ཅིང་སྐྱས་པར་གྱུར་པའོ། །ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཏུ་གྱུར་པའོ། ། ངོ་མཆར་བའི་
ཡུལ་⁴ནི་ གསང་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲགས་གི་གནས་ཏེ། དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའོ། ། [འདི་ནི་སྤྲགས་ལ་གཞིལ་བས་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་མཆར་བའོ།] ལྷིང་པོ་ཀུན་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་

1 གླ་ ༣༤༥ན། སྐྱ་སྟེ། ༣༧ན། ཏེ།
2 གླ་ ༣༤༥ན། ཞེས་ ༣༥ན། སྐྱ་སྟེ། ༣༧ན། །
3 གླ་ ༣༤ན། གིས་
4 ཞེས་ ༣༥ན། སྟེ། ༣༧ན། དེ།

བ་ནི་སྤྲུགས་ནམས་ཀྱིས་ ལས་སོ་སོ་ལ་ རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བྲེ་བྲག་ སྟེ་དབྱེ་བ་དུ་མ་གསུངས་
པའོ་ གོ་ ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཞི་བ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། ལས་ལ་ རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད། ཉང་ལ་
གཞོལ་བས་ བསམ་གཏན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། རྟོན་རྟེན་མ་པར་འཛོམས་ཞེས་
བྲུ་བ་ནི་གདུག་པ་ནམས་ཆར་གཙོད་པ་ རི་ལས་སོ་ འོ། ། [ར་ཆབ་: སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་སྟེ། ལས་
ཀྱི་ཆོགས་ལ་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ། སྤར་"བྱས་¹འདེབས་པ་དེ་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེད་ཞེས་པ་སྟེ་
བའོ། །] སྤར་འདེབས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བྱས་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྤར་བྱས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེ་བའོ། །

བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ནམས་སོ། ། བྲགས་ཆེན་དེ་ནི་
ཕྱོགས་སྦྱོར་བ་ནམས་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤར་བྱས་གཞོན་པ་དེ་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེདོ། །
རྟོན་རྟེན་བརྒྱ་སྤར་བས་བསྐྱབ་བའི་ སྟེ་ལ་སོགས་པའི་སྤར་བྱས་གཞོན་པ་བསམ་གཏན་གྱིས་
སོ་སོར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། ངོ་མཆར་ཆེ་བའོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཐག་
"གིར་²བཤད་པ་ཡིན་འོ། ། [ཞེས་པ་འདི་དང་"སྟེ་བ་³པ་སོ་ནམ་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ས་ནི། རྟོན་
དང་བརྒྱ་སྦྱོར་བའི་སྤར་གདབ་འདི་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤར་གདབ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་གྱིས་སོ་སོར་
གསུངས་པ་ཞེས་བས་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤར་གདབ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་གསུམ་མི་བྲེད་པར་བསྟན་
འོ། །] གང་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་སྤྲུགས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། སྟེ་བ་པ་པོ་
ནམས་པ་གཉིས་ ལ་ དང་ཉི་བར་ [ར་ཆབ་: བཞོ་བའི་བེད།] འཆོམ་པའོ། ། སྤར་གདབ་ནི་
སྤར་བྱས་བཏབ་པ་སྟེ། མི་གཡོ་བར་བྱས་པའོ། ། དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟོན་རྟེན་འཆར་

1 ལྟ། ༣༡༩བ་༥ན། བས
2 ལྟ། ༣༣༤བ་༣ན། གིས
3 ལྟ། ༣༣༤བ་༥ན། བསྐྱབ

ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་སྐྱེ་བ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་
 གྱི་མཆོག་སྦྱིན་པ་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྟེར་བའོ། །སྐྱེགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན་བསྐྱེས་པ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱེགས་ནི་སྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བྱི་སྐྱེགས་ཀྱི་དོན་དང་ལ་སོགས་པ་ས་སྐྱེགས་སྟེལ་བ་དང་བརྒྱས་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའོ། །བསྐྱེས་པ་ནི་བཏུས་ནས་བསྟན་པའོ། །གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོག་སྟེ། སྤྱི་ཐོག་བཞེད་པའོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཉིད་ཆད་ཏུ་
 བྱུང་བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ས་ཀྱང་། “སྐྱེ་བ་པོ་རང་དང་བསྐྱེབ་བྱ་གཞན་ཀྱི་ཆ་ཏུ་ལ་
 དམིགས་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་པོས་
 ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེགས་ཀྱིས་ཏེ། ལྷ་ལི་བརྟུག་དང་ལྷ་ལི་སོགས་ལས་”འབྱུང་²
 བའི་སྐྱེགས་རིགས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་མཆོན་མ་སྟེ་རྟགས་གསུམ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ། རབ་ཏུ་འབྱུག་པས་ན་སྐྱེགས་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུགས་
 པའོ་ཤིང་། [འདིས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་སྐྱེ་བ་ལ་སྤར་འགོག་པ་དོན་རྒྱལ་པོ་ནི་ཞེས་པའི་སྐྱེགས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྐྱེགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ། བརྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་པ་
 འབྱེན་པ་ལ་བསྐྱེགས་པར་བསྟན་ནོ། །] དེས་སམ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེལ་བའམ་རྣམ་པར་འབྱེལ་བ་
 བྱི་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེའི་ཡོངས་སུ་རྩོམ་པས། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོགས་
 རབ་འབྱུམས་རྣམས་བསྐྱེབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཅིང་སྟེ། རྩི་

1 ཞོལ། ༣༣༧ནག། སྐྱེ་བར
 2 ཟླ། ༣༤༣བག། བྱུང

ཉེ་དྲི་བྱ་ཉེ་ཞེས་པས་ འབར་བ་ ཉེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ ར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ན། སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་སྦྲེད་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲགས་གྱིས། འགྲུགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉེ། དེ་སྒྲིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། སྒྲིན་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེ་འུ་བཅུ་བཞི་པ་མཐའ་དུག་གིས་བཤད་པའོ། ། །

ཕྱི་སྒར་བཤད་ ཟེན་ བ་དང་མ་བཤད་པ་ བཤད་མ་ཟེན་མ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ འི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ རྣམས་ བློ། འོག་ནས་འཆད་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་ སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ རས་སྒྲོམ་ བ་དང་བྲལ་བས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེ་འུ་བཅོ་ལྔ་པ་གསུངས་ཉེ། ཕྱི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དོན་ཅེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའོ། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་རོ། ། [ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པ་སྒྲ་མ་གསུམ་སྒྲ་མ་བྱེ་མ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྟོན་གྱི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །] མི་འགྱུར་ཆེ་ནི་རྣམ་པར་མི་འཛིག་པའོ། །ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱར་ [པ་ཆ་བ་ ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཟེལ་] བློ་དབང་བསྐྱར་བ་ འི་ཡང་གཞན་ ཐམས་ཅད་ལ་ གྱིས་གྱང་”¹ དབང་བསྐྱར་བ་ པོ་ཡིན་པས་སོ་ འོ། །ཀུན་མཁྱེན་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དོན་ཅེ་གསུང་ནི་མི་བྱེད་པའི་གསུང་རོ། །བཀའ་སྒྲུལ་པ་ནི་གསུངས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །

1 གླེང་མཆན་ལྟར། ཞོལ་ ༣༣༧བཟུང་། སྒྲུ་སྟེ། ༣༣༦ནང་། ང

ཕྱི་སྤྱི་ལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ སྒྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲེ་
 ག་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲེ་ག་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་ནི་རིགས་ངན་
 གྱི་བྱ་མོ་འོ། ། བྱ་མོ་དེ་དང་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩོན་འབྲུག་དང་བློན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་གྱི་འཛིན་པ་ཉན་དང་ལྡན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེད། ། བྱ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་
 གཉིས་པ་ནི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པའི་ན་ཆོད་དོ། ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པར་བྱ།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲེ་བོ་འདུས་པ་འཛིན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་ཉིང་འཛིན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་པ་
 ཉིང་འཛིན་པ་དང་བྱུང་བའོ། ། [བྱུང་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པ་ཞེས་པའོ།] སྒྲུབ་པ་པོས་ནི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ སྒྲུབ་པ་པོས་སྒྲུབ་པ་ལེ་བཞི་སྟོན་པའི་ རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་པ་ ཉེ་མུ་བསྒྲུབ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་
 སོགས་ ལེགས་པར་སྒྲོབ་ཏུ་གཞུགས་པའོ། ། [དེས་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་སྒྲོབ་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱུད་སྒྲོབ་པ་ཡང་མཆོན་ལ། དཔེན་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་དཔེན་ཆོག་མི་འཛིན་པ་ལ་ལམ་འདི་སྟོན་པ་བཀག་པས་དེ་དག་གྲང་གཟུང་འོ།] རྒྱུད་ཉིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 སྒྲུབ་པ་ཤེད་པ་རྣམས་ རྒྱུ་མཐའ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་སྟེ། ལན་ཅིག་འཛིན་པ་
 བཟུངས་པའི་འཛིན་པ་ལོད་པའི་ཕྱིར་དོ། ། བསྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲུབ་པ་དང་
 རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བསྒྲུབས་པའོ། ། ཕྱི་སྤྱི་ལ་དེ་དང་གང་ཉིང་འཛིན་པའི་ གནས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། བཤད་བཞི་བ་སེར་སྒྲུབ་ལྟེ་བའོ། ། གཅི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་དེ་འཛིན་པ་
 ཉིང་འཛིན་པ་བྱུང་གཞན་འོ་ཞོ་མར་དང་བཅས་པའི་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟེ་བའོ་ཞོ་ཞོ་ཞོ་ཞོ་ ། བྱུང་ དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་
 པའི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ སྟེ་འགྲོ་བ་ས་ན། དམ་ཆོག་ [ས་མ་ཡིད་སྒྲུབ་ས་

1 གླ་ ༣༤བཟུང་། བཟུང་

2 གླ་ ༣༤བཟུང་། ཞོ་ལ། ༣༣ནེན། གཅིག

ཡང་དག་པར་འཁྲོ་བཤོ། ། སྟེ་དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། བཤང་གཅི་དམ་ཆོག་ལ་
སོགས་པ། ཞེས་བྱ་སྟེ། སོགས་པ་འདི་སྤྲུལ་ནི་ཅན་དན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་
"གཟུང་¹ངོ། །དེ་རུ་ཆོག་བཞིན་དུ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་ ལྷ་བྱང་གི་ དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཆོག་ བཞིན་དུ་ སྟེ། དེའི་ཆོགས་ བྱང་ སོ་། །དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་ལྷན་པར་བྱ་"
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བཞི་བྱ་བའི་ཉེ་བར་མཆོན་པས། སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ དེའི་མཆན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་³བར་བཤོ། །

ཕྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཆོན་གྱིས་གྲིས་པའི་འོག་ཏུ་ རི་ལྷ་རབ་ ཞེ་ན། རོ་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་
སྟོམ་པ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ངོ། །དེ་སྟོམ་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན། རོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོམ་པ་ཡིས་⁴ཉེ།
མི་བསྐྱོད་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་
བརྒྱན་པར་བཤོ། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ། ། འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆང་བར་
བསྟོམ་པར་བསྐྱན་པ་འདིས། ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མང་ཅུང་ཡོད་ཀྱང་། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་ཅུང་
མེད་པར་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གསུང་བ་ནི་ལེགས་པར་སྣང་ངོ། །

ཕྱི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ནས། དབུ་སྐྱའི་བར་གྱི་
མཆན་མ་བཟང་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཉེ་བར་འབར་
བཤོ། །རབ་ཏུ་བཟང་བ་ནི་ སྤྲེས་པ་ གཞན་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པའོ། །བཞིན་ཡང་ ངས་

1 ལྷ་ ༣༤༥ནན། བཟུང
2 ལྷ་ ༣༤༥ནན། ལྷ་ ལྷ་ ༣༥༤བུན། །
3 ཞོལ། ༣༤༥བུན། བཟུང
4 ཞོལ། ༣༤༥བུན། ལྷ་ ༣༥༥ནན། ཡིན
5 ལྷ་ ༣༤༥ནན། ལྷ་ ལྷ་ ༣༥༤ནན། གསུངས་པ

རབ་ མངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱབ་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལྟ་ ཞིང་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱགས་ པའོ། ། རྒྱན་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ ཅེས་པའི་རྒྱན་གྱི་དོན་ ཉི་ དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ དགའ་བ་ བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
འཁྲིག་ཐབས་ཐམས་ཅད་ ལ་མཁའས་ [རྒྱལ་ མཁའས་པའོ། ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་
སྟེ་“ཞེས་¹པ་ལྟར་བྱའོ།] བ་པོ་ སྟེ་“དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་
བུའི་སྟེ་ཤ་ཅན་ ཉེ་རིགས་ངན་ གྱི་བུ་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། “པང་²པར་ཉེ་བདག་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་ནས་ [ཞེས་པ་ནི་རྗེ་འགོས་བཞེད་པ་ལྟར་
སྦྱོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ཆོན་གྱིས་ཐེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཐེན་ལྟར་ཡིན་ལ། རྩ་ཆོན་གྱིས་ཐེས་པ་ཡིན་
ན། དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཉེ་བར་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱོམ་མོ།] རྣམ་པར་
བསྐྱོམ་པ་ ཉི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་གཙོ་ཆེ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་“སྟོན་ཏུ་
³ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་ སྟེ་“། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ སྦྱོང་བ་བྱེད་པའི་
སྐབས་དོན་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ རྫོགས་པར་བྱའོ།]

ཕྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་“ལྟ་⁴ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ལྟ་ཡི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་ལྟ་དེ་ལེས་
གཙོ་བོ་བྱས་པ་ འོ། །འཁོར་ལོ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གཙོ་བོ་རིགས་ལྟ་ལོ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་
རྣམས་ཀྱིས་ ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟོ་ མོ་“། །པངས་རྒྱས་གཟུགས་སུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རིགས་སོ་སོའི་ སྤྱབ་པ་པོའི་ལུས་ཉེ། དེ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་ གཙོ་བོ་རིགས་ལྟ་པོ་དེར་
བསྐྱེད་པའོ།] རང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་བྱག་རྒྱ་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་མཆོད་བྱ་བ་སྟོན་
པ་ནི། སྤྲགས་ ཉེ་སྟའི་ གྱི་འཁོར་ལོ་ འི་རྒྱལ་ ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་

1 ཞེས། ༣༣༤བཅུ། ཅེས
2 ཞེས། ༣༣༤ན་ཅུ། བང
3 ཞེས། ༣༣༤ན་ཅུ། - སྟོན་ཏུ་
4 ཞེས། ༣༣༤ན་ཅུ། ལྟ་

གསང་བའི་མཆོད་པའི་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་ཞིང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའི་བྱ་
བ་འདི་དག་”སྒྲོམ་¹པར་བྱའོ། ། [ཞེས་རིགས་ལྗེ་ལྟུང་པ་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་དབུས་སུ་གསང་
མཆོད་བྱ་བར་སྦྱིར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་མི་བསྐྱོད་པ་ཁོན་དང་། ཁ་ཅིག་ནམ་སྒྲུང་ཁོན་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།]

ལྟ་ རིགས་ལྗེ་ནམ་འབྱོར་པས་བྱ་བ་སྦྱིར་བསྟན་ནས། རིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟོན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་
དེ་ལྟར་སྦྱབ་པ་པོ་ས སྦྱ་གསུང་བྲགས་ནི་དོ་ཇེ་ཅན་གྱི། བདག་ཉིད་ནམ་པར་སྒྲུང་
མཛད་ཆེན་པོའི་སྦྱར་ བདག་ཉིད་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམ་མོ། །
ནམ་སྒྲུང་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཇེ་ལྟར་ ལྟ་ ཞེ་ན། བསམ་གཏན་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེ་ ཞེས་པས་སྒྲགས་ཏེ་ལྟའི་
བསམ་གཏན་ཞེས་པ་ མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ བསྒྲོམ་པ་ འོ། ། ལྟ་ དེ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ མི་
བསྐྱོད་པ་ཤར་དུ་བཞག་པ་སོགས་རང་རང་གི་གནས་ ཇེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་འོ། ། དེས་ནི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ནི་འོད་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དུ་གྱུར་པར་
བསྦྱབ་པར་བྱའོ། ། འབྲ་མོ་སྒྲུབ་མཐིང་གའི་མདོག་ ཁེས་བྱ་བ་འདི་”²མཆན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག། བཞིན་རས་མཛེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་། [གྲགས་ འདི་དང་
སྦྱར་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་འོ། ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་འབྱུར་གསང་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པ་དག་
གོ།] འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པར་སྦྱར་ལ། བཙུ་ཆུག་མཁན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྷག་མ་ བཙུ་ཆུག་མཁན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ། ཞེས་དང་། ཏྟ་ཏུ་སྦྱབ་ཅེས་པ་ ནམས་ནི། བཤད་
མ་ཐག་པའི་ནམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། བཙུ་ཆུག་
མཁན་གྱི་འབྲ་མོ་མདོག་དཀར་བ། སྒྲ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་པ་ལ་ བསྦྱབ་ཅིང་ སྟེ་སྒྲགས་
དང་རྒྱུད་ ལེགས་པར་བསྦྱབ་པར་བྱའོ། ། དོ་ཇེ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་

1 གླ་ ༣༡༦ན་༣ན། སྒྲ་ སྟེ། ༣་༡་བཤེན། བསྒྲོམ་

2 གླ་ ༣༡༦བཤན། སྒྲ་ སྟེ། ༣་༡་འན་ཅན། །

ནི། རྩི་མེས་ས་དཔ་ “འ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ ང་རྒྱལ་གྱི་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ བུ་མོ་བསྐྱབ་ཅེས་སྒྲ་ར་
རོ་ སོ་”། །སྐྱོར་བའི་ཚོ་ག་”འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་བྲ་བ་ནི། རྩི་མེས་ས་དཔའི་སྐྱོར་བ་
དེ་ཉིད་ནི་”³སྟེ་མས་པར་འབྲུག་པའི་ ཚོ་ག་སྟེ། སྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་ གྱིས་སྐྱོད་པ་ བྱས་ནས། ཞི་སོགས་
ཀྱི་ ལས་རྒྱུ་ས་བཅུ་པར་བྲ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། ལྷག་ཆ་ དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ ཏུ་འཁོད་ནས་ རི་
ལྷར་འདོད་པའི་ ཞི་སོགས་ཀྱི་ ལས་རྒྱུ་ས་བྲ་བའོ། ། [འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྟོན་ཏུ་
སྐྱོད་པ་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལས་རྒྱུ་ས་བསྐྱབ་པར་བསྐྱབ་ཏེ། རིགས་སྒྲག་མ་བཞི་ལ་འད་འཕྲོ།]

༥ འདི་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྒྲགས་རྒྱུ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྲ་
བ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་དང་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་
ཡི་འོ། ། [རིན་འབྲུང་གི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ནི་ཐེང་རྒྱུད་མ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བཞོ་བྱེད་མའི་བུ་མོ་བྱག་
ཆ་བའོ།] ། དམ་ཚིག་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཚོ་ག་འོ། །ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བའོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི།
སྐྱབ་པ་པོ་དེས་འདའ་བར་བྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ ནི་ལས་ཚོགས་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱུ་ས་སྐྱབ་པ་ལ་མཛོན་ཏུ་
སྐྱོད་པ་བྲ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྲ་བའི་དོན་ནོ་” འོ་”། །དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། ཞེས་བྲ་བ་ནི།
བསྐྱོམས་མ་ཐག་ཉིད་ཏུ་འོ། །རྩི་མེས་ས་དཔའི་འོད་འཕྲར་འབྲུར། ཞེས་བྲ་བ་ནི།
རིན་ཆེན་དཔལ་དང་འབྲ་བར་འབྲུར་བ་སྟེ་དེའི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱལ་པོ་
ཚོས་རྒྱུ་ས་ཀྱུན་དང་མཚུངས། ཞེས་བྲ་བ་ནི། སྐྱོར་བ་དེ་དང་ལྷན་པས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྲུར་བའོ། །འདོད་
དང་ཐར་པ་རབ་བསྐྱབ་པ། ཞེས་བྲ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བ་སྐྱོར་བ་

1 ལྟ། ༣༤༦བཤ། སྟེ། ༣༥༤བཤ། +འ་

2 ལྟ། ༣༤༦བཤ། དེ

3 ལྟ། ༣༤༦བཤ། །

དེ་དང་ལྡན་པས། འདོད་པ་ ལྟེ་མཛོན་མཛོ་ དང་ཐར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་
པར་བྱུབ་པ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བའོ། །

༥ རྩོམ་ཆེ་ཆོས་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལྷ་ལ་
འབྱོར་བས་¹ བྱེད་པར་གྱི་ཆོ་ག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཆེ་ཆོས་ནི་ལྷ་ལ་བསྐྱོམས་པས།
ཞེས་བྲ་བ་ནི། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱོར་བས་སོ། །རབ་མཛེས་ཤིང་ཞེས་བྲ་བ་ནི་
དམར་སྐྱའོ། །བཞིན་བཟང་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དགའ་བས་² ལྟ་བུ་འོ། །མིག་ནི་དུས་
རིང་བ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །སྐྱབ་པ་པོས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་³ ཅེས་
བྲ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་ སྐར་ལྟར་ བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་སྐྱབ་པ་
པོ་འོ། །རྩོམ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་⁴ དེ། རབ་
དགའ་སོགས་ ས་བཅུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱལ་པོ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་འཛིན།
ཅེས་བྲ་བ་ནི། དག་གི་དབང་ལྷག་སྟེ་དེ་འཛིན་པའོ། །མངའ་བདག་དམ་པ་ཀུན་གྱི་
མཆོག་ །ཅེས་བྲ་བ་ནི། དབང་ལྷག་དམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྟག་པའི་ལྷ་ལ་
འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། [ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།]

༥ དེ་ལྟར་རྟག་པའི་ལྷ་ལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ རིགས་སོ་སོའི་ ལྷག་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་
རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་མཛེས་
པའི་ ལྷག་རྒྱུ་བསྟན་པར་བྲ་བའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

1 ལྟ་ ༣༩༧བ། པའི

2 ཞོལ་ ༣༩༠བ། ལྟ་ བལྟ

3 ལྟ་ ༣༩༧བ། ལྟ་ ལྟ་ ༣༩༧བ། །

4 མ་ལྟེ། ༣༩༧བ། ཞོལ་ ༣༩༠བ། ཏེ ལྟ་ ༣༩༧བ། ལྟ་ ལྟ་ ༣༩༧བ། དེ

རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱ་མོ་ [“ཞེས་པ་¹འདིས་རྫོགས་རིམ་པའི་བྱ་གྲུ་
ལ་རིགས་དེས་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།] སྒྲུངས་ནས་དོ་རྩེ་ཆོས་བདག་སྟེ། དོ་རྩེ་དང་འབྲ་
བར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེའི་བདག་
ཉིད་ནི་དེ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་འཛུལ་པ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། །འདི་ནི་གསང་བ་ཐོབ་བྱེད་པ་ལོ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་སྦྱིད་
པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། [འདི་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱུང་འབྲུག་ཐོབ་པས་མཆོག་སྐྱབ་པ་ཉིད་²ལ་སྦྱོར་བ་
ནི་དོན་མིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་
སྦྱོད་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་ལས་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་
བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་རྩེས་སུ་
བྱག་གྲུ་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པ་ལ་སྟོབས་བརྟུན་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་བཤད་པས། རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྲུབ་པ་དང་སྒོ་བ་པའི་རྒྱུང་འབྲུག་ཐོབ་པས། མཆོག་འབྲུབ་ཏུ་ཉེ་བར་³རྩེ་ལྷ་རྒྱུབ་པ་
གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཆུལ་འབྲུ་བའི་བྱིར་དོ།]

ལྟ་རྒྱུ་དེ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་འཛི་རིམ་
པས་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཛི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
བྱིར། དོ་རྩེ་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལྷ་ར་བཤད་ན་དོ་རྩེ་ཉི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་གསལ་པའི་ཉི་མ་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་ནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་

1 ཞོལ། ༣༤༠བལྟ། - ཞེས་པ་

2 ཞོལ། ༣༤༠བལྟ། འདི

3 ཟླ། ༣༤༡ནལ། ཞོལ། ༣༤༡ནལ། ཟླ། ཟླ། ༣༤༡ནལ། བན

ནི་དམར་ཐག་ཆད་ཅིང་འདས་པར་གྱུར་ཏེ།¹ མེད་པ་ན་²ཡོ་བྱད་ཅི་ཉིད་པས་སྒྲ་མ་
མཉེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཆན་བྱེད་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས།
སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དྲུས་སུ་ནི་སྟེ། ཉེར་ཐོབ་དང་སྤང་བ་མཆོན་པའི་ མཆན་མོའི་ཆ་འདས་
ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བའི་དྲུས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་མཆོག་སྟེ། མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་
རིམ་པ་ལུང་ལོག་པས་ཀྱང་འབྱུང་པར་འབྱུར་ཞིང་ནམ་པར་དག་པར་འབྱུར་ཏེ། རོན་
གི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ འདི་ནི་ བྱིའི་ཐོར་ངས་གི་དྲུས་བྱང་པར་བ་ལ་སྟོམ་པས་ན་ བྱིའི་མངོན་པར་
བྱང་རྩལ་པའི་རིམ་པའོ། །

ལྟ་ ཡང་དེ་ཉིད་ནང་གི་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། རྒྱང་གི་ མངོན་པར་བྱང་རྩལ་
པར་བཞག་པ་ བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་
ཉི་མ་སྟེ་ཐབས་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ སྤང་བ་མཆོད་པ་ བྱུང་
བར་གྱུར་ནས། ལུབ་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་གི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ སྤང་བ་དེ་ དེས་པར་
འགགས་ནས་སྐྱབ་པ་སྟེ། འོད་གསལ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། འོད་གསལ་བ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་³བཅམ་པ་སྟེ། འབྱུང་བར་འབྱུར་
རོ། །སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ནི་མ་དེག་པ་སྟེ། དེ་འདས་ཤིང་སོང་བར་གྱུར་པའི་དྲུས་སུ་
སྐྱབ་པ་པོས། བསྐྱོམ་པའི་མཆོག་གིས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གི་རྒྱ་ ཡེ་ཤེས་ དང་ དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གི་ རྒྱུན་གྱིས། འབྱུང་པར་
འབྱུར་ཞིང་ སྟེ་རོན་གི་ འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པས། དེའི་རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་འཇུག་

1 གླ་ ༣༡༧༡ན།

2 གླ་ ༣༡༧༡ན།

3 གླ་ ༣༡༧༡ན། སྟེ། ༣༡༠ན་ལ། བཅམས།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པར་འབྱུར་རོ། ། [དེ་མཛོན་དུ་སྐྱུར་བ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟེན་པ་ནི། རྩི་མོང་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །¹ ཉེན་ཚུ་ལ་ནི་མཆན་ཕྱིད་ན་ཆུ་མས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བསྐྱར་ཏེ།
འོད་གསལ་མཆོན་པར་ཕྱིད་པའོ། ། དེ་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་སྒྲོམ་ཚུ་ལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་འཇུག་འབྲུག་
ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པོག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཛོལ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་འཇུག་འབྲུག་པའོ། །]

༥ ལྷ་ དེ་ ཡོན་ཏན་ རི་ལྷ་བྱ་ ངང་ལྷན་ ཞེན། རྒྱན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། ། [འདི་རྒྱང་འཇུག་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མོང་པའོ། ། ལྷོ་བས་བཅུ་དང་
མི་འཛིགས་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །] ལྷོས་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན།
ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྷོ་བས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེ་བར་ལྷན་པའོ། ། རྩི་
རྩི་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཏེ། རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོག་སྟེ་རྒྱང་
འཇུག་བསྒྲོམས་ནའོ། ། བྲུག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱང་འཇུག་ ལྷུང་དུ་
སྟེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཛོལ་བར་འབྱུར་རོ། ། དེ་ལྷར་ རྒྱང་འཇུག་ བྲུག་པར་གྱུར་
པ་འདི་ནི་སྐྱ་གསུམ་མཆོག་སྦྱིན་པ་སྟེ་ཁམས་ [རྩི་མོང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཟེས།] གསུམ་གྱི་
མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་སྟེར་བའོ། ། སངས་རྒྱས་མཆོན་གྱིས་
ཞེས་པ་ནི་ མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མཆན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ། དེ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆན་པར་གྱུར་པ་ནི་དེ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་ལྷན་པའོ། ། [ལྷར་མཆན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པར་བཤད་པ་དང་།⁴ མི་སྒྲོབ་ཏེ། ལྷར་མཆན་ཐམས་ཅད་ཅེས་མི་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ། འདིར་ཡོངས་སུ་

1 ཞོལ་ ༣༩༡བཙན། བརྟེན
2 ཆཱ། ༣༡༩ན་ན། ལྷ། ༣༡༠བཙན། +བཞི
3 ཞོལ་ ༣༩༡ན་ན། ལྷ། ༣༡༡ན་ན། - ཀྱིས་
4 ཆཱ། ༣༡༩བཙན། ལྷ། ༣༡༡ན་ན། - །

གསལ་པའི་མཆན་བཟང་པོ་”ལ་¹གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཉམས་ཀྱི་ཐུག་པར་བྱུ་ཡི་ཁྱོན་ཅུ་དྲུག་
ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་བར་མཆན་པའི་དོན་གྱིས་ན། སྒྲིང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་རྣམས་སྟུ། དེ་ཡི་འོད་ཀྱང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་གཉིས་
ནི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱས་པས། རྩོ་
རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྦྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་བཅུ་ལྔ་པར་བྱ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ནི། དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་
ཆོག་སྟེ། རྩོགས་པར་བྱེད་ [:པ་ཆོག་ རྩོགས་པར་བྱེད་པ་འདའ་བར་དཀའ་”བ་²ཟེར་ཉེ་རྒྱུ་འཇུག་”པས་³
སྦྱིར་ལས་རྣམས་འགྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །] བ་དང་གིན་ཏུ་འདའ་བར་དཀའ་ཞིང་འདར་
མི་རུང་བའོ། །

༥ རྩོ་རྩེ་ཅན་གྱི་གྲུབ་འདོད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱབ་པ་པོ་འོ། །དངོས་གྲུབ་ནི་
ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གལ་ཉེ་འདོད་ན་”⁴བཤད་གཅིད་དམ་ཆོག་
བཟའ་བ་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཤད་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་
སོ། །གཅི་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་གི་དམ་ཆོག་ནི་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པས་འདུས་པ་སྟེ། འདུས་ནས་དབང་པོས་ཡུལ་ལོངས་སྦྱོད་པའོ། ། དེ་
བཟའ་བ་ནི་སོ་སོར་སྦྱད་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ”འི་⁵བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱི་” འི་...

1 ཞོལ་ ༣༤༩ན་ཅན། ཟླ། ༣༡ན་ཅན། - ལ
2 ཟླ། ཟླ། ༣༡ན་ཅན། བར
3 ཞོལ་ ༣༤༩ན་ཅན། བ་ལ
4 ཟླ། ༣༡ལ་ཅན། ཟླ། ཟླ། ༣༡ལ་ཅན། །
5 ཟླ། ༣༤༩ན་ཅན། ས

རིམ་པས་ ཡུལ་ཐམས་ཅད་པདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་མོར་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྟོམས་པས། ཡུལ་སྤང་ཀྱན་པདེ་
བའབར་པའི་སྟོགས་སུ་སོང་ནས་པདེ་ཆེན་ ཉམས་སུ་སྦྱང་བའདི་ཉིད་ནི། དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ འགྲུབ་པའི་དམ་ཆིག་ཡིན་ནོ། ། ཀྱི་དམ་ཆིག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དཀའ་བ་སྟེ། འདའ་བར་
དཀའ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། [ཐབས་དེས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །] བཤད་
གཅིའི་དམ་ཆིག་ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱབ་པ་པོས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་
དང་དབང་པོ་ འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་བ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དབང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྲས་པའི་སྦྱོར་བས།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་ཏེ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དགེ་ཞིང་ཞི་
བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་”མི་བསྐྱབ་བ་ཁྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕུལ་དུ་
བྱང་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ལོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྲ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནི། སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་ཡིན་ཏེ་འདོད་པ་ནི་འཁོར་བ་ འི་མཛོན་མཛོ
ལོ། །ཐར་བ་ནི་”² བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་དག་མཉམ་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བྲས་པ་
མཐུན་པས་ན། འདོད་པ་དང་ཐར་པའི་དམ་ཆིག་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ།
དགོངས་པས་བཤད་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པ་བཤད་ནས། ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་
དངོས་གྲུབ་³ བསྟན་པར་བྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་བའི་རྩི་རྩི་

1 ླ། ༣༩༠ན་༩། །

2 ླ། ༣༩༠བ་༡ན་། །

3 ླ། ༣༩༠བ་༡ན་ ླ། ༣༩༡ན་༡ན་ + བསྐྱབ་པ་ / * ཡིག་རྩིང་ཡིན། །

ཐོད་ཉིང་འཛིན་གང་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་དེ་ལ་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་དོ་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཁོ་
 བོ་སྐྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་དོ། །ཙཱོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི། མིང་སྐྱེལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཙཱོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྐྱགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བྱ་ཀྱ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཙཱོ་ཡིག་སྐྱ་
 རྩོམ་པ་ཐོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ལོ། ། སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ “འིན་¹འཕྱོག་པ་ལའོ་ཞེས་བྱེད་པས་འདོན་
 བས་ལ་རོལ་གྱི་རོ་མོ་མེལ་ཞིང་མེད་པར་བྱེད་པས་གཤིན་རྒྱུ་མཐར་བྱེད་ཅེས་ བོད་པའོ། །”²ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ “སྐྱི་³ནི་”⁴དྲིན་མཆེ་བ་སྟེ་མཆེ་བ་གཅིགས་པས་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་གདུག་པ་རྣམས་འདུལ་”⁵ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་”ཐད་⁶པ་ཡང་ཡིན་པས་ རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པའོ། ། [ཞེས་
 མཁས་པ་དག་གསུང་དོ། །] “བེ་ཀྱི་ཏ་ཨྲ་ན་ན་⁸ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞལ་འཛིགས་སུ་བྱུང་
 བའོ། །སཻ་”ལ་བྱུན་⁹ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱ་ལ་ཡ་ བཟླག་པར་
 གྱིས་ཤིག་ སྐྱེ་ རེངས་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། ། ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞུགས་པ་

- 1 མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ཅི་ཉ ཞོལ། ༣༥ན་ལ། ཅི་ཉ * ཅི་ཉ
- 2 ཞོལ། ༣༥ན་ལ། སྐྱི་ ལ། ༣༥ལ་ལ། སྐྱི་ ལ། ༣༥ན་ལ། སྐྱི་
- 3 ལ། ༣༥ལ་ལ། སྐྱི་ ལ། ༣༥ན་ལ། སྐྱི་
- 4 ལ། ༣༥ལ་ལ། ཞོལ། ༣༥ན་ལ། དྲིན་
- 5 ལ། ༣༥ལ་ལ། སྐྱི་ ༣༥ན་ལ། བའང་
- 6 ལ། ༣༥ལ་ལ། ཞོལ། ༣༥ན་ལ། སྐྱི་ ལ། ༣༥ན་ལ། ཐོད་
- 7 ལ། ༣༥ན་ལ། གསུངས་པོ་
- 8 ལ། སྐྱི་ ༣༥ལ་ལ། མེ་ཀྱི་ཏ་ཨྲ་ན་ན་ ལ། ༣༥ན་ལ། མེ་ཀྱི་ཏ་ཨྲ་ན་ན་
- 9 ཞོལ། ༣༥ན་ལ། སྐྱི་ ལ། ༣༥ལ་ལ། ལ་བྱུན་

བརྒྱུག་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །¹“རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་འདི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
ས་འོན་ལོ། ། [འབྲུར་རྒྱེད་གི་རྒྱུད་དང་ཆག་འབྲུར་ལས་པའ་གཉིས་འབྲུང་། གཞན་ ་པ་ཆེབ་ ལ་པའ་གཅིག་ལས་
མེད་ནོ། །] པའ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་འོན་ལོ། །སྒྲ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྒྲ་གས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བའོ། །འདིའི་སྤེལ་བ་ནི་སྤེལ་བ་ཞེན་²“ནི་²སྒྲ་
རྒྱའི་སྤོན་དུ་མིང་སྤེལ་བའོ་” ལོ་། ། ༥ དུག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་མཁའ་ནི་སྤོང་
བྱ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་དུག་གས་མར་དང་སྤྱང་ཅི་”མ་ཉམས་³པར་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤྱར་བའི་
དུག་དང་ཁྲག་སྟེ་ཅི་རིགས་པར་རྟེན་པ་དང་ལན་ཚུ་དང་ཡུངས་མར་དང་སྟེ་ཆེ་སྟེ།
དངོས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། ཉིལ་མར་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱོས་ནས་ཆེར་མའི་མེ་སྟེ། བོ་སོ་འཆའ་ལ་སོགས་པ་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་མེ་
རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ། སྤྱིན་⁴སྟེ་ལྷ་ཞེས་སྤྱར་ལོ། ། ཁྲོས་ཤིང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་
ཁོ་བོ་བཙུག་ཅིག་ གང་རུང་བའི་སྤྱོད་པ་ སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ དང་ལྷན་པས། ཉིང་འཛིན་གཉིས་བྱས་ལ།
ལས་སྤོར་གྱི་དུས་སུ་ བྱ་མའི་མིང་དང་ཆོག་ཏུ་བཅས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོན་པར་འདོད་
པའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་གས་སུ་སྤེལ་ཏེ་ [སྤེལ་ལུགས་ནི། འོག་ནས་པའ་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྤེལ་བ་གཅིག་
དང་། “ཨ་⁵ན་ནའི་འོག་ཏུ་སྤེལ་བ་གཉིས་བཤད་པས། བྱ་མོ་དབྱུག་པ་ལ་སཱ་ཤ་ཤ་⁶ཏྱི་དང་”⁶ཤ་ཡ་ཞེས་པ་གཉིས་

1 སྒྲ་ སྟེ། ༣༡༡བཤན། རྒྱ་རྒྱ་

2 ཞེན་ ༣༤༣བཤན། - ནི་

3 ཟུ་ ༣༤༡ནེན། སྒྲ་ སྟེ། ༣༡༡བཤན། མཉམས་

4 ཞེན་ ༣༤༣བཤན། བསྐྱེད་

5 སྒྲ་ སྟེ། ༣༡༣ནེན། ལྷ་

6 ཞེན་ ༣༤༣བཤན། ན་

སྤངས་ལ། ཀ་¹ཅེ་གེ་མོ་སྐྱུ་ཡ་ལྷི་ལྷི་པན་པན་སྐྱ་བྱ་ཞེས་པའོ། པན་ཀ་²ཅེ་གེ་མོ་སྐྱུ་ཡ་སྐྱ་བྱ་ ཞེས་སྤེལ་
ལོ། ། འདོན་ཞིང་འོག་ནས་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་སྤྲེག་བྱ་སྟེ། ཉི་མ་གྲུང་ངམ་
ནམ་མཁུན་གཞོན་པའི་ལས་འདི་ནི་ བྱ་མོ་གཞོན་པར་མ་ཟད་ དཔུང་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་
ལ་ཡང་ཤིས་ཤིང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱ་གསུམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབ་ཁུང་ཟུར་
གསུམ་པར། དམ་ཆེག་ཆེན་པོའི་རྩོམ་པོ་³རྩོམ་ཞེས་གདངས་པ་མཆེ་བ་
གཅིགས་ཤིང་ལྷགས་བསྐྱོད་པར་ནམ་པར་བསྐྱོམས་ལ། མྱོང་ཅ་བརྒྱད་ནི་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྤྲེག་ཅེས་བ་སྟེ། དཔུང་ [དཔུང་གཞོན་པར་འདོན་བྱ་⁴ཅེ་གེ་མོ་སྐྱུ་ཡ་ལྷི་ལྷི་པན་
པན་ཅེས་སྤེལ་ལོ། །] གཞོན་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལུས་དང་དག་གཞོན་པ་སོགས་ ལ་ སྤང་བཤད་པའི་
རང་རང་གི་ཆོ་གས་སྤྱར་ཏེ་⁵ཆོ་ག་འདི་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤྱར་ན། བྱ་མོ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་འོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པའི་རྒྱར་བྱ་མོ་གཞོན་པ་སྟེ། སྤྱབ་པ་ [ལ་
ཆབ་ སྤྱབ་པ་པོ་ལས་གཞན་ལ་བྱ་མོ་མི་སྟེར་བ་ནི་སྤྱོད་བཤེས་འགྱུར་མོ་ཞེས་བ་ལྟར་ལོ། །] པོ་གཞན་ལས་
ལེན་པ་ནི་སྤྱོད་བཤེས་འགྱུར་བར་འགྱུར་ལོ། ། དུས་རིམ་སྤྱི་ཅིག་ན་ཞེ་ན། བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། གྲིས་པ་དང་ལང་ཆོ་དང་བར་མ་དེ་དག་འདས་ཀྱི་བར་དུ་
སྟེ། རི་སྤྱི་གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཟང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཀས་འཕོགས་པ་དེ་
སྤྱི་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ལོ། ། རྟག་ [རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་བར་དུ་ཡང་སྟེས་པ་གཞན་དང་⁶སྤྱོད་
བ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བ་ལྟར་ལོ། །] ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་ཡང་རོ། །

1 གླ་ ༣༩༡བཤན། ལྷ་

2 གླ་ ༣༩༡བཤན། ཞོལ་ ༣༩ ༣བཤན། སྤྱ་སྟེ། ༣༩ ༣ནཤན། ལྷ་

3 ཞོལ་ ༣༩༩ནཤན། - རྩོམ་

4 ཞོལ་ ༣༩༩ནཤན། སྟེ།

5 ཞོལ་ ༣༩༩ནཤན། །

6 ཞོལ་ ༣༩༩ནཤན། སྤྱར་

ས་བྱབ་¹ཏེ། བཤད་མ་ཐག་བའི་སྤྲུག་ས་བྱབ་ནས། བཟ་གི་འོག་ཏུ་ཆེ་གེ་མོ་མི་དམ་
ལེ་ དྲ་བ་ཡ་མི་ སྤྱིན་ཏུ་ཆུག་ཅིག་ སྤྲ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུག་མཆན་ཕྱེད་དམ། ཉི་མའི་
གྲང་ལ་སྟོང་ཙ་བརྒྱད་བརྒྱས་ན། སྤྲུབ་བ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་
འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཏྲག་ཏུ་སྟེར་བར་འགྲུང་རོ། །

༥ སྤྲུག་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྤྲུག་ཤེས་
བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲ་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱས་པའི་སོལ་བས་
དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རས་ལ། དག་གང་ཡང་དུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ལ། སྟེང་²ཁར་
སྤྲུག་དང་སྟེལ་བས་མིང་གྱིས་ལ། རྒྱ་བ་མར་གྱི་ངོའི་ཉི་མ་ལ་མངོན་སྟོན་ཀྱི་དུས་
ཉིན་གྲང་དམ། མཆན་ཕྱེད་ན་ སྤྲ། གང་ལ་དགའ་བའི་ཁོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ གསུམ་ དང་ལྷན་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བས། ཨོ་སྟེ་³ སྤྱི་མི་⁴ཉི་ཉ་ཨ་ན་ཆེ་གེ་མོའི་མི་དྲ་⁵ཡི་སྟེང་ སྤ་
ཏ་ཡ་ ཁོས་ཤིག་ སྤ་⁶ཡ་ སོག་⁷ཅིག་⁸ ཞེས་བརྗོད་ལ། ལྷག་མ་ རྩུ་མན་ཆད་ རྣམས་ཀྱང་
བརྒྱས་ཏེ་སོལ་བ་དེ་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུར་བསམས་ལ། དགའི་གཟུགས་ཀྱི་ སྤྱི་བོ་ནས་
བརྩམས་ནས་གཉིས་སུ་བྱ་བའི་བསམ་བས་དབུས་སུ་རི་མོ་བྱས་ན། གྱིས་བ་ཅེས་
ཀྱི་མོད་ལ་སྟེང་གས་ནས་འཆི་བར་འགྲུང་རོ། །

- 1 ལྷ་ ༣༤༥བ་ན། སྤྲ། སྤྱི་ ༣༤༥ན། མེ
- 2 ལྷ་ ༣༤༥བ་ན། ཞོལ་ ༣༤༥བ་ན། སྤྲ། སྤྱི་ ༣༤༥ན། གང
- 3 ཞོལ་ ༣༤༥ན། སྤྱི་ ༣༤༥ན། སྟེ་མི་ སྤྲ། ༣༤༥ན། ལྷ་ ༣༤༥བ་ན། སྤྱི་མི
- 4 སྤྲ། སྤྱི་ ༣༤༥ན། ལྷ་
- 5 ཞོལ་ ༣༤༥ན། ཡ་
- 6 ལྷ་ ༣༤༥ན། ཞོལ་ ༣༤༥ན། སྤྲ། སྤྱི་ ༣༤༥ན། དྲ་
- 7 ལྷ་ ༣༤༥ན། སྤྲ། སྤྱི་ ༣༤༥ན། གསོག
- 8 ཞོལ་ ༣༤༥ན། ཤིག
- 9 ཞོལ་ ༣༤༥ན། གནས་

༥ ཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ གཉིས་ ངང་
 ལྷན་པས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ རྒྱ་རོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་རྩེས་
 ཀྱི་ས་དང་བཅས་པ་ལ། དབྱ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀུག་
 རྟེ། དེའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ རོན་དུ་ཞེན་ཏེ་ ཁྲོས་པས་པཎ་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་དོན་རྩེ་ཐོ་བས་
 སྤྱི་བོར་བསྐྱབ་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངེས་པར་ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 མགོ་ལ་ཐོ་བ་མངོན་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཞོད་མཛེས་
 ཀྱི་སྒྲོར་བ་ གཉིས་ ངང་ལྷན་པས། ལས་སྒྲོར་གྱི་དུས་སུ་ བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲོར་བས་ ས་
 གཉིས་ལ་ བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ དབྱ་འི་གཟུགས་བརྟན་ བྱ་བ་སོགས་ བྱས་ལ། རང་གི་ལག་ན་
 གནས་པའི་དོན་རྩེའི་ཁ་རྣམ་པར་དབྱེས་ཤིང་། འབར་ [རྒྱ་ཡིག་འབར་བ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱ་
 རིང་པོ་ལས་ལྷང་བའི། བ་ཆེན་ ཟེ།] བ་དང་བཅས་པའི་ཡི་གེ་རྒྱ་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པ། རྒྱ་
 ལས་ལྷང་བའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ནག་པོས་ཀུན་ནས་ཁྲབ་པར་བསམས་ལ། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་མགོ་ལ་བསྐྱོམས་ཏེ་ ཞེས་པ་ ལྷང་བར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་མོ། །སྐྱབ་པ་པོས་
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཏུག་པ་ཐམས་ཅད་འདིག་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །

༥ སྒྲོར་བ་ རྟེ་རྒྱའི་རྣམ་འབྱོར་ གང་ལ་གནས་ནས་སྒྲོར་བ་འདི་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱག་ན་
 དོན་རྩེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་ན་དོན་རྩེའི་རིགས་ནི་དོན་རྩེའི་
 རིགས་ཏེ། རིགས་དེའི་ཁྲོ་བོ་ནི་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ན། གཞོད་མཛེས་

གྱི་སྒྲོར་བ་ གསུམ་ དང་ལྷན་པས་ལས་འདི་ལ། བྱག་ན་དོ་རྩེ་བཞུགས་སུ་གནང་
བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་
གྱིས། བསམ་གཏན་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ། ། རྟེན་གྱིས་ བློ་ཐོང་ལོ་
ཀོར་ལོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཆོན་ཅི་གང་ཡང་རུང་བས་སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་
གྱི་གཟུགས་དུང་ཁོད་གྱི་རས་ལ་གྲིས་ལ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ གཉིས་
ལ་གནས་པས་རང་གི་ལག་པར་ཡི་གེ་རྩྱ་རིང་པོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟ་
རེ་བསམས་ནས། བཞུགས་པའོ་ལ་དེས་མིད་པ་བཅད་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན།
སངས་རྒྱལ་ཏེ་ ལས་འདི་བསྐྱབ་བྱ་ཆར་གཙོད་པའི་ལས་ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་རིན་ཆེན་མཆོག་སྟེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་དང་རག་དང་
ཡིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་² མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་
མ་སྟེ། དེ་རྣམས་མ་ལུས་པའི་ཡང་པན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་ཅན་
ཀུན་ལ་པན་འདོད་པ་སྟེ། [:ཆག་ རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བག་མེད་པར་གནས་པའོ་ཞེས་པ་རྟེན་པོ།] དང་
ཅིང་མཛེས་པར་གནས་པའོ། ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྣམས་ལའང་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ འདི་ཡིས་སྤྲད་པར་
འགྱུར་བའམ། ཞེས་པ་ནི། སྒྲོར་བ་འདི་ཡིས་བསྐྱབ་ན་ ལུས་ རབ་ཏུ་སྤྲད་པར་འགྱུར་
བའམ་³ ཡང་ན་འཆི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདི་ལ་གདོན་མི་ཟའོ། །

རྟེན་གྱི་རྩེ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བདུད་ཅི་⁴ ཐབ་སྒྲོར་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ གཉིས་ ལ་གནས་པས། ལས་སྒྲོར་ནི་ སྐྱ་ཆོགས་རྩེ་རྩེ་སེར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཆེན་

1 ཞོལ་ ༣༧༥བ་༣ན། ཟླ་ ༣༡༥ན་༣ན། ལེ

2 མ་ཟླ། ༣༡༥ན་ལ། ཏེ་ ཟླ་ ༣༤༧ན་ལ། ཟླ་ ༣༡༥ན་ལ། དེ

3 ཞོལ་ ༣༧༦ན་ལ། །

4 ཞོལ་ ༣༧༦ན་ལ། ཐབས

སོ། ཆར་ཉ་ཅང་ཆེས་པ་གཙོད་པར་ མངོན་པར་འདོད་པའི་ ཉམ་མཁའའི་ རྩོགས་ན་གནས་པར་
གྱུར་པར་བསམས་ལ། དེའི་དབུས་སུ་ཡང་མེ་སྟག་མང་པོ་འཁྲིགས་པས་བསྐྱལ་
པའི་མེ་ལྟ་བུར་རྒྱས་པར་གྱིས་པའི་དབུས་སུ་ ཁ་རྒྱས་པར་གྱིས་པའི་ རྩི་རྩི་ཆེ་མོ་གྱེན་དུ་
བལྟས་པ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་རྒྱམས་གྱིས། ཆར་གྱི་རྒྱན་གྱི་
ཆོགས་ཐམས་ཅད་རེངས་པར་ “སྟེ་འོག་ཏུ་ལྷུང་མི་རུས་པར་ བསམས་པ་ནི་རྩུ་གཞོན་པ་སྟེ།
ཆར་གཞོན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །

༥ དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩི་དབྱེངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་ རྒྱམས་ “འདྲི་²བར་བྱེད་པ་ན། ལྷུང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
ལྷུང་ནི་ལྷུང་གི་ཆོགས་སོ། །སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་ཐོག་འབབ་པ་དང་རྩི་ཆར་འབབ་པ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་རྩུ་དང་སྐྱལ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཟུང་ངོ་། །དེ་
ལྟར་ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་བགོགས་རྒྱམས་ རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ གཞན་གྱིས་
རབ་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཀྱང་ གཞོད་པ་བྱེད་པ་དུས་གྱི་ རྩུགས་གྱི་ས་བྱུང་བ་དག་
གལ་ཏེ་ [ལ་ཆེན་ བབ་ཚལ་དུ་བྱུང་ན་ཟེར།] བག་མེད་པས་བྱུང་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་མཆེ་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། མཆེ་བ་ནི་འོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྒྱམས་སོ། །དེ་
ཆར་”གཙན་³པར་བྲ་བ་ སྟེ་བྱེད་པ་ འི་ཕྱག་རྒྱ་ ཏ་མགྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ ནི་མཆེ་པའི་
ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། ཏ་མགྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ དེ་བཅེངས་ཤིང་ སྟེ་ བདག་གིར་བྱས་ནས་སོ། །གདུག་པ་
ནི་བགོགས་རྒྱམས་ཏེ། དེ་རྒྱམས་གྱི་དབྱེན་ནི་ཏ་མགྱིན་ཡིན་ལ། དེ་རྩིས་སུ་བྱུང་བར་བྲ་

1 ལྟ་ ༣༩༩ནོན། སྟེ་ ༣༩༩བལ་ན། ཏེ
2 ལྟ་ ༣༩༩བལ་ན། འདྲི
3 རོལ་ ༣༩༩ནོན། སྟེ་ ༣༩༩ནོན། གཙོད

བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་སྟེ། ཉམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་ཐུན་པས་ རང་གི་ལག་ན་
གནས་པའི་མཚོན་གྱིས་བགོགས་ནམས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རང་གི་
སྡེ་པའི་སྤྲལས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཞིག་སྤྲུལ་པར་གྱུར་ཅིང་སྦྱོར་བའི་བགོགས་ཀྱི་རིགས་”གལ་¹
ཏེ་བྱང་བར་གྱུར་ན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཏེ། དུག་རྒྱ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འགག་པར་
འགྱུར་ཞིང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་བཞིན་ཏེ་
སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱོག་ཐབས་ དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་བརྩམས་པའི་
ལས་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ ཏེ་བར་ཆད་དེ་མ་བསལ་ན་ཞེས་པའོ་” རོ་”། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་སྤྲལས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱི་པོ་
གདུག་པ་གཞན་དག་ཀྱང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས། སྤྲལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
འབྲུལ་པ་འདིས་སྤྲལ་པར་བྱས་ཤིང་། ”སྤྲལས་²མུ་བ་བྱས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བར་
གདོན་མི་བཤོ། །

ལྟ་ དེ་ལ་ཞེས་པ་ དུག་པོའི་ལས་རྣམས་ལ་འོག་ནས་བཤད་པ་ འི་པར་གྱི་སྤྲལས་ འདི་
ནི། སྤྲལས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་”དེ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་གསང་བའོ། །སྤྱིང་པོ་ནི་གདུག་པ་ སྟེ་དག་པོའི་སྤྲལས་ ཀྱི་སྤྲལ་པོ་ཏེ་། [ཆེ་གོ་མོ་”ཞེས་⁴པ་
དང་འཕྲོག་པའོ་ཞེས་པ་འགྱུར་གསང་གཉིས་ལ་མེད་པོ། །] ཆེ་གོ་མོའི་སྤྲལ་འཕྲོག་པའོ། །དེ་ གང་
ཡིན་ཞེ་ན། པར་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་པར་ནི་གསོད་པའོ། ། མོ་བ་དང་སྦྱ་རེའི་སྦྱོར་བ་ལ་པར་བརྒྱ་བར་

1 ཞོལ་ ༣༧༦ན་༣༡། ཟླ་ ༣༡༦ན་༥༣། - གལ་

2 ཞོལ་ ༣༧༦ན་༥༣། བསྐྱེགས་

3 མ་ཕྱི། ༣༡༦ན་༥༣། ཞོལ་ ༣༧༦ན་༥༣། ཏེ་ ཟླ་ ༣༧༥ན་༥༣། ཟླ་ ཟླ་ ༣༡༦ན་༥༣། དེ།

4 ཟླ་ ༣༡༦ན་༥༣། ཤེས་

བཤད། གཞན་གཉིས་ལ་མི་གསལ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒྲོང་བ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་དང་འདྲ། བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་རྟེན་སྤྲུལ་བར་བཞེད་ཀྱང་མི་ཚོ་བ་ལ་འདྲོ།

ཕྱི་དེ་གསལ་བ་ རྟེན་གྱི་སྒྲོང་བ་¹ ལྟེན་སྒྲོང་བ་དེ་སྒྲོང་མེད་དུ་སྒྲོང་བའི་ དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཆེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ གྱི་སྒྲོང་བ་ བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ། འདིར་སྒྲོང་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་འཕྲིད་པོ་གཅིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་
ཡང་རིམ་བཤུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྤྲུལ་རྟེན་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པའི་སྒྲོང་བར་འདྲོད་དོ། ། སྒྲིལ་རྩི་གསལ་རིམ་པའི་སྒྲོང་བ་
རྟེན་སྒྲོང་མེད་མཆོད་ཉིད་མཆོངས་ཀྱང་། སྐབས་སོ་སོའི་རྟེན་སོ་སོས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བས་སྐབས་དེའི་དགོས་ལ། འདིར་
སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་འཕྲིད་དང་བསྐྱུ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་འཕྲིད་གི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་གི་ཆུང་གི་བརྒྱས་པ་
དང་། སྒྲིལ་གཤེས་བརྒྱ་ཁ་འབྲེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུག་ཆུ་རིགས་མ་དེས་བར་གསུངས་པས་
རྩི་གསལ་རིམ་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ལོ། ། དེ་ལ་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་སྒྲུ་ལུས་པས་རྒྱང་འབྲུག་གི་དོན་དུ་སྒྲོང་
བ་ལྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱི་པན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་བའི་ལུས་སྤངས་པ་བཤད་ཅིང་། རྒྱང་འབྲུག་ཐོབ་མ་ཐག་
རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པའི་རྩི་མཛེས་འཛོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། ཡེ་ཤེས་ གསུམ་ གྱི་རིམ་པས་བསྐྱེད་
པའི་སེམས་དབང་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་སྟེ། དེའི་སྒྲོང་བ་ནི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དེར་སྐྱད་
ཅིག་གིས་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་ཐབས་དེས་དབུས་སུ་སྟེ། སྒྲུ་ཆོགས་བརྒྱ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་
པའི་གདན་རྟེན་པ་བཞིའི་དབུས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུ་ལ་གཟུགས་ཏེ། རང་ཉིད་དོ་རྩི་འཆང་
ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ར་རབ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། སྤྲུགས་ཤེས་པ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཤེས་པས་སོ། ། གནས་བཞི་རུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ ལ་
བཞི་ རྟེན་སྤྲུལ་ རྒྱང་མེད་² དེ་སྤྲུགས་དང་བྱུག་ཆུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་བྱུད་

1 རྟེན། ༣༩༩བ་༣ན། བྱུག་ཆུ་ལ་

2 མ་ཕྱི། ༣༩༧ན་ཞོག་ ༣༩༧བ་༣ན། རྟེན། ༣༩༩བ་༣ན། རྟེན། ༣༩༧ན་ དེ།

- 642

མ་ཁ་"བྱེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །དེའི་ཆེ་སྤྱིང་གའི་བསྐྱེད་པ་བྱེ་ཆུ་ལ་ནི། ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་རྟོགས་དག་ཞིང། "འདིའི་¹ལུགས་ལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྟོང་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཏུ་ལེགས་པར་
 བཤད་ཡོད་དོ། ། །ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་"ཁའི་²བསྐྱེད་དང་སྤྱིང་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིང་
 "བྱེ་³བར་བྱས་ནས་"སྤྱིང་བ་"བཞི་བསྐྱེད་⁴པའི་མཐར་ལངས་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་
 འཁོར་ལོ་ བསྐྱེད་བ་བཞིན་ཏུ་ཉིན་མཆོད་ཀྱིན་ཏུ་བྱེ་ནང་ཏུ་རྒྱ་བ་ དེ་ལུགས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ རྒྱང་ཡོད་ཟེར་
 ལྷ་པོ་ བྱིར་རྒྱང་བ་ དེ་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མོ། ། ཅམ་ ཀྱི་སྐྱེས་ནི་ཀྱན་རྟོག་གཅོད་དོ། །རྒྱང་བྱིར་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལུལ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་
 དེའི་ཐོ་མོ་ ཡིན་པར་ཤེས་པ་ རྟེ་བརྟེན་བ་ ལ་འབད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། ། །འདིས་
 མཉམ་གཞག་ཏུ་"བསྐྱེད་པའི་⁵བདེ་སྤྱིང་གི་ལུལ་ལ་རྒྱས་འདེབས་བ་བསྟན་ནོ། ། །འོད་ཟེར་ལྷ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་ཆེ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུལ་ལྷ་བྱུར་གནས་པའི་རྩི་ཆེ་
 འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། ། །འདིས་ནི་ལུལ་རྣམས་རྩི་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྩི་ཐོར་བསྟན་པར་བསྟན་ནོ། །

འོད་ཟེར་ལྷ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ དེ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་པོ་ལོ་"སྟེ་། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་འོད་ ། །ས་ཆམ་: འོད་ཟེར་"ལྷ་འོད་ཟེར་⁶ ། །ནི་ལུལ་རྣམ་པ་གསུམ་འཛིན་པའོ། །དེ་
 རབ་ཏུ་འབར་བ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ ནི་རྒྱང་བྱིར་རྒྱ་བའི་
 ཆེ་ལུལ་རྣམས་སྤར་སྤར་ལྷ་པོ་ ལོ། །དེ་སྤྱིང་བསྐྱེད་པས་རང་གི་ལུས་ ཉེ་སྤྱི་ཐོང་ ལ་སོགས་
 བ་ ས་རྒྱུ་མཁྱིན་པ་དང་སེམས་ཉེ་སྤྱིང་ག་ རྣམས་ལ། ལུས་དབང་གི་ ལུལ་གྱི་རྩི་ཐོར་རྩི་ཆེ་ ཅན་ ཅང་

1 གླ་ ༣༤༤བ༡ན། སྟེ། ༣༩༧བ༤ན། འདི་པའི
 2 གླ་ ༣༤༤བ༡ན། ཞོལ། ༣༤༤བ༣ན། སྟེ། ༣༩༧བ༣ན། གའི
 3 གླ་ ༣༤༤བ༣ན། སྟེ། ༣༩༧བ༣ན། བྱེ
 4 ཞོལ། ༣༤༧བ༣ན། སྟེ། ༣༩༧བ༣ན། བཞིས་སྐྱེད
 5 གླ་ ༣༤༤བ༤ན། ཞོལ། ༣༤༤བ༣ན། སྟེ། ༣༩༧བ༣ན། བསྐྱེད་པའི
 6 གླ་ ༣༤༤བ༤ན། ལྷའི་འོད། ཟེར། སྟེ། ༣༩༧བ༣ན། ལྷའི་འོད་ཟེར།

སེམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱི་པོ་ནས་ བཤེད་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དཀར་འབྲེང་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་བྱུང་ནི། གནས་ཀྱན་ནས་ནི་ཞུ་བ་ནས། རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཅན་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ནི། རོ་
གཅིག་ཏུ་ནི་བྱུང་བ་ལ། འདུས་པ་ཞེས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཐག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཅན་ནས་
བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ནས་ཅན་དབྱེ་མ་གཅིག་ལུ་འཕམ་དུ་བསྐྱེས་པ་འཕམ་འདེས་པར་བྱུང་¹ན་ བྱང་ཆུབ་སྒྲེ།
མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པ་ འེ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རོ། ། དེ་ནས་ཀྱི་དོན་བལྟ་ན། རང་དང་རིག་མཉེ་གསར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་བྱེ་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་བྱས་པས། སྤྱིང་
གའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཁ་བྱེ་བར་རྒྱུང་འདུས་པ་དང་། སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་གཅིག་ཏུ་འདིལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
དགའ་བཞིའམ་སྤྱོད་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྐྱུངས་པའི་མཐར་ཐེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ། མཉམ་གཞག་གི་བདེ་
སྤྱོད་ཐོན་ནས་ཡུལ་ནས་ལ་དེའི་རོ་པོར་བལྟ་བ་དང་། རོ་རྩེ་འཆང་དུ་བལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་ན་རྒྱུར་དུ་འཆང་བྱ་ཞེས་
བཤོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ནལ་འཁྱོར་བ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་ནམ་པར་སྤང་མཛད་འོད་འབྱེད་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། སྤྱོད་རྩེ་དང་འབྲེང་བར་འགྱུར་
བཤོ། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་འེ་མི་བསྐྱོད་བཤོ། རྒྱལ་པོ་ཆེ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་བཤོ། སྤྱུ་གསུམ་རོ་རྩེ་འཛིན་ནི་དོན་ཡོད་
པར་བྱུབ་བ་སྒྲེ། དེ་དག་དང་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ནི་
ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་བཤོ། སྤྱོད་པ་ནི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྒྲེ། རོ་རྩེའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་
རོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། ། ༥ ད་ནི་ བྱལ་བྱ་མ་ལ་རྟེན་ནི་ བྱལ་བྱ་

1 ཞོག་ ༣༧༧ན། འགྱུར་

གཅིག་དང་“ཡང་ལྷན་¹ཅིག་ ཉམས་མེད་བསྐྱུས་པའི་ སྟོང་པ་ བྱེད་པ་ བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིས་ བཞིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བཞིན་རབ་དུ་”དང་²བའོ། །པན་པར་འདོད་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱབ་པ་སོ་ལ་པན་
 པར་འདོད་པའོ། །གང་ཞིག་ཅེན། བྱད་མེད་དེ་བྱས་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་”གང་
³ཡང་རྒྱང་བའི་བྱ་མོ་རྟེན་པ་ནི་ཐོབ་པའོ། །ཆོ་ག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ འདུས་པ་ འདི་
 ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་སོ། །དབེན་པར་ནི་སྐྱེ་བོ་མེད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་
 བའོ། །མཆོད་པ་ནི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་སྟེ་དེ་བཅས་པར་བྱའོ། །གསང་བ་ནི་
 ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ ཡེ་ཤེས་ གསུམ་སོ། །སྒྲངས་ནས་ནི་ སྒྲོས་ དེས་པར་བྱས་
 བའོ། །བཟའ་བར་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་ སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་”གྱི་⁴འོད་
 གསལ་དུ་གཞུག་པ་ འོ། ། [བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སོགས་ནི་སྟོས་མེད་འཁོར་སོ་དང་འབྲོ།] དེ་ལྟར་སྦྱངས་
 པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ནི། དེ་མ་ཐག་དུ་ཡང་སྟེ་རིང་སོ་མི་ཐོགས་པ་ཉིད་དུ། འཇམ་
 དཔལ་དང་ནི་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་གཟི་བུ་རྩེ་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་དང་མཉམ་པའི་
 མཐུ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྤང་བ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་ གྱི་ལུས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ [བ་ཅན་ནི་སྐྱེ་ལུས་ནས་ཡོད་མོད་ཀྱང། འདིར་ནི་རིགས་འབྲེལ་འཆང་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་སྟེ་
 བས་སྦྱངས་པའོ།] རྣམ། དེའི་འོག་དུ་བདག་སོ་སྟེ། རང་ཉིད་ གཙོ་བོ་ ལྷང་འབྲུག་དོ་རྩེ་འཆང་པ་
 འགྱུར་ཞིང་ རང་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ བྱག་རྒྱ་ རིགས་ དང་བཅས་པར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བས་ན་
 དཔལ་དང་ལྷན་པའོ། །རྩམས་པའི་མཛད་སྤྱོད་འབྲུག་ ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིན་

1 ཞོལ་ ༣༤༧༦ན། ་་་ན

2 སྟེ། ༣༡༡༧ན། ངང

3 ཞོལ་ ༣༤༧༧ན། - གང་

4 སྟེ། ༣༤༧༧ན། གྱིས

ཆེན་ཏོག་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞིང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།

༥ དནི་སྐྱབ་པ་པོའི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤང་བའམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཤང་བ་ནི་བ་ལང་གི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །ཡང་ན་བཟའ་བའམ་ཞེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཟན་
དང་འབྲས་¹ཆེན་ལ་སོགས་པའོ། །ཤ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྟེན་པ་དང་། གཞན་དག་
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྟེ། ཆོ་ག་ཤེས་པའི་མཁས་པས་ཆོ་ག་ལྟར་
བསྐྲུགས་ནས་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་མདོན་པར་འདུས་
བྱས་ནས། སྟོང་²ཁ་དང་སྒྲོག་མ་ཡང་སྐྱངས་ནས་ཁར་གཞུག་པར་བྱས་ཤིང་ཐོས་
ན། སངས་རྒྱས་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་སམ། སྐལ་བ་ངན་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་
ཤེས་ཤིང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ ཞེས་པ་ནི་འཆང་འགྱུར་དང་སྤེལ་ལོ་³ནོ་། ། ༥། རི་ལུ་
བརྩའི་བསྐྱབ་པ་ལ། བྱང་ལ་གཞོལ་བས་རང་གི་ལྷའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ། དེ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
དུས་སྟེ། རི་ལུའི་རྒྱ་བརྩ་གང་རུང་ལ་རི་ལུ་སྟན་མ་ཙམ་བྱས་ཏེ། གསེར་³དྲུལ་དང་ཟངས་ཀྱི་ལྷང་པ་གསུམ་གྱིས་
བགྱིས་ཏེ། རྒྱ་བ་གཟས་ཟེན་པའི་དུས་སྟེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་གཞུག་ལ་གཟའ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་སྟོམས་འདུག་བྱ་
ཞིང་། རྒོལ་བ་ན་གཏོན་ཏེ་བལྟས་པས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། ལུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཁར་བརྩལ་ན་མི་སྒྲིང་བར་

1 རྒྱ་ ༣༤༡ན་ན། རྒྱ་ ༣༤༡ན། རྒྱ་ ༣༤༡ན། ཆན

2 རྒྱ་ ༣༤༡ན་ན། རྒྱ་ ༣༤༡ན། རྒྱ་ ༣༤༡ན། ག

3 རྒྱ་ ༣༤༡ན། རྒྱ་ ༣༤༡ན། + དང་

འཇུག་པོ། ། ། བཤང་བ་ནི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྤུངས་གི་ བཤང་
བའོ། ། ཚོག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལ་མ་རེག་པར་སྒྲངས་ནས། ཁམ་པོར་ཏེ་ཐོད་པ་
ཁ་སྐྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་ལ། དེ་ནས་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
བརྒྱུ་ཤིང་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས། རི་ལུ་བྱས་ལ་ལྷགས་གསུམ་གྱིས་དགྲིས་ཏེ།
ཁར་བཅུག་ན། སངས་རྒྱལ་ཉི་མས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་
ཀྱང་། མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ནོ། ། ཁྱིའི་ཤ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། ཁྱི་དང་རྩ་ཤ་དང་མི་ཤི་བའི་ཤ་ཆེན་དག་ནི་ཚོག་བཞིན་ཏེ། བཤང་མ་
ཐག་པའི་ཚོགས་སྒྲངས་ནས་ཐོད་པ་ཁ་སྐྱར་གྱི་ནང་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
བརྒྱུ་བརྒྱད་བྱས་ནས་རི་ལུ་བྱས་ཏེ་ཐོས་ཤིང་ཁར་བཅུག་ན། དེ་ཡིས་བྱུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་མི་མཐོང་ངོ། ། ། ས་ལ་མ་རེག་པར་སྒྲངས་པ་དང་། ཐོད་པ་ཁ་སྐྱར་གྱི་ནང་དུ་
བཞག་པ་དང་། ལྷགས་བརྒྱུ་པའི་ཤོག་ཏུ་རི་ལུ་བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་ལ་འབྲུ་བར་མཛོན་ནོ། ། ལྷགས་གསུམ་ནི་གསེར་མ་ཤ་
གསུམ་དང་ར་ཏི་བདུན། དུའམ་མ་ཤ་བཞི་དང་ར་ཏི་གསུམ། ཐངས་མ་ཤ་བཞི་དང་ར་ཏི་ལྷ། མ་ཤ་རེ་ལ་ར་ཏི་བརྒྱ་བརྒྱ་
སྟེ་བརྒྱ་མས་ན་ར་ཏི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལོ། ། དགྲི་ལྷགས་ནི་དང་པོར་གསེར། དེའི་སྟེང་ནས་དུའ། དེའི་སྟེང་ནས་ཐངས་
གྱིས་དགྲི་ཐེར་རོ། ། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ལུས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་འཇུག་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། སྤུངས་རྣམས་ཤོག་མ་
རྣམས་དང་འབྲུ་བར་བཞེད་དོ། ། ། "བཤང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཤང་བ་དང་ལྷན་
ཅིག་བདུད་ཅི་བཞི་པོ་སྐྱར་ནས་རི་ལུ་བྱས་ལ། ལྷགས་གསུམ་གྱིས་དགྲིས་པ་སྟེ།
གསེར་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་དགྲིས་པའོ། ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིས།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྲ་བ་གཟས་ཟེན་པའི་དུས་སུ་དང་པོར་འཛིན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོས་

1 ཁྱི་ ༣༩༧བཅུ། ཞོག་ ༣༩༧བཅུ། སྐྱེ་སྟེ། ༣༩༧བཅུ། སྐྱར་

2 ཁྱི་ ༣༩༧བཅུ། སྟེ། ༣༩༧བཅུ། བཤང་བ་ ཞོག་ ༣༩༧བཅུ། བཤང་བ་

འབྱུང་བའི་ནང་དུ་བརྟག་ལ། རི་སྤྱིད་བཏང་གི་བར་དུ་སྒྲིབ་ས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་བཏོན་ལ་མཆན་མ་བསྟུན་ཏེ། གལ་ཏེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཁར་བརྟག་ན། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིའི་ཤ་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས་རི་ལུ་བྱས་ལ། ལྷགས་གསུམ་གྱིས་དཀྱིས་ཏེ་སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་¹བསྐྱབ་པར་བྱས་ནས་ཁར་བརྟག་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཤ་ཆེན་དང་བ་ལང་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་མན་ངག་གིས་སྤར་བར་བྱའོ། །"བཤད་²བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་ག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་"བཤད་³བ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱིར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱལ་བྱགས་ཅན་ཏེ་བརྒྱལ་བྱགས་སྒྲོད་པས་རི་ལུ་བྱས་ལ། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་སྤར་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ག་བྱར་ཅན་དན་ཞེས་པ་ཅན་དན་དམར་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་རི་ལུ་བྱས་ལ་སྤར་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གི་ཉི་དང་ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོ་གཉིས་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། རི་ལུ་བྱས་ལ་སྤར་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཁར་བརྟག་སྟེ་འཆག་ན། སྒྲིབ་ས་པོ་ཆེ་སྟེ་སོགས་པ་མེད་པའི་བཙུན་འབྲས་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ག་བྱར་དང་གྱུར་ཀྱང་དུ་སྤར་བའི་བདུད་ཅི་ལྟས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ད་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ ཟུང་འཇུག་པ་ འི་དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་བསྟན་

1 སྤྱི་ཟླ་ ༣༩༠བ་ན། བསྐྱབས

2 ཞོལ་ ༣༩༠བ་ན། གཤམ

3 ཞོལ་ ༣༩༠བ་ན། གཤམ

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྫོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཟུང་འཇུག་རྫོ་རྩེ་
འཛིན་པ་རང་ཉིད་ཟུང་འཇུག་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ། གཤེན་རྩེ་
གཤེད་ལ་སོགས་པ་ འཛིན་པ་ལྷ་གང་ཡང་བྱུང་བའི་ སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྲག་པོ་འཕམ།
རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ ཧེ་བསྐྱེད་ནས། གཤུལ་བྱའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྫོར་བརྒྱས་ཀྱིས་ ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བསྐྱབས་ན་
ཞི་སོགས་གང་འདོད་ དེ་ལྟ་བུར་ འབྲུག་བར་ འགྱུར་ཏེ།¹ །² དེར་ཡང་མ་ཟད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་ན། དེ་ནི་དཔལ་དང་ལྷན་
པའོ། །³ ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ནི། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། སྒོའ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱབས་སུ་དབང་
ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་
སོ། །སྒྲོད་བསྐྱས་ཆག་འགྱུར་ལས། གཟུགས་སྤྲ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་། །བྲབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཉིད་བརྟན་པ། །དབང་ཕྱག་ཉིད་དང་འདོད་དགྲར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ཅེས་⁴བྱའོ།² དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་མ་མཐོང་བར་སྤང་བས། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞུགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
བཤད་པ་དང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་སྤྲ་བ་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་སྐྱེད་པ་ཡང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་³འཛིག་བྱེད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་
པས་དེ་རྣམས་སྐྱལ་པ་དང་སྤྱད་པ་བྱེད་ཏུ་ས་པའོ། །བྱི་མ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་པས་བསྟན་ནོ། །ཡིད་ལུས་ཀྱིས་གང་བསམས་

1 མ་ཕྱི། ༣༩༡ན་༣ན། ཟླ ༣༩༩བཅུ་ན། ཞོལ། ༣༩༡ན་༣ན། ། ། སྐྱ་ཕྱེ། ༣༩༡ན་༣ན། །

2 ཟླ ༩༠༠ན་༣ན། སྐྱ་ཕྱེ། ༣༩༡ན་༩ན། བྱའོ།

3 ཞོལ། ༣༩༡ན་༩ན། འཛིགས་

པར་ཕྱིན་པ་ནི་གར་ཡང་ཁྱབ་པ་ས་བསྟན་ནོ། །འཕྱུང་པོ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི་འོད་དང་གཟི་བཞིན་གྱིས་གཞན་
ཅུམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རབ་རྒྱགས་ལ་བའམ་སྤར་བས་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཅུམས་ལ་ཆོར་བཅད་དང་ཇེས་
འཛིན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ནི་དབང་རྒྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་དགྱུར་དབང་བསྐྱར་པ་ནི་འདོད་དགྱུར་ལྡན་
པའོ། །གང་ཚོ་བ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཚོ་བ་རྒྱས་པ་ནི་དགའ་དྲགས་¹གནས་པ་སྟེ་བརྟན་པས་བསྟན་
ནོ། ། །ཁམས་གསུམ་འདུལ་བས་ན་སྟོབས་ཆེན་པ་རོལ་གཞོན་པར་འགྱུར། ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས། དཔག་ཆད་བྱེ་བ་རྫོགས་པ་ཡི། ཆད་
ཅམ་གྱི་སའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ། །ས་ཆལ་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་གྱི་སའི་འོག་རྒྱ་ཡང་གནས་
ལྷགས་གྱི་དོ་རྩེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལེགས་སོ། ། །སའི་འོག་རྒྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་ཅམ་གྱི་དོ་རྩེ་
གདན་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་
ཅུམས་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚོགས་པ་མེད་
པར་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། བྱག་བྱའི་ཆོགས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་ན་
དཔལ་དང་ལྡན་པའོ། །

སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་
 སངས་རྒྱས་ཏེ་འདི་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བས་ཇི་ལྟར་དགའ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་
 དང་སྤྱི་ཆ་ཅ་གསུམ་དང་འབབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་འཕྲུལ་དགའ་དང་།
 གཞན་འཕྲུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱུག་ཅི་འདོད་པའི་ཁམས་ཏེ། དེ་ན་གནས་པའི་

1 ལྷ་ ༤༠༠༩༩༧༧ སྒྲེ། ༣༩༡༧༣༧༧ བསྟར།

2 མ་ཐི། རེན་ཅག་། ཞོལ་ རེན་པལ་། དེ ཟླ་ ༩༠༠པལ་། སྒྲ་སྒྲེ། རེན་ཅག་། དེ

ལྷའི་བྱ་མོ་རྣམས་དང་། ལྷའི་མོངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མོངས་སྤྱོད་དང་
འབྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ལྷའི་མོངས་སྤྱོད་¹དེ་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་
མོར་གྲགས་པ་བཀུག་པ་དང་། རིགས་ཞེས་པ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་མོ་རྣམས་
སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི།
གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བྱུང་མེད་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་
རྩལ་པ་ ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། [སྒོ་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་
འདི་འབྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་མན་ངག་གི་བཤད་པ་ལྷར་སྤྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་
མི་འགྱུར་རོ།] དམ་ཆིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ འིདམ་ཆིག་ནི་ ཐམ་ལལ་པའི་ལུས་དེ། རྩོ་
རྩི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་དཔའ་མི་སྤྲང་བར་བྱས་པ་ སྟེ་སྤྲངས་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། དམ་ཆིག་མི་སྤྲང་བའི་རྩོ་རྩི་ཆེན་པོ་སྟེ་རྩོ་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་སྤྲང་ཅེས་
བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲང་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་གོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གང་
ཟག་གོ། །དང་པོ་ར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སེམས་འབྲུལ་²པ་སྟེ། རང་དབང་མེད་པར་སེམས་
བསྐྱོད་པ་ནི། སེམས་འབྲུལ་བ་དང་འབྲ་བས་དེ་སྤྲང་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་³བསྐྱོད་ལུགས་ནི། གསུངས་པའི་རྩོན་ལ་
ཤིན་ཏུ་ཡང་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། [སྒོན་བྱུང་ལ་⁴དེ་ལྷར་བསྟན་ནི་རྩི་ལྷུག་ལ་
ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་ན་འདི་འབྲ་བའི་བསམ་པ་སྤྱོད་དགོས་པར་སྒྲོན་པ་འདི་གོ་དགོས་སོ།] བྱི་ནས་བསམས་

- 1 མ་ཟི། ༣༤༩ན་ཤ། ཞོལ། ༣༥༡བ་ཤ། ཏེ ཟླ ༩༠༠བ་ཤ། ཟླ། ༣༤༩ན་ཤ། དེ
- 2 ཟླ ༩༠༡ན་ཤ། བ
- 3 ཞོལ། ༣༥༩ན་ཤ། བསྐྱོད
- 4 ཟླ ༩༠༡ན་ཤ། ཞོལ། ༣༥༩ན་ཤ། ཟླ། ༣༤༩བ་ཤ། དེ

བ་དང་བསྐྱོམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་བྱིར། ཡིད་ལ་དབང་བ་སྟེ་
ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་ བྱི་དོན་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ འོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི་རབ་ ཏུ་དགེས་
པ་¹ བདག་ ཉིད་ སྟེ་སྒྲིན་བ་² སོ་ལ་དད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཅིང་
སྒྲིན་གདངས་ནས་རབ་ཏུ་མཉེས་པར་སྒྲིན་པའི་གསུང་གི་ཆོག་འོག་ནས་བཤའ་བ།
འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་ཅིང་གསུངས་པར་གྱུར་བ་ནི། ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་མཆར་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་མཆར་པའི་ཡུལ་ནི་སྒྲིན་མ་
དང་གཤེན་ཇི་གཤེད་ཀྱི་སྒྲགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྫོ་རྩེ་བརྒྱས་པའི་ སྒྲགས་གཅིག་
དུ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ རབ་འབྱམས་ དཔག་ཏུ་མེད་པ། རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་
རབ་ཏུ་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཡང་མེད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་། བྱད་མེད་དང་
ལྷན་ཅིག་རོལ་བ་ རི་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱས་པ་ ས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་དངོས་བྱུང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་ ཤིན་ཏུ་ གསང་བའི་གནས་ རི་སྐད་བཤའ་བ་ལས་གཞན་ཏུ་ མི་འགྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་དང་། གང་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པའི་རི་
ལུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་གི་སྤྱིར་དངོས་བྱུང་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་ བསྒྲུབ་པ་ དེ་ནི། རོ་
མཆར་ཆེ་བ་དང་ ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་སྟེ་འདི་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་དང་།
རྒྱུད་འཐུག་པས་ལྟ་ཞི་ཆོ། གང་ཡང་རུང་བའི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་ རབ་
འབྱམས་ བསྒྲུབས་ན་ ས། རྫོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དེ་ལ། གོས་པ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྩི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། [དེ་

སངས་རྒྱས་དོན་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས། མཉེས་
པར་འབྱུང་ཞིང་། གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་ གསལ་བར་འབྱུང་རོ། ། ༥ དོན་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཞུང་སྟེ། སོགས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་རིགས་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་
རྣམས་གཞུང་རོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ དང་ ལ་
སོགས་པ་ ས་ཅིན་འབྱུང་སྤང་མཛའ་དོན་གྱི་འཛིན་གཞུགས་ཀྱིས། རང་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་
གཙུག་ཏྱར་འཛོག་པར་བྱེད་པར་བཤད། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱ་དབུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་
ཞེས་པར་བྱའོ། ། [ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་དེས་མཆོག་སྟེ། ། བཙུག་ ཟེད།] ¹ ཁོ་བོའི་ནང་ན་དེ་མཆོག་
སྟེ། ཡིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ རིགས་དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་ སངས་རྒྱས་དོན་ཅན་སྟེ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ “དེ”
ས་དབུ་རྒྱ་དབུ་བྱས་པར། རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་དེས་ཉེ་བར་གསལ་བར་བྱ་ སྟེ་
སྤྱན་མ་གཞུགས་དོན་ཅན། བྱམས་པ། ས་སྟེང་། གཤིན་ཅེ་གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྤང་གི་དབུ་རྒྱ་
ནོ་འོ་། ། [དེ་ལྟར་རང་རང་གི་དབུ་རྒྱ་བྱེད་པ་དེ་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། བོད་དུ་ཡིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་། ཞེས་པ་འདིར་སྤྱང་ཏེ་ཡིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །] རིག་པ་ནི་སྤྲ་མ་གྱི་སྟེ་དེའི་རྒྱལ་པོ་
ནི་ [ཞེས་པ་ནི་འདི་དོན་ཅན་རིགས་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ལས་དགར་བའོ།] འདིར་རིན་ཆེན་འབྱུང་
ལྡན་འོ། །

དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་ དེ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་མངའ་བདག་ཏུ་གང་ལ་“ཡོང་བ”དེ་དག་ནི་“རིག”པའི་རྒྱལ་

1 ཞོལ། ༣༥ ༣བཤན། - ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་དེས་མཆོག་སྟེ། ། བཙུག་ ཟེད།

2 * སྟེ། ༣༤ ༣བཤན། དེ་སྤྱང་གྲུ་སྤྱང་གོད།

3 གླ། ༤༠ ༣ནལ། ཞོལ། ༣༥ ༣བཤན། སྟེ། ༣༤ ༤ནལ། ཡོད་པ་

4 ཞོལ། ༣༥ ༣བཤན། རིགས་

པོ་ཚོས་མཆོག་ཅན་རྣམས་ཏེ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཞེས་ ་པ་ཆེན་ ཟེད། རྣམས་ཏེ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་མཆོག་སྟེ། རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ནི། དགོན་མཆོག་དཔལ་ཉི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱན་དུ་
དགོན་མཆོག་དཔལ་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བར་བྱ་ ་བ་ནི། ལྷ་མ་གྱི། རྩོད་རྩེ་མ། ལྷག་རྩོད། ལྷ་སྟེང་།
གཞན་གྱིས་མི་བྱལ་བ། འདོད་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ འོ། ། [རྒྱད་རྩོད་འབྲེང་ལས། འི་རྩོད་མ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་སུ་
བཤད་ལ། ལྷག་རྩོད་རིགས་གཉིས་པར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ནི་རིགས་གཉིས་པའོ།] རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་ནི་
གོས་དཀར་མོ་སྟེ། དེའི་ [དེའི་སྒྲོར་བ་ནི་ ་ཆག་ འཆོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་ཟེར་ཏེ།
གོས་དཀར་མོ་དང་ཡབ་ལྷུ་ལ་འཆོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་སྤང་མཐའོ།] སྒྲོར་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་
པས་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་སྒྲོར་བ་སྟེ། བསྐྱེད་རིགས་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ ལྷ་བོར་ ནི། ཆེ་དཔག་མེད་པ་རབ་དུ་བསྐྱོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་རྒྱན་དུ་ཆེ་
དཔག་མེད་གཞག་པར་བྱ་ ་བ་ནི་གོས་དཀར་མོ། འི་རྩོད་མ། འཇིག་རྟེན་དབང་སྤྲུག །འཇམ་དབྱངས། ཏྲ་
མ་གྱིན། དབྱུག་སྒྲོན་ཅན་རྣམས་ལ་ འོ། ། [རྒྱད་རྩོད་འབྲེང་ལས། འཇམ་དཔལ་འི་རྩོད་རིགས་སུ་བཤད་པས་རིགས་
གཉིས་པའོ།] ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་སྤྲུགས་རྣམས་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་
རྣམས་ཏེ་སྒྲོལ་མ། རྩོད་རྩེ་མ། ལྷིབ་ལེལ། གུན་བཟང་། བཞེགས་མཐར་བྱེད། ལྷོ་བས་པོ་ཆེ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་བོར་ ནི། གདོན་མི་ཟ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དབུ་རྒྱན་པའོ། ། [རྒྱད་རྩོད་
འབྲེང་ལས། རིག་བྱ་རྩོད་མ་ཡང་རྩོན་བྱུང་གི་རིགས་སུ་བཤད་དེ་རིགས་གཉིས་པའོ།]

༥ སྤྲུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ནི། ཞེས་པ། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་
སོགས་པ་ བདག་སོ་ལྷ་ ལ་ནི། རྩོད་རྩེ་མེམས་དཔལ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་སྟེ་དབུ་
རྒྱན་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། ཁོ་བོ་བཙུང་ཁོ་བོ་གཉིས་གཉིས་རྣམ་སྤང་ནས་མི་

བསྐྱོད་པའི་བར་ལྗེའི་རིགས་¹་སྤྱི་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། ། སྟེ་གཞོན་སྤྱི་མོ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་
འགྲོ་མ་ [ག་ཚབ་ཆག་ དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མ་ཟེད།] ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ནི་སྤྱིད་
པའི་ས་བོན་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲུགས་སོ་² འོ་། དེའི་ [ག་ཚབ་ དེས་ཕྱག་བྱའི་
གཟུགས་གང་དུ་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ཟེད།] རྒྱུད་ནི་སྤྱི་མོ་པའི་ཕྱག་བྱའི་གཟུགས་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞོན་སྤྱི་མོ་འི་³དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲུབ་བསྐྱུར་
པའི་གནས་སྤྱི་ནི། གཤམ་ཆེ་གཤམ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་ མེད་ཐུན་དུ་ “གཞག་⁴
པར་བྱའོ། ། སྤྲུགས་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབང་
བསྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོར་བས་ན་སྤྱོར་བ་སྟེ། [ག་ཚབ་ སྤྱོར་སྤྲུགས་སྤྱི་ཐོ་བ་དག་
ནམས། ཐམས་ཅད་“ལ་⁵ནི་བསྐྱུལ་བ་ཤིས། ཞེས་པའི་སྤྱོར་སྤྲུགས་ཞེས་བ་འབྲེལ་”པའི་⁶བཤད་པ་དང་མ་ཐུན་
ལོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོར་པའི་སྤྲུགས་ ཏེ་⁷ནམས་ལ་ནི། སྤྱི་བོར་གནས་པའི་བསྐྱུལ་བ་
སྟེ། ནམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བདག་ལྷ་ རང་རང་གི་ཕྱག་བྱ་ སྤྱི་མོ་⁸སོགས་ དང་བཅས་པ་ར་
སྤྱོམས་པ་ར་ ལུགས་པས་བྱས་གདབ་བྱའི་སྤྱོ་ནམས་ཀྱིས་ བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩེས་སྤྱོར་བ་⁹ཤིས་ཏེ་
ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། བཙམ་ལྷན་འདས་དམ་ཆེག་ཆེན་པོ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

སྟེ་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དབང་བསྐྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
བྱས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ འི་རིགས་བདག་གིས་དབང་སྐྱུར་བ་ འདི་ཡིས་སོ། །སྤྲུགས་ནི་སྤྱི་

- 1 ཞོལ་ ༣༥༩༥ན། ཟླ་ ༣༤༩༩ན། - སྤྱི
- 2 ཟླ་ ༩༠༣༥༥ན། ཞོལ་ ༣༥༩༩ན། བཞག
- 3 ཟླ་ ཟླ་ ༣༤༩༩ན། བ
- 4 ཞོལ་ ༣༥༩༩ན། བར
- 5 ཞོལ་ ༣༥༩༩ན། - མ
- 6 ཟླ་ ༣༤༩༩ན། ཤེས

རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཉེས་པ་དང་། དཀྱིལ་ [དེ་རྣམས་མཉེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་¹འཉེས་པར་
བྱ་བ་²ལ། དཀྱིལ་ཏེ་སྤྱིང་པོའོ་ བ་ཆབ་ ཟེལ།] འཁོར་ནི་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཏེ་སྤྱིང་
པོའོ། །དེ་ འཁོར་ཏེ་ ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དམ་ཆིག་
ཆེན་པོ་སྤྱབ་བྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་སྤྱབ་
ཅིང་ སྟེ་ སྤྱིང་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱབ་པ་པོ་རྣམས་ནི་སློབ་པར་བྱེད་ བཞིན་ པ་རྣམས་
སོ། །དེ་ལ་ བན་པ་ནི་བན་པ་སྤྱིང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གསུངས་པའོ། ། ལྟ་དེ་ཆེ་ཆུང་དང་ལུ་མོ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་ སྤྱོད་ལ་ ཡེ་ཤེས་ དབབ་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བགེགས་ཐམས་ཅད་ [ཆག་ ལུ་པ་ས་མ་ཀ་ར་ཏྟ་
ཤུ་] ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོར་གྲུར་
པས་ན་གཙོ་བོའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ འཛོལ་དཀྱིལ་
འཁོར་པའི་སྟེ་ སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་
གོ། །རྩི་རྩི་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན། སྤྱིང་དང་
གསུང་དང་སྤྲུགས་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་ནི་ ཡེ་ཤེས་པཔ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོ་ག་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུངས་པ་ནི་
བཀའ་སྤྱུལ་པའོ། །

ལྟ་རི་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རི་བོ་དང་ མཛོ་བར་ འབྲུ་བས་ན་རི་སྟེ་ཁང་
པ་³ཅུག་མ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་རྩི་མོ་སྟེ་སྟེང་གི་ས་སྤྲུགས་དང་། ཉམས་ནི་དགའ་བ་

1 ཞོལ་ ༣༥༧༥ན། དེ

2 ཞོལ་ ༣༥༧༥ན། - ལ

3 སྟེ། ༣༥༥བ་ན། བརྟེནས་

དང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གནས་དག་དང་། བགས་ཚལ་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 དང་། དཔེན་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བོའི་འདུ་འཇི་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་དང་།
 ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གནས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བར། སྐྱབ་པ་པོས་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། [འདི་ལ་ :ལ་ཆབ་: མཉམ་པར་"བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། :ཆག་: ལུས་པ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གསུམ་བྱང་ཡང་ཕྱི་མ་ལྟར་དོ།] བསམ་གཏན་རྟོག་རྟེན་སྟེ་སྐྱགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲིའི་ བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་སོ་སོར་ དམིགས་པར་
 བྱའོ། །སྐྱགས་དང་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱགས་ནི་རག་གི་
 བསྐྱབ་བརྟེན་དོ། །བསྐྱབ་པ་ནི་རྟོག་རྟེན་འཇིག་པར་དོ། །དེ་གཉི་གའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉམས་
 སུ་མྱང་བའོ། ། དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་ སྐྱ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་ འདི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
 བ། རྟོག་རྟེན་མེས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོག་རྟེན་དཔལ་ལ་སོགས་
 ཀུན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་
 བསྐྱལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ རང་གི་སྐྱགས་དང་། རང་ རང་གི་ སྒྲིའི་སྒྲིའི་
 བྲག་རྒྱ་ལ་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱལ་ཞིང་བོད་པས་སོ། །གསུང་གི་ལས་ཀྱི་
 བཀའ་བཞེན་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསུང་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་
 གསུང་གི་ལས་ཏེ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་དེའི་བཀའ་རིང་བཞེན་དུའོ། །ལས་རྣམས་
 ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་ཅིང་
 སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའོ། ། [འདིར་སྟོན་དུ་རང་གི་སྒྲིའི་སྐྱགས་ལ་ཡི་གེ་བཞེས་གདགས་ལ་འབུམ་བཞེས་
 དེའི་བཏུ་ཆའི་སྦྱིན་སྟེག་བྱ། ལས་ཚོགས་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཞན་པ་དང་། སྦྱོད་པ་བྱ་བ་ཡང་

1 སྐྱ། བླ། ༣༩༥བ། གཞག

སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་བཤད་ཆོད་བཞིན་ཐེབས་པ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྟོན་དུ་¹ བྱས་པ་ལ་སྟོན་པའི་སྐབས་པ་ལོས།² བདག་ཉིད་མི་བསྟོང་
པའི་སྟོང་བ་དང་ལྡན་པས་ ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་ཡུལ་ དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཟླ་བ་དང་ས་ལོན་
དང་ བྱག་མཚན་གྱི་ མཚན་མའི་རིམ་གྱིས་དོ་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ། བརྒྱ་ར་གའི་
འོད་དང་འབྲ་བར་བསམས་ལ། མགོ་ལ་³ དང་སྒྲོག་མ་ ལ་སྤྱུང་ དང་སྤྱང་⁴ ལ་⁵ ལ་རྩུ་འི་
ཐོག་ས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ནས། དེར་སྐྱབས་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཆེ། ཞེས་
བྱ་བའི་དགོད་པ་ རྟེ་ཆོག་ས་ གསུམ་ ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ རྟང་དུ་ ཐེམ་པར་ བསམས་ཏེ། འདི་ནི་
གནས་གསུམ་དུ་ནི་རིགས་བརྟག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། སྟོན་ལོངས་སུ་
སྐྱང་བ་ འི་བསྟེན་ཆོག་ བྱས་ནས། དབབ་པའི་ཆོ་ག་འོག་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྲུབ་པར་འབྲུར་ཞིང་རབ་ཏུ་
འབྲུབ་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་འོ། ། [གཡོ་དང་རེངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཡོ་བ་ནི་འཕར་བ་དང་འདར་
བ་དང་འཁོར་བའོ་ ་པ་ཆེན་ ཟེ།] བསྐྱལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐྱལ་བ་ནི་འགྲུལ་བ་དང་གཡོ་
བ་⁶ བསྐྱེད་⁴ པའོ། །རེངས་པ་ [་པ་ཆེན་ རེངས་པ་ནི་ལྟ་པ་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་སྟོན་ཐ་མལ་པའི་⁵ ངར་འཛིན་
བསལ་ནས། ཤིང་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་རོ་བོར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། སྟོན་མངོན་བྱང་ལྟས་སྐྱང་
མཐར་བསྟེད་དེ། ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པས་མི་གཡོ་བར་བྱས་པའོ། །] ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟའི་བཀས་དང་པོ་སྟོན་
ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་ནས། ཤིང་ལྟར་མི་གཡོ་བར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་

1 ཞོལ། ༣༥༥བ། འབྲས་པ་ལ་གསྟོན་པའི་གསུམ་པ་ལོས། ཟླ། ༣༤༦ན། འབྲས་པ་གལ་གསྟོན་པའི་གསུམ་པ་ལོས།

2 ཟླ། ༣༥༦ན། ཟླ། ཟླ། ༣༤༦ན། ཟླ།

3 ཞོལ། ༣༤༦བ། ཟླ། ཟླ། ༣༤༦ན། ག

4 ཞོལ། ༣༤༦ན། བསྟོན་

5 ཟླ། ༣༤༦བ། ང་རྒྱལ་

སོ། །ལྟ་ཆེན་པོ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དབང་ལ་སོགས་པ་འདི་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ལྟ་
རྣམས་རབ་ཏུ་ཞུགས་ནས་བབས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་ ལུས་ལ་རྩ་ བཞུགས་པའོ། །ལྟ་ཆེན་
པོ་དེས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ནི། འཕགས་པའི་
ལམ་དེ་དབབ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། གང་ཞིག་དོ་རྩེ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་
པའི་དོ་རྩེ་གྲུབ་པ་དེས། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ སྒྲིབ་པ་བྱང་བར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉག་
པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ སྒྲིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱ་མོ་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ལ་གཞོན་ནུ་མ་འི་ཚུལ་མ་ཉམས་
ཤིང་གཙང་བའོ། །སྤྱི་ལོ་དེའི་ཆད་ཙམ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་པ་
མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་བཟུང་ནས། སྤར་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་སྦྱངས་ལ། དབབ་པ་
བཞི་པོ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲིབ་
མངོན་པར་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་བྱས་ཤིང་རྫོགས་ནས་སོ། །ལས་རྣམས་
རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དབབ་པའི་ལས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའོ། །

༥ རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱས་ན་ནི་¹ །ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་བོས་དབྱས་པར་འགྱུར།
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་འཕེབས་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་།
ཐ་མའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བོས་དབྱས་ཤིང་སྦྱད་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ དབབ་པའི་

ཆོག་དེ་ལ་ནི་སྙིང་པོའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་ལས་
བྱུང་བའི་བྱིར་སྙིང་པོའོ། ། སྙིང་མིན་ལ་ གསང་བ་ཡིན་པས་ན་སྒྲགས་སོ། ། ཡི་གེ་ནི་རྩ་
ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། ། དེ་རྣམས་ཉིད་ཆོག་། [ཆོག་གི་སྐད་དོད་¹ "ལྷ་དེ་ནི་ཆོག་ལ་འགྲོ་ཡང་འདིར་
གནས་ལ་བསྐྱར་དགོས་སོ། །] སྙེ་དབབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། ། སྐྱབ་པ་སོས་རིམ་པ་
འདིས་དབབ་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་² "པལས་པའི་སྙིང་ནི་ རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལུལ་ལ་བྱིར་འབྱུང་བའི་ རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་མཁའི་
ཁམས་ལྟར་སྙིང་པར་གྱུར་ལ། སེམས་མེད་ཅིང་སྙེ་ཤི་བའི་ལུས་ལྟ་བུ་ ར་རེ་ཞིག་མི་གཡོ་
ལ། དེ་རྣམས་འཕར་བ་སོགས་འབྱུང་རྒྱུ་ འོ་། ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་སྤངས་དང་། ཞེས་པ་ནི།
རྟོག་པ་བྲལ་བའོ། ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནི། རྟོ་རྟེ་སེམས་
དཔའ་འང་མངོན་སུམ་དུ་བབས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཆོག་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འབབ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབབ་
པའི་ཆོགས་འབབ་པའོ། ། ཡི་གེ་བཞི་ བཞོད་པ་ འི་དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
རྩ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩ་³ "ལ་ནི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་བདག་ཉིད་
ཏེ། ཐུགས་རྟོ་རྟེ་བཞུགས་ལ། "རྩ་⁴ལ་ནི་སྐྱ་རྟོ་རྟེ་བཞུགས་ལ། "ལྷ་⁵ལ་ནི་ཆོས་
འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྙེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་ཏེ། འདི་ནི་གསང་ཆོག་བསྟན་
པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གསང་ཆོག་བསྟན་པ་འདི་གང་ཡིན་སྟུང་ན་ གསང་ཆོག་བསྟན་

- 1 གླ་ ༤༠༩བཤུ། རྟོ་ལ། ༣༥བཤུ། ལྷ་
- 2 གླ་ ༤༠༩བཤུ། རྟོ་ལ། ༣༥བཤུ། ལྷ་ ༣༥བཤུ། ཐལས
- 3 རྟོ་ལ། ༣༥བཤུ། * ལ་དཀྱུས་ཡིག་ཏུ་མཛད།
- 4 གླ་ ༤༠༩བཤུ། ལྷ་ ལྷ་ ༣༥བཤུ། ལྷ་
- 5 གླ་ ༤༠༩བཤུ། ལྷ་ ལྷ་ ༤༠༩བཤུ། ལྷ་

བེ་ལ་སྟགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ། རྟོན་དུ་བའི་སྟོང་པ་བྱས་ཤིང་། རྟོན་
 རྣམ་འཁྱོང་ལ་སེམས་བརྟན་པས་སྟོང་ལ་དབབ་པར་འདོད་པས། རང་མི་བསྟོད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་། རྟག་པར་རྟོང་
 བར་བྱས་ཏེ་ས་ཆ་ལ་ཟེར། རྟག་པར་གནས་པའི་ཆོག་བྱས་ནས། འོད་དཔག་དུ་མེད་པ་རིམ་
 ལྷན་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱི་པོ་དང་སྟོག་མ་དང་སྟིང་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་
 གསུམ་བཞེད་ནས། ཡི་གེ་གསུམ་མེད་དེར་དགོད་པ་རྟོན་གསུམ་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ། རྟོང་
 གྱི་རྒྱུ་པའི་མཐེལ་ནས་ཁོང་སྟོང་ལྷན་བྱར་བསམས་ལ། འོག་དུ་རྒྱུད་དང་མའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྟིང་ན། རྒྱུ་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་ཡི་གེ་“རྩི་དམར་པོ་ལས་”བྱུང་བའི་འོད་
 ཟེར་ཁ་གྲེན་དུ་བརྟན་པའི་ཆོག་པ་རྣམས། རྒྱུ་པའི་མཐེལ་གྱི་དབྱས་སུ་ཞུགས་
 བས། སྤྱི་པོའི་གཙུག་དུ་ཕྱིན་པས་ལུས་ཤེས་སྟོང་ལྷན་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས། ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་འཁོར་བྱུར་པའི་སེམས་དབང་སྤང་མཐའ་འོད་གསལ་བར་གཞུག་པར་བྱའོ། དེ་
 བས་། དེ་ནས་ས་ཆ་ལ་ཟེར་ས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར། བེ་འགྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་ཆ་ལ་ཡང་སྤང་
 བའི་སྟོང་ཟེར། ཡང་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་པའི་སྟོང་སྤང་མཐའ་
 བསྟོམ་པ་འི་ཕྱིར་སྟོང་གྱི་སྟིང་གའི་བརྒྱའི་སྟིང་དུ་ཡི་གེ་སྟེ་བསམས་ལ། དེ་འོངས་སུ་
 བྱུར་པ་ལས་བྱུར་པའི་རྟོན་སེམས་དབང་སྟེ་མི་བསྟོད་པ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་མགོ་ལ་⁴ ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གྱུར་བའི་སྤྱོད་རྗེས། །ཡང་

1 ལྷ་ རྩལ་བཀའ་ རྒྱལ་ རྩལ་བཀའ་ ལྷ་ ལྷ་ རྩལ་བཀའ་ ལྷ་

2 ལྷ་ རྒྱལ་བཟུང་། རྒྱུ་

3 ཞོལ་ རལ་པ་ལུ་ ལུང་

[illegible]

སྒྲིག་མར་ཨྲུམ་ ལས་བྱང་བའི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ “དེ་¹རྗེ་གསུམ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་
བསྒྲིམས་ལ། ཡང་”²རྗེ་འོད་གྱིས་ རྗེ་གསུམ་ཡམ་ཡུམ་ ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་ལ། དེ་
གསུམ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ བྱང་མེས་སྐུ་ལྷ་བྱ་ འབྱུང་བར་བྱས་ན་ ས།
དེའི་རྒྱན་བབས་པས་ལུས་གང་བར་བསམས་ན་ ་ལྷ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །སྒྲོད་ལ་བབས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱལ་བ་ རྟེན་ལོ་བ་ ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་
ལ་སོགས་པའི་ ས་བོན་བཞི་བྱེད་བྱ་དཀོལ་བ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་པར་བྱས་ [་པ་ཆོས་
ཞིང་འབད་ཆོལ་བྱའོ།] ལ་བཅུལ་ལོ། །དེ་ནས་འགྲུལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོད་ལ་བབས་པ་
བརྟན་པོར་གྱུར་པར་རྟོགས་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དོན་ཤེས་³པ་ འཛོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་མའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་གསུང་གི་དོ་རྗེ་
ལ། སྒྲིང་”ཁའི་⁴ཕྱོགས་ གི་ཐུགས་དོ་རྗེ་ ལས་བྱང་བའི་འོད་གྱི་ཆོགས་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བས་
ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། “བྱ་ཏི་⁵བརྗེ་ རྗེ་རྒྱུ་ལིག་ ཞེས་
བརྗོད་ན་ བྱེད་པའི་དོན་ ⁶བདེན་པ་ “རྗེ་⁷གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ནས་ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། མེ་རྟོག་དོར་བ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་དེ་མིན་གྱིང་བྱ་
བ་གཞན་ཕྱིར་པ་ འི་དགོས་པ་བསྐྱབས་ཏེ། རྗེ་ “རྟུམ་⁸ཨྲུམ་ ཐུམ་ ཞེས་བརྗོད་ དེ་རྟུག་ཤེགས་སུ་
གསོལ་ ལ་སྒྲོད་རང་གི་གནས་སུ་བཞག་སྟེ། དེའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ གོ་ཆ་ དང་ ལ་

- 1 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།
- 2 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།
- 3 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།
- 4 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།
- 5 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།
- 6 ལྷ། རྟུ་བའི་ལྷ། - རྟུ་
- 7 ལ། རྟུ་བའི་ལྷ། ལྷ།

སོགས་པ་ ལྷ་མ་གྱི་འཇུག་སྒྲུབ་པ་ ས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྟོང་ལ་དབབ་པས་རང་གི་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ གང་ལྟར་ཡིན་
པ་ དེས་པར་བྱས་ནས། གདུག་པ་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནི་
སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའོ། །སྐྱ་གསུམ་ནི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་སོ། །དེའི་གནས་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ་དེས་ཡོངས་སུ་དག་པས། གསུང་ནི་
འདི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པའོ། ། ༥ ཅེ་གཅིག་མ་གྱུར་པ་ཡིས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞིང་
དང་ཆོང་དང་བསྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟུལ་
ཞུགས་བརྟན་པས་ཏེ་དག་པོ་ཆར་གཙོད་པ་ལ་བརྩོན་པས་འདི་དག་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་
གཞན་མིན་པས་བྱ་བ། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ནས། གཞོད་
མཛེས་ལ་ཐུག་པའི་བར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བ་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་
མི་བསྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བས་གདུག་པ་རྣམ་པར་གཞིག་པ་འདི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
བྱའོ། ། མི་བསྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་འདི་གཙོ་ཆེ་
བར་སྟོན་གྱི་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༥ འདིར་མི་བསྦྱོད་པ་ལིན་ཏུ་དག་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་
དུར་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དག་པོའི་གཟུགས་བརྟན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་
དང་། དུག་དང་ད་ཏུར་ཀ་ [སྟོན་སོ་འདབ་མ་གསུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར།] དང་སྟེ་ཆེ་དང་ལན་ཚུ་
དང་། ཡུངས་མར་ དང་ ལ་སོགས་པ་ “ས”¹ཞེས་ ལས་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། མཛོན་སྟོད་

1 སྐྱ། ཟླ། ༣༩༩བཤུ། - ས

ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དྲུང་ཁྱོད་ཀྱི་རས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མིང་ སྐྱགས་དང་སྤེལ་བ་ བྱིས་
 ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིང་¹“ཁར་བཅུག་ལ། རྒྱས་ ལིང་ག་ ལ་ དེའི་ རྣམ་ཤེས་དགུག་
 བ་ དང་དོན་དུ་ཞེན་བ་ སྡོན་དུ་འབྲོ་བས། རྫོ་སྡོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ལ་སྐྱ་བཤེག་ཅིང་གཅེར་
 བྱར་²བྱུང་ནས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱགས་
 “བསད་³བའི་སྤེལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་ཐུན་བཞིའམ་གསུམ་དུ་ བཏོན་ན། ཁམས་གསུམ་དག་གྱང་
 འཛིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི། ཤིན་དུ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་
 བའོ། དྲུང་ཁྱོད་རོ་བསྐྱགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རོ་བསྐྱགས་པའི་ཐལ་བ་
 ཡུངས་མར་དང་སྐྱས་པ་ལས་དབྱའི་⁴“གཟུགས་བརྟན་བྱས་ནས། དེའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནང་དུ་བཅུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པས། ཁོ་བོའི་སྐྱགས་སྟོང་ངམ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་པས་གྱང་རེས་
 བར་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རོ་བསྐྱགས་པའི་
 ཐལ་བ་ལས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་གསུམ་དྲུང་ཁྱོད་དུ་བྱིས་ལ། དེར་ཤིང་ཆེར་མ་
 ཅན་གྱིས་མེ་སྤར་ལ་བ་ལང་གི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ལས། དབྱ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། དགུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྡོན་དུ་འབྲོ་བས་སུ་མ་བཞིན་དུ་
 སྐྱགས་ བསྐྱས་ལ། གཏུབ་ཅིང་གཏུབ་ཅིང་མེ་ལ་སྦྱིན་⁵“བསྐྱག་བྱའོ། ། གཞིག་པར་དཀའ་བའི་

1 ཞོལ། ༣༥༥ནཱ། སྤྱི་ལྟེ ༣༥༥བུ། གར
 2 གླ། ༤༠༥ནཱ། ཞོལ། ༣༥༥ནཱ། བྱར
 3 གླ། ༤༠༥ནཱ། ཞོལ། ༣༥༥ནཱ། སྤྱི་ལྟེ ༤༠༥ནཱ། གསད
 4 མ་ཕྱི། ༤༠༥ནཱ། གཟུག གླ། ༤༠༥ནཱ། ཞོལ། ༣༥༥ནཱ། སྤྱི་ལྟེ ༤༠༥ནཱ། གཟུགས
 5 སྤྱི་ལྟེ ༤༠༥ནཱ། ཐེག

དོ་རྩི་འང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདྲིག་ །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་
བའོ། །ཤ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མོག་ འདྲིག་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་ལ་ཤ་
ཆེན་སོ་ལས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟེ། ཤ་ལས་བྱས་པའི་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན།
དོ་རྩི་ལས་བྱུང་བ་ ཤ་ཆེན་ལས་བྱས་པ་ ནི། ཤིན་རྒྱ་མི་བཟད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་དག་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་། འདྲིག་པ་ཤིན་རྒྱ་མི་བཟད་ཡིན།
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དགའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཚོས་མཆོག་ཅན་ཏེ་སྟེ་
ཤ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཤད་བ་དང་། གཅི་བ་ལས་དགའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ།
དགུག་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སྟགས་བརྒྱས་ཏེ། ཐབ་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཆེར་
མའི་མེ་ལ་གཏུབས་ཤིང་གཏུབས་ཤིང་བསྟེན་ན། སངས་རྒྱས་དག་གྲང་ངེས་
པར་འདྲིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ལྷ་པོ་འབབ་པའི་འགྲམ་
གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་འབབ་པའི་ལྷ་པོ་སྟེ། དེའི་འགྲམ་
གཉིས་ཀྱི་ས་རྒྱངས་ལ་དགའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ཏེ། ཤིང་གི་ [ཤིང་གི་ནི་དུག་དམར་སོ་
སྟེ། བའི་རྩ་ལ་བསྐྱས་ན་འོ་མ་དམར་སོར་འོང་བའི་དུག་གོ།] ལ་སོགས་པའི་དུག་དང་། པོ་སོ་འཆའི་
ཆེར་མ་དང་། སང་གོ་ཅ་ ལྷ་པོ་བདག་པོ་ལ་ སོགས་པའི་དུག་གམ། །སའི་ ལྷ་པོ་ ཀ་ཏ་ཏ་¹
ཀའི་ [ཆེར་མ་ཅན་ཏེ་སྟེ་སྟེ་ལྷ་པོ་ལའི་མཆོ་བ་ཅན་ཡིན་ཟེར།] དུག་ཏིལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅམ་གྱིས་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་ལུས་བཀང་ལ། ལྷས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་སྒྲ་ར་ཡ་པཏ་ཅེས་བྱ་བས་
བསྐྱལ་ན། སངས་རྒྱས་གྲང་ངེས་པར་འདྲིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་

1 ཞོལ་ ༣༡༥བལ། ན

ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱེ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་སྐྱེས་ལས་དབྱའི་
གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་མེ་ལ་སྦྱིན་¹བསྐྱེད་བྱ་སྟེ།
འདི་ནི་སངས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་རྣམས་
གྱི་²གསལ་དུ་བར་བྱ་བ་ལ། འདི་དག་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །³གསོད་པའི་
ལས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་
བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ མཐར་ཕྱིན་པ་ དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱི་ ས་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ⁴རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་གསོད་པའི་ལས་ གྱི་
རིས་དོན་ཀྱང་ ལེ་འུ་དགུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྟ་སོལ་ཁུས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ལ། དུར་ཁྲོད་གྱི་སོལ་བའི་ཁུ་བས་གཤེར་
བར་བྱས་པའི་གོས་གྲོན་ལ། ཡིང་ག་སྟེ་སེམས་ཁྲོས་པས། སྐྱེ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བྱས་པའི་དབྱའི་གཟུགས་བརྟན། མི་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྟ་པས་
མནན་ནས། ཆེ་གོ་མོ་ རྟ་སྟེ་སྦྱོར་བ་ལ་ སྦྱོར་བོ་རྣམས་གྱིས་འཁྲེར་དུ་ཚུག་ཅིག་ཅེས་བྱ་
བའི་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པར་གཞོད་མཛེས་གྱི་སྦྲགས་བསྐྱེད་ན་⁴སྦྱོར་བོས་
འཁྲེར་བར་འགྱུར་རོ། ། རུས་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་རུས་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་
ཁྲག་དང་དུག་རྣམས་ལས་དབྱའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོག་
བཞིན་དུ་མནན་ནས་བསྐྱེད་བཞིན་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་བའི་མཐུ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྩེ་སེམས་དབའ་སྦྱོར་བོས་འཁྲེར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

1 ཐེ། ༤༠༡ནྟན། སྐྱེ་ ༤༠༡ནྟན། ཐེག

2 ཐེ། ༤༠༡ནྟན། གསོད

3 སྐྱེ་ ༤༠༡ནྟན། གསལ་པའི

4 ཐེ། ༤༠༡ནྟན། སྦྱོར

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱེ་ཆེ་དང་བཤང་གཅི་ལ་
 སོགས་པ་ལས་དབྱ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་པས་ཡོངས་
 གྲུ་མཐོན་ལ། ཆེ་གོ་མོ་ མཐུ་དུ་ཉེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། རབ་དུ་ཆོ་བས་¹འབྱེར་དུ་རྒྱག་ཅིག་ཅེས་
 པ་དང་། བདུད་ཅི་བ་²སྒྱོར་གྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ ལུས་ལ་
 རིམས་དང་ཆོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱ་བོའི་ལས་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་རྗེ་རྒྱུ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བདུད་ཅི་བ་³སྒྱོར་ཏེ། དེའི་སྤྱང་བོ་ནི་
 གསོད་པའི་⁴ཡུལ་ལ་འབྱེད་པའི་སྒྲགས་ཤིན་དུ་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ག་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། ། [སྒྲགས་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བདུད་ཅི་བའི་སྒྲགས་བརྗོད། དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་ཞེས་པ་སྤངས་ལ། དེའི་ཆབ་མར་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་སྤེལ་
 ཆོག་དང་བཅས་པ་གཞུག་ཏོ། །] སྤྱིན་སྤེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱིན་སྤེག་གི་རྣམ་པ་
 ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་ནི་འོག་ནས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ།⁵ སྤྱིན་
 སྤེག་དེའམ། བསམ་གཏན་དེ་ནི་ལུས་དང་དག་སེམས་འཛིག་པ་སྟེ། དབྱ་བོའི་ལུས་
 ལ་སོགས་པ་འཛིག་པའོ། །མ་ཡོངས་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་
 གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོག་འདི་བྱའོ། །

1 ཟླ། ༩༠༡བཟླ། བས

2 ཟླ། ༣༩༠བཟླ། ཐབས

3 ཟླ། ༣༩༠བཟླ། ཐབས

4 ཟླ། ༣༩༠བཟླ། བའི

5 ཟླ། ༩༠༡བཟླ། ཏི

ཕྱེད་ཅེ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསད་ལས་གང་ཁྱེད་ཀྱང་ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དྲུས་སུ། རང་གི་བྱ་གཤམས་ཀྱི་དྲེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པའི་ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ནག་པོའི་ནམ་པར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས། འབྱུང་བོ་ནག་
པོའི་གཟུགས་སུ་བསམས་ནས། དེ་བསྐྱབ་བྱ་དབྱ་བོ་ལ་བསྐྱེམས་པས་དབྱ་བོ་དེ་དྲེ་ཅེ་སེམས་དབང་གླེ་རྩོ་
ཅེ་གཞོད་སྤྱིན་སྤྱིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་བ་རོལ་གཞོན་པ་ལ། རྣམ་པར་བཟང་¹
བ་འདིགས་འདིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤེན་མ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྣམ་
པར་འཆེ་བ་ལ་བཅོན་པ་སྟ་རེ་དང་ཐོ་བ་བྱག་སྟེ་ལག་པ་ན་བསྐྱམས་པར་བསྐྱབ་བར་²
བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུར་དང་པོར་བསམས་ནས་ མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ འོག་ནས་བཤད་
པའི་བསམ་གཏན་འདི་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་གསོད་པའི་ལས་
ལའོ། །འདི་ནི་བྲག་པོ་ཆེན་པོའི་ཁྲི་བོ་ནི་མི་བསྟོད་པའོ། །དེའི་དམ་ཆོག་ནི་འདའ་བར་
མི་བྱ་བའི་གསུང་ངོ་། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། ཡོངས་
སུ་གང་བར་རབ་ཏུ་བསྟོམས་ལ། གདུག་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིས་ཐོ་བས་
བསྐྱུན་ཅིང་། སྟ་རེས་བཅད་ནས་བསད་ཅིང་བཅོམ་པར་བསམས་ལ། འདས་པ་
བཤད་ཟིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་འཆད་འབྱུང་གི་བསད་པ་འི་ལས་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆེ་བར་འབྱུང་རྟོ། །སངས་རྒྱས་ནི་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཤིང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་བ་ འི་དགེ་སྟོང་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ རྣམས་

1 ཞོལ། ༣༩༡ན༡ན། བཞོད

2 བོད་ལ་ ༣༦ ཉན་མཁོ། བར

3 བོད་ལ་ ༣༦༡༥ ལ་ གསུང་

སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་དེ་དང་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྟན་པ་འི་ཁྱིམ་པ་སྟོན་ལྟན་སྟེ། དེས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་མིའི་འཛིག་རྟེན་བསྟོམས་
ནས། གཏུག་པ་དེས་བསད་པར་བསམས་ནས་ལས་རྣམས་བྱའོ། །རྩི་མཛེས་པ་རང་
ཉིད་ཀྱང་འཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟེ་ཕལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་པར་གསུངས་པའོ། །སངས་
རྒྱུ་གཞོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པས་
སྟེག་པའི་བྲི་མ་བསགས་པར་གྱུར་ལ། ཁོར་འཁྱོད་པས་སྐྱག་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
འཛིགས་པས་དཀྱུགས་ལ་སྐྱབས་མེད་པར་བསམས་ནས། ལས་བྱས་ན་འཆི་བར་
འགྱུར་བར་འདི་ལ་གཏོན་མི་ཟའོ། །

ལྟ་ལས་བྱེད་ཆུ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱིས་གསོད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟེན་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྟོས་པས། དེས་དཔལ་ལྷན་སྟེ་
མཐུན་ན་འདུག་པ་ལ། ལེ་དུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་གིས་བཀའ་བསྟོས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུང་ཁོད་དུ་ཁྱེར་
ནས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་འཁོར་སྟེན་པོ་དང་། ལུག་པ་ལ་སོགས་པ་ ཁྱོ་ཞིང་འཆི་བའི་བདག་
ཉིད་ཅན། ཤ་དང་ཁྱག་དང་ཆིལ་དང་ཞག་ཟ་བ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། གཏུམ་ཞིང་
ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཁྱོ་བ་མི་བཟད་དེ་ཁྱོ་བའི་མེ་དང་དུ་བས་བལྟ་བར་
དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱག་པར་བྱས་པ་སྟེ་མཆོན་ཆ་སྟོན་གསུངས་བཅད་
ཅིང་གཏུབས་ཏེ། བསད་ནས་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ར་བསམས་ན། བསམ་གཏན་དེས་ནི་འཆི་
བར་འགྱུར་རོ། །རྩི་མཛེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཆི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་པར་གསུངས་
པའོ། །ལུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ [མཆུ་ཡིང་བཞི་བྱ་ཀང་ཀའོ། །ཐ་དང་ཅེ་སྐྱང་སྐྱང་དོད་སྟན་མོང་བ་ཡིན་པས་
འདིར་ཐ་ལ་བསྐྱར་ཡང་ཅེ་སྐྱང་ལ་བྱའོ། །] སོགས་པ་ནི་གོ་སྟོའོ། །

ཕྱིན་པ་གཞིལ་བའི་བསྐྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱལ་གནག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ། དུག་དང་ངེས་པར་ལྡན་པས་མདོག་གནག་པ་ནི་སྐྱལ་གནག་གོ། རབ་
 ཏུ་ཁོ་བནི་ཁིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་བྱང་བའོ། །འཛིགས་པ་དག་གྱང་འཛིགས་པར་བྱེད་
 བའི་གདེངས་ཀ་ལྟ་དང་། ལྷེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ ཆོན་ཅིག་ཡང་བྱང་
 བས་ བྲིས་ལ། དེའི་དབྱལ་བར་ཁྱི་དགོད་ཅིང་བསམས་ལ་ དུག་གི་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་འདི། ལྷེ་
 རྒྱ་བ་ སེམས་ཅན་ དང་མི་རྒྱ་བ་ ཁིང་ལ་སོགས་པ་འི་དུག་ནམས། རྒྱ་བ་པ་འི་ལྷགས་ཀའི་ ཡི་གེ་
 མི་ འེའོད་ཟེར་གྱིས་ནག་པོར་བྱངས་ལ། དབྱལ་བར་ཁྱི་དང་ལྡན་པའི་ རྒྱལ་གྱི་ ཁར་
 ལྷགས་པར་ བསམ་མོ། །དེ་ནས་ ལྷེ་ འེའོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱ་བ་རྒྱད་གང་བྱང་གི་ནས་ཤེས་པ་ཀླག་ནས། དེ་ལ་
 བསྐྱེམས་པས་ རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཞིང་འཕྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ནས་དེ་ལ་ཆེ་གེ་མོ་མོ་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ན་དེ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་
 འཕྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིག་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་སྐལ་བ་²ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་དུག་
 བསྐྱེས་ནས་བསྐྱལ་བ་ ལ་ཡང་ཆོག་འདི་ཉིད་ོ། །

༥ ཟླ་གསུམ་བརྒྱའི་ཞེས་བྲལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཟླ་གསུམ་བརྒྱའི་ཡང་གཏེན་གྱི་
ཁམས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའི་འཆེ་བ་ཉྩེ། སྤྱལ་དང་
གཙན་གཟན་གདུག་པ་ལ་སོགས་པས་བྲལ་བ་ རྗེ་མཚུངས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ ཐམས་ཅད་དང་
ཁམས་མི་མཉམ་པར་འབྱུགས་པ་སྤྱི་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་འཛིན་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཅན་དེ་རྣམས་ལས་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ དངས་ནས། དེ་མུར་བོ་³ལས། འབྱུང་པོ་ནག་པོའི་

1 བ་ཤི། རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཁྱེད། ལྷན་བསྐྱོང་གི་ཁྱེད། རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཁྱེད།

2 ལྷ་ རྒྱལ་པོ་ལྷ་ ལྷ་ རྒྱལ་པོ་ལྷ་ ལྷ་

3 བོད་ལ་ རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ ས

གཟུགས་སྤྱོད་བསམས་ནས་ གཟུགས་དེ་ དབྱ་རྒྱུ་ལ་དེས་པར་
 དབབ་ཅིང་ མྱེ་བཞག་པ་ འཕ་བཞགས་པ་ ར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ [འདི་ནི་ :པ་ཆེན་ བསྐྱལ་བ་སྟེ། བསྐྱེས་པ་
 མཆོག་སྟེ། གཏུག་པ་འདུལ་བ་ལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྐྱལ་བའི་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་དཔེ་བཞེས་
 ཟེམ།] བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེས་པ་འོ། །མཆོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་གཏུག་པ་འདུལ་
 བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཆོག་ཅེས་པ་ནི་བསྐྱལ་བའི་ལས་གཞན་ལ་
 སྟོས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པའི་ངི་མ་བསགས་པའི་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་མཐུན་ཏུ་
 བསམས་ལ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ཐོབས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་སྦྱིང་ཁར་
 བརྟེན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་ཏུ་དབྱའི་སྟོག་
 མེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་རྗེ་ཅན་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ།
 ཐག་མཐུད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷ་རེ་ལ་སོགས་པས་
 གཤེགས་ཅིང་གཏུབ་པར་བསམ་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐྱབ་པས་ཀྱི་ནི་མཆོག་སྦྱིན་
 བ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡིད་ཏུ་འོང་
 བའི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བཙུན་འབྲུག་བཙན་པ་དང་། དག་
 པོ་སྟེ། རྒྱ་མ་ལ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ སྤྲིག་པའི་ངི་མ་ཏེ་བར་བསགས་པའི་བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་
 འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་ནད་མེད་པ་རྒྱས་
 པར་བཞུས་བརྗོད་དང་། སྦྱིན་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་པན་པར་འདོད་པས་བྱེད་
 བཞིན་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་སྤྲགས་རྣམས་
 ཏེ། བསྐྱལ་བར་བྱ་བ་སྦྱོས་པར་གྱུར་པའི་འབྲེང་བའི་སྤྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

དང་། ལྷ་ཀླུ་མས་ཀྱང་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བས་མཉེས་པར་བྱས་པའང་ཕུར་བྱས་གདབ་
བྱས་པ་སྟེ། ཕུར་བྱས་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། ། [སྤར་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ལ།
དག་པོའི་ཉེས་པ་བསྐྱབ་པའི་བར་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱབ་བྱའདི་བསྐྱང་བའི་ལྷ་དང་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བཀའ་
བསྟོས་པའི་གཙོད་མཛེས་ཀྱིས་བཀུག་སྟེ། གཡོན་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ལ། བདུད་ཅི་ཐབ་སྦྱོར་གྱིས་སྦྱུལ་པའི་ཕུར་
བྱས་གདབ་ཅིང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཀྲ་ལ་ལྷ་ཀྱི་ཅིན་བཏོན་ལ། དེའི་གནས་སུ་ཆེ་གོ་མའི་རྒྱུ་སྦྱུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚུངས་པའི་བྱ་
ཞེས་པ་བཅུག་ལ་ཕུར་བྱའི་སྒྲགས་བཞོད་ཅིང་བཏབ་པར་བསམ་སོ། །] འདི་ནི་གཞན་གྱི་རིག་པ་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྟེ། རིམ་པ་འདི་ནི་གསོད་པར་བྱེད་
པའི་ཡུལ་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམ་ཚིག་གིན་ཏུ་
འདའ་བར་དཀའ་བ་སྟེ། འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ཏུ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོས་
གསུངས་པའོ། །

ཕྱི་གསོད་པའི་ཡུལ་འདི་ལ་ སེམས་ཅན་ཀླུ་མས་འོད་གསལ་དུ་ རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྟོ་རྟོ་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྟོ་སྟེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྟའི་རོ་ཐོར་བཤད་པ་ འི་ཕྱང་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།
འཛིག་ཉེན་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་གི་ བཅུད་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སེམས་ཅན་སྟོ་
ང་ལས་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ སྦྱེ་གནས་བཞེས་བསྐྱུས་པ་ ཅི་ཙམ་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ འོད་གསལ་དུ་ བསད་ཅིང་གཞོམ་པས་བདག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གཏོགས་ཤིང་ སྟེ་བསམས་པའི་ རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་ འཛོ་ཐོ་ འོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པར་བསམས་ཤིང་ཤེས་ན་མཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསད་པར་གྱུར་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྒྲགས་པས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་ བསད་པའི་ལས་ བསྐྱབ་ན་

དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་མི་བསྐྱོད་པའི་འདིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་སུ་རོལ་བར་འགྱུར་
གྱིས། གཞན་དུ་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་བཅོམ་ནས་བསད་པ་ནི་འདི་ལྟ་ བ
ར་མི་འགྱུར་རོ། ། [དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པས་¹ཆོག་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ།] རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོན་པ་སངས་
རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ནི་སྐྱོད་རྩི་ལོ། རྩི་རྩི་འཛིན་
པ་ནི་ཐུགས་རྩི་རྩི་ལོ། །

རྩི་རྩི་ཆོས་ནི་གསུང་རྩི་རྩི་ལོ། རྩི་རྩི་ཅན་ནི་སྐྱོད་རྩི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་
དཔེར་མེད་པ་སྟེ་ དེ་དག་རིལ་བོར་འཛིན་པ་དང་། །སྤ། [རྩི་སྤ། ལ་ཆོས་ གཞིག་པ་དག་གིས་
ཟེར།] རབ་དུ་སོ་སོར་གཞིག་པ་ རི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀྱི་ ས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
དམིགས་པ་ སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ ས་འཆི་བར་འགྱུར་ རོ་ བ་² རྫོགས་རིམ་པས་བསད་ལས་
བསྐྱབ་པ་ན་ རི་ལྟར་ གང་ཟག་ གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གནས་པ་ རི་ཕུང་སོགས་ འདིག་པར་སྤང་བ་
སྟེ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ དེ་བཞིན་དུ། སྐྱབ་པ་ལོ་ བདག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ རི་
རྩི་རྩི་གསུམ་ལ་ འང་³གསང་བར་བསྟན་པས་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ རི་རིམ་པ་ ཉིད་
ནི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་ཆོག་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལོ། ། [འཕགས་པ་ལ་བ་
སྤས་ཀྱི་བཞེད་པས་འོད་གསལ་གཉིས་པོ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་
བར་དོ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞན་གཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཕུང་སོགས་
ཀྱི་སྐྱོས་པ་སྤྱད་པ་ཅུང་འཆི་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་རོ།] ། ཁྱོ་པོ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་ནི་རྩི་རྩི་

1 ཞོལ་ ༣༩ རབམན། གསོད
2 སྤ། ༩༠༥ན་མན། གསོད་པར ཞོལ་ ༣༩ རབམན། གསང་པར

འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། ། རྗེ་འཆང་ དེ་ལས་བྱུང་ནས་ རྗེ་འཆང་ དེ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞེ་
སྤང་། རྗེ་ཞེ་ནི་རྗེ་ཞེ་ཁྱོ་བོ་ལོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བར་བྱེད་
པའི་ཆོག་གོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ནི་འབར་བར་གྱུར་པ་ལོ། ། རྗེ་
ཞེ་འཇིན་ནི་ཞེ་སྤང་རྗེ་ཞེ་ལོ། ། ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་བདག་
ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་སྤུབ་པ་ཆེན་པོ་ལོ། ། [:པ་ཆེན་: ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱར་ནི་རྟེན་གཤམ་ཐམས་ཅད་
འཁྱུ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་རོ། ། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཟླ་ཏེ་ཀ་ལ། བྱིངས་ཏེ་ཙ་འགྱུར་བ་ལ་འགྲོ་སྟེ། དེའི་དོན་
ནི་ཟད་ཅིང་ཉམས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་བཟུས་པས་ཟད་པ་ལོ། །] ཐམས་ཅད་ གྱི་ དབང་བསྐྱར་
ནི་ཟད་ཅིང་ འགྱུར་བ་དང་ འཇིག་པའོ། ། རྗེ་གས་སངས་རྒྱལ་ནི་དེ་ཤེས་པ་ལོ། ། ཡེ་ཤེས་
རྗེ་ཞེ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་
སྟེར་བའི་མི་འཇིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། འོག་ནས་བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་
ཆོག་གས་སུ་བཅད་པས་བཀའ་སྩལ་ཅིང་གསལ་བར་མཛད་པ་ལོ། ། ༥ ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་ལོ། ། [:པ་ཆེན་: རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར།] རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེ་ཞེ་ཐེག་པ་ལྷན་མེད། ། བ་ནི་ [རོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་
གངས་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་བྲལ་ཚུལ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལོ། ། དེའི་ཕྱིར་བཞེན་
འཇིན་གྱི་རྟོག་པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལོ།] རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་བ་
ལྷན་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞེ་ག་ སྟེ་དོན་དེ་དང་སྟེ་ཞེ་རྣམ་འབྱུར་སོགས་ བསྐྱོམས་པས་མ་སྐྱེས་པའི་

ཆོས་རྣམས་ལ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ རང་བཞིན་གྱིས་ སྒྲེ་བ་མེད་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཟིན་པ་ སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ དང་མ་ཟིན་པ་ སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་མ་ ར་
གྱུར་པ་རྣམས་ལ། དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཞི་བ་ལ་སོགས་
བའི་ལས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བ་བསྟན་ཅིང་གསུངས་སོ། ། [དེ་ལ་ངོ་
མཆར་བཞི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མིང་ཅན་ལ་ཞི་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཅན་དུ་
མ་བཟད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བསྟོམས་པས་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པ་ཡང་ངོ་མཆར་བར་སྟོན་པས། དངོས་
གྲུབ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་སྟོན་ནོ།]

༥ དེ་ལ་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་བསྟོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ་ ཆོས་
བདག་མེད་པ་ རྟོགས་པ་ ལ་གནས་པ་ལ་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ནི་འཕྲན་ཆེགས་ཏེ། རྟོ་
རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ ཡོ་བྱད་ཉུང་བཟད་ཅན་གྱིས་བསྐྱུ་བར་བྲུ་བ་ཡིན་པས་ན་ལས་འཕྲན་
ཆོགས་སོ། ། བཟུང་ཆེགས་ཡིན་པ་ འོན་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་སྟེ་འག་ལ་གཅེས་པ་ ར་གྱུར་པས་ན་རྟོ་
རྒྱུ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱ་བར་བྲུ་བ་ཡིན་པས་ན་གསང་བའོ། ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་
སྒྲུལ་ནི་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྒྲུལ་གདེངས་ཀ་གཅིག་པའམ། གདེངས་ཀ་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པ་མི་སྤྱུ་ཅིང་གཟུགས་ངན་པ་དང་། འཛིགས་པར་
བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། འོད་ནག་པོ་འབར་བ་འཁྲུག་ཅིང་ཁྲོ་ལ། ལྷེ་གཉིས་ཀྱུ་
ཏུ་བསྟོད་པ་ཁ་རེ་རེ་ཞིང་མཆེ་བའི་འབྲེང་བས་གཏམས་པ། རྟོ་རྒྱས་དང་སོལ་
བའམ། གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་བྲི་ཞིང་ སྒྲུལ་དེ་དངོས་སུ་ བསམས་ལ་དེ་ལ་སྟེ།
དེར་འདི་ནི་སྟེ་འོག་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུ་ཁྲོ་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། ས་བོན་བསམ་
པར་བྱའོ། །ཁྲི་སྒྲུའི་ཁའི་ནང་དུ་ཁྲི་ནག་པོ་བཞོད་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་

བའི་དུག་ཏུ་ལ་ཏུ་ལ་དང་འབྲ་བར་གནག་པ། མེ་ལྷར་སྲེག་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་
བསྐྱོམས་ལ། རོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྷུ་བ་པ་མོའི་
ལྷགས་ཀྱི་ རྗེ་ ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་ལ་ ལྷུ་ལ་གྱི་གལུགས་ལ་ བཅུག་པས།
ལྷུ་ལ་རྣམ་པར་གཡོ་བར་བསྐྱོམས་ན་འགྲུལ་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟེའོ།

དེ་ལ་སྟེ་ལྷུ་ལ་དེ་ལ་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་རྣམས་ལས། དུག་ཐམས་ཅད་འབྲིན་
བའི་སྤྱང་པོ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རྗེ་ ཞེས་བྲ་བཅོམ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལས་བྱུང་
དུག །ཅེས་བྲ་བ་ནི། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཅོ། །ཁམས་
གསུམ་ན་ནི་གནས་པ་ཀུན། ཞེས་པ་ནི། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་སྣོད་ན་གནས་
པ་མ་ལུས་པ་ཀུན། རྗེ་ དེ་ཡིས་ཁྲིང་ཞིང་བྱངས་པར་བསྐྱོམས་ལ། དེ་ནས་ལྷུ་ལ་གྱི་
ལུས་ལ་འབབ་པར་གྱུར་ཅིང་། རབ་ཏུ་ཁྱེགས་པར་བསམས་ན་ལྷུ་ལ་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
སྟེ། བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་དུག་གི་རྒྱ་མཆོ་ལྷར་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པར་འགྱུར་
ཅོ། །རེག་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ ཁྱི་རྗེ་ ཨ་སྟ་ག་རྟ་ལ་ཞེས་པའི་ ལྷགས་འདིས་བསྐྱུལ་བས་
ཟེན་པ་ རྟེ་མཐོང་བ་ ཅམ་གྱིས་སམ། རེག་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུག་གིས་
པོག་པས། འཆི་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟེའོ། །སྟེག་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
ལྷུ་ལ་ བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོ་ག་ཉིད་ཀྱིས། སྟེག་པ་དང་ རུས་སྐལ་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་འང་བཅོམ། །གང་གིས་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་འབྱུང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་དུག་གོ། །དེའི་འབྱུང་བ་ནི་སྟེག་པ་ལ་
སོགས་པ་ འི་གལུགས་ བྱེ་བ་སྟེ། གལུགས་བྱེ་བ་སོགས་ དེའི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པས་
ཟེན་ སོ་། ། རྟེ་དེ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། དུག་གི་ ས་ཟེན་པའི་ གནས་གཞན་

ལྷ་སྤྱན་ནམ་གཞན་ མཆོད་སྤྱན་ ཏུ་འཕོ་བ་ ལྷ་སྤྱན་ གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དོན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་ཏུ་བཏང་ལ། ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུས་སུ་
མཐོང་བའི་དུག་ཅན་གྱི་ ལྷ་བའི་དུག་དང་མཆེ་བ་ ས་བཟུང་བས་འཆི་བའི་མཆེ་བ་ དེ་དུག་ལ་སོགས་
པའི་དུག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་མི་བཟད་པ་ཡི་དུག །དང་ལྷན་པ་དེ་རྒྱུས་ས་
ཀྱི་དུག་ གིས་ཟེན་པའི་ སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ ལྷ་སྤྱན་ ལ། གནས་པ་དེ། ལྷ་སྤྱན་དེའི་ སྤྱིང་ སྤྱི་པོ་དང་འོག་
ན་གནས་པའི་ཨོ་དཀར་པོ་འོད་གཏོང་བར་བྱེད་པས། སྤྱི་པོ་ནས་བདས་པ་རྒྱུས་ས་ ཀྱང་པའི་
འོག་ ལྷ་མཐིམ་ ན་ ཨོ་ཁ་དོག་ གནག་ཅིང་རྒྱུས་པར་འཕྲོ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་པར་
བསམས་ལ། རྒྱུས་མཐོང་དོན་ཅེས་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་ ལྷ་མཆོད་སྤྱན་གྱི་ སྤྱིང་ཁར་
གནས་པའི་ཡི་གེ་ཁྲི་གི་སྤྱིང་དུ། ཡི་གེས་དོན་ཅེས་ ལྷ་བ་པ་པོའི་སྤྱིང་གའི་ ཡི་གེ་རྩི་ དེ་ འོད་
ཟེར་གྱི་ ལྷ་གས་ཀྱུས་ ཀྱང་མཐིམ་ནས་ དངས་ནས་སྤྲགས་པས་འཕྱུད་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་དུག་གི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་དོན་ཅེས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་ཅེས་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །

ཕྱི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། དུག་བསམ་པའི་ཆོག་ཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་ཏུ་བྱ། ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ཏུས་སུ་ དུག་གསོ་བའི་སྤྱིང་པོ་གང་
ཡིན་ཞེན། ཡི་གེ་རྩི་ [ལ་ཆེ་བ་: སྤྱིང་གར་དོན་ཅེས་པོ་མདོག །དཀར་པོ་འོད་ནི་རྒྱུས་པ་སྤྱོམས་ཏེ། ཞེས་པ་
དང་། སྤྱིང་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེན་རྩི་དོ། །སྤྱིང་གར་ཉེ་ཀྱང་པའི་མཐིམ་གྱི་དུས་སུ་ཡི་གེ་རྩི་མདོག་དཀར་པོ་དོན་ཅེས་
པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་ལྷ་ར་བམིལ་བ་རྒྱུས་པར་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །] ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་རྩི་པོ་དོན་ཅེས་འཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོ་འདི་སྤྱི། ཀྱང་པའི་འོག་ཏུ་དོ་
ཅེས་ཆེན་པོའི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་བཞེན་དུ་

བཅིལ། །ཞིང་གསལ་བར་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །གནས་བཞི་དག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིས།
 ཞེས་བྲ་བ་ནི། རྒྱུ་ལེ་མཐེལ་ནས་ཁོང་སྒྲིང་ལས་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉན་པའི་ ཏུག་
 རྣམས་རྩྱུ་ རང་གི་འོད་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱིས་གྲུབ་ཏུ་ཕྱལ་བས་འདོམས་ཀྱི་བརྒྱུར་ཕྱིན་པ་
 དང་དེ་ [དེ་ལས་ གྲུག་ དེར་གནས་ནས་དེ་ལས་''འཛོན་¹ཏེ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྟེ་བའི་བརྒྱུར་ཟེལ།] གྲུང་བཅད་
 ཅིང་བཏོན་པས་དེ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟེ་བའི་བརྒྱུར་ཕྱིན་པར་བསམས་ལ།
 དེ་ལས་གྲུང་སྒྲིང་གའི་བརྒྱུར་ཕྱིན་པར་རྣམ་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ལས་གྲུང་སྒྲོག་མའི་
 བརྒྱུར་ཕྱིན་པར་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལངས་ནས་ཏུག་སྟེང་ཏུ་
 འབྱོལ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཏུ་བསམས་ནས་ནད་པ་ནག་པོའི་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་ཏུག་སྒྲུགས་པར་བསམས་ན་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ། རྩྱུ་
 གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཏུག་འདྲེད་པའི་ རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། རྒྱུ་ལེ་
 མཐར་ཐུག་གི་བར་ཏུ་ དེད་ནས་ ཏུག་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།
 ཞེས་ལ་ལ་དག་འདོད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཏེ། ཏུག་གིས་
 བཀའ་བར་གྱུར་པ་ཡང་སྒྱུར་བ་འདིས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཏུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 དེ་སྐད་བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། །

༥ དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འོག་ནས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཏུག་བསལ་བ་དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཏུག་སྟེ། ད་''ཏུ་ར་དང་ལམ་ག་ལི་ [ཉེ་སོག་གིང་རོ།] ལ་
 སོགས་པ་དང་སྒྱུར་བའི་ཏུག་རྣམས་ཏེ། ཏུག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོ་བའི་སྒྲིང་
 པོའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཨ་ཞེས་བྲ་བའོ། །ཉེ་བའི་ཏུག་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་སོར་གྱུར་

1 གླ། ༡༡'ནེན། ཐོན

2 གླ། ༡༡'བཤན། ཞོལ། ༣༤'བཤན། ཏུ

པར་མ་ཟད་ཀྱི། འབྲས་དང་པོལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འབྲས་ནི་
བྱ་ལ་ [ནི་འབྲས་ཀྱི་ཐེང་བའོ།] དང་གཏྟ་ལྟ་ [ནི་བོང་བུའི་གདོང་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་སོ།] ལ་སོགས་
བའོ། །པོལ་མིག་ནི་འབྲུམ་ཐུན་ལ་སོགས་པ་འོ། །

འབྲུམ་བུ་ནི་ཨེ་ཁྱི་བ་¹ ལྟ་² ཞེས་ [ནི་རི་དྲགས་ཀྱི་རྩ་རྩེས་ལྟ་བུའོ།] བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གཞན་³ རང་² འབྱུང་པ་རྣམས་
ཏེ། རིམས་དང་འགོ་བའི་ནད་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་། བྱ་ན་རྟོ་རྩེའི་བཀའ་བསྟན་
པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཏེ་འོག་ནས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་
གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ནད་པའི་ལུས་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྩོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། ལྷང་མཐའི་སྒོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ། བརྩ་ཆེན་
པོ་འདྲེན་པ་བརྒྱུད་པ་དཀར་པོ་སྦྱབ་པ་པོའི་ལག་པ་གཡོན་པ་འི་མཐའ་དུ་བསམས་ནས།
པར་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་ལྟུང་། འདྲ་ཟེར་ལྟ་རབ་ཏུ་རྩོགས་པ་བསམ་ཞིང་འདྲེན་པ་
རྣམས་སུ་སྒྲིམ་བཞེས་ལྟས། ཡི་གེ་སྒྲིམ་འདོན་ཅིང་། ལག་པ་གཡོན་པས་ བྱ་བས་ལ་སྒྲིམ་ཞིང་།
འདྲ་ཟེར་གྱིས་ དུག་དང་ ལ་སོགས་པ་ས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ བྲངས་ཏེ། དུས་ཀྱི་ ཡི་གེ་ལྟུང་ ལ་
བརྒྱུག་ པས་ལྟུང་ དེ་ནས་པོར་སོང་བར་བསམ་ རས་ཁུ་ཚུར་སྦྱུད་པ་ འེ་ཚུལ་གྱི་ ས་ས་ལ་སོང་བར་
བསམས་པའི་འོག་ཏུ་ལྟུང་ དེ་དཀར་པོར་བསམས་པར་ བྱའོ། །ལྟུང་ འི་ས་བོན་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་
གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྦྱད་པ་ན་དཀར་པོའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ།

1 ལྟ་ ༡༩༡བཟུ་ ཞོལ་ ༣༩༩བཟུ་ ལྟ་ ༣༡༩ནུ་ ལྟ་
2 ལྟ་ ༡༩༡བཟུ་ ཞོལ་ ༣༩༩བཟུ་ ནད་

དུག་བསལ་བ་ལ་ནི་ ལྷ་ དེ་ དཀར་པོར་བསམ་བར་བྱའོ། །བསྐྱལ་བ་”དེ་¹དུག་བསྐྱར་
བ་ལ་ནི་ ལྷ་ དེ་ ཁ་དོག་ནག་པོར་བསམ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ། སྒར་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་ས་པོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ནི། ཡེ་ཤེས་ཏི་
མ་མེད་པ་སྟེ་འོད་གསལ་བས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བ་སྟེ་སྐལ་བ་
ངན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་བས་ན་གསང་ཆེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
གསང་བའོ། །

ཕྱི་དང་པོར་ [ག་ཆ་བ་: གོང་དུ་ཉི་པའི་དུག་གི་ཞར་ལ་གསུངས་ནས་ཁྱད་པར་དུ་ནད་གསོ་བ་ཞེས་ཏེ། ཉི་
པའི་དུག་གསོ་བའི་ཞར་ལ་འབྲས་ཀྱི་ནད་གསོ་བ་གསུངས་པའོ། །] གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་ཉི་
པའི་དུག་གསོ་བ་བཤད་ནས། ཁྱད་པར་དུ་ནད་གསོ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ བད་ ཁྱད་པར་ དུ་གསོ་བའི་” གྱི་”
ཆོ་ག་ལ་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བྱར་བའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་དང་། མངོན་སྟོན་གྱི་
རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ནི་ཕྱིའི་འོ། །ནད་གཞི་ བློ་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་ལྟན་པ་དང་འདུས་པ་ རྣམས་
སོ་” དང་”ཁམས་ ཉི་ལུས་བྱང་ནི་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་རོ་ཁྱག་གཅིལ་ལུས་པ་རྟེན་ཁུ་བ་གཅིན་བཤད་བ་རྩལ།
སྤྱིང་སོ་རྩ་མ་ཅན་མ་སོ་སྟེ་བཅུ་དུག་གོ་” དང་”བྱི་མ་ [བྱི་བྱི་མ་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱན་སོགས་སོ།] དང་
ཁ་བས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ནི་ནད་གི་སྟེ། ཕྱི་དང་ནད་གི་ནད་དེ་རྣམས་
ཀྱི་གསོ་བ་ནི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དོན་རྟོག་ལྟར་མི་ཕྱིར་ཅིང་སྤྱིང་པོར་གྱུར་
པའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆོག་རྣམས་ཏེ། རི་ན་རྒྱ་ཀ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
གྱིས་སོ། །ནད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ནད་ཀྱི་རྟོག་ཏེ་གསོ་བར་དཀའ་བའི་

ནད་དེ། དེ་བསྐྱལ་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དབྱེང་བའི་བསམ་བས་སོ། །

ཡི་གེའི་ཆོག་ནི་གང་འདོད་པ། ཞེས་བ་ནི། འདི་རྣམས་ལས་ཟུགས་ཀྱི་ཆོག་གང་འདོད་ཅིང་མངོན་པར་དགའ་བས་དད་པས་ཏེ། མོས་བས་བསྐྱེན་ན་དེས་ཡོན་ཏན་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། ཟུགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་གཟུགས་ནི་ལྟའི་སྐྱ་བསྐྱོམ་ཞིང་བསམ་བར་བྱའོ། ། རྗེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་སྟོན་ཏུ་བྱ་ལ། ལས་སྦྱོར་གྱི་ཏུས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་ཟུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ལྟེ་བར་ཟུགས་གསུམ་གང་རུང་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་བཅས་པ་བསམས་ལ། [ྱ] [དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡིའི་སྐྱ་ལ་དེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་བདེ་འདས་ཏེ་ནད་དོ།] དམ་ཆོག་སྐྱེ་ཏུ་དང་འབྲས་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ནད་སྐྱེ་ཏུ་དང་འབྲས་བའམ། ཡང་ན་བྱི་ལས་བྱུང་བའང་རུང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱི་དང་འབྲས་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ནད་དེ། ནད་པ་རང་གི་ལུས་དང་དག་སེམས་ལ་གནས་ལས་ཞེས་བ་སྟེ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དེ་སྤྱིར་གར་ཡི་གེ་གི་ནག་པོའི་རྣམ་པར་བསྐྱས་པར་བསམས་སོ། །དེ་ནས་ལྟེ་བའི་ཟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྟན་ཏུ་བདས་པས་ཟུགས་སྤྱིང་གང་ལྟན་པ་ན། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་དཀར་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡི་གེ་གི་ཡང་སྒྲའི་ཅེ་མོར་བྱུང་སྟེ་ཐེག་པའི་རོ་གི་དེ་གནག་ཅིང་མི་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་ཏུ་འཕྱུག་བྱེད་འབྲས་བའམ། གནག་ཅིང་མི་སྐྱབ་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་སྟེ། [ྱ] བྱུང་བ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལུས་ལས་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་ཅིང་རིད་པའི་གཟུགས་སུ་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་ཟུགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིག་ལྟོ། ཞེས་པའི་སྐྱལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་འཕམ་རྗེ་རྗེ་ཁ་གྲེས་པ་རྗེ་རྗེའི་གོ་འཕང་སྟེ།

ལག་པ་གཡས་པར་གནས་པར་བསྐྱོམས་ལ། དེ་འཕངས་པས་ལུས་དང་དག་སེམས་
དམ་ཚིག་རྣམས་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ནད་ལྟེ་མར་བརྒྱག་
ཅིང་ཐལ་བར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཞེས་པ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
ཞེས་བྱ་བ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གྲགས་ཆེན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱལ་པ་ལོ་རང་གི་ལུས་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ནད་པ་དེ་ལ། འིན་བརྒྱབས་གོ་འཕང་དམ་པ་དག་ཀྱིས་བྱ་བ། ནད་
ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་བ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དགེས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཏེ། སྤྱན་གདངས་
ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་ཅིང་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། སྤྱད་པར་བྱེད་པས་འོག་ནས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ནད་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེར་
ལུགས་རི་ལྟར་ཞེན། རང་ལུས་དག་སེམས་རྗེ་རྗེ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ནད་པ་འི་སྒྲོག་སུམ་
ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་སྤྱན་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་
ཆོགས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་ཆེན་པོ་སྟེ། རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱུང་
བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱན་རྣམས་དང་། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱན་རྣམས་བཞག་སྟེ།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། ། [དེ་དག་གི་དོན་ནི། ལྷག་སུམ་ལུས་དང་སྒྲོམས་
པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནད་པ་ལ་ཐལ་པའི་མཐར། དེའི་གནས་གསུམ་དུ་དགོད་དོ།]

༥ རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཆར་གཅད་པ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་ས་བརྒྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ ནད་པའི་ གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྒྲོ་

ལྷན་ནི་ མིག་སོགས་རང་ རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དག་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ནི་ནད་པ་ལ་ལོ། །ཁྲིས་པ་
ནི་ [རྟེན་པས་བསྐྱེད་པ་འབྱུགས་པའོ་ཟེར་ཏེ། བྱི་ནད་གི་ཉེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཁམས་རྣམས་མི་
མཉམ་པར་འབྱུགས་ཤིང་ན་ལོ།] ལྷང་བས་བསྐྱེད་པས་ཏེ། བད་པ་ དེ་དག་གི་འཆི་བར་བྱེད་
པ་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོད་གསལ་བར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱ་
བའོ། ། [བད་ཞི་བའི་བསམ་པས་ནད་པ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་སྒྲོམ་པའོ།] བསམ་གཏན་སྐྱོར་བ་
འདི་དག་གིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོད་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་འདིས་ནི། བད་གྱི་
རིགས་གང་ཡིན་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པའམ་སྟེ། ལས་ལས་བྱུང་བར་གང་གྲགས་ཤིང་
ཤེས་པ་དེ་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་དོ་རྩེ་བསྐྱེས་
པས་རྩེས་སུ་བྲན་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཤད་པ་ནི་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟེ། ས་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞི་པ་ལྷན་པར་བརྒྱ་ཐག་དགུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ [བཙུགས་ ཡང་ན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཟེས།] བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་པ་སྟེ། དེའི་སྐྱོར་བས་ཀྱང་ནད་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་བདག་གི་སྒྲགས་ དེ་སྒྲིབ་ རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་ལ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱོར་བས་དོ་རྩེ་བསམ་གཏན་ཏེ། བད་རྣམ་པར་འཛིག་
པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཆོ་གས་བསམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོ་ག་བྲན་པར་བྱ་
བའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་བརྒྱབ་བྱའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བའི་བསམ་པས་བརྒྱབ་བྱ་དེ་རྒྱ་མཐུན་སྐྱོར་བར་བྱེད་
པའོ།] འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩོགས་རིམ་པའི་ ཆོ་ག་ གསུམ་ལོ་ ཐམས་

ཅད་དོ། །ནད་ཀླུ་མས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དོ། །དམ་ཆིག་ནི་དོ་
རྩེ་སེམས་དཔས་གསུངས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་དཀའ་བ་ནི་བསྐྱབ་བར་མི་བྱ་
བའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ལས་ཀྱི་ཆོག་པ་ རབ་འབྱུངས་ རྣམས་བཤད་ནས། ད་ནི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱི། འདོད་པའི་མི་ལམ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། [ཞེས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡང་མི་ལྟས་དང་མི་འདོད་པའི་མི་ལྟས་ཀྱང་སྟོན་ནོ།] དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདོད་པོ་ཆེ་ནི་གཙོ་བོ་འོ། །འདོད་པ་ འེ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་རབ་
ཏུ་སྦྱོལ་བས་ན། འདོད་ [བ་ཆོས་ འདོད་པས་ཐར་པའོ་ཟེར་] དང་ཐར་པའོ། །རྩི་རྩེ་ཆོས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་གསུང་འདི་སྐད་བཀའ་སྦྱལ་བའོ། ། ༥ ཆོས་
རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཕྱི་ནང་གི་ དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ ནི་ མི་ལམ་
དང་འབྲ་བ་ ར་རྩུབ་པ་དེ་ རྣམས་ལའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱེས་ཤིང། [སྟེ་སྟེ་བ་མེད་དོ། །སྟེ་བ་
མེད་ཚུ་ལ་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་
མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱེས་ཞེས་འདིར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
པས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་ཞེས་བྱ་ཡི་སྟེ་བ་ཙམ་འགོག་པའི་ཆད་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་
བྱའོ།] ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ སྟེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ།] [ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྟེ་བ་ཙམ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ནི་སྤྱུ་ལའང་མི་ལྟོས་པས་དེ་ལ་སྟེ་

བའི་རྒྱ་གཞག¹་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། ། རང་བཞིན་དག་པའི་དེ་ཉིད་ལ། ཞེས་བྲ་བ་ལ། རང་
བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེས་དག་པ་ནི་རྩྭ་ག་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ། ། ཞེས་པ་ནི་
ངོ་མོ་ཉིད་དས། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་བས་སྣང་བ་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྩྭ་གས་པ་དེས་
རྩྭ་ག་པའི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དོན་རྩྭ་གས་པའོ། ། དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ ལྷའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་ངོ་
མོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་རྩྭ་གས་པ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་བས།
འབྲུལ་པའི་རྩི་རྩི་རབ་ཏུ་གསུངས་ བ། ཞེས་བྲ་བ་ལ། འབྲུལ་པ་ནི་སེམས་ རྟག་ཆད་ཏུ་ལྟ་
བའི་སྟོན་པ་འཁོར་བར་ རྣམ་པར་འཁོར་བའོ། །དེའི་རྩི་རྩི་ནི་ རྩི་རྩི་དང་འབྲུལ་རྟག་ཆད་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་
འཛོམས་པས། དེ་གཉིས་ ཉེ་བར་ཞི་བ་ རྟེ་། མི་ལམ་ བརྒྱུན་པའི་ གྱི་དཔེས་ འབྲུལ་བྲས་མ་
བྲས་ཀྱི་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ རང་རང་གི་རྒྱ་ཀྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ལ་བསྟོན་པར་མི་རུས་པ་དང་།
གང་ཏུ་སྣང་བ་དེའི་རང་གི་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་བས་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་བ་ མི་ལམ་དང་མཆུངས་པར་ཤེས་
ནས། རང་བཞིན་ཀྱིས་བྲལ་པའི་ རྟག་པ་དང་ བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པའི་ ཆད་པའི་ མཐར་འཛིན་པའི་
འབྲུལ་ [:ཆག་ འབྲུལ་པ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོང་ངོ་ཞེས་དགོངས་སོ་ཟེས།] པ་ཤེས་ ལས་ལྟ་བ་
ལོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟོང་ངོ་ སོ་ཞེས་བྲ་བར་དགོངས་སོ། །

ཕྱི་བསམ་ [རྒྱད་ལས། སྒྲུབ་པོ་རྟག་ཏུ་ :པ་ཆེན་ བསམ་གཏན་དང་། བརྒྱས་བརྒྱད་དག་ནི་ལྷུང་ལེན་
པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་གཟིགས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། གཏན་
ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་བརྒྱས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པའི་སྒྲུབ་
པ་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་ཏུ་བསྐྱབས་ན་མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་

1 གླ་ ༩༡ན་༩ན། ཞོག་ ༣༩༩བ་༣ན། བཞག་

2 གླ་ ༩༡༧ན། རྩྭ་

ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
 སྤྲུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའོ། །[སྤྲུགས་དང་ནང་ལ་གཞོལ་བ་འདི་སྐབས་གཞན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་
 ལ་བཤད་པ་མང་ཡང་འདིར་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱའོ།] ད་ཤེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་ བསྐྱེད་རིམ་པ་ དང་མཆོན་མ་མེད་པ་ རྫོགས་རིམ་པ་
 འི་ད་ཤེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ལམ་སྤང་ཞིང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ། [མི་ལམ་འདི་
 རྣམས་སྦྱོང་བ་སྤྲུམ་ལས་སྦྱོང་བ་བྱས་པ་”ལས་¹འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།]

ལྟ་ དེ་ལ་ རིམ་གཉིས་ཀྱི་ སྤྲུབ་པ་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ནི།
 འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་མི་ལམ་ཡིན་པས་མི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་མི་སྤྲུབ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དམ་ཆོག་ སྟེ་མི་འདད་བའི་” གི་”གནས་སོ། ། [འདི་ཡང་ལམ་གྱི་དུས་གང་དུ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པའི་དུས་དེར་བྱུང་ན་མི་སྤྲུབ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྲེལ་བར་བྱུང་བ་མང་སྟེ་དེ་ནི་མི་སྤྲུབ་མིན་
 མོ།] ། བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེར་ཞུགས་པར་བདག་ཉིད་
 མཐོང་བ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ནི་བཟང་པོར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་
 མཐོང་བ་དང་། བརྒྱ་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫོགས་ལོངས་སྦྱོང་པའི་སྦྱ་ཐོབ་པར་
 རྣལ་འབྱོར་བ་དེ། བདག་ཉིད་སྦྱར་དུ་མཐོང་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་
 ལྟར་ མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁམས་གསུམ་པས།
 ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། མཆོད་པ་བྱེད་པར་སྤྲུབ་པ་པོ་དེ་བདག་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 སྟེ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མདངས་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ཏེ་རང་

1 ླ། ༤༡ན་ན། ཞོག་ ༣༡ན་པ། ླ། ཟེ། ༤༡བ་ན། ལ

གི་ལུས་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས། ཏྲག་ཏུ་ངེས་པར་མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་
པར་མཐོང་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱབ་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེ་ལོ། གཟུགས་ཆེན་
དང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་སྐྱེ་ལོ། གྲགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་
དུའམ། རྩི་རྩེ་ཆོས་ཏེ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རམ། རྩི་རྩེ་གསང་བ་སྟེ་དོན་ཡོད་པར་
གྲུབ་པའི་སྐྱར་རང་གི་གཟུགས་ཏེ་བདག་གི་ལུས་སྐྱབ་པ་པོ་དེས་མཐོང་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། རྩི་རྩེ་ཅན་ནི་སྟོབ་
བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཕྱག་འཆལ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོས། འདི་ལྟ་བུའི་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་
ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ གིས་གཏུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ལ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཕྱགས་གྱི་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་རིང་པོ་མི་
ཐོགས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། ། ༥ བསྐྱེད་རིམ་
པའི་མི་ལྷན་ནི་ རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི། ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་སྟེ། བརྒྱ་དབང་ [མ་ནི་བརྒྱ་ཉིན་གྱི་རྒྱང་མལོ།] ལ་སོགས་པ་ལྟའི་བྱ་མོ་རྣམས་མཐོང་བ་
དང་། ཡང་ན་མའི་བྱ་མོའམ་བྱེད་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྗན་པའི་བྱེད་དང་། བྱ་མོ་
གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འཛོལ་ཅིང་རེག་པར་
འགྱུར་རོ།

༥ ཕྱིགས་བཅུན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རང་གི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་པོ་གང་གིས་ངེས་པར་མཐོང་། [པ་ཚེ་ཆག་
 མཐོང་བ་དང་ཟེར།] ར། གང་ལ་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐུགས་
 དགེས་པར་གྱུར་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲེགས་བཅ་དུ་
 རྒྱད་པ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྦྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྟན་ སེང་གེའི་ཆེ་ ལ་བཞུགས་པར་ལུས་ཏེ་བདག་གི་
 ལུས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
 བའོ། །བསམ་གཏན་རྩི་རྩེ་ལ་གནས་པའི། ཞེས་པ་ནི། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་
 པའི་དམ་ཆོག་སྦྱོར་བས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོས་མཐོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་དངོས་གྲུབ། འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་མཐོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སོ། །སྦྱིད་མོས་ཆེ་ལ་ནི་རྒྱལ་
 པོའི་ཅེད་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་ལ་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཉམས་དགའ་བའི་ས་
 ཕྱིགས་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ། “ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་མོས་བརྒྱན་པར་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཅན་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྣམས་འབྱོར་ལ་གནས་པ་གང་
 གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཡང་འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མི་ལམ་

གྱི་ནམ་པར་སྒྲིན་པའོ། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་པ་གང་གི་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ནི། རིག་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་
བྱས་པར་མཐོང་ན་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༥ མངོན་པར་འདོད་པའི་མི་ལམ་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩི་རྩེ་ལས་
བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བསྟན་པའོ། །སྣ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། མ་གསུངས་པའི་
མི་ལམ་དེ་མ་མེད་པ་སྟེ། མི་ལམ་བཟང་པོ་གང་གིས་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྐྱུ་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་གྱི་རྩི་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་
བ་སྐྱེན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རྩི་གས་པར་གྱུར་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་སྐྱུ་
འགྲུབ་ཅིང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ གདོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དམ་
ཚིག་ཉམས་པས་མི་ལམ་ངན་པ་མཐོང་བ་ནི། གདོལ་བ་དང་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བར་སྐྱར་ཏེ། སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་སྐྱེའུ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ངན་པ་
རྣམས་ཀྱང་གཟུང་རོ། །རྩི་རྩེ་སྐྱོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་པོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ གདོལ་བ་
སོགས་དང་སྐྱོར་¹བ་ འདི་ལྟར་བྱ་མཐོང་ན་ནི་སྐྱོ་དང་ལྷན་པ་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་། ། ཞེས་བ་
ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱང་མི་རུང་བས། བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ལ་
བཤོ། ། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་གྱི་གནས་ཏེ།
ངན་འཕྲོའི་ ལུས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྒྲིག་པར་ ཉེ་ངན་འཕྲོར་ ཉེ་བར་འཕྲོ་བར་འགྱུར་

1 མ་ཕྱི། ༩༡༤བཅུ་གྲུབ། * སྐྱོར

ཏེ། ཅ་པའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་པར་བྱས་ཤིང་དམ་ཚིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས།
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་
ཀྱང་། ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། ། [ལྷོ་མ་
པའི་མེ་ཏོག་ལས། གཤོལ་བ་མོའམ། ཁྱི་མོ་འམ། རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།¹ བདག་ཉིད་སྒྱུར་བའ། རྩི་སྒྲོལ་
དཔོན་ཏེ་བརྟན་པའི་སྒྲོལ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། སྒྲོ་ལྷན་རྩི་སྒྲོལ་སྤངས་དཔའ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མི་ལམ་བཟང་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་དོ། །]

ཕྱི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ལ་ ཆོས་རྣམས་དང་མི་ལམ་དཔེ་དོན་དུ་
ཐུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱབ་པ་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་ནི། མི་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
དམ་ཚིག་སྟེ། མི་ལམ་ དེ་ ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་³ རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་
སྤྱང་པོར་གྱུར་ པ་ཡིན་ ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ ཐེ་ཆོམ་གཙོང་པར་བྱེད་པའི་སྤྱང་པོའི་ཆིག་
གོ། །རང་སེམས་ཀྱི་རྣམས་ནི་ དཔེགས་པ་ནི་སེམས་ ལ་དཔེགས་ནས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་ དབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་ སེམས་ཀྱི་ རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་པས་
སྤྱང་པའི་ རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ འོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟུང་ཀྱི་
ཆོས་ རྣམས་ ཐམས་ཅད་ ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་སོ། ། མི་ལམ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ སྤྱོད་བརྟུང་དུ་སྤང་བ་རྣམས་
སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས་ཏེ། མིག་ཡོར་ ཏེ་སྤང་བརྟུན་ ཅམ་དུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ ཏེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས་ རོ་བོ་ཐ་དང་

1 ཟླ ༩༧༧༥ན། - །

2 ཟླ ༩༧༧༥ན། དེ

3 ཟླ ༩༧༧༦ན། པ

པ་ གཞན་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། གལ་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ སེམས་
 དེ་ ཉིད་ཀྱང་ གང་ན་གནས་”ཤེ་¹ བ། བཅ་མཁའ་རྩོམ་གནས་སེམས་འདི། ཞེས་བྱ་བ་
 སྟེ། བཅ་མཁའ་རྩོམ་ནི་ཞི་འདྲ་གསལ་བཤོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ནི་བཅ་མཁའ་རྩོམ་
 རྩོམ་སེམས་ཏེ་ [འདིར་འདྲ་གསལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྣོད་པ་སྟེ། སེམས་དེ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་
 བ། སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྣོད་པར་གོའོ།] སེམས་སྤྱི་མ་ཟད་ དངོས་སོ་འདི་དག་ ཐམས་
 ཅད་ ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་འམ་ མི་ལམ་མམ་ མ་ལོག་པ་ སང་པ་འི་གནས་སྐབས་ན་ འོད་
 གསལ་ དེ་ལ་གནས་སོ། །སེམས་ལས་དངོས་སོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། [ཞེས་འདི་བ་འདི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་འདོད་ནས་འདི་བ་མེད་ཏེ། ལུགས་འདིའི་དབྱ་མ་ལ་དོན་སེམས་གཉིས་
 བདེན་གཉིས་གང་དུ་འདྲ་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་། མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་ཁས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་
 གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་སོ་”སྟེ་རོ་ཐ་དད་པར་ཡོད་དམ་ཞེས་”འདི་
 བཤོ། །དེ་ཕྱིར་རོ་ཐ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་རང་གི་རོ་ཐོས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པར་འབྲེལ་ལོ།] ཚེས་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རོ་ཐ་ཉིད་མེད་པའོ། ། གལ་ཏེ་ཚེས་ཙན་མི་
 བདེན་ཀྱང་ཚེས་རྣམས་བདེན་པས་སྣོད་”པའི་⁴ ཚེས་ཉིད་འགའ་ཞིག་ བདེན་པར་ ཡོད་དམ་ཞེ་བ།
 ཚེས་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ [ཏེ་ཙ་ཤེ་ལས། མི་སྣོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྣོད་པ་ཡོད་
 པར་ག་ལ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་བྱུང་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རྩི་ལྟར་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཚེས་ཙན་བདེན་བྱུང་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་ཚེས་ཉིད་བདེན་བྱུང་ལེགས་པར་དགག་རྩུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བདེན་བྱུང་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་རྩུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཚེས་ཙན་དང་

1 མ་ཕྱི། ༢༡༥ནེན། སྟེ། ༢༡༥ནེན། ཞེ་ *ཤེ

2 ཞོལ། ༣༧་ནེན། ཏེ

3 ཞོལ། ༣༧་ནེན། འདི་པ

4 ཞོལ། ༣༧་ནེན། པའོ

ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། ། མོ། །

འདིར་གསུངས་པ་ [ཞེས་པ་ནི་གཉིད་ལོག་སད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བདེན་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
སྒྱུད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ཁྱད་པར་སྒྲུང་བ་ལོ། །] རྒྱད་རྒྱུད་འཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ “ལྷར་¹ལྷུང་པོ་ དང་པོ་
བཞི་དང་ས་སོགས་ ཁམས་པ་ བཞི་ དང་ ཡུལ་གྱི་ སྐྱེ་མཆེད་ བཞི་དང་མིག་སོགས་ དབང་ པོ་བཞི་དང་
སོགས་ གྱིས་དེ་དག་གི་རྣམས་” མོ། ། ²དེ་ལྷར་འདུས་པ་ལས་སྒྲུང་བ་དང་མཆེད་པ་
སྐྱེ་བ་ནི། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ལོ། ། དེ་³རྣམས་ལུས་འདིར་ལེགས་ པར་ འདུས་ བཞི་ཤེས་པ་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་རིམ་གྱིས་འདུས་པ་ལོ། ། རྣམས་” ། དེ་⁴གཉིས་ཀྱང་སྤྲ་མ་བྱི་མ་ལ་
འདུས་ནས་ཉེར་ཐོབ་དུ་”ཐེམ་⁵པ་ནི་ སྤྱོད་ པ་ ཆེན་ པོར་ བྱུར་པས་གང་ཞིག་གཉིད་
འཇུག་ ལོག་པ། “ལོ། ། ⁶གཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པར་ཞུགས་པ་ལས་ རྒྱུད་ གིས་བསྐྱོད་པ་ ལ་བརྟེན་པས་ ཉེན་ས་
ངེས་པར་མི་ལམ་མཐོང་” ། ⁷བ་སྟེ་འཆར་ལོ། ། མི་ལམ་ བཟང་པོ་ལས་ འབྲས་བུ་ བཟང་པོ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ བདེན་པར་ ཀུན་ ཅུ་ བརྟགས་པ་ ལ། ⁸གཉིད་ལོག་ བའི་སྒྲུང་བ་དང་ སད་ བའི་སྒྲུང་བ་
ལ་ བདེན་རྒྱན་གྱི་ དབྱེ་བ་ཡོད་ པ་ མ་ཡིན། ལོ། ། ཆོས་རྣམས་དེ་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
སྟེ། །བརྒྱན་དང་བདེན་པ་ལི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་ཡོད་ པ་ མ་ཡིན། ལོ། ། ཞེས་ སྒྱུད་བསྐྱུས་ལས་
གསུངས་ པ་ལོ། ། [སྒྱུད་བསྐྱུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྟེན་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལོངས་
སྒྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འདི་བསྟེན་པར་ཅན་རྣམས་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །]

1 སྐྱུ་ ༡༡༥བ། སྟེ། ༡༡༥བ། ཟླ་ ༡༡༥བ། ལྷར་

2 སྐྱུ་ ༡༡༥བ། སྟེ། ༡༡༥བ། ཟླ་ ༡༡༥བ། མོ། །

3 ཞེལ་ ༣༧༣བ། ཟླ་

4 མ་བྱི། ༡༡༦ན། - ། སྐྱུ་ ༡༡༦ན། སྟེ། ༡༡༦ན། - ། ་ * །

5 སྟེ། ༡༡༦ན། + །

6 ཞེལ་ ༣༧༣བ། སྟེ། ༡༡༦ན། + །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དོ་མཆོར་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་ལོ། །མཛད་དུ་
 གྱུར་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དམ་ཆིག་ནི། རྩི་མཆོད་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་རྩི་མཆོད་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཞུས་པ་ལོ། །འདི་ཅི་ཞིག་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུས་པ་སྟེ། འདི་དག་
 ནི་ “ འིན་རུ་¹ དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ར་དགོངས་སོ། ། དཀའ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མཛན་ ཆོས་རྣམས་ར་
 བོ་མེད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་ “སྟེ་རོ་བོས་བྱུབ་པ་ མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ ཡོད་པ་ འི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ དེ་རྒྱ་འབྲས་མི་སྟེ་
 བར་ ཀུན་རུ་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན་ རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞེས་རྒྱ་རྟེན་དང་འབྲས་བུ་”བརྟེན་³
 པ་སོར་བྱེད་པ་ རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་སྟེ་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ བརྟེན་ནས་ རྣམ་མཁའ་སྟོམ་པ་སྟེ།
 རྣམ་མཁའ་བརྟེན་པ་སོར་བྱས་ རྣམ་སྟེ་བ་ པ་ནི་རི་སྤྱིད་དུ་ སྟེ་དེ་རི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ ར་
 མཆོར་ལས་བྱུང་བ་ནི་རོ་མཆོར་བསྟན་པ་ལོ། ། ། འདི་ནི་འིན་རུ་དཀའ་སྟེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡོད་ན་རང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སོར་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་འདྲུ་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ནི་འིན་རུ་རོ་མཆོར་བའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་”པས་⁴ ལྟ་བ་འཆོལ་བ་ལ་གནད་འིན་རུ་ཆེ་བར་”བྱུངས་
 འིགས་⁵ །]

1 ཞེལ། ༣༧༣བཟ། འིན་རུ་
 2 ཞེལ། ༣༧༣བཟ། ཉི
 3 མ་གྱི། ༤༡༤བཟ། རྟེན * བརྟེན
 4 ཞེལ། ༣༧༣བཟ། ལ་
 5 མ་གྱི། ༤༡༤བཟ། རྒྱུ་ཞིག ཞེལ། ༣༧༣བཟ། རྒྱུ་འིགས * རྒྱགས་འིགས

ཕྱི་སྐད་བཤད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བ་གཉིས་ནི་གཏན་མི་འགལ་བར་འདྲ་བ་ནི། དེ་ [དེ་ :བ་ཆབ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་ :ཆག་ :བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་པར་སྤང་སྟེ་
 འགྱུར་རྒྱུ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ནོ།] བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་ ཡིན་པར་ བསྟན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ བོད་
 པའོ། [འདྲུས་མ་བྱས་པའི་ རྣམ་མཁའ་ནི་ཆོས་གང་དང་ཡང་སྟེ། རྣམ་པ་དང་སྣམ་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་གང་དང་ཡང་མི་ལྟན་ [བ་སྟེ། ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ།] ཏེ། ཐ་དད་པར་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལོ། [ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ཆག་
 འགྱུར་ལས་ཀྱང་འདི་བཞིན་འབྱུང་ཡང་། བ་ཆབ་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་བསྟན་པ་ལེགས་ལ།
 དོན་ནི། རྣམ་མཁའ་ནི་སོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་ལ། རྣམ་སྣམ་སོགས་ནི་དེ་ལ་མི་འཛོག་པས་དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་དེ་གཉིས་ལྷན་སྤང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་གནས་པ་འཛོག་ཡིན་
 རྣམ་སྣམ་ན། མི་ལྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ནས་ལྟན་པ་དང་བྲལ་བདག་གྱང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སོར་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་པ་མིན་ཞེས་པའོ།]

མི་ལྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ དངོས་སོ་ཐམས་
 ཅད་ རྣམ་མཁའ་ དེའི་བདག་ཉིད་ དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། [དཔེར་བཞིན་ན། རྣམ་པ་སྟོང་
 པའི་རྣང་དེར་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སོགས་བཅས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་མཁའ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་

1 མ་བྱི། ༡༡་ན་ལྟ། ཅིག ཞོལ། ༣་ལ་བཟ། ཅི་ཞིག སྟུ། སྟེ། ༡༡་ན་ལྟ། གླ། ༡༢་ན་ལྟ། ཞིག * ཞིག
 2 མ་བྱི། ༡༡་ན་ལྟ། དང * ལྟ་

དེའི་ནང་དུ་ཚོགས་བཅས་གཞན་བཀག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན། བྱམ་པ་དེ་ནང་གི་ཚོགས་བཅས་གཞན་བཀག་པ་
 མིན་པར་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་གཅིག་པའོ། །དེས་གཞན་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་དེ་] ཐམས་ཅད་
 གཏོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ རྣམས་ལ་ཡང་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་
 བྱམ་སོགས་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ རྣམ་མཁའ་ ལ་གནས་པའང་ གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་ རྩིས་སུ་
 བལྟར་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་དག་བདག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་ཡང་ རྣམ་མཁའ་ འདི་ལ་མེད་པས་ན་རྣམ་མཁའ་དེ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་
 གཏོགས་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩིས་སུ་ མང་བར་ བལྟར་མེད་པ་ འོ་སྟམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་
 སོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་གསུངས་ནས། དཔེ་ དེ་དང་ རོན་ ཡང་དག་
 པར་སྐྱར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 ཏེ། རྩིས་རྣམ་མཁའ་ཆོས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ཏེ། མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དང་། མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དག་གི་ལྡན་པ་ མེད་པ་ དང་ མི་ལྡན་པ་
 བྲལ་བ་དག་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ། སྟེ། འདི་ནི་དཔེ་དོན་སྒྲོར་ཚུལ་དང་བོདོ། །འདི་ལ་སྟམ་བྱ་སོགས་ནི་མི་
 ལམ་དང་། མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དཔེའོ། །རྣམ་མཁའ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དཔེའོ། །དེས་ན་མི་ལམ་
 དང་དེའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་"གཅིག་¹ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་²པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་
 ཆོས་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་པར་
 བསྟན་ནོ། ། །འོ། །

1 ཟླ། ༩༡^འབན་༥ན། ཅིག

2 ཞོག་ ༩༡^འབན་༥ན། + །

དཔེ་དོན་རྒྱུ་རྩལ་གཉིས་པ་རྫོན་པ་ནི་ རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་
གཏོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟའོ་སྤངས་དུ་མི་སེམས་པ་བཞིན་དུ། མི་
ལམ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ། ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་
པར་ཡང་བསྟར་བས་ཆོག་པས་ མི་ལམ་ལྟ་བུ་ ལྟ་རྣམ་པ་ དང་མི་ལམ་གྱི་དམ་ཆིག་ལས་བྱུང་བ་
ནི་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་ལྟ་ ར་རྗེས་སུ་ ལྟ་འདྲ་བར་ རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
སོ། ། ། དེའི་ལ་དཔེ་དོན་རྒྱུ་རྩལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ནི་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཀྱན་ལ་སོང་བ་དང་། དེ་
བལྟར་མི་མངོན་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་རྫོང་པ་མི་ལམ་དང་། དེའི་འབྲས་སུའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་ཁུབ་
པ་དང་། ཁུབ་ཀྱང་དེ་བལྟར་མི་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཅིག་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ཆོས་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཀྱང་དེ་
གཉིས་ཡིན་ནོ་སྤངས་དུ་མི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་རྫོང་པའི་དོན་དམ་མངོན་
སུས་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ། རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་མཁའ་མོགས་ དེ་ཉིད་གྱི་ནུས་པ་ར་དག་ག་ རང་བཞིན་མེད་པས་ཚོས་གཞན་ཀྱན་ལ་ཡང་
ཁལ་པར་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་པ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་བརྟག་ཏུ་མེད་ཅིང་བསྟར་མི་སྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་སྟེ། བརྟག་ཏུ་མེད་པ་ནི་མིག་ལ་མོགས་པའི་དབང་པོས་གང་
ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་པའོ། །མོགས་པ་མེད་པ་ནི་ཅིག་པ་ལ་མོགས་པ་ལ་རྟུགས་པ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལ་མོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ་ན། ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། ལྷར་མི་ལམ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་ནམ་མཁའ་དཔེར་རྒྱངས་ཏེ་
བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། མི་ལམ་དང་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི། ལྷར་བསྟན་པ་དེ་ཅུང་དུ་མ་ཟད་

སྐར་ ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་ནོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་གྱི་འཛིག་ཉེན་ནོ། ། བརྗོད་བྱའི་ལུས་ལ་ རྩོམ་ཆེ་ ལྷར་མི་བསྟོག་པར་འབྲུག་ལ་
བརྗོད་བྱ་དང་རྩོམ་ཆེན་བྱ་ གནས་པ་ དེ་ དེ་དམ་ཆིག་ནི་ དེ་ལས་ཀྱི་འདར་མེད་པ་ནི་ དག་གི་རང་
བཞིན་མ་ལུས་པ་ སྟེ་དེས་ཅི་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་དོ་ འོ་། །ཐམས་ཅད་གྱི་རྩིས་སུ་
སོང་བ་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ ཅུ་ བྱ་བའོ། །
ཆོས་དེ་རྣམས་ རོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པས་སྟོང་པའི་ མཆོན་ཉིད་ དེ་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ སྟེ་མཆོངས་པ་ ར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རང་བཞིན་དེ་ ཅི་ལྷར་
བྱ་ཡིན་པ་ མཆོན་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ འོ། །སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནོ། ། [ཞེས་པ་ནི་སྐར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།] ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་
གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ།
གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ དོན་ཡིན་ལུགས་ལ་ གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ རྫོས་ཀྱང་དེ་ལྷར་ གཉིས་སུ་བྱར་
མེད་པས། ཐ་དང་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། ། [འདིར་སྐར་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་པར་ལྷག་སོ་
ཅི་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིན་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་འདི་ཉིད་
ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འཆད་ལུགས་བྱུང་པར་བ་ཡོད་དོ།]]

བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྐར་བཤད་པའི་ དོན་འདི་ཉིད་རྣམ་
པར་འབྲེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་

1 ཞོག་ ༣༡/༥༧ན། འདིར

བཤོ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལེ་ཁམས་ལ་གནས་ཏེ་། །ཞེས་པ་ནི་སྤང་བ་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་དེ་ལ་
 རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་
 བའི་། །ནམ་མཁའ་ཁའི་ཁམས་པོ་དེ་ནི་¹ འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་གང་ དེ་ལྟར་ ཁམས་གསུམ་
 ན་མི་གནས་པ་དེ་ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་ སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ། ཆོས་ གང་ལ་ རང་བཞིན་གྱིས་ སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ རོ་བོ་ཉིད་ གང་དང་
 གང་གིས་ཀྱང་བརྟག་པར་མི་བྱས་ཤིང་འདོག་པར་མི་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱེད་ལེན་ཏུ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་ སེམས་ཅན་རྣམས་ནམ་
 མཁའ་ལ་གནས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
 རྒྱལ་དེ་ལྟར་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པས་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་རྟེན་ལ་ཡང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་ བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། འོད་
 གསལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། ། ། འདིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། གང་ལ་གནས་པའི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་མེད་པར་བརྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་སེམས་
 རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་པར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་ལབ་པོ། །འདུས་པར་རྟེན་ཉིད་གཏན་ལ་ལབ་པ་འདིར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལེའུ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
 ཞིང་། དཔོན་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་ཆེ་བ་གཉིས་གང་སྐྱུབ་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུབ་པར་ལེའུ་འདིའི་
 མཚན་པ་སྟོང་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ཆིག་དོན་རྣམས་འཕགས་པ་ཡང་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བྱར་བྱིན་
 པར་བཀོད་དོ། །རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བྱ་ཐག་གཅོད་

1 བོལ་ རྩུལ་ལྟུང་ལྟུང་ དེ་ནི།

པ་ལ་འབད་པར་བྱཏོ། །]

༥ གྱེ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་སྒྲཏོ། །དེའི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་རྩི་རྩི་ཞེས་གནས་ལྟ་ནི། རྩི་རྩི་ཞེས་
ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ནོ། ། [འདིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་
པབ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་བསྒྲུབ་པར་
བསྟན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གླེང་བ་དང་། པར་ཕྱིན་གྱི་དབུ་མ་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱེ་ལོག་པ་
གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་¹ བྱང་པར་མེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་བསྟོམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའམ་ལྟན་
ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བསྟོམས་པ་ན། ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་
པ་ནི། རིས་ལྷ་གསལ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ནོ། །] བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་ལུས་ལ་མི་
གནས་ཏེ། འདྲོད་པའི་ཁམས་ན་མི་གནས་སོ། །ངག་ལ་མི་གནས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་²ན་མི་གནས་སོ། །སེམས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་
ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གང་ཁམས་གསུམ་ན་མི་གནས་པ་ [བྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་གནས་པ་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་གནས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་གནས་པཏོ།] དེ་
ནི། རང་བཞིན་གྱིས་་སྤྱེ་བ་མེད་་པཏོ་་དོ་་། །གང་ཁམས་གསུམ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་་མི་གནས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་་ཀྱི་སྒྲུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་འི་་རྩི་རྩི་ཞེས་པ་ནི་གནས་་ཏེ། མི་་བྱེད་ཅིང་མི་སྒྲུ་

1 མ་གྱི། ༤༡༤བཟ། +། ཞོལ། ༣༡༤བཟ། +།

2 མ་གྱི། ༤༡༤བཟ། -། ཞོལ། ༣༡༤བཟ། -།

3 ཞོལ། ༣༡༤བཟ། ལ

བའི་འབྱུང་གནས་ ལྷ་སྒྲིན་ནོ་ སོ་། །

༥ དེ་ལྟར་མི་ལམ་ ལ་ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ འདེམ་ ས་དངོས་སོ་ གཞན་ རྣམས་ཀྱི་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པར་བརྟགས་ནས། [ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་གཏན་པ་པམ་
བ་འོ། ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་རྟགས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྟ་བུར་རྟགས་པ་ནི། རེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་དང་། རིམ་
པ་དང་སོ་དང་རྒྱན་སོང་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་རྟགས་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་སྤྱི་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས།
དེ་དང་"སྤྱི་མ"པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དང་། ལྷ་མའི་སྤྱི་རྣམས་གཏན་མི་འདྲ་བས་ལེགས་པར་བྱེད་པར་
བྱལ།] གཞན་ཡང་མི་ལམ་ དང་སྤྱི་མ་ཙམ་ ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། གྱེ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་ཁམས་
གསུམ་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཙན་ རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མི་ལམ་མཐོང་བར་
བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་མི་ལམ་ གྱིས་ ཀུན་ཏུ་
རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ ལྷེ་མི་ལམ་མི་མཁན་ ཡང་བདག་གིས་མི་ལམ་མཐོང་ བར་
བྱའོ་ རོ་སྤྱི་མ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ནི་མི་ལམ་གང་མིས་ཐམས་ཅད་
མི་བ་སོའི་འདུན་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མོ་སྒྲིན་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་པ་སོ་མེད་པར་འབྱུང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པ་ དེ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་ཙན་གྱི་ཚོགས།
རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་དགོ་བ་དང་མི་
དགོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ལམ་དང་མཚུངས་པར་མི་བདེན་པ་
དང་། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེ་ནི་མི་ལམ་ལྟར་ མི་བདེན་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱི་ཚོགས་པ་ ལས་འབྲས་བུ་
སྤྱི་ཚོགས་འབྱུང་བ་ དང་། མི་ལམ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ ལྷེ་བརྟན་པའི་ རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིན་

1 ཞོལ། ༣༧༧ན། ༥

2 ཞོལ། ༣༧༧ན། བསྐུམ

ཏོ། ། ཁམས་གསུམ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ འཕྲུལ་ འདིས་
 རྟོགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཏེ་¹ རྟོགས་པ་རྣམས་དང་
² བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ། སྟོང་ལས་སྦྱེས་པ་དང་³ མངལ་ནས་
 སྦྱེས་པ་དང་། རྟོན་གཤེར་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། བརྒྱས་ཏེ་སྦྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་
 ཀྱང་མི་ལམ་ ཏུ་ཤར་བའི་གང་ཟག་ ལ་ རར་འཛིན་པའི་ བདག་ གི་ མེད་པ་ དང་ འི་གནས་སུ་
 རེས་སུ་ སྟེ་འབྲེལ་ རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་གནས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་
 ལམ་བཞིན་དུ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ། སྤར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་འདི་མི་དགོས་
 སོ་སྟུམ་ན། སྤར་མ་དང་འདི་གཉིས་མི་ལམ་དཔེར་ལེན་པར་འབྲེལ་ལེན་ཆུ་ལ་མི་འབྲེལ་ སྤར་མ་ནི་ཆོས་གཞན་
 རྣམས་དང་མི་ལམ་གཉིས་མི་བདེན་པར་འབྲེལ་བར་སྟོན་ལ། འདིར་དག་མ་དག་གི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཐམས་
 ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱུད་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་པ་མི་ལམ་དུ་ཤར་བའི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་ཞེས་སྟོན་པས་སྤར་
 མ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆེའོ། །འདི་ཡང་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། ཐ་བ་གཉེས་པའི་ལུས་གཉིས་ལུང་
 དང་རིགས་པས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གསལ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་
 དེ་གང་ལས་སྦྱུབ་པའི་སྦྱུབ་གཞིའི་སྦྱུ་ལུས་དང་། དེ་ལས་སྦྱུབ་པའི་སྦྱུ་ལུས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས།
 གཞུང་འདི་རྣམས་སྟོན་པ་ལུས་ལས་ཀྱང་། སྦྱུ་ལུས་སྟོན་པ་ལ་བྲངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་

1 གླུ་ ༤༣༠བཅུ་ +།

2 རྟོགས་ ༣༧༧བཅུ་ །

3 མ་ཕྱི་ ༤༣༠བཅུ་ གླུ་ ༤༣༠བཅུ་ སྟེ་ ༤༣༠བཅུ་ -། *།

4 རྟོགས་ ༣༧༧ན་ བྱང་

5 གླུ་ སྟེ་ ༤༣༧ན་ བསྐྱབས་

གནས་པ་ :པ་ཆེན་ ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་དང་། གནས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་
སྐྱེས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་དང་འགྲིག་ལ། གནས་པས་ :ཆག་ ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་པར་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་“མཐུན་ཏེ།² ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་
བས་མི་འགལ་ལོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཁྲབ་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་
མའི་སྐྱེ་དེའི་རོ་བོ་ཉིང་རྗེ་འཆང་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་
རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གཉིས་ཏུ་ཁྲུད་པར་དུ་འབགས་པ་སྟེ། མཛོན་པར་
འདོད་པ་སྟེར་བའི་ཕྱིར་ལྟ་དང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། གསེར་ལ་སོགས་པ་དེ་
བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཏེ། མཛོན་པར་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་གང་འབྱོར་པར་བྱེད་དེ།
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ འབྱུང་བ་ ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ལ་དཔྱུད་པའི་རིགས་བས་དཔྱད་ན་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་མ་འོངས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་“དེ་³སྐྱེ་མའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ [རུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་ལོ། །] དང་སངས་རྒྱུ་ཏེ་རྫོགས་པ་དང་། མ་
རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་ ཆོས་ནི་
ལྷན་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ རྒྱུར་རྒྱུར་བ་དུག་པ་སྟེ། དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད། འབྱུང་བ་

1 ཞོལ་ ༣༧ན་ན། འཐུན་

2 སྐྱེ། རྟེ། ༤༣༧ན་ན། །།

3 མ་གྱི། ༤༣༧བ་ན། ཏེ། སྐྱེ། རྟེ། ༤༣༧བ་ན། རྒྱ། ༤༣༧ལ་ན། དེ་ * དེ་

ཡང་རྗེས་སུ་ཉིད་དང་མ་ཐར་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།

[illegible]

1 ཞོལ་ རྩེ་བཅུ་ སོ

2 མ་ཕྱི། ར་མཐོང་ལ། གྱི རོ་ལ། ར་མཐོང་ལ། གྱི * གྱིས།

ཞབས་གཉིས་ལ་བརྟུང་ཅིང་ཕྱག་འཆའ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་”ཏེ། །¹བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟོ་ལྟོ་དངོས་བྱུང་མདོར་བསྐྱུར་ཏེ་
གསུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྲུགས་ནི་འབྲེང་བའི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་ལྟོ་ལྟོ་
བསམ་གཏན་ཏེ་དེས་བྱས་པའི་དངོས་བྱུང་རྣམས་ནི་འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་
ལས་འདས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་བསྐྱུར་པ་སྟེ། ཆོགས་གང་གསུངས་ཤིང་བཤད་
པའི་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟོ་ལྟོ་མདོ་བསྐྱུར་པའི་དངོས་བྱུང་དེ་དག་གང་ལ་
གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུས་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཏེ། ཕྱག་ན་དོན་ལྟོ་ལྟོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་ལྟོ་
འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་དེ་དག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་⁷ [གང་ན་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་པ་འབྱུང་གསལ་གཉིས་ལ་མེད་
ནོ།།]གང་ན་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
ལྟོ་ལྟོ་མདོ་ལྟོ་ལྟོ་མདོ་བསྐྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་དང་དག་དང་སེམས་ལ་ཡང་རེ་ཤིག་གནས་པར་མི་
འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་གང་ན་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི།
རྒྱུ་ [རྒྱུ་ ཆེག་ག་ གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ལས་ཏེ་རང་གི་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྲུགས་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་བྱུང་རྣམས་དོན་དམ་པར་ན་གདོད་མ་ནས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལྷན་ལ་སྤྲུགས་པ་སྤྲུགས་
པའོ། །ཞེས་པ་ལྷན་བྱ་དགོས་སོ། །དོན་ནི་རྒྱུ་དྲུག་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སྤྲུགས་བྱེད་ཅིས་ནས་འབྲེལ་པ་ལྷན་ལྷན་ལ་
སྤྲུགས་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི་སྤྲུགས་པ་འཕམ་གསལ་པའོ། །འདི་ཡང་ཕྱགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱས་པས་མ་བཟུན་པ་འཕམ་སྤྲུགས་

1 མ་ཟི། ༤༡༡ན། ༩། * ཏེ།

བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ མི་གནས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། བན་ཚུན་བརྟེན་པར་གྱུར་
པ་དག་ཀྱང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱང་ལུས་ལ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱང་ལུས་ལ་མི་གནས་ཏེ། ལུས་ཀྱང་སེམས་
ལ་མི་གནས་ཞེས་པ་ནི། གཉི་ག་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དགག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དག་ཀྱང་སེམས་ལ་མི་གནས་ལ། སེམས་ཀྱང་དག་ལ་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དག་ཀྱང་ལུས་ལ་མི་གནས་ལ། ལུས་ཀྱང་དག་ལ་མི་གནས་སོ་ཞེས་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་དག་ རྣམ་མཁའ་ལྟར་ རོན་དམ་པར་ རོ་བོ་ཉིད་དག་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། [ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
མི་རྟོག་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་པའོ། །]

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩོམ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་འཛིན་ [ཆོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལྟ་¹མ་ལ། ལྟ་བུ་འཛིན་པའོ།] པར་བྱེད་པས་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་དུག་པའོ། །དེ་གང་ན་གནས་གང་ནས་བྱུང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཞུས་པའོ། །རང་གི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩི་
རྩི་འཆང་ཆེན་སོས་གསུངས་པ་སྟེ། རང་གི་ལུས་དང་རག་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའོ། ། [དེའི་བྱིར་འབྲས་བུའི་ས་ན་གནས་སོ། །] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
སེམས་གང་ན་གནས་ཞེས་གསོལ་བ་ནི་ཞུས་པ་སྟེ། [འབྲས་བུ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ལུས་
རག་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་རྩིས་པར་སེམས་གང་ན་གནས་ཞེས་བ་ནི།
སེམས་ལ་མཐར་གཏུགས་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་བའོ།] ལུགས་རྩི་རྩི་གང་
ན་གནས་ཞེས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བ་ནི། རྩི་རྩི་འཆང་བས་ལན་
གསུངས་པ་སྟེ། འོད་གསལ་བ་ལ་གནས་པའོ། ། [ཞེས་པ་"ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་
ལ་གནས་པར་སྟོན་པའོ།] །ནམ་མཁའ་སྟེ་འོད་གསལ་བ་གང་ན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [དེ་ལ་
ཡང་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་པའོ།] །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཀྱིས་གསོལ་
བའོ། །གང་ན་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ་སྟེ། འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་གང་ན་ཡང་མི་གནས་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་རྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ན་སྟེ་འགར་ཡང་མི་གནས་ཀྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པའོ།] །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྟེ་སངས་རྒྱུས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་ལའོ། །མད་དུ་གྱུར་བ་
ནི་འབྲས་བུ་ལའོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
རོལ་པ་ལ་གནས་པ་འོ། །སེམས་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་

1 རྩི་ལ། ༣༡༠བ༤ན། བའི

2 རྩི་ལ། ༣༡༠བ༤ན། ན

ས་ལོ་། །ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པའི་བྱིར་པོ། །ཅང་མི་སྤྱ་བར་འཁོད་པ་ནི་ཅང་མི་སྤྱ་བར་གྱུར་
 པའོ། །གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བའོ། ། སྤྱི་བ་ བཅུད་ དང་མི་སྤྱ་བ་ སྤོང་གི་ ལོ་
 བདག་ཉིད་ [བྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་འོ།] ། ཅན་ བྱི་སྤོང་པ་དེའི་འོ་ཅན་ གྱི་སེམས་ནི་
 སེམས་ཐམས་ཅད་འོ། ། སེམས་ཀྱི་སྤོང་པ་ དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་ དམ་
 ཆོག་ནི། སེམས་ཀྱི་ ཅན་ཡོད་མེད་གཉིས་བྱུང་ ཆགས་ ཡང་མེད་པ་དག་ལོ། ། ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་སྟེ། རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། ། རྩོམ་ཆེ་ དེའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་ ཞེས་པ་ བྱི་འཛིག་རྟེན་དང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པོ་ དེ་འདི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ པོ་ དེ་ནམས་
 གྱི་ རྒྱུད་ལ་ རྩོམ་ སྟེ་རྒྱུན་ཆགས་པར་ འབྱུང་བ་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་
 ཆོག་ས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། སྤྱི་མ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པ་མཐའ་བྱག་
 གིས་བཤད་པའོ། ། ། །

སྤྱི་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ གཉིས་པོ་ ཐམས་ཅད་ནི།
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་
 སྟོབ་མ་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། དབང་གི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་བཤད་པའི་ཐམས་
 བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་
 བཙོ་བྱག་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ ཡང་འདུས་པར་གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་མིན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཤད་པ་ཞུ་བ་ལ་ ཡང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྩོམ་
 ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་

1 ཞོག་ ༣༡༧ན་ལ། ཅེས

ཀྱི་དོན་མཛེས་ཆོག་གིས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་དོན་མཛེས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བསྟོན་པ་
ལེ་ཏུ་བཞི་བར་གསུངས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱན་ཞེ་བ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ སྟོན་པ་རང་ལ་ མངོན་སུམ་དུ་ སྟེ་མངོན་དུ་ཚོགས་པར་ བྱས་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛེས་ཆོག་གི་མཆོད་པའི་ཆོགས་
ཏེ། [བཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱིན་གྱིས་ཟེར།] ལྷའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིན་གྱིས་མཆོད་པ་
བྱས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ཉན་པའི་བསམ་པས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལྷག་མ་ ར་ཡོད་པས་དེ་གདོན་ནོ་ འོ་། ། ༥ དོན་མཛེས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྐྱའི་ སྟེ་རྣམ་སྣང་གི་ དཀྱིལ་འཁོར་རོ། ། སྐྱེ་
དཀྱིལ་ དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་པར་འདིག་པ་ ར་མཛད་པ་ ས་ན། མེད་གཤི་
དམ་ཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ དེ་ སྟོན་པ་ ལ་བྱད་པར་དུ་འབད་པ་བྱས་ཤིང་
འབད་པ་ དེས་བསྐྱེད་པའི་བཀོད་པ་ སྐྱའི་ དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ སྟེ་དེ་དང་འབྲེལ་ འེ་ཉིང་རེ་
འདྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །དོན་མཛེས་སྐྱའི་རྣམས་པར་སྣང་མཛད་
དོ། །དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ རྣམ་སྣང་ དེ་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ བདག་པོར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་
དོ། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། སྐྱལ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ བསྐྱལ་པ་ནི་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱལ་སོགས་པ་ལས་སྣང་བའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ཁ་བསྐྱང་བ་ ལེ་
ཐད་ནོ་ འོ་། །སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྣམས་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །མཆོག་
ནི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བའོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྱུང་བ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལེ་ཏུ་བཞི་

པར་བཤད་པའི་ མི་སྦྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བའོ། དགྲིལ་འཁོར་ནམས་ནི་ཀུན་གྱི་མཆོག་ ། ཅེས་བྲ་བ་ནི། ཟུར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། གང་ བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྲ་བའི་དོན་ཏོ། །

༥ ལུ་ནི་བཅུ་བྲག་ཆད་དུ་བྲ། ཞེས་བྲ་བ་ནི། ཟུར་ ཉེ་མོགས་ བཞི་ ༡^༡ བསྐྱོམས་¹ བ་ལ་ལྟོས་བ་སྟེ། ངོས་རེ་རེ་ཞིང་ལུ་བཞི་བཞིར་བྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། མིའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ནི་བྲ་བཞི་ལྟས་བ་སྟེ། ལྷུ་མ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བྲ་བཞི་ཞེས་བྲ་བའི་ཉེ་བར་མཆོན་པས་ནི་སྒྲོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུང་ངོ། ། རབ་ཏུ་མཛེས་པ་ནི་བྲི་མ་མེད་པའི་ "ཆོན་² གྱིས་སོ། ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའོ། ། ལྷུ་ཡི་དོ་རྩེ་རབ་ཏུ་གནས། ཞེས་བྲ་བ་ལ། ལྷུའི་དོ་རྩེ་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཏེ། དེ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་བདག་པོ་ཉིད་གྱིས་མཛེས་པར་བྲས་པའོ། ། དེའི་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་བྲ་བཞི་བའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་ནི་སྟེ། ལྷུ་མ་པོ་ལ་འཁོར་ལོའི་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་ ལི་དགྲིལ་འཁོར་ནང་"མ་³ བྲ་ འོ། ། དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། རྩེ་རྩེ་ཆོ་གས་བྲི་བར་བྲ། ཞེས་བྲ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོ་ག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་གའོ། ། དེ་ཉིད་རྩེ་རྩེ་སྟེ། རྩེ་རྩེ་⁴ ཤིན་ཏུ་བཞན་སོ་⁵ ངོས་པ་⁶ གང་གིས་ཤེས་པ་དེས་བྲི་བར་བྱའོ། །

1 ཞོལ་ ༣༡༥ནྟ། བསྐྱོམས་
2 ཞོལ་ ༣༡༥ནྟ། ཆོན་
3 མ་བྲི། ༤༡༥ནྟ། བ * མ

༥ དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་སྒྲགས་ [:པ་ཆེན་: སྒྲགས་རྣམས་དབུས་སུ་བསང་བ་
མཆོག་ ། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ནས་སྒྲགས་སྒྲུབ་པ་ ། རྣམས་པར་སྒྲུབ་མཛད་གནས་བྱའོ། ། ཞེས་འབྱུང་པོ།] ། རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ།
སྒྲོད་མིན་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་གསང་བ་མཆོག་སྟེ། ལྟ་ རི་སྒྲུབ། དེ་ རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམས་པར་སྒྲུབ་
མཛད་གནས། ཞེས་པ་ལ། ། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་པོ། དེ་ཉིད་ནི་བདེ་སྒྲོང་དབུས་མི་བྱེད་པའི་རྩི་རྩི་ བསྐྱེད་
པ་ རི་གནས་སུ་ ལྟར་བ་ རྩ་ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་དཔལ་ལྡན་ སྒྲུབ་པ་ དང་ལྟན་པའི་ རྣམས་སྒྲུབ་གི་
ལྟའི་གཟུགས་ སུ་ རྩས་པའོ། ། རྣམས་སྒྲུབ་གི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ན་ མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའང་
ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོགས་སུ་བཞུགས་པར་ བྱི་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་མེད་པར་ གཅིག་ལུ་
བྱིསོ། ། སྒྲོང་དང་གསུང་སྒྲགས་རྩི་རྩི་མཆོག་ ། ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའོ། ། རྩ་
རྣམས་ཀྱང་ཏུ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤར་སྒྲོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོམས་
རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་པར་ ཞེས་བ་ནི། སྒྲུབ་མ་དབུས་སུ་སོང་བས་དེའི་གནས་སུ་རེག་རྩི་མ་ བྱི་བར་
བྱའོ། ། ཁྱོ་བོ་ [:པ་ཆེན་: ཁྱོ་བོ་སོགས་དང་སྒྲོ་བས་ཆེན་པོ། ། ཤར་ལ་གཞོད་རྣམས་སྒྲོང་བྱིསོ། ཞེས་པ་འབྲེལ་བ་
དང་མཐུན་པོ།] ། རྣམས་ནི་གཤེན་རྩི་གཤེན་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཤེན་གྱིས་
མི་སྒྲུབ་པ་དང་རྩ་མཐུན་དང་། བདུད་ཅི་ཐབ་སྒྲོར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྒྲོ་བཞིན་དགོད་
པར་བྱའོ། ། སྒྲོ་བས་ཆེན་པ་རོལ་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
མཆོམས་རྣམས་སུ་བྱི་བར་བྱའོ། ། གཟུགས་རྩི་རྩི་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའང་
རང་རང་གི་ གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་དགོད་པར་བྱའོ། །

༥ སྒྲགས་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དགོན་ཏེ། དེས་རྩི་རྩི་གསང་བ་རབ་བསྐྱོམས་པས།

- 1 ཞེས་ ༥༡༥བཞུ། བསྐྱེད་
- 2 མ་བྱི། ༥༡༥བཞུ། ལྟ་ * ལྟ་
- 3 མ་བྱི། ༥༡༥བཞུ། སྒྲོར་ * སྒྲོར་

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྫོང་ཤར་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་འདུས་པར་བྱས་པའི་མཆོད་པ་ དངོས་སུ་
དགྲིལ་འཁོར་དང་ཉེ་བར་བྱ་ལ། རྫོས་ དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་
པས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོ་གའོ། །སྒྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམ་ཆོག་ནི་རྣལ་འབྱོར་ ག་མེད་ གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་འོ། །ཤིན་ཏུ་
འདའ་བར་དགའ་བ་ནི་ གསར་མཆོད་དེ་བྱེད་པ་ལས་ འདས་བར་མི་བྱ་བའོ། །བཤང་དང་
གཅི་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་ཞེས་པ་སྐྱའི་
དགྲིལ་འཁོར་འདིར་དེས་པར་གཅིག་ཏུ་ ལྟ་ལ་ དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་ རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
བཟའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་ལྟ་བཟའ་བ་འདི་ནི་སྐྱའི་རྫོང་ཅན་ཏེ། སྐྱའི་དགྲིལ་
འཁོར་དང་ལྷན་པའི་སྒྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་
ཆོག་སྟེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའོ། ། [ལུས་སྐྱའི་རྫོང་ཡིན་ལ། དེ་བཟའ་བས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བདུད་ཅི་
ལྟ་བུ་སྒྲགས་པས། རིགས་འདི་ལ་དམ་ཆོག་འདི་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །] འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་དབྱེས་པའི་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྫོང་ཤར་ཆེན་པོས་གསུང་གི་
དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རྫོང་ཤར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི།
འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ཆོགས་
སོ། །དེའི་བཀོད་པ་ནི་གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་སྟེ། ཉིང་རེ་
འཛིན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཁྲུགས་ཏེ། གསུང་རྫོང་ཤར་
དགྲིལ་འཁོར་འདི་ཞེས་པ་དེའི་དོན་གྱི་ཆོ་ག་གི་ཆོགས། ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
ལས་སྐྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་ནི་དེ་སྟོན་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་

བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ ལྷ་ནི་ཉི་ཤུའི་ཆད་དུ་བྲ། ཞེས་བྲ་བ་ནི་དོས་རེ་ཞིང་ཁྱ་ལྷ་པར་ཐེག་གདབ་
བཤོ། རྩི་རྩི་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་བྲ་བ་ ལ་རྩི་རྩི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལ། རེ་ལྷ་ལི་
ཁ་དོག་ཅན་གྱི་སྤང་བྲ། རྩིས་པེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་པར་བསྐྱོམས་པ་ ས་ ཐེག་གདབ་པོ་ སོ། རེ་ལི་
དབུས་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲ། བཞི་བ་དེ་ལི་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ནི་སྟེ། རྩིན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མ་ལས་ གཙོ་བོར་གྲུར་བ་ མོ་བྲང་ནང་མ་ ལོ། ལྷུ་མ་པོར་གྱུར་དུ་བྲི་བར་བྲ།
ཞེས་བྲ་བ་ནི། ལྷུ་མ་པོ་ལ་བསྐྱེད་འཕྲུང་བས་བརྒྱན་བ་བྲིས་ལ། ༥ གསུང་གི་ དཀྱིལ་
འཁོར་དེར་བྲག་རྒྱ་ རྩི་རྩི་ ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩི་གས་པར་བྲིསོ། རྩི་ག་བཞིན་དུ་
ཞེས་པ་ནི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པཤོ། རྩི་ལྷ་ལ་ཞེ་ན། ཆོ་དབག་མེད་གྱི་བྲག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་
བྲ་བ་སྟེ། རང་གི་བྲག་རྒྱ་ གོས་དཀར་མོ་ དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པར་དེ་ཡི་དབུས་སུ་
གཞག་པར་བྲསོ། རྩི་རྩི་ལི་གནས་དེ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩི་ལི་གནས་ནི་སྟེ།
དང་བྲགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གསུང་དཀྱིལ་དུ་ ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྲ་ཞིང་དགོད་པར་བྲསོ། ། འདིར་
སྤང་མཐའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། གོས་དཀར་མོའི་གནས་སུ་རེག་རྩི་རྩི་མ་”དགོད་དོ། །

༥ རྩི་ག་བཞིན་ཞེས་བྲ་བ་ནི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ ལ་མཁས་པ་ ས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་ཡང་དག་པར་བྲས་ ཤིང་བསྐྱབས་ཏེ་” ལ་” རྩི་ལི་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
སུ་ གསལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་པ་བྲས་ན་རྩི་རྩི་ཅན་ཏེ། ལྷ་གས་བརྩེད་འཛིག་

1 མ་གྱི། རྩི་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ། དགོད་ * དགོད་

2 མ་གྱི། རྩི་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ། ལྷ་གས་ * ལྷ་གས་

ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མཉེས་པར་
འགྱུར་ཞིང་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དགེས་པར་འགྱུར་རོ། །བཤང་གཅི་ཁྱ་བའི་དམ་ཆོག་གིས།
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་སྟེ་དེས་མཆོད་ན་ཞེས་པ་བདག་དང་སྒོ་བ་མ་ལ་མཆོད་ན་
དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་བྱུང་འཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིག་ཏོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་ བཤད་མ་ཐག་པར་ སྐྱ་དང་གསུང་དང་ ལེའུ་བཞི་པར་ ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་གསུམ་བཤད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷག་མ་ རིན་འབྱུང་དང་དོན་བྱུང་ གཉིས་
དང་དགྱིལ་འཁོར་པ་ སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ གཞན་གྱི་ཡང་། དབུས་སུ་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ གཙོ་བོ་གང་ཞིག་བྱ་བ་དེའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉེ་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལས་ ཉེན་སྲིན་ལྟར།
དོན་རྣམས་ཅད་ཆར་དུ་འབབས་པར་བྱེད་པས་ན། ཀུན་ནས་སྲིན་ཉེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྤང་པོ་འོ། །དེའི་རྩི་རྩི་ནི་ ལྷ་སོ་སའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་དུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ནས་སྲིན་གྱི་
ཆོགས་རྩི་རྩི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་
ནས། སྟོད་མིན་ལ་ རབ་ཏུ་གསང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་བྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གསང་ཆེན་
ཏེ། མང་པོ་ལ་ མངོན་དུ་མི་བྱ་བ་ སྟེ་མི་བསྐྱབ་པ་ རྒོ་ལ་བཞག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་
པ་ལས་སྤང་རོ། །

1 ཞེལ་ ༣༡༩བཤུ། བསྐྱབས་

༥ རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་མཆོག་ [མཆོག་དང་
སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་སོགས་ :པ་ཆེན་ ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་
སོ།] ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལྷ་ལྷག་མ་ དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་
ནམས་གང་ཡིན་པའི་གཟུགས་ ཉེ་སྤྱོད་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བྲིས་ཤིང་བཞག་
པར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནི། ལྷའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོར་འབྱུར་ ཉེ་རིན་འབྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་གནོད་མཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་བར་ རོ། ལྷ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
ནོ།] རིན་པོ་ཆེ་ :པ་ཆེན་ཆག་ དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དག་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལེགས་
སོ།] རིན་པོ་ཆེ་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དག་ཀྱང་ ལྷ་གསུངས་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་
ཆེ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།] འདུས་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་བསྐྱེས་ལས། རིན་འབྱུང་སྤྱོད་དང་། རོན་
གྲུབ་གསུང་རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།] དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་དང་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་འཛིན་གནས་ནི་སྤྱོད་ལ་སོགས་
པའི་ ཉེན་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དེ་ལ་ཡེ་ [:ཆག་ ཤེས་པ་ནི་ཟེས་] ཤེས་ནི་ དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་
ཐེག་གདབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གོ། དེའི་གསང་བ་ནི་ ཆོག་དེའི་ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ ལྷེ་བསྐྱེས་པ་ འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། རབ་དུ་གསང་བ་ནི་མན་ངག་གི་
མཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།]

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ ཉེན་གྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་འབྱུར་

དགམ་བ་སྟེ། ཨྱོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ འབྲུག་སྐུ་པ་ དེ་སྐྱགས་ཀྱིས་ དབྱེ་བར་ བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ དབྱེ་བ་དག་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ ལྷག་མཛོ། ༡༩ སྐྱགས་ཀྱི་སེམས་པས་ནི་སྐྱགས་
 ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་སྟེ། དེས་ནི་བཤད་པའི་རྣམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་མི་བྱ་
 སྟེ། [འདིར་ཁ་ཅིག་ ༡ སྐྱགས་ཀྱི་སེམས་པས་མི་བྱ་བའི་དོན། སྐྱུ་ལུས་སམ་ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པས། ཟུང་འཇུག་
 སྐྱགས་ཡིན་པས་སྐྱགས་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། སྐར་བཤད་པའི་ཨྱོ་རྩྭ་རྩྭ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་མི་གྱི་ཞེས་
 པ་ནི་ཡིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་བཀག་པ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མི་བྱ་བའི་དོན་
 དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐོགས་བྱག་རྒྱ་མ་དང་བྲ་བས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པར། དེ་བས་དམ་ཆོག་ཚུལ་ཤེས་པས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཡིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱག་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་རིས་པས་གྱི་བར་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཤད་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པ་ཡང་འབྲུར་མ་དག་པས། བཙམ་ཀྱིས་^༡ དཀྱིལ་
 འཁོར་བཤད་ཟིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་བསྐྱུར་ཞིང་། ཆག་ཁྱད་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །ཆག་འབྲུར་ལས།
 སྐྱགས་ཀྱི་སེམས་པ་ནི་སྐྱགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མངོན་ལྡན་པས། །ཡེ་ཤེས་
 སྐྱགས་སུ་ངེས་པར་བརྗོད། ཅེས་པའི་རིགས་པས། བཤད་པའི་རྣམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་^༢ བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་འབྲུར་
 རོ། །“དེ་དག་གི་”དོན་^༣ནི། སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡིད་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཙོ་བོ་ཡང་”བདེ་^༥བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་ཕྱེ་རོལ་དུ་སྐྱུར་པའི་སྐྱགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ།
 རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱའོ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱབ་ཐོགས་བྱག་རྒྱ་མ་དང་བྲལ་ནས། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྐྱབ་སོགས་བྱེད་པའི་ཆོག་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །] གཤམ་ཏེ་བྱས་ན་དེས་བྱང་ཚུབ་སྟེ་རྟོ་རྟོ་

- 1 ཟླ། ༡༩༧༧ན། གྱིས་
- 2 མ་ཟླ། ༡༩༧༧ན། མི་ * མི
- 3 མ་ཟླ། ༡༩༧༧ན། -། * །
- 4 མ་ཟླ། ༡༩༧༧ན། དོར་ * དོན
- 5 མ་ཟླ། ༡༩༧༧ན། འདི་ * བདེ

འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པའི་ བྱ་བྱ་མ་དང་བལ་བའི་ ཆོ་གས་བྱེད་ནས་
བྱ་བར་དགོངས་སོ། ། [འདིས་ནི་རྒྱུད་དེ་དག་གི་ལམ་གྱིས་ཆེ་འདིར་མཆོག་མི་རྟེན་པར་བསྐྱབ་ནོ།]

ཕྱི་བྱ་བྱ་མ་དང་བལ་བའི་ལམ་ལ་བྱུང་ཆུབ་རིང་བ་] དེ་བས་ བ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
དེས་ན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་ལས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་
པ། དེག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པས། གལ་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་“འབྲི་
བར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ག་ནི་དམ་ཆོག་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེགས་སོ་སོའི་རྣམ་འབྱོར་པ་འདི་
ལ། དེགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་འདིའོ། ཞེས་ དེགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཤད་པའི་བྱ་བྱ་བྱ་ མ་
འོ། །དེའི་ཆུལ་ནི་འདུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ མེ་དེག་མ་འདུ་བས་བ་
འོ། །²ཤེས་པ་ནི་སྤྲུགས་པའོ། །སྤྲུགས་ནི་སྤྱབ་པ་པོ་འོ། །དེའི་ལྷ་ནི་ སྤྱབ་པ་པོ་ལ་མཆོག་
ཉེར་བས་ རང་གི་བྱ་བྱ་བྱ་ མ་ མེ་དེ་པ་བ་ལ་མཐུན་དུ་ མེ་བྱུང་དུ་ བཞག་ བས་”སྤྱབ་³ཤོགས་སུ་
བས་ པའོ། །བྲིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་ དེག་མའི་ལུས་ལ་ དེགས་ལྡར་ གཏོགས་པའི་མྱ་རྣམས་དགོང་
པར་ བྱ་ བ་ འོ། ། དེགས་ལྡན་གོང་པ་ དེའི་གནས་ནི་ དེའི་ གཞི་ བྱ་བྱ་མ་ མེ་དེ་བསྐྱོམ་ཞིང་
བསྐྱེད་ལ། དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་ཏེ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ རྣམས་ཀྱི་ཐེག་
གདབ་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ མཆོན་དབྱེ་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་མཆོད་པ་ འི་རིམ་གྱིས་
རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་ མེ་ བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་དེ་ལྟར་ དེགས་རྣམས་ཀྱི་ ཐུན་མོང་གི་ཆོ་ག་བསྐྱབ་ནས། དེགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ མེ་

1 མ་བྱི། ར་འཛུགས་ན། ཞེལ། ༣༤༦བཤན། སྤྱ། ར་འཛུགས་ན། མེ། ར་འཛུགས་ན། འདི་ ཟ། ར་འཛུགས་ན། འདི་ *འདི་
2 མ་བྱི། ར་འཛུགས་ན། -། *།
3 མེ། ར་འཛུགས་ན། སྤྱབ་

ཐེ་བ་ས་བྱ་བའི་ཚོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྒྱལ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་¹འབྲི་²བར་འདོད་པའི་སྤྲུགས་པས། བདག་
ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྟན་པས། རང་གི་བྱུག་རྒྱ་³མ་⁴བཙོ་⁵ཐྲག་མཁན་
ཀྱི་བྱ་མོ་ཡང་ན་ [ཞེས་པ་ནི་རིགས་གཞན་ལ་སྟོས་པའོ།] སྤྱན་ནི་ཞེས་པ་སྤྱན་མངོན་སུམ་པ་
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་
བུའོ། །བྱ་བ་འདིའི་པན་ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གནས་ནི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོའོ། །ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་འདོད་པའི་འབྲས་
བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བས་ཡིད་འཕྲོག་པའོ། །རྩི་ཚུང་སྤྱི་ནི་སྤྱོད་ཤིང་ཤོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲ་ཆོགས་
པའི་གཟུགས་ཀྱིས། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྤྱབ་པ་པོས་དེ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའོ། །རྩི་ཚུང་སྤྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྲུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་སྤང་མཐུ ར་བདག་ཉིད་བསྟོམས་ལ། རང་གི་ཆོས་མས་ཏེ་རང་གི་རིག་པ་གར་
མཁན་གྱི་བྱ་མོ་གོས་དཀར་མོར་བསྟོམས་ལ། དེ་ལ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཞེས་པ་དབབ་པར་བྱས་
པ་སྟེ་བཅུག་ ཅས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདི་ནི་སྤྲུགས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ། བསྐྱེད་རིགས་དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསང་ཞིང་སྤྲ་བར་བྱ་
བ་དང་། ཏྲག་པ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
མན་ངག་ ཡིན་ནོ། །རྩི་ཚུང་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བདག་ཉིད་མི་

1 མ་བྱི། ར་བཅུག་ ཞོལ། ༣༡༩བཅུག་ སྤྱི། ར་བཅུག་ ཐེ། ར་བཅུག་ འདི། ཐེ། ར་བཅུག་ འདི། * འདི།

2 ཞོལ། ༣༡༩བཅུག་ གཙོ།

བསྐྱོད་པའི་སྐྱུང་བསམས་ལ། རང་གི་བྱ་གཞུང་། རིགས་རྒྱུ་བྱ་མོ་ ལྷ་མ་གླིང་གི་གྲིས་
བརྒྱབས་ལ། དེ་ལ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་ དབབ་པར་བྱས་ བ་སྟེ་བརྟག་ ཉན་སྐྱགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྐྱགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོ་
རྩེའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གསང་བ་མཛད་ཏུ་བྱུང་བའོ། ཞེས་
བ་ནི་ རང་གི་སྐྱུང་ལྷན་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་བར་ཏུ་ བོད་ནས་བོད་ཏུ་ བརྒྱུད་པའི་ གསང་བའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ དེ་ལྟར་བྱས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གས་ཡིད་ལ་དབང་ སྐབ་ པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ལྷན་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དང་བས་ གནས་དེར་ གཤེགས་ཤིང་དགོངས་པར་མཛད་
ནས་རབ་ཏུ་དཀྱིལ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱགས་རངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསང་
བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར། “འབྲི¹ཞིང་རྩོགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་སྐྱུབ་པ་
པོ་བྱ་གཞུང་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད། ཤིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པར་མཛད་ཅིང་
དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུའོ། ། ༥ འདི་
རྒྱད་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །སྐྱགས་ཀྱི་སེམས་
པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སེམས་པས་ཞེས་བ་ནི། སྐར་བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཆོ་གས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོགས་པར་བྱས་པ་²སྟེ་བསྐྱུབ་པའི་སྐྱགས་པས། རྩོ་རྩེ་གསང་བ་
སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་མཛད་ཏུ་
བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་བྱའོ། ། མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་ དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྲོ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞོད་མཛེས་བཀྲ་གནས་མཐུན་ཏུ་བཀའ་བོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་སྒྲོ་བ་མ་ལ་

1 མ་བྱི། རྩོ་གྲྭ་༣༡༩༩། ཞོལ། ༣༡༩༩། སྐྱུ། རྩོ་གྲྭ་༣༡༩༩། སྟེ། རྩོ་གྲྭ་༣༡༩༩། འདི་ སྐྱུ། རྩོ་གྲྭ་༣༡༩༩། འདི་ * འདི་
2 ཞོལ། ༣༡༩༩། + །

དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་འབྱོན་པར་བསྐྱལ་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོས་པས་ ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོས་ཞེས་བའེས་པར་
གཞོད་མཛེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ ཡེ་ཞེས་པ་ རྫོགས་པ་¹ ལྟེ་བྱུང་ཟིན་པ
ར་གྱུར་པ་ ལྟ་སོག་ཉིས་སུ་ འདུས་ནས། རྣམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ ལྟེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ན་ བཞུགས་པ་ རྣམས་ བཀའ་བཀུ་ནས། རང་རང་གི་ གནས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ ར་ བཞུགས་པ་ འི་དམ་ཚིག་ལ་རྣམས་ ལ་བསྐྱེམས་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །

༥ རི་ལྷར་ཞེན། རྫོ་རྫོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། [རྫོ་རྫོ་ :ཆག་ གསུམ་
དང་གནས་དག་ལ་ནི་རྫོ་རྫོ་ཅན་དང་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་ཟེམ།] རྫོ་རྫོ་རྫོ་མེད་གསུམ་དག་གི་ ཞེས་
པ་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ། དམ་ཚིག་ཅེས་པ་གཟུགས་རྫོ་རྫོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་མཆོད་པ་ནི་དམ་ཚིག་ “གི་² མཆོད་པའོ། །དེས་དུས་གསུམ་པ་
སྟེ་དུས་ཚིགས་གསུམ་དུ་ ^{འཕ་}བྱུན་གསུམ་དུ་ མཆོད་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་བྱ་ཞེན། རྫོ་རྫོ་
གསུམ་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྫོ་རྫོ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ། དེའི་སྦྱོར་བས་ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ དང་ལྟ་སོག་ཉིས་ གཅིག་དུ་ བྱས་པ་ལ་འཕ་གཅིག་དུ་ བྱ་བ་ འི་རྩལ་
ཀྱི་ས་མཆོད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། དེ་འཕ་བའི་ ཚོགས་འདི་དག་ བྱས་པས་ ཅི་ཞིག་
བྱེད་ཅེན། ལྷགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ནི་འདིག་རྟེན་དང་འདིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་བོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའོ། །

1 ཞོལ་ ༣༤༧་བཤན། + །

2 ཞོལ་ ༣༤༧་ན་ན། བ

“མོ།¹ ལྷ་པོ་”དེ² དེ་ག་ག་ཅ་མོག་ལེ་སྟེ་སྟུག་བསྟུལ་སོག་ལེ་ལྟར་གཅོད་ཅིང་”འཛིག་³པར་
བྱེ་བས་ན་ཤུག་སྟེ་ཁུ་བའི་ཆང་ལ་བྱམ་རྒྱུ་། །དེས་སྟགས་ནམས་ཀྱན་ཏེ་སྟུག་པ་པོ་
ནམས་ཆིམ་པར་འགྱུར་ཞིང་ ལུས་ “ཉས་⁴པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །ཆོ་ག་འདི་ནི་
འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ། གཙོ་བོར་གྱུར་བས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སངས་
རྒྱུ་མེས་པ་འདི་སྟགས་པ་ནམས་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་སེམས་དེ་
རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟགས་པ་ཆིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སྟེ་དེ་ཁོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཡང་དག་པ་ཆིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་སོ། ། ། མདན་བརྟེན་པས་སྟུག་པ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་
ནི་ཀུན་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གྱེ་རྫོང་ལས། དེ་ལ་ག་ཤུར་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །འཁོའི་བཟའ་བཤིད་དུ་བྱ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆང་ཉིད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ག་ཤུར་ནི་”ཤུ་⁵ཀྱའོ། །དེ་འཕེལ་ན་ཁུ་བའི་འཕེལ་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྟོཅས་ན་ལམ་”བསྟོད་⁶པ་
གྱུར་བའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་འཕ་མཆོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

༩ དེ་ལྟར་ཡིག་ས་བར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
བའི་ཚོ་ག་བཤད་ནས། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཚོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐིག་གདབ་
བ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གདབ་བ་ཡི་ཚོ་ག་
འདི་ཤེས་རབ་ ས་ མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གང་གི་ཆེ་སྟོང་པར་གྱུར་བ་དེའི་

1 མ་གྱི་ རྒྱལ་ལོ་ ལ། * ལོ། །

2 ལྷ་ཅན་པལ་ཀླུ་ - དེ

3 མ་གྱི་ རྒྱལ་པོ་ རྒྱལ་པོ་ * རྒྱལ་པོ་

4 གྲེ། རྩམས་པའི། བརྟམ་

5 རྟེ། ར་མཉམ་མཉམ། རྟེ།

6 ཞོལ། རེལ་ལ། བཞོད

ཆོ། སྒྱུའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ སྒྲོབ་དཔོན་ བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཏུ་རབ་ཏུ་
 བསྒྲོམས་ནས། སྒྲོབ་མ་རྩེ་རྩེ་སེམས་¹དཔ འཕྲེ²མི་བསྐྱོད་པ ར་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་མོ། །ཡང་
 བ་སྒྲོབ་མ་རྩེ་རྩེ་འོད་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྒྲོར་ཏུ་བསྒྲོམ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།
 བཤད་མ་ཐག་པའི་³ལས་ ཐམས་ཅད་ གྱི་གོ་འཕང་ སྟེ་གནས་⁴དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ ཐིག་གི་ བྱ་
 བ་ ལ་ བློ།⁵ བདུད་ཅི་འཁྲིལ་པ་ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་པར་བསྟེན་ཅིང་བཟུགས་
 པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐུགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྒྲོམས་
 ལ། སྒྲོབ་མ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དམ། བདུད་ཅི་ཐབ་སྒྲོར་ཏུ་རབ་⁶ཏུ་བརྟག་པར་
 བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ རང་ཉིད་སྤང་མཐའ་དང་ ཡང་ [གི་སྒྲུས་སྒྲོབ་མ་
 མི་བསྐྱོད་པའམ་ཐབ་སྒྲོར་ཏུ་བསྒྲོམ་མོ།] ཅེ་རིགས་པར་ [བློ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་པ་ཐུགས་དགྲིལ་བཞིན་ཁྱེད་
 གུང་དེ་མི་བཞིན་ཏུ་མི་ཁྱེད་པའོ།] ། ཞེས་པར་བྱའོ། ། རྟེ སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ཆེན་ལྷ་རྣམས་
 བློ། །མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩེ་རྩེ་ཐིག་སྐྱུད་དག་ལ་དགོད། ཅེས་བྱ་བ་ནི།
 ལག་པར་གནས་པའི་ ཐིག་སྐྱུད་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་ ལྷ་ ལ་ སངས་རྒྱས་ལྷ་ དགོད་ ཅེས་ པ་ འི་དོན་
 ་སྟེ་ ལམ་མཁར་བཞུགས་པའི་སྟོག་གི་སྒྱུའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བཏང་བ་རིགས་ལྷ་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་ ཡི་གེ་
 རྩྱི་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཨོ་⁷སྤྱི་⁸སྤྱི་ རྩེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐིག་སྐྱུད་གྱི་ འི་གཟུགས་⁹གྱིས་¹⁰ཞུགས་
 འིང་དགོད་པར་བསམས་ཏེ་ འོ། ། [འདིར་རྩྱི་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐིག་སྐྱུད་རིགས་ལྷ་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡི་
 བའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་མོ།] ། ཐིག་གདབ་པའི་ཆོ་ག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གསང་བ་བྱད་པར་མཆོག་ཏུ་མད་ཏུ་བྱང་བའོ། །རྣམ་པ་ཉི་ལུ་ཅ་ལྷ་རྩེ། ཞེས་བྱ་བ་

1 ཞོལ། ༣༡༩ན༩ན། དཔལ་སྟེ

2 མ་ཕྱི། ༤༣༣བ༧ན། ཏུ * ཏུ

3 མ་ཕྱི། ༤༣༣བ༤ན། སྟེ ཞོལ། ༣༡༩བ༤ན། སྟེ * སྟེ

4 ཞོལ། ༣༡༩བ༥ན། གྱི

ལ་སོགས་པ་ལ། ཚོན་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམ་པ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུའི་བྲེ་བྲག་གིས་བྲེ་བའི་ཚོན་ཅི་ལེ་
ཡུང་པོ་ སྟེ་ཚོགས་ ལྟ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། ། རྣམ་པར་ཉི་ཤུ་ཅུ་རྟེན། ། “ཚོན་ཅི་དག་གྲང་རྣམ་
པར་བསྟོམ། ཞེས་པ་” [འདིས་ནི་ཚོན་ཅི་རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོ་དང་པལ་པའི་ཚུལ་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུར་
བསྟོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་ཏི་ཟེར། དེས་ན་ཚོན་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་རྣམ་པ་”ལྟ་ཞེས་པས་ཚོན་ཅི་ཁ་དོག་རེ་རེ་ལ་ཚོན་
གཞན་བཞི་བཞི་བསྟེ་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དཀར་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྲང་གཙོ་བོར་རྣམ་སྟངས་གི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱིང་། པལ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་གཞན་བཞིའི་ཡང་ངོ་བོར་བསྟོམ་པའི་དོན་ལོ། ། རྟེན་ཚོན་པན་ཚུན་འབྲེས་ན་རིགས་བརྒྱད་
”འཆད་³པར་གསུངས་པས་དེ་རྣམས་བསྟེ་བར་མི་བྱའོ། །] འདི་ས་ ཉི་ཚོན་ཅི་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོར་
བྱས་ཤིང་བསྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་
ཞེས་སྟོན་ཏོ། ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ། ། གསང་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཡང་དག་པར་
བསྟོད་པ་དམ་པའོ། །

ཕྱི་དཀྱིལ་འཁོར་”འབྲི་བའི་དུས་སྟུ། བགགས་རྣམས་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཚོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
སྟགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉི་བར་
འཆེ་བ་རྣམས་ལས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩི་ཚུང་ཉི་ ལྟ་བུ་ འདིར་གཤེན་རྩི་

1 མ་ཟི། ར་མཉམ་པ་། *།

2 མ་ཟི། ར་མཉམ་པ་། ལ་ *ལྟ་

3 ཞོལ་ ༣༥༠ན་ན། ཆད

4 མ་ཟི། ར་མཉམ་པ་ འདི་ ལྟ་ ར་མཉམ་པ་ ཟེ། ར་མཉམ་པ་ འདི་ *འདི

གཤེད་¹དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རི་ལྷོ་ཞེན། སྐྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
དམ་ཆིག་སྟེ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བས་ས་ལ་སོགས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཤེད་ཅེ་གཤེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་
བསྐྱོམ་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཡས་བརྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པས་བགོགས་བྱེ་མར་ཆོག་
པ་ནི་སྦྱའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའོ། །འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བའི་དུས་ཀྱི་འབྲུག་སྐྱོས་གས་པ་
ལྟ་བུར། ཐུགས་འདོན་པ་ནི་གསུང་གི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའོ། །བགོགས་ཐམས་ཅད་
སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའོ། །དེ་ལ་ཤིང་དང་བོང་
བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱག་པ་སྦྱེད་པ་ནི་སའི་²གཞོན་པའོ། །རྩ་རྒྱལས་ [ལ་ཆས་ རྩ་འབྲུར་
ཟེས།] གཡོ་བ་དང་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་
གཞོན་པའོ། ། ["ཐོག་³དང་མེས་བུས་པ་ནི་མའི་ ཆག་ འོ་ཟེས།] ཐ་མལ་པའི་མེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
མའི་འོ། །རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱང་གི་འོ། །རྩ་འདི་ལས་བྱུང་ དབང་པོ་ལས་འདས་པ་སྟེ་
མཛོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ས་ནས་མཁའ་ཉི་ལར་འཆེ་བ་སྟེ། གནས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཏུ་དོ་རྩེ་⁴
མཛད་ །དེ་⁵གཤེད་ཅེ་གཤེད་ བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷོ་བུས་པས་ནི་དོ་རྩེ་མི་བྱེད་གསུམ་
ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྟེ། གཡེ་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྦྱེས་པ་ ཡིན་ན་ འང་
འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ། རང་ཉིད་འཛིག་པའི་འཛིགས་པས་སྐྱག་ནས་དོ་རྩེ་སེམས་

1 མ་གྱི། ར་ལྟ་ན། ཏེ ཞོལ། ༣༤༠ན་ན། ཏེ * དེ

2 ཞོལ། ༣༤༠ན་ན། གནད

3 ཞོལ། ༣༤༠ན་ན། ཐེག

4 ཐེ། ར་ལྟ་ན། རྩེ

5 མ་གྱི། ར་ལྟ་ན། ཐེ ཞོལ། ༣༤༠ན་ན། ཐེ * དེ

དབའ་མོ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྟ་བུ་པའི་སྐྱབ་པ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་
བར་མི་འགྱུར་ཉེ་བཤེགས་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །

༥ རྩི་མོང་ལ་བཞག་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསང་གཏོར་བྱ་བ་ ལས་ཐམས་ཅད་
པའི་བྱམ་པ་ དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ གཙོ་བོ་འི་བྱམ་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལྟ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
བྱམ་པ་རྣམས་ལ་ འི་དགོད་པ་ འོ། ། [བྱེད་པར་ :ཆག་: རི་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་པ་ལེགས་ཏེ། བྱམ་པ་བྱེད་པར་རི་ལྟ་
བྱ་དང་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་པ་འོ། །] རི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་བྱ་ཞེན། ལྟ་བུ་རྒྱུད་བདག་པོས་ཤེས་བྱ་
སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་གཞན་རྣམས་པོར་བྱེད་པར་ བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ནི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་
དོ། ། རྒྱུད་དེར་ལྟ་བུ་པར་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་དེན་པ་ རི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ ཆོ་གས་ རྒྱུད་གཞན་ཆོ་ག་དེ་མ་ཆོང་བ་རྣམས་ ལྟ་བུ་པར་སྐྱོང་བ་ ལྟ་བུ་པོ་བསྐྱོང་བ་ རྒྱུད་པས་
ན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་བདག་པོ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་ དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆོ་ག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ ལ་མངོན་པར་བཙུག་པའོ། ། [དེས་ན་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་
ཡིན་ལ། དེའི་བདག་པོ་ནི་དེ་དག་ལ་མཁས་པའོ། །] མངོན་པར་བཙུག་པ་ དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ བྱམ་པ་
འགོད་པའི་ གནས་དང་ བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱམ་ ལྟ་བུ་དང་ས་བོན་ ཉེ་འབྲུ་རྣམས་དང་འཇུག་པོ་ཆེ་རྣམས་
དང་ བྱམ་པ་ལ་ཐེ་བའི་ མཆོན་མ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་མགུལ་ཆིངས་དང་། གདན་དང་ཁ་རྒྱན་སོགས་
དགོད་པས་བརྟགས་པའི་སྐྱུས་པར་བྱས་པའི་བྱམ་པ་ ཆས་སྐྱ་བརྟགས་པའོ། ། [དེ་རྣམས་དེ་
ཉིད་བསྐྱུས་པ་ནས་ཆོང་བར་མ་བྱུང་ཡང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུད་

1 རྩི་མོང་ ༣༥༠བཅུ་ ལྟ་བུ་ ༣༥༧ནུ་ ལྟ་བུ་ ༣༥༧ནུ་ ལྟ་བུ་ ༣༥༧ནུ་ ལྟ་བུ་
2 རྩི་མོང་ ༣༥༧ནུ་ དམ
3 ལྟ་བུ་ ༣༥༧ནུ་ བསྐྱུས་
4 ལྟ་བུ་ ༣༥༧ནུ་ བས

དང་བཅས་པ་ལས་ལྷུང་ན་དེས་ཆོག་གོ། ། རྩོམ་མེས་དཔའི་ཉིང་འཛིན་གནས་¹ཞེས་པ་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ནོ། །བརྟན་པའི་སྒོས་ནི་ཞེས་པ་ནི་“དཔྱ་²པ་མི་གཡང་
བས་སོ། །བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རང་རང་གི་གནས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞག་པར་བྱ་
བ་སྟེ། ལྷ་ཅི་བཞིན་པའོ། །

ཕྱི་དེ་སྒྲུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་པ་དང་ལྷན་པོ་དང་མཆོད་པ་དང་བུམ་པ་དགོད་པ་སོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་སྟེ། སྟེག་བྱའི་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་བྱིར། དངོས་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་བྱུང་ཀྱན་གྱི་
འབྲས་འདོད་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དངོས་བྱུང་འདོད་པའོ། །སྟེགས་ཤེས་པས་ནི་ཞེས་པ་ནི་སྟེགས་པའོ། །དངོས་བྱུང་
གཉིས་གང་འདོད་ཀྱང་སྦྱིན་སྟེག་བྱ་ཞེས་པ་ནི། ལྷན་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱུབས་པར་དངོས་བྱུང་མི་འབྱུང་
ལ། དེ་ཡང་རྟེན་དབང་ཏུ་མ་བྱས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་རྟེན་དབང་ཏུ་ཕྱེད་པ་ཡང་འོག་མར་སྦྱིན་སྟེག་གིས་ཕྱེད་དགོས་པ་ལ་
དགོངས་སོ། །སྦྱིན་སྟེག་གི་མཆོད་སྦྱིན་དབུལ་བ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་
འི་ཆོ་གས་འདོད། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་མེན་པར་ཁོངས་ན་གནས་པའི་ལྷག་མ་བཞོན་པ་
འོ། །གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ནི་ཁ་ཅིག་རྣམས་སྤང་མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་སྦྱིན་སྟེག་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་དེའི་
ཞེས་ཟེར་དོ། །མྱིར་སྟོན་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཏུ་བཀྲངས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྟོན་རྒྱུད་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་

1 རྟེ་ རྩལ་ལྟལ་ལྟེ་ + ||

2 ཞོལ། རེལ་ལྟོ་ལྟོ་ ངན

3 རྟེ་ རྩལ་བཀྲ་ སྤྱབ་

4 མ་མྱི། རྩྭ་བཀྲ། རྩྭ་བཀྲ། བཤེག། རྩྭ་བཀྲ། ཤེག། * ཤེག།

5 མ་སྤྱི རྩལ་འཛུགས་ རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་ བསྐྱེད་སྤྱོད་ རྩལ་འཛུགས་ སྤྱི་ལོ་ * སྤྱི་ལོ་

6 མ་ཕྱི། ར་ཕྱི། ར་ཕྱི། ར་ཕྱི། * ར་ཕྱི།

རྩི་ཁྱེ་ལས་བརྟམ་ལས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་དེ་ལ་¹གསུངས་ལ། རྣམ་གཞག་གི་རིས་པར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་ནི། ཞེས་གསུངས་ཤིང། ལེ་བྱ་བརྟམ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང། སྐྱགས་
 གྱི་སྦྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་བཤད་པའི་སྦྱོད་²པའོ། རྟེན་གཤིས་ཆོག་ནི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་སྦྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སྦྱོད་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་སོགས་སྤྱ་གསུངས་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ནས་གསུངས་
 པའི་ཆོགས་ལྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། བཤད་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེག་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཤད་བཞི་ [བཤེས་པ་ཆེན་པོ་] ཟས་སོ། རྟེན་པ་ནི་ཆོད་
 མའོ། །འབྲུ་མར་ནི་ཆང་ངོ། །ཤ་ནི་བཟའ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བ་དང་
 བརྟེན་བ་ ཆོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ས་སྟོན་པ་ དང་འབྲུངས་པ་³ས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ། སྦྱིན་སྟེག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་བསྟོན་པར་བྱའོ། རྩི་རྩི་
 མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩི་མི་བྱེད་ པའི་ གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ།
 ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་ རྣལ་འབྱོར་པ་ རྣམས་ཀྱི་ས་སྟོན་པ་ དང་འབྲུངས་པ་འི་ལྷག་མ་
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ སྟེ་བསྟེན་པ་ ས། ཞེ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ [བཤེས་པ་
 ཐབ་ཁུང་དང་བྱད་ཤིང་དང་མེ་ཅི་རིགས་པ་ལ་དགང་ལྷགས་རྩི་རྩི་སྦྱིན་སྟེག་དབུལ་ལོ་ཟེར། འདི་ནི་དང་མོར་ཆོགས་
 འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཆོགས་འཁོར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཐབ་ཁུང་གི་ལྷ་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མས་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་པར་དེ་
 ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །འགྱུར་
 ཉིད་གི་རྒྱུ་ལས། རྩི་རྩི་གསང་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། འབྲེལ་པའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་གང་བ་དང་ཁ་ཅིག་ལས་གསང་བ་འབྱུང་
 ཡང་གང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དགང་ལྷགས་རྩི་རྩི་སྦྱིན་སྟེག་དབུལ་ བཤེས་པ་ ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། ། ཅི་སྟེད་པའི་

1 ཟེ། ༤༣༥༧ན། སྤྱ

2 མ་ཟི། ༤༣༥༧ན། སྦྱ སྦྱོད

3 མ་ཟི། ༤༣༦ནན། རྩི། ༣༤༩ནན། བ་ས་སྟོན་པ་ དང་འབྲུང་བ་ ཟེ། ༤༣༧ན། ཟེ། ཟེ། ༤༣༦ནན། བས་སྟོན་པ་དང་། འབྲུངས་

ཐབ་ཁུང་དང་། ལུང་ཤིང་གི་མེ་ལ་རྩོུ་རྩོུ་གང་བའི་སྒྲིན་སྟེག་དབུལ་ལོ། ། སྒྲིན་སྟེག་ཕྱེད་
ལུགས་རི་ལྟ་བུ་ར་བྱ་ཞེ་ན། དབུལ་སྟེ་ཐབ་ཀྱི་དབུལ་སྟེ་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་ཞེས་
བྱ་བ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ རྣམ་པས་སྤྱེ་བའི་ རང་རང་གི་ ལྷའི་
གཟུགས་བསམས་ལ། ཞལ་ཏེ་དེའི་ཁའི་སྒྲོར་དགང་ལྷགས་ དང་བསྟེན་ལྷགས་ དབུལ་
བར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྒྲིན་སྟེག་རྩོགས་ པ་སྟེ་
བཤད་ཅིན་ རྣམ། ཡང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བའི་ལྷའི་ཏི་རེ་འཛིན་ལ་གནས་
པས་ གྱང་ ཁ་ཐས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལས་ ཞི་སོགས་ཀྱི་ ལས་དབྱེ་བས་སྒྲིན་སྟེག་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱད་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲིན་བསྟེག་བྱའོ། ། ། འདི་དང་ལྟ་མ་གཉིས་ཆོགས་འཁོར་སྒྲོན་དུ་བྱེད་པ་
དང་། དེའི་བཟའ་བུར་གི་ལྷག་མས་སྒྲིན་སྟེག་དབུལ་བར་འབྲུ་ཡང་། སྤྱི་མའི་དུས་སུ་སྒྲིན་སྟེག་བྱེད་པ་པོ་ལ་དབང་
པོ་གཉིས་སྒྲོར་ཀྱི་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་མེད་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་གཉིས་སྟེལ་ནས་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ཐབ་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྒྲོར་བ་ལུགས་གཞན་ནས་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། ། དེས་ན་ཡང་ཞེས་པ་
དང་། འཇུར་གསར་གཉིས་ལས་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཡང་དང་ཀྱང་གི་སྒྲིན་ནི་སྟོམས་འཇུག་
མེད་པའི་སྒྲིན་སྟེག་ཏུ་མ་ཟད། དེ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་སྟེག་ཀྱང་བྱ་ཞེས་པའོ། ། སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པ་ནང་གི་སྒྲིན་སྟེག་ཏུ་
ནི་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། ། བྱིན་གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་སྟེག་རྒྱན་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྐྱབ་པ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདའ་དགའ་བ་སྟེ་འདར་མི་རུང་བར་གསུངས་པས། གཞན་ལ་མ་གྲགས་པའི་སྒྲིན་
སྟེག་གི་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྒྲ་སྟེ། སྤྱི་རི་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །

༥ རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། དབབ་པ་སྒྲོན་དུ་

འགྲོ་ [འོན་ཡི་གེ་ལྷས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་གྱི་གེ་
ལྷས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྲུག་པ་ལ་སྐབས་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་པའི་འོག་ཏུ་འབྲུག་པ་ནི་མེ་རྟོག་འདོར་བའི་དུས་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། མེ་རྟོག་འདོར་བའི་སྐབས་ལ། ཨོ་ཨུམ་¹ "ཁྱི་ལྷོ་ལྷོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ།། བས་སྒོ་བ་མ་གཞུག་པའི་ཚོག་སྟོན་ཏེ། རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབར་
བར་གྱུར་པས་ན། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་² "དེ་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་སྒྲིབ་བ་ནི་
རྟོ་རྩེ་འཆང་ དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བྱ་བ་ ལྷེ་བྱེད་པ་ འོ། ། ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་
རྟོ་རྩེ་འཆང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྤྱེད་ཚོག་ཏུ་བྱེད་དེ། ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བྱ་བའོ། །དེས་ཞེས་
གསུངས་པས་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བྱས་པ་དེས་སྒོ་བ་མ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བར་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུམ་
པའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བསྐྱེད་པའི་རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་བསྐྱེད་ཚོག་དེས་སྒོ་བ་མ་འབྲུག་སུམ་
ལས་བྱུང་བའི་ལྷར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལས། ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པའི་འབྲེལ་བར་
བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་³ "འབེབས་པ་³ བྱས་ཀྱང་མ་ཐེབས་པའི་སྒྲིགས་ཚོག་ལ། དེ་ལྷ་ནུའང་གལ་ཏེ་མ་ཐེབས་ན།
གསང་སྐགས་བརྟན་པོ་འདི་བརྟོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཡི་གེ་ཨུམ་ཟེར་གྱིས། "ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་འདིར་
བཤད་པའི་ཨུམ་ དམར་པོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པར་བཤད་པ་སྒྲིགས་ཚོག་ཏུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་བ་མ་རྟོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྒོ་བས་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་དུ་ཐོད་གྱི་
མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་གིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤང་རོ།། "ཚུལ་དེས་⁵ [ཞེ་སྤང་རྟོ་རྩེར་བྱ་བྱུ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
རྟོ་རྩེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་དེར་སྒོ་བ་མ་བྱ། ཞེས་པ་ནི་དང་པོར་སྒོ་བ་མ་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོ་རྩེ་འཆང་དུ་བྱ།

1 མ་གྱི། རྩ་པ་ནུན། ལ་ལྷོ ཞོལ། ༣༤༣ནུན། གླ། ༤༤༤བཤན། ལྷོ་ལྷོ

2 མ་གྱི། རྩ་པ་ནུན། ཏེ * དེ

3 ཞོལ། ༣༤༣ནུན། འབེབས་པའི

4 ཞོལ། ༣༤༣ནུན། - །

5 གླ། ༤༤༤བཤན། ཚུལ་དེས

དེན་ཞེས་དངོས་པོ་ལྟར་བར་སྟོན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་ནི་མདོན་བྱང་ལྷག་མ་ཡང་མཆོན་པས། མདོན་བྱང་ལྷ་
ལས་དོན་འཆང་དུ་བསྐྱེད་དོ། ། རྟོན་ཞེ་གསུམ་སྟེ་ཨོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། ། དེ་ལས་བྱང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོན་ཞེ་གསུམ་ལས་བྱང་བ་སྟེ། དེར་སྟོབ་མ་བྱས་ལ་ཡི་གེ་སྟུང་ཁ་
དོག་དམར་པོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་ལ་བསམས་ནས། དབབ་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ [ཞེས་པ་ནི། སྟུང་བཞོད་
པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཞེས་དངོས་པོ་གནས་གསུམ་དུ་བཞོད་པའི་རྟོན་ཞེ་གསུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས། རྟོན་
གསུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐབས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་གང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟུང་
དམར་པོ་འོད་ཟེར་ཆར་ལྷར་འབབས་པར་བསམས་པ། ཨ་ཤེ་ཤ་ཡ་ཞེས་སོགས་དྲག་དུ་བརྟེན་པའོ། །] རྟོན་ཞེས་
ཏེ། དབབ་པའི་རྟོན་ཞེས་གསུང་བར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་ལྟེན་གྱིས་རྟོབ་པའི་སྟོན་པ་བདག་གིར་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། ། བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་གང་སྟུང་ན་ རྒྱལ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་ནི་འོད་དཔག་དུ་མེད་པའོ། ། རྟོན་ཞེ་སེམས་དཔལ་འཕྱི་མི་བསྟོན་
པའོ། ། བྲགས་ཆེན་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། ། སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དུ་“ཞེ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་” ཏེ་གནས་གསུམ་ པའོ། ། བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་རབ་དུ་གསོལ་བ་ནི། གསུམ་པོ་དེར་འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །

ལྟེ་འོག་གི་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་འདི་ནི་ ཡེ་ཤེས་འཕེབས་པ་ དེའི་ཡན་ལག་ རྟེན་ལྟེན་དུ་ འགྲོ་པའི་རྒྱར་
བྱུང་བ་སྟེ། རྟེན་ཞེ་སྟུང་དབབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོབ་མ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག་སྟོན་ཏེ།
ཞེས་གྲང་གསུངས་པས་འབྲུ་ལྷ་པོ་འདིས་གྲང་། ཡོལ་བའི་ནང་འཇུག་གི་སྐྱབས་སུ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འཇུག་དུ་ རྟེན་ཞེ་སྟུང་དབབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་དོན་ཞེ་སྟུང་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། དེ་

གང་ཞེན་ལྷུང་ཁྱི་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡིག་ལྡེ་ལོ་ འདི་ནི་དམ་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ [སྟོང་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་ནི་སྟོང་མཐའ་དང་² ཁྱི་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ཐོན་དང་། བེན་ཆུང་བ་སྟེ་དེ་དང་ར་གཉིས་ནི་
 རྣམ་སྟངས་དང་ཕྱི་ལྷུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། སྟེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་ཐོན་ནོ། །] སྟེ། དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་ རིགས་ལྡེ་ལོ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ། ། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ ཏེ་སྟེ་
 དང་དག་ “སྟེ་³གསུང་ དང་སེམས་ ཏེ་ཐུགས་ ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་པས་ན།
 ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་སྟེ། [ཕྱི་ལྷུང་དང་དོན་གྲུབ་གཉིས་སྟེ་དང་གསུང་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་
 པའོ།] དེ་སྟོན་པ་ སྟེ་མཆོན་པ་ ར་བྱེད་པའི་སྟེགས་ཀྱི་རྩི་མཛེས་ཀྱི་འདི་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་དེ་མཛེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ལའོ། ། རྩི་
 རྩི་ཆེན་པོ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཀྱི་སྟོབ་མའོ། ། དེའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྩི་ཆེན་
 པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ རིགས་དང་བེན་ལུས་པའི་དབང་ལ་སོགས་པ་ ལོ། ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའོ། ། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྟངས་
 མཛད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ནས་མཁའ་ཁམས་ཞེས་པ་ནས་མཁའ་གཏོས་ཡོངས་
 སུ་གང་བར་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། ། རྩི་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ། རྩི་ཆེན་པོ་ལས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ། དེས་སེམས་སྟན་དེ་⁴སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། རྣམ་མཁའ་ དེ་ལ་གནས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོམས་ལ། བདག་ཉིད་
 གྱིས་བྲིས་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ གྱི་སྟེ་དམ་ཆོག་ས་རྣམས་གསལ་བར་ བསྟོམ་པར་
 བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ནས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ དམ་ཆོག་ས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་

1 རྩི་ལ། ༣༤༣བཞུ། རྩི་ ༤༤བཞུ། བེ
 2 རྩི་ལ། ༣༤༤ནུ། +།
 3 རྩི་ལ། ༣༤༤ནུ། ཏེ
 4 རྩི་ལ། ༣༤༤ནུ། རྩི་ ༤༣༣བཞུ། རྩི་ ༤༣༣བཞུ། ཏེ

ནམས་ བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། ། [འདི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་
བསྐྱར་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། དབང་བསྐྱར་པའི་གསང་བར་གསུངས་སོ། །]

༥ འདི་སྐད་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། རྗེ་ཆེ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
རྗེ་ཆེ་སྐྱབ་པ་ལྟས་ཀྱི་ནི། ཞེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ གཙོ་མོར་བྱས་པ་དང་ རང་གི་ཕྱག་
རྒྱ་ འི་ལུས་དང་རྒྱ་ དང་ ཡིད་ གཅིག་དུ་ སྟེ་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཚུངས་པར་ བྱས་་ ཉི་¹
སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ པ་ལས་ལྷང་བའི་²ཡུངས་ཀར་ཉ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ རོད་
ཟེར་གྱི་ནམ་པ་ཅན་ རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཉེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་³བསྒྲོམས་ [བསྒྲོམས་ཞེས་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ།] ། ལ། སྒོ་བ་མ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་ སྟེ་ བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་སྐར་
སོ། ། [འདིས་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་ཟེར་ཡང་། ལྟ་སྐྱུན་འབྲེན་པར་སྤང་གི། །ནང་དབང་བསྐྱར་བ་འདིས་སྟོན་པ་
མི་འགྲིག་གོ། །ནང་དབང་ནི་ལེ་ཕྱ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་སོ། །] དེ་ཡི་ཆེ་སྟེ། དུས་དེའི་ཆེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ [དེ་བཞིན་གཤེགས་་ པ་ཆེ་བ་ཆག་ པ་བསྐྱེལ་བར་སྤྱར་བ་རྣམས་ཟེར།] རྣམས་
བསྐྱེལ་ན། བདག་ཉིད་ཉེ་བར་བྱོན་ནས་ སྒོ་བ་མ་དེ་ལ་ དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་
པ་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་སོ། ། རྗེ་ཆེ་སེམས་་དཔ ལ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་འི་ ང་རྒྱལ་གྱི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་
གྱིས། [པ་ཆེ་བ་ ཡང་ན་རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ཉེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་
“བསྒྲོམས་ཉེ་བསམ་པར་བྱའོ་ཟེར།⁴] ། ཡང་ན་ སངས་རྒྱུ་ཉེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་

1 མ་ཕྱི། རྩ་བཅུ་ ཞོལ། རྩ་བཅུ་ སྐྱུ། རྩ་བཅུ་ རྟེ། རྩ་བཅུ་ སྟེ་ * ཉི
2 ཞོལ། རྩ་བཅུ་ * གོང་དུ་བཞོད་པའི་མཆན་ [འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། གསང་བར་གསུངས་སོ། །] ཞེས་པའི་བར་གྱི་མཆན་
རྣམས་དཔེ་གཞན་དང་མ་སྐྱུན་པར་མཆན་པ་འདིར་བཞོད་འདུག
3 སྐྱུ། རྩ་བཅུ་ ལ་
4 ཞོལ། རྩ་བཅུ་ བསྒྲོམ་ཉེ་བསམ་པར་བྱའོ་ཟེར།

པ་ དེ་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྱད་དངས་པར་ བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། [འདིས་ལྷ་མ་ནི་གཙོ་བོའི་དང་རྒྱལ་གྱིས་དབང་
ལྷ་སྤྱད་འཕེན་པར་བསྐྱར་ཏེ་དེ་གཉིས་གདམས་ང་ཅན་ནི་ཚུ་དབང་ལས་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྷས་གཙོ་བོ་
མཛད་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་སོ། །] [སྤྱི་ཚུལ་: དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་ནས་བྱམ་པ་དེ་རྣམས་སྤྱད་ལ་སོགས་པས་བབྱང་
ཟེས།] དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་ནས་དེ་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནི་ལྷར་ནང་དུ་རྣམས་སྤང་
སོགས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ སྤྱད་ལ་སོགས་པས་བབྱང་བར་
མཁས་པ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

ལྷ་ དེས་ དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་པ་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཅིར་འབྱུང་ཞེས་ན། [སྤྱི་ཚུལ་: དེ་ནས་ཅི་
ཞེན་ཟེར་] སྟོབ་མ་སྟོ་བརྟན་ཏེ་ མ་ཡེངས་བར་ སེམས་ཅེ་གཅིག་ ཏུ་ལྷར་ པ་ ལ། རྩོམ་རྣམས་
པར་སྤང་མཛད་དུ་ལྷར་པར་བསམས་སོ། ། རྩོམ་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པ་ དེའི་འོག་ཏུ་ལུས་དང་
དག་སེམས་རྩོམ་ཅན་ཅན། ཞེས་པ་ནི། སྟོབ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷགས་ཤེས་
པས་ཞེས་པ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཤེས་པས་ ལྷ་བ་ཐབས་ རི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་དགོད་པར་བྱའོ། ། [མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གཞུང་དེ་དག་གིས་བྱང་འབྱུག་གསལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་རྣམས་
སྤང་གི་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་ཞེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་བྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོབ་མ་ལྷ་གང་
དུ་བསྐྱེད་པ་མི་གསལ་ལོ། ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩོམ་ཀྱང་རྣམས་སྤང་གི་ཚུ་དབང་བཤད་པས། སྤྱིར་རྣམས་སྤང་གི་ཚུ་
དབང་མི་འཐད་པ་མིན་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུ་དེ་རྩོམ་ཀྱང་རྣམས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཚུ་དབང་གསུངས་པ་ལྷར་ "རྩོམ་རྣམས་དང་
ནག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོམ་ཀྱང་དེ་ལྷར་བཤད་པ་ལྷར་བྱའོ། ། སྟོབ་དཔོན་ལ་ལྷོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཚུད་ལས་སྐབས་
འདི་དག་ཏུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབས་པར་དང་། བྱང་རྒྱུ་རྩོམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་རྩོམ་སོགས་གོ་
"འེས་²འབྱུགས་པ་མང་བས། འདིར་རྣམས་སྤང་དུ་བསྐྱོམས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་སྟོབ་པ་ནི་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་ལྷ་རྩོམ་དུ་

1 ཞོག་ ༣༩༥ན་ན། ན
2 མ་ཕྱི། ༩༣༩ན་ན། སྟེ། ༩༣༩ན་ན། རིམས་ * རིམ

ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྱར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་དགོད་པ་བྱས་ནས་འོག་ནས་བཤད་པ་ སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ འདིས་ སྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་
དབང་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་དེ་¹ དེར་གསང་བ་ནི་སྤྲ་བར་བྱ་བའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་དབང་བསྐྱར་
བ་སྒྲུལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་ དབང་བསྐྱར་བའི་ རྩོམ་ཆེའི་ཆིག་ཏུ་སྤྲ་བར་
བྱ་བ་ནི་རྩོམ་ཆེའི་ཆིག་བརྩོན་པའོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྲ་ལོ། །རྩོམ་གསང་བ་གསུམ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། རྩོམ་གསང་བ་གསུམ་ནི་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེའི་
རིགས་ལས་སྐྱེད་པའོ། །རྩོམ་ཆེན་པོ་ནི་ མི་ལྟེན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དོར་དུ་མེད་པའོ། །དབང་
བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རབ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ངས་²དེར་
སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་
སྒྲིབ་མ་ལ་དབུགས་དབྱུངས་པའོ། །དེ་ [དེ་ལ་ :ཆག་ དེ་སྐད་“གསུང་བ་³ཅན་ཀྱི་རྩོམ་ལ་འཆང་
བཞིན་པ་འདི་ནི། སྒྲིབ་མ་ཐམས་ཅད་དེ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོ། །] ལ་རྩོམ་སྒྲིབ་དཔོན་ཀྱིས་དེ་
སྐད་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། འོག་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་མ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ “དེ་རྩོམ་ཆེའི་
རིགས་ལ་སོགས་པའི་ རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས། གནས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྩོ་

1 མ་ཟི། ༤༣༤བཟླ། ཞོལ། ༣༤༥བཟན ཏེ * དེ

2 ཟླ། ༤༤ཟླ། བས

3 ཟླ། ༤༥བཟླ། གསུངས་པ

4 མ་ཟི། ༤༤ཟླ། ཞོལ། ༣༤༥བཟན ཏེ * དེ

རྩི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་ལ་གསོལ་བ་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལོ། །དེའི་ཚེ་ག་ནི་བྱ་
བའི་ཚེ་གའོ། །དེ་ཉིད་ནི་གསང་བར་འགྱུར་བ་ལོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་དོན་རྩི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དོན་རྩི་དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
ལ་ཞེས་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ། །མཆོད་ཆེན་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་ཆེན་
པོ་ལོ། །རྩི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་གིས་སྦྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རབ་དུ་བསྐྱལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བདག་འཁོར་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ནས་མཁའ་དོན་རྩི་སྟེ། དོན་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་པ་ ཞེས་སོས་ནས་ དེར་སྟེ་ད་
ལྟར་བདག་བྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་པ་ལ་སྦྱོལ་ཅིང་གནང་བར་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལོ། །དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་དུས་སུ་རབ་དུ་དབྱེས་པས་ཉ། གསོལ་བ་
བཟུང་བས་ཡིད་རངས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མས་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ལྟའི་
གཟུགས་ནི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེའི་སྒྲོར་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་བ་མ་ རྣམ་སྒྲུང་དུ་
བསྐྱེད་པ་ འི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ཆང་བ་ རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
བཀོད་པ་ལོ། །¹ རྩི་ཆང་བར་ལུས་ལ་འགོད་པའི་² རྒྱ་ མཆོན་ དེས་ན་སྤྱིང་ཁར་ཞེས་པ་ སྒྲོ་བ་མ་ དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ཁའི་བསྐྱེད་ལ། བདག་པོ་ སྟེ་གཙོ་བོ་ གཞག་པར་བྱ་བའི་དགོད་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་དོན་རྩི་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོ་ལྟར་ལ།
ཞེས་པ་ཞེས་རབ་དང་ལྟར་པ་ལ། [རྒྱད་ལས། རྒྱགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆོག་ཕྱིན་ལ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་བྱང་
གིས། བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་པོས་རྒྱགས་འདི་ཡིས། "ཀའོང་གཡོགས་རབ་དུ་དཔྱོལ་བར་བྱ། ཞེས། ཡི་དོན་སེམས་
དཔའ་དེར་ཁྱོད་ཀྱི། ཞེས་པ་བཞིན་གདོང་གཡོགས་དཔྱོལ་བ་ལ་བཞད་དེ། འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ན་རྒྱགས་སུ་ཡོད་

1 ཞོལ། ༣༤༦ནཙ། རྟེ། ༧༧༠བཟན། + རྟེ།

2 ཞོལ། ༣༤༦ནཙ། པའོ།

དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
 གི་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞེན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱབས་ལྡན་དཀྱིལ་ཆོག་བཞེན་བསྟན་
 པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེ་¹
 རྩོགས་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གསུངས་ཤིང་བསྟན་པ་ཡི་དམ་
 ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་འདའ་བར་མི་བྱ་བས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་དོ་རྩེ་
 སློབ་མ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་གསལ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དམ་ཆོག་བཞེན། ལེ་ལྷ་ལྷ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པས་བཤད་
 པ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོ་རྩེ་འཕམ་གྱི་མི་བྱེད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་དག་གིས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དོ་རྩེ་སློབ་མ་རྣམས་དོན་³
 དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྩེས་སུ་བསྐྱལ་བར་བྱ་སྟེ། ལམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། འདའ་བར་དཀའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པའོ། །རིམ་བྱ་ཞེན། མཆོག་ཏུ་ཉག་པ་
 སྟེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། [ཞེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་འདི་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ཐ་མ་ཡང་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་འདའ་ཞིག་ཅེས་པའོ།]

ཕྱི་སྟགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་
 རྩེ་མས་བྱོད་དངོས་བྱུང་གང་འདོད་ཅེས་བྱི་བར་བྱའོ། །དེ་གལ་ཉེ་བདག་ནི་འདི་
 འཆའ་ལོ་ཞེས་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་སྟགས་སྟེན་པར་བྱའོ། །རིམ་
 ལྟར་སྟེན་པར་བྱ་ཞེན། སྟགས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་སྐྱས་པ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་

1 མ་གྱི། ༤༤༠བཤམ། ཞོལ། ༣༤༦བཤམ། ཉེ * དེ
 2 མ་གྱི། ༤༤༡ནམ། ཉེ * དེ
 3 ཞོལ། ༣༤༦བཤམ། སྟེ། ༤༤༡ནམ། - དོན་
 4 མ་གྱི། ༤༤༡ནམ། ཞོལ། ༣༤༦བཤམ། ཅིག * ཞིག

དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་སྐྱེས་པ་ཡིས་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་
བའི་སྐྱོབ་མའི་ཆོག་དེས། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ཆོག་ལས་བསམ་པ་ཤེས་པར་བྱས་
ལ་སྐྱེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན།
ཅེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ དང་བརྒྱུས་པ་ཐེད་ཆུལ་ གྱིན་
ལ་།། [འདིར་ ཤེས་ཆོག་ སྐྱེས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་¹ གྱིན་ནས་གསང་བ་བརྩམ་པར་བྱ། ཞེས་སོ།།] རྒྱ་
གསང་བ་ཞེས་པ་ [གསང་ ཆོག་ བའི་དབང་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་སུ་བབ་པ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་
བརྩམ་ཞིང་བྱའོ། །ཟེར།] གསང་བའི་དབང་བསྐྱེད་པ་འོག་ནས་བཤད་པ་གྲུབ་པ་རུ་བ་འི་
ཕྱིར་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། འཕ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་ནི་བདུན་ཅི་ལྷག་མ་གསུམ་བཟུང་སྟེ། བདུན་
ཅི་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས། མངོན་པར་བསྐྱེད་ནས་
“ཧྱུ་²ཡིག་གིས་ སྦྱང་བ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལྷུ་ཡིག་གིས་བདུན་ཅིའི་རོ་མོར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཨྱི་
ཡིག་གིས་མང་པོར་སྐྱར་བའམ་སྟེལ་བ་ འི་ཆོ་གས། བདུན་ཅིར་བྱས་ལ་རྟོ་རྟེན་སྐྱེས་ཞེས་པ་རྟོ་
རྟེན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། རྟོ་རྟེན་སྐྱོབ་མ་ཟེར་”གཞུག་ཅིང་³སྐྱེན་པར་བྱ། བཞི་ལེའུ་བརྒྱད་པར་
བཤད་པ་བཞིན་བྱ་འོ། །འོན་ཏང་ [ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྷན་ཞེས་པ་འོ།] མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་
གྲུབ་རྟེན་པར་མི་དགའོ། །

རྒྱ་དེ་ལྷན་གྱི་ བྱམ་དབང་ དང་གསང་བའི་དབང་གིས་དབང་བསྐྱེད་བའི་ སྐྱོབ་མ་ལ་
གསང་བ་ སྟེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེད་པ་ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་འདི་བཞི་

1 ཞོལ། ༣༤༦ནེན། །

2 སྟེ། ༧༧༧ནེན། ཧྱུ་

3 ཞོལ། ༣༤༧ནེན། གཞུག་ཅིང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ས་ལ་¹་སོགས་¹་བ་བཞིའི་ངོ་མོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་
སྒྲིན་མ་སོགས་བཞིའི་རིགས་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། བྱ་བྱ་མ་སྒྲིན་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་པར་
སྒྱུར་བའི་དབང་གསུམ་པ་ བྱེ་གསང་ཆེན་ཆམ་པ་བཞི་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གསང་བའོ། །རྡོ་རྗེ་ཅན་
འི་ཀུན་གྱིས་གསང་། ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་ཐེག་པ་²་གསང་²་ལ་གནས་པའི་སྤྲུགས་པ་
ཐམས་ཅད་ གྱི་³་ལ་³། [ཐམས་ :ཆག་ ཅད་གྱི་གསང་བ་སྟེ་ཞེས་བ་ཅ་བ་དང་མཐུན་ནོ།] གསང་བ་སྟེ་
སྒྲིན་མིན་ལ་ བསྐྱར་པར་མི་བྱ་བའོ། །སྤྲུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱད་མེད་གཟུགས། ཞེས་བྱ་
བ་ནི། སྤྲུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ སྒྲིན་མ་ལ་
སོགས་པའི་ བྱད་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས་བཞུགས་པའོ། ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་
དེ་དགོས་པ་ གང་གི་ཕྱིར་ ཡིན་ ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དོན་སྒྲིན་ཕྱིར་གནས་པའོ། །ཞེས་བྱ་
བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ཏེ། [ས་ལ་³་སོགས་³་པ་ :ཆག་ ཡང་ཟེར།] ས་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། ཡང་སྒྲེས་བུའི་གཟུགས་མི་སྣང་བར་མཛད་ནས། སྒྲིན་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་
སུ་གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་ [སྒྲིན་ :པ་ཆག་ མ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བའི་མཆོག་
གོ། ཞེས་བསྐྱར་བས་བར་གྱི་སྤྲུམ་བུ་སྤྱུ་རྩུ་མེད་པ་རྣམས་མཆོག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བའོ།] །དུའོ། །

༥ དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོག་སྒྲིན་པའི་དུས་སུའོ། །རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
སྟེ། སྤྲུགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ། །དེར་སྤྲུགས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་མཉམ་
པར་བྱ་བ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་དེར་ དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་མིན་ལ་ གསང་བའོ། །གང་ཡིན་ཞེ་

1 ཞེ་ལ། ༣༤༡ན༦ན། སྤྲུགས་

2 ཞེ་ལ། ༣༤༡ན༧ན། གསང་བ་ གྱི། ༤༤༡ན༦ན། གསང་བ་

3 ཞེ་ལ། ༣༤༡ན༤ན། སྤྲུགས་

4 ཞེ་ལ། ༣༤༡ན༥ན། གི་

ན། སྒྲུང་པོའི་ཤ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཚོ་ག་འདི་དག་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་
བརྒྱབ་ཅིང་། སྒྲགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་རྣམས་ལ་ ཕྱིན་གྱི་ སྦྱིན་སྟེག་དང་། གཏོར་
མའི་ཚུལ་གྱིས་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱུང་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིན་རེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ། རྩི་རྩོམ་མ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ལ། མཁས་པས་ཞེས་པ་རྩི་
རྩོམ་དཔོན་གྱིས། དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་ཉིན་རེ་འཕ་
ཟླ་རེ་འཕ། ལོ་རེ་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་ལུང་དཔོག་པར་བྱའོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན།
བཤའ་གཅི་ཤ་ཡི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བཤའ་གཅི་སྟོས་པས་ནི་བདུད་རྩི་
ལྟ་ཅན་ཡོངས་སུ་གཟུང་རོ། །ཤ་སྟོས་པས་ནི་ཤ་རྣམས་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་གཟུང་རོ། །

བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པས་ནི། འཛིག་ཉེན་ན་ བཟའ་བ་ ར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ དང་
བརྟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཟུང་སྟེ། བཤའ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་།
རྩི་རྩོམ་ དང་པོ་སྒྲུབ་ གསང་བའི་ཚོག་དག་གིས། ཉེ་གནས་གྱིས་ ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་གཉིས་
མཉེས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། གར་དང་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་སྒྲུག་ [གཏུག་ :པ་ཚབ་: པ་
ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲུག་ :ཆག་: པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་། དཀྱིལ་ལྟར་
ལེགས་སོ། །] བ་ སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ ཐམས་ཅད་ རྣམ་འབྱོར་པོ་སོ་རྣམས་ལ་ དབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བདུད་རྩི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བ་ལ་ཉེ་བར་ འོངས་ སྦྱོད་པའི་
དུས་སུ། ཡིད་ [ཆེད་ :ཆག་: དུ་བྱ་བ་བསྟན་པ་ནི་ཟེར།] ཆེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར།
སྒྲགས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་

ལྷུང་བ་ཡི་གེ་ཨྱོ་¹བཟའ་བ་དང་པོ་“ལྷུང་¹ ལྷུ་ཡིག་གིས་ཅི་མ་ནམས་ ལྷུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལྷུ་
ཡིག་གིས་བདུད་ཅིར་ རྟོགས་པར་བྱས་ལ་²བསྒྲོམས་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་འབར་
བ་སྟེ་འཕེལ་བ་ར་འལྱར་རོ་ཞེས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྟོ་རྩེ་
འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །

ལྟ་བུ་མར་དབང་ལེགས་པར་བསྐྱར་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་²འདི་ལ་
“འདིག་རྟེན་དང་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་”སྟེ་དངོས་བྱུང་ དག་ཀྱང་
སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ “ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་བྱུང་ལྷན་“ཆོག་ས་³ ཉེ་རྒྱུ་དུ་ བསྐྱབ་པ་ནི་ བཤད་མ་ཐག་པའི་ ལམ་འདིས་ འབྱུང་
པར་ འལྱར་རོ། །དམ་ཆིག་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་བྱུང་འཕྲིང་པོ་ རི་ལུ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་ནམ་པ་བརྒྱུད་བསྐྱབ་པ་ཡང་ དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལ་
རབ་ཏུ་འབད་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དག་ཀྱང་།
ཞེས་པ་ནི། དངོས་བྱུང་མཆོག་ བྱུང་བྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་བསྒྲོམ་པའི་
ཐབས་འདི་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པར་“བྱའི་⁴ དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ ཐབས་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །ནན་ཏན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཙུན་འབྱུང་གི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་འབད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། དབང་བསྐྱར་བ་

1 གླ། ༤༤བཅུ་ན། ལྷུང་

2 ལྷུ། ༤༤ནན་ན། རྟེ། ༤༤ནན་ན། གླ། ༤༤ནན་ན། + འདིན་པ་

3 ཞོལ། ༣༤༧བཅུ་ན། ཆོག་ས་

4 ལྷུ། ༤༤ནན་ན། རྟེ། ༤༤ནན་ན། ཡི

སོགས་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ རོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་སྤང་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། [རྩི་ཆེ་དགྲལ་པའི་མཆོག་
དག་གྱང་། རྩི་ཆེ་སྤྱི་ཡི་བཀའ་བཞིན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་ཐམས་ཅད་འབྲུག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབས་ནི་
རིག་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་ལོ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་མངོན་ཤེས་ལྗེའི་མཐུལོ། རྩི་ཆེ་དགྲལ་པ་ནི་དགྲལ་དགའ་བ་ནམས་
འགྲལ་པ་ལོ། དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་དམ་སྟོན་སྤང་ཞིང་ལམ་སྟོན་པ་ལོ། བསྐྱབ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ནས་སྐྱབ་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ།] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྟོལ།]

༥ "བཤང་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། "བཤང་གཅི་ནི་བདུན་ཅི་ལྟོལ།
ཤ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མར་མེ་རྩམ་པ་ལྟ་སྟེ། ཤ་ལྟོལ། དེ་ལྟ་ནི་དངོས་གྲུབ་གསལ་བར་བྱེད་པས་མར་
མེ་ལམ་སྟོན་མེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་ལ། དངོས་གྲུབ་འགྲུགས་པས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་གྱང་གསུངས་སོ། ། གཉིས་པོ་དེ་
དག་ཆ་མཉམ་པར་བྱས་ནས་ལྷ་བ་མར་དོའི་ཆེས་བརྒྱད་དམ། བཅུ་བཞི་ལ་རི་ལུ་
བྱས་ལ་གྲིབ་མ་ལ་"བསྐྱམས་ནས། ཁམ་པོར་སྐྱར་མར་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་སྟོད་ "དེ་
མོད་པ་ ཁ་སྐྱར་བའི་ནང་དུ་གཞག་ལ་ གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། རང་གི་སྤྱི་རྩལ་
འབྱོར་ལ་གནས་པས་འབྲུ་གསུམ་ཐུན་བཞིར་བརྒྱས་ལ། ཉགས་གསུམ་ལྷུང་བ་དང་ ཉིན་རེ་ཞིང་རེ་རེ་
བལྟ། དེས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད། ཅེས་བྱ་སྟེ།
སངས་རྒྱུས་ནི་གྲུབ་པ་པོ་སྟེ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ རྩམས་སོ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པ་ནི་
གྲུབ་ཐོབ་ དེ་དང་འབྲུ་བར་དུས་ཟད་པ་ ཉེ་འདས་པ་ ར་འགྱུར་རྟོ། [ཞེས་པ་ཆེ་དེ་དག་དང་མཉམ་
པ་ལོ།] ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུལོ།]

1 ཞོལ། ༣༩༩ན་ན། གཤང་། རོན་ཏུའང་པར་མ་འདིར་བཤང་གཅི་ལ་གཤང་གཅི་འདུག་ནའང་མཆོས་སྟགས་ལས་འོག་མཆོན་བཀོད་
མེད།
2 མ་བྱི། ༧༧ན་བཅུ། ཞོལ། ༣༩༩ན་བཅུ། སྐམས་ * བསྐྱམས་
3 མ་བྱི། ༣༧ན་བཅུ། ཞོལ། ༣༩༩ན་བཅུ། ཉེ * དེ།

༥ འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
 དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་བྱུང་གི་སྐབ་པའི་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལོ་སོ་གཤམ་། འདི་ནི་ཞེས་པ་
 ནི། འོག་ནས་བཤད་པའོ། །གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྒྱུ་ནི་གོད་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྐབ་པ་པོའི་བཀའ་ལོན་པར་བྱེད་པས་ན་མངག་
 གཞུག་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབ་པའི་ཆོག་ནི་སྐབ་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་དོ། ། འདི་ལ་རང་
 གི་ལྷའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྩི་
 ནི་ཁ་འོག་དམར་པོ་
 འབར་པའི་འོད་བཟང་པོ་ནི། འོད་ཟེར་ལྷས་ཀྱན་ནས་འཁྲིགས་པའོ། ། ཡི་གེ་དེ་ནས་
 མཁའ་དོན་དབྱུས་སུ་ནི། རམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ཆུད་པའོ། །བསམ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ་བའོ། ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྩི་ ཡིག་བསྐྱོམ་པ་ དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་
 ཞེས་བྱ་བ། མི་བསྐྱོད་པ་ནས་ཁོ་བོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས། རམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ནམ་མཁའི་གཏོས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་བྱུང་བར་
 "རྣམ་པར་བསྐྱོམ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ ཀྱི་ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་
 བ། སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ ལྷ་ སྐྱ་ཁྱི་ གསུང་ "རྩི་³ ཐུགས་ ཞེས་བྱ་བ་ གསུམ་ལ་རིགས་
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ འདི་གསུམ་དེར་ [ལ་ཆ་བ་
 གསང་ཐུགས་དེ་དུ་དབབ་པར་བྱ། ཟེ།] ནི་སྐྱ་གསུང་"ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ གསང་ཐུགས་ ཡི་གེ་རྩི་
 དེར་ནི་ ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མངག་གཞུག་
 བསྐྱོད་པ་དེ་ལ་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་དོན་དམིགས་པར་གྱུར་པ་བྱིན་

- 1 ཞོལ་ ༣༩༩བཤ། རྩི
- 2 ཐེ། ༩༩༩ནེ། - རྣམ་པར་
- 3 ཐེ། ༩༩༩བཤ། རྩི་
- 4 ཐེ། ༩༩༩ནེ། ཀྱིས་

གྲིས་ཆོ་བ་པའི་གནས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་གཞིའོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མི་¹ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ལས་མངག་གཞུག་པར་བསྐྱེད་དོ། །ཡི་གེ་གསུམ་²མི་³ཞེས་པའོ། “མི་ལས་བསྐྱེད་པར་”⁴ལྟེ་
བ་དང་སྐལ་ལྷན་གསལ་བ་འདོད་དོ། ཞིམ་པའི་མི་ལི་གེ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་སྐྱེད་པར། “ཅི་⁵ལུ་བ་དང་། རྒྱལ་
བས་ཁྱེན་འདོད་པའི་བྱི་མ་འདི་དང་འབྲིག་གོ། །ཤོད་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་གསུམ་ལྷལ་བ་ལས་རིགས་གསུམ་གྱི་
ཁོ་⁶པོར་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལེགས་སམ་སྐམ་སྟེ་སྐྱ་གསུང་གུགས་གྱི་ས་པོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །”⁷དེ་
ལྟར་ ལྷ་མི་⁸ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངག་གཞུག་པ་ གསུམ་
“བསྐྱེད་པས་⁹ནས། རི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལས་ལ་སྦྱར་པར་བྱའོ། །

ལྟ་ མངག་གཞུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱན་པ་ལས་ གཞན་ཡང་མངག་གཞུག་པའི་བྱང་
པར་ ཉེ་རིགས་སོ་སོའི་སྐྱབ་པ་ བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱག་ན་རྟོ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་ བྱག་ན་རྟོ་རྟེ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲ་
ཞིང་མཚུངས་པའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་དྲག་པོའི་ལུས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱག་ན་
རྟོ་རྟེ་འཇིག་གཟུགས་ཆེན་དང་། ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་བསམ་པའོ། ། ལྷ་
མཐའི་རིགས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་ དེ་བཞིན་དུ་། བྱག་ན་བསྐྱོ་འོད་ཆེན་དང་། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འོད་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲ་བའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་རྩ་མཁྱིན་

1 ལྷ་ ༡༧༧༧ ལྷ་
2 མ་གྱི་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ཞོག་ ༣༧༧༧ ལྷ་ ལྷ་ ༡༡༡༡ ལྷ་ * ལྷ་
3 ཞོག་ ༣༧༧༧ ལྷ་
4 ཞོག་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ཅེ་ ལྷ་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ༡༧༧༧ ལྷ་
5 ལྷ་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ༡༧༧༧ ལྷ་
6 མ་གྱི་ ༡༡༡༡ ལྷ་ * ལྷ་
7 ཞོག་ ༡༡༡༡ ལྷ་ ལྷ་ ༡༧༧༧ ལྷ་
8 ཞོག་ ༡༡༡༡ ལྷ་

ཡང་གཞོན་མངོས་ དེ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་པོར་ བསམ་བཤོ། ། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ན་
གཞན་གྱིས་མི་སྤུལ་གཟུགས་ཆེན་དག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། འོད་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་མི་
མཉམ་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་བམ་བས་ན། གཞན་གྱིས་མི་སྤུལ་བ་སྟེ་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ནི། མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བསྟོམས་ནས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་དག་སྟེ། གསང་བའི་མཆོག་ བཀའ་བསྟོན་ ལ་གཞག་ཅིང་
དགོད་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་ཞེས་བ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་འོག་ནས་བཤད་པ། འདི་ནི་རྫོང་མེའི་གསང་
བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ་ཞེས་བ་ནི་བཀའ་བསྟོན་བ་
ལ་ངེས་པར་གཟུང་བའོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་བ་སྟེ། བགེགས་ཀྱིས་ མི་གཡོ་བ་ རྟེ་མི་བསྟོད་པ་ འི་བྱིར་དང་རྫོང་མེའི་
སྤུལ་བ་ཡིན་པས་ན་མི་བསྟོད་བ་སྟེ། གཞོད་མངོས་ཀྱི་ལ་པོ་དེ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། [ཁོ་བོ་གཞན་གཉིས་ལ་གདན་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བས། འདིར་ཉི་དགྱིལ་གཉིས་
བཅེགས་བྱེད་ཟེར་མོད་ཀྱང་། གསུམ་གལ་ཉི་གདན་བྱུན་མོད་དུ་སྤང་ཞིང་། གཞན་གཉིས་ལ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཆན་
མའི་གདན་རེ་སྤང་བས་གཞོད་མངོས་ལ་རྫོང་མེའི་ལ་གནས་པའི་ཉི་གདན་བྱའོ། །] རྫོང་གསང་བའི་གནས་
ཞེས་བྱ་བའི་བཀའ་བསྟོན་པས་བར་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཆེ་དཔག་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་
ཆེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཏཱ་མཁྱིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
གནས་པའི་མངག་གཞུག་པར་བྱས་ལ། གསང་བའི་གནས་ བཀའ་བསྟོན་ དེ་ལ་སྤྱར་

བར་བྱའོ། རྩི་རྩི་སྤང་མཛད་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་ཀྱི་མངག་གཞུག་པ་ གཞིན་རྩི་གཞིན་ དེ། རྩི་བ་དང་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 གནས་པར་བྱ་སྟེ་བཀའ་བསྟོན་བར་བྱའོ། འོད་ཆེན་ཞེས་པ་ནི་རྩི་རྩི་མངག་གཞུག་ བ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་ཆེན་ཏེ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའོ། རྩུག་བསྐྱེད་
 ཆེན་པོ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བ་འདོན་པའི་རྩུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྩུག་བསྐྱེད་བར་
 རྒྱུར་པས། རྩུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ དང་ལྷན་པ་ རྩི་མི་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། མངག་
 གཞུག་པ་ དེ་ལ་རྩུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དེ་ རྣམས་ཀྱི་ ས་བསྐྱེད་བ་ནི། རྩུག་པ་པོ་ལ་ དངོས་བྱུང་
 སྟེ་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། ། [དེ་དག་གི་དོན་ནི། རང་རྩི་རྩི་གསུམ་
 གྱིང་རྒྱལ་གྱིས་མངག་གཞུག་པ་བསྐྱེད་ན། རྩི་རྩི་གསུམ་དངོས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་རྩུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་ནས་ཁོ་པོ་
 རྣམས་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བའོ།] དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་པོན་འདི་
 ཡིན་ཏེ། [རྩི་རྩི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པ་མ་དག་གོ།] དེས་རྩི་རྩི་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་
 བ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པ་སོགས་པའོ། རྩི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་ཐུགས་ཏེ། བསྐྱེད་
 བ་ནི་ཁོ་པོ་ལ་བཀའ་བསྟོན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིང་བའོ། ། རྩུ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་པོ་
 བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཀའ་བསྟོན་བའི་ཆོག་གོ། ། [འགྱུར་རྩིང་གི་རྩུང་ལས། ལ་དང་འབྲེལ་
 པར་རྩུ་ ཞེས་འབྲུང་ཡང་། “རྩི་²ཞེས་པ་དག་པར་བཞེད་དོ། །རང་དང་མངག་གཞུག་པའི་ཐུགས་ཀར་”³བསྟོམས་
 ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་མངག་གཞུག་པའི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྤྱིང་གར་བཏབ་པས། དེའི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་བར་བསམ་ཞིང་། རྩུ་ འི་”⁴རྩི་ཞེས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ།]

1 རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་བ རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་བ

2 རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་

3 རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་

4 རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་ལྟོ རྩི་ རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་ ༢༠༡༧༥ན། རྩི་ལྟོ

༄ [དེ་ལྟར་ :བ་ཙམ་ བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་པོ་ཟེར།] དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་ ཁོ་པོ་ གསུམ་
 རྣམས་ཀྱི་ རིགས་གསུམ་ཀྱི་ བདག་པོ་ངལང་དག་པར་བསྐྱལ་ བ་བསྟན་ ཉམས། གསུམ་པོ་
 དེའི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཡང་ མངག་གཞུག་པ་ དེ་ཉིད་བྱ་བར་ བཀའ་ བསྐྱོ་བར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། མདུང་ཅེ་ཆེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མདུང་ཅེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་
 བེ་མདུང་ཅེ་འཛིན་པ་ལ་ བསྐྱལ་བ་ འོ། ། [དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་དོ།] རྩོམ་ཆེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་ལ་དོ། ། ལུགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་དོ། ། ལྷ་
 ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་ཆ་གཞན་དང་གཞན་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོ། ། མཆོག་
 རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཕྱེད་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་དོ། ། [འོག་ནས་མངག་
 གཞུག་པ་འཛིན་ཆེན་པ་དང་འཛིན་ཆེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་བཤད་པའི་གཉིས་པ་ནི། གཤམ་རྩེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་
 དང་། དང་པོ་ནི་འདི་དག་གི་འཁོར་འཛིན་ཆེན་པ་ཡིན་པས་ཅེ་གསུམ་འཛིན་པ་སོགས་སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འཆད་པ་ནི་འདིར་མི་འགྲིག་གོ། ། མི་ཕྱེད་པའི་འཁོར་ནི་ཅེ་གསུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རོ། །] རྩོམ་ཆེ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [མངག་གཞུག་པ་བསྐྱལ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཙམ་
 དང་། བསྐྱལ་བའི་ས་པོན་ལྷོ་ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱལ་ལུགས་མ་བཤད་པས། སྟར་ :བ་ཙམ་ བཤད་པའི་
 རིམ་པས་ཞེས་པ་མི་དག་པས་དཀྱུས་ན་ཡོད་པ་བཞིན། ཆག་འགྱུར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དག་གོ།] བཤད་པའི་
 རིམ་པས་བསྐྱལ་བའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 རབ་ཏུ་འགྱུག། ཅས་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐབ་པ་པོ་སྟེ་དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ནི། མཛོན་
 པར་འདོད་པའི་དོན་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཞིང་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའོ། །

༄ འདི་སྐད་ཅས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩོམ་ཆེ་འཆད་ཆེན་པོས་དེ་
 སྐད་ཅས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། ། ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ [ཅུ་མྱིང་

ནི་མཐའ་རྒྱུ་བསྐྱོར་བའི་སྐྱེས་སའོ། །རྣམ་པར་སྣ་ཆོག་མཁེས་པ་སྐྱེད་མོས་ཆོལ་དང་སྤྲུལ་ཁང་ལ་སོགས་སོ། ། བའི་
 དོན་ནི་བཤད་ཟིན་པོ། ། ། རྒྱ་བ་སྐྱེད་ནི་ཚུན་ཆད་ཀྱིས། །¹ སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བ། ཞེས་བྱ་བའི་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་བསྐྱེད་པར་བཅུ་མས་པའི་མངག་གཞུག་བྱུ་བ་པའི་དོ། ། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་འདིར་སྐྱེད་པར་བཅུ་མས་པའི་དོ། ། རྩི་རི་རབ་སྤྲུལ་ཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ནི་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་སྤྲུལ་ཅུ་རྒྱལ་
 གི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཤས་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆད་ཀྱི་བྱུ་བ་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་དོན་མཁས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྐྱེ། དོན་མཁས་
 དཔལ་ལ་སོགས་པའི་མངག་གཞུག་པར་གང་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། བྱང་རྒྱུ་
 དོན་ཅན་། ། འཁྱུར་སྤྱི་ལས། དེ་ཡི་འཁོར་ཆོག་སྤྱི་ཅིག་ཏུ། །འཁོར་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་འབྲུག། ཅེས་པ་མི་
 དག་པས། །པ་ཆེན་བྱང་རྒྱུ་དོན་ཅན་དེ་ཡི། །འཁོར་གྱི་ཆོག་པ་ནི་འབྲུག་པར་འཁྱུར། ཞེས་པ་ལོགས་སོ། ། ཞེས་
 བྱ་བ་སྐྱེད་པ་པོའི་འཁོར་དུ་འབྲུག་པར་འཁྱུར་ཞིང་། འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་འོད་
 ཅིང་གནས་པར་འཁྱུར་རོ། །སྤྲུལ་ཅུ་རྒྱལ་སྐྱོས་པ་ནི་འདི་ལས་ཉུང་བར་མི་འཁྱུར་
 རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །

རྩི་མཛེས་པའི་གསུང་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གསུངས་པ་ཚུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པ་བྱིགས་པ་ཚུན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཞེས་པ། །གསྐྱེ²་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་ཞིང་རི་སྐྱེད་ཡོད་པ། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བར་འཁྱུར་ཞིང་བྱིན་པར་འཁྱུར་ བའི་མངག་གཞུག་པ་དེས་སངས་
 རྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྐྱེད་པར་འཁྱུར་པའོ་ རོ་། །དེར་སོང་ནས་ཀྱང་ཐབ་མའི་ཆོས་དོན་འཆང་

1 མ་བྱི། ༢༤༦ན། -། ཞོག། ༢༠༡བ། -། * །

2 ཞོག། ༢༠༡ན། གང་གྱུ

ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱི་ལམ་ལུང་པར་ཅན་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ལས་ཐོས་པར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་ནས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།¹ སངས་རྒྱལ་ས་ཡང་འཐོབ་པར་
འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་
འཛིན་ལ་གནས་ནས། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངག་གཞུག་པའི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ མཉེས་པར་བྱས་པས། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་
ཉིང་འཛིན་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ། རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དམ་ཆོག་རྫོ་རྗེ་བཞད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །

༥ དེ་ལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མངག་གཞུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
འཛིག་རྟེན་པ་ འཇོག་སྟེན་ལ་སོགས་པ་ དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ གཞོད་མཛེས་ལ་སོགས་
པ་ རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་གསང་བའོ། །མངག་གཞུག་པ་ དེ་རྣམས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫོ་རྗེ་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་
པར་བསྟེན་པར་གྱུར་པའི་གསང་བའི་ལས་རྩིས་པའོ། །རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་
སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡི་གེ་རྩྱུ་² རོ་ །གསུང་གི་རྫོ་རྗེ་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དེ་
འཛིན་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་གསུང་གི་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ རོ། །རྫོ་རྗེའི་
སྐྱེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པོ། །དེའི་དགོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་རྩྱུ་
ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ ཉག་ཏུ་བསྐྱལ་པར་བྱ་ཞེས་སྐུར་པོ། །ཉག་ཏུ་འོན་ནི་ མངག་

1 གླ་ ༤༧བཙུག་ །།

2 མ་གྱི། ༤༤་བཙུག་ ཞོལ། ༤༠ནབཙུག་ གླ་ ༤༦ཅན་ན། མོ་ * རོ་

གཞུག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུག་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོ། ཉག་ཏུ་དེ་ལྟར་ལྷ་
གསུམ་བརྒྱུས་པས་ བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷ་བསྐྱེད་པས་རང་ཉིད་རྒྱུས་པ་དང་ལྷན་པར་ བྱིན་གྱིས་
བརྒྱུག་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངག་གཞུག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་སྟེ། འོག་
ནས་བཤད་པ་ དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཆོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བྱས་པའི་
སྟགས་ཀྱི་ཆོག་ ནི་མངག་གཞུག་པ་སྐྱེད་པའི་ཆོག་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་གནས་ཞེས་
བ་ནི། འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་གནས་སྐྱབས་ སོ། །དེ་ཡང་། དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་བཞིའོ། །དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དམ་
ཆོག་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལོ་གོ་གསུམ་མོ་འོ་། །གསུམ་པོ་ དེ་ བརྒྱུས་པ་ ས་
ཐུགས་ བསྐྱེད་པ་ནི་ རང་རྒྱུས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ གསོལ་བ་བཏབ་པ་ ལྷེ་འདེབས་པ་
འོ། ། [རྒྱུད་ལྷེ་མ་ལས། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། “ཤད་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པར་བཤད། ཅེས་སོ། །] དམ་
ཆོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་ཆོག་གི་དེ་ཉིད་ནི་མི་འདའ་བའི་རིམ་པའོ་ ཀྱི་དེ་ས་བྱ་
བ་རྣམས་ལ་སྐྱར་ བཞི་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕྲོས་པས་མངག་གཞུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
པ་རྣམས་སྐྱན་འདེན་པ་དང་། དངས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལས་རྣམས་ལ་སྐྱར་ རྣམ་དམ་ཆོག་
གི་དོན་ བསྐྱེད་བྱ་ བསྐྱེད་པ་ ལྷེ་འོ་། ། ཐུགས་བརྒྱུད་འདི་གཞི་རྒྱུ་ལས་རྣམས་སྤྱོད་ཟེར་འབྱེད་པ་གཏོང་
བ་ཡིན་ཞེས་སོ། ། དམ་ཆོག་བོད་པ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ལྷ་ དེ་ལས་ [ས་འདི་འཕྱུར་གསར་གཉིས་ལ་
མེད་དོ།] བོད་ཅིང་ ལྷེ་ལྷ་དེའི་ མིང་དང་ ལྷེ་ལ་ཆོག་ སྐྱར་རྣམས་དམ་ཆོག་དུ་བྱེད་པ་ ལྷེ་བཀའ་

1 མ་གྱི། ༢༤༡བཤུ། བཀའ་སྤྱི། ༢༤༡བཤུ། གླ། ༢༤༠བཤུ། བཀའ་

2 ཞོལ། ༢༠༣ནུ། - །

བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྗེ་ཆེ་ཙན་ཀུན་སྐྱུན་འདིན་པ་ས། རྗེ་ཆེ་ཙན་ཀུན་སྐྱུན་བྱང་པའི་ཞེས་སྐྱུན་འདིན་པ་
དང་“བྱངས་པ་¹གཉིས་”ཡོད་²པའི་དོན་ནི་“ འོ་”། །དམ་ཆོག་འཆིང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་རིགས་
གསུམ་གྱི་རྗེ་ཆེ་ཙན་དུ་བསྐྱོས་པའི་སྤྱིང་གའི་གནས་གྱི་ས་ཐོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་མཆོན་ཆ་སྐྱོས་པ་ས། ཡེ་ཤེས་པའི་རྗེ་ཆེ་
ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀར་བཏབ་ནས། འོད་ཟེར་གྱི་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དམ་ཆོག་པ་ དེ་ལ་འཆིང་ བསྟེ་གཞུག་
ཅིང་དེའི་ཚོག་དུ་ ཞིང་“བྱག་པོ་ རྟེ་འོད་ཟེར་གྱི་མཆོན་ཆ་ ས་ མངག་གཞུག་པའི་སྤྱིང་གར་ དེས་པར་
སྤྱོར་བ་ རྟེ་འོད་ཟེར་པ་འོ། ། རྒྱུད་གྱི་མ་ལས། རྗེ་ཆེ་ཙན་གྱི་གནས་དེ་ཡི། འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་རྗེ་ཆེ་ཀུན་ །བསྐྱུས་
ནས་གོང་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སྟ། །བཅིངས་པ་ས་བཅིང་བ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་མངག་
གཞུག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིང་ཆོག་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས། དམ་ཆོག་བསྐྱུལ་བ་སོགས་བཞི་བྱོལ། ། །ཕེ་དེ་ལྟར་ མངག་
གཞུག་པ་སྐྱབ་པས་ བྱུ་བ་པ་ དེ་ ས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། ལམ་འདྲེད་ཀྱིངས་རྒྱ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལམ་ལའི་དྲེད་ས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་མེད་ལ་དག་ཅིང་
སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཐོང་
བ་ལས་འདས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་དང་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ། གཞུགས་
ཙན་གྱི་རང་གི་རོ་པོས་རྗེ་ཆེ་ལྟར་སྔ་བའི་གཞུགས་སུ་འདྲ། སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱུལ་ན་
མངག་གཞུག་པ་རྣམས་གྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། གཞན་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་པའོ། །ཕེ་བཙུམ་
ལྟ་འདས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ [གྱི་ཞེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་མ་དག་པས།
གཞན་ལས་དེ་མེད་པ་ ས་ཆེན་ཆག་ ལྟར་བྱོལ།] ། གྱི་བྱ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། [སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བྱ་གཅིག་པ་གང་ལ་མངའ་བ་རྗེ་ཆེ་འཛིན་ ས་ཆེན་ བ་དེས་ཟེར།] གང་གི་བྱ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་

1 མ་གྱི། རེ་ཆེན་ན། ཞོལ། རེ་ཆེན་ན། རྩ་བ་ * རྩ་སྐྱེ་བ་

2 མ་སྤྱི་ རེ་འཛམ་ སྒྲི་ རེ་འཛམ་ གྲཱ་ རེ་འཛམ་ བོད་ རྒྱལ་ རེ་འཛམ་ སྤྱི་ རེ་འཛམ་ ཡོད་

ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་དེ་ནི། རོ་རྩེ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྩལ་བའོ། །

ཧྲེན་པེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་ལ་མཁས་པའོ་ནོ། །རྗེ་མེས་མཉམས་དབའ་ནི་རྒྱལ་མོན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས་ཆེ་ཞིང་མོ་བརྟན་པོ་སྟེ་དག་གུང་གལ་ཏེ་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་། རང་གི་མཛོན་པར་འདོད་པ་གང་ཡོད་པ་ལ་འདོག་པར་འདོད་ན། རྗེ་མཆོག་གསུམ་འཛིན་པ་ཆེ། ཞེས་བྱ་བ། སྐུ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཀྱི་འཕྲོ་ལོ་ཉིད་འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐམ་པར་གྱུར་པ་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་བསྟོམ་ཞེ་ན། རྗེ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་བདག་ཉིད་རྗེ་མཉམ་དཔལ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། བསྐྱུབ་པ་ཉིད་པར་དུ་བྱ་བ་ར་དགའ་བ་ལང་སྐྱུབ་པ་ཉིད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནས་མཁའ་རྗེ་རི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ། འོད་གསལ་ལ་ལས་གྱུར་པ་བསམ་ཞིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

[གྲ་མ་ཁ་ཅིག་འདི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་སྒྲོང་། ཁ་ཅིག་ལྷང་འཇུག་པ་ལ་བྱུང་གོ་ས་ཏེ། ལྷང་ཅིག་གི་ས་ཞེས་པ་
དང་། འོད་གསལ་ལ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མོ། ཁྲིར་མོ། །རྟགས་དེ་ནི་མེན་ཏུ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། འབྲེལ་པ་འདིར་
ནམ་¹་མཁའའི་དཀྱིལ་ས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་ཞེས་པ་ནམས་པ་སྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་ལ་པ་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་
སྐྱེད་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡང་རྣམས་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཏུ་ལྷང་ཅིག་གི་ས་བསྐྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

1 བ་བྱི ༧༧༩༥༩། བཤམ * བཤམེ

དང་ཀྱང་བ་ར་¹ མྱེ། གནས་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤྲུགས་ཤེས་²པ་ཞེས་པ། ས་བོན་རྣམས་
 དགོང་པ་དང་གཏོང་ཤེས་པའི་སྤྲུགས་པས་རྩི་རྩི་བོ་སྤྲེ་³ལྷག་⁴པའི་བསམ་པ་བརྟན་
 བས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཞིང་མདའ་ལྷ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ། [ལྷག་གི་མདའ་ལྷ་
 ལས་ཡི་གེ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མདའ་ལྷའི་རྩི་བོར་བསམས་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལྷ་རྩ་
 བསྐྱབ་པར་བསམ་སོ། །] གྲིས་པའི་སྒོ་ནི་གྲགས་ཆེན་གྲིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གྲིས་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་གཞིན་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པས་གྲིས་པ་དང་འབྲེལ་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཏེ་དེ་ལ་སྒོ་སེམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། གྲིས་པའི་སྒོ་སྤྲེ་སྐྱབ་པ་པོ་གྲགས་ཆེན་གྲིས་ཞེས་པ་ནི་རྩུས་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ་དེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདའ་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 སྤངས་ཤིང་སྐྱབས་མེད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་། མོངས་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་བསམ་པར་བྱ་སྤྲེ།
 དབང་དུ་བྱ་བའི་བསམ་པ་གཏན་འདི་ནི་གསང་བའི་བསྐྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ནང་གི་
 བདག་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བས་སྒྲ་བ་བྱེད་དེ་⁴ ཉིན་ཞག་བཙུམས་པའི་བར་དུ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཞེས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རབ་ཏུ་གསང་བ་ཡིན་པར། རྩི་རྩི་དོན་གྱི་སྒོ་ཡིས་ཞེས་པ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་
 པོས་གསུངས་ཤིང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་བསྐྱན་པ་ལ་མ་སོས་པ་གདུག་པ་ཅན་གདུག་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོར་བ་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་
 གྲིས། སངས་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྤྲེའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གཉིས་སྒོན་དུ་བྱ། ལས་སྒྲོར་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པའི་

1 མྱེ། རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་
 2 སྤྲེ། རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་ལྷག་ ། །
 3 རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་
 4 མ་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་ལྷག་ རྩི་ལྷག་ * དེ་ཉིན་

“སྒྱུ་¹བསམས་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་
བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོད་པའི་མཆོག་ ལྷ་སོགས་ཉེན་དང་བཅས་པ་
བསམ་པར་བྱའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་མེད་ཡི་གེ་”སྒྱུ་སྤྲུག་དེ་ལ་སོགས་པ་ རིགས་ལྡེའི་ས་བོན་
ནམ་པ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས། དོན་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཞེས་པ་བསྐྱབ་པར་ བྱ་བར་ གྲུང་
པའི་གཏུག་པ་ནམས་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ མྱོ་ འོ། ། དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྲུག་དང་རྒྱལ་
དང་ཆགས་པ་དང་ཐུག་དོག་གས་ཆེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་ཨོྲོ་སྤྲུ་ལྷ་²ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་
དོན་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱིད་དོ། ། དེ་ནམས་ཀྱི་མིག་གི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ་མིག་གི་སྐྱབས་སུ། ཡི་
གེ་ཨོྲོ་ དཀར་མོ་ འོད་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་བསམས་ནས། ནམ་མཁའི་ཁོངས་ན་བཞུགས་པ་
འི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་བསྐྱབ་བྱ་ འདི་དག་གིས་མཐོང་བར་ཤོག་”ཅིག་ཅེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པའི་ཆོ་གས་ གཏུག་བྱ་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ བསྐྱན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྲུགས་
ནམས་ཀྱན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་དག་ནི་
ཞེས་བྱ་བ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྐྱ་གསུམ་དོན་མེད་ཅན་དུ་མཐོང་། ཞེས་པ་སྤྲུ་
སྐྱབ་ [ཆགས་ བསྐྱབ་བྱས་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པས་ ཆགས་ ཞེས་ཐེང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་མིན་
ནོ།] བ་པོས་མཐོང་བར་འགྲུང་དོ། །

༥ བཀྲེས་སྐྱོམ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་སྐྱོམ་
པས་གཏུངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐེལ་གྱིས་ཞོན་པའི་སྐྱབ་པ་པོས། སྐྱོར་བ་འདི་ནམ་
པར་བསམ་ན་དོན་མེད་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་དོན་མེད་འཆང་ཆེན་པོས་

1 ཟླ་ ༤༧ན། ལྷོ་ ལྷོ་འཕྲུག་ནང་མཆོམས་རྟགས་ལས་འོག་མཆན་བཀོད་མེད།
2 མ་ཟླ་ ༤༧ན། ལྷོ་ལྷོ་ * ལྷོ་ལྷོ་
3 མ་ཟླ་ ༤༧ན། ལྷོ་ ལྷོ་ ༤༧ན། ལྷོ་ * ཅིག

གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྤྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུས་
 དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 ཏེ། རང་ཉིད་ རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་དབང་ལོ་གཅིག་པའི་ གཟུགས་
 སུ་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བ་སྟེ་སྟོལ་བ་བསམས་ལ། ཡི་གེ་བླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྩོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བདུད་རྩིའི་ཐིག་ལ་འབབ་པ་ཁའི་ནང་དུ་སྟེ། རྟན་གྱི་དབུས་སུ་
 རུད་པར་བསྐྱོམས་ལ། ལྷེ་ལ་གནས་པའི་ [ཡི་གེ་ཨྱི་ལྷེ་ལ་ :ཆག་ འདུག་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་བླ་ལས་
 བདུད་རྩིའི་ཐིག་ལ་འབབ་པ་ནང་དུ་འདུག་པར་བསམས་ཏེ་ཟེ།] ཡི་གེ་ཨྱི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་བདུད་
 རྩིའི་ཐིག་ལ་འབབ་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་བསམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དེ་ནི་བཟའ་
 བར་བྱ་བ་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཟས་འཕྲོད་པ་དང་། མི་འཕྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ཤེས་པ་སྟེ་ནད་མེད་པའི་གཞིའོ། །ཡིད་བཞིན་ནོ་བྱས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ལང་ཆོ་དང་ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་དམ་པ་རབ་ཏུ་སྟེར་བས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 ལྟར་མཆོད་པར་བྱ་བའོ། །ཞི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དུག་དང་སྦྱར་བའི་དུག་དང་འབྲུང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་འི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ལས་བྱུང་བའོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱེད་པར་བསྐྱོམ་པའོ། ། [འདིས་ཉི་དང་པོར་དོ་
 རྩེ་འཆང་དུ་བསྦྱེད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ནས་རྣམ་སྤྱང་དུ་བསྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷེ་རྩུང་བའི་བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །] བཙུན་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་དེ་སྤྱང་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་

བསམ་ནས་ཐམས་ཅད་བརྩམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་¹ “བསམ་² སེའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཉིས་བྱས་ ནས་ ལས་སྦྱར་གྱི་དུས་སུ་ ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྩམ་པར་
བྱའོ། ། [དཔལ་པོ་རྣེ་རྣམས་སུ་སོང་བ་ན་དེ་ལ་རིན་འབྱུང་བ་སྟེ་མས། རིན་འབྱུང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
སྤྲུལ་གྱི་འཛིན་གནས་སུ་རེག་རྣེ་རྣམས་³ བཞག་པོ། །] རྣེ་རྣམས་པོ་ནི་རྣེ་རྣམས་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། ། དེའི་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཕྲུང་བ་ནི་ འདི་⁴ “གསུངས་པ་⁵ ལ་ཐུགས་ སྟོ་བའི་དཔལ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཕྲུང་བ་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གུམ་ནས་ དབྱངས་རྣེ་རྣམས་ལ་གུམ་ནས་ཉེ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ དབྱངས་ཀྱི་ རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་བསྟོན་པ། སྤྱལ་བྱེད་
མའི་གཟུངས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣེ་རྣམས་ མི་བྱེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱལ་བ་ནས། [རྣམས་ རྣེ་རྣམས་འཆང་པོ་ལས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བྱེད་པར་བྱ་བས་⁶ “ནི་ རྣེ་རྣམས་པོ་བསྐྱོམ་པ་
སྟེ་ཞེས་པ་ལེགས་ཉེ། ས་བོན་ལས་ཐུག་མཆན་ཀྱི་རྣེ་རྣམས་འདིའི་སྤྱི་སྤྱིང་པའོ། །] རྣེ་རྣམས་འཆང་པོ་
བསྐྱོམ་ཞིང་བསྐྱེད་པས་ན་རྣེ་རྣམས་པོ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་སྤྱལ་བྱེད་མའོ། ། དེའི་ཆེག་ནི་
སྤྱིང་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ཉེ། ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣེ་རྣམས་སྤྱང་
ངོ། ། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། “ཙྴ་⁷ ཉི་ཙྴ་དའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་འོ། ། རྣམ་མཁའ་ [རྒྱུ་ལས། ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྣེ་རྣམས་སུ་བསམ། ཞེས་པའི་རྣམ་མཁའ་རྣེ་རྣམས་དོན་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་

1 ཟླ། ༤༥ན་༡ན། བསམས
2 ཟླ། ༤༥ན་༣ན། གཞག
3 མ་གྱི། ༤༥ན་༡ན། གསུང་བ * གསུངས་པ
4 ཞོལ། ༤༠༡'བཟན། ཉི
5 ཟླ། ༤༥ན་༡ན། ཟླ། ༤༥ན་༡ན། ཟླ། ༤༦'བཟན། ཙྴ

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་རྫོགས་པའི་མཐའ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དྲུས་སུ་སྤར་བསྐྱོན་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་སྟོང་
པར་སྐྱོད་བའོ། །དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་པའི་རང་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཐོན་ནོ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། དོ་རྩེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་
དབུས་སུ་བསྐྱོན་དགོས་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དྲུས་སུ་སྤྱུལ་བྱེད་མ་ཡང་དབུས་སུ་བསྐྱོན་པ་ཡིན་པས། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀའི་བྱུན་མོང་གི་གདན་ཉི་དཀྱིལ་ལོ། །ཉི་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ས་ཐོན་རྩི་དང་། སྤར་
དོ་རྩེ་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་སྤྱུལ་བྱེད་མ་བསྐྱེད་དེ། དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་གསུམ་གནས་གསུམ་དུ་བཤོད་པས། བྱིན་གྱིས་བརྒྲབས་ནས་“མི་བསྐྱོད་¹པའི་ཡུམ་དུ་
བྱའོ། །བྲགས་ཆེན་ནི་ཞེས་པ་ནས། དཀར་མོ་རབ་དུ་བསྐྱོན་ཞེས་པའི་བར་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོག་དགོད་དོ་ཞེས་པ་ཡང་
སྤྱུལ་”བྱེད་²མ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུངས་ཏེ་འཇུགས་བསྐྱེད་པོ། ། ། དོ་རྩེ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནམ་པར་བསམས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ས་ཐོན་ནམ་པར་བཤོད་དེ།
སྤྱུལ་བྱེད་མ་བསྐྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་
ནམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེ་ན། བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་ རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ནམས་ཀྱི་དབུས་སུ་
གནས་པར་ བསམས་ནས་ ཆོ་ག་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་མས་པར་ཞུགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ སོ་གཉིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བསྐྱེད་པ་ཕྱིར་ལ། སྟོ་བ་དང་ ཚུར་ལ་རང་
གི་གནས་སུ་ བསྐྱུ་བ་བྱས་པས་ བྱའོ། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། བསམས་ལ་ཞེས་པ་འདིར་ཐུངས་ཏེ་
འཇུགས་སྐྱེབ་པར་བྱའོ་” སོ་”། །དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ གནས་གསུམ་
དུ་བཤོད་པ་ ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྲབས་པའོ། །བྲགས་ཆེན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་དེས་པར་སེལ་བས་བྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །སྐྱེད་རང་གསུང་དང་

1 མ་བྱི། ༤༥༡བ་༣ན། མ་བསྐྱོད * མི་བསྐྱོད

2 མ་བྱི། ༤༥༡བ་༤ན། བྱར * བྱེད

ཐུགས་ཀྱི་དབབ་་་བའི་ས་བྱ་བ་ནི། གདུག་པ་ནམས། སྐལ་བྱེད་མའི་སྐྱ་ [་ས་ཆབ་: ལུས་དང་
དག་སེམས་ལས་འབེབས་པ་ཟེན།] དང་གསུང་དང་ཐུགས་ ཀྱི་ རྗེ་སྤྱི་འདྲེ་མས་པར་ བྱེད་པར་
སྐྱལ་བྱེད་རྗེ་རྗེ་མ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་ བསྐྱོམ་ ཞེ་ན། རྒྱན་ནམས་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཁ་དོག་དཀར་མོར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། ཞེས་བྱ་བའོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། སྙེ་མི་་་བསྐྱོད་²པ་ བསམས་
ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆིག་དགོད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྲུགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ལ་
ནམས་སོ། །འདི་ནམས་ཀྱི་ཆིག་ སྙེ་ ་ཆག་: གནས་ ནི་མཆན་མ་སྙེ་ བྱག་མཆན་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་
པ་དུག་གོ། དེ་ ནམས་ལུས་ཀྱི་བྱག་ཏུ་ དགོད་པར་བྱ་ འོ་་་ཞིང་་་། [རྗེ་སེམས་: ་ས་ཆབ་: དཔའ་དང་དེའི་
མཆན་མ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགོད་པ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། མཆན་མའང་ཞེས་པ་མི་
ལེགས་པས། ་ཆག་: གནས་ནི་མཆན་མ་སྙེ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཞིན་དགོད་་་དེ་³ཞེས་པ་ལེགས་སོ། །] རྗེ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་མཆན་མའང་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྙེ་ བ་ཆིག་གོ། རྗེ་རྗེ་
ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། ། དམ་ཆིག་ནི་ས་མ་་་⁴ཞེས་པའི་དེས་ཆིག་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འདིར་ཡབ་
དེ་དང་ ལུས་གཉིས་ སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ འོ། ⁵ [འབྲུར་རྩིང་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དེ་དང་སྙོམས་པར་
ཞུགས་པ་ནི་མཆན་མས་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་པ་དག་ལ་དེའི་དོན་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ། ཡབ་ཀྱི་རྗེ་
རྗེའི་མཆན་མས་སྐྱལ་བྱེད་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱལ་བྱེད་མ་དབང་དུ་གྲུར་ཏེ་བདག་གི་འདོད་པ་

1 ཞེ་ལ། ༤༠༩ན་༤ན། བོ་
2 ཞེ་ལ། ༤༠༩ན་༤ན། བསྐྱོད་
3 མ་ཕྱི། ༤༡༣ན་༤ན། དེ་ * རྗེ་
4 སྐྱུ། ༤༡༣ན་༤ན། ཕྱི། ༤༡༣ན་༤ན། གླ། ༤༤༤ན་༤ན། ༩
5 ཞེ་ལ། ༤༠༩ན་༣ན། - འོ། །

ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའོ། ¹ [༡] ར་མཆན་མས་ཇེས་སུ་བྱེད་པའོ། [ར་མ་མཁའ་ཞེས་པ་འབྱུང་གསར་
གཉིས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དགོས་སོ།] [ར་མ་མཁའ་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ནི་སྐུལ་བྱེད་མའི་གཟུགས་
སོ།] སྐུ་དེ་ལ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ ² “ལྟ་བུ་³ སྟེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་གང་དེ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། [ཁ་ཅིག་ཐུན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱས་ནས། ལས་སྦྱོར་གྱི་དུས་སུ་རང་མི་བསྐྱོད་པའི་མདུན་དུ་སྐུལ་བྱེད་མ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
བཀག་ནས། བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་སྟོན་དུ་སོང་ནས། ཉི་མ་ལས་བྱང་ཚུབ་
པ་སོགས་ལས་སྐུལ་བྱེད་མ་བསྐྱེད་དེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་ཆབས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
སྐུལ་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྐུལ་བྱེད་མ་སོར་བཞག་བྱེད་ན།
དེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐུལ་པ་མི་འཐད་ཅིང་ལྷ་སོགས་ལ་དུ་འབྱུང་རོ།] སྐུལ་བྱེད་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་འོང་
ན་གཞན་དུ་འོང་བའང་མ་བཤད་པས། དེའི་སྟོན་ལས་སྐུལ་མི་འཐད་⁴ འོ། [དེས་ན་སྐབས་འདི་ནམས་དངོས་བྱུབ་
བསྐྱུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ག་མ་གཏོགས་པ་ལས་སྐུལ་པ་གཞན་མ་བྱུང་བས་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་བསྐྱུབ་པར་ཐུན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།]]

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁོར་དང་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་པ་
ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་⁵ དེ། ⁴ ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་སྟེ་སེམས་ཤིང་དེ་བའོ། །གང་ཐག་དེ་རྗེ་རྗེ་དང་
འབྲ་བར་ “ཐོགས་⁵ པ་མེད་པར་ འོངས་སྦྱོད་ཅིང་དམིགས་པར་ ཉེ་སྤྲོད་བར་ བྱེད་པས་ན། རྗེ་
རྗེ་འོངས་སྦྱོད་པ་སྟེ་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་

1 མ་གྱི། ༤༥༣༧ན། - ། * །
2 ཞོལ། ༤༠༧༥ན། འཛོད་
3 ཞོལ། ༤༠༧ན། ཅ།
4 མ་གྱི། ༤༥༣༧ན། ཞོལ། ༤༠༧ན། ཉི * དེ
5 ཞོལ། ༤༠༧ན། ཐགས་

འཁོར་མའི་ཚུལ་ཞེས་བྲ་བ། གནོད་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ས་བོན་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱུང་ངོ། །¹ [བེ་ཇ་སྤྱུ་ལ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཇ་ལ་མ་ཡིག་ཁྱད་ཀོར་དུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཇ་སྤྱུ་ནི་རྒྱལ་ས་པ་དང་། ལ་ནི་ལེན་པ་འཕམ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་རྒྱལ་ས་འཛིན་དུ་བསྐྱེད། ཡང་ཇ་སྤྱུ་ལ་ལ་ཤེས་ཆོག་གིས་སྤྱུ་གནོད་པ་དང་། ལ་ལྷ་ལ་ཞེས་པ་གནས་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་གནོད་གནས་སུ་བསྐྱེད། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་ས་པའི་སྤོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་གནོད་གནས་སུ་བསྐྱེད་ངོ། །] སངས་རྒྱས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པར་ནི་སྟོང་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དེའི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་ཉེ་གནོད་གནས་སོ། །གནོད་གནས་དེ་ཉིད་འདིར་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པས་ན་དཀྱིལ་ལོ། །མཛུལ་ལའི་ལ་ནི་སྤྱིང་པོ་དེ་ལེན་ཅིང་སྐྱེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་ས་བོན་² ཡིག་པད་རྒྱའི་སྤྱིང་དུ་བསམས་པོ་³ རོ་། །དེ་ལ་ [:འབྱུང་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཆོག་ཡིས། ཞེས་པ་ལས། ཆོག་ :པ་ཆོབ་ ཡིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན། ཞེས་པ་བདེའོ། །] སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཞེས་བྲ་བ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་སྟེ་དེར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་པོ་ལོ་། །ཆོག་ཡིས་ཞེས་བྲ་བ་ས་བོན་⁴ ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ ས་པས་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་སྦྱོར་བས་དོ་རྩེ་སྟེ་གནོད་གནས་སྟོམ་པ་པོས་ས་བོན་ལ་དབབ་པར་བྲ་ཞིང་ནང་དུ་བསྐྱེམ་པར་བྲ་པོ་སྟེ་། ས་བོན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བླ་ཇ་ཕུ་ར་ཇི་གིས་མཆན་ལ། དེ་ལས་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་གནོད་གནས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གསུས་པ་ཆེ་བ་མི་འུ་མུང་གི་གཟུགས་ཅན་ཞལ་གསུམ་ལ། ཕྱག་དུག་པ་ལག་པ་གཡས་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ཇ་ཕུ་ར་དང་ལྷགས་ཀྱི་

1 ཞོལ། ༤༠༩ན། ༩ ཇི

2 ཞོལ། ༤༠༩བ། ༩ ཇི

3 ཞོལ། ༤༠༩བ། ༩ ཇི། ༤༠༩ན། ༩ ཇི། ཞོལ་པར་དུ་འོག་རྣམས་སུ་ཇི་ལ་ཇི་འབྱུང་ནའང་མཆན་ལས་ལས་འོག་མཆན་བཞོད་པའོ། །

དང་མདའ་ཐོགས་པ། གཡོན་རྒྱུ་ལས་གཅིག་གིས་ ཉེ་དང་སོས་ རང་གི་རིག་མ་ "རང་
 དང་¹འབྲ་བ་ལ་ འཁྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ གཡོན་གྱི་ གཞན་ རོགས་ གཉིས་ཀྱིས་ཞགས་པ་བཟང་
 མོ་དང་བཅས་པའི་ནེུ་ལེ་དང་གཞུ་འཇིན་པ། ཐོར་ཚུགས་དང་དབུ་རྒྱན་ ཅུ་རྩོ་རྩོ་
 ཅན་ཉེ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཡོད་པ་ འདི་ལྟ་ལུའི་ཚུལ་དུ། བདག་ཉིད་གཞོད་གནས་སུ་རྩེས་སྐྱབ་པ་
 ལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་
 པ། ཆོ་ག་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་གྱིས་མགོ་བོ་དང་སྒྲོག་མ་དང་སྤྱིང་"ཁ²དང་ལྟེ་བ་
 དང་བྱིན་པ་རྒྱུ་སྤྱ། ཚི་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ལས་ བྱང་བ་ བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 རྒྱས་ རང་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོད་དུ་ "རང་³གི་སྤྱིང་ག་ལས་རང་དང་འབྲ་བའི་
 གཞོད་གནས་སྤང་ལ། བཞིམ། ⁴སྤྱ་མ་ བདག་བསྐྱེད་ བཞིན་དུ་ སྤྱིང་བར་སྤྱང་བ་སོགས་ ཐམས་
 ཅད་བྱས་ནས་⁵མདུན་གྱི་ དེའི་ཅོད་བན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་བཅས་པའི་ བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དང་ ཡི་གེ་"རྩོ་⁶ལས་ བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སོ་སོར་
 བཤད་དགོས་པའི་དང་མོའི་དོན་ནི། རིགས་བདག་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་
 བབས་པའི་ བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་བསམས་ལ། ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི་གཞོད་གནས་ དེའི་མགོར་ ཚུའི་སྤྲོད་དོན་རྩོ་ལ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིག་དང་སོ་ལ་ཐེག་ལེ་
 བྱིན་པའི་ཡི་གེ་ལས་རྒྱ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ རྩོ་རྩོ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་ར་བསྐྱེད་པ་ ཚི་"རྩོ་རྩོ་ལ་"རྩོ་ །རྩོ་

1 སྤྱ། ༤༥༤བ་༣ན། རད་དད

2 ཞོལ། ༤༠༤བ་༤ན། སྤྱ། ༤༥༤བ་༥ན། ཐེ། ༤༥༤བ་༥ན། ག

3 ཞོལ། ༤༡༠ན་༡ན། རིང

4 ཞོལ། ༤༡༠ན་༥ན། རྩོ

པ་ནི་མུ་མོ། ། "ལྷོན་¹བྱ་" [མུ་མོ་ནི་དཔང་མོ་མོ། །] "ཡེ་²སྐྱ་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་འདོན་པ་
མེན་དུ་འབྱོ་བས་བཟོམས་པ་ལྷིན་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ལྷིན་པ་ནི། རོ་རྩེ་སེམས་
དཔའི་ཚོ་གཡིས། ། དབུ་རྒྱན་དེ་པ་རྣམ་པར་བསམ། ཞེས་བྱ་བའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་
པས་ནི་དེ་མཉེས་ཤིང་སྐྱབ་པ་པོའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། ། རོ་རྩེའི་
ཐུག་རྒྱ་ནི་མི་ཕྱེད་པའི་གོང་གནས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱའོ། ། དེ་ཉིད་འདབ་པར་མི་བྱ་བས་ན་
དམ་ཆེག་པོ། དེས་རྩས་སྐྱབ་པ་ནི་རྩས་བསྐྱེད་པའོ། ། དེ་ཉིད་ནི་ཉོག་དང་ཐུན་པར་
མཐོ་ཞིང་དབལ་ཏེ་"ལུས་³པ་དང་ཐུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ཕྱི་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཞོད་སྤྱན་མོ་བསྐྱབ་བ་གསུངས་
བ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཁུངས་འབྲེལ་ཆས་སོ། ། འདྲི་བ་ནི་དེ་དག་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཆས་སོ། ། དེ་ཆས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དབལ་ནི་ཆས་པར་རོལ་བ་སྟེ།
ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། གཞོད་
སྤྱན་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆེག་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་རྩོམ་ཆེག་སྟེ། ས་བོན་གྱི་ཡི་
གེ་ལོག་ནས་བཤད་པ་འདི། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་དེས་པར་སྤྱང་བ་ནི་། ལྷོ་ནི་
གཞོད་སྤྱན་མོའི་སྐད་དོད་ཡུལ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིག་ཅ་མ་ལ། ཐེག་ལེ་ཐུང་ཀོར་དུ་བྱིན་པའོ། ། མིང་ཡིག་རེ་རེ་བ་ས་
བོན་དུ་བྱེད་པ་གཞན་ཆས་ལ། མིང་ཡིག་གི་དང་པོ་ལ་ཐེག་ལེ་སྟེར་བ་དང་། འདི་མི་འདྲ་བ་ནི། ཡུལ་ཞེས་པ་གཞོད་
སྤྱན་ཡིན་པ་ལ། ལྷོ་ཞེས་པས་མོར་མཆོན་པས། ཡ་སྟན་མོང་བ་དང་། ལྷོ་སྟན་མོང་མིན་པར་མོང་བས་ཡིན་པ་

1 གྲུ་ རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་

2 སྐྱེ། རེལ་ལྟུང་ལྟུང་། སྐྱེ། རེལ་ལྟུང་ལྟུང་། ཡ

3 ཞོལ་ ༤༡༠ནུན། ས

ལམ། ། གྲོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

མཁའ་དབྱིངས་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲོར་བ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་སྒྲིན་དུ་བྱ་ རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ ཀྱི་རྗེ་འདི་དབྱུས་གནས་པར་ཞེས་
པ་ནི་རྗེ་འདི་སའི་སྒྲིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོམ་བའོ། །རྗེ་སའི་སྤྱིང་དུ་ ལ་ཡི་གེ་གྲོ་ལས་བྱུང་བའི་ཁང་
བ་ཅེགས་མ། བྱ་བཞི་ ལྷམ་པར་བརྟུ་བཟང་ཞེས་དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་བཞི་ལས་
བྱས། ཞེས་པ་ འི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བསམ་བའོ། །མེ་ཏོག་སྒོས་ཀྱིས་ཀྱུན་དུ་འབྲིགས་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞོད་སྒྲིན་མོ་རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ བྱི་དང་ནང་གི་ བདུད་ཅིའི་
མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད་ལ། [ྱ] ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་རང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ གཞོད་སྒྲིན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞོད་སྒྲིན་མོ་ བཀྲུག་པ་ འི་ཆོགས་
ཀྱིས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་གང་བར་
བསམ་པར་བྱའོ། །རང་གི་ རྗེ་ཞེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ ལྷེ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་ས་
དབབ་¹ ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཞུགས་པའོ། །གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིན་
དག་རྣམས་བསམས་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་འོག་དུ་གཞོད་སྒྲིན་མོའི་གཞུགས་ཀྱི་
ཆོགས་མ་ལུས་པ་གཞོད་སྒྲིན་མོ་ཅིག་གི་གཞུགས་སུ་བསམ་བའོ། །

སྒྲི [ལུས་གསུམ་རྗེ་འདི་ལྷེ་བྲག་གིས། ཞེས་པ་ལས། རྗེ་ཞེ་གསུམ་ ལས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་
པ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །] གསུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྗེ་ཞེ་གསུམ་ ལྷེ་འབྲུག་གསུམ་གནས་
གསུམ་དུ་བཞོད་པ་ ལས་བྱེད་བྲག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེ་ཞེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གསུམ་སྒྲིན་བྱངས་པས་ སྒྲི་
ལ་སོགས་པ་ སོ་སོར་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་གཞོད་སྒྲིན་མོ་དེའི་གཞུགས་ཀྱི་ སྒྲི་མོ་

1 ཞེལ། ༩༡༣༡ན། ཞེས

ལ་སོགས་པའི་གནས་ལྗང་ བསམ་གཏན་ ཉེ་ས་ཐོན་ལས་ དེགས་ལྗང་བྱ་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །
 སྐབ་བ་ཐོས་ རྩི་རྩི་འཇམ་ དཔལ་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཐུག་བྱལ་ པའི་ཉིང་ དེ་ འཛིན་ ལ་ གནས། གན་
 བྱའོ། ། ཞེས་པའི་སྐབ་བ་ཐོ་སྟེ། སྐབ་བ་ཐོ་ དེས་དབུ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་གནོད་སྦྱིན་མོའི་སྦྱི་
 བོར་ཁོ་བོ་སྟེ་གཤེན་རྩི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ གནོད་སྦྱིན་མོ་དེ་ གནོན་
 པའི་དོན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སྦྱང་“ཁར་¹ཞེས་བྱ་བ་གནོད་སྦྱིན་མོའི་སྦྱིང་”ཁའི་
 པ་སྦྱའི་ཉེ་བ་ལ། སྐགས་ཀྱི་ཆིག་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ཁྲི་བསྐྱོམས་ལ། རྩི་རྩི་དང་བསྐྱའི་སྦྱིང་
 བ་སྟེ་ རང་དང་ སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་བཅས་པར་བྱའོ། །གནོད་སྦྱིན་མོ་ཐམས་ཅད་
 དང་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཉིད་གནས་པ་སྟེ་ དེ་ལ་ རོལ་བའོ། །དེའི་
 སྦྱོམ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་རྩི་རྩི་ལྗང་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

༥ དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་ སྦྱེད་མན་པ་ རྣམས་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩིའི་སྐགས་ [སྤྱི་ཚབ་ རྩི་རྩིའི་སྐགས་ཐམས་ཅད་དང་
 ཟེམ། ཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དངོས་གྲུབ་ནི་ལྟ་མོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ནི་སྦྱོམས་པར་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གང་དུ་སྦྱོན་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དེ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ནས། སྤྱོད་སྦྱེད་འཛིག་ཉེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ སྦྱོན་པ་ དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་སྐགས་རྩི་
 རྩི་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩི་འབྲུལ་རབ་ཏུ་སྦྱོན་
 པས་སྦྱང་ཞིང་གསུངས་སོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩི་འབྲུལ་ རྩི་ལྗང་ གསུངས་ ཞེ་ན། སྐྱེད་དང་གསུང་

1 ཞོལ། ༤༡༡ནལ། སྐྱེ། ༤༡༤ནལ། སྟེ། ༤༡༤ནལ། གར

2 སྐྱེ། ༤༡༤ནལ། སྟེ། ༤༡༤ནལ། ག

ཐུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུགས་སྒྲ་ཆོགས་ལེན་པས་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་
བྱུང་བར་དང། སྐྱ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ སྟོན་པས་ གསུང་བྱུང་བ་དང་། རང་གིས་ རི་ལྷར་མཛོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་འཕྲོ་བ་པ་ ར་ལུས་པ་ ས་ [སེམས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་གསུངས་] ་པ་ཆབ་: སོ་
ཟེམ།] ཐུགས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ འོ་ ས་...དོ་རྩེ་མཁའ་ [སངས་རྒྱལ་ཉེ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་
མཛོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་] ་པ་ཆབ་: ཟེམ།] “འགོ་མར་བཤད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
པ་ནི་དེ་དང་འབྲ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ན་འོད་བཟང་པོ་སྟེ་སྒྲ་བའོ། །

འཛམ་བྱ་རྩ་བོའི་གསེར་འོད་འབྲ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ མཁའ་འགོ་མ་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་གི་
ཚོགས་གཅིག་ ཉེ་བར་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གསེར་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བརྒྱ་”རྩ་²
ག་ལ་སོགས་པ་ འི་མདོག་ཅན་ནོ། །དངོས་བྱུང་ཕྱ་མོ་ འཛམ་དམན་པ་ ཉི་རང་གི་རོ་བོ་ཡོངས་
སུ་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་དམན་པ་སྟེར་བ་ ཉེ་དེ་ལ་
གནས་པའོ། ། [དེ་དག་གིས་ནི་འཛིན་ཉེན་པའི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་རྩ་འབྲུམ་
དང་། དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མའི་གཞུགས་འབྲ་བ་འཛིན་ལུས་པར་བཤད་པས་དེས་མཆོན་ནས་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུམ་མཆོག་ཏུ་གྲུང་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །] “དེ་རྩེ་ དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་དང་
འཛིན་ཉེན་པའི་མཁའ་འགོ་མ་ དང་སྐྱུང་པ་སོ་གཉིས་ འི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་
བུའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། མི་སྒྲུང་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཉེ། དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན་ མི་སྒྲུང་བ་ནི་ དེ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་
རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཟིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་རིམ་”ཀྱིས་⁴ དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་པ་ སྟེ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་

1 ཞེམ། ༢༡༡བཅུ། འགོ་
2 ཞེམ། ༢༡༡བཅུ། ར་
3 ཟླ། ༢༡༠བཅུ། སྐྱ། ༢༡༧ནུ། ཟླ། ༢༡༧ནུ། ད་
4 སྐྱ། ༢༡༧ནུ། ཟླ། ༢༡༧ནུ། ཀྱི་

ཡོ། རྟེན་པ་སོགས་པ་ནི་འདྲ་གསལ་དེ་ལས་ཚུར་ལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་ལྟར་བ་དང་ལ་སོགས་པ་ས་མན་
 དག་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བ་དང་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་ཆོས་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། [མི་སྤང་སོགས་པ་ལ་ཆོས་
 ཅན་དང་གྲུབ་ན་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ།] མི་སྤང་ “ བ་¹ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་
 ཅིང་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་དོན་མཁའ་འགྲོ་མའོ་” སྟེ་དོན་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་སོ། རྟེན་ལས་ཀྱི་
 གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་དང་སྒྲུབ་པ་ལོ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ནི་སྒྲུབ་པ་ལོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གཙོ་
 བོ་དོན་མེས་པ་དཔར་འགྲུར་རོ། [: འགྲུར་ཉིད་འདྲམ་པའི་འདྲ་དང་འདྲ་བར་འགྲུར་ཞེས་པ་ལས།
 ལ་ཆོས་མཁའ་བདག་དོན་མེ་འཛིན་པར་འགྲུར་”ཞེས་པ་”འབྲེལ་²པ་དང་མཐུན་ལོ། འདི་ནི་པོ་ཉ་ལྟན་སྟེང་ལ་བཞེན་
 ར་ས། ལམ་བོ་དང་པ་སྟེ་པོ་ཉ་མོ་མཐར་ཐུག་ལོ།] གཞོད་སྦྱིན་རྒྱལ་པོ་[གཞོད་སྦྱིན་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་ཆོས་
 གྲུབ་ཆེ་ཟེང་] ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་”སྒྲུབ་པ་³སྟེ་གྲུབ་པ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ནི་དེ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པའི་རྩིས་ཀྱིན་པས་སྤྲུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་
 གཞོལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དག་གིས་དབང་པོར་འགྲུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་
 མ་གཉིས་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་དཔན་གྱི་བྱང་པར་རོ། [བྱི་མ་འདི་ནི་པོ་ཉ་མོ་ཞིང་སྦྱེས་དངོས་སམ།
 དེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་འགྲོ་བའི་པོ་ཉ་མོ་སྤྲུགས་སྟེས་བྱང་པར་ཅན་
 དང་། གྲུབ་པ་ལོ་བྱང་པར་ཅན་གཉིས་ཆོགས་པས་སྤང་བ་འདྲ་བ་ལྟར་གྱི་མི་སྤང་བ་དང་སྤང་བ་འགྲུབ་པ་”ནི་⁴པོ་ཉ་འདི་
 ལམ་གྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྟོག་ཆོལ་གྱི་གནད་དཔལ་དོན་མེ་འབྲེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་”རྟེན་པས་ཏེ་ཞིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའོ།] རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་

1 སྟེ། ༤༥༧ན་ - བ
 2 སྟེ། ༤༥༧ན་ འབྲེལ
 3 ཞོལ། ༤༧༧ན་ པོ་
 4 ཞོལ། ༤༧༧ན་ ན
 5 ཞོལ། ༤༧༧ན་ རིགས་

ནི། མཁའ་འཁོམ་གཉིས་¹ འདི་དག་གི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ཏེ། རྫོང་མེད་དང་ས་གྲུབ་ནི་ལྷ་མོ་
རྣམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་གསང་བ་ནི་ གཞན་ལ་སྡེད་པའི་རང་གི་གཞུག་
མའི་ གཞུགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

དེ་ལ་ སྟེ་དེ་དགུག་པའི། སྐགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི་སྐགས་པས་ མཁའ་འཁོམ་གཉིས་
འབྲུབ་པའི་སྐགས་ཀྱི་ཆིག་རྣམས་སོ། ། མཁའ་འཁོམ་འདི་རང་ གཞུགས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
མཛེས་པའི་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མཛེས་པའི་གཞུགས་ནི་
འོད་ཟེར་གིན་ཏུ་འབར་བས་ལྷན་མེར་བྱས་པའི་ འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་གཞུགས་རྣམས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་
འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་བ་ དེ་མཐོང་བའི་ཉིད་ཀྱིས་ཆིམ་ཞིང་
ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ སྐགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྐྱབ་པ་སོ་ དེས་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །གཙུག་ཏྲོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཙུག་ཏྲོར་ནི་གཙུག་ཏྲོར་འཁོར་ལོས་
སྦྱར་བའི་སྐགས་ [རྒྱུག་སྐགས་མོ་ཟེས།] པའོ། །ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཙུག་ཏྲོར་དང་དེའི་སྐགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ ལྷ་མོ་ སྟེ་མཁའ་འཁོམ་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ་
སྟེ་སྐྱབ་པ་སོ་ པའོ། །ཡིད་བཞིན་ཞོར་བའི་བདག་པོར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྦྱར་བར་
འབྲུབ་པར་ བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པའི་དོན་ མོ་ཉ་མའི་བྱ་བ་
སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། ། [གཙུག་ཏྲོར་འཁོར་བ་སྦྱར་གྱི་ཉིང་འཛིག་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་དུས་སུ་མཁའ་འཁོམ་གཉིས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། གྲུར་ནས་གསུངས་པའི་གཙུག་ཏྲོར་འཁོར་བ་སྦྱར་གྱི་ཐེང་
སྐགས་སྟེ་ལ་ཆིག་དང་བཅས་པ་བསྒྲུལ། །ཕྱི་མ་ལ་ནི་གཞོད་སྦྱིན་མོ་བཞིན་དུ་རྩྭ་མས་འཇུག་བྱ་བས་སྐྱབ་དགོས་པ་
འདྲའོ། །] ཅེ་ ཐམས་དེས་འཛིག་རྟེན་པའི་མཁའ་འཁོམ་ འདི་དག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།

1 ཆོག་ ༩༡༣༣༩། བ

སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཏེ་དེ་ཡང་སྐུ་བ་ར་བྱེད་པའོ། །འདི་དག་འབའ་
ཞིག་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་དོན་རྒྱུ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དང་དོན་རྒྱུ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉིད་ [ཅེས་པ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སམ། ཡང་ན་སྐུ་བ་
དང་མི་སྐུ་བ་པའི་རྒྱང་འབུམ་གྱོ།] སྐུ་བ་པའོ། །ཞེས་བཅོས་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་མ་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལོ་མཁའ་སྟེ། དེ་ས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་
ཏོ། །

ལྟ་ དེ་ལྟར་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ བྱ་བ་བྱས་པའི་ རིམ་ཆ་ཆག་ རྣམ་འབྱོར་པས། གཞོད་སྤྱོད་མོ་ལ་
སོགས་པའི། དུག་རྒྱ་འཛོལ་པའི་ཐབས་བསྟན་ནས། ཐབས་དེས་དུག་རྒྱ་མོ་རྟེན་ན་ དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱོད་དོན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ནི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་
རོ། །དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ སྐུ་བ་པའོ། །དེ་དག་ [དེ་དག་ཁོ་ན་ཉིད་
པ་ཆ་ལ་ སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་སྤོ་བེད།] ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ དོན་ལ་སོགས་པའི་ རང་གི་ རོ་སྤོ་སྤྱོད་
པས་ ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོན་ལས་ བྱང་བ་ནི་གསུངས་པའོ། །སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ གསུམ་པོ་ རྣམས་ཀྱི་
ས་ ལུས་ སྐྱོད་དོན་ དང་དག་ གསུང་དོན་ དང་སེམས་ ཐུགས་དོན་ སྐྱོམ་པ་ནི་རང་ཚུལ་ ལས་
རང་གཟུགས་ ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ རང་དང་དུག་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་འབག་དང་རྒྱན་དང་གོས་ལ་སོགས་པས་

ལྷའི་ཆ་ལུགས་ ལུ་ བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ བསྐྱོམ་པར་ “བྱ་ཡི།¹ ཆ་”ལུགས་²བསྐྱར་བ་མེད་པར་
སེམས་ཀྱིས་ བསྐྱོམ་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ནི་³ [དེའི་སྐྱེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགྱུར་
གསར་གཉིས་དང་ཅ་བ་ལ་མེད་དོ། །] དེའི་སྐྱེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་⁴འདི་ལྟར་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དངོས་བྱུང་འཛོལ་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ནི། རིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྟོན་ཏེ།
ཐོར་ཚུགས་དབུ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཟུགས་ནི་ རྣམ་སྒྲུབ་གི་ ལྷའི་སྐྱེ་སྟེ་
གཟུགས་ དེ་ཐོར་ཚུགས་དང་དབུ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་
བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་ “ཉེ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ བྱ་བའོ། །ཕྲགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་རྩོ་
རྩེ་སྟེ། དེའི་སྒྲིམ་པ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པ་འི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེས་ཀྱུན་ཏུ་བསྐྱམས་
པ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་སྒྲུབ་ དེ་འིང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོག་བཞིན་ཏུ་བའོ། །ལོ་
གངས་བརྒྱུ་བྲག་ལོན་པ་ བློ། རྒྱན་རྣམས་ཀྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་རྒྱབ་སྟེ། །བཞིན་སྟུག་མིག་གི་དཔྱུས་རིང་
བ། །རྟེན་ནས་རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་”སྟུང་¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འི་བྲག་རྒྱ་དང་ལྡན་ཅིག །རྣམ་
པར་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་སྟུང་པར་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་མ་དེའི་ཆ་ལུགས་
བསྐྱར་བ་བསྟན་པ་ནི། སྟུན་གྱི་གོ་འཕང་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟུན་དང་
འབྲེ་བའི་གདོང་དང་མདོག་དང་ཕྲག་མཆན་དང་ལྡན་པར་བའོ། །རྩོ་རྩེའི་མཆན་མས་
བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩོ་རྩེ་ནི་མི་བསྟོད་པ་སྟེ་ མི་བསྟོད་པ་ དེའི་མཆན་མས་
ཞེས་པ་དེའི་ཞལ་དང་སྐྱེ་མདོག་དང་། ཕྲག་མཆན་དང་ལྡན་པ་ འི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ལྡན་

1 མ་གྱི། ༤༥༤བ། ལྷའི་ རྒྱ་ ༤༥'ནན། སྐྱེ་ རྩོ་ ༤༥༤བ། ལྷའི་
2 མ་གྱི། ༤༥༤བ། ལུགས་ * ལུགས་
3 ཞོལ། ༤༥'ནན། སྟེ་
4 རྩོ་ ༤༥'ནན། སྟོང་

པ་ར་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་ཆུ་ནི་མ་མ་
གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་རིག་པ་ལས་མ་འོ། །སྤྲུགས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པའོ། ། [:པ་ཆབ་: དེའི་
ཆོག་ཤེས་པས་ཏེ་མགོ་སྒྲོམ་པས་ཤེས་པ་ཟེར། རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་ཆོག་ཤེས་པ་ནི་མགོ་སྒྲོམ་པས་གོ་
བའི་དབང་རྣམས་ཀྱི་]

དེའི་ཆོག་ཤེས་པ་ནི་བརྟུལ་པའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པ་¹ ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱུ་རྩལ་དེ་བཞིའི་ ལས་ཀྱི་ བྱ་བ་ རབ་འབྱུངས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་
དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་ བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱད་པར་བྱའོ། ། [:ཆག་: དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི།
འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཆོས་སྐྱོད་མ་སྟོན་ཏེ་ཟེར།] བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་
འདིས་ནི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཆོས་ལ་སྐྱོད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། “འདིར་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱ་བར་འདོད་དེ། དེའི་
བཅུན་མོ་ནི་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གོས་དྭགས་མོའོ། ཕྱག་ཆུ་”³ བཤད་
པས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱོད་པ་ཡང་སྟོན་པ་ སྟེ་བསྟན་པ་ ར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་
གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆིག་ སྟེ་མི་འདལ་བའི་ གི་སྒྲོམ་པ་ སྟེ་ཕྱག་ཆུ་ས་བསྐྱུངས་པ་ནི། རིགས་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ མོ་རངས་དང་སྤྱོད་དང་ཕྱི་རོ་དང་སྤོང་ཀྱི་ ཏུས་
བཞེར་གསང་བའི་མཆོད་པ་སྟེ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །

༥ སྐྱོད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ [སྐྱོད་བྱ་རྩལ་འབྱས་བྱ་ཡི། །བཟའ་དང་བཅའ་པ་སྐྱུད་
པར་བྱ། ཞེས་སོ།] ཞེ་སྐྱབ་པ་པའི་“ཁ་⁴ བས་ཀྱི་ཆོག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་བྱ་ སོགས་ ལ་

1 ཐེ། ༤༥༩ན། །།
2 སྐྱུ། ༤༥༩ན། འདྲེར
3 ཞོལ། ༤༩༤ན། མ
4 ཟླ། ༤༩༤ན། ཁ་

ཡོངས་སྤྱོད་པས་ལུས་བརྟན་པ་ རྟེན་གནས་པ་ར་བྱས་ལ། བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ [སྤྱོད་
པ་ : ཆག་: སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དཔན་པའི་འཆོ་བ་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་དང་། : པ་ཆབ་: སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་པོངས་པར་གནས་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དུས་པའི་ཞེས་ལོ།] སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཟས་གོས་སོགས་སྤྱིན་
བདག་ལ་ ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྤངས་ནས་སྤྱོད་པའོ། [འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་
སྤྱོས་བཅས་ལ་འདོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་སྤྱར་རོ།] འོན་ཏང་ ལྷ་རྟེ་སངས་རྒྱས་འགྲུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བན་ཡོན་སྟོན་ཏོ། [སངས་རྒྱས་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ་འབྲས་བྱ་དེ་དག་ཀྱན་ཆེ་བ་དུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་འཛོལ་བར་
འགྲུ་རོ། འདི་ལྟར་གསུངས་པས་གཙོ་ཆེར་རྒྱུ་ལ་འདི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱའོ།] ༥ ཏག་ཏུ་གཞན་ཀྱི་ནོར་
རྒྱ་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། ལེ་འུ་དགྲུ་པ་ལས་དགོངས་པས་
བཤད་པས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ།]

༥ འདོད་ཆགས་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་མོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ ཡོན་ཏན་
ལུག་ [སྐ་རགས་ཟེེ།] རྒྱུ་ལྷ་མ་གྱི་¹ ལྷ་མ་གྱི་འུ་ཁྱོད་པར་སྟོན་ཏེ། [དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དོ་རྩེ་ཞེས་པ་
ནི་དེ་ལ་འདོད་པ་སྤྱད་པ་ལས་མཆན་མར་འཛིན་པས་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པའོ། ཡང་ཕྱག་རྒྱ་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་བྱུང་འགྲུགས་པས་ན་ལྷགས་ཀྱི་² མ་འོ། ཡོན་ཏན་སྐ་རགས་སུ་བྱས་པ་ནི་ལེ་འུ་བཞེ་བར་བཤད་པ་
བཞིན་ལོ།] དེའི་གསུང་ དང་། གི་³ དོ་རྩེ་ རྟེ་སྤྱོད་ ལྷགས་མཆོག་ལ། ཞེས་བྱ་བ། འདོད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། མི་བསྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ རྟེ་རྣམ་འབྱོར་པ་
ས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་གསུམ་³ ཀྱང་ལྷ་མ་གྱི་⁴ རིག་⁴ མར་བྱེད་

1 ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ།]]

2 ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་

3 ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་

4 ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་ རྟེ་འབྲས་ལ། ལྷ་

པའི་ ཚོ་ག་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་ཞེས་པ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་
ནོ། །

༥ བསམགཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་“བ”¹ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྟན་
ཅིག་སྟོན་ པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྲེས་མེད་ཀྱི་སྟོན་ བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ བ། ཚོ་ཡིག་ལ་
སོགས་པའི་ ཡིག་ “ཐེ”²གསུམ་ ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅན་ ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །
གང་སྦྱིན་ན་ རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་སྦྱིང་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
མཛོ། ། [རང་གི་ ལ་ཚབ་ ཕྱག་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བསམ། ཡིག་གསུམ་དོ་རྩེ་ཅན་ལ་དབུལ། ཟེལ་ ལྟོས་པ་མེད་པར་
དབུལ་པར་བྱཏོ། ཞེས་པ་”³དག་པས། དལྟམ་ན་ཡོད་པ་ལྟར། ཆག་འབྱུར་ན་འད་ཡོད་པ་དག་གོ། དེའི་དོན་ནི་ཁ་
ཅིག་ དགེ་སྟོང་ཆངས་སྟོན་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་བ་ནི་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཙོ་བོར་
རྩིགས་རིམ་པའི་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའི་སྟོན་པ་བྱ་རན་པ་ན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོ། དེས་ན་འདི་ནི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡི་རྒྱས་ལུས་ཤིང་རྣམ་གཡང་རྩུང་བ་ལྟར་ཡོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །] དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །སྐུ་བ་པོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྐུ་བ་པོ་སྟོ་བཟན་ཞིང་བཙོན་འབྱས་
དག་པོ་དང་ལྟན་པས། ཉགས་ཆལ་ཏེ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་ཆོལ་ཞིང་
སྟོན་པས་ན། ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ལྟའི་ཞལ་ཟས་མི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གནས་དེ་ན་

1 ཟླ ༩༧༥ན། ཟླ ༩༩༠ན། ཟླ ༩༩༠ན། པས
2 མ་ཕྱི། ༩༩༠ན། བྱི * བྱི
3 ཞོལ། ༩༧༥ན། ཟླ ༩༩༠ན། མ

གནས་པའི་སྐྱེད་དག་སྒྲགནས་ ལྷ་ལྷ་ས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིང་ ལྷ་ར་པའི་ ལྷ་ཆོགས་པའི་ཟས་ རྫོགས་
ཟིམ་པའི་ལེན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་པ་ལ་ སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བཞེན་པའོ། །

༥ རྫོང་ཞེས་ [འདིར་¹ རྫོང་ བ་ཆེན་གསུམ་བདག་ཅན་འདས་འགྱུར། །འཛིག་པ་རྫོང་མི་འགྱུར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། རྫོང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འབྱོར་པ་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་དངོས་པོ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞིག་པར་བྱ་བས་ན་འཛིག་པ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་གྱུར་ནས་རྫོང་མི་
ལྟར་ཅིང་མི་འགྱུར་བ་ལྷན་པར་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལེགས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་པ་པོ་མིང་གྱུར་པ་རྫོང་
གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་དུག་སྤྱོད་པས་པན་ཡོན་འབྱུང་ཆུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། མིའི་ཐ་མལ་
པའི་ལུས་འཛིག་པའི་དོན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དེ་བཞེན་ཏུ་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་ནི་² ལུས་ཐ་མལ་པ་ཟད་པ་དང་།
དེ་གནས་གྱུར་པ་མེན་གྱི་ལུས་ཐ་མལ་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་མེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་པའི་རྫོང་མི་སྤྱོད་པ་བཞེས་
པའོ། །འབེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཉག་ཏུ་རིགས་འབྲུལ་མི་འཆད་པ་ཡིན་པས་མི་འཛིག་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཨ་རྒྱ་ར་ཡི་གེ་
ལ་བསྐྱར་བ་འདི་དང་། ³ ཆག་གིས་བྱས་པ་ནི་འགྱུར་འབྱུགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལུང་འབྲུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་
ནས་འབྱུང་བས། འདིའི་རྫོགས་ཟིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ།
འཕགས་སྐྱོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་པ་ལ་⁴ རྫོང་མི་སྤྱོད་པ་ལས་སོ། །] བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་ནི། སྤྱོད་པའི་འབྲས་བྱ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་མི་བདག་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་འབྱོར་པས། འདས་པར་གྱུར་ཅིང་མིའི་དངོས་པོ་སྤྱངས་ཏེ། འཛིག་

1 མ་ཕྱི། ༤༦༠བ༦ན། ཞེལ། ༤༡༤བ༤ན། སྤྱི། ཕྱི། ༤༦༠བ༦ན། - | + * |
2 ཞེལ། ༤༡༤བ༤ན། སྤྱི། ཕྱི། ༤༦༡ན། ཆ། ཕྱི། ༤༡༤བ༡ན། ཏེ།
3 མ་ཕྱི། ༤༦༡ན། ཞེལ། ༤༡༤བ༦ན། གཞན * བཞེན
4 ཆ། ཕྱི། ༤༡༤བ༡ན། པའི་
5 མ་ཕྱི། ༤༦༡ན། ག། འདི་དང་ སྤྱི། ༤༦༡ན། ཆ། ཕྱི། ༤༡༤བ༡ན། བ་འདི་དང་ * བ་འདི་དང་།
6 ཞེལ། ༤༡༤བ༡ན། རྫོགས་

ཅིང་མ་རུང་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་རྒྱུ་པར་ཞིག་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་དོན་རྒྱུར་མི་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་སྟེ། རྒྱུ་པར་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲ་
བ་སྟེ། དགོངས་པས་བཤད་པའོ། ། ༥ ལྟ་མོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་¹ ལྟ་མོ་ལྟ་མོ་གཞོན་
སྤྱན་མོ། ² ལྟ་མ་ཡིན་ནམ་མི་མོའང་རུང་། ³ རྟོན་ནས་རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བྲ་ ཞེས་པ་ བོ་གོ་སྤྱོད། རྩི་རྩི་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྲ་བ་ནི་ རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་ རྒྱལ་འབྱོར་པ་ གསུམ་པོ་ རྒྱལ་ས་ཏེ། དེས་
བསྟེན་པ་ནི་རིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱད་པ་སྟེ། ལྟ་མོ་ཞེས་སོགས་འདི་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་ ཐུན་
མོང་གི་ཆོ་གའོ། །

༥ འདི་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱད་པ་སྟེ་སྤགས་
རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྲ་བ་ སྤྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་བོར་རྩི་གསུམ་རིམ་པའི་སྤྱད་པར་སྤང་ཡང་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་མེད་ཐུག་ཏུ་གཅིག་པ་དང་། བོན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་རྩི་གསུམ་རིམ་པའི་སྤྱད་པ་དེ་དག་དག་སྤྱི་
མཆོན་ཉིད་མཆོངས་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ སྤྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་ཉིད་གསང་བའི་སྟེ་བོན་
ཏུ་གསང་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་ཆེན་ཡིན་ཞེས་བྲ་བ་དོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ། རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། ⁴ སྤྱོད་རྩི་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་ [སྤྱོད་
རྩི་རྩི་ལ་སོགས་] བ་ཆོབ་ཆག་ པས་རྩི་རྩི་སྤྱོད་⁵ པར་བྱེད་པའོ་ཟེས་། རྩི་རྩི་ལ་སོགས་པར་⁶ སྤྱོད་
པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེར་རབ་ཏུ་

1 ཞོལ་ ༩༡༩ན། །།
2 མ་ཕྱི། ༩༡༩ན། -། *།
3 མ་ཕྱི། ༩༡༩ན། -། *།
4 མ་ཕྱི། ༩༡༩ན། +།
5 མ་ཕྱི། ༩༡༩ན། ཞོལ་ ༩༡༩ན། གླ་ ༩༡༩ན། བསྐྱེད་ སྤྱོད་ ༩༡༩ན། སྤྱོད་
6 མ་ཕྱི། ༩༡༩ན། སྤྱོད་ ༩༡༩ན། གླ་ ༩༡༩ན། སྤྱོད་ ཞོལ་ ༩༡༩ན། བསྐྱེད་

འདྲུག་པ་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ་འོད་གསལ་བས་ རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ རྣམ་པར་དག་པ་ ར་
བྱས་པ་ འི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ ཉེ་མ་ཆིག་
གོ་ འོ་། ། [འདིས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་ཆོག་ས་རིམ་པའི་སྒྲ་དང་པ་འདི་སྒྲ་ལུས་ལ་གནས་པས་བྱེད་པར་སྟོན་ནི།
"༡"] རྟེན་ཐོབ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྒྲ་པར་བྱེད་པས་ལེ་འུ་ཉེ་
བར་སྒྲ་པར་བྱེད་པའོ། ། རྟེན་ཐོབ་སྐབས་ཐམས་ཅད་ ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ ཉེ་ གཙོ་པོ་འཕོ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་ལྟ་སྒྲུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ས་སོ། །དེའི་ [དེར་ ལ་ཆབ་ རྟེན་ཟེར།] དེར་
རྟེན་ གསུམ་ ཉེ་ དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ནས་སྒྲ་བ་པའི་ སྒྲ་བ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་
བྱང་ཚུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །དེའི་དོན་གྱི་ རིམ་པ་སྟོན་པའི་ གཞུང་གི་ཆོག་ས་ནི་
རིམ་པར་བྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། སྒྲ་རི་བཞིན་པའོ། ། རྟེན་ཐོབ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས་ལེ་འུ་བཅུ་དྲུག་པ་མཐའ་དྲུག་གིས་བཤད་པའོ། །

རྟེན་ཐོབ་པོ་ནས་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ནས་ རིམ་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
ར་བྱས་པ་ ས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་ གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་
གནས་ལས་མི་འདའ་བ་འི་དམ་ཆོག་དང་ རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་འགོག་པའི་ སྒྲོམ་པ་
ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་ན་དངོས་བྱུང་རིང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ དེ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེ་འུ་བཅུ་བདུན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་ཏེ། རྟེན་ཐོབ་ཞེས་གསལ་གསལ་པ་
ཐམས་ཅད་ [འདིར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་
འདྲུས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་གསོལ་བ་
འདེབས་མཁན་ལ་བྱ་དགོས་པས། དཔེ་ཁ་ཅིག་དང་ ལ་ཆབ་ གཞན་ལས། ཐམས་ཅད་ཞེས་ཟེར་ཡང་། འགོས་

1 མ་ཟི། ༤༦༡བཞུ། -༡ *།

འགྲུང་གི་དཔེ་གཞན་དང་ཆག་འགྲུང་ལ་མེད་པ་ལྟར་བྱལ། ། ། གསོལ་བ་འདེབས་བ་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། སྤྱད་པར་བྱེད་པས་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིན་ཏོ། ། མི་བསྐྱོད་དོན་ཅེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་ན། མི་བསྐྱོད་ བཙོ་དོན་ཅེ་
སྟེ་བྱགས་ ཀྱི་རིགས་ གང་ཡིན་པའོ། ། སྐྱོང་བ་ཉིད་བཞི སྟེ་མ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་ཐམས་
ཅད་སྐྱོང་བ འི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆེད། ། དོན་ཅེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་དོན་ཅེ་དབྱིངས་ [ཉེད་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྩ་རྩེ་སྦྱ་
ལས་རྒྱར་ནི་འཛིན་པའོ། །] སོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པས་ན་མཁས་པ་
ཆེད། ། སྐྱོད་དོན་ལ་སོགས་པ་ནང་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་དོན་ཅེ་གསུམ་ ཀྱི་ མཆོག་
གོ། ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་འདི་ལས་ཀྱི་བསྐྱོད་དོན་གསུམ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་གསུམ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་
སྟེ། དེར་ནི་བཙོན་ལྟར་འདས་ དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ འོད་གསལ་ དང་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། སྤྱང་བ སྟེ་འཕྱེན་པ འི་དཀྱིལ་འཁོར་ གསུམ་གྱི་འོད་ ཀྱི་འོད་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་
དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟེ། [:ཆག་ གསང་བ་གསུང་²ནི་དམ་ཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། གསང་བའི་དབྱངས་ཞེས་པའི་དབྱངས་གསུང་དུ་³བསྐྱར་བའོ། །] གསང་བའི་དམ་
ཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདིའི་དབྱངས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་⁴མི་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་ནས་
བསྐྱོད་པའོ། ། འོད་གསལ་བའི་མེས་འབར་བར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་

1 ཞེལ། ༤༡༨་བཤན། ༡
2 ཞེལ། ༤༡༨་བཤན། གསུངས།
3 ཞེལ། ༤༡༨་བཤན། གསུངས་སུ
4 ཞེལ། ༤༡༨་བཤན། ཞས།

དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དག་པ་ཆེད། །རྫོང་ཅི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ ལྷ་ རྣམས་སོ། །
རིགས་ལྷ་པོ་ དེ་རྣམས་ རི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དྲུག་པར་
གྱུར་པས་ རི་མ་ ཞི་བའོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་འི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པས་ན་དགའ་བ་ཆེད། །རང་བཞེན་ [རྫོང་ གྲུ་ཆེན་ རང་བཞེན་ཀྱིས་འོད་གསལ། །ཆོས་སྟོན་ཁྱེད་ལ་
ཐུག་འཆའ་ལོ། ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་མ་ཐུན་ནོ། །] ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མཛད་ཅིག་པ་སྟེ། རྫོང་
ཞེས་པ་ནི་བོད་པའོ། །རིན་ཆེན་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་སོ། །རིགས་
ཅན་ དེ་ རྣམས་ དགའ་ཞིང་གསལ་བར་མཛད་པས་ན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོའོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རབ་ཏུ་ཟབ་པོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་རྫོང་ནས་མཁའ་རི་མ་མེད་པའོ། །གཞོན་མ་ཉིད་ནས་དག་པས་ན་རང་བཞེན་
དག་པའོ། ། སྒྲིབ་ཀྱི་རི་མའི་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པས་གོས་པ་མེད་པའི་
གསང་བ་གསུངས་ཤིག་པའོ། །རྫོང་ [གྲུ་ཆེན་ རྫོང་མི་འཆི་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཞེས་པ་ནི་ ཨ་མི་ཏ་དང་ཨ་
མི་ཏ་གཉིས་ནོར་བ་སྟེ། འདིར་དཔག་མེད་ལ་བསྐྱར་དགོས་སོ། །] དཔག་མེད་ནི་བསྐྱའི་རིགས་དང་
ལྷན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེད། །སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ནས་
མཁའ་ འོ་ འོ་རྫོང་ འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རོ་བོར་ འཛིན་ པའོ་ རོ་ ། །འདོད་ཆགས་ནི་
འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེའི་པ་རོལ་ནི་མཐའ་སྟེ་དེར་བྱིན་པ་ནི་
སོན་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་བརྟེན་པས་ན་འདོད་ཆགས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བརྟེན་

སོ། ། [བ་ཆེབ་ གསང་བ་གསུང་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆའ། ཞེས་པ་འགྲེལ་བའི་བཤད་བ་དང་མཐུན་ནོ།] ། གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་ རོན་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་རྩ་སྟོལ་བས་ན། རོན་ཡོད་དོན་རྟེ་ཞེས་པ་ནི་
 རོན་ཡོད་པར་བྱུབ་པའི་རིགས་ ཅན་ རྣམས་སོ། ། རིགས་ཅན་ དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཐུན་དུ་ བདར་ཞིང་མཆོད་པ་ བྱས་པས་ན་རོན་ཡོད་དོན་རྟེ་རྫོགས་
 སངས་རྒྱས་སོ། ། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་་་་ཀྱིས་¹སྐྱབ་པ་པོའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི། མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པས་ན་བསམ་པ་
 ཐམས་ཅད་རྫོགས་མཛད་པའོ། །

དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་དག་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟེ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ལ་་་ཀྱི་²བྱུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་
 བསྟོད་པ་ རྣམས་ཀྱི་མཐུག་རྩ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་རྩ་ ཉེ་བར་བསྐྱ ས་ བ་སྟེ། [རིགས་ལྡེའི་སྒོ་
 རྣམ་དོན་རྟེ་འཆང་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ནི་བསྟོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི། བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་
 འདེབས་པའོ།] ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་
 ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས་པའོ། །བསྟོད་ཆོག་ཞི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྡེའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟོད་པའི་ཆོག །རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 དག་ཅིང་ཞི་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། དོན་རྟེ་ཡོངས་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་རྟེ་
 འཆང་ཆེན་པོ་གང་གིས་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་ན། དེ་ཡང་སྟེ་མཆོད་པ་པོ་ ཡང་ སངས་
 རྒྱས་དང་འབྲུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། དོན་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་མཆོངས་པར་ སྐྱབ་པ་པོ་ དེ་

1 སྐྱ ༤༩༣བཅུ། ཀྱིས
 2 མ་ཟི། ༤༩༣བཅུ། ཞོལ། ༤༩༣བཅུ། ཀྱི སྐྱ ༤༩༣བཅུ། ཟླ། ༤༩༣བཅུ། རྒྱ ༤༩༣བཅུ། ཀྱི * ཀྱི

འགྲུར་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་བསྟོད་པའི་པན་ཡོན་ཏེ། སྤྲེའི་བཞིན་པའོ། ¹

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོད་པས་ རྫོང་འཆར་ཆེན་པོ་
དབྱེས་ནས་ ཞུས་པའི་དོན་“གསུངས་པ་²ལ་ཐུགས་ མཛོན་དུ་སྤྲེལ་ས་པ་སྟོན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པས་ན་སྟོན་
པའོ། [ཉོན་པའི་སྐད་དོད་འུ་སྟ་ལ་ངེས་ཆོག་གིས་ཤེས་ཀྱང་ཞི་བ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།] སངས་
རྒྱུས་ཀྱན་ལ་ཞེས་པ་ནི། སྤང་པོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དོ། [དེ་ནས་ལ་ཅི་རིགས་པར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ན་རྗེས་
བརྟེན་པའོ། རྫོང་གསང་བ་ནི་ སྤྲེལ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་ དམ་ཆོག་བཞིའོ།] “དམ་ཆོག་³ [དེའི་
:ཆག་ གནས་ནི་གཞིར་བྱུང་བའོ་ཟེར།] དེའི་གསུང་ ལྟེ་གནས་ ནི་ དེ་ནས་སྟོན་པའི་ གཞིར་བྱུང་པ་ རི་
གསུང་རྫོང་ འོ་། [དག་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་འོ་གསུང་བཀའ་སྤྲུལ་
པའོ། [ཨེ་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་མི་བསྟོད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། དོན་ལ་བརྟམས་ནས་
བསྟོད་པའི་ ཡི་གེ་ཆེན་པོ་ རི་ ཆོག་གི་རྒྱུན་ནི་ཨེ་མའོ་རོ་མཆར་ཆེའོ།] [ཞེས་འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་རོ་མཆར་པའོ།] རོ་མཆར་པའི་རྒྱ་མཆན་ ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
སྤྲེལ་དང་ འོད་གསལ་ དང་ ཡོངས་སུ་དག། [པ་རྒྱུད་འཇུག་གི་དོན་ ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
བཞིན་ ཏུ་ རྗེ་མ་མེད། པ་སྟོན་པའི་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་
ཡིན་པས་བཤད་པའོ།]

1 མ་ཟི། ༤༦:༣༧ན། -། *།
2 མ་ཟི། ༤༦:༤ན། ཞོལ། ༤༩:༧ན། གསུང་བ * གསུངས་པ
3 མ་ཟི། ༤༦:༤ན། དམ་ཆོག་ * དམ་ཆོག

ཕྱི་དེ་ལྟར་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ [བསྟོན་པའི་ :པ་ཆབ་: བཞུ་ཡོན་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཟེམ།] བསྟོན་པ་དང་། བཞུ་ཡོན་ "དེ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་"གསུངས་པ་²ཡིན་ལ། དེ་
 བདག་གིར་མཛད་ བ་སྟེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ ནས། དམ་ཆིག་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་
 མཛད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སོ། །དམ་ཆིག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། [འདིར་རྒྱད་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་གསུང་དོན་མེད་གཉིས་དང་དོན་མེད་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ། ཐུགས་དོན་མེད་དམ་
 ཆིག་འདི་³ ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པ་ཐུགས་དོན་མེད་ལས་སྤྱད་ ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། ཞེས་དང་།
 གསུང་གི་དོན་ཡི་གེ་ཆེས། ཞེས་དང་། དོན་མེས་སྤང་པ་ལ་རྩ་འབྲུག་ཆེས། ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་དོ་
 རྩི་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བསྟན། སྟོན་གཅོད་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་བཞིན་པོ་བསྟངས་བཞིན་གསུམ་⁴ག་ལ་གསུངས་ཤིང་
 བཟའ་བའི་དམ་ཆིག་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། རིམ་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་ཟ་བ་དང་། བཤད་གཅི་ཟ་བ་དང་། ཁྲག་དང་ཁྲ་
 བ་སྤྱད་པ་བཟའ་བར་གསུངས་སོ། །] སྤྱད་པ་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་
 སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ གསུམ་སོ་ རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམ་ཆིག་འདི་ནི་
 མད་པོ་ཆེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ བཟའ་བསྟངས་གི་ དམ་ཆིག་གང་མད་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུས་
 ཐམས་ཅད་པ། དོན་མེད་འཛིན་ [དོན་ :པ་ཆབ་: འཛིན་ཕྱིར་ཟེམ།] ཀྱིས་བསྟངས་བར་བྱ། ཞེས་པ།
 དོན་མེད་འཛིན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟངས་བར་བྱ་བའོ། །དམ་ཆིག་

1 མ་ཕྱི། ༤༤བཟན། ཐེ། ༤༤བཟན། ཉི * དེ
 2 མ་ཕྱི། ༤༤བཟན། ཞོ་ལ། ༤༧ཞན་ན། གསུང་བ * གསུངས་པ
 3 མ་ཕྱི། ༤༤བཟན། -། * །
 4 མ་ཕྱི། ༤༤བཟན། བ་མ ཞོ་ལ། ༤༧ཞན་ན། ཀ་ལ * ག་ལ

འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི།
གཞན་ཡང་རྟོག་ཏུ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། [གང་ཞིག་སྤང་བ་འདད་པའི་དཔལ་ཆོག་འདི་བསྤང་བའི། རྟོག་ཏུ་སེམས་དབའ་འོད་
པོ་ཆེ་སྟེ། དེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། སྤང་ཅིག་དེ་ལ་ ་ས་ཆས་ ་སངས་རྒྱལ་ནི། ་དེ་ཡི་སྒྲི་གསུང་བུགས་གནས་འགྲུར། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།] གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གོ་སྤྱོད།]

༥ དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ ཟླ་མེད་ པའི་
དཔལ་ཆོག་བསྟན་ནས། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ འི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་དཔལ་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། [འདིར་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་གྱི་དཔལ་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་གྱི་ཞེས་པ་གཞན་ལ་མེད་
ནོ།] གདུལ་བྱ་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པས་ དེ་རྣམས་ འཕྱོ་བའི་དོན་གྱི་དད་
པ་ནི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ནི་ལུས་དང་དག་གིས་བྱེད་དོ། [དེ་ཡང་ ་ས་
ཆས་ ་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་གྱི་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ་དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་
པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་ཆོ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ལེགས་སོ། ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེས་པས་
དག་གིས་སྟོན་པ་ཡང་རྩད་ཟད་ཡོད་པར་སྟོན་ནོ།] དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་
གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས། དེ་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་ཆོ་འབྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་ [ནི་སི་
མ་བུན་པ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་ནས་མེ་འབར་བ་དང་སྤང་ནས་རྩ་འབབ་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ།] ལ་
སོགས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པས། ལུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ དེས་འདུལ་བ་ རྟེ་གདུལ་བྱ་ རྣམས་
གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ རྟེ་གདུལ་བྱ་ལ་གང་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེ་གོ་བར་ བྱེད་པས་དེ་དག་ནི་ལུས་

གྱིས་སྟོན་རྟོ། “།དེ་བས་ན་དོ་རྩུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དག་གིས་སྟོན་པ་མེད་པས་ ” མ་² སེམས་ཅན་རྣམས་ ལམ་ལ་ འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱར་གྱུར་བའི། རང་རྒྱལ་གྱི་ ལུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ སྟེ་³ལྷན་པ་ གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ དག་གིས་ སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཏུ་རྟག་པ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ནོ། །དམ་ཆོག་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ རྣམས་ཀྱི་སྟོ་དང་འཆོམ་པའི་སྟོམ་པའོ། ། [ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་མཆོན་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུ་ལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གཟུང་བར་བྱའོ།]

༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འེ་ལམ་གྱི་ས་ ཉན་ཐོས་ དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ མ་⁴ ཏེ་། [འོན་འཇུག་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཕྱིར་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྒྱས་ལ། དེ་གོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བའི་ཐུག་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཇི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་རྒྱ་བའི་

1 གླ། ༤༠བཤན། - །
2 གླ། ༤༠བཤན། སྟུ། ༤༤འཤན། ཐེ། ༤༤འཤན། ། །
3 གླ། ༤༠བཤན། སྤང
4 མ་ཐུ། ༤༤འཤན། ཕྱིར་རོ། ཐེ། སྟུ། ༤༤འཤན། གླ། ༤༡ནཤ། རོ་

ཞབས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་¹ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ངེས་པར་འོང་བས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྤྱང་གསལ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟེན་དགོས་ཏེ། རྟོགས་
དཀའ་བ་འདི་གཞན་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། ། ། **ཉན་ཐོས་** ཀྱི་དབང་བཙུགས་པ་ **ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་**
མངོན་པར་སྐྱོར་བ་ནི་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་དམ་ཆོག་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ བྱ། དེ་རྣམས་ལ་ ལུང་ རྟེན་བར་ རྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རྟོ་རྟེ་འཆང་ ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱད་བ་ནི། དགེ་བ་²བརྩེད་ལས་ཀྱི་ལམ་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ནི། དགེ་བ་བརྩེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་ མོ། །ཡེ་ཤེས་སྤངས་
པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་
པའོ། ། ། ཞེས་བ་འདིས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ལ་³ཐོབ་འདོད་མེད་པ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་⁴ནི་དམན་པར་མོས་ཞེས་
པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ནི། ཆགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་
ཡིས། རྟག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའོ། ། ། **དམན་པར་མོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།**
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་གཅིག་བྱ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་
ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་སྐྱོད་དགེ་བ་བརྩེད་ལ་གནས་པ་སོགས་ དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
འདི་ནི་མད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་ རྟེན་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

1 ཞེས། ར་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

2 རྟེན་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

3 * ཞེས། ར་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

4 ཞེས། ར་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

5 ཞེས། ར་ཅིག་ནི་ལམ་འདིར་གནས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ལ། ར་ཅིག་ནི་དེའི་

མིགས་ཅན་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་པའོ། །འདོད་ཉེན་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་རག་གིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་དང་། དེས་འབྲས་བུ་ལྟམ་པའི་ཆེ་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པར་
 རང་རྒྱལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་ལམ་མཚུངས་སོ། ། འོ་། ། རྩེ་ཆངས་པའི་ས་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་
 ཆངས་པའི་དམ་ཆེག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། ཆངས་པ་ ཐོབ་པ་ ར་གྲུར་པས་ཁྲོལ་བར་སེམས་པ་ནི་གཉི་སྟག་སྟེ། གང་
 ཟག་ དེའི་རབ་ཏུ་སྟོད་པ་ནི་ལམ་མོ། ། གཉི་སྟག་ཅན་གྱི་ལས་ དེས་ལས་གང་སྦྱང་བ་ ཟས་
 གཙོད་པ་དང་ ལ་སོགས་པ་ འི་¹མེ་ལུ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རྣམས་བྱེད་པ་ནི།
 འཇིགས་ཤིང་མི་སྟག་པ་སྟེ་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ ཀྱི་ཡིད་ལ་ ཡང་དག་པར་འཇིགས་
 པ་ སྟེ་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ སྟེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་ཆངས་པའི་ལམ་ལ་ལྷག་པར་མོས་
 པ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ ས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོན་པ་ནི་དེ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ འོ་ འོ་། །དམ་ཆེག་ རོན་མེད་པར་ བློ་བཟང་གཉིད་ངལ་ ཞིང་དུབ་ བར་
 བྱེད་པའི་ དཀའ་སྦྱང་གྱི་ མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། དེ་ནི་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་
 ཏེ། དེ་བས་ན་སྦྱ་ཡི་དོ་རྩེ་ ཆངས་པ་ ཉིད་དུ་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེའི་དམ་ཆེག་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་སྟེ་
 མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་དག་ན་གནས་པ་ཡི་བྱང་མེད་རྫོ་རྩེ་སྟེ་དགྲག་དཀའ་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་
 མགྱ་བའི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོས་ལོངས་སྦྱང་པ་ནི་དབང་ལྷག་གི་དམ་ཆེག་མཆོག་ཏུ་སྤྲད་དུ་བྱུང་བའོ། །
 འདི་ནི་གོ་སློམ། །བྱུང་འབྱུག་གི་དམ་ཆེག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་

1 ཞོག་ ༩༡༡ན༡༣། ས

བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྒྲོང་ལས་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རི་སྟེང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ སྒྲོང་བཞིན་གྱི་ བསམ་གཏན་གྱི་དོན་རྒྱུ་སྒྲོང་པར་བྱས་པ་ནི་
 གསུང་པར་བྱ་བའོ། རྒྱུ་ལྟར་མཁའ་ལོ་ལྟར་མཁའ་ལྟར་མཁའ་ཏེ། སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་
 དང་བདག་ཉིད་ གྱི་སྦྱ་གསུམ་” དེ་¹ ལུས་དག་ཡིད་ དེ་དག་གྱུང་སྒྲོང་བཞིན་དུ་ དབྱེར་མེད་པར་
 བྱས་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་དམ་ཆིག་གོ། དེ་ལྟར་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་
 མོས་པ་རྣམས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་བསྟན་ནས་སྦྱོར་དོན་རྒྱུ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་
 གསུང་དོན་རྒྱུ་སྦྱོར་དོན་གསུམ་གྱི་” འི་”ནང་དུ་ རིས་པ་བཞེན་ཆངས་པ་དང་དབང་ལྷག་དང་ཁྱབ་འཇུག་
 གསུམ་ འདུས་པ་ རབསྟན་པ་ ས། ཆངས་སོགས་ཀྱི་ དམ་ཆིག་ལ་ བཞེན་ན་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ་སྦྱུ་པའི་
 འཇུག་པ་བསམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ [: འགྲེལ་རྟེན་ རང་གི་དམ་
 ཆིག་དོན་རྒྱུ་”² འདི་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། གཞན་ : བ་ཆེན་ ལས། རྒྱུ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དམ་ཆིག་འདི། ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་དང་
 མཐུན་ལོ། ། བ་གསུངས་ཏེ། དོན་རྒྱུ་སྦྱོར་གྱི་དམ་ཆིག་ནི་སྦྱོར་དོན་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ། ། སྦྱོར་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྟོན་ལོ། ། [སྦྱོར་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ཞེས་པར་
 འཇུག། གསུང་གི་དོན་དབང་ལྷག་ཆེ། རྟེན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སོ་དོན་འཛིན། དེ་ཉིད་ཁྱབ་འཇུག་རྒྱ་འཇུག་ཆེ། ཞེས་
 གསུངས་པས་རྣམ་སྟངས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱུ་སྦྱོར་ལ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས། དེ་
 གསུམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །]

༥ དེ་ལྟར་ལྟ་གཅི་བོ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་བསྟན་ནས། གཞོད་སྦྱིན་མོ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱ་འཇུག་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆིག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤ་དང་ཁྱག་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་བ་བའི་

1 མ་ཕྱི། ༤༤་ནང་། ཞོག་ ༤༡་བཅུ་ ཏེ། ཕྱི། ༤༤་ནང་། དེ། གླ། ༤༡་བཅུ་ དེ་ * དེ
 2 ཕྱི། ༤༤་ནང་། །

གནོད་ཕྱིན་མོ།¹ ། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་བྱང་མེད་སྟོང་། ཅས་པ་ལས་།² བྱང་མེད་རྟག་ཏུ་ ར་ཆེན་ འདོད་སྤྱད་མེན།
 ཞེས་པ་དག་པས་བྱང་མེད་པ་ནི་གནོད་ཕྱིན་མོལོ། ། འབྲིག་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ་དེ་ནི་དོར་རྩེ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། གདུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཕྱིན་པ་དང་དང་
 ཡང་ཟེ་བ་འི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་ཆེག་ ཡད་ དཀའ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཉེས་པར་
 བྱལོ། །སྤྱི་བྱ་མོའི་དམ་ཆེག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བྱ་པ་མོ་ནི་ཁོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པལོ། ། །སྤྱི་ ར་ཆེན་ དབང་མོའི་རྒྱལ་
 མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟེར། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ནི་རྩུང་མ་རྣམས་སོ། །

དེའི་དམ་ཆོག་ནི་ ལྷ་མོ་ཀླམ་ས་ཀྱི་ མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནོ། ། ལོ་མ་འབྱུང་པ་དང་
བྲ་མ་ནི་ ལྷ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ ཀླམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ ཅན་མོ་ ལྷེ་། "འདོད་⁴་"
བཞེན་པ་དང་ལྷོས་ཀྱི་དེ་ལྷ་ར་ལེན་པའི་ ལྷ་མོ་དེ་ཀླམ་ས་བྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་འདི་
ཀླམ་ས་ཉམས་སུ་གྱུར་ས་པས། བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཞིང་ལྷགས་པས་དབང་དུ་བྱ་ལྷེ། དེ་ལྷ་ར་
ལྷེད་པ་ལས་ གཞན་དུ་ མ་བྱས་ བ་ དེས་པར་ཉོན་མོངས་པར་འབྱུར་ཞིང་ རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ ལྷེ་མ་ཆོག་གོ་ རོ་། །གང་ལྷ་མ་ཡིན་ཀླམ་ས་ཀྱི་བྱ་མོ་དང་། ལྷན་
ཅིག་སྟོན་པར་འདོད་ན། དེ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། [ལ་ཆོས་ མ་རུངས་ར་བྱུལ་ཁུར་གྱིས་ནོན། ཟེང་།] "ཁྱོད་
ཞིང་ཀླམ་པར་འཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ར་བྱུལ་གྱིས། ཁུར་བཞེན་དུ་མངོན་པར་ནོན་

$$1 \quad \text{མ་གྱི། རེ་ལྟ་བུར། གྱི། རེ་ལྟ་བུར། +$$

2 མ་ཕྱི། རེ་ཤ་བཟུང་། རྒྱུ་ལ་ཕྱེད་ལྟུང་། -། *།

3 བོད་ལ་ རྒྱ་རྒྱལ་ ན

4 བོལ་ རྩམ་ཏེ། རྒྱུ་

5 ཞོལ་ རྒྱབ་ནས། བྲི

ཅིང་། སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་ཉི་པར་སྒྲིང་པ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཆགས་པ་འདི་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་གི་སྒྲིགས་གཅིག་གོ ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ དམ་ཚིག་རྒྱས་པ་ནི་གདུལ་དཀའ་བ་
སྟེ།¹ ཉམས་སྲུ་སྒྲིང་པར་དཀའ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། རྩེ་
ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ བས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ་ སོ། །སྤྱི་མོའི་དམ་ཚིག་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མོད་པའི་རུས་པའི་
བྱེ་མ་དང་འབྲུ་མར་ ཉེ་མིའི་རྒྱུ་མར་ དག་དང་ རྒྱུ་མོ་དང་རྩེ་ གཤམ་སོགས་པ་
“བཙུམ་²པའི་
ཞག་ལ་སོགས་པ་ འི་གདུག་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་
བར་འབྲུར་བའོ། །

འབྲུར་པོ་ཀུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ག་ཟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དམ་ཚིག་འདི་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དག་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བགོགས་འཛིག་པར་བྱེད་པའོ། །དོན་ཆེན་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ། དོན་ནི་སྒྲིབ་པ་པོ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི།
བརྩམས་པའི་དོན་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དེའི་དམ་ཚིག་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩེ་
མཁའ་འགྲོ་མ་ཐམས་ཅད་ནི་ [རྩེ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་པ་འདི། སྤྱར་བ་ཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་མིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་འབྲུལ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
ཅེས་སྤྱར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་གྱི་རྩོད་ཀྱི་དཀར་མོ་སོགས་མིན་གྱི། དབང་ལྷག་གི་རྒྱུད་མ་གྱོ་³འི་
དང་། དཀར་མོ་ཞེས་གྲགས་པའི་⁴དབྱ་མའོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་བསྟུས་སོ། །] དཀར་མོ་

1 གླ་ ༤༩༣བ་ན། - །
2 ཞེལ། ༤༩༣བ་ན། བཅེས
3 སྒྲ་ ༤༩༤བ་ན། རྩེ། ༤༩༤བ་ན། གླ་ ༤༩༤ན་ན། རྩེ།
4 རྩེ། ༤༩༤ན། ལྷ

ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་“ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱད་
བཤོ།”བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལྟར་ཉེ་མཁའ་ལྟོ་སྒྲིལ་སྤྱད་པ་ལས་བཟུང་བ་
དང་ཆང་སྟེ་སྒྲིལ་བའི་ཆང་དང་ལ་སོགས་པ་ས་རྒྱུ་ཆང་དང་འབྲུའི་ཆང་རྣམས་རང་གིས་བཏུང་
ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་བྱིན་ན། རྩི་རྩི་མཁའ་ལྟོ་སྒྲིལ་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་“སྟོན་ཉིད་ཀྱི་
མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིལ་བས། གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་གཏུག་པ་རྣམས་
རྒྱས་བཏུབ་ལ། ལྷག་བྱང་བ་ [དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསྒྲིལ་བའི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་བྱའོ།] ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིལ་བས། གནས་དཔེ་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩི་རྩི་མཁའ་ལྟོ་མའི་དམ་ཚིག་གོ།

༥ དེ་ལྟར་ཆང་སྟེ་སྒྲིལ་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱད་པ་རྣམས་རྩི་རྩི་མཁའ་ལྟོ་མའི་མཐར་སྒྲིལ་བའི་
དམ་ཚིག་བསྟན་ནས། དམ་ཚིག་དེ་བཏུང་བཤད་པའི་མཚན་སྒྲིལ་བ་དགོངས་པ་ལ་མཚན་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྩི་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ཆང་སྟེ་སྒྲིལ་སྤྱད་པ་ལས་འདི་དག་ནི་རང་གི་རྩི་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རང་དབང་གིས་ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཏེ། རྩི་དེ་ལྟེན་ཏེན་ལྟར་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞེན་ཏུ། ཀྱན་
ཏུ་འབྱུང་བ་རྩི་ལྟེན་ཏེན་ཏེན་པོ་དང་ལྟན་པ། ལམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཆང་གཏོང་པར་བྱེད་ཅིང་ཆ་ལུགས་སྒྲིལ་བའི་གཏུགས་
དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིལ་བཤོ། །དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མ་ལུས་
པ་དངོས་བྱུང་ཀྱན་ལྟེན་པ་ལ་ཕན་ཞིང་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གསང་བ་འདུས་
པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཤོ། །

1 གླེང་ལྟར་ན། +།
2 ཞོལ་ལྟར་ན། གླེང་ལྟར་ན། གླེང་
3 ཞོལ་ལྟར་ན། གླེང་ལྟར་ན། གླེང་ལྟར་ན། གླེང་ལྟར་ན། གླེང་
4 ཞོལ་ལྟར་ན། -བ

ཕྱི་ཁམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ :པ་ཆབ་: ལ་སོགས་པ་ལ་ནི། ཟེད།] སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ས་ནི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་བར་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ། །ཁམས་གསུམ་ཏུ་
འབྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མེད་དམ་ཆིག་ནི་མི་འདའ་བར་
ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་མེད་འཆང་གི་བཀའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་
སྟོན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆངས་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་
ཆིག་ལ་གནས་དགོས་པ་ནི། འདིར་ཡང་། གསུངས་པ་ བ་རོལ་གྲོལ་བ་གང་ཡང་རུང་། “¹མཚན་
མའི་དབྱེ་བས་གནས་པ་རྣམས། ། :པ་ཆབ་: བ་རོལ་སྒྲུབ་བ་ངེས་བྱའི་བྱིད། །འགའ་ཞིག་
རྟགས་བྱེད་རྣམས་གནས་པ། ཟེད། ཆོས་འདི་ལས་པ་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའི་བྱུབ་མཐའ་
སྒྲུབ་རྣམས་རང་གི་ལས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་བྱིད། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
འགའ་ཞིག །རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་རྣམས་པར་གནས་པ་
དེ་ རྣམས་དོན་མེད་ཐེག་པ་ འདིར་ མཐའ་གཅིག་ཏུ་ བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། “²དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ དོན་
སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན། ། བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཕྱི་དཀྱི་ རྟོགས་ངེས་པས་མི་དགེ་བ་བརྩའི་ ལས་ཀྱི་ལམ་ འོད་གསལ་གྱི་ རྣམ་པར་དག་པ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིད། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་
དངོས་བྱུབ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ དེ་ཁོ་ནར་མཉམ་ཞིང་མི་བྱེད་པས་ན་ དམ་
ཆིག་དོན་མེད་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་སོགས་པ་ལས་ལྷུང་ངོ་། །ལུས་“³རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་

1 མ་གྱི། ༤༦༤ན། - ། *

2 ཞོལ། ༤༩༤ན། - །

3 མ་གྱི། ༤༦༤ན། སྒྲུ་ ༤༦༤ན། གྱི * གྱི

བ་ནི། སློག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་ཐད་དུ་
འགྲོ་བའོ། རྩི་རྩི་ལས་བྱུང་ནི་འོད་གསལ་བའོ། ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ནི་ བདེ་འགྲོར་
སྤྱི་བའི་རྒྱ་ ཆོས་དང་ བན་འགྲོར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ ཆོས་མ་ཡིན་པ་ རྒྱ་དོར་དུ་བྱེད་པ་ ལ་སྤྱོད་པ་མེད་
པར་ མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ སྦྱོང་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། ། དེ་ལྟར་བས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ ཉེ་སྤྱོད་པ་པོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མོ་་་་ སོ་་་། །སངས་
རྒྱུ་སྤྱི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འདིག་པའི་རྩི་རྩི་སྤྱི་བྱེད་ཅིང་སྤྱིད་པ་སྟེ། བདེ་འགྲོ་
དང་བན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་གི་དངོས་བྱུབ་ནི་
དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཆིག་གི་ལས་ལམ་ཞེས་པ་ནི་་་་རྒྱ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་
ཆིག་རྒྱུ་བ་པོ་དང་དག་ཀྱལ་པར་སྤྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །མ་ལུས་པར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཁམས་གསུམ་དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའོ། །

དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་སོ། །དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འོད་
གསལ་བ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དེ་མ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། འོད་གསལ་བས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཆིག་གི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེས་ཅིར་
འབྱུང་ཞེ་ན། ཆིག་གི་དངོས་བྱུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆིག་གི་
དངོས་བྱུབ་ཀྱི་གནས་ནི་དག་གི་དབང་ལྷན་གྱི་དེས་ཉམས་དགའ་བ་ནི་མིན་ཏུ་ཡིད་
འཕྲོག་པ་སྟེ། འདི་ནི་དམ་ཆིག་མིན་ཏུ་འདའ་བར་དགའ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྩི་རྩི་རང་བཞིན་ཀྱང་།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་་་་བརྒྱུ་སྤྱོད་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་

1 མ་བྱི། ༤༤༤༤༤༤༤༤ ཞོག་ ༤༤༤༤༤༤༤༤ བརྒྱུ་ * རྒྱུ་

2 ཞོག་ ༤༤༤༤༤༤༤༤ སྤྱི་ ༤༤༤༤༤༤༤༤ སྤྱི་ ༤༤༤༤༤༤༤༤ +༡

ཅན་གྱི་ལས་རྣམས་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་གཞི་དེ་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་རྣམས་པར་སྤང་
བའོ། །བརྒྱུ་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་ཁོར་ལ་ བདག་གིས་ཐོབ་ན་སྟུང་བུ་ མངོན་པར་འདོད་
བའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་
དག་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་རྣམས་སོ། །དོན་ཅེ་བརྟན་པ་འཛིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོད་གསལ་
བ་ལ་གཞོལ་བའི་སྒྲོ་བློས་སོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་བྱ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ སོ་སོར་བརྟག་
བཞིན་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དོན་ཅེ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་ཉི་ལེ་སྤྱད་པར་བྱེད་དེ། དོན་ཅེ་མི་བྱེད་གསུམ་ལྟན་གྱི་ ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུགས་
པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདའ་བར་ནན་ཏན་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་བཤད་མ་ཐག་པ་
འདི་ཡིན་ཞེས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཏུ་མཛེས་དགའ་དོན་ཅེ་སེམས་དཔལ་དེ་སྐྱད་
ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །

༥ ད་ནི་ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ སྒྲུབ་པ་ཚོམ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ ས་བྱག་
འཆལ་མི་འཆལ་ལ་ བརྟན་ཏན་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིང་། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཅེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲགས་ལ་མཆོག་
ཏུ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་
ངོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ བྱག་གི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་དང། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ སྒྲུགས་སྒྲགས་སྒྲུབ་པ་བྱ། ཞེས་བྱ་
བ་ནི། ལྟེན་ སྒྲུབ་སོགས་པ་ གསུམ་དང། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ་ རྟེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་
སྒྲགས་པ་ ས་བྱག་མི་བྱ རོ་ རྟེན་། དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ རྒྱང་བའམ་ སམ་ རྒྱང་ག་

ཁྱེད་པའམ་གསུང་གི་ལུས་དང་དག་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ས་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
ཀྱི། ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་སམ། ཡིད་དང་བཅས་པའི་དག་གིས་ཕྱག་བྱས་ན་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དངོས་བྱུང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། [འདིར་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་
རང་དམན་པ་དང། ལྷ་བཟང་པའི་ཕྱིར་ན་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་མི་རུང་ངོ་སྤྲོས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །] བསྐྱེད་
པའི་རིམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྐྱེད་ནས།
རྩི་གསུང་པའི་རིམ་པ་རྩི་གསུང་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཕྱག་བྱ་མི་བྱ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི། ལྷ་
པའི་སྐྱེར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། [ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་ངོ།] ཀྱུན་ཏུ་དོ་
རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཀྱུན་ཏུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ལ། དོ་
རྩི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ [ཀྱུན་ཏུ་དོ་རྩི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཞེས་བཤད་ཅིན་པས་འདིར་
སོགས་མེད་པ་ཆག་འགྱུར་ལྟར་བྱ། དོ་རྩི་པ་ཆ་ཆག་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་དང་པོའི་མགོན་སོ་སྟེ་དེའི་དོ་རྩི་གསུང་
ཟེར་བ་ལྟར་རོ།] སོགས་པ་སྟེ་གང་ཡིན་པའི། བསམ་གཏན་དོ་རྩི་གསུང་སྤྱིར་བཏགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། དོ་རྩི་འཆང་གི་དོ་རྩི་གསུང་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པས། ཐུགས་
ཚོས་པ་ཞེས་པས་དོ་རྩི་བཟུངས་པ་ལ་དགའ་བའི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མཚོག་ཏུ་
གཞོལ་བས། བསམ་གཏན་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། [དེ་

1 ཞོལ་ ༩༥༣༥ན། མོ་
2 ཞོལ་ ༩༥༣༥ན། སྐྱེ། ༩༥༣༥ན། -།

ཉུ་བྱའི་ གང་ཟག་གི་ བྱག་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་ཐམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ།
དེ་ནས་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །¹མདོར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བས་ ཉེ་སྒྱུར་པར་བྱའོ་ སོ་། །²སེམས་ཅན་ཁམས་ནམས་
ནི་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ནམས་སོ། །³གཅིག་ཏུ་བྱེད་
ཚུལ་ནི་ བསམ་གཏན་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ནས་ཐག་པའི་དོན་ཞེ་གསུམ་ དཔེར་
མི་བྱེད་པའི་ གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་ དོན་འཆང་གི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ་ སོ་། །བསྐྱལ་པར་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དོན་ཞེ་གསུམ་གྱི་བྱག་འཆའ་བ་ ཞེས་བྱ་བ་ ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་ཞེ་གསུམ་མི་བྱེད་པའི་དོ་ཐོར་བཏྲས་ནས་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་
གཟུགས་ ལ་སོགས་པ་ལ་བྱག་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ དེའི་ བྱག་འཆའ་བའི་ མཆོག་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དོན་ཞེ་ནི་རྫོགས་པ་ ཟུང་འཇུག་གི་ འི་རྒྱལ་འབྱོར་ རོ་ ལ་ཆོས་
ཆག་ པའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་ འདི་ལས་འབྱུང་བས་ན་འབྱུང་བ་སྟེ། དག་མ་དག་གི་རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས།
དོན་ཞེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

༥ བསྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱི། བསྐྱབ་པ་
སྟེ་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྒྲིང་པ་ འི་དུས་སུ་ ལུལ་དབང་ནམས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྤྱད་པ་འི་¹ སྒྲོམ་པ་བསྐྱེན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ དང་
ལ་སོགས་པ་ ས་ཉེར་སྐྱབ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ འི་དོན་ནི་ ལེའུ་བཙུག་ཉིས་པའི་འབྲེལ་བར་²

1 ཞོལ་ ༤༩༩ནན། འོ།

2 སྐྱུ་ ༤༩༩བཞེ། བད

བཤད་ཟིན་ཏེ། རྩི་རྩི་བཤད་¹གཅིས་ཞེས་བྱ་བ་འི་བཤད་²གཅི་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་
ལོ། རྩི་རྩི་ནི་དེ་རྣམས་སྒྲིའི་རོ་བོར་མི་བྱེད་པར་བྱས་པ་ རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ནི་
ནམ་མཁའ་ཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཡོངས་སུ་གང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་
པར་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བསམ་ལ། དེ་ནས་དུས་གསུམ་རྩི་རྩི་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲི་
གསུམ་ མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འཆད་བ་ རྣམས་ལ་དབུལ་ཞིང་ མེ་ རྣམ་པར་བསྟེན་པར་
བྱའོ། །དུས་ "ཉི་མུན་ གསུམ་དུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ན་ གནས་པའི་ ཡུལ་དང་
དབང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ ཐབས་ "ཉི་མུན་ དང་ ཡུལ་རྣམས་ ཤེས་རབ་
སྒྲི་མའི་རོ་བོར་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ ཀྱིས་ རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ བྱུང་བར་བསྒྲོམ་ པ་ལ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ན་
ཐབས་ཤེས་རོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་རྟག་པའོ།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ རྣམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་པ་ ཅན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་ འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱད་པས་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ ས་ འི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་
སྤངས་ནས་ ཉེ་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་བྱེན་ས་ རྣམ་པར་མི་འདྲིག་པ་ མེ་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ འི་
རྩི་རྩི་སྒྲི་འདྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིད། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩི་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྩི་རྩི་
ཐམས་ཅད་ནི་ [ཤེས་ཚལ་ ཐ་མལ་གྱི་ཟེད།] བྱུང་མོད་སྒྲི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཏེ། དེའི་མི་
སྤངས་པ་ནི་འདྲ་གསལ་བར་འབྲུག་པའོ། །འདྲ་གསལ་ འདི་ལས་རྩི་ [ཤེས་ཚལ་ རྩི་རྩི་སྒྲི་ཡང་དག་
པར་འབྲུང་བས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ། ཟེད།] རྩི་སྒྲི་དང་མཉམ་པས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ། རྩི་རྩི་ [ཐམས་ཅད་

1 རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ།
2 རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ།
3 རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ།
4 རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ། རྩི་ལ།

་བ་ཆབ་] དབྱེངས་མི་སྤང་བ་ འོད་གསལ་དང་ དམ་ཆོག་ ཟུང་འཇུག་ ཟླ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
 ཟླ་བ་ ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷུང་རོ། ། རྟུན་ [འདིར་ ་བ་ཆབ་] རྗེ་ཅན་གྱིས་ཉིན་རེ་ཞིང་།
 "༡ ཟུན་བཞི་མཆོག་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། "༢ སྤར་ཡང་རྩས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་དཔོག་ ཁེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །] བཞིར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟུན་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲང་བ་ཉིད་བཞིའོ། །མཆོག་ཅེས་
 བ་ སྤྲང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ གླུ་ན་ ཟླ་གོང་ན་ མེད་པའོ། ཉིན་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉག་ཏུའོ། །"སྤྱད་³
 པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། ། སྤར་ ཡང་ན་རྩས་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཀྱང་
 དཔོག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་བར་བྱ་ བཞི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་མ་ཁྱེན་པར་ལེན་པ་ འོ། ཉག་ཏུ་
 ཞེས་པ་ནི་ ལུས་འཕྲོག་པའི་ཐབས་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ རྟུན་ཐམས་ཅད་དུ་ ཟླ་ཟུན་དུ་འོད་
 གསལ་དུ་ འཇུག་པར་བྱ་བ་ དང་་་་ ཟླ་་་་ ཞུགས་པའི་མཐར་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་པའི་ དགོས་པའི་
 དབང་གིས་ ཉེ་་་་མེད་ལྷུ་མའི་སྤར་ ལྷང་བ་ ཡང་ [ཡང་གི་སྤྱུ་མ་ནི་ཟུན་དུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་
 མ་ཐད་སྤྱུ་མའི་སྤར་ལྷང་བ་ཡང་ཟུན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ་ཉག་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤར་དགོས་པས་སོ། །] བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ། "༡ དམ་ཆོག་རྗེ་རྗེ་རྗེ་གས་བྱེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དམ་ཆོག་གོ།

༥ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
 བྱ་བའི་བྱིར། བྱི་རོལ་གྱི་བཅུད་ གི་ལེན་ གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་

1 ཞོལ། ༤༩༦བ༥ན། - །
 2 ཞོལ། ༤༩༦བ༥ན། - །
 3 གླ། ༤༩༦བ༥ན། ཟློད་
 4 ཟླ། ༤༩༦བ༥ན། ཉིད་
 5 མ་ཟླ། ༤༩༦བ༥ན། - ། * །

ལུས་གནས་པའི་ཆོ་ག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་¹སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ཉན་མཁའའི་རིག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་
དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་མཁའའི་རིག་པ་འཛིན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བཤོ། ། [འདི་ལས་² :ས་
ཆབ་: ལུས་རྟམ་པར་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་གའོ་ཟེར།] དེའི་མཉམ་པ་
འདིས་བྱེད་ཅིང་ལུས་རྣམས་པར་བྱེད་པས་ན་དམ་ཆོག་སྟེ། བརྟ་བར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་
འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱད་ངོ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་སྐྱབ་པ་ལོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་ཆེ་བདེ་བར་
གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དབུ་རྒྱན་དག་ ལ་སྟེ་མྱད་རྣམས་ ལ་བསམས་གཏན་ཏེ་བདུད་རྩི་
ཀླུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བསམས་པར་བྱའོ། ། [མྱད་རྣམས་ནས་འཛིག་པའི་བྱང་སེམས་སྟེ་རྩྱུང་གི་ལམ་ནས་
ལྷེའི་གཞུང་དུ་འབབ་པར་བཤད་པས། གནས་དེ་ནས་བརྒྱད་དེ་བདུད་རྩི་སྟེ་རྩྱུང་དུ་འབབ་པར་སེམས་པའོ། །ཁ་ཅིག་
སྤྱི་ཐོར་དབྱངས་བརྩ་བྱག་ཡོངས་སུ་ལྷུང་བ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུད་རྩི་འཛིག་པ་བསམས་ཞེས་ཟེར་
སོ།] དེའི་པན་ཡོན་ནི་དོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོ་ཆེ་གསུམ་ནི་ལུས་
སོ། །དེ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་མཉམ་པར་འགྲོ་ཞིང་རྩིས་སུ་འགྲོ་བས་ན། དོ་ཆེ་
གསུམ་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ནད་གཞི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཁྲོས་ཤིང་རབ་རྩ་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱལ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
ལུས་འདི་མི་རུས་སོ། །

རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ ལས།
གང་ཞིག་བདུད་རྩི་ ཀླུ་ལྟ་བུའི་ རང་བཞིན་དུ། །སྤྱི་ཐོ་ [སྤྱི་ཐོ་ནས་རྟག་པེས་འབབ་པ་³ :ས་ཆབ་:

1 ཞོག་ ༤༩༧ན་༣ན། ལྷོགས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟས་ ཉེ་བཟའ་བཏུང་ ལ་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ གཞུགས་ལྟ་བུ་དང་སྤྱོད་
པ་དང་ཕྱི་སྒོམ་པ་དང་མེག་བྱ་ལ་མེག་པ་ རྣམས་ལ་ མོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ ཉི་ རང་ཉིད་ རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་
མི་བསྤོང་བ་ ར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཏག་པར་རྩོམ་ཆེ་ཆོས་སུ་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྩོམ་ཆེ་ཆོས་ཉེ་གསུང་རྩོམ་ རང་ཉིད་ ཏག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །གང་ལ་ཞེ་
ན། མདོ་གདོན་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི་གསུང་རབ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་གདོན་པ་ནི་སྟོག་པའོ། །ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུར་སྤྱོད་དང་
གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆོ་གའི་བྱ་བ་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཏུ་འདོན་པ་དང་དབྱངས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འོད་དཔག་
ཏུ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་བོ་ཉིད་དག་པ་རྩོམ་
རྩོམ་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པའོ། ། [དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལྷའི་
ར་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་གཉིས་གདས་ང་ཅན་དུ་མཛོན་ནོ། །] གང་སྤར་བ་འདད་པ་དང་འོག་ནས་བའདད་
པའི་ལས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན། རྣམ་པར་དག་པ་ འོད་གསལ་ ལ་ སེམས་
སྤྱར་ རས་བྱེད་པ་ བ་དེ་བའདད་པའི་དོན་དུ་ སྟོན་པས་འོད་གསལ་གྱི་ ཉིང་ངེ་འཛིན་མཛོན་
སུམ་དུ་མཛོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྩོམ་ཆེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅན་ནི་ སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་ རྩོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་ཆེ་ནི་མ་རྩོགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའོ། །རྣམ་པར་དགོངས་པ་ནི་བསྟོམས་ནས་ཅང་མི་
གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། ༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ རས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ ལ་སོགས་

ལས་བྱང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ ཁམས་གསུམ་པ་ འཛིན་ཐམས་ཅད་དོ་ འོ་། ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ནས་ དེ་ལས་ ལྟའི་འཁོར་ལོ་ འབྱུང་བ་ ར་རྩི་ལྟར་འབྱུང་
ཞེ་ན། འོག་པར་བཟུང་བས་ཟེན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འོག་པ་ནི་སྟུ་
མའོ། །དེ་ཡང་དག་པར་བཟུང་ཞིང་ཉེ་བར་སྒྲུངས་པས་ན་འོག་པར་བཟུང་བ་སྟེ། སྟུ་
མ་ལྟ་བུའི་རྩི་རྩི་འཆང་གི་ སྟུ་འོ། ། རྩི་རྩི་ དེས་ དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ བཟུང་བས་
ན་ཟེན་པ་སྟེ་དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྩི་རྩི་སེམས་
དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས། དེ་ཡི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟུང་ནི། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་
འདི་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༺ འོག་པར་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩི་རྩི་ཆོག་འདིའི་དགོངས་པ་ ཞེས་བྱང་
མི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ནས་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས་དོན་ དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྟུལ་
བར་བྱེད་པ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གསུང་རྩི་རྩི་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩི་རྩི་འཆང་གི་ ཆོས་སྟོན་པ་ ལ་ འོ། །ཕྱིན་
ཅི་འོག་ནི་བརྟན་པ་ འཛིན་གོ་ འོ་། ། ཆོག་ དེ་ མི་ཞེས་པ་ འདི་ལས་ཀྱང་ཏུ་འབྱུང་བས་ན་
ཕྱིན་ཅི་འོག་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། རྟུ་ འོ་ བཅོམ་ བཅོམ་མི་ཞེས་པ་རྟུར་བྱུར་བར་མ་
བཟུང་ཞིག་པ་ སྟེ། འཛིན་པར་མི་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ འོ། ། [འདིའི་དོན་ནི་འོག་པར་བཟུང་
བས་ཟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྟུ་ཟེན་པའི་སྟུ་ཏུ་འཁོར་རྣམས་གྱིས་མི་འཛིན་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཁྱས་པའོ། །] དེ་དག་གྱུང་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན་ཞེས་

1 ཟླ་ ༩༡༥༥༥༥ ཟླ་ ༩༡༥༥༥༥ ཞོལ་ ༩༡༥༥༥༥ ཟླ་ ༩༡༥༥༥༥ ཟླ་ ༩༡༥༥༥༥

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདས་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་མེད་དབྱིངས་ནི་ཐུངས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སོ། །ར་
བོ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤྱད་པ་ནི་ ཐུང་འདས་དེ་ལ་ སྤྱད་པར་གྱུར་པ་ ལྷོ་ཐོབ་པ་
འོ། །གཤེགས་པ་དང་བྱོན་པ་ནི་འོད་གསལ་བར་འཇུག་པ་དང་ ཟུང་འཇུག་ཏུ་ བཞེངས་
པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྗེ་མེད་དབྱིངས་
ཀྱི་ར་བོ་ཉིད་སྤྱད་པར་འགྱུར་པ་གཤེགས་པ་དང་བྱོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐུངས་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་ དེ་བས་ན་གསུང་
རྗེ་མེད་ཆིག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་རྟོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྦྲར་རོ། །

༥ གང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པས་ཐབ་པ་ འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་བཞེངས་པ་ ར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ དེའི་དགོས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་རྟོག་པར་
འགྱུར་བས་དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱེད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་
སྤྱི་བ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཀྱི། ཉན་མོངས་པ་ཅན་པ་¹ཡིན་པའི་མ་རིག་པའོ། །[སྤྱི་བ་
དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཉན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་ལ། ཉན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་
སྤྱི་བ་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་ཡི། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་
ནོ། །] དེའི་སེམས་པ་སྟེ་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ [ཤེས་ཆེན་ ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སེམས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གོ།] ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའོ། །མངོན་པར་
ཤེས་པ་ ཆེན་པོ་ ནི་སྤྱ་བ་དང་ཡང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་

1 ཐེ། ༤༡༦ནན། སྤྱེ། ༤༡༧ནན། ཞོལ། ༤༣༠ནན། གླ། ༤༤༡ནན། མ

བརྒྱད་པོ་ལོ་། །ཡེ་ཤེས་ནི་འདི་གཉིད་པའི་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐོབ་པའོ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་ཤེས་ནས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ནི་སྦྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བ་
 སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་ནས། འདི་སྦྱུ་མ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
 བོ། །ཅི་ཞེས་པ་ནི་སོམ་ཉིར་གྱུར་པའོ། །རྟོ་རྟེའི་བདག་ཉིད་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་
 པོའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་རྣམས་སོ། །གང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 རྟོ་རྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཛོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་། གསང་བའི་ཡི་གེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་
 འཆད་དམ། ཡང་ན་ཤེས་ནས་སྟོན་ཅེས་སོམ་ཉིར་གྱུར་ཏེ། ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ དེ་
 རྣམས་ཀྱི་སོམ་ཉི་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཙུན་ལྟ་བུ་ བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བདེན་པ་གཉིས་ ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བར་
 ཞུགས་པ་དང་བཞེངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། ། [འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་
 བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བཙུན་པ་ཞུས་པ་ནི། ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུས་པའོ།]

༥ དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཅེས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་བྱང་
 རྟུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱང་རྟུབ་ [རེ་ཤིག་ : ཆག་
 བྱང་རྟུབ་ཆེན་པོ་སེམས་པ་ཁྱེད་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཟེད།] སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་རྣམས་ལྟ་ཅི་

སྟོན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །སྟེ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསང་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་ སྟོན་པ་ར་བྱེད་པ་འི་ཡི་གེ་རྩི་མེད་ཆོག་ འདུས་པའི་རྒྱུད་ [གསང་བ་མི་འགྱུར་བ་རྟེན་ནས་
པ་ཆེན་གྱི་ཐེད་] རྟེན་ཅིང་སྟེ་རྩི་མེད་འཆང་ཆེན་པོ་ལས་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོན་གྱིང་ཏོ། །སྟེ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། སྟེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་རྩི་
མེད་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འབྲས་བུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དང་
ཀྱིས་གྱིང་མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་ན། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟ་སྟོན་གྱིང་ཅི་
དགོས་ཞེས་མི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ མཆན་ སྟོན་ཏེ། སྟེ་བ་མེད་པའི་རྩི་
མེད་ནི་རྩི་མེད་འཆང་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རྒྱ་ འོད་གསལ་ དང་འབྲས་
བུ་ ཟུང་འཇུག་ གཉིས་སུ་ རོན་དམ་པར་ མེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ གཟུང་བའི་ རོ་
བོ་ཉིད་དང་ རོན་དམ་པར་ དེས་པར་བྲལ་བས་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །རྒྱ་མཆན་གཉིས་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་རྒྱར་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ དེ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེས་པ་འི་ཟུང་འཇུག་པ་འོ། །

༥ དེ་ལྟར་ རོན་དམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ རྩི་མེད་འཆང་བའི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ མི་
བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་ རྟེན་པར་དཀའ་བར་བསྟན་ནས། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དང་ རང་བཞིན་ནས་དག་ ཐུན་མོང་ བ་ ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པར་སྦྲ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བོད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རང་
བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ ་པ་ཆེན་ ཁོང་ཏུ་ཆུང་བ་ར་བྱ་བ་ལོ། ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་གནས་
བ་ནི་ དེ་ཉིད་ལ་ ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་
ན་ལོ། །སངས་རྒྱས་རྗེ་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདིར་རྒྱ་གསུངས་པ་ལོ། །ཀྱེ་མ་ནི་དེས་པ་ལོ། །སེམས་
ཅན་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པར་གཏོགས་པ་ལོ། ། ་པ་ཆེན་ [སྐྱ་གསུམ་རྗེ་རྟེན་
འཛིན་པ་ཉིད་ཉི་བར་བརྒྱུད་ནས་སོ། ཞེས་རྒྱ་དུ་ལས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །] སྐྱ་གསུམ་རྗེ་རྟེན་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ། །དེ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་སྐྱ་གསུམ་རྗེ་རྟེན་
འཛིན་པ་སྟེ་བྱུག་པ་ལོ། ། རྗེ་རྟེན་འཆང་ དེའི་ རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྐྱ་
གསུམ་རྗེ་རྟེན་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་བྱུག་པ་ དེ་ཉི་བར་བརྒྱུད་ས་ པ་སྟེ་བརྒྱུད་
ཞི་ ཞི་ རྒྱ་ མཆོན་ཏུ་ ར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྟེན་
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ ར་སྐྱར་རོ། །སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་རྟེན་འཆང་ཆེན་
པོ་ལོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། ་ཆེན་ དེ་ཐོབ་པ་ནི་འཐོབ་པ་པོའི་རོ་
བོས་གནས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་བཞིན་ཉི་བར་གདགས་པས་སོ། །ཟེམ།] དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་
གནས་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བར་ཉི་བར་གདགས་པར་མཛད་པོ་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ ཅིས་ལན་
རྣམ་པར་སྐྱ་བས། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་ བཅོམ་ལྡན་འདས་རབ་ཏུ་མཉེས་ནས། དོན་དེ་ཉིད་རང་
གི་གསུང་གིས་སྟོན་པར་མཛད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་
 དངོས་སོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྭོ་རྩེ་དོ། ། [ཆོས་དབྱིངས་ :པ་ཆ་བ་: མ་ལུས་གནས་གྱུར་བ།
 ཟེམ།] ། དེ་ནི་ངེས་པར་དགའ་ཞིང་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ མ་ལུས་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་
 གྱུར་པས་ [༡ རྩེ་ :ཆག་: ཡང་དག་འབྱུང་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་ཡང་དག་བྱུང་བའོ་ཟེམ།] སྐྱེ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་དྭོ་རྩེ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྟོག་ [རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ :པ་ཆ་བ་
 ཆག་འབྱུལ་བ་ཟེམ།] པ་ནི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའོ། །སྐྱ་བའི་འཇམ་
 ཚེན་ལྷར་སྤང་བར་གྱུར་ ལས་ཆོས་སྟོན་ པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ རྣམ་པར་བརྟགས་ན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། ། ༢ དེ་ལྷར་དྭོ་རྩེ་
 འཆང་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ངེས་པར་བྱས་ནས། སྒོ་བ་ བཞིན་ པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱུས་པ་དང་། ལན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་
 རྣམས་གང་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གང་ན་གནས་པ་སྟེ་གང་
 དུ་ཐེམ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་གྱི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱུས་
 པའོ། །

༣ རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་ལན་གསུངས་པ་ནི། [བཅོམ་ :པ་ཆ་བ་: ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བར་ནི་རང་གི་སྐྱེ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་དྭོ་རྩེའི་རྒྱན་ལས་གནས་སོ་ཞེས་པ་འགྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།] བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྐྱོད་དང་གསུངས་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ནས་རྒྱུད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་མི་བྱེད་པས་
 རྩི་མཛེས་སྐྱོད་གསུམ་འོད་གསལ་ལ་བར་ཞུགས་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སོ་འོ་། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟུང་སྟེ། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བ་དང་། [རྩི་མཛེས་གནས་པ་དང་འབྱུག་པའི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ཟེར།] གནས་པ་
 སྟེ་ཐུག་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་གསུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་འབྲུག་ཞིག་། [སྐྱེ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཆེན་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་ཟེར།] སྐྱེ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོབས་
 བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་
 ཡང་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལས་བྱུང་ཞིང་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཉིད་ལ་
 གནས་སོ། ཞེས་ལན་གསུངས་པའོ། ། [ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ལོ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་མཐར་གཏུགས་པའི་རྩ་བ་འོད་གསལ་ཡིན་པ་དང་། གནས་པའི་ཆེ་ཡང་
 རང་བཞིན་དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ནོ། ། ༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ [དངོས་བྱུང་ལ་ཆེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཆོན་སྐྱོད་ཟེར།] དངོས་བྱུང་གི་མཆོན་མ་སྟེ། སྐྱོད་
 དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཁམས་གསུམ་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པ་གང་ན་གནས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའོ། །

༥ རྩི་མཛེས་འབྱུངས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ལན་ནོ། ། [འདི་ས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་
ནོ།] རྣམ་མཁའ་གང་ན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཅི་ལ་གནས་ཞེས་
ཡང་ཞུས་པའོ། ། རྟོ་རྩེ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ། གང་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་ལན་ནོ། ། [འདི་ས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་དེ་ཁོན་
ཉིད་གཉིས་པ་རྟོགས་རྒྱ་མཉན་པར་སྟོན་ནོ།] ། རྟོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངོ་
མཆར་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། རོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ རོད་གསལ་བ་ ལའོ། ། རྟོ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ རོད་
གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་པའི་སྐྱར་ ལྡང་བ་ལའོ། ། ཞེ་མའོ་རྟོ་རྩེ་ཞེ་རྟོ་རྩེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ རོན་དེ་ལ་
ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ རབ་ཏུ་དང་བ་ ར་གྱུར་བ་ ས་བསྐྱས་པ་ རྟེ་གསུངས་པ་ འོ། ། ཞེ་མའོ་རྟོ་རྩེ་ཡི་
བཤའ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་བའི་ བཤའ་བ་རྟེད་པར་དཀའ་བ་ཉིད་གྱིས་ངོ་མཆར་དུ་
གྱུར་པ་སྟེ། རྟོ་རྩེ་འཛིན་ཞེས་པ་ཀུན་ [རྟོགས་ ཀུན་རྩོད་དང་རོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་དུ་རོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་གང་ལ་ཟེར།] རྟོ་བ་དང་རོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ། གང་དུ་ཞེ་ན། རོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ གང་ཡིན་པ་ དེའི་ངོ་མོར་ ནི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་མཉན་
པ་དེ་དུ་སྟེ། དེ་ལ་ ས་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི།
ལྟའི་སྐྱར་རྣམ་པར་བསྟོམ་ཞིང་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ངོ་མཆར་གྱི་རྒྱུའོ། ། [འདི་ལེགས་
པར་རྟོགས་ན་ངོ་མཆར་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པ་འབྱུང་གི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོག་ཙམ་མོ།] །

མེ དེ་ལྟར་མཆོན་མ་མཉན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ འབྲུག་པ་
འི་ཐབས་ བསྐྱེད་དེས་པའི་ ལྟའི་སྐྱར་རྟོ་རྩེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྩེ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། ། དེ་

ནམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་བྱུང་འབྱུང་དང་ཆངས་པའོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་
 མཆོག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དོ་རྩེ་
 འཆང་ཆེན་པོའོ། །དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷག་མཆོག་ །ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོ་རྩེ་
 གསུམ་སྟེ་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་ནམས་ལ་མཆོག་ཅེས་བ། །བྱང་པར་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བས་ན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབང་ལྷག་པོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་ཡི་དབང་ལྷག་ །ནི་སྐྱེ་ཡི་
 སྐྱེ་ལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅན་སྟོན་པའོ། །གསུང་གི་དབང་ལྷག་ །ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རང་རང་
 གི་སྐད་ཀྱིས་ཅིག་ཅན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའོ་། དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ །ནི་རྟོགས་པ་
 མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་། དང་། །རྩེ་འབྲུལ་ །གྱི་དབང་ལྷག་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཅས་ཀྱིས་
 མཐའ་ཡས་པའི་རྩེ་འབྲུལ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་འགྲོ་ །འི་དབང་ལྷག་ནི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་
 པའོ། །གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་། ཅི་འདོད་ །གྱི་དབང་ལྷག་ནི་འདོད་པ་ཅས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཚོགས་པར་
 བྱེད་ཀྱས་པའོ། །སྐྱེད་ །པར་བྱེད་པའི་དབང་ལྷག་ནི་འདོད་པ་ཅས་ཀྱིས་བརྟན་གཡོ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་སུ་
 བསྐྱེད་པའོ་། །དང་། །ཡོན་ཏན་ །གྱི་དབང་ལྷག་ནི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ་བརྒྱད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། [འདི་དོ་རྩེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པར་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་
 འབྲེལ་པར་བཤད་དོ། དབང་ལྷག་བརྒྱད་འབྲེན་ལུགས་འདི་ནི་ཐུགས་རྩེ་དཔལ་ཞབས་དང་། སྐལ་ལྷན་གསུམ་པ་དང་།
 འཇུག་གསུམ་གཉིས་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་པར་དབང་ལྷག་དང་པོ་ལྟ་འདྲ་ཞིང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་འདོད་
 པ་དང་། གནས་ཀྱི་དང་འཁོར་གྱི་དབང་ལྷག་ཟེར་ཉེ། རྒྱུད་ཕྱི་དང་པོ་དཔེ་གང་དུང་གཅིག་མ་དག་པ་
 འདའོ། །] དངོས་བྱུང་། [དངོས་བྱུང་གྱི་སྟེ་འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་རྒྱུར་བའི་རིག་
 པའི་རང་བཞིན་ །ས་ཆེན་ །ཟེར་།] ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟོན་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
 པའི་སྐྱེ་བྱུང་པར་རྒྱུར་པའོ། །

རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ནི་རིག་པའི་སྒྲིམ་བུ་སྟེ། དེའི་སྒྲིམ་པ་ནི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །དེ་བཤད་པར་མཛད་པ་ནི་གསུང་བའོ། །མཁའ་དབྱིངས་རྩོ་
རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ སྤངས་རྟགས་ རྩོགས་
པ་དང་མ་རྩོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། དེ་ ཐམས་ཅད་ མཁའ་དབྱིངས་རྩོ་རྩེའི་
དབུས་གནས་པར་ཞེས་བྱ་བ། འོད་གསལ་བའི་ནང་དུ་རྒྱད་པར་བསྒྲིམ་ཞིང་བསམ་
པར་བྱ་ བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་ འོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་རང་ལས་ སྒྲུ་རྩོ་རྩེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྷ་བའི་གཟུགས་སུ་བསྒྲིམ་
མོ། །སྤྱི་བོར་རྩོ་རྩེ་རང་ཉིད་བསྒྲིམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱི་བོར་ཏེ་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་སྟེང་དུ་རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་བསྒྲིམས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞལ་
གསུམ་པ་སྒྲུ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནས་པར་འཕྲོ་
བ་སྟེ། འོད་ཟེར་ལྷ་སྒྲོ་བ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་ལྷན་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །རྩོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་ནི་
མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷ་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་གྱི་གཟུགས་
འཛིན་ཅིང་སྒྲོ་བར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་ལོ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷའི་སྒྲུ་
བསམས་ན་ནལ་འབྱོར་པས་བྱང་རྒྱལ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་སྒྱུར་དུ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །རིམ་པ་འདི་ཉིད་དང་། ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་
འཁོར་ལོ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཅས་བྱ་བ་ནམ་པར་སྤང་
མཛད་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་འདི། རིགས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྷའི་གཟུགས་འཛིན་
པའི་གསང་བ་ནམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ཞེས་པ་ བྱང་རྒྱལ་བའི་རིམ་པ་ལྷ་བ་

བཤད་པ་ལས་ རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོམས་ན། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་གི་དངོས་བྱུང་མཆོག་སྟེ། དངོས་བྱུང་གི་རྒྱུར་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། [ཞེས་པ་དེའི་འོག་
ཏུ་ཞེས་པ་འདི་བསྐྱེད་ཅིས་གྱི་སྐབས་སུ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱིག་པས་བསྐྱེད་
ཅིས་ལ་སྦྱོན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་རྫོགས་ཅིས་པའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་པའི་འབྲེལ་སྦྱོན་པ་ལ་བྱའོ། །] ཁམས་གསུམ་
ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ནི་ལུས་སོ། དེ་ལས་བྱུང་བ་
ནི་ ལུས་དེའི་སྤྱིང་གར་ གནས་པའོ། །རྒྱལ་མོ་ཆེན་མོ་ནི་ལྷ་མོ་སྟེ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་
ལྷག་མ་ སྤྱིང་གནས་བྱུང་ནས་རང་གི་རིག་མར་བྱེད་པ་ འོ། །མཉེས་པར་བྱེད་མ་ནི་དབང་ [ཆེ་པར་
བྱེད་ཅིང་། བ་ཆེན་ ཟེས།] བསྐྱར་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་རྣམ་པར་
བསམ་ཞིང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། དོ་རྩེ་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་
མཆོན་པ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོ་རྩེའི་སྐྱ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་
གྱིས་ [ཞེས་པ་ནི། འདི་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་འོག་གནས་སྦྱོན་པས་བསྐྱོམས་པའི་
དབང་པོ་གཉིས་ལ་བྱའོ།] མཆོན་པའི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པ་དང་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བ་དང་ཆགས་པ་བར་མ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པ་
ཞེས་བྱའོ། [། འདིར་སྤྱང་བ་གསུམ་མིན་པ་བཞི་པ་མ་སྐྱོས་པ་ནི་འདི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་
པས་ལྷགས་གྱིས་རྫོགས་རྣམས་པ་ལ་དགོངས་སོ།] ། ལྷ་མཆོག་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་སུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ ལུང་
འཕྱག་ ལ་གནས་པའི་རྣམས་འབྱོར་བ་ སྟེ་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷག་རྒྱ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཕྱག་པ་ འོ། །པན་
ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གང་ཞིག་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞིག་

འདི་དག་སྒྲིམ་པ་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་སེམས་པའི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ།
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས། རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་ལ་གནས་པས་གྲགས་ཆེན་ཏེ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །གཞི་ཆེ་བའས་འོད་ཆེན་
པོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཅན་ནོ། །ཞག་བདུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཛོལ་བ་ འདོན་ཡིན་
ཀྱི་ཞག་བདུན་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་མིན་ནོ་། འོ་། །སྐྱ་གསུམ་ནི་རྫོང་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་དེའི་
དངོས་བྱུང་འཛོལ་པར་འགྱུར་བའོ། །

༥ སེམས་པ་ [ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས།
:པ་ཆབ་ཆག་: བྱི་རོལ་གྱི་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཆག་འགྱུར་གྱི་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་དགག་སྐྱ་གསལ་བར་མེད་ཅིང་།
འབྲེལ་བར་སེམས་བརྟན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བར་སེམས་བརྟན་
པ་ཞེས་པའི་འགྱུར་བཅོས་པ་ཡིན་པས་གཞི་དེ་བྱེད་དུ་མ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེ་བྱ་བ་དུ་གྲག་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་
བྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པར་བཤད་པས། སེམས་བརྟན་པའི་དོན་ནི་
ཁམས་མི་འཛག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྱུར་གསར་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །ཡེ་རྒྱ་དང་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ནི་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ན། བྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དེའི་དགོས་པ་སྦྱུབ་
ཀུས་པའི་རིགས་ཅན་གཅིག་ཡོད་པས། དེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །] བརྟན་པ་ཐོབ་
པས་བྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས། བཞུག་ཏུ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་
སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྫོང་འཆང་ཆེན་པོ་འོ་ཐོར་བྱས་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་

ལྷ་བར་གྱུར་པ་ནམས། གང་དུ་ཐེག་ཡེའི་གཟུགས་གྱིས་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྤྱི་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་བཟུས་པ་ལོ། ། བཟུས་པ་དེ་གང་ནམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
གསང་པ་སྤེལ་གྱི་ཆོས་འདྲུང་བ་འཛིན་དུ་གནས་པ་ལོ། །

དེའི་སྐྱབ་པའི་ཡན་པག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚོ་གནི་གསང་། །གསང་བའི་གསང་།
 ་པ་ཚེལ་པ་མེད། །བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་པ་སོགས་པ་པས་སྤྱང་ངོ། །སྤྱང་ཞེས་བྱ་
 བ་པ་སོགས་པ་ལ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་མ་ལྟ་མཉམ་
 བར་ལོ་ཞིང་། ཨ་བྱ་ལྟ་ཉེ་རྩེས་སྐྱ་ལོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ མཉམ་ཞིང་།
 རྩེས་སྐྱ་ རྩེ་ཆ་ལྟ་བར་ ལོ་བྱོ་བ འཕྱེད་པ་ ས་ན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་བྲག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ བ་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱེམས་པའི་བྲག་ཆེན་ནོ་ རོ་། །དོན་ནི་བསྐྱབ་པ་པོའི་ མཛོད་
 བར་འདོད་པའི་ དོན་ཉེ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ རྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལོ། །དེ་འཕྱེད་པ་པ་སོགས་པས་
 བརྟགས་ཤིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་བརྟགས་པ་སྟེ། ལུས་
 དང་རག་དང་སེམས་དམ་ཆོག་གི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་བརྟགས་པ་དེས་ལྷན་ཅིག་
 ཆོས་སྦྱོང་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ ་པ་ཚེལ་ དམ་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་པ་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྦྱོང་མ་དེ་དང་། ཟེར་ཉེ་ཆོས་སྦྱོང་མ་
 ལས་རྒྱ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་དང་།
 ཆགས་པ་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སྐྱ་ཤེས་པའི་རྒྱར། ཆོ་ག་བཞིན་
 ཏུ་བྲག་རྒྱ་འདུས་བྲས་པའི་ཆོ་ག་སྟོན་ཏུ་ལོ་བྱོ་བས། སྐྱབ་པ་པོ་ གང་གིས་ གཉིས་གཉིས་
 བསྐྱེམས་ཤིང་ཉེ་བར་སྤྱད་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལོ་བྱོ་བ་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྫོགས་རིམ་ལ་ མཉམ་པར་འཛོག་པའི་

ནལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི། རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་
ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གསང་བ་སྟེ་ཆོག་དེ། ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷུང་
ངོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཆོག་དོན་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་དཔེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། བསྐྱོམས་ན་ [ལག་པའི་
སྐད་དོད་ཏུ་ལ་འེས་ཆོག་གིས། བ་ཚྱི་ནི་བྱི་རོལ། དེ་བ་རྩ་སྟེ་སྟེ་བྱི་རོལ་གྱི་ལྟ་ལ་མངོན་ཞེན་བྱེད་པ་ལ་ལག་པའི་
ཐུག་རྒྱུ་བྱེད་པས། སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་མོད་ཀྱང་། གཞུང་གི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ནོ།] ལག་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱི་རོལ་གྱི་ལྟ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ ཡིན་ལ། དེ་ མི་བཅིང་སྟེ།
བདག་ཉིད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ མངོན་སུམ་ སྟེ་དངོས་
ཡིན་ན་ དེ་བཞག་ནས་འེས་དོན་གྱི་དོན་སེམས་དཔའ་ གཞན་ བས་ ཅི་ ཞིག་ ཆོལ། ཏེ་ཆོལ་མི་དགོས་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྲགས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དོན་
ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པའོ་གསང་བའི་སྤྲགས་རྣམས་ནི་སྤྲགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི། དམ་ཆོག་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མངོན་
པར་བཅོལ་པས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མི་བཅིང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་འདི་ལས་དེ་
འདའ་བར་མི་མཛད་དོ། །

༥ གསང་བ་འདུས་པར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་སྦྱ་དོན་རྗེ་ནི་ལུས་སོ། །དེ་འདི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ ནི་ལུས་ལས་ལྷུང་བའི་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་

ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་ བཟའ་བའི་སྒྲོན་མ་ ཉམས་སྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤང་ངོ། །བཤང་གཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།
 བཤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་ཅིང་བཤུང་བ་ སྟེ་མཆད་ཉིད་དུ་སྤྲུགས་པས་མི་བྱའོ། །
 མི་སྤང་བ་ དེ་བས་ན་ཚིག་བཞིན་དུ་སྟེ་འབྱུང་བ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་ལས་ལ་གནས་པ་ རི་
 སྦྱོར་བ་ སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ ས། ལུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ བདུད་ཅི་གང་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉག་
 ཏུ་བཟའ་བར་བྱ་ཞིང་ཉི་བར་སྤྲུང་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདུད་ཅི་བསྟན་པའི་ གསང་
 བ་ འདི་དོ་རྩེ་གསུམ་བྱུང་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་བདེ་བར་
 གནས་པར་བྱེད་པའི་བཅུད་ཀྱི་ལེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། ། སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱེད་
 པའི་ལུ་བ་སོགས་ཚེས་ན་རང་གི་ཁམས་འཕེལ་ནས་བདེ་བ་འབྲེན་པའོ། །འོ་ན་སྤང་བཤང་གཅི་ཟ་བ་གསུང་དང་། ལུ་
 ལྷག་ཟ་བ་ཐུགས་ཀྱི་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཤང་བ་དང་། འདིར་དེ་བཞི་ཀ་ཟ་བ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཤང་བ་དང་
 འགལ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། རུས་འདི་དག་གི་ངོ་མོ་འབྲུ་ཡང་ངོ་མོ་དང་གང་ཟག་དང་། རིགས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་
 རིགས་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འཛོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མོག་གཙོད་སོགས་བཞིའི་དམ་ཚིགས་རིགས་
 གསུམ་གའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཤང་བས། དམ་ཚིག་གསུམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

༥ དོན་ བདུད་ཅི་ཟ་བ་ དེ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་གསུང་གི་དོ་རྩེ་ བྱི་རང་གི་སྟེའོ། །དེའི་
 དམ་ཚིག་ བྱི་དེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུ་བ་སོགས་ཟ་བ་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་
 གསུམ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཟ་མའི་
 བྱེད་མེད་ཅི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ནི་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ།
 ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ན། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་སྟེ་བསྐྱེད་ཏེ། །དེར་

ཉམས་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆིམ་བར་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་པའི་
གཏུགས་ ཉེ་ཅད་ལ་ དང་ལྷ་བ་གང་བ་ ཉེ་ཅད་ལ་ དང་། རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱབ་ལྟ་བུ་ ཉེ་ཅོ་མ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་སྤྱབས་ཐམས་ཅད་ཆོག་བཞིན་ཏེ། ཤེས་རབ་མ་ རྗེས་སུ་
མཉེས་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ འཁྲིག་ཐམས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོར་སོས་བསྐྱལ་བ་ དང་
བཅས་པ་ སྟོན་ཏེ་བཏངན་ས། དག་གི་རྗེ་རྗེ་སྟེ། [རོ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་དག་གིས་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོད་
པར་བྱ། :པ་ཚབ་ཆག་ ཞིང་ཟེར་ཏེ། མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ཞེས་པའི་ཡུམ་གྱི་རྗེ་རྗེ་དཔྱིངས་སྤྱག་མ་རྩུ་ཏྱིའི་ཅའི་མར་སྟེ་
ནས་བདུད་ཅི་འཛག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། ཅ་དེ་ཁ་བྱེ་བའི་རྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ།] རོ་འཛིན་གྱི་ ཉེ་
ལྷའི་ཐུང་མའི་ བྱ་བས་ རྟགས་སྤྱད་པར་སྟེ། བསྐྱོད་ལ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་དགའ་བར་བྱའོ། ། ཅ་
དེ་ལས་བྱུང་བ་ འི་བདུད་ཅི་ རྣམས་སྟོན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། སོར་སོ་དང་ལྷེས་ བརྩལ་བ་ལས་
བྱུང་བ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷེས་རྒྱང་ལ་ བྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ བྱེད་མེད་ཀྱི་སེམས་སོ། དེ་
འི་དམ་ཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྟེ། [བྱེ་སེམས་དེ་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་དགའ་བར་མི་བྱེད་
པའོ། རྗེ་རྗེ་སྟེ། ཐུགས་སྤལ་ལ་གནས་པ། :པ་ཚབ་ ཟེར།] གསུང་ལ་གནས་པ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་
སྟོང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དམ་ཆོག་རྗེ་སྟོན་ཡོད་པ་ཀུན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མེད་རྣམས་སོ། ། བྱུང་མེད་ དེ་
རྣམས་ རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་གིས། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་དག་
དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲུ་ཞིང་དགའ་བར་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་མི་སྟོན་
དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱུང་མེད་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ ཉེ་སེམས་ འབྱུང་བར་ ཉེ་སྟོན་ཆོག་གིས་སྟོན་

དབྱུང་བར་ མི་བྱ་བ་སྟེ། [རྩི་ཙོང་གི་ལུས་ཀྱི་ཙུང་བ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཙུང་བ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩི་ཙོང་སེམས་ཟེར་རྟེ། བ་ཚབ་དང་ཡང་མ་བྱུན་ཞིང་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐྱུབ་པ་པོའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཙུང་བ་ལུས་ཡིན་པའི་ཙུང་བ་ལེ་སྟགས་པའི་ལུས་ཡིན་པ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཙུང་བ་ཡང་བྱུག་ཆུ་མ་དེའི་སེམས་ཡིན་པས་སྟོང་ཆིག་གིས་དེའི་སེམས་སུན་མི་དབྱུང་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བའི་སྐྱད་དོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པར་ཡོད་པས། མིག་ལེ་ཉམས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་སྐྱབས་དོན་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མི་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་ཆིག་གིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་སེམས་མི་དགའ་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྐྱད་དོད་ལ་སྐྱིད་ཆགས་བྲལ་ལ་བསྐྱར་དུ་བཀུར་གྱིང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཡིད་འབྱུང་བར་རམ། སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་ལ་བསྐྱར་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱུང་མེད་ལ། སྟོང་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་ལ། ཞེས་པའི་བཅས་པ་ཡང་མཛད་དོ།] སེམས་ཀྱི་ཙུང་བར་གྱུར་པ་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་ཙུང་བར་གྱུར་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དོ་རྩེ་དམ་ཆིག་གསུམ་ནི་སྐྱུང་དང་གསུང་དང་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་གོ། སུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པས་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤུལ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྐྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆིག་གོ།

༥ སྟོང་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མའོན་པར་ཞེན་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཏེ་དེས་བསྟན་པའོ། །དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན།

གསང་བའི་དོན་ལྟེ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །མདོར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོར་བསྟན་ན་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གང་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྤང་བོ་ལྟ་དང། དབང་བོ་ལྟ་དང། ལུལ་ལྟ་དང། ཁམས་ལྟ་སྟེ་
ཉི་ལུ་མོ་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྟ་སྟེ་ལུ་བའི་ རིགས་བརྒྱ་མདོར་བསྟན་ན་ཅམས་པར་སྤང་མཛད་ལ་
སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ལྟ་ཞི་རབ་ཏུ་གྲགས་པ། དེ་ནི་སྤང་བོ་ལྟ་སྟེ། རང་གི་གཟུགས་
ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། [དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ་འགྲུར་གསར་
གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པ་ལྟར་བྱོལ།] དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱི་རོལ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་པའི་
སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དོན་ལྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅམ་ཤེས་ཀྱིས་
ལུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ སྟེ་དབང་བྱེད་པར་བྱུང་པས་ན། དོན་ལྟེ་དབང་བོ་རྣམས་
སོ། །དེའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ ཅམ་ཤེས་ཀྱི་ གནས་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སའི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱལ་བའི་སྤང་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང། དབང་བོ་ཉིད་ལས་
གཞན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གང་ བྱི་རོལ་གྱི་
སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་རང་གི་ལྟར་མདོར་བར་ཞེན་པ་དེ་རྫོགས་པ་ སྟེ་
བསལ་བ་ འི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ འཛིག་རྟེན་དང་ རྫོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་གྲགས་པ་
སྟེན་པ་གསུམ་མོ། །

རྫོད་བརྟན་དེ་ གང་གིས་ཀྱུན་ཏུ་བསགས་ཤིང་ངས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི།
ཁམས་གསུམ་བསགས་པ་སྟེ་ས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཀྱུན་ཏུ་ཡོད་གསལ་བར་འཇུག་

པ་དང་གནས་པས་ན་དོན་སྟེ་དེ་ཕུང་བར་གྱུར་པའོ། ། [དེས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་
 ཞེས་པ་འགྲེལ་བ་དང་མི་མཐུན་པས། ཁམས་གསུམ་ :པ་ཆེན་: སྟེ་པ་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་དགགོ།] ས་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྟུན་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི། ཟིན་པ་
 དང་མ་ཟིན་པའི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟུན་ལ་སོགས་པ་གྲུད་ན་མེད་
 པའོ། ། [འདིར་སྟུབ་པ་ལོ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱང་། སྟུབ་པ་པོའི་ཕུང་
 སོགས་ལས་གཞན་ན་དེ་རྣམས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ལྟར་བསྟོམས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་
 བྱང་རྒྱུ་སྟུང་དུ་སྟེར་གྱི། བྱི་རོལ་གྱི་རྩ་བསྟོམས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་ཞེན་ན་དེ་ལྟར་མི་འབྲུག་པས་དེ་སྐད་དུ་
 གསུངས་སོ། །] མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མཁའ་དབྱིངས་དོན་རྗེ་ནི་
 ཁམས་ལྔ་པ་ རྣམ་མཁའི་ཁམས་སོ། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་བྲལ་
 ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ན། དམ་ཆིག་སྟེ་ རྣམ་མཁའི་ཁམས་ དེ་ཉིད་དོན་རྗེ་འཇིན་པ་ རིང་པོ་
 ཡིན་ ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རོ་བོ་
 ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་ནི་སྟུན་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ས་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷན། དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་
 ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

༥ དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་
 བས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཞུ་བའི་སྐྱབས་དབྱེ་བའི་དོན་དུ་ ཅང་མི་གསུང་བར་ བཞུགས་པ་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་། སའི་སྤྱང་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟུན་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཡུང་བོ་ལྔ་
ལ་སོགས་པ་དང་གཉིས་སྟུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། མིང་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་
མཛད་པ་ལོ། །སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཁོར་ཀྱི་དྲུག་ལ་འཁོར་ ཀྱི་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ བསྐྱས་ཏེ། སྟོན་པ་རང་གི་ ཡུང་བོ་ལྔ་ལ་
སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ། སྤྱད་ཀྱི་ལ་ཀྱི་ གནས་ཅི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་གཟིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། ཞུ་བའི་སྐབས་
ཐྱེ་བར་མཛད་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུལོ། །

༥ བཙུམ་ལྟ་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོ་དོན་འཆང་གི་གསུང་གི་ས་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ ཡུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ ཡོངས་སྟུ་
མཁྱེན་ནས། རྟུན་གྱི་ སྟོན་པ་པོའི་ཡུལ་ལ་ ཅི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་
སོམ་ཉི་སྟེས་ནས། བཙུམ་ལྟ་འདས་མི་སྤང་བར་གྱུར་པས་ཞུར་མེད་པ་དང་།
འཁོར་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ ཅི་ལྟར་འདྲི་བ་དེ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཙུམ་ལྟ་
འདས་ཞེས་པ་ནི་བོད་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོགས་པ་དང་མ་
རྟོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་དང་གསུང་དང་སྟུགས་ནི་རྗེའི་གསང་བ་ནི།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་བསྐྱས་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། དེར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་

དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩི་ས་སུ་གནང་ཞིང་བདག་པོར་མཛད་
པའོ། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་
ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་དོན་ལྷ་ཙམ་ལ་དེས་ཆོག་གིས་ལྷ་རྩི་མཛེས་སྤྱོད་པ་དཔྱུ་ཡ་ཏི་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་པོ་དེ་
བཞིན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཁྱེད་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས། རི་ལྷོ་རྣམས་པ་གང་གིས་བལྟ་བར་
བྱ་ཞིང་ཤེས་པར་བགྱི་ཞེས་བྱམས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། །

༥ དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། དེགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩི་རྩི་བཞིན་དུ་བལྟ་ཞེས་པ་
སྟེ། རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟེ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་མི་བསྟོད་
པ་སྟེ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། རྩི་རྩི་འཆང་དང་འབྲས་
བྱ་མི་བསྟོད་པ་གཉིས་ ཐ་མི་དད་ཅིང་རྩི་དང་འབྲས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་ལ་བོད་པའོ། །མདོར་བསྟན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་མདོར་
བསྟན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ན་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ན།
དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་རྩི་སྟེད་འཁོད་
ཅིང་བཞུགས་པ་རྣམས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་སྟེ་
བཞུགས་པ་ དང་། འོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་འཆོ་བ་སྟེ་འོག་མིན་གྱི་གནས་ན་རྩི་མི་

འཆད་པར་ཆོས་སྒྲིབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོང་བ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུས་སེམས་
 ཅན་ཞམས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཞམས་དུས་གསུམ་དུ་
 ཞེས་པ་ཐུན་མཆོམས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་ རང་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་སྤྱིར་ཡང་
 འདུས་པ་ སྒྲིབ་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅན་གྱི་མཆོད་པས་
 ཞེས་བྱ་བ། སྐྱོང་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་ ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་གྱི་ མཆོད་པས་ཡང་དག་
 པར་མཆོད་ནས། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་འདི་སྐད་དུ། བདག་
 ཅག་གི་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་ཆོགས་འབྲེན་ཅིང་སྤོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཐོགས་བཅུན་བཞུགས་པ་ཞམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཞམས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟོལ་
 མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་མཆོད་པའི་བསོད་
 ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོལ་དང་འབྲེན་པའི་གྲུ་མ་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ལོ་སྟེ་དབྱིངས་སུ་ཡུར་བ་དང་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྤོ།
 འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་རྒྱ་ནི་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅན་གྱིས་
 རི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་ པའི་དོན། སངས་རྒྱས་དང་འབྲེན་པར་བལྟ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་ ཐེ་ཆོམ་
 གྱི་ཆོག་ཏུ་ ལྷུང་ནས་ མཆོད་པའི་གནས་ གྲ་མ་ ལ། སོམ་ཉི་སྟེ་བ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཅང་མི་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཏོ། །

༥ དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཅང་མི་སྤྱོད་བར་གྱུར་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞམས་ལས་ ལན་
 མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ གྲུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བའི་ དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱལ་བ་ ཉེ་ཆོགས་པ་ར་བྱ་
 པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞམས་ལ་སོས་ནས།
 སྤྱར་ཡང་ གྲ་མ་ལ་ རྟོལ་འཆང་ཆེན་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ བལྟ་བར་

བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་གི་དམ་ཆིག་ལ་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཇིན་ནི་གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དུག་
པ་ལོངས་སྤྱོད། །དེ་ཉིད་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་པར་ལ་འབྱེན་པ་དང་། ཚུར་ལ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇིན་པར་མཛད་པས་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་བ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ། དེའི་
དངོས་བྱུང་གི་དམ་ཆིག་ནི་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད། །དངོས་བྱུང་གི་དམ་ཆིག་གྲང་ཡིན་ལ་
ཐམས་ཅད་གྲང་ཡིན་པས་དངོས་བྱུང་གི་དམ་ཆིག་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་ནམས་ལ་དམིགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །མི་བྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་བྲུགས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ནམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཀའ་སྤྱལ་ཏོ། ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཡང་ཞེས་པ་ནས་བདག་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་བྲུགས་
ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པར་བྱུང་པའོ། །དེ་ནམས་གྲང་འདུས་
པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་ཐད་ན་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་བྲུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྲ་མ་ལུ་བཙུ་བ་ལས། དབང་བསྐྱར་མཆོག་
ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་
དུ་ནི་མངོན་བྲུག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མ་ཟད་སྤྱིར་ཡང་འདུས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་དོན་ནི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྲང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བུ་ནི་མང་

ཡོད་པ། དེ་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད། དེ་བཞིན་སྟོགས་བརྩེའི་འདིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་། །ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛད། །གང་དག་འདས་དང་སྟོགས་བརྩེའི་འདིག་རྟེན་
མགོན་གང་དང་། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུར་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་། །འདིག་རྟེན་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་
བྱེད་ཡུམ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་སྤང་འོ། ། །ཕྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཐོས་
ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞུས་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུབ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ། གང་ན་བཞུགས་ཞེས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པའོ། །

ཕྱེད་སྤྱོད་གསུམ་གསང་བའི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི། རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱི་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ལ་གནས་སོ། ཞེས་ལན་གསུངས་པའོ། ། མི་བསྐྱོད་པའི་ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་རྩོམ་གང་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུས་པའོ། ། ཕྱེད་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། རྩོམ་ལྟེན་གྱི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་རྩོམ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི།
བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་ དེ་མ་གསུངས་པར་ གང་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། ཞེས་བྱ་
བའི་ཆོག་གིས་ནི་དེ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་མི་ཞུས་ཏེ། ལྷ་མའི་མན་དག་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ། དེས་ནི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། བཤད་པའི་དོན་རྣམས་ལྷ་མའི་མན་
དག་ལས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། ། ། ཕྱེད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོན་པ་སོ་ལའོ། །མད་དུ་གྱུར་པ་ནི་
སྟོན་པ་ དེ་ཐོབ་པ་འི་རྒྱ་ལའོ། །

༥ དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅས་ཏེ།
གང་ན་ཡང་མི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་གཞུང་གི་ཆོགས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་
རྫོགས་པར་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས། དཀྱིལ་
ལའོར་གྱི་བདག་སོ་མི་བསྐྱོད་པ་ རང་ལ་ གསང་བ་འདུས་པའི་ ལམ་ སྟོན་པ་སོར་གྱུར་
པས། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་སྤྲ་མར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་པའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་སྟོན་པས་མངོན་པར་བསྐྱོད་དེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་མཆོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་མཆོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་གཉིས་
ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཏེ། [རྟེན་ རྒྱན་རྣམས་པ་བདུན་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཟེར།] རྒྱན་རྣམས་པ་བདུན་
དང་བཤད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། གང་གསང་བ་འདུས་པ་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ ལྟེ་འཆང་
པ་ དེ་ཡང་མ་འོངས་པའི་ལག་ན་དོ་རྩེ་ ལྟེ་ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས། དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མངོན་
སུམ་པ་བཞིན་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས། མཆོད་པར་བྱའི་ཞེས་འདིའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔལ་སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་
ཆེན་སོ་ལས། སློབ་དཔོན་ཇི་འབྲར་བལྟ་ཞེན། ལྷ་མ་ བི་ སངས་རྒྱས་ཀྱང་ ཉེ་རིགས་ཀྱང་
གྱི་བདག་སོ་དོ་རྩེ་འཆང་ དང་མཉམ། །པར་བལྟའོ། །ལྷ་མ་ དེ་ཉིད་ཉག་ཏུ་དོ་རྩེ་འཆང་། ། ལྟེ་མི་བསྐྱོད་
པའོ། །དེ་ཉིད་ དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ ལྟེ་རྣམ་སྤང་འོ། །རིན་ཆེན་ཉོག་ ། རིན་འབྱུང་འོ། །ལྷ་མ་དེ་ནི་
ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། ། ལྟེ་འོད་དཔག་མེད་ནོ། །ཡིད་བཞིན་ གྱི་ ཁོར་བྱ་རིན་ སོ་ ཆེན་སྤྱིན། །
པར་མཛད་པས་དོན་ཡོད་བྱུབ་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་ རྣམས་ གཟུང་། ལྟོན་རྣམས་

ནས་ཡང་ གཞུང་བར་བྱ་བ་ མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་ སྟེ་དེ་བཞུང་བས་ དངོས་གྲུབ་ རྩོམ་
 ཅིང་། །སྒྲིན་ནམས་གྱིས་ནི་ སྟེ་བཞུང་བས་ དངོས་གྲུབ་ཉམས། ། བར་འགྱུར་སོ། །དེ་ཕྱིར་
 གུན་ནས་རབ་བསྐྱེམས་ཏེ། །བསམ་ཡས་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་ བཤམ་སྒྲིན་པར་ བྱེད་པ། །ལྷ་མ་
 ལ་ སངས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དད་པས་དེ་མཆོད་ཅིག། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ་མདོ་
 ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལུ་རྒྱན་གྱི་རི་ལ་བཞུགས་ནས། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་
 ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་སྒྲོབ་
 པར་བྱེད་པ་ནམས་ཉོན་ཅིག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བར་ལས་
 འདས་ཏེ་མི་མཐོང་ན་ཡང་། དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་ལྷ་མ་དེ་འདིར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་
 བྱང་ཆུབ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ གྱིས་
 འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ རྒྱ་བའི་དུས་སུ་ སྟོན་པ་ འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་ ཞུགས་པར་ བྱུང་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ སྟོན་པ་
 མི་བསྐྱོད་པའོ། །གསང་བའི་དོ་རྩེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏེ། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་
 པ་ "དེ¹ རྣམས་ ཉིང་ངེ་འཇིན་གང་དུ་གནས་ཤིང་ཐིམ་པར་བྱུང་བ་དེ་ནི། གསང་བའི་དོ་
 རྩེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ འོད་གསལ་ལོ་ འོ་། །དེ་ལས་བཞེངས་ནས་

1 ཟླ་ ༤༨ན་ཟླ་ -དེ། ཟླ་ ༤༨ན་ཟླ་ ཞལ་ ༤༤ན་ཟླ་ ཟླ་ ༥༠ན་ཟླ་ +དེ་

ཡང་ཕྱ་མ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྒང་དོ་རྗེར་གྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བོས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པར་མཛད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ ཟུང་འཇུག་ ལ་གནས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །

དེའི་ ཟུང་འཇུག་གི་ བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟེ་ དགྲིལ་འཁོར་གང་ལ་ འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བར་
བྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར། གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་
འཇིག་ [ཞེས་པ་ནི་གཞན་ ལ་ཆེན་ ལས། བྱང་རྩལ་འབྱུང་བ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་
འབྱུང་བའི་དོ་རྗེ་འཇུག་པའོ། །] པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཡིད་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ [༥ སྒྲ་མ་རྣམས་བསམས་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ཟུང་འཇུག་པས་བསྟོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འདོད་
མོད་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་འདི་རྫོགས་རིམ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་གྱི། དེའི་
བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་བཤད་བས་མི་ལེགས་སོ། དེས་ན་འདིས་དགྲིལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོབ་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་བསམས་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟིམ་ཏྲིག་ལས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྟུལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོམས་པ་གསལ་བར་
མཛོད་བའི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་། དགྲིལ་འཁོར་གསལ་བ་ཕྱར་བཞིན་དུ་
མཛོད་བའི་སེམས་མི་འགྱུར་བས་སྟོབ་མ་བྲིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་བསམས་ཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་འཕམ་དམན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུལ་པའི་མོས་པ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། བདག་གི་ཁྲ་མ་འདིས་
དུས་གསུམ་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་དབང་བསྐྱར་རོ་སྟུལ་དུ་ཡིད་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་མི་ཁུས་
པའི་མི་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་འདིར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མན་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །] ཉོན་ཅིག་

ཅེས་པོས་པར་གྱུར་པ་དང་། མངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས།
བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་གྱུར་ནས། བཙེམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་གསུང་རིམ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མཉམ་ཁུག་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ དེ་གསན་ནས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ [རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནས། གཤག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
བར་ནི། ལེ་ལུ་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བསམ་གཏན་ནས་བྱིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་གསུམ་དང་བྲག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སྐྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པས། འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་བྱ་ཆུང་
སྟོན་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པ་ནི། ལེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་འོག་དུ་རྗེ་རྗེ་པའི་སྟེང་དུ་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་¹པའོ། །] དབྱིངས་ནི་རྣམ་མཁའི་ཁམས་
ཏེ། དེའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པའོ། །

གྲུ་བཞི་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལུར་ ཉེ་ངོས་ བཞི་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ ལེ་རྣམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུ་བཞིའོ། །རབ་དུ་
མཛེས་ཞེས་པ་ནི། སྐྱ་ ལྷེ་ལུས་ཀྱི་ འི་ ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མཁའ་པ་མ་ཡིན་པར་ དག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤང་བར་ བསམ་པའོ། ། [འདི་ནི་དང་པོ་སྐྱ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའོ།] སངས་ [སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྱོར་བས་བསམས་] ། བ་ཆོབ་
ཟེ། །རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྱོར་བ་ཡིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

1 ལྷེ། ༤༩ནམ། ཞོལ། ༤༤ནམ། བསྐྱོལ། སྐྱ་ ༤༩ནམ། ཟླ་ ༡༠ནམ། བསྐྱེད།

ཞེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ འབྲུང་བ་བཞི་དང་ནམ་ཞེས་ཏེ་ གསལ་བ་ལྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་པ་པོའི་ ལུས་དེ་ཉིད་ རྩོམ་དེ་། སངས་རྒྱལ་ནི་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ། རྟེན་གཉིས་སྦྱར་བ་
 བྱི་ལུས་ དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ སྦྱར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ ཏེ་གཟུགས་ཕྱང་ནས་སྤང་དུ་
 སྦྱར་བ་སོགས་དེས་བསམ་བར་བྱའོ་ ཏོ་། རྟེན་བསམ་གཏན་དོན་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་འཁོར་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། བསམ་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བསམ་གཏན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་
 པའོ། རྟེན་ནི་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ འབྲུག་པ་ རྟེན་འཆང་ དང་ མི་ཕྱེད་པར་ སྦྱར་བར་བྱུང་
 པས་དོན་འོ། རྟེན་པ་བསྐྱུལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་མར་ལ་ སྦྱོབ་དང་། ཚུར་ལ་ བསྐྱུ་
 པས་ རྟེན་འཆང་ བདག་ཉིད་དང་ཚུད་དེ་མ་ འཕེས་པ་ ལྷར་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་བྱ་བའི་
 བར་དུའོ། རྟེན་འཕྲིལ་འཁོར་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ རྒྱལ་མཆོག་ལ་བཞུགས། མི་
 བསྐྱོད་པའི་ལུས་དགྲིལ་ལ་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། ལུས་དགྲིལ་ནི་དོན་འཆང་གི་ལུས་དགྲིལ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ རོ། མི་
 བསྐྱོད་པའི་ཉེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ དེར་ལྷ་རྣམས་དགོད་པའི་རིམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་
 རྩོམ་ ཏེ་། རྟེན་། རྟེན་འཕྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དེས་ བཞུགས་ ཟེལ། རྟེན་ སྦྱེ་མི་བསྐྱོད་པ་འི་དགྲིལ་
 འཁོར་ ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་ བསྐྱོམ་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 ལྷ་རྣམས་ ཕྱིར་སྦྱོས་མཛད་པ་མཛད་གཅིག་ཏུ་འདུས། ཡེ་ཞེས་པ་དང་འཕེས་ནས་ཚུར་བྱོན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 བཞུགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞག་པར་བྱ་ སྦྱེ་སྤར་བཤད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྦྱོབ་སྐྱུ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་བྱའོ། །

༥ སྤར་དེ་ལྷར་ བཤད་པའི་ལུས་དགྲིལ་དེ་དོན་འཆང་གི་སྦྱ་དགྲིལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཀུན་གྱི་
 ཡིན་པས་ སྤར་མོང་གི་སྦྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ བསྐྱོམས་ནས་ དེའི་
 རོག་ཏུ་ ཅི་ཞིག་བྱ་བ་བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

བ་གསུངས་ཏེ། ཆོ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ ལེའུ་བཞི་པར་ ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ ཆོ་ག་ དེ་ ཉིད་ཀྱིས། མོ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་རང་གི་བྲག་རྒྱ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་བཟླ་པར་བྱ་
ཞིང་ཉམས་སུ་སྦང་པར་བྱཏོ། ། ། འདི་མཆོད་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའི། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་
མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་དང་ཐ་མི་དད་ཏུ་བྱས་ནས། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་
བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་སྟོས་ལ། སྐྱེད་དངས་ནས་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་གཞུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་
ཡང་སྦྱར་རོ། །

༥ སྟོམས་འཇུག་གི་ མཆོད་པ་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཞེན་ནས་ སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱཏོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་
དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྗེ་འཆང་ རང་གི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པས་ རྗེ་
འཆང་ རང་གི་གནས་ ཉེ་གོ་ལས་ འཛོལ་ཅིང་རེག་པར་འགྱུར་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཉེ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་ དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ ཏོ། ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་མོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ དེའི་
སྦྱིང་ཁར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིང་གའི་བསྐྱར་ དང་མྱ་གཤན་ ལ་ ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་
ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་འཇུག་ཐབས་གཉིས་ ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བསྟོམས་ནས་ ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔལ་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོབ་མ་བཀྲ་ག་སྟེ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ ཡིད་ཀྱིས་ བར་གི་ དབང་བསྐྱར་བ་
བརྩམ་ཞིང་སྦྱད་པར་བྱཏོ། ། བར་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ དེ་ནས་དབང་གི་དོན་དུ་སྦྱར་
དངས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་
དང་འབྲེལ་བར་ ཉེ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲ་ག་སྟེ། རང་གི་ཞལ་ནས་ ཡང་

དག་པར་ཞུགས་པའི་པས་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ། ཆོས་འབྱུང་བ་
 གྲུ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ ཡོངས་སུ་གང་བར་རྣམ་པར་བསམས་ པར་བྱའོ་ ཞིང་དེའི་
 དབུས་སུ་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་ རྒྱ་ཆེན་པོ་ འབྱུང་བཞིན་ གྲུར་པ་ མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྐབས་གང་ཡིན་པའི་ལྷ་ ར་བསམས་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི་སློབ་མ་ལུམ་གྱི་
 བསྐྱར་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ དེའི་འོག་དུ་ རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་པའི་ རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ལ་
 སོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བར་གྱུར་པ་
 རྣམས། དབང་བསྐྱར་བའི་གནས་ཏེ་ཆོག་ གསུམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ། མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རོལ་ སློག་དང་ཚོལ་བ་ སྟེ་རྒྱུང་ ལ་ དབྱེར་མེད་དུ་
 གནས་པས་ཆོག་བཞིན་དུ་ སྟེ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོན་ས་ དབབ་པར་བྱ་ ཞེས་པ་ སྟེ། བསྐྱར་གནས་
 པའི་ སློབ་མའི་མགོ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ སུ་ཞུ་བ་ རྟོ་རྟེ་ སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རོལ་ ར་
 གྲུར་པ་ དམིགས་པས་ དབབ་ཅིང་ བབ་པ་ལྟར་ བབས་ རས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་དེས་གང་བ་ བ་
 ར་བསམས་མོ། ། [འདི་དབང་པོ་དམན་པའི་གསང་དབང་ལ་སྟོར་བ་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། མཁས་པ་ཨ་མུ་
 ཀ་ར་བཞེད་པ་ལྟར་རིག་པའི་དབང་ལྔ་དང་། རྟོ་རྟེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ནང་དབང་དུ་གཤེགས་པ་ སྟེ། བེས་པ་དང་
 བསམས་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །]

༥ དབང་བསྐྱར་པའི་པན་ཡོན་བསྐྱར་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་པའི་མཆོག་འདིས་སློབ་མ་ལ་དབང་
 བསྐྱར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འོས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་གནས་
 པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པའོ། ། [རྒྱ་ཆེན་པོ་པའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཟེར་ཏེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལའོ། །] ཆོས་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་གྱི་

ངོ་མཆར་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། དེས་ངོ་མཆར་ཆེ་
ཞིང་བྱད་པར་འཛོལ་བའི་སྐྱེད་བགས་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ཅིང་འཛོལ་
བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

༥ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་པར་སྤྲང་
མཛད་ལ་སོགས་པ་དང་སའི་སྤྱིང་བོ་ལ་སོགས་པའོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་ཞལ་དུ་བཅུག་
པ་རྣམས་ཞུ་བའི་ཆེ་ལྷ་གཅིག་ རྒྱ་བ་བཞེན་དུ་ ཐམས་ཅད་ མཉམ་ཞིང་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ གཅིག་
དུ་གྱུར་པ་ རོ་ ར་ ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ བསམ་གཏན་གང་གིས་གང་རྫོགས་པར་
འབྱུང་ པ་ ཞིང་ ། རབ་དུ་སྤྲངས་པའི་འགྲོ་བ་ རྟེན་པ་ དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི།
མི་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལེ་དུ་བཅུ་བདུན་
པ་རྫོགས་པ་དང་། འདི་མན་ཆད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་མ་བཅས་པ་ལེ་དུ་བཅོ་བརྒྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་རྟོ། ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། ། ཞེས་
པའི་བར་ལེ་དུ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་བྱེད་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་རྫོགས་པར་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། བེ་
ལུ་མི་ཉ་ཡང་དེ་བཞེན་དུ་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་ལྷན་ན་རྩ་རྒྱུད་ལ་ལེ་དུ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་དོ། འདི་ནི་འཕགས་
ལུགས་དང་། གསང་འདུས་ལུགས་གཞན་གྱི་ཆེན་པོ་གཞན་སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

༥ གཞན་ཡང་གདུག་པ་རྣམས་ཆར་གཅད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་བྱིར། དེ་རྣམ་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེ་དུ་བཅུ་
གསུམ་པ་དང་། ལེ་དུ་བཅུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་དྲག་པོའི་ལས་ལ་མཛོན་པར་

དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་བ་ཡིན་ ཉེ་མེད་ལྷ་མ་གཉིས་སུ་བསྟན་བར་མ་ཟད་པའོ་ ཉི་ལྟ་
 ལྷག་ན་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཞེས་
 སྟོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ནི་སྟེ། [སྟེ་པོ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ :ལ་ཆས་ ཟེ།] པོ་
 དམ་པ་རྣམས་སོ། དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཆི་བར་ ཉེ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དུ་གང་འགྲོ་
 བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ། གཤུག་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་སྟོར་བ་ནི། ཆར་གཙོད་པའི་ཐབས་ཉེ། དེ་གང་དུ་སྟོན་བ་དེ་
 ཉི་སྟེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསང་བ་ཞེས་པ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་པའི་ཡི་གེ་
 གསུམ་སྟེ། རང་གི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷུང་ངོ་། །རྩོ་ཐུགས་ རྩོ་གསུང་ ཁྱི་སྟེ་ ལ་རུས་
 ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ལ་ [:ཆག་ དེ་ཞེས་ཟེ།] རི་སྟེ་སྟེ་བ་
 པོས་རང་གི་ལུས་ལ་དང་རུས་པ་དང་ཅ་རྩུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བཟླས་ལ། ཉམ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱས་སུ་གནས་པ་སྟེ། འོད་གསལ་བར་ཞུགས་པར་བསམ་བར་
 ལྟོ། །

དེ་ནས་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 སྟེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གསུམ་གྱིས། ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཁ་དོག་
 ཉམ་པོ་ལས་ཅེ་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ རྩོམ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོབས་ཆེ་ཞིང་པ་རོལ་གཞོན་པའི་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་
 པར་ལྟོ། །དེ་ནས་བྲག་པོ་ཞེས་པ་གཤུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལ་ཐག་ཟ་བར་བཙོན་བ། མི་
 ཐུག་ཅིང་ཁྲིས་པ་ཐུགས་སྟོན་པོ་དང་མདོག་འབྲུ་བ། ཐུག་བཞི་པར་ནི་ཆོ་ག་ཡིས།
 ཞེས་བྱ་བ། འོག་ནས་བཤད་པའི་ ཅེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ མཆོན་ཆའི་ཆོགས་ ཉེ་ཐུག་མཆོན་

དོན་རྒྱུ། [བྱུག་གཡོན་པའི་གཉིས་པ་ལ་དག་པོ་མཆོག་དག་ནི། རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་ཕུར་བུ་སྟེ། དོན་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་པ་
དང་པོ་ལ་ཐོད་པ་སྟེ། :ཆག་: ཟེ།] གསུམ་པ་ལ་དག་པོ་མཆོག་དག་ཅེས་བྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་
དག་པོའི་ཕུར་བུ་སྟེ་དོན་རྒྱུ་ཅི་གཅིག་པ་དང་། དང་པོ་ལ་ཐོད་པ་སྟེ། སྤར་ བྱུག་ཐོད་པ་
བསྐྱམས་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་ "བཤད་¹པ་ཉིད་དོ། ། གཞན་སྤར་དང་འབྲེལ་ལ་བསྐྱམས་བྲ་མཐུན་ཏུ་གནས་པར་
བསྐྱམས་ནས། བྱུག་གི་མཆོན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་དུམ་ཕུར་གཏུབས་པར་བསམས་ན་ དོན་རྒྱུའི་སྤྱིར་བས་ཞེས་བྲ་བ་
སྐྱབ་པ་པོས། དོན་རྒྱུ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་གསུམ་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་གསུམ་ཀྱང་མཆོན་ཆ་འདིས་བཏབ་ཅིང་བསྐྱེད་ན། ཐ་མལ་
པའི་ལུས་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས། སྤྱིར་བའི་ལུས་ཏུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་
བསྐྱེད་པའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡང་ཞེས་བྲ་བ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
བཟའ་པའི་དམ་ཆོག་སྤར་མ་ཐོན་པར་ ཐེད་པ་ བྲ་བའོ། དོན་རྒྱུ་ཅི་སྐྱབ་པ་པོ་སྟེ་དེའི་ཁ་
ཟས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་ཟས་ཀྱི་དུས་ཏེ། དེར་བྲ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་ངོ། ། བཟའ་བ་ནི་འབྲས་ཆན་དང་ཟན་ཐོན་ལ་
སོགས་པའོ། ། བཏུང་བ་ནི་འོ་མ་ལ་སོགས་པའོ། ། བཏུལ་ཞུགས་ཅན་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་
དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱིས་བཟའ་བའམ་འབྱུང་བ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་
བཤད་གཅི ས་མཆོན་པའི་བདུན་ཅི་ལྟ་ དང་ཤ ལ འི་སྤྱིར་བ ་སྟེ་དེར་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
ས་ [ཆོག་བཞིན་དུ་སྟེ་ཁ་ཟས་དང་སྤྱིང་ག་དང་ལྟོག་མ་སྤྱིང་བ་ :པ་ཆག་: ཟེ།] ཆོག་བཞིན་དུ་བཟའ་བ་
སྟེ། སྤྱིང་ཁ་དང་ལྟོག་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ། སྐྱབ་ཐམས་ལྟར་ཐེད་པ་ སྟོན་དུ་འགྲོ་བས།

1 མ་ཕྱི། ༡༩༩བ་ན། ཤད སྟེ། སྟེ། ༩༩༩བ་ན། ཁ། ༡༡ནན་ན། བཤད

2 སྟེ། ༩༩༩ན་ན། ཏེ། སྟེ། ༩༩༩ན་ ཁ། ༡༡ནབ་ན། སྟེ།

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་
 སེམས་ཀྱི་མཆོད་པ་གསང་ཞིང་སྤྲས་པ་ལྟར་བཤོ། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 ཡིས། ཞེས་བྱ་བ། ནི་ཡབ་ལུས་གཉིས་ལྟར་གསལ་བའི་དང་ནས་ རྩི་མཛེས་དང་བསྐྱར་ཡང་དག་པར་
 སྦྱོར་བས་སོ། །བདག་གི་ཁྱ་བ་ལ་སོགས་པ། སྦྱོས་པས་ནི། རང་གི་ཁྱ་བ་ དང་རིག་མའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ མངལ་གྱི་གནས་སྤྲེལ་ས་
 ལྟ་རིགས་ལྟ་ ར་གྱུར་པར་ལེགས་པར་བསམ་ལ། བྱ་དང་ཆོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ མངལ་ན་
 གནས་པའི་དུས་དང་། བྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པའི་ཆེ། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱར་བ་དང་གསོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཡང་དག་པར་
 སྤངས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་གང་ཐག་དེས་ སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༥ དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པ་བསྟན་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 མ་ལུས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩི་མཛེས་དང་པོར་ སྦྱོ་བའི་ཆེ་
 འོངས་པ་ འཛིན་པ་ རྣམས་པར་འཛིན་པ་ སྟེ་འཛིན་པ་ ན་ རིམ་པ་ དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བས་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཀྱི་
 སྦྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། [དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་ : ཆགས་ ཐེང་] : ༩ ཁ་དེ་རྣལ་འབྱོར་
 པ་ རྣམས་ཀྱི། : ༩ ཁ་དེ་ སེམས་ཅན་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ དོན་སྦྱབ་པ་ : ༩ ཁ་དེ་ སྦྱོམ་པ་ སྟེ་སྦྱུང་པ་ ནི་ སེམས་ཅན་
 དེ་རྣམས་ རྩི་མཛེས་སུ་གཟུང་བ་སྟེ། འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཏུལ་བྱར་སྦྱང་པ་ དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་
 སོ། །མ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུན་ཏེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེན་སའོ། རི་ལྟ་བུ་ཞེན་དམ་
 ཆོག་འཛིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་བ་དང་
 འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་ནི། དམ་ཆོག་སྟེ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་
 པས་ན་དམ་ཆོག་འཛིན་པའོ། །དམ་ཆོག་འཛིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་
 ལུས་བ་དང་བཅས་པའི་ས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །རི་ལྟ་བུ་དམ་ཆོག་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱུ་
 སྤྱད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་དགེ་བ་ སེམས་ཅན་
 ལ་ལུགས་སུ་པན་ཞིང་ འཕྲལ་བྱ་ བདེ་བ་དང་ཉེ་བར་ལྡན་པས་ དེ་ལ་ སྤྱད་པར་བྱ་ཞིང་ སེམས་
 ཅན་རྣམས་ དགའ་བར་བྱ་བ་ལ་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཏུ་འཇུག་པའི་ དམ་ཆོག་འདི་ནི་གསང་བ་འདུས་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་པོ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་
 བའོ། །

༥ དེ་ལྟར་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ནས། དེ་ བྱེད་པ་ན་མཆན་འཛིན་གྱི་རི་མ་ རྣམ་
 པར་དག་པ་ ར་བྱེད་པ་ བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཆོད་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་
 པས། རྒྱུད་ལས། སྐྱབས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པ་ཞེས་པ་དག་གོ། ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབས་པ་སྟེ་
 ལྷ་མེད་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བས་ན་ ལོ། །མཆོད་པ་ དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་
 བཟུང་བ་ནི་སྤྲོམ་པ་ ཉེ་སྤྱད་པ་ ལོ། ། ཆོགས་ དེའི་སྤྱིར་པོ་ནི་ སྒྲོང་ཉིད་ཆོགས་པའི་ དོན་རྒྱུ་དེ་

བྱུང་བའོ། །ལུས་དང་ངག་སེམས་ཡོངས་སྤྱོད་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚོན་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་ བསྐྱབ་པ་ ལ་གང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ མོག་གསུམ་གྱི་ བྱ་བ་སྟེ། དེ་ རྣམས་བྱེད་པ་ནི་
 གསང་བ་གསུམ་ གྱི་ གནས་ སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ རྩོམ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ འོ་རྩོམ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤོང་པའི་ འོད་གསལ་བ་ འོ། །སྟེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་དང་ ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་
 བར་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཆོག་གི་ ལྷག་མའོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་པར་མོས་
 རྣམ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། བཟང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཟང་པོ་
 བྱི་རྩོམ་འཛིན་པ་ཉིད་ དེ་ ཆོག་ དམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་ བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་ བརྟན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ མཚོན་
 པ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པ་ དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེ་ཆེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 བ། །འདིར་ནི་ཡོང་ཡེ་ སྟེ་རྣམ་པ་ འཛིག་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་
 ལ་འབད་པ་ སྟེ་ ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་པའི་ འབྲས་བྱ་མེད་པར་བྱེད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་རྟོ། ། དེ་ལྟར་ན་དམ་ཆོག་འདི་ནི་རྟོན་ཆེན་པོ། ཞེས་པས་ཅི་བྱེད་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་ཡོང་ཡེ་ཞེས་པས་སྤོང་ཉིད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་
 མེད་ན། ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པས། ཐུན་མོང་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཡིན་ལུགས་གྱི་ལྟ་བུ་
 ཐག་ཚོད་པ་ཅིག་གསང་སྟགས་ལའང་མེད་མི་བྱུང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །]

༥ དེ་ལྟར་ན་ལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་
 བསྟན་ནས། ཡང་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདིས་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ན། སྐྱབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་རང་གི་ལུས་སོ། ། ལུས་ དེའི་རྩོམ་

སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་བ་ནི། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་བ་ སྟེ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་བ་དང་ལྟན་བ་ གང་
གི་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་སྐྱེད་པར་བྱེད་བ་སྟེ་དེ་བྱུང་བའོ། །མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་ལ། རང་གི་མགོ་མོ་ སྟེ་སྟེ་གཙུག་ནས་མཐོ་གང་ཙམ་གྱི་ འི་སྟེ་དེ་གི་ནས་
མཁའ་ལ་ཡི་གེ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས། ཡང་དག་པར་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ རྟོ་གསུམ་བ་ བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་དང་པོར་བསམ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་ཨོ་
ཟུང་ནང་ཏུ་ འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་སྒྲིམ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ རོག་གི་ དཔུས་སུ་
གནས་པར་བསམས་ལ། དེ་ལས་ བདུད་ཅི་ལྟ་པོ་ འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲིམ་པ་ དབབ་པར་བྱ། སྟེ་
འཆི་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་བདུད་ཅི་སྟེ། དེ་ལས་བའི་ བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བ་ ལྟ་ རྟོ་སེམས་ གྱི་རོ་མོར་བསམས་མོ་ སོ་། །དེ་རྟོ་སེམས་དབབ་པར་བྱ་བ་ནི་འོད་ཟེར་ལྟའི་རོ་
པོ་ཉིད་གྱིས་སྟེ་པོ་ འི་གཙུག་ རྟོ་སེམས་རྒྱུང་པའི་ མཐེལ་གྱི་ མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་དབང་
བསྐྱར་བར་བྱའོ། །རྟོ་རྟོ་སྒྲིམ་བ་འདི་ཡིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་
མཆན་ཉིད་ཙན་གྱི་རྟོ་རྟོ་སྒྲིམ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་དམིགས་བ་འདིས། རྟོ་
ཅིག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་གཟི་ཙན་འགྱུར་ཞེས་བ་སྟེ་ལུས་
གཟི་མདངས་དང་ལྟན་ཞིང་། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བདེ་བར་གནས་བ་འཛོལ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པན་ཡོན་ནོ། །

༥ སྒྲིམ་པར་བའི་ རྟོ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་རྟོ་གསུམ་པ་ སྟེ་ཐོབ་པ་ རྟུང་ཅིང་། ལྷག་ཆུ་
ཆེན་པོ་འི་དངོས་བྱུང་ ལྷག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྟོ་སེམས་གྱི་ ལུས་དང་དག་གི་ འཇུག་པ་བསྐྱར་བར་
བྱ་བའི་བྱིར། དེ་རྟོ་སེམས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་ཐམས་ཅད་གྱི་
གསང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟེ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའོ། །དེ་འཛིན་

པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲུགས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་ རྫོགས་རིམ་གྱི་
 རྣམ་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱི་གསང་བ་ནི། ལུས་ལ་
 སོགས་པའི་འཇུག་པ་གསང་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱང་རྒྱུ་ །མཆོད་
 རྟེན་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་ནི་ས་དང་བྱེ་མ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་མཆོད་རྟེན་ བྱེད་པ་དང་བྱས་པ་ལ་ གྱི་མཆོད་པའི་ལས་མི་བྱ་སྟེ། བདག་
 ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ གྱི་རྫོགས་རིམ་པས་ མཆོད་རྟེན་
 གྱི་མཆོད་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུགས་བམ་སྤྲུག་པའང་
 མི་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། འབད་པ་ལ་མི་རྟོས་པར་ སྤྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞུས་པ་ལ་
 རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཇུག་གི། །དེ་ལས་ གཞན་ཏུ་ དག་གིས་སྒྲིག་པ་ལ་ འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་དག་གྱང་ཡོང་མི་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བྱ་བ་སྟེ། རང་གི་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བཤད་པ་ འཛོན་ལ་རྟོགས་
 ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ ས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ བྱེ་བ་སོགས་དེ་ ཁོ་ན་ཉིད་ སྟེ་རེས་པའི་དོན་ ཏུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དོན་ཇི་མཆོག་གསུམ་སྤྲུག་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་ཇི་མཆོག་གསུམ་ནི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ དཔོན་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱུ་གཟུགས་ དང་། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ གྱི་སྤྱུ་གཟུགས་ ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་
 འདུད་པའི་སྤྲུག་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་མོ་བདེ་སྟོང་གི་¹རྟགས་²པ་བརྟན་པ་ལ་གནས་པར་ ཏུ་སྤྱུང་པ་དང་ དེ་དག་བྱེད་པ་ འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏན་མི་བྱའམ་ཞེན་ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་

1 ཟླ། ༤༩ན་ཉ། ཟླ། ༤༩ན་ཉ། ཞལ། ༤༩ན་ལ། ཟླ། ༥༩ན་ཉ། འཕྱོར་

2 ཟླ། ༤༩ན་ཉ། ཟླ། ༤༩ན་ཉ། ཞལ། ༤༩ན་ལ། ཟླ། ༥༩ན་ཉ། རྟོགས་

ཉེན་གྱིས་བཏགས་པ་ མྱེ་མ་སྤང་ ལ་བཏེན་ནས་ བདེན་འཛིན་གྱི་ མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
བས་ བྱང་མཆན་མེད་བསྐྱོན་པ་ལས་མི་གཡེང་ན་དགོས་པ་དབང་གིས་ བྱ་བ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །

༥ ལེ་འུ་བཙུ་ལ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ལྷ་མོའི་ལྷག་མ་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དུག་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་
མེད་པ་ ཡིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ དང་སེམས་ཡོད་པ་ ལྷ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ འི་ དུག་
ནས་པ་མང་པོ་ ས་ཟེན་པ་ དེའི་ དུག་ཕྱིར་ལ་ འབྱེན་པ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་དུག་གཞོད་པ་དང་།
གཞི་གཞན་དུ་འབྲེན་མེ་སྟོ་བ་ནམས་ ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་དོ། ། དུག་འབྱེན་པ་སོགས་ དེ་ འི་ཕྱིར་
ཚུལ་ ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། ཞེས་པ་ནང་ལ་མཆོག་དུ་གཞོལ་བས་ནས་སྤང་གི་སྟོན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་
བྱ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡོ་དཀར་པོ་
ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བ་ར་མོ་མོ་དཀར་པོས་མཆན་པ་ ལ།
དུག་གིས་སོག་པ་ འི་ནད་པ་ འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་གཞག་ལ། མདོག་འོད་ཟེར་སེར་པོ་
ཀུན་ནས་འཁྲིགས་པའི་དུག་གི་གཟེ་བུ་འཛིན་སེར་པོ་ནམས་གྱིས། བྱང་པའི་ ལུས་མ་
ལུས་པ་ ར་ ཁྲུབ་པ་ ར་བསམས་ ལ། ཡོ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། ལྟེ་བ་ལ་ཡོ་
དཀར་པོས་མཆན་པ་ ཉིད་གྱིས་མགོ་ནས་མཐུན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་ཡི་གེ་ དེའི་འོད་ཟེར་ དཀར་
པོའི་ གྱི་མོ་ཆོགས་གྱིས་ ལུང་དུ་ དེས་གྱིས་དེས་གྱིས་ དུག་གི་རོ་པོའི་ འོད་ཟེར་སེར་པོ་
བསལ་བར་བྱ་བ་ མེ་དེད་པ་ ར་བསམས་ལ་ འོག་གི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་ཡོ་བ་ལ་བརྟུག་པས་ དུག་མེད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དུག་བསལ་བའི་ཆོག་འོ། །སེར་པོ་ལྷ་བྱུང་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་ཡི་གེ་དང་འོད་ཟེར་ འདི་དག་ཐམས་ཅད་ དུག་ གཞོད་པ་ འམ་འེངས་པར་བྱེད་

1 མེ། ༤༩༧༥ན། ལྷ། ༤༩༧༥ན། ཞོལ། ༤༩༧༥ན། ལྷ། ༥༡༧༥ན། ཡོ་

2 མེ། ༤༩༧༦ན། ལྷ། ༤༩༧༦ན། ཞོལ། ༤༩༧༦ན། ལྷ། ༥༡༧༦ན། གི་

པ་འི་བསམ་པས་ ཟེདན་ ཁ་དོག་སེར་པོར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དུག་གནོན་པའི་
ཚོ་གཤོ། ། [དུག་གནོན་པ་ནི་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་སྤར་དང་འབྲས་པ་ལ། དུག་དེད་ནས་ས་འོག་ཏུ་
སོང་བར་བསམ་པའོ། །]

དུག་གང་ཟག་གཞན་ལ་སློབ་རྒྱུ་ན་འཁོར་ལོ་དང་ཡི་གེ་དང་འོད་ཟེར་ འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་
བའི་མདོག་ཅན་དུ་བསམས་ལ་གང་དུ་སློབ་རྒྱུ་ འདོད་པ་དེར་སློབ་རྒྱ་སྟེ། འདི་ནི་
དུག་འཛེན་པའི་ཚོ་ག་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟོག་གསུམ་འོད་ཟེར་དམ་ཆོག་
གིས། ཞེས་བྱ་བ་ འི་དོན་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་ ནི། དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དུད་ཀའི་འོད་
ཟེར། རོ། ། དམ་ཆོག་ནི་འོད་ཟེར་ གྱི་སྒྲུབ་བས་ དུག་སེལ་བའོ་ སོ་། ། ས་བོན་གསང་གསུམ་
ལས་བྱུང་བའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསང་བ་ གསུམ་དཔེར་མི་ཕྱེད་པ་དོན་ཅེ་འཆང་གིས་བཤད་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་ གྱི་ ཡི་གེ་ཨོ་འདི་ བློ། དུག་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ དེ་མི་སྒྲུབ་ ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ [དེ་ལྟར་ :ལ་ཆེན་ དུག་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་སྒྲགས་པས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཟེ།] དུག་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲགས་པ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་
འཁོར་ལོ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ དེའི་སྒྲགས་དོན་ཅེ་དང་ལྡན་པ་ འཕ་དོན་ བློ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་
སྒྲགས་ དེ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། ། དང་པོ་ཨོ་དང་ལྡན་ཞིང་ཐ་མར་པཎ་ཡོད་
པའི་སྒྲགས་འདི་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྤང་ངམ་བདུད་རྩི་འབྲིལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གཞན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་སུ་ སྒྲགས་འདི་གྲོ་ག་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་དར་དང་ཤོག་
བྱ་སེར་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ། ལས་ཀྱི་དོན་ཅེ་ལ་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ། ལྟ་

ཆོགས་དྲོ་རྩེའི་ཉེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱི་བཤོ། །ཏའི་དབུས་སུ་བཞག་ནས་སྟ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི། འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་ཉེ་ཉེ་བར་གནས་པར་ཡི་གེ་རྩྱི་གྲགས་པ་མགོ་མོ་ཆེ་བ་སྟེ།
ཕྱིད་དང་ཐིག་ལེ་དང་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་བྱི་བཤོ། །མིང་ནི་དབུས་སུ་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩྱི་
དེའི་མགོ་མོའི་ནང་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་མིང་སྟགས་དང་བཅས་པ་བྱི་བ་སྟེ་དཔེར་ན། ཨོ་རྩེ་ན་ཆེ་
གེ་མོའི་རྩྱི་ཀྱ་རུ་རྩི་གཅས་པ་ཤོ། །སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཨོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །བརྒྱན་ཏེ་ཏྲག་ཏུ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་
བཞེན་དུ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་རྣམས་ལ་བརྒྱན་ནས་དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་གར་རྣམས་སྤང་ལ་སོགས་
པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད། ཅིས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞོད་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་བདུད་ཅི་ཐབ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་ལ། རྣམས་སྤང་
གི་སྟགས་ཀའི་སྟེ་བ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་དྲོ་རྩེའི་ལུས་དང་ལྷན་པ་ལ། རྩྱི་ལས་
བྱུང་བའི་དྲོ་རྩེའི་གོ་བོ་ན་པར་བསམ། ཡི་གས་པ་བཅུག། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གང་བ་སྟེ་མཆོད་པས་མཆོད་ལ་ཏྲག་
ཏུ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟ་མ་ཏོག་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་བཞག་ནས་མཆོད་
པར་བྱ་སྟེ། ཅིབས་དང་པོ་ལ་ཨོ། གཉིས་པ་ལ་རུ་ལུ་རུ་ལུ། གསུམ་པ་ལ་ཏིའུ་ཏིའུ།
བཞི་པ་ལ་བན་རྩ་བན་རྩ། ལྷ་པ་ལ་ཏ་ན་ཏ་ན། རུག་པ་ལ་ད་ཏ་ད་ཏ། བདུན་པ་ལ་
ཨམྱི་ཏེ། ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལ་རྩྱི་མཐ་ཅེས་བྱི་བ་སྟེ། འདི་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་
པཤོ། །སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་འདི་ནི་སྟགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ།
སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་སྟགས་ཏེ་སྟོ་
གསུམ་པོ་དེའི་བསྐྱར་བའི་གནས་ནི་བསྐྱར་བ་བསྐྱས་ཤིང་བརྟུས་པཤོ། །

༥ ད་ནི་རྒྱད་འདིར་ལས་རབ་འབྲས་པ་གད་པའི་ཀྱི་མཐར་དྲོ་རྩེ་[མིག་སྟོན་] ཨུ་
འདི་སྟོར་བ་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ལ་མི་སྐྱབས་ན་དོན་རྗེ་ཨུཌ་ན་ ཞེས་པའི་རྒྱ་ནག་
སྐྱབས་ཨས་བགག་པས་མི་སྐྱབས་ལོ། །དེ་ཉིད་ཕུན་སུམ་འཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བྱུང་
བས་ན། གནས་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ཏེ་དེ་བྱུང་ངོ་། ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི།
སྐྱབས་པ་པོའི་གནས་ཏེ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་། ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་དང་ཤིང་གཅིག་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། མ་
མོའི་གནས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་མ་མོ་བདུན་གྱི་གནས་སོ། །ཞི་བ་ནི་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་དབང་བྱུག་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་
ནི་དབང་བྱུག་གི་ཡིང་གའི་མཆན་མ་ཡོད་པའི་གནས་སོ། །གནས་དེ་རུ་དོན་རྗེ་ཨུཌ་ན་མིག་སྐྱོད་ཐོད་པར་རྟག་ཏུ་དབབ་
པར་བཤོ། ། ལ་སོགས་པ་ནི་གྲགས་པར་ཟད་དོ། །དོན་རྗེ་ཨུཌ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
ལ། མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་བས་རང་གི་སྒྲིའི་རྟེང་དེ་འཛིན་གཉིས་སྟོན་དུ་བྱ། ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཆེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཁྲག་དང་བཤད་བ་གསུམ་དང་ཁྲ་བ་དང་བི་རྩ་སྟེ་ བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་
སྤངས་པའི་བསྐྱེད་སྤྱད་པ་ དང་ཨ་ཁའི་སྤྱད་པ་ ལས་སྟོང་བྱ་བས་ལ། ཐོད་པ་ གསུམ་གྱི་ འི་
སྤྱེད་བྱའི་དབུས་ན་གནས་པ་ ཆེ་ལ་ཆེན་བཞུས་པ་ འི་ཞག་གིས་བཀའ་བའི་ཐོད་པའི་ནང་
དུ་བཞག་ པ་སྟེ་བཙུགས་ ལ། མེ་སྤར་ཏེ་ དེའི་སྟེང་དུ་ཆང་གིས་བཀའ་བའི་ཐོད་པ་བཞག་ལ་
མར་མའི་དུད་པ་འཆགས་པར་བཤོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་འཁོར་ལོའི་སྤགས་ ཨོ་རུ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་ནས། འབྱུང་པོའི་ཉིན་ཞག་གི་ ཉི་ལུང་གའི་ ཏམ་སྤྱེད་ན་ཐོད་པའི་
སྟན་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་པ་པོས། སྐབ་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་བསྤང་འཁོར་གྱི་ བཀའི་འཁོར་ལོ་
སྤྱད་པའི་ཆོགས་བསྤང་བ་བྱས་ལ་དུད་པ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རྗེ་ཨུཌ་ན་འི་ཆོ་
གཤོ། །དེ་ནས་དུ་བ་སྤངས་ལ་ཐ་མ་རྟོག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་སྤགས་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏབ་ཅིང་བརྒྱས་ ཏམ་མིག་ལ་བྱུགས་ བ། མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་
མ་སྟེ་དངོས་བྱུབ་རྣམ་པར་གསུམ་འབྱུབ་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྤང་བ་ནི་མཆོག་

གོ། །ས་འོག་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་ནི་འབྲིང་ངོ་། ། ལྷས་པས་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་
དབང་དུ་བྱེད་པ་ཐ་མཛོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པ་སྤྲུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། དུག་ན་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་། [རྟག་གསང་བའི་ཡི་གེ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་
ཟེས།] བའི་ཡི་གེ་དུ་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་
དག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་དམ་ཆོག་ཐོས་ནས། འདུས་པ་
འདི་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱེས་པར་གྱུར་
བའོ། དེ་ནས་དུག་ན་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གསང་བའི་ཡི་གེ་
གསུམ་། [རྟག་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ཟེས།] དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱད་པའི་དོ་རྩེ་
འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དད་ཅིང་དེའི་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་པོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ། གསུམ་པོ་གང་ཞིག་ལགས།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཁྱེས་པའོ། དོ་རྩེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་རྩེ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྩེ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་སྟེ་དེ་གསུམ་མོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ལན་ནོ། ། [རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་འདི་ལ་དོན་རྩི་གསུམ་གྱི་གསང་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ན་འདི་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ་འཛོམ་
ཅིང་། འདིའི་དོན་བསྟོམ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ། གསང་བ་ཞེས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་མཐམས་ཅད་ཅེས་བྲུ་བ། རྟོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་པ་བཤད།
ཅེས་གསུངས་པས་དོན་རྩི་གསུམ་གྱི་གསང་བ་ནི། འདུས་པའི་འདུ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདུས་པ་ཡང་འཛིན་
པས། གསང་འདུས་པའི་མཆོན་གྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་སྟོན་པའོ། དེས་ན་ལེ་ཅུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པར་གསང་བ་དང་
འདུས་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱལ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་གོ་ན་དད་ཅིང་སྟོམ་པར་འགྱུར་བའོ། །]

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བཙའ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་དོ་
རྩི་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྲུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བའོ། །

༥ གཞན་ཡང་རྒྱུད་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཉིད་བསྟན་པས་ རྒྱུད་ལ་ དད་པ་རྣམས་
པར་འཕེལ་བར་བྲུ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་པོས་པ་དེ་བསྟན་པར་
བྲུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཕྱག་ན་དོ་རྩི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་
སྤྱུལ་བ། བཙའ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སྟོན་བྱང་བ་ན་བརྟེན་
ཀྱིས་མི་ལང་བའི་ཡང་བརྟེན་ཀྱིས་མི་ལང་བའོ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་
བྲུ་བ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པ་ཡང་འདས་ནས། གང་བཙའ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དབྱུ་བཙའ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མར་མེ་ [མར་མེ་
མཛད་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། དགུ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གི་གོང་རོལ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེས་ཐེག་པ་འདི་
གསུངས་སོ། །] མཛད་འདས་པ་ནས། བྱལ་བ་ཆེན་པོ་འོད་སྤངས་མཛོན་པར་སངས་

རྒྱལ་པའི་བར་གྱིས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དེ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འདས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཏམ་བསྟུས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྤངས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་བར་དུ་མ་བྱུང་བར་བསྟན་བ་ཡིན་ཀྱི་ཞེ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་འདིར་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེ་སྤིང་གི་བར་དུ་ནི་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དམན་པ་སྟེ་རྟེན་ལྡན་ཐེག་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་སྤྲོས་པ་སོགས་པ་འི་བྱིན་རྒྱལ་གི་ལམ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འདུལ་པ། ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པས་སྐྱག་པ་སྟེ་སེམས་ཅི་དགའ་བའི་ཡིད་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྟོན་པ་འདི་ལ་སྐལ་བ་མེད་པས་དེའི་ཆེ་གསང་བ་ཆེན་པོ་འོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛང་རྒྱ་བའི་དོན་བཤད་པ་མ་གསུངས་སོ། ཆེ་མོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པར་སྦྱོང་ཅིང་ཆེད་ལྷ་བ་དང་སེམས་ཅན་དང་དུས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་པ་མ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་ལ་མོས་པར་འཇུག་པ་མཁྱེན་ནས་བྱོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུའི་རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོད་འོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་མི་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་འདི་གསུངས་པར་སྟོན་ནོ། །སྟགས་ལྷ་མེད་གསུངས་པ་དང་མ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོར་མའི་གདུལ་བྱའི་བྱེད་པར་མང་པོ་ཞིག་

ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་ནོ། །]

༩ རྒྱུད་རྟེན་དཀའ་བ་ འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ ལམ་ འདིས་འཛོལ་པར་འགྱུར་
རམ་ མི་འགྱུར་ ཞེས་འགའ་ཞིག་རྟོག་པར་འགྱུར་པས་དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པ་འདི་
ལ། རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུན་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་
དོ། །གང་གྲུ་ འི་ སྤྱང་ བྱི་ཆུ་མེ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་འི་ གི་ བྱེ་མ་ བྱི་ཆུ་འི་རྩལ་ལོ། །དུ་མ་ བྱི་རྩལ་དེ་རེ་འེ་
གངས་ཅི་སྟེན་པ་དེ་ སྟེན་ཀྱི་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། བསམ་བས་
འབད་ཅིང་ སྦྱོར་བས་ བཙུག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ།
གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུས་
སྟིགས་དུས་ཀྱི་ ཆེ་ གཅིག་པོ་ འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། [ཞེས་པས་ན། ཐེག་པ་འདིར་བཤད་པའི་ཆེ་གཅིག་གིས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛོལ་བ་ནི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་གྱི། ས་དང་པོ་སྟིགས་ཡིན་
པར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །] སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུན་
ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
གང་ཐེག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྦོལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ལོག་ཏུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་
མཐར་ རྒྱང་གི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་གྱིས་ ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ འོད་གསལ་ ལ་ཞུགས་ནས། རྟོག་པའི་རྩི་མ་ ཐ་མོ་ ཐམས་ཅད་ ཀྱང་ བཟུས་
ཏེ་རྒྱུད་ཅིག་ སྟེ་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་དང་། ཐང་ཅིག་ ཡུངས་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་ཙམ་དང་ ཡུན་ཙམ་
དཔུགས་འབྱུང་རྩལ་ཙམ་ དང་། མིག་འཇུགས་པ་ འི་ཡུན་ ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབ་པའི་རིམ་པ་ བློ་དག་པའི་སྤྱི་མཐོ་སྤྱོད། །དེ་ས་ལངས་ནས། ། ཞེས་པའི་འོད་གསལ་ལས་
བཞེངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་འཆང་ཆུ་ཁ་མའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཐ་མའི་ཐུགས་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཐ་མའི་རྩ་
རྩའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འོངས་སྤྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལངས་ཞེས་བརྗོད་
པའོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ གསང་བ་འདུས་པ་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆོས་
ཉིད་ལ། ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་འཛོལ་བ་ཐོས་ཤིང་། །རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་མ་
ལུས་པར་ཐོས་ཀྱང་མཐའ་དུག་གི་ཆོག་གི་དབྱེ་བས། རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་
མ་བུལ་བ་ཅན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི། །ཉན་པ་པོ་རྣམས་སེམས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རངས་པ་མ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་“ད་དག་གིས་གསུང་ངོ་རྩའི་ཆོག་འདི་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དུས་སོ།
ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་ལྟར་སྤྱག་བསུལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དམན་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་དུ་
བར་གཟིགས་ནས། ཐོན་བྱང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དབུགས་
འབྱེན་པ་ལྟར་མཛད་པ་ན། རྩེས་འཇུག་ལ་ རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ ཕྱོགས་
གཉི་ག་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ ས་རི་ལྟར་དབུགས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཁྱེད་རྣམས་མ་དུ་ཞིག །སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་མ་བསྐྱེད་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ རྩི་ཚུང་གི་འཇུག་ལ་ རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཅན་དན་ལྟ་བུའི་
གང་ཟག་དབུགས་ལྟར་ནས། དེ་ནས་ཅན་དན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་ བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རི་
ལྟར་མི་དུ་བར་བཟུ། རི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་མི་བསྐྱེད་པར་བཟུ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ སྤར་རྒྱུད་མ་ལུས་པར་ཐོས་པར་བསྟན་པས་ གསང་བའི་ཡི་གེའི་མིང་
ཅོམ་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ། [ཞེས་པ་ནི་འདུས་པའི་མིང་ཆོག་གི་དོན་ཐོས་བསམ་
ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཅོམ་ཀྱི་སྐུས་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྟེ་བ་གཙོད་དོ།] ཞེས་བྱ་བ་
གསོལ་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས། ལུས་དང་རག་དང་
ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྱལ་བསྐྱེད་གསུམ་སོ། །གསང་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱ་
དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་ཡི་གེའི་དོན་ནོ། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་
གསང་བ་གསུམ་སྟེ་སྤྱིའི་དོན་ནོ། །

འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བ་གསུམ་ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ་སྐྱས་པ་
གསུམ་གྱི་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་སྐྱས་པར་བསྟུ་འོ། །ཞེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་གསུམ་
ནི་གསང་བ་གསུམ་སྟེ། རིམ་བ་བཞི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་

མཐར་ཐུག་ ཏུ་བསྐྱུས་ པལོ། གསང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་ འོན་པམ་པར་
རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤུལ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག ཡི་གེ་ནི་སྤྱན་མོང་སྟེ། སྤྱན་མོང་བ་ཡིན་ཚུལ་ནི་
རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱིད་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པ་ སྟེ་དོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ དང་མ་ཐོས་པ་
སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མ་ཤེས་ལ། དེ་བཞིན་དུ། རེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གསང་བའི་ཡི་གེ་འདི་དག་
མ་ཐོས་ཤིང་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསང་བའི་ཡི་གེ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་སོ། ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་དེ་དག་ཅང་མི་སྣེ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་
ལྟར་མི་ཤེས་མ་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འདི་ནི་སྤྱན་མོང་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་གསང་བའི་ཡི་གེ་
དེ་མ་ཐོབ་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་ གསུང་བར་བྱ་བ་མེད་པས་མ་ཐོབ་ཅིང་ དོན་དམ་པར་ འཛིན་
པ་སོ་མེད་པས་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་ པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ཏོ་་་ སོ་་་། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གསང་བའི་ཡི་གེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསང་བའི་
ཡི་གེ་ རྣམས་ ནི་ རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ འོད་གསལ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ དེས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་
མཇེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་མགོ་སློབ་པས་གོ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས། ཅན་དན་
ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་རིབ་ཀྱི་སོམ་ཉི་རྣམ་པར་

བསལ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས། འབྲས་བུའི་
གནས་སྐབས་གང་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཆོད་ནས་ ཅང་མི་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
ཏེ། [འདིས་ནི་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་འདུས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་རྒྱུད་དོན་ལེགས་པར་
རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ།] དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ།

༥ དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གིས་ཐེ་ཆོས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ རྣམས་ཀྱི་ས་ཉམས་སུ་རྒྱངས་པ་ དེའི་འབྲས་བུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རིགས་ ལྷ་པོ་ འདུས་པའི་
བྱག་པ་ རྩི་རྩེ་འཆང་རང་གི་ འི་བདག་ཉིད་ཏུ་ འོད་གསལ་བར་ རི་ལྟར་ ཞུགས་པར་ བྱུར་བ་དེ་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རིགས་ལྷ་པོ་
ཐམས་ཅད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་བྱག་པ་ཀྱི་ རྩི་
རྩི་འཆང་གི་ བཅུ་མོ་ འོད་གསལ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱེ་བའི་སྤྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པས་ འི་བླ་ག་
ལ་བཞུགས་སོ། [ཞེས་པ་འོད་གསལ་ཏུ་ཞུགས་པའོ།] ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་
ནི་ ལེའུ་དང་པོ་འབྲེལ་པར་ བཤད་ཟིན་ཏོ། [དེས་ནི་ལམ་བསྟོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བཙུག་ལྟན་འདས་རྩི་
རྩི་འཆང་དང་མཉམ་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཛོལ་པར་བསྟན་ནོ།]

༥ དེ་ལྟར་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ ཏུ་གྱུར་པ་ རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ།
བཅུ་མོ་བཞི་ རྩི་རྩེ་འཆང་ དེ་དང་འབྲེལ་བས་གདུང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བལྟ་བར་འདོད་
པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་རྩི་དང་བཅས་པས་ ཉེ་རང་ཉིད་སྤྱོད་རྩི་རྩི་ལྟར་བྱས་ནས་ རི་ལྟར་སྤྱེ་བ་ འི་སྤྱེ་སྤྱེགས་
དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་

གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུན་མོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བས་བསྟོད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཏེ།
དེའི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ མཉེས་ བཅེས་ བར་བྱེད་པའི་ ཀྱི་བཅུན་མོ་ནི་སྐྱེན་ཏེ།
དགའ་བས་ ཉེན་མཛད་དང་ སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་འདོད་པས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་
དུག་ལྷན་ [བེ་གཅིག་ཏུ་བཟླགས་པ་བཞེད་པར་བྱེད་པ་དང་ ལུས་ཀྱི་བྱ་བཞིན་པ་རྣམས་དང་ བཟླགས་པ་སྦྱ་
ཆོགས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ དབུས་སྐྱེད་དང་བར་སྐྱབས་སྐྱེད་དང་ ཐ་མར་ཡང་འབྲལ་དུ་བཟླགས་པས་སྤོངས་པར་བྱེད་པ་
གསུམ་དང་ དུག་གོ་ཞེས་ཐུགས་མཛད་པ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དོ།] ལ་སོགས་པ་ ས་ནི་གཙོ་དང་སོ་རིང་དང་
ས་འཛིན་པ་སོགས་ སྒྲེག་ཅིང་ སྟེ་དབྱངས་འཇམ་པ་དང་ སྦྱན་པའི་སྦྱ་སྒྲུའི་དབྱངས་ཀྱི། བསྟོད་པ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའོ། སེམས་ཅན་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ། སེམས་ཅན་ ཀྱི་ ཆག་ ཁམས་ [ཁམས་ནི་ཟེམ་] ཉེད་བྱིངས་ ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སོ། [བཅེས་ སའི་དབང་
ལྷག་ཟེམ་] གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་
བརྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བལྟས་ཏེ་སྟེ་
བའོ། རྫོང་ཐུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུགས་ ལ་ དབང་དུ་གྱུར་པ་བརྟེས་པའོ། དགའ་
བ་ནི་ སྦྱོམས་འཇུག་གིས་ རོལ་བའོ། རོལ་བ་ དེའི་ཡིད་དུ་འོང་བས་ཆོམ་པ་སྐྱེད་པས་ན་
དགའ་བ་ཡིད་འོང་ངོ། རོན་ཆེན་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ ཞེས་པ་སྟོད་པ་བཞི་བ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
བདེ་བ་འོ། དེ་འདོད་ཅིང་ སྟེ་ སྐྱེད་པས་ན་དོན་ཆེན་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་ཆེན་འདོད་པས་འཁྲུད་པ་ལ་སོགས་པས། བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་

གསོལ་ཞིང་ མྱོ་རོལ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོ་སྟེ།
གལ་ཏེ་དེ་རིང་ ལྷན་མ་ བདག་གསོན་ཞིང་འཆོ་བར་མཆིས་པར་བཞེད་ན། ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ནི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཡིན་
པས་རྒྱར་རྒྱར་པས་ཞེས་ཐ་སྟངས་མཛོད་དོ། ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེད་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པས་
ཡབ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་པན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
གཉེན་གྱི་མཆོག་ཆེན་པོས། བདག་ལ་དབྱེས་པར་མཛོད་པར་གསོལ་ཞིང་རོལ་བར་
མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། ། ལྷན་མས་བསྐྱལ་བར་མ་བཟང་ ཡང་ལྷ་མ་གྱི་འུ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའོ། །

དེའི་བཅུན་མོ་ནི་འཕགས་མ་ལྷ་མ་གྱི་འོ། །དོ་རྩེ་འཛོད་པའི་དགའ་བའི་མཆོད་
པའི་མཆོག་ནི། ཐ་མལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ།
དེ་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་ཆོག་གིས་བསྟོད་པར་རྒྱར་པའོ། །དོ་རྩེའི་སྐྱེ་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
འཁོར་བ་ཇི་སྟེ་གྱི་བར་དུ་སྐྱེའི་རིགས་འབྲ་ མི་འཇིག་པ་ མྱོ་མི་འཛོད་པ་ འི་སྐྱེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་
ལ་རྩེས་སུ་པན་པ་མཛོད་པའི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛོད་པས་ན་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དོན་། །དོན་དང་ཟེར་ །བཞུགས་། །དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་རྩེས་སུ་པན་
སྟོན་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ། །སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཤིན་ཏུ་ཐ་པའི་ དོན་ནི་ རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་བསྐྱབས་པའི་ ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ རྒྱ་མཐི་སྟེ། །

བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པ་ འོད་གསལ་ལོ་ འོ་། །དེའི་དོན་དམ་ནི་ ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

དམ་ དེ་གཉིས་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ རི་
སྐྱེ་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པའི་དགོངས་པས་རབ་དུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པས་
ན་པན་པ་ཐེས་སྒྲིན་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཞེས་བྲ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ [འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་སྐྱོང་བའི་རྣམ་པས་སོ། འདོད་ཆགས་དམ་ཆེག་མ་ནི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱོང་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་བདག་ ་པ་ཆེན་ ལ་ཟེར།] ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ རྣམ་པར་སྐྱོང་བའི་ རྣམ་པས་ བྱིར་རོ། །དམ་
ཆེག་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱོང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཉེ། བདག་ལ་དབྱེས་པར་
མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འཛིག་ཉེན་གྱི་
དབང་ལྷག་ནི་འོད་དཔག་དུ་མེད་པའོ། ། སྤང་མཐའ་ དེའི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩོ་
ཐེའི་སྐྱན་ [ཐུན་གྱི་སྐྱ་དོད་འབྲེན་པར་བསྐྱར་དུ་བྱུང་བས། རོ་ཐེ་འབྲེན་པ་ ་པ་ཆེན་ ཟེར་དེ་སྤང་མཐའ་བདག་
གི་གས་དུ་འབྲེན་པའོ། །] ནི་གོས་དཀར་མོ་སྟེ། དེས་རྩོ་ཐེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱལ་
བའོ། །ཁྱོད་ནི་རོ་ཐེའི་གསུང་སྟེ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དག་གི་དབང་ལྷག་བཞེས་པས་
སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་པན་ཞིང་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟེ། མཆོག་དུ་
ཐུགས་ཐེ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཆངས་པའི་གནས་པ་ ཆད་མེད་ བཞིས་
འཛིག་ཉེན་དག་གི་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དགོས་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཉག་དུ་
སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་ཞིང་འཇུག་པར་མཛད་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་ཀུན་ནས་བཟང་ཞིང་དགེ་བ་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ན་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་སྟེ།
བདག་ལ་དབྱེས་ཤིང་རོལ་པར་མཛོད་ཅིག་པ་སྟེ། གཞན་དག་ དབྱེས་པ་སྟེ། དགའ་བའི་
རོལ་པས་ཆིམ་པ་དང་། དོན་ཆེན་སྦྱང་པས་འབྱུང་པ་སོགས་མཛོད་ཅིས་པ་རྣམས་ ནི་ འདིར་ཡང་འདྲ་སྟེ་སྐྱན་མའི་
སྐབས་སུ་ བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ དམ་ཆོག་
དོན་ཅི་དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའོ། །དེའི་བཅུན་མོ་ནི་འཕགས་མ་སྐྱོལ་མ་སྟེ། དོན་ཅི་
འཆང་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་བརྒྱ་ལྷུ་ཅུའི་རྣམ་པའི་སྐྱོད་པ་ རྟེན་པ་ འགགས་ཤིང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་པར་བཞུགས་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྐྱོལ་བར་བྱེད་
པའོ། །ཁྱོད་ནི་དོན་ཅི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ས་བོད་པ་
སྟེ། དོན་ཅི་དང་བསྐྱེད་པར་སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས། ཞེ་སྤང་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་པར་སྐྱོད་བས་
ན་དོན་ཅི་འདོད་པའོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དམ་ཆོག་མཆོག་
གོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི། འདོད་ཆགས་ ལས་ཏུ་བྱས་པའི་
རྣམས་པར་དག་པའི་ཐབས་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྐྱོལ་བས་ན་པན་
དོན་ཆེའོ། །ཤུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། རྩོགས་
སངས་རྒྱས་གདུང་ རྟེ་རིགས་ མཆོག་གོ། ། ། ཡང་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ། བཙུག་གི་
འགྱུར་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཡང་། ཆག་གིས་ཡང་ན་བྱ་བ་བསྐྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལེགས་
སོ། ། ཡང་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་
མཛད་པས་ན། རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མཆོག་གོ། །རང་དང་གཞན་ཏུ་རྣམ་
པར་དབྱེ་བའི་ མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་རྩིས་སུ་ཐུགས་བཅེ་བས་ཀྱུན་ནས་ ཉེ་རིང་མེད་པར་ མཉམ་ བ་ ཉིད་རྩིས་བཅེ་
པའོ། ། ། ཡོན་ཏན་ ས་ཆེན་ དེ་ལྟ་བུས་ཁྱེད་པར་ཏུ་འཕགས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཉེར་རིན་སོ་ཆེ་མང་སོ་འབྱུང་བ་
བདག་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བཞོན་དོན་ཅི་འཆང་ལ་སྐྱུར་དགོས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་མང་སོའི་

གཞན་སྤངས་ཏུ་བཞེདས་པར་བསྟན་ནས། རྩི་འབྲུག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབའ་ལ་ཡལ་ཡུམ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་དགོས་པར་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབྲུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩི་ལ་རྩམས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ། འབྲུད་པ་དང་འོ་
 བྱེད་པ་དང་། མ་མཐུད་པ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་འཛིན་པ་དང་ཐལ་མོ་བརྟམ་པ་དང་། གནས་རྩམས་སུ་སོ་
 འདེབས་པ་དང་སེན་མོས་འདེབས་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་སྤངས་ཉེད་པ་དང་ཁྲུང་མྱིང་། བེ་ཁ་ཅིག་
 གིས་དབྱང་ཐག་དང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྲོགས་སུ་བསྐྱར་རྟེ། དོན་ནི་སྤྱེས་པ་འོག་དང་བྱང་མེད་སྤེད་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོད་
 བའོ་དང་། རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལྟེ་རྟེ་རྟེ་པ་བརྒྱུད་ནས་སྤྱར་བའོ་དང་། [“གོང་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་
 ལ་བྱང་བའི་དུང་གི་ཕྱིས་ཟེད།] ཁྲོད་གི་བྱ་བས [རྒྱལ་ནས་སྟོད་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་དོན་མཁའ་འགྲོའི་
 འབྲེལ་པར། དེ་ཡང་འབྲུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
 བསྟོད་པ་དང་། སིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་པ་དང་། སྤྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤེད་ན་འབྲུག་པ་དང་བརྒྱུད་ནི་རྩམ་པར་རྟོག་
 པའི་ཁྲུང་པར་གྱིས་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ཏུ་ག་བརྒྱུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཏུ་ག་ཅ་
 བཞིར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །] ལུ་ཉིག་གི་འཕྲེང་བ་སྟོད་ཤིང་དང་། གཏུ་བྱ་དང་།
 འཁོར་། [གཏུ་བྱ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་ཅན་ཟེད།] གཏུ་བ་དང་། ཀྱང་གཏུ་བ་རྩམས་བསྟོད་པའི་ཀྱི་སྤྱོད་དང་
 ཡུལ་དང་དབང་པོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཤེས་པར་གྱི་ཡུལ་ལྟོད་པའོ་སྟེ་།
 དོན་ཅི་དང་བརྒྱུ་མཉམ་པར་སྟོར་ཞིང་། སྟོར་པ་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་དང་ཐབས་ཀྱི་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་དོན་ཅི་འཕྲེང་བ་ལས། དཔལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟོར་བ། །གང་ཆེ་གསང་བའི་ཅ་
 གཉིས་ནི། །ཡང་དག་སྟོར་བས་རེག་ལྟར་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསང་གནས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟེ་མར་སྤྱོད་གཉིས་
 མཛད་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་རྟེ། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟན་སྤྱེས་འཕྲེན་པའི་གནད་མཆོག་གོ། དེ་ལྟར་ཞུགས་

པ་ས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་སྟེ། [སྟོང་བཟུས་ཆག་འགྱུར་ལས། ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས། དེ་མ་མེད་པའི་
ཅུ་རྒྱུན་ལྟ་བུས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཞེས་གསུངས་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཅ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་ལི་བྱང་
སེམས་དཀར་པོ་དང་། ཀླ་ལི་བྱང་སེམས་དམར་པོ་འབབ་པའོ།] འདོད་པའི་གདུགས་དང་རུས་
སྤལ་ [རུས་སྤལ་གྱི་མགུལ་པ་ལ་ སྤལ་ཆབ་ ཡང་ཟེར།] དང་ཁྲ་བ་གང་བ་སྟེ། ཅ་སྤུབས་གསུམ་
སོར་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་། རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་བྱའོ་ཞེ་
“དགའ་བའི་ སྤུས་ཞེས་པ་དང་ སྤྱུ་པའི་སྤུས་ ཞེས་པ་ནི་དོན་དང་པར་གཉིས་སྤུབ་པའི་སྤྱོད། །དེས་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ནི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ ཉམས་སུ་
སྟོང་བས། བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་
མ་མེད་པའི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བཞུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
འཛིག་པས། ཡུལ་གྱི་ ཆོས་འབྱུང་བའི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་སྟེ། ཐེག་ལེ་ དེས་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ར་ལྟར་བ་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། སྟོས་པས་མཛད་པ་མཛད་བཟུས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་འཁོད་པའི་ཇེས་སུ་ སྤྲར་ཡང་ གཙོ་བོ་འོད་གསལ་བར་ཞུགས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་བྱུར་ཏོ།]

བཤད་མ་ཐག་པའི་ དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཕྱག་ན་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལོངས་
སྟོད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་“དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩམ་མོ་དེ་དག་ལ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོས། འདོད་པ་

སྤྱོད་ཅིང་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ བ་
 ཆགས་ [ཆགས་ཞེས་པ་འགྱུར་གསར་གཉིས་ལ་མེད་དོ།] ཐམས་ཅད་ནི་ རིག་མའི་ གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། ། དེ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ རང་གི་རོ་བོ་
 ཉིད་ ཡིན་ལུགས་ ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ ཉེ་
 ཡུལ་ལ་འགྲོ་བ་མི་འགོག་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ འོ། ། དེའི་དཔལ་ནི་ བདེ་སྤྱོད་ མཉམ་པ་ཉིད་ཏེ། གུན་ཏུ་
 དགའ་བའི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། ། ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་
 ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་བརྟེན་པའོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་པོ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུན་མོ་དེ་དག་ནི་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ བཞི་
 འོ། ། དམ་ཆིག་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ རིགས་བཞི་
 འི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱན་སོགས་ལ་ འདོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་རོལ་བར་མཛད་ནས་མི་གསུང་
 བར་གྱུར་བ་སྟེ། ཆོས་ སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བལ་ཁིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་། ལྷན་ཅིག་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ ཉེ་མཆིག་གོ་
 འོ། ། [འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུམ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཤད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་གཅིག་དང་། རྟོག་པས་ལྷ་མོར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།]

༥ དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུང་ལྷན་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྦྱོམས་
 པར་ཞུགས་པའི་ཐོག་ཏུའོ། ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱོད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་དམ་ཆིག་གི། [འཁོར་
 ལོས་ ར་ཆ་བ་ ཟེམ།] ཁུ་བས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། བུམ་པ་རྟོ་རྟེན་ཆུས་གང་བ་ལྷར་གནས་
 པར་གྱུར་རྟོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་མཁའི་གཏོས་འདི་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ།

དོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ འཇུག་པའི་སྐྱོན་དེ་སོགས་ དོན་ཅེ་གསུམ་དང་ཡང་དག་པར་
ལྟན་པ། དཔལ་ཆོག་སྟེ་ རྣམ་པར་སྤང་མཛད་པ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ བཟོང་ལོ་
སྟེ་ ཆོགས་ཀྱིས། ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་བཞིན་དུ་བར་མཆམས་མེད་
པར་གྱུར་ལ། བྱམ་བ་དོན་ཅེ་རྩལ་གང་བ་ལྟར་ཞེས་པ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ སྟེ་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ འི་བྱམ་བ་ བཟང་པོ་དོན་ཅེ་འི་རྩལ་གང་བ་ བཞིན་དུ་ བར་མཆམས་མེད་པར་
གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ལྟེ་ ལྟར་བཤད་པ་ དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ ལྟོམས་པར་
ཞུགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དོན་ཅེ་རྣམ་
མཁའི་དབྱིངས་འདི་ན་གང་སེམས་ཅན་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ཆོག་ལས། ཡང་དག་པར་
བྱུང་བ་དེ་རྣམས་དོན་ཅེ་དཔལ་གྱིས་རེག་ནས། ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། དོན་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་
གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་ཅེ་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་
ནི་ཁམས་གསུམ་ ཀྱི་ རྒྱུ་ གནས་ ན་ སྟེ་དེ་ན་ གནས་པའི་ གང་ སེམས་ཅན་རྣམས་སོ།
སྐྱེ་གསུམ་ ཀྱི་དཔལ་ཆོག་ ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནི་དོན་ཅེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དོ་
ནེ་དཔལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ [དོན་ཅེ་ རྒྱུ་ཆོག་ འཆང་ཆེན་པོའི་བདེ་བས་རེག་ཅིང་ཟེར་ཏེ། ཡལ་ལུས་
ལྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པའོ།] །དོན་ཅེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དཔལ་
གྱིས་ཏེ། བདེ་བས་རེག་ཅིང་ལུས་དུ་བྱས་པས་ སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །དོན་ཅེ་གསུམ་ནི་དོན་ཅེ་འཇིན་པ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་

ནས་བཅམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྫོང་མེད་མེད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བཅམས་ནས་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་བྱགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
བར་གྱུར་ནས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟོན་མ་གྱུར་བའི་དོན་གྱི་མིང་
ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། ། [མཛད་པ་འདིས་འཁོར་བ་སྟོངས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་གོ་
འཕང་དེ་ལ་བཀོད་པའོ།]

༥ དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ མེད་ཟེར་གྱིས་
དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་ནས། གཏུལ་བུའི་ སེམས་ཅན་ ནམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ རི་ལྟར་སྐྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བྱག་ན་རྫོང་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཙུ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ ཅེས་པོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཚོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པའི་ ཀྱི་་་མཉམ་པ་ཉིད་མཐོང་ངམ། དེ་ནས་བཙུ་ལྷན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བྱག་ན་རྫོང་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐོང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
མཐོང་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་རྫོང་མཛོན་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེའི་རྫོང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་ རྫོང་མཛོན་ རང་གི་ ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་ སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ ས་ཀྱང་ སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ དེ་ བདག་གིར་མཛད་པ་ ཉི་

ཉམས་སྲུང་བར་མཛད་པ་ལོ། །

༥ དེ་ལྟར་ འཁོར་གྱི་ [བཅོམ་ལྡན་འདས་ :པ་ཆལ་ རྣམས་ཀྱིས་ཟེང་།] བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱིས་ རྗེ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉམས་སྲུང་བ་ ས་འདྲ་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ ར་མཛད་
ནས། སྒྲར་ ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ འདྲ་གསལ་དེ་ ལས་བཞེངས་ནས། རི་ལྟར་ཐུགས་
རབ་ཏུ་དགུམ་པར་བྱུང་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཛོན་པར་གསོལ་བ། དེ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ འཁོར་གྱི་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཙུན་མའི་རྩ་ག་ འདྲ་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ ལས་མཛོན་པར་བྱུང་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་རྗེ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །གང་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ རེས་སྲུངྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཆར་རྟོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཆར་རྟོ། ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ མཆན་ གང་གི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་
ཆིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆིག་གིས་བསྟན་པའི་ འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ ལ་
སྲིད་པ་ ཐམས་ཅད་ ཀྱིས་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། རྗེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་རེས་
སྲུང་ཅིང་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོ་མཆར་རབ་ཏུ་ཆེ་བལོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཆར་གྱི་ཆིག་ ཕྱོད་པས་ ཐོས་ པ་སྟེ་གསལ་
ནས། [འདོད་ཆགས་ :ཆག་ ལ་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟེང་།] དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ ར་བཞིན་ རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་བམ་མི་འཐོབ་
ཅེས་ རི་ལྟར་སོམ་ཉི་མེད་པར་མཛད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྗེ་
ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཀྱི་བདག་པོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྐད་མ་ཐེར་ཅིག །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་འོ་ཆེའི་དམ་ཆོག་དང་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ན་དེ་རྣམས་ནི་ གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་
ཡིན། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་མ་ཡིན། [འདི་དང་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལ་སྤང་པོ་ཕྱི་མ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། ཆག་
འགྱུར་ལ་ཡོད་དོ།] །ཐམས་ བཙུམ་ལྷན་འདས་པ་མ་ཡིན། སྐྱེ་མཆེད་ བཅུག་ཉིས་པོ་གང་ཡང་ མ་
ཡིན། འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཞེ་སྤང་མ་ཡིན། གཏི་ཐུག་མ་ཡིན། ཆོས་ དགེ་བ་ མ་ཡིན་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་ མི་དགེ་བ་ མ་ཡིན་ ཉེ་དེ་རྣམས་གང་དུ་ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཁོ་། ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་འོ་ཆེའི་དམ་ཆོག་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་བྱུག་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་
རྟོ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་ཐུགས་སུ་རྟུང་བ་དེ་བཞེན་དུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱང་རྟོ་ཆེ་འཆང་གི་རྟོགས་པ་ དེ་དང་མཉམ་པ་ སྟེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ ན་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་འཛོལ་བ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་མཐོང་ནས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡི་གཤེ་ཆོག་གིས་བྱང་
རྒྱུ་འཛོལ་བ་ཤིན་ཏུ་རོ་མཆར་རོ་ཞེས་པ་ དེ་སྐད་ཅེས་མ་ཐེར་ཅིག་ཅེས་ཐེམ་ཆོམ་མེད་པར་
མཛད་པ་ ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་དེའི་འོད་གསལ་བ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་
པོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྟོ་ཆེ་འཆང་དང་མཚུངས་
པའི་ དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་ནས་ ཉེ་རྒྱས་པར་ སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
གསུངས་པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སོགས་ཉིད་ལ་ འོད་གསལ་ མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་བཛྲོད་

དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་ཞིང་བཞུགས་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་
རྗེའི་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་གསང་བ་ འདུས་པའི་དོན་ བསྟན་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། འདུས་བ་
དེས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་གཏད་པར་མཛད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྗེ་
འདི་བསྒོ་བར་གྱིས་ཤིག ། པ་ནི་འཛིན་དུ་རྒྱག་ཅིག་པའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུགས་བརྩན་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་སྐྱལ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་དོ་རྗེ་འདི་བསྒོ་བར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་།
དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་སྐྱལ་བ་
དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཐོབ་པ་
ལ་སྒྲོད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུད་འདིའི་སྒྲོད་དུ་གྱུར་
པར་བསྟན་ནས། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། དོ་རྗེ་ཆོས་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་དེ་ལ་དབང་བས་ན། ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ནི་ དོ་རྗེ་ཆོས་ སྟ། །དེ་ ལ་རྒྱུད་
གཏད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་བདག་པོས་དོན་རྗེ་ཆོས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཟུངས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དོན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བར་དབང་བསྐྱར་
ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དོན་རྗེ་ཆོས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
དུ་བགྱིའོ་ཞེས་གསོལ་ནས། ཅང་མི་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆིག་གི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྟུན་
དེ་འོངས་པ། འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དམ་ཆིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོ་དང་གསུང་དང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན། གསང་བ་འདུས་པའི་ཚུལ་འདི་ད་ལྟར་ངས་བཤད་པ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་ཟུངས་ཤིག །གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་སྤྲོ་བར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་
ས། གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ ཏེ། གཞུང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཏེ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་སྟོབས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ དང་ལྟན་པ་
ས་ན་དབང་ལྷན་སྟེ་གཙོ་བོར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྗེས་སུ་གནང་བ་ [མཛད་ཚུལ་ནི། ལག་
དོན་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་དལས། དོན་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གིས་ནས། ལག་ན་དོན་རྗེ་དབང་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་ཏུ་བཟང་པོ་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་པ་གཏང་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སོ། །] སྟེ། དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་ བསྟན་པ་འདི་དག་ལ་ནི་གསུང་གི་ གསང་བ་རྣམས་ལ་ཐུག་ན་དོན་རྗེ་སྟེ་
གསང་ཐུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་བདག་ ཆེན་ པོ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ། [ལྷོ་མི་པ་དང་སྐལ་ལྷན་ཐུགས་པས་
ཀྱང་ཐུག་དོར་ལ་རྒྱ་དག་ཏུ་བར་བཤད་དོ། །རྒྱ་གར་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་དོན་རྗེ་ཆོས་ནི་འདི་གཞིན་དབང་ལྷན་ལ་
བཞེད་དོ།] ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་གྱུར་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

གསུང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ རྒྱུད་གཏད་པའི་འོག་ཏུ་ ཉན་པ་པོའི་འཁོར་བ་རྫོང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
མཇེད་ཅེ་ན། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོང་རྫོང་
སེམས་དཔའི་ཡི་གེ་རྫོང་གསུམ་ལ་རང་གི་སྦྱོང་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསུམ་པར་
གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེགས་ལྟ་དང་ལྟན་
པའི་སྦྱུལ་པའི་སྦྱོང་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལྷན་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་ས་གཤེགས་པ་དང་སེམས་མ་
དང་ཁྲོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སྦྱོང་གསུང་ཐུགས་ཐམས་ཅད་རྫོང་སེམས་དཔའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཀྱི་གསུམ་པར་
རྣམ་པར་སྤང་མཇེད་དང་། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤང་མཇེད་ནི་
ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྦྱོང་རྫོང་རྫོང་འོ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་བསྟན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྦྱོང་རྫོང་རྫོང་རྣམས་སྤང་
མཇེད། ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་འདི་ན་སྟོང་
ལས་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེགས་བཞིས་བལྟས་པ་འི་སེམས་ཅན། མཆོག་དང་འབྲིང་
དང་ཐ་མ་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཇེད་དོ།
ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རྫོང་ལ་གནས་ཤིང་
ཞེས་བྱ་བ་འདིས་སྟོན་ཏོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ ལུས་དང་རྣམ་པར་སྤང་མཇེད་ནི་རྟེན་ཏེ་རྒྱ་དང་བརྟེན་པ་

ཉེ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཉེ་ཁོ་ན་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་རྟོགས་རྫོགས་པ་འཕུས་དང་
མ་རྫོགས་པའི་ལུས་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བས་སྤོང་
ཡང་དེར་སྤང་བའི་སྒྲི་མ་ལྟ་བུ་འཕུས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དག་དང་སྤང་མཐའ་གཉིས་ཉེན་དང་
བཟེན་པར་མེད་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་དག་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གསུང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་
རྣམས་རྣམ་སྤང་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མི་བསྟོད་པ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་མ་
གཏོགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ། ། །ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དག་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འོད་དཔག་མེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དག་དོན་ལ་གནས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནས་གསུང་དོན་ཇི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་དོན་ཇི་
ལ་གནས་ཤིང་། ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བསྟོད་
པའོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་སེམས་དོན་ཇི་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་ཐུག་
དོན་ཇི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དོན་ཇི་ལ་གནས་
ཤིང་། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཇི་འཆིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པ་
ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས། བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཅིག་པ་ཉིད་ལྷན་འཇུག་ལ་
དམིགས་པར་མཛད་ནས་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་མཐར་ཐུག་པ་ཉི་ལ་ཚབ་

མཐར་ཕྱིན་པ། གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། [སྐབས་འདིར་ ཆེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་
ཅིག་ཡོད།]

ཕྱི་འདིར་རྒྱ་བའི་སྐོབ་མས་ཞུ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་ **སྐོབ་དཔོན་** [སྐལ་ལྷན་ཐགས་པས།
སྐོབ་དཔོན་ནི་རྒྱ་སྐྱབ་དང་། རིན་གྱིས་ནི་དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས། རྒྱ་བ་ཐགས་པ་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཤམ་བར་
འཆད་པ་ནི་ཁིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་གཞན་ཡོད་པ་གཅོད་པར་ཞུ་བ་ལོ་ཡང་། རྒྱ་ཐགས་ལ་བྱ་
དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཁིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་དང་། སྐྱོད་བསྐྱེས་ལས་ཀྱིས་། བསྐྱེད་བཅོས་མཛད་པ་ལོ་ལ་སྐོབ་
མས་ཀྱི་བའི་རྒྱལ་དུ་མཛད་པའི་རྒྱ་བ་འདི་འབྲེལ་རིགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྲ་བས། འབྲེལ་བ་མཛད་པ་མའི་བཀའ་
རིན་གྱིས་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ཀྱིས་། ཐེ་ཚོམ་གཞན་ཅིག་ཡོད་པ་ཞུ་ཞེས་རྒྱ་བའི་སྐོབ་མས་འདི་བའི་རྒྱལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །] རྒྱ་བའི་ **གྲི་ཞལ་སྤྱན་གྱི་** ས། རྒྱུད་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་ **བཀའ་རིན་**
གྲིས་ ཅ རྒྱུད་ཀྱི་ **བཙོན་བའི་དོན་** རིས་གཉིས་ དང་ རྒྱུད་འཆད་པའི་ **རྒྱལ་** མཐའ་དྲུག་ དང་ རྒྱལ་
བཞི་དང་འཆད་རྒྱལ་དེས་བཤད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ **ཆོས་ཉིད་** དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟུང་འཇུག་ **ལ་སོམ་ཉི་** ལྟེ་ཐེ་
ཆོས་ དང་བཤམ་མོད་ཀྱི། ལྟེ་ཀྱང་། ད་དུང་ **སོམ་ཉི་**གཞན་འགའ་ཞིག་བདག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་
ཁྱེད་ལ་ཞུ་ཞེས་པ་ལོ། །ཞུ་བ་དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ མཐའ་དྲུག་གི་ **སྒྲིབ་ས་**བཤད་ དགོས་ པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་
ཕྱོགས་པ་ ལྟེ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་འཆད་མི་ཤེས་པ་ འི་སྤྱགས་པ་ནམས། སྤྱི་རི་བཞེན་དུ་
གསུངས་པའི་ཆོག་ལ་ ལྟེ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐེན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ཙམ་ལ་ བརྟེན་ཏེ། རང་ རང་གི་
སྐོབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་གིས་ རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་ **མཛོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ནམ་པ་**
ལྟེ་འི་རིས་པ་ ས་ཡོངས་སུ་ནས་སྐོབ་པ་དང་ཞེས་སྐྱུར་རོ་ །དང་། དེ་ལ་ཞེན་དུ་སྐྱུར་ཏེ། **རྒྱ་བ་དང་** ས་སོན་
དང་ **རྗེ་རིས་པ་འཇལ།** [པ་ཆབ་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་རྗེ་རིས་པས་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བ། ཞེས་བསྐྱུར་ཡང་། འགྱུར་
ཉིད་དང་ཆག་གིས་འམ་ཞེས་བསྐྱུར་བ་དག་ལྟེ། རྗེ་ལེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྗེ་རྗེ་སྐོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་རྒྱ་བ་དང་རྗེ་

ཀྱི ས ཡང་དག་པར་བཤད་པ་འདི་རྒྱ་མི་འཆད་པར་སྤྲིལ། གིས་ སྟོན་པར་
འགྲུར། [ཞེས་ཞུས་སོ། ཅུ་རྒྱད་ལ་དོན་ཟབ་སོ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་ཟེན་ཅམ་གྱི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ན། དག་
པའི་རྒྱ་མ་རྒྱུད་འཇུག་མི་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སྤྲུལ་སྟོན་འདི་བཞི། རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ཅམ་ལས་
བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མའི་སྤྱོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ཅམ་ལས་དག་པའི་རྒྱ་མའི་
སྤྱར་འཁྱུངས་པའི་རྒྱ་ལུས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་དོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་
གཉིས་དོ་པོ་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་འཇུག་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྟོན་ཞུས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་མཐའ་གཅོད་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །] གཤུལ་བུའི་སེམས་ཅན་
ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ རྒྱ་མི་འཆད་ ས་ཆབ་ བར་ རི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྲུར།]

༥ རི་བ་དེའི་ལན་ སྤྲུལ་པ་མ་འོངས་པའི་དོན་འདི་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ མཆན་གཞན་བྱང་རྩལ་སེམས་དབའ་སྒོ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་དོན་ བྱང་
རྩལ་སེམས་དབའ་འཇམ་དབའ་གྱིས་ཞུས་པ་དེ་འདྲིར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མན་ངག་དམ་
པ་མེད་པའི་ རྟོག་གེ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ། འཕགས་པ་ སོ་སོ་རང་ གིས་ རིག་ པའི་ ཡེ་ཤེས་
ནི། བྱི་མའི་དུས་སྤྱུང་པ་ན། མགོན་པོ་ ཞེས་བོས་ནས་གང་ཟག་ སྤྲིལ་ གིས་ འཛིན་ བ་
དང་སྟོན་པར་ འགྲུར་ བ་ གསུངས། [ཤིག་ཅེས་ཞུས་ཏེ་ཆོག་རྒྱུད་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་བཞི་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་རྒྱུད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་བསམས་ནས་དེས་སོ། །] བདེ་
གཤེགས་སྤྱང་ན་འདས་པའི་འོག ། ཏུ་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་
ནི། །གང་ཞིག་ རྒྱལ་བའི་ བསྟན་པ་ འཛིན་པོ་ འཛིན་ པར་ འགྲུར་ བ་དེ་ནི་ ཏེ། ། བདག་གིས་བཤད་
ཀྱི་ སྒོ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ ཀྱིས་ ཤེས་ བར་ བྱོས། ། ཤིག་རྒྱ་གར་གྱི་ སྟོ་བྱོགས་བླེ་ད ར་བཞེས་
པ་འཇུག་མ་སྦྱེ་བ འི་ཡུལ་དུ་ནི། ། རྟེན་ དགེ་སྤྱོད་དབའ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་ འི་ མིང་ འཛིག་

རྟེན་ན་ ལྷ་ཞེས་པོད་པ་སྟེ། ། [ཞེས་པའམ་དེའི་མིང་ :ཆག་ ཡང་ན་ལྷ་སྤྱོད་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་ལོ།] གང་དུ་
བརྒྱུད་ན་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ ཡོད་ བ་ དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ ཉེ་མཐའ་གཉིས་ འཛིག་པ། ། ཉེ་སྤངས་
པའི་ ང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར། ། ལྷ་ ཉེ་གོང་ན་ མེད་ པའི་ ཐེག་ཆེན་ གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་
པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ རབ་ ཏུ་ཉེ་གསལ་བར་ བཤད་ [ཅེས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་ ། སྤྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ།] ཅས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་སྟེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་
འགྲོའོ། །

༥ ཞེས་ ཕུང་བསྟན་ པའི་རིམ་པ་འདིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་
ངན་ལས་འདས་ ཤིང་སྤྱད་པ་པོ་རྣམས་མི་ཞུགས་ གྱུར། རི་སྤྱིད་ ཏུ་ འཛིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་དུ། ལྷ་མེད་ཀྱི་ རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
འདུས་པའི་ གྱི་ ལུང་ལ་བཞེན་ནས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་རྩོགས་པའི་
རིམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ དེ་རྩལ་ནི། འདི་ནི་བདེ་པོའི་ལན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་
ཞལ་སྤྱ་ནས་བརྒྱུམས་ པ་སྟེ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་པས་བསགས་པའི་ ཉེ་ གཏེར་ ལ་བུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
མོངས་སྟོད་པ་ དང་འབྲ་བར། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ བརྒྱུད་པའི་རིམས་
ཀྱིས་ རང་རང་གི་ ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། གསང་བ་འདུས་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ གང་ཐག་གི་ རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་འཕོའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ ཕུང་བསྟན་པའི་ སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་
ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་ བཞེད་པའི་ རོན་ མཐར་ཐུག་པ་ རྩིས་སུ་བརྟེན་ནས། གཞན་ཀྱི་རོན་རྩིས་སུ་སྤྱབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་འཕགས་པ་མཆོག་གི་ སོ་སོར་རང་ གི་ རིག་པ་ འེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ རྩོམ་འཛིན་པ་

1 ཟླ། ༡༡༠བཟའ། ལྷ། ༡༡༠བཟའ། ཞོལ། ༩༠༠བཟའ། ལྷ། ༡༡༡བཟའ། ཟླའི

ནི་ཤིང་ཆེན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་རིམ་ལྔ་དང་
མདོར་བྲས་སོགས་མིའི་འཛིན་ཉེན་དུ་བསྟན་ནས། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང་།
ལྷ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ནས། སྤང་བར་སྦྱེ་བ་དང་འགག་པ་སྟེ་འཆི་བ་
དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ། མཆན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
དང་ལྷན་པ། སྦྱ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱན་པ་བརྟེན་ནས། བདེ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ།
སྦྱ་ཡི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་བཞུགས་སོ། །

[ཡོན་ཏན་གཤེགས་ལས། ས་དང་སོ་བསྐྱབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས། ཞེས་པ་དང་། འདིར་མདོར་
བར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་ལོ་སྟུང་ན། མི་འགའ་ཏེ། ཀུན་
དགའ་ལོ་མདོ་སྟེ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་བཤད་ལ། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་དགོས་པའི་དབང་དང་། ཐེག་པ་ཕྱོགས་རེ་པའི་དབང་དུ་བྲས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱིར་ཆེན་ལས། མཐར་རབ་ཏུ་དང་པའི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་དུ་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་
འགའ་ཏེ། འཁྱའི་རྒྱལ་ལོ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐོན་བསྐྱལ་བ་དུ་མའི་ཐོན་དུ་
སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགའ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །] ལྷ་དེ་ལྷར་ལྷང་བསྟན་པ་དང་
ལྷང་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་ནམ་སྟུང་པ་འདི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམ་ལ། བཤད་པ་ཡང་
དག་པ་དང་ལྷར་སྟངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ མཐའ་དུག་གི་སྟོན་པ་བཤད་པའི་ཕྱོགས་
འདི་དང་། རྒྱས་ཐེན་གྱིས་དོན་ཅུམ་གྱི་པ་རོལ་གྱི་ལྷ་བ་པའི་མཐའ་སྟེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་
ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱཏོ། །

ཕྱི་དུང་གི་གཞུང་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱེད་དེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་
ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ། རྒྱུད་མ་ལུས་པར་རྒྱན་ནས་བ་བདུན་དང། [བདུན་ :ཆག་: བཤད་
པའི་ཟེལ།] བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ ཉམ་པ་ལ་ ཐོས་ནས། [ཅ་རྒྱུད་ལས། རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྤྱད་པ་ཐོས་རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འབྲུག་པར་མཐེན་པའོ།] རོན་དང་ཚུལ་དང་
ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་སྒྲིན་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། རྒྱུད་
སྤྱད་པའི་དུས་ཀྱི་ ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ་ རྒྱུད་པར་ བརྩམས་པའི་དོན་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ ས་སྤྱད་པར་ དམ་བཅས་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པར་སྒྲོན་པ་ནི། རྒྱུད་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནོ། ཞེས་བྲ་
བ་སྤྲས་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་སྟེ། རོ་རྩེ་འཆང་
ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱན་པའོ། །

ཕྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་
བ་ རོ་རྩེ་གསུམ་ གཙོ་པོར་བྲས་ནས་ གཅིག་ཏུ་ བྲགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ གང་དུ་གསང་བ་
གསུམ་པོ་ རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ནི་ དེ་གསུམ་ ཆོགས་པ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་། རྩོམ་པ་རོ་རྩེ་བྲིན་
ཀྱི་བརྒྱབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲ་བའི་ལེ་འུ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ འཇིགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། རིགས་ལྟ་བུ་ དེ་རྣམས་
ཀྱི་དམ་ཆིག་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ ར་བྲ་བ་ འཇིག་བསྐྱུང་བ་ དང་ ལ་སོགས་པ་ ས་བཟའ་བ་
དང་བསྐྱེན་པའི་དམ་ཆིག་རིགས་ལྟ་བུ་སྤྱུས་པའི་དམ་ཆིག་ ལྟོ། ། རྩོམ་པ་ནི་ ཉམས་སུ་སྤང་བའི་དོན་དེ་ལ་

1 མ་ཟི། ༡༧༩༡ན། ལྷའི་ ཟླ། ༡༧༩༣ན། སྟུ། ༡༧༩༣ན། ཞེལ། ༩༧༠བ༡ན། ཟླ། ༡༩༩༣ན། ལྷའོ།

ནན་ཏན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ ལུས་བསྐྱས་པའི་
 སྒྲིན་པ་ ལྟེ། [གཉིས་ :ཆག: བོད་ནི་ཟེམ།] དེ་ནི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲིན་པ་ གཉིས་པོ་ སྐྱ་
 མེད་ཅིང་འདྲའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་དོན་དེ་སྟེ་མི་ཐུང་བར་བྱ་བ་ ཏོ། ། དམ་ཆིག་དང་སྒྲིན་པ་
 དེའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ [དོན་ཞེས་པ་འདི་རྒྱད་ལ་མེད་དོ།] དོན་དེ་ནི་དོན་འཆང་
 ཆེན་པོ་ ཏོ། །དེའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི་དོན་དེའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་ རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ འི་མཆོམས་གཟུང་བུ་ མེད་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་ རིག་པ་
 ཆེན་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན། ས་གསུམ་གྱི་ འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། སྐྱ་གསུམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ དུས་གསུམ་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དོན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུག་པའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ཡས་ཏེ། དམ་ཆིག་དང་སྒྲིན་པ་དང་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ དེ་སྒྲིན་པའི་གཞུང་བསྐྱས་པ་མ་
 ལུས་པ་ནི། སྐྱ་མ་ ལེ་ཏུ་དང་པོར་བཤད་པ་ བཞིན་ཏུ་གོས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ལེ་ཏུ་ཞེས་
 བྱེད། །

༄ བདེ་བར་གཤེགས་ པ་དོན་འཆང་གི་ གསུང་ དོན་ ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་ སྟེ་རྟོགས་པར་དགའ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ ཀྱི་ རྒྱུ། དཔལ་འདུས་པའི་དོན་རྣམས་ མཐའ་བྱུག་ གིས་བཤད་པ་དང་ བྲལ་བར་
 བཤད་ཀྱང་ དེས་བར་རྟོགས་ པར་ཁུས་སོ་ ཞེས་གང་སྐྱ་བ་དེ ས ནི་ འདུས་པའི་དོན་ཐབས་སོ་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཉིད་ རྩོམ་ མཐོང་ བ་སྟེ་རྟོགས་པ་ མིན་ ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ ཡི་གེ་ སྟེ་ཆིག་ཟིན་ ཅམ་ ཀྱི་དོན་ བཟླ་ བ་
 སྟེ། རྟོགས་པ་ལ་བདག་གིས་འདུས་པའི་དོན་ཀྱན་གསུ་སོ་སྟུམ་ཏུ་འཛིན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་བ་རྩེང་ཏུ་ལ་

གན་པས་ སྒྲ་བ་ལྟ་ བསྟེ་བསྟན་པར་ འདོད་ ཉས་སོར་མོ་མིག་སྒར་བཞག་སྟེ་རིམ་གྱིས་གྱེན་དུ་བཏེག་པར་སྒྲ་
བ་ལ་མི་བསྟུན་པར་ སོར་མོ་ ཁོན་ཏེ་ རྩེ་ལ་ལྟ་ བན་སོར་མོས་མཆོན་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲ་བ་ལ་མི་བསྟུན་པར་མཆོན་
བྱེད་གྱི་སོར་མོ་ལ་བསྟུན་པ་ དང་མཆུངས་། རི་ལྟར་མཆུངས་ན་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ནི་སོར་མོ་དང་འདྲ་
བར་མཆོན་བྱེད་དོ། ཆོག་ཟིན་གྱི་དོན་དེས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དེས་དོན་ནི་སྒྲ་བ་དང་འདྲ་ལོ། རྩི་ཆེ་འཆང་གི་དེས་དོན་
དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཆོག་ཟིན་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ནི་གན་པོས་སྒྲ་བ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་སོར་མོས་མིག་ཁྲིད་
པ་དང་འདྲ་བས། རྩི་ཆེ་འཆང་གིས་གཏུལ་བྱ་མཆོག་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་སྐབས་དོན་གཙོ་པོ་མ་རྟེན་པས་ངལ་
བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྲོ་ལོ། ། སོ། །

༥ གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་སྦྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ ཡེ་ཤེས་རྩི་ཆེ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་
སོགས་ལས་ རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཐའ་དུག་ གི་བཤད་ཐོལ་གྱི་ ལམ་གང་ཡིན་ ས། གང་
ཞིག་ གིས་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ འདི་དང་ འདི་དང་འདྲ་བའི་ རྒྱུད་ གྱི་ ཚུལ་ གཞན་ མ་ལུས་ ས་ རྣམ་
པར་ འབྱེད་ པར་བྱེད་པས་ རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་ འདུས་པ་ བཤད་ པར་ བྱས་པས། ། སྒྲ་བའི་
ཞབས་ བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་ ས་ དེས་ནི་སྦྱོན་ མ་ འབར་ བའས། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ རྒྱ་ཆེར་བཤད་ ས་ འདི་ འི་བཤད་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ རིང་ ཏུ་ གནས་ཤིང་། ། ཟག་པ་མེད་པའི་
བདེ་བ་དམ་པའི་གནས་ ཉེ་གོ་འཕང་ མཆོག་ གི་ སྒྲ་བའི་ དགྲུལ་འཁོར་རྩོགས་ལ་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་
སྒྲོ་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ལྷན་པར་ཤོག ། ཅིག་པའོ། ། ། འབྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་སྦྱོན་
གསལ་གྱི་བཤད་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་མཛད་པས་ན། གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་པ་ཡང་སྤྲས་གྱི་
ལུགས་སུ་རྒྱུད་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱིས། འབྲེལ་པའི་མཆོག་འདི་ཉིད་གྱི་སྟེང་ནས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་
གཅིག་ཏུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་རྣམས་སྦྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱའོ། ། ། ༥ སྦྱོན་མ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་མཐར་དུག་

གིས་བཤད་བཤོ། །

༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ གྱི་སྒྲིབ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་
གསུང་བ་འདུས་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། སྒྲིབ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲགས་པས་
མཛད་པ་ཚོགས་སོ། ། །

༥ རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤར་ལྷ་ཀ་ར་མཆོ་ དང་ཕྱེད་པོ་ཆ་ དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
བ་དགོ་སྒྲིབ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་
མཁན་པོ་ཤི་ དཔལ་ [ཤི་རྒྱ་ལྷ་ཀ་ར་མ་ :ཆག་ ལས་བཤད་ནས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་བར་བྱེད་
བཤོ།] རྒྱ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ ཀ་ར་ བྱེད་པ་ བས་བཤད་ནས། བོད་གྱི་ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འགོས་
ལྷས་བཅས་གྱིས་ལྷ་གཏུགས་གཤམ་འཁོར་བཤོ། །ཡང་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་བརྟེ་
ཏ་ཆེན་པོ་ནག་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱིས་བཤད་ནས། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འགོས་ལྷས་
བཅས་གྱིས་ཡུལ་དབུས་གྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཏེ་བཅས་བཤོ། ། །

༥ རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་གྱིས་དང་པོར་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྒྲིབ་གསལ་
ལ་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད། དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ལོང་རང་གིས་རྒྱ་ལྷ་ཀ་ར་ལ་བརྟེན་ནས་
འགྲུར་བཅས་མཛད་པ་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད། དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ལོང་རང་གིས་ནག་
པོ་དམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འགོས་ལྷས་ལ་བཤད་པ་
མང་དུ་མཛད་པའི་གནད་གྱིས། འགོས་འགྲུར་རང་ལའང་དཔེ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་
ཡོད་ནའང་། འགྲུར་རིམ་བ་གསུམ་བ་དག་པར་སྒྲིབ་མ་གོང་མ་རྣམས་མཛད་པར་

1 ཟླ་ ༡༡ལོ་ནི། ཟླ་ ༡༡ལོ་ནི། ཞལ་ ༤༡ལོ་ནི། ཟླ་ ༡༤ལོ་ནི། ཟླ་

འདུག་པས། འགྲུར་གསུམ་པ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་འགོས་འགྲུར་གྱི་སྒྲོན་གསལ་མང་
དུ་བསགས་ཏེ། རྟོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ཅིང་འགོས་འགྲུར་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མི་བཅོས་
སུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ། འགྲུར་གསར་བས་སྐྱེད་ཐོན་པ་རྣམས་འགྲུར་མཆན་དུ་
བཀོད་པའི་ཞུས་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་རུང་བར། དཔལ་གསར་བ་འདུས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཤར་ཙེང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་
དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་དག་གཏེར་བྱས་པའོ། ། །སྤྱི་མཐུན་ལོ། །

༥ རྟོན་མང་གཞུང་ཉུང་ལོན་ཏུ་གཏིང་དཔག་དཀའ། རྣམ་མང་བཤད་པའི་
རྒྱབས་གྱི་འཕྲེང་བས་དགྱིགས། །དངོས་བྱུབ་གཉིས་གྱི་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་
པ། །དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་བདུད་ཅིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །སྤྱི་རྟོན་གསལ་བའི་སྤྱུ་སྤྱུབ་
མན་ངག་གིས། །རྒྱུད་རྒྱལ་གདམས་པར་ཤར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། །རིགས་ལམ་
སྤྱ་མོ་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གྱི། །སྤྱི་ཐག་བཟང་པོས་དགྱིས་པའི་བཤད་རྒྱུད་
གྱི། །སྤྱི་བཤེད་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་པ་ལས། །ཆོག་གི་ཐུར་ཕྱིན་རྟོན་གྱི་
གནད་གསལ་བ། །སྒྲོན་ཆད་ཕྱོགས་འདིར་མཛོད་དུ་མ་གྱུར་པའི། །ཆོག་རྟོན་བདུད་
ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་རྟེད། །དེ་ལས་འོངས་པའི་རྣམ་དག་བདུད་ཅིང་ཆུ། །སྒྲོན་མ་
གསལ་བའི་སྤྱེགས་བམ་ངོས་རྣམས་ལ། །ཡི་གེའི་གཟུགས་གྱིས་ཆགས་པའི་མཆན་
བྱ་འདི། །རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་མིག་གི་བདུད་ཅིང་། །རབ་འབྱམས་གཞུང་དང་ཁྱད་
པར་དུ། །ཕྱོགས་འདིར་འགྲུར་བའི་འཕགས་སྒྲོར་དང་། །ཚུལ་འདིར་སྤྱངས་པ་ཆེ་བ་
ཡི། །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ། །རིང་དུ་ལེགས་པར་སྤྱངས་པའི་
མཐར། །བཀོད་པ་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་ནི། །ཚུར་མཐོང་སྒྲོ་མིག་ཞན་པའི་མཐུས། །རི་

བཞིན་མེན་བཤད་སྟིང་ནས་འཆགས། །དེར་འབད་བ་ལས་འོངས་བ་ཡི། །ཆོགས་
གཉིས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས། །ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང། །འགྲོ་ཀུན་ལམ་
འདིས་བཟོད་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་སྒྲིན་མ་གསལ་བས་བཤད་པའི་མཐའ་གཙོད་
ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནི་ལོགས་སུ་བཤད་བ་བྱེད་པར་ཡོད་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་ཟུར་
ཕྱིན་པར་མཆན་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྟོང་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་
འབྲོག་རི་ལོ་ཆེ་དགོ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་བ་
རིན་ལོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་
པར་གྱུར་ཅིག། །།

༥ འདི་ལ་སྤྱིར་པར་དུ་མ་འཁོད་པའི་འགྲོ་དོན་ཆེ་བའི་རིགས་ལ་བྲིས་ནོར་
རྒྱན་འབྲམས་དང་། སོ་སའི་དཔེ་ཡིན་པར་བསམ་པས་བསམ་ཆོད་སྣ་ཆོགས་བྲིས་
བ་ལས་མཆེད་བ་མང་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག་པ་ལྟར་འགྲེལ་མཆན་འདིར་ཡང་སྤྱལ་
ཤད་དང་། ཀ་ཉགས། མཆན་འདུག་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིག་འདུག་པ་གཞུང་
དང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་། འཆད་ཉན་བ་དག་གི་དཔེ་
ཁུངས་བཙུན་གྱིས་མཆོན་འགྲེལ་བ་དང་བེན་བྲིས་ཉི་ཤུ་སྟོར་བསགས་ཏེ་ཞུས་དག་
ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལས། མཆན་དངོས་གཞི་དང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་མཐུན་
མིན་བྱང་བ་རྣམས། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྩེ་ཤེས་རབ་སེང་གས་དངོས་
སྟོབ་བཅས་འགྲེལ་བཤད་རྣམ་ངེས་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས། དཀྱུས་མཆན་རྣམས་དང་།

ཅ་འགྲེལ་གྱི་ཁ་སྒོང་པལ་ཆེ་བ་དགྲུས་སུ་བཀོད། ཟུར་མཆན་གྱི་རིགས་ཡིག་འཕྲེང་
 དངོས་གཞིའི་སྟེང་འོག་སོགས་ཅི་རིགས་པ་ནས་བཅུག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྦྱིར་ན་
 དགྲུས་མཆན་ནམས་དགྲུས་མའི་དོན་དང་། ཟུར་མཆན་ནམས་འཕྲོས་དོན་ལས་
 དགྲུས་མའི་དོན་མིན་པར་བརྟེན། དགྲུས་ཟུར་གྱི་མཆན་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡི་གེའི་
 སྒྲུབས་ལ་བཅུག་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཆེག་གི་སྟེང་འོག་ཏུ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་རྗེ་རིན་
 བོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གནང་བའི་དོན་བཞིན་དགྲུས་མཆན་དངོས་གཞི་དགྲུས་མའི་དོན་དུ་ས་
 ཟད་ཆིག་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་འགྲིག་པ་དགོས་ཤིང་། ཟུར་མཆན་ལ་ངེས་པ་མེད་
 ཅུང་། རེ་གཉིས་ལ་དོན་དགྲུས་མཆན་དུ་ཐོབ་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཀྱང་། དགྲུས་མཆན་
 དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་བའི་འཇུག་ཡུལ་གོང་འོག་གང་ཅུང་རེ་མ་འགྲེལ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་
 པ་དག་ཟུར་མཆན་དུ་བཀོད། ས་བཅད་མཆོམས་སྒྲུལ་ཤད་ཡང་འགྲེལ་ཆིག་ལ་
 འཐེན་སྟོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ནམ་ངེས་དང་བསྐྱུས་དོན་གྱི་དཔེའི་རིགས་ལ་མི་
 མཐུན་པ་ཁ་ཤས་འདུག་པ་དག་འཕྲན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་པར་རྟིང་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་
 ཉེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པས། ཐོག་མར་བར་གྲུབ་
 མཆོམས་རང་ནས་ཅ་བ་ནམས་སེར་འབྲེད་དང་། ཀ་ཏྟགས་དང་། འགྱུར་མཆན་དང་
 སྒྲུལ་ཤད་ནམས་མཆོལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་ཅི་འགྲུབ་བྱ། སེར་
 འབྲེད་ཅིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ནའང་ཀ་ཏྟགས་དང་། འགྱུར་མཆན་སྒྲུལ་ཤད་ནམས་
 མཆོལ་གྱིས་ཕྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གོ་བདེ་ཞིང་། “དྲང་¹པ་འདྲེན་པ་སོགས་ལ་ཁྱད་ཆེ་
 རེས་སུ་”ཡོང་²དེ་ལྟར་ཅི་ནས་ཀྱང་མཛད་པར་ཞུ། འདིས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་སྟིང་པོ་

1 ཐེ། ༥༩༡ནམ། སྒྲ། ༥༩༡ནམ། ཟ། ༥༩༡ནམ། ༥༥། ཞོལ། ༥༩༥བཟ། ༥༥་

2 ཐེ། ༥༩༡ནམ། སྒྲ། ༥༩༡ནམ། ཞོལ། ༥༩༥བཟ། ཟ། ༥༩ནམ། ཡོད་

འངས་མགོན་སྒྲ་མ་ཙཱ་ཁ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

ཨོ་སྤྲི།

པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ཕྱོན།

རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀྱན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།

སྟོད་ཕྱིར་བཀ་ཤིས་སྟུན་གྲུབ་ཆོས་བླ་ཆེར།

ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྤེལ།

ཕྱ་ཟླ་མ་ལྷ་སར་ཇ་ག་རྒྱལ།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འདེན་ཤུག་
སེའྲེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
འགྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་དུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་
དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

ནམ་མཁའ་རྣམས་ལྟ་བུར་ལྷོ་མོ། ཨ་ཅིན་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། ཨྱུ་རེ་སྤྱོད།